SECURITATEA

STRUCTURI/CADRE, OBIECTIVE și METODE

★ ★

1967-1989

Documente inedite din arhivele secrete ale comunismului

EDITURA ENCICLOPEDICĂ

C.N.S.A.S.

SECURITATEA

Structuri – cadre
Obiective şi metode

Vol. II
(1967–1989)

Redactor: Marcel POPA

Coperta: Mircia DUMITRESCU

Tehnoredactor: Diana TATU

CONSILIUL NAȚIONAL
PENTRU
STUDIEREA ARHIVELOR SECURITĂȚII

SECURITATEA

Structuri – cadre
Obiective și metode

Vol. II

(1967–1989)

Coodonator: Florica Dobre

Autori:

Elis Neagoe-Pleșa Liviu Pleșa

Editura Enciclopedică
București, 2006

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României
Securitatea: structuri-cadre: obiective şi metode / coord.: Florica Dobre - Bucureşti: Editura Enciclopedică, 2006
2 vol.
ISBN (10) 973-45-0540-8; ISBN (13) 978-973-45-0540-1
Vol. 2 / Elis Neagoe-Pleşa, Liviu Pleşa. - Index. - ISBN (10) 973-45-0542-4; ISBN (13) 978-973-45-0542-5

I. Dobre, Florica (coord.)
II. Neagoe-Pleşa, Elis
III. Pleşa, Liviu

351.746.1(498)

ISBN 973-45-0540-8
978-973-45-0540-1
ISBN 973-45-0542-4
978-973-45-0542-5

STUDIU INTRODUCTIV

Una dintre caracteristicile tuturor statelor totalitare, fie ele de dreapta sau de stânga, o reprezintă transformarea serviciilor secrete în structuri represive. În cazul regimurilor comuniste acest fenomen atinge însă apogeul. De altfel, una dintre primele instituții înființate de Lenin a fost C.E.K.A.[1], care, transformată apoi în N.K.V.D., va atinge perioada de glorie sub Stalin.

România, sovietizată după 1945, nu putea face desigur excepție. Noul regim de la București nu ar fi rezistat la putere fără sprijinul puternicului aparat de represiune și fără susținerea U.R.S.S. Înființarea Securității, după modelul și cu ajutorul sovietic, nu a avut în realitate decât un singur scop: supunerea și supravegherea întregii societăți românești. Mijlocul folosit pentru transpunerea în practică a acestui deziderat a fost teroarea generalizată: sute de mii de arestări, deportări în lagăre de muncă forțată și, nu în ultimul rând, asasinate.

Treptat, aparatul de Securitate s-a transformat, activitatea sa eficientizându-se continuu. Totodată, cadrele au căpătat tot mai multă experiență, la aceasta contribuind și ajutorul primit din partea consilierilor sovietici.

După douăzeci de ani de teroare, la moartea lui Gheorghiu-Dej societatea românească era practic subordonată total regimului comunist. Controlul exercitat de Securitate era deplin asupra tuturor sectoarelor, instituția fiind atotputernică și temută chiar și de membrii de vârf ai partidului. Tocmai din aceste considerente, imediat după instalarea sa în fruntea P.C.R. Nicolae Ceaușescu a dorit să-și aservească această instituție, fără sprijinul căreia nu s-ar fi putut menține la conducere. Nevoia noului lider de a-și impune influența asupra Securității era cu atât mai pregnantă cu cât în

[1] C.E.K.A. a fost înființată la 7 decembrie 1917, ordinul guvernului sovietic stipulând faptul că aceasta „își va concentra atenția în principal asupra presei, sabotajului, kadeților, SR-iștilor de dreapta, sabotorilor și greviștilor. Măsuri – confiscarea, expulzarea de la domiciliu, privarea de cartele pentru rații, publicarea de liste ale dușmanilor poporului etc." (George Leggett, *Ceka: poliția politică a lui Lenin: Comisia Extraordinară Panrusă pentru Combaterea Contrarevoluției și Sabotajului*, Editura Humanitas, București, 2000, p. 53–54).

fruntea acesteia se afla unul dintre rivalii săi, Alexandru Drăghici[2]. În această perioadă de început a regimului Ceauşescu, lupta noului lider pentru subordonarea Securității se împletea cu lupta pentru impunerea supremației politice şi îndepărtarea posibililor rivali la putere.

Una dintre primele măsuri luate de Nicolae Ceauşescu a constat în îndepărtarea lui Drăghici din fruntea Securității, pe care o condusese cu autoritate timp de 13 ani. La 24 iulie 1965, în timpul Congresului al IX-lea al P.C.R., Alexandru Drăghici a fost ales membru în Secretariatul C.C., trebuind aşadar să „renunțe" la funcția de ministru al Afacerilor Interne. În locul său, Ceauşescu l-a numit pe Cornel Onescu, fost ilegalist, care deținea din 1959 funcția de şef al Secției Cadre a C.C. al P.M.R. Se inaugura astfel lungul şir de activişti de partid impuşi de noul lider la conducerea structurilor represive din România.

Pentru a-şi consolida poziția în fruntea partidului, Nicolae Ceauşescu a apelat la o metodă folosită cu succes de Hruşciov cu 10 ani în urmă, în disputa sa cu foştii susținători ai lui Stalin: redactarea unui document de partid în care urmau să fie evidențiate abuzurile lui Gheorghiu-Dej şi ale unora dintre colaboratorii acestuia, principalul vizat fiind desigur Alexandru Drăghici. Departe de a se ridica la amploarea şi răsunetul *Raportului secret*[3], condamnarea abuzurilor din timpul regimului fostului dictator, îndeosebi asasinarea lui Lucrețiu Pătrăşcanu şi a lui Ştefan Foriş, a avut un puternic impact în România.

În toamna anului 1965 Ceauşescu a apelat la Vasile Patilineț[4], un activist de partid de încredere, pe care l-a însărcinat cu formarea unei comisii care să cerceteze faptele petrecute în timpul anchetei şi procesului lui Lucrețiu Pătrăşcanu. În fruntea comisiei

---

[2] Aparținând aceluiaşi eşalon de partid, fiind cei mai tineri, divergențele dintre cei doi au debutat încă din timpul detenției de la Caransebeş. Față de Ceauşescu, Drăghici avea avantajul unei condamnări mai mari. Referindu-se la această arhicunoscută rivalitate, politologul Vladimir Tismăneanu afirmă că „substratul ei veritabil era concurența în raport cu grația lui [Gheorghiu-Dej – n.n.], o gelozie şi o antipatie care se vor acumula şi se vor manifesta tot mai acut (…) Ultimii ani ai domniei lui Dej au coincis cu ascuțirea antagonismului dintre Drăghici şi Ceauşescu, cei doi rivali fiind cu abilitate manevrați de balcanicul dictator, astfel încât să se neutralizeze reciproc" (Vladimir Tismăneanu, *Arheologia terorii*, Editura Allfa, Bucureşti, 1996, p. 73–75).

[3] Documentul se intitula *Despre cultul personalității şi consecințele lui* şi explica dezvoltarea şi impunerea cultului personalității lui Stalin. Textul complet a fost publicat în lucrarea *** *Crimele lui Stalin. Raportul secret al lui Hruşciov la Congresul al XX-lea al P.C.U.S.*, cuvânt înainte de Gheorghe Buzatu, Editura Majadahonda, București, 1998, p. 27–88.

[4] Născut în anul 1923, în Lupeni, membru al U.T.C. din ilegalitate, Patilineț s-a afirmat de timpuriu ca activist de partid. După ce a condus Comitetul regional de partid Timişoara (1952–1956), a fost promovat de Ceauşescu în funcția de adjunct al şefului Secției Organizatorice a C.C. al P.M.R. (1956–1965). La Congresul al IX-lea al P.C.R., când Ceauşescu a promovat în conducerea partidului numeroşi oameni de încredere, a fost ales membru al Secretariatului C.C. al P.C.R. Pentru amănunte referitoare la biografia lui Vasile Patilineț, a se consulta Florica Dobre (coord.), *Membrii C.C. al P.C.R. 1945–1989. Dicționar*, Editura Enciclopedică, București, 2004.

a fost numit Grigore Răduică, o persoană care avansase în cariera de partid și care din 1965 era șeful Secției pentru Controlul Muncii în M.F.A., M.A.I. și Justiție a C.C. al P.C.R. Pentru a se păstra secretul cercetărilor, membrilor comisiei li s-a atras atenția că nu aveau dreptul să dezvăluie nimănui cu ce se ocupau, iar concluziile urmau să fie înaintate doar lui Nicolae Ceaușescu[5]. Membrii acestei comisii au cercetat numeroase documente de arhivă, au discutat cu diferiți ofițeri de Securitate implicați, toate informațiile obținute reliefând indubitabil abuzurile petrecute în cazul Pătrășcanu și implicarea directă a lui Gheorghiu-Dej și Alexandru Drăghici.

În faza finală, după ce rezultatul cercetărilor era deja conturat în linii mari, Ceaușescu a decis ca problema să fie definitivată de o comisie de partid, înființată la sfârșitul anului 1967, astfel încât raportul final să aibă o mai mare greutate. În fruntea acestei comisii a fost numit Gheorghe Stoica, unul dintre cei mai vechi ilegaliști, iar ca membri au fost desemnați activiști de partid fideli noului conducător: Vasile Patilineț, Ion Popescu-Puțuri, Nicolae Guină, Ion Stănescu. Raportul comisiei de partid a constituit ulterior baza lucrărilor Plenarei C.C. al P.C.R. din aprilie 1968.

Până atunci, structura principalei instituții represive avea să cunoască unele modificări. La Plenara C.C. al P.C.R. din 26–27 iunie 1967, Vasile Patilineț a prezentat un document intitulat *Unele probleme privind activitatea organelor de Securitate*, material în care erau semnalate mai multe lipsuri existente în acțiunile acestora. Îndeosebi era evidențiat slabul control exercitat de partid asupra Securității, dar erau cuprinse și acuze referitoare la unele dintre metodele efective de lucru. În timpul discuțiilor de la Plenară, unul dintre cei mai vehemenți critici s-a dovedit a fi Ion Stănescu, prim-secretar al Comitetului regional de partid Oltenia. Acesta și-a manifestat nemulțumirea față de ponderea mult prea mare a avertizărilor în raport cu demascările publice, ca și față de lipsa unor măsuri ferme împotriva legionarilor[6].

---

[5] Grigore Răduică își amintește faptul că la numirea sa în funcție Vasile Patilineț i-a atras atenția asupra faptului că „trebuie păstrat secretul strict asupra preocupărilor acestui colectiv și, mai ales, în legătură cu constatările făcute, până la prezentarea acestora conducerii partidului, prin conducerea partidului înțelegându-se persoana lui Nicolae Ceaușescu“ (Grigore Răduică, *Crime în lupta pentru putere. 1966–1968: Ancheta cazului Pătrășcanu*, Editura Evenimentul Românesc, București, 1999, p. 14).

[6] Ion Stănescu: „organele de Securitate să nu se rezume numai la avertizări, așa cum se petrec în prezent lucrurile și care și acestea se fac într-un cadru restrâns – 3–4 persoane. Ceea ce este mai grav și aș dori să informez plenara, avem cazuri și în regiunea noastră de elemente, șefi de garnizoană legionară, avertizați de două și de trei ori, eliberați din închisoare, care continuă să aibă manifestări, și noi mai ne purtăm cu ei cu duhul blândeții, tot îi avertizăm. Aș crede ca Ministerul de Interne și organele respective să fie mai ferme, pentru că cu asemenea elemente nu avem ce să facem, nu să-l avertizăm, ci să luăm măsuri mai ferme (…) De ce conducerea M.A.I. nu dă mai multă latitudine direcțiilor regionale în a face demascări fără a mai fi nevoie de toate aprobările și toate acareturile care se fac în prezent, care de multe ori durează foarte mult, își pierd efectul scontat“ (A.N.I.C., fond C.C. al P.C.R. – Cancelarie, dosar nr. 100/1967, f. 92–93).

Nu a fost însă singurul caz, şi alţi activişti de partid declarându-se nesatisfăcuţi de activitatea Ministerului Afacerilor Interne[7].

După plenară, pentru a prelua controlul asupra organelor de Securitate, Nicolae Ceauşescu a decis înfiinţarea în cadrul Ministerului Afacerilor Interne a Departamentului Securităţii Statului, organ ce avea să fie condus de un Consiliu al Securităţii Statului, format din preşedinte, un prim-vicepreşedinte, doi vicepreşedinţi şi mai mulţi membri. Noul organism a fost înfiinţat la 21 iulie 1967, prin Decretul nr. 710 al Consiliului de Stat[8] (vezi Doc. nr. 2). În scurt timp a fost stabilită şi componenţa Consiliului Securităţii Statului, care îi includea pe şefii direcţiilor centrale, cu excepţia preşedintelui, care avea rang de ministru. Această funcţie extrem de importantă i-a fost încredinţată lui Ion Stănescu, Nicolae Ceauşescu remarcând atât calităţile lui de activist, cât şi intervenţiile acestuia la plenară.

O altă modificare majoră survenită a fost aceea a schimbării titulaturii unor direcţii centrale şi mai ales gruparea acestora în câteva mari direcţii generale. Au fost astfel înfiinţate: Direcţia Generală de Informaţii Interne, Direcţia Generală de Contraspionaj, Direcţia Generală de Informaţii Externe şi Direcţia Generală Tehnico-Operativă şi de Înzestrare. Direcţia Generală de Informaţii Interne era compusă din Direcţia I, care viza acţiunile contrarevoluţionare, şi Direcţia a II-a, care urma să descopere acţiunile de sabotaj şi subminare a economiei naţionale. În fruntea acesteia a fost numit generalul Constantin Stoica, care avea şi funcţia de vicepreşedinte al Consiliului Securităţii Statului. Direcţia Generală de Contraspionaj era formată din Direcţia a III-a, care se ocupa cu descoperirea acţiunilor de spionaj desfăşurate de serviciile secrete străine, şi Direcţia a IV-a, ce avea în obiectiv munca de contrainformaţii militare în armată şi Ministerul Afacerilor Interne. Şef al acestei direcţii generale a fost numit generalul Nicolae Stan. Direcţia Generală de Informaţii Externe urma să organizeze activitatea de spionaj în exterior şi era compusă din Direcţia a V-a, Direcţia a VI-a, Direcţia a VII-a şi mai multe servicii independente. Generalul-locotenent Nicolae Doicaru şi-a păstrat calitatea de şef al spionajului românesc, fiind numit în fruntea acestei direcţii generale. Totodată, el era şi vicepreşedinte al Consiliului Securităţii Statului. În Direcţia Generală Tehnico-Operativă şi de Înzestrare au fost înglobate Direcţia a XI-a, care realiza ascultarea tehnico-operativă, Direcţia a XII-a, care se ocupa de înscrisurile cu conţinut ostil, Direcţia a XIII-a, care proiecta şi realiza aparatura şi tehnica de ascultare, şi Serviciul „A“, responsabil pe linie de contra-informaţii radio. În fruntea acesteia a fost numit generalul Ovidiu Diaconescu.

---

[7] Grigore Răduică: „În anii 1965–1966 au fost multe cazuri când s-au luat măsuri blânde faţă de unele elemente ce au săvârşit infracţiuni politice, unele destul de grave şi în mod repetat (…) În unele cazuri, în loc să se ia măsuri educative şi de influenţare obştească în legătură cu manifestările negative ale unor tineri, au fost puse organele de Miliţie să-i ia de pe stradă, să-i tundă, să-i bărbierească sau să-i atenţioneze“ (*Ibidem*, f. 97–102).

[8] Decizia de înfiinţare fusese aprobată de Prezidiul Permanent al C.C. al P.C.R. în şedinţa din 14 iulie 1967 (A.N.I.C., fond C.C. al P.C.R. – Cancelarie, dosar nr. 110/1967, f. 3).

Pe lângă aceste direcții generale mamut, mai existau Direcția a VIII-a, responsabilă de securitatea personală a conducerii de partid și condusă de generalul Nicolae Pleșiță, Direcția a IX-a, care se ocupa cu filajul și investigațiile, Direcția a X-a, care efectua anchetele penale, Direcția Personal, care verifica și selecționa viitoarele cadre de Securitate, Direcția Învățământ, Serviciul „B“, care asigura contrainformativ aparatul de Securitate, Serviciul „C“, ce se ocupa cu evidența operativă, Corpul de consilieri și inspectori, cu atribuții de control, și Cancelaria Consiliului Securității Statului.

Raportul comisiei de partid însărcinate cu cercetarea cazului Pătrășcanu a fost prezentat la Plenara C.C. al P.C.R. din 22–25 aprilie 1968. Au fost evidențiate atât abuzurile din timpul anchetei și al procesului: tortura, declarațiile mincinoase, acuzațiile false etc., cât mai ales implicarea lui Gheorghiu-Dej și a lui Alexandru Drăghici în toate aceste ilegalități. A fost adusă în atenție și asasinarea lui Ștefan Foriș, la care, de asemenea, una dintre cele mai importante contribuții o avusese fostul prim-secretar al partidului, dar nu a fost acordată o deosebită atenție acestui caz. Accentul a fost pus pe cazul Pătrășcanu deoarece implicarea lui Drăghici era evidentă, iar culpabilizarea acestuia se putea face cu ușurință.

Toți participanții la Plenară au adus acuzații foarte dure la adresa fostului lider al partidului, dar îndeosebi a lui Drăghici, cel care a transpus în practică ordinele lui Gheorghiu-Dej[9]. Au fost, de asemenea, semnalate mai multe abuzuri ale organelor de Securitate din acea perioadă. În consecință, Alexandru Drăghici a fost demis din funcția de vicepreşedinte al Consiliului de Miniştri şi exclus din C.C. al P.C.R., pierzându-şi aşadar şi calitățile de membru al Comitetului Executiv şi al Prezidiului Permanent ale C.C. al P.C.R., dar şi funcția de membru al Prezidiului M.A.N. La 14 noiembrie 1968 Drăghici a fost degradat şi trecut în rezervă cu gradul de soldat[10].

În scurt timp au avut loc prelucrări ale documentelor plenarei în toate direcțiile centrale și în inspectoratele județene de Securitate[11], prilej cu care unii ofițeri au scos la iveală mai multe crime şi ilegalități comise de cadrele Securității în timpul regimului Dej. Cele mai notorii dintre cazurile prezentate au fost cele ale asasinatelor comise de Nicolae Briceag, Mihai Patriciu etc. Deşi toate aceste situații au ajuns la cunoștința lui Ceaușescu, el a ordonat sistarea cercetărilor, pe motiv că acestea reprezentau o problemă internă a partidului[12]. Odată scopul politic atins, cel al discreditării memoriei lui Gheorghiu-Dej și eliminării politice a lui Drăghici,

[9] Tonul a fost dat, desigur, de Nicolae Ceaușescu, care chiar a doua zi afirma faptul că toate dovezile descoperite „îl acuză şi îl condamnă pe Alexandru Drăghici ca organizator şi făptuitor al acestor acțiuni criminale împotriva aparatului de partid şi de stat, îl acuză şi îl condamnă pe Gheorghiu-Dej, care a inițiat şi patronat aceste acțiuni“ („Scânteia“, 28 aprilie 1968, p. 2).

[10] F. Dobre (coord.), *Membrii C.C...*

[11] Documentele au fost dezbătute cu activul de bază al Securității în zilele de 3–4 mai 1968, fiind prelucrate apoi în teritoriu (vezi stenograma acestei convocări în A.C.N.S.A.S., fond documentar, dosar nr. 87).

[12] G. Răduică, *op. cit.*, p. 183.

problema nu mai prezenta nici un fel de importanță pentru noul lider, care nu avea nici un interes în scoaterea acestor abuzuri la iveală, conştient fiind de faptul că în unele dintre ele era şi el implicat.

Pentru activitatea sa atât de rodnică în cadrul comisiei abilitate cu cercetarea cazului Pătrăşcanu, Grigore Răduică a fost recompensat cu funcțiile de prim-vicepreşedinte al Consiliului Securității Statului şi prim-adjunct al ministrului de Interne, fiind totodată avansat la gradul de general-locotenent. Nu în ultimul rând, Nicolae Ceauşescu dorea ca prin intermediul lui Răduică, un devotat activist de partid, să-şi impună controlul asupra Consiliului Securității Statului. Răduică a meritat încrederea investită în el, achitându-se cu succes de toate sarcinile primite.

Una dintre primele activități de care a răspuns Grigore Răduică în cadrul Consiliului Securității Statului a fost cercetarea abuzurilor comise de ofițerii de Securitate în perioada anterioară, prin care se urmărea atât discreditarea lui Alexandru Drăghici, cât şi identificarea altor ofițeri compromişi. Toate ilegalitățile sesizate de unii ofițeri de Securitate în timpul prelucrărilor documentelor Plenarei din aprilie 1968 au fost investigate de acesta, la care au ajuns şi plângerile înaintate de victimele exceselor organelor de represiune. Printre cazurile cercetate în această perioadă pot fi menționate: procesul „sabotorilor“ de la Canal, crimele din coloniile de muncă (cu precădere cele de la Salcia şi Capul Midia), dar şi numeroasele asasinate comise cu sânge rece în perioada de început a regimului Dej. În această ultimă categorie un loc aparte l-au ocupat execuțiile ordonate de Nicolae Briceag în anii 1949–1950, în perioada în care acesta era şeful Serviciului Județean de Securitate Someş-Dej. Răduică a reuşit să documenteze vinovăția lui Briceag în suprimarea mai multor persoane (Ionac Aurel, Ciocan Ioan, Marc Ioan, Bel Alexa etc.)[13]. Cu toate că Briceag se făcea vinovat de moartea a cel puțin 16 persoane, singura măsură pe care Răduică a propus să fie luată față de cei vinovați a fost următoarea: „să fie informate organele de partid în evidența cărora sus-numiții se găsesc, pentru a dispune asupra măsurilor în raport cu faptele pe care ei le-au săvârşit“[14]. În 1968 Nicolae Briceag trăia la Cluj, era pensionar şi avea gradul de colonel. În timpul regimului comunist nu va avea cu nimic de suferit de pe urma crimelor comise. Trimis în judecată la ani buni după revoluția din 1989, a decedat înainte de finalizarea procesului.

De altfel, în scurt timp această acțiune de cercetare a abuzurilor comise în timpul regimului Dej, deşi nu a încetat, continuând până la începutul anilor ’70, şi-a pierdut mult din amploare, transformându-se practic într-o simplă formalitate. Momentul 1968

[13] Unele dintre acestea au ieşit la iveală în timpul prelucrării la Cluj a documentelor Plenarei din aprilie 1968, când maiorul Rugină Toader a arătat că „În cursul aceluiaşi an [1949 – n.n.], fostul colonel Briceag Nicolae, de la fostul Județ Someş, om fără demnitate, mărginit, incult, a arestat un cetățean care s-a sustras de la încorporarea în armată. După aceasta, l-a dus împreună cu încă 4 rude la marginea satului, unde au fost împuşcați. Acest lucru l-a făcut împreună cu unii subordonați docili, ca foştii ofițeri Isac Constantin şi Iulius“ (A.C.N.S.A.S., fond documentar, dosar nr. 19, vol. 4, f. 15–16).

[14] *Ibidem*, vol. 2, f. 2–4, 91–94.

a fost folosit și de unii dintre ofițerii de Securitate care fuseseră condamnați în trecut, îndeosebi apropiați ai fostului ministru Teohari Georgescu, spre a solicita reanalizarea cazurilor lor și reabilitarea[15].

În luna februarie 1968, ca urmare a noii împărțiri administrativ-teritoriale a țării, organele de Securitate au trebuit să-și modifice structura organizatorică. Direcțiile regionale au fost desființate, fiind înlocuite cu inspectorate județene de Securitate, organizate ca structuri independente în cadrul inspectoratelor județene ale Ministerului Afacerilor Interne. Inspectoratele județene de Securitate erau conduse de un inspector șef, ajutat de câțiva locțiitori, care făceau parte din colectivul de conducere al inspectoratului, un organism alcătuit din 5–7 ofițeri. Numirea în funcție a inspectorilor șefi de Securitate trebuia aprobată în prealabil de către C.C. al P.C.R.

Efectivele organelor județene erau prevăzute a cuprinde între 170 și 270 de posturi, în funcție de mărimea și populația fiecărui județ în parte (din care între 80 și 106 în aparatul informativ-operativ). În fiecare județ au fost înființate servicii sau secții corespondente principalelor direcții centrale de Securitate (informații interne, contrasabotaj, contraspionaj). Erau, de asemenea, prevăzute compartimente sau posturi de filaj, tehnică-operativă, personal, contrainformații etc. În municipii au fost înființate doar servicii sau secții cu efective restrânse, numai pe linie de informații interne, contrasabotaj și contraspionaj. În anumite orașe (Făgăraș, Râmnicu Sărat, Sighișoara, Caransebeș etc.) au fost înființate birouri sau grupe de Securitate, cu efective de câte 3–5 ofițeri[16]. Inspectoratul de Securitate al Municipiului București (I.S.M.B.) și-a păstrat forma de organizare, rămânând în continuare cu aceleași efective.

Reorganizarea teritorială a Securității a făcut posibilă și reducerea cu aproximativ 10% a numărului de posturi, în majoritate de ofițeri. Reducerile au fost operate îndeosebi în cadrul compartimentelor de filaj și supraveghere operativă (care au rămas doar în anumite județe), prin desființarea organelor teritoriale de anchetă (în județe actele de urmărire penală urmau a fi instrumentate de ofițerii din compartimentele informativ-operative), dar și prin „restrângerea efectivelor pe linie de informații interne, ca urmare a micșorării bazei de lucru". În total urmau a fi trecute în rezervă aproximativ 840 de cadre, operațiune ce urma să se desfășoare eșalonat, pe întreg

[15] Unul dintre acești ofițeri a fost Tudor Sepeanu, arestat în 1953 și condamnat la 8 ani închisoare pentru implicarea sa în reeducarea din penitenciare. După ce a înaintat mai multe apeluri la Consiliul Securității Statului, rămase fără rezultat, la 8 iulie 1970 acesta a cerut o audiență la Emil Bodnăraș, vicepreședinte al Consiliului de Stat. La 1 februarie 1971, după ce a analizat cazul, Ion Stănescu propunea să i se respingă solicitarea lui Sepeanu, pe motiv că acesta se făcea vinovat de faptele imputate (*Ibidem*, f. 44–48).

[16] Proiectul referitor la constituirea organelor teritoriale de Securitate corespunzător cu noua împărțire administrativă a țării a fost întocmit de Grigore Răduică și Vasile Patilineț, el fiind aprobat de Secretariatul C.C. al P.C.R. în ședința din 29 ianuarie 1968 (A.N.I.C., fond C.C. al P.C.R. – Cancelarie, dosar nr. 14/1968, f. 95–102).

parcursul anului 1968. Se prevedea a fi trecute în rezervă „în primul rând acele cadre care urmează a fi pensionate la limită de vârstă sau pe motiv de boală, acelea care s-au solicitat să fie trecute în rezervă sau care nu corespund muncii de Securitate ori au comis abateri grave“[17].

Modificarea structurilor teritoriale ale Securității și reducerile de personal aferente acțiunii au constituit un bun prilej pentru efectuarea unei selecții în rândul cadrelor. Vechii ofițeri de Securitate, mulți dintre ei implicați în diferite abuzuri și excese, au fost trecuți în rezervă cu acest prilej, fiind pensionați la limită de vârstă sau pe motiv de boală[18]. Totodată, au fost pensionați sau trecuți în rezervă mulți dintre ofițerii și subofițerii al căror comportament era considerat a fi necorespunzător, cei cu rezultate slabe în muncă, dar și persoanele care nu aveau un nivel acceptabil al studiilor și nici nu urmau vreo formă de învățământ. Trebuie, de asemenea, menționat și faptul că au existat destul de multe cazuri de ofițeri, îndeosebi cei din orașele mari, foste reședințe de regiuni, care au refuzat mutarea în altă localitate, motiv pentru care și ei au fost trecuți în rezervă.

Înființarea inspectoratelor județene a dat ocazia punerii în practică a unei noi politici de cadre, momentul fiind folosit pentru promovarea în funcții de conducere la nivel județean a numeroși ofițeri tineri, bine pregătiți, în marea majoritate a cazurilor absolvenți de facultăți. Din rândul acestor persoane vor fi recrutate ulterior cadrele care vor fi numite în funcții importante la nivel central. În această primă etapă s-a preferat numirea la conducerea inspectoratelor a foștilor șefi ai direcțiilor regionale și a locțiitorilor acestora. În consecință, în perioada 1968–1972 în fruntea acestor structuri s-au aflat atât cadre de perspectivă, cât și reprezentanți ai vechii generații, precum generalul-maior Bolintineanu Ioan la Brașov, colonelul Constandache Pavel la Argeș, colonelul Iorga Marin la Galați etc. De asemenea, trebuie menționat și faptul că unii dintre inspectorii șefi fuseseră implicați în numeroase acțiuni represive, cum era cazul lt.-col. Gergely Francisc, de la Sibiu (în calitate de șef al Serviciului raional de Securitate Făgăraș, acesta coordonase acțiunile împotriva grupului de rezistență condus de regretatul Ion Gavrilă-Ogoranu).

Dificultățile inerente unei operațiuni de o asemenea amploare (se estima că aproximativ 2.500 de cadre urmau să fie mutate în alte localități) au făcut ca încadrarea ofițerilor pe noile funcții să se prelungească până la 1 aprilie 1968. Colectivele de conducere ale tuturor inspectoratelor au fost însă numite în întregime până la 18 februarie 1968 (vezi documentele din volum). Disfuncționalitățile care au apărut în

---

[17] *Ibidem*, f. 100–101.

[18] Spre exemplu, la 29 februarie 1968 a fost trecut în rezervă pentru limită de vârstă (deși avea doar 54 de ani) colonelul Corin Aurel, fost locțiitor al șefului Direcției Regionale de Securitate Cluj (1960–1968). Între anii 1952 și 1953 Corin Aurel a fost membru al Comisiei Ministerului Securității Statului care se ocupa cu internările în colonii de muncă și fixarea domiciliului obligatoriu, făcându-se așadar și el vinovat de toate abuzurile comise de Securitate (A.M.I., fond D.M.R.U., inventar nr. 7388, dosar nr. 1, f. 253–255).

urma acestei reorganizări teritoriale au fost corectate la 1 februarie 1969, când a avut loc o nouă reașezare de funcții, fiind operate unele mici modificări în aparatul inspectoratelor județene de Securitate.

La 3 aprilie 1968, cu doar câteva săptămâni înainte de desfășurarea plenarei în urma căreia a fost îndepărtat din viața politică Alexandru Drăghici, Consiliul de Stat al R.S.R. a emis Decretul nr. 295, prin care se înființa Consiliul Securității Statului ca organ central al administrației de stat, „având sarcina înfăptuirii politicii partidului și statului în domeniul apărării securității statului". Activitatea Consiliului urma să fie coordonată de C.C. al P.C.R. și de Consiliul de Miniștri, dar practic se dorea subordonarea Securității față de Nicolae Ceaușescu. Transformarea Securității într-o structură independentă, prin scoaterea ei de sub tutela Ministerului Afacerilor Interne, se făcea cu scopul declarat de a contribui la „întărirea răspunderii acestui consiliu față de conducerea partidului și guvernului"[19]. În practică, organele de Securitate nu au suferit nici o modificare, ele fiind și înainte autonome în cadrul Ministerului Afacerilor Interne.

Principalele atribuții ale Consiliului Securității Statului vizau: descoperirea acțiunilor de sabotaj și subminare a economiei naționale și a acțiunilor de spionaj întreprinse de serviciile secrete străine, organizarea activității contrainformative, apărarea secretului de stat, asigurarea securității personale a conducătorilor de partid și de stat, desfășurarea de acțiuni de anchetă penală, dar nu în ultimul rând trebuia să „contribuie la educarea cetățenilor în spiritul vigilenței". Președintele Consiliului Securității Statului avea rang de ministru și era membru al guvernului, iar prim-vicepreședintele și vicepreședinții aveau rang de prim-adjunct, respectiv adjuncți ai ministrului.

Securitatea a funcționat separat de Ministerul Afacerilor Interne doar patru ani. La 19 aprilie 1972 a fost înființat Ministerul de Interne, format în urma fuzionării Consiliului Securității Statului cu Ministerul Afacerilor Interne. Se motiva necesitatea unei colaborări cât mai bune între organele de Securitate și cele de Miliție, cât și nevoia unei coordonări unitare a activității acestora. Spre deosebire de instituțiile similare din statele democratice, care urmăresc protejarea propriilor cetățeni, în România Securitatea și Miliția aveau un scop aproape exclusiv represiv, fiind folosite de partid și de Nicolae Ceaușescu pentru menținerea la putere. În atare condiții, în care cele două structuri erau uzitate de regim ca pârghii prin intermediul cărora se asigura subordonarea deplină a întregii societăți și înăbușirea oricăror critici interne, apare firească dorința unificării acestora, urmărindu-se eficientizarea activității de supraveghere și control.

Spre deosebire de Consiliul Securității Statului, care răspundea în fața C.C. al P.C.R. și a Consiliului de Miniștri, noul Minister de Interne răspundea doar în fața organului central al partidului (art. 2). În fruntea ministerului se afla un Colegiu, care

[19] „Buletinul Oficial al Republicii Socialiste România", partea I, nr. 43, 4 aprilie 1968, p. 375.

hotăra în problemele generale, era condus de ministrul de Interne şi se întrunea cel puțin trimestrial. În funcția de ministru de Interne a fost numit Ion Stănescu, care prelua astfel conducerea tuturor structurilor represive, ceea ce demonstrează faptul că Nicolae Ceaușescu era foarte mulțumit de activitatea acestuia la conducerea Securității.

Încrederea lui Ceaușescu în Ion Stănescu avea să se ruineze însă rapid, peste numai un an, în martie 1973, când a izbucnit scandalul legat de sinuciderea doctorului Schächter, medicul personal al conducătorului partidului. Securitatea a făcut numeroase presiuni pentru a-l atrage la colaborare, dar medicul a refuzat de fiecare dată să devină informator. Cu toate că acesta s-a plâns chiar liderului P.C.R., care a cerut ca Schächter să fie lăsat în pace, Securitatea a continuat să-i ceară informații referitoare la starea de sănătate a lui Ceaușescu[20]. Nemaiputând suporta tensiunea în care trăia din cauza presiunilor Securității, doctorul s-a sinucis.

În cercetările efectuate după consumarea acestui eveniment, Ceaușescu avea să descopere faptul că Securitatea alcătuise mai multe dosare care conțineau informații despre starea de sănătate a liderilor partidului. Dictatorul își manifesta uimirea față de cele constatate: „văd, cu mirare, că este consemnată şi convorbirea mea cu Moghioroș la spital, când omul era pe moarte[21]“, fiind siderat de faptul că în dosare se precizau chiar informații de genul „pacientul [Nicolae Ceaușescu – n.n.] este împotriva oricărui medicament injectabil“[22]. În urma acestui incident, Ion Stănescu a fost demis din funcția de ministru de Interne şi exclus din Comitetul Executiv al C.C. al P.C.R. A fost demis şi Nicolae Pleșiță din fruntea Direcției a VIII-a, care era responsabilă cu securitatea personală a conducătorilor, direcție care a fost reorganizată, pentru a nu se mai permite asemenea stări de lucruri.

La 17 martie 1973, în fruntea Ministerului de Interne a fost numit Emil Bobu, fostul consilier al secretarului general al P.C.R., care se va dovedi a fi una dintre persoanele cele mai fidele conducătorului partidului. Prezent la şedința Colegiului Ministerului de Interne din 15 martie 1973, Ceaușescu a criticat deschis folosirea de către Securitate a membrilor de partid pe post de informatori, subliniind faptul că

[20] În şedința Colegiului Ministerului de Interne din 14 martie 1973, Nicolae Ceaușescu preciza: „Eu v-am atras atenția să-l lăsați în pace pe Schächter, să nu vă mai ocupați de el. Nu mai umblați cu prostii, v-am spus. Nu-mi puteam închipui că aveți asemenea documente. V-a refuzat să fie informatorul vostru“ (A.N.I.C., fond C.C. al P.C.R. – Cancelarie, dosar nr. 48/1973, f. 10).

[21] Alexandru Moghioroș a decedat la 1 octombrie 1969, ceea ce demonstrează faptul că datele erau adunate cu multă vreme în urmă.

[22] Teama lui Ceaușescu era că aceste informații puteau fi cunoscute de numeroase persoane, poate chiar şi din exterior: „Eu nu am nimic împotrivă ca în rândul medicilor să aveți agenți, dar nu pe cei care ne îngrijesc pe noi (…) Cine îmi garantează mie că tot ce s-a scris aici nu se cunosc? Aproape totul este bătut la mașină“. Dispoziția sa era foarte clară: „Nu este admis de a se păstra note informative, de a se face dosare cu note informative cu privire la activitatea conducerii de partid şi de stat la Securitate“. (A.N.I.C., fond C.C. al P.C.R. – Cancelarie, dosar nr. 48/1973, f. 5–8, 20).

aceasta se putea face doar cu aprobare specială[23]. În consecință, una dintre primele măsuri importante luate de Emil Bobu a fost cea referitoare la distrugerea dosarelor de informatori ale membrilor de partid. Pentru început, ordinul s-a aplicat doar la Direcția de Informații Externe (unde a fost pus în practică de Nicolae Doicaru şi Mihai Pacepa), apoi el a fost extins la toate compartimentele Securității. Aceste operațiuni, derulate bineînțeles la ordinul lui Ceauşescu, au purtat numele de cod „Jarul" sau „Cenuşa". Efectul acestor măsuri a constat în întărirea controlului P.C.R. asupra Securității, care îşi pierdea din prerogative, nemaiavând dreptul să recruteze informatori din rândul membrilor de partid[24]. Cu toate acestea, Securitatea a continuat să folosească informatori membri de partid, de regulă cu aprobarea secretarilor organizațiilor din care aceştia făceau parte. În unele cazuri, când Securitatea primea informații de la membri de partid, se preciza faptul că acestea au fost furnizate de o „persoană de încredere". În momentul în care persoana respectivă promova în partid, în cea mai mare parte a cazurilor colaborarea înceta, ea continuând doar în mod excepțional şi cu aprobarea organelor P.C.R.

În scurt timp, ca un efect al cazului Schächter, prin Decretul nr. 362 din 27 iunie 1973, a avut loc o nouă restructurare a Securității, cea mai importantă modificare survenită fiind desprinderea Direcției de Informații Externe de celelalte organe de Securitate, aceasta devenind astfel un organism independent. Modificări au apărut şi în organigramele compartimentelor județene de Securitate, unele funcții fiind desființate.

La 22 martie 1975 Emil Bobu a fost înlocuit cu Teodor Coman, care se remarcase şi el în funcții de partid. Acesta a deținut funcția de ministru de Interne până în septembrie 1978, când, în urma scandalului legat de dezertarea lui Mihai Pacepa, a fost înlocuit cu George Homoşteanu.

La 7 martie 1978 titulatura organelor de Securitate s-a transformat în Departamentul Securității Statului, rămânând în continuare în interiorul Ministerului de Interne, acum fiind operate ultimele modificări structurale. Foarte probabil că măsura a fost luată în urma acțiunilor de protest din anul 1977 (greva minerilor din Valea Jiului, cazul Paul Goma etc.), la care se adăuga şi amplificarea protestelor din Occident. În fruntea Departamentului (având rang de ministru secretar de stat) a fost numit un alt activist

---

[23] „Nu se poate accepta recrutarea de membri de partid pentru activitatea informativă decât în condițiile hotărârii care există (…) am atras atenția că se poate întâmpla să aveți un informator într-un anumit domeniu de activitate, dacă şi-a terminat misiunea şi dacă este ales într-un organ de partid, de stat, dacă este promovat în muncă pe linie de stat, el nu mai poate fi menținut ca informator decât cu aprobare specială (…) Acest lucru oglindeşte neîncredere în partid, în fond, vrând-nevrând, înseamnă de a continua practica de organizare a agenturii în partid, de suprapunere a organelor de securitate partidului, ori securitatea este un organ, un aparat al partidului special, cu atribuții speciale, şi nu un organ pus să controleze partidul" (*Ibidem*, f. 22–23).

[24] Gabriel Catalan, Mircea Stănescu, *Scurtă istorie a Securității*, în „Sfera Politicii", nr. 109/2004, p. 42–43.

de partid de încredere, Tudor Postelnicu, care până atunci fusese prim-secretar al Comitetului județean P.C.R. Buzău. De o loialitate necondiționată, Postelnicu s-a menținut în funcție până în octombrie 1987, când a preluat conducerea întregului Minister de Interne, fiind înlăturat în decembrie 1989.

Tot în 1978, Direcția de Informații Externe și-a schimbat numele în Centrul de Informații Externe, iar generalul Nicolae Doicaru a fost înlocuit cu generalul-locotenent Alexandru Dănescu. Acesta a deținut însă funcția extrem de puțin timp, deoarece după fuga din țară a lui Pacepa a fost schimbat cu Romus Dima.

O altă măsură luată de Ceaușescu în această perioadă a reprezentat-o înființarea Consiliului Politic al Ministerului de Interne (20 septembrie 1977), organ ce avea ca scop implementarea și coordonarea politicii de partid în interiorul Securității[25], în fapt fiind folosit de Nicolae Ceaușescu ca o altă pârghie prin care dorea să-și impună controlul asupra structurilor represive. În acest sens, nu lipsită de relevanță este prezența ca membru în Biroul acestui organism a lui Nicu Ceaușescu, care pe atunci deținea și funcția de secretar al C.C. al U.T.C. De altfel, această politică a lui Ceaușescu de impunere a membrilor familiei sale în poziții influente este ilustrată și de numirea, în anii '70, a fratelui său omonim, generalul-maior Nicolae Ceaușescu, în fruntea Direcției Cadre și Învățământ a D.I.E.

Începând cu mijlocul anilor '60 au intervenit schimbări majore și în domeniul cadrelor. În noul context intern, subordonarea și controlul societății urma să se realizeze nu prin teroarea și măsurile brutale de până atunci, ci prin generalizarea supravegherii și luarea unor măsuri punctuale în raport cu importanța fiecărui caz. Conducătorii Securității au devenit conștienți de faptul că modificarea problematicii acțiunilor pe care le desfășurau impunea un nou tip de abordare și implicit un alt tip de cadre. A fost astfel inițiată, îndeosebi de către Iulian Vlad, pe atunci șeful Direcției de Învățământ, o „politică activă" de cadre[26], prin care au fost atrași în Securitate proaspăt absolvenți de facultăți, care urmau să-i înlocuiască treptat pe foștii ofițeri, mulți dintre aceștia având doar patru clase primare.

Au fost preferați îndeosebi absolvenții facultăților umaniste (istorie, filologie, drept), care cunoșteau limbi străine, un capitol la care fostele cadre erau mult deficitare. Aceștia erau atrași în Securitate atât prin salariile net superioare față de profesiile pentru care se pregătiseră, dar și prin oferirea unor locuri de muncă la oraș, față de perspectiva unei repartiții în mediul rural. Bineînțeles, erau încadrate doar persoanele cu un dosar impecabil și care demonstraseră fidelitate față de regim (de multe ori

[25] Într-un raport către Nicolae Ceaușescu, ministrul de Interne Teodor Coman menționa faptul că Regulamentul de funcționare al Consiliului Politic „a fost elaborat pe baza indicațiilor dumneavoastră privind constituirea la M.I. a unui organ de partid care să răspundă în fața conducerii partidului de organizarea și desfășurarea într-o concepție unitară a întregii munci politico-ideologice de educare a cadrelor de securitate și miliție, a trupelor și a celorlalte categorii de personal" (A.M.I., fond D.M.R.U., inventar nr. 7.408, dosar nr. 5, f. 6).

[26] Marius Oprea, *Moștenitorii securității*, Editura Humanitas, București, 2004, p. 150–151.

era vorba de foşti studenţi informatori, care astfel erau recompensaţi pentru activitatea lor[27]). În paralel cu acest proces, a fost pus un accent tot mai puternic pe completarea studiilor de către ofiţerii de Securitate încadraţi în trecut, drept condiţie indispensabilă pentru rămânerea în sistem. În urma ordinelor primite din partea organelor superioare, şefii tuturor compartimentelor au început să facă presiuni asupra subordonaţilor pentru a urma cât mai multe şcoli civile şi pentru a-şi însuşi limbile străine. În consecinţă, o mare parte dintre vechile cadre, chiar şi dintre cele cu funcţii de conducere, a început să urmeze liceul la seral sau diverse forme de învăţământ superior la fără frecvenţă (cu precădere facultatea de drept)[28]. În mod similar, dar cu pretenţii mai reduse, fenomenul s-a manifestat şi în cazul Miliţiei, o directivă din 1976 stipulând ca până în anul 1980 toţi subofiţerii „cu posibilităţi" să absolve cel puţin prima treaptă de liceu, adică 10 clase[29].

Totodată, imediat după 1965 a fost iniţiat un proces de trecere în rezervă a unora dintre foştii ofiţeri de Securitate care anterior se evidenţiaseră prin activitatea lor represivă, consideraţi acum ca fiind prea compromişi şi nefolositori pentru noul context intern. Primele pensionări de amploare au avut loc în anul 1967, când au fost trecute în rezervă nume grele, precum Gheorghe Crăciun, Mihail Nedelcu, Mihai Kovàcs etc. De asemenea, restructurările cauzate de trecerea de la organizarea administrativă regională la cea judeţeană au oferit noi prilejuri pentru scoaterea din Securitate a altor cadre din această categorie, ele fiind pensionate pentru limită de vârstă. Nu poate fi însă în nici un caz vorba de vreo delimitare oficială faţă de acţiunile acestora, mulţi foşti ofiţeri superiori implicaţi în crime şi acte de teroare în timpul lui Gheorghiu-Dej fiind decoraţi în perioada regimului Ceauşescu (cazul elocvent fiind cel al lui Gheorghe Pintilie, decorat de Nicolae Ceauşescu în mai 1971, la sărbătorirea a 50 de ani de la înfiinţarea P.C.R.).

---

[27] Una dintre cele mai bune descrieri referitoare la modul în care viitorii absolvenţi erau racolaţi de Securitate cu puţin timp înainte de încheierea studiilor este oferită de Simion Airinei: „De la colegi a aflat că în facultate, imediat după sărbătoarea de 1 Mai, şi-au făcut simţită prezenţa doi ofiţeri din cadrul Ministerului de Interne de la Bucureşti care aveau misiunea de a selecta şi racola din rândul tinerilor absolvenţi candidaţi pentru încadrarea în organele de securitate (…) Cei doi ofiţeri s-au instalat într-un birou pus la dispoziţie de conducerea facultăţii şi, după ce au studiat dosarele studenţilor, au început să cheme la discuţie pe cei consideraţi corespunzători (…) Mai târziu avea să afle că cei doi ofiţeri nu au acţionat la întâmplare, deoarece în prealabil se documentaseră la organul local de Securitate şi colegii selectaţi pentru încadrare «în aparat» făceau parte dintre cei mai eficienţi colaboratori din reţeaua informativă care activa în anul cinci de studiu al facultăţii" (Simion Airinei, *Un sfert de veac de securitate*, Editura Transilvania Expres, Braşov, 2002, p. 7).

[28] La 31 mai 1968, în mediul rural activau 819 ofiţeri de Securitate, care aveau următorul nivel al studiilor: 116 studii superioare, 200 urmau o facultate, 449 absolviseră liceul, 38 urmau liceul, iar 16 terminaseră doar şcoala generală. 442 ofiţeri urmaseră o şcoală sau un curs de Securitate (A.C.N.S.A.S., fond documentar, dosar nr. 80, vol. 2, f. 6–7).

[29] A.C.N.S.A.S., fond documentar, dosar nr. 125, vol. 12, f. 80.

Un criteriu important în promovarea cadrelor era acela al studiilor de Securitate pe care persoanele respective le urmaseră. Existau cursuri şi şcoli de Securitate de la şase luni la patru ani, cea mai importantă fiind Şcoala de Ofiţeri de la Băneasa, la conducerea căreia au fost numite persoane în care încrederea era deplină (spre exemplu Nicolae Pleşiţă). Un număr important de ofiţeri superiori absolviseră în U.R.S.S. cursuri de perfecţionare pe linie de securitate de un an, cu precădere între 1955 şi 1958. Ulterior, când legăturile strânse cu „marele frate de la Răsărit" s-au deteriorat, trimiterile la studii în U.R.S.S. au fost sistate. Chiar dacă nu putem afirma că încă mai era un criteriu de promovare, în nici un caz nu se poate spune că absolvirea unui curs de securitate în U.R.S.S. ar fi afectat cariera ulterioară a acestor ofiţeri (vezi fişele de cadre din volum). Cu prilejul reorganizării administrative din 1968, nu puţini dintre inspectorii şefi puşi în fruntea inspectoratelor judeţene de Securitate se perfecţionaseră în Uniunea Sovietică. Chiar şi în anii '70 unii dintre aceşti ofiţeri continuau să fie numiţi în fruntea Securităţilor judeţene. Situaţia era identică şi la nivelul aparatului central, putându-se afirma că a continuat până la căderea regimului Ceauşescu. Relevant este faptul că în 1989 în fruntea Securităţii se afla Iulian Vlad, iar la conducerea Direcţiei a II-a Emil Macri, doi ofiţeri care urmaseră cursuri de perfecţionare în U.R.S.S. Conducerea de partid era conştientă de faptul că avea nevoie de ofiţeri cât mai bine pregătiţi, încât foarte probabil că nu a mai contat unde fuseseră urmate aceste cursuri. Chiar dacă mulţi ofiţeri şcoliţi la Moscova ocupau funcţii importante în cadrul Securităţii, trebuie menţionat totuşi faptul că Ceauşescu se temea de posibilitatea ca unii dintre aceştia să fi fost recrutaţi de spionajul sovietic. Printre cei bănuiţi de asemenea legături s-au aflat nume grele, precum cel al generalului-maior Grigore Naum, şeful Direcţiei a V-a[30].

Destinderea internă iniţiată de Gheorghiu-Dej prin eliberarea deţinuţilor politici şi scăderea semnificativă a arestărilor şi trimiterilor în judecată a fost continuată şi de Nicolae Ceauşescu. La peste douăzeci de ani de la preluarea puterii, regimul comunist din România nu mai avea nevoie de folosirea brutală a forţei pentru a se menţine la cârma ţării. Excesele au fost înlocuite cu creşterea accelerată a supravegherii informative, în scopul descoperirii şi neutralizării din faşă a oricăror acţiuni protestatare. S-a urmărit, şi putem afirma că s-a şi realizat, crearea în rândul cetăţenilor a sentimentului că se aflau continuu sub observaţia atentă a Securităţii, astfel încât orice împotrivire era din start sortită eşecului.

Cum măsură arestării şi încarcerării a fost luată în puţine cazuri, au început să se folosească pe scară largă alte metode. Una dintre cele mai extinse a constituit-o avertizarea. În momentul în care informatorii semnalau faptul că anumite persoane se făceau vinovate de acte considerate de partid şi Securitate ca fiind delicte (audierea posturilor de radio occidentale, cu precădere „Europa Liberă", comentarii critice la

[30] Dennis Deletant, *Ceauşescu şi Securitatea. Constrângere şi disidenţă în România anilor 1965–1989*, Editura Humanitas, Bucureşti, 1998, p. 102.

adresa conducerii țării, mai exact a lui Ceauşescu etc.), acestea erau avertizate de ofițerii care efectuau urmărirea. Cel în cauza era astfel „anunțat“ că Securitatea cunoştea foarte bine toate acțiunile sale şi că în cazul în care va continua să se manifeste în acelaşi fel va avea de suferit. Chiar dacă în mod real au fost destul de puține cazurile în care au fost puse în practică, aceste amenințări deschise erau suficiente pentru a speria persoanele respective, care erau conştiente de omnipotența instituției[31]. Pentru a se amplifica efectul, avertizările aveau loc de regulă la sediul Securității, simpla „invitație“ de prezentare la această instituție constituind deja un motiv de temere.

O altă metodă uzitată cu succes de Securitate era aceea a demascării şi punerii în dezbatere publică a persoanelor cu „atitudine duşmănoasă“. Această măsură a fost folosită însă mult mai rar, deoarece implica mai multe aspecte. În primul rând, „faptele“ comise nu reprezentau, chiar şi după legile R.S.R., nici un delict, deci teoretic nu puteau fi acuzați de nimic. Dreptul la opinie şi libertatea de expresie erau garantate de stat. Apoi, un număr ridicat de demascări publice ar fi scos în evidență chiar ceea ce regimul dorea să ascundă, şi anume existența a numeroase nemulțumiri față de politica partidului. Metoda era de regulă folosită împotriva persoanelor care încercau să emigreze clandestin sau contra aderenților la diverse culte religioase scoase în afara legii, ocazie cu care era înfierată aşa-zisa activitate ostilă a acestor „secte“, cum le numea regimul. Aşadar, o componentă importantă o constituia „caracterul politico-educativ“ al măsurii.

Cum avertizările erau mult mai uşor de efectuat, ofițerii de Securitate uzitau cu preponderență această metodă[32]. Pentru a combate acest fenomen, nu de puține ori conducerea Securității critica acest aspect şi cerea folosirea mult mai largă a dezbaterii publice. Spre exemplu, într-un raport din 30 august 1977 colonelul Gheorghe Vasile, şeful Direcției a VI-a Cercetări Penale, propunea „să se acorde în viitor

[31] Între anii 1974–1975, Traian Câmpeanu, fost membru al grupului de rezistență condus de maiorul Nicolae Dabija, fost deținut politic, şi-a manifestat în repetate rânduri nemulțumirea față de politica regimului comunist („a avut manifestări duşmănoase, comentând denigrator unele măsuri întreprinse pe plan intern de către partidul şi statul nostru“). El declara față de colegii de muncă de la I.M. Aiud că „muncitorilor li s-au impus norme de muncă pe care nu le pot realiza şi astfel sunt plătiți prost, iar țăranii sunt robiți în C.A.P., pentru că muncesc degeaba“. Din acest motiv, a fost avertizat de Securitate la 28 aprilie 1975. Măsura a avut efect, deoarece după avertizare a încetat cu criticile, motiv pentru care la 3 martie 1979 a fost scos din baza de lucru cu prioritate (A.C.N.S.A.S., fond informativ, dosar nr. 5.442, vol. 1, f. 56).

[32] Spre exemplu, în perioada 1 ianuarie 1967–31 mai 1968 în mediul rural au fost efectuate 1.736 avertizări, 86 demascări, 81 arestări, iar în 64 de cazuri s-au luat alte măsuri. În această perioadă, doar în mediul rural, un număr de 353.590 persoane erau incluse în supravegherea informativă generală, iar 41.584 se aflau în lucru, toate fiind urmărite cu ajutorul a 30.459 informatori, dintre care majoritatea (19.261) se aflau în legătura şefilor de post, restul în cea a ofițerilor de Securitate (A.C.N.S.A.S., fond documentar, dosar nr. 80, vol. 2, f. 51).

prioritate măsurii de punere în dezbatere publică“, iar avertizarea să se facă numai atunci când faptele nu puteau fi făcute publice[33].

Grupurile de persoane considerate a avea manifestări dușmănoase erau destrămate de Securitate prin mai multe căi. Îndeosebi erau recrutați unul sau mai mulți informatori, prin intermediul cărora se încerca „influențarea pozitivă“ a persoanelor vizate. Tot prin intermediul acestor agenți erau lansate și diverse zvonuri compromițătoare sau erau create și amplificate diferite disensiuni, care până la urmă duceau la destrămarea grupului. Uneori se încerca compromiterea persoanelor cele mai active prin contactarea lor deschisă de către ofițerii de Securitate, în plină stradă, sau prin chemarea lor la sediile instituției, creându-se astfel impresia că ar fi fost colaboratori ai organelor de represiune[34].

Schimbări au apărut și la transpunerea în practică a planurilor de măsuri. Obiectivele și sarcinile aveau termene precise de îndeplinire, chiar dacă era vorba de recrutarea unor informatori sau de finalizarea unor cazuri. De multe ori aceste termene erau fixate în mod nerealist, fără a se ține cont de complexitatea cazurilor care trebuiau finalizate. Ofițerii raportau un număr cât mai mare de informatori recrutați, chiar dacă erau de slabă calitate, ca și închiderea a cât mai multor cazuri, deși unele dintre acestea erau apoi redeschise, tot pentru a-și justifica activitatea.

Cum poate fi sesizat și din conținutul documentelor prezentate în volum, au apărut diferențe vizibile de ton și în modul de alcătuire al diverselor rapoarte sau planuri

---

[33] Raportul întocmit de Direcția a VI-a, pe baza analizei cazurilor de avertizare și punere în dezbatere publică efectuate în primul semestru al anului 1977 de către organele din 15 inspectorate județene, reliefează și alte aspecte extrem de interesante privind aceste practici. Astfel, dintr-un total de 1.554 cazuri de avertizări și puneri în dezbatere publică, 75,6% s-au făcut pentru comentarii dușmănoase (acest procent ridicat era pus pe seama „intensificării unor acțiuni de propagandă din partea cercurilor reacționare din exterior, amplificate în cadrul emisiunilor postului de radio «Europa Liberă»“), 7,35% pentru manifestări naționalist-iredentiste (în proporție de peste 95% este vorba de cetățeni de etnie maghiară), 6,65% pentru intenții de evaziune, 6,1% pentru relații cu cetățeni străini, 2,9% pentru „difuzare de înscrisuri cu conținut ostil“, iar restul pentru alte „abateri“. În privința categoriei sociale a persoanelor vizate, 31% erau muncitori, 21% intelectuali, 15% pensionari, 9,5% țărani, iar 11,4% (178 cazuri) elevi și studenți, dintre care, în mod surprinzător, în 120 de cazuri era vorba de tineri sub 20 de ani. De altfel, colonelul Gheorghe Vasile a criticat numărul ridicat de avertizări efectuate în rândul elevilor, de multe ori fără nici un motiv întemeiat (spre exemplu, au fost avertizate 4 eleve de 16 și 17 ani din Anina doar pentru că trimiseseră o scrisoare cântărețului Criss Roberts). Mult mai grav este faptul că printre cei avertizați se aflau și minori sub 14 ani, ceea ce demonstrează faptul că Securitatea nu se sfia să creeze un climat de teroare și frică chiar în interiorul școlilor (A.C.N.S.A.S., fond documentar, dosar nr. 53, vol. 51, f. 1–6).

[34] În 1983, într-un *Plan de măsuri* privind contracararea activității cultului Adventist de ziua a 7–a se prevedeau următoarele: „menținerea în contact fictiv a conducătorilor grupărilor adverse și contactarea altora (…), care vor fi exploatați informativ și față de care vom lansa versiuni compromițătoare reciproce spre a fi colportate în masa sectanților și adversarilor lor; (…) Elementele stabilite ca deosebit de fanatice și active, vor fi contactate periodic în mod deschis, spre a fi compromise în masa sectanților“ (A.C.N.S.A.S., fond documentar, dosar nr. 141, vol. 1, f. 167).

de măsuri. Un loc tot mai important au început să-l ocupe formulările redactate în limbajul de lemn al propagandei, cu accente pe cultul personalității lui Ceaușescu. Către sfârșitul regimului, scoaterea în evidență a celebrelor „indicații" și „directive" va fi prezentă tot mai mult în documentele interne ale Securității, îndeosebi în cele redactate la nivel central.

În scurt timp după accederea la putere, Nicolae Ceaușescu a depus numeroase eforturi pentru a obține o imagine cât mai bună a României în plan internațional, ceea ce indirect nu putea decât să-i aducă beneficii, atât în exterior, cât și în interior. Distanțându-se de Moscova și refuzând să participe la invadarea Cehoslovaciei, dictatorul de la București a reușit în această perioadă să ducă o politică externă activă, concretizată prin vizite la nivel înalt efectuate la Washington și Londra și prin primirea în România a unor lideri mondiali de prim plan, cum au fost președinții S.U.A. și Franței, Richard Nixon și Charles de Gaulle. Tot în această politică s-a înscris și semnarea de către România a Actului final al Conferinței pentru Securitate și Cooperare în Europa (Helsinki, 1 august 1975), prin care țara noastră se angaja să respecte prevederile Declarației Universale a Drepturilor Omului.

Cu toate acestea, regimul lui Ceaușescu nu putea fi credibil în exterior, în condițiile în care Securitatea își continua acțiunile represive împotriva cetățenilor. Cum însă fără înăbușirea în față a oricăror proteste este greu de crezut că P.C.R. s-ar fi putut menține la putere, s-a încercat disimularea acțiunilor organelor de Securitate și acoperirea lor sub masca unor dispoziții legale. Măsurile îndreptate împotriva unor diverse categorii de persoane erau luate, după caz, sub acoperirea organelor de Miliție, evidența pașapoartelor, unităților grănicerești și de frontieră, dar și a unităților administrative locale sau centrale (consilii populare, Departamentul Cultelor etc.) sau a altor instituții, cum ar fi Agerpres (pentru ziariști), O.N.T. (pentru a refuza cererile de emigrare) etc. De menționat este faptul că aceste instituții erau folosite ca paravan de regulă doar atunci când măsurile vizau cetățeni occidentali sau români cu cetățenie străină. O categorie aparte de persoane împotriva cărora acțiunile represive ale Securității se efectuau sub acoperirea altor organe era cea a membrilor cultelor neoprotestante legale[35], care aveau foarte bune legături cu forurile lor de conducere

[35] Credincioșii români erau deseori amendați cu sume mari de către Miliție, consiliile locale refuzau să aprobe deschiderea de noi case de rugăciuni sau unități cultice etc. Împotriva credincioșilor străini care veneau în România, percepuți drept „emisari ai organizațiilor internaționale", instrucțiunile prevedeau foarte clar că măsurile trebuiau luate „fără implicarea organelor de Securitate". În aceste situații trebuia procedat „prin tragerea la răspundere în conformitate cu prevederile legilor țării noastre ori cercetarea și avertizarea sub acoperirea organelor de pașapoarte, iar după caz, întreruperea dreptului șederii în țară sau includerea pe lista persoanelor indezirabile. La astfel de măsuri vor fi antrenate mai mult organele de Miliție, factorii de conducere din administrația locală și Departamentul Cultelor, urmărindu-se descurajarea străinilor în cauză și determinarea lor de a se abține de la activități ostile" (A.C.N.S.A.S., fond documentar, dosar nr. 141, vol. 1, f. 170).

din Occident şi S.U.A., acestea protestând deseori faţă de încălcarea drepturilor religioase ale deservenţilor lor din România.

În acelaşi scop, Securitatea utiliza şi metoda stabilirii de relaţii cu „toţi factorii de conducere“ din instituţii, pentru a rezolva sarcinile operative prin intermediul acestora. Practic, organele de Securitate se bazau pe aportul persoanelor numite de partid în funcţii de conducere, care, pentru a-şi menţine posturile, nu se dădeau în lături să colaboreze cu organele de represiune în luarea diferitelor măsuri, ce mergeau uneori până la desfacerea contractelor de muncă ale persoanelor indezirabile[36].

Desigur, este greu de afirmat faptul că toate aceste metode ar fi reuşit să înşele cu adevărat Occidentul asupra naturii reale a regimului din România şi a practicilor acestuia.

Tot în acest context trebuie remarcate şi relaţiile foarte strânse existente între Securitate şi Miliţie, cu precădere în mediul rural. Implicarea şefilor posturilor de Miliţie în activitatea informativ-operativă s-a extins continuu, aceştia ajungând în 1976 să răspundă de întreaga acţiune de supraveghere a persoanelor de la sate[37]. Bineînţeles, organele de Miliţie erau îndrumate şi controlate de ofiţeri de Securitate, cu precădere din cadrul serviciilor de informaţii interne ale inspectoratelor judeţene, care aveau şi ei în lucru dosare de urmărire informativă şi informatori în legătură personală. Raporturile apropiate dintre cele două instituţii represive datează însă de la începutul regimului comunist, fiind arhicunoscută implicarea Miliţiei în acţiunile îndreptate contra grupurilor de rezistenţă din munţi şi în impunerea colectivizării.

Spre deosebire de situaţia din timpul regimului lui Gheorghiu-Dej, după 1965 ingerinţele Securităţii în activitatea organelor de justiţie au scăzut în intensitate. Procesul este oarecum firesc, dacă ţinem cont şi de faptul că numărul arestărilor şi al trimiterilor în judecată efectuate de Securitate a scăzut la un prag minim, detenţia politică fiind utilizată relativ rar ca armă de represiune. Începând cu a doua jumătate a anilor ’60 şi pe tot parcursul anilor ’70 completele de judecată au aprobat o mare parte a cererilor de revizuire a proceselor şi de reabilitare juridică înaintate de unii foşti condamnaţi politici, întemniţaţi fără nici o vină. Cu toate că justiţia nu-i mai

---

[36] Într-un plan de măsuri elaborat la 1 noiembrie 1977 de către Serviciul V din Direcţia I, referitor la desfăşurarea muncii de securitate în Radioteleviziunea Română, se prevedea ca împotriva persoanelor „semnalate cu manifestări ostile“ pentru început să se întreprindă „măsuri diversificate de neutralizare, prin acţiuni directe ale organelor noastre ori prin organele de partid şi conducerea instituţiei“. Ulterior urma ca, „în mod treptat, folosind mijloace şi forme adecvate, să se insiste la conducerea Radioteleviziunii şi organelor centrale şi locale de partid pentru a acţiona în vederea înlăturării acelora care nu corespund exigenţelor profilului ideologic al instituţiei“ (A.C.N.S.A.S., fond documentar, dosar nr. 135, vol. 1, f. 91–92).

[37] Conform Hotărârii Consiliului de conducere al Ministerului de Interne din 22 iunie 1976, aprobată de ministrul Teodor Coman, „supravegherea informativă de securitate în mediul rural se execută de către ofiţerii şi subofiţerii posturilor de miliţie, cu excepţia obiectivelor şi locurilor a căror asigurare informativ-operativă se realizează nemijlocit de către ofiţeri ai serviciilor informativ-operative de securitate ale inspectoratelor“ (A.C.N.S.A.S., fond documentar, dosar nr. 125, vol. 12, f. 79).

era subordonată, Securitatea manifesta în continuare „o preocupare sistematică pentru stabilirea unor corelații între atitudinea politică și modul deficitar de soluționare a unor cauze penale privind tragerea la răspundere a unor elemente“[38], cu precădere în cazurile de corupție sau de „subminare a economiei naționale“.

Renunțarea la măsurile de teroare aplicate până în 1965 a condus la necesitatea creării unei rețele informative cât mai vaste, care să permită extinderea supravegherii asupra întregii societăți. Ofițerii de Securitate din toate sectoarele aveau instrucțiuni clare să creeze rețele informative în fiecare obiectiv de care răspundeau. Au fost astfel recrutați informatori în toate instituțiile statului, în fabrici, spitale, școli, ajungându-se chiar la rețele de stradă și bloc. Toate acestea permiteau generalizarea urmăririi informative a tuturor persoanelor, atât la locul de muncă, cât și la domiciliu. Precum un scenariu orwellian, fiecare individ trebuia să știe că „ochiul atent“ al Securității se afla peste tot, iar orice mișcare a sa nu putea scăpa neobservată. Se încerca astfel să se obțină și un fel de autocenzură din partea cetățenilor, astfel încât aceștia să se abțină de a se manifesta împotriva regimului, de frică ca nu cumva să fie imediat descoperiți de omniprezenții informatori.

Un accent deosebit era pus pe recrutarea persoanelor care intrau în contact cu cetățenii străini sosiți în România. Este vorba îndeosebi de translatori, însoțitori, chelneri, recepționeri etc.[39]. Aceștia aveau rolul de a observa eventualele „acțiuni dușmănoase“ ale cetățenilor străini (cu toate că în imensa majoritate a cazurilor era vorba de simpli turiști sau de persoane nevinovate). Însă cele mai de preț informații furnizate de acești colaboratori ai Securității erau cele referitoare la românii care intrau în legătură cu cetățenii străini. Pe baza denunțurilor, persoanelor care aveau relații cu străinii li se deschideau dosare de urmărire informativă, fiind suspectate de spionaj sau de intenții de evaziune. De același tratament beneficiau și toți cetățenii români care vizitau fără aprobare ambasadele de la București ale statelor occidentale, motiv pentru care erau percepuți din start ca fiind ostili regimului și ca atare erau identificați și lucrați informativ.

Cu toate că instrucțiunile Securității prevedeau foarte clar faptul că membrii de partid puteau fi folosiți ca informatori doar în cazuri excepționale și numai cu aprobare, în realitate situația era puțin diferită. Pentru a-și atinge scopurile informative și pentru a asigura o supraveghere cât mai extinsă, Securitatea folosea un număr deloc neglijabil de agenți din rândul membrilor P.C.R. Astfel, în iulie 1987 Serviciul V (artă-cultură) din Direcția I avea o rețea formată din 171 persoane, din care nu mai puțin de 132 erau informatori „cu aprobare“, adică membri de partid pentru recrutarea cărora se

[38] A.C.N.S.A.S., fond documentar, dosar nr. 120, vol. 2, f. 223.

[39] Într-un raport al Securității din 1977 se preciza faptul că la Radioteleviziunea Română lucrau 18 translatori și însoțitori, și ca atare „**toate** [subl. n.] aceste persoane vor fi verificate și recrutate ca surse ale organelor de securitate ori înlocuite dacă nu corespund“ (A.C.N.S.A.S., fond documentar, dosar nr. 135, vol. 1, f. 92).

obținuse acordul organelor de partid superioare[40]. Ținând cont de faptul că toate aceste surse nu aveau dosar de informator, putem înțelege astăzi cât de extinsă era în realitate rețeaua informativă a organelor de Securitate și cât de puține șanse sunt pentru identificarea exactă a tuturor acestor agenți.

În atenția Securității intrau toți cetățenii României, dar se poate afirma că baza operativă era compusă din mai multe categorii importante, ale căror acțiuni ori sentimente erau percepute drept ostile regimului.

Chiar și după zeci de ani de la interzicerea partidelor politice, foștii membri ai acestora erau priviți în continuare ca dușmani ai regimului, cu precădere persoanele care avuseseră funcții de conducere. Trecerea timpului, resemnarea și dispariția biologică nu atenuaseră percepția Securității asupra acestor persoane, care încă erau supravegheate informativ. În centrul atenției se aflau membrii fostei Mișcări Legionare, considerându-se că aceştia nu-şi diminuaseră cu nimic sentimentele anticomuniste[41]. În același context se înscria și urmărirea foștilor deținuți politici sau a supraviețuitorilor din grupurile de rezistență din munți. Chiar dacă în majoritatea cazurilor aceştia nu mai prezentau nici un pericol pentru regim, dosarele lor operative erau menținute în continuare active, fiind probabil folosite ca pretext de către unii ofițeri pentru a-și justifica activitatea[42]. În unele cazuri au avut de suferit și copii acestora, care au fost urmăriți în problema „descendenți de foști condamnați", fiind considerați de Securitate, chiar și în anii '80, drept o categorie aprioric dușmănoasă regimului comunist[43].

Începând cu anii '70, un loc tot mai important în activitatea organelor de Securitate îl ocupa urmărirea persoanelor care ascultau emisiunile postului de radio „Europa

---

[40] În compartimentele corespondente Serviciului V din teritoriu situația era oarecum asemănătoare, din 6.339 surse un număr de 1.540 erau membri de partid (A.C.N.S.A.S., fond documentar, dosar nr. 120, vol. 2, f. 177).

[41] Într-un raport din 1977, colonelul Gheorghe Vasile invoca: „necesitatea cunoașterii permanente de către organele de securitate a poziției persoanelor din categoria menționată [membri ai fostelor partide și foști deținuți politici – n.n.] și îndeosebi a legionarilor, care în perioada unor evenimente mai deosebite sunt pretabile la acțiuni ostile" (A.C.N.S.A.S., fond documentar, dosar nr. 53, vol. 51, f. 3). Poziția Securității se va menține identică și peste zece ani, când s-a considerat inițial că participanții la revolta de la Brașov făceau parte din rândul legionarilor.

[42] Spre exemplu, Simion Bulbucan, fost condamnat pentru apartenența la grupurile de rezistență din județul Alba, a fost supravegheat continuu până la căderea comunismului, deși avea peste 84 de ani, era bolnav și ieșea extrem de rar din casă (A.C.N.S.A.S., fond informativ, dosar nr. 5.443).

[43] În Raportul pe anul 1984 al Serviciului III din Direcția I se preciza: „Analiza activității informativ-operative desfășurate în rândul elementelor care au inițiat, condus sau participat în bande și organizații subversiv-teroriste și modul în care se realizează controlul informativ asupra descendenților foștilor condamnați au oferit, pentru întregul aparat din problemă, concluzii operative de natură să ducă la înțelegerea în mod realist a pericolului social pe care îl reprezintă persoanele din această categorie, necesitatea îmbunătățirii cunoașterii pentru neutralizarea oricărei încercări de activitate dușmănoasă" (A.C.N.S.A.S., fond documentar, dosar nr. 131, vol. 1, f. 60).

Liberă“. Simpla audiere a acestui post era considerată a fi o acțiune dușmănoasă, iar de multe ori cetățenilor despre care informatorii raportau că au asemenea preocupări li se deschideau dosare de urmărire. În pofida tuturor măsurilor luate (bruiaj etc.), spre sfârşitul regimului Ceauşescu practic întreaga populație a României asculta „Europa Liberă“, în condițiile unei lipse totale de informație credibilă din partea mass-mediei din interior, aservite în întregime regimului şi cultului personalității familiei Ceauşescu. Cum Securitatea nu avea capacitatea de a urmări concomitent toate aceste persoane, s-a rezumat la supravegherea doar a acelora care difuzau şi comentau în public ştirile aflate. În cazurile mai deosebite se recurgea la avertizarea persoanelor respective.

Deşi ar fi trebuit să respecte documentele internaționale pe care le semnase, regimul comunist ateu din România nu putea privi cu ochi buni activitatea cultelor religioase din țară. Accentul supravegherii era pus cu preponderență pe membrii cultelor neoprotestante, fie ele legale sau ilegale. Motivul îl reprezenta atât creşterea explozivă a numărului aderenților la aceste culte, cât mai ales strânsele legături pe care ele le aveau cu forurile lor de conducere din exterior, considerate „oficine de spionaj“. În numeroase rapoarte, Securitatea nu se sfia să declare că aceste culte nu erau decât nişte instrumente uzitate de statele occidentale pentru a se amesteca în treburile interne ale României. Se menționa faptul că credincioşii neoprotestanți erau folosiți de serviciile externe de spionaj pentru culegerea de date din România, că erau instigați la acțiuni protestatare, la emigrare etc.[44]. Pentru a le combate activitatea, Securitatea a acordat un interes deosebit supravegherii deserventilor acestor culte şi a inițiat numeroase acțiuni privind compromiterea unor pastori şi lideri religioşi, crearea de disensiuni etc. În acest scop s-a încercat recrutarea a cât mai multor informatori, fiind vizate îndeosebi persoanele cu autoritate în cadrul cultelor respective.

Cum însă toate aceste măsuri, dublate de cele ale Miliției, Departamentului Cultelor şi organelor administrative, nu au avut nici pe departe efectul scontat, iar numărul credincioşilor neoprotestanți creştea continuu, Securitatea nu a ezitat în luarea unor măsuri mult mai dure, care mergeau până la arestări şi trimiteri în judecată. Motivele pentru care se făceau aceste rețineri erau diverse, dar cu precădere vizau introducerea şi deținerea de materiale religioase clandestine, refuzul satisfacerii stagiului militar (îndeosebi în cazul adventiştilor, Martorilor lui Iehova, dar şi al altor culte) etc. În fața protestelor internaționale din ce în ce mai vehemente, de multe ori regimul a fost nevoit să facă pasul înapoi şi să grațieze unele dintre persoanele condamnate sub aceste acuzații[45].

[44] Unele acuze stârnesc chiar ilaritatea, cum este cea conform căreia se urmărea „sustragerea credincioşilor de la acțiuni economice, politice, social-culturale, ştiințifice, militare etc., pentru a frâna dezvoltarea țării, pentru a întârzia procesul de formare a conştiinței noi, socialiste“ (A.C.N.S.A.S., fond documentar, dosar nr. 150, vol. 2, f. 7).

Un loc aparte în rândul categoriilor care s-au „bucurat“ de atenția Securității a fost ocupat de persoanele care activau în mediul literar din România. Personalități puternice, acestea nu ezitau să critice deseori măsurile luate de conducerea de partid, fiind vizate cu precădere existența cenzurii, refuzul de a se tipări anumite lucrări considerate ostile sau necorespunzătoare, acordarea cu greutate a permisiunii de a călători în Occident, dar şi alte aspecte. Pentru că aceste persoane se bucurau de notorietate atât în țară, cât şi în străinătate, împotriva lor nu se puteau lua decât cu mare greutate măsurile folosite de regulă de Securitate. Chiar şi aşa, de cele mai multe ori efectul acestora era aproape nul. Eforturile Securității au fost subminate cu precădere de campania extrem de activă dusă de postul de radio „Europa Liberă“ în apărarea scriitorilor, poeților sau criticilor literari afectați. De altfel, aceasta era şi marea problemă a organelor de represiune, imensa publicitate care li se făcea persoanelor împotriva cărora erau luate diferite măsuri restrictive, ceea ce ducea apoi la formularea a numeroase proteste internaționale referitoare la lipsa libertăților din România.

Securitatea a fost nevoită astfel să intre într-un fel de cerc vicios. Astfel, în urma protestelor trebuia să permită deplasarea în Occident a unor persoane ostile regimului, dar, o dată ajunse în străinătate, acestea dezvăluiau noi abuzuri ale puterii comuniste din România. Este unanim recunoscut, chiar şi de către Securitate, că rolul cel mai important în acest sens l-au avut Monica Lovinescu şi Virgil Ierunca, ambii fiind responsabili, în cadrul „Europei Libere“, cu viața literară din România. Comentariile lor deosebit de acide la adresa regimului erau privite cu îngrijorare la Bucureşti, cu atât mai mult cu cât toate măsurile luate împotriva acestora se dovedeau a fi ineficiente. Vizitați de un număr foarte mare de literați români ce călătoreau în străinătate, cei doi primeau informații referitoare la mediul cultural din România, pe care apoi le utilizau în cadrul emisiunilor radiofonice.

Postul de radio „Europa Liberă“ a fost de altfel unul dintre principalele obiective ale Securității în timpul regimului Ceauşescu, după cum reiese foarte clar şi din documentele din volum[46]. Criticile aduse puterii de la Bucureşti de „Europa Liberă“ vizau atât nerespectarea drepturilor şi libertăților cetățenilor, cât şi abuzurile asupra diferitelor persoane, instaurarea cultului personalității secretarului general al P.C.R. sau degradarea continuă a condițiilor de trai din țară. Acțiunile Securității îndreptate

[45] Exemplele cele mai elocvente sunt oferite de cazul credincioşilor cultului Creştin după Evanghelie arestați de Securitate în cadrul acțiunilor „Canalul – 80“ şi „Canalul – 81“, sub acuzația de introducere clandestină de materiale religioase în România. Deşi au fost condamnați la pedepse cuprinse între 4 şi 7 ani de închisoare, în urma protestelor internaționale ei au fost eliberați după numai câteva luni de detenție. Vezi pe larg în Elis Neagoe-Pleşa, Liviu Pleşa, *Cultele neoprotestante din România în perioada 1975–1989*, în Adrian Nicolae Petcu (coord.), *Partidul, Securitatea și Cultele. 1945–1989*, Editura Nemira, Bucureşti, 2005, p. 379–384.

[46] Pentru alte amănunte referitoare la acest aspect, a se consulta Mihai Pelin, *Operațiunile „Melița“ și „Eterul“. Istoria „Europei Libere“ prin documente de Securitate*, Editura Albatros, Bucureşti, 1999.

asupra emigrației române au fost încununate nu de puține ori cu succes, reușindu-se compromiterea unor lideri sau crearea unor grave disensiuni în interiorul diasporei, care nu a reușit niciodată să acționeze unitar. În cazul „Europei Libere“, Securitatea nu a reușit să aibă aceeași eficiență, iar virulența emisiunilor radiofonice nu a cunoscut nici o atenuare. Încercările de a penetra informativ postul de la München și de a-i „influența pozitiv“ pe redactorii acestuia au fost departe de succesul scontat.

În încheiere, trebuie menționat faptul că eliminarea acțiunilor brutale din rândul metodelor Securității nu a avut loc niciodată. Chiar dacă represiunea nu a mai cunoscut excesele din epoca Dej, nu putem afirma că aceste practici au dispărut din munca Securității. Câteva exemple elocvente sunt oferite de asasinarea inginerului Gheorghe Ursu, cazul Vasile Paraschiv[47], atacurile împotriva celor mai critice voci ale emigrației (precum Monica Lovinescu, Virgil Tănase, Paul Goma). Un alt subiect, încă neelucidat, este cel al implicării Securității în decesele suspecte ale unor directori ai „Europei Libere“ (Noel Bernard, Vlad Georgescu, Barbu Cismărescu), despre care se bănuiește că ar fi fost iradiați. De asemenea, chiar dacă este vorba cu precădere de cazuri individuale, nu putem omite maltratarea cu o deosebită brutalitate a persoanelor arestate în urma revoltei de la Brașov[48] sau în primele zile ale Revoluției din decembrie 1989. Toate acestea dezvăluie faptul că Securitatea și conducerea partidului, atunci când își simțeau pozițiile amenințate, puteau reveni fără probleme la acțiuni de teroare împotriva cetățenilor pe care ar fi trebuit să-i protejeze. Astfel, de la înființarea sa și până la căderea regimului comunist, Securitatea a rămas principalul instrument represiv prin intermediul căruia partidul și cei care se aflau în fruntea acestuia au transpus în practică subordonarea întregii societăți.

Elis Neagoe-Pleșa Liviu Pleșa

[47] Vasile Paraschiv, *Lupta mea pentru sindicate libere în România. Terorismul politic organizat de statul comunist*, ediție îngrijită și studiu de Oana Ionel și Dragoș Marcu, cu o postfață de Marius Oprea, Editura Polirom, Iași, 2005.

[48] Exemple extrem de sugestive sunt cuprinse în Marius Oprea, Stejărel Olaru, *Ziua care nu se uită. 15 Noiembrie 1987, Brașov*, Editura Polirom, Iași, 2002.

LISTA DOCUMENTELOR

Partea I

Structuri – cadre

1. **1967 iulie 14**. Extras din protocolul şedinţei Prezidiului Permanent al C.C. al P.C.R. referitor la reorganizarea Ministerului Afacerilor Interne 13
2. **1967 iulie 21**. Extras din Decretul Consiliului de Stat nr. 710 privind organizarea şi funcţionarea Ministerului Afacerilor Interne (capitolul referitor la funcţionarea Departamentului/Consiliului Securităţii Statului) 16
3. **1967 septembrie 2**. Referat de cadre al locotenent-colonelului Ionescu Dumitru, propus în funcţia de director al Direcţiei regionale M.A.I. Iaşi 19
4. **1967 noiembrie 3**. Referat de cadre al locotenent-colonelului Vlad Iulian, şeful Direcţiei învăţământ din Consiliul Securităţii Statului 21
5. **1967 noiembrie 17**. Referat de cadre al locotenent-colonelului Andreescu Gheorghe, propus în funcţia de şef al Direcţiei regionale de securitate Argeş 23
6. **1967 noiembrie 18**. Referat de cadre al colonelului de securitate Borşan Ion Dumitru, locţiitor şef direcţie la Direcţia Generală de Informaţii Externe. 25
7. [**1967**]. Regulamentul de organizare şi funcţionare a Consiliului Securităţii Statului 27
8. **1968 februarie 6**. Referat de cadre al locotenent-colonelului Gheorghe Alexandru, şef al Serviciului de informaţii interne din Direcţia regională de securitate Suceava, propus şef al Direcţiei judeţene de securitate Botoşani 36
9. **1968 februarie 7**. Referat de cadre al şefului Secţiei raionale de securitate Focşani, Stoica Petrică, propus a fi numit inspector şef al Inspectoratului judeţean de securitate Vrancea 39
10. **1968 februarie 8**. Hotărârea Consiliului de Miniştri privind eliberarea generalului-locotenent Negrea Vasile din funcţia de prim-vicepreşedinte al C.S.S. şi numirea sa în funcţia de prim adjunct al ministrului Afacerilor Interne, precum şi numirea generalului-maior Răduică Grigore în funcţia de prim-vicepreşedinte al C.S.S. . . . 41
11. **1968 februarie 13.** Hotărârea Consiliului de Miniştri privind aprobarea componenţei Consiliului Securităţii Statului 42

12. **1968 februarie 16**. Ordinul preşedintelui Consiliului Securităţii Statului referitor la constituirea inspectoratelor de securitate judeţene în locul direcţiilor regionale de securitate 43
13. **1968 februarie 18**. Ordinul preşedintelui Consiliului Securităţii Statului privind constituirea colectivului de conducere al Inspectoratului de securitate judeţean Caraş-Severin 44
14. **1968 februarie 18**. Ordinul preşedintelui Consiliului Securităţii Statului privind constituirea colectivului de conducere al Inspectoratului de securitate judeţean Dâmboviţa 45
15. **1968 februarie 18**. Ordinul preşedintelui Consiliului Securităţii Statului privind constituirea colectivului de conducere al Inspectoratului de securitate judeţean Harghita 45
16. **1968 februarie 18**. Ordinul preşedintelui Consiliului Securităţii Statului privind constituirea colectivului de conducere al Inspectoratului de securitate judeţean Maramureş 46
17. **1968 februarie 18**. Ordinul preşedintelui Consiliului Securităţii Statului privind constituirea colectivului de conducere al Inspectoratului de securitate judeţean Cluj 47
18. **1968 februarie 18**. Ordinul preşedintelui Consiliului Securităţii Statului privind constituirea colectivului de conducere al Inspectoratului de securitate judeţean Bacău 48
19. **1968 februarie 18**. Ordinul preşedintelui Consiliului Securităţii Statului privind constituirea colectivului de conducere al Inspectoratului de securitate judeţean Alba 49
20. **1968 februarie 18**. Ordinul preşedintelui Consiliului Securităţii Statului privind constituirea colectivului de conducere al Inspectoratului de securitate judeţean Arad 49
21. **1968 februarie 18**. Ordinul preşedintelui Consiliului Securităţii Statului privind constituirea colectivului de conducere al Inspectoratului de securitate judeţean Braşov 50
22. **1968 februarie 18**. Ordinul preşedintelui Consiliului Securităţii Statului privind constituirea colectivului de conducere al Inspectoratului de securitate judeţean Brăila 51
23. **1968 februarie 18**. Ordinul preşedintelui Consiliului Securităţii Statului privind constituirea colectivului de conducere al Inspectoratului de securitate judeţean Olt 52
24. **1968 februarie 18**. Ordinul preşedintelui Consiliului Securităţii Statului privind constituirea colectivului de conducere al Inspectoratului de securitate judeţean Tulcea 52
25. **1968 februarie 18**. Ordinul preşedintelui Consiliului Securităţii Statului privind constituirea colectivului de conducere al Inspectoratului de securitate judeţean Ilfov 53
26. **1968 februarie 18**. Ordinul preşedintelui Consiliului Securităţii Statului privind constituirea colectivului de conducere al Inspectoratului de securitate judeţean Sălaj 54

27. **1968 februarie 18**. Ordinul preşedintelui Consiliului Securităţii Statului privind constituirea colectivului de conducere al Inspectoratului de securitate judeţean Hunedoara 54
28. **1968 februarie 18**. Ordinul preşedintelui Consiliului Securităţii Statului privind constituirea colectivului de conducere al Inspectoratului de securitate judeţean Gorj 55
29. **1968 februarie 18**. Ordinul preşedintelui Consiliului Securităţii Statului privind constituirea colectivului de conducere al Inspectoratului de securitate judeţean Covasna 56
30. **1968 februarie 18**. Ordinul preşedintelui Consiliului Securităţii Statului privind constituirea colectivului de conducere al Inspectoratului de securitate judeţean Iaşi 56
31. **1968 februarie 18**. Ordinul preşedintelui Consiliului Securităţii Statului privind constituirea colectivului de conducere al Inspectoratului de securitate judeţean Constanţa 57
32. **1968 februarie 18**. Ordinul preşedintelui Consiliului Securităţii Statului privind constituirea colectivului de conducere al Inspectoratului de securitate judeţean Dolj 58
33. **1968 februarie 18**. Ordinul preşedintelui Consiliului Securităţii Statului privind constituirea colectivului de conducere al Inspectoratului de securitate judeţean Buzău 59
34. **1968 februarie 18**. Ordinul preşedintelui Consiliului Securităţii Statului privind constituirea colectivului de conducere al Inspectoratului de securitate judeţean Bihor 59
35. **1968 februarie 18**. Ordinul preşedintelui Consiliului Securităţii Statului privind constituirea colectivului de conducere al Inspectoratului de securitate judeţean Argeş 60
36. **1968 februarie 18**. Ordinul preşedintelui Consiliului Securităţii Statului privind constituirea colectivului de conducere al Inspectoratului de securitate judeţean Bistriţa-Năsăud 61
37. **1968 februarie 18**. Ordinul preşedintelui Consiliului Securităţii Statului privind constituirea colectivului de conducere al Inspectoratului de securitate judeţean Neamţ 61
38. **1968 februarie 18**. Ordinul preşedintelui Consiliului Securităţii Statului privind constituirea colectivului de conducere al Inspectoratului de securitate judeţean Mureş 62
39. **1968 februarie 18**. Ordinul preşedintelui Consiliului Securităţii Statului privind constituirea colectivului de conducere al Inspectoratului de securitate judeţean Ialomiţa 63
40. **1968 februarie 18**. Ordinul preşedintelui Consiliului Securităţii Statului privind constituirea colectivului de conducere al Inspectoratului de securitate judeţean Botoşani 64
41. **1968 februarie 18**. Ordinul preşedintelui Consiliului Securităţii Statului privind constituirea colectivului de conducere al Inspectoratului de securitate judeţean Suceava 64

42. **1968 februarie 18**. Ordinul preşedintelui Consiliului Securităţii Statului privind constituirea colectivului de conducere al Inspectoratului de securitate judeţean Sibiu 65
43. **1968 februarie 18**. Ordinul preşedintelui Consiliului Securităţii Statului privind constituirea colectivului de conducere al Inspectoratului de securitate judeţean Satu Mare 66
44. **1968 februarie 18**. Ordinul preşedintelui Consiliului Securităţii Statului privind constituirea colectivului de conducere al Inspectoratului de securitate judeţean Timiş 66
45. **1968 februarie 18**. Ordinul preşedintelui Consiliului Securităţii Statului privind constituirea colectivului de conducere al Inspectoratului de securitate judeţean Vaslui 67
46. **1968 februarie 18**. Ordinul preşedintelui Consiliului Securităţii Statului privind constituirea colectivului de conducere al Inspectoratului de securitate judeţean Vrancea 68
47. **1968 februarie 18**. Ordinul preşedintelui Consiliului Securităţii Statului privind constituirea colectivului de conducere al Inspectoratului de securitate judeţean Vâlcea 68
48. **1968 februarie 18**. Ordinul preşedintelui Consiliului Securităţii Statului privind constituirea colectivului de conducere al Inspectoratului de securitate judeţean Prahova 69
49. **1968 februarie 18**. Ordinul preşedintelui Consiliului Securităţii Statului privind constituirea colectivului de conducere al Inspectoratului de securitate judeţean Teleorman 70
50. **1968 februarie 18**. Ordinul preşedintelui Consiliului Securităţii Statului privind constituirea colectivului de conducere al Inspectoratului de securitate judeţean Mehedinţi 70
51. **1968 februarie 18**. Ordinul preşedintelui Consiliului Securităţii Statului privind constituirea colectivului de conducere al Inspectoratului de securitate judeţean Galaţi 71
52. **1968 februarie 22**. Referat de cadre al locotenent-colonelului Buleandră Constantin, locţiitor al şefului Direcţiei regionale de securitate Bucureşti, propus să fie confirmat inspector şef al Inspectoratului de securitate al judeţului Teleorman 72
53. **1968 aprilie 3**. Decretul nr. 295 al Consiliului de Stat privind înfiinţarea, organizarea şi funcţionarea Consiliului Securităţii Statului 74
54. **1968 aprilie 13**. Regulament de organizare şi funcţionare a Direcţiei de contraspionaj din cadrul Consiliului Securităţii Statului 80
55. **1968 aprilie 16**. Referat de cadre al locotenent-colonelului Florea Nicolae, inspector şef al Inspectoratului judeţean de securitate Dâmboviţa 87
56. **1968 aprilie 16**. Referat de cadre al locotenent-colonelului Lupu Vasile, inspector şef al Inspectoratului judeţean de securitate Buzău 89
57. **1968 mai 6**. Decret al Consiliului de Stat privind numirea lui Stănescu Ion în funcţia de preşedinte al Consiliului Securităţii Statului 91
58. **1968 iunie 13**. Referat de cadre al locotenent-colonelului Gergely Francisc, şef al Inspectoratului judeţean de securitate Sibiu 91

59. **1968 iunie 14**. Referat de cadre al locotenent-colonelului Burlacu Victor, şef al Inspectoratului judeţean de securitate Constanţa 93
60. **1968 iunie 14**. Referat de cadre al locotenent-colonelului Popescu Toma, şef al Inspectoratului de securitate al judeţului Mehedinţi 95
61. **1968 august 17**. Notă privitoare la colonelul Dumitraşcu Alexandru, inspector şef al Inspectoratului de securitate al judeţului Ilfov 97
62. **1968 septembrie 4**. Referat de cadre al maiorului Hontău Ioan, inspector şef al Inspectoratului judeţean de securitate Satu Mare 98
63. **1968 septembrie 26**. Referat de cadre al colonelului Dumitraşcu Niculai, inspector şef al Inspectoratului judeţean de securitate Bistriţa-Năsăud 99
64. **1968 noiembrie 11**. Referat de cadre privind pe Hriczan Nicolae, inspector şef al Inspectoratului judeţean de securitate Maramureş 101
65. **1969 ianuarie 14**. Referat de cadre al locotenent-colonelului Puşcaş Ilie, inspector şef al Inspectoratului judeţean de securitate Sălaj 103
66. **1969 ianuarie 17**. Referat de cadre al locotenent-colonelului Puncescu Petre, inspector şef al Inspectoratului judeţean de securitate Gorj 105
67. **1969 ianuarie 22**. Notă întocmită de Secţia cadre a C.C. al P.C.R. referitoare la Radu Dumitru, şeful Inspectoratului judeţean de securitate Bacău 107
68. **1969 februarie 7**. Notă întocmită de Secţia de Cadre a C.C. al P.C.R. referitoare la generalul-maior Bolintineanu Ioan, inspector şef al Inspectoratului judeţean de securitate Braşov 108
69. **1969 februarie 10**. Notă întocmită de Secţia Cadre a C.C. al P.C.R. referitoare la Ristea Gheorghe, şeful Inspectoratului judeţean de securitate Bihor 109
70. **1969 iulie 21**. Referat de cadre al maiorului Manolache Ion Teofan, propus a fi numit şef al Biroului 1 din Serviciul 9 – Direcţia a III-a 111
71. **1969 august 1**. Referat de cadre al maiorului Vlădescu Ilie Ioan, propus a fi numit şef al Biroului 2 din Serviciul 7 – Direcţia a III-a 113
72. **1969 august 4**. Referat de cadre al maiorului Botorog Ioan Olimpiu, propus a fi numit şef al Biroului 2 din Serviciul 3 – Direcţia a III-a 115
73. **1969 august 15**. Referat de cadre al colonelului Moga Gheorghe, şef al Direcţiei a VI-a, propus a fi numit director general adjunct al Direcţiei Generale de Informaţii Externe 118
74. **1969 decembrie 3**. Referat de cadre al locotenent-colonelului Hancheş Ioan, adjunct inspector şef al Inspectoratului judeţean de securitate Bistriţa-Năsăud, propus inspector şef la Inspectoratul judeţean de securitate Covasna 119
75. **1970 ianuarie 13**. Referat de cadre al locotenent-colonelului Baltag Dumitru, inspector şef al Inspectoratului judeţean de securitate Tulcea 121
76. **1970 februarie 24**. Extras din Protocolul şedinţei Secretariatului C.C. al P.C.R. referitor la eliberări şi numiri în funcţii la Consiliul Securităţii Statului 123
77. **1970 aprilie 14**. Referat de cadre al colonelului Erdelyi Elemer, inspector şef al Inspectoratului judeţean de securitate Harghita 124
78. **1970 aprilie 16**. Referat de cadre al locotenent-colonelului Simon Gheorghe, propus inspector şef al Inspectoratului judeţean de securitate Hunedoara 126
79. **1970 aprilie 25**. Referat de cadre al locotenent-colonelului Rizea Craiu, inspector şef al Inspectoratului judeţean de securitate Brăila 128

80. **1970 noiembrie 12**. Referat de cadre al generalului-maior Constandache Ioan Pavel, inspector şef al Inspectoratului de securitate judeţean Argeş 131
81. **1970 decembrie 8**. Referat de cadre al locotenent-colonelului Iţcuş Dragoş, adjunct al şefului Inspectoratului de securitate al municipiului Bucureşti 134
82. **1971 ianuarie 20**. Referat de cadre al maiorului Drăgoi Ion Nicolae, şeful Serviciului II contrainformaţii în sectoarele economice la Inspectoratul de securitate al judeţului Argeş 136
83. **1971 februarie 5**. Referat de cadre al maiorului Dănescu Stan Gheorghe, numit inspector şef al Inspectoratului de securitate al judeţului Ialomiţa 138
84. **1971 februarie 25**. Referat de cadre al locotenent-colonelului Istrate Constantin Dumitru, şef serviciu la Direcţia a XII-a 139
85. **1971 iunie 19**. Referat de cadre al colonelului Băleanu Gheorghe, adjunct al şefului Direcţiei a XII-a din cadrul Consiliului Securităţii Statului, propus în funcţia de inspector şef al Inspectoratului judeţean de securitate Bihor 143
86. **1971 august 20**. Referat de cadre al locotenent-colonelului Dumitrescu Constantin Dumitru, adjunct inspector şef la Inspectoratul de securitate al judeţului Cluj 145
87. **1971 august 20**. Referat de cadre al locotenent-colonelului Mihalcea Grigore Aurel, propus a fi numit inspector şef la Inspectoratul de securitate al judeţului Neamţ 148
88. **1971 septembrie 7**. Referat de cadre al locotenent-colonelului Agoşton Alexandru Alexandru, propus a fi numit adjunct inspector şef la Inspectoratul de securitate judeţean Mureş 150
89. **1971 septembrie 11**. Referat de cadre al colonelului Târnoveanu Gh. Ioan, inspector şef al Inspectoratului de securitate judeţean Alba, propus a fi eliberat din funcţie 153
90. **1971 septembrie 29**. Referat de cadre privind pe Mincu Gheorghe, inspector şef al Inspectoratului de securitate judeţean Argeş 156
91. **1971 octombrie 1**. Ordinul preşedintelui Consiliului Securităţii Statului privind constituirea colectivului de conducere al Direcţiei a XII-a 158
92. **1971 octombrie 15**. Ordinul preşedintelui Consiliului Securităţii Statului privind constituirea colectivului de conducere al Direcţiei a IV-a 159
93. **1971 noiembrie 8**. Ordinul preşedintelui Consiliului Securităţii Statului privind constituirea colectivului de conducere al Centrului de Informatică şi Documentare (C.I.D.) 160
94. **1971 noiembrie 23**. Ordinul preşedintelui Consiliului Securităţii Statului privind constituirea colectivului de conducere al Inspectoratului de securitate al municipiului Bucureşti 161
95. **1971 decembrie 1**. Ordinul preşedintelui Consiliului Securităţii Statului privind constituirea colectivului de conducere al Direcţiei Generale Tehnico-Operative 162
96. **1972 februarie 21**. Referat de cadre al colonelului Linţu Ioan, şeful Cancelariei Consiliului Securităţii Statului, propus să fie numit inspector şef al Inspectoratului de securitate al judeţului Caraş-Severin 163
97. **1972 februarie 22**. Decretul Consiliului de Stat nr. 55 referitor la modificarea unor articole din Decretul nr. 295/1968 de înfiinţare a Consiliului Securităţii Statului 164

98. **1972 martie 6**. Referat de cadre al generalului-maior Popescu Constantin Romeo, propus a fi numit şef de brigadă în Departamentul de informaţii externe 165
99. **1972 aprilie 19**. Decretul nr. 130 cu privire la înfiinţarea Ministerului de Interne prin fuziunea Consiliului Securităţii Statului cu Ministerul Afacerilor Interne . . . 166
100. **1972 mai 9**. Hotărâre a Consiliului de Miniştri privind aprobarea componenţei Colegiului Ministerului de Interne 175
101. **1972 iunie 7**. Referat de cadre al colonelului Zagoneanu Gheorghe, inspector şef al Inspectoratului judeţean Galaţi al Ministerului de Interne 177
102. **1972 noiembrie 17**. Raport al ministrului de Interne Ion Stănescu cu privire la propunerea de numire a generalului-maior Pleşiţă Nicolae în funcţia de şef al Direcţiei I din Direcţia Generală de Informaţii Interne 178
103. **1972 decembrie 25**. Referat de cadre al locotenent-colonelului Sterian Marin, adjunct al şefului securităţii la Inspectoratul judeţean Prahova al Ministerului de Interne, propus inspector şef al Inspectoratului judeţean Vaslui al Ministerului de Interne 179
104. **1972 decembrie 29**. Referat de cadre al colonelului Stamatoiu Aristotel, propus în funcţia de şef al Direcţiei a III-a din Direcţia Generală de Contraspionaj . . . 181
105. **1973 august 30**. Referat de cadre al locotenent-colonelului de securitate Bodunescu Ion, propus în funcţia de inspector şef al Inspectoratului judeţean Teleorman al Ministerului de Interne 183
106. **1974 aprilie 8**. Referat de cadre al locotenent-colonelului Ardeleanu Lazăr Ioan, şeful Serviciului contrainformaţii în sectoarele economice la Inspectoratul judeţean Cluj al Ministerului de Interne 185
107. **1974 aprilie 9**. Referat de cadre al generalului-maior Ristea Ioan Gheorghe, locţiitor al şefului Securităţii judeţului Braşov, propus a fi numit în funcţia de şef al Inspectoratului judeţean Mureş al Ministerului de Interne 187
108. **1974 aprilie 9**. Referat de cadre al locotenent-colonelului Csomos Alexandru, locţiitor al şefului Securităţii judeţului Braşov, propus pentru a fi numit în funcţia de inspector şef la Inspectoratul judeţean Mureş al Ministerului de Interne 189
109. **1974 aprilie 17**. Referat de cadre al locotenent-colonelului Neculicioiu Gh. Victor, şef al Securităţii judeţului Braşov 191
110. **1974 aprilie 17**. Referat de cadre al locotenent-colonelului Brestoiu Ilie Horia, şef al Serviciului I la Centrul de informatică şi documentare 193
111. **1974 mai 1**. Extras din Protocolul şedinţei Secretariatului C.C. al P.C.R. referitor la eliberări şi numiri în funcţii la Ministerul de Interne 195
112. **1974 mai 27**. Referat de cadre al maiorului Blejea Niculae Niculae, propus a fi numit în funcţia de şef al Unităţii speciale „T“ din Comandamentul pentru tehnică operativă şi transmisiuni 196
113. [**1974 mai**]. Referat de cadre al colonelului Scatula Petre Mihai, propus a fi numit în funcţia de şef al Unităţii speciale „T“ din cadrul Comandamentului pentru tehnică operativă şi transmisiuni 198
114. **1974 iunie 4**. Referat de cadre al maiorului Radu Gheorghe, propus în funcţia de şef al Unităţii speciale „T“ din Comandamentul pentru tehnică operativă şi transmisiuni 201
115. **1974 iunie 10**. Referat de cadre al colonelului Amohnoae Epifanie, propus a fi numit în funcţia de şef al Comandamentului serviciilor şi înzestrării 202

116. **1974 septembrie 3**. Referat de cadre al colonelului Popa Aron Dumitru, propus a fi numit în funcția de șef al Inspectoratului județean Dâmbovița al Ministerului de Interne 204
117. **1974 septembrie 3**. Referat de cadre al colonelului Blaga Ion Ștefan, locțiitor al șefului Direcției a IV-a contrainformații militare 206
118. **1974 septembrie 19**. Referat de cadre al colonelului Ion Nicolae, locțiitor al șefului Direcției I informații a Ministerului de Interne 209
119. **1974 septembrie 20**. Notă întocmită de Secția Organizatorică și Cadre a C.C. al P.C.R. cu propuneri pentru funcția de șef al Inspectoratului județean Dâmbovița al Ministerului de Interne 210
120. **1975 ianuarie 4**. Referat de cadre al locotenent-colonelului Alexie Marin Ștefan, șef al Securității județului Dolj 211
121. **1975 ianuarie 4**. Referat de cadre al colonelului Rotaru Marin Mihai, șef al Securității județului Mehedinți 213
122. **1975 ianuarie 23**. Referat de cadre al colonelului Nuță Constantin, locțiitor al șefului Direcției a IV-a din Ministerul de Interne 215
123. **1975 noiembrie 13**. Referat de cadre al generalului-maior Stan Nicolae, șeful Securității municipiului București, propus a fi numit în funcția de locțiitor al șefului Direcției a V-a securitate și gardă. Raport privind numirea generalului-maior Pleșiță Nicolae în funcția de adjunct al ministrului de Interne 217
124. **1976 decembrie 31**. Extras din Protocolul ședinței Secretariatului C.C. al P.C.R. privind eliberări și numiri în funcții la Ministerul de Interne 219
125. **1977 august 22**. Notă a Colegiului Central de Partid cu propunerea de acordare a stagiului de partid din anul 1942 lui Onescu Cornel 220
126. **1978 septembrie 12**. Protocolul ședinței Secretariatului C.C. al P.C.R. referitor la eliberări și numiri în funcții la Ministerul de Interne 221
127. **1978 septembrie 27**. Notă cu propuneri privind numirea și eliberarea unor cadre din conducerea Ministerului de Interne 222
128. **1979 septembrie 3**. Notă a Comisiei C.C. al P.C.R. pentru problemele de cadre de partid și de stat, înaintată Secretariatului C.C. al P.C.R., cu propuneri privind eliberări și numiri în funcții la Ministerul de Interne 223
129. **1980 iunie 21**. Notă întocmită de Comisia C.C. al P.C.R. pentru probleme de cadre de partid și de stat cu propuneri privind numiri și eliberări din funcții în Ministerul de Interne 233
130. **1980 august 18**. Extras din Protocolul ședinței Secretariatului C.C. al P.C.R. referitor la eliberarea și numirea în funcții a unor ofițeri de securitate 235
131. **1984 septembrie 5**. Notă-raport întocmită de Tudor Postelnicu, ministru secretar de stat la Ministerul de Interne, privind numirea și eliberarea din funcție a unor generali 236
132. **1984 septembrie 7**. Notă cu propuneri privind eliberarea și numirea în funcție a unor cadre din Ministerul de Interne – șefi de inspectorate și securități județene 237
133. **1984 octombrie 12**. Raport cu propuneri de numiri și eliberări din funcții în Ministerul de Interne – șefi de inspectorate și securități județene 238
134. **1984 octombrie 25**. Notă privind propuneri de numire în funcția de șef al Inspectoratului județean al Ministerului de Interne și al Securității județului Brăila 248

Partea a II-a

Obiective şi metode

135. **1967 iulie 13**. Hotărârea Comitetului Executiv al C.C. al P.C.R. privind întărirea controlului de partid asupra organelor de securitate şi miliție 251
136. **1968 februarie 8**. Nota nr. 27 emisă de Consiliul Securității Statului privitoare la activitatea „Comitetului Național pentru Europa Liberă“ (C.N.E.L.) 255
137. **1968 martie 10**. Instrucțiuni ale Consiliului Securității Statului privind modul de utilizare, evidență şi control a mijloacelor băneşti destinate cheltuielilor informative speciale (fondul „C.I.S.“) 262
138. **1968 martie 18.** Documentar referitor la internarea unor persoane, prin măsuri administrative, în unități de muncă, colonii de muncă, locuri de muncă obligatorie şi stabilirea domiciliului obligatoriu 269
139. **1968 martie 19**. Sinteză privind „încercări ale legionarilor de a reactiva emigrația română din R.F. a Germaniei, prin intermediul «Uniunii Asociațiilor Românilor din Germania» (U.A.R.G.)“ 280
140. **1968 martie 20.** Raport al Serviciului „A“ referitor la activitatea desfăşurată şi măsurile propuse pentru îmbunătățirea muncii de contrainformații radio 284
141. **1968 aprilie 16**. Raport referitor la activitatea Direcției a III-a din Direcția Generală de Contraspionaj 292
142. **1968 iunie 8.** Referat întocmit de Consiliul Securității Statului asupra abaterilor săvârşite de unii ofițeri din fosta Direcție regională de securitate Banat 304
143. **1968 iulie 1.** Fragmente din expunerea preşedintelui Consiliului Securității Statului, Ion Stănescu, la convocarea cu cadrele de securitate din aparatul de contraspionaj 319
144. **1968 iulie 6**. Notă a Consiliului Securității Statului referitoare la obligația unităților centrale şi teritoriale de securitate de a transmite materiale informative şi date pentru Serviciul de Documentare Externă, nou înființat 331
145. **1968 august 1**. Plan de măsuri întocmit de Direcția I în scopul îmbunătățirii activității informativ-operative în rândul „foştilor condamnați pentru activitate contrarevoluționară, fără antecedente politice înainte de condamnare“ 333
146. **1968 august 1**. Notă întocmită de U.M. 0755/C referitoare la „activitatea propagandistică desfăşurată de emigrația română prin presă şi tipărituri“ 338
147. **1968 septembrie 19**. Raport de analiză al Direcției I şi plan de măsuri al Consiliului Securității Statului în problemele presă, tipărituri, radio şi televiziune 351
148. **1968 decembrie 6**. Notă redactată de Cancelaria Consiliului Securității Statului referitoare la sarcinile ce revin unităților de securitate pe linia problemei „Alianța“ (recrutarea cetățenilor români care se căsătoresc cu cetățeni străini) 362
149. **1968 decembrie 16**. Raport privind organizarea şi desfăşurarea muncii informativ-operative în rândul turiştilor străini care vizitează România 364
150. **1968 decembrie 18**. Informare cu privire la rezultatele obținute pe linia îmbunătățirii muncii de securitate în problema legionară 375
151. **1970 mai 5**. Raportul de activitate al Direcției I pe anul 1969 384

152. **1971 mai 26.** Notă-raport privind articolul apărut în „International Herald Tribune“ referitor la înființarea „Consiliului american pentru comunicații private internaționale“, organism creat pentru finanțarea posturilor de radio „Europa Liberă“ și „Radio Libertatea“ 405
153. **1971 iunie 10**. Angajament-tip ce trebuia semnat de personalul Consiliului Securității Statului 408
154. **1971 septembrie 8.** Notă referitoare la obiectivul „Melița“ 409
155. **1972 iunie 20**. Notă cu privire la apelul intitulat „Către bisericile creștine din toată lumea“ trimis în străinătate de reprezentanții unor „secte religioase“ din România 410
156. **1972 septembrie 27**. Plan de măsuri „pentru prevenirea și curmarea unor acțiuni ce contravin politicii partidului și statului nostru“ (acțiunea „Antidotul“) 412
157. **1972 decembrie 22**. Notă a Serviciului 4 din Direcția I referitoare la cultul „Adventiști de ziua șaptea“ (A.Z.S.) 416
158. **1974 martie 15**. Referat întocmit de U.M. 0920/F cu privire la organizațiile emigrației române din Anglia 423
159. **1975 martie 17.** Hotărârea de deschidere a dosarului de obiectiv „Melița“ privind postul de radio „Europa Liberă“ 432
160. **1976 aprilie 14**. Plan de măsuri în acțiunea „Construcția“ (verificarea și asigurarea contrainformativă a cetățenilor români trimiși la muncă în străinătate) 433
161. **1976 iulie 1**. Hotărâre a Consiliului de conducere al Ministerului de Interne referitoare la îmbunătățirea muncii informativ-operative în mediul rural 437
162. **1976 octombrie 29.** Notă-raport a Direcției I referitoare la cultul „Penticostali de ziua a șaptea“ 442
163. **1977 noiembrie 1**. Program de măsuri elaborat de Serviciul 5 din Direcția I privind desfășurarea muncii de securitate în Radioteleviziunea Română 443
164. **1977 noiembrie 17**. Raport privind acțiunea „Riposta II“ (contracararea intențiilor de emigrare a cetățenilor români) 449
165. **1977 decembrie 3**. Notă a Direcției I referitoare la urmărirea persoanelor din România care au legături cu grupul Radu Câmpeanu din Franța 455
166. **1978 ianuarie 10**. Program de măsuri elaborat de Direcția I privind activitatea informativ-operativă în problema „presă“ 457
167. **1978 februarie 6.** Plan de măsuri pentru intensificarea muncii informativ-operative în rândul ziariștilor străini care vizitează R.S. România 462
168. **1978 mai 6**. Raport al Serviciului 5 din Direcția I privind stadiul activității informativ-operative în obiectivul Radioteleviziunea Română 467
169. **1978 noiembrie 6.** Notă a Departamentului Securității Statului privind atitudinea și situația foștilor condamnați pentru „infracțiuni contra securității statului“ . . . 471
170. **1979 august 14**. Plan de măsuri pentru realizarea misiunilor ce revin Direcției I pe linie de securitate și gardă 473
171. **1979 octombrie 12.** Plan de măsuri al Direcției I privind desfășurarea muncii de securitate în problema „Persoane ostile din sectoarele de presă, radioteleviziune și poligrafii“ în anul 1980 476
172. **1979 noiembrie 30**. Program de măsuri pe anul 1980 în problema „Activitatea dușmănoasă desfășurată de unele persoane din sectoarele artă și cultură“ întocmit de Direcția I 485

173. **1980 aprilie 12**. Notă a Direcției I referitoare la organizația „Forța III“ 491
174. **1980 septembrie 20**. Scurt istoric al postului de radio „Europa Liberă“ întocmit de U.M. 0544 494
175. **1980 octombrie 12**. Notă documentară referitoare la acțiunile foștilor condamnați stabiliți în străinătate 503
176. **1980 octombrie 30.** Notă sinteză întocmită de U.M. 0544 privind unele instituții și organizații din străinătate folosite de postul de radio „Europa Liberă“ 508
177. [**1980**]. Istoric referitor la problema activitatea dușmănoasă desfășurată de unele persoane din domeniile artă și cultură 520
178. **1981 februarie 3**. Plan de măsuri al Direcției I pe anul 1981 în problema „Activitatea dușmănoasă desfășurată de unele persoane din sectoarele artă și cultură“ 531
179. **1981 februarie 24**. Raport al Serviciului 3 din Direcția I referitor la problema „foști condamnați pentru infracțiuni contra securității statului“ 537
180. **1981 octombrie 14**. Notă a U.M. 0544 privind acțiunile de încurajare a activității disidente din România de către „Europa Liberă“ și C.I.A. 545
181. **1982 februarie 6**. Plan de măsuri al Direcției I privind desfășurarea muncii de securitate în problema „Persoane ostile din sectorul presă-tipografii“ în anul 1982 549
182. **1982 mai 7**. Notă a Direcției I privind reacțiile critice ale unor persoane din mediul intelectul față de măsurile luate în privința unor personalități implicate în „Meditația transcedentală“ 560
183. **1982 mai 9**. Raport al Inspectoratului Municipiului București referitor la informațiile care au existat la Securitatea Capitalei despre „Meditația transcedentală“ 562
184. **1982 mai 11**. Notă a Direcției I referitoare la efectul măsurilor luate în problema „Meditației transcedentale“ și la preocupările cetățenilor străini față de acest subiect 565
185. **1982 iunie 25**. Documentar referitor la activitatea desfășurată de unele elemente ostile sub acoperirea preocupărilor religioase și sarcinile lucrătorilor de la posturile de miliție comunale în prevenirea și contracararea acestei activități 567
186. **1982 decembrie 12**. Raport de analiză al Serviciului 5 din Direcția I asupra activității desfășurate în anul 1982 579
187. **1983 februarie 11.** Plan de măsuri al Direcției I pentru cunoașterea, prevenirea și contracararea „activității clandestine ostile“ desfășurate de cultul „Adventiști de ziua a 7-a“ și grupările religioase „Adventiști-reformiști“ și „Adventiști-protestanți“ 595
188. **1983 octombrie.** Notă referitoare la supravegherea informativ-operativă a foștilor deținuți politici 609
189. **1983 decembrie**. Raport al Serviciului 5 din Direcția I privind analiza activității desfășurate în anul 1983 în problemele artă-cultură, presă-radioteleviziune-poligrafii, sănătate și justiție 612
190. **1984 ianuarie 31.** Anexă a Raportului Comitetului Emisiunilor pentru Străinătate din S.U.A. adresat Președintelui și Congresului Statelor Unite, referitor la politica posturilor de radio „Europa Liberă“ și „Radio Libertatea“. 627
191. **1984 februarie 24**. Notă a Securității Municipiului București referitoare la „Meditația transcedentală“ 633

192. **1984 aprilie 18**. Raport al Securității Municipiului Bucureşti referitor la modul cum au fost executate prevederile programului de măsuri din problema presă, radioteleviziune şi poligrafie 635
193. **1984 mai.** Notă referitoare la supravegherea informativ-operativă a foştilor deținuților politici 641
194. **1984 august 6.** Documentar întocmit de Direcția I din Departamentul Securității Statului referitor la „Uniunea Românilor Liberi“ 646
195. **1984 septembrie 26.** Documentar realizat de U.M. 0544 din Departamentul Securității Statului privind postul de radio „Europa Liberă“ 652
196. **1984 noiembrie**. Raport referitor la activitatea desfăşurată de ofițerii Serviciului 3 din Direcția I în anul 1984 655
197. **1984 decembrie 22**. Raport întocmit de Direcția I privind situația persoanelor care au „inițiat sau condus bande, organizații şi grupări subversive“ 666
198. **1984 decembrie**. Raport al Serviciului 3 din Direcția I privind concluziile ce se desprind din activitatea informativ-operativă desfăşurate în rândul elementelor care au inițiat, condus şi participat în „bande şi organizații subversiv-teroriste“ 671
199. **1985 noiembrie**. Raport al Direcției I referitor la „modul cum s-a acționat în direcția cunoaşterii, prevenirii şi neutralizării acțiunilor ostile ale foştilor condamnați pentru infracțiuni contra securității statului“ 678
200. **1986 iulie 18**. Informare întocmită de Direcția I privind stadiul muncii informativ-operative în problema „foşti condamnați pentru infracțiuni contra securității statului“ 686
201. **1986 decembrie 23**. Raport privind activitatea desfăşurată în anul 1986 în problemele artă-cultură, presă-radioteleviziune-poligrafii, sănătate şi justiție de către Serviciul 5 din Direcția I 690
202. **1987 ianuarie 14.** Plan de căutare a informațiilor pe anul 1987 întocmit de Direcția I 705
203. **1987 august 3.** Raport al Corpului de Control din Departamentul Securității Statului privind activitatea desfăşurată de Serviciul 5 – Direcția I în perioada ianuarie 1986-iunie 1987 713
204. **1988 octombrie 30.** Notă a Direcției I referitoare la acțiunile lui Ion Rațiu 733
205. **1988 noiembrie 21**. Plan de măsuri întocmit de Inspectoratul municipiului București al Ministerului de Interne privind prevenirea, descoperirea şi neutralizarea autorilor de înscrisuri cu conținut necorespunzător şi a altor fapte de natură să afecteze interesele statului, pe raza municipiului Bucureşti 735
206. **1989 august 2.** Notă referitoare la activitatea postului de radio „Europa Liberă“ 742
207. **1990 aprilie 20**. Documentar referitor la postul de radio „Europa Liberă“ . . . 747

Partea I

STRUCTURI – CADRE

I.

1967 iulie 14. Extras din protocolul şedinţei Prezidiului Permanent al C.C. al P.C.R. referitor la reorganizarea Ministerului Afacerilor Interne

2214/1967

Protocol nr. 39
al şedinţei Prezidiului Permanent al C.C. al P.C.R.
din ziua de 14 iulie 1967

Participă la şedinţă tovarăşii Nicolae Ceauşescu, Chivu Stoica, Ion Gheorghe Maurer, Alexandru Bârlădeanu, Emil Bodnăraş, Paul Niculescu-Mizil, Ilie Verdeţ.

Au fost invitaţi tovarăşii Patilineţ Vasile şi Onescu Cornel.

Şedinţa începe la ora 10^{00}.

Prezidează tovarăşul Nicolae Ceauşescu.

(…)

II. Cu privire la reorganizarea M.A.I.

1. Aprobă propunerile cuprinse în Nota privind reorganizarea structurii Ministerului Afacerilor Interne (se anexează).

2. Să se întocmească un proiect de Decret cadru – referitor la reorganizarea Ministerului Afacerilor Interne –, care să poată fi publicat.

Schema organizatorică a M.A.I. se va stabili de către Consiliul de Miniştri.

3. Problemele de Apărare Locală Antiaeriană să fie trecute de la M.A.I. în atribuţiile Ministerului Forţelor Armate.

4. Consiliul Securităţii Statului va funcţiona ca departament independent în cadrul Ministerului Afacerilor Interne.

5. Primii-adjuncți ai ministrului Afacerilor Interne – inclusiv președintele Consiliului Securității Statului – vor avea grad de ministru.

6. Ministerul Afacerilor Interne să prezinte propuneri conducerii partidului cu privire la trecerea personalului militarizat din cadrul M.A.I. în rândul cadrelor militare.

7. La ședința activului M.A.I. vor participa tovarășii Nicolae Ceaușescu, Chivu Stoica, Emil Bodnăraș, Ilie Verdeț și Vasile Patilineț.

C.C. al P.C.R. și Consiliul de Miniștri să ofere o masă tovărășească la Snagov în cinstea activului M.A.I.

(…)

Nicolae Ceaușescu

Strict Secret

Notă

Supunem spre aprobare Prezidiului Permanent al C.C. al P.C.R. reorganizarea Ministerului Afacerilor Interne, după cum urmează:

I. **Crearea următoarelor organe colective de conducere**:

a) Consiliul Securității Statului;

b) Colegiul Ministerului Afacerilor Interne.

II. **Consiliul Securității Statului** să fie format din: președinte, un prim-vicepreședinte, 2 vicepreședinți și 5 membri.

– Președintele să fie prim-adjunct al ministrului Afacerilor Interne și să facă parte din Colegiul M.A.I. El va răspunde de întreaga muncă de Securitate.

1. **Direcția Generală de Informații Interne**

Actuala Direcție a III-a să se transforme în Direcția Generală de Informații Interne, în cadrul căreia să funcționeze:

– **Direcția I-a**, care să se ocupe de munca informativă în rândul elementelor dușmănoase din interior;

– **Direcția a II-a**, care să se ocupe de prevenirea și descoperirea actelor de sabotaj și diversiune din unitățile economice.

2. **Direcția Generală de Contraspionaj** va fi creată din actualele direcții a II-a și a V-a și va fi organizată astfel:

– **Direcția a III-a**, care se va ocupa de prevenirea acțiunilor de spionaj ale diplomaților și altor cetățeni străini, de organizarea muncii informative și controlul grăniceresc al punctelor de trecere a frontierei;

– **Direcția a IV-a**, care se va ocupa de activitatea de contraspionaj și urmărire informativă în unitățile Ministerului Forțelor Armate și Ministerului Afacerilor Interne.

3. **Direcția Generală de Informații Externe** să aibă în continuare 3 direcții, și anume:

– **Direcția a V-a**, care se va ocupa cu obținerea de informații tehnico-științifice;

– **Direcția a VI-a**, care se va ocupa cu crearea de rezidențe ilegale în exterior;
– **Direcția a VII-a**, care se va ocupa cu munca de pătrundere în serviciile de spionaj și contraspionaj străine, apărarea contrainformativă a reprezentanților statului nostru și cu lupta împotriva emigrației române reacționare.

În cadrul Direcției Generale de Informații Externe, în afara actualelor servicii independente, să fie constituit și Serviciul de documentare externă.

4. **Direcția a VIII-a**, care se ocupă cu problemele de securitate a conducerii de partid și de stat (actuala Direcție a VI-a).

5. **Direcția a IX-a**, care se ocupă cu problemele de investigații și filaj (actuala Direcție a VII-a).

6. **Direcția a X-a** – Anchete (actuala Direcție a IV-a).

7. **Direcția a XI-a** – Tehnică (actuala Direcție „T“).

8. **Servicii independente**:
   – Serviciul „B“ – interceptare radio
   – Serviciul „C“ – evidență operativă
   – Serviciul „F“ – cenzură
   – Serviciul „K“ – contrainformații la organele M.A.I.
   – Centrul de emisie-recepție.

În aparatul de Securitate să se mai facă următoarele modificări:

– Pentru orașul București să se înființeze o direcție de Securitate – Direcția Securității orașului București.

– Să se creeze Comandamentul Trupelor de Securitate, care să aibă în subordine batalioane de Securitate.

– Concomitent cu aplicarea măsurilor propuse, Consiliul Securității Statului să treacă la o mai justă repartizare și folosire a efectivelor din aparatul central și regional de Securitate, în raport de concentrarea elementelor suspecte și importanța unor obiective.

III. Propunem **numirea ca membri** ai Consiliului Securității Statului și **în funcțiile arătate mai jos** a tovarășilor:

1. …[*]	– Președinte
2. Negrea Vasile	– Prim-vicepreședinte
3. Stoica Constantin	– Vicepreședinte și șef al Direcției Generale de Informații Interne
4. Doicaru Nicolae	– Vicepreședinte și șef al Direcției Generale de Informații Externe
5. Stan Nicolae	– Șeful Direcției Generale de Contraspionaj
6. Pleșiță Nicolae	– Șeful Direcției a VIII-a
7. Ardeleanu Filimon	– Șeful Direcției de Anchete (Direcția a X-a)
8. Marinescu Paul	– Comandantul Trupelor de Securitate
9. Tănase Evghenie	– Șeful Direcției Securității orașului București

[*] Lipsă în text.

IV. **Din Colegiul Ministerului Afacerilor Interne**, în afara ministrului, vor face parte următorii:

– Primul-adjunct al ministrului şi preşedinte al Consiliului Securităţii Statului;

– Adjunctul M.A.I. şi şef al Direcţiei Generale a Miliţiei;

– Adjunctul M.A.I., care se va ocupa de problemele administrativ-gospodăreşti;

– Adjunctul M.A.I., care se va ocupa de problemele P.C.I. şi pază obiective;

– Secretarul general al M.A.I., care se va ocupa de probleme de învăţământ, penitenciare, arhive, secretariat, scrisori şi sesizări;

– Secretarul Consiliului Politic al Trupelor M.A.I.;

– Secretarul Comitetului de partid M.A.I.;

– Şeful Direcţiei Personal;

– Şeful Direcţiei Generale a Penitenciarelor;

– Şeful Corpului de Control al Ministrului.

Modificările propuse se pot realiza în cadrul efectivelor şi fondului de salarii prevăzute pentru anul 1967.

Vasile Patilineţ

14 iulie 1967.

A.N.I.C., fond C.C. al P.C.R. – Cancelarie, dosar nr. 110/1967, f. 2-4, 42-45.

2

1967 iulie 21. Extras din Decretul Consiliului de Stat nr. 710 privind organizarea şi funcţionarea Ministerului Afacerilor Interne (capitolul referitor la funcţionarea Departamentului/Consiliului Securităţii Statului)

Decret al Consiliului de Stat

Decret nr. 710/1967

Expunere de motive

Plenara Comitetului Central al Partidului Comunist Român din 26–27 iunie 1967, ţinând seama de condiţiile perioadei de desăvârşire a construcţiei socialiste şi de dezvoltare continuă a democraţiei noastre, a stabilit măsuri în vederea perfecţionării activităţii Ministerului Afacerilor Interne şi îmbunătăţirii structurii sale organizatorice.

Pentru aducerea la îndeplinire a hotărârii Plenarei Comitetului Central al Partidului Comunist Român s-a adoptat alăturatul decret privind organizarea şi funcţionarea Ministerului Afacerilor Interne.

1. Decretul prezintă următoarele îmbunătățiri față de prevederile reglementărilor anterioare cu privire la structura organizatorică a Ministerului Afacerilor Interne:

a) S-a prevăzut înființarea, în cadrul ministerului, a Departamentului Securității Statului, care va coordona, controla și îndruma în mod unitar întreaga activitate pe care o desfășoară organele de securitate pentru asigurarea prevenirii, descoperirii și lichidării acțiunilor îndreptate împotriva securității statului.

Departamentul va fi condus de Consiliul Securității Statului, care urmează să-și desfășoare activitatea pe baza principiului muncii și conducerii colective, fiind un organ deliberativ.

Consiliul se subordonează ministrului Afacerilor Interne și răspunde față de conducerea de partid și de stat pentru întreaga muncă ce o desfășoară organele securității statului.

Organizarea consiliului va permite o mai bună compartimentare și analiză a activității desfășurate de organele securității statului și o mai mare operativitate în conducerea muncii și rezolvarea problemelor.

(…)

Întrucât prin aceste prevederi se aduceau modificări substanțiale Decretului nr. 141/1963, a fost necesară înlocuirea acestuia. De aceea, s-a procedat la abrogarea Decretului nr. 141/1963, cu modificările ulterioare.

Decret
privind organizarea și funcționarea Ministerului Afacerilor Interne

Consiliul de Stat al Republicii Socialiste România decretează:

Capitolul I
Dispoziții generale

Art. 1. Ministerul Afacerilor Interne înfăptuiește politica Partidului Comunist Român și a statului cu privire la asigurarea securității statului și a ordinii publice, apărarea proprietății socialiste și personale, a drepturilor și intereselor legale ale persoanelor.

În îndeplinirea sarcinilor sale, Ministerul Afacerilor Interne se sprijină și pe concursul larg al cetățenilor, pe influența educativă a colectivității oamenilor muncii.

Capitolul II
Organizarea ministerului

Secțiunea I
Conducerea ministerului

Art. 2. Ministerul Afacerilor Interne este condus de ministrul Afacerilor Interne, care, în îndeplinirea atribuțiilor sale, este ajutat de prim-adjuncți ai ministrului, de adjuncți ai ministrului și de secretari generali.

Atribuțiile primilor adjuncți ai ministrului, ale adjuncților ministrului și ale secretarilor generali se stabilesc prin ordin al ministrului.

Secțiunea II
Departamentul Securității Statului

Art. 3. În cadrul Ministerului Afacerilor Interne funcționează Departamentul Securității Statului, condus de Consiliul Securității Statului. Consiliul Securității Statului conduce întreaga activitate a organelor de securitate, pentru siguranța prevenirii, descoperirii și lichidării acțiunilor îndreptate împotriva securității statului.

Art. 4. Consiliul Securității Statului se compune din președinte – cu rang de ministru –, prim-vicepreședinte, vicepreședinți și membri, numiți prin hotărâre a Consiliului de Miniștri. Președintele Consiliului este prim-adjunct al ministrului Afacerilor Interne.

Consiliul Securității Statului este organ deliberativ și își desfășoară activitatea potrivit principiului muncii și conducerii colective.

Consiliul răspunde față de conducerea de partid și de stat pentru întreaga activitate a organelor securității statului.

Art. 5. Departamentul Securității Statului este alcătuit din direcții generale, direcții, servicii centrale și are în subordine direcții regionale, precum și trupe de securitate.

Art. 6. Normele de organizare și funcționare ale Departamentului Securității Statului, sarcinile și modul de funcționare ale Consiliului Securității Statului, precum și modul de angajare și încadrare a personalului departamentului se stabilesc prin regulament aprobat de Consiliul de Miniștri.

(…)

Președintele Consiliului de Stat
Chivu Stoica

București, 21 iulie 1967.
Nr. 710.

„Buletinul Oficial al Republicii Socialiste România“, partea I, nr. 65/22 iulie 1967, p. 564–567.

3

1967 septembrie 2. Referat de cadre al locotenent-colonelului Ionescu Dumitru, propus în funcția de director al Direcției regionale M.A.I. Iași

C.C. al P.C.R.
Secția de cadre

Ionescu Dumitru

Membru de partid din februarie 1946;
– Născut la 13 iulie 1928, în orașul Iași;
– Originea socială: tatăl mic meseriaș;
– Naționalitatea: română;
– Căsătorit, are un copil;
– Studii: liceul, un curs de specializare de un an pe linia M.A.I. și Universitatea serală de marxism-leninism;
– Profesia: ofițer provenit din muncitori;
– În prezent este locțiitor al șefului Direcției regionale M.A.I. Iași. Are gradul de locotenent-colonel.

Ionescu Dumitru, în 1943 s-a angajat ucenic la depoul C.F.R. Iași. Paralel a urmat 4 clase profesionale, calificându-se în 1947 lăcătuș și a continuat să lucreze în profesie la același depou, apoi la revizia de vagoane C.F.R. Socola-Iași.

Este cunoscut din producție ca un muncitor disciplinat, preocupat a-și însuși cât mai bine meseria.

După 23 august 1944 a participat la acțiunile de masă conduse de partid, iar în februarie 1946 a fost primit în P.C.R. și a îndeplinit sarcinile de membru al biroului organizației de bază, apoi al comitetului de partid și al comitetului sindical pe întreprindere.

În noiembrie 1948 a fost selecționat ca lucrător operativ cu gradul de plutonier la Direcția regională M.A.I. Iași. După scurt timp a fost avansat sublocotenent și încadrat șef de birou.

În iulie 1952 a fost numit șef al raionului M.A.I. Tg. Frumos, apoi, în 1953, mutat în aceeași funcție la raionul Iași. Atât la Tg. Frumos cât și la Iași a fost membru în biroul comitetului raional de partid. În aceste funcții a dovedit capacitate, maturitate și orientare politică în muncă.

În ianuarie 1959 a fost promovat șeful Serviciului III din Direcția regională M.A.I. Iași, iar în septembrie același an trimis în U.R.S.S. la un curs de specializare pe linie de M.A.I., pe care l-a absolvit în iulie 1960, cu rezultate bune. După absolvirea cursului, a fost repartizat în funcția avută anterior, iar în octombrie același an promovat în funcția de locțiitor al șefului Direcției regionale M.A.I. Iași, funcție pe care o deține și în prezent. Este membru al Comisiei pentru controlul muncii în unitățile speciale

a Comitetului regional de partid Iaşi şi responsabilul unui cerc de învăţământ politic din instituţia în care munceşte.

În aprilie a.c., împreună cu ceilalţi tovarăşi din conducerea Direcţiei regionale M.A.I., a fost sancţionat de secretariatul comitetului regional de partid cu „mustrare", pentru că au dat ordin să se ia o serie de date cu caracter politic de la un număr însemnat de cetăţeni din regiune, lucrare care nu era necesară şi nici nu intra în atribuţiile direcţiei.

Din aprecierile biroului comitetului regional de partid şi direcţiei regionale M.A.I., rezultă că are o bogată experienţă în munca de securitate, pregătire politică şi spirit organizatoric.

Conduce cu competenţă sectoarele de activitate şi colectivele de care răspunde, controlează şi îndrumă concret pe teren munca subalternilor. Aduce o contribuţie însemnată la activitatea colectivului de conducere al direcţiei. Are poziţie combativă faţă de neajunsuri. Se preocupă de îmbogăţirea cunoştinţelor sale profesionale şi politice. A absolvit liceul şi Universitatea serală de marxism-leninism, iar în prezent urmează Facultatea de drept, este în anul V. Ca instructor nesalariat al comitetului regional de partid îşi îndeplineşte cu conştiinciozitate sarcinile ce-i revin. Are comportare bună în familie şi societate, iar faţă de subalterni este exigent. Uneori însă este dur şi arogant, fapt pentru care a fost deseori criticat. A lichidat în mare parte cu aceste lipsuri, dar mai este necesar să fie ajutat să lichideze cu această atitudine din comportarea sa. Este un ofiţer inteligent, cu putere de muncă şi cu perspective de dezvoltare.

Pentru rezultatele obţinute în activitatea sa a fost decorat cu ordine şi medalii ale R.S. România şi recent avansat la excepţional la gradul de locotenent-colonel.

Despre familie cunoaştem: tatăl a fost mic meseriaş cizmar, a lucrat singur. Mama s-a ocupat cu vânzarea de zarzavaturi. Nu au făcut parte din organizaţii politice. Au decedat: tatăl în 1948, mama în 1959. Are o soră funcţionară.

Soţia este casnică. Tatăl ei a fost muncitor, acum pensionar, este membru de partid. Mama este casnică.

Secţia pentru controlul muncii la M.F.A., M.A.I. şi Justiţie a C.C. al P.C.R. îl propune în funcţia de director al Direcţiei regionale M.A.I. Iaşi.

Secţia de Cadre a C.C. al P.C.R. consideră că din punct de vedere al încrederii politice corespunde.

Şeful secţiei
Ivanovici Dumitru

Dinu Vasile,
Şef sector în Secţia de Cadre
a C.C. al P.C.R.

Vlad Maria,
Instructor în Secţia de Cadre a
C.C. al P.C.R.

2 septembrie 1967.

A.M.R., fond 121, rola 303, c. 199–200

4

1967 noiembrie 3. Referat de cadre al locotenent-colonelului Vlad Iulian, şeful Direcţiei învăţământ din Consiliul Securităţii Statului

C.C. al P.C.R.
Secţia de Cadre

Vlad Iulian
Membru de partid din martie 1946

– Născut la 23 februarie 1931, în comuna Gogoşu, regiunea Oltenia;
– Originea socială: ţărani mijlocaşi;
– Naţionalitatea: română;
– Căsătorit, are un copil;
– Studii: Şcoala de ofiţeri M.A.I. de un an şi Facultatea de drept;
– Profesia: ofiţer de securitate;
– În prezent este şef al Direcţiei învăţământ din Consiliul Securităţii Statului. Are gradul de locotenent-colonel.

Vlad Iulian, din 1943, când a terminat şcoala generală, a urmat patru clase la Liceul comercial din Craiova. Din acest timp este cunoscut ca un elev disciplinat.

În martie 1946 a fost primit în P.C.R. şi i s-a încredinţat munca de activist extrabugetar la Comitetul regional P.C.R. Oltenia.

Începând din iulie 1947 a îndeplinit succesiv diferite funcţii, cum sunt: secretar al Comitetului Tineretului Sătesc al Plăşii Brabova, activist la Comitetul judeţean Dolj al Tineretului Sătesc, secretar al Comitetului U.T.C. plasa Băileşti, lector la Şcoala C.C. al U.T.C. de la Timişu de Sus, activist al C.C. al U.T.C. Tovarăşii care i-au controlat activitatea l-au apreciat că şi-a îndeplinit în mod conştiincios sarcinile încredinţate.

În noiembrie 1951 a fost trimis la Şcoala de ofiţeri M.A.I. din Botoşani, unde a fost şef de clasă şi secretar al organizaţiei U.T.C. pe şcoală. După ce a terminat şcoala, în noiembrie 1952 a primit gradul de locotenent şi a lucrat în Direcţia de propagandă şi agitaţie din Direcţia generală politică a M.A.I., iar din 1954 şef de birou, apoi şef de secţie cu probleme de învăţământ în Direcţia de Cadre a M.A.I. Din 1956 a urmat şase luni un curs de specializare în U.R.S.S., după care a revenit în Direcţia de Cadre, unde a fost promovat locţiitor şef serviciu, apoi şef serviciu învăţământ. În această funcţie a lucrat până în 1960, când a fost promovat locţiitor al şefului Direcţiei de Cadre şi s-a ocupat tot cu probleme de învăţământ. Din iunie 1967 îndeplineşte funcţia de şef al Direcţiei învăţământ din Consiliul Securităţii Statului.

Conducerea ministerului şi comitetul de partid îl apreciază că este un activist capabil, cu o bună pregătire profesională şi politică. Datorită faptului că lucrează de

mult timp în probleme de învățământ, a acumulat o bogată experiență în acest domeniu de activitate. Coordonează cu competență activitatea direcției de învățământ, munceşte cu simț de răspundere, manifestă inițiativă şi are putere de a sesiza problemele esențiale din activitatea practică. Şi-a adus o contribuție importantă la elaborarea unor materiale şi acte normative privind învățământul. Este un ofițer disciplinat, cu comportare corectă în familie şi societate. A acordat atenție deosebită perfecționării cunoştințelor sale profesionale şi politice, absolvind Facultatea de drept cu examen de stat şi Universitatea serală de marxism-leninism. În ultimii ani munca sa a fost apreciată cu calificativul de „foarte bine". Pentru merite deosebite în muncă a fost decorat cu ordine şi medalii ale R.S. România.

Despre familie cunoaştem: tatăl este casier comunal. În 1949 a fost exclus din partid pentru că era cântăreț bisericesc. Mama este membră în C.A.P. Are o soră casnică, a fost membră a U.T.C. până la depăşirea limitei de vârstă. Vlad Iulian are trei unchi muncitori. Doi din ei, în trecut, au făcut politică legionară. Celălalt a fost condamnat de mai multe ori pentru furt, delapidare şi abuz de încredere.

Soția este învățătoare, membră de partid. Tatăl ei a fost muncitor minier, a decedat în 1952. Mama este pensionară după soț.

Este propus de Secția pentru controlul muncii la M.F.A., M.A.I. şi Justiție a C.C. al P.C.R. să fie confirmat în funcția de şef al Direcției învățământ din Consiliul Securității Statului[1].

Secția de Cadre a C.C. al P.C.R. consideră că din punct de vedere al încrederii politice corespunde.

Şeful secției
Ivanovici Dumitru

Mernea Constantin,
Şef de sector în Secția de Cadre
a C.C. al P.C.R.

Mirea Gheorghe,
Instructor în secția de Cadre
a C.C. al P.C.R.

Voicu Ion,
Instructor în Secția pentru controlul
muncii la M.F.A., M.A.I. şi Justiție
a C.C. al P.C.R.

3 noiembrie 1967.

A.M.R., fond 121, rola 283, c. 80–81

[1] În şedința din 11 aprilie 1983, Secretariatul C.C. al P.C.R. a aprobat eliberarea generalului-locotenent Vlad Iulian din funcția de secretar de stat la Ministerul de Interne şi numirea sa în funcția de adjunct al ministrului de Interne (A.M.R., fond 121, rola 364, c. 305).

5

1967 noiembrie 17. Referat de cadre al locotenent-colonelului Andreescu Gheorghe, propus în funcția de șef al Direcției regionale de securitate Argeș

C.C. al P.C.R.
Secția de Cadre

Andreescu Gheorghe
Membru de partid din decembrie 1947;

– Născut la 6 iunie 1929, în Curtea de Argeș, regiunea Argeș;
– Originea socială: țărani cu gospodărie mică;
– Naționalitatea: română;
– Căsătorit, are doi copii;
– Studii: Liceul industrial și Școala superioară de partid „Ștefan Gheorghiu";
– Profesia: ofițer provenit din muncitori;
– În prezent este locțiitor al șefului Direcției regionale M.A.I. Argeș și membru în comitetul de partid. Are gradul de locotenent-colonel.

Andreescu Gheorghe, după ce a terminat patru clase elementare, din 1940 a urmat Liceul industrial din Curtea de Argeș, unde s-a calificat în profesia de tâmplar. Este cunoscut din această perioadă ca un elev sârguincios la învățătură, disciplinat și corect în relațiile cu colegii. La începutul anului 1947 s-a înscris în U.T.C. și a luat parte la diferite acțiuni organizate de partidul nostru.

În decembrie 1947 a fost primit în P.C.R., continuând să activeze pe linie de tineret.

În 1948, absolvind liceul industrial, s-a angajat ca lucrător tâmplar la un atelier particular din Curtea de Argeș, de unde, după două luni, a fost scos din producție și promovat instructor al Comitetului județean U.T.C. Argeș.

În februarie 1949, a fost recomandat de organele de partid să urmeze cursul de pregătire de șase luni al M.A.I. După terminare i s-a dat gradul de plutonier-major șef și a fost numit locțiitor politic la serviciul de securitate din județul Muscel.

În 1950 a fost avansat sublocotenent și transferat la Direcția regională de securitate Vâlcea ca șef de birou în Secția politică. În 1952 a fost promovat locțiitor politic al Direcției regionale M.A.I. Argeș, funcție pe care a îndeplinit-o până în 1953, când s-a desființat direcția politică. De la această dată a muncit câteva luni ca șef de birou în cadrul inspecției Direcției regionale.

Din toamna anului 1953 a urmat un curs de specializare de un an la Moscova, pe care l-a absolvit cu calificativul „foarte bine". Reîntors în țară, în 1954, a fost numit șef al serviciului 4 din cadrul Direcției regionale M.A.I. Argeș, iar în 1956 i s-a încredințat funcția de șef al serviciului M.A.I. al raionului Râmnicu Vâlcea, unde a lucrat trei ani. În această perioadă a fost și membru supleant al biroului comitetului raional de partid. Muncind cu simț de răspundere și pasiune, a reușit să-și îndeplinească sarcinile în condițiuni bune, fiind apreciat de organele de partid și ale M.A.I.

În 1959 a fost numit şef al Secției de personal din cadrul Direcției regionale M.A.I. Argeş, iar în 1967 promovat locțiitor al şefului direcției regionale, funcție pe care o îndeplineşte şi în prezent. A fost avansat succesiv până la gradul de locotenent-colonel.

Conducerea Direcției regionale M.A.I. Argeş şi organizația de partid îl apreciază ca un ofițer inteligent, cu temeinice cunoştințe profesionale, cu pregătire politico-ideologică şi bune calități organizatorice. A condus diferite acțiuni împotriva unor organizații contrarevoluționare, cu prilejul cărora a dat dovadă de pricepere, curaj şi spirit de sacrificiu. Având experiență îndelungată în munca de securitate, coordonează şi îndrumă cu competență activitatea serviciilor de care răspunde. Ajută efectiv subalternii la inițierea acțiunilor informativ-operative şi controlează cu minuțiozitate efectuarea lor. În activitatea sa acordă importanța cuvenită muncii de creştere şi educare a cadrelor, ocupându-se cu grijă şi răbdare de lucrătorii cu mai puțină experiență în munca de securitate. Este un tovarăş apropiat de oameni, principial şi obiectiv în aprecierea lor. Fiind exigent față de lipsuri, a contribuit la întărirea disciplinei față de îndeplinirea sarcinilor, creşterea operativității şi la îmbunătățirea calitativă a lucrătorilor. Este preocupat de îmbogățirea cunoştințelor sale de specialitate, politice şi de cultură generală. A terminat Şcoala superioară de partid „Ştefan Gheorghiu", iar în prezent s-a înscris pentru a-şi da examenele de diferență la Facultatea de istorie. Trei ani a fost membru în biroul organizației de bază, iar din septembrie 1967 este membru în Comitetul de partid al Direcției regionale M.A.I. Argeş. De sarcinile obşteşti pe care le-a primit s-a achitat cu simț de răspundere. Ca urmare a rezultatelor obținute în muncă, a calităților sale şi a comportării demne pe care o are în societate şi în viața personală, se bucură de autoritate şi de stima lucrătorilor M.A.I. din regiune.

A fost decorat cu ordine şi medalii ale R.S. România.

Despre familie cunoaştem următoarele: părinții lucrează în C.A.P., n-au fost şi nu sunt încadrați politic. Are patru frați şi patru surori. Frații sunt muncitori, două surori lucrează în C.A.P., iar două sunt casnice. Doi frați sunt membri de partid, unul membru al U.T.C., iar ceilalți nu sunt încadrați politic.

Soția a fost muncitoare, în prezent casnică, este membră de partid. Tatăl ei lucrează în C.A.P., iar mama a fost membră a C.A.P., a decedat în 1960.

Secția pentru controlul muncii la M.F.A., M.A.I. şi Justiție a C.C. al P.C.R. îl propune în funcția de şef al Direcției regionale de securitate Argeş. Secția de Cadre a C.C. al P.C.R. consideră că din punct de vedere al încrederii politice corespunde.

Şeful secției
Ivanovici Dumitru

Dinu Vasile
Şef de sector în Secția de Cadre a C.C. al P.C.R.

Liteanu Nicolae
Instructor în Secția de Cadre a C.C. al P.C.R.

17 noiembrie 1967.

A.M.R., fond 121, rola 303, c. 235–236

6

1967 noiembrie 18. Referat de cadre al colonelului de securitate Borşan Ion Dumitru, locţiitor şef direcţie la Direcţia Generală de Informaţii Externe

Consiliul Securităţii Statului
Direcţia Personal

Colonel de securitate Borşan Ion Dumitru
Membru de partid din 1945

– Născut la 15 iulie 1923, în comuna Lieşti, regiunea Galaţi;
– Naţionalitatea: română;
– Originea socială: ţăran cu gospodărie mijlocie;
– Studii: Facultatea de Drept, cu examen de stat;
– Profesia: electrician;
– Căsătorit, are un copil;
– Încadrat în M.A.I. la 19 august 1949;
– Îndeplineşte funcţia de locţiitor şef direcţie la D.G.I.E.;

Borşan Dumitru, în 1937 a absolvit şapte clase elementare, apoi a urmat trei clase de liceu teoretic, după care s-a retras, ajutându-şi părinţii la munca câmpului. Concomitent, a absolvit şi clasa a IV-a de liceu la cursurile fără frecvenţă.

În octombrie 1941 s-a înrolat ca voluntar la Şcoala de submaiştri militari de aviaţie din Bucureşti, de unde, în aprilie 1943, nereuşind la examenul de absolvire, a fost repartizat la Flotila a III-a bombardament Craiova, pentru continuarea stagiului, cu care a participat pe ambele fronturi în calitate de telegrafist terestru până în luna august 1945, când a fost lăsat la vatră. A fost apreciat ca un militar disciplinat, bine pregătit şi cu o comportare corespunzătoare.

Reîntors din armată s-a stabilit în comuna natală, unde a fost primit membru de partid, iar în decembrie 1945 a fost încadrat ca activist la Comitetul judeţean Tecuci al P.C.R. Pentru faptul că s-a lăsat antrenat la diferite chefuri, în 1946 a fost sancţionat cu „vot de blam“, sancţiune care ulterior i-a fost ridicată.

În 1947 a fost promovat în funcţia de secretar la fosta judeţeană U.T.C. Râmnicu Sărat, de unde, în 1948, a fost trimis la Şcoala Superioară de Partid „Ştefan Gheorghiu“, pe care a absolvit-o în 1949, obţinând rezultate bune, atât în munca de activist, cât şi ca elev.

La 19 august 1949 a fost încadrat la S.S.I., lucrând până în 1951, când a trecut la M.A.I., cu gradul de căpitan, a fost repartizat la Direcţia a II-a şi numit şef de serviciu. Fiind un ofiţer capabil, şi-a însuşit într-un timp relativ scurt ordinele şi instrucţiunile muncii de securitate şi a rezolvat cu pricepere sarcinile încredinţate.

Pe linie de partid a îndeplinit funcția de secretar al organizației de bază și membru în Comitetul de partid pe D.G.S.S.

În aprilie 1952, pe considerentul că părinții lui ar fi fost chiaburi, a fost exclus din partid și scos din M.A.I., însă, reverificându-se situația, i s-a redat calitatea de membru de partid și a fost reîncadrat la Direcția a III-a în funcția de șef serviciu, unde a lucrat până în 1961, cu excepția anului 1956–1957, când a urmat cursul de specializare (securitate) din U.R.S.S., pe care l-a absolvit cu calificativul „foarte bine". În cadrul Direcției a III-a și-a adus o contribuție apreciabilă la documentarea și lichidarea unor organizații subversive, dovedind o bună pregătire profesională și conștiinciozitate în muncă.

Tot în această perioadă a urmat și Facultatea de Drept, cursuri fără frecvență, pe care a absolvit-o cu examen de stat.

La 1 mai 1961 a fost mutat la D.G.I.E., inițial în funcția de șef serviciu, apoi promovat locțiitor șef direcție (ca rezident la Tokyo). În această calitate a reușit să obțină unele rezultate concrete pe linia recrutării de colaboratori și culegerii de informații, fapt pentru care a fost premiat în bani și decorat cu ordinul „Steaua R.S. România" clasa a IV-a.

În anul 1964 a fost pedepsit cu 5 zile arest și avertizat că nu corespunde pe deplin funcției, pentru faptul că a dovedit lipsă de exigență față de unele manifestări de bârfă, familiarism, indisciplină și pălăvrăgeală ale subordonaților, pe care nu le-a raportat la timp. Ofițerul a tras învățămintele necesare și a luat măsuri pentru îmbunătățirea atmosferei și asigurarea executării ordinelor.

Tatăl său a fost țăran cu gospodărie mijlocie, membru de partid. A decedat în 1959. Mama a fost casnică, decedată din 1947.

Ofițerul are doi frați, țărani cooperatori, membri de partid, și trei surori, una funcționară și două casnice, neîncadrate politic. Soțul unei surori este membru de partid, iar al alteia, în anul 1941 a fost condamnat la șase luni închisoare pentru activitate legionară și participare la rebeliune.

Soția ofițerului este casnică, neîncadrată politic. Tatăl ei a fost ospătar, mama casnică, ambii decedați. Nu au fost încadrați politic.

Colonelul Borșan Dumitru este apreciat ca un ofițer bine pregătit, cu experiență și cu perspective în munca de securitate[1].

Pentru șeful direcției
Locțiitor șef direcție
Locotenent-colonel Achimescu Vasile

18 noiembrie 1967.

A.M.I., fond D.M.R.U., inventar nr. 7386, dosar nr. 19, nenumerotat.

[1] Prin ordinul președintelui Consiliului Securității Statului nr. 3907 din 1 noiembrie 1967 colonelul Borșan Dumitru a fost numit șef al Direcției I din cadrul Direcției Generale de Informații Interne (A.M.I., fond D.M.R.U., inventar nr. 7386, dosar nr. 19, nenumerotat).

7

[**1967**]. Regulamentul de organizare şi funcţionare a Consiliului Securităţii Statului

Strict secret
de importanţă deosebită

Regulamentul
de organizare şi funcţionare a Consiliului Securităţii Statului[3]

Capitolul I
Dispoziţiuni generale

Art. 1. Organele securităţii statului, instrument al partidului şi al statului, au misiunea de a apăra cuceririle revoluţionare ale poporului român împotriva uneltirilor şi acţiunilor duşmanilor construcţiei socialiste.

Art. 2. Organele securităţii statului îşi desfăşoară activitatea sub conducerea şi îndrumarea partidului şi guvernului pe baza sarcinilor şi măsurilor stabilite de Comitetul Central al Partidului Comunist Român şi a dispoziţiunilor legale.

Art. 3. Consiliul Securităţii Statului este organul de conducere al aparatului de securitate.

Consiliul răspunde faţă de conducerea de partid şi de stat pentru întreaga activitate pe care o desfăşoară organele securităţii statului.

Consiliul raportează operativ conducerii de partid şi guvernului despre problemele importante ale muncii de securitate.

Art. 4. Preşedintele Consiliului Securităţii Statului va raporta ministrului Afacerilor Interne, periodic şi ori de câte ori i se va cere, despre problemele principale ale muncii de securitate.

Art. 5. Şefii organelor de securitate centrale, regionale, raionale şi orăşeneşti raportează sistematic şi operativ organelor de partid despre întreaga activitate pe care o desfăşoară şi măsurile ce le întreprind.

Art. 6. Personalul organelor securităţii statului se compune din militari şi angajaţi civili, potrivit statelor de organizare.

---

[3] Regulamentul a fost înaintat lui Nicolae Ceauşescu cu următoarea notă: „Faţă de proiectul de regulament pe care dvs. l-aţi studiat, forma actuală a fost revizuită, fiind reformulate unele texte în conformitate cu hotărârea Prezidiului Permanent privind structura organizatorică a Departamentului Securităţii Statului şi Hotărârea Consiliului de Miniştri nr. 2306 din 13 septembrie 1967. La pag. 7 s-a introdus un text nou (punctul h) cu privire la relaţiile preşedintelui Consiliului Securităţii Statului cu similarii săi din ţările socialiste“ (A.C.N.S.A.S., fond documentar, dosar nr. 94, f. 36).

În munca cu cadrele, Consiliul Securității Statului asigură aplicarea principiilor de partid, a hotărârilor Comitetului Central al Partidului Comunist Român și ale Consiliului de Miniștri cu privire la selecționarea, creșterea și promovarea cadrelor.

În aparatul securității statului vor fi selecționate și promovate cadre competente, cu experiență în muncă, cu aptitudini organizatorice, devotate cauzei socialismului, cu o temeinică pregătire profesională și politico-ideologică; alături de cadrele cu o bogată experiență vor fi selecționate și elemente tinere, capabile și cu perspective de dezvoltare.

Atribuțiile stabilite Ministerului Forțelor Armate sau ministrului Forțelor Armate, prin statutele Corpului ofițerilor, Corpului maiștrilor militari, Corpului subofițerilor și Regulamentul disciplinar al Forțelor Armate ale Republicii Socialiste România, precum și în alte dispoziții legale, se exercită în ce privesc ofițerii, maiștrii militari și subofițerii de securitate de către Consiliul Securității Statului și respectiv președintele Consiliului Securității Statului.

Art. 7. Consiliul Securității Statului și șefii organelor de securitate, aplicând cu strictețe prevederile regulamentelor militare, trebuie să asigure întărirea și menținerea unei discipline militare ferme și să manifeste exigență în organizarea întregii activități.

Art. 8. În scopul păstrării secretului de stat, al descoperiri, prevenirii și lichidării acțiunilor inițiate de elementele dușmănoase din interiorul țării și de serviciile de spionaj străine, organele securității statului, în organizarea și desfășurarea întregii lor activități, vor respecta principiile strictei compartimentări, vigilenței și conspirativității, principii care sunt organic legate de specificul muncii de securitate.

Art. 9. Consiliul Securității Statului ia măsuri de contracarare a încercărilor de pătrundere a elementelor dușmănoase și a agenților serviciilor de spionaj în aparatul securității statului; organizează și desfășoară acțiuni de dezinformare a serviciilor de spionaj străine în scopul apărării secretelor statului.

Capitolul II
Sarcinile și normele de organizare ale Consiliului Securității Statului și ale aparatului Consiliului Securității Statului

Secțiunea I
Consiliul Securității Statului

Art. 10. Consiliul Securității Statului organizează, coordonează, controlează și îndrumă munca de securitate, în vederea:

a) descoperirii, prevenirii și lichidării acțiunilor contrarevoluționare desfășurate de elementele dușmănoase din interiorul țării, ca: membrii fostelor organizații fasciste, legionari, rămășițe ale claselor exploatatoare, ale partidelor reacționare, naționaliste, șovine;

b) descoperirii, prevenirii şi lichidării acţiunilor de sabotaj, diversiune şi subminare a economiei naţionale;

c) descoperirii şi contracarării acţiunilor întreprinse de serviciile de spionaj străine şi de agentura acestora împotriva Republicii Socialiste România;

d) apărării secretelor de stat în cadrul organelor, organizaţiilor şi instituţiilor de stat, centrale şi locale;

e) obţinerii de informaţii politice, economice, tehnico-ştiinţifice şi militare din alte state, precum şi cu privire la planurile îndreptate împotriva Republicii Socialiste România; cunoaşterii şi prevenirii acţiunilor duşmănoase ale emigraţiei reacţionare;

f) asigurării securităţii misiunilor şi reprezentanţelor permanente ale Republicii Socialiste România şi desfăşurării activităţii contrainformative în rândul personalului acestora;

g) asigurării securităţii personale a conducătorilor de partid şi de stat;

h) asigurării efectuării anchetei penale cu stricta respectare a legalităţii socialiste, în vederea trimiterii în judecată a infractorilor care comit fapte îndreptate împotriva securităţii statului;

i) organizării şi păstrării evidenţei elementelor ce formează baza operativă a organelor securităţii, a arestaţilor şi condamnaţilor pentru infracţiuni contra securităţii statului;

j) asigurării participării trupelor de securitate la lichidarea acţiunilor desfăşurate de elementele duşmănoase care pun în pericol securitatea statului, precum şi la menţinerea ordinii publice atunci când este necesar. Modul de acţiune şi sistemul de pregătire de luptă a trupelor în vederea îndeplinirii misiunilor se vor stabili anual prin „Directiva pregătirii de luptă a trupelor de securitate“ aprobată de Consiliul Securităţii Statului;

k) contribuirii la educarea cetăţenilor în spiritul vigilenţei prin popularizarea luptei organelor securităţii statului împotriva serviciilor de spionaj şi a elementelor duşmănoase;

l) îndeplinirii altor sarcini date prin lege.

Art. 11. Consiliul Securităţii Statului conduce întreaga activitate a direcţiilor generale, direcţiilor şi serviciilor din aparatul central şi regional de securitate, precum şi a trupelor de securitate.

Art. 12. Consiliul Securităţii Statului este organ deliberativ şi îşi desfăşoară activitatea potrivit principiului muncii şi conducerii colective. Consiliul va dezbate şi hotărî în colectiv asupra problemelor de orientare generală a activităţii organelor de securitate, precum şi asupra acelor probleme de muncă care au implicaţii politice şi sociale, pe plan intern şi internaţional, stabilind măsurile ce urmează a fi luate.

În cadrul şedinţelor se analizează problemele de bază ale activităţii de informaţii interne, de contraspionaj, de informaţii externe, de anchete, a activităţii celorlalte organe centrale şi regionale de securitate, precum şi probleme privind capacitatea de luptă a trupelor de securitate.

Art. 13. Consiliul Securității Statului se convoacă bilunar și ori de câte ori este nevoie.

Dezbaterea problemelor în ședințele Consiliului trebuie să ducă la stabilirea principalelor sarcini care stau în fața aparatului de securitate, să fie urmate de măsuri de îmbunătățire a activității, de lichidare a lipsurilor și a cauzelor care le-au determinat.

La ședințele Consiliului pot fi invitați șefi de organe centrale și regionale de securitate, precum și alte cadre din subordine.

Art. 14. Hotărârile Consiliului Securității Statului se iau cu majoritatea de voturi a membrilor săi și se transmit spre executare organelor din subordine, prin instrucțiuni, ordine și directive ale președintelui Consiliului Securității Statului.

În cazul când un membru al Consiliului Securității Statului sau ministrul Afacerilor Interne nu este de acord cu o hotărâre adoptată, părerea sa, motivată, va fi consemnată în procesul verbal de ședință, iar președintele Consiliului Securității Statului va informa de îndată conducerea partidului și guvernului despre părerile divergente.

Art. 15. Consiliul Securității Statului se compune din președinte, prim-vicepreședinte, vicepreședinți și membri, numiți prin hotărâre a Consiliului de Miniștri.

Președintele Consiliului Securității Statului are rang de ministru și este prim-adjunct al ministrului Afacerilor Interne.

Art. 16. Președintele Consiliului Securității Statului are următoarele sarcini:

a) îndrumă și coordonează întreaga activitate a Consiliului;

b) asigură exercitarea controlului cu privire la îndeplinirea hotărârilor partidului și guvernului, precum și a hotărârilor Consiliului Securității Statului, de către aparatul de securitate;

c) rezolvă în intervalul dintre ședințele Consiliului problemele curente și emite ordine și instrucțiuni pentru executarea măsurilor luate;

d) poate lua măsuri, în situații deosebite, când se impune rezolvarea unor probleme urgente de competența Consiliului Securității Statului, despre care va raporta conducerii partidului și statului, precum și ministrului Afacerilor Interne, și va informa Consiliul Securității Statului;

e) supune spre adoptare Consiliului de Miniștri proiecte de legi, decrete și hotărâri în legătură cu activitatea organelor securității statului;

f) asigură informarea operativă a Consiliului Securității Statului cu privire la indicațiile și dispozițiile primite de la conducerea de partid și de stat;

g) semnează corespondența către Consiliul de Miniștri și cea adresată miniștrilor sau conducătorilor altor organe centrale;

h) ține legătura cu conducătorii organelor de securitate din țările socialiste pe linia colaborării și schimbului reciproc de informații;

i) asigură rezolvarea cererilor, reclamațiilor și propunerilor adresate Consiliului Securității Statului.

Art. 17. Prim-vicepreşedintele Consiliului Securităţii Statului are următoarele sarcini:

a) coordonează, îndrumă şi controlează activitatea sectoarelor ce i se repartizează de către Consiliul Securităţii Statului;

b) în lipsa preşedintelui, îndeplineşte toate sarcinile acestuia;

c) exercită orice alte atribuţii din împuternicirea Consiliului Securităţii Statului sau a preşedintelui.

Art. 18. Vicepreşedinţii Consiliului Securităţii Statului au următoarele sarcini:

a) conduc, coordonează, îndrumă şi controlează activitatea sectoarelor ce li s-au repartizat prin dispoziţii legale sau de către Consiliul Securităţii Statului;

b) exercită orice alte atribuţii din împuternicirea Consiliului Securităţii Statului sau a preşedintelui.

Art. 19. Membrii Consiliului Securităţii Statului au următoarele sarcini:

a) conduc, îndrumă şi controlează activitatea sectoarelor ce li s-au repartizat prin dispoziţii legale sau de către Consiliul Securităţii Statului;

b) exercită orice alte sarcini stabilite de Consiliul Securităţii Statului sau de preşedinte.

Secţiunea II
Aparatul Consiliului Securităţii Statului

Art. 20. Aparatul Consiliului Securităţii Statului este alcătuit din următoarele organe centrale:

a) Direcţia generală de informaţii interne, care organizează, conduce şi coordonează munca informativ-operativă în rândul elementelor ce desfăşoară acţiuni contrarevoluţionare, de sabotaj, diversiune şi subminare a economiei naţionale.

Direcţia generală de informaţii interne se compune din:

– Direcţia I, care desfăşoară activitate pentru descoperirea, prevenirea şi curmarea acţiunilor contrarevoluţionare întreprinse de elementele duşmănoase;

– Direcţia a II-a, care desfăşoară activitate pentru descoperirea, prevenirea şi lichidarea acţiunilor de sabotaj, diversiune şi subminare a economiei naţionale.

b) Direcţia generală de contraspionaj, care organizează, conduce şi coordonează activitatea împotriva serviciilor de spionaj străine şi a agenturii acestora ce acţionează pe teritoriul Republicii Socialiste România.

Direcţia generală de contraspionaj se compune din:

– Direcţia a III-a, care desfăşoară activitate pentru descoperirea, prevenirea şi lichidarea acţiunilor întreprinse de persoane ce se află în slujba serviciilor de spionaj străine şi care acţionează în vederea culegerii de informaţii politice, militare, economice, tehnico-ştiinţifice şi a subminării economiei naţionale;

– Direcţia a IV-a, care organizează şi desfăşoară munca informativă în unităţile Ministerului Forţelor Armate şi ale Ministerului Afacerilor Interne.

c) Direcția generală de informații externe, care organizează, conduce și coordonează munca informativă și contrainformativă ce o desfășoară organele securității statului în afara granițelor țării.

Direcția generală de informații externe se compune din Direcția a V-a, Direcția a VI-a, Direcția a VII-a și servicii independente.

d) Direcția generală tehnico-operativă și de înzestrare, care organizează, conduce și coordonează activitatea de deservire tehnico-operativă a unităților informative.

Direcția generală tehnico-operativă și de înzestrare se compune din:

– Direcția a XI-a, care la cererea organelor informativ-operative execută instalații de tehnică operativă;

– Direcția a XII-a, care se ocupă de descoperirea scrierilor ascunse și exercită controlul grafologic pentru stabilirea autorilor de manifeste, inscripții și anonime cu conținut dușmănos;

– Direcția a XIII-a, care efectuează studii și construcții de aparatură specifică muncii de securitate și înzestrează organele de securitate cu aparatură și mijloace tehnice necesare;

– Serviciul „A", care desfășoară activitatea de contrainformații radio pe teritoriul Republicii Socialiste România, în zone restrânse, prin sondaj sau la sesizarea direcțiilor informativ-operative, pentru depistarea radiostațiilor ilegale și urmărirea radiostațiilor legale în vederea descoperirii și curmării acțiunilor îndreptate împotriva securității statului.

e) Direcția a VIII-a, care asigură securitatea personală a membrilor Prezidiului Permanent al Comitetului Central al Partidului Comunist Român; pe baza sarcinilor date de conducerea de partid și de stat, asigură securitatea unor delegații ale partidelor comuniste și muncitorești, a unor șefi de state și guverne, precum și a altor persoane care vizitează Republica Socialistă România.

Asigură paza sediului Comitetului Central al Partidului Comunist Român, al Consiliului de Stat, al Consiliului de Miniștri și al altor instituții stabilite de conducerea de partid și de stat.

f) Direcția a IX-a, care la cererea organelor informativ-operative efectuează filaj și investigații asupra persoanelor suspecte de activitate dușmănoasă împotriva statului.

g) Direcția a X-a, care efectuează anchete penale asupra persoanelor care au săvârșit infracțiuni contra securității statului; cercetează actele teroriste și cele suspecte de diversiune, sabotaj sau subminare a economiei naționale; avizează și supune spre aprobare arestarea sau demascarea elementelor despre care sunt probe sau indicii temeinice că desfășoară activitate ce constituie infracțiuni împotriva securității statului; asigură paza arestaților pe timpul deținerii preventive și administrează locurile de deținere preventivă.

h) Cancelaria Consiliului Securității Statului, care centralizează și prelucrează informațiile importante obținute de organele de securitate și întocmește informări

pentru conducerea de partid şi de stat; se ocupă cu rezolvarea activităţii de secretariat legată de şedinţele de lucru ale Consiliului Securităţii Statului, cu evidenţa şi urmărirea executării ordinelor, cu lucrarea corespondenţei şi cu activitatea registraturii generale; se ocupă cu primirea, traducerea, prezentarea la conducere şi difuzarea în cadrul aparatului Consiliului Securităţii Statului a documentelor intrate şi care urmează a fi exploatate pe linia colaborării cu organele securităţii din ţările socialiste; rezolvă sarcinile de protocol; întocmeşte materiale care nu conţin secrete de stat, pentru a fi puse la dispoziţia organelor de presă, radio, cinematografie, televiziune şi a altor organe, în scopul educării cetăţenilor în spiritul vigilenţei şi al popularizării luptei organelor securităţii statului împotriva serviciilor de spionaj şi a elementelor duşmănoase.

i) Direcţia personal, care selecţionează şi verifică persoanele ce urmează a fi încadrate în aparatul de securitate, precum şi personalul activ al organelor de securitate; întocmeşte formele de angajare, scoatere din securitate şi de pensionare.

Selecţionează candidaţi pentru: şcolile militare de securitate, Academia militară generală, institutele civile de învăţământ superior, cursuri de perfecţionare, precum şi pentru alte forme de pregătire şi perfecţionare a cadrelor. Întocmeşte, în vederea aprobării de către organele competente, propunerile pentru acordarea de grade, decoraţii, titluri ştiinţifice, precum şi alte distincţii. Ţine evidenţa întregului personal al aparatului de securitate activ şi din rezervă.

j) Direcţia învăţământ, care îndeplineşte următoarele sarcini:

– studiază nevoile curente şi de perspectivă în domeniul pregătirii şi perfecţionării personalului aparatului securităţii statului şi propune măsuri de şcolarizare a acestuia;

– propune şi organizează formele de învăţământ de specialitate, militar şi de limbi străine prin şcoli, cursuri şi la locul de muncă;

– întocmeşte şi supune spre aprobare planurile şi tematicele de şcolarizare şi de pregătire a cadrelor;

– asigură materialele documentare necesare şcolarizării şi pregătirii cadrelor.

k) Corpul de consilieri şi inspectori al Consiliului Securităţii Statului, care va efectua controale şi studii în problemele muncii de securitate.

l) Serviciul „B“, care asigură contrainformativ aparatul securităţii statului.

m) Serviciul „C“, care întocmeşte şi păstrează evidenţa operativă a securităţii statului.

n) Serviciul „D“, care, împreună cu organele informativ-operative şi în colaborare cu unele organe şi instituţii centrale, stabileşte date cu caracter de dezinformare a serviciilor de spionaj.

o) Serviciul „E“, care asigură întreaga activitate de cifru şi transmisiuni cifrate, în conformitate cu dispoziţiile legale.

p) Serviciul „G“, care organizează şi efectuează colectarea, transportul şi distribuirea corespondenţei cu caracter de secret de stat, în conformitate cu dispoziţiile legale.

r) Comandamentul trupelor de securitate, care are în subordine batalioane de securitate, îndeplineşte următoarele misiuni:

– participă împreună cu organele informativ-operative la acțiunile de lichidare a elementelor dușmănoase de pe teritoriul țării, izolate sau constituite în grupuri, care pun în pericol securitatea statului;

– participă în cooperare cu alte organe de stat la menținerea ordinii publice în localități şi la îndeplinirea unor măsuri speciale ordonate de Consiliul Securității Statului;

– participă, în cooperare cu organele locale ale securității statului, cu alte unități şi formațiuni ale Ministerului Afacerilor Interne, precum şi cu unitățile Ministerului Forțelor Armate, la descoperirea şi capturarea sau nimicirea elementelor inamice de cercetare sau diversiune lansate ori infiltrate pe teritoriul țării;

– efectuează paza unor obiective speciale.

Efectivele trupelor de securitate vor fi asigurate cu cele mai bune elemente din rândul tinerilor ce urmează a fi încorporați, fruntaşi în muncă, membri ai Partidului Comunist Român sau ai Uniunii Tineretului Comunist.

s) Grupul de aviație-transport, care asigură deplasarea organelor operative centrale şi regionale de securitate, precum şi a altor unități şi formațiuni ale Ministerului Afacerilor Interne pentru îndeplinirea unor misiuni deosebit de urgente.

ş) Şcolile militare de securitate, prin care se asigură pregătirea şi perfecționarea cadrelor necesare aparatului de securitate. Pe lângă aceste şcoli vor funcționa şi secții fără frecvență ale învățământului superior.

Art. 21. Şefii direcțiilor care compun direcțiile generale de informații interne şi de contraspionaj sunt şi locțiitori ai directorilor generali.

Art. 22. Consiliul Securității Statului are în subordine, ca organe teritoriale, Direcția de securitate a oraşului Bucureşti şi direcțiile regionale de securitate, ce desfăşoară activitate informativ-operativă pe teritoriul administrativ pe care funcționează, coordonează şi îndrumă activitatea serviciilor şi secțiilor raionale şi orăşeneşti de securitate din subordine.

Art. 23. Având în vedere problemele comune de dotare, de asigurare tehnico-materială, de asistență sanitară, juridică şi altele, ale organelor de securitate cu celelalte organe ale Ministerului Afacerilor Interne, în cadrul Direcției organizare-mobilizare, Direcției înzestrării, Direcției administrației, Direcției financiare, Serviciului central de planificare, Serviciului control financiar intern, Serviciului sanitar, Oficiului juridic şi Oficiului pentru primirea, evidența şi urmărirea rezolvării reclamațiilor, sesizărilor şi propunerilor cetățenilor, din Ministerul Afacerilor Interne, se organizează servicii, secții, birouri sau grupe care vor deservi organele securității statului.

Art. 24. Întreaga muncă de partid în trupele de securitate se desfăşoară sub conducerea şi îndrumarea Consiliului politic al trupelor M.A.I., pe baza prevederilor Statutului Partidului Comunist Român, a hotărârilor conducerii de partid şi de stat

şi a „Regulamentului privind activitatea organelor şi organizaţiilor de partid şi U.T.C. din trupele M.A.I.“, aprobat de Comitetul Central al Partidului Comunist Român.

Principalele măsuri adoptate de Consiliul politic al trupelor sau de biroul acestui consiliu, după ce s-a primit acordul Consiliului Securităţii Statului şi al ministrului Afacerilor Interne, se supun spre aprobare Comitetului Central al Partidului Comunist Român, după care se transmit ca dispoziţii ale Consiliului politic.

Consiliul Securităţii Statului va fi informat despre organizarea şi desfăşurarea învăţământului politic, cât şi a altor activităţi iniţiate pe baza indicaţiilor Comitetului Central al Partidului Comunist Român, precum şi despre starea moral-politică a efectivelor trupelor de securitate.

Art. 25. Normele de amănunt privind sarcinile, organizarea şi funcţionarea organelor centrale şi teritoriale ale Consiliului Securităţii Statului se stabilesc de către acest Consiliu.

Capitolul III
Dispoziţii finale

Art. 26. Consiliul Securităţii Statului conlucrează cu celelalte organe centrale şi regionale ale Ministerului Afacerilor Interne pentru realizarea unor sarcini de interes informativ-operativ, după cum urmează:

a) **Cu Direcţia generală a miliţiei**:

– pentru urmărirea suspecţilor de activitate contra securităţii statului din mediul rural şi oraşele de subordonare raională, precum şi pentru supravegherea străinilor pe întreg teritoriul ţării. În acest scop, organele de securitate au dreptul de a folosi în munca informativă pe şefii de posturi de miliţie şi sectoriştii din mediul urban;

– pentru asigurarea unui schimb util şi operativ de informaţii pe linia activităţii celor două organe;

– în vederea rezolvării problemelor privind regimul străinilor aflaţi în Republica Socialistă România.

b) **Cu Comisia de paşapoarte şi vize**:

– în vederea rezolvării problemelor privind eliberarea documentelor de trecere a frontierei de stat şi acordarea vizelor.

c) **Cu Direcţia generală a penitenciarelor**:

– pentru a se stabili activitatea duşmănoasă desfăşurată în penitenciare de către unii deţinuţi, condamnaţi pentru infracţiuni contra securităţii statului, precum şi în scopul realizării altor măsuri informativ-operative.

d) **Cu Comandamentul pompierilor**:

– în vederea cercetării operative şi în bune condiţii a cazurilor suspecte de diversiune.

e) **Cu comandamentul trupelor de pază**:

– în asigurarea intervenţiilor la obiectivele păzite, în cazuri de atac diversionist, precum şi în asigurarea efectivelor necesare Serviciului de transport corespondenţă secretă.

Consiliul Securității Statului conlucrează şi cu alte organe ale Ministerului Afacerilor Interne atunci când este necesară rezolvarea unor sarcini de interes informativ-operativ.

Art. 27. În vederea îndeplinirii sarcinilor pe linia propagandei, în rândul populației, pe teme privind securitatea statului, întărirea vigilenței şi apărarea secretului de stat, Consiliul Securității Statului va cere sprijinul Uniunii Tineretului Comunist, Uniunii Generale a Sindicatelor şi altor organizații de masă sau obşteşti.

Art. 28. În îndeplinirea hotărârilor Consiliului Securității Statului, organele centrale ale acestuia au atribuții de coordonare, îndrumare şi control a organelor teritoriale de securitate.

Art. 29. Consiliul Securității Statului întocmeşte, în condițiile legii, nomenclatorul de funcții şi salarii pentru personalul militar ce încadrează aparatul securității statului şi stabileşte condițiile de încadrare şi promovare pentru personalul civil tehnico-administrativ şi de specialitate.

Art. 30. Prevederile Regulamentului disciplinar, ale Regulamentului serviciului interior, ale Regulamentului de gardă şi de garnizoană, ale Forțelor Armate ale Republicii Socialiste România, se aplică în mod corespunzător şi în cadrul aparatului securității statului.

Prevederile statutelor Corpului ofițerilor, Corpului maiştrilor militari şi Corpului subofițerilor, se aplică personalului militar al aparatului securității statului.

A.C.N.S.A.S., fond documentar, dosar nr. 94, f. 37–52.

8

1968 februarie 6. Referat de cadre al locotenent-colonelului Gheorghe Alexandru, şef al Serviciului de informații interne din Direcția regională de securitate Suceava, propus şef al Direcției județene de securitate Botoşani

C.C. al P.C.R.
Secția de Cadre

Gheorghe Alexandru
Membru de partid din decembrie 1947

– Născut la 11 iunie 1923, în oraşul Brăila, regiunea Galați;
– Originea socială: muncitorească;
– Naționalitatea: română;
– Căsătorit, are un copil;

– Studii: liceul, un curs de specializare M.A.I. şi Universitatea serală de marxism-leninism;

– Profesia: ofițer de securitate;

– În prezent este şef al Serviciului de informații interne din Direcția regională de securitate Suceava. Are gradul de locotenent-colonel.

Gheorghe Alexandru, în 1935, după ce a terminat cinci clase elementare, a venit în Bucureşti şi a lucrat ca vânzător în mai multe magazine şi hamal în Gara de Nord.

În aprilie 1942 s-a reîntors la Brăila şi s-a înscris la o şcoală de conducători auto; după absolvire, în octombrie acelaşi an s-a angajat şofer la Prefectura Județului Brăila. Este cunoscut din această perioadă ca un tânăr corect, preocupat de a-şi câştiga existența, n-a făcut parte din organizații politice.

În mai 1944 a fost încorporat pentru a-şi satisface stagiul militar la Regimentul 3 artilerie din oraşul Brăila, cu care, după 23 august 1944 a participat la lupte pe frontul antihitlerist până în Cehoslovacia. Pentru fapte de arme a fost decorat cu medalii româneşti şi sovietice. După terminarea războiului a rămas în continuare concentrat la Regimentul 20 artilerie , până în septembrie 1946, când a fost lăsat la vatră.

Revenind la Brăila, nu a găsit imediat de lucru şi a stat şase luni fără ocupație, fiind întreținut de părinți. În noiembrie 1946, un muncitor, prieten al său, membru al Partidului Social-Democrat Independent, i-a propus găsirea unui serviciu condiționat de încadrarea sa în acest partid (P.S.D.I.). Din verificările făcute de Secția de Cadre a C.C. al P.C.R., reiese că n-a participat la nici o şedință şi la nici o acțiune inițiată de acel partid.

În ianuarie 1947 s-a angajat mecanic-auto pe un şantier de construcții din oraşul Brăila. Aici s-a înscris în sindicat şi a luat parte la acțiuni organizate de P.C.R., însă în august acelaşi an, desființându-se secția în care muncea el, a rămas fără ocupație. De la această dată a stat acasă până în decembrie 1947, când s-a angajat mecanic la cooperativa „Avântul“. Acolo, în aceeaşi lună, a fost primit în P.C.R.

Din august 1948 a lucrat ca şofer la întreprinderile comunale din Brăila, de unde în octombrie acelaşi an, la recomandarea organelor de partid, a fost încadrat în M.A.I. cu gradul de plutonier major şi repartizat ca lucrător operativ la Serviciul județean de securitate Brăila. În 1949 a fost avansat sublocotenent şi transferat la serviciul județean de securitate Putna, unde a lucrat doi ani ca şef de birou. Îndeplinind această funcție, a luat parte efectivă la acțiuni de descoperire şi lichidare a unor organizații contrarevoluționare, cu care prilej a dat dovadă de inițiativă, curaj şi spirit de sacrificiu. Pe linie de partid, a fost membru al biroului organizației de bază din unitate.

În 1951 a fost transferat la Direcția regională M.A.I. Suceava ca şef de secție, în 1952 promovat locțiitor şef de serviciu, iar în 1953 şef al serviciului VII. În 1959 a fost sancționat pe linie de partid cu „vot de blam“, iar din funcție a fost retrogradat ca ofițer operativ în secția a II-a, deoarece sub influența băuturii a deconspirat doi

ofițeri, a tamponat o mașină și a bruscat soția unui subaltern. După un an, în martie 1960, a fost din nou promovat în funcția de șef al biroului I din secția a III-a.

Din toamna anului 1962 până în august 1963 a urmat un curs de specializare pe linie de securitate în București, pe care l-a terminat cu calificativul „foarte bine". Revenit la Direcția Regională M.A.I. Suceava, i s-a încredințat funcția de șef al serviciului de informații interne, pe care o îndeplinește și în prezent.

Este apreciat ca un ofițer capabil, cu bună pregătire profesională și cu un nivel politic ideologic corespunzător. Având experiență îndelungată în munca de securitate, inițiativă și spirit de organizare, conduce cu competență serviciul de care răspunde.

Participă efectiv la elaborarea planurilor de măsuri privind orientarea subordonaților în direcția celor mai importante probleme, obținând rezultate bune în descoperirea și demascarea activității unor elemente legionare. În munca sa manifestă curaj, exigență și operativitate, este consultat în luarea unor măsuri mai importante care privesc îmbunătățirea activității de securitate din regiune. Folosind metode bune în munca cu oamenii, având o comportare corectă în viața personală, și-a câștigat stima tovarășilor cu care lucrează. Se preocupă de îmbogățirea cunoștințelor sale politico-ideologice, profesionale și de cultură generală. În acest timp a absolvit liceul și Universitatea serală de marxism-leninism.

A fost decorat cu ordine și medalii ale R.S. România și avansat până la gradul de locotenent-colonel.

Despre familie cunoaștem: tatăl a fost muncitor, a decedat în 1963. Mama a fost muncitoare, în prezent casnică, nu este încadrată politic. Are un frate ofițer M.F.A., membru de partid, și trei surori casnice, neîncadrate politic.

Soția este activistă de partid. Tatăl ei a fost muncitor, în prezent pensionar, iar mama casnică. Nu sunt încadrați politic.

Secția pentru controlul muncii la M.F.A., M.A.I. a C.C. al P.C.R. îl propune în funcția de șef al Direcției județene de securitate Botoșani.

Secția de Cadre a C.C. al P.C.R. consideră că din punct de vedere al încrederii politice corespunde.

Șeful secției
Ivanovici Dumitru

Dinu Vasile,
Șef sector în Secția de Cadre
a C.C. al P.C.R.

Liteanu Nicolae
Instructor în Secția de Cadre
a C.C. al P.C.R.

6 februarie 1968.

A.M.R., fond 121, rola 303, c. 166–167

9

1968 februarie 7. Referat de cadre al şefului Secţiei raionale de securitate Focşani, Stoica Petrică, propus a fi numit inspector şef al Inspectoratului judeţean de securitate Vrancea

C.C. al P.C.R.
Secţia de Cadre

Stoica Petrică
Membru de partid din iulie 1946

– Născut la 3 februarie 1928, în oraşul Brăila;
– Originea socială: muncitorească;
– Naţionalitatea: română;
– Recăsătorit, are un copil;
– Are şcoala de educatori politici a M.A.I. şi liceul cu examen de bacalaureat;
– Profesia: ofiţer de securitate;
– În prezent este şeful secţiei raionale de securitate Focşani.

Stoica Petrică, după ce a terminat patru clase elementare în 1940, a fost, câteva luni, băiat de prăvălie, iar doi ani argat la un cetăţean din comuna Chercea, judeţul Brăila. În septembrie 1942 s-a angajat ucenic la fosta Întreprindere „Franco-română“ (în prezent uzinele „Progresul“) din oraşul Brăila. În această întreprindere a muncit ca ucenic până în 1946, când s-a calificat ajustor mecanic şi a continuat să lucreze în această meserie încă trei ani. În această perioadă nu a fost înscris în organizaţii politice.

În 1945 a fost primit în U.T.C., iar în iulie 1946 în P.C.R. A luat parte la diferite acţiuni organizate de partid, iar un an a fost secretar al unei organizaţii de bază U.T.C. şi membru în comitetul U.T.C. pe uzină.

În martie 1949 a fost scos din producţie şi promovat secretar al Comitetului U.T.C. din sectorul III oraş Brăila. În această funcţie a lucrat până în martie 1950, când a fost trimis la şcoala de educatori politici a M.A.I. din Bucureşti.

La absolvirea şcolii, în ianuarie 1951 i s-a acordat gradul de sublocotenent şi repartizat ca şef al biroului organizare din Secţia politică a Direcţiei regionale de securitate Oradea, unde a lucrat până în iunie 1952. De aici, datorită faptului că a divorţat de soţie, a fost sancţionat de organizaţia de partid cu „mustrare scrisă“, iar pe linie profesională a fost mutat disciplinar la Direcţia regională de securitate Bârlad, tot în funcţia de şef al biroului organizare. În mai 1953 a fost trecut în funcţia de locţiitor al şefului secţiei raionale de securitate Bârlad, iar în martie 1954 a fost promovat şef al secţiei raionale de securitate Focşani, funcţie pe care o îndeplineşte şi în prezent.

Biroul comitetului raional de partid Focşani şi conducerea Direcției regionale de securitate Galați îl apreciază ca un ofițer bine pregătit în problemele muncii de securitate, în toți acești ani acumulând o bogată experiență în activitatea practică. Depune interes pentru îndeplinirea sarcinilor ce-i revin şi mobilizează lucrătorii din subordine în rezolvarea lor la timp şi în bune condițiuni.

Conduce cu pricepere şi simț de răspundere activitatea operativă din raion, reuşind ca, în urma unei mai bune organizări, să obțină rezultate bune şi mai ales în descoperirea unor elemente care desfăşurau activitate duşmănoasă.

În acțiunile pe care le întreprinde dă dovadă de mult curaj, hotărâre şi orientare în situații dificile. Manifestă exigență în executarea ordinelor, stabileşte măsuri pentru aplicarea lor şi exercită control permanent asupra subordonaților. S-a preocupat de îmbogățirea cunoştințelor sale politice şi de cultură generală, absolvind Universitatea serală de marxism-leninism şi liceul cu examen de bacalaureat.

Din 1956 este membru supleant al biroului Comitetului raional de partid Focşani, îndeplinind conştiincios sarcinile ce i se dă în această calitate. Cu toate părțile pozitive are însă şi unele lipsuri. Nu întotdeauna este suficient de combativ față de lipsurile subordonaților şi, uneori, nu a informat operativ organul de partid cu manifestările negative din teren, pentru care fapt a fost criticat de Biroul raional de partid. Se străduieşte să lichideze aceste lipsuri.

Pentru merite în muncă a fost decorat cu ordine şi medalii al R.S. România.

Despre familie cunoaştem: tatăl a fost muncitor, acum este pensionar, membru de partid. Mama este casnică. Are un frate muncitor şi două surori casnice, dintre care una este membră de partid.

Soția este planificatoare, a fost membră a U.T.C. până la depăşirea limitei de vârstă. Tatăl ei este funcționar. În 1950 a fost exclus din partid pentru abuz de băutură şi pentru că în perioada războiului antisovietic s-a purtat rău cu cetățenii evrei. Mama este casnică, membră de partid.

Este propus de Secția pentru controlul muncii la M.F.A. şi M.A.I. a C.C. al P.C.R. să fie numit în funcția de inspector şef al Inspectoratului județean de securitate Vrancea.

Secția de Cadre a C.C. al P.C.R. consideră că din punct de vedere al încrederii politice corespunde.

Şeful secției
Ivanovici Dumitru

Oprițescu M.
Instructor în Secția de Cadre a C.C. al P.C.R.

Terteleac Octavian
Instructor în Secția pentru controlul
muncii la M.F.A. şi M.A.I. a C.C. al P.C.R.

7 februarie 1968.

A.M.R., fond 121, rola 303, c. 237–238.

10

1968 februarie 8. Hotărârea Consiliului de Miniştri privind eliberarea generalului-locotenent Negrea Vasile din funcţia de prim-vicepreşedinte al C.S.S. şi numirea sa în funcţia de prim adjunct al ministrului Afacerilor Interne, precum şi numirea generalului-maior Răduică Grigore în funcţia de prim-vicepreşedinte al C.S.S.

Consiliul de Miniştri
al Republicii Socialiste România

Hotărâre

privind eliberarea tovarăşului general-locotenent Negrea Vasile din funcţia de prim-vicepreşedinte al Consiliului Securităţii Statului şi numirea sa în funcţia de prim adjunct al ministrului Afacerilor Interne, precum şi numirea tovarăşului general-maior Răduică Grigore în funcţia de prim-vicepreşedinte al Consiliului Securităţii Statului.

Consiliul de Miniştri al Republicii Socialiste România hotărăşte:

Art. 1. Tovarăşul general-locotenent Negrea Vasile se eliberează din funcţia de prim-vicepreşedinte al Consiliului Securităţii Statului şi se numeşte în funcţia de prim adjunct al ministrului Afacerilor Interne.

Art. 2. Tovarăşul general-maior Răduică Grigore se numeşte în funcţia de prim-vicepreşedinte al Consiliului Securităţii Statului.

p. Preşedintele Consiliului de Miniştri
Ilie Verdeţ

Bucureşti, 8 februarie 1968.
Nr. 228.

A.C.N.S.A.S., fond documentar, dosar nr. 123, vol. 4, f. 290.

11

1968 februarie 13. Hotărârea Consiliului de Miniştri privind aprobarea componenței Consiliului Securității Statului

Consiliul de Miniştri
al Republicii Socialiste România

Hotărâre
privind aprobarea componenței Consiliului Securității Statului

Consiliul de Miniştri al Republicii Socialiste România hotărăşte:
Art. 1. Se aprobă următoarea componență a Consiliului Securității Statului:

Preşedinte cu rang de ministru	– Stănescu Ion
Prim-Vicepreşedinte	– Răduică Grigore
Vicepreşedinți:	– Stoica Constantin Şeful Direcției Generale de Informații Interne – Doicaru Nicolae Şeful Direcției Generale de Informații Externe
Membri:	– Stan Nicolae Şeful Direcției Generale de Contraspionaj – Diaconescu Ovidiu Şeful Direcției Generale Tehnico-Operative – Pleşiță Nicolae Şeful Direcției a VIII-a – Kovacs Pius Şeful Direcției a IX-a – Ardeleanu Filimon Şeful Direcției a X-a – Marinescu Paul Comandantul Trupelor de Securitate – Rusu Emanoil Şeful Inspectoratului Securității Municipiului Bucureşti

Art. 2. Hotărârea Consiliului de Miniştri nr. 1733 din 21 iulie 1967 privind aprobarea componenței Consiliului Securității Statului se abrogă.

Preşedintele
Consiliului de Miniştri
Ion Gheorghe Maurer

Bucureşti, 13 februarie 1968.
Nr. 244.

A.C.N.S.A.S., fond documentar, dosar nr. 123, vol. 4, f. 12–13.

12

1968 februarie 16. Ordinul preşedintelui Consiliului Securităţii Statului referitor la constituirea inspectoratelor de securitate judeţene în locul direcţiilor regionale de securitate

Consiliul Securităţii Statului

Ordinul
Preşedintelui Consiliului Securităţii Statului
Nr. 6 din 16 februarie 1968

Având în vedere legea privind organizarea administrativă a teritoriului Republicii Socialiste România

Ordon:

1. Începând cu data prezentului ordin, direcţiile regionale de securitate şi organele raionale (orăşeneşti) subordonate acestora îşi încetează activitatea.

2. Pe aceeaşi dată, potrivit măsurilor de îmbunătăţire a organizării administrativ-teritoriale a ţării, se constituie inspectoratele judeţene de securitate, organe teritoriale ale Consiliului Securităţii Statului.

3. Atribuţiile şi sarcinile direcţiilor regionale de securitate, a căror activitate a încetat, vor fi preluate de inspectoratele de securitate judeţene, în limita competenţei teritoriale ce le-a fost stabilită.

4. Repartizarea ofiţerilor, subofiţerilor şi angajaţilor civili la inspectoratele de securitate judeţene se va face în raport de nevoi, conform prevederilor statelor de organizare şi nomenclatoarelor de funcţiuni.

5. Ofiţerii şi subofiţerii rămaşi neîncadraţi în urma încetării activităţii direcţilor regionale de securitate, se trec la dispoziţia Consiliului Securităţii Statului, iar situaţia angajaţilor civili, aflaţi în aceeaşi poziţie, va fi reglementată potrivit prevederilor actelor normative în vigoare.

6. Şefii direcţiilor generale, direcţiilor şi serviciilor independente din aparatul central de securitate, precum şi şefii inspectoratelor de securitate judeţene vor lua toate măsurile pentru aducerea la îndeplinire a prezentului ordin.

Preşedintele Consiliului Securităţii Statului
Ion Stănescu

Pentru conformitate:
Şeful Cancelariei
Colonel,
Linţu Ioan

A.C.N.S.A.S., fond documentar, dosar nr. 86, vol. 3, f. 12–13.

13

1968 februarie 18. Ordinul președintelui Consiliului Securității Statului privind constituirea colectivului de conducere al Inspectoratului de securitate județean Caraș-Severin

Consiliul Securității Statului — Strict secret

Ordinul
Președintelui Consiliului Securității Statului
Nr. 1.536 din 18 februarie 1968

Cu data prezentului ordin, se constituie colectivul de conducere al Inspectoratului de securitate județean Caraș-Severin, în următoarea componență:

1. lt. col. Malea P. Petru	– inspector șef al inspectoratului județean;
2. maior David M. Ștefan	– adjunctul inspectorului șef și șef al Serviciului I;
3. maior Mortoiu M. Aurelian	– adjunctul inspectorului șef și șef al Serviciului de securitate al municipiului Reșița;
4. maior Coroianu Gh. Tiberiu	– adjunct șef serviciu tip I și șef al Biroului I la Serviciul I informații interne;
5. maior Groza I. Traian	– șef serviciu tip I la Serviciul II contrasabotaj.

Președintele Consiliului Securității Statului
Ion Stănescu

A.M.I., fond D.M.R.U., inventar nr. 7388, dosar nr. 3, f. 116.

14

1968 februarie 18. Ordinul președintelui Consiliului Securității Statului privind constituirea colectivului de conducere al Inspectoratului de securitate județean Dâmbovița

Consiliul Securității Statului — Strict secret

Ordinul
Președintelui Consiliului Securității Statului
Nr. 1.537 din 18 februarie 1968

Cu data prezentului ordin, se constituie colectivul de conducere al Inspectoratului de securitate județean Dâmbovița, în următoarea componență:

1. lt. col. Florea I. Nicolae – inspector șef al inspectoratului județean;
2. maior Aldea A. Petre – adjunctul inspectorului șef și șef al Serviciului I;
3. maior Bordea Gh. Aron – adjunctul inspectorului șef și șef al Secției de securitate a municipiului Târgoviște;
4. maior Popescu I. Teodor – adjunct șef serviciu tip I la Serviciul I informații interne;
5. căpitan Dobre C. Constantin – șef secție tip I la Secția a II-a contrasabotaj.

Președintele Consiliului Securității Statului
Ion Stănescu

A.M.I., fond D.M.R.U., inventar nr. 7388, dosar nr. 3, f. 119.

15

1968 februarie 18. Ordinul președintelui Consiliului Securității Statului privind constituirea colectivului de conducere al Inspectoratului de securitate județean Harghita

Consiliul Securității Statului — Strict secret

Ordinul
Președintelui Consiliului Securității Statului
Nr. 1.538 din 18 februarie 1968

Cu data prezentului ordin, se constituie colectivul de conducere al Inspectoratului de securitate județean Harghita, în următoarea componență:

1. lt. col. Erdelyi L. Elemer – inspector şef al inspectoratului judeţean;
2. căpitan Bataga I. Tiberiu – adjunctul inspectorului şef şi şef al Serviciului I;
3. căpitan Sângeorzan L. Dumitru – adjunctul inspectorului şef şi şef al Secţiei a III-a;
4. lt. maj. Cerghizan S. Ştefan – adjunct şef serviciu tip I la Serviciul I informaţii interne;
5. maior Albert M. Martin – şef secţie tip I la Secţia a II-a contrasabotaj.

Preşedintele Consiliului Securităţii Statului
Ion Stănescu

A.M.I., fond D.M.R.U., inventar nr. 7388, dosar nr. 3, f. 122.

16

1968 februarie 18. Ordinul preşedintelui Consiliului Securităţii Statului privind constituirea colectivului de conducere al Inspectoratului de securitate judeţean Maramureş

Consiliul Securităţii Statului Strict secret

Ordinul
Preşedintelui Consiliului Securităţii Statului
Nr. 1.539 din 18 februarie 1968

Cu data prezentului ordin, se constituie colectivul de conducere al Inspectoratului de securitate judeţean Maramureş, în următoarea componenţă:

1. lt. col. Hriţan N. Nicolae – inspector şef al inspectoratului judeţean;
2. maior Zetea S. Aurel – adjunctul inspectorului şef şi şef al Serviciului I;
3. maior Ardelean I. Aurel – adjunctul inspectorului şef şi şef al Serviciului de securitate al municipiului Baia Mare;
4. maior Lungu V. Gheorghe – şef secţie tip I la Secţia a II-a contrasabotaj;
5. maior Vlad T. Emeric – şef secţie tip I la Secţia a III-a contraspionaj.

Preşedintele Consiliului Securităţii Statului
Ion Stănescu

A.M.I., fond D.M.R.U., inventar nr. 7388, dosar nr. 3, f. 125.

17

1968 februarie 18. Ordinul președintelui Consiliului Securității Statului privind constituirea colectivului de conducere al Inspectoratului de securitate județean Cluj

Consiliul Securității Statului — Strict secret

Ordinul
Președintelui Consiliului Securității Statului
Nr. 1.540 din 18 februarie 1968

Cu data prezentului ordin, se constituie colectivul de conducere al Inspectoratului de securitate județean Cluj, în următoarea componență:

1. lt. col. Ioana I. Constantin	– inspector șef al inspectoratului județean;
2. maior Dumitrescu C. Dumitru	– adjunctul inspectorului șef și șef al Serviciului I;
3. lt. col. Pereș A. Alexandru	– adjunctul inspectorului șef și șef al Serviciului de securitate al municipiului Cluj;
4. maior Rugină P. Toader	– șef serviciu tip I la Serviciul I informații interne;
5. maior Gocan D. Ioan	– adjunct șef serviciu tip I și șef al Secției a III-a la Serviciul de securitate al municipiului Cluj;
6. căpitan Sălăjan V. Iulian	– șef secție tip I la Secția a II-a contrasabotaj la Serviciul de securitate al municipiului Cluj;
7. maior Ardeleanu L. Ioan	– șef serviciu tip I la Serviciul de securitate al municipiului Turda.

Președintele Consiliului Securității Statului
Ion Stănescu

A.M.I., fond D.M.R.U., inventar nr. 7388, dosar nr. 3, f. 128.

18

1968 februarie 18. Ordinul președintelui Consiliului Securității Statului privind constituirea colectivului de conducere al Inspectoratului de securitate județean Bacău

Consiliul Securității Statului — Strict secret

Ordinul
Președintelui Consiliului Securității Statului
Nr. 1.541 din 18 februarie 1968

Cu data prezentului ordin, se constituie colectivul de conducere al Inspectoratului de securitate județean Bacău, în următoarea componență:

1. colonel Radu I. Dumitru	– inspector șef al inspectoratului județean;
2. maior Lazăr Gh. Ioan	– adjunctul inspectorului șef și șef al Serviciului I;
3. maior Ghiță I. Alexandru	– adjunctul inspectorului șef și șef al Serviciului de securitate al municipiului Bacău;
4. maior Vladimirescu I. Tudor	– adjunct șef serviciu tip I și șef al Biroului 2 la Serviciul I informații interne;
5. maior Șerban C. Constantin	– șef secție tip I la Secția a II-a contrasabotaj;
6. maior Goiciu P. Dumitru	– șef serviciu tip I la Serviciul III contraspionaj;
7. căpitan Miriță S. Vasile	– șef secție tip I la Secția de securitate a municipiului Gheorghe Gheorghiu-Dej.

Președintele Consiliului Securității Statului
Ion Stănescu

A.M.I., fond D.M.R.U., inventar nr. 7388, dosar nr. 3, f. 131.

19

1968 februarie 18. Ordinul președintelui Consiliului Securității Statului privind constituirea colectivului de conducere al Inspectoratului de securitate județean Alba

Consiliul Securității Statului — Strict secret

Ordinul
Președintelui Consiliului Securității Statului
Nr. 1.542 din 18 februarie 1968

Cu data prezentului ordin, se constituie colectivul de conducere al Inspectoratului de securitate județean Alba, în următoarea componență:

1. lt. col. Târnoveanu Gh. Ioan – inspector șef al inspectoratului județean;
2. căpitan Rotariu M. Iulian – adjunctul inspectorului șef și șef al Serviciului I;
3. maior Safta C. Nicolae – adjunctul inspectorului șef și șef al Biroului de securitate al municipiului Alba Iulia;
4. căpitan Rizoiu Gh. Constantin – adjunct șef serviciu tip I la Serviciul I informații interne;
5. maior Olteanu Gh. Emil-Nicolae – șef secție tip I la Secția a III-a contraspionaj.

Președintele Consiliului Securității Statului
Ion Stănescu

A.M.I., fond D.M.R.U., inventar nr. 7388, dosar nr. 3, f. 134.

20

1968 februarie 18. Ordinul președintelui Consiliului Securității Statului privind constituirea colectivului de conducere al Inspectoratului de securitate județean Arad

Consiliul Securității Statului — Strict secret

Ordinul
Președintelui Consiliului Securității Statului
Nr. 1.543 din 18 februarie 1968

Cu data prezentului ordin, se constituie colectivul de conducere al Inspectoratului de securitate județean Arad, în următoarea componență:

1. lt. col. Crai I. Petru	– inspector şef al inspectoratului judeţean;
2. lt. col. Toanţă M. Toma	– adjunctul inspectorului şef şi şef al Serviciului I;
3. maior Coser I. Ioan	– adjunctul inspectorului şef şi şef al Serviciului de securitate al municipiului Arad;
4. căpitan Jakab I. Iosif	– adjunct şef serviciu tip I şi şef al Biroului I la Serviciul I informaţii interne;
5. căpitan Rusu M. Vasile	– adjunct şef serviciu tip I şi şef al Secţiei I la Serviciul de securitate al municipiului Arad.

Preşedintele Consiliului Securităţii Statului
Ion Stănescu

A.M.I., fond D.M.R.U., inventar nr. 7388, dosar nr. 3, f. 137.

21

1968 februarie 18. Ordinul preşedintelui Consiliului Securităţii Statului privind constituirea colectivului de conducere al Inspectoratului de securitate judeţean Braşov

Consiliul Securităţii Statului — Strict secret

Ordinul
Preşedintelui Consiliului Securităţii Statului
Nr. 1.544 din 18 februarie 1968

Cu data prezentului ordin, se constituie colectivul de conducere al Inspectoratului de securitate judeţean Braşov, în următoarea componenţă:

1. general-maior Bolintineanu Gh. Ioan	– inspector şef al inspectoratului judeţean;
2. lt. colonel Cursaru A. Ioan	– adjunctul inspectorului şef şi şef al Serviciului I;
3. maior Neculicioiu Gh. Victor	– adjunctul inspectorului şef şi şef al Serviciului de securitate al municipiului Braşov;
4. lt. colonel Luca I. Ilie	– adjunct şef serviciu tip I la Serviciul I informaţii interne;
5. maior Urzică D. Traian	– şef secţie tip I la Secţia a II-a contrasabotaj;

6. maior Csomos D. Alexandru – adjunct şef secţie tip I şi şef al Secţiei a III-a la Serviciul de securitate al municipiului Braşov;
7. maior Anghel Gh. Marin – şef serviciu tip I la Serviciul XII filaj şi investigaţii.

Preşedintele Consiliului Securităţii Statului
Ion Stănescu

A.M.I., fond D.M.R.U., inventar nr. 7388, dosar nr. 3, f. 140.

22

1968 februarie 18. Ordinul preşedintelui Consiliului Securităţii Statului privind constituirea colectivului de conducere al Inspectoratului de securitate judeţean Brăila

Consiliul Securităţii Statului Strict secret

Ordinul
Preşedintelui Consiliului Securităţii Statului
Nr. 1.545 din 18 februarie 1968

Cu data prezentului ordin, se constituie colectivul de conducere al Inspectoratului de securitate judeţean Brăila, în următoarea componenţă:

1. maior Rizea I. Craiu – inspector şef al inspectoratului judeţean;
2. maior Ruxanda C. Valerian – adjunctul inspectorului şef şi şef al Serviciului I;
3. maior Simionescu Gr. Ioan – adjunctul inspectorului şef şi şef al Serviciului de securitate al municipiului Brăila;
4. maior Constantinescu I. Gheorghe – adjunct şef serviciu tip I la Serviciul I informaţii interne;
5. căpitan Sârmaru S. Nedelcu – şef secţie tip I la Secţia a III-a contraspionaj.

Preşedintele Consiliului Securităţii Statului
Ion Stănescu

A.M.I., fond D.M.R.U., inventar nr. 7388, dosar nr. 3, f. 143.

23

1968 februarie 18. Ordinul președintelui Consiliului Securității Statului privind constituirea colectivului de conducere al Inspectoratului de securitate județean Olt

Consiliul Securității Statului — Strict secret

Ordinul
Președintelui Consiliului Securității Statului
Nr. 1.546 din 18 februarie 1968

Cu data prezentului ordin, se constituie colectivul de conducere al Inspectoratului de securitate județean Olt, în următoarea componență:

1. maior Diță Gh. Gheorghe – inspector șef al inspectoratului județean;
2. maior Stănculescu I. Sandu – adjunctul inspectorului șef și șef al Serviciului I;
3. lt. col. Szabo S. Ștefan – adjunctul inspectorului șef și șef al Secției a III-a;
4. maior Rațiu E. Gheorghe – adjunct șef serviciu tip I la Serviciul I informații interne;
5. maior Enache Gh. Aurică – șef secție tip I la Secția a II-a contrasabotaj.

Președintele Consiliului Securității Statului
Ion Stănescu

A.M.I., fond D.M.R.U., inventar nr. 7388, dosar nr. 3, f. 146.

24

1968 februarie 18. Ordinul președintelui Consiliului Securității Statului privind constituirea colectivului de conducere al Inspectoratului de securitate județean Tulcea

Consiliul Securității Statului — Strict secret

Ordinul
Președintelui Consiliului Securității Statului
Nr. 1.547 din 18 februarie 1968

Cu data prezentului ordin, se constituie colectivul de conducere al Inspectoratului de securitate județean Tulcea, în următoarea componență:

1. lt. col. Baltag I. Dumitru – inspector şef al inspectoratului judeţean;
2. maior Ioan V. Costică – adjunctul inspectorului şef şi şef al Serviciului I;
3. maior Lazăr D. Mihai – adjunctul inspectorului şef şi şef al Secţiei de securitate a municipiului Tulcea;
4. maior Adjer D. Alexe – adjunct şef serviciu tip I la Serviciul I informaţii interne;
5. maior Enache Z. Dumitru – şef secţie tip I la Secţia a III-a contraspionaj.

Preşedintele Consiliului Securităţii Statului
Ion Stănescu

A.M.I., fond D.M.R.U., inventar nr. 7388, dosar nr. 3, f. 149.

25

1968 februarie 18. Ordinul preşedintelui Consiliului Securităţii Statului privind constituirea colectivului de conducere al Inspectoratului de securitate judeţean Ilfov

Consiliul Securităţii Statului Strict secret

Ordinul
Preşedintelui Consiliului Securităţii Statului
Nr. 1.548 din 18 februarie 1968

Cu data prezentului ordin, se constituie colectivul de conducere al Inspectoratului de securitate judeţean Ilfov, în următoarea componenţă:

1. colonel Dumitraşcu S. Alexandru – inspector şef al inspectoratului judeţean;
2. colonel Marcu G. Ioan – adjunctul inspectorului şef şi şef al Serviciului I;
3. lt. col. Voicu C. Marin – adjunctul inspectorului şef şi şef al Secţiei a II-a;
4. lt. col. Picoş Gh. Chiru – adjunct şef serviciu tip I la Serviciul I informaţii interne;
5. maior David S. Vasile – adjunct şef secţie tip I la Secţia a II-a contrasabotaj;
6. lt. col. Bijutescu S. Constantin – şef secţie tip I la Secţia a III-a contraspionaj;
7. căpitan Sebe N. Constantin – şef secţie tip I la Secţia de securitate a municipiului Giurgiu.

Preşedintele Consiliului Securităţii Statului
Ion Stănescu

A.M.I., fond D.M.R.U., inventar nr. 7388, dosar nr. 3, f. 152.

26

1968 februarie 18. Ordinul preşedintelui Consiliului Securităţii Statului privind constituirea colectivului de conducere al Inspectoratului de securitate judeţean Sălaj

Consiliul Securităţii Statului — Strict secret

Ordinul
Preşedintelui Consiliului Securităţii Statului
Nr. 1.549 din 18 februarie 1968

Cu data prezentului ordin, se constituie colectivul de conducere al Inspectoratului de securitate judeţean Sălaj, în următoarea componenţă:

1. maior Puşcaş I. Ilie – inspector şef al inspectoratului judeţean;
2. lt. maj. Oargă I. Gheorghe – adjunctul inspectorului şef şi şef al Serviciului I;
3. căpitan Botiza V. Vasile – adjunctul inspectorului şef şi şef al Secţiei a III-a;
4. maior Moroşan C. Ioan – adjunct şef serviciu tip I la Serviciul I informaţii interne;
5. căpitan Cuibus V. Aurel – adjunct şef secţie tip I la Secţia a III-a contraspionaj.

Preşedintele Consiliului Securităţii Statului
Ion Stănescu

A.M.I., fond D.M.R.U., inventar nr. 7388, dosar nr. 3, f. 155.

27

1968 februarie 18. Ordinul preşedintelui Consiliului Securităţii Statului privind constituirea colectivului de conducere al Inspectoratului de securitate judeţean Hunedoara

Consiliul Securităţii Statului — Strict secret

Ordinul
Preşedintelui Consiliului Securităţii Statului
Nr. 1.550 din 18 februarie 1968

Cu data prezentului ordin, se constituie colectivul de conducere al Inspectoratului de securitate judeţean Hunedoara, în următoarea componenţă:

1. colonel Grigore N. Gheorghe – inspector şef al inspectoratului judeţean;
2. maior Simion S. Gheorghe – adjunctul inspectorului şef şi şef al Secţiei a III-a;
3. maior Golea A. David – adjunctul inspectorului şef şi şef al Secţiei de securitate a municipiului Deva;
4. lt. col. Stanciu I. Ionel – şef serviciu tip I la Serviciul I informaţii interne;
5. căpitan Popa V. Pompiliu – şef secţie tip I la Secţia a II-a contrasabotaj;
6. maior Mihuţ Gh. Avram – şef serviciu tip I la Serviciul de securitate al municipiului Hunedoara;
7. colonel Baicu M. Florian – şef serviciu tip I la Serviciul de securitate al municipiului Petroşani.

Preşedintele Consiliului Securităţii Statului
Ion Stănescu

A.M.I., fond D.M.R.U., inventar nr. 7388, dosar nr. 3, f. 158.

28

1968 februarie 18. Ordinul preşedintelui Consiliului Securităţii Statului privind constituirea colectivului de conducere al Inspectoratului de securitate judeţean Gorj

Consiliul Securităţii Statului Strict secret

Ordinul
Preşedintelui Consiliului Securităţii Statului
Nr. 1.551 din 18 februarie 1968

Cu data prezentului ordin, se constituie colectivul de conducere al Inspectoratului de securitate judeţean Gorj, în următoarea componenţă:

1. maior Puncescu I. Petre – inspector şef al inspectoratului judeţean;
2. căpitan Rotaru M. Mihai – adjunctul inspectorului şef şi şef al Serviciului I;
3. maior Bercea D. Iulian – adjunctul inspectorului şef şi şef al Secţiei a II-a;
4. lt. maj. Bujor Gh. Vasile – şef secţie tip I la Secţia a III-a contraspionaj;
5. căpitan Ionescu D. Andrei – şef secţie tip I la Secţia de securitate a municipiului Târgu Jiu.

Preşedintele Consiliului Securităţii Statului
Ion Stănescu

A.M.I., fond D.M.R.U., inventar nr. 7388, dosar nr. 3, f. 161.

29

1968 februarie 18. Ordinul preşedintelui Consiliului Securităţii Statului privind constituirea colectivului de conducere al Inspectoratului de securitate judeţean Covasna

Consiliul Securităţii Statului — Strict secret

Ordinul
Preşedintelui Consiliului Securităţii Statului
Nr. 1.552 din 18 februarie 1968

Cu data prezentului ordin, se constituie colectivul de conducere al Inspectoratului de securitate judeţean Covasna, în următoarea componenţă:

1. maior Avram A. Ilarie	– inspector şef al inspectoratului judeţean;
2. căpitan Harmati I. Adalbert	– adjunctul inspectorului şef şi şef al Serviciului I;
3. maior Zilcsak V. Otto	– adjunctul inspectorului şef şi şef al Secţiei a III-a;
4. căpitan Suciu A. Ioan	– şef birou tip I la Serviciul I informaţii interne;
5. lt. maj. Rădulescu Gh. Constantin	– adjunct şef secţie tip I la Secţia a III-a . contraspionaj

Preşedintele Consiliului Securităţii Statului
Ion Stănescu

A.M.I., fond D.M.R.U., inventar nr. 7388, dosar nr. 3, f. 164.

30

1968 februarie 18. Ordinul preşedintelui Consiliului Securităţii Statului privind constituirea colectivului de conducere al Inspectoratului de securitate judeţean Iaşi

Consiliul Securităţii Statului — Strict secret

Ordinul
Preşedintelui Consiliului Securităţii Statului
Nr. 1.553 din 18 februarie 1968

Cu data prezentului ordin, se constituie colectivul de conducere al Inspectoratului de securitate judeţean Iaşi, în următoarea componenţă:

1. lt. col. Ionescu Gh. Dumitru – inspector şef al inspectoratului judeţean;
2. colonel Cleju N. Ioan – adjunctul inspectorului şef şi şef al Serviciului I;
3. maior Popescu C. Corneliu – adjunctul inspectorului şef şi şef al Serviciului de securitate al municipiului Iaşi;
4. căpitan Andronache D. Ovidiu – adjunct şef serviciu tip I la Serviciul I informaţii interne;
5. maior Creţu P. Aurel – şef secţie tip I la Secţia a II-a contrasabotaj;
6. maior Rotaru I. Constantin – şef secţie tip I la Secţia a III-a contraspionaj;
7. maior Ursache N. Traian – specialist III personal.

Preşedintele Consiliului Securităţii Statului
Ion Stănescu

A.M.I., fond D.M.R.U., inventar nr. 7388, dosar nr. 3, f. 167.

31

1968 februarie 18. Ordinul preşedintelui Consiliului Securităţii Statului privind constituirea colectivului de conducere al Inspectoratului de securitate judeţean Constanţa

Consiliul Securităţii Statului Strict secret

Ordinul
Preşedintelui Consiliului Securităţii Statului
Nr. 1.554 din 18 februarie 1968

Cu data prezentului ordin, se constituie colectivul de conducere al Inspectoratului de securitate judeţean Constanţa, în următoarea componenţă:

1. lt. col. Burlacu C. Victor – inspector şef al inspectoratului judeţean;
2. colonel Năstase M. Sepi – adjunctul inspectorului şef şi şef al Serviciului I;
3. căpitan Gheorghiţă C. Chivu – adjunctul inspectorului şef şi şef al Serviciului de securitate al municipiului Constanţa;
4. maior Deleanu Gh. Tudor – adjunct şef serviciu tip I la Serviciul I informaţii interne;
5. maior Nistor S. Marin – şef secţie tip I la Secţia a II-a contrasabotaj;
6. maior Dumitriu V. Constantin – şef serviciu tip I la Serviciul III contraspionaj;

7. lt. col. Ciobanu Gh. Gheorghe – şef serviciu tip I la Serviciul XII filaj şi investigaţii.

Preşedintele Consiliului Securităţii Statului
Ion Stănescu

A.M.I., fond D.M.R.U., inventar nr. 7388, dosar nr. 3, f. 170.

32

1968 februarie 18. Ordinul preşedintelui Consiliului Securităţii Statului privind constituirea colectivului de conducere al Inspectoratului de securitate judeţean Dolj

Consiliul Securităţii Statului — Strict secret

Ordinul
Preşedintelui Consiliului Securităţii Statului
Nr. 1.555 din 18 februarie 1968

Cu data prezentului ordin, se constituie colectivul de conducere al Inspectoratului de securitate judeţean Dolj, în următoarea componenţă:

1. colonel Firu T. Jean – inspector şef al inspectoratului judeţean;
2. căpitan Bodunescu P. Ion – adjunctul inspectorului şef şi şef al Serviciului I;
3. maior Lungu Gh. Gheorghe – adjunctul inspectorului şef şi şef al Serviciului de securitate al municipiului Craiova;
4. maior Pârvulescu Gh. Mircea – adjunct şef serviciu tip I la Serviciul I informaţii interne;
5. maior Vaida I. Ion – şef secţie tip I la Secţia a III-a contraspionaj.

Preşedintele Consiliului Securităţii Statului
Ion Stănescu

A.M.I., fond D.M.R.U., inventar nr. 7388, dosar nr. 3, f. 173.

33

1968 februarie 18. Ordinul preşedintelui Consiliului Securităţii Statului privind constituirea colectivului de conducere al Inspectoratului de securitate judeţean Buzău

Consiliul Securităţii Statului — Strict secret

Ordinul
Preşedintelui Consiliului Securităţii Statului
Nr. 1.556 din 18 februarie 1968

Cu data prezentului ordin, se constituie colectivul de conducere al Inspectoratului de securitate judeţean Buzău, în următoarea componenţă:

1. lt. col. Lupu N. Vasile – inspector şef al inspectoratului judeţean;
2. maior Toader Gh. Ion – adjunctul inspectorului şef şi şef al Serviciului I;
3. maior Chivu D. Ion – adjunctul inspectorului şef şi şef al Secţiei de securitate a municipiului Buzău;
4. maior Laza S. Florian – adjunct şef serviciu tip I la Serviciul I informaţii interne;
5. căpitan Şovăială P. Vasile – şef secţie tip I la Secţia a III-a contraspionaj.

Preşedintele Consiliului Securităţii Statului
Ion Stănescu

A.M.I., fond D.M.R.U., inventar nr. 7388, dosar nr. 3, f. 177.

34

1968 februarie 18. Ordinul preşedintelui Consiliului Securităţii Statului privind constituirea colectivului de conducere al Inspectoratului de securitate judeţean Bihor

Consiliul Securităţii Statului — Strict secret

Ordinul
Preşedintelui Consiliului Securităţii Statului
Nr. 1.557 din 18 februarie 1968

Cu data prezentului ordin, se constituie colectivul de conducere al Inspectoratului de securitate judeţean Bihor, în următoarea componenţă:

1. colonel Ristea I. Gheorghe – inspector şef al inspectoratului judeţean;
2. maior Bârsan I. Pascu – adjunctul inspectorului şef şi şef al Serviciului I;
3. căpitan Mantic P. Dionisie – adjunctul inspectorului şef şi şef al Serviciului de securitate al municipiului Oradea;
4. maior Niţă P. Mihai – şef secţie tip I la Secţia a II-a contrasabotaj;
5. lt. maj. Tinca V. Ovidiu – şef secţie tip I la Secţia a III-a contraspionaj.

Preşedintele Consiliului Securităţii Statului
Ion Stănescu

A.M.I., fond D.M.R.U., inventar nr. 7388, dosar nr. 3, f. 180.

35

1968 februarie 18. Ordinul preşedintelui Consiliului Securităţii Statului privind constituirea colectivului de conducere al Inspectoratului de securitate judeţean Argeş

Consiliul Securităţii Statului Strict secret

Ordinul
Preşedintelui Consiliului Securităţii Statului
Nr. 1.558 din 18 februarie 1968

Cu data prezentului ordin, se constituie colectivul de conducere al Inspectoratului de securitate judeţean Argeş, în următoarea componenţă:

1. colonel Constandache I. Pavel – inspector şef al inspectoratului judeţean;
2. maior Mincu V. Gheorghe – adjunctul inspectorului şef şi şef al Serviciului I;
3. căpitan Ştefan C. Traian – adjunctul inspectorului şef şi şef al Serviciului de securitate al municipiului Piteşti;
4. maior Nenitoiu V. Nicolae – adjunct şef serviciu tip I la Serviciul I informaţii interne;
5. maior Micu B. Ioan – şef secţie tip I la Secţia a III-a contraspionaj;
6. maior Chişu P. Gheorghe – şef secţie tip I la Secţia I informaţii interne la Serviciul de securitate al municipiului Piteşti;
7. căpitan Drăgoi I. Nicolae – şef secţie tip I la Secţia a II-a contrasabotaj la Serviciul de securitate al municipiului Piteşti.

Preşedintele Consiliului Securităţii Statului
Ion Stănescu

A.M.I., fond D.M.R.U., inventar nr. 7388, dosar nr. 3, f. 183.

36

1968 februarie 18. Ordinul președintelui Consiliului Securității Statului privind constituirea colectivului de conducere al Inspectoratului de securitate județean Bistrița-Năsăud

Consiliul Securității Statului — Strict secret

Ordinul
Președintelui Consiliului Securității Statului
Nr. 1.559 din 18 februarie 1968

Cu data prezentului ordin, se constituie colectivul de conducere al Inspectoratului de securitate județean Bistrița-Năsăud, în următoarea componență:

1. lt. col. Dumitrașcu Gh. Neculai – inspector șef al inspectoratului județean;
2. lt. col. Hancheș I. Ioan – adjunctul inspectorului șef și șef al Serviciului I;
3. maior Oprea A. Ioan – adjunctul inspectorului șef și șef al Secției a III-a;
4. maior Rusu G. Grigore – adjunct șef serviciu tip I la Serviciul I informații interne;
5. căpitan Ionașcu D. Laurențiu – șef secție tip I la Secția a II-a contrasabotaj.

Președintele Consiliului Securității Statului
Ion Stănescu

A.M.I., fond D.M.R.U., inventar nr. 7388, dosar nr. 3, f. 186.

37

1968 februarie 18.Ordinul președintelui Consiliului Securității Statului privind constituirea colectivului de conducere al Inspectoratului de securitate județean Neamț

Consiliul Securității Statului — Strict secret

Ordinul
Președintelui Consiliului Securității Statului
Nr. 1.560 din 18 februarie 1968

Cu data prezentului ordin, se constituie colectivul de conducere al Inspectoratului de securitate județean Neamț, în următoarea componență:

1. lt. col. Popa C. Constantin – inspector şef al inspectoratului judeţean;
2. maior Mihalcea Gr. Aurel – adjunctul inspectorului şef şi şef al Serviciului I;
3. maior Toma D. Constantin – adjunctul inspectorului şef şi şef al Secţiei de securitate a municipiului Piatra Neamţ;
4. căpitan Brădeanu N. Marian – adjunct şef serviciu tip I şi şef al Biroului I la Serviciul I informaţii interne;
5. căpitan Niţă I. Marin – şef secţie tip I la Secţia a II-a contrasabotaj;
6. maior Tătaru N. Nicolae – şef serviciu tip I la Serviciul III contraspionaj;
7. lt. col. Constantinescu O. Gheorghe – şef serviciu tip I la Serviciul de securitate al municipiului Roman.

Preşedintele Consiliului Securităţii Statului
Ion Stănescu

A.M.I., fond D.M.R.U., inventar nr. 7388, dosar nr. 3, f. 189.

38

1968 februarie 18. Ordinul preşedintelui Consiliului Securităţii Statului privind constituirea colectivului de conducere al Inspectoratului de securitate judeţean Mureş

Consiliul Securităţii Statului — Strict secret

Ordinul
Preşedintelui Consiliului Securităţii Statului
Nr. 1.561 din 18 februarie 1968

Cu data prezentului ordin, se constituie colectivul de conducere al Inspectoratului de securitate judeţean Mureş, în următoarea componenţă:

1. colonel Sălcudean T. Pavel – inspector şef al inspectoratului judeţean;
2. maior Florea S. Gheorghe – adjunctul inspectorului şef şi şef al Serviciului I;
3. lt. col. Blaga Şt. Ştefan – adjunctul inspectorului şef şi şef al Serviciului de securitate al municipiului Târgu Mureş;
4. maior Avadani Gh. Ilie – adjunct şef serviciu tip I la Serviciul I informaţii interne;
5. lt. maj. Russu A. Augustin Gheorghe – şef secţie tip I la Secţia a II-a contrasabotaj;
6. lt. col. Morariu Gh. Ioan – şef secţie tip I la Secţia a III-a contraspionaj;

7. lt. col. Dan L. Lazăr – şef birou tip I la Biroul de securitate al municipiului Sighişoara.

Preşedintele Consiliului Securităţii Statului
Ion Stănescu

A.M.I., fond D.M.R.U., inventar nr. 7388, dosar nr. 3, f. 192.

39

1968 februarie 18. Ordinul preşedintelui Consiliului Securităţii Statului privind constituirea colectivului de conducere al Inspectoratului de securitate judeţean Ialomiţa

Consiliul Securităţii Statului Strict secret

Ordinul
Preşedintelui Consiliului Securităţii Statului
Nr. 1.562 din 18 februarie 1968

Cu data prezentului ordin, se constituie colectivul de conducere al Inspectoratului de securitate judeţean Ialomiţa, în următoarea componenţă:

1. maior Mocanu P. Vasile – inspector şef al inspectoratului judeţean;
2. maior Vecerdea V. Ioan – adjunctul inspectorului şef şi şef al Serviciului I;
3. maior Ungureanu I. Ion – adjunctul inspectorului şef şi şef al Secţiei a II-a;
4. maior Seica I. Petre – şef secţie tip I la Secţia a III-a contraspionaj;
5. maior Colţea I. Gheorghe – şef secţie tip I la Secţia de securitate a municipiului Călăraşi.

Preşedintele Consiliului Securităţii Statului
Ion Stănescu

A.M.I., fond D.M.R.U., inventar nr. 7388, dosar nr. 3, f. 195.

40

1968 februarie 18. Ordinul preşedintelui Consiliului Securităţii Statului privind constituirea colectivului de conducere al Inspectoratului de securitate judeţean Botoşani

Consiliul Securităţii Statului — Strict secret

Ordinul
Preşedintelui Consiliului Securităţii Statului
Nr. 1.563 din 18 februarie 1968

Cu data prezentului ordin, se constituie colectivul de conducere al Inspectoratului de securitate judeţean Botoşani, în următoarea componenţă:

1. lt. col. Gheorghe N. Alexandru	– inspector şef al inspectoratului judeţean;
2. căpitan Hulubaş D. Constantin	– adjunctul inspectorului şef şi şef al Serviciului I;
3. maior Ilie Gh. Radu	– adjunctul inspectorului şef şi şef al Secţiei de securitate a municipiului Botoşani;
4. maior Brânzei M. Dumitru	– adjunct şef serviciu tip I la Serviciul I informaţii interne;
5. maior Munteanu T. Constantin	– şef secţie tip I la Secţia a III-a contraspionaj.

Preşedintele Consiliului Securităţii Statului
Ion Stănescu

A.M.I., fond D.M.R.U., inventar nr. 7388, dosar nr. 3, f. 198.

41

1968 februarie 18. Ordinul preşedintelui Consiliului Securităţii Statului privind constituirea colectivului de conducere al Inspectoratului de securitate judeţean Suceava

Consiliul Securităţii Statului — Strict secret

Ordinul
Preşedintelui Consiliului Securităţii Statului
Nr. 1.564 din 18 februarie 1968

Cu data prezentului ordin, se constituie colectivul de conducere al Inspectoratului de securitate judeţean Suceava, în următoarea componenţă:

1. colonel Macri V. Emil	– inspector şef al inspectoratului judeţean;
2. colonel Roşca E. Dumitru	– adjunctul inspectorului şef şi şef al Serviciului I;
3. maior Rangu Gh. Constantin	– adjunctul inspectorului şef şi şef al Secţiei de securitate a municipiului Suceava;
4. maior Dumitriu D. Andrei	– adjunct şef serviciu tip I la Serviciul I informaţii interne;
5. căpitan Grozescu I. Vasile	– şef secţie tip I la Secţia a II-a contrasabotaj;
6. maior Furtună Gh. Nicolae	– şef secţie tip I la Secţia a III-a contraspionaj;
7. maior Prundurel S. Nicolae	– şef secţie tip I la Secţia a XII-a filaj şi investigaţii.

Preşedintele Consiliului Securităţii Statului
Ion Stănescu

A.M.I., fond D.M.R.U., inventar nr. 7388, dosar nr. 3, f. 201.

42

1968 februarie 18. Ordinul preşedintelui Consiliului Securităţii Statului privind constituirea colectivului de conducere al Inspectoratului de securitate judeţean Sibiu

Consiliul Securităţii Statului — Strict secret

Ordinul
Preşedintelui Consiliului Securităţii Statului
Nr. 1.565 din 18 februarie 1968

Cu data prezentului ordin, se constituie colectivul de conducere al Inspectoratului de securitate judeţean Sibiu, în următoarea componenţă:

1. lt. col. Gergely F. Francisc	– inspector şef al inspectoratului judeţean;
2. maior Pârvu N. Constantin	– adjunctul inspectorului şef şi şef al Serviciului I;
3. maior Surd Gh. Dumitru	– adjunctul inspectorului şef şi şef al Serviciului de securitate al municipiului Sibiu;
4. maior Tiugan I. Ioan	– adjunct şef serviciu tip I la Serviciul I informaţii interne;
5. maior Marta I. Marin-Tudor	– adjunct şef serviciu tip I şi şef al Secţiei a III-a la Serviciul de securitate al municipiului Sibiu.

Preşedintele Consiliului Securităţii Statului
Ion Stănescu

A.M.I., fond D.M.R.U., inventar nr. 7388, dosar nr. 3, f. 204.

43

1968 februarie 18. Ordinul președintelui Consiliului Securității Statului privind constituirea colectivului de conducere al Inspectoratului de securitate județean Satu Mare

Consiliul Securității Statului — Strict secret

Ordinul
Președintelui Consiliului Securității Statului
Nr. 1.566 din 18 februarie 1968

Cu data prezentului ordin, se constituie colectivul de conducere al Inspectoratului de securitate județean Satu Mare, în următoarea componență:

1. maior Hontău Gh. Ioan – inspector șef al inspectoratului județean;
2. maior Chirculescu C. Traian – adjunctul inspectorului șef și șef al Serviciului I;
3. maior Pop E. Victor – adjunctul inspectorului șef și șef al Serviciului de securitate al municipiului Satu Mare;
4. maior Ghetina A. Ioan – șef secție tip I la Secția a II-a contrasabotaj;
5. maior Matiu P. Pavel-Terentie – șef secție tip I la Secția a III-a contraspionaj.

Președintele Consiliului Securității Statului
Ion Stănescu

A.M.I., fond D.M.R.U., inventar nr. 7388, dosar nr. 3, f. 207.

44

1968 februarie 18. Ordinul președintelui Consiliului Securității Statului privind constituirea colectivului de conducere al Inspectoratului de securitate județean Timiș

Consiliul Securității Statului — Strict secret

Ordinul
Președintelui Consiliului Securității Statului
Nr. 1.567 din 18 februarie 1968

Cu data prezentului ordin, se constituie colectivul de conducere al Inspectoratului de securitate județean Timiș, în următoarea componență:

1. lt. col. Turc I. Iosif – inspector şef al inspectoratului judeţean;
2. maior Bota N. Gheorghe – adjunctul inspectorului şef şi şef al Serviciului I;
3. lt. col. Bocăneţ V. Vasile – adjunctul inspectorului şef şi şef al Serviciului de securitate al municipiului Timişoara;
4. maior Purdea A. Moise – adjunct şef serviciu tip I şi şef al Biroului I la Serviciul I informaţii interne;
5. maior Blăjan Gh. Carol – şef secţie tip I la Secţia a III-a contraspionaj.

Preşedintele Consiliului Securităţii Statului
Ion Stănescu

A.M.I., fond D.M.R.U., inventar nr. 7388, dosar nr. 3, f. 210.

45

1968 februarie 18. Ordinul preşedintelui Consiliului Securităţii Statului privind constituirea colectivului de conducere al Inspectoratului de securitate judeţean Vaslui

Consiliul Securităţii Statului Strict secret

Ordinul
Preşedintelui Consiliului Securităţii Statului
Nr. 1.568 din 18 februarie 1968

Cu data prezentului ordin, se constituie colectivul de conducere al Inspectoratului de securitate judeţean Vaslui, în următoarea componenţă:

1. maior Călinoiu S. Alexandru – inspector şef al inspectoratului judeţean;
2. maior Gheorghiu C. Constantin – adjunctul inspectorului şef şi şef al Serviciului I;
3. maior Pinciuc V. Gheorghe – adjunct şef serviciu tip I la Serviciul I informaţii interne;
4. maior Pascal O. Alexandru – şef secţie tip I la Secţia de securitate a municipiului Bârlad.

Preşedintele Consiliului Securităţii Statului
Ion Stănescu

A.M.I., fond D.M.R.U., inventar nr. 7388, dosar nr. 3, f. 213.

46

1968 februarie 18. Ordinul preşedintelui Consiliului Securităţii Statului privind constituirea colectivului de conducere al Inspectoratului de securitate judeţean Vrancea

Consiliul Securităţii Statului — Strict secret

Ordinul
Preşedintelui Consiliului Securităţii Statului
Nr. 1.569 din 18 februarie 1968

Cu data prezentului ordin, se constituie colectivul de conducere al Inspectoratului de securitate judeţean Vrancea, în următoarea componenţă:

1. maior Stoica I. Petrică – inspector şef al inspectoratului judeţean;
2. căpitan Ivan T. Gheorghe – adjunctul inspectorului şef şi şef al Serviciului I;
3. maior Savin S. Dănilă – adjunctul inspectorului şef şi şef al Secţiei de securitate a municipiului Focşani;
4. căpitan Vâlcu M. Neculai – adjunct şef serviciu tip I la Serviciul I informaţii interne;
5. căpitan Mocan Gh. Ştefan – specialist III personal.

Preşedintele Consiliului Securităţii Statului
Ion Stănescu

A.M.I., fond D.M.R.U., inventar nr. 7388, dosar nr. 3, f. 216.

47

1968 februarie 18. Ordinul preşedintelui Consiliului Securităţii Statului privind constituirea colectivului de conducere al Inspectoratului de securitate judeţean Vâlcea

Consiliul Securităţii Statului — Strict secret

Ordinul
Preşedintelui Consiliului Securităţii Statului
Nr. 1.570 din 18 februarie 1968

Cu data prezentului ordin, se constituie colectivul de conducere al Inspectoratului de securitate judeţean Vâlcea, în următoarea componenţă:

1. lt. col. Andreescu I. Gheorghe – inspector şef al inspectoratului judeţean;
2. maior Poiana I. Ioan – adjunctul inspectorului şef şi şef al Serviciului I;
3. maior Cosac F. Dumitru – adjunctul inspectorului şef şi şef al Secţiei a II-a;
4. maior Tambrea I. Aurel – adjunct şef serviciu tip I la Serviciul I informaţii interne;
5. căpitan Rizea I. Constantin – şef secţie tip I la Secţia a III-a contraspionaj.

Preşedintele Consiliului Securităţii Statului
Ion Stănescu

A.M.I., fond D.M.R.U., inventar nr. 7388, dosar nr. 3, f. 219.

48

1968 februarie 18. Ordinul preşedintelui Consiliului Securităţii Statului privind constituirea colectivului de conducere al Inspectoratului de securitate judeţean Prahova

Consiliul Securităţii Statului Strict secret

Ordinul
Preşedintelui Consiliului Securităţii Statului
Nr. 1.571 din 18 februarie 1968

Cu data prezentului ordin, se constituie colectivul de conducere al Inspectoratului de securitate judeţean Prahova, în următoarea componenţă:

1. lt. col. Stănescu I. Petre – inspector şef al inspectoratului judeţean;
2. căpitan Sterian C. Marin – adjunctul inspectorului şef şi şef al Serviciului I;
3. lt. col. Diţă I. Ştefan – adjunctul inspectorului şef şi şef al Serviciului de securitate al municipiului Ploieşti;
4. lt. col. Istrate A. Nicolae – adjunct şef serviciu tip I la Serviciul I informaţii interne;
5. maior Nistorescu C. Constantin – şef secţie tip I la Secţia a II-a contrasabotaj;
6. căpitan Răduţă Gh. Ion – şef birou tip I la Biroul de securitate al oraşului Sinaia;
7. maior Ionescu Gh. Constantin – şef birou tip I la Serviciul I informaţii interne.

Preşedintele Consiliului Securităţii Statului
Ion Stănescu

A.M.I., fond D.M.R.U., inventar nr. 7388, dosar nr. 3, f. 222.

49

1968 februarie 18. Ordinul preşedintelui Consiliului Securităţii Statului privind constituirea colectivului de conducere al Inspectoratului de securitate judeţean Teleorman

Consiliul Securităţii Statului — Strict secret

Ordinul
Preşedintelui Consiliului Securităţii Statului
Nr. 1.572 din 18 februarie 1968

Cu data prezentului ordin, se constituie colectivul de conducere al Inspectoratului de securitate judeţean Teleorman, în următoarea componenţă:

1. lt. col. Buleandră Gh. Constantin	– inspector şef al inspectoratului judeţean;
2. maior Sălceanu F. Grigore	– adjunctul inspectorului şef şi şef al Serviciului I;
3. maior Olteanu D. Alexe	– adjunctul inspectorului şef şi şef al Secţiei a III-a;
4. căpitan Puşcaciu F. Constantin	– şef secţie tip I la Secţia a II-a contrasabotaj;
5. maior Costea M. Gheorghe	– şef secţie tip I la Secţia de securitate a municipiului Turnu Măgurele.

Preşedintele Consiliului Securităţii Statului
Ion Stănescu

A.M.I., fond D.M.R.U., inventar nr. 7388, dosar nr. 3, f. 225.

50

1968 februarie 18. Ordinul preşedintelui Consiliului Securităţii Statului privind constituirea colectivului de conducere al Inspectoratului de securitate judeţean Mehedinţi

Consiliul Securităţii Statului — Strict secret

Ordinul
Preşedintelui Consiliului Securităţii Statului
Nr. 1.573 din 18 februarie 1968

Cu data prezentului ordin, se constituie colectivul de conducere al Inspectoratului de securitate judeţean Mehedinţi, în următoarea componenţă:

1. lt. col. Popescu L. Toma – inspector şef al inspectoratului judeţean;
2. maior Vişan N. Grigore – adjunctul inspectorului şef şi şef al Serviciului I;
3. maior Popescu I. Grigore – adjunctul inspectorului şef şi şef al Serviciului de securitate al municipiului Turnu Severin;
4. maior Popa I. Petre – adjunct şef serviciu tip I la Serviciul I informaţii interne;
5. căpitan Rovenţa V. Gheorghe – adjunct şef serviciu tip I la Serviciul de securitate al municipiului Turnu Severin.

Preşedintele Consiliului Securităţii Statului
Ion Stănescu

A.M.I., fond D.M.R.U., inventar nr. 7388, dosar nr. 3, f. 228.

51

1968 februarie 18. Ordinul preşedintelui Consiliului Securităţii Statului privind constituirea colectivului de conducere al Inspectoratului de securitate judeţean Galaţi

Consiliul Securităţii Statului Strict secret

Ordinul
Preşedintelui Consiliului Securităţii Statului
Nr. 1.574 din 18 februarie 1968

Cu data prezentului ordin, se constituie colectivul de conducere al Inspectoratului de securitate judeţean Galaţi, în următoarea componenţă:

1. colonel Iorga I. Marin – inspector şef al inspectoratului judeţean;
2. căpitan Ghelt C. Petrică – adjunctul inspectorului şef şi şef al Serviciului I;
3. căpitan Alexandru D. Corneliu – adjunctul inspectorului şef şi şef al Serviciului de securitate al municipiului Galaţi;
4. maior Florescu M. George – adjunct şef serviciu tip I la Serviciul I informaţii interne;
5. căpitan Botezatu C. Alecu – şef secţie tip I la Secţia a III-a contraspionaj;
6. maior Ionescu N. George – şef secţie tip I la Secţia de securitate a municipiului Tecuci;

7. maior Blaga M. Ioan – şef secţie tip I la Secţia a XII-a filaj şi investigaţii.

Preşedintele Consiliului Securităţii Statului
Ion Stănescu

A.M.I., fond D.M.R.U., inventar nr. 7388, dosar nr. 3, f. 231.

52

1968 februarie 22. Referat de cadre al locotenent-colonelului Buleandră Constantin, locţiitor al şefului Direcţiei regionale de securitate Bucureşti, propus să fie confirmat inspector şef al Inspectoratului de securitate al judeţului Teleorman

C.C. al P.C.R.
Secţia de Cadre

Buleandră Constantin
Membru de partid din decembrie 1954.

– Născut la 21 aprilie 1932, în comuna Iedera, judeţul Dâmboviţa;
– Originea socială: muncitorească;
– Naţionalitatea: română;
– Căsătorit, are un copil;
– Studii: Liceul şi un curs de perfecţionare al M.A.I. de şase luni;
– Are cunoştinţe de limba franceză;
– Profesia: ofiţer de securitate provenit din muncitor;
– În prezent este locţiitor al şefului Direcţiei regionale de securitate Bucureşti. Are gradul de locotenent-colonel.

Buleandră Constantin, după ce a absolvit şase clase elementare, în 1945, a intrat băiat de prăvălie la un magazin de piese auto din Moreni. După doi ani a plecat şi s-a angajat ucenic la fosta Societate „Columbia“, din aceeaşi localitate. Paralel cu ucenicia a urmat şcoala profesională metalurgică, la terminarea căreia, în 1949, s-a calificat strungar şi a continuat să lucreze la aceeaşi societate. Cei care-l cunosc din această perioadă relatează că era un tânăr harnic, disciplinat, preocupat să înveţe cât mai bine meseria, iar ca muncitor s-a situat printre fruntaşii în producţie şi activitatea obştească.

În 1947 s-a înscris în sindicat, iar din 1949 a fost trei ani secretar al organizației U.T.C. pe întreprindere.

În aprilie 1952 a fost recrutat de M.A.I., înaintat sublocotenent şi repartizat secretar tehnic la Secția raională Videle, regiunea Bucureşti. Din martie până în octombrie 1953 a urmat un curs de perfecționare, iar după absolvire a revenit la aceeaşi secție raională în funcția de lucrător operativ.

În decembrie 1954 a fost primit în P.C.R.

Datorită rezultatelor bune obținute în munca profesională, în 1955 a fost promovat locțiitor şef al secției raionale M.A.I. Videle. Totodată, a dus muncă în organizația U.T.C. ca secretar pe secție şi membru al biroului comitetului raional U.T.C. Dovedindu-se un ofițer capabil, conştiincios, hotărât, curajos în acțiunile întreprinse, cu inițiativă, în mai 1956 a fost numit şeful secției raionale M.A.I. Alexandria. Aici a fost ales membru al biroului Comitetului raional de partid.

Ca şef al secției raionale de miliție a dovedit pricepere şi spirit de organizare în rezolvarea sarcinilor ce le-a avut de îndeplinit. A informat la timp organul de partid despre acțiunile întreprinse şi a ținut seama de ajutorul ce i s-a acordat. În martie 1963 a fost numit locțiitor al şefului Direcției regionale de securitate Bucureşti.

Din această activitate este apreciat ca un ofițer capabil, bine pregătit profesional, cu putere de muncă, inițiativă şi energic în acțiunile [pe] care le întreprinde. Dovedeşte pasiune, operativitate, simț de răspundere şi preocupare permanentă în organizarea judicioasă a muncii în subunitățile de care răspunde. Are o bogată experiență în munca de securitate, cunoaşte bine problemele din sectoarele pe care le coordonează, se documentează temeinic asupra situațiilor ce se ivesc pe teren, dă soluții şi indicații bune în rezolvarea lor. Desfăşurând o muncă concretă, participând activ la acțiunile întreprinse de subordonați, contribuie substanțial la orientarea acestora în muncă şi la formarea lor profesională.

Acordă atenție pregătirii sale politico-ideologice, profesionale şi de cultură generală, în 1963 a absolvit liceul, iar în prezent este în anul II la Academia de ştiințe social-politice „Ştefan Gheorghiu“. În muncă şi societate are comportare corectă, se bucură de stima şi respectul celor cu care munceşte. De mai mulți ani este membru al biroului comitetului de partid al întreprinderilor şi instituțiilor regionale, unde îşi aduce aportul la dezbaterea problemelor puse în discuție.

A fost decorat cu ordine şi medalii ale R.S. România, înaintat la gradul de locotenent-colonel înainte de termen, iar în notările de serviciu i s-a acordat calificativul „foarte bine“.

Despre familie cunoaştem: tatăl a fost sondor, în prezent pensionar. Mama este casnică. N-au fost şi nu sunt încadrați în organizații politice. Are doi frați muncitori, membri de partid.

Soția este casnică. Tatăl ei a fost sondor, în prezent este pensionar, face parte din secta religioasă penticostali. Mama este casnică.

Este propus de Secția pentru controlul muncii la M.F.A.–M.A.I. a C.C. al P.C.R. să fie confirmat în funcția de inspector șef al Inspectoratului județean de securitate Teleorman.

Secția de Cadre a C.C. al P.C.R. consideră că din punct de vedere al încrederii politice corespunde.

Șeful secției
Ivanovici Dumitru

Dinu Vasile,
Șef de sector în Secția de Cadre
a C.C. al P.C.R.

Marinescu Ruxandra,
Instructor în Secția de Cadre a
C.C. al P.C.R.

Serean Ștefan,
Instructor în Secția pentru controlul
muncii la M.F.A., M.A.I. a C.C. al P.C.R.

22 februarie 1968.

A.M.R., fond 121, rola 303, c. 225–226.

53

1968 aprilie 3. Decretul nr. 295 al Consiliului de Stat privind înființarea, organizarea și funcționarea Consiliului Securității Statului

Decretul nr. 295/1968

Expunere de motive

În condițiile perioadei de desăvârșire a construcției socialiste și de dezvoltare continuă a democrației noastre, Comitetul Central al Partidului Comunist Român a stabilit măsuri menite să ducă la perfecționarea activității aparatului securității statului și [la] îmbunătățirea structurii sale organizatorice.

Pentru aducerea la îndeplinire a hotărârilor Comitetului Central al Partidului Comunist Român s-a propus înființarea Consiliului Securității Statului ca organ central al administrației de stat, având sarcina înfăptuirii politicii partidului și statului în domeniul apărării securității statului.

Înființarea Consiliului Securității Statului ca organ central al administrației de stat va avea drept rezultat întărirea răspunderii acestui consiliu față de conducerea partidului și guvernului.

Decretul alăturat prevede ca principală atribuție a Consiliului Securității Statului aceea de a apăra securitatea statului, în scopul prevenirii, descoperirii și lichidării oricăror acțiuni dușmănoase îndreptate împotriva orânduirii sociale și de stat, contribuind prin aceasta la asigurarea muncii pașnice de construcție socialistă a poporului român.

Consiliul Securității Statului are, de asemenea, ca atribuții luarea de măsuri pentru apărarea secretului de stat, verificarea, potrivit legii, în cadrul organizațiilor socialiste, a modului de aplicare a acestor măsuri, contribuind la educarea cetățenilor în spiritul vigilenței.

Pornind de la prevederile constituționale referitoare la inviolabilitatea domiciliului, decretul de față stabilește cu precizie cazurile și condițiile în care organele Consiliului Securității Statului au dreptul să intre în locuința unei persoane fizice, pentru îndeplinirea atribuțiilor legale. Astfel, aceste organe pot intra în locuința unor persoane fizice, la solicitarea sau cu consimțământul acestora, fără încuviințare sau cu autorizație numai în caz de infracțiuni flagrante, iar, în toate celelalte cazuri, numai cu autorizația procurorului, dată în condițiile prevăzute de lege.

De asemenea, decretul reglementează condițiile în care aceste organe pot intra în incinta organizațiilor socialiste, pentru îndeplinirea atribuțiilor lor de serviciu.

Aceste prevederi sunt menite să întărească exercitarea de către organele de stat a îndatoririlor ce le revin în apărarea intereselor statului și a intereselor legitime ale tuturor cetățenilor, în conformitate cu legile în vigoare, în spiritul întăririi legalității socialiste.

Consiliul Securității Statului își desfășoară întreaga activitate sub conducerea și îndrumarea Comitetului Central al Partidului Comunist Român și a Consiliului de Miniștri.

Conducerea organelor de securitate se va exercita de către Consiliului Securității Statului, ca organ deliberativ, compus din 11 până la 15 persoane, care își desfășoară întreaga activitate potrivit principiului muncii și conducerii colective.

Decret
privind înființarea, organizarea și funcționarea Consiliului Securității Statului

Consiliul de Stat al Republicii Socialiste România decretează:

Capitolul I
Dispoziții generale

Art. 1. Se înființează Consiliul Securității Statului, organ central al administrației de stat, care are sarcina de a înfăptui politica partidului și statului în domeniul apărării securității statului.

Consiliul Securității Statului are misiunea de a preveni, descoperi și lichida uneltirile și acțiunile dușmănoase îndreptate împotriva orânduirii sociale și de stat, contribuind prin aceasta la asigurarea muncii pașnice de construcție socialistă a poporului român.

Art. 2. Consiliul Securității Statului își desfășoară activitatea pe baza legilor în vigoare, sub conducerea și îndrumarea Comitetului Central al Partidului Comunist Român și a Consiliului de Miniștri.

Consiliul Securității Statului răspunde față de conducerea partidului și statului pentru întreaga activitate pe care o desfășoară organele securității statului.

Art. 3. În îndeplinirea sarcinilor ce-i revin, Consiliul Securității Statului colaborează cu ministerele, [cu] celelalte organe ale administrației de stat, și se sprijină pe concursul larg al cetățenilor și al colectivelor de oameni ai muncii.

Consiliul Securității Statului și organele sale teritoriale cooperează cu Ministerul Afacerilor Interne și cu organele teritoriale ale acestuia pentru realizarea unor sarcini privind securitatea statului.

Capitolul II
Atribuții

Art. 4. Consiliul Securității Statului are următoarele atribuții:

a) organizează și desfășoară activitatea de apărare a securității statului în scopul prevenirii, descoperirii și lichidării:

– acțiunilor de sabotaj, diversiune, subminare a economiei naționale și a altor infracțiuni contra securității statului;

– acțiunilor întreprinse de serviciile de spionaj străine și agenturile acestora împotriva statului român, cât și de culegere a informațiilor ce constituie secrete de stat sau nu sunt destinate publicității, din domeniul politic, militar, economic și tehnico-științific;

b) organizează și desfășoară activitatea de informații și contrainformații militare, în scopul prevenirii, descoperirii și lichidării acțiunilor serviciilor de spionaj străine îndreptate împotriva capacității de apărare a țării și a forțelor armate ale Republicii Socialiste România;

c) organizează activitatea de informații pentru cunoașterea acțiunilor îndreptate împotriva statului român;

d) organizează şi desfăşoară activitatea de contrainformaţii radio pe teritoriul Republicii Socialiste România;

e) ia măsuri pentru apărarea secretului de stat, verifică, potrivit legii, în cadrul organizaţiilor socialiste, modul de aplicare a dispoziţiilor legale privind apărarea secretului de stat, contribuie la educarea cetăţenilor în spiritul vigilenţei;

f) organizează şi îndrumă, potrivit legii, activitatea de anchetă penală pe care o desfăşoară ofiţerii securităţii statului; organizează locurile de arest pentru infractorii care au comis fapte ce intră în competenţa de urmărire penală a organelor securităţii statului, împotriva cărora s-a luat măsura reţinerii sau arestării preventive;

g) asigură securitatea personală a conducătorilor de partid şi de stat;

h) asigură, la nevoie, participarea trupelor de securitate la menţinerea ordinii publice; asigură cu trupe de securitate paza obiectivelor speciale, stabilite prin dispoziţii legale;

i) organizează, conduce şi îndrumă pregătirea militară, profesională, de specialitate şi politică a militarilor din aparatul Consiliului Securităţii Statului, activi şi de rezervă;

j) realizează încadrarea organelor de securitate, a unităţilor militare de trupe şi a instituţiilor de învăţământ subordonate, cu personal militar activ şi de rezervă, angajează personal civil;

k) asigură, pe baza planului de stat, dotarea cu materiale şi mijloace tehnice necesare şi stabileşte normele de dotare şi consum pentru armament, muniţie şi tehnică de luptă, precum şi pentru materialele şi mijloacele tehnice specifice activităţii Consiliului Securităţii Statului;

l) planifică şi coordonează activitatea de asigurare materială şi financiară a organelor şi unităţilor din subordinea sa;

m) exercită orice alte atribuţii date prin lege.

Art. 5. În exercitarea atribuţiilor ce le revin potrivit legii, organele Consiliului Securităţii Statului au următoarele drepturi şi obligaţii:

a) să acorde sprijin persoanelor cu funcţii ce implică exerciţiul autorităţii de stat, dacă acestea întâmpină rezistenţă fizică în executarea sarcinilor de serviciu;

b) să legitimeze şi să stabilească identitatea persoanelor care au încălcat dispoziţiile legale sau sunt suspecte de activitate contra securităţii statului. Măsura legitimării se ia de ofiţeri şi subofiţeri, care prezintă legitimaţia de serviciu;

c) să intre, pentru îndeplinirea atribuţiilor legale, în incinta organizaţiilor socialiste.

Efectuarea de percheziţii sau alte acte de urmărire penală se pot face cu consimţământul conducerii organizaţiei socialiste sau cu autorizaţie legală.

În caz de infracţiuni flagrante, consimţământul şi autorizaţia nu sunt necesare.

d) în îndeplinirea atribuţiilor legale, să intre în locuinţa unor persoane fizice:

– la solicitarea sau cu consimţământul acestora;

– fără încuviinţarea sau autorizaţia legală, în caz de infracţiuni flagrante;

– în toate celelalte cazuri, numai cu autorizația procurorului, în condițiile prevăzute de lege.

Art. 6. Ofițerii și subofițerii din aparatul Consiliului Securității Statului sunt obligați să intervină chiar în afara orelor de program și a atribuțiilor de serviciu, când iau cunoștință de existența unor acțiuni îndreptate împotriva securității statului.

Art. 7. În îndeplinirea atribuțiilor sale, președintele Consiliului Securității Statului emite, pe baza și în vederea executării legii, regulamente, instrucțiuni, ordine, precum și alte acte prevăzute de lege.

Capitolul III
Organizare și funcționare

Art. 8. Consiliul Securității Statului este format din 11 până la 15 persoane, în componența căruia intră președintele, prim-vicepreședintele, vicepreședinții și membrii.

Componența Consiliului Securității Statului se aprobă de Comitetul Central al Partidului Comunist Român și de Consiliul de Miniștri.

Președintele Consiliului Securității Statului este membru al guvernului. Prim-vicepreședintele și vicepreședinții au rang de prim-adjunct și, respectiv, adjuncți ai ministrului.

Art. 9. Consiliul Securității Statului lucrează ca organ deliberativ și își desfășoară întreaga activitate potrivit principiului muncii și conducerii colective. Consiliul lucrează în prezența a cel puțin 2/3 din numărul membrilor săi și ia hotărâri cu jumătate plus unu din numărul total al membrilor ce-l compun.

În cazul când președintele Consiliului Securității Statului nu este de acord cu hotărârea luată, informează, de îndată, despre aceasta, conducerea partidului și guvernului.

Președintele coordonează și îndrumă întreaga activitate a Consiliului Securității Statului.

Repartizarea sarcinilor prim-vicepreședintelui, vicepreședinților și membrilor se face de Consiliul Securității Statului.

Membrii consiliului răspund în fața Consiliului Securității Statului și a președintelui pentru îndeplinirea sarcinilor ce le sunt date.

Consiliul Securității Statului, în întregul său, și fiecare membru în parte răspund în fața Comitetului Central al Partidului Comunist Român și a Consiliului de Miniștri pentru întreaga activitate ce o desfășoară organele securității statului.

Art. 10. Consiliul Securității Statului are în subordine inspectorate de securitate județene, trupe de securitate și instituții de învățământ.

Efectivele Consiliului Securității Statului, precum și structura organizatorică a aparatului său central, se stabilesc prin hotărâre a Consiliului de Miniștri.

Art. 11. Personalul ce încadrează unitățile din subordinea Consiliului Securității Statului se compune din militari și angajați civili.

Militarii din unitățile subordonate Consiliului Securității Statului au drepturile și obligațiile prevăzute de normele legale în vigoare pentru militarii forțelor armate ale Republicii Socialiste România.

Prevederile statutelor Corpului ofițerilor, Corpului maiștrilor militari și Corpului subofițerilor Forțelor Armate ale Republicii Socialiste România se aplică și ofițerilor, maiștrilor militari și subofițerilor din unitățile subordonate Consiliului Securității Statului.

În cadrul unităților centrale și teritoriale din subordinea Consiliului Securității Statului se organizează consilii de onoare pentru ofițeri, maiștri militari și subofițeri.

Angajații civili sunt supuși dispozițiilor Codului muncii și prevederilor legilor speciale.

Capitolul IV
Dispoziții finale

Art. 12. Consiliul Securității Statului asigură, potrivit legii, asistență medicală, socială, drepturile de pensie și asigurări sociale ale personalului, precum și ale familiilor și urmașilor acestuia.

Art. 13. Sarcinile privind securitatea statului, prevăzute de actele normative în vigoare pentru Ministerul Afacerilor Interne, trec asupra Consiliului Securității Statului.

Obligațiile, drepturile și alte norme cu privire la personal, stabilite prin acte normative referitoare la Ministerul Afacerilor Interne, se aplică în mod corespunzător și personalului Consiliului Securității Statului.

Președintele Consiliului de Stat
Nicolae Ceaușescu

București, 3 aprilie 1968
Nr. 295.

„Buletinul Oficial al Republicii Socialiste România", partea I, nr. 43, 4 aprilie 1968, p. 375–377.

54

1968 aprilie 13. Regulament de organizare şi funcţionare a Direcţiei de contraspionaj din cadrul Consiliului Securităţii Statului

Consiliul Securităţii Statului
Direcţia Generală de Contraspionaj

Strict secret

13 aprilie 1968

Regulament
de organizare şi funcţionare a Direcţiei de contraspionaj

Sub conducerea şi îndrumarea permanentă a P.C.R., organele de securitate îşi perfectează continuu formele şi metodele sale de muncă, contribuind din plin la apărarea cuceririlor poporului român, a independenţei şi suveranităţii sale naţionale.

Organele de securitate participă efectiv, alături de celelalte organe ale statului, la exercitarea funcţiilor în toate etapele dezvoltării sale.

În ansamblul muncii de securitate, un loc important îl ocupă activitatea organelor de contraspionaj, care au datoria de a lupta necontenit împotriva acţiunilor de spionaj duse contra ţării noastre de către alte state, prin care se urmăreşte subminarea intereselor Republicii Socialiste România pe plan internaţional, aducerea de prejudicii capacităţii ei de apărare sau întreprinderea de acţiuni prin care să-i împiedice progresul social şi economic.

Capit. I. Sarcinile Direcţiei de contraspionaj

Art. 1. Direcţia de contraspionaj, organ specializat al Consiliului Securităţii Statului, are ca obiectiv al activităţii sale prevenirea, descoperirea, documentarea şi lichidarea acţiunilor de spionaj şi trădare desfăşurate pe teritoriul R.S. România.

Art. 2. Pentru realizarea obiectivului principal al activităţii sale, Direcţia de contraspionaj îndeplineşte următoarele sarcini:

a) Organizează şi desfăşoară munca informativ-operativă în rândul diplomaţilor acreditaţi la Bucureşti, a suspecţilor de spionaj, al personalului agenţiilor comerciale, de transporturi, turistice sau altor oficii aparţinând statelor străine ce funcţionează în R.S. România, precum şi în rândul suspecţilor din alte categorii de cetăţeni străini ce ne vizitează ţara în scopuri oficiale sau particulare (comercianţi, ziarişti, tehnicieni, studenţi, turişti etc.).

b) Organizează şi coordonează întreaga activitate pe linia plecărilor în străinătate a cetăţenilor români ce se deplasează oficial sau particular, asigurând îndeplinirea

sarcinilor ce revin organelor de securitate pe linia H.C.M. 957/1966, precum şi a Decretului Consiliului de Stat nr. …* şi a H.C.M. cu privire la regimul de acordare a vizelor şi paşapoartelor.

c) Organizează selecţionarea şi urmărirea informativ-operativă a cetăţenilor români care în ţară sau în timpul deplasărilor peste hotare au fost stabiliţi că au intrat în legături suspecte cu reprezentanţi ai serviciilor de spionaj, precum şi cu firme sau organizaţii cunoscute că duc astfel de activitate împotriva R.S. România.

d) Organizează şi desfăşoară muncă informativ-operativă în cadrul organizaţiilor socialiste stabilite de Consiliul Securităţii Statului pentru prevenirea, descoperirea, documentarea şi lichidarea activităţii de subminare a economiei naţionale, de divulgare a secretelor care periclitează securitatea statului şi de divulgare a secretului economic.

e) Documentează activitatea de spionaj desfăşurată de cetăţenii străini pe teritoriul R.S. România şi cea de trădare, subminare a economiei naţionale, de divulgare a secretelor care periclitează securitatea statului şi de divulgare a secretului economic, dusă de cetăţenii români.

f) Desfăşoară ancheta penală de securitate asupra elementelor ce au comis infracţiunile arătate la punctul „e".

g) Prin mijloace proprii sau în colaborare cu unităţile specializate, organizează şi realizează pătrunderi secrete în sediile reprezentanţelor unor state sau firme străine, precum şi în alte obiective, în scopul procurării de date privind activitatea rezidenturilor de spionaj, cifruri, rapoarte şi alte documente conţinând informaţii politice, comerciale, tehnice etc.

h) Întreprinde măsuri cu caracter informativ-operativ în rândul imigranţilor şi al cetăţenilor străini şi apatrizilor care au domiciliul permanent în R.S. România, în scopul descoperirii elementelor suspecte de spionaj sau care comit alte infracţiuni ce afectează securitatea statului.

i) Coordonează şi controlează activitatea de contraspionaj desfăşurată de inspectoratele judeţene de securitate şi de Inspectoratul Municipiului Bucureşti.

j) Urmăreşte activitatea emigranţilor români care duc acţiuni de spionaj împotriva ţării noastre, precum şi a legăturilor acestora.

k) Pe baza studierii caracterului informaţiilor ce interesează duşmanul în diferite perioade, delimitează secretele ce trebuie apărate în mod deosebit şi întreprinde măsuri corespunzătoare.

l) Concură la realizarea de pătrunderi informative în serviciile de spionaj duşmane, în organizaţiile şi firmele aparţinând acestora, precum şi în organizaţiile contrarevoluţionare din diferite ţări care acţionează împotriva R.S. România.

---

* Lipsă în text.

Pentru aceasta:

– Studiază, recrutează sau atrage la colaborare diplomați, comercianți, ziariști și alți străini semnalați sau stabiliți că au legături cu serviciile de spionaj ori sunt în anturajul unor astfel de persoane.

– În colaborare cu alte unități interesate, pregătește pentru trimiterea în exterior – definitiv sau temporar – folosind căi oficiale sau clandestine, anumiți agenți capabili din rândul cetățenilor români.

m) Concură la realizarea măsurilor de dezinformare.

n) Prelucrează și sintetizează datele obținute și prezintă informări asupra principalelor probleme rezultate din urmărirea străinilor suspecți de spionaj și a legăturilor acestora.

Capit. II. Structura organizatorică

Art. 3. Direcția de contraspionaj este o Direcție centrală a Consiliului Securității Statului, care face parte din Direcția Generală de Contraspionaj.

Art. 4. Direcția de contraspionaj este organizată pe servicii, secții, birouri și organe funcționale, încadrate cu ofițeri operativi, subofițeri și angajați civili, în conformitate cu statul de organizare și funcțiuni stabilit de Consiliul Securității Statului.

Art. 5. Serviciile sunt organizate pe linii de muncă (spionaj american, englez, vest-german, francez etc.) sau probleme (comercianți, turiști, plecări în străinătate etc.), având în componența lor birouri operative, cărora le sunt repartizate obiective concrete pe linia de muncă sau problema respectivă.

Art. 6. În cadrul Direcției de contraspionaj funcționează un colectiv de referenți (documentare-informare), un birou secretariat și ofițeri care se ocupă cu probleme de învățământ, organizare-mobilizare, decriptare.

Art. 7. Pentru rezolvarea sarcinilor deosebite de muncă, Direcția de contraspionaj cuprinde în schema sa ofițeri care lucrează conspirat în anumite organizații socialiste, precum și ofițeri detașați.

Numărul acestora și locul unde funcționează este stabilit de Consiliul Securității Statului.

Art. 8. Conducerea întregii activități a Direcției de contraspionaj se realizează de șeful Direcției, care este în același timp și locțiitor al directorului general al Direcției generale de contraspionaj căruia i se subordonează în mod nemijlocit.

Art. 9. Atribuțiile șefului Direcției sunt:

– organizează și conduce munca de contraspionaj și răspunde în fața Consiliului Securității Statului pentru activitatea desfășurată;

– analizează periodic stadiul muncii de contraspionaj și stabilește principalele măsuri în vederea clarificării operative a problemelor din cadrul Direcției;

– raportează Consiliului Securității Statului și șefului Direcției generale de contraspionaj despre stadiul muncii informativ-operative și măsurile ce urmează să le întreprindă;

– stabilește – în baza odinelor și directivelor Consiliului Securității Statului – atribuțiile organelor din componența Direcției.

Art. 10. În activitatea sa, șeful Direcției este ajutat de locțiitorii săi, care răspund de activitatea sectoarelor ce le sunt repartizate.

Art. 11. Locțiitorii șefului Direcției participă efectiv la elaborarea și aplicarea principalelor măsuri informativ-operative, precum și la rezolvarea celorlalte sarcini ce stau în fața Direcției.

Art. 12. Șefii serviciilor sunt subordonați direct șefului Direcției și răspund de activitatea colectivelor ce le conduc.

Art. 13. Șefii de servicii îndeplinesc următoarele sarcini:

– organizează, planifică și controlează activitatea profesională a subordonaților;

– participă efectiv la elaborarea și aplicarea măsurilor în baza de lucru și iau în control acțiunile și cazurile principale;

– analizează ori de câte ori este nevoie modul cum se realizează supravegherea informativă generală și urmărirea informativă a suspecților, stabilind măsurile corespunzătoare.;

– raportează șefului Direcției și locțiitorilor acestuia stadiul desfășurării muncii de contraspionaj, rezultatele obținute și măsurile ce le întreprind pentru mărirea eficacității acestora.

Art. 14. Locțiitorii șefilor de servicii ajută șefii serviciilor în realizarea sarcinilor acestora și răspund direct de activitatea unui birou operativ pe care îl și conduc.

Art. 15. Locțiitorii șefilor de serviciu – care conduc direct birourile operative – și șefii de birouri au următoarele atribuții:

– studiază baza de lucru pe linia de muncă sau problemă în care lucrează;

– analizează periodic munca cu rețeaua informativă și stabilesc direcțiile în care trebuie folosită, în vederea creșterii eficacității acesteia;

– participă efectiv la aplicarea măsurilor stabilite în principalele acțiuni și cazuri aflate în lucru în cadrul biroului;

– iau măsuri pentru asigurarea executării ordinelor și răspund de îndeplinirea lor;

– raportează șefului de serviciu stadiul muncii de contraspionaj, rezultatele obținute și măsurile ce urmează să se întreprindă.

Art. 16. Ofițerii operativi răspund de:

– stabilirea și realizarea în cele mai bune condiții a măsurilor necesare în acțiuni sau alte lucrări ce le-au fost încredințate, precum și pentru dirijarea complexă și eficace a rețelei informative;

– educarea, verificarea și pregătirea informativ-operativă a informatorilor și colaboratorilor, precum și de instruirea lor asupra sarcinilor ce trebuie să le îndeplinească;

– documentarea acțiunilor ce le au în lucru;

– efectuarea anchetei penale pentru cazurile ce urmează a fi trimise instanțelor judecătorești.

Capit. III. Organizarea și desfășurarea muncii informativ-operative

Art. 17. Organele de contraspionaj își desfășoară activitatea pe baza principiilor muncii de securitate: vigilență, compartimentarea și conspirativitatea muncii; respectarea strictă a legalității socialiste.

Art. 18. În întreaga activitate de organizare și conducere a muncii, la toate nivelele, va fi aplicat principiul muncii colective.

Art. 19. Activitatea Direcției de contraspionaj se desfășoară în baza planurilor de măsuri aprobate de Consiliul Securității Statului.

Art. 20. Direcția de contraspionaj recrutează informatori, colaboratori, rezidenți și gazde case de întâlniri, în conformitate cu Directiva muncii de securitate.

Art. 21. Pentru realizarea sarcinilor din acțiuni sau alte lucrări specifice, Direcția de contraspionaj folosește toate mijloacele muncii de securitate: informatori, măsuri tehnice speciale și filaj.

Art. 22. Direcția de contraspionaj organizează și ține evidența rețelei informative proprii.

Art. 23. Baza de lucru a organelor de contraspionaj o formează elementele suspecte din rândul tuturor categoriilor de cetățeni străini aflați permanent sau temporar în R.S. România; persoanele despre care se dețin date sau semnalări că acționează asupra cetățenilor români pe timpul cât se află în străinătate și cetățenii români care stabilesc legături suspecte cu străinii.

Art. 24. Folosirea membrilor de partid în munca informativ-operativă, precum și rezolvarea sesizărilor care privesc membri ai P.C.R. se va face în conformitate cu prevederile Hotărârii Comitetului Executiv al C.C. al P.C.R.

Art. 25. Persoanele care au săvârșit infracțiuni vor fi reținute și cercetate în baza aprobării date de Consiliul Securității Statului.

În cazurile de infracțiuni flagrante, care pot prejudicia în mod grav securitatea statului, sau atunci când există pericolul dispariției elementelor urmărite, organele de contraspionaj pot trece la reținerea celor în cauză, având obligația de a raporta imediat despre acest lucru Consiliului Securității Statului. În termen de 24 de ore de la măsura reținerii va fi prezentat președintelui Consiliului Securității Statului întregul material probator ce se deține, cu propunerea de aprobare a arestării preventive a infractorilor.

Art. 26. Audierea martorilor, precum și interogarea în stare de libertate a învinuiților se face în afara programului acestora. Fac excepție cazurile infracțiunilor flagrante și cele excepționale.

Art. 27. În cazurile în care faptele, deşi sunt încriminate de legea penală ca infracţiuni, prezintă pericol social redus, se pot lua măsuri de influenţare obştească, în conformitate cu prevederile legislaţiei în vigoare.

Capit. IV. Cooperarea Direcţiei de contraspionaj cu celelalte Direcţii operative din centrală şi cu inspectoratele judeţene de securitate

Art. 28. În desfăşurarea activităţii sale, Direcţia de contraspionaj cooperează cu celelalte organe de securitate, după cum urmează:

a) Predă în legătura D.G.I.E. informatorii care pleacă definitiv sau pe perioade mai îndelungate în străinătate; preia informatori din rândul cetăţenilor străini care, aflându-se la noi în ţară, pot contribui la realizarea unor sarcini pe linie de contraspionaj; exploatează semnalările provenite de la D.G.I.E. cu privire la planurile serviciilor de spionaj ori activitatea de natură informativă a diferitelor persoane; solicită continuarea urmăririi în exterior a unor cetăţeni străini sau români lucraţi pentru suspiciuni de spionaj.

b) Iniţiază, în colaborare cu Direcţia I şi a II-a, măsuri de urmărire a elementelor care lucrează în diferite obiective deservite de aceste unităţi, identificate ca legături ale cetăţenilor străini suspecţi de spionaj.

c) Împreună cu Direcţia a IV-a asigură urmărirea, prin posibilităţile de care dispun cele două unităţi, a ataşaţilor militari şi cetăţenilor străini sau români care se interesează de informaţii privind Forţele Armate sau obiective de apărare.

d) Indică organelor de supraveghere operativă (Direcţia a IX-a) datele obţinute cu privire la situaţia din unele obiective sau intenţii ale persoanelor ce le au în lucru pe linie de contraspionaj. Stabilesc de comun acord planurile de desfăşurare şi atribuţiile fiecărei Direcţii în efectuarea lucrărilor de pătrundere secretă în ambasade sau la alte obiective.

e) Execută, în colaborare cu unităţile subordonate Direcţiei Generale pentru Tehnică Operativă şi Înzestrare, lucrări de pătrundere secretă în ambasade şi alte obiective; contribuie la instalarea mijloacelor T.O. în diferite locuri şi iniţiază măsuri informative care să determine sporirea eficienţei utilizării acestora; concură la descoperirea [în] scrisurilor invizibile sau convenţionale prin care se transmit informaţii; participă la depistarea agenţilor de spionaj care folosesc mijloace de comunicaţie radio.

f) Împreună cu Serviciul „D“ contribuie la elaborarea planurilor şi acţiunilor de dezinformare.

Art. 29. Direcţia a III-a coordonează şi controlează activitatea de contraspionaj din teritoriu prin:

– luarea în control şi participarea la rezolvarea principalelor acţiuni şi lucrări;

– efectuarea de controale periodice cu caracter general sau pe anumite probleme de muncă;

– trimiterea de materiale orientative;

– convocarea periodică a şefilor de servicii sau secţii de contraspionaj pentru instruire.

Capit. V. Relații oficiale cu organizațiile socialiste

Art. 30. Pentru rezolvarea unor probleme curente în cadrul organizațiilor socialiste, ofițerii care le deservesc din punct de vedere informativ și șefii lor profesionali stabilesc legături oficiale cu conducătorii unităților în cauză.

Art. 31. Relațiile dintre ofițeri și persoanele cu care țin legătura se limitează strict la cadrul oficial și numai pe probleme ce privesc munca de securitate.

Art. 32. Accesul ofițerilor de securitate în cadrul organizațiilor socialiste pentru rezolvarea problemelor de muncă se face în conformitate cu prevederile regulamentului de funcționare a Consiliului Securității Statului.

Capit. VI. Pregătirea aparatului

Art. 33. Întregul aparat are datoria să se pregătească în permanență pentru ridicarea nivelului politico-ideologic, profesional și de cultură generală; să dea dovadă de principialitate în toată activitatea lor, să dea dovadă de pasiune în muncă și să aibă o înaltă comportare morală și cetățenească.

Art. 34. Șefii profesionali răspund de felul cum se realizează pregătirea multilaterală a subordonaților.

Art. 35. Pentru instruirea și perfecționarea aparatului, în cadrul Direcției de contraspionaj se organizează pregătirea de specialitate pentru însușirea și perfecționarea limbilor străine, politico-ideologică și militară a întregului efectiv, după cum urmează:

a) Pregătirea de specialitate și pentru însușirea și perfecționarea limbilor străine se organizează la locul de muncă, pe baza tematicilor anuale și prin trimiterea de ofițeri la cursurile organizate de Consiliul Securității Statului.

b) Pregătirea politico-ideologică se face prin formele învățământului de partid, în baza tematicilor stabilite de Comitetul de Partid al Consiliului Securității Statului.

c) Pregătirea militară se face pe baza ordinelor și instrucțiunilor Consiliului Securității Statului.

Art. 36. Completarea aparatului de contraspionaj se face cu ofițeri din cadrul unităților Consiliului Securității Statului, absolvenți ai școlii de ofițeri, precum și prin angajări directe a unor cadre corespunzătoare din alte organizații socialiste.

Capit. VII. Alte dispoziții

Art. 37. Ofițerii de contraspionaj poartă ținută civilă, cu excepția zilelor în care sunt de serviciu și a cazurilor când se ordonă în mod special îmbrăcarea uniformei militare.

Art. 38. Atunci când nevoile muncii impun, ofițerii de contraspionaj pot îmbrăca uniforme cu însemnele oricărei arme a M.F.A. sau ale formațiunilor M.A.I.

A.C.N.S.A.S., fond documentar, dosar nr. 88, vol. 4, f. 424–435.

55

1968 aprilie 16. Referat de cadre al locotenent-colonelului Florea Nicolae, inspector șef al Inspectoratului județean de securitate Dâmbovița

C.C. al P.C.R.
Secția de Cadre

Florea Nicolae
Membru de partid din iulie 1954

– Născut la 23 februarie 1932, în comuna Milcov, județul Olt;
– Originea socială: țărani săraci;
– Naționalitatea: română;
– Căsătorit, are doi copii;
– Studii: urmează Facultatea de drept, la cursurile fără frecvență, anul V;
– Profesia: ofițer de securitate;
– În prezent este inspector șef al Inspectoratului județean de securitate Dâmbovița. Are gradul de locotenent-colonel.

Florea Nicolae, din 1946 a lucrat patru ani ca telefonist la primăria din comună, muncitor ziler la C.F.R. sau paznic la vitele cetățenilor. În 1948 s-a înscris în U.T.C. şi ulterior a fost secretarul organizației din comună.

Din luna iunie 1950 a urmat șase luni o școală de stenodactilografie a M.A.I. La absolvire i s-a acordat gradul de sublocotenent şi a fost încadrat stenodactilograf la Secretariatul fostei regiuni de securitate Buzău, iar la desființarea acestei direcții a trecut, în aceeaşi muncă, la fosta direcție regională de securitate Ploiești. În martie 1953 a fost trimis la un curs de securitate de șase luni, după care a revenit la unitate şi a lucrat ca şef al biroului învățământ profesional. A fost secretarul organizației de bază U.T.C.

Începând din 1955 a lucrat în munca operativă, îndeplinind succesiv diferite funcții: şef al biroului inspecții, locțiitor şef serviciu şi şef al serviciului informații. În funcțiile de mai sus s-a străduit să-şi însușească cunoștințele necesare, a acumulat experiență în munca practică şi a obținut rezultate corespunzătoare.

Din 1963 a muncit patru ani în funcția de şef al serviciului de contraspionaj. Este apreciat ca un ofițer cu o temeinică pregătire profesională şi competent în conducerea serviciului.

A dovedit curaj, hotărâre şi operativitate în soluționarea problemelor. Misiunile mai complexe le-a executat personal, la timp şi în mod corespunzător. Uneori însă nu era suficient de exigent cu subordonații. Pentru îmbogățirea cunoştințelor sale

profesionale urmează Facultatea de drept la cursurile fără frecvență, fiind în anul V. În familie și societate are o comportare corespunzătoare.

În martie 1968 a fost promovat inspector șef al Inspectoratului județean de securitate Dâmbovița, unde se achită de îndatoririle ce-i revin.

Pentru merite în muncă a fost decorat cu medalii ale R.S. România.

Despre familie cunoaștem: tatăl a fost cantonier la C.F.R., apoi țăran sărac. A fost membru de partid, în 1957 a decedat. Mama este casnică. Are șase surori, din care două muncitoare, iar celelalte casnice.

Soția este casnică, tatăl ei a fost muncitor linior la P.T.T.R., în prezent pensionar, membru de partid. Mama este casnică.

Este propus de Secția pentru controlul muncii la M.F.A., M.A.I. și Justiție a C.C. al P.C.R. să fie confirmat în funcția de inspector șef al Inspectoratului județean de securitate Dâmbovița.

Secția de Cadre a C.C. al P.C.R. consideră că din punct de vedere al încrederii politice corespunde.

Șeful secției
Păcuraru Andrei

Gheorghe Ion,
Șef de sector în Secția de Cadre
a C.C. al P.C.R.

Boar Augustin,
Instructor în secția de Cadre
a C.C. al P.C.R.

Voicu Ion,
Instructor în Secția pentru controlul
muncii la M.F.A., M.A.I. și Justiție
a C.C. al P.C.R.

16 aprilie 1968.

A.M.R., fond 121, rola 303, c. 184–185.

56

1968 aprilie 16. Referat de cadre al locotenent-colonelului Lupu Vasile, inspector şef al Inspectoratului judeţean de securitate Buzău

C.C. al P.C.R.
Secţia de Cadre

Lupu Vasile
Membru de partid din octombrie 1955

– Născut la 18 ianuarie 1931, în comuna Jideni, judeţul Buzău;
– Originea socială: tatăl a fost muncitor croitor, a avut şi 4 ha pământ;
– Naţionalitatea: română;
– Căsătorit, are un copil;
– Studii: Facultatea de drept;
– Profesia: ofiţer de securitate;
– În prezent este inspector şef al Inspectoratului judeţean de securitate Buzău. Are gradul de locotenent-colonel.

Lupu Vasile, din 1943 a urmat opt clase la liceul industrial din Râmnicu Sărat. Din liceu este cunoscut că era fruntaş la învăţătură şi cu o comportare corectă. În 1947 s-a înscris în U.A.E.R. şi a activat până la unificarea organizaţiilor de tineret, când a devenit U.T.C-ist şi a fost ales membru în biroul organizaţiei din şcoală.

După absolvirea liceului, în 1948, s-a angajat tehnician la Întreprinderea minieră Baia Mare. În noiembrie acelaşi an a fost încorporat la Centrul de instrucţie securitate din Marghita, iar după perioada de instrucţie a fost încadrat la compania pază a fostei Direcţii regionale de securitate Ploieşti. La terminarea stagiului militar, în 1953, a fost încadrat lucrător operativ la fostul raion de securitate Râmnicu Sărat, cu gradul de sublocotenent. În acelaşi an a urmat un curs de perfecţionare profesională. Din decembrie 1957 a îndeplinit patru ani funcţia de locţiitor şef secţie în aceeaşi unitate, apoi şef de secţie.

În iulie 1962 a fost promovat şef de serviciu la fosta Direcţie regională de securitate Ploieşti, iar în 1963 [a fost] promovat locţiitor al şefului direcţiei respective.

Comandanţii săi şi organizaţia de partid apreciază că are o bună pregătire profesională şi politică, este receptiv şi sesizează cu uşurinţă problemele esenţiale, ceea ce i-a permis să soluţioneze cu operativitate sarcinile. A ajutat cu competenţă organele de securitate la rezolvarea sarcinilor şi la finalizarea acţiunilor întreprinse. Este un ofiţer inteligent, dinamic, combativ, cu spirit de iniţiativă şi cu comportare demnă în familie şi societate. S-a preocupat de pregătirea sa profesională, urmând [la] fără frecvenţă Facultatea de drept.

Pentru merite în muncă a fost decorat cu ordine şi medalii ale R.S. România.

Din martie 1968 îndeplineşte funcţia de inspector şef al Inspectoratului judeţean de securitate Buzău.

Despre familie cunoaştem: tatăl a fost muncitor croitor, în prezent pensionar, membru de partid. Mama este casnică. Au avut 4 ha pământ cu care s-a înscris în C.A.P. Are doi fraţi şi două surori. Un frate este muncitor, celălalt ţăran cooperator, ambii sunt membri de partid. Surorile sunt casnice.

Soţia este învăţătoare, membră de partid. Părinţii ei sunt membri în C.A.P. Între anii 1937–1947 au avut o prăvălie sătească. Până în 1946 tatăl a făcut politică P.N.Ţ.

Este propus de Secţia pentru controlul muncii la M.F.A., M.A.I. şi Justiţie a C.C. al P.C.R. să fie confirmat în funcţia de şef al Inspectoratului judeţean de securitate Buzău.

Secţia de Cadre a C.C. al P.C.R. consideră că din punct de vedere al încrederii politice corespunde pentru a fi confirmat în funcţie.

Şeful secţiei,
Păcuraru Andrei

Gheorghe Ion,
Şef sector în Secţia de Cadre
a C.C. al P.C.R.

Boar Augustin,
Instructor în Secţia de Cadre
a C.C. al P.C.R.

Voicu Ion,
Instructor în Secţia pentru controlul
muncii la M.F.A., M.A.I. şi Justiţie
a C.C. al P.C.R.

16 aprilie 1968.

A.M.R., fond 121, rola 303, c. 174–175.

57

1968 mai 6. Decret al Consiliului de Stat privind numirea lui Stănescu Ion în funcția de președinte al Consiliului Securității Statului

Consiliul de Stat al Republicii Socialiste România

Decret
privind numirea tovarășului Stănescu Ion în funcția de președinte al Consiliului Securității Statului

Consiliul de Stat al Republicii Socialiste România decretează:

Articol unic. Tovarășul Stănescu Ion se numește în funcția de președinte al Consiliului Securității Statului.

Președintele Consiliului de Stat
Nicolae Ceaușescu

București, 6 mai 1968.
Nr. 403.

A.C.N.S.A.S., fond documentar, dosar nr. 123, vol. 4, f. 27.

58

1968 iunie 13. Referat de cadre al locotenent-colonelului Gergely Francisc, șef al Inspectoratului județean de securitate Sibiu

C.C. al P.C.R.
Secția de Cadre

Gergely Francisc
Membru de partid din august 1947

– Născut la 6 aprilie 1930, în comuna Homorod, județul Brașov;
– Originea socială: tatăl a fost negustor ambulant;
– Naționalitatea: maghiară;
– Căsătorit, are doi copii;

– Are liceul cu examen de bacalaureat şi cursul superior de securitate;

– Profesia: ofițer de securitate, are gradul de locotenent-colonel;

– În prezent îndeplineşte funcția de şef al Inspectoratului județean de securitate Sibiu.

Gergely Francisc, în 1942 a terminat şase clase elementare, apoi împreună cu părinții au fost duşi în Ucraina, fiind considerați țigani. În 1943 s-a reîntors în comuna natală şi a lucrat ca muncitor agricol la mai mulți cetățeni.

Din noiembrie 1946 a urmat patru ani şcoala profesională, la început la Uzina „Metrom", apoi la Uzina „Steagul roşu", calificându-se strungar în fier. În 1947 a fost primit în partid şi a avut diferite sarcini pe linie de tineret.

În martie 1950 a fost trimis la un curs de ofițeri al Ministerului Afacerilor Interne, din oraşul Făgăraş, pe care l-a absolvit în decembrie acelaşi an cu gradul de sublocotenent. A fost repartizat la Inspectoratul județean de securitate Braşov, unde a îndeplinit succesiv funcțiile: lucrător operativ, şef de birou şi şeful secției de securitate Agnita şi Făgăraş.

Din septembrie 1962 a urmat cursul superior de securitate, pe care l-a absolvit cu calificativul „foarte bine". La terminarea acestui curs a fost numit şef al serviciului de securitate Mediaş, iar din februarie a.c. este şef al Inspectoratului județean de securitate Sibiu.

Conducerea Ministerului Afacerilor Interne apreciază că ofițerul are o bună pregătire profesională, politică şi munceşte cu simț de răspundere pentru îndeplinirea ordinelor. Conduce cu competență colectivul şi urmăreşte modul în care ofițerii subordonați îşi îndeplinesc sarcinile, dând indicații calificate şi soluții concrete în rezolvarea problemelor de muncă. Se preocupă de pregătirea cadrelor din subordine şi în mod deosebit a acordat sprijin ofițerilor mai tineri, pe care i-a inițiat în activitatea practică şi în cunoaşterea specificului muncii informativ-operative.

Este un ofițer inteligent, curajos, cu putere de muncă, inițiativă, orientare şi pasiune pentru munca de securitate. În familie şi societate are comportare corespunzătoare. Mai mulți ani a fost ales membru al biroului comitetului orăşenesc, iar în prezent este membru al biroului comitetului județean de partid.

A fost decorat cu ordine şi medalii ale R.S. România şi avansat până la gradul de locotenent-colonel.

Despre familia sa cunoaştem: tatăl s-a ocupat cu comerțul ambulant prin târguri şi bâlciuri. A decedat din 1942. Mama s-a recăsătorit cu un țăran sărac, în prezent sunt membri în C.A.P.

Soția este contabilă, membră de partid. Tatăl ei a fost funcționar, în prezent este pensionar, membru de partid. Mama a fost casnică, a decedat în 1951.

Secția pentru controlul muncii la M.F.A., M.A.I. şi Justiție a C.C. al P.C.R. propune numirea lui în funcția de şef al Inspectoratului județean de securitate Sibiu.

Secția de Cadre a C.C. al P.C.R. consideră că din punct de vedere al încrederii politice corespunde.

Șeful secției,
Păcuraru Andrei

Gheorghe Ion,
Șef sector în Secția de Cadre a C.C. al P.C.R.

Negreanu Ion,
Instructor în Secția de Cadre a C.C. al P.C.R.

Serean Ștefan,
Instructor în Secția pentru controlul
muncii la M.F.A., M.A.I. și Justiție a C.C. al P.C.R.

13 iunie 1968.

A.M.R., fond 121, rola 303, c. 221–222.

59

1968 iunie 14. Referat de cadre al locotenent-colonelului Burlacu Victor, șef al Inspectoratului județean de securitate Constanța

C.C. al P.C.R.
Secția de Cadre

Burlacu Victor
Membru de partid din noiembrie 1947

– Născut la 25 ianuarie 1928, în comuna Pantelimon, județul Constanța;
– Originea socială: țărani săraci;
– Naționalitatea: română;
– Căsătorit, are doi copii;
– Studii: Facultatea de drept, curs de specializare de securitate de 1 an în U.R.S.S.;
– Profesia: ofițer de securitate;
– În prezent îndeplinește funcția de șef al Inspectoratului județean de securitate Constanța. Are gradul de locotenent-colonel.

Burlacu Victor, din 1942 a urmat patru ani Școala profesională de pe lângă Șantierul naval din Constanța, unde a învățat meseria de mecanic, după care a rămas în întreprindere și a lucrat ca muncitor mecanic un an. Din 1946 a activat în organizația Tineretului Progresist, apoi în U.T.C.

În mai 1947 a fost scos din producție ca instructor, apoi responsabil organizatoric în biroul Comitetului județean U.T.C. Constanța, iar după doi ani a fost încadrat în M.A.I. ca lucrător operativ la fosta Direcție județeană de securitate Constanța, apoi la raionul de securitate Hârşova. Din mai 1953 a îndeplinit funcția de şef al serviciului raional de securitate Băneasa.

Din februarie 1955 a urmat un an, în U.R.S.S., cursul de specializare pe linie de securitate. La absolvirea cursului a fost încadrat ca locțiitor al şefului serviciului III în fosta Direcție regională de securitate Dobrogea, iar în 1959 i s-a încredințat conducerea acestui serviciu. În 1964 a fost promovat locțiitor al şefului Direcției regionale de securitate Dobrogea, iar din martie 1968 este şef al Inspectoratului județean de securitate Constanța.

Din notările de serviciu şi aprecierile celor cu care a muncit, rezultă că cunoaşte bine problemele muncii de securitate, munceşte cu pasiune, are inițiativă şi un dezvoltat spirit de sesizare a problemelor. În acțiunile la care a participat a dovedit o justă orientare, hotărâre, curaj şi simț de răspundere. Fiind preocupat de îmbogățirea cunoştințelor sale profesionale, în 1967 a absolvit Facultatea de drept, cu examen de stat. În familie şi societate are o comportare bună.

Pentru rezultatele obținute în muncă a fost de mai multe ori recompensat, iar în 1967 a fost avansat la excepțional la gradul de locotenent-colonel.

Despre familie cunoaştem: părinții sunt țărani cooperatori, membri de partid. Are patru frați şi trei surori. Frații sunt muncitori, unul este membru de partid, doi utecişti, un alt frate a fost exclus din partid pentru furt de cereale din C.A.P. Două surori sunt funcționare, iar una membră a C.A.P.

Soția este casnică. Părinții ei au fost țărani mijlocaşi, în prezent sunt membri cooperatori. Tatăl, în perioada 1938–1941, a fost membru al organizației legionare.

Secția pentru controlul muncii la M.F.A., M.A.I. şi Justiție a C.C. al P.C.R. propune confirmarea lui în funcția de şef al Inspectoratului județean de securitate Constanța.

Secția de Cadre a C.C. al P.C.R. consideră că din punct de vedere al încrederii politice corespunde.

Şeful secției,
Păcuraru Andrei

Gheorghe Ion,
Şef sector în Secția de Cadre a C.C. al P.C.R.

Boar Augustin,
Instructor în Secția de Cadre a C.C. al P.C.R.

Voicu Ion,
Instructor în Secția pentru controlul
muncii la M.F.A., M.A.I. şi Justiție a C.C. al P.C.R.

14 iunie 1968.

A.M.R., fond 121, rola 303, c. 180–181.

60

1968 iunie 14. Referat de cadre al locotenent-colonelului Popescu Toma, şef al Inspectoratului de securitate al judeţului Mehedinţi

C.C. al P.C.R.
Secţia de Cadre

Popescu Toma
Membru de partid din decembrie 1947

– Născut la 1 aprilie 1923, în comuna Perieţi, judeţul Olt;
– Originea socială: ţărani săraci;
– Naţionalitatea: română;
– Căsătorit, are un copil;
– Studii: Facultatea de drept;
– Cunoaşte limba franceză;
– Profesia: ofiţer;
– În prezent este şef al Inspectoratului de securitate şi membru supleant al biroului Comitetului judeţean de partid Mehedinţi.

Are gradul de locotenent-colonel.

Popescu Toma, după ce a absolvit şapte clase elementare, din 1938 a lucrat la munca câmpului în gospodăria părinţilor şi a urmat cinci clase de liceu teoretic la cursul fără frecvenţă.

În 1943 a fost încorporat pentru satisfacerea stagiului militar la o unitate din Rodna, cu care, în 1944, a luat parte la lupte împotriva armatei hitleriste. În 1945 a fost lăsat la vatră cu gradul de sergent-major în rezervă. Reîntors în comuna natală, a continuat să muncească în gospodăria părinţilor şi să urmeze liceul la cursul fără frecvenţă, pe care l-a absolvit după doi ani. Până la primirea sa în P.C.R. n-a făcut parte din nici o organizaţie politică. În 1947 a fost numit comisar ajutor la Serviciul de siguranţă din Târgu Jiu, de unde, în 1948 a fost scos din muncă deoarece, în acelaşi an, a fost condamnat la două luni închisoare cu suspendarea pedepsei pentru că, din imprudenţă, a împuşcat mortal pe un coleg de serviciu. După o lună de la pronunţarea sentinţei a fost reîncadrat la acelaşi serviciu de siguranţă, iar după organizarea Securităţii Statului a continuat să lucreze în această instituţie cu gradul de sublocotenent, îndeplinind funcţia de şef al biroului anchete.

Pe baza meritelor deosebite pe care le-a avut în acţiunile împotriva unor elemente contrarevoluţionare, în 1950 a fost avansat la gradul de locotenent, iar în 1952 promovat şef al biroului anchete din cadrul Direcţiei regionale de securitate Oltenia,

funcție pe care a îndeplinit-o până în 1963, când i s-a încredințat munca de șef al serviciului informații interne.

Ca urmare a rezultatelor bune obținute în organizarea și îndrumarea activității serviciului, a fost avansat succesiv până la gradul de locotenent-colonel, iar în 1964 a fost numit în funcția de locțiitor al șefului Direcției regionale M.A.I. Oltenia. Pe lângă munca profesională, în această perioadă a desfășurat și o susținută activitate obștească ca membru în biroul organizației de bază din cadrul instituției și lector la Cabinetul de partid al regiunii Oltenia. Preocupându-se de îmbogățirea cunoștințelor sale profesionale și politico-ideologice, a terminat Facultatea de drept și Universitatea serală de marxism-leninism.

Din 1968 este șef al Inspectoratului de securitate și membru supleant al biroului Comitetului județean de partid Mehedinți.

Biroul comitetului județean de partid îl apreciază ca un tovarăș capabil, cu o bună pregătire profesională și bogată experiență în munca de securitate. În activitatea pe care o desfășoară acordă o atenție deosebită aplicării hotărârilor partidului și guvernului privind respectarea legalității socialiste. Îndrumând și ajutând efectiv cadrele din subordine, asigură funcționarea în bune condițiuni a sectoarelor de muncă din cadrul instituției. Este un ofițer conștiincios, exigent față de lipsuri și disciplinat. Sesizează ce este esențial, informează la timp organul de partid cu principalele probleme ce se ridică în muncă și adoptă măsuri corespunzătoare. Este apreciat și stimat de tovarășii cu care lucrează.

A fost decorat cu ordine și medalii ale R.S. România.

Despre familie cunoaștem: tatăl a decedat, mama este membră a C.A.P. Are o soră, de asemenea membră a C.A.P.

Soția a lucrat ca dactilografă, în prezent este casnică. A fost membră a U.T.C. până la depășirea limitei de vârstă. Părinții ei au fost țărani săraci, au decedat.

Secția Organizatorică a C.C. al P.C.R. recomandă realegerea lui ca membru supleant al biroului Comitetului județean Mehedinți.

Secția de Cadre a C.C. al P.C.R. consideră că din punct de vedere al încrederii politice corespunde.

Șeful secției,
Păcuraru Andrei

Dinu Vasile,
Șef sector în Secția de Cadre a C.C. al P.C.R.

Liteanu Nicolae,
Instructor în Secția de Cadre a C.C. al P.C.R.

14 iunie 1968.

A.M.R., fond 121, rola 303, c. 206–207.

61

1968 august 17. Notă privitoare la colonelul Dumitraşcu Alexandru, inspector şef al Inspectoratului de securitate al judeţului Ilfov

C.C. al P.C.R.
Secţia de Cadre

Notă

Tovarăşul colonel Dumitraşcu Alexandru are referat întocmit de Secţia de Cadre a C.C. al P.C.R. în ianuarie 1963*. De la această dată, în situaţia sa au survenit următoarele schimbări:

În februarie 1963 a fost numit şef al Direcţiei regionale de securitate Bucureşti, iar în august acelaşi an avansat la gradul de colonel. La organizarea teritoriului Republicii Socialiste România, din februarie 1968, a fost numit inspector şef al Inspectoratului judeţean de securitate Ilfov, funcţie pe care o deţine şi în prezent. Este şi membru al biroului judeţean Ilfov al P.C.R.

Conducerea Consiliului Securităţii Statului apreciază că este un ofiţer capabil, cu putere de muncă, cu temeinice cunoştinţe în domeniul muncii de securitate şi cu un nivel politic, ideologic şi cultural corespunzător. Se remarcă ca un ofiţer disciplinat, cu o conduită corectă, ataşat faţă de partid şi instituţia din care face parte şi munceşte cu pasiune pentru executarea întocmai a sarcinilor ce i se încredinţează. În funcţia pe care o deţine întreprinde măsuri energice pentru organizarea în cât mai bune condiţiuni a muncii informative, în scopul prevenirii activităţii elementelor duşmănoase. Se preocupă, de asemenea, de ridicarea nivelului profesional al ofiţerilor din subordine şi întărirea disciplinei lor în muncă. Informează cu regularitate biroul comitetului judeţean de partid cu problemele majore care privesc securitatea statului, pentru a se putea lua din timp măsurile necesare. În ultimii ani a absolvit liceul teoretic, curs fără frecvenţă, şi Universitatea serală de marxism-leninism.

Pentru merite deosebite în muncă a fost decorat cu ordine şi medalii ale R.S. România.

Secţia pentru controlul muncii la M.F.A., M.A.I. şi Justiţie a C.C. al P.C.R. propune să fie avansat la gradul de general-maior.

Secţia de Cadre a C.C. al P.C.R. consideră că din punct de vedere al încrederii politice corespunde.

Şeful secţiei
Păcuraru Andrei

Gheorghe Ion,
Şef sector în Secţia de Cadre a C.C. al P.C.R.

Roman Dumitru
Instructor în Secţia de Cadre a C.C. al P.C.R.

17 august 1968.

A.M.R., fond 121, rola 303, c. 201.

---

[5] Vezi doc. nr. 74, vol. I.

62

1968 septembrie 4. Referat de cadre al maiorului Hontău Ioan, inspector şef al Inspectoratului judeţean de securitate Satu Mare

C.C. al P.C.R.
Secţia de Cadre

Hontău Ioan
Membru de partid din decembrie 1957

– Născut la 17 octombrie 1936, în comuna Petrova, judeţul Maramureş;
– Originea socială: ţărani săraci;
– Naţionalitatea: română;
– Căsătorit, are un copil;
– Studii: Institutul Pedagogic;
– Profesia de bază: laminator;
– În prezent este inspector şef al Inspectoratului judeţean de securitate Satu Mare. Are gradul de maior.

Hontău Ioan, după absolvirea şcolii profesionale siderurgice din Câmpia Turzii, în 1954 a fost trimis la Şcoala de ofiţeri de securitate din Bucureşti, unde s-a situat printre elevii fruntaşi la învăţătură. Pe linie de tineret a făcut parte din biroul organizaţiei de bază U.T.C. pe an. La terminarea şcolii, în 1956, i s-a acordat gradul de locotenent şi a fost repartizat lucrător operativ la Serviciul raional de securitate Satu Mare.

Din septembrie 1960 a urmat un an cursul de specializare în U.R.S.S. După absolvire, în 1961, a fost numit locţiitor al şefului Serviciului raional de securitate Satu Mare, iar după un an şef al acestui serviciu. Datorită rezultatelor bune obţinute în muncă, în februarie 1964 a fost promovat locţiitor al şefului Direcţiei de securitate Maramureş, iar în februarie 1968 inspector şef al Inspectoratului judeţean de securitate Satu Mare şi ales membru supleant al biroului Comitetului judeţean de partid.

Este apreciat de biroul Comitetului judeţean de partid ca un ofiţer capabil, bun organizator, conştiincios şi cu iniţiativă în muncă. Depune interes şi pasiune pentru îndeplinirea sarcinilor ce-i revin şi conduce cu competenţă colectivul din subordine. Se preocupă cu grijă de cunoaşterea cadrelor şi de îndrumarea lor permanentă în vederea ridicării calităţii muncii de securitate şi rezolvării la timp şi în bune condiţiuni a misiunilor încredinţate. Manifestă interes pentru ridicarea nivelului său politic şi de cultură generală, în acest timp a terminat la fără frecvenţă liceul şi Institutul Pedagogic de trei ani, urmează să susţină examenul de stat. Informează la timp organul de partid cu problemele deosebite ce apar în judeţ şi cere sprijinul pentru rezolvarea lor. În familie şi societate are o comportare corectă. Se bucură de încrederea şi stima tovarăşilor cu care munceşte.

A fost decorat cu medalii ale R.S. România.

Despre familie cunoaştem: tatăl său a lucrat ca muncitor la întreținerea drumurilor până în 1942, când a decedat. Mama a posedat 0, 85 ha pământ, cu care a intrat în C.A.P. Are patru frați şi două surori. Doi frați sunt muncitori, unul învățător şi unul funcționar. O soră este casnică, iar a doua telefonistă. Trei dintre frați şi o soră sunt membri de partid.

Soția este casnică, membră de partid. Părinții ei au fost țărani săraci. Tatăl a decedat în 1948. Mama lucrează în C.A.P.

Secția Organizatorică a C.C. al P.C.R. recomandă realegerea lui ca membru supleant al biroului Comitetului județean de partid Satu Mare[1].

Secția de Cadre a C.C. al P.C.R. consideră că din punct de vedere al încrederii politice corespunde.

Şeful secției
Păcuraru Andrei

Dinu Vasile,
Şef de sector în Secția de Cadre a C.C. al P.C.R.

Murărescu Constantin,
Instructor în Secția de Cadre a C.C. al P.C.R.

4 septembrie 1968.

A.M.R., fond 121, rola 303, c. 217–218.

63

1968 septembrie 26. Referat de cadre al colonelului Dumitraşcu Niculai, inspector şef al Inspectoratului județean de securitate Bistrița-Năsăud

C.C. al P.C.R.
Secția de Cadre

Dumitraşcu Niculai
Membru de partid din septembrie 1946

– Născut la 4 aprilie 1924, în comuna Ziduri, județul Buzău;
– Originea socială: țărani mijlocaşi;

[1] În şedința din 10 decembrie 1979, Secretariatul C.C. al P.C.R. a hotărât eliberarea colonelului Hontău Ioan din funcția de şef al Inspectoratului județean Satu Mare al Ministerului de Interne şi înlocuirea sa cu colonelul Pop Alexandru (A.M.R., fond 121, rola 348, c. 12).

– Naționalitatea: română;
– Căsătorit, are doi copii;
– Studii: Facultatea de drept;
– Profesia: ofițer de securitate;
– În prezent este inspector șef al Inspectoratului județean de securitate Bistrița-Năsăud și membru supleant al biroului Comitetului județean de partid. Are gradul de colonel.

Dumitrașcu Niculai, după absolvirea gimnaziului agricol, în 1940, a ajutat părinții la munca câmpului doi ani. În martie 1942 a intrat voluntar la Școala de radiotelegrafiști a Regimentului 6 artilerie antiaeriană din Galați, de unde în 1943 a fost trimis la Centrul de apărare antiaeriană din București pentru perfecționare. După terminarea școlii, în ianuarie 1944, a lucrat ca radiotelegrafist la mai multe unități de transmisiuni, până în mai 1945, când a fost trecut în rezervă cu gradul de sergent.

Revenit acasă, a lucrat în gospodăria părinților și la construcția liniei ferate ce trecea prin comună, iar în iunie 1946 s-a angajat la Uzinele „Steagul roșu" din Brașov. Acolo s-a calificat ca nituitor cazangiu, iar după câteva luni a fost numit șef de echipă.

În octombrie 1946 a fost primit în P.C.R., ulterior a fost ales membru în biroul celulei de partid și mai târziu secretar.

În 1948 a fost scos din producție și încadrat cu gradul de plutonier-major la serviciul județean al securității statului Brașov. În ianuarie 1950 a fost avansat la gradul de sublocotenent.

Din ianuarie 1951 a muncit în cadrul Direcției regionale M.A.I. Arad, unde succesiv a deținut funcțiile: șef al serviciului anchete, șef de secție, iar din 1954 locțiitor al șefului direcției. Pe linie de partid a fost ales responsabil cu propaganda în biroul organizației de bază și membru al Comitetului regional de partid Arad.

În 1956 a fost trimis la un curs de specializare în U.R.S.S. timp de un an. Revenit în țară, a fost repartizat ca locțiitor șef al directorului Direcției regionale M.A.I. Banat, unde a obținut rezultate bune. Aici a fost și membru al Comitetului orășenesc de partid Timișoara. Paralel s-a preocupat îndeaproape de ridicarea nivelului său de cultură generală și profesională, absolvind la cursurile fără frecvență liceul și Facultatea de drept.

Din aprilie 1961 a îndeplinit funcția de locțiitor al șefului Direcției regiunii M.A.I. Cluj timp de șapte ani. În această perioadă a fost avansat treptat până la gradul de colonel.

În februarie 1968 a fost numit în funcția de inspector șef al Inspectoratului județean de securitate Bistrița-Năsăud și ales membru supleant al biroului Comitetului județean de partid.

Este apreciat de biroul Comitetului județean de partid ca un ofițer cu o bună pregătire profesională, capabil și bun organizator. Având experiență în activitatea respectivă, a reușit să organizeze bine activitatea inspectoratului, dovedind spirit de orientare și inițiativă. Lucrează cu pasiune și depune interes pentru rezolvarea la timp

şi în bune condiţiuni a sarcinilor ce-i revin. Este exigent şi perseverent în urmărirea modului cum se execută misiunile încredinţate subalternilor, ocupându-se cu grijă de îndrumarea şi formarea lor. Ca membru al biroului comitetului judeţean de partid rezolvă în mod operativ problemele ce-i sunt încredinţate. În relaţiile cu oamenii este principial şi se bucură de încrederea şi stima lor.

A fost decorat cu ordine şi medalii ale R.S. România.

Despre familie cunoaştem: părinţii au posedat 8 ha pământ. Tatăl a decedat în 1947. A fost membru de partid. Mama este ţărancă cooperatoare, membră de partid. Are un frate şi cinci surori. Fratele este ofiţer în M.F.A., membru de partid, iar surorile muncesc în C.A.P., trei dintre ele sunt membre de partid.

Soţia este casnică, membră de partid. Pe tatăl ei nu-l cunoaşte. Mama a fost muncitoare, în prezent pensionară.

Secţia de Cadre a C.C. al P.C.R. consideră că din punct de vedere al încrederii politice corespunde în funcţia de membru supleant al biroului Comitetului judeţean de partid Bistriţa-Năsăud.

Şeful secţiei,
Ivanovici Dumitru

Dinu Vasile,
Şef de sector în Secţia de Cadre a C.C. al P.C.R.

Murărescu Constantin,
Instructor în Secţia de Cadre a C.C. al P.C.R.

26 septembrie 1968.

A.M.R., fond 121, rola 303, c. 164–165.

64

1968 noiembrie 11. Referat de cadre privind pe Hriczan Nicolae, inspector şef al Inspectoratului judeţean de securitate Maramureş

C.C. al P.C.R.
Secţia de Cadre

Hriţan Nicolae
Membru de partid din 1946

– Născut la 12 octombrie 1927, în comuna Câmpulung la Tisa, judeţul Maramureş;
– Originea socială: muncitorească;

– Naționalitatea: ucraineană;
– Căsătorit, are doi copii;
– Studii: Facultatea de filologie a Institutului Pedagogic;
– Profesia: ofițer M.A.I.;
– În prezent este inspector șef al Inspectoratului județean de securitate Maramureș, membru supleant al biroului Comitetului județean de partid.

Hrițan Nicolae, după ce a absolvit patru clase de liceu în 1944, s-a angajat muncitor necalificat la fabrica de cherestea din Câmpulung la Tisa, iar după un an a trecut funcționar în depozitul de cherestea al aceleiași fabrici. Din această perioadă este cunoscut ca un tânăr corect, preocupat să-și câștige existența. În 1946 a fost primit în P.C.R. și a participat activ la acțiunile întreprinse de organizația de partid din fabrică.

În noiembrie 1948 a fost luat activist la sectorul de cadre al Comitetului județean de partid Maramureș, de unde, în iulie 1949, a fost repartizat la M.A.I., care l-a încadrat la biroul județean de securitate Oradea cu gradul de plutonier-major, după un timp l-a transferat la Suceava și în 1951 l-a adus în Direcția regională de securitate Maramureș.

Din iulie 1955 a urmat un curs de specializare în U.R.S.S., pe care l-a absolvit în 1956 cu calificativul „bine".

După absolvirea acestui curs a fost numit director adjunct al Direcției regionale M.A.I. Maramureș, funcție în care a muncit cu rezultate bune aproape 12 ani. În această perioadă a absolvit liceul și Facultatea de filologie a Institutului Pedagogic, la cursurile fără frecvență.

În februarie 1968 a fost numit inspector șef al Inspectoratului județean de securitate și ales membru supleant al biroului Comitetului județean de partid Maramureș.

Este apreciat de biroul Comitetului județean ca un tovarăș capabil, cu o bună pregătire profesională și politică și cu o bogată experiență în munca de securitate. Se ocupă cu răspundere de activitatea inspectoratului, manifestă interes și perseverență pentru îndeplinirea sarcinilor ce revin colectivului pe care îl conduce. Are inițiativă, orientare în muncă, este operativ și urmărește cuprinderea și cunoașterea problemelor ce le are de rezolvat inspectoratul. Ca membru al biroului, se străduiește să-și aducă aportul în luarea celor mai corespunzătoare hotărâri și acționează pentru aplicarea lor în viață. Este un tovarăș corect, cinstit și muncește cu pasiune pentru rezolvarea sarcinilor ce-i revin. Are atitudine corectă față de tovarășii cu care lucrează, fapt pentru care se bucură de autoritate și încredere.

A fost decorat cu ordine și medalii ale R.S. România.

Despre familie cunoaștem: tatăl a fost muncitor C.F.R., în prezent este pensionar, membru de partid. Mama este casnică. Are două surori casnice.

Soția este profesoară, membră de partid. Tatăl ei este muncitor, membru de partid. Mama este funcționară.

Secția de Cadre a C.C. al P.C.R. consideră că din punct de vedere al încrederii politice corespunde în funcția de membru supleant al biroului Comitetului județean de partid Maramureș.

Secretar,
Chivu Stoica

Șeful secției,
Ivanovici Dumitru

Instructor în Secția de Cadre
a C.C. al P.C.R.
Crețu Gheorghe

11 noiembrie 1968.

A.M.R., fond 121, rola 303, c. 204–205.

65

1969 ianuarie 14. Referat de cadre al locotenent-colonelului Pușcaș Ilie, inspector șef al Inspectoratului județean de securitate Sălaj

C.C. al P.C.R.
Secția Cadre

Pușcaș Ilie
Membru de partid din august 1954

– Născut la 18 aprilie 1930, în Cluj;
– Originea socială: muncitorească;
– Naționalitatea: română;
– Căsătorit, are doi copii;
– Studii: Facultatea de drept și Universitatea serală de marxism-leninism;
– Profesia: ofițer M.A.I.;
– În prezent este inspector șef al Inspectoratului județean de securitate Sălaj și membru supleant al biroului Comitetului județean de partid.
Are gradul de locotenent-colonel.

Puşcaş Ilie, în 1943 a intrat copil de trupă la Regimentul 6 Artilerie Grea din Timişoara, unde a stat doi ani. În acest timp a urmat două clase de liceu.

În 1945 a plecat din armată şi s-a înapoiat cu părinţii în Cluj, unde a continuat să urmeze liceul. Din 1948 a desfăşurat activitate în U.A.E.R. şi în vacanţa de vară din acelaşi an a participat o lună la muncă voluntară pe Şantierul naţional Salva-Vişeu.

Din lipsă de posibilităţi materiale, în 1950 a întrerupt cursurile şi s-a angajat referent tehnic la Secţia comercială a Sfatului popular regional Cluj. În acest timp a urmat ultima clasă de liceu la cursul fără frecvenţă, luându-şi bacalaureatul.

În iunie 1951 a fost încadrat în M.A.I. cu gradul de sublocotenent şi repartizat să lucreze la serviciul de cadre al Direcţiei regionale de securitate Putna. După desfiinţarea acestei regiuni, din 1952 a lucrat tot ca lucrător cu cadrele la Secţia raională M.A.I. Focşani şi apoi la Bârlad.

În septembrie 1953, la cererea sa, a fost mutat la Direcţia regională de securitate Cluj, unde după un an i s-a încredinţat munca de şef de birou la serviciul II informaţii interne. Datorită eforturilor depuse, a reuşit să-şi însuşească în scurt timp problemele din domeniul muncii informative şi să obţină rezultate bune. A organizat urmărirea activă a elementelor legionare care desfăşurau activitate duşmănoasă şi a acordat sprijin ofiţerilor din subordine. A manifestat interes pentru ridicarea nivelului său de cultură generală, reuşind să termine la cursul fără frecvenţă Facultatea de drept.

Din septembrie 1960 a urmat un curs de specializare de un an în U.R.S.S., pe care l-a absolvit cu rezultate bune. Reîntors în ţară, a fost numit şef de secţie la Direcţia regională M.A.I. Cluj. Pentru neîndeplinirea la timp a unor sarcini, în 1963 a fost sancţionat pe linie profesională cu avertisment şi retrogradat din funcţia de şef serviciu. De la această dată a muncit ca locţiitor şef serviciu în cadrul aceleiaşi direcţii regionale M.A.I. cinci ani. În toţi aceşti ani a fost notat cu calificativul „foarte bine".

Apreciindu-se rezultatele bune obţinute în muncă, în februarie 1968 a fost promovat în funcţia de inspector şef al Inspectoratului judeţean de securitate Sălaj, funcţie ce o îndeplineşte şi în prezent. A fost ales membru supleant al biroului Comitetului judeţean de partid, iar în decembrie acelaşi an reales. Treptat a fost avansat până la gradul de maior, iar la 1 septembrie 1968 i s-a acordat gradul de locotenent-colonel înaintea expirării duratei de stagiu în grad.

Este apreciat de biroul Comitetului judeţean de partid ca un ofiţer cu o bună pregătire politică, capabil şi bun organizator. Pregătirea profesională şi experienţa pe care o are l-a ajutat să organizeze bine şi în scurt timp activitatea aparatului inspectoratului judeţean de securitate şi să se introducă în problemele specifice noii sale activităţi. Conduce şi coordonează cu competenţă munca subordonaţilor, reuşind prin măsurile chibzuite şi dispoziţiile precise pe care le dă, să-şi câştige încrederea şi autoritatea în faţa lor. Este exigent în urmărirea îndeplinirii misiunilor şi principial în aprecierea rezultatelor muncii aparatului, îngrijindu-se atent de temeinica pregătire profesională a tuturor lucrătorilor. Ca membru supleant al biroului Comitetului

județean de partid, a rezolvat la timp şi în bune condiții sarcinile ce i-au fost încredințate.

A fost decorat cu ordine şi medalii ale R.S. România.

Despre familie cunoaştem: tatăl său a fost muncitor, în prezent pensionar, este membru de partid. Mama a decedat în 1966. Are doi frați şi două surori. Un frate este ofițer, iar al doilea muncitor, ambii sunt membri de partid. O soră profesoară, membră de partid, iar a doua a fost muncitoare, în prezent pensionară.

Soția este profesoară, membră de partid. Părinții ei sunt muncitori, membri de partid.

Secția de Cadre a C.C. al P.C.R. consideră că din punct de vedere al încrederii politice corespunde în funcția de membru supleant al biroului Comitetului județean de partid Sălaj.

Secretar,
Chivu Stoica

Şeful secției,
Ivanovici Dumitru

Instructor în Secția de Cadre
a C.C. al P.C.R.
Murărescu Constantin

14 ianuarie 1969.

A.M.R., fond 121, rola 303, c. 219–220.

66

1969 ianuarie 17. Referat de cadre al locotenent-colonelului Puncescu Petre, inspector şef al Inspectoratului județean de securitate Gorj

C.C. al P.C.R.
Secția de Cadre

Puncescu Petre
Membru de partid din noiembrie 1946

– Născut la 20 octombrie 1928, în comuna Ciupercenii Noi, județul Dolj;
– Originea socială: țărani săraci;

– Naționalitatea: română;
– Căsătorit, are un copil;
– Studii: Facultatea de drept;
– Profesia: ofițer de securitate și jurist;
– În prezent este inspector șef al Inspectoratului județean de securitate Gorj și membru al biroului Comitetului județean de partid. Are gradul de locotenent-colonel.

Puncescu Petre, din august 1939 a lucrat ca băiat de prăvălie, iar din mai 1942 ca ospătar la diferite restaurante din Calafat, Craiova şi Bucureşti. Din ianuarie 1948, un an, a fost magaziner la Fabrica de pâine „Traiul“ din Craiova. Din această perioadă este cunoscut că avea o comportare corectă. După 23 august 1944 s-a înscris în sindicat şi a desfăşurat activitate ca membru al comitetului sindical al lucrătorilor din industria alimentară din oraşul Craiova.

În ianuarie 1949 a fost scos din producție și încadrat secretar tehnic la Comitetul orășenesc de partid Craiova, iar din aprilie același an [a fost] trecut la securitate cu gradul de sergent-major. La început a muncit la serviciul de personal, apoi a fost avansat la gradul de locotenent și a îndeplinit succesiv funcțiile: șef de birou la secția a III-a și a II-a, iar din iulie 1967 a fost șeful Secției de contraspionaj din cadrul Direcției regionale M.A.I. Oltenia.

În funcțiile încredințate s-a dovedit un ofițer capabil, care a muncit cu simț de răspundere și perseverență pentru îndeplinirea sarcinilor ce i-au revenit. Pe lângă munca profesională, în acest timp a dus și o bogată activitate obștească, zece ani a îndeplinit funcția de secretar al organizației de bază din cadrul instituției. Preocupându-se continuu de pregătirea sa profesională, politică și de cultură generală, a absolvit Facultatea de drept, luându-și examenul de stat. În acest timp a fost avansat până la gradul de locotenent-colonel.

În februarie 1968 a fost promovat inspector șef al Inspectoratului județean de securitate Gorj. A fost ales membru supleant, iar în decembrie același an membru al biroului Comitetului județean de partid.

Este apreciat de biroul Comitetului județean de partid ca un ofițer bine pregătit profesional, cu experiență îndelungată în munca de securitate, care dovedește simț de răspundere pentru îndeplinirea sarcinilor încredințate. Are inițiativă în muncă și calități organizatorice. Aplică cu consecvență hotărârile de partid și de stat în domeniul în care-și desfășoară activitatea și se preocupă să imprime un stil de muncă corespunzător subordonaților săi. Manifestă exigență față de îndeplinirea ordinelor și dispozițiilor forurilor superioare. Se consultă cu colectivul de conducere, ține seama de propunerile acestuia pentru îmbunătățirea muncii în toate compartimentele inspectoratului. Se preocupă permanent de pregătirea sa profesională, cât și de a celorlalte cadre. Ca membru al biroului Comitetului județean, se străduiește să se achite de sarcinile ce-i revin. În societate și familie are o comportare demnă și se bucură de autoritate și încrederea celor cu care muncește.

A fost decorat cu ordine şi medalii ale R.S. România.

Despre familie cunoaştem: tatăl munceşte în C.A.P. Mama a decedat în 1939. Are un frate şi o soră. Fratele este membru al C.A.P. Acesta, din 1949 a executat o condamnare de trei ani închisoare corecțională pentru complicitate la comiterea unei crime. Sora este membră a C.A.P.

Soția este dactilografă. Tatăl ei a fost cofetar, în prezent pensionar. Mama este casnică. Ambii sunt membri de partid.

Secția de Cadre a C.C. al P.C.R. consideră că din punct de vedere al încrederii politice corespunde în funcția de membru al biroului Comitetului județean de partid Gorj.

Secretar,
Chivu Stoica

Șeful secției,
Ivanovici Dumitru

Instructor în Secția de Cadre a C.C. al P.C.R.
Crețu Gheorghe

17 ianuarie 1969.

A.M.R., fond 121, rola 303, c. 191–192.

67

1969 ianuarie 22. Notă întocmită de Secția cadre a C.C. al P.C.R. referitoare la Radu Dumitru, șeful Inspectoratului județean de securitate Bacău

C.C. al P.C.R.
Secția de Cadre

Notă

Tovarăşul Radu Dumitru are referat întocmit de Secția de Cadre a C.C. al P.C.R. în 1960*. De la această dată, în situația sa au intervenit următoarele schimbări:

În 1964 a absolvit Şcoala superioară de partid „Ştefan Gheorghiu“, cursul fără frecvență.

În 1964 şi 1966 a fost reales membru supleant al biroului Comitetului regional de partid Bacău. Din februarie 1968 este şeful Inspectoratului județean de securitate

* Vezi doc. nr. 66, vol. I.

şi membru supleant în biroul Comitetului judeţean de partid Bacău, funcţii pe care le îndeplineşte şi în prezent.

Biroul Comitetului judeţean de partid apreciază că în activitatea sa profesională dovedeşte răspundere şi competenţă în ducerea la îndeplinire a sarcinilor. Are o atitudine corectă în relaţiile cu oamenii, este exigent faţă de cei care comit abateri de la disciplina de partid şi de stat. Vine întotdeauna bine pregătit la şedinţele de birou, contribuind astfel la dezbaterea eficientă a problemelor. Are spirit critic şi autocritic dezvoltat şi îşi spune părerea deschis. Manifestă disciplină, consultă cu regularitate organul de partid în toate acţiunile pe care le întreprinde. S-a preocupat şi de completarea studiilor pe linie de stat, absolvind în acest timp liceul. Are metode bune în munca cu oamenii, fapt care face să fie stimat şi apreciat.

A fost decorat cu ordine şi medalii ale R.S. România.

Secţia de Cadre a C.C. al P.C.R. consideră că din punct de vedere al încrederii politice corespunde în funcţia de membru supleant al biroului Comitetului judeţean de partid Bacău.

Secretar
Chivu Stoica

Şeful secţiei
Ivanovici Dumitru

Instructor în Secţia de Cadre a C.C. al P.C.R.
Grosu Ion

22 ianuarie 1969.

A.M.R., fond 121, rola 303, c. 158.

68

1969 februarie 7. Notă întocmită de Secţia de Cadre a C.C. al P.C.R. referitoare la generalul-maior Bolintineanu Ioan, inspector şef al Inspectoratului judeţean de securitate Braşov

C.C. al P.C.R.
Secţia de Cadre

Notă

Tovarăşul Bolintineanu Ioan are referat întocmit de Secţia de Cadre a C.C. al P.C.R. în decembrie 1961[1]. De la această dată, în situaţia sa au survenit următoarele schimbări:

[1] Vezi doc. nr. 72, vol. I.

În 1962 a fost ales membru supleant al biroului Comitetului regional de partid Braşov, iar în martie 1965 a fost ales deputat în sfatul popular regional. În august 1967 a fost avansat la gradul de general-maior.

Din martie 1968 este inspector şef al Inspectoratului judeţean de securitate Braşov şi membru supleant al biroului comitetului judeţean de partid.

Biroul comitetului judeţean de partid apreciază că este un tovarăş energic, perseverent şi principial. Are o bună pregătire politico-profesională şi experienţă în munca de partid şi de stat. Coordonează cu competenţă activitatea inspectoratului judeţean de securitate, a reuşit să imprime o disciplină fermă în rândul aparatului, obţinând o seamă de rezultate bune în munca sa. Ca membru al biroului îşi aduce aportul la dezbaterea problemelor şi la aplicarea hotărârilor adoptate, iar sarcinile încredinţate le rezolvă cu simţ de răspundere. Preocupându-se de ridicarea nivelului ideologic, urmează cursurile fără frecvenţă ale Academiei de ştiinţe social-politice „Ştefan Gheorghiu". Este un tovarăş modest, corect. În familie şi societate are o comportare bună, se bucură de încredere şi respect din partea celor cu care munceşte.

Secţia de Cadre a C.C. al P.C.R. consideră că din punct de vedere al încrederii politice corespunde în funcţia de membru supleant al biroului Comitetului judeţean de partid Braşov.

Secretar
Chivu Stoica

Şeful secţiei
Ivanovici Dumitru

Instructor în Secţia de Cadre a C.C. al P.C.R.
Szanda Mihai

7 februarie 1969.

A.M.R., fond 121, rola 303, c. 168.

69

1969 februarie 10. Notă întocmită de Secţia Cadre a C.C. al P.C.R. referitoare la Ristea Gheorghe, şeful Inspectoratului judeţean de securitate Bihor

C.C. al P.C.R.
Secţia Cadre

Notă

Tovarăşul Ristea Gheorghe are referat întocmit de Secţia Cadre a C.C. al P.C.R. în septembrie 1961, cu prilejul numirii sale ca şef al Direcţiei regionale M.A.I. Crişana.

În acelaşi an a fost ales membru supleant al biroului Comitetului regional de partid şi deputat în sfatul popular regional.

Din februarie 1968 este şeful Inspectoratului judeţean de securitate şi membru supleant al biroului Comitetului judeţean de partid Bihor.

Din aprecierile biroului Comitetului judeţean de partid şi ale tovarăşilor cu care munceşte, rezultă că are pregătire politică şi de cultură generală corespunzătoare funcţiei ce o deţine, o bogată experienţă în munca de securitate, capacitate organizatorică, şi coordonează cu competenţă activitatea inspectoratului judeţean. Îndrumă concret serviciile şi organele în subordine, veghează la respectarea legalităţii socialiste şi [la] apărarea cuceririlor revoluţionare. Manifestă exigenţă faţă de îndeplinirea calitativă şi în termen a misiunilor încredinţate subordonaţilor şi mult simţ de răspundere pentru rezolvarea problemelor ce se ridică în domeniul său de activitate. Este principial şi obiectiv în aprecierea faptelor şi a activităţii oamenilor, se consultă cu subordonaţii şi stimulează munca colectivă. Ca membru al biroului Comitetului judeţean, participă la acţiunile întreprinse de organul de partid dovedind tact, orientare şi combativitate faţă de neajunsuri. I s-a recomandat să fie mai apropiat de subordonaţi, să-i cunoască mai profund, să-i ajute în rezolvarea sarcinilor în mod diferenţiat şi să manifeste mai mult calm şi răbdare în relaţiile cu oamenii. Este conştient de aceste neajunsuri şi se preocupă să le înlăture. Îl caracterizează corectitudinea, devotamentul faţă de partid, disciplina şi pasiunea în muncă. Este un tovarăş modest, cu profil moral corespunzător.

A fost decorat cu Ordinul „Meritul Militar“ clasa a III-a şi medalii ale R.S. România.

Secţia Cadre a C.C. al P.C.R. consideră că din punct de vedere al încrederii politice corespunde în funcţia de membru supleant al biroului Comitetului judeţean de partid Bihor.

Secretar,
Chivu Stoica

Şeful secţiei,
Ivanovici Dumitru

Instructor,
Vlad Maria

10 februarie 1969.

A.M.R., fond 121, rola 303, c. 702–703.

70

1969 iulie 21. Referat de cadre al maiorului Manolache Ion Teofan, propus a fi numit şef al Biroului 1 din Serviciul 9 – Direcția a III-a

Consiliul Securității Statului
Direcția a III-a
Personal

Secret

Aprob
Şef Direcția a III-a
General-maior
Cosma Neagu

Maior de securitate Manolache Ion Teofan
Membru de partid din 1960

– Născut la 2 iunie 1931, în comuna Filipeştii de Târg, județul Prahova;
– Naționalitatea: română;
– Originea socială: țăran cu gospodărie mijlocie (C.A.P.);
– Studii: absolvent al Facultății de drept, fără examen de stat;
– Profesia: lăcătuş;
– Cunoaşte limba franceză;
– Căsătorit, are un copil;
– Încadrat în securitate din 1952;
– Îndeplineşte funcția de ofițer specialist V la Serviciul 9 din cadrul Direcției a III-a.

Manolache Teofan a terminat 4 clase primare în 1942, apoi a urmat gimnaziul industrial, care în 1948 s-a transformat în şcoală medie tehnică profesională, calificându-se lăcătuş.

Din aceste perioade este cunoscut că asimila uşor materiile predate în şcoală, situându-se printre elevii buni la învățătură.

În 1948 s-a înscris în U.A.E.R., apoi a devenit membru U.T.C.

În august 1951, după promovarea examenului de diplomă, a fost selecționat pentru Şcoala de lucrători operativi a D.G.S.S., pe care a absolvit-o la 1 iulie 1952, când i s-a acordat gradul de sublocotenent, fiind repartizat la Direcția a III-a.

De la încadrarea sa în securitate a dovedit preocupare pentru cunoaşterea muncii de contraspionaj, iar ca urmare a eforturilor depuse a obținut rezultate bune în activitatea profesională. În aprilie 1954 a absolvit cu calificative bune şi foarte bune cursul de securitate cu durata de 6 luni, la Deva.

Fiind un ofițer conștiincios, disciplinat și cu putere de muncă, în noiembrie 1960 a fost primit membru de partid și promovat succesiv până la funcția de șef birou (iunie 1962). În această calitate s-a străduit să mobilizeze subalternii pentru executarea odinelor și instrucțiunilor profesionale, a contactat un număr de informatori capabili, de la care a obținut materialele informative utile, pe baza cărora s-au luat măsuri operative.

Deși în colectivul condus de ofițer, în general, rezultatele muncii au fost bune, uneori însă a manifestat lipsă de operativitate și inițiativă în finalizarea acțiunilor.

La 1 ianuarie 1968, cu ocazia aplicării noului stat de organizare, a fost numit în funcția de ofițer specialist V.

Maiorul Manolache Teofan, datorită experienței acumulate, muncește cu pasiune și tratează cu seriozitate rezolvarea lucrărilor încredințate. Este un ofițer modest, respectuos și cu o comportare corectă.

S-a preocupat de pregătirea sa superioară, absolvind în acest an Facultatea de drept, fără examen de stat.

Pentru rezultatele obținute a fost premiat cu bani și decorat cu un ordin și mai multe medalii ale R.S. România.

Tatăl său a fost țăran cu gospodărie mijlocie, apoi în C.A.P., în prezent pensionar, iar mama este casnică, ambii neîncadrați politic.

Soția ofițerului este tehnician viticol, în prezent casnică, neîncadrată politic.

Tatăl soției a fost șofer, iar mama casnică, ambii decedați.

Soția nu are frați sau surori.

În concluzie, maiorul Manolache Teofan este un ofițer cu experiență în munca de securitate, disciplinat și conștiincios în îndeplinirea atribuțiilor de serviciu, fapt pentru care propunem să fie numit șef de birou la Serviciul 9 – biroul 1[1].

Adjunct șef direcție
Locotenent-colonel
Stamatoiu Aristotel

Ofițer specialist V – Personal
Maior
Șotropa Mihail

21 iulie 1969.

A.M.I., fond D.M.R.U., inventar nr. 7391, dosar nr. 1, f. 475–476.

[1] A fost numit în această funcție prin ordinul nr. 0263 din 10 august 1969 al șefului Direcției a III-a, general-maior Cosma Neagu (A.M.I., fond D.M.R.U., inventar nr. 7391, dosar nr. 1, f. 464).

71

1969 august 1. Referat de cadre al maiorului Vlădescu Ilie Ioan, propus a fi numit șef al Biroului 2 din Serviciul 7 – Direcția a III-a

Consiliul Securității Statului Secret
Direcția a III-a
Personal

Aprob
Șeful Direcției a III-a
General-maior
Cosma Neagu

Maior de securitate Vlădescu Ilie Ioan
Membru P.C.R. din 1954

– Născut la 30 septembrie 1930, în comuna Verguleasa, județul Olt;
– Naționalitatea: română;
– Originea socială: țăran cu gospodărie mijlocie (C.A.P.);
– Studii: Facultatea de drept, fără examen de stat;
– Profesia de bază: tehnician viticol;
– Căsătorit, are un copil;
– Încadrat în securitate: iulie 1952;
– În prezent îndeplinește funcția de ofițer specialist V la Serviciul 7.

Vlădescu Ioan, în 1943 a terminat cinci clase elementare și a intrat apoi la Școala medie tehnică viticolă din Drăgășani, pe care a absolvit-o în 1951, obținând calificarea de tehnician viticol.

Din aceste perioade a fost cunoscut ca un elev silitor la învățătură și cu o comportare corespunzătoare în societate.

În 1948 a fost primit membru U.T.C.

După absolvirea școlii a fost selecționat și trimis să urmeze școala D.G.S.S. București, pe care a absolvit-o în iulie 1952 cu gradul de sublocotenent, fiind repartizat în muncă la Direcția a XII-a pe linie de investigații. Aici a căutat să aplice în practică cunoștințele acumulate în școală, obținând rezultate bune, fapt pentru care în aprilie 1953 a fost promovat în funcția de lucrător operativ prim, iar în 1954 a fost primit membru P.C.R. și decorat cu Medalia „Pentru servicii deosebite aduse în apărarea orânduirii sociale și de stat".

În martie 1956 a fost mutat – în aceeaşi funcţie – la Direcţia a XIII-a unde, datorită rezultatelor bune obţinute, în iulie acelaşi an a fost promovat în funcţia de locţiitor şef birou, funcţie în care s-a preocupat de conducerea şi îndrumarea subordonaţilor. În lipsa şefului de birou a dat indicaţii competente şi i-a orientat cu pricepere în misiunile încredinţate. Împreună cu colectivul a participat la mai multe percheziţii şi arestări, cu care ocazie a dovedit curaj, iniţiativă şi simţ de răspundere.

La 1 iunie 1963, în urma reorganizării unităţii, a fost mutat în interes de serviciu la Direcţia a III-a, unde se află şi în prezent.

În noua funcţie ofiţerul a muncit cu perseverenţă pentru a-şi însuşi ordinele şi instrucţiunile muncii operative, reuşind ca în scurt timp să fie apreciat de şefii profesionali ca un lucrător de bază al serviciului, serios, matur şi cu multă iniţiativă.

Dirijând cu competenţă reţeaua informativă, a obţinut informaţii utile organelor de securitate, reuşind să controleze în bune condiţii obiectivul repartizat. Ca urmare a unei activităţi calificate, a pasiunii cu care a lucrat, precum şi a eforturilor susţinute depuse, în perioada 1967–1968 a finalizat o acţiune cu rezultate operative.

Pentru rezultatele bune obţinute în muncă, la 1 ianuarie 1968 a fost promovat în funcţia de ofiţer specialist V, continuând să muncească cu acelaşi elan şi simţ de răspundere.

Maiorul Vlădescu Ioan este un ofiţer inteligent, disciplinat, muncitor, bine pregătit profesional şi politic, preocupat pentru îmbogăţirea cunoştinţelor culturale, absolvind Facultatea de drept fără examen de stat.

Din mai 1969 conduce cu competenţă activitatea Biroului 2 din Serviciul 7, îndrumând şi controlând temeinic subordonaţii. Ofiţerul se orientează bine în lucrări, este atent şi perseverent, dând indicaţii calificate şi operative. În faţa colectivului se bucură de stimă şi apreciere.

Activitatea din ultimii ani i-a fost apreciată cu calificativul de „foarte bine“.

În familie şi societate ofiţerul are o comportare corespunzătoare, este sănătos şi rezistent la eforturi fizice îndelungate, are permis de conducere auto.

Pentru viitor, ofiţerul va trebui să fie mai exigent cu colectivul din subordine, să-i controleze mai eficient asupra modului cum îndeplinesc sarcinile şi să-i îndrume mai calificat.

Părinţii ofiţerului sunt membri cooperatori, neîncadraţi politic.

Cel în cauză are un frate şi două surori, membri cooperatori, neîncadraţi politic.

Soţia este funcţionară, neîncadrată politic.

Tatăl soţiei este pensionar, iar mama casnică, ambii neîncadraţi politic. Are doi fraţi şi o soră. Fraţii sunt muncitori, dintre care unul este membru P.C.R., iar sora este muncitoare, neîncadrată politic.

În concluzie, maiorul Vlădescu Ioan este un ofiţer inteligent, bine pregătit profesional, politic şi cultural, cu experienţă în munca de contraspionaj, muncitor şi

cu perspective de dezvoltare, fapt pentru care propunem să fie promovat în funcția de șef birou la Biroul 2 din Serviciul 7[1].

Adjunct șef direcție
Locotenent-colonel
Stamatoiu Aristotel

Ofițer specialist V – Personal
Maior
Șotropa Mihail

1 august 1969.

A.M.I., fond D.M.R.U., inventar nr. 7391, dosar nr. 1, f. 467–468.

72

1969 august 4. Referat de cadre al maiorului Botorog Ioan Olimpiu, propus a fi numit șef al Biroului 2 din Serviciul 3 – Direcția a III-a

Consiliul Securității Statului
Direcția a III-a
Personal

Secret

Aprob
Șeful Direcției a III-a
General-maior
Cosma Neagu

Maior de securitate Botorog Ioan Olimpiu
Membru P.C.R. din 1960

– Născut la 8 mai 1929, în comuna Bazna, județul Sibiu;
– Naționalitatea: română;
– Originea socială: țăran cu gospodărie mijlocie (C.A.P.);
– Studii: liceul cu diplomă de bacalaureat;
– Profesia de bază: muncitor necalificat;

[1] A fost numit în această funcție prin ordinul nr. 0263 din 10 august 1969 al șefului Direcției a III-a, general-maior Cosma Neagu (A.M.I., fond D.M.R.U., inventar nr. 7391, dosar nr. 1, f. 464).

– Căsătorit, are 2 copii;
– Încadrat în securitate la 31 decembrie 1953;
– În prezent îndeplinește funcția de ofițer specialist V la Serviciul III.

Botorog Olimpiu, în 1943 a absolvit 7 clase elementare în comuna Bazna, după care a rămas acasă la părinți până în 1948, când s-a angajat ca muncitor necalificat la uzina electrică din aceeași localitate, unde a lucrat până în 1951.

Din aceste perioade a fost cunoscut ca un tovarăș muncitor, disciplinat și cu o comportare corespunzătoare în societate.

În 1948 a fost primit membru U.T.C.

În mai 1951 a fost încorporat pentru satisfacerea stagiului militar la Centrul de instrucție pompieri Brașov, de unde a fost selecționat și trimis să urmeze școala militară de ofițeri tehnici cazarmare din București, pe care a absolvit-o în martie 1953 cu gradul de locotenent.

În școală a depus interes la învățătură, situându-se printre elevii fruntași, a fost disciplinat și corect.

După absolvirea școlii a fost repartizat în muncă la Regimentul 4 Pază Cluj în funcția de șef serviciu cazarmare, unde a lucrat până în decembrie 1953, când a fost mutat la Direcția a III-a, unde se află și în prezent.

Fiind un tovarăș muncitor și hotărât, a reușit ca în scurt timp să-și însușească ordinele și instrucțiunile muncii informativ-operative și în același timp să obțină o serie de rezultate pozitive.

În munca cu rețeaua informativă an de an a făcut progrese, fiind preocupat în permanență de educarea, dirijarea și instruirea ei.

Ca urmare a unei dirijări competente, rețeaua informativă i-a furnizat date interesante ce priveau activitatea unor elemente, iar prin măsurile întreprinse a reușit să documenteze și să curme activitatea unora dintre aceștia.

Pentru rezultatele bune obținute în munca profesională, în mai multe rânduri a fost recompensat în bani și evidențiat, iar în 1960 a fost primit membru P.C.R.

De mai mulți ani, ca urmare a activității pozitive desfășurate, experienței pe care o are și a conștiinciozității de care dă dovadă, munca profesională i-a fost apreciată cu calificativul de „foarte bine".

Maiorul Botorog Olimpiu este un ofițer de bază al serviciului, muncește cu pasiune, are inițiativă și spirit de sesizare, dă dovadă de maturitate și simț de răspundere în acțiunile pe care le întreprinde, este disciplinat, corect și modest. În decursul anilor și în prezent, cu multă dragoste și înțelegere, a ajutat ofițerii tineri veniți în cadrul serviciului, împărtășindu-le din bogata sa activitate.

Ofițerul a făcut de mai multe ori parte din diverse colective, cu care s-a deplasat în munca de îndrumare și sprijin în județe, cu care ocazie a dovedit corectitudine și principialitate.

Ca urmare a acestor calități și aptitudini, ofițerul se bucură de autoritate și simpatie în întregul serviciu.

La 1 decembrie 1968 a fost promovat ofițer specialist V, iar din mai 1969 conduce cu rezultate bune și competent activitatea Biroului 2 din Serviciul 3.

În familie și societate are o comportare corespunzătoare, este sănătos și rezistent la eforturi fizice îndelungate și are permis de conducere auto.

În activitatea de viitor, ofițerul va trebui să manifeste mai multă preocupare pentru pregătirea sa culturală, să fie mai exigent cu subordonații în ceea ce privește completarea rețelei informative cu elemente capabile.

Tatăl său a fost membru cooperator până în 1956, când a decedat, iar mama este cooperatoare, ambii neîncadrați politic.

Ofițerul are trei frați și două surori, dintre care doi frați sunt muncitori, membri de partid, iar al treilea membru cooperator, neîncadrat politic. Surorile [sunt] membre în C.A.P., neîncadrate politic.

Soția este funcționară, membră P.C.R. Tatăl ei este pensionar, iar mama casnică, ambii neîncadrați politic.

Soția are un frate, tehnician, membru U.T.C., și două surori, casnice, dintre care una este membră P.C.R., iar a doua neîncadrată politic.

În concluzie, maiorul Botorog Olimpiu este un ofițer capabil, cu experiență îndelungată în munca de contraspionaj, muncitor, disciplinat și corect, fapt pentru care propunem să fie promovat în funcția de șef birou la Biroul 2 din Serviciul 3[1].

Adjunct șef direcție
Colonel
Vasilescu Traian

Ofițer specialist V – Personal
Maior
Șotropa Mihail

4 august 1969.

A.M.I., fond D.M.R.U., inventar nr. 7391, dosar nr. 1, f. 473–474.

[1] A fost numit în această funcție prin ordinul nr. 0263 din 10 august 1969 al șefului Direcției a III-a, general-maior Cosma Neagu (A.M.I., fond D.M.R.U., inventar nr. 7391, dosar nr. 1, f. 464).

73

1969 august 15. Referat de cadre al colonelului Moga Gheorghe, şef al Direcţiei a VI-a, propus a fi numit director general adjunct al Direcţiei Generale de Informaţii Externe

C.C. al P.C.R.
Secţia de Cadre

Moga Gheorghe
Membru de partid din anul 1954

– Născut la 21 mai 1927 în comuna Sânmartin, judeţul Bihor;
– Originea socială: ţăran cu gospodărie mică;
– Naţionalitatea: română;
– Căsătorit, are doi copii;
– Studii: Academia de studii economice;
– Profesia: ofiţer activ;
– Cunoaşte limba italiană;
– În prezent este şef al Direcţiei a VI-a din cadrul Direcţiei Generale de Informaţii Externe a Consiliului Securităţii Statului. Are gradul de colonel.

Moga Gheorghe, după terminarea a 5 clase elementare a urmat o clasă la liceul comercial din Oradea, apoi până în 1942 a ajutat şi părinţii la munca câmpului. În anul 1942 a trecut frontiera şi a urmat liceul din Lipova, iar din 1945 liceul comercial din Oradea, până în 1948, când a dat bacalaureatul. În acelaşi an s-a înscris la Academia de studii economice, pe care a absolvit-o în 1951. Este cunoscut ca un student cu o comportare corectă, conştiincios şi preocupat de învăţătură. A fost secretar al Comitetului U.T.C. pe institut.

În 1951 a fost încadrat în securitate cu gradul de sublocotenent, îndeplinind succesiv funcţiile: şef de birou, locţiitor şef serviciu şi şef de serviciu, fiind avansat la termen până la gradul de căpitan. În 1956 a fost mutat la Direcţia Generală de Informaţii Externe şi trimis la Roma, unde a lucrat şase ani.

Reîntors de la post în 1963, i s-a încredinţat funcţia de şef serviciu, iar după un an a fost numit şef al Direcţiei a VI-a din cadrul Direcţiei Generale de Informaţii Externe, funcţie pe care o are şi în prezent.

Din aprecierile date de conducerea direcţiei generale şi de comitetul de partid, rezultă că are o bună pregătire profesională şi de specialitate, orientare politică şi experienţă în munca de informaţii externe, ceea ce îi permite să rezolve în bune condiţii sarcinile încredinţate. Are putere de muncă, manifestă răspundere în îndeplinirea sarcinilor profesionale, este principial, disciplinat şi exigent. În familie şi societate

are o comportare corespunzătoare. Uneori nu reuşeşte să imprime un spirit mai operativ în rezolvarea sarcinilor, manifestă rigiditate şi insuficientă iniţiativă în muncă.

A fost decorat cu ordine şi medalii ale R.S. România.

Despre familie cunoaştem următoarele: părinţii au fost ţărani cu gospodărie mică. Ambii sunt decedaţi. Are cinci surori casnice şi doi fraţi, unul paznic şi altul membru în C.A.P.

Soţia este economistă, în prezent casnică. Tatăl a fost factor poştal, în prezent pensionar. Între anii 1927–1947 a avut în comună o cârciumă. Mama este casnică. Are trei surori casnice.

Secţia pentru controlul muncii la M.F.A., M.A.I. şi Justiţie a C.C. al P.C.R. îl propune pentru funcţia de director general adjunct la Direcţia Generală [de] Informaţii Externe.

Secţia de Cadre a C.C. al P.C.R. consideră că din punct de vedere al încrederii politice corespunde.

Secretar,
Pană Gheorghe

Şeful secţiei,
Ivanovici Dumitru

Instructor în Secţia de Cadre a C.C. al P.C.R.
Alecu Gheorghe

15 august 1969.

A.M.R., fond 121, rola 281, c. 655–656.

74

1969 decembrie 3. Referat de cadre al locotenent-colonelului Hancheş Ioan, adjunct inspector şef la Inspectoratul judeţean de securitate Bistriţa-Năsăud, propus inspector şef al Inspectoratului judeţean de securitate Covasna

C.C. al P.C.R.
Secţia de Cadre

Hancheş Ioan
Membru de partid din anul 1953

– Născut la 29 noiembrie 1928, în comuna Ghimeş-Făget, judeţul Bacău;
– Originea socială: tatăl a fost muncitor forestier;

– Naționalitatea: română;
– Căsătorit;
– Studii: Facultatea de filologie, fără examen de stat;
– Profesia: ofițer;
– În prezent este adjunct al inspectorului șef la Inspectoratul județean de securitate Bistrița-Năsăud. Are gradul de locotenent-colonel.

Hancheș Ioan, din 1941 a urmat cinci clase de liceu, iar un an a fost învățător suplinitor. În 1947 s-a angajat achizitor de materiale la Șantierul C.F.R. din comuna Păltiniș, unde a lucrat până în 1948, când a fost promovat activist la Organizația județeană a Frontului Plugarilor [din] Miercurea-Ciuc.

În 1949 a fost încorporat pentru satisfacerea serviciului militar la Regimentul 8 Artilerie Grea, de unde a fost trimis să urmeze Școala de ofițeri politici nr. 2 Beiuș, apoi a urmat un curs de contrainformații, pe care l-a absolvit cu gradul de locotenent.

După absolvirea școlii militare, timp de 8 ani a muncit pe linie de învățământ militar ca profesor, șef de ciclu, apoi șef de catedră la diferite școli militare de ofițeri M.A.I. În acest timp a urmat un curs de specializare în U.R.S.S.

În 1960, la cererea sa, a fost mutat la Direcția regională de securitate Cluj, unde a muncit ca șef lucrări la Serviciul III. Pentru unele abateri de la conduita morală, în 1963 a fost pus în discuția organizației de partid și sancționat cu „mustrare“, iar pe linie de comandă retrogradat din funcție.

După această dată a muncit ca locțiitor, apoi șef de birou cu problemele de sinteză în cadrul aceleiași direcții. Din aprilie 1968 este adjunct inspector șef la Inspectoratul județean de securitate Bistrița-Năsăud.

Din aprecierea conducerii inspectoratului și a biroului organizației de partid, rezultă că are o bună pregătire profesională și experiență în munca de securitate. În funcția pe care o are reușește să conducă cu competență și rezolvă cu conștiinciozitate sarcinile ce-i revin. Manifestă discernământ și orientare în muncă, și-a adus contribuția la descoperirea unor elemente dușmănoase și prevenirea activității acestora. În munca cu subordonații manifestă preocupare pentru pregătirea și îndrumarea lor. Se preocupă de pregătirea sa profesională, a absolvit liceul și Facultatea de filologie la cursul fără frecvență și se pregătește pentru a susține examenul de stat. Este membru în biroul organizației de partid.

Este decorat cu Ordinul „Meritul Militar“ clasa a III-a și medalii ale R.S. România.

Despre familie cunoaștem: tatăl său a fost muncitor ceasornicar, în prezent pensionar. Mama casnică.

Soția este casnică. Tatăl ei a fost ceasornicar, în prezent decedat. În perioada 1941–1944 a lucrat ca muncitor la o fabrică de ceasuri din Germania. Mama a fost casnică, a decedat în 1960.

Este propus inspector șef al Inspectoratului județean de securitate Covasna.

Secția de Cadre a C.C. al P.C.R. consideră că din punct de vedere al încrederii politice corespunde.

Secretar,
Pană Gheorghe

Șeful secției,
Ivanovici Dumitru

Instructor în Secția de Cadre
a C.C. al P.C.R.
Oprițescu Mihai

3 decembrie 1969.

A.M.R., fond 121, rola 303, c. 182–183.

75

1970 ianuarie 13. Referat de cadre al locotenent-colonelului Baltag Dumitru, inspector șef al Inspectoratului județean de securitate Tulcea

C.C. al P.C.R.
Secția de Cadre

Baltag Dumitru
Membru de partid din august 1947

– Născut la 12 aprilie 1927, în comuna Rahman, județul Tulcea;
– Originea socială: tatăl a fost țăran mijlocaș, apoi magaziner;
– Naționalitatea: română;
– Căsătorit, are un copil;
– Studii: Facultatea de drept și Universitatea serală de marxism-leninism;
– Profesia: jurist, provenit din muncitor;
– În prezent este inspector șef al Inspectoratului județean de securitate Tulcea și membru supleant al Biroului comitetului județean de partid. Are gradul de locotenent-colonel.

Baltag Dumitru, din 1941 s-a angajat la cariera de piatră „Iacob Deal“ din comuna Turcoaia, județul Tulcea. După doi ani s-a calificat în meseria de fierar și a continuat

să lucreze în aceeaşi întreprindere încă opt ani. Din producţie este cunoscut ca un muncitor conştiincios şi preocupat pentru însuşirea meseriei.

În 1949 a fost scos din producţie şi trimis la un curs de pregătire cu durata de patru luni din cadrul Direcţiei Generale a Securităţii Statului Bucureşti. După terminarea cursului i s-a acordat gradul de sergent-major şi a fost încadrat lucrător operativ în Direcţia regională de securitate Dobrogea. Datorită rezultatelor bune obţinute în îndeplinirea ordinelor, în 1950 a fost avansat excepţional la gradul de sublocotenent şi promovat şef de birou.

Din 1953 a îndeplinit succesiv funcţiile: locţiitor şef de serviciu la raionul M.A.I. Medgidia, şef secţie la raionul M.A.I. Istria, şef de serviciu pentru compartimentul transporturi navale Constanţa. În acest domeniu a reuşit să-şi însuşească într-un timp scurt specificul nou de muncă şi să conducă cu competenţă lucrătorii operativi din subordinea sa, fapt pentru care a fost decorat cu Ordinul „Pentru servicii deosebite aduse în apărarea orânduirii de stat“ clasa a III-a.

În 1960 i s-a încredinţat funcţia de locţiitor şef al Serviciului IV şi ulterior al Serviciului II din cadrul Direcţiei regionale M.A.I. Dobrogea.

În februarie 1968 a fost promovat inspector şef al Inspectoratului judeţean de securitate Tulcea şi ales membru supleant al biroului comitetului judeţean de partid, funcţii ce le are şi în prezent.

În activitatea sa a dovedit spirit de organizare, iniţiativă şi răspundere în îndeplinirea ordinelor. Are o bună experienţă în munca informativ-operativă şi un larg orizont pe linia mai multor compartimente de muncă, ceea ce îi permite să desprindă problemele esenţiale şi să acorde un sprijin concret şi diferenţiat ofiţerilor în subordine. Se preocupă de pregătirea sa politico-ideologică şi de specialitate. Studiază cu atenţie hotărârile de partid şi de stat, dovedind operativitate pentru îndeplinirea lor. În această perioadă a absolvit Facultatea de drept şi Universitatea serală de marxism-leninism. Ca membru supleant al biroului, participă la dezbaterea problemelor muncii de partid şi economice, la elaborarea măsurilor şi manifestă combativitate faţă de lipsuri. Este modest, principial şi corect în relaţiile de serviciu. În familie şi societate are o conduită corespunzătoare.

A fost decorat cu ordine şi medalii ale R.S. România.

Despre familie cunoaştem: tatăl în 1934 a intrat vânzător la o prăvălie sătească, iar după un an a devenit proprietar, până în 1941, când a lichidat prăvălia şi s-a angajat magaziner la o carieră de piatră. A posedat şi 6 ha teren, pe care l-a predat la stat. A fost membru de partid până în 1949, când a fost exclus pentru că a avut prăvălie în trecut. În prezent este pensionar. Mama a fost casnică, a decedat în 1964. Are doi fraţi şi două surori: fraţii sunt muncitori, membri de partid, o soră este telegrafistă, iar cealaltă funcţionară.

Soţia este casnică. Părinţii ei au fost ţărani mijlocaşi. Din 1952 lucrează în C.A.P.

Secția de Cadre a C.C. al P.C.R. consideră că din punct de vedere al încrederii politice corespunde în funcția de membru supleant al biroului Comitetului județean de partid Tulcea.

Secretar,
Pană Gheorghe

Șeful secției,
Ivanovici Dumitru

Instructor în Secția de Cadre
a C.C. al P.C.R.
Muşat Cristea

13 ianuarie 1970.

A.M.R., fond 121, rola 303, c. 230–231.

76

1970 februarie 24. Extras din Protocolul şedinței Secretariatului C.C. al P.C.R. referitor la eliberări şi numiri în funcții la Consiliul Securității Statului

Partidul Comunist Român
Comitetul Central
445/1970

Protocol nr. 3
al şedinței Secretariatului din ziua de
24 februarie 1970

Ordinea de zi:
(…)
V. Se aprobă următoarele eliberări şi numiri în funcții:
(…)
4. Eliberarea generalului-maior Ilie Mihai din funcția de adjunct al şefului Direcției Generale de Informații Externe.

– Eliberarea generalului-maior Moga Gheorghe din funcția de șef al Direcției a VI-a și confirmarea numirii sale în funcția de adjunct al șefului Direcției Generale de Informații Externe.

– Confirmarea numirii colonelului Popescu Romeo în funcția de șef al Diviziunii „S“ din Direcția Generală de Informații Externe.

5. Eliberarea tov. Orban Francisc din funcția de șef sector la Secția pentru controlul muncii la M.F.A., M.A.I., C.S.S. și Justiție a C.C. al P.C.R.

(…)

A.M.R., fond 121, rola 281, c. 569, 572.

77

1970 aprilie 14. Referat de cadre al colonelului Erdelyi Elemer, inspector șef al Inspectoratului județean de securitate Harghita

C.C. al P.C.R.
Secția Cadre

Erdelyi Elemer
Membru de partid din octombrie 1946

– Născut la 23 iulie 1923, în comuna Ghelința, județul Covasna;
– Originea socială: muncitorească;
– Naționalitatea: maghiară;
– Căsătorit, are doi copii;
– Studii: Facultatea de drept și Universitatea serală de marxism-leninism;
– Profesia: ofițer M.A.I.;
– În prezent este inspector șef al Inspectoratului județean de securitate Harghita și membru al biroului Comitetului județean de partid. Are gradul de colonel.

Erdelyi Elemer, în 1940 s-a înscris la Liceul comercial reformat, cu limba de predare maghiară, din Oradea, iar în 1946 s-a transferat la Liceul comercial din Brașov, pe care l-a absolvit în 1948. Din liceu este cunoscut ca un elev sârguincios la învățătură. Până la 23 august 1944 nu a luat parte la acțiuni politice. În martie 1948 a fost ales vicepreședinte al organizației U.A.E.R. Brașov și membru al C.C. al U.A.E.R.

După terminarea liceului a fost numit secretar cu problemele organizatorice la Uniunea județeană de cultură fizică și sport Brașov. A fost și activist obștesc la Uniunea Populară Maghiară, secția tineret, funcții în care a dovedit atașament și voință de muncă.

În februarie 1949 a fost trimis la Școala de subofițeri a Direcției Generale a Securității Statului, pe care a absolvit-o cu rezultate bune în iulie același an, acordându-i-se gradul de plutonier-major. După absolvire a fost repartizat ca lucrător operativ la biroul M.A.I. Sfântu Gheorghe, iar în 1951 a fost numit comandant al raionului de securitate.

În mai 1953 a fost numit locțiitor șef al Serviciului III din Direcția regională de securitate Brașov, iar în noiembrie același an a fost promovat comandant al raionului de securitate Mediaș. În aceste funcții a dovedit capacitate și preocupare pentru rezolvarea cu competență a sarcinilor încredințate.

În noiembrie 1954 a fost promovat șef al serviciului de contraspionaj din Direcția regională de securitate Brașov. În această perioadă a fost avansat la gradul de locotenent-major.

Din iulie 1956 a urmat un curs de specializare pe linie de securitate în U.R.S.S., pe care l-a absolvit cu rezultate bune.

În iulie 1957, după terminarea cursului, a fost promovat în aparatul central de securitate. La început a lucrat ca șef serviciu la fosta Direcție a VI-a, iar în 1960 a fost numit locțiitor șef serviciu la Direcția de contraspionaj, unde după câteva luni a fost promovat șef serviciu. În cei unsprezece ani cât a lucrat în organul central de securitate, a fost apreciat ca un ofițer bine pregătit profesional. A inițiat și condus mai multe acțiuni în domeniul de care se ocupă. Pentru rezultatele remarcabile obținute în muncă a fost avansat excepțional în 1962 la gradul de maior și în 1966 la gradul de locotenent-colonel. S-a preocupat de pregătirea sa, absolvind în acest timp Facultatea de drept și Universitatea serală de marxism-leninism.

În februarie 1968 a fost numit inspector șef al Inspectoratului județean de securitate Harghita, funcție în care muncește și în prezent. Este și membru al biroului Comitetului județean de partid.

Este apreciat ca un tovarăș capabil, bine pregătit profesional și politic. Are o îndelungată experiență în munca de securitate, organizează și conduce cu competență activitatea inspectoratului. Se preocupă cu răspundere de ridicarea permanentă a calității muncii de securitate, imprimând aceasta și cadrelor din subordinea sa. Urmărește modul cum sunt respectate și aplicate în practică hotărârile organelor superioare de partid și instrucțiunile Consiliului Securității Statului. Se consultă cu tovarășii din colectivul de conducere, ține seama de părerile și sugestiile acestora. Participă direct la activitatea de control și la rezolvarea unor probleme mai grele. În activitatea de zi cu zi îmbină principialitatea cu exigența în muncă, știe să lucreze cu oamenii, fapt pentru care se bucură de apreciere și autoritate în rândul celor cu care muncește. Ca membru al biroului Comitetului județean de partid, se achită conștiincios de sarcinile ce-i revin. În familie și societate are o comportare bună.

Pentru rezultatele bune obținute în muncă a fost decorat cu ordine şi medalii ale R.S. România, iar în octombrie 1968 a fost avansat excepțional la gradul de colonel.

Despre familie cunoaştem: tatăl a fost lăcătuş mecanic, membru de partid. A decedat în 1949. Mama a fost muncitoare, în prezent pensionară, este membră de partid. Are trei frați muncitori, unul din ei este membru de partid.

Soția a fost dactilografă, iar din 1963 este pensionată medical. Părinții ei au fost muncitori agricoli, sunt întreținuți de copii.

Erdelyi Elemer are o mătușă care în 1920 a plecat în Germania, în prezent se găseşte în R.D. Germană.

Soția are un unchi plecat în Ungaria şi o soră plecată în 1943. Nu au relații cu aceste rude.

Secția Cadre a C.C. al P.C.R. consideră că din punct de vedere al încrederii politice corespunde în funcția de membru al biroului Comitetului județean de partid Harghita.

Secretar,
Pană Gheorghe

Şeful secției,
Cervencovici Andrei

Instructor
Crețu Gheorghe

14 aprilie 1970.

A.M.R., fond 121, rola 303, c. 193–194.

78

1970 aprilie 16. Referat de cadre al locotenent-colonelului Simon Gheorghe, propus inspector şef al Inspectoratului județean de securitate Hunedoara

C.C. al P.C.R.
Secția Cadre

Simon Gheorghe
Membru de partid din noiembrie 1957

– Născut la 11 ianuarie 1931, în comuna Comănești, județul Bacău;
– Originea socială: muncitorească;
– Naționalitatea: română;

– Căsătorit, are doi copii;
– Studii: Facultatea de silvicultură şi Universitatea serală de marxism-leninism;
– Profesia: inginer silvic;
– Cunoaşte limba franceză;
– În prezent îndeplineşte funcţia de adjunct al inspectorului şef la Inspectoratul de securitate judeţean Hunedoara. Are gradul de locotenent-colonel.

Simon Gheorghe, după ce a absolvit liceul teoretic din Petroşani în 1951, s-a înscris la Facultatea de silvicultură a Institutului Politehnic Braşov şi după cinci ani a primit diploma de inginer silvic. Ca student s-a remarcat prin perseverenţa cu care a muncit pentru a-şi însuşi cât mai multe cunoştinţe de specialitate.

După absolvirea facultăţii în 1956, a fost repartizat la Ocolul silvic din Petroşani. În 1957 a fost selecţionat de M.A.I. şi repartizat cu gradul de locotenent-major la Direcţia regională de securitate Hunedoara, Serviciul orăşenesc Petroşani, ca lucrător operativ. Deşi la început pentru munca de securitate nu avea un curs de specialitate, datorită calităţilor personale şi preocupării susţinute pentru însuşirea instrucţiunilor, normelor şi regulamentelor, a reuşit în scurt timp să cunoască specificul muncii şi să obţină rezultate bune în activitatea desfăşurată. Fiind un cadru cu perspective, a fost promovat succesiv în funcţii, iar în 1961 numit şef al unei secţii în Direcţia regională M.A.I.

Din aprilie 1968 îndeplineşte funcţia de adjunct al inspectorului şef la Inspectoratul de securitate judeţean Hunedoara. În acelaşi an a absolvit Universitatea serală de marxism-leninism.

Este apreciat ca un ofiţer capabil, înzestrat cu calităţi deosebite, având o temeinică pregătire profesională şi politică şi o experienţă valoroasă în munca de securitate. Se orientează bine şi operativ în munca de soluţionare a problemelor şi situaţiilor de mare diversitate ce apar în activitatea serviciilor pe care le coordonează. În actuala funcţie are o contribuţie însemnată la îmbunătăţirea muncii, la selecţionarea unor oameni care prin informaţiile şi datele furnizate au adus servicii importante securităţii statului. Se remarcă prin iniţiativă, curaj în abordarea problemelor, uşurinţa cu care redactează materialele de analiză şi fermitatea împotriva folosirii în muncă a metodelor simpliste, rutinate. Acordă atenţie împrospătării cunoştinţelor specifice domeniului în care activează, pretinzând în acelaşi timp şi subalternilor o asemenea preocupare. În relaţiile de muncă manifestă exigenţă şi principialitate. În rândul colectivului unde lucrează este unanim apreciat ca un tovarăş cu rezultate deosebite în muncă, cu reale perspective de dezvoltare şi autoritate binemeritate. Este membru în biroul organizaţiei de bază şi activist obştesc al Comitetului judeţean de partid, sarcini de care se achită cu conştiinciozitate.

Pentru merite în muncă a fost decorat cu ordine şi medalii ale R.S. România şi a fost avansat la gradul de locotenent-colonel înainte de termen.

Despre familie cunoaştem: tatăl a fost miner, a decedat în 1943. Mama a fost femeie de serviciu, a decedat în 1965. Are doi fraţi şi două surori. Un frate este tehnician, iar celălalt ofiţer M.F.A., membru de partid. O soră este funcţionară, membră de partid, a doua casnică.

Soţia este inginer miner, membră de partid. Tatăl ei a fost ţăran mijlocaş, în prezent pensionar C.A.P. Este membru de partid. Mama este casnică. Un frate al soţiei a fost ofiţer M.A.I., trecut în rezervă şi exclus din partid pentru dare de mită, iar altul a fost condamnat la 4 ani închisoare corecţională pentru delapidări.

Este propus în funcţia de inspector şef al Inspectoratului judeţean de securitate Hunedoara.

Secţia Cadre a C.C. al P.C.R. consideră că din punct de vedere al încrederii politice corespunde.

Secretar,
Pană Gheorghe

Şeful secţiei,
Cervencovici Andrei

Instructor,
Sandu Nicolae

16 aprilie 1970.

A.M.R., fond 121, rola 303, c. 195–196.

79

1970 aprilie 25. Referat de cadre al locotenent-colonelului Rizea Craiu, inspector şef al Inspectoratului judeţean de securitate Brăila

C.C. al P.C.R.
Secţia de Cadre

Rizea Craiu
Membru de partid din iunie 1955

– Născut la 1 octombrie 1926, în comuna Izvoarele, judeţul Prahova;
– Originea socială: muncitorească;

– Naționalitatea: română;
– Căsătorit, are un copil;
– Studii: liceul şi Universitatea serală de marxism-leninism;
– Profesia: ofițer M.A.I.;
– În prezent este inspector şef al Inspectoratului județean de securitate şi membru supleant al biroului Comitetului județean de partid Brăila. Are gradul de locotenent-colonel.

Rizea Craiu, din 1940 a urmat şcoala profesională de ucenici a Societății de Căi Ferate din Ploieşti, unde s-a calificat în meseria de mecanic pentru motoare „Diesel". După absolvirea şcolii în 1944 a continuat să lucreze în profesie la aceeaşi întreprindere. Din această perioadă este cunoscut ca un tânăr sârguincios, preocupat de pregătirea sa profesională. În 1946 s-a înscris în organizația „Tineretul Progresist", iar ulterior a devenit membru al U.T.C.

În octombrie 1948 a fost recrutat de Direcția regională de securitate Ploieşti şi încadrat ca lucrător operativ, acordându-i-se gradul de plutonier-major. Pentru rezultatele bune obținute în muncă a fost avansat la gradul de sublocotenent şi numit şef de birou în cadrul secției a II-a din aceeaşi direcție.

În 1953 a fost promovat locțiitor şef al raionului de securitate Pucioasa, iar după şase luni a fost trimis la grupa operativă din Făgăraş, unde a muncit un an. Din noiembrie 1954 a muncit patru ani ca locțiitor şef al serviciului şi şef Serviciu III din Direcția regională de securitate Ploieşti. Din această perioadă este apreciat ca un tovarăş capabil, cu spirit organizatoric şi inițiativă în muncă, fapt pentru care a fost avansat înainte de termen la gradul de căpitan.

Din august 1958 a urmat un curs de specialitate pe linie de securitate în U.R.S.S., pe care l-a absolvit cu calificativul „bine".

În august 1959, după terminarea cursului, a fost numit şef al Serviciului VIII din Direcția regională de securitate Ploieşti. În 1962 a fost avansat la gradul de maior, iar în august 1963 numit locțiitor şef al Serviciului III din aceeaşi direcție. În acest timp a absolvit liceul şi Universitatea serală de marxism-leninism.

În mai 1964 a fost transferat la Direcția regională de securitate Galați şi numit şef al Serviciului III, iar după un an a fost promovat locțiitor al comandantului. În această funcție a muncit cu răspundere şi a rezolvat cu competență sarcinile ce i-au revenit. Nu a fost însă suficient de combativ şi nu a luat poziție față de abaterile unor ofițeri. A acceptat cu uşurință propunerea comandantului de a primi un motor pentru o barcă, care fusese procurat pe căi ilicite, fapt pentru care în martie 1966 organizația de bază l-a sancționat cu „vot de blam".

În februarie 1968 a fost numit inspector şef al Inspectoratului județean de securitate Brăila, funcție ce o îndeplineşte şi în prezent. Este şi membru supleant al biroului Comitetului județean de partid.

Este apreciat ca un tovarăş capabil, cu o bună pregătire profesională şi politică. Cunoaşte bine problemele muncii de securitate, este un bun organizator şi conduce cu competență activitatea inspectoratului. Antrenează întregul colectiv la rezolvarea sarcinilor şi este operativ în muncă. Se ocupă de informarea, instruirea şi pregătirea lucrătorilor din subordine. Participă la îndeplinirea unor sarcini şi misiuni mai deosebite, reuşind prin exemplul personal să dezvolte la subordonați spiritul de vigilență şi combativitate față de elementele duşmănoase, inițiativă, operativitate şi discernământ în luarea unor măsuri. Se preocupă de pregătirea sa politică şi de cultură generală, urmează Academia de învățământ social-politic „Ştefan Gheorghiu", Facultatea de istorie, este în anul IV. Ca membru supleant al biroului Comitetului județean de partid, rezolvă sarcinile încredințate în mod conştiincios. În familie şi societate are comportare bună.

A fost decorat cu ordine şi medalii ale R.S. România.

Despre familie cunoaştem: tatăl a fost muncitor forestier, în prezent pensionar. În perioada anilor 1936–1938 a activat în partidul cuzist, fără să aibă funcții de răspundere. Mama este casnică. Are trei surori casnice.

Soția este casnică. Tatăl ei a fost muncitor, a decedat în 1946. Mama este casnică. Soția are un frate care în 1943 a fost trimis la un curs de specializare în Germania. Familia ei poartă corespondență cu el. Acesta a fost de trei ori în țară, în vizită la rude.

Secția de Cadre a C.C. al P.C.R. consideră că din punct de vedere al încrederii politice corespunde în funcția de membru supleant al biroului Comitetului județean de partid Brăila.

Secretar,
Pană Gheorghe

Şeful secției,
Cervencovici Andrei

Instructor în Secția de Cadre a
C.C. al P.C.R.
Crețu Gheorghe

25 aprilie 1970.

A.M.R., fond 121, rola 303, c. 172–173.

80

1970 noiembrie 12. Referat de cadre al generalului-maior Constandache Ioan Pavel, inspector şef al Inspectoratului de securitate judeţean Argeş

Consiliul Securităţii Statului — Secret
Direcţia personal şi învăţământ

General-maior Constandache Ioan Pavel
Membru de partid din 1945

– Născut la 8 octombrie 1925, în Bacău;
– Naţionalitatea: română;
– Originea socială: muncitorească;
– Studii: absolvent al Şcolii Superiore de Partid „Ştefan Gheorghiu“, cu examen de diplomă;
– Profesia: mecanic auto;
– Căsătorit, are doi copii;
– Încadrat în securitate în anul 1950;
– Îndeplineşte funcţia de inspector şef al Inspectoratului de securitate judeţean Argeş.

Constandache Pavel, în 1939 a terminat şapte clase generale în Bacău, după care s-a angajat ucenic la un atelier mecanic din Tecuci, unde concomitent a urmat şi trei clase profesionale, apoi a lucrat la diferiţi patroni din acelaşi oraş. Din aceste perioade este cunoscut ca un muncitor bine pregătit, respectuos şi cu o conduită corectă.

În anul 1944 a fost primit membru al U.T.C. şi trimis ca activist la judeţeana U.T.C. Tecuci, unde în 1945 a fost ales secretar al acestei organizaţii judeţene.

În anul 1945, îmbolnăvindu-se, a plecat în oraşul Bacău, la părinţi, iar după câteva luni, însănătoşindu-se, s-a angajat la un atelier mecanic particular din localitate, de unde în septembrie 1946 s-a transferat la atelierul mecanic al Comitetului regional P.C.R. Bacău, în aceeaşi funcţie. Şi în această perioadă a dovedit preocupare pentru îndeplinirea sarcinilor de partid şi profesionale.

În perioada decembrie 1947–octombrie 1949 a satisfăcut stagiul militar la Regimentul 9 Artilerie Moto din Divizia „Tudor Vladimirescu“, fiind lăsat la vatră cu gradul de sergent.

După satisfacerea stagiului militar s-a reîntors la atelierul mecanic al Comitetului regional P.C.R., unde a mai lucrat timp de şase luni.

La 10 martie 1950 a fost încadrat în securitate cu gradul de plutonier şi repartizat conducător auto la Serviciul judeţean de securitate Bacău. După câteva luni a fost înaintat la gradul de sublocotenent şi trecut în munca informativă.

Obţinând rezultate bune în activitatea sa, în 1951 a fost promovat şef al Biroului raional Paşcani, în 1953 şef al Serviciului de securitate Roman, iar la 1 noiembrie 1954 locţiitor şef al Direcţiei regionale M.A.I. Iaşi.

În aceste funcţii ofiţerul a muncit cu perseverenţă, a dovedit orientare, iniţiativă şi curaj în acţiuni, depistând activitatea mai multor elemente duşmănoase. În 1957 a fost promovat în funcţia de şef al Direcţiei regionale de securitate Argeş, iar din aprilie 1968 îndeplineşte funcţia de inspector şef al Inspectoratului de securitate judeţean Argeş.

În îndelungata sa activitate pe care o are în aparatul de securitate şi îndeosebi în cei 16 ani de când îndeplineşte numai funcţii de conducere (adjunct şef şi şef de unitate), generalul-maior Constandache Pavel s-a afirmat ca un ofiţer conştiincios, perseverent, cu calităţi şi aptitudini organizatorice, şi care prin eforturile depuse a reuşit să conducă în bune condiţii aparatul din subordine.

Tratează cu simţ de răspundere îndeplinirea sarcinilor ce-i revin, preocupându-se cu atenţie de ridicarea calităţii muncii, de orientarea ofiţerilor în direcţia rezolvării problemelor de conţinut, cât şi de perfecţionarea stilului şi metodelor de muncă ale şefilor de compartimente din cadrul unităţii.

Ca urmare a modului în care a ştiut să aplice principiile de partid în munca cu oamenii, să respecte şi să traducă în viaţă linia politică a partidului, legile ţării, ordinele şi indicaţiile conducerii Consiliului Securităţii Statului, aparatul din subordine a reuşit să obţină informaţii valoroase despre mai multe elemente duşmănoase care constituite în grup sau izolat desfăşurau activitate terorist-subversivă.

Personal a organizat şi condus acţiunile de depistare a mai multor bande de terorişti care au acţionat pe raza fostei regiunii Argeş (Şerban-Voican, Toma Arnăuţoiu şi [Gheorghe] Arsenescu), dovedind curaj, devotament şi spirit de sacrificiu. De asemenea, a participat la cercetarea unor cazuri mai deosebite de avarii, accidente şi incendii, contribuind la stabilirea cauzelor care au determinat producerea lor.

Prin iniţierea şi realizarea unor combinaţii informativ-operative în rândul diferiţilor cetăţeni străini au fost obţinute o serie de documentaţii şi planuri tehnice utile pentru economia noastră naţională.

În relaţiile cu subordonaţii foloseşte metode partinice, este cunoscut ca un tovarăş modest şi serios, care manifestă solicitudine faţă de nevoile oamenilor, fiind stimat şi apreciat de către aceştia.

S-a preocupat de ridicarea nivelului său politico-ideologic şi de cultură generală, reuşind să termine liceul şi Şcoala Superioară de Partid „Ştefan Gheorghiu“, cu examen de diplomă. La convocările de învăţământ a obţinut rezultate foarte bune la toate categoriile de pregătire.

Pentru activitatea desfăşurată şi rezultatele obținute, a fost decorat cu mai multe ordine şi medalii ale R.S.R., recompensat în bani şi obiecte de mai multe ori, iar la 23 august 1968 a fost înaintat la gradul de general-maior.

În activitatea ofițerului s-au manifestat şi unele lipsuri, în sensul că în unele perioade n-a acționat cu fermitate pentru tragerea la răspundere şi controlul unor subordonați care au săvârşit abateri, iar uneori manifestă nervozitate. Pentru faptul că a dovedit lipsă de exigență față de unii ofițeri care au comis acte de indisciplină, în 1967 a fost sancționat pe linie de partid cu „mustrare". Fiind un cadru cu o bună pregătire politico-ideologică, a tras învățămintele necesare şi manifestă preocupare permanentă pentru perfecționarea stilului şi metodelor sale de muncă.

Părinții tovarăşului general-maior Constandache Pavel au fost muncitori, în prezent pensionari, membri de partid.

Soția este casnică, neîncadrată politic. Aceasta are două surori: una coafeză, cealaltă casnică, ambele neîncadrate politic.

Tatăl soției a fost funcționar, decedat din 1941, iar mama este funcționară, neîncadrată politic.

În concluzie, generalul-maior Constandache Pavel[1] este un cadru inteligent, capabil, cu o bună pregătire politico-profesională, devotat, cu experiență îndelungată în munca de securitate şi care se bucură de prestigiu şi autoritate.

Şeful direcției
Colonel
Vlad Iulian

12 noiembrie 1970.

A.M.I., fond D.M.R.U., inventar nr. 7395, dosar nr. 6, f. 126–128.

[1] Prin ordinul nr. 01225 din 19 martie 1971 al preşedintelui Consiliului Securității Statului, generalul-maior Constandache Pavel a fost eliberat din funcția de inspector şef al Inspectoratului de securitate al județului Argeş şi numit în funcția de şef al Serviciului „C" la Centrul de evidență, dispecerat şi arhivă, cu o retribuție lunară de 4 300 lei (A.M.I., fond D.M.R.U., inventar nr. 7395, dosar nr. 6, f. 124).

81

1970 decembrie 8. Referat de cadre al locotenent-colonelului Iţcuş Dragoş, adjunct al şefului Inspectoratului de securitate al municipiului Bucureşti

C.C. al P.C.R.
Secţia Cadre

Iţcuş Dragoş
Membru de partid din septembrie 1947

– Născut la 16 septembrie 1928, în comuna Siret, judeţul Suceava;
– Originea socială: tatăl a fost profesor;
– Naţionalitatea: română;
– Căsătorit;
– Studii: liceul şi Şcoala superioară a cadrelor de conducere M.A.I. cu durata de un an;
– Cunoaşte satisfăcător limbile franceză şi germană;
– Profesia: ofiţer de securitate;
– În prezent este adjunct al şefului Inspectoratului de securitate al municipiului Bucureşti, are gradul de locotenent-colonel.

Iţcuş Dragoş, din 1938 a urmat liceul teoretic în Rădăuţi, Timişoara şi Suceava, obţinând în 1946 diploma de bacalaureat. Ca elev s-a preocupat de învăţătură şi a avut o comportare corectă faţă de colegi şi profesori.

După absolvirea liceului, în 1946 s-a angajat mai întâi ca pedagog la liceul de băieţi din Suceava, apoi funcţionar la Inspectoratul şcolar regional din aceeaşi localitate. Concomitent a urmat şi anul I al Facultăţii de drept din Iaşi, la cursurile fără frecvenţă. A făcut parte din comitetul Frontului democrat universitar şi biroul organizaţiei de bază al inspectoratului şcolar.

În octombrie 1948 a fost trimis la Şcoala de ofiţeri M.A.I. din Bucureşti, la terminarea căreia, în 1950, i s-a acordat gradul de locotenent. În acelaşi an a fost numit comandant de baterie în cadrul Batalionului de securitate Botoşani, apoi a îndeplinit aceeaşi funcţie la batalionul din Tecuci. Ca urmare a rezultatelor bune obţinute, în aprilie 1952 a fost numit în funcţia de şef birou la Regimentul de securitate Bucureşti. Aici, cât şi în celelalte unităţi, a fost apreciat ca un ofiţer capabil, conştiincios şi operativ în executarea sarcinilor.

În ianuarie 1954 a fost mutat în cadrul Direcţiei trupelor operative şi de pază ale M.A.I., unde a lucrat ca şef de birou, iar după doi ani a fost promovat locţiitor şef secţie organizare. În 1960 a fost transferat la Direcţia a III-a a Securităţii statului,

unde a îndeplinit succesiv funcțiile: ofițer I, locțiitor șef birou, iar din 1964 locțiitor șef serviciu. În acest timp a fost avansat la termen până la gradul de locotenent-colonel.

Din 1965 a urmat cursul superior de securitate pentru cadrele de conducere, cu durata de un an, la absolvirea căruia a obținut calificativul „foarte bine", apoi a continuat să lucreze în aceeași funcție până în septembrie 1967, când a fost numit șef al Serviciului I din cadrul Inspectoratului de securitate al municipiului București. După un an a fost promovat adjunct al șefului inspectoratului, funcție pe care o are și în prezent. Conduce nemijlocit în continuare și serviciul I.

Din aprecieri rezultă că are o bună pregătire profesională, politică și de cultură generală, orientare, spirit organizatoric și inițiativă în muncă. A acumulat o bogată experiență în munca de securitate, dovedește pasiune și participă efectiv la finalizarea unor acțiuni importante pe linia compartimentelor de care răspunde. Desprinde cu ușurință problemele de fond din activitatea inspectoratului, are capacitate de analiză și sinteză, iar prin propunerile făcute, părerile și sugestiile date, aduce o contribuție însemnată la îmbunătățirea muncii colectivului de conducere. Coordonează cu competență activitatea subordonaților, îi ajută în îndeplinirea misiunilor încredințate și militează pentru realizarea unei discipline militare ferme în unitate.

Este membru al Comitetului de partid din cadrul inspectoratului și face parte din Comisia pentru problemele muncii la M.F.A., M.A.I., C.S.S. și Justiție a Comitetului municipal de partid București. În aceste funcții își îndeplinește cu conștiinciozitate sarcinile ce-i revin. În relațiile cu subordonații este corect și principial, iar în familie și societate are comportare corespunzătoare.

A fost decorat cu ordine și medalii ale R.S. România.

Despre familie cunoaștem: tatăl a fost profesor, în prezent pensionar, membru de partid. Mama este casnică.

Soția este dactilografă, membră de partid. Părinții ei au fost țărani săraci. Tatăl a decedat în 1955. Mama a lucrat în C.A.P., în prezent este pensionară.

Secția pentru controlul muncii la M.F.A., M.A.I., C.S.S. și Justiție a C.C. al P.C.R. propune numirea lui într-o funcție din nomenclatură.

Secția Cadre a C.C. al P.C.R. consideră că este corespunzător.

Secretar,
Pană Gheorghe

Șeful secției,
Cervencovici Andrei

Instructor,
Mușat Cristea

8 decembrie 1970.

A.M.R., fond 121, rola 303, c. 223–224.

82

1971 ianuarie 20. Referat de cadre al maiorului Drăgoi Ion Nicolae, șeful Serviciului II contrainformații în sectoarele economice la Inspectoratul de securitate al județului Argeș

Consiliul Securității Statului Secret
Direcția personal și învățământ

Maior Drăgoi (Ion) Nicolae
Membru de partid din 1955

– Născut la 2 aprilie 1933, în comuna Crânguri, județul Dâmbovița;
– Naționalitatea: română;
– Originea socială: muncitorească;
– Studii: urmează anul V la Facultatea de drept;
– Profesia: strungar în fier;
– Căsătorit, are doi copii;
– Încadrat în securitate la 1 septembrie 1953;
– Îndeplinește funcția de șef al Serviciului II contrainformații în sectoarele economice din Inspectoratul de securitate al județului Argeș.

Drăgoi Nicolae, în 1947 a terminat șapte clase primare, după care a urmat doi ani la Școala profesională din Păltiniș – Ciuc, apoi s-a transferat la Școala profesională Grivița Roșie – București, pe care a absolvit-o în 1950, calificându-se în meseria de strungar.

După absolvirea școlii profesionale s-a angajat ca strungar la Atelierele C.F.R. Grivița Roșie-București, unde a lucrat până în ianuarie 1953, apoi s-a transferat la Schela petroliferă Gârleni – Găești, unde a lucrat tot ca strungar timp de șapte luni. Din aceste perioade este cunoscut ca un tânăr cu o bună pregătire profesională și preocupat de îndeplinirea sarcinilor de plan.

La 1 septembrie 1953 a fost chemat în cadrele active ale securității statului, cu gradul de sublocotenent, și repartizat la fosta Direcția regională de securitate Argeș, unde până în 1958 a lucrat în secția de cadre a unității, dovedind orientare și conștiinciozitate în muncă. În 1955 a fost primit membru de partid.

În 1958 a fost mutat ca lucrător operativ la fostul raion de securitate Pitești. Fiind un ofițer inteligent, a reușit ca la scurt timp să cunoască specificul muncii informative, obținând unele rezultate concrete în activitatea sa.

În 1959 a urmat cursul de perfecționare cu durata de zece luni la Școala militară de ofițeri de securitate, unde s-a situat printre primii la învățătură. După absolvirea cursului a lucrat în cadrul Serviciului II, iar în 1961 a fost promovat în funcția de șef al biroului de securitate Corbeni și apoi Lotru.

Prin eforturile depuse a reuşit să se edifice asupra situației din aceste obiective şi a luat măsuri corespunzătoare pentru încadrarea şi lucrarea informativă a elementelor suspecte.

Ca urmare a rezultatelor obținute, la 1 aprilie 1968 a fost promovat în funcția de şef al secției a II-a din cadrul Serviciului municipal de securitate Piteşti, iar de la 1 aprilie 1969 îndeplineşte funcția de şef al Serviciului II contrainformații în sectoarele economice din cadrul inspectoratului.

În actuala funcție dovedeşte competență şi orientare, are capacitate organizatorică, putere de muncă şi discernământ. Analizează periodic situația informativ-operativă din obiectivele deservite informativ şi dă indicații competente subordonaților.

Datorită perseverenței cu care a muncit, a reuşit să situeze activitatea serviciului la un nivel corespunzător sarcinilor, realizând prevenirea unor fenomene negative în obiectivele industriale care puteau produce pagube mari economiei naționale.

Manifestă multă pasiune în muncă, este rezistent la eforturi fizice şi intelectuale.

Ca lipsuri, uneori nu a manifestat exigența necesară față de activitatea nesatisfăcătoare a unora dintre subordonați.

În 1964 a absolvit cu rezultate foarte bune cursul scurt de pregătire de luptă de la Bran şi a susținut examenul în vederea împuternicirii să efectueze acte de urmărire penală.

Se preocupă de pregătirea sa superioară, urmând anul V la Facultatea de drept, curs fără frecvență.

Pentru rezultatele bune obținute în muncă a fost decorat cu două ordine şi cinci medalii, premiat în bani şi avansat în mod succesiv până la gradul actual.

Tatăl său a fost muncitor C.F.R., iar mama casnică, ambii decedați.

Ofițerul are un frate, de profesie mecanic.

Soția ofițerului este funcționară, membră de partid. Tatăl ei este muncitor, membru de partid, iar mama pensionară.

Soția are doi frați, unul este electrician şi celălalt funcționar.

În concluzie, maiorul Drăgoi Nicolae posedă o bună pregătire profesională, politică şi culturală, are experiență în munca de securitate, spirit organizatoric şi putere de muncă[1].

p. Şeful direcției
Colonel [indescifrabil]

20 ianuarie 1971.

A.M.I., fond D.M.R.U., inventar nr. 7395, dosar nr. 6, f. 137–138.

[1] Prin ordinul nr. 01227 din 19 martie 1971 al președintelui Consiliului Securității Statului, maiorul Drăgoi Nicolae a fost numit în funcția de adjunct inspector şef şi şef al Serviciului II la Inspectoratul județean de securitate Argeş, cu o retribuție lunară de 2 850 lei (A.M.I., fond D.M.R.U., inventar nr. 7395, dosar nr. 6, f. 135).

83

1971 februarie 5. Referat de cadre al maiorului Dănescu Stan Gheorghe, numit inspector şef al Inspectoratului de securitate al judeţului Ialomiţa

Consiliul Securităţii Statului — Secret
Cabinet
Nr. 0320129 din 8 februarie 1971

Către
Secretariatul Comitetului Central al
Partidului Comunist Român

Supunem aprobării Secretariatului Comitetului Central al Partidului Comunist Român următoarele propuneri:

1. Eliberarea din funcţia de inspector şef al Inspectoratului de securitate judeţean Ialomiţa a locotenent-colonelului Mocanu Petre Vasile[1].

2. Numirea în funcţia de inspector şef al Inspectoratului de securitate judeţean Ialomiţa a maiorului Dănescu Stan Gheorghe, şef de serviciu la Inspectoratul de securitate al municipiului Bucureşti.

Anexăm referatul maiorului Dănescu Stan Gheorghe.

Preşedintele Consiliului Securităţii Statului
Ion Stănescu

Consiliul Securităţii Statului — Secret
Direcţia Personal şi Învăţământ

Maior Dănescu Stan Gheorghe
Membru de partid din octombrie 1953

– Născut la 28 iulie 1928, în comuna Vânătorii Mici, judeţul Ilfov;
– Naţionalitatea: română;
– Originea socială: ţăran cu gospodărie mică (C.A.P.);
– Studii: Facultatea de drept cu examen de diplomă;
– Profesia: jurist;

[1] Prin ordinul preşedintelui Consiliului Securităţii Statului nr. 01209 din 1 martie 1971 locotenent-colonelul Mocanu Vasile a fost numit şef serviciu la Inspectoratul de securitate judeţean Ilfov, cu o retribuţie lunară de 2 450 lei (A.M.I., fond D.M.R.U., inventar nr. 7395, dosar nr. 6, f. 26).

– Căsătorit, are doi copii;
– Încadrat în securitate în 1954;
– Îndeplineşte funcţia de şef al Serviciului IV din Inspectoratul de securitate al municipiului Bucureşti.

Dănescu Gheorghe a absolvit în 1942 şcoala generală în comuna natală, după care a venit la Bucureşti, unde, până în 1948, a lucrat la mai multe ateliere de cizmărie. În anul 1948 s-a transferat la Uzinele textile „7 Noiembrie“, fiind încadrat mai întâi ca ţesător, apoi ca ajutor de şofer. În aceste perioade a fost apreciat ca un muncitor conştiincios şi cu o comportare bună.

Între anii 1950 şi 1952 a efectuat stagiul militar la o unitate de grăniceri. Dovedindu-se un ostaş disciplinat şi cu o bună pregătire de luptă şi politică, în 1950 a fost primit membru al U.T.C.

După terminarea stagiului militar a revenit la Uzinele textile „7 Noiembrie“ Bucureşti, în funcţia de pontator. În ianuarie 1953 a fost selecţionat şi trimis la Şcoala militară de ofiţeri de securitate, unde, pentru rezultatele bune obţinute, a fost primit membru de partid. După absolvire, în septembrie 1954, i s-a acordat gradul de locotenent şi a fost repartizat la Direcţia de anchete penale.

Încă de la începutul activităţii sale în aparatul de securitate, a depus eforturi susţinute pentru a-şi însuşi specificul muncii de anchetă. Fiind un ofiţer energic, cu spirit de orientare şi discernământ, în anchetele pe care le-a efectuat a manifestat combativitate, respect faţă de legile statului, iniţiativă şi perseverenţă, atât în demascarea elementelor arestate şi a legăturilor lor, cât şi în probarea activităţii duşmănoase a acestora. A dovedit o bună pregătire profesională, exploatând în mod judicios materialele informative şi mijloacele de probă pentru stabilirea adevărului, iar actele de procedură penală le-a întocmit cu simţ de răspundere.

Apreciindu-se activitatea sa, la 1 ianuarie 1965 a fost promovat adjunct şef serviciu, funcţie în care a avut un aport substanţial la îmbunătăţirea calităţii muncii colectivului respectiv. Pe linie de partid a îndeplinit sarcina de secretar al organizaţiei de bază, de care s-a achitat în mod corespunzător.

La 1 decembrie 1967, serviciul din care făcea parte a fost transferat la Inspectoratul de securitate al municipiului Bucureşti. Ofiţerul a deţinut în continuare funcţia menţionată până la 1 octombrie 1968, când Serviciul de anchete a fost desfiinţat. Cu această ocazie, ţinându-se seama de capacitatea sa profesională, de pregătirea politico-ideologică şi culturală, precum şi de experienţa pe care o avea în muncă, a fost promovat şef al Serviciului IV (artă, cultură, studenţi). În această funcţie, încă de la început a dovedit interes, putere de muncă şi competenţă, iniţiind o serie de măsuri privind analiza bazei de lucru, activizarea reţelei informative, recrutarea de noi informatori şi colaboratori, fapt ce a avut ca urmare obţinerea unor materiale foarte utile muncii de securitate.

Paralel, a depus eforturi pentru pregătirea sa generală, în 1968 reuşind să absolve Facultatea de drept cu examen de diplomă. De asemenea, studiază cu perseverenţă limba franceză, iar la tragerile cu armamentul din dotare şi la celelalte categorii de pregătire de luptă obţine rezultate foarte bune şi bune. În întreaga sa activitate s-a dovedit a fi un ofiţer disciplinat, modest şi principial în relaţiile de muncă.

Ca membru al colectivului de conducere din unitate, manifestă multă preocupare pentru îndeplinirea în cele mai bune condiţii a sarcinilor ce revin inspectoratului. De asemenea, a fost apreciată de organul de partid şi contribuţia pe care şi-a adus-o în perioada 1969–1970 ca membru al Comitetului de partid al C.S.S.

Pentru rezultatele obţinute în muncă, a fost decorat cu două ordine şi mai multe medalii ale Republicii Socialiste România şi recompensat de mai multe ori cu bani, precum şi cu obiecte.

În activitatea ofiţerului se constată însă şi anumite deficienţe, dintre care mai evidente sunt insuficienta exigenţă faţă de subordonaţi, precum şi unele manifestări de nervozitate şi pripeală.

Tatăl său a fost ţăran cu gospodărie mijlocie, iar apoi membru în C.A.P. Mutându-se în Bucureşti, s-a angajat paznic la o întreprindere. Mama este casnică. Ambii sunt neîncadraţi politic. Are un frate, ofiţer la U.M. 0755, membru de partid, o soră casnică şi alta cooperatoare agricolă. Amândouă sunt neîncadrate politic.

Soţia ofiţerului a fost croitoreasă. În prezent este casnică, neîncadrată politic. Tatăl ei a fost ţăran cu gospodărie mijlocie, în prezent membru în C.A.P., neîncadrat politic. Mama a fost casnică (decedată în 1962).

Soţia are doi fraţi – unul plutonier adjutant la M.F.A., iar celălalt croitor – şi o soră, membră în C.A.P. Toţi sunt neîncadraţi politic.

În concluzie, se poate aprecia că maiorul Dănescu Gheorghe, întrunind o serie de calităţi valoroase, ca perseverenţa în muncă, spiritul organizatoric, buna pregătire profesională şi politică, precum şi preocuparea pentru perfecţionarea activităţii pe care o desfăşoară, este un ofiţer cu perspective în munca de securitate[1].

Şeful direcţiei
Colonel,
Vlad Iulian

5 februarie 1971.

A.C.N.S.A.S., fond C.C. al P.C.R. – xerocopii, dosar nr. 1, f. 40; A.M.I., fond D.M.R.U., inventar nr. 7395, dosar nr. 6, f. 23–24.

[1] Prin ordinul 01207/1 martie 1971 a fost numit inspector şef la Inspectoratul de securitate al judeţului Ialomiţa, cu o retribuţie lunară de 3 700 lei, iar prin ordinul nr. 01208/1 martie 1971 al preşedintelui Consiliului Securităţii Statului, maiorul Dănescu Gheorghe a fost înaintat la gradul de locotenent-colonel „înaintea expirării stagiului minim" (A.M.I., fond D.M.R.U., inventar nr. 7395, dosar nr. 6, f. 22, 25).

84

1971 februarie 25. Referat de cadre al locotenent-colonelului Istrate Constantin Dumitru, şef serviciu la Direcția a XII-a

Consiliul Securității Statului — Secret
Direcția personal şi învățământ

Locotenent-colonel Istrate Constantin Dumitru
Membru de partid din 1954

– Născut la 31 iulie 1928, în comuna Boroaia, județul Suceava;
– Naționalitatea: română;
– Originea socială: țăran cu gospodărie mică (C.A.P.);
– Studii: urmează anul IV la Academia de învățământ social-politic „Ștefan Gheorghiu“;
– Profesia: ofițer;
– Căsătorit, are trei copii;
– Încadrat în securitate din 1951;
– Îndeplinește funcția de şef serviciu la Direcția a XII-a.

Istrate Dumitru, în 1941 a absolvit şapte clase generale în comuna natală, după care a urmat în particular două clase de liceu. În 1943 s-a înscris la o şcoală de contabili din Iaşi, de unde în aprilie 1944 s-a retras şi s-a refugiat cu un detaşament de premilitari în regiunea Oltenia şi a lucrat la munca câmpului la diferiți cetățeni până în septembrie 1944, când a revenit în comuna natală.

Între 1945–1946 a absolvit o şcoală de contabili din Galați, iar în luna iulie 1946 s-a angajat la cooperativa din comună, îndeplinind funcția de contabil până în septembrie 1949. Din aceste perioade a fost cunoscut ca un tânăr muncitor şi cu comportare bună. În 1948 a fost primit în U.T.C.

În septembrie 1949 a fost selecționat şi trimis să urmeze cursurile Şcolii de ofițeri M.A.I. Rodna, pe care a absolvit-o la 6 martie 1951, cu gradul de locotenent şi repartizat la Centrul de instrucție şi securitate Dorohoi, unde a îndeplinit succesiv funcțiile de comandant pluton şi şef birou cu pregătirea de luptă. În 1952 a fost mutat la Comandamentul trupelor de securitate, unde a lucrat până în iunie 1956 ca locțiitor şef birou la secția mobilizare. În aceste unități s-a remarcat ca un ofițer conştiincios, bun executant al ordinelor şi preocupat de pregătirea politică şi militară a subordonaților. În luna martie 1954 a fost primit membru de partid, calitate în care a desfăşurat o activitate corespunzătoare.

Din 1956 până în 1957 a urmat cursurile Școlii M.A.I. nr. 3 şi la absolvire a fost repartizat la Direcția a XII-a, fostul serviciu XI, în funcția de lucrător supraveghere operativă.

În această unitate a aplicat cunoştințele însuşite în şcoală şi a muncit cu simț de răspundere pentru executarea ordinelor. Dând dovadă de perseverență şi simț de răspundere în muncă, a reuşit să facă progrese atât sub aspectul pregătirii sale politice, profesionale şi culturale, cât şi al îndeplinirii sarcinilor ce i-au fost încredințate. Afirmându-se ca un ofițer competent şi cu perspective, a fost promovat succesiv până la funcția de şef serviciu, pe care o îndeplineşte şi în prezent.

Ca şef serviciu dovedeşte capacitate, spirit de organizare, operativitate, este exigent şi reuşeşte să conducă cu competență munca. Personal a participat la unele acțiuni mai importante pe linie de filaj, manifestând inițiativă, orientare şi curaj. Se preocupă de rezolvarea problemelor principale din serviciu, controlând şi sprijinind pe subordonați în executarea ordinelor.

Conducerea unității a primit de mai multe ori mulțumiri din partea organelor informative pentru contribuția adusă de serviciul pe care-l conduce ofițerul, în demascarea, prinderea în flagrant şi deferirea în justiție a unor elemente.

Pentru rezultatele obținute a fost recompensat în bani, decorat cu ordine şi medalii ale Republicii Socialiste România, iar la 30 decembrie 1967 a fost avansat înainte de expirarea stagiului minim la gradul de locotenent-colonel.

La convocările de pregătire militară, cât şi la cele profesionale, a obținut rezultate foarte bune, posedă permis de conducere auto şi ştie să înoate.

Ofițerul s-a preocupat şi de pregătirea sa superioară, în prezent fiind student în anul IV la Academia de învățământ social-politic „Ştefan Gheorghiu“, curs fără frecvență. Ca membru de partid face parte din biroul Comitetului organizației din unitate, unde desfăşoară o activitate corespunzătoare.

Este sănătos, bine dezvoltat fizic şi rezistent la eforturi. În familie şi societate are o comportare corectă, bucurându-se de stimă şi autoritate.

În activitatea sa uneori a dovedit lipsă de tact şi nervozitate în relațiile cu subordonații, folosind un ton necorespunzător față de aceştia. În decembrie 1969 a fost pedepsit cu „mustrare la adunarea ofițerilor“ pentru faptul că fără aprobare a făcut mutări de cadre dintr-un colectiv în altul.

Tată său este membru în C.A.P., iar mama casnică, neîncadrați politic.

Are doi frați şi două surori. Un frate este ofițer M.F.A., iar al doilea este funcționar, membri de partid. Surorile sunt casnice, neîncadrate politic.

Soția ofițerului este profesoară de limba rusă, membră de partid. Tatăl ei este pensionar, până în 1946 a fost plutonier-major de cavalerie. În trecut nu a făcut parte din nici o organizație politică, iar după 23 august 1944 a activat în P.N.P., până la autodizolvare. Mama este casnică, neîncadrată politic.

Soția ofițerului are două surori, dintre care una este farmacistă, membră de partid, iar cealaltă funcționară, neîncadrată politic.

În concluzie, locotenent-colonelul Istrate Dumitru este un ofițer capabil, bine pregătit profesional și politic, cu experiență în munca de supraveghere operativă și cu perspective pentru munca de securitate[1].

p. Șeful direcției
Col. Bucurescu Gianu

25 februarie 1971.

A.M.I., fond D.M.R.U., inventar nr. 7385, dosar nr. 7, nenumerotat.

85

1971 iunie 19. Referat de cadre al colonelului Băleanu Gheorghe, adjunct al șefului Direcției a XII-a din cadrul Consiliului Securității Statului, propus în funcția de inspector șef al Inspectoratului județean de securitate Bihor

C.C. al P.C.R.
Secția Cadre

Băleanu Gheorghe
Membru de partid din ianuarie 1946

– Născut la 9 noiembrie 1925, în comuna Răzvad, județul Dâmbovița;
– Originea socială: muncitorească;
– Naționalitatea: română;
– Căsătorit, are trei copii;
– Studii: Școala de ofițeri M.A.I. de doi ani și Școala superioară de partid „Ștefan Gheorghiu", în prezent dă examene de diferență la Facultatea de drept;
– Profesia: ofițer de securitate, are gradul de colonel;
– În prezent este adjunct al șefului Direcției a XII-a din cadrul Consiliului Securității Statului.

[1] Prin ordinul nr. 01359 din 15 mai 1971 al președintelui Consiliului Securității Statului, locotenent-colonelul Istrate Dumitru a fost numit în funcția de adjunct al șefului Direcției a XII-a (A.M.I., fond D.M.R.U., inventar nr. 7385, dosar nr. 7, nenumerotat).

Băleanu Gheorghe în 1941 s-a angajat ucenic la Întreprinderea mecanică Mija, unde a urmat şcoala profesională, calificându-se în meseria de ajustor mecanic. Din 1944 a lucrat la Arsenalul armatei. În toamna aceluiaşi an s-a încadrat în sindicat şi U.T.C. şi a participat la diferite acţiuni iniţiate de organizaţia de partid din întreprindere.

În 1946 a fost scos din producţie şi promovat activist la Comitetul sindicatului petrol, gaz-metan din Gura Ocniţei, apoi la Comitetul sindical Dâmboviţa.

În 1948 a fost trimis la Şcoala de ofiţeri M.A.I. cu durata de doi ani, după absolvirea căreia i s-a acordat gradul de locotenent şi a fost repartizat la Compania de pompieri din Câmpina.

În 1950 a fost încadrat în Direcţia a IV-a din M.A.I. ca lucrător operativ, apoi promovat şef de serviciu.

Din 1953 a îndeplinit funcţia de şef al Serviciului de contrainformaţii al Armatei a III-a Cluj.

În 1955 a fost trimis în U.R.S.S., unde a urmat un curs de specializare în probleme de securitate. Revenit în ţară, a continuat să lucreze în aceeaşi funcţie până în 1962, când a fost adus din nou în centrala M.A.I. în funcţia de adjunct şef direcţie.

În 1969 a fost numit adjunct al inspectorului şef al Inspectoratului de securitate din municipiul Bucureşti, iar din 1970 este adjunct al şefului Direcţiei a XII-a din cadrul Consiliului Securităţii Statului.

Din aprecieri rezultă că are o bună pregătire profesională. Lucrând în diferite compartimente ale muncii de securitate, a acumulat experienţă, reuşind să conducă şi să rezolve cu competenţă problemele din domeniul în care lucrează. A contribuit la depistarea unor elemente duşmănoase. În acţiunile întreprinse a dovedit orientare, curaj şi fermitate. Prin exemplul personal şi perseverenţă în muncă a imprimat disciplină şi simţ de răspundere în îndeplinirea sarcinilor de serviciu. A absolvit la curs fără frecvenţă Şcoala superioară de partid „Ştefan Gheorghiu“, iar în prezent dă examene de diferenţă la Facultatea de drept. În viaţa familială şi în societate are comportare bună.

Despre familie cunoaştem: tatăl a fost muncitor, a decedat în 1928. Tatăl vitreg, de asemenea muncitor, înainte de 23 august 1944 a activat în mişcarea muncitorească, a decedat. Mama este casnică, membră de partid. Are un frate subofiţer, membru de partid.

Soţia este casnică. Tatăl ei este de profesie strungar, în trecut a posedat 5 ha pământ şi cârciumă. A fost preşedintele organizaţiei P.N.L. din comună. Din 1948 a lucrat în profesie, în prezent este pensionar. Mama este casnică.

Are trei fii, din care doi sunt studenţi, iar unul elev, membri ai U.T.C.

Conducerea Consiliului Securităţii Statului propune numirea sa în funcţia de inspector şef al Inspectoratului judeţean de securitate Bihor.

Secţia pentru controlul muncii la M.F.A., M.A.I., C.S.S. şi Justiţie a C.C. al P.C.R. este de acord cu această propunere.

Secția Cadre a C.C. al P.C.R. consideră că este corespunzător şi poate fi numit în funcția în care este propus.

Secretar,
Pană Gheorghe

Șeful secției,
Savu Ion

Instructor,
Liteanu Nicolae

19 iunie 1971.

A.M.R., fond 121, rola 303, c. 162–163.

86

1971 august 20. Referat de cadre al locotenent-colonelului Dumitrescu Constantin Dumitru, adjunct inspector şef la Inspectoratul de securitate al județului Cluj

Consiliul Securității Statului — Secret
Direcția personal şi învățământ

Locotenent-colonel Dumitrescu Constantin Dumitru
Membru de partid din 1946

– Născut la 26 octombrie 1926, în Slatina, județul Olt;
– Naționalitatea: română;
– Originea socială: muncitorească;
– Studii: urmează anul IV al Facultății de drept, curs fără frecvență;
– Profesia: sudor;
– Căsătorit, are doi copii;
– Încadrat în securitate la 23 august 1953;
– Îndeplinește funcția de adjunct inspector şef la Inspectoratul de securitate al județului Cluj.

Dumitrescu Dumitru, în 1941 a terminat şapte clase elementare în Ploieşti, după care până în 1945 a urmat patru clase profesionale la Uzinele „1 Mai“ din acelaşi oraş, calificându-se în meseria de sudor. Ca elev a manifestat preocupare pentru însuşirea cunoştințelor predate, a fost disciplinat şi a obținut rezultate bune la învățătură.

În 1945 a fost primit în organizația U.T.C., achitându-se în mod corespunzător de sarcinile încredințate.

După absolvirea şcolii profesionale a fost repartizat la Uzinele „1 Mai“ Ploieşti, unde a lucrat ca sudor până în ianuarie 1946, când, la cerere, a fost transferat la Atelierele de reparat material rulant. Ca muncitor în producţie, a aplicat cu pricepere cunoştinţele acumulate în şcoală şi a dovedit interes pentru realizarea sarcinilor profesionale, fapt pentru care în 1946 a fost primit membru în P.C.R.

În 1947 s-a angajat la Cooperativa „30 Decembrie“ din Ploieşti, unde a lucrat în calitate de referent până în 1950. Tot în această perioadă a urmat şi Şcoala medie tehnică metalurgică, curs seral, pe care a absolvit-o în 1950, fiind repartizat la Uzinele de utilaj chimic Ploieşti, unde a lucrat timp de doi ani.

În august 1952 a fost selecţionat şi trimis la Şcoala de ofiţeri politici nr. 3 Breaza, pe care a absolvit-o la 23 august 1953 cu gradul de locotenent. Ca ofiţer, a lucrat mai întâi la Direcţia a IV-a în funcţia de anchetator penal, apoi, din martie 1960, la Direcţia a XIII-a. În aceste perioade s-a preocupat pentru însuşirea specificului muncii, dovedind interes şi conştiinciozitate în realizarea sarcinilor profesionale. A anchetat o serie de cazuri importante, reuşind să demaşte activitatea duşmănoasă a elementelor reţinute şi să întocmească lucrări de bună calitate. Ca urmare a rezultatelor obţinute, în 1962 a fost promovat în funcţia de locţiitor şef serviciu la aceeaşi direcţie, iar la 1 iulie 1962 mutat ca şef al Serviciului VIII în cadrul Direcţiei regionale de securitate Cluj, conducând cu competenţă activitatea subordonaţilor.

La 1 august 1963 a fost numit şef al Serviciului I informaţii interne, funcţie în exercitarea căreia a dat dovadă de perspicacitate şi orientare, contribuind efectiv la ridicarea calităţii muncii. Sub îndrumarea sa au fost recrutaţi informatori capabili, care au furnizat o serie de materiale valoroase şi au fost finalizate cu rezultate pozitive mai multe acţiuni informative. A iniţiat şi condus personal mai multe acţiuni care s-au soldat cu rezultate operative.

Avându-se în vedere activitatea pozitivă desfăşurată de ofiţer în munca practică, la data de 1 aprilie 1968 a fost promovat în funcţia de adjunct inspector şef, funcţie pe care o deţine şi în prezent.

În această calitate a continuat să muncească cu seriozitate şi pasiune pentru rezolvarea cu promptitudine a sarcinilor de serviciu. Analizează cu discernământ şi profunzime acţiunile pe care le lucrează ofiţerii din compartimentele pe care le coordonează, sesizează esenţialul şi dă indicaţii preţioase pentru rezolvarea la un nivel calitativ a problemelor ce apar. Sub îndrumarea sa directă, ofiţerii din subordine au obţinut materiale informative importante, cu privire la activitatea ostilă a unor elemente legionare, reuşindu-se ca prin măsurile întreprinse să se preîntâmpine publicarea de către unele din acestea a unor scrieri cu conţinut duşmănos. De asemenea, pentru curmarea activităţii naţionalist-iredentiste, la propunerea ofiţerului au fost aplicate o gamă largă de măsuri cu caracter preventiv.

Are o bună pregătire profesională, politico-ideologică şi se preocupă de îmbogăţirea cunoştinţelor sale de cultură generală, în prezent fiind student în anul IV la Facultatea de drept, unde obţine rezultate bune la învăţătură.

A urmat cursul de pregătire de luptă de la Bran şi a susţinut examenul de împuternicire pentru activitatea de urmărire penală. Are permis de conducere auto,

este sănătos şi rezistent la eforturi, iar la tragerile cu armamentul din dotare obţine rezultate bune şi foarte bune.

Pentru munca desfăşurată şi realizările obţinute a fost decorat cu două ordine şi şapte medalii ale Republicii Socialiste România, recompensat cu bani şi obiecte şi avansat înainte de termen la gradul de locotenent-colonel. În ultimii doi ani i s-a acordat calificativul „foarte bine“ în notările de serviciu.

În activitatea ofiţerului se manifestă şi unele lipsuri. Astfel, în urmărirea activităţii elementelor legionare nu a luat măsuri pentru ca în toate cazurile să fie cunoscute deplasările pe care le-au efectuat unele dintre acestea şi ca urmare, în unele situaţii nu au fost sesizate organele de securitate care trebuiau să le aibă în atenţie.

Insuficiente măsuri au fost luate şi pe linia folosirii mijloacelor tehnice, mai ales cu privire la instalarea unor sisteme de alarmare şi capcane în locurile pretabile la acţiuni duşmănoase. O altă deficienţă constă în aceea că informatorii şi colaboratorii care şi-au petrecut concediile de odihnă pe litoral sau în diferite staţiuni nu au fost temeinic instruiţi şi ca urmare aportul acestora nu a fost la nivelul exigenţelor conducerii Consiliului Securităţii Statului.

Părinţii săi au fost muncitori, tatăl membru de partid, ambii decedaţi.

Are un frate lăcătuş, membru P.C.R., şi o soră contabilă, neîncadrată politic. Aceasta în 1962 a fost condamnată la zece ani închisoare corecţională pentru delapidare. Soţul ei este tehnician, neîncadrat politic. În 1957 a fost condamnat la un an şi două luni închisoare corecţională pentru fals în acte.

Soţia ofiţerului este casnică, membră P.C.R. Tatăl ei a fost subofiţer, a decedat în 1942, iar mama este casnică, neîncadrată politic.

Soţia are două surori, funcţionare, neîncadrate politic.

Ofiţerul are două fete, una în vârstă de 19 ani, absolventă a liceului, neîncadrată în câmpul muncii, se pregăteşte pentru admitere în învăţământul superior. Cealaltă este elevă în clasa a X-a liceu. Ambele sunt membre U.T.C., cunoscute cu o comportare corectă în societate.

În concluzie, locotenent-colonel Dumitrescu Dumitru este un ofiţer inteligent, curajos, capabil, cu o bună pregătire profesională şi politică, cu experienţă în munca de conducere şi prezintă perspective pentru activitatea de viitor[1].

Şeful direcţiei
General-maior,
Vlad Iulian

20 august 1971.

A.M.I., fond D.M.R.U., inventar nr. 7395, dosar nr. 12, f. 331–333.

[1] Prin ordinul nr. 01845 din 1 noiembrie 1971 al preşedintelui Consiliului Securităţii Statului, locotenent-colonelul Dumitrescu Dumitru a fost numit inspector şef al Inspectoratului de securitate al judeţului Alba (A.M.I., fond D.M.R.U., inventar nr. 7395, dosar nr. 12, f. 329).

87

1971 august 20. Referat de cadre al locotenent-colonelului Mihalcea Grigore Aurel, propus a fi numit inspector şef la Inspectoratul de securitate al judeţului Neamţ

Consiliul Securităţii Statului Secret
Direcţia personal şi învăţământ

Locotenent-colonel Mihalcea Grigore Aurel
Membru de partid din 1955

– Născut la 14 februarie 1931, în oraşul Focşani, judeţul Vrancea;
– Naţionalitatea: română;
– Originea socială: ţăran cu gospodărie mică (C.A.P.);
– Studii: Facultatea de drept, cu examen de diplomă;
– Profesia: jurist;
– Căsătorit, are doi copii (minori);
– Încadrat în securitate la 30 decembrie 1950;
– Îndeplineşte funcţia de adjunct inspector şef la Inspectoratul de securitate judeţean Neamţ.

Mihalcea Aurel a absolvit liceul comercial din oraşul Focşani în 1950, iar în luna august din acelaşi an a fost trimis la Şcoala M.A.I. Bucureşti, cu durata de cinci luni, pe care a terminat-o la 30 decembrie 1950, când i s-a acordat gradul de sublocotenent. În anul 1948 a fost primit membru al U.T.C., achitându-se corespunzător de sarcinile primite.

După absolvirea şcolii de ofiţeri a fost repartizat la Direcţia regională de securitate Putna, în funcţia de anchetator, iar în urma desfiinţării acestei unităţi, la 2 iulie 1952 a fost mutat în cadrul Direcţiei regionale de securitate Bârlad şi numit şef al biroului anchete. La 1 februarie 1956, desfiinţându-se şi această unitate, a fost mutat la Direcţia regională de securitate Bacău, în funcţia de locţiitor şef serviciu anchete. La 1 iulie acelaşi an, din motive legate de reorganizarea M.A.I., a fost trecut în funcţia de anchetator prim, dar numai până la 1 februarie 1961, când a fost promovat locţiitor şef secţie anchete. După aceasta, la 1 august 1962 a fost din nou promovat ca şef al Serviciului raional de securitate Târgu Ocna.

În funcţiile menţionate mai sus, ofiţerul a dovedit o bună pregătire profesională, conştiinciozitate, dragoste şi pasiune pentru munca de securitate, a manifestat iniţiativă şi orientare, sesizând aspectele principale din materialele informative şi luând măsuri corespunzătoare pentru clarificarea activităţii elementelor urmărite. De asemenea, a organizat în condiţii bune activitatea colectivelor de care a răspuns, a

sprijinit subordonații prin indicațiile competente ce le-a dat și participare directă la rezolvarea unor lucrări.

În anul de învățământ 1966–1967 a urmat cursul de securitate pentru cadre de conducere, pe care l-a absolvit cu calificativul „foarte bine“. La terminarea cursului a continuat să îndeplinească funcția de șef al Serviciului raional de securitate Târgu Ocna, până la 1 aprilie 1968, când a fost promovat adjunct inspector șef la Inspectoratul de securitate județean Neamț.

În actuala funcție, locotenent-colonelul Mihalcea Aurel s-a dovedit a fi la înălțimea încrederii acordate. Se ocupă cu simț de răspundere de controlul și îndrumarea activității colectivelor ce i s-au repartizat, participă efectiv la lucrarea unor dosare de urmărire informativă și la finalizarea lor, îngrijindu-se personal, în majoritatea cazurilor, de rezolvarea problemelor privind reținerea, cercetarea, avertizarea, compromiterea sau destrămarea anturajelor elementelor dușmănoase. Este permanent preocupat de găsirea unor soluții noi, menite să contribuie la ridicarea calității și eficienței muncii, dovedește combativitate față de lipsuri, iar în cadrul colectivului de conducere al inspectoratului aduce un aport substanțial la dezbaterea problemelor și adoptarea hotărârilor.

Are o bună pregătire militară, cunoaște regulamentele și le aplică în practică, iar la ședințele de tragere cu armamentul din dotare obține rezultate foarte bune. A depus interes pentru completarea studiilor, absolvind în 1966 Facultatea de drept, cu examen de diplomă.

La examenul dat pentru împuternicirea de a efectua acte de urmărire penală a obținut media 9,50, dovedind că stăpânește în foarte bune condiții problemele teoretice și practice referitoare la legislația penală.

Este sănătos și rezistent la eforturi fizice și intelectuale.

A fost decorat cu două ordine și șapte medalii ale Republicii Socialiste România, recompensat cu bani și obiecte de mai multe ori, avansat succesiv, la vechime, până la gradul de maior, iar la 23 august 1968 la gradul de locotenent-colonel, înaintea expirării stagiului minim.

În activitatea ofițerului s-au manifestat și unele lipsuri. Astfel, nu a acordat întotdeauna atenția necesară tuturor compartimentelor de muncă de care răspunde, nu este destul de apropiat față de subordonați, iar în unele situații nu manifestă suficientă exigență.

Părinții săi au fost țărani cu gospodărie mică, în prezent sunt membri în C.A.P., neîncadrați politic. Tatăl a lucrat o perioadă de timp cizmărie, având atelier propriu, fără însă a folosi munca salariată.

Ofițerul are trei frați, toți salariați, și o soră, casnică, neîncadrați politic.

Soția ofițerului este operator chimist, neîncadrată politic. Tatăl ei este vatman, membru de partid, iar mama casnică, neîncadrată politic.

Soția are doi frați, unul este inginer, membru de partid, altul elev, și o soră, inginer, membră U.T.C.

În concluzie, locotenent-colonelul Mihalcea Aurel în decursul anilor a acumulat multă experiență în munca de securitate, are o bună pregătire politică, profesională și de cultură generală, este conștiincios, energic și are spirit de organizare, prezentând perspective pentru munca de securitate[1].

Șeful direcției
General-maior
Vlad Iulian

20 august 1971.

A.M.I., fond D.M.R.U., inventar nr. 7395, dosar nr. 12, f. 321–322.

88

1971 septembrie 7. Referat de cadre al locotenent-colonelului Agoșton Alexandru Alexandru, propus a fi numit adjunct inspector șef la Inspectoratul de securitate județean Mureș

Consiliul Securității Statului — Secret
I.S.J. Mureș

Locotenent-colonel Agoșton Alexandru Alexandru
Membru de partid din 1953

– Născut la 18 august 1931, în Odorheiu Secuiesc, județul Harghita;
– Naționalitatea: maghiară;
– Originea socială: mic meseriaș;
– Studii: absolvent al Școlii superioare de partid „Ștefan Gheorghiu" și al facultății de istorie, cu examen de diplomă;
– Profesia: profesor de istorie;
– Căsătorit, are un copil;
– Încadrat în securitate la 10 noiembrie 1951;
– Îndeplinește funcția de șef al Secției a IX-a, depistarea înscrisurilor ascunse și expertize grafice.

[1] Prin ordinul nr. 01842 din 1 noiembrie 1971 al președintelui Consiliului Securității Statului, locotenent-colonelul Mihalcea Aurel a fost numit în funcția de inspector șef al Inspectoratului de securitate al județului Neamț (A.M.I., fond D.M.R.U., inventar nr. 7395, dosar nr. 12, f. 319).

Agoşton Alexandru, în 1946 a absolvit 4 clase generale şi 4 de liceu în Odorheiu Secuiesc, după care a lucrat în atelierul tatălui său, calificându-se în meseria de lăcătuş. Din aceste perioade este caracterizat ca un tânăr harnic, liniştit şi cu bune comportări. În 1947 a fost primit membru al U.T.C., îndeplinind succesiv funcţiile de secretar al organizaţiei de bază, membru în Comitetul municipal şi judeţean U.T.C.

În anul 1948, timp de 3 luni a fost voluntar pe şantierul naţional Salva-Vişeu, iar în iulie acelaşi an numit activist la fosta judeţeană U.T.C. Odorhei, până în 1949, când a fost trimis la Şcoala de cadre a C.C. al U.T.C. cu durata de 6 luni, după terminarea căreia a muncit ca şef de secţie la Comitetul judeţean U.T.C. Mureş. În aceste funcţii a dovedit capacitate organizatorică şi spirit revoluţionar, rezolvând cu multă conştiinciozitate şi simţ de răspundere sarcinile ce-i reveneau.

La 10 noiembrie 1951 a fost încadrat în securitate cu gradul de sublocotenent şi numit în funcţia de lucrător operativ la fostul birou „F“ din cadrul acestui inspectorat. În 1954 a fost mutat la Secţia personal ca lucrător prim-cadre, apoi şef grupă şi ulterior locţiitor şef birou. Încă de la încadrarea în securitate a depus interes în muncă, obţinând o serie de rezultate bune. A efectuat lucrări de calitate şi cunoaşteri corespunzătoare în sectoarele de care a răspuns. În 1953 a fost primit membru de partid.

În noiembrie 1959 a fost numit şef al biroului „F“, iar în aprilie 1968 promovat şef al Secţiei a IX-a, funcţie pe care o deţine şi în prezent. Datorită experienţei acumulate pe această linie, cât şi capacităţii intelectuale, a reuşit să organizeze şi să conducă cu competenţă activitatea cadrelor din subordine. Cunoaşte în bune condiţii prevederile ordinelor Consiliului Securităţii Statului şi este preocupat continuu de găsirea unor metode noi de muncă legate de descoperirea comunicărilor ascunse şi folosirea aparaturii tehnice din dotare cu randament cât mai ridicat.

Ca urmare a măsurilor întreprinse, au fost obţinute rezultate foarte bune, concretizate prin descoperirea unui număr însemnat de autori de manifeste şi scrisori anonime, dintre care unele cu un conţinut vădit duşmănos, pe care le-a lucrat personal. De asemenea, a fost prezentat un volum mare de sinteze, note şi rapoarte informative de calitate, parte din ele constituind baza deschiderii unor dosare de urmărire informativă. Manifestă o atenţie sporită pentru conspirarea controlului secret al corespondenţei, exercită un control permanent asupra activităţii subalternilor, îi sprijină efectiv în muncă şi este exigent faţă de aceştia.

Pe linia muncii informative deserveşte sectorul de poştă, unde stăpâneşte situaţia operativă şi lucrează bine cu reţeaua din legătura sa. Ofiţerul îşi aduce o contribuţie însemnată şi la activităţile de cercetare ştiinţifică desfăşurată în unitate, iar în urma experienţelor de laborator a stabilit mai multe reţete şi a preparat unele cerneluri simpatice care, folosite în munca practică, dau rezultate bune, fiind apreciate şi de organele de specialitate. În acţiunile pe care le întreprinde dă dovadă de curaj, hotărâre, iniţiativă şi discernământ. Este disciplinat, ataşat partidului şi instituţiei, vigilent şi combativ faţă de acţiunile elementelor duşmănoase. În relaţiile cu superiorii şi subordonaţii constituie un exemplu personal, fapt pentru care se bucură de stimă şi aprecierea cadrelor din unitate.

Dispune de o pregătire profesională, militară, ideologică şi de cultură generală multilaterală, iar la formele de învățământ organizate în unitate obține rezultate foarte bune, este un bun trăgător, cunoaşte procedeele de lucru cu cifru şi de stat major, are deprinderi în conducerea auto şi o pregătire fizică corespunzătoare, practică înotul, schiul şi atletismul. Paralel cu munca practică s-a preocupat şi de completarea studiilor, absolvind succesiv liceul, Şcoala superioară de partid „Ştefan Gheorghiu", iar în 1971 facultatea de istorie, cu examen de diplomă.

Din 1958 îndeplineşte funcția de secretar al organizației de bază de partid din inspectorat, iar din 1965 face parte din Comisia organizațiilor speciale de pe lângă Comitetul județean de partid, sarcini de care – după aprecierea Biroului municipal şi județean de partid – se achită cu multă răspundere şi competență.

Pentru rezultatele obținute în muncă, a fost decorat cu 2 ordine şi 6 medalii ale R.S. România, înaintat la gradul de maior şi locotenent-colonel înaintea expirării stagiului minim, citat prin ordin, evidențiat şi recompensat cu bani în mai multe rânduri.

Ca aspecte negative în activitatea lui, au rezultat acelea că nu s-a antrenat pentru studierea unei limbi străine de circulație mondială, iar în unele cazuri manifestă nervozitate.

În familie şi societate are o comportare ireproşabilă, fiind respectuos, sociabil şi serios. Starea sănătății sale este bună, însă în urma unei otite medii i-a slăbit auzul, dar acest lucru nu influențează negativ activitatea lui profesională, întrucât boala s-a stabilizat.

Tatăl său este membru de partid din 1929, până în 1948 a posedat un atelier de lăcătuşărie în care a lucrat singur, apoi a devenit activist de partid, în prezent pensionar. Mama a fost casnică, decedată din 1936, iar mama vitregă casnică, neîncadrată politic.

Ofițerul are un frate muncitor şi o soră tehniciană, membri de partid.

Soția sa este casnică, neîncadrată politic.

Tatăl ei a fost pantofar, în prezent pensionar, membru de partid, mama casnică, neîncadrată politic.

Soția ofițerului are un frate tehnician, neîncadrat politic.

În concluzie, apreciez pe locotenent-colonelul Agoşton Alexandru ca un ofițer capabil, inteligent, cu o pregătire profesională, militară, politică şi de cultură generală multilaterală, competent şi cu experiență în munca de securitate, fapt pentru care propunem să fie promovat în funcția de adjunct inspector şef[1].

Inspector şef
Colonel
Sălcudean Pavel

7 septembrie 1971.

A.M.I., fond D.M.R.U., inventar nr. 7395, dosar nr. 12, f. 261–263.

[1] Prin ordinul nr. 01828 din 15 octombrie 1971 al preşedintelui Consiliului Securității Statului, locotenent-colonelul Agoşton Alexandru a fost numit în funcția de adjunct inspector şef la Inspectoratul de securitate al județului Mureş, cu o retribuție lunară de 2 850 lei (A.M.I., fond D.M.R.U., inventar nr. 7395, dosar nr. 12, f. 260).

89

1971 septembrie 11. Referat de cadre al colonelului Târnoveanu Gh. Ioan, inspector şef al Inspectoratului de securitate judeţean Alba, propus a fi eliberat din funcţie

Consiliul Securităţii Statului — Secret
Direcţia personal şi învăţământ

Colonel Târnoveanu Gh. Ioan
Membru de partid din 1947

– Născut la 15 aprilie 1922, în Timişoara;
– Naţionalitatea: română;
– Originea socială: funcţionar;
– Studii: liceul, cu examen de bacalaureat;
– Profesia: lăcătuş;
– Căsătorit, are trei copii;
– Cunoaşte limba germană;
– Încadrat în securitate la 1 august 1948;
– Îndeplineşte funcţia de inspector şef al Inspectoratului de securitate judeţean Alba.

Târnoveanu Ioan, după absolvirea şcolii generale, între 1935–1942 a lucrat ca ucenic, apoi ca muncitor coşar la diferiţi patroni şi la Întreprinderea comunală pentru alimentarea cu apă, canalizare şi hornărit din Timişoara. Din această perioadă este cunoscut ca un muncitor conştiincios. În 1941 a suferit o condamnare de o lună închisoare corecţională pentru că a circulat noaptea în timp ce se decretase stare excepţională.

Din 1942 şi până în 1944 a satisfăcut stagiul militar la Compania de pompieri din Timişoara, apoi a fost concentrat cu intermitenţe până în 1946 la aceeaşi unitate. După lăsarea la vatră s-a angajat ca muncitor la Atelierele C.F.R. Timişoara, unde s-a calificat în meseria de lăcătuş. La această întreprindere a desfăşurat o activitate pozitivă şi ca urmare, în 1947, a fost primit membru al P.C.R.

La 1 august 1948 a fost încadrat la Serviciul de siguranţă Oraviţa, în funcţia de comisar ajutor, iar la 1 septembrie acelaşi an, odată cu înfiinţarea organelor de securitate, a fost trecut în corpul ofiţerilor cu gradul de sublocotenent şi promovat în funcţia de şef de birou.

În 1950 a urmat un curs de perfecţionare cu durata de şase luni, apoi a fost mutat în aparatul central, la Direcţia de anchete penale, unde a fost promovat şef de serviciu. În activitatea desfăşurată a depus interes şi a obţinut rezultate corespunzătoare în muncă.

Între 1956–1957 a urmat cursul de specializare pe linie de securitate în U.R.S.S., pe care l-a absolvit cu calificativul „bine“. La înapoiere a fost promovat locţiitor al şefului Direcţiei regionale Hunedoara, funcţie în care a dat dovadă de pricepere şi

capacitate organizatorică, iar prin măsurile luate a contribuit la îmbunătățirea activității subunităților pe care le-a comandat.

Pe lângă rezultatele bune obținute, în activitatea sa ofițerul a manifestat lipsă de tact în relațiile cu subordonații, fiind distant, rigid și ironic, din care cauză aceștia erau rezervați în solicitarea sprijinului pentru rezolvarea unor probleme profesionale sau probleme personale. Pentru aceste lipsuri, în cursul anului 1967 a fost chemat în fața Biroului Comitetului regional Hunedoara al P.C.R., unde a fost criticat și atenționat.

La 1 aprilie 1968 a fost numit inspector șef al Inspectoratului de securitate județean Alba, funcție pe care o deține și în prezent.

În această calitate a întreprins măsuri pentru organizarea activității unității, a reușit să mobilizeze cadrele din subordine pentru îndeplinirea sarcinilor și, ca urmare, s-a îmbunătățit munca cu rețeaua informativă, asigurându-se urmărirea mai activă a elementelor din baza de lucru și finalizarea cu rezultate pozitive a mai multor cazuri. De asemenea, s-a preocupat ca în colectivul de conducere al inspectoratului să fie dezbătute probleme importante ale muncii, dând indicații corespunzătoare pentru soluționarea unor lucrări. Cu ocazia inspecției efectuate în primul trimestru al anului 1969, activitatea unității a fost apreciată cu calificativul „bine".

Pentru munca depusă și realizările obținute, a fost decorat cu patru ordine și opt medalii ale Republicii Socialiste România, de mai multe ori premiat cu bani și obiecte și avansat la 30 august 1968 la gradul de colonel înaintea expirării stagiului minim.

Treptat, și îndeosebi în a doua jumătate a anului 1971, în activitatea ofițerului s-au manifestat o serie de neajunsuri, unele dintre acestea fiind grave. Astfel, cu toate că are o vechime îndelungată în munca de conducere, nu și-a exercitat cu fermitate și consecvență atribuțiile ce i-au revenit în calitatea sa de inspector șef. Nu a controlat și nu a îndrumat în mod sistematic activitatea subordonaților și ca urmare ordinele și instrucțiunile date de conducerea Consiliului Securității Statului nu au fost executate întocmai și la timp. Nu a întreprins măsurile necesare pentru lucrarea ofensivă și calificată a foștilor legionari și a altor elemente naționalist-fasciste, precum și a repatriaților. Unele elemente din aceste categorii, care în trecut au deținut funcții de conducere, nu au fost lucrate, cu toate că inspectoratul era în posesia unor date din care rezulta că acestea au legături suspecte și că în prezent ar desfășura activitate dușmănoasă împotriva orânduirii noastre sociale și de stat.

O slabă activitate a desfășurat în munca de securitate din mediul rural, întrucât nu a controlat, îndrumat și sprijinit în mod permanent și eficace lucrătorii posturilor de miliție și ca urmare o serie de elemente dușmănoase, care prezentau interes operativ, nu au fost urmărite de organele de securitate. Nu a luat măsuri intransigente față de lipsurile și atitudinea manifestată de adjuncții săi, precum și de către unii ofițeri din subordine.

La data de 1 iunie 1971 a fost pedepsit de conducerea Consiliului Securității Statului cu „avertisment că nu corespunde pe deplin funcției ce o ocupă", întrucât nu a executat ordinul cu privire la lucrarea nemijlocită a unuia din cele mai importante dosare de urmărire informativă și analizarea individuală, sub toate aspectele, a ofițerilor din subordine.

O altă deficiență a ofițerului constă în aceea că nu s-a preocupat cu toată răspunderea de folosirea mijloacelor tehnice pentru asigurarea securității prin sisteme de

alarmare şi capcane la depozitele cu materiale explozive din sectorul minier. Nu a asigurat o conlucrare eficientă între sectoarele informative şi nu a cooperat în suficientă măsură cu inspectoratul de miliție, precum şi cu celelalte unități din cadrul județului.

Insuficientă atenție a acordat pregătirii multilaterale a cadrelor din subordine, fapt ce s-a concretizat cu ocazia punerii acestora în diverse situații practice.

Pe linia selecționării, creşterii şi promovării cadrelor, a manifestat o slabă preocupare, în sensul că nu s-a preocupat îndeajuns de încadrarea tuturor posturilor libere din statul de organizare şi nu a pretins şefilor din subordine să-şi execute cu răspundere atribuțiile ce le revin în cunoaşterea multilaterală a subordonaților, precum şi în sprijinirea acestora pentru dezvoltarea aptitudinilor şi a inițiativei în muncă.

În ceea ce priveşte starea sănătății, ofițerul prezintă simptome de nevroză astenică şi ulcer duodenal.

Tatăl său a fost funcționar, în prezent pensionar. În 1940–1941 a fost membru al organizației legionare, fără activitate deosebită. În 1945 s-a înscris în P.C.R., însă a fost exclus. Mama este casnică, neîncadrată politic.

Are doi frați şi o soră: frații sunt muncitori, neîncadrați politic. Sora este casnică, în 1945 a fost primită membră P.C.R., însă nu s-a prezentat la verificări. Soțul acesteia, de profesie inginer, a fost exclus din partid pentru faptul că între anii 1940–1941 a fost membru al organizației legionare, fără activitate deosebită.

Soția ofițerului a fost muncitoare, în prezent este casnică, neîncadrată politic.

Are trei fiice. Una este elevă în clasa a VIII-a, iar celelalte sunt căsătorite cu un medic şi respectiv cu un subofițer. (…)

Tatăl soției a fost paznic, este decedat, iar mama este casnică, neîncadrată politic.

Soția are patru surori, muncitoare, una este membră P.C.R., şi un frate, muncitor necalificat, neîncadrat politic.

În concluzie, colonelul Târnoveanu Ioan, cu toată experiența îndelungată pe care o are în munca de securitate, nu şi-a exercitat în mod ferm atribuțiile ce i-au revenit în calitatea sa de inspector şef şi nu a luat măsurile ce se impuneau pentru executarea întocmai a ordinelor date de către conducerea Consiliului Securității Statului, fapt pentru care propunem eliberarea sa din funcție şi punerea la dispoziția Consiliului Securității Statului[1].

Şeful direcției
General-maior
Vlad Iulian

11 septembrie 1971.

A.M.I., fond D.M.R.U., inventar nr. 7395, dosar nr. 12, f. 325–327.

[1] Prin ordinul nr. 01844 din 30 octombrie 1971 al preşedintelui Consiliului Securității Statului, colonelul Târnoveanu Ioan a fost eliberat din funcția de inspector şef al Inspectoratului de securitate al județului Alba, fiind pus la dispoziția Consiliului Securității Statului (A.M.I., fond D.M.R.U., inventar nr. 7395, dosar nr. 12, f. 324).

90

1971 septembrie 29. Referat de cadre privind pe Mincu Gheorghe, inspector şef al Inspectoratului de securitate judeţean Argeş

C.C. al P.C.R.
Secţia Cadre

Mincu Gheorghe
Membru de partid din februarie 1954

– Născut la 9 septembrie 1932, în comuna Pietroşani, judeţul Argeş;
– Originea socială: ţărani săraci;
– Naţionalitatea: română;
– Căsătorit, are doi copii;
– Studii: şcoala medie tehnică de mecanizare a agriculturii, un curs al M.A.I. de opt luni şi Universitatea serală de marxism-leninism;
– Profesia: ofiţer M.A.I.;
– În prezent este inspector şef al Inspectoratului de securitate judeţean Argeş.

Mincu Gheorghe, după ce a absolvit trei clase la Şcoala pedagogică din Câmpulung Muscel, în 1948 s-a înscris la Şcoala medie tehnică de mecanizare a agriculturii din aceeaşi localitate, obţinând după patru ani diploma de tehnician mecanic agricol. În timpul şcolii s-a evidenţiat în activitatea pe linie de tineret ca membru în comitetul U.T.C. şi în Comitetul judeţean U.T.C. Muscel, participând în această perioadă şi la munca pe şantierul de la Poiana Braşov, două luni.

În octombrie 1952 a fost recrutat de M.A.I. şi încadrat la Regiunea de securitate Argeş, cu gradul de sublocotenent, fiind repartizat la Biroul II ca lucrător operativ. În martie 1953 a fost trimis să urmeze un curs de opt luni al M.A.I. pentru specializare. Revenit în aceeaşi funcţie, în 1954 a fost avansat la gradul de locotenent, iar după trei ani locotenent-major şi promovat în funcţia de lucrător operativ prim. Este cunoscut din această perioadă ca un ofiţer harnic, curajos în acţiuni, ordonat, cu orientare în aplicarea ordinelor şi directivelor forurilor superioare. În 1959 a fost ales organizator al unei grupe de partid.

În februarie 1961 i s-a încredinţat funcţia de şef al Raionului de securitate Drăgăneşti-Olt, iar după doi ani a fost transferat în aceeaşi funcţie la raionul Curtea de Argeş. În tot acest timp a fost şi membru supleant al biroului comitetului raional de partid. În august 1964 a fost avansat în mod excepţional la gradul de maior. S-a ocupat cu răspundere de organizarea muncii, a dovedit operativitate şi putere de muncă în rezolvarea sarcinilor, fiind bine apreciat sub raportul rezultatelor obţinute în raionul respectiv. În octombrie 1966 biroul comitetului raional de partid l-a sancţionat cu „vot

de blam“, iar Direcția regională M.A.I. Argeș l-a pedepsit cu 10 zile arest la garnizoană pentru că a lovit un cetățean într-un local public. Asemenea abateri nu s-au mai manifestat în comportarea lui. Sancțiunea i-a fost ridicată după doi ani. În această perioadă a absolvit cu rezultate bune Universitatea serală de marxism-leninism.

În aprilie 1968 a fost numit în funcția de adjunct inspector șef la Inspectoratul de securitate din județul Argeș, iar în 1971 a fost promovat inspector șef al aceluiași inspectorat județean*.

Este apreciat că în funcția încredințată dă dovadă de o bună pregătire profesională și orientare, are calități organizatorice, iar ca urmare a măsurilor pe care le-a întreprins, a reușit să îmbunătățească simțitor activitatea sectoarelor de care răspunde. În procesul de instruire a cadrelor a depus mult interes, a organizat și condus cu competență convocările de pregătire militară și aplicațiile. Este exigent, disciplinat și perseverent în muncă. Se preocupă de perfecționarea cunoștințelor sale, în prezent se pregătește pentru examen de admitere la Facultatea de istorie. Pentru modul cum muncește și ajutorul ce-l acordă ofițerilor se bucură de stimă și autoritate în rândul acestora. În familie și societate are comportare corectă.

A fost decorat cu Ordinul „Meritul Militar“ clasa a III-a și medalii ale R.S. România.

Despre familie cunoaștem: tatăl este muncitor forestier, iar mama casnică. Ambii sunt membri de partid. Are doi frați și două surori: un frate este ofițer M.A.I., celălalt maistru veterinar, membri de partid, o soră este învățătoare, iar cealaltă casnică.

Soția este casnică. Tatăl este muncitor C.F.R., iar mama casnică.

Este propus să fie ales membru supleant al biroului Comitetului județean de partid Argeș.

Secția Cadre a C.C. al P.C.R. consideră că este corespunzător și poate fi ales în această funcție.

Secretar,
Pană Gheorghe

Șeful secției,
Savu Ion

Instructor,
Grosu Ion

29 septembrie 1971.

A.M.R., fond 121, rola 303, c. 156–157.

* Prin ordinul nr. 01226 din 19 martie 1971 al președintelui Consiliului Securității Statului (A.M.I., fond D.M.R.U., inventar nr. 7395, dosar nr. 6, f. 131).

91

1971 octombrie 1. Ordinul președintelui Consiliului Securității Statului privind constituirea colectivului de conducere al Direcției a XII-a

Republica Socialistă România
Consiliul Securității Statului

Ordinul
Președintelui Consiliului Securității Statului
Nr. 01823 din 1 octombrie 1971

Cu data prezentului ordin, se constituie colectivul de conducere al Direcției a XII-a, în următoarea componență:

1. Colonel Grigore N. Gheorghe	– șef direcție
2. Locotenent-colonel Odociuc M. Gheorghe	– adjunct șef direcție
3. Locotenent-colonel Istrate C. Constantin	– adjunct șef direcție
4. Colonel Marin N. Constantin	– șef Serviciul I
5. Colonel Serghe N. Gheorghe	– șef Serviciul II
6. Colonel Friptu Gh. Ioan	– șef Serviciul III
7. Locotenent-colonel Petrof I. Gheorghe	– adjunct șef Serviciul V
8. Locotenent-colonel Marcu C. Ioan	– șef secție
9. Locotenent-colonel Marin C. Ilie	– șef secție și secretar al Comitetului de partid

Președintele Consiliului Securității Statului
Ion Stănescu

A.M.I., fond D.M.R.U., inventar nr. 7395, dosar nr. 12, f. 240.

92

1971 octombrie 15. Ordinul preşedintelui Consiliului Securităţii Statului privind constituirea colectivului de conducere al Direcţiei a IV-a

Republica Socialistă România
Consiliul Securităţii Statului

Ordinul
Preşedintelui Consiliului Securităţii Statului
Nr. 01838 din 15 octombrie 1971

Cu data prezentului ordin, se constituie colectivul de conducere al Direcţiei a IV-a, în următoarea componenţă:

1. General-maior Gherguţ Dumitru	– şef direcţie
2. Colonel Nuţă Constantin	– adjunct şef direcţie
3. Colonel Blaga Ştefan	– şef serviciu special C.I.
4. Colonel Alexandru Mircea	– şef serviciu special C.I.
5. Colonel Patrulete Mihail	– şef serviciu special C.I.
6. Colonel Şipoşan Gavrilă	– locţiitor şef serviciu special C.I.
7. Locotenent-colonel Moţ Ioan	– şef serviciu special C.I.
8. Locotenent-colonel Borcan Constantin	– ofiţer specialist III
9. Locotenent-colonel Hideg Constantin	– adjunct şef serviciu

Preşedintele Consiliului Securităţii Statului
Ion Stănescu

A.M.I., fond D.M.R.U., inventar nr. 7395, dosar nr. 12, f. 304.

93

1971 noiembrie 8. Ordinul președintelui Consiliului Securității Statului privind constituirea colectivului de conducere al Centrului de Informatică și Documentare (C.I.D.)

Republica Socialistă România
Consiliul Securității Statului

Ordinul
Președintelui Consiliului Securității Statului
Nr. 01847 din 8 noiembrie 1971

Cu data prezentului ordin, la Centrul de Informatică și Documentare se constituie colectivul de conducere al unității, în următoarea componență:

1. General-maior Constandache Pavel	– șeful centrului
2. Colonel Breahnă Iordache	– adjunct șef centru
3. Locotenent-colonel Anghel Petre	– adjunct șef centru
4. Maior Moldoveanu Flavian	– adjunct șef centru
5. Locotenent-colonel Rizea Ion	– șef serviciu
6. Locotenent-colonel Brestoiu Horia	– cercetător (similar șef serviciu) și secretar al B.O.B.
7. Locotenent-colonel Combi Andrei	– șef secție
8. Maior Dumitran Marin	– șef birou
9. Locotenent-colonel Stanciu Vasile	– șef birou

Președintele Consiliului Securității Statului
Ion Stănescu

A.M.I., fond D.M.R.U., inventar nr. 7395, dosar nr. 12, f. 336.

94

1971 noiembrie 23. Ordinul preşedintelui Consiliului Securităţii Statului privind constituirea colectivului de conducere al Inspectoratului de securitate al municipiului Bucureşti

Republica Socialistă România
Consiliul Securităţii Statului

Ordinul
Preşedintelui Consiliului Securităţii Statului
Nr. 01959 din 23 noiembrie 1971

Cu data prezentului ordin, se constituie colectivul de conducere al Inspectoratului de securitate al municipiului Bucureşti, în următoarea componenţă:

1. General-maior Stan Nicolae	– inspector şef
2. Colonel Iancu Constantin	– adjunct inspector şef
3. Colonel Sidea Nicolae	– adjunct inspector şef
4. Colonel Răducă Gheorghe	– adjunct inspector şef şi şef al Serviciului I – A
5. Colonel Biriş Vladimir	– şef serviciu
6. Colonel Marin Constantin	– şef serviciu
7. Colonel Crăciunoiu Vasile	– şef serviciu
8. Locotenent-colonel Ionescu Dumitru	– adjunct şef serviciu şi secretarul Comitetului de partid
9. Locotenent-colonel Nicolae Petre	– şef secţie

Preşedintele Consiliului Securităţii Statului
Ion Stănescu

A.M.I., fond D.M.R.U., inventar nr. 7395, dosar nr. 13, f. 131.

95

1971 decembrie 1. Ordinul președintelui Consiliului Securității Statului privind constituirea colectivului de conducere al Direcției Generale Tehnico-Operative

Republica Socialistă România
Consiliul Securității Statului

Ordinul
Președintelui Consiliului Securității Statului
Nr. 01992 din 1 decembrie 1971

Cu data prezentului ordin, se constituie colectivul de conducere al Direcției Generale Tehnico-Operative, în următoarea componență:

1. General-maior Diaconescu Ovidiu	– șeful direcției generale
2. Colonel Simionescu Gheorghe	– șeful Direcției a VIII-a
3. General-maior Bucur Nicolae	– șeful Direcției a IX-a
4. Colonel Geartu Istifie	– șeful Institutului de Cercetări și Proiectări de Tehnici de Specialitate
5. Colonel Simion T. Niculin	– șeful Unității Militare de Producție Specială
6. Colonel Goga Vasile	– șef unitate U.M. 0755
7. Locotenent-colonel Ilias P. Vasile	– adjunct șef serviciu independent în Serviciul „A“
8. Colonel Plăpceanu Iuliu	– șeful Serviciului „H“
9. Locotenent-colonel Tencu Alexandru	– șeful Serviciului Personal și Învățământ
10. Locotenent-colonel Borza Vasile	– șeful Serviciului Administrativ

p. Președintele Consiliului Securității Statului
Nicolae Doicaru

A.M.I., fond D.M.R.U., inventar nr. 7395, dosar nr. 13, f. 203.

96

1972 februarie 21. Referat de cadre al colonelului Linţu Ioan, şeful Cancelariei Consiliului Securităţii Statului, propus să fie numit inspector şef al Inspectoratului de securitate al judeţului Caraş-Severin

C.C. al P.C.R.
Secţia Cadre

Linţu Ioan
Membru de partid din 1946

– Născut la 17 noiembrie 1928, în oraşul Oţelul Roşu, judeţul Caraş-Severin;
– Originea socială: muncitorească;
– Naţionalitatea: română;
– Căsătorit, are doi copii;
– Studii: Şcoala de un an de ofiţeri politici M.A.I.; Şcoala superioară de partid „Ştefan Gheorghiu";
– Profesia şi gradul: ofiţer, colonel;
– În prezent este şeful Cancelariei la Consiliul Securităţii Statului.

Linţu Ioan, în 1942 a intrat curier la Uzina „Oţelul Roşu", din 1943 a urmat patru ani şcoala profesională, s-a calificat în meseria de strungar în fier şi a lucrat un an în profesie. În 1948 a absolvit un curs de normatori tehnologi, după care a lucrat un an în această specialitate. După eliberarea ţării a activat în U.T.C.

Din 1949 a urmat Şcoala de ofiţeri politici M.A.I., pe care a absolvit-o după un an cu gradul de locotenent. După absolvire a lucrat doi ani ca instructor în aparatul de partid, la diferite mari unităţi de securitate. În 1952 a fost mutat la Direcţia secretariat M.A.I., după trei ani fiind numit adjunct, iar în 1962 şef al direcţiei respective.

În 1967 a fost încadrat şef al Cancelariei Consiliului Securităţii Statului, unde munceşte şi în prezent. De mai mulţi ani este membru al Comitetului organizaţiei de partid C.S.S. În 1970 a absolvit Şcoala superioară de partid „Ştefan Gheorghiu".

Din notările de serviciu şi din aprecierile făcute de conducerea C.S.S. rezultă că are o bună pregătire politică, militară şi cunoştinţe teoretice privind munca de securitate. Se străduieşte să cuprindă [cât] mai bine sarcinile ce-i revin, contribuie la ridicarea calităţii analizelor şi informărilor înaintate conducerii C.S.S. şi a asigurat o mai bună cunoaştere şi executare de către unităţi a ordinelor. Pe linie de protocol şi relaţii a obţinut, de asemenea, rezultate bune în ultimii ani. Încredinţându-i-se unele misiuni speciale în ţară şi exterior, le-a îndeplinit cu pricepere şi competenţă, asigurând reuşita acţiunilor respective. Uneori nu este suficient de operativ. Ca membru al comitetului de partid şi-a îndeplinit sarcinile trasate. În familie şi societate are comportare bună.

Despre familie cunoaştem: tatăl a fost muncitor, este pensionar, membru de partid. Mama este casnică. Are cinci fraţi şi o soră, muncitori, doi sunt membri de partid.

Are un unchi fost muncitor, care în 1943 s-a înrolat în trupele S.S., după care a scris familiei scrisori din R.F. a Germaniei, Franţa şi Canada. Din 1964 nu se mai ştie de el.

Soţia, de naţionalitate greacă, de profesie dactilografă, în prezent casnică. Tatăl a fost ospătar, a decedat, mama este casnică.

Conducerea Consiliului Securităţii Statului şi Secţia pentru controlul muncii la M.F.A., M.A.I., C.S.S. şi Justiţie a C.C. al P.C.R. propun să fie numit inspector şef al Inspectoratului de securitate al judeţului Caraş-Severin.

Secţia Cadre a C.C. al P.C.R. consideră că poate fi numit în funcţia propusă.

Secretar,
Pană Gheorghe

Şeful secţiei,
Savu Ion

Instructor,
Boar Augustin

21 februarie 1972.

A.M.R., fond 121, rola 303, c. 176–177.

97

1972 februarie 22. Decretul Consiliului de Stat nr. 55 referitor la modificarea unor articole din Decretul nr. 295/1968 de înfiinţare a Consiliului Securităţii Statului

Decretul nr. 55 din 22 februarie 1972 pentru modificarea Decretului nr. 295/1968 privind înfiinţarea, organizarea şi funcţionarea Consiliului Securităţii Statului, devenit Legea nr. 24/1968

Publicat în Buletinul Oficial nr. 23 din 28 februarie 1972

Consiliul de Stat al Republicii Socialiste România decretează:

Articol unic. – Decretul nr. 295/1968 privind înfiinţarea, organizarea şi funcţionarea Consiliului Securităţii Statului, devenit Legea nr. 24/1968, se modifică după cum urmează:

1. Articolul 8 va avea următorul cuprins:

„Art. 8. – Consiliul Securității Statului este format din 11 până la 17 persoane, în componența căruia intră președintele, prim-vicepreședintele, șeful departamentului, vicepreședinții, primul adjunct al șefului de departament și membrii.

Componența Consiliului Securității Statului se aprobă de Comitetul Central al Partidului Comunist Român și de Consiliul de Miniștri.

Președintele Consiliului Securității Statului este membru al guvernului. Prim-vicepreședintele și șeful departamentului au rang de prim-adjunct al ministrului, vicepreședinții au rang de adjunct al ministrului, iar primul adjunct al șefului de departament are rang de secretar general".

2. Articolul 10 va avea următorul cuprins:

„Art. 10. – Consiliul Securității Statului are în structura organizatorică a aparatului său central un departament, direcții generale, direcții și servicii independente.

Departamentul prevăzut la alineatul 1 este condus de un consiliu al departamentului, organ deliberativ, care hotărăște asupra principalelor probleme în domeniul său de activitate.

Consiliul Securității Statului are în subordine inspectorate județene, trupe de securitate și instituții de învățământ.

Efectivele Consiliului Securității Statului, structura organizatorică a aparatului său central și componența consiliului departamentului se stabilesc prin hotărâre a Consiliului de Miniștri".

„Colecția de legi și decrete", nr. I/1972, 1 ianuarie-31 martie, p. 33–34.

98

1972 martie 6. Referat de cadre al generalului-maior Popescu Constantin Romeo, propus a fi numit șef de brigadă în Departamentul de informații externe

C.C. al P.C.R.
Secția cadre

General-maior Popescu Constantin Romeo
Membru de partid din 1946

– Născut la 23 septembrie 1923, în București;
– Originea socială: muncitorească;

– Naționalitatea: română;
– Căsătorit, are un copil;
– Studii: Școala superioară de partid „Ștefan Gheorghiu“, cu examen de stat;
– Limbi străine: franceza;
– Profesia de bază: contabil;
– Este șeful Direcției la D.G.I.E.

Popescu Romeo, între anii 1930–1944 a urmat cursurile școlii elementare și liceul comercial.

În 1944 a fost încorporat ca elev la Școala de subofițeri în rezervă Sibiu, iar în 1945 a fost transferat la Școala de ofițeri în rezervă Slănic, de unde în 1946 a fost lăsat la vatră. După această perioadă s-a angajat la Tipografia C.F.R. Filaret, în funcția de contabil.

În 1946 a fost primit membru P.C.R.

În 1948 a fost încadrat comisar în D.G.S.S., cu gradul de sublocotenent.

În perioada 1955–1956 a urmat Școala de securitate în U.R.S.S.

A fost apreciat ca un ofițer care a dovedit putere și capacitate de muncă, spirit de inițiativă și organizare, orientare și discernământ în analizarea acțiunilor întreprinse, reușind să obțină rezultate bune în îndeplinirea sarcinilor profesionale.

În 1960 a fost mutat în D.G.I.E. și după o scurtă perioadă trimis la Bruxelles, unde a lucrat până în 1966. În prima parte a activității sale din exterior a reușit să obțină rezultate pozitive. A manifestat calități organizatorice, spirit de orientare și inițiativă, maturitate și competență în conducerea colectivului din subordine.

După retragerea sa de la post a fost numit în funcția de locțiitor șef direcție*, iar în 1970 promovat în funcția de șef direcție, funcție pe care o îndeplinește și în prezent.

De la început a depus eforturi pentru a cunoaşte şi cuprinde toate aspectele specifice acestui sector de activitate. În munca de conducere a dovedit o bună pregătire profesională, experiență și maturitate, dând îndrumări și orientări competente subordonaților. Are în răspundere acțiuni și cazuri personale pe care le lucrează cu rezultate pozitive.

Pentru rezultatele obținute în activitatea sa a fost decorat cu ordine și medalii ale R.S. România, iar în 1971 a fost avansat la gradul de general-maior.

Despre familie cunoaştem: tatăl său a fost muncitor C.F.R., membru de partid, a decedat în 1947. Mama casnică, a decedat în 1941. Nu are frați sau surori.

Soția este de profesie funcționară, neîncadrată politic. Tatăl ei a fost funcționar, în prezent pensionar, iar mama casnică, ambii neîncadrați politic.

Soția are un frate de profesie medic. Acesta după 23 august 1944 a fost membru în tineretul P.N.Ț. – Maniu. Din anul 1962 este membru al P.C.R.

---

* Locțiitor al şefului Direcției a VII-a din 1967 (A.M.R., fond 121, rola 281, c. 657).

Este propus în funcția de șef brigadă în Departamentul de informații externe.
Secția Cadre a C.C. al P.C.R. consideră că este corespunzător pentru această funcție.

Secretar,
Pană Gheorghe

Șeful secției,
Savu Ion

6 martie 1972.

A.M.R., fond 121, rola 312, c. 683–684.

99

1972 aprilie 19. Decretul nr. 130 cu privire la înființarea Ministerului de Interne prin fuziunea Consiliului Securității Statului cu Ministerul Afacerilor Interne

Decretul nr. 130
din 19 aprilie 1972

Publicat în Buletinul Oficial nr. 39 din 19 aprilie 1972

Expunere de motive

Atribuțiile stabilite prin lege în domeniul apărării securității statului, a proprietății socialiste, a drepturilor şi intereselor legale ale persoanelor, prevenirii şi descoperirii infractorilor, menținerii ordinii publice, eliberării şi controlului actelor de trecere a frontierei de stat, pot fi îndeplinite numai printr-o colaborare perfectă între organele de securitate şi cele de miliție, precum şi între unitățile din subordinea acestora.

Față de cele de mai sus, a fost necesar să se creeze cadrul organizatoric care să asigure o coordonare unitară a activității pe care o desfăşoară organele de securitate şi cele de miliție, fapt pentru care s-a emis alăturatul decret privind înființarea Ministerului de Interne, prin fuziunea Consiliului Securității Statului şi Ministerului Afacerilor Interne.

Unificarea organelor de securitate cu cele ale afacerilor interne într-un singur organ central al administrației de stat va asigura în mai bune condiții înfăptuirea politicii

partidului şi statului în domeniul lor de activitate, realizându-se totodată folosirea mai eficientă a cadrelor şi a mijloacelor materiale din dotare.

Acest cadru organizatoric va corespunde în mai mare măsură cerinţelor de perfecţionare a formelor organizatorice şi a metodelor de conducere, în vederea îndeplinirii de către organele de securitate, miliţie şi celelalte unităţi şi formaţiuni, în tot mai bune condiţii, a sarcinilor ce le revin.

Decretul stabileşte atribuţiile ce revin Ministerului de Interne, precum şi cadrul organizatoric de realizare a acestor atribuţii.

Decret privind înfiinţarea, organizarea şi funcţionarea Ministerului de Interne

Consiliul de Stat al Republicii Socialiste România decretează.

Capitolul I
Dispoziţii generale

Art. 1. – Se înfiinţează Ministerul de Interne prin fuziunea Consiliului Securităţii Statului cu Ministerul Afacerilor Interne.

Ministerul de Interne, organ central al administraţiei de stat, are sarcina de a înfăptui politica partidului şi statului în domeniul apărării securităţii statului, asigurării ordinii publice, apărării proprietăţii socialiste şi personale, a drepturilor şi intereselor legale ale persoanelor, prevenirii şi descoperirii infracţiunilor, contribuind prin aceasta la asigurarea muncii paşnice de construcţie socialistă a poporului român.

Art. 2. – Ministerul de Interne asigură, în activitatea sa, aplicarea legilor, decretelor, hotărârilor Consiliului Apărării şi a hotărârilor Consiliului de Miniştri.

Ministerul de Interne răspunde faţă de conducerea partidului şi statului pentru întreaga activitate pe care o desfăşoară.

Pentru activitatea de securitate, Ministerul de Interne răspunde nemijlocit în faţa Comitetului Central al Partidului Comunist Român.

Art. 3. – În îndeplinirea atribuţiilor sale, Ministerul de Interne colaborează cu ministerele, celelalte organe centrale şi locale ale administraţiei de stat, Uniunea Tineretului Comunist, Statul Major al Gărzilor Patriotice, şi se sprijină pe concursul larg al efectivelor de oameni ai muncii.

Capitolul II
Atribuţii

Art. 4. – Ministerul de Interne are următoarele atribuţii principale:

I. *Atribuții cu privire la organele de securitate*

a) organizează și desfășoară activitatea de apărare a securității statului în scopul prevenirii, descoperirii și lichidării acțiunilor întreprinse de serviciile de spionaj străine și agenturile acestora împotriva statului român, a acțiunilor de sabotaj, diversiune și subminare a economiei naționale, precum și a altor infracțiuni contra securității statului;

b) organizează și desfășoară activitatea de contrainformații militare, în scopul prevenirii, descoperirii și lichidării acțiunilor serviciilor de spionaj străine îndreptate împotriva capacității de apărare a țării și a forțelor armate ale Republicii Socialiste România;

c) organizează activitatea de informații pentru cunoașterea acțiunilor îndreptate împotriva statului român;

d) organizează și desfășoară activitatea de contrainformații radio pe teritoriul Republicii Socialiste România;

e) ia măsuri pentru apărarea secretului de stat, verifică, potrivit legii, în cadrul organizațiilor socialiste, modul de aplicare a dispozițiilor legale privind apărarea secretului de stat, contribuie la educarea cetățenilor în spiritul vigilenței;

f) asigură securitatea personală a conducătorilor de partid și de stat.

II. *Atribuții cu privire la organele de miliție*

a) asigură menținerea ordinii publice și respectarea regulilor de conviețuire socială;

b) apără proprietatea socialistă împotriva acțiunilor întreprinse de infractori sau alte persoane care lezează avutul obștesc;

c) apără proprietatea personală; ia măsuri, potrivit competenței sale, pentru prevenirea, descoperirea și lichidarea acțiunilor de încălcare a drepturilor și intereselor legale ale persoanelor;

d) asigură menținerea ordinii și paza pe teritoriul comunelor, orașelor și municipiilor;

e) ia măsuri pentru siguranța circulației pe drumurile publice, îndrumă, supraveghează și controlează circulația. În acest scop:

– prezintă propuneri organizațiilor socialiste care au în administrare drumurile publice, pentru luarea măsurilor ce se impun în scopul îmbunătățirii condițiilor de circulație, și participă, prin organele sale de specialitate, la întocmirea planurilor de sistematizare și dirijare a circulației în localități și în afara lor;

– avizează construcțiile și amenajările de drumuri publice, precum și alte lucrări destinate parcării și garării vehiculelor;

f) asigură respectarea normelor legale privitoare la regimul armelor, munițiilor și materiilor explozive; asigură respectarea normelor legale care reglementează regimul obiectelor și materiilor ce prezintă pericol public ori pot fi folosite la săvârșirea unor infracțiuni;

g) organizează activitatea care îi revine potrivit legii, cu privire la eliberarea și controlul actelor de trecere a frontierei de stat a Republicii Socialiste România;

h) organizează, îndrumă și controlează, potrivit legii, activitatea cu privire la:

– ținerea evidenței populației și eliberarea actelor care certifică identitatea, domiciliul și cetățenia română;

– ținerea evidenței străinilor și eliberarea actelor care certifică identitatea celor care domiciliază în țară și, în cazurile determinate de lege, a celor cu reședința în Republica Socialistă România.

III. *Atribuții comune organelor de securitate și miliție*

a) organizează și desfășoară activitatea ce îi revine pentru prevenirea și descoperirea infracțiunilor și identificarea și prinderea infractorilor; organizează activitatea pe care organele sale o desfășoară, potrivit legii, în cursul procesului penal; organizează locuri de reținere și arest preventiv; organizează cazierul judiciar pentru ținerea evidenței persoanelor condamnate ori împotriva cărora s-au luat alte măsuri cu caracter penal;

b) elaborează studii împreună cu ministerele și celelalte organe centrale interesate cu privire la starea infracțională, cauzele acesteia și măsurile ce se impun a fi luate.

IV. *Atribuții cu privire la trupele de securitate*

a) asigură, la nevoie, participarea trupelor de securitate la menținerea ordinii publice;

b) asigură cu trupe de securitate paza unor obiective de importanță deosebită stabilite prin hotărâri ale Consiliului de Miniștri;

c) participă, în cooperare cu unități ale Ministerului Forțelor Armate și ale gărzilor patriotice, la îndeplinirea unor misiuni speciale.

V. *Atribuții cu privire la prevenirea și stingerea incendiilor*

a) organizează unități și formațiuni militare de pompieri care au sarcina de a preveni și combate incendiile;

b) asigură îndrumarea și controlul tehnic de specialitate al activității de prevenire și stingere a incendiilor pe întreg teritoriul Republicii Socialiste România;

c) emite sau avizează, împreună cu organele stabilite prin lege, norme general obligatorii cu privire la prevenirea și stingerea incendiilor, la proiectarea și executarea construcțiilor și instalațiilor;

d) stabilește necesarul de mașini, instalații, utilaje, accesorii și agenți stingători, avizează proiectarea și omologarea acestora și participă la recepționarea lor.

VI. *Atribuții cu privire la unitățile și formațiunile de penitenciare*

a) organizează locurile de deținere şi asigură executarea pedepselor privative de libertate şi a închisorii contravenționale;

b) asigură reeducarea prin muncă, precum şi prin alte activități prevăzute de lege, a celor condamnați, pentru ca aceştia să devină utili societății;

c) organizează educarea minorilor internați în baza hotărârilor instanțelor judecătoreşti în centre de educare ale Ministerului de Interne, prin şcoli şi activități cu caracter cultural-educativ.

VII. *Atribuții cu privire la Fondul Arhivistic Național*

a) organizează, îndrumă şi controlează, potrivit legii, activitatea cu privire la evidența, selecționarea, păstrarea şi folosirea documentelor din Fondul Arhivistic Național;

b) elaborează norme tehnice pentru desfăşurarea activității arhivistice în conformitate cu prevederile legii; îndrumă şi controlează aplicarea acestora;

c) preia de la organizațiile socialiste şi [de la] celelalte organizații, documentele care se păstrează permanent, în condițiile şi termenele prevăzute de lege şi asigură condițiile necesare conservării lor.

Pentru documentele de importanță deosebită, organizează un fond de asigurare pe bază de microfilme şi alte forme de reproducere adecvate;

d) informează instituțiile ştiințifice şi cultural-educative din țară asupra documentelor pe care le deține şi care conțin date privind domeniul lor de activitate;

e) întreține şi dezvoltă relații cu organizații din străinătate, în vederea schimbului de informații în domeniul arhivistic şi al schimbului de documente şi reproduceri de pe acestea.

VIII. *Alte atribuții*

a) organizează, conduce şi îndrumă pregătirea militară, profesională, de specialitate şi politică a militarilor din aparatul Ministerului de Interne, activi şi de rezervă; asigură permanenta capacitate de luptă şi de mobilizare a trupelor Ministerului de Interne;

b) realizează încadrarea aparatului Ministerului de Interne cu personal militar activ şi de rezervă, asigură încadrarea personalului civil al ministerului şi cel de conducere al întreprinderilor subordonate;

c) planifică, coordonează şi controlează activitatea economică şi financiară a organelor şi unităților din subordinea sa;

d) asigură dotarea cu materiale şi mijloace tehnice necesare şi stabileşte normele de dotare şi consum pentru armament, muniție şi tehnică de luptă, precum şi pentru materialele şi mijloacele tehnice specifice activității ministerului;

e) exercită orice alte atribuții ce îi sunt date prin lege.

Art. 5. – În exercitarea atribuțiilor ce le revin potrivit legii, organele Ministerului de Interne au următoarele drepturi şi obligații:

a) să acorde sprijin persoanelor cu funcții ce implică exercițiul autorității de stat, dacă acestea întâmpină rezistență fizică în executarea sarcinilor de serviciu;

b) să legitimeze şi să stabilească identitatea persoanelor care au încălcat dispozițiile legale sau sunt suspecte. Măsura legitimării se ia de ofițeri şi subofițeri, care prezintă legitimația de serviciu;

c) să conducă în fața organelor de urmărire penală pe cei care prin acțiunile lor periclitează ordinea publică, viața persoanelor sau alte valori sociale şi să efectueze cercetarea penală în cazurile prevăzute de lege;

d) să ia măsura reținerii, în cazurile şi în condițiile prevăzute de lege; să pună în executare mandatele de arestare şi pe cele de executare a pedepselor;

e) să intre, pentru îndeplinirea atribuțiilor legale, în incinta organizațiilor socialiste ori la bordul navelor sau aeronavelor române. Percheziții sau alte acte de urmărire penală se pot face cu consimțământul conducerii acestor organizații, al comandanților navelor şi cu asistența organelor căpităniei de port, al comandanților aeronavelor ori cu autorizația procurorului, în condițiile prevăzute de lege. În caz de infracțiuni flagrante, consimțământul sau autorizația nu este necesară;

f) să intre în locuința persoanelor fizice, în vederea îndeplinirii atribuțiilor legale:

– la solicitarea sau cu consimțământul scris al acestora;

– fără încuviințare sau autorizația procurorului, în caz de infracțiuni flagrante;

– în celelalte cazuri numai cu autorizația procurorului, în condițiile prevăzute de lege;

g) să execute dispozițiile comitetelor executive ale consiliilor populare privitoare la respectarea legilor, menținerea ordinii şi paza pe teritoriul municipiilor, orașelor şi comunelor;

h) să participe la luarea măsurilor pentru prevenirea calamităților şi înlăturarea urmărilor acestora.

Art. 6. – Ofițerii, maiştrii militari şi subofițerii din Ministerul de Interne sunt obligați să intervină şi în afara orelor de program ori a atribuțiilor lor de serviciu, când iau cunoştință de existența unor acțiuni îndreptate împotriva securității statului sau în caz de infracțiuni flagrante, precum şi pentru conservarea probelor în cazul altor infracțiuni a căror cercetare va fi efectuată de organele competente.

Capitolul III
Organizare şi funcționare

Art. 7. – Ministerul de Interne este condus de Colegiul ministerului, organ deliberativ, care hotărăşte în problemele generale privind activitatea ministerului.

Art. 8. – Componența colegiului ministerului se aprobă de Comitetul Central al Partidului Comunist Român și de Consiliul de Miniștri, la propunerea ministrului.

Președintele colegiului este ministrul; în lipsa ministrului, atribuțiile de președinte se îndeplinesc de primul adjunct al ministrului.

Art. 9. – La ședințele colegiului pot fi invitați delegați ai unor organe și organizații de stat ori obștești interesate în examinarea problemelor supuse dezbaterii. De asemenea, la ședințele colegiului pot fi invitați specialiști din cadrul ministerului sau din afara acestuia.

Art. 10. – Colegiul ministerului își desfășoară activitatea în prezența a cel puțin două treimi din numărul membrilor săi și adoptă hotărâri cu majoritatea membrilor ce-l compun.

În caz de divergență între președintele colegiului și majoritatea membrilor colegiului, problema asupra căreia nu s-a realizat un acord se raportează de îndată conducerii partidului și guvernului.

Art. 11. – Ședințele colegiului au loc cel puțin o dată pe trimestru și se convoacă, în timp util, de președintele acestuia. Colegiul poate fi convocat și la cererea a cel puțin o treime din numărul membrilor săi.

Art. 12. – Colegiul ministerului, în întregul său, și fiecare membru în parte răspund în fața Comitetului Central al Partidului Comunist Român și a Consiliului de Miniștri pentru întreaga activitate a ministerului; fiecare membru al colegiului răspunde în fața colegiului și a președintelui acestuia pentru îndeplinirea sarcinilor ce-i sunt încredințate.

Art. 13. – Între ședințele colegiului, ministrul de Interne împreună cu primul adjunct al ministrului, șeful departamentului, adjuncții ministrului și primul adjunct al șefului de departament rezolvă probleme curente ale activității ministerului și stabilesc măsurile necesare pentru îndeplinirea operativă a hotărârilor colegiului.

În vederea executării legilor, decretelor, precum și a hotărârilor Consiliului Apărării, Consiliului de Miniștri și ale colegiului ministerului, și în exercitarea atribuțiilor proprii, ministrul emite, potrivit legii, ordine, regulamente, instrucțiuni și alte acte prevăzute de lege.

Art. 14. – Pentru analizarea unor probleme de mare complexitate sau care interesează întreaga activitate a ministerului, colegiul poate constitui colective de lucru cuprinzând specialiști din cadrul ministerului sau din afara acestuia. Desemnarea specialiștilor din afara ministerului se face cu acordul ministrului sau al conducătorului organului central respectiv.

Art. 15. – Președintele colegiului informează colegiul ministerului asupra principalelor probleme care au fost rezolvate în perioada dintre ședințe.

Art. 16. – Ministerul de Interne are în conducerea sa un ministru, un prim-adjunct al ministrului, un șef de departament, patru adjuncți ai ministrului și un prim-adjunct al șefului de departament.

Primul adjunct al ministrului, șeful de departament, adjuncții ministrului și primul adjunct al șefului de departament se numesc prin hotărâre a Consiliului de Miniștri.

Șeful de departament are rang de prim-adjunct al ministrului, iar primul adjunct al șefului de departament are rang de secretar general.

Art. 17. – Ministrul reprezintă ministerul în raport cu celelalte organe și organizații din țară, precum și în relațiile internaționale.

Art. 18. – Din Ministerul de Interne fac parte: securitatea, miliția, trupele de securitate și de pompieri, penitenciarele și arhivele statului.

Ministerul de Interne are în structura organizatorică a aparatului său central un departament, un inspectorat general, comandamente de armă, direcții generale, direcții și servicii independente.

Ministerul de Interne are în subordinea sa organe teritoriale, mari unități și unități militare, precum și instituții de învățământ.

Art. 19. – Efectivele Ministerului de Interne, precum și structura organizatorică de detaliu a aparatului său central, se stabilesc prin hotărâre a Consiliului de Miniștri.

Art. 20. – În cadrul departamentului se organizează și funcționează un consiliu al departamentului, iar la inspectoratul general și la comandamentele de armă se organizează și funcționează consilii militare, ca organe deliberative, care hotărăsc asupra principalelor probleme din domeniul de activitate.

Art. 21. – Personalul încadrat în unitățile din subordinea Ministerului de Interne se compune din militari și angajați civili.

Militarii din unitățile subordonate Ministerului de Interne au drepturile și obligațiile prevăzute de normele legale pentru militarii forțelor armate ale Republicii Socialiste România.

Prevederile statutelor Corpului ofițerilor, Corpului maiștrilor militari și Corpului subofițerilor Forțelor Armate ale Republicii Socialiste România se aplică și ofițerilor, maiștrilor militari și subofițerilor din Ministerul de Interne și unitățile subordonate.

În cadrul unităților centrale și teritoriale din subordinea Ministerului de Interne se organizează consilii de onoare pentru ofițeri, maiștri militari și subofițeri.

Angajații civili sunt supuși dispozițiilor Codului muncii și celorlalte norme legale.

Capitolul IV
Dispoziții finale

Art. 22. – Timpul servit ca ofițer și subofițer militarizat până la 21 iulie 1967 se consideră ca vechime în serviciul militar la acordarea drepturilor ce se cuvin militarilor pentru vechime în serviciu.

Art. 23. – Ministerul de Interne asigură, potrivit legii, asistența medicală, socială, drepturile de pensie și asigurări sociale ale personalului, precum și ale familiilor și urmașilor acestuia.

Art 24. – Sarcinile privind Consiliul Securității Statului şi Ministerul Afacerilor Interne, prevăzute de actele normative în vigoare, trec asupra Ministerului de Interne.

Obligațiile, drepturile şi alte prevederi stabilite prin acte normative cu privire la personalul Consiliului Securității Statului şi Ministerului Afacerilor Interne se aplică în mod corespunzător personalului Ministerului de Interne.

Art. 25. – Decretul nr. 294/1968 privind organizarea şi funcționarea Ministerului Afacerilor Interne, aprobat prin Legea nr. 23/1968, Decretul nr. 295/1968 privind înființarea, organizarea şi funcționarea Consiliului Securității Statului, aprobat prin Legea nr. 24/1968, precum şi orice alte dispoziții contrare, se abrogă.

„Colecția de legi şi decrete", nr. II/1972, 1 aprilie-30 iunie, p. 183–195.

100

1972 mai 9. Hotărâre a Consiliului de Miniştri privind aprobarea componenței Colegiului Ministerului de Interne

Consiliul de Miniştri
al Republicii Socialiste România

Hotărâre
privind aprobarea componenței Colegiului Ministerului de Interne

Consiliul de Miniştri al Republicii Socialiste România hotărăşte:

Art. 1. Se aprobă următoarea componență a Colegiului Ministerului de Interne:

Preşedinte:	Ion Stănescu	– ministru de Interne
Membri:	general-locotenent Grigore Răduică	– prim adjunct al ministrului de Interne;
	general-locotenent Nicolae Doicaru	– şef de departament;
	general-locotenent Alexandru Dănescu	– adjunct al ministrului de Interne;
	general-maior Constantin Stoica	– adjunct al ministrului de Interne;
	general-maior Nicolae State	– adjunct al ministrului de Interne;

general-maior Ionel Gal	– adjunct al ministrului de Interne;
general-maior Mihai Pacepa	– prim adjunct al şefului de departament;
Colonel Constantin Geică	– secretar al Comitetului de Partid al Ministerului de Interne;
general-maior Dumitru Borşan	– şeful Direcţiei generale de informaţii interne;
general-maior Neagu Cosma	– şeful Direcţiei generale de contraspionaj;
general-maior Ovidiu Diaconescu	– şeful Direcţiei generale tehnico-operative;
general-maior Jean Moldoveanu	– comandantul trupelor de securitate;
general-maior Iulian Vlad	– şeful Direcţiei personal şi învăţământ;
general-maior Dumitru Şerban	– şeful Direcţiei cercetări penale;
general-maior Gheorghe Pele	– şeful Direcţiei pentru paşapoarte, evidenţa străinilor şi controlul trecerii frontierei;
general-maior Emanoil Rusu	– şeful Inspectoratului municipiului Bucureşti al Ministerului de Interne.

Art. 2. Hotărârea Consiliului de Miniştri nr. 587 din 11 mai 1970, Hotărârea Consiliului de Miniştri nr. 72 din 29 ianuarie 1971 şi Hotărârea Consiliului de Miniştri nr. 73 din 29 ianuarie 1971, se abrogă.

Preşedintele Consiliului de Miniştri
Ion Gheorghe Maurer

Bucureşti, 9 mai 1972.
Nr. 504.

A.C.N.S.A.S., fond documentar, dosar nr. 123, vol. 9, f. 49–50.

101

1972 iunie 7. Referat de cadre al colonelului Zagoneanu Gheorghe, inspector şef al Inspectoratului judeţean Galaţi al Ministerului de Interne

C.C. al P.C.R.
Secţia Cadre

Zagoneanu Gheorghe
Membru de partid din 1957

– Născut la 14 martie 1931, în comuna Cosâmbeşti, judeţul Ialomiţa;
– Originea socială: muncitorească;
– Naţionalitate: română;
– Căsătorit, are doi copii;
– Studii: Academia militară şi Facultatea de drept;
– Profesia: ofiţer, colonel;
– În prezent este inspector şef al Inspectoratului judeţean Galaţi al Ministerului de Interne.

Zagoneanu Gheorghe, din 1945 a urmat trei clase profesionale la Şcoala de ucenici a Combinatului metalurgic Reşiţa, unde a învăţat meseria de lăcătuş de precizie. În 1948 a fost trimis elev la Şcoala de ofiţeri de infanterie, pe care a absolvit-o după doi ani. Ulterior a îndeplinit succesiv în cadrul unor unităţi ale M.F.A. funcţiile: comandant de pluton, de companie şi şef al serviciului chimic. Din 1953 a fost patru ani şef al biroului documente secrete.

Din 1957 a urmat trei ani Academia militară – Facultatea de arme. La absolvire a fost şef al promoţiei pe facultate, fiind numit locţiitor al comandantului la un batalion de vânători de munte.

După un an a fost mutat în Direcţia de contrainformaţii militare, unde a urmat un curs de iniţiere, lucrând apoi în munca operativă. În 1964 a fost mutat locţiitor şef serviciu contrainformaţii la Comandamentul trupelor de grăniceri, unde a lucrat doi ani. În 1966 a fost mutat la Direcţia contrainformaţii ca şef serviciu, iar în 1968 a fost promovat locţiitor al şefului direcţiei respective. În aceste funcţii a organizat şi condus cu competenţă activitatea subordonaţilor şi a colaboratorilor.

În 1970 a fost detaşat ca adjunct al şefului Direcţiei pentru paşapoarte, evidenţa străinilor şi controlul trecerii frontierei, iar în aprilie 1972 a fost mutat inspector şef al Inspectoratului judeţean Galaţi al Ministerului de Interne, unde munceşte şi în prezent.

Din notările de serviciu rezultă că are o bună pregătire politică, militară şi de specialitate. A ajutat şi îndrumat cu pricepere serviciile de la unităţi, a contribuit la îmbunătăţirea activităţii în acest domeniu. Personal s-a ocupat de rezolvarea unor

acțiuni mai dificile, pe care le-a clarificat, şi a condus nemijlocit serviciul de vize şi paşapoarte al Capitalei. S-a preocupat de pregătirea sa de specialitate, absolvind Facultatea de drept. În societate şi familie are comportare corectă.

Este decorat cu ordine şi medalii ale R.S. România.

Despre familie cunoaştem: tatăl a fost muncitor, în prezent este pensionar. Mama este casnică. Are un frate tractorist şi trei surori, una funcționară, alta lucrează la C.A.P. şi cealaltă casnică.

Soția este casnică, membră de partid. Tatăl ei a fost muncitor, a decedat, mama este casnică.

Conducerea Ministerului de Interne propune să fie numit în funcția de inspector şef al Inspectoratului județean Galați al Ministerului de Interne.

Secția Cadre a C.C. al P.C.R. consideră că este corespunzător şi poate fi numit în funcția propusă.

Secretar,
Banc Iosif

Instructor,
Boar Augustin

7 iunie 1972.

A.M.R., fond 121, rola 303, c. 189–190.

102

1972 noiembrie 17. Raport al ministrului de Interne Ion Stănescu cu privire la propunerea de numire a generalului-maior Pleşiță Nicolae în funcția de şef al Direcției I din Direcția Generală de Informații Interne

Ministerul de Interne — Secret
Cabinetul ministrului
Nr. 0330596 din 17 noiembrie 1972

Către
Secretariatul Comitetului Central al
Partidului Comunist Român

Supunem aprobării Secretariatului Comitetului Central al Partidului Comunist Român propunerea de eliberare din funcția de şef al Direcției a VIII-a a generalului

maior Pleşiță Gh. Nicolae şi numirea sa în funcția de şef al Direcției I din Direcția Generală de Informații Interne.

Ministru de Interne
Ion Stănescu

A.M.R., fond 121, rola 301, c. 734.

103

1972 decembrie 25. Referat de cadre al locotenent-colonelului Sterian Marin, adjunct al şefului securității la Inspectoratul județean Prahova al Ministerului de Interne, propus inspector şef al Inspectoratului județean Vaslui al Ministerului de Interne

C.C. al P.C.R.
Secția Cadre

Sterian Marin
Membru de partid din 1959

– Născut la 1 noiembrie 1936, în comuna Udați, județul Buzău;
– Originea socială: țărani mijlocaşi;
– Naționalitatea: română;
– Căsătorit, are doi copii;
– Studii: Facultatea de drept;
– Nu cunoaşte limbi străine;
– Profesia de bază: tehnician electrician;
– În prezent îndeplineşte funcția de adjunct al şefului securității la Inspectoratul județean Prahova al Ministerului de Interne. Are gradul de locotenent-colonel.

Sterian Marin, din 1950 a urmat patru ani Şcoala medie tehnică de energie electrică din Braşov, obținând diploma de tehnician în specialitatea „uzine şi stații". În şcoală a fost primit în U.T.C. şi a îndeplinit cu răspundere diferite sarcini ce i s-au dat.

În august 1954 a fost selecționat şi trimis la Şcoala militară de ofițeri de securitate București, iar după doi ani a primit gradul de locotenent, fiind declarat şef de promoție.

După absolvire a fost repartizat la Direcția regională de securitate Ploieşti, unde a lucrat şase ani ca inspector pe linie de contrainformații economice.

Ca urmare a rezultatelor bune obținute, în 1962 a fost promovat şef al Biroului inspecții, iar în octombrie 1964 adjunct al şefului Serviciului de contraspionaj. Şi în aceste funcții a dovedit competență profesională, orientare politică şi capacitate organizatorică.

Afirmându-se ca ofițer cu serioase perspective pentru munca de securitate, în 1966 a fost trimis la cursul de specializare cu durata de un an pentru cadrele de conducere din aparatul de securitate. Revenind de la acest curs, a continuat să lucreze în funcția avută anterior până în 1968, când a fost promovat adjunct al inspectorului șef al Inspectoratului de securitate județean Prahova, funcție pe care o deține și în prezent.

Organele locale de partid și conducerea Inspectoratului județean al Ministerului de Interne apreciază că este unul dintre cei mai buni ofițeri ai acestei instituții; are o temeinică pregătire profesională și politică, o îndelungată experiență în munca de securitate și reale calități de bun conducător. Cunoaște în mare măsură problemele inspectoratului județean și aduce o contribuție însemnată la rezolvarea lor. Coordonează în condiții bune munca subordonaților din compartimentele de care răspunde, dovedește inițiativă și spirit de orientare. Analizează cu atenție materialele informative și întreprinde măsuri operative pentru valorificarea lor. Manifestă preocupare susținută pentru ridicarea calității muncii, pentru găsirea și aplicarea unor metode avansate. Îl caracterizează simțul răspunderii în muncă, corectitudinea, modestia și principialitatea în relațiile cu oamenii. A acordat atenția necesară procesului de instruire a cadrelor și în același timp a manifestat preocupare pentru pregătirea sa; în 1968 a absolvit Facultatea de drept; la convocările de pregătire profesională a obținut rezultate foarte bune. Uneori însă nu este suficient de ferm față de unii subordonați care au lipsuri în muncă.

A fost decorat cu ordine și medalii ale R.S. România.

Despre familie cunoaștem: părinții au fost țărani cu gospodărie mijlocie, în prezent lucrează în C.A.P. Are cinci surori: trei sunt casnice, una funcționară, cealaltă lucrează în C.A.P.

Soția este casnică. Tatăl ei este maistru mecanic, în 1948 a fost exclus din partid pe motiv că în timpul războiului a fost folosit ca informator de către serviciul militar de informații din întreprinderea unde lucra. În prezent este cunoscut ca cetățean corect, fruntaș în producție. Mama este casnică.

Conducerea Ministerului de Interne propune să fie numit în funcția de inspector șef al Inspectoratului județean Vaslui al Ministerului de Interne.

Secția Cadre a C.C. al P.C.R. consideră că este corespunzător și poate fi numit în această funcție.

Secretar,
Banc Iosif

Șef secție
Savu Ion

Instructor,
Sandu Nicolae

25 decembrie 1972.

A.M.R., fond 121, rola 303, c. 232–233.

104

1972 decembrie 29. Referat de cadre al colonelului Stamatoiu Aristotel, propus în funcția de șef al Direcției a III-a din Direcția generală de contraspionaj

C.C. al P.C.R.
Secția Cadre

Stamatoiu Aristotel
Membru de partid din 1959

– Născut la 6 octombrie 1929, în comuna Scoarța, județul Olt;
– Originea socială: tatăl a fost muncitor croitor;
– Naționalitatea: română;
– Căsătorit, are un copil;
– Studii: Facultatea de comerț și cooperație;
– Profesia şi gradul: ofițer, are gradul de colonel;
– Cunoaşte limba franceză;
– În prezent este adjunct al șefului Direcției a III-a din Direcția generală de contraspionaj a Ministerului de Interne.

Stamatoiu Aristotel, din 1941 a urmat Liceul comercial la Târgu Jiu, după care a continuat studiile la I.S.E.P., pe care le-a absolvit în anul 1952 şi a obținut diploma de economist. În timpul facultății şi ulterior a urmat câtva luni şcoala militară de ofițeri de rezervă de intendență, iar la încheierea pregătirii i s-a acordat gradul de sublocotenent.

La absolvirea facultății a fost repartizat în funcția de planificator la Centrocoop, unde a lucrat un an.

În 1953 a fost încadrat ofițer de securitate la Direcția de contrainformații economice, îndeplinind această funcție nouă ani. S-a străduit să-şi însuşească pregătirea militară necesară şi să-şi îmbogățească cunoştințele de specialitate, iar ca urmare a rezultatelor pozitive obținute a fost promovat șef de birou.

În 1962 a fost mutat adjunct șef serviciu la Direcția de contraspionaj, apoi după un an șef serviciu, iar în 1967 a fost promovat adjunct al șefului Direcției a III-a din Direcția generală de contraspionaj[1], unde munceşte şi în prezent.

[1] Prin ordinul preşedintelui Consiliului Securității Statului nr. 3670 din 1 septembrie 1967 colonelul Stamatoiu Aristotel a fost numit în funcția de locțiitor al șefului Direcției a III-a (A.M.I., fond D.M.R.U., inventar nr. 7386, dosar nr. 16, nenumerotat).

Este apreciat că în aceste funcții a acumulat o bogată experiență în munca de securitate și în activitatea de conducere a compartimentelor încredințate. Muncește cu pasiune și simț de răspundere în îndeplinirea sarcinilor, cunoaște temeinic problemele sectoarelor de care răspunde, a contribuit substanțial la perfecționarea activității subordonaților și la creșterea competenței lor. Are un dezvoltat spirit de analiză și prevedere, o mare putere de muncă și curaj, se angajează personal și cu hotărâre în rezolvarea problemelor mai dificile. Nu manifestă însă suficientă preocupare privind deplasarea în județe.

De mai mulți ani a avut funcția de membru al biroului organizației de bază și al comitetului de partid pe direcție, precum și propagandist, pe care le-a îndeplinit în mod conștiincios, străduindu-se continuu să-și ridice nivelul de pregătire politico-ideologică.

În societate și familie are comportare bună.

Este decorat cu ordine și medalii ale R.S. România.

Despre familie cunoaștem: tatăl a fost muncitor croitor, iar din 1945 țăran muncitor. În prezent este pensionar, iar mama casnică. Are doi frați și o soră; unul inginer, altul economist, membru de partid. Sora este casnică.

Soția este funcționară. Tatăl a fost subofițer, iar mama casnică, ambii au decedat.

Conducerea Ministerului de Interne propune să fie numit șef al Direcției a III-a din Direcția generală de contraspionaj.

Secția Cadre a C.C. al P.C.R. consideră că este corespunzător și poate fi numit în această funcție.

Secretar,
Banc Iosif

Șef secție,
Cornel Onescu

Instructor,
Boar Augustin

29 decembrie 1972.

A.M.R., fond 121, rola 303, c. 60–61.

105

1973 august 30. Referat de cadre al locotenent-colonelului de securitate Bodunescu Ion, propus în funcția de inspector șef al Inspectoratului județean Teleorman al Ministerului de Interne

Comitetul Central al P.C.R.
Secția Organizatorică și Cadre

Bodunescu Ion
Membru de partid din 1960

– Născut la 16 martie 1933, în Târgu Cărbunești, județul Gorj;
– Originea socială: țărani săraci;
– Naționalitatea: română;
– Căsătorit, are doi copii;
– Studii: Facultatea de drept, urmează doctorantura;
– Profesia și gradul: ofițer de securitate, are gradul de locotenent-colonel;
– Cunoaște limba spaniolă și are cunoștințe de limba italiană;
– În prezent este locțiitor șef direcție în Ministerul de Interne.

Bodunescu Ion, după absolvirea Școlii profesionale metalurgice de pe lângă Uzina „Sadu", în 1951, a lucrat ca strungar la aceeași uzină. În 1952 a fost pedagog la Școala profesională din Târgu-Jiu. A activat în organizația de tineret, iar un timp a fost activist al Comitetului raional U.T.C. Târgu Jiu.

În 1953 a fost încadrat în Ministerul Afacerilor Interne, la Direcția regională de securitate Oltenia, unde 16 ani a lucrat ca ofițer la serviciul de informații interne și șef birou. În această perioadă a urmat școala de pregătire a cadrelor de securitate București. Concomitent cu activitatea profesională a urmat liceul și Facultatea de drept, la cursurile fără frecvență.

În 1968 a fost numit inspector șef adjunct la Inspectoratul județean de securitate Dolj, iar după un an a fost promovat inspector șef al aceluiași organ.

Din 1972, în urma reorganizării ministerului, a îndeplinit funcția de șef adjunct la Inspectoratul județean Dolj al Ministerului de Interne și șef al securității județului, iar din 1973 este locțiitor al șefului direcției.

Din aprecierea conducerii ministerului rezultă că are o bună pregătire profesională și militară, iar în cei 20 de ani de activitate a acumulat o bogată experiență în munca de securitate. În funcțiile avute s-a remarcat ca un ofițer capabil, cu inițiativă în muncă, hotărât în îndeplinirea ordinelor primite. A întreprins măsuri de perfecționare a activității de supraveghere și de prevenire a fenomenelor negative din unele obiective și de depistare a unor elemente dușmănoase. Este receptiv la propunerile ofițerilor

din subordine şi se preocupă de educarea şi îndrumarea acestora. În funcția actuală dovedește competență în coordonarea sectorului de care se ocupă, iar prin controalele efectuate la inspectoratele județene și-a adus contribuția la depistarea unor neajunsuri ale muncii. Este corect în relațiile cu subordonații, se bucură de autoritate în rândul acestora, are comportare corespunzătoare în familie şi societate.

A urmat Universitatea serală de marxism leninism, iar în prezent urmează doctorantura la Facultatea de drept internațional. A publicat în colaborare lucrări de specialitate. Mai mulți ani a fost membru al biroului Comitetului județean de partid Dolj. În activitatea sa manifestă uneori lipsuri: tendință de subapreciere a colaboratorilor.

Este decorat cu ordine şi medalii ale R.S. România.

Despre familie cunoaştem: părinții au fost țărani cu gospodărie mică, în prezent tatăl este pensionar C.A.P., membru de partid, iar mama decedată. Are patru frați și două surori. Un frate este muncitor, altul subofițer la Ministerul de Interne, celălalt lucrează în C.A.P., doi sunt membri de partid. Un alt frate a fost muncitor, în prezent pensionar; a fost exclus din partid pentru faptul că a participat la câteva ședințe legionare. O soră este funcționară, iar alta casnică, membre de partid.

Soția este casnică. Tatăl este muncitor, are viciul beției, s-a despărțit de soție de mai mulți ani. Mama este casnică.

Ministerul de Interne propune să fie numit inspector şef al Inspectoratului județean Teleorman.

Secția Organizatorică şi Cadre a C.C. al P.C.R. consideră că poate fi numit în funcția propusă.

Secretar,
Pană Gheorghe

Șef sector cadre,
Savu Ion

Instructor
Oprițescu Mihai

30 august 1973.

A.M.R., fond 121, rola 312, c. 733–734.

106

1974 aprilie 8. Referat de cadre al locotenent-colonelului Ardeleanu Lazăr Ioan, şeful Serviciului contrainformaţii în sectoarele economice la Inspectoratul judeţean Cluj al Ministerului de Interne

Ministerul de Interne — Secret de serviciu
Direcţia cadre şi învăţământ

Locot. colonel (securitate) Ardeleanu Lazăr Ioan
Membru de partid din 1960

– Născut la 8 aprilie 1931, în comuna Şoimi, judeţul Bihor;
– Naţionalitatea: română;
– Originea socială: ţăran cooperator;
– Studii: Academia „Ştefan Gheorghiu“, fără examen de diplomă;
– Profesie: lăcătuş de revizie C.F.R.;
– Căsătorit, are un copil;
– Încadrat în securitate în anul 1951;
– Îndeplineşte funcţia de şef al Serviciului de contrainformaţii în sectoarele economice la Inspectoratul judeţean Cluj.

Ardeleanu Ioan, în 1945 a terminat 7 clase generale, după care până în 1946 a stat la părinţi. În septembrie 1946 s-a înscris la Şcoala profesională C.F.R. Oradea, pe care a absolvit-o în august 1950, calificându-se în meseria de lăcătuş de revizie. După obţinerea calificării a fost repartizat la Staţia C.F.R. Oradea, unde a lucrat până în septembrie 1951.

Ca elev a obţinut rezultate foarte bune la învăţătură, iar în producţie s-a situat printre fruntaşii sectorului în care îşi desfăşura activitatea. În anul 1947 s-a înscris în Uniunea Tineretului Socialist, iar la scurt timp, tot în 1947, a fost primit membru al U.T.C., achitându-se de sarcinile ce i-au revenit.

La 25 septembrie 1951 a fost chemat în cadrele active ale securităţii statului, cu gradul de sublocotenent, şi repartizat la fostul Birou de securitate transporturi feroviare Oradea. În februarie 1952 a fost mutat la Serviciul de securitate transporturi Cluj, iar în martie 1960 la Serviciul de contrainformaţii în sectoarele economice din Direcţia regională de securitate Cluj.

În activitatea sa a fost apreciat pentru perseverenţa şi pasiunea de care a dat dovadă în însuşirea şi aplicarea ordinelor şi directivelor muncii de securitate, obţinând rezultate bune în muncă. În 1959 a fost pedepsit cu 20 zile de arest pentru faptul că în timp ce încerca să recruteze un informator, nefiind suficient de atent, acesta s-a sinucis, aruncându-se pe geam de la etaj.

La 1 august 1962 a fost promovat şef al Serviciului municipal de securitate Turda, funcţie în care datorită pregătirii, conştiinciozităţii şi perseverenţei de care a dat dovadă, a reuşit să organizeze şi să conducă cu competenţă activitatea serviciului. S-a preocupat de ridicarea calificării profesionale a subordonaţilor şi de educarea acestora în spiritul respectării legilor şi a normelor de conduită socialistă, el însuşi fiind un bun exemplu din acest punct de vedere. A participat nemijlocit la rezolvarea unor sarcini operative şi la elaborarea unor combinaţii informative importante.

Datorită activităţii desfăşurate şi rezultatelor obţinute în muncă, la 1 iunie 1972 a fost promovat adjunct al şefului securităţii judeţului Cluj. În această calitate s-a preocupat de cunoaşterea situaţiei reale din compartimentele subordonate, dovedind pricepere şi răspundere în elaborarea măsurilor şi îndeplinirea misiunilor încredinţate.

Cu ocazia aplicării noilor state de organizare, la 1 august 1973, desfiinţându-se o funcţie de locţiitor al şefului securităţii, a fost numit şef al Serviciului II.

Este inteligent, cu spirit organizatoric, principial şi obiectiv în relaţiile cu subordonaţii, bucurându-se de stima şi respectul cuvenit din partea acestora. În 1973 a absolvit cursurile Secţiei organizare-planificare din cadrul Academiei „Ştefan Gheorghiu", urmând să susţină examenul de diplomă. În cadrul activităţilor de pregătire obţine constant rezultate foarte bune. Este sănătos şi rezistent la eforturi fizice.

În activitatea desfăşurată ofiţerul dovedeşte insuficientă fermitate faţă de unele aspecte negative din activitatea subordonaţilor, iar în anumite împrejurări randamentul muncii sale nu este pe măsura capacităţii, pregătirii şi experienţei de care dispune.

Tatăl său a fost ţăran cu gospodărie mică, membru C.A.P., decedat în 1972, iar mama sa este pensionară C.A.P., neîncadrată politic. Are un frate muncitor, membru de partid.

Soţia este contabilă, membră de partid. Au un fiu, elev la liceu, membru U.T.C.

Părinţii soţiei sunt membri C.A.P., neîncadraţi politic. Soţia are o soră, membră C.A.P., neîncadrată politic.

Locotenent-colonelul Ardeleanu Ioan este propus să fie numit în funcţia de şef al Inspectoratului judeţean Mureş al Ministerului de Interne.

Direcţia cadre şi învăţământ consideră că din punct de vedere social-politic şi ca pregătire este corespunzător a fi numit în funcţia propusă[1].

Şeful Direcţiei cadre şi învăţământ
General-maior,
Vlad Iulian

8 aprilie 1974.

A.M.R., fond 121, rola 312, c. 710–712.

---

[1] Locotent-colonelul Ardeleanu Ioan a rămas în continuare la I.J. Cluj, fiind avansat la gradul de colonel şi numit şef al Serviciului I din cadrul inspectoratului, funcţie pe care o deţinea în septembrie 1977. În şedinţa Biroului executiv al Consiliului de conducere al Ministerului de Interne, din 22 septembrie 1977, a fost propus pentru a fi numit în funcţia de şef al securităţii în cadrul I.J. Satu Mare (A.M.I., fond D.M.R.U., inventar nr. 7402, dosar nr. 5, f. 20).

107

1974 aprilie 9. Referat de cadre al generalului-maior Ristea Ioan Gheorghe, locțiitor al șefului Securității județului Brașov, propus a fi numit în funcția de șef al Inspectoratului județean Mureș al Ministerului de Interne

Ministerul de Interne — Secret de serviciu
Direcția cadre și învățământ

General-maior (securitate) Ristea Ioan Gheorghe
Membru de partid din anul 1946

– Născut la 21 martie 1928, în comuna Stejari, județul Gorj;
– Naționalitatea: română;
– Originea socială: țăran cu gospodărie mică;
– Studii: Academia „Ștefan Gheorghiu", cu examen de diplomă;
– Profesia: militar;
– Căsătorit, are doi copii;
– Încadrat în securitate în anul 1950;
– Îndeplinește funcția de locțiitor al șefului Securității județului Brașov.

Ristea Gheorghe, în anul 1942 a absolvit 7 clase generale în comuna natală, apoi a intrat la Școala profesională de gaz și electricitate din București unde, după patru ani, s-a calificat în meseria de strungar metale, calitate în care a lucrat timp de trei ani. A fost apreciat ca un tânăr harnic și sârguincios la învățătură și în muncă.

În octombrie 1944 a fost primit în U.T.C., iar în 1946 membru al P.C.R.

În anul 1948 a fost brigadier voluntar pe șantierele Căciulați-Snagov și Salva-Vișeu, fiind distins cu diploma de fruntaș al muncii voluntare. A urmat apoi un curs de partid cu durata de patru luni, la absolvirea căruia a fost numit secretar al Sectorului U.T.C. gaz și electricitate din București. Și în aceste activități s-a evidențiat ca un tovarăș preocupat de îndeplinirea sarcinilor, cu spirit de orientare și inițiativă.

În perioada septembrie 1949–martie 1950 a urmat Școala de ofițeri politici a M.A.I. București, pe care a absolvit-o cu gradul de locotenent, fiind declarat șef de promoție și repartizat la Direcția cadre din Direcția generală politică a M.A.I., în funcția de locțiitor șef birou. Ca urmare a rezultatelor obținute, în anul 1952 a fost promovat locțiitor al șefului Direcției secretariat din M.A.I., în anul 1954 a fost mutat la Direcția a III-a și numit locțiitor al șefului direcției, iar în 1955 șef al Direcției secretariat. Tot în această perioadă, respectiv din 1960 până în 1961, a urmat Cursul de specializare-securitate în U.R.S.S.

În funcțiile încredințate a muncit cu răspundere şi conştiinciozitate, afirmându-se ca un bun organizator, preocupat continuu de găsirea unor noi forme pentru îmbunătățirea activității unităților în care a lucrat.

În anul 1961 a fost numit şef al Direcției regionale de securitate Crişana, iar în 1968 inspector şef al Inspectoratului de securitate județean Bihor. În aceste funcții a dovedit preocupare pentru îndeplinirea sarcinilor de serviciu şi îmbunătățirea calității rețelei informative, asigurând obținerea unor rezultate pozitive pe linia contracarării acțiunilor unor elemente ostile.

A acordat atenție perfecționării pregătirii sale politico-ideologice şi de cultură generală. În 1973 a absolvit Academia „Ştefan Gheorghiu", cu examen de diplomă.

Pentru rezultatele obținute a fost decorat cu ordine şi medalii ale Republicii Socialiste România, recompensat de mai multe ori şi înaintat la gradul de colonel înaintea expirării duratei minime de stagiu. În anul 1969 a fost înaintat la gradul de general-maior.

În activitatea sa uneori nu a efectuat un control sistematic asupra subordonaților şi nu a asigurat, întotdeauna, verificarea operativă a unor informații. Pentru răspunderea ce i-a revenit ca şef al Inspectoratului județean de securitate în legătură cu deturnarea unui avion de pe aeroportul din Oradea, a fost destituit din funcție şi mutat [ca] şef al Serviciului informații interne din Inspectoratul de securitate al județului Braşov[1].

În cadrul acestui inspectorat s-a angajat cu hotărâre în muncă, reuşind să obțină rezultate bune şi foarte bune. La 1 iunie 1972 a fost promovat locțiitor al şefului securității județului Braşov, funcție pe care o îndeplineşte şi în prezent. În această calitate a adus un aport însemnat la buna organizare a muncii şi a condus nemijlocit acțiuni importante, care s-au finalizat cu rezultate operative.

Din punct de vedere medical prezintă unele afecțiuni, care însă nu i-au diminuat capacitatea de efort.

Tatăl său a fost muncitor necalificat şi țăran cu gospodărie mică, membru de partid, iar mama casnică, neîncadrată politic, ambii sunt decedați. Are două surori, una este dactilografă, iar cealaltă membră cooperatoare, neîncadrate politic.

Soția sa este casnică, neîncadrată politic. Au un fiu elev la liceu, membru U.T.C., şi o fiică, elevă la şcoala generală.

Tatăl soției a fost muncitor, decedat din 1940, iar mama acesteia este casnică, neîncadrată politic. În 1959 mama soției s-a recăsătorit cu un muncitor, neîncadrat politic, în prezent pensionar.

Soția are doi frați, ambii muncitori. Unul este membru de partid, iar celălalt frate vitreg, membru U.T.C.

---

[1] Prin odinul nr. 01519 din 15 iulie 1971, generalul-maior Ristea Gheorghe, de la dispoziția Consiliului Securității Statului, a fost numit şef al Serviciului I informații interne la Inspectoratul de securitate județean Braşov, cu o retribuție de 2 820 ei pe lună (A.M.I., fond D.M.R.U., inventar nr. 7395, dosar nr. 9, f. 82).

Generalul-maior Ristea I. Constantin [Gheorghe – n.n.] este propus să fie numit în funcția de șef al Inspectoratului județean Mureș al Ministerului de Interne.

Direcția cadre și învățământ consideră că din punct de vedere social-politic și ca pregătire este corespunzător pentru a fi numit în funcția propusă.

Șeful Direcției cadre și învățământ
General-maior,
Vlad Iulian

9 aprilie 1974.

A.M.R., fond 121, rola 312, c. 704–706.

108

1974 aprilie 9. Referat de cadre al locotenent-colonelului Csomos Alexandru, locțiitor al șefului Securității județului Brașov, propus pentru a fi numit în funcția de inspector șef la Inspectoratul județean Mureș al Ministerului de Interne

Ministerul de Interne — Secret de serviciu
Direcția cadre și învățământ

Locotenent-colonel (securitate) Csomos David Alexandru
Membru de partid din anul 1954

– Născut la 2 decembrie 1929, în Brașov;
– Naționalitatea: maghiară;
– Originea socială: muncitorească;
– Studii: student în anul II la Academia „Ștefan Gheorghiu“, cursuri fără frecvență;
– Profesia: lăcătuș mecanic;
– Căsătorit, are un copil;
– Încadrat în securitate în anul 1950;
– Îndeplinește funcția de locțiitor al șefului Securității județului Brașov.

Csomos Alexandru, în anul 1944 a absolvit 7 clase generale în Brașov, după care a intrat ucenic la o fabrică de stofe, unde s-a calificat și a lucrat ca lăcătuș mecanic până la încadrarea sa în securitate. Concomitent a urmat școala profesională și trei

clase de liceu, curs fără frecvență. Din aceste perioade este cunoscut ca un tânăr perseverent în muncă și la învățătură, conștiincios și cu comportări bune. În anul 1945 a fost primit membru al U.T.C.

La 10 august 1950 a fost încadrat în securitate cu gradul de plutonier și repartizat la Direcția regională Brașov. Ca urmare a rezultatelor pozitive obținute în muncă, în anul 1951 a fost trecut în corpul ofițerilor cu gradul de sublocotenent și promovat succesiv până la funcția de șef al Serviciului de contrainformații în sectoarele economice. În anul 1954 a fost primit membru de partid.

Din anul 1958 până în 1959 a urmat cursul de perfecționare securitate în U.R.S.S.

În aprilie 1968, cu ocazia înființării județelor, a fost numit adjunct al șefului Serviciului municipal de securitate Brașov și șef al Secției de contraspionaj, iar la 1 februarie 1969, prin reașezarea unor funcții, a fost numit șef de secție în cadrul Serviciului III de la reședința inspectoratului.

În activitatea desfășurată în aceste funcții a depus eforturi susținute pentru executarea în cât mai bune condiții a atribuțiilor de serviciu și a misiunilor încredințate, organizând și conducând cu competență munca subordonaților.

Apreciindu-se calitățile sale și experiența acumulată pe linia muncii de contrainformații în sectoarele economice, la 1 decembrie 1970 a fost din nou promovat în funcția de șef al Serviciului II, iar în noiembrie 1971 în cea de adjunct al șefului Inspectoratului județean de securitate Brașov, până la 1 iunie 1972 cumulând și funcția de șef al serviciului respectiv.

În aceste funcții a dovedit în continuare preocupare pentru îmbunătățirea muncii cu rețeaua informativă și a militat pentru perfecționarea activității de prevenire. A desfășurat o activitate permanentă de control și sprijin asupra muncii subordonaților și a participat personal la realizarea unor sarcini importante, fapt ce a dus la îmbunătățirea activității de ansamblu a colectivelor de care răspunde.

Este un ofițer ordonat, bun executant, dovedește orientare, spirit organizatoric și dinamism în muncă. Are o conduită corectă în serviciu, familie și societate, bucurându-se de prestigiu și autoritate în cadrul colectivului. Este sănătos și rezistent la eforturi.

Lipsurile care s-au manifestat în activitatea ofițerului constau în faptul că nu întotdeauna este suficient de exigent față de subordonați, iar în unele cazuri nu dovedește combativitatea necesară față de unele neajunsuri.

Tatăl său a fost muncitor C.F.R., în prezent pensionar, iar mama este casnică, ambii membri de partid. Ofițerul are un frate activist al Comitetului municipal Brașov al P.C.R. și o soră casnică, membră de partid.

Soția ofițerului este casnică, a fost membră de partid dar, neprezentându-se la preschimbarea carnetelor, a rămas în afara partidului. Au un fiu student în anul III la Institutul Politehnic Brașov, membru U.T.C.

Tatăl soției a fost dulgher, decedat în 1966, iar mama este casnică, neîncadrată politic. Soția are o soră casnică, neîncadrată politic și doi frați pensionari. Unul din frați este membru de partid și deputat în cartier, iar celălalt a fost exclus din partid, deoarece în anul 1940 a făcut parte din organizația legionară.

Locotenent-colonelul Csomos Alexandru este propus să fie numit în funcția de șef al Inspectoratului județean Mureș al Ministerului de Interne.

Direcția cadre și învățământ consideră că din punct de vedere social-politic și ca pregătire este corespunzător a fi numit în funcția propusă.

Șeful Direcției cadre și învățământ
General-maior,
Vlad Iulian

9 aprilie 1974.

A.M.R., fond 121, rola 312, c. 707–709.

109

1974 aprilie 17. Referat de cadre al locotenent-colonelului Neculicioiu Gh. Victor, șef al Securității județului Brașov

Ministerul de Interne — Secret de serviciu
Direcția cadre și învățământ

Locotenent-colonel (securitate) Neculicioiu Gh. Victor
Membru de partid din anul 1956

– Născut la 11 noiembrie 1932, în comuna Cristian, județul Brașov;
– Naționalitatea: română;
– Originea socială: țărani cooperatori;
– Studii: Facultatea de drept, cu examen de diplomă și Cursul postuniversitar;
– Profesia: jurist;
– Căsătorit, are doi copii;
– Încadrat în Ministerul de Interne în anul 1952;
– Îndeplinește funcția de șef al Securității județului Brașov.

Neculicioiu Victor, în anul 1951 a absolvit Școala medie tehnică financiară din Brașov. În 1948 a fost primit membru al U.T.C., îndeplinind cu conștiinciozitate sarcinile încredințate.

În perioada 1951–1952 a urmat Școala de ofițeri a Direcției Generale a Securității Statului, la absolvirea căreia a fost înălțat la gradul de sublocotenent.

De la terminarea şcolii de ofiţeri şi până în aprilie 1968 a îndeplinit funcţiile de ajutor lucrător operativ, lucrător operativ, lucrător operativ prim, locţiitor şef birou, şef birou şi locţiitor şef serviciu, pe linia compartimentelor transporturi feroviare, informaţii externe şi contraspionaj. În aceste funcţii a dovedit perseverenţă şi preocupare în însuşirea şi aplicarea ordinelor şi instrucţiunilor de muncă, o bună orientare şi iniţiativă. A organizat şi condus cu competenţă activitatea subordonaţilor, ajutându-i şi controlându-i în muncă în mod corespunzător.

Ca urmare a rezultatelor bune obţinute şi a calităţilor personale de care a dat dovadă, la 1 aprilie 1968 a fost promovat în funcţia de adjunct al şefului Inspectoratului de securitate judeţean Braşov. În exercitarea atribuţiilor acestei funcţii a dovedit spirit organizatoric şi o bună pregătire politică şi profesională, contribuind în mod efectiv la rezolvarea unor acţiuni mai importante. A avut o participare activă la conducerea activităţii inspectoratului, iar atunci când a ţinut locul la comanda unităţii a îndeplinit în bune condiţii sarcinile ce i-au revenit.

În mai 1972 a fost promovat în funcţia de şef al Securităţii judeţului Braşov, funcţie pe care o îndeplineşte şi în prezent. În această calitate s-a remarcat prin seriozitate şi răspundere în muncă, fiind preocupat în permanenţă de îmbunătăţirea activităţii în toate compartimentele din subordine şi de ridicarea gradului de pregătire a subordonaţilor. A absolvit cu rezultate bune şi foarte bune Facultatea de drept, cursul postuniversitar şi cursul intensiv de limba germană.

Este sănătos şi rezistent la eforturi, iar în familie şi societate are o conduită corespunzătoare.

Pentru munca depusă şi rezultatele obţinute a fost decorat cu ordine şi medalii ale Republicii Socialiste România, avansat înainte de termen la gradele de maior şi locotenent-colonel, recompensat cu bani de mai multe ori.

În activitatea sa ofiţerul a manifestat şi unele lipsuri. Astfel, nu întotdeauna a fost suficient de dinamic, iar în relaţiile cu subordonaţii a dat dovadă uneori de lipsă de tact.

Tatăl său a fost paznic şi ţăran cu gospodărie mică, în prezent pensionar. Până în anul 1945 a fost membru în P.N.L., ocupând şi funcţia de membru în comitetul comunal al acestei organizaţii. Mama sa a fost membră a C.A.P., în prezent pensionară, neîncadrată politic.

Are un frate muncitor, membru de partid, şi o soră casnică, neîncadrată politic. Fratele a fost gardian public până în anul 1945, când a fost îndepărtat din muncă pentru neîndeplinirea întocmai a atribuţiilor de serviciu.

Soţia ofiţerului este judecător la tribunalul din Braşov, membră de partid. Au doi copii, elevi la şcoala generală.

Tatăl soţiei, pensionar, neîncadrat politic, până în anul 1946 a fost membru P.N.Ţ. şi preşedinte al organizaţiei din comuna Cristian. La alegerile din 1946 a făcut propagandă în favoarea acestui partid. Timp de mulţi ani, duminicile şi în zilele de sărbători religioase, a dublat, benevol, cantorul de la biserica din comuna natală. Ofiţerul şi soţia sa, în a doua parte a anului 1973, au stat de vorbă cu acesta şi i-au

cerut să nu mai oficieze la slujbele religioase. Au fost asigurați că nu va mai face acest lucru, fapt rezultat și din verificările efectuate recent. Mama este pensionară C.A.P., membră de partid.

Soția are un frate muncitor, neîncadrat politic, și un altul maistru, membru de partid.

Locotenent-colonelul Neculicioiu Victor este propus să fie numit în funcția de șef al Inspectoratului județean Brașov al Ministerului de Interne.

Direcția cadre și învățământ consideră că din punct de vedere social-politic și ca pregătire este corespunzător a fi numit în funcția propusă.

p. Șeful Direcției cadre și învățământ
Colonel Bucurescu Gianu

17 aprilie 1974.

A.M.R., fond 121, rola 312, c. 696–698.

110

1974 aprilie 17. Referat de cadre al locotenent-colonelului Brestoiu Ilie Horia, șef al Serviciului I la Centrul de informatică și documentare

Ministerul de Interne — Secret de serviciu
Direcția cadre și învățământ

Locot. colonel (securitate) Brestoiu Ilie Horia
Membru de partid din anul 1956

– Născut la 23 ianuarie 1933, în București;
– Naționalitatea: română;
– Originea socială: tatăl mic meseriaș;
– Studii: Facultatea de drept, cu examen de diplomă;
– Profesia: jurist;
– Căsătorit, are un copil;
– Încadrat la Ministerul de Interne în anul 1952;
– Îndeplinește funcția de șef serviciu I la Centrul de informatică și documentare.

Brestoiu Horia, în 1951 a absolvit liceul comercial din Pitești, obținând diploma de tehnician contabil. A fost un elev sârguincios la învățătură și cu o comportare corectă. În 1948 a fost primit membru al U.T.C., îndeplinind cu conștiinciozitate sarcinile ce i-au revenit.

Din august 1951 până în aprilie 1952 a urmat Școala de ofițeri a Direcției Generale a Securității Statului, unde a obținut rezultate foarte bune la învățătură. La absolvire i s-a acordat gradul de sublocotenent și a fost repartizat la Direcția de anchete penale, în funcția de ajutor anchetator. În această calitate a dovedit preocupare pentru executarea întocmai a ordinelor, remarcându-se ca un ofițer capabil și perseverent. Ca urmare a rezultatelor obținute, în 1953 a fost promovat anchetator prim, iar în 1956 [a fost] primit membru de partid și i s-a conferit „Diploma de onoare" a C.C. al U.T.C.

La 1 noiembrie 1961 a fost mutat la școala militară de ofițeri de securitate, unde a îndeplinit mai întâi funcția de profesor șef la ciclul de specialitate, iar în august 1962 a fost promovat șef de catedră. A dovedit aptitudini pentru munca didactică, reușind să întocmească materiale de calitate și să obțină rezultate pozitive în instruirea elevilor.

În ianuarie 1964 a fost mutat la Direcția cadre și învățământ, în calitate de instructor pentru Școala militară de ofițeri de securitate. Datorită experienței acumulate și-a adus o contribuție efectivă la îmbunătățirea activității de control și sprijin a școlilor și a calității procesului instructiv-educativ.

În 1967 a fost mutat la Direcția a V-a și promovat adjunct șef serviciu, iar ulterior șef de serviciu, unde a muncit cu rezultate bune. A manifestat însă și unele lipsuri, în sensul că nu și-a organizat temeinic activitatea, tărăgănând executarea unor lucrări, iar uneori a dovedit lipsă de tact în relațiile cu subordonații și a fost refractar la critică.

Din decembrie 1969 lucrează la Centrul de informatică și documentare, unde la început a deținut funcția de cercetător științific principal, iar la 1 aprilie 1972 a fost promovat șef de serviciu.

Pe baza experienței acumulate și a calităților sale personale, fiind un ofițer inteligent, cu capacitate de analiză și sinteză, cu o temeinică pregătire de specialitate, politico-ideologică și culturală, și-a adus contribuția la elaborarea unor lucrări și studii apreciate de conducerea ministerului. De asemenea, ca șef de serviciu dovedește spirit organizatoric, inițiativă, simț de răspundere, competență și orientare, aducându-și aportul la perfecționarea și îmbunătățirea muncii de ansamblu a unității.

A fost folosit cu bune rezultate de conducerea unității la elaborarea unor proiecte de acte normative și la conducerea unor colective de control. De asemenea, a continuat să desfășoare activitate și pe linia cercetării științifice, în 1973 publicându-i-se cartea intitulată „Acțiuni secrete în România".

Este un ofițer combativ și cu spirit critic dezvoltat. Se bucură de aprecieri pozitive, atât din partea conducerii unității, cât și a tovarășilor de muncă. Este sănătos și rezistent la eforturi.

Ofițerul a depus eforturi pe linia lichidării lipsurilor semnalate anterior și a obținut unele rezultate bune în acest sens. Totuși, uneori se mai evidențiază în comportarea sa unele tendințe de supraapreciere.

Tatăl său a fost croitor și a posedat un atelier, folosind periodic și câte 2–3 ucenici. A activat în P.C.R. în ilegalitate, iar în 1944 a decedat. Mama sa a fost casnică, iar după moartea soțului a lucrat ca funcționară, în prezent fiind pensionară. Este membră de partid.

Are o soră casnică, neîncadrată politic, căsătorită cu un activist de partid.

Soția ofițerului a lucrat ca dactilografă, în prezent este casnică, neîncadrată politic. Au un fiu, elev la școala generală.

Tatăl soției a fost muncitor, apoi pensionat în urma unui accident de muncă. În anul 1958, fiind remizier la un debit de tutun, a fost condamnat pentru delapidare la 1 an și 6 luni închisoare corecțională, cu suspendarea executării pedepsei. A fost membru al P.C.R. și exclus în urma condamnării. Mama soției a fost casnică, neîncadrată politic. Ambii sunt decedați.

Soția ofițerului are un frate muncitor tâmplar, membru de partid, și o soră funcționară, neîncadrată politic.

Locotenent-colonelul Brestoiu Horia este propus să fie numit în funcția de șef al Inspectoratului județean Brașov al Ministerului de Interne.

Direcția cadre și învățământ consideră că din punct de vedere social-politic și ca pregătire este corespunzător a fi numit în funcția propusă.

p. șeful Direcției cadre și învățământ
Colonel Bucurescu Gianu

17 aprilie 1974

A.M.R., fond 121, rola 312, c. 699–701.

III

1974 mai 1. Extras din Protocolul ședinței Secretariatului C.C. al P.C.R. referitor la eliberări și numiri în funcții la Ministerul de Interne

Partidul Comunist Român
Comitetul Central

Protocol nr. 6
al ședinței Secretariatului din ziua de
1 mai 1974

Ordinea de zi:

(…)

VI. Se aprobă următoarele eliberări și numiri în funcții:

(…)

3. Eliberarea și numirea în funcții a unor cadre din Ministerul de Interne, după cum urmează:

a) Eliberarea generalului-maior Stoica Constantin din funcția de adjunct al ministrului.

b) Transformarea unei funcții de adjunct al ministrului în funcția de secretar general și numirea în această funcție a generalului-maior Pleșiță Gh. Nicolae.

c) Eliberarea generalului-maior Gal Ionel din funcția de adjunct al ministrului și numirea sa în funcția de șef al Direcției generale a arhivelor statului.

d) Eliberarea generalului-maior Titileanu Gheorghe din funcția de șef al Direcției generale a arhivelor statului.

e) Eliberarea generalului-maior Pele Gheorghe[1] din funcția de șef al Direcției pentru pașapoarte și numirea în această funcție a generalului-maior Popescu Romeo.

f) Eliberarea generalului-locotenent Tatu Eugen Pamfil din funcția de comandant al pompierilor și trecerea sa în rezervă.

g) Numirea în funcția de comandant al pompierilor a colonelului Țoporoc Benone.

h) Eliberarea generalului-maior Bolintineanu Ion din funcția de șef al Inspectoratului județean Brașov al Ministerului de Interne și trecerea sa în rezervă.

i) Numirea generalului-maior Șerban Dumitru în funcția de șef al Inspectoratului județean Brașov al Ministerului de Interne.

j) Eliberarea colonelului Sălcudean T. Pavel din funcția de șef al Inspectoratului județean Mureș al Ministerului de Interne și numirea în această funcție a generalului-maior Ristea I. Gheorghe.

k) Trecerea în rezervă a generalului-maior Cosma Gh. Neagu.

(…)

A.M.R., fond 121, rola 312, c. 393–394.

112

1974 mai 27. Referat de cadre al maiorului Blejea Niculae Niculae, propus a fi numit în funcția de șef al Unității speciale „T“ din Comandamentul pentru tehnică operativă și transmisiuni

Ministerul de Interne — Secret de serviciu
Direcția cadre și învățământ

Maior (securitate) Blejea Niculae Niculae
Membru de partid din 1969

– Născut la 14 august 1935, în București;
– Naționalitatea: română;
– Originea socială: muncitorească;

[1] Colonelul Pele Ion Gheorghe fusese numit șef al Direcției pentru pașapoarte, evidența străinilor și controlul trecerii frontierei în martie 1970 (A.M.R., fond 121, rola 281, c. 809).

– Studii: Facultatea de electronică şi telecomunicaţii, secţia telefonie-telegrafie, cu examen de diplomă;

– Profesia: inginer comunicaţii telefonie-telegrafie;

– Recăsătorit, nu are copii;

– Încadrat în Ministerul de Interne în 1954, trecut în rezervă în 1961 şi reîncadrat în 1968;

– Îndeplineşte funcţia de ofiţer inginer principal II la Unitatea specială „T".

Blejea Niculae, după ce a terminat 7 clase generale a intrat la Şcoala medie tehnică economică nr. 3 din Bucureşti, unde a urmat un an, apoi s-a retras şi s-a înscris la Şcoala profesională „Electromagnetica", absolvind cursurile acesteia în 1953 şi calificându-se în meseria de radiofonist.

În 1953 a fost admis în Şcoala de ofiţeri a Ministerului de Interne, însă, întâmpinând greutăţi în ce priveşte însuşirea limbilor străine şi dorind să lucreze în meseria în care s-a calificat, în ianuarie 1954 i s-a acordat gradul de plutonier şi a fost repartizat la Unitatea specială „T".

În funcţia încredinţată s-a preocupat de îmbogăţirea cunoştinţelor sale tehnice şi de aplicarea lor în practică. Obţinând rezultate bune în activitatea desfăşurată, în acelaşi an a fost trecut în corpul ofiţerilor cu gradul de sublocotenent.

Fiind dornic de a urma cursurile Institutului politehnic şi neavând posibilitatea să realizeze aceasta din cauza programului şi a deplasărilor în provincie pe care i le impunea serviciul, a solicitat să fie trecut în rezervă, fapt care i-a fost aprobat cu data de 15 ianuarie 1961.

În toamna aceluiaşi an s-a angajat la Uzinele „Electromagnetica", iar după un an s-a transferat ca tehnician la laboratorul de tuburi şi tranzistoare din cadrul Institutului Politehnic Bucureşti, urmând în acelaşi timp şi cursurile serale ale institutului, respectiv Facultatea de electronică şi telecomunicaţii, secţia telefonie-telegrafie, pe care a absolvit-o în 1967, obţinând diploma de inginer în specialitatea comunicaţii telefono-telegrafice. A continuat să lucreze în cadrul laboratorului cu rezultate bune până la 1 februarie 1968, când a fost rechemat în cadrele active ale Ministerului de Interne cu gradul de căpitan şi repartizat la Unitatea specială „T", unde lucrează şi în prezent în funcţia de ofiţer inginer principal II.

Este un ofiţer competent, bun cunoscător al specificului muncii compartimentului de instalare a mijloacelor tehnico-operative, depune interes în rezolvarea problemelor tehnice şi are spirit de iniţiativă, aducând o contribuţie substanţială la realizarea sarcinilor. În lipsa şefului de compartiment conduce cu competenţă activitatea acestuia. Este disciplinat, corect şi modest în relaţiile cu ceilalţi ofiţeri, iar în familie şi societate are o comportare corespunzătoare.

Pentru rezultatele bune obţinute a fost recompensat în bani, decorat şi avansat înaintea expirării duratei minime în stagiu, la gradul de maior.

În 1969 a fost primit membru de partid, achitându-se conştiincios de sarcinile încredinţate.

Tot în 1969 a absolvit un curs superior de perfecționare în cadrul Școlii militare de ofițeri a Ministerului de Interne, unde a reușit să-și însușească în bune condiții cunoștințele în domeniul muncii informative.

Tatăl său este muncitor necalificat, neîncadrat politic. În 1954 a executat o condamnare de 6 luni închisoare corecțională pentru furt. Din 1937 a divorțat de mama ofițerului și ulterior s-a recăsătorit, actuala soție fiind casnică, neîncadrată politic. Mama ofițerului este casnică, neîncadrată politic. Aceasta a fost recăsătorită cu un mecanic auto, în prezent decedat.

În 1955 ofițerul s-a căsătorit cu o telefonistă, de care a divorțat în 1956 din cauza unor neînțelegeri familiale. Actuala soție este funcționară, neîncadrată politic.

Tatăl soției este pensionat C.A.P., în trecut a fost membru P.N.L., fără activitate deosebită. Mama soției este casnică, neîncadrată politic.

Soția are doi frați și trei surori. Frații sunt muncitori, unul este membru de partid, iar celălalt neîncadrat politic. Surorile sunt muncitoare, neîncadrate politic.

Maiorul Blejea Niculae este propus să fie promovat în funcția de șef al Unității speciale „T“ din cadrul Comandamentului pentru tehnică operativă și transmisiuni.

Direcția cadre și învățământ consideră că din punct de vedere social-politic corespunde a fi numit în funcția propusă.

Șeful Direcției cadre și învățământ
General-maior
Vlad Iulian

27 mai 1974.

A.M.R., fond 121, rola 313, c. 354–356.

113

[**1974 mai**]. Referat de cadre al colonelului Scatula Petre Mihai, propus a fi numit în funcția de șef al Unității speciale „T“ din cadrul Comandamentului pentru tehnică operativă și transmisiuni

Ministerul de Interne — Secret de serviciu
Direcția cadre și învățământ

Colonel (securitate) Scatula Petre Mihai
Membru de partid din anul 1947

– Născut la 16 noiembrie 1927, în orașul Brăila;
– Naționalitatea: română;

– Originea socială: muncitorească;

– Studii: absolvent al Institutului de căi ferate, Facultatea de telecomunicații, cu examen de diplomă;

– Profesia: inginer telecomunicații;

– Căsătorit, are doi copii;

– Încadrat în Ministerul de Interne în anul 1952;

– Îndeplinește funcția de locțiitor al comandantului Unității speciale „R“ din Comandamentul pentru tehnică operativă și transmisiuni.

Scatula Mihai a urmat primele trei clase generale în Brăila, apoi s-a mutat cu părinții în București, unde a absolvit clasa a IV-a. Între anii 1938–1947 a urmat opt clase liceu industrial în București, fiind cunoscut ca un elev mediocru la învățătură și cu o comportare corespunzătoare. În iulie 1947 s-a încadrat în U.T.C., iar în decembrie același an a fost primit membru al P.C.R.

După absolvirea liceului a stat la părinți, până în februarie 1948, când s-a angajat desenator la Centrala industrială a hârtiei, unde a lucrat până în octombrie 1948, când a fost admis la Institutul de căi ferate – Facultatea de telecomunicații. Ca student s-a situat la un nivel mediu de pregătire, iar pe linie de partid a îndeplinit sarcina de președinte al sindicatului pe institut.

După absolvirea facultății, în octombrie 1952 a fost încadrat în Ministerul de Interne cu gradul de locotenent și repartizat la Direcția a II-a în funcția de lucrător operativ prim.

În 1954 a fost mutat la actualul Comandament pentru tehnică operativă și transmisiuni, în funcția de inginer, lucrând în cadrul laboratorului stației de radio a ministerului și ulterior la întreținerea și exploatarea centralelor telefonice, ocupându-se în principal de realizarea investițiilor și de recepționarea lucrărilor efectuate în cooperare cu întreprinderile Ministerului Transporturilor și Telecomunicațiilor. În acest domeniu s-a pregătit temeinic și, pe măsură ce a căpătat experiență, randamentul și calitatea muncii sale au crescut, reușind să-și aducă contribuția prețioasă la înfăptuirea unor lucrări de amploare.

La 1 decembrie 1967 a fost promovat adjunct șef de serviciu la Direcția „T“, iar la 1 iunie 1972 adjunct al șefului Serviciului independent „B“. În aceste funcții, pe baza pregătirii și a experienței îndelungate pe care o are în activitatea specifică unității în care lucrează, a reușit să-și aducă aportul nemijlocit la întocmirea unor studii tehnico-economice importante și a condus unele lucrări de modernizare și dezvoltare a rețelelor de comunicații ale Ministerului de Interne, dovedind o bună orientare, exigență și răspundere. S-a deplasat deseori în teren, îndeosebi la acele unități care prezentau interes din punct de vedere economic și al securității legăturilor, și a propus unele soluții tehnice care s-au materializat în reducerea de fonduri valutare și bănești, precum și în folosirea mai deplină a mijloacelor din dotare.

Caracteristic pentru activitatea ofițerului este faptul că se preocupă permanent pentru efectuarea unor lucrări de calitate cu cheltuieli cât mai reduse şi manifestă grijă deosebită față de bunurile din dotare.

În conducerea serviciului şi coordonarea colectivelor de care se ocupă, ca locțiitor şef unitate, a dovedit pricepere, competență şi calități organizatorice. În raporturile cu subordonații este principial, ştie să şi-i apropie şi să-i mobilizeze în muncă. În familie şi societate are o comportare corespunzătoare. Din punct de vedere al sănătății suferă de reumatism, fără a avea capacitatea de muncă redusă.

Pentru rezultatele obținute a fost distins cu ordine şi medalii ale Republicii Socialiste România, înaintat la gradul de colonel înainte de expirarea stagiului minim şi recompensat în bani şi obiecte de mai multe ori.

Ca lipsuri ce se manifestă în activitatea ofițerului, a rezultat că uneori nu exercită un control sistematic în secțiile pe care le coordonează, iar în relațiile cu subordonații nu este totdeauna suficient de exigent, în sensul că nu ia măsuri hotărâte pentru preîntâmpinarea unor manifestări negative din conduita unora dintre ei.

Tatăl său, fost zidar, neîncadrat politic, decedat din 1969; mama este casnică, neîncadrată politic.

Are doi frați ingineri, membri de partid.

Soția ofițerului este de naționalitate armeană, contabilă, neîncadrată politic. Au două fiice, una studentă, iar cealaltă elevă, membre U.T.C.

Tatăl soției a fost remizier la O.C.L. „Tutunul“, în prezent este pensionar, mama casnică, ambii neîncadrați politic.

Col. Scatula Mihai este propus să fie promovat în funcția de şef al unității speciale „T“ din cadrul Comandamentului pentru tehnică operativă şi transmisiuni.

Direcția cadre şi învățământ consideră că din punct de vedere social-politic este corespunzător a fi numit în funcția propusă.

Şeful Direcției cadre şi învățământ
General-maior
Vlad Iulian

A.M.R., fond 121, rola 313, c. 351–353.

114

1974 iunie 4. Referat de cadre al maiorului Radu Gheorghe, propus în funcția de șef al Unității speciale „T“ din Comandamentul pentru tehnică operativă și transmisiuni

Comitetul Central al P.C.R.
Secția Organizatorică și Cadre

Radu Gheorghe
Membru de partid din 1956

– Născut la 8 august 1936, în comuna Colibași, județul Ilfov;
– Originea socială: părinții au fost țărani cu gospodărie mică;
– Naționalitatea: română;
– Căsătorit, are doi copii;
– Studii: Facultatea de electronică și telecomunicații;
– Profesia și gradul: inginer electronist, este maior;
– Cunoaște limbile: engleză și slab rusă;
– Este instructor la Secția pentru problemele militare și justiție a Comitetului Central al P.C.R.

Radu Gheorghe a absolvit în 1955 Școala medie de energie electrică și electrotehnică din București, obținând diploma de tehnician, apoi a fost repartizat la Uzina „Electronica“ București. Atât în uzină, cât și în școală a desfășurat activitate pe linie de U.T.C.

În 1957 a fost trimis să urmeze Institutul Politehnic – Facultatea de electronică și telecomunicații. Fiind suferind, a avut unele greutăți în însușirea materiilor, ceea ce a făcut să repete anii I și III. După absolvirea facultății, în 1964, a fost încadrat la Ministerul de Interne cu gradul de locotenent-major, unde a îndeplinit mai întâi funcția de inginer, apoi inginer principal la Unitatea specială „T“. În 1969 a urmat un an cursul de perfecționare de pe lângă școala de ofițeri. Mai mulți ani a fost secretarul organizației de bază. Din 1970 lucrează în funcția de instructor la Secția pentru probleme militare și justiție a Comitetului Central al P.C.R.

Conducerea secției și unele cadre cu care lucrează apreciază că are o bună pregătire militară și de specialitate. Activează cu competență și hotărâre pentru rezolvarea sarcinilor. A participat la unele controale și analize efectuate în unitățile economice care produc pentru industria de apărare, unde a dovedit exigență și spirit analitic, reușind să sesizeze o serie de neajunsuri și să facă propuneri corespunzătoare de îmbunătățire a activității de producție. Are pregătire politică și ideologică corespunzătoare și se străduiește pentru perfecționarea cunoștințelor sale.

I s-a recomandat să manifeste mai multă inițiativă, să fie mai combativ și energic. Este modest, principial, cu o comportare corectă în familie și societate.

A fost decorat cu Ordinul „23 August“ clasa a V-a și medalii ale R.S. România.

Despre familie cunoaștem: părinții au fost țărani cu gospodărie mică. Tatăl a decedat de mai mulți ani, iar mama are pensie I.O.V.R. Are patru frați: unul este subofițer la securitate, membru de partid, unul tehnician, altul muncitor și celălalt lucrează în C.A.P.

Soția este ofițer de securitate, membră de partid. Părinții au fost țărani cu gospodărie mijlocie, sunt decedați.

Este propus să fie numit șef al Unității speciale „T“ din Comandamentul pentru tehnică operativă și transmisiuni din Ministerul de Interne.

Comisia Centrală de Partid și de Stat pentru selecționarea și promovarea cadrelor consideră că poate fi numit în această funcție.

Secretar,
Pană Gheorghe

Șef sector cadre,
Savu Ion

Instructor,
Dobre Alexandru

A.M.R., fond 121, rola 303, c. 349–350.

115

1974 iunie 10. Referat de cadre al colonelului Amohnoae Epifanie, propus a fi numit în funcția de șef al Comandamentului serviciilor și înzestrării

Comitetul Central al P.C.R.
Secția Organizatorică și Cadre

Amohnoae Epifanie
Membru de partid din 1961

– Născut la 12 mai 1930, în comuna Păltiniș, județul Botoșani;
– Originea socială: părinții au fost țărani cu gospodărie mijlocie;
– Naționalitatea: română;

– Căsătorit, are doi copii;
– Studii: Facultatea construcții;
– Profesia şi gradul: inginer constructor, este colonel;
– Cunoaşte limba franceză;
– Este şef al Direcției serviciilor şi înzestrării din Ministerul de Interne.

Amohnoae Epifanie, din 1942 a urmat şase clase la Liceul militar din Predeal şi două clase la Liceul teoretic din Dorohoi, pe care l-a absolvit în 1950, apoi s-a înscris la Facultatea de construcții Bucureşti. A fost secretarul organizației de bază U.T.C. pe an.

După absolvirea facultății, în 1955, a fost repartizat la Ministerul de Interne, Direcția serviciilor şi înzestrării (încadrat civil), unde a deținut succesiv funcțiile: inginer diriginte, şef de secție şi locțiitor şef serviciu, iar în 1964 a fost încadrat în cadrele active, cu gradul de maior, în aceeaşi funcție. Din 1966 a deținut mai întâi funcția de locțiitor şef direcție, apoi în 1968 a fost promovat în munca de director al Direcției serviciilor şi înzestrării, unde lucrează şi în prezent.

Conducerea direcției şi unele cadre cu care lucrează apreciază că are o temeinică pregătire de specialitate şi a acumulat o bogată experiență în munca de conducere. Dovedeşte conştiinciozitate şi simț de răspundere pentru rezolvarea operativă a sarcinilor, reuşind să aducă un aport însemnat pentru dotarea unităților cu tehnica necesară. Se preocupă îndeaproape pentru sporirea eficienței investițiilor şi îmbunătățirea calității lucrărilor de construcții. Se străduieşte să-şi ridice nivelul de cunoştințe profesionale şi politice. În acest scop a urmat cursurile de perfecționare şi Universitatea serală de marxism-leninism.

În munca cu oamenii este apropiat, dovedind principialitate şi obiectivitate în aprecierea acestora, fapt pentru care se bucură de autoritate, stimă şi respect din partea lor. I s-a recomandat să manifeste mai multă exigență şi fermitate față de cei cu care lucrează şi să acorde mai multă atenție îmbunătățirii activității de organizare a muncii.

Pe linie obştească mai mulți ani a fost membru în biroul organizației de bază, iar în prezent este propagandist la grupa cu cadrele de conducere. Are o ținută şi comportare morală corespunzătoare, manifestând grijă pentru familie şi educarea copiilor.

A fost decorat cu ordine şi medalii ale R.S. România.

Despre familie cunoaştem: părinții au fost țărani cu gospodărie mijlocie, tatăl a decedat de mai mulți ani, iar mama este pensionară C.A.P. Are un frate şi două surori care lucrează în C.A.P.

Soția este profesoară, membră de partid. Părinții au fost învățători, în prezent pensionari, membri de partid.

Ministerul de Interne propune să fie numit în funcția de şef al Comandamentului serviciilor şi înzestrării.

Comisia Centrală de Partid şi de Stat pentru selecţionarea şi promovarea cadrelor consideră că poate fi numit în această funcţie.

Secretar,
Pană Gheorghe

Şef sector cadre
Savu Ion

Instructor,
Dobre Alexandru

10 iunie 1974.

A.M.R., fond 121, rola 313, c. 341–342.

116

1974 septembrie 3. Referat de cadre al colonelului Popa Aron Dumitru, propus a fi numit în funcţia de şef al Inspectoratului judeţean Dâmboviţa al Ministerului de Interne

Ministerul de Interne — Secret de serviciu
Direcţia cadre şi învăţământ

Colonel (securitate) Popa Aron Dumitru
Membru de partid din anul 1947

– Născut la 25 noiembrie 1928, în comuna Băiţa, satul Barbura, judeţul Hunedoara;
– Naţionalitatea: română;
– Originea socială: muncitorească;
– Studii: Facultatea de filologie, cu examen de diplomă;
– Profesia: profesor de limba română;
– Căsătorit, are doi copii;
– Încadrat în Ministerul de Interne în 1952;
– Îndeplineşte funcţia de locţiitor al comandantului Şcolii militare de ofiţeri a Ministerului de Interne şi secretar al comitetului de partid.

Popa Dumitru a absolvit patru clase generale în 1940, apoi a întrerupt şcoala, deoarece a rămas orfan, fiind întreţinut de un unchi până la majorat. În 1947 s-a angajat

la Combinatul siderurgic Hunedoara ca muncitor necalificat, unde a lucrat până în 1948, când, îmbolnăvindu-se, a demisionat și a revenit în comuna natală. În același an s-a angajat ca miner pe șantierul național Salva-Vișeu și ulterior vagonetar la minele de fier din Ghelari, unde a lucrat până în 1950.

Din aceste perioade este cunoscut cu o comportare corectă, preocupat pentru calificarea sa profesională și îndeplinirea sarcinilor de producție. În 1947 a fost primit membru al P.C.R. și a participat activ la viața de organizație.

În luna martie 1950 a fost scos din producție și trimis să urmeze un curs de partid de trei luni, după absolvirea căruia a lucrat circa patru luni ca activist al Comitetului județean Hunedoara al P.C.R.

În perioada octombrie 1950–octombrie 1952 a urmat Școala de ofițeri politici a M.A.I., pe care a absolvit-o cu gradul de locotenent, fiind repartizat la Direcția cadre. În ianuarie 1953 a fost mutat la Direcția secretariat, ca șef de cabinet, iar începând din 1956 a lucrat în munca operativă la fostul Serviciu „K", în funcția de adjunct șef birou. În aceste unități a muncit cu perseverență, obținând rezultate bune în îndeplinirea sarcinilor.

La 15 septembrie 1957 a fost trimis la un curs de perfecționare, pe care l-a absolvit în august 1958 cu rezultate bune, după care a fost numit în funcția de ofițer I la Direcția I – informații interne. Într-un timp relativ scurt a reușit să-și însușească specificul muncii acestei unități, obținând rezultate bune în activitatea sa. Remarcându-se ca un ofițer capabil, a fost promovat succesiv până la funcția de șef de serviciu, în munca de conducere folosind metode corespunzătoare, dând îndrumări competente subordonaților și participând personal la rezolvarea unor lucrări mai complexe. În cursul anului 1968 a lucrat ca instructor la Secția C.C. al P.C.R. pentru problemele militare și justiție.

La 1 noiembrie 1968 a fost promovat locțiitor al comandantului Școlii militare de ofițeri a Ministerului de Interne și secretar al comitetului de partid din școală, unde se află și în prezent.

În această calitate este apreciat ca un ofițer cu spirit de răspundere și cu multă putere de muncă, receptiv la ceea ce este nou în activitatea operativă și de învățământ. Concomitent cu munca de partid pe care o desfășoară în școală, coordonează activitatea catedrei de științe sociale și cultural-educativă, dovedind capacitate organizatorică și inițiativă.

Ofițerul este preocupat continuu pentru perfecționarea pregătirii sale. În anul 1967 a absolvit Facultatea de filologie, cu examen de diplomă, iar în prezent este doctorand.

Pentru activitatea depusă a fost distins cu ordine și medalii ale R.S. România și înaintat la gradul de colonel, înaintea expirării duratei minime de stagiu.

Este sănătos, iar în familie și societate are o conduită bună.

Ca lipsuri i se poate reține faptul că nu întotdeauna dovedește suficientă exigență și fermitate, manifestă o oarecare rigiditate în relațiile cu subordonații, iar uneori nu reușește să controleze corespunzător activitatea colectivelor din subordine.

Tatăl său (Popa Aron) a fost miner, a decedat în 1941, iar mama (Popa Elena) casnică, a decedat în 1943. După decesul părinților a fost crescut de un unchi, fost țăran cu gospodărie mică, membru de partid, care a decedat în 1956.

Ofițerul are o soră funcționară, membră de partid, căsătorită cu un activist de partid.

Soția ofițerului este dactilografă, membră de partid. Au doi copii, elevi, membri ai U.T.C.

Tatăl soției a fost muncitor ziler la C.F.R., în 1929 și-a părăsit familia și de atunci nu se mai cunoaște nimic despre el. Mama soției a fost femeie de serviciu, în prezent fiind întreținută de ofițer, neîncadrată politic.

Colonelul Popa Dumitru este propus a fi numit în funcția de șef al Inspectoratului județean Dâmbovița al Ministerului de Interne.

Direcția cadre și învățământ consideră că din punct de vedere social-politic și ca pregătire corespunde a fi numit în funcția propusă.

p. Șeful Direcției cadre și învățământ
Colonel Bucurescu Gianu

3 septembrie 1974.

A.M.R., fond 121, rola 314, c. 553–555.

117

1974 septembrie 3. Referat de cadre al colonelului Blaga Ion Ștefan, locțiitor al șefului Direcției a IV-a contrainformații militare

Ministerul de Interne — Secret de serviciu
Direcția cadre și învățământ

Colonel (securitate) Blaga Ion Ștefan
Membru de partid din anul 1947

– Născut la 21 iunie 1929, în comuna Dealu Morii, județul Bacău;
– Naționalitatea: română;
– Originea socială: țăran cooperator;

– Studii: Academia militară – Facultatea de arme întrunite şi tancuri;
– Profesia: militar;
– Căsătorit, are doi copii;
– Încadrat în Ministerul de Interne în 1950;
– Îndeplineşte funcţia de locţiitor al şefului Direcţiei a IV-a contrainformaţii militare.

Blaga Ştefan, în 1943 a absolvit şapte clase generale în comuna natală, apoi a lucrat în gospodăria părinţilor până în februarie 1944, când s-a angajat ca ucenic la Uzina electrică din Braşov, unde concomitent a urmat şi şcoala profesională, calificându-se lăcătuş mecanic. În aceste perioade a avut o comportare bună.

În 1945 a fost primit în organizaţia U.T.C., iar în 1947 în P.C.R. În 1948 a fost ales secretar al organizaţiei U.T.C. din Uzina electrică Braşov, îndeplinind cu conştiinciozitate sarcinile ce i s-au încredinţat.

Din octombrie 1948 până în octombrie 1949 a urmat Şcoala de subofiţeri a Ministerului de Interne, de unde a fost selecţionat şi trimis la şcoala de ofiţeri, pe care a absolvit-o la 3 martie 1950, când a fost înaintat la gradul de locotenent. În şcoala militară a fost un elev disciplinat, bun executant al ordinelor şi perseverent la învăţătură, clasificându-se al doilea pe promoţie. Pe linie de partid a fost ales secretar al organizaţiei de bază.

La absolvirea şcolii a fost repartizat la Serviciul de informaţii frontieră din Comandamentul trupelor de grăniceri, unde a lucrat până în iulie 1953, când a fost promovat şef de secţie informaţii frontieră la Divizia de grăniceri din Timişoara. În 1955 a fost readus la Serviciul de informaţii frontieră din Comandamentul trupelor de grăniceri şi numit şef de secţie, iar în octombrie 1957 a fost trimis la Cursul de specializare securitate din U.R.S.S., pe care l-a absolvit în august 1958, cu rezultate bune.

După întoarcerea de la curs a continuat să îndeplinească aceeaşi funcţie, până în mai 1960, când a fost mutat la Direcţia a IV-a – contrainformaţii militare – iniţial ca şef de secţie, apoi locţiitor şef serviciu, iar în februarie 1964 a fost promovat şef de serviciu.

În perioada 1968–1970 a urmat Academia militară – Facultatea de arme întrunite şi tancuri, pe care a absolvit-o cu calificativul „bine“. După absolvirea academiei a îndeplinit funcţia avută anterior, până la 15 martie 1972, când a fost promovat locţiitor al şefului Direcţiei a IV-a, calitate pe care o are şi în prezent.

În activitatea de conducere a dovedit perseverenţă, hotărâre şi dăruire, reuşind să organizeze în bune condiţii munca subordonaţilor şi să asigure executarea ordinelor şi a misiunilor. O atenţie deosebită a acordat muncii cu reţeaua informativă şi a orientat eforturile colectivului din subordine în direcţia rezolvării sarcinilor majore, asigurând încadrarea informativă a locurilor vulnerabile. Ca urmare, au putut fi cunoscute şi prevenite unele evenimente deosebite privind sustragerea ori pierderea unor

documente secrete, de armament şi muniţii, precum şi alte fenomene sau acţiuni negative.

A dovedit capacitate organizatorică, competenţă profesională, spirit de iniţiativă, putere de analiză şi sinteză. Posedă o bună pregătire politico-ideologică, de securitate şi militară şi manifestă preocupare pentru perfecţionarea cunoştinţelor sale şi ale subordonaţilor.

Este sănătos, rezistent la eforturile fizice şi intelectuale. În familie şi societate are o conduită bună.

Pentru rezultatele obţinute i s-au conferit ordine şi medalii ale R.S. România şi a fost recompensat în bani şi obiecte de mai multe ori.

În activitatea sa este necesar să se angreneze cu mai multă hotărâre şi curaj în rezolvarea unor sarcini mai complexe şi mai dificile, să înlăture aspectele de timiditate şi să manifeste mai multă încredere în forţele sale.

Tatăl său (Blaga Ion) a fost ţăran cu gospodărie mică, după care s-a înscris în C.A.P., în prezent fiind pensionar. Este membru P.C.R. Mama sa (Blaga Paraschiva) este pensionară C.A.P., neîncadrată politic.

Ofiţerul are trei surori, din care două membre în C.A.P. şi una casnică, neîncadrate politic. Soţii acestora sunt muncitori, neîncadraţi politic. Unul a fost condamnat în 1957 la 6 luni închisoare pentru delapidare, iar în 1964 la un an închisoare pentru speculă. Altul a fost exclus din partid şi condamnat în 1966 la 4 luni închisoare pentru furt din avutul obştesc. În prezent aceştia au o conduită corectă.

Soţia este casnică, membră P.C.R. Au un fiu, ofiţer de securitate, şi o fiică, elevă de liceu, ambii membri ai U.T.C.

Tatăl soţiei a fost muzicant, în prezent este pensionar, iar mama casnică, ambii neîncadraţi politic. Soţia are un frate, lăcătuş mecanic de precizie, şi o soră, contabilă, neîncadraţi politic.

Colonelul Blaga Ştefan este propus pentru a fi numit în funcţia de şef al Inspectoratului judeţean Dâmboviţa al Ministerului de Interne.

Direcţia cadre şi învăţământ consideră că din punct de vedere social-politic şi ca pregătire ofiţerul corespunde a fi numit în funcţia propusă.

p. Şeful Direcţiei cadre şi învăţământ
Colonel Bucurescu Gianu

3 septembrie 1974.

A.M.R., fond 121, rola 314, c. 556–558.

118

1974 septembrie 19. Referat de cadre al colonelului Ion Nicolae, locțiitor al șefului Direcției I informații a Ministerului de Interne

Comitetul Central al P.C.R.
Secția Organizatorică și Cadre

Ion Nicolae
Membru de partid din 1946

– Născut la 21 octombrie 1930, în Costești, județul Argeș;
– Originea socială: tatăl a fost frânar la C.F.R.;
– Naționalitatea: română;
– Căsătorit, are doi copii;
– Studii: Facultatea de drept;
– Profesia și gradul: ofițer activ, are gradul de colonel;
– Cunoaşte slab limba franceză;
– Este locțiitor al șefului Direcției I informații a Ministerului de Interne.

Ion Nicolae, după absolvirea școlii generale s-a calificat în meseria de mecanic auto și a lucrat la Uzina „23 August" din București până în 1949. A obținut rezultate bune în producție, a fost secretar al organizației de partid pe atelier. Ulterior a lucrat ca activist U.T.C. un an la Sectorul „23 August" și Comitetul orășenesc București, timp în care a urmat și Școala de cadre a U.T.C.

În 1950 a fost trimis la Școala de ofițeri de securitate, pe care a absolvit-o în același an cu calificativul „foarte bine", acordându-i-se gradul de sublocotenent.

După absolvirea școlii a lucrat 22 ani la Consiliul Securității Statului, îndeplinind funcțiile: lucrător operativ, locțiitor șef de birou, șef de birou, inspector, șef de serviciu, șef al Cancelariei.

În 1972 a fost numit șef al Direcției secretariat-juridic, funcție în care a muncit până în iunie 1974, când a fost încadrat locțiitor al șefului Direcției I informații interne, unde se află și în prezent.

În funcțiile încredințate a dovedit putere de muncă, spirit organizatoric, capacitate de cuprindere a problemelor, perseverență în îndeplinirea sarcinilor de serviciu, fiind apreciat pentru rezultatele obținute. Reușește să orienteze în mod corespunzător activitatea subordonaților, să-i sprijine în muncă și în pregătirea lor militară și politică. Este harnic, cu inițiativă, preocupat de executarea ordinelor conducerii ministerului și îmbunătățirea muncii unității.

Este apreciat că a contribuit în mod corespunzător la planificarea muncii, la elaborarea unor materiale de analiză, la sintetizarea măsurilor stabilite de biroul executiv și consiliul de conducere pe diferite laturi ale activității instituției. A acordat

atenție stabilirii strictului necesar de acte normative, metodologiei unitare în elaborarea acestora, urmăririi îndeplinirii ordinelor și instrucțiunilor de către unitățile subordonate. Are o bună pregătire politico-ideologică și de specialitate, se preocupă de îmbogățirea cunoștințelor sale militare. A manifestat și unele lipsuri: nu a asigurat un control sistematic asupra subordonaților, privind munca de secretariat din unități nu a acționat întotdeauna cu operativitate și spirit de prevedere pe linia activității de relații și protocol.

A fost decorat cu ordine și medalii ale R.S. România.

Despre familie: tatăl a fost frânar la C.F.R., a posedat 7 ha teren, mama casnică, ambii sunt decedați. Are doi frați și o soră: un frate este muncitor, membru de partid, celălalt subofițer, iar sora este membră a C.A.P.

Soția a fost bobinatoare, în prezent casnică. Tatăl a fost dogar, a avut atelier propriu până în 1950, apoi a lucrat în cooperativa meșteșugărească, mama a fost casnică, ambii sunt decedați. Are un frate muncitor.

Are doi copii, elevi la școala generală.

Ministerul de Interne propune să fie numit șef al Inspectoratului județean Dâmbovița.

Comitetul județean de partid Dâmbovița a fost de acord cu propunerea.

Comisia Centrală de Partid și de Stat pentru selecționarea și promovarea cadrelor este de acord cu propunerea respectivă.

Instructor,
Fotin Nicolae

19 septembrie 1974.

A.M.R., fond 121, rola 314, c. 550–551.

119

1974 septembrie 20. Notă întocmită de Secția Organizatorică și Cadre a C.C. al P.C.R. cu propuneri pentru funcția de șef al Inspectoratului județean Dâmbovița al Ministerului de Interne

Comitetul Central al P.C.R.
Secția Organizatorică și Cadre

Notă

Comisia Centrală de Partid și de Stat pentru selecționarea și promovarea cadrelor a examinat propunerile Ministerului de Interne privind numirea în funcții a unor cadre și le supune spre aprobare Secretariatului C.C. al P.C.R.:

– Eliberarea tov. col. Florea Nicolae din funcția de șef al Inspectoratului județean Dâmbovița al Ministerului de Interne, datorită lipsurilor manifestate în muncă, și numirea în funcția respectivă a unuia din tovarăși, în ordinea prezentată:

1. – Colonel Ion Nicolae – locțiitor al șefului Direcției I informații interne;
2. – Colonel Popa Dumitru – „ al comandantului Școlii militare de ofițeri;
3. – Colonel Blaga Ștefan – „ al șefului Direcției a IV-a contrainformații militare.

Secretar
[indescifrabil]

20 septembrie 1974.

A.M.R., fond 121, rola 314, c. 549.

120

1975 ianuarie 4. Referat de cadre al locotenent-colonelului Alexie Marin Ștefan, șef al Securității județului Dolj

Ministerul de Interne — Secret de serviciu
Direcția cadre și învățământ

Locotenent-colonel (securitate) Alexie Marin Ștefan
Membru de partid din anul 1954

– Născut la 20 ianuarie 1934, în comuna Podari, județul Dolj;
– Naționalitatea: română;
– Originea socială: muncitorească;
– Studii: Facultatea de drept, cu examen de diplomă;
– Profesia: jurist;
– Căsătorit, nu are copii;
– Încadrat în Ministerul de Interne în 1951;
– Îndeplinește funcția de șef al Securității județului Dolj.

Alexie Ștefan, după ce a absolvit patru clase generale a urmat șapte clase de liceu comercial, fiind apreciat ca unul dintre cei mai buni elevi. În anul 1948 a fost primit

membru al U.T.C. şi ulterior ales secretar al comitetului U.T.C. pe liceu, îndeplinind cu răspundere sarcinile ce i-au revenit.

În iulie 1951 a fost trimis la Şcoala de ofiţeri a Direcţiei Generale a Securităţii Statului, la absolvirea căreia, în octombrie acelaşi an, i s-a acordat gradul de sublocotenent şi a fost repartizat la Direcţia regională M.A.I. Craiova.

La început a lucrat în sectorul administrativ, din 1953 până în 1969 desfăşurându-şi activitatea pe linie de contraspionaj, cadre, anchete penale, contrainformaţii radio, informaţii interne şi pregătirea cadrelor, acumulând o bogată experienţă în principalele domenii ale muncii de securitate. În toată această perioadă a ieşit în evidenţă ca un ofiţer cu o foarte bună pregătire politico-ideologică, profesională şi militară, cu iniţiativă, capacitate organizatorică şi spirit de analiză. În 1954 a fost primit membru al P.C.R.

În aprilie 1969 a fost promovat adjunct al şefului Serviciului informaţii interne, în decembrie acelaşi an [a fost promovat adjunct] al [şefului] Serviciului de contraspionaj, în ianuarie 1972 numit şef al rezidenţei „R. 250“ pe linie de contraspionaj, iar în ianuarie 1973 promovat şef al Securităţii judeţului Dolj, funcţie pe care o deţine şi în prezent.

În aceste funcţii a dovedit calităţi pentru munca de conducere, o temeinică pregătire, maturitate şi discernământ, un stil corespunzător în relaţiile cu subordonaţii. Este un ofiţer inteligent, cu un nivel ridicat de cultură generală, un foarte bun cunoscător al problemelor muncii de securitate, principial şi exigent, cu un dezvoltat simţ al datoriei în executarea atribuţiilor ce-i revin.

În 1964 a absolvit Facultatea de drept, cu examen de diplomă, iar în 1971 cursul superior pentru cadrele de conducere din aparatul de securitate, obţinând calificative foarte bune.

Pentru rezultatele obţinute în muncă a fost decorat cu ordine şi medalii ale R.S. România, avansat la gradele de maior şi locotenent-colonel înaintea expirării duratei minime în stagiu, evidenţiat şi recompensat de mai multe ori.

În activitatea sa au existat şi unele neajunsuri, în sensul că nu întotdeauna a manifestat dinamismul necesar, iar uneori, atunci când este criticat pentru lipsuri în muncă, pe moment se descurajează.

Se află în evidenţa cabinetului medical cu hipertensiune arterială, capacitatea sa de muncă nefiind însă diminuată.

Părinţii ofiţerului (Alexie Marin şi Florica) au fost muncitori C.F.R., în prezent pensionari, fără de partid. Are un frate asistent universitar, o soră profesoară şi una muncitoare, una din surori fiind membră a P.C.R.

Soţia ofiţerului este funcţionară, tatăl ei pensionar, fost cizmar, iar mama casnică, fără de partid.

Un frate al soţiei ofiţerului, muncitor, în 1968 a fost condamnat la 2 ani şi 6 luni închisoare pentru complicitate la delapidare şi exclus din P.C.R. Soţia ofiţerului a avut o mătuşă stabilită în S.U.A. din 1926, care în 1967 a decedat.

În concluzie, lt. col. Alexie Ştefan este un ofiţer inteligent, bine pregătit politico-ideologic, cu o temeinică cultură profesională şi generală. Are o bogată experienţă

în munca de securitate, calități organizatorice și de comandă, fiind un cadru de perspectivă.

Șeful Direcției cadre și învățământ
Colonel,
Moise Vasile

A.M.R., fond 121, rola 319, c. 202–203.

121

1975 ianuarie 4. Referat de cadre al colonelului Rotaru Marin Mihai, șef al Securității județului Mehedinți

Ministerul de Interne — Secret de serviciu
Direcția cadre și învățământ

Colonel (securitate) Rotaru Marin Mihai
Membru de partid din anul 1954

– Născut la 4 ianuarie 1929, în comuna Stângăceaua, județul Mehedinți;
– Naționalitatea: română;
– Originea socială: muncitorească;
– Studii: Facultatea de filologie, cu examen de diplomă;
– Profesia: militar;
– Căsătorit, are doi copii;
– Încadrat în Ministerul de Interne în 1954;
– Îndeplinește funcția de șef al Securității județului Mehedinți.

Rotaru Mihai, după absolvirea școlii generale, a urmat Școala profesională de pe lângă Atelierele C.F.R. Drobeta-Turnu Severin, calificându-se în 1947 în meseria de lăcătuș mecanic. După absolvire a lucrat în cadrul atelierelor respective, la început ca lăcătuș mecanic, apoi ca tehnician, fiind apreciat ca un tânăr muncitor, respectuos și cu o conduită bună. În anul 1944 a fost primit în U.T.C., achitându-se în mod conștiincios de sarcinile încredințate.

În perioada noiembrie 1950–octombrie 1952 a satisfăcut serviciul militar într-o unitate de transmisiuni din Călărași, de unde a fost trecut în rezervă cu gradul de plutonier.

În 1952 a revenit la Atelierele C.F.R. Drobeta-Turnu Severin, unde a muncit ca tehnician până în octombrie 1954. În 1954 a fost primit membru al P.C.R.

În octombrie 1954 a fost încadrat în securitate cu gradul de sublocotenent şi repartizat la Direcţia a VI-a (transporturi), Serviciul T.F. Drobeta-Turnu Severin, unde a îndeplinit succesiv funcţiile de lucrător operativ, ajutor şef de birou şi şef de birou.

În perioada 1957–1958 a urmat cursul de perfecţionare securitate cu durata de un an, la Bucureşti, pe care l-a absolvit cu calificativul „foarte bine".

Ca urmare a rezultatelor obţinute, în 1964 a fost numit şef al Serviciului raional de securitate Târgu Jiu. În această funcţie a făcut dovada unor certe calităţi pentru munca de comandă, fapt pentru care în 1968 a fost numit adjunct inspector şef la Inspectoratul de securitate judeţean Gorj, afirmându-se ca un ofiţer capabil, cu multă putere de muncă şi iniţiativă.

În luna mai 1972 a fost mutat la Inspectoratul judeţean Mehedinţi şi promovat în funcţia de şef al securităţii judeţului. Şi în această calitate dovedeşte că posedă aptitudini organizatorice şi de conducere, capacitate de analiză şi de cuprindere a problemelor. Este un ofiţer energic, curajos şi hotărât în acţiuni.

Are o bună pregătire politico-ideologică şi culturală şi manifestă preocupare pentru acumularea de noi cunoştinţe. În 1973 a absolvit Facultatea de filologie, cu examen de diplomă. În familie şi societate este cunoscut cu o conduită demnă. Este sănătos şi rezistent la eforturi fizice şi intelectuale.

Pentru rezultatele bune obţinute în decursul activităţii sale a fost decorat cu ordine şi medalii ale R.S. România şi înaintat la gradele de locotenent-colonel şi colonel înaintea expirării duratei minime în stagiu.

Ca lipsuri se menţionează faptul că nu este destul de exigent şi nu a luat suficiente măsuri de tragere la răspundere a unor subordonaţi care nu au executat întocmai ordinele primite.

Tatăl său (Rotaru Marin) a fost cantonier C.F.R., în prezent pensionar, iar mama (Rotaru Elena) este casnică, ambii fără de partid.

Are trei fraţi, unul este paznic C.F.R., fără de partid, altul funcţionar, iar al treilea ofiţer de securitate, membri de partid.

Soţia sa este casnică, neîncadrată politic. Au două fiice, dintre care una este studentă anul I, iar cealaltă elevă, membre U.T.C.

Tatăl soţiei a fost funcţionar vamal, în prezent este pensionar, membru de partid, iar mama casnică, fără de partid. Soţia are un frate, funcţionar, membru de partid, şi trei surori, una muncitoare şi alta dactilografă, membre de partid, iar a treia membră a C.A.P., fără de partid.

În concluzie, colonelul Rotaru Mihai este un ofiţer inteligent şi capabil, cu o bună pregătire politico-ideologică şi profesională, posedă calităţi şi aptitudini organizatorice.

Şeful Direcţiei cadre şi învăţământ
Colonel,
Moise Vasile

4 ianuarie 1975.

A.M.R., fond 121, rola 319, c. 205–206.

122

1975 ianuarie 23. Referat de cadre al colonelului Nuță Constantin, locțiitor al șefului Direcției a IV-a din Ministerul de Interne

Comitetul Central al P.C.R.
Secția Cadre

Nuță Constantin
Membru de partid din 1957

– Născut la 23 noiembrie 1929, în comuna Brăneşti, județul Ilfov;
– Originea socială: părinții au fost țărani cu gospodărie mică;
– Naționalitatea: română;
– Recăsătorit, are un copil;
– Studii: Academia militară, Facultatea de arme întrunite şi spate. Este în anul IV la Facultatea de drept;
– Profesia şi gradul: ofițer, este colonel;
– Este locțiitor al şefului Direcției a IV-a din Ministerul de Interne.

Nuță Constantin, din 1941 a fost ucenic, apoi lucrător la un atelier de croitorie particular din Bucureşti. În 1948, circa patru luni a fost brigadier pe Șantierul național Salva-Vișeu, după care a revenit în comuna natală, unde a fost croitor la un atelier particular, gestionar la cooperativa de consum şi responsabil la centrul de colectare din comună. În acest timp a fost şi activist U.T.C. extrabugetar la Plasa Brăneşti.

În 1950 a fost încorporat pentru satisfacerea stagiului militar, după circa două luni a fost trimis să urmeze Școala militară de ofițeri artilerie Sibiu, pe care a absolvit-o în 1952, obținând gradul de locotenent. După terminarea şcolii a deținut succesiv funcțiile: laborant la Centrul de instrucție al artileriei „Mihai Bravu“, comandant de pluton la Școala militară de ofițeri artilerie din Sibiu şi comandant de divizion la un regiment de artilerie, unde a lucrat până în 1959, când a fost trimis să urmeze Academia militară – Facultatea de arme întrunite şi spate.

Ca urmare a rezultatelor bune obținute la învățătură, după absolvirea facultății, în 1962, a fost încadrat lector la aceeaşi academie, catedra de tactica artileriei terestre. După circa un an a fost transferat la Ministerul de Interne, unde, în urma absolvirii unui curs de pregătire în domeniul securității, a deținut succesiv funcțiile: ofițer I, şef birou, şef secție cadre, şef serviciu şi locțiitor al şefului Direcției a IV-a contrainformații militare.

Conducerea direcției şi organizația de partid apreciază că şi-a adus o contribuție activă la soluționarea problemelor şi stabilirea concluziilor operative ce trebuiau să

stea în atenția direcției, dovedind o bună pregătire de specialitate și politică. A condus cu competență colective de control în compartimentele pe care le coordonează și a militat pentru respectarea ordinelor și instrucțiunilor, stimulând în același timp inițiativa și simțul de răspundere al subordonaților. Se preocupă de creșterea eficienței rețelei informative, a calităților și posibilităților de dezvoltare a acestei rețele. Acordă o mare atenție perfecționării cunoștințelor sale de specialitate și de cultură generală. În prezent este în anul IV la Facultatea de drept, cursul fără frecvență.

Pe linie de partid, mai mulți ani a fost membru al biroului organizației de bază, iar în prezent este membru al comitetului de partid pe minister și propagandist la învățământul de partid. Este dinamic, bun organizator și pasionat pentru activitatea de securitate. În rândul celor cu care lucrează are o comportare corectă și se bucură de stimă și respect. În familie și societate are conduită corespunzătoare.

A fost decorat cu ordine și medalii ale R.S. România.

Are un autoturism proprietate personală.

Despre familie: părinții – Gheorghe Velicu Vasile și Floarea, au fost țărani cu gospodărie mică, tatăl este decedat, iar mama are pensie C.A.P. Are un frate muncitor, membru de partid.

De prima soție s-a despărțit în 1961 și plătește pensie alimentară pentru copil. Actuala soție este juristă, membră de partid. Tatăl – Ionescu Dumitru, a fost funcționar, iar mama, Ecaterina, casnică, sunt decedați.

Secția pentru problemele militare și justiție a C.C. al P.C.R. propune să fie numit în funcția de șef sector în această secție.

Secția Cadre a C.C. al P.C.R. consideră că este corespunzător și poate fi numit în această funcție.

Șef secție,
Dănică Petre

Instructor
Dobre Alexandru

23 ianuarie 1975.

A.M.R., fond 121, rola 319, c. 197–199.

123

1975 noiembrie 13. Referat de cadre al generalului-maior Stan Nicolae, şeful Securităţii municipiului Bucureşti, propus a fi numit în funcţia de locţiitor al şefului Direcţiei a V-a securitate şi gardă. Raport privind numirea generalului-maior Pleşiţă Nicolae în funcţia de adjunct al ministrului de Interne

Ministerul de Interne — Secret de serviciu
Cabinetul ministrului
Nr. S/206649/ 13 noiembrie 1975

Secretariatul Comitetului Central al
Partidului Comunist Român

Biroul executiv al Consiliului de conducere al Ministerului de Interne supune aprobării Secretariatului Comitetului Central al Partidului Comunist Român următoarele propuneri:

1. Eliberarea din funcţia de secretar general al Ministerului de Interne a generalului-maior Pleşiţă Gh. Nicolae şi numirea sa în funcţia de adjunct al ministrului de Interne.

2. Eliberarea din funcţia de şef al Securităţii municipiului Bucureşti a generalului-maior Stan M. Nicolae şi numirea sa în funcţia de locţiitor al şefului Direcţiei a V-a securitate şi gardă.

Alăturat, înaintăm referatul de cadre al generalului-maior Stan M. Nicolae, iar referatul tov. Pleşiţă Nicolae se găseşte la C.C. al P.C.R., întrucât este membru al Comisiei Centrale de Revizie.

Ministru de Interne
Teodor Coman

Stan Nicolae
Membru de partid din 1946

– Născut la 5 octombrie 1928, în Ploieşti, jud. Prahova;
– Originea socială: muncitorească;
– Naţionalitatea: română;
– Profesia şi gradul: ofiţer, general-maior în Ministerul de Interne;

– Pregătirea profesională:
– Facultatea de Drept Bucureşti, 1962;
– Academia militară Bucureşti – Facultatea arme întrunite şi tancuri – 1971, şef de promoţie;

– Facultatea de limbi germanice, română şi engleză a Universităţii Bucureşti, 1974;

– Cursul de specializare securitate, un an, U.R.S.S., 1957;

– Cunoaşte limbile: engleză şi rusă;

– Funcţii şi locul de muncă:

– 1939–1947 băiat de prăvălie, apoi ospătar la diferite cofetării şi restaurante din Ploieşti şi Predeal;

– 1947–1948 secretar la Plasa U.T.C. Sinaia şi ulterior secretar al Sectorului 1 U.T.C. Ploieşti;

– 1948–1949 a urmat, şase luni, Şcoala de cadre a C.C. al U.T.C., apoi Şcoala de educatori politici a Ministerului de Interne;

– 1949–1967 Direcţia contrainformaţii militare;

– 1949–1954 şef de birou, apoi şef de serviciu;

– 1954–1962 locţiitor şef direcţie;

– 1962–1967 şef direcţie;

– 1967–1969 Direcţia generală de contraspionaj:

– şef direcţie generală şi membru al Consiliului Securităţii Statului[1];

– 1969–1971 a urmat Academia Militară Bucureşti – Facultatea de arme întrunite şi tancuri;

– 1971–1972 inspector şef al Inspectoratului de securitate al municipiului Bucureşti[2];

– Din 1972 şi până în prezent este prim-adjunct al şefului Inspectoratului Ministerului de Interne din municipiul Bucureşti şi şef al Securităţii municipiului Bucureşti;

– Funcţii în organele de partid, de masă şi obşteşti:

– 1946 secretar al Comitetului U.T.C. Predeal;

– 1947–1948 secretar al Comitetului de plasă U.T.C. Sinaia şi secretar al Sectorului 1 U.T.C. Ploieşti;

– 1954–1969 şi 1971–1974 membru al Comitetului de partid din Ministerul de Interne;

– Din 1974 şi până în prezent este preşedinte al Federaţiei Române de Tenis;

– Şcoli de partid:

– Şcoala de cadre a C.C. al U.T.C., 6 luni, 1948;

---

[1] Numit prin ordinul preşedintelui Consiliului Securităţii Statului nr. 3 740 din 21 iulie 1967 (A.M.I., fond D.M.R.U., inventar nr. 7386, dosar nr. 17, nenumerotat).

[2] Numit prin ordinul preşedintelui Consiliului Securităţii Statului nr. 01 846 din 1 noiembrie 1971 (A.M.I., fond D.M.R.U., inventar nr. 7395, dosar nr. 12, f. 334).

– Situația familială:
Părinții:
– tatăl, Stan Marin, a fost tâmplar, în prezent pensionar, membru de partid cu stagiu din 1931;
– mama, Margareta, casnică;
Frați și surori:
– un frate, ofițer în Ministerul de Interne, membru de partid
– două surori, una profesoară și alta muncitoare, membre de partid
– Căsătorit cu: Stan (Gherman) Elena, funcționară, membră de partid;
– Naționalitatea: română;
– Copii: are un fiu, elev la școala generală;
Părinții soției:
– tatăl, a fost muncitor turnător, în prezent pensionar (…);
– mama, a fost casnică, este decedată;
Frați și surori: -
– Sancțiuni: -

Instructor
Maliu Eugen

13 noiembrie 1975.

A.M.R., fond 121, rola 323, c. 279–282.

124

1976 decembrie 31. Extras din Protocolul ședinței Secretariatului C.C. al P.C.R. privind eliberări și numiri în funcții la Ministerul de Interne

Partidul Comunist Român
Comitetul Central

Protocol
al ședinței Secretariatului C.C. al P.C.R. din ziua de
31 decembrie 1976

Ordinea de zi:
(…)
III. Se aprobă următoarele eliberări și numiri în funcții:
(…)

13. Numirea locotenent-colonelului Muşuroia Gheorghe în funcţia de şef al Inspectoratului judeţean Bistriţa-Năsăud al Ministerului de Interne.

14. Numirea colonelului Popa Dumitru în funcţia de şef al Securităţii judeţului Prahova.

15. Numirea colonelului Mortoiu Aurelian în funcţia de şef al Securităţii judeţului Timiş.

(…)

A.M.R., fond 121, rola 330, c. 851–852.

125

1977 august 22. Notă a Colegiului Central de Partid cu propunerea de acordare a stagiului de partid din anul 1942 lui Onescu Cornel

Onescu Cornel

Tovarăşul Onescu Cornel, membru de partid din 1945, solicită să i se acorde stagiul de partid din perioada ilegalităţii.

Din documentele sale de partid rezultă următoarele:

În anul 1933, în timp ce era ucenic la tipografia „Scrisul românesc" din Craiova, a devenit membru al organizaţiei „Tineretul socialist", iar în 1935 s-a înscris în Sindicatul muncitorilor din Artele grafice. În anii 1936–1938 a fost membru al Comitetului local Craiova al organizaţiei Tineretului socialist. Tovarăşul Cornescu Stelian (membru de partid din 1933) confirmă cele de mai sus, menţionând că grupa Tineretului socialist din care făcea parte şi tov. Onescu Cornel a avut legătură cu U.T.C.-ul local.

În 1938–1940 a urmat o şcoală de perfecţionare în arte grafice din Bucureşti, apoi a lucrat la tipografia „Cartea românească" până în 1942, când a fost încorporat în armată, la Regimentul I A.A. din Bucureşti.

Tov. Onescu Cornel, cunoscând încă din anul 1938 pe Lateş Ion – U.T.C.-ist, iar din 1942 membru al P.C.R. –, sub îndrumarea acestuia, după ce a fost încorporat în armată, a făcut propagandă antifascistă în rândurile ostaşilor.

În martie 1943, Lateş Ion, pe atunci membru al Comitetului Sectorului I Galben al P.C.R., i-a făcut legătura tovarăşului Onescu Cornel cu resortul militar al P.C.R., de la care dată a desfăşurat muncă de agitaţie între ostaşii din unitate şi s-a ocupat de educarea unor soldaţi, pentru a fi atraşi în munca ilegală.

Cele de mai sus rezultă din referințele date de Lateș Ion la 17 aprilie 1947 (decedat în 1950) și Lucreția Covete, membră de partid din 1935. În urma arestării lui Lateș Ion, în februarie 1944, tov. Onescu Cornel a pierdut legătura cu partidul, însă a continuat să ducă muncă de agitație între ostași până în august 1944.

Având în vedere cele arătate mai sus, Colegiul Central de Partid, în ședința din 5 august 1977, propune să i se acorde tovarășului Onescu Cornel stagiul în partid din anul 1942.

Președinte
Petre Lupu

22 august 1977.

A.M.R., fond 121, rola 335, c. 909–910.

126

1978 septembrie 12. Protocolul ședinței Secretariatului C.C. al P.C.R. referitor la eliberări și numiri în funcții la Ministerul de Interne

Partidul Comunist Român
Comitetul Central
Nr. 4470

Protocol nr. 10
al ședinței Secretariatului din ziua de
12 septembrie 1978

Au participat tovarășii: Nicolae Ceaușescu, Iosif Banc, Emil Bobu, Virgil Cazacu, Constantin Dăscălescu, Vasile Mușat, Dumitru Popescu.

Ședința a început la ora 16^{20} și s-a terminat la ora 16^{45}.

A prezidat tovarășul Nicolae Ceaușescu.

Ordinea de zi:

– Eliberări și numiri în funcții.

Secretariatul C.C. al P.C.R. a hotărât următoarele:

– Eliberarea generalului-maior Popescu Romeo din funcția de șef al Direcției pașapoarte, evidența străinilor și controlul trecerii frontierei și trecerea sa în rezervă.

– Eliberarea generalului-maior Ghenoiu Ion din funcția de șef al statului major al Comandamentului Trupelor de Grăniceri și numirea sa în funcția de șef al Direcției pașapoarte, evidența străinilor și controlul trecerii frontierei.

– Eliberarea generalului-maior Geică Constantin din funcția de șef al Direcției cadre și învățământ din Ministerul de Interne și numirea sa în funcția de șef al Inspectoratului județean Ialomița al Ministerului de Interne.

– Numirea generalului-maior Florea Gheorghe, locțiitor al șefului Direcției cadre și învățământ din Ministerul Apărării Naționale, în funcția de șef al Direcției cadre și învățământ la Ministerul de Interne.

– Trecerea în rezervă a următorilor generali:

General-maior Bolânu Gheorghe, șef unitate în Direcția generală de informații externe;

General-maior Angelescu Gheorghe, locțiitor șef unitate în Direcția generală de informații externe;

General-locotenent Moldoveanu Jean, în legătură cu numirea sa într-o funcție din economia națională;

– Trecerea în rezervă cu gradul de soldat a generalului-maior Luchian Eugen, secretar al Comisiei pentru problemele de pașapoarte și vize de pe lângă Consiliul de Miniștri, pentru încălcări ale prevederilor legale și abateri grave de la normele eticii și echității socialiste.

Nicolae Ceaușescu

A.M.R., fond 121, rola 341, c. 557–558.

127

1978 septembrie 27. Notă cu propuneri privind numirea și eliberarea unor cadre din conducerea Ministerului de Interne

Notă
privind numirea și eliberarea unor cadre din conducerea Ministerului de Interne

1. – Eliberarea generalului-locotenent Pleșiță Nicolae din funcția de prim adjunct al ministrului și numirea lui în funcția de comandant al Școlii militare de ofițeri activi a Ministerului de Interne.

2. – Eliberarea tovarăşului Dima Romus din funcţia de secretar de stat şi numirea lui în funcţia de adjunct al ministrului şi şef al Centrului de informaţii externe.

3. – Eliberarea generalului-maior Zagoneanu Gheorghe din funcţia de şef al Inspectoratului judeţean Galaţi al Ministerului de Interne şi numirea lui în funcţia de secretar de stat la Ministerul de Interne.

27 septembrie 1978.

[*Rezoluţie*:]

Conform indicaţiei, au fost consultaţi tovarăşii secretari ai C.C. al P.C.R., care au fost de acord cu propunerile făcute.

Emil Bobu

A.M.R., fond 121, rola 341, c. 774.

128

1979 septembrie 4. Notă a Comisiei C.C. al P.C.R. pentru problemele de cadre de partid şi de stat, înaintată Secretariatului C.C. al P.C.R., cu propuneri privind eliberări şi numiri în funcţii la Ministerul de Interne

Comisia C.C. al P.C.R.
pentru problemele de cadre
de partid şi de stat

Notă

Supunem aprobării Secretariatului C.C. al P.C.R. următoarele propuneri:

1. Eliberarea tovarăşului colonel **Crai I. Petru** din funcţia de şef al **Inspectoratului judeţean Arad** al Ministerului de Interne, pentru lipsă de exigenţă în muncă şi săvârşirea unor abuzuri, şi numirea în această funcţie a tovarăşului locotenent-colonel **Brânaş P. Constantin**, secretar al Comitetului de partid şi locţiitor politic la Inspectoratul judeţean Dolj.

2. Eliberarea tovarăşului colonel **Mincu V. Gheorghe** din funcţia de şef al **Inspectoratului judeţean Argeş** al Ministerului de Interne, pentru lipsă de fermitate şi necuprinderea sarcinilor, şi numirea în această funcţie a tovarăşului colonel **Câmpeanu I. Romeo**, locţiitor al şefului Corpului de control al ministrului de Interne.

3. Eliberarea tovarăşului general-maior **Băleanu N. Gheorghe** din funcţia de şef al **Inspectoratului judeţean Bihor** al Ministerului de Interne, pentru serioase deficienţe în stilul de muncă şi încălcări ale normelor de serviciu, şi numirea în această funcţie a tovarăşului locotenent-colonel **Popescu Gh. Ion**, secretar al Consiliului politic la Brigada 9 grăniceri.

4. Eliberarea tovarăşului colonel **Rizea I. Craiu** din funcţia de şef al **Inspectoratului judeţean Brăila** al Ministerului de Interne, pentru săvârşirea unor abuzuri în muncă, iar un frate al soţiei s-a stabilit în R.F.G. Numirea în această funcţie a tovarăşului general-maior **Mleşniţă Gh. Constantin**, secretar al Consiliului politic la Comandamentul trupelor de securitate.

5. Eliberarea tovarăşului colonel **Burlacu C. Victor** din funcţia de şef al **Inspectoratului judeţean Constanţa** al Ministerului de Interne, pentru încălcări grave şi repetate ale normelor de muncă, şi numirea în această funcţie a tovarăşului colonel **Boştină D. Gheorghe**, şef secţie la Departamentul Securităţii Statului.

6. Eliberarea tovarăşului general-maior **Sprâncenatu I. Constantin** din funcţia de şef al **Inspectoratului judeţean Dolj** al Ministerului de Interne, întrucât îndeplineşte condiţiile de pensionare. Numirea în această funcţie a tovarăşului locotenent-colonel **Dupac Gh. Mircea**, secretar al Consiliului politic la Brigada de securitate Cluj-Napoca.

7. Eliberarea tovarăşului colonel **Ionescu Gh. Dumitru** din funcţia de şef al **Inspectoratului judeţean Iaşi** al Ministerului de Interne, deoarece are 19 ani vechime în funcţia actuală. Numirea în această funcţie a tovarăşului colonel **Copilu Gh. Victor**, secretar al Consiliului politic la Brigada de securitate Timişoara.

8. Eliberarea tovarăşului colonel **Hriţan N. Nicolae** din funcţia de şef al **Inspectoratului judeţean Maramureş** al Ministerului de Interne, pentru lipsă de fermitate şi tolerarea abaterilor subordonaţilor, şi numirea în această funcţie a tovarăşului locotenent-colonel **Vlădescu I. Ion**, şef serviciu contraspionaj la Inspectoratul judeţean Ilfov.

9. Eliberarea tovarăşului colonel **Bobu M. Ioan** din funcţia de şef al **Inspectoratului judeţean Neamţ** al Ministerului de Interne, pentru lipsă de fermitate faţă de abuzurile unor subordonaţi, şi numirea în această funcţie a tovarăşului colonel **Petcu I. Grigore**, secretar adjunct al Consiliului politic al Ministerului de Interne.

10. Eliberarea tovarăşului colonel **Isac Gr. Gheorghe** din funcţia de şef al **Inspectoratului judeţean Olt** al Ministerului de Interne, pentru lipsă de fermitate

şi necuprinderea sarcinilor, şi numirea în această funcţie a tovarăşului colonel **Lungu V. Gheorghe**, şef al Securităţii judeţului Maramureş.

11. Eliberarea tovarăşului general-maior **Ionescu Gh. Ioan** din funcţia de şef al **Inspectoratului judeţean Prahova** al Ministerului de Interne, deoarece este bolnav. Numirea în această funcţie a tovarăşului colonel **Popa A. Dumitru**, şef al Securităţii judeţului Prahova.

12. Eliberarea tovarăşului colonel **Puşcaş I. Ilie** din funcţia de şef al **Inspectoratului judeţean Sălaj** al Ministerului de Interne, deoarece are peste 11 ani vechime în funcţia actuală. Numirea în această funcţie a tovarăşului locotenent-colonel **Pora Gh. Gheorghe**, secretar al Comitetului de partid şi locţiitor politic la Inspectoratul judeţean Mureş.

13. Numirea în funcţia de şef al **Inspectoratului judeţean Sibiu** al Ministerului de Interne – vacantă – a tovarăşului colonel **Rotariu M. Iulian**, şef al Securităţii judeţului Alba.

14. Eliberarea tovarăşului general-maior **Tăurescu S. Viorel** din funcţia de şef al **Inspectoratului judeţean Timiş** al Ministerului de Interne, pentru lipsă de fermitate şi tolerarea abaterilor subordonaţilor, şi numirea în această funcţie a tovarăşului colonel **Nica N. Constantin**, instructor în Secţia pentru probleme militare şi justiţie a C.C. al P.C.R.

Propunerile au fost examinate de Biroul Comisiei C.C. al P.C.R. pentru problemele de cadre de partid şi de stat.

Constantin Dăscălescu

4 septembrie 1979.

Ministerul de Interne

Secret de serviciu

Tabel nominal
cu propuneri de încadrare a unor funcţii de şefi ai inspectoratelor judeţene ale Ministerului de Interne

Numele şi prenumele	Funcţia actuală	Anul şi locul naşterii	Profesia	Membru P.C.R., anul	Vechimea		Studii		Limbi străine	Naţio-nalitatea	Observaţii
					în funcţii de răspundere	din care în funcţia actuală	de partid	de stat			
1. **Inspectoratul judeţean Arad**											
Colonel Crai I. Petru	Şef al Inspectoratului judeţean Arad	1926 municipiul Arad	mecanic ajustor	1953	22	11		Facult. de drept 1972	rusa	română	
Propuneri noi											
Lt.-colonel Brânaş Constantin	Secretarul Comitetului de partid şi locţ. politic la Insp. jud. Dolj	1935 Drăgoteşti Gorj	strungar	1954	21	3	Acad. „Ştefan Gheor-ghiu"	Facult. de istorie		română	
2. **Inspectoratul judeţean Argeş**											
Colonel Mincu Gheorghe	Şef al Inspectoratului judeţean Argeş	1932 Petroşani Argeş	ofiţer	1954	27	11	Acad. „Ştefan Gheor-ghiu"			română	

Propuneri noi											
Colonel Câmpeanu I. Romeo	Locțiitor al șefului Corpului de control al ministrului	1932 Bucureşti	ofițer	1955	27	11	Univ. pol. şi de conducere	Facult. de drept 1956	franceza	română	
3. **Inspectoratul județean Bihor**											
General-maior Băleanu N. Gheorghe	Şef al Inspectoratului județean Bihor	1925 Răzvad Dâmbovița	mecanic ajustor	1946	25	8	Şc. sup. „Ştefan Gheorghiu"	Facult. de drept 1973	rusa	română	
Propuneri noi											
Lt.-colonel Popescu Ion	Secretarul Consiliului politic al Brigăzii 9 grăniceri Timişoara	1938 Pucioasa Dâmbovița	tehnician miner	1957	19	2	Anul III Acad. „Ştefan Gheorghiu"	Acad. militară		română	
4. **Inspectoratul județean Brăila**											
Colonel Rizea I. Craiu	Şef al Inspectoratului județean Brăila	1926 comuna Izvoarele județul Prahova	mecanic de motoare	1955	31	11	Acad. „Ştefan Gheorghiu"		rusa	română	

Propuneri noi											
Gl.-maior Mleşniţă Gh. Constantin	Secretar al Consiliului politic la Comandamentul trupelor de securitate	1926 comuna Baia judeţul Suceava	muncitor forestier	1946	32	14	Facult. pol. din Acad. militară			română	
5. **Inspectoratul judeţean Constanţa**											
Colonel Burlacu C. Victor	Şef al Inspectoratului judeţean Constanţa	1928 Pantelimon – Constanţa	mecanic ajustor	1947	23	15		Facult. de drept 1967	rusa	română	
Propuneri noi											
Colonel Boştină Gheorghe	Şef secţie U.M. 0544 din Departamentul Securităţii Statului	1930 Ciuperceni Gorj	strungar	1954	26	1	Acad. milit. politică			română	
6. **Inspectoratul judeţean Dolj**											
Gl.-maior Sprâncenatu I. Constantin	Şef al Inspectoratului judeţean Dolj	1922 comuna Peştişani jud. Gorj	oficiant sanitar	1947	30	19	Şc. sup. „Ştefan Gheorghiu”	Facult. de drept 1968	rusa	română	
Propuneri noi											
Lt.-colonel Dupac Mircea	Secretar al Cons. pol. la Brigada de securitate Cluj-Napoca	1938 Bucureşti	strungar	1958	17	4	Acad. milit. politică			română	

7. Inspectoratul județean Iaşi											
Colonel Ionescu Gh. Dumitru	Şef al Inspectoratului județean Iaşi	1928 municipiul Iaşi	lăcătuş	1948	20	19	Univ. polit. şi de conducere	Facult. de drept 1968	rusa	română	
Propuneri noi											
Colonel Copilu Victor	Secretar al Consiliului politic al Brigăzii de securitate Timişoara	1931 Bujoreni – Vâlcea	mecanic	1954	29	8	Acad. militară politică			română	
8. Inspectoratul județean Maramureş											
Colonel Hrițan N. Nicolae	Şef al Inspectoratului județean Maramureş	1927 comuna Câmpulung de Tisa județul Maramureş	funcționar	1946	30	22	Univ. pol. şi de conducere	Facult. de filologie 1967	rusa maghiara	română	
Propuneri noi											
Lt.-colonel Vlădescu I. Ion	Şef serviciu contraspionaj la Insp. județean Ilfov	1930 comuna Verguleasa județul Olt	tehnician viticol	1954	27	3		Facult. de drept 1964	engleza	română	

9. **Inspectoratul județean Neamț**											
Colonel Bobu M. Ioan	Şef al Inspectoratului județean Neamț	1928 comuna Văculeşti județul Botoşani	conducă-tor auto	1953	26	16	Univ. pol. şi de condu-cere	Facult. de drept 1968	rusa	română	
Propuneri noi											
Colonel Petcu I. Grigore	Secretar adj. al Cons. pol. al Ministerului de Interne	1928 oraşul Caracal județul Olt	mecanic ajustor	1952	28	2	Facult. pol. din Acad. militară	Facult. de istorie 1970		română	
10. **Inspectoratul județean Olt**											
Colonel Isac Gr. Gheorghe	Şef al Inspectoratului județean Olt	1925 comuna Balta județul Mehedinți	muncitor necali-ficat	1955	29	11	Univ. pol. şi de condu-cere	Facult. de drept 1963		română	
Propuneri noi											
Colonel Lungu V. Gheorghe	Şef al Securității jud. Maramureş	1933 comuna Băița județul Maramureş	ofițer	1958	27	3		Facult. de drept 1969	france-za	română	

11. **Inspectoratul județean Prahova**											
Gl.-maior Ionescu Gh. Ioan	Şef al Inspectoratului județean Prahova	1922 municipiul Ploieşti	mecanic ajustor	1939	34	20	Şc. sup. de partid „Ştefan Gheorghiu"	Facult. de drept 1964	rusa	română	
Propuneri noi											
Colonel Popa A. Dumitru	Şef al Securității jud. Prahova	1928 comuna Băița județul Hunedoara	ajutor de miner	1947	27	3		Facult. de limba şi literatura română 1967		română	
12. **Inspectoratul județean Sălaj**											
Colonel Puşcaş I. Ilie	Şef al Inspectoratului județean Sălaj	1930 municipiul Cluj-Napoca	funcționar	1954	28	11	Univ. pol. şi de conducere	Facult. de drept 1961	rusa maghiara	română	
Propuneri noi											
Lt.-colonel Pora Gh. Gheorghe	Secretar al Comit. de partid al Insp. jud. Mureş	1939 comuna Sântana de Mureş județul Mureş	rectificator	1958	5	5	Acad. „Ştefan Gheorghiu"		maghiara	română	

13. **Inspectoratul județean Sibiu**											
Propuneri noi											
Colonel Rotariu Iulian	Şef al Securității jud. Alba	1934 Stângăceaua județul Mehedinți	lăcătuş	1954	18	7	Univ. pol. şi de conducere	Facult. de filologie	franceza	română	
14. **Inspectoratul județean Timiş**											
General-maior Tăurescu S. Viorel	Şef al Inspectoratului județean Timiş	1923 Sântămărie Hunedoara	strungar	1946	28	11	Univ. serală de marxism leninism	Facult. de drept 1957	rusa	română	
Propuneri noi											
Colonel Nica Constantin	Instructor în Secția pt. problemele mil. şi just. a C.C. al P.C.R.	1933 Certești Galați	lăcătuş mecanic	1957	26	8	Un an curs de perf. la Acad. „Ştefan Gheorghiu"	Facult. de drept		română	

A.M.R., fond 121, rola 347, c. 302–317.

129

1980 iunie 21. Notă întocmită de Comisia C.C. al P.C.R. pentru probleme de cadre de partid şi de stat cu propuneri de numiri şi eliberări din funcţii în Ministerul de Interne

Comisia C.C. al P.C.R.
pentru probleme de cadre
de partid şi de stat

Notă

Supunem spre aprobare Secretariatului C.C. al P.C.R. propunerile privind:
(…)
IV. Numirea în funcţia de şef al **Securităţii judeţului Alba** – vacantă – a unuia dintre următorii:

1. Lt. col. Brihac Florian	– şef serviciu contrainformaţii în sectoarele economice la I.J. Gorj
2. Maior Gorcea Pamfil	– şef serviciu contraspionaj la I.J. Cluj
3. Maior Velea Eugen	– şef serviciu paşapoarte la I.J. Cluj

V. Numirea în funcţia de şef al **Securităţii judeţului Maramureş** – vacantă – a unuia dintre următorii tovarăşi:

1. Maior Goran Gheorghe	– şef de birou în Direcţia a IV-a contrainformaţii militare
2. Maior Ivan Ioan	– şef serviciu informaţii interne la Inspectoratul judeţean Sălaj
3. Lt. col. Brădeanu Marian	– şef serviciu informaţii interne la Inspectoratul judeţean Neamţ

VI. Eliberarea colonelului Olteanu Alexe din funcţia de şef al **Securităţii judeţului Teleorman**, în legătură cu trecerea sa în altă muncă, şi numirea în această funcţie a unuia dintre următorii:

1. Lt. col. Lică Dumitru	– şef serviciu contrainformaţii economice la I.J. Prahova
2. Colonel Stănculescu Ştefan	– şef de serviciu în Direcţia a II-a contra-informaţii în sectoarele economice din M.I.
3. Maior Mitulescu Constantin	– şef serviciu contrainformaţii economice la I.J. Vaslui

VII. Eliberarea generalului maior Bordea Aron din funcția de șef al **Securității județului Dâmbovița**, în legătură cu trecerea sa în altă muncă, și numirea în această funcție a unuia dintre următorii:

1. Lt. col. Iftimie Neculai	– șef serviciu informații interne la I.J. Alba
2. Lt. col. Pușcaciu Constantin	– șef serviciu contrainformații în sectoarele economice la I.J. Teleorman
3. Lt. col. Crăciun Ancu	– șef serviciu contraspionaj la I.M.B. – Securitate

VIII. Eliberarea colonelului Golea David din funcția de șef al **Securității județului Hunedoara**, pentru abateri de la normele de muncă și conduită, și numirea în această funcție a unuia dintre următorii:

1. Lt. col. Popinciuc Marin	– șef serviciu în Direcția a II-a contrainformații în sectoarele economice
2. Lt. col. Patache Ion	– locțiitor al șefului Securității județului Brașov
3. Maior Conea Ilie	– șef serviciu contrainformații în sectoarele economice la I.J. Covasna

IX. Numirea în funcția de șef al **Securității județului Harghita** – vacantă – a unuia dintre următorii:

1. Colonel Rapilat Alexandru	– șef compartiment analiză și sinteză la U.M. 0195
2. Lt. col. Luca Marin	– șef serviciu contraspionaj la I.J. Harghita
3. Maior Bosca Dinu	– șef serviciu informații interne la I.J. Satu Mare

Propunerile au fost examinate de Biroul Comisiei C.C. al P.C.R. pentru problemele de cadre de partid și de stat.

Constantin Dăscălescu

21 iunie 1980.

A.M.R., fond 121, rola 353, c. 479–482.

130

1980 august 18. Extras din Protocolul şedinţei Secretariatului C.C. al P.C.R. referitor la eliberarea şi numirea în funcţii a unor ofiţeri de securitate

Partidul Comunist Român
Comitetul Central
Nr. 3505

Protocol nr. 9
al şedinţei Secretariatului din ziua de
18 august 1980

(…)
Ordinea de zi:
(…)
Se aprobă următoarele eliberări şi numiri în funcţii:
(…)
4. Numirea în funcţia de şef al Securităţii judeţului Alba a lt. col. Brihac Florian, şef serviciu contrainformaţii la I.J. Gorj.
5. Numirea în funcţia de şef al Securităţii judeţului Maramureş a maiorului Goran Gheorghe, şef de birou în Direcţia a IV-a contrainformaţii militare.
6. Eliberarea colonelului Olteanu Alexe din funcţia de şef al Securităţii judeţului Teleorman şi numirea în această funcţie a lt. col. Lică Dumitru, şef serviciu la I.J. Prahova.
7. Eliberarea generalului-maior Bordea Aron din funcţia de şef al Securităţii judeţului Dâmboviţa şi numirea în această funcţie a lt. col. Iftimie Neculai, şef serviciu la I.J. Alba.
8. Eliberarea colonelului Golea David din funcţia de şef al Securităţii judeţului Hunedoara şi numirea în această funcţie a lt. col. Popinciuc Marin, şef serviciu în Direcţia a II-a contrainformaţii în sectoarele economice.
9. Numirea în funcţia de şef al Securităţii judeţului Harghita a colonelului Rapilat Alexandru, şef compartiment analiză şi sinteză la U.M. 0195.
(…)

A.M.R., fond 121, rola 353, c. 297.

131

1984 septembrie 5. Notă-raport întocmită de Tudor Postelnicu, ministru secretar de stat la Ministerul de Interne, privind numirea şi eliberarea din funcţie a unor generali

Notă-raport

Vă rugăm să ne permiteţi să raportăm următoarele:

În baza decretului nr. 172 din 20 august 1984 au fost avansaţi la gradele de general-maior şi respectiv general-locotenent următoarele cadre:

1. General-locotenent Amohnoae Epifanie, şeful Inspectoratului judeţean Bacău.

Vă adresăm rugămintea să fie eliberat din actuala funcţie şi numit în funcţia de director adjunct în cadrul I.C.E. „Dunărea".

2. General-maior Mortoiu Aurelian, şeful Securităţii judeţului Timiş, să fie numit în funcţia de locţiitor al şefului Direcţiei de contrainformaţii în sectoarele economice (contrasabotaj).

3. General-maior Câmpeanu Romeo, şeful Inspectoratului judeţean Argeş, să fie numit în funcţia de locţiitor al şefului I.G.M.

Rugăm să aprobaţi şi eliberarea acestora din funcţiile actuale.

Vă asigurăm că propunerile supuse Dumneavoastră vor contribui la îmbunătăţirea activităţii în unităţile în care îşi vor desfăşura activitatea în viitor.

Să trăiţi!
Ministru secretar de stat
Tudor Postelnicu

Nr. 0427
din 5 septembrie 1984.

A.M.R., fond 121, rola 372, c. 749.

132

1984 septembrie 7. Notă cu propuneri privind eliberarea şi numirea în funcţie unor cadre din Ministerul de Interne – şefi de inspectorate şi securităţi judeţene

Tovarăşului
Nicolae Ceauşescu
– Secretar General al Partidului Comunist Român –

Vă înaintăm spre aprobare următoarele propuneri:

– Eliberarea colonelului Rapilat Alexandru din funcţia de şef al Securităţii judeţului Harghita şi numirea lui în funcţia de şef al Inspectoratului judeţean Harghita al Ministerului de Interne – vacantă.

– Numirea locotenent-colonelului Iovănaş Alexandru în funcţia de şef al Securităţii judeţului Harghita.

– Eliberarea colonelului Hancheş Ioan din funcţia de şef al Inspectoratului judeţean Covasna al Ministerului de Interne.

– Eliberarea colonelului Dupac Mircea din funcţia de şef al Inspectoratului judeţean Dolj al Ministerului de Interne şi numirea lui în funcţia de şef al Inspectoratului judeţean Covasna al Ministerului de Interne.

– Eliberarea colonelului Aulic Alexandru din funcţia de şef al Securităţii judeţului Suceava şi numirea în această funcţie a colonelului Ardelean Vasile-Mircea, şef serviciu în Departamentul Securităţii Statului.

– Numirea colonelului Grama Mircea, şef secţie în Departamentul Securităţii Statului, în funcţia de şef al Inspectoratului judeţean Dolj al Ministerului de Interne.

– Numirea locotenent-colonelului Chiţoiu Ion, ofiţer I în Departamentul Securităţii Statului, în funcţia de şef al Securităţii judeţului Dolj – vacantă.

Propunerile au fost examinate de Biroul Comisiei C.C. al P.C.R. pentru problemele de cadre de partid şi de stat.

Constantin Radu

7 septembrie 1984.

A.M.R., fond 121, rola 372, c. 753–754.

133

1984 octombrie 12. Raport cu propuneri de numiri şi eliberări din funcţii în Ministerul de Interne – şefi de inspectorate şi securităţi judeţene

Tovarăşului
Nicolae Ceauşescu
– Secretar General al Partidului Comunist Român –

Vă înaintăm spre aprobare propunerile privind:

– Eliberarea colonelului **Dumitrescu Dumitru** din funcţia de inspector şef al Inspectoratului judeţean al Ministerului de Interne Alba, deoarece a cerut să fie pensionat pentru limită de vârstă, şi numirea în această funcţie a colonelului **Brihac Florian**, şef al Securităţii judeţului Alba.

– Numirea în funcţia de inspector şef al Inspectoratului judeţean al Ministerului de Interne Argeş – vacantă – a colonelului **Pinţoiu Gheorghe**, secretar al Comitetului de partid din aparatul central al Ministerului de Interne.

– Numirea în funcţia de şef al Inspectoratului judeţean al Ministerului de Interne Bacău – vacantă – a colonelului **Cepraga Constantin**, locţiitor al şefului Unităţii speciale de luptă antiteroristă din Departamentul Securităţii Statului.

– Eliberarea colonelului **Sterian Marin** din funcţia de şef al Inspectoratului judeţean al Ministerului de Interne Vaslui şi numirea lui în aceeaşi funcţie la judeţul Botoşani – vacantă.

– Numirea în funcţia de şef al Inspectoratului judeţean al Ministerului de Interne Vaslui a colonelului **Puşcaciu Constantin**, şef serviciu în Securitatea judeţului Teleorman.

– Eliberarea generalului-maior **Şerban Dumitru** din funcţia de şef al Inspectoratului judeţean al Ministerului de Interne Braşov, care urmează să rămână la dispoziţia ministerului.

– Eliberarea generalului-maior **Bucur Gheorghe** din funcţia de secretar de stat la Ministerul de Interne şi numirea sa în funcţia de şef al Inspectoratului judeţean al Ministerului de Interne Braşov.

– Eliberarea generalului-locotenent **Vasile Gheorghe** din funcţia de şef al Inspectoratului municipiului Bucureşti, urmând să primească alte însărcinări, şi numirea în această funcţie a generalului-maior **Dănescu Gheorghe**, şef al Securităţii municipiului Bucureşti.

– Numirea în funcţia de şef al Securităţii municipiului Bucureşti a generalului-maior **Bucurescu Nicolae Gianu**, şef al Compartimentului cadre-învăţământ din Departamentul Securităţii Statului.

– Numirea în funcția de șef al Inspectoratului județean al Ministerului de Interne Caraș-Severin – vacantă – a colonelului **Rădulescu Ion**, șef serviciu în Direcția contrainformații militare din Departamentul Securității Statului.

– Eliberarea colonelului **Molea Mariean** din funcția de șef al Inspectoratului județean al Ministerului de Interne Călărași, deoarece a solicitat să se pensioneze pentru limită de vârstă, fiind bolnav, și numirea în această funcție a colonelului **Bohâlțea Romu**, șef al Securității județului Călărași.

– Eliberarea generalului-maior **Ioana Constantin** din funcția de șef al Inspectoratului județean al Ministerului de Interne Cluj și numirea lui în aceeași funcție la județul Mureș – vacantă.

– Numirea în funcția de șef al Inspectoratului județean al Ministerului de Interne Cluj a generalului-maior **Șerbănoiu Ioan**, locțiitor al șefului Direcției de informații interne din Departamentul Securității Statului.

– Eliberarea colonelului **Ion Nicolae** din funcția de șef al Inspectoratului județean al Ministerului de Interne Dâmbovița, urmând să fie trecut într-o muncă corespunzătoare capacității sale de muncă (este bolnav), și numirea în această funcție a colonelului **Georgescu Ioan**, șef compartiment contraspionaj la Securitatea județului Argeș.

– Numirea în funcția de șef al Inspectoratului județean al Ministerului de Interne Giurgiu – vacantă – a colonelului **Predoiu Nicolae**, șef serviciu în Direcția contrainformații militare din Departamentul Securității Statului.

– Eliberarea colonelului **Ițcuș Dragoș** din funcția de șef al Inspectoratului județean al Ministerului de Interne Suceava, deoarece a solicitat să fie pensionat pentru limită de vârstă, fiind bolnav.

– Eliberarea colonelului **Simon Gheorghe** din funcția de șef al Inspectoratului județean al Ministerului de Interne Hunedoara și numirea lui în aceeași funcție la județul Suceava.

– Eliberarea generalului-maior **Rotaru Mihai** din funcția de șef al Inspectoratului județean al Ministerului de Interne Mehedinți și numirea lui în aceeași funcție la județul Hunedoara.

– Eliberarea colonelului **Bodunescu Ion** din funcția de șef al Inspectoratului județean al Ministerului de Interne Teleorman și numirea lui în aceeași funcție la județul Mehedinți.

– Numirea în funcția de șef al Inspectoratului județean al Ministerului de Interne Teleorman a colonelului **Obaciu Andrei Ionel**, locțiitor politic la Inspectoratul județean al Ministerului de Interne Brașov.

– Numirea în funcția de șef al Inspectoratului județean al Ministerului de Interne Ialomița a colonelului **Pascu Ioan**, locțiitor politic la Inspectoratul județean al Ministerului de Interne Teleorman.

– Eliberarea colonelului **Copilu Victor** din funcția de șef al Inspectoratului județean al Ministerului de Interne Iași și numirea în această funcție a colonelului **Calotă Petru**,

şef serviciu în Direcţia contrainformaţii militare din Departamentul Securităţii Statului.

– Numirea în funcţia de şef al Inspectoratului judeţean al Ministerului de Interne Neamţ a colonelului **Ursache Traian**, şef sector la Consiliul politic al Ministerului de Interne.

– Numirea în funcţia de şef al Inspectoratului judeţean al Ministerului de Interne Tulcea a colonelului **Gheorghiţă Chivu**, şef al Securităţii judeţului Constanţa.

– Eliberarea generalului-maior **Andreescu Gheorghe** din funcţia de şef al Inspectoratului judeţean al Ministerului de Interne Vâlcea, deoarece starea sănătăţii nu-i mai permite să cuprindă sarcinile, urmând să fie pensionat, şi numirea în această funcţie a colonelului **Păsărin Paulian**, locţiitor al şefului Securităţii municipiului Bucureşti.

– Numirea în funcţia de şef al Inspectoratului judeţean al Ministerului de Interne Vrancea – vacantă – a locotenent-colonelului **Panait Constantin**, locţiitor al şefului Securităţii judeţului Brăila.

Constantin Radu

12 octombrie 1984.

Propuneri de cadre

Numele şi prenumele	Funcţia actuală	Anul şi locul naşterii	Profesia	Membru P.C.R. anul	Vechimea		Studii		Limbi străine	Naţionalitatea
					în funcţii de răspundere	în funcţia actuală	de partid	de stat		
- Şef al Inspectoratului judeţean al Ministerului de Interne Alba										
Colonel Brihac Florian	şef al Securităţii judeţului Alba	1934 Strehaia Mehedinţi	tehnician planificator	1954	21	4	Universitatea Politică şi de Conducere	Facultatea de drept, Curs postuniversitar		română
- Inspector şef al Inspectoratului judeţean al Ministerului de Interne Argeş – vacantă –										
Colonel Pinţoiu Gheorghe	secretar al Comitetului de partid din aparatul central al Ministerului de Interne	1931 Bezdead Dâmboviţa	mecanic auto	1953	12	5	Şcoala superioară „Ştefan Gheorghiu"	A.S.E.		română
- Inspector şef al Inspectoratului judeţean al Ministerului de Interne Bacău – vacantă –										
Colonel Cepraga Constantin	locţiitor al şefului Unităţii speciale de luptă antiteroristă din Departamentul Securităţii Statului	1932 Galaţi	profesor	1957	21	6		Institutul pedagogic		română

- Inspector şef al Inspectoratului judeţean al Ministerului de Interne Botoşani – vacantă –										
Colonel Sterian Marin	şef al Inspectoratului judeţean al Ministerului de Interne Vaslui	1936 Smeeni Buzău	tehnician electro-magnetic	1959	22	11	Universitatea Politică şi de Conducere	Facultatea de drept, Curs postuniversitar		română
- Şef al Inspectoratului judeţean al Ministerului de Interne Vaslui -										
Colonel Puşcaciu Constantin	şef de serviciu în Securitatea judeţului Teleorman	1936 Turnu Măgurele, Teleorman	ofiţer	1959	16	11	Academia „Ştefan Gheorghiu"	Facultatea de istorie		română
- Şef al Inspectoratului judeţean al Ministerului de Interne Braşov -										
Bucur Gheorghe	secretar de stat la Ministerul de Interne	1931 Breaza Prahova	general-maior (strungar)	1957	20	2		Academia Militară		română
- Şef al Inspectoratului Ministerului de Interne al Municipiului Bucureşti -										
General-maior Dănescu Gheorghe	şef al Securităţii Municipiului Bucureşti	1928 Vânătorii Mici Giurgiu	cizmar (jurist)	1953	16	7	Universitatea Politică şi de Conducere	Facultatea de drept	franceză satisfă-cător	română

- Şef al Securităţii municipiului Bucureşti -										
General-maior Bucurescu Nicolae Gianu	şef compartiment de cadre-învăţă-mânt la Departamentul Securităţii Statului	1934 Domneşti, Sectorul Agricol Ilfov	tehnician construcţii	1956	18	7	Universitatea Politică şi de Conducere	Facultatea de drept, Curs postuniversitar de criminologie-securitate	franceză	română
- Şef al Inspectoratului judeţean al Ministerului de Interne Caraş-Severin – vacantă –										
Colonel Rădulescu Ion	şef de serviciu în Direcţia de contra-informaţii militare din Departamentul Securităţii Statului	1931 Mislea Prahova	strungar	1953	21	6		Academia militară		română
- Şef al Inspectoratului judeţean al Ministerului de Interne Călăraşi -										
Colonel Bohâlţea Romu	şef al Securităţii judeţului Călăraşi	1934 Proviţa de Sus, Prahova	electrician (jurist)	1957	12	3	Şcoala medie de partid de 1 an	Facultatea de drept, curs postuniversitar		română
- Şef al Inspectoratului judeţean al Ministerului de Interne Mureş – vacantă –										
General-maior Ioana Constantin	şef al Inspecto-ratului judeţean Cluj al Ministerului de Interne	1926 Carpen Dolj	militar	1945	25	12	Şcoala superioară „Ştefan Gheorghiu"	Facultatea de istorie		română

- Şef al Inspectoratului judeţean al Ministerului de Interne Cluj -										
General-maior Şerbănoiu Ioan	locţiitor şef Direcţia de informaţii interne din Departamentul Securităţii Statului	1933 Vintilă Vodă, Buzău	lăcătuş	1963	14	1	Şcoala de cadre U.T.C., 3 luni	Facultatea de drept		română
- Şef al Inspectoratului judeţean al Ministerului de Interne Dâmboviţa -										
Colonel Georgescu Ioan	şef compartiment contraspionaj la Securitatea judeţului Argeş	1936 Bârla Argeş	învăţător	1962	15	10	Universitatea Politică şi de Conducere	Facultatea de drept		română
- Şef al Inspectoratului judeţean al Ministerului de Interne Giurgiu – vacantă –										
Colonel Predoiu Nicolae	şef de serviciu în Direcţia de contrainformaţii militare din Departamentul Securităţii Statului	1933 Voineşti Dâmboviţa	electrician	1964	8	5	Universitatea Politică şi de Conducere	Facultatea de drept		română
- Şef al Inspectoratului judeţean al Ministerului de Interne Suceava -										
Colonel Simon Gheorghe	şef al Inspectoratului judeţean al Ministerului de Interne Hunedoara	1931 Comăneşti Bacău	inginer silvic	1957	23	12	Universitatea Politică şi de Conducere	Facultatea de silvicultură		română

- Şef al Inspectoratului judeţean al Ministerului de Interne Hunedoara -										
General-maior Rotaru Mihai	şef al Inspectoratului judeţean al Ministerului de Interne Mehedinţi	1929 Stângăceaua Mehedinţi	lăcătuş mecanic	1954	25	8	Universitatea Politică şi de Conducere	Facultatea de drept, curs postuniversitar		română
- Şef al Inspectoratului judeţean al Ministerului de Interne Mehedinţi -										
Colonel Bodunescu Ion	şef al Inspectoratului judeţean Teleorman al Ministerului de Interne	1933 Târgu Cărbuneşti Gorj	strungar	1960	22	11	Universitatea Politică şi de Conducere	Facultatea de drept, doctoratul		română
- Şef al Inspectoratului judeţean al Ministerului de Interne Teleorman -										
Colonel Obaciu Andrei Ionel	locţiitor politic al Inspectoratului judeţean Braşov al Ministerului de Interne	1935 Galaţi	tehnician (jurist)	1965	12	6	Universitatea Politică şi de Conducere	Facultatea de drept, curs postuniversitar		română
- Şef al Inspectoratului judeţean al Ministerului de Interne Ialomiţa – vacantă –										
Colonel Pascu Ioan	locţiitor politic la Inspectoratul judeţean Teleorman	1936 Crângeni Teleorman	tehnician agronom	1961	10	6	Universitatea Politică şi de Conducere	Facultatea de istorie, curs postuniversitar		română

- Şef al Inspectoratului judeţean al Ministerului de Interne Iaşi -										
Colonel Calotă Petru	şef de serviciu în Direcţia contrainformaţii militare din Departamentul Securităţii Statului	1928 Pârău Braşov	statistician	1947	15	7	Universitatea Politică şi de Conducere	Institutul Pedagogic Facultatea de istorie-geografie		română
- Şef al Inspectoratului judeţean al Ministerului de Interne Neamţ – vacantă –										
Colonel Ursache Traian	şef de sector la Consiliul Politic al Ministerului de Interne	1934 Andrieşeni Iaşi	strungar	1953	12	1	Universitatea Politică şi de Conducere	Facultatea de drept, curs postuniversitar		română
- Şef al Inspectoratului judeţean al Ministerului de Interne Tulcea – vacantă –										
Colonel Gheorghiţă Chivu	şef al Securităţii judeţului Constanţa	1936 Lanurile Brăila	montator locomotive	1957	18	12	Şcoala cadre U.T.C. 3 luni	Facultatea de drept, curs postuniversitar		română
- Şef al Inspectoratului judeţean al Ministerului de Interne Vâlcea -										
Colonel Păsărin Paulian	locţiitor al şefului Securităţii municipiului Bucureşti	1933 Săcelu Gorj	tehnician contabil	1960	8	2		Facultatea de filozofie, doctorand psihologie socială		română

- Şef al Inspectoratului judeţean al Ministerului de Interne Vrancea – vacantă –										
Lt. colonel Panait Constantin	Locţiitor al şefului Securităţii judeţului Brăila	1939 Bărcăneşti Ialomiţa	Jurist	1959	16	4	Universitatea Politică şi de Conducere	Facultatea de drept, cursul postuniversitar		română

A.M.R., fond 121, rola 372, c. 755–782.

134

1984 octombrie 25. Notă privind propuneri de numire în funcția de șef al Inspectoratului județean al Ministerului de Interne și al Securității județului Brăila

Tovarășului
Nicolae Ceaușescu
– Secretar General al Partidului Comunist Român –

Vă înaintăm spre aprobare propunerile privind:

– Numirea în funcția de șef al Inspectoratului județean al Ministerului de Interne Brăila – vacantă – a colonelului Călinescu Gheorghe, șef al Securității județului Brăila.

– Numirea în funcția de șef al Securității județului Brăila a locotenent-colonelului Soare Constantin, șef serviciu într-o unitate a Departamentului Securității Statului.

Propunerile au fost examinate de Biroul Comisiei C.C. al P.C.R. pentru probleme de cadre de partid și de stat.

Constantin Radu

25 octombrie 1984.

Propuneri de cadre

Numele şi prenumele	Funcţia actuală	Anul şi locul naşterii	Profesia	Membru P.C.R. anul	Vechimea		Studii		Limbi străine	Naţionalitatea
					în funcţii de răspundere	în funcţia actuală	de partid	de stat		
- Şef al Inspectoratului judeţean al Ministerului de Interne Brăila										
Colonel Călinescu Gheorghe	şef al Securităţii judeţului Brăila	1933 Surani Prahova	mecanic motoare	1960	15	5	Academia „Ştefan Gheorghiu"	Academia „Ştefan Gheorghiu"	engleză satisfăcător	română
- Şef al Securităţii judeţului Brăila										
Locotenent-colonel Soare Constantin	şef serviciu în Unitatea specială de luptă antiteroristă	1939 Cernica Sectorul Agricol Ilfov	mecanic auto	1959	12	2	Universitatea Politică şi de Conducere	Facultatea de drept, curs postuniversitar	franceză satisfăcător	română

A.M.R., fond 121, rola 372, c. 750–752.

Partea a II-a

OBIECTIVE ŞI METODE

135

1967 iulie 13. Hotărârea Comitetului Executiv al C.C. al P.C.R. privind întărirea controlului de partid asupra organelor de securitate şi miliţie

Strict Secret

Hotărâre[25]

În vederea realizării sarcinilor trasate de Plenara C.C. al P.C.R. din 26–27 iunie a.c., cu privire la continua îmbunătăţire a activităţii Ministerului Afacerilor Interne şi întărirea controlului de partid asupra muncii acestuia, Comitetul Executiv al C.C. al P.C.R.

hotărăşte:

1. Comitetele regionale, raionale şi orăşeneşti de partid controlează şi îndrumă întreaga activitate a organelor de Securitate şi Miliţie pentru înfăptuirea hotărârilor partidului şi guvernului privind asigurarea securităţii statului, a ordinii publice, apărarea proprietăţii socialiste şi celei personale, a drepturilor şi intereselor legale ale cetăţenilor. În atenţia organelor locale de partid va trebui să stea modul cum organele de Securitate şi Miliţie se preocupă de prevenirea şi descoperirea infracţiunilor, respectarea legalităţii socialiste, întărirea legăturilor cu masele largi populare, perfecţionarea continuă a metodelor şi mijloacelor folosite în muncă.

Conducerea de către comitetele regionale, raionale şi orăşeneşti de partid şi întărirea controlului lor asupra activităţii organelor de Securitate şi de Miliţie trebuie să ducă

[25] Hotărârea a fost aprobată de Comitetul Executiv al C.C. al P.C.R. în şedinţa din 27 iulie 1967 (A.N.I.C., fond C.C. al P.C.R. – Cancelarie, dosar nr. 115/1967, f. 2–3).

la ridicarea calității muncii acestora sub toate aspectele, la mai buna orientare în rezolvarea problemelor majore ce decurg din atribuțiile stabilite prin hotărârile partidului și guvernului.

Comitetele regionale, raionale și orășenești de partid au datoria de a acorda un sprijin permanent organelor de Securitate și de Miliție în aplicarea hotărârilor de partid și de stat, în selecționarea, creșterea și promovarea cadrelor, întărirea disciplinei în muncă și a răspunderii față de sarcinile încredințate în rândul tuturor lucrătorilor, în educarea acestora în spiritul dragostei față de partid și guvern, a vigilenței revoluționare și fermității față de orice acțiuni îndreptate împotriva intereselor statului nostru.

O atenție deosebită trebuie acordată ridicării continue a nivelului pregătirii profesionale a lucrătorilor de Securitate și de Miliție, cultivării la aceștia a înaltelor calități morale și de luptă.

2. Birourile comitetelor regionale, raionale și orășenești de partid vor analiza periodic activitatea organelor de Securitate și de Miliție și vor stabili măsurile necesare pentru îndeplinirea sarcinilor ce le revin la nivelul cerințelor actuale. La dezbaterea problemelor muncii de Securitate și de Miliție vor fi invitați să participe numai acei tovarăși care au contingență cu problemele respective, asigurându-se păstrarea secretului asupra celor discutate.

Pentru îndrumarea și sprijinirea muncii organelor de Securitate și de Miliție, secretarii, precum și alți membri ai comitetelor regionale, raionale și orășenești de partid, anume desemnați de organele de partid respective, vor participa la pregătirea și desfășurarea principalelor activități ale acestora, la ședințele de analiza muncii, la pregătirea politică și profesională a lucrătorilor, la acțiunile întreprinse de organizațiile de partid.

3. Birourile comitetelor regionale, raionale și orășenești de partid trebuie să cunoască îndeaproape activitatea unităților și formațiunilor Ministerului Afacerilor Interne, atât prin controalele și analizele pe care le efectuează, cât și din informările prezentate de șefii organelor de Securitate și de Miliție, care sunt obligați să raporteze sistematic și operativ despre toate acțiunile pe care le desfășoară și măsurile ce le întreprind.

Pe baza cunoașterii temeinice a muncii organelor de Securitate și de Miliție, comitetele regionale, raionale și orășenești de partid vor informa organele superioare de partid, Comitetul Central, asupra modului în care aceste organe își îndeplinesc sarcinile, precum și cu problemele deosebite ce se ridică în acest domeniu de activitate.

4. Organele de partid vor veghea ca lucrătorii din aparatul de Securitate și de Miliție, în întreaga activitate de urmărire și cercetare penală, să dea dovadă de înalt simț de răspundere, principialitate și o justă orientare în rezolvarea cazurilor.

Atunci când organele de Securitate și de Miliție primesc semnalări despre unii membri de partid, cadre alese în organele puterii de stat, în conducerea organizațiilor de masă și obștești sau despre persoane care ocupă funcții în nomenclatura organelor

de partid, că ar desfăşura acţiuni împotriva securităţii statului sau ar comite alte infracţiuni, vor informa imediat organele de partid, analizând temeinic informările prezentate, vor hotărî dacă se impune urmărirea lor informativă. Aprobarea urmăririi informative, pentru fiecare caz în parte, va fi dată de către:

– primul-secretar al comitetului raional sau orăşenesc de partid, pentru membrii de partid din evidenţa lor şi pentru persoanele din nomenclatura organului respectiv;

– primul-secretar al comitetului regional, pentru toate persoanele din nomenclatura comitetului regional de partid;

– Secretariatul C.C. al P.C.R., pentru persoanele din nomenclatura C.C. al P.C.R. şi membrii comitetelor regionale de partid.

5. În vederea creşterii rolului opiniei publice în combaterea oricăror forme de încălcare a legilor sau normelor de convieţuire socială, vor trebui folosite în mai mare măsură formele de influenţare obştească: dezbaterea în colectivele de muncă, în adunările publice, şi avertizarea celor care au comis fapte de un pericol social mai redus.

În cazurile când unii membri de partid sau ai organizaţiilor U.T.C. au comis asemenea fapte, acestea vor fi aduse la cunoştinţa organelor de partid, care vor hotărî măsurile ce trebuie luate.

6. Comitetele regionale, raionale şi orăşeneşti de partid vor îndruma organele de Securitate şi de Miliţie să manifeste discernământul şi fermitatea necesară în aplicarea legilor statului. Măsurile ce se iau trebuie să fie rezultatul unei profunde analize a fiecărui caz în parte, pornindu-se de la cunoaşterea temeinică a situaţiei reale şi a pericolului social pe care îl reprezintă.

Atunci când se deţin date cu privire la comiterea unor infracţiuni de către membri de partid, cadre alese în organele puterii de stat, în conducerea organizaţiilor de masă şi obşteşti sau persoane ce deţin funcţii din nomenclatura organelor de partid, organele de urmărire şi cercetare penală vor putea cerceta, aresta sau trimite în judecată persoanele în cauză numai cu aprobarea organului de partid respectiv, şi anume:

– birourile comitetelor raionale sau orăşeneşti de partid, pentru membrii de partid şi cadrele ce intră în nomenclatura lor;

– birourile şi secretariatele comitetelor regionale de partid, pentru cadrele din nomenclatura acestora;

– Comitetul Executiv şi Secretariatul C.C. al P.C.R., pentru toate cadrele din nomenclatura lor şi din evidenţele secţiilor Comitetului Central.

Înainte de aprobarea arestării sau trimiterii în judecată, organele de partid vor hotărî măsurile necesare în legătură cu situaţia de partid şi funcţia pe care aceştia o ocupă.

În cazurile de flagrant, care a impus măsura reţinerii, organele de urmărire sau cercetare penală vor informa imediat despre aceasta organele de partid pentru a clarifica problemele.

7. În situaţii deosebite şi numai atunci când nu sunt alte posibilităţi, secretarii comitetelor regionale, raionale şi orăşeneşti de partid vor stabili, la cererea organelor

de Securitate şi de Miliție, membrii de partid care să ajute în munca informativ-operativă, în calitate de gazde ale caselor de întâlniri, rezidenți şi pentru a furniza nemijlocit date cu privire la activitatea unor elemente suspecte. Acestora nu li se vor întocmi dosare şi vor sprijini activitatea organelor de Securitate şi de Miliție numai în perioada absolut necesară pentru finalizarea acțiunii respective.

Secretarii comitetelor regionale, raionale şi orăşeneşti vor discuta personal cu aceşti membri de partid, arătându-le importanța sarcinii ce o au de îndeplinit, precum şi obligativitatea de a păstra cea mai strictă conspirativitate cu privire la sarcinile primite şi la metodele folosite de organele M.A.I.

Membrii de partid care primesc sarcina de a ajuta organele de Securitate şi de Miliție vor trebui să [o] privească ca o îndatorire de partid, să dovedească conştiinciozitate şi simț de răspundere în îndeplinirea ei.

Persoanele alese în organele de partid şi ale puterii de stat, în conducerea organizațiilor de masă şi obşteşti, precum şi cele care ocupă funcții în nomenclatura organelor de partid, nu vor fi folosite în munca informativă.

În situații concrete şi cu totul deosebite, când nu există posibilitatea folosirii unei alte surse de informare, aceste persoane pot primi sarcina din partea primului secretar al comitetului regional, raional sau orăşenesc de partid, în a cărui evidență se află, de a sprijini organele de Securitate şi de Miliție.

Organele de Securitate şi de Miliție vor ține o evidență separată a tuturor membrilor de partid care au primit sarcina de a sprijini munca informativă şi vor informa periodic organul de partid asupra modului cum aceştia îşi îndeplinesc misiunea încredințată.

8. Comitetele regionale, raionale şi orăşeneşti de partid vor trebui să sprijine îndeaproape organizațiile de partid şi de U.T.C. din cadrul organelor M.A.I., pentru a pune în centrul preocupărilor lor ridicarea nivelului politic, ideologic şi profesional al întregului personal, educarea lui în spiritul hotărârii de a apăra cuceririle revoluționare, al urii neîmpăcate față de duşman, să cultive spiritul de sacrificiu, dârzenia, curajul, modestia şi inițiativa în îndeplinirea misiunilor încredințate. Ele sunt obligate să lupte pentru întărirea disciplinei militare, să manifeste exigență față de stările de lucruri nesatisfăcătoare, să combată manifestările de autoliniştire, să contribuie la ridicarea permanentă a calității muncii, să semnaleze organelor de partid superioare lipsurile existente şi să facă propuneri pentru înlăturarea lor.

Vasile Patilineț

13 iulie 1967.

A.N.I.C., fond C.C. al P.C.R. – Cancelarie, dosar nr. 115/1967, f. 120–124.

136

1968 februarie 8. Nota nr. 27 emisă de Consiliul Securității Statului privitoare la activitatea „Comitetului Național pentru Europa Liberă“ (C.N.E.L.)

Consiliul Securității Statului
– Cabinetul Președintelui -

Strict secret de
importanță deosebită
8 februarie 1968

Nota nr. 27

Privește: Activitatea „Comitetului Național pentru Europa Liberă“ (C.N.E.L.)

„Comitetul Național pentru Europa Liberă“, creat în 1949 de cercurile reacționare din S.U.A. ca organizație particulară pentru propagandă împotriva țărilor socialiste, a intrat, treptat, în subordinea Departamentului de Stat şi a organelor C.I.A. din S.U.A., care o subvenționează şi o folosesc în prezent pe linie de spionaj şi de propagandă anticomunistă.

C.N.E.L. are un sediu central la New York, o filială principală la München, în R.F. a Germaniei, şi birouri de corespondenți la Paris, Atena, Berlin, Bonn, Bruxelles, Geneva, Londra, Roma, Stockholm, Viena şi Rio de Janeiro.

În cadrul centralei de la New York şi a filialei de la München, funcționează secții pentru Bulgaria, Cehoslovacia, Ungaria, Polonia şi România.

Ca urmare a schimbărilor petrecute în ultimii ani, în evoluția situației politice internaționale, organele americane au luat măsuri pentru adaptarea activității „Europei Libere“ la noile condiții. Astfel, începând din anul 1966, Departamentul de Stat, împreună cu organele C.I.A., au întreprins măsuri de reorganizare a secțiilor „Europei Libere“, prin încadrarea de personal nou, recrutat din rândul emigranților şi îndeosebi al fugarilor din țările socialiste.

În acelaşi timp, s-au dat orientări diferențiate pentru activitatea secțiilor naționale, în raport cu interesele şi politica S.U.A. față de fiecare țară socialistă, ceea ce reprezintă o modificare a tacticii folosite în propaganda dusă împotriva acestora.

De asemenea, pentru a spori contribuția materială şi interesul trusturilor şi al oamenilor de afaceri americani față de activitatea acestui organ de propagandă, C.I.A. a luat inițiativa trimiterii unui grup de 30 de persoane care să viziteze instalațiile posturilor de radio ale „Europei Libere“ din R.F. a Germaniei şi Portugalia şi să ia cunoştință de activitatea aparatului permanent al acestora. Grupul a fost format din

bancheri şi oameni de afaceri americani interesaţi în intensificarea propagandei anticomuniste a organizaţiei respective.

În urma vizitei făcute în perioada 5–15 noiembrie 1967, şeful grupului amintit, John Luctkemeyer (născut în 1910 în S.U.A., absolvent al Universităţii Harvard, iar din 1961 director al Băncii de economii din Baltimore-Philadelphia), a prezentat o informare directorului C.I.A., Richard Helms, cu următoarele propuneri:

– Să se recomande tuturor bancherilor şi trusturilor americane să sprijine din punct de vedere financiar „Europa Liberă";

– Să se ia măsuri pentru intensificarea activităţii de propagandă a „Europei Libere", mai ales în condiţiile actuale, când în unele ţări socialiste emisiunile postului nu mai sunt bruiate;

– Să fie mărit numărul orelor de transmisie săptămânală, de la 532 la 560, cu precădere pentru România şi Bulgaria, întrucât programul actual destinat acestor ţări este mai redus decât cel pentru Cehoslovacia, Polonia şi Ungaria;

– Să se creeze o secţie de specialişti pentru legăturile prin poştă cu ascultătorii din ţările socialiste, care să selecţioneze scrisorile primite şi să organizeze mai multe căsuţe poştale, pentru a da posibilitatea ascultătorilor să trimită scrisori fără a fi reţinute de organele de specialitate din ţările respective;

– Să fie menţinută legătura cu Departamentul de Stat şi cu „Vocea Americii", pentru ca punctul de vedere oficial al Administraţiei S.U.A. să fie mai bine prezentat ascultătorilor.

Activitatea desfăşurată de „Europa Liberă" împotriva ţării noastre se realizează prin secţiile pentru România din New York şi München, care sunt încadrate cu 20 şi respectiv 25 de funcţionari (emigranţi români), precum şi printr-un birou la Paris, care are 12 colaboratori. Secţiile pentru România au corespondenţi în Anglia, Italia, Spania, Portugalia, Grecia, Turcia, Austria şi Norvegia.

În prezent, secţia centrală pentru România de la New York este condusă de Bunescu Preda, plecat din ţară în anul 1947, iar cea de la München de Bernard Noel (Bercovici), emigrat din România în timpul celui de-al doilea război mondial.

Începând din luna noiembrie 1967, postul de radio „Europa Liberă" de la München a înfiinţat două noi emisiuni în limba română, conduse de T. Cazaban şi Lovinescu Monica.

Emisiunea de care răspunde T. Cazaban se intitulează „Idei şi fapte" şi are ca obiectiv declarat prezentarea activităţii şi a operelor literare ale emigraţiei române, iar emisiunea condusă de Lovinescu Monica se intitulează „Teze şi antiteze" şi se preocupă de prezentarea unor realizări din cultura universală, îndeosebi în domeniul literar.

Ambele emisiuni au în realitate scopuri propagandistice reacţionare, iniţiatorii lor propunându-şi să facă cunoscută în ţară activitatea culturală a emigraţiei române.

Conducerea „Europei Libere" de la München acordă o mare importanţă emisiunii conduse de T. Cazaban, întrucât, în afară de faptul că popularizează în ţară pe unii

emigranți și operele lor, ea ar urma să „demonstreze“, indirect, că în condițiile „libertăților din Occident“, se pot crea opere literare de valoare, în timp ce regimul și ideologia comunistă din țară ar „împiedica“ progresul culturii.

Prin aceste acțiuni se urmărește, de asemenea, „închegarea“ treptată a unității între oamenii de cultură români din țară și emigrație, într-un front comun împotriva ideologiei comuniste și regimului din R.S. România.

Pe această linie, conducerea „Europei Libere“ preconizează să sugereze oamenilor de cultură din R.S. România să scrie lucrări care să nu concorde cu linia promovată de partid și guvern, urmând ca pe calea culturii să se ajungă la o subminare din interior a regimului nostru.

Majoritatea funcționarilor care lucrează la secțiile române ale „Europei Libere“ sunt agenți ai organelor americane de informații, având în principal sarcina de a culege informații despre țara noastră, spre a fi folosite în scopuri operative și de propagandă.

Pentru a da o bază „științifică“ propagandei desfășurate de „Europa Liberă“, în cadrul „Institutului de cercetări“ al acestei organizații s-a creat recent o nouă secție, intitulată „Internațional Research Commission“ (Comisia internațională de cercetări), care are sarcina de a studia, prelucra și exploata informațiile provenite, pe diverse căi, din țările est-europene. Pe baza concluziilor, se întocmesc studii pe categorii de probleme: politice, economice, militare, sociale și cultural-științifice.

Un prim studiu de acest fel, intitulat „Vecinii Dunării“, cuprinzând 128 de pagini, a fost definitivat în luna decembrie 1967. Studiul tratează probleme ce preocupă unele țări socialiste, în special în domeniul cooperării regionale. Se acordă o atenție deosebită noțiunilor de „integrare economică“, „federalism“ și „renașterea spiritului dunărean“ în politica maghiară. Se încearcă o justificare, pe baza unor „date istorice“, a politicii actuale de promovare a intereselor maghiare și sovietice în țările zonei dunărene.

Din datele ce le deținem rezultă că, în prezent, activitatea secțiilor române este dirijată pentru obținerea de informații din următoarele domenii:

– Politica externă a R.S. România și elementele noi ce apar în realizarea practică a acesteia;

– Măsurile luate în domeniul economic, îndeosebi cele referitoare la comerțul exterior, defecțiunile din acest sector și perspectivele reorganizării lui;

– Atitudinea României față de sistemele de plăți folosite de țările socialiste și raporturile comerciale cu țările capitaliste și măsurile pe care le ia pentru protejarea valutei naționale;

– Programul României privind importul de petrol brut, rezultatele obținute și perspectivele de a face astfel de importuri din Irak și Kuweit;

– Evoluția relațiilor româno-maghiare cu privire la Transilvania;

– Poziția P.C.R. în problemele mișcării comuniste și muncitorești internaționale;

– Politica internă a partidului și guvernului în problemele economice, sociale și culturale.

Pentru obținerea de informații, „Europa Liberă“ folosește ca metode:

– Exploatarea informativă a emigranților originari din țările socialiste care se stabilesc în Occident, ca de exemplu:

Vaida Mihai Lucian, din Cluj, care s-a stabilit în Franța, a fost exploatat informativ de către funcționarii biroului pentru România al „Europei Libere“ din Paris, după care a fost preluat de secția maghiară, pentru a întocmi un raport privind populația de naționalitate maghiară din România.

Recent, Noel Bernard, șeful secției române de la München, s-a deplasat la Paris, unde l-a contactat pe Haupt Gheorghe, considerat „specialist“ în probleme românești, și l-a angajat în calitate de „corespondent extern“ al secției române „pentru comentarii“ privind problemele politicii actuale a României;

– Contactarea membrilor diferitelor delegații sau a unor persoane care se deplasează oficial sau în interes particular în țările occidentale.

Numitul Poper Jean, emigrant din România, funcționar al „Europei Libere“ din München, a contactat delegația de scriitori români, compusă din Al. Andrițoiu, Ștefan Bănulescu, Marin Sorescu și Blandiana (Suciu) Ana, care participa la un congres al scriitorilor la Paris. După ce timp de trei zile i-a tatonat informativ, a încercat să-i determine să rămână în Occident. Atitudinea corectă a scriitorilor români a făcut ca acțiunea lui J. Poper să eșueze.

La fel au procedat cadrele „Europei Libere“ și în cazul avocatului Cavafu Grigore, plecat oficial în Franța, de unde nu s-a mai înapoiat în țară, al dr. Calgo Carol și al artistului David Mihai, rămași în Italia, al violoncelistului Popa Mihai, aflat în turneu în R. F. a Germaniei și alții.

La Paris, acțiunile „Europei Libere“ sunt întreprinse cu consimțământul și sprijinul poliției franceze, care, prin comisarii Belmain și Bouvier, de la biroul pentru români din cadrul poliției franceze, anunță cadrele „Europei Libere“, atunci când urmează să sosească în Franța persoane sau delegații române mai importante;

– Contactarea și exploatarea informativă a unor emigranți români, în vederea desfășurării unei propagande ostile regimului din țară.

Astfel, cu ocazia congresului „Societății Academice Române“ (S.A.R.), ținut la Roma, în septembrie 1967, „Europa Liberă“ a trimis mai mulți „corespondenți“ pentru a lua legătura cu diferiți emigranți și a culege date nefavorabile despre R.S. România.

La congresul amintit a plecat și Mihai Cismărescu, din cadrul „Serviciului de Informații“ al „Europei Libere“ din München, precum și Paul Barbăneagră, de la Paris, pentru a înregistra convorbiri cu diferiți emigranți. Aceștia au luat interviuri unor intelectuali din emigrația română, printre care Gh. Uscătescu, Horia Stamatu, Mircea Popescu și Virgil Ierunca, discuțiile referindu-se îndeosebi la problema dezvoltării culturii române contemporane. Cei intervievați au scos în evidență că adevărata cultură română se dezvoltă în cadrul emigrației române, deoarece este liberă și nu servește intereselor politice ale regimului din România.

„Europa Liberă“ foloseşte şi metoda trimiterii în R.S. România a unor foşti cetăţeni români, sub diverse acoperiri, precum şi cetăţeni ai diferitelor state capitaliste care ne vizitează ţara, folosind, apoi, în cadrul emisiunilor radiofonice, aspectele negative sesizate de aceştia.

În anul 1967, de exemplu, a fost la Bucureşti Iosif Antveri, cetăţean israelian, sub pretextul încheierii unor afaceri pe linia „Românoexport“. În realitate, I. Antveri, cât a stat în ţară, s-a ocupat de culegerea de informaţii pentru „Europa Liberă“.

De asemenea, la Sesiunea M.A.N. a participat James Edward, şeful filialei din Paris a „Europei Libere“, care, la reîntoarcere, a întocmit un raport pentru centrala din München asupra lucrărilor sesiunii şi a altor aspecte din România.

Din datele ce le deţinem, rezultă că conducerea „Europei Libere“ studiază posibilitatea trimiterii unui corespondent oficial permanent la Bucureşti. De asemenea, există date din care rezultă că N. Bernard intenţionează să vină în ţară în anul 1968, pentru a se „documenta“ şi a avea contacte cu instituţiile specializate, ca: Radioteleviziunea, O.S.T.A., O.N.T.

De asemenea, Ştefan Fisher-Galaţi, din S.U.A., după ce ne-a vizitat ţara, a mers la centrala „Europei Libere“ de la München, unde a prezentat date şi diferite informaţii şi constatări făcute în timpul vizitei.

Pentru culegerea de informaţii, „Europa Liberă“ foloseşte şi unele instituţii de acoperire, prin intermediul cărora contactează şi exploatează informativ pe cetăţenii plecaţi recent din ţară.

Astfel, la Viena funcţionează firma „Intora“, având ca scop declarat „cercetarea pieţei şi a posibilităţilor de desfacere în ţările socialiste“, şi o filială aparţinând de „Gallup Institut“, ce se ocupă cu sondarea opiniei publice în diferite probleme.

În realitate, funcţionarii acestora se ocupă cu culegerea de informaţii pentru „Europa Liberă“ şi C.I.A.

De menţionat că centrala de la München acordă o mare importanţă activităţii de culegere de informaţii despre ţara noastră, prin contactarea cetăţenilor români ce ajung în diverse ţări capitaliste. Recent, N. Bernard a contactat pe emigrantul Gherman Eftimie şi i-a propus postul de corespondent al biroului „Europei Libere“ de la Viena, subliniind că sarcina esenţială este de a contacta şi exploata informativ pe cetăţenii români ce ajung la Viena şi de a întocmi rapoarte pentru secţia de la München. N. Bernard a contactat, în acelaşi scop, şi pe Cardas Ştefan, inginer electrotehnic, plecat ilegal din ţară, prin Iugoslavia, în noiembrie 1966 şi stabilit în Austria.

Pentru informaţiile obţinute de la diferite elemente, „Europa Liberă“ acordă sume de bani în raport de valoarea informativă şi de persoanele de la care le obţin.

De exemplu, Ionescu Ion, şeful biroului pentru România al „Europei Libere“ de la Paris, a plătit lui Mircea Crişan şi Al. Faicevici diverse sume pentru imprimările făcute la „Europa Liberă“, sub forma unor „note de drum“. Cunoaştem că o singură plată s-a ridicat la suma de 4.000 de franci francezi.

O altă sursă de informare a „Europei Libere“ o constituie studierea presei, a tipăriturilor şi a emisiunilor de radio.

La filiala de la München a „Europei Libere“ se citesc şi se prelucrează date din peste 700 de publicaţii ale ţărilor socialiste şi sunt recepţionate zilnic emisiunile a peste 60 de staţii de radio şi agenţii de informaţii din aceste ţări. Datele obţinute sunt prelucrate, sistematizate şi apoi centralizate în „cartoteca informaţiilor“, care conţine aproximativ 8 milioane de probleme înregistrate.

În afara informaţiilor, „Europa Liberă“ înregistrează în evidenţele sale atât persoane, cât şi obiective ce prezintă interes sub raport politic, economic şi ştiinţific, funcţionari ai aparatului de stat, ai organizaţiilor de partid şi obşteşti, militari, diplomaţi, salariaţi ai M.A.E. şi M.C.E. Se întocmesc, de asemenea, cartoteci tuturor persoanelor care au furnizat direct sau indirect informaţii pentru posturile de radio ale „Europei Libere“.

Cartotecile întocmite cuprind numele, profesia, locul de muncă, apartenenţa politică şi menţiunea dacă datele respective au fost verificate şi prin alte surse.

Obiectivele luate în evidenţă sunt ministere, organizaţii de comerţ exterior, instituţii de cercetări ştiinţifice, întreprinderi economice, organe ale sfaturilor populare, gospodării de stat şi cooperative agricole de producţie, şcoli cu pregătire specială, organe ale aparatului de partid şi de stat.

Ca urmare a indicaţiilor organelor americane, „Europa Liberă“ se preocupă în ultimii ani de crearea unor legături cu cât mai multe persoane din ţările socialiste către care sunt difuzate programele sale.

Postul de radio „Europa Liberă“ pretinde că a primit din Bulgaria, Cehoslovacia, Polonia, Ungaria şi România – în perioada 1962–1967, un număr de 25.887 scrisori. Numărul scrisorilor de acest fel ar fi crescut considerabil, începând cu anul 1965, când „Europa Liberă“ a început să solicite, prin transmisiile radiofonice, părerea ascultătorilor privind diverse aspecte referitoare la emisiuni.

De asemenea, se arată că cca 84% din cei care s-au adresat prin corespondenţă postului de radio „Europa Liberă“ sunt tineri sub 21 de ani, marea majoritate studenţi şi elevi.

Organele de securitate au stabilit că diferite persoane din ţara noastră au început să se adreseze „Europei Libere“ în anul 1963.

După încetarea sistemului de bruiaj, numărul scrisorilor a crescut treptat, ajungând până la cca 50 pe zi. Dintre acestea, cca 40 erau adresate redacţiei emisiunilor în limba română, iar 10 redacţiei emisiunilor în limba maghiară.

Scrisorile cetăţenilor români care se adresează „Europei Libere“ conţin probleme care pot fi grupate astfel:

– scrisori cu caracter duşmănos, ai căror autori îşi ascund, de obicei, identitatea;

– scrisori în care expeditorii îşi exprimă adeziunea faţă de emisiunile politice şi culturale transmise de „Europa Liberă“;

– scrisori cu caracter iredentist trimise secţiei maghiare a postului amintit de cetăţenii de naţionalitate maghiară din Transilvania;

– scrisori în care ascultătorii comunică felul cum recepționează emisiunile, propun ore de emisiuni mai favorabile şi solicită transmiterea unor melodii de muzică uşoară sau trimiterea de fotografii ale unor artişti străini.

Organele de securitate continuă să rețină scrisorile, să identifice şi să lucreze informativ persoanele ce s-au adresat cu astfel de scrisori „Europei Libere“.

În urma acestor măsuri, volumul corespondenței a scăzut treptat, ajungând în ultimul an la cca 10 scrisori pe zi, dintre care 3–4 sunt adresate redacției emisiunii în limba română, iar 6–7 redacției emisiunii în limba maghiară.

Descreşterea numărului persoanelor din țara noastră care se adresează „Europei Libere“ rezultă şi dintr-o analiză făcută recent de conducerea acestui post de radio asupra corespondenței ce o are cu ascultătorii din țările socialiste.

Potrivit datelor prezentate în această analiză, „Europa Liberă“ a primit din R.S. România 3.483 scrisori în 1965, 561 în 1966, iar în primele luni ale anului 1967, 45 de scrisori.

Organele „Europei Libere“ constată cu îngrijorare că „…scăderea corespondenței față de anul 1965 se explică prin faptul că cenzorii români au confiscat aproape toată corespondența… Declinul anului 1966 față de 1965 reflectă, fără îndoială, creşterea numărului scrisorilor confiscate, în special de cenzura din România şi Ungaria“.

În afara scrisorilor expediate din țară, se interceptează lunar cca 5–10 scrisori, conținând răspunsuri ale postului de radio „Europa Liberă“ pentru ascultători. De obicei aceste scrisori conțin fotografii cu autografe ale unor artişti sau cântăreți, cărți poştale ilustrate. Scrisorile expediate de redacția emisiunii în limba maghiară conțin mai ales răspunsuri privind data şi ora când se va transmite melodia sau felicitarea solicitată de ascultător. Toate aceste scrisori se rețin de către organele noastre, pentru a nu se extinde legăturile persoanelor din țară cu postul de radio „Europa Liberă“.

Pentru legătura cu ascultătorii, „Europa Liberă“ foloseşte şi sistemul căsuțelor poştale (în număr de 44), dintre care cele mai des solicitate sunt: căsuța poştală 606 din München (pentru Max Bănuş), Bruxelles Post Rue 24 (pentru Heineman E.) şi căsuța poştală 228 din New York (pentru Stambolgiu Mioara).

*

Propaganda postului de radio „Europa Liberă“, destinată României, deşi formal este atenuată față de trecut, continuă să fie, prin conținut, ostilă regimului nostru, încercând să creeze neîncredere în conducerea de partid şi de stat, să lovească în unitatea dintre partid şi popor şi să propage în masă o stare de confuzie.

În acelaşi timp, pe plan extern, „Europa Liberă“ urmăreşte să înrăutățească relațiile României cu țările socialiste, interpretează denaturat inițiativele şi măsurile întreprinse de țara noastră în promovarea politicii sale externe, spre a crea neînțelegeri între statul nostru şi alte state socialiste.

În scopul cunoaşterii şi contracarării activității duse de „Europa Liberă“ împotriva țării noastre, organele de securitate au luat măsuri informativ-operative de identificare

a emigranților români angajați ai acestor organizații, studierea şi întreprinderea unor acțiuni pentru atenuarea propagandei duse de ei împotriva țării noastre. De asemenea, a fost dirijată rețeaua informativă pentru obținerea de informații şi documente despre activitatea organizației şi pentru descoperirea căilor şi metodelor prin care aceasta obține informații din țară.

Față de scopurile urmărite şi acțiunile ce le întreprinde „Europa Liberă" împotriva regimului din R.S. România, organele noastre vor întreprinde următoarele măsuri:

– Organizarea mai eficientă şi mai ofensivă a muncii informativ-operative, pentru obținerea de informații şi documente asupra acțiunilor dușmănoase ce se inițiază împotriva țării noastre;

– Inițierea unor acțiuni din țară şi din exterior, în vederea contracarării activității ostile a „Europei Libere", îndreptată împotriva R.S. România;

– Elaborarea unor măsuri complexe, folosind combinații adecvate, în vederea unei activități de dezinformare, compromitere şi anihilare a propagandei „Europei Libere".

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 45, vol. 4, f. 125–135.

137

1968 martie 10. Instrucțiuni ale Consiliului Securității Statului privind modul de utilizare, evidență şi control a mijloacelor băneşti destinate cheltuielilor informative speciale (fondul „C.I.S.")

Consiliul Securității Statului — Strict secret

Instrucțiuni
ale Consiliului Securității Statului privind modul de utilizare, evidență şi control a mijloacelor băneşti destinate cheltuielilor informative speciale[26]

I

În Directiva Consiliului Securității Statului cu privire la organizarea şi desfăşurarea muncii informativ-operative, un loc deosebit de important îl ocupă activitatea pe care trebuie să o desfăşoare ofițerii de securitate cu rețeaua informativă.

[26] Instrucțiunile au fost abrogate în anul 1973 prin ordinul nr. 00238 al ministrului de Interne (A.C.N.S.A.S., fond documentar, dosar nr. 86, vol. 3, f. 38).

Pentru formarea şi consolidarea unei reţele informative capabile să pătrundă în clandestinitatea duşmanului şi să furnizeze în secret informaţii sau documente despre intenţiile, planurile şi acţiunile acestuia, este necesar ca ofiţerii de securitate să aibă permanent în atenţie statornicirea unor relaţii principiale de colaborare cu informatorii şi alte persoane care ne ajută în rezolvarea unor sarcini operative sau de anchetă.

În cadrul acestor relaţii, unul din mijloacele importante îl constituie recompensarea materială a activităţii informatorilor, cât şi a altor persoane care şi-au adus aportul la realizarea sarcinilor de securitate. În aplicarea acestui principiu de muncă cu reţeaua informativă se impune ca ofiţerii să dea dovadă de multă orientare şi analiză în aprecierea valorii materialelor furnizate şi a personalităţii informatorului, asigurând legendarea verosimilă a recompenselor date.

Ofiţerii de securitate trebuie să privească cu mare răspundere încrederea care li se acordă în activitatea ce o desfăşoară cu informatorii – legătura fiind strict personală – şi să fie preocupaţi în permanenţă ca folosirea judicioasă a acestor mijloace băneşti să ducă la consolidarea legăturilor cu organele noastre, la dezvoltarea ataşamentului şi iniţiativei în realizarea sarcinilor de securitate.

Reglementările din prezenta instrucţiune privind folosirea fondului C.I.S. au menirea ca, împreună cu celelalte măsuri luate până în prezent de Consiliul Securităţii Statului, să ducă la realizarea în mai bune condiţiuni a sarcinilor trasate de conducerea de partid, să contribuie la ridicarea eficienţei muncii de securitate.

II

Fondul „cheltuieli informative speciale“ (C.I.S.) pus la dispoziţia organelor informativ-operative este destinat pentru:

– recompensarea informatorilor, colaboratorilor şi rezidenţilor care furnizează materiale ce prezintă interes operativ sau contribuie la: realizarea unor sarcini informativ-operative; prevenirea şi descoperirea comiterii de infracţiuni contra securităţii statului;

– trimiterea (deplasarea) de informatori, colaboratori şi rezidenţi în diferite localităţi, în interesul muncii de securitate;

– acordarea unor recompense sau decontarea altor cheltuieli efectuate cu persoane care nu fac parte din reţeaua informativă, dar, într-o formă sau alta, au contribuit la realizarea unor măsuri informativ-operative luate de organele securităţii statului;

– efectuarea a diferite alte cheltuieli strict necesare în lucrări operative speciale şi în aplicarea măsurilor privind recrutarea sau contactarea anumitor persoane;

– recompensarea gazdelor case de întâlniri şi întreţinerea caselor conspirative;

– diferite cheltuieli efectuate cu persoane care ajută organele de securitate la clarificarea unor probleme în procesul muncii de anchetă;

– cheltuieli speciale efectuate în activitatea de filaj.

În cazuri deosebite, şefii de unităţi pot acorda sprijin material din fondul C.I.S. unor informatori, rezidenţi şi colaboratori care în anumite împrejurări au nevoie de acest ajutor. În astfel de situaţii se va avea în vedere dacă aceştia, în decursul colaborării cu organele noastre, au dovedit preocupare în realizarea sarcinilor ce le-au fost încredinţate şi au furnizat informaţii de interes operativ. Măsura stimulării să constituie o manifestare de atenţie şi de grijă din partea organelor noastre.

Rezidenţii, informatorii, colaboratorii şi alte persoane pot fi recompensate cu bani sau obiecte, stabilite în funcţie de particularităţile persoanelor respective, urmărindu-se ca prin măsura luată să se realizeze un efect stimulativ cât mai însemnat.

Recompensarea se va face de către ofiţerul operativ, după ce în prealabil şefii constată şi aprobă utilitatea şi temeinicia acestei măsuri. Recompensarea informatorilor aflaţi în legătura rezidenţilor sau a şefilor posturilor de miliţie va fi făcută, în prezenţa acestora, de ofiţerul operativ care răspunde de sectorul respectiv.

III

Lunar, pentru aceeaşi sursă sau lucrare, se stabileşte următorul cuantum din fondul C.I.S. privind dreptul şefilor de a ordona plăţi şi aproba decontări:

a) prim-vicepreşedintele şi vicepreşedinţii Consiliului Securităţii Statului în limita fondurilor aprobate pentru unităţile de care răspund;

b) şefii direcţiilor generale, şefii direcţiilor şi serviciilor independente din aparatul central şi şeful Inspectoratului de securitate al municipiului Bucureşti, până la o valoare de 3.000 lei, iar şefii inspectoratelor de securitate judeţene, până la o valoare de 2.000 lei;

c) locţiitorii şefilor de direcţii centrale, ai şefului Inspectoratului de securitate al municipiului Bucureşti şi ai inspectorilor şefi de securitate judeţene, locţiitorii şefilor serviciilor independente şi şefii serviciilor de contrainformaţii militare, până la o valoare de 1.000 lei;

d) şefii de servicii din aparatul central, locţiitorii şefilor serviciilor de contrainformaţii militare şi şefii serviciilor (secţiilor) din Inspectoratul de securitate al municipiului Bucureşti, până la o valoare de 500 lei;

e) şefii de servicii (secţii) sau birouri subordonate conducerii inspectoratelor judeţene şi cei din unităţile municipale, precum şi şefii birourilor de contrainformaţii militare situate în alte garnizoane decât cele ale unităţilor de care aparţin, până la o valoare de 300 lei.

În cazurile în care în decursul unei luni se iveşte necesitatea folosirii din nou a unor sume din fondul C.I.S. pentru aceeaşi sursă sau lucrare şi dacă totalul cheltuielilor depăşeşte drepturile stabilite şefilor respectivi, aceştia vor solicita aprobări eşalonului ierarhic superior.

Șefii direcțiilor centrale, serviciilor independente, șeful Inspectoratului de securitate al municipiului București, șefii inspectoratelor județene și serviciilor de contrainformații militare cu reședința în teritoriu, vor putea efectua recompensarea surselor de informare din legătura personală fără aprobări superioare, în limita sumelor prevăzute la capitolul III.

IV

În conformitate cu dispozițiile legale în vigoare, se stabilesc ca *mânuitori* și *mandatari* ai fondului C.I.S. următoarele cadre:

a) *Mânuitori*:

– în aparatul central, ofițerii organului însărcinat cu probleme C.I.S., iar în teritoriu cei cu probleme financiare speciale.

b) *Mandatari*:

– șefii secretariatelor din direcțiile centrale, serviciile independente, Inspectoratul de securitate al municipiului București, inspectoratele de securitate județene, municipii și din serviciile de contrainformații militare;

– șeful secției administrative și șefii secretariatelor serviciilor din Direcția a IX-a, șefii birourilor de contrainformații militare cu sediul în alte garnizoane decât acelea ale unităților de care aparțin, precum și șefii secțiilor (birourilor) de filaj și investigații din inspectoratele de securitate județene.

Pe timpul absențelor mai îndelungate din unități a mandatarilor, șefii acestora vor numi, prin ordin, înlocuitorii pentru mânuirea fondurilor C.I.S.

V

Pentru ca fondul C.I.S. să fie utilizat cât mai judicios, în mod operativ și fără să afecteze compartimentarea muncii, prevederea și solicitarea sumelor, mânuirea și evidența acestui fond se vor realiza după cum urmează:

a) Anual, până la 1 septembrie, șefii direcțiilor centrale, serviciilor independente, șeful Inspectoratului de securitate al municipiului București și inspectorii șefi ai organelor de securitate județene vor analiza și stabili volumul fondului C.I.S. necesar pe anul viitor și vor trimite organului financiar central însărcinat cu probleme C.I.S. propuneri cu sumele stabilite, defalcate pe trimestre.

Pe baza acestor propuneri, se întocmește și supune spre analiză și aprobarea Consiliului Securității Statului planul de cheltuieli – fond C.I.S., după care se va face comunicare Ministerului de Finanțe, cu necesarul total de fonduri pentru anul următor, cu defalcarea pe trimestre, fără detalierea pe unități și organe.

Sumele aprobate, în termen de zece zile vor fi aduse la cunoştinţa şefilor de unităţi, care, în limita prevederilor trimestriale, până la data de 20 a fiecărei luni, vor solicita organului C.I.S. (central) sumele necesare pentru luna următoare.

Situaţia fondurilor necesare şi a celor utilizate în luna anterioară va fi supusă aprobării preşedintelui Consiliului Securităţii Statului, odată cu cererea către Ministerul de Finanţe pentru deschiderea creditelor.

b) Sumele creditate vor fi ridicate de la Banca Naţională a Republicii Socialiste România şi unităţile teritoriale ale acesteia de către ofiţerii mânuitori şi apoi distribuite imediat, pe bază de delegaţie semnată de şeful unităţii, ofiţerilor mandatari. Sumele pentru inspectoratele de securitate judeţene vor fi virate de către organul financiar central al Consiliului Securităţii Statului în contul unităţilor respective.

c) Mandatarii vor distribui sume din fondul C.I.S. direct ofiţerilor interesaţi, pe baza raportului aprobat de şefii prevăzuţi la capitolul III, fără a întocmi alte documente. Pe acelaşi raport (care rămâne asupra mandatarului până la decontare), sub luare de semnătură, se vor menţiona data şi suma ridicată.

Rapoartele vor fi concise, conţinând numai nume conspirative, numărul dosarului personal, al mapei de colaborator, al lucrării, şi suma (obiectul-cadou) propusă ca recompensă. Se interzice folosirea în cuprinsul rapoartelor a datelor care ar putea duce la cunoaşterea de către alţi ofiţeri a surselor de informare şi a lucrărilor pentru care se solicită sau a fost cheltuită suma din fondul C.I.S.

d) Ofiţerii operativi, la înapoierea de la întâlnirile la care au recompensat rezidenţi, informatori, colaboratori, gazde case de întâlniri sau alte persoane, în prezenţa mandatarului, vor consemna, pe aceleaşi rapoarte pe baza cărora au ridicat banii, data înmânării banilor sau a obiectului.

Mandatarul operează datele de pe raport în borderoul de evidenţa fondului C.I.S. (conform modelului anexat), iar ofiţerul operativ, după ce semnează pentru suma cheltuită, ia raportul, pe care îl introduce în dosarul personal de informator, rezident, gazdă casă de întâlnire sau în mapa colaboratorului. În situaţiile în care se obţin bonuri, facturi sau alte acte, acestea se anexează la raport. Atunci când nu se consumă în întregime suma ridicată, pe acelaşi raport se va face menţiunea de restituire, care va fi certificată de mandatar prin semnătură. În borderou nu se trece decât suma cheltuită.

e) Justificarea cheltuielilor efectuate în acţiunile de filaj se va face numai pe baza rapoartelor ce se întocmesc în acest scop, aprobate de şefii în drept şi înregistrate în borderourile lunare. Rapoartele se vor clasa la lucrarea de bază.

f) Sumele cheltuite din fondul C.I.S. în munca de anchetă penală vor fi justificate tot pe bază de rapoarte întocmite de ofiţeri şi aprobate de către şefii în drept. Rapoartele se vor păstra, îndosariate separat, la ofiţerul mandatar.

g) Borderourile vor fi încheiate la sfârşitul lunii şi supuse spre aprobare şefilor de unităţi, după care suma cheltuită va fi comunicată în scris mânuitorului fondului C.I.S. Borderourile vor fi păstrate asupra mandatarului, pentru a fi folosite la verificări şi controale, precum şi la analiza şi stabilirea necesarului de fond C.I.S. pentru anul viitor.

h) Mânuitorii fondului C.I.S. din unitățile teritoriale vor ține evidența conform instrucțiunilor privind organizarea evidenței la titularii de avans, iar organul financiar central însărcinat cu probleme C.I.S. organizează evidența după sistemul contabilității în partidă dublă, normată.

VI

În interesul păstrării conspirativității muncii, șefii menționați la capitolul III, alineatele a, b, pot aproba efectuarea de plăți din fondul C.I.S. fără a se întocmi rapoarte în care să se arate scopul şi cui i-a fost înmânată suma, dispoziția scrisă a acestora constituind singurul document pentru mânuitori şi mandatari. Astfel de cheltuieli vor fi considerate ca fiind efectuate fără acte justificative şi ele nu vor putea depăşi 20% din totalul cheltuielilor efectuate pe unitate (direcție centrală, inspectorat de securitate județean) în cursul anului.

Ofițerii mânuitori şi mandatari nu au drept de control asupra scopului şi naturii cheltuielilor efectuate din fondul C.I.S. Eventualele cazuri de nedecontare la timp a sumelor avansate, cât şi alte neajunsuri ce se pot ivi, vor fi raportate şefilor de unități, pentru a lua măsurile necesare.

Şefii direcțiilor centrale, al Inspectoratului de securitate al municipiului Bucureşti şi ai inspectoratelor de securitate județene, precum şi şefii serviciilor independente, vor asigura prelucrarea şi însuşirea temeinică a instrucțiunilor de către toți ofițerii din aparatul informativ-operativ, iar cu cei care mânuiesc fondul C.I.S., numai în părțile care îi privesc. Personal, şefii de unități şi locțiitorii acestora vor controla şi analiza periodic modul cum sunt respectate prevederile acestei instrucțiuni, luând totodată măsuri pentru utilizarea rațională şi cât mai eficientă a fondului C.I.S.

Corpul de consilieri şi inspectori al Consiliului Securității Statului va verifica periodic la direcțiile centrale, serviciile independente, Inspectoratul de securitate al municipiului Bucureşti, la inspectoratele de securitate județene şi la serviciile de contrainformații militare, modul de utilizare a fondului C.I.S. şi va raporta Consiliului Securității Statului de fiecare dată constatările şi propunerile privind măsurile ce se impun a fi luate.

Odată cu aplicarea prezentei instrucțiuni, îşi pierde valabilitatea, pentru unitățile de securitate, prevederile ordinului M.A.I. nr. 560 din 15 octombrie 1965, care se va restitui de îndată Cancelariei Consiliului Securității Statului.

*

Direcția Generală de Informații Externe va folosi fondul C.I.S. după normele stabilite în prezenta instrucțiune, cu anumite particularități, care vor fi reglementate printr-un ordin al președintelui Consiliului Securității Statului.

În viitor, cheltuielile referitoare la expertize legale necesare în procesul muncii de anchetă penală se vor prevedea la articolul bugetar 60, alineatul 607 (cheltuieli cu securitatea statului).

Nr. 10
din 14 martie 1968.

Consiliul Securității Statului
Unitatea …….

Strict secret

Aprob
Șeful unității
……

Borderou
privind cheltuirea fondului C.I.S. pe luna ……. anul ……

Nr. crt.	Suma cheltuită	Scopul folosirii sumei, numele conspirativ şi numărul dosarului sursei sau lucrării	Data		Gradul, numele şi prenumele ofițerului. Serv., secție, birou	Semnătura ofițerului operativ
			Ridicării	Decontării		
1	300	Recompensarea informatorului „Sandu“, dosar nr. 2.745			Cpt. Dinu Ion, Serv. III	
2	120	Cheltuieli pentru întreținerea casei conspirative (întâlniri) „Ionescu“, dosar nr. 8.154			Cpt. Vasile Gh. Serviciul I	
3	250	Cheltuieli în lucrarea de filaj „Corbul“, dosar nr. 1.580			Maior Sandu Ilie, Serviciul IV	

– Total fond alocat =
– Total fond cheltuit =
– Total numerar existent =

Ofițer mandatar,

A.C.N.S.A.S., fond documentar, dosar nr. 86, vol. 3, f. 32–37.

138

1968 martie 18. Documentar referitor la internarea unor persoane, prin măsuri administrative, în unități de muncă, colonii de muncă, locuri de muncă obligatorie și stabilirea domiciliului obligatoriu

Consiliul Securității Statului

Strict secret
de importanță deosebită
18 martie 1968

Documentar
privind internarea unor persoane, prin măsuri administrative, în unități de muncă, colonii de muncă, locuri de muncă obligatorie și stabilirea domiciliului obligatoriu

Pe baza sarcinilor stabilite la Plenara Comitetului Central al Partidului Comunist Român din iunie 1967, Consiliul Securității Statului, analizând cauzele care au generat o serie de abuzuri și ilegalități în activitatea unor cadre din aparatul de securitate, a studiat și modul în care s-a instituit și aplicat măsura internării administrative în locuri anume destinate, precum și fixarea domiciliului obligatoriu.

Din examinarea unor documente existente la fondurile de arhivă ale securității statului a rezultat că între anii 1950–1966, organele Ministerului Afacerilor Interne, în baza unor acte normative nepublicate – decrete ale Prezidiului Marii Adunări Naționale și hotărâri ale Consiliului de Miniștri – au dispus și luat măsura administrativă a internării în unități, colonii și locuri de muncă obligatorie față de un număr de circa 29.000 de persoane, iar măsura dislocării și stabilirii domiciliului obligatoriu pentru circa 60.000 persoane, considerate periculoase pentru securitatea statului.

I. Actele normative care au stat la baza înființării unităților, coloniilor și locurilor de muncă obligatorie.

1. **Unitățile de muncă** s-au înființat prin Decretul nr. 6 din 14 ianuarie 1950 și au funcționat până în luna august 1952.

Potrivit Decretului nr. 6/1950, în unități de muncă puteau fi internați:

– cei care prin faptele sau manifestările lor, direct sau indirect, primejduiesc sau încearcă să primejduiască regimul de democrație populară, îngreunează sau încearcă să îngreuneze construirea socialismului în Republica Populară Română, precum și acei care, în același mod, defăimează puterea de stat sau organele sale, dacă aceste fapte nu constituiesc sau nu pot constitui, prin analogie, infracțiuni;

– condamnații pentru infracțiuni împotriva securității Republicii Populare Române care la expirarea executării pedepsei nu se dovedesc a fi reeducați.

2. Prin Decretul nr. 257/1952 au fost abrogate dispoziţiunile Decretului nr. 6/1950 şi s-a emis Hotărârea Consiliului de Miniştri nr. 1554 din 22 august 1952, prin care unităţile de muncă au primit o nouă reglementare juridică, fiind transformate în **colonii de muncă**.

În conformitate cu H.C.M. nr. 1554/1952 în coloniile de muncă puteau fi internate şi alte categorii de persoane în afară de cele prevăzute în Decretul nr. 6/1950, şi anume:

– cei care lansează sau răspândesc zvonuri alarmiste, tendenţioase, duşmănoase; ascultă şi difuzează propaganda deşănţată a posturilor de radio imperialiste;

– acei ce aduc injurii Partidului Muncitoresc Român, conducătorilor săi, Guvernului, Uniunii Sovietice şi conducătorilor săi şi ţărilor de democraţie populară;

– acei cetăţeni români care întreţin legături de prietenie cu legaţiile imperialiste, care au frecventat sau frecventează manifestările propagandistice ale legaţiilor imperialiste, precum şi toţi acei ce sunt în relaţii cu familiile funcţionarilor ambasadelor imperialiste, dacă faptele lor nu constituie şi nu pot constitui – prin analogie – infracţiuni;

– acei care aţâţă la manifestări rasiale şi şovine;

– instigatorii la nesupunere sau neexecutare – cei ce duc acţiuni duşmănoase, atât la sat, cât şi la oraş – în contra măsurilor guvernului, în special cu privire la:

– gospodării agricole colective, întovărăşiri, colectări, planuri de cultură, comasări etc.;

– elementele cu un trecut reacţionar cunoscut sau foşti exploatatori care ocupă încă în producţie posturi de răspundere şi care dovedesc continuu, prin atitudinea lor, delăsarea gravă – nejustificată prin incapacitatea lor profesională – atitudine care atrage după sine defecţiuni vizibile sau frânarea producţiei;

– toţi acei care, sub masca religioasă, fac prozelitism (diferite religii şi secte), speculând sentimentele religioase ale cetăţenilor pentru a-i determina la atitudini ostile, duşmănoase regimului (minuni), prelegeri cu substrat duşmănos, şovin etc.;

– acei care prin corespondenţă internă sau internaţională iau atitudini duşmănoase, transmit ştiri tendenţioase, alarmiste, duşmănoase, reacţionare, instigă;

– cadre active ale fostelor grupări şi partide fasciste şi burghezo-moşiereşti, cum sunt: fostele cadre legionare, cuziste, imrediste, nylasiste, sioniste, partide hitleriste, naţional-ţărăniste (maniste), liberale (brătieniste), titeliste, tătărăsciene, bejeniste;

– vechea agentură a fostului Serviciu Special de Informaţii (S.S.I.), vechea agentură a Marelui Stat Major, a Siguranţei, Poliţiei, agentura germană de spionaj şi contraspionaj şi maghiară;

– foştii condamnaţi pentru trecere frauduloasă a frontierei, începând din 1945;

– chiaburii care sabotează măsurile luate de guvern;

– foştii condamnaţi pentru sabotaj – începând din 1945;

– foştii condamnaţi pentru speculă – începând din 1945, care au avut o condamnare de la 3 ani în sus;

– rudele trădătorilor de patrie şi spionilor care au fugit peste graniţă din 1945 (tată şi copii majori bărbaţi);

– rudele elementelor duşmănoase regimului nostru, care au fugit peste graniță înainte de 1944 (ale fostelor cadre legionare, membrii de vază ai fostelor partide burghezo-moşiereşti, care duc activitate de defăimare a regimului nostru, tată și copii majori bărbați);

– condamnații pentru infracțiuni împotriva securității Republicii Populare Române, care, la expirarea executării pedepsei, prin comportarea lor, nu prezintă încredere de a fi folositori societății;

– recidiviştii de drept comun care au mai mult de 3 condamnări şi care prezintă un pericol pentru liniştea şi asigurarea avutului oamenilor muncii.

La data de 11 martie 1954 prin H.C.M. nr. 337 s-a abrogat H.C.M. nr. 1554/1952, prevăzându-se desființarea coloniilor de muncă, punerea în libertate a persoanelor care s-au reeducat şi nu mai prezentau pericol deosebit pentru securitatea statului, fixarea de domiciliu obligatoriu pentru cele nereeducate şi deferirea organelor de urmărire penală a acelor persoane ale căror fapte întruneau elementele constitutive ale unei infracțiuni.

3. Prin Decretul nr. 89 din 17 februarie 1958 s-au înființat **locurile de muncă obligatorie**, în care puteau fi internate, ca o măsură administrativă, persoanele care prin faptele sau manifestările lor primejduiesc ordinea în stat, dacă acestea nu constituiau infracțiuni.

În baza acestui decret s-a emis H.C.M. nr. 282/1958, prin care s-a stabilit că măsura internării în locuri de muncă poate fi aplicată următoarelor categorii de persoane:

– foştilor legionari care au avut funcții de la şef garnizoană inclusiv, în sus;

– foştilor legionari care la expirarea unei pedepse privative de libertate mai prezintă încă pericol pentru securitatea statului;

– foştilor legionari care prin faptele sau manifestările lor primejduiesc sau încearcă să primejduiască ordinea în stat, dacă acestea nu constituie infracțiuni;

– altor elemente care prin faptele sau manifestările lor primejduiesc sau încearcă să primejduiască ordinea în stat, dacă acestea nu constituie infracțiuni.

II. Actele ce au reglementat înființarea şi funcționarea unităților, coloniilor şi locurilor de muncă obligatorie au cuprins multe prevederi neconstituționale şi deci nelegale.

Este cunoscut că între anii 1950–1958, perioadă ce face obiectul actelor enumerate la capitolul precedent, elementele duşmănoase din țară şi din exterior îşi intensificaseră activitatea ostilă împotriva regimului democrat-popular, creau greutăți în construcția socialismului, calomniau şi defăimau politica partidului, ajungând până la săvârşirea de acte de teroare, sabotaj şi diversiune.

În aceste condiții se impunea ca organele de partid şi de stat să inițieze măsuri energice pentru a preveni şi zădărnici orice încercare de a atenta la cuceririle revoluționare ale clasei muncitoare. Socotim, deci, justificată de principiu luarea unor măsuri de a împiedica elementele reacționare să întreprindă acțiuni duşmănoase,

inclusiv internarea în unități de muncă obligatorie, dar numai împotriva acelor persoane care, în mod real, prezentau pericol pentru securitatea statului.

1. **Modul în care au fost însă concepute** decretele şi hotărârile în cauză, prin conținutul lor larg şi generic – fără stabilirea unor criterii de delimitare precisă a acelor persoane care, prin manifestările lor, constituiau un pericol real pentru securitatea statului, de cele care îşi manifestau unele nemulțumiri personale şi care nu periclitau ordinea socială şi de stat – au avut consecințe negative în justa aplicare a dispozițiunilor din actele normative respective, fiind în acelaşi timp în contradicție flagrantă cu prevederile constituționale.

Constituția Republicii Populare Române din 1948 în articolele 28 şi 30 prevedea că: „Nimeni nu poate fi arestat sau deținut mai mult de 48 de ore, fără un mandat al parchetului, al organelor de instrucție stabilite de lege sau [fără] autorizarea instanțelor judecătoreşti conform prevederilor legii“ şi „Nimeni nu poate fi condamnat şi ținut a executa o pedeapsă decât în baza hotărârilor judecătoreşti în conformitate cu legea“.

O reglementare similară cu privire la garanțiile libertăților cetățeneşti exista şi în art. 87 al Constituției Republicii Populare Române din 1952.

Cu toate acestea însă, textul actelor normative ce fac obiectul acestui studiu a extins astfel dreptul de a se dispune internarea administrativă încât, în mod practic, oricine putea face obiectul acestei măsuri, deoarece se prevedea posibilitatea reținerii şi pentru fapte care nici chiar prin analogie nu constituiau infracțiuni (Decretul nr. 6/1950, articolul 2, H.C.M. nr. 1554/1952.)

Colonelul în rezervă Bădica Ilie – fost locțiitor al şefului Direcției Generale a Penitenciarelor şi Coloniilor de Muncă în această perioadă – declară la 15 martie 1968 că multe rețineri şi internări erau dispuse în mod cu totul arbitrar. Astfel, cunoaşte că directorul general al Canalului Dunărea – Marea Neagră, Gheorghe Hossu, când avea nevoie de brațe de muncă se adresa ministrului Afacerilor Interne, căruia îi cerea un număr oarecare de persoane. Acesta din urmă, la rândul său, îi ordona şefului Direcției anchete să asigure numărul de persoane solicitat. Direcția anchete repartiza pe regiuni cifra stabilită şi, după ce acestea făceau propuneri pe bază de tabele nominale, cu aprobarea ministrului, se trecea la reținerea şi internarea persoanelor în cauză.

Cât de ilegale şi arbitrare erau unele măsuri care se luau, rezultă şi din următorul exemplu: 300 de studenți şi studente de la Facultatea de Medicină din Bucureşti au fost internați în anul 1951 în lagărul de triere „Rahova“, pentru circa 3 luni, deoarece, neavând manuale de specialitate la facultate, au mers să studieze la biblioteca franceză.

2. **Caracterul nelegal al unora din actele normative enunțate** rezultă şi din faptul că multe nu au număr şi data de emitere, de unde se vede că nu urmau calea legală de elaborare şi nici nu au fost date pentru a fi cunoscute şi de către alte organe competente.

Inițiativa emiterii acestor acte a aparținut ministrului Afacerilor Interne, iar aprobarea lor a fost dată, după caz, de primul secretar al Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român, de Preşedintele Consiliului de Miniştri ori de Preşedintele Prezidiului Marii Adunări Naționale.

Acest sistem de lucru a creat posibilitatea să se comită ilegalități și abuzuri grave, punând conducerea de partid și de stat în fața unor fapte împlinite, care n-au fost gândite și analizate suficient și care puteau avea implicații deosebite în viața politică și socială a țării.

Potrivit hotărârilor C.C. al P.M.R., înscrierea țăranilor în formele socialiste ale agriculturii trebuie să se facă pe baza liberului consimțământ. Articolul 2 lit. c din H.C.M. nr. 1554/1952 prevedea însă posibilitatea reținerii și internării în colonii de muncă și a țăranilor care erau socotiți că instigă sau nu se supun indicațiilor guvernului cu privire la gospodăriile colective, întovărășiri, colectări, planuri de cultură, comasări.

Ca urmare, un număr mare de țărani ce nu voiau să se înscrie în G.A.C. sau în întovărășiri, ce nu puteau să-și predea cotele etc., erau socotiți instigatori sau nesupuși și internați administrativ, aducându-se prin aceasta serioase prejudicii alianței dintre clasa muncitoare și țărănime. Asemenea măsuri s-au luat, în special, în fostele regiuni Oltenia (1095), Argeș (233), București (141), Galați (147), Dobrogea (111).

Faptul că ministrul Afacerilor Interne se simțea răspunzător numai în fața unor anumite persoane, explică în mare măsură procedeul nelegal folosit în elaborarea actelor normative și în evitarea oricăror posibilități de control pentru înlăturarea abuzurilor și ilegalităților.

Semnificativ este următorul exemplu: pe baza unor „indicații", fără număr și dată, și fără a rezulta de către cine au fost elaborate, s-a obținut aprobarea primului secretar al Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român pentru eliberarea din lagăre a unor categorii de persoane, punerea la dispoziția organelor de urmărire penală a altora, precum și alte măsuri, deși în acest caz ar fi fost necesar un document care să îmbrace forma legală.

3. Împotriva măsurilor administrative de internare nu s-a prevăzut nici o cale de atac la un alt organ care să cenzureze legalitatea și temeinicia luării acestor măsuri, ceea ce era în flagrantă contradicție cu prevederile Constituției referitoare la dreptul de apărare.

Un asemenea mod de reglementare a creat o situație mai gravă persoanelor internate pe cale administrativă – care de fapt nu comiseseră nici un fel de infracțiuni – decât celor judecate și condamnate pentru infracțiuni contrarevoluționare care, prin lege, aveau asigurat dreptul la apărare și la folosirea căii de atac a recursului.

III. În aplicarea dispozițiunilor actelor normative cu privire la internarea în unități, colonii și locuri de muncă, unele organe sau cadre ale Ministerului Afacerilor Interne au comis grave abuzuri și ilegalități.

1. Așa cum s-a arătat, Decretul nr. 6/1950 permitea organelor M.A.I. să dispună măsura internării administrative a unui număr foarte mare de persoane. Cu toate acestea, ministrul Afacerilor Interne, prin **ordinul nr. 100/1950**, a extins în mod nelegal prevederile decretului menționat la un număr aproape nelimitat de persoane, dând posibilitatea organelor M.A.I. să aplice măsura internării fără să se gândească că

trebuie să răspundă în fața unui organ competent. Ulterior, pentru a se asigura o acoperire legală a ordinului, s-a emis H.C.M. nr. 1554/1952, despre care s-a vorbit la capitolul I.

2. Dacă pe planul reglementării juridice nu s-a ținut seama de prevederile legale și constituționale, în aplicarea actelor normative menționate s-au încălcat și puținele reguli prevăzute cu privire la internările în locurile de muncă obligatorie.

Pentru internarea persoanelor în coloniile de muncă, organele securității procedau – de regulă – mai întâi la reținerea și cercetarea acestora. Durata reținerii pentru cercetări varia de la o lună la 4 ani, și chiar mai mult, timp ce nu era socotit în decizia de internare administrativă.

De exemplu, în colonia „Bicaz", din regiunea Bacău, în luna iunie 1953 erau 63 internați administrativ, cărora nu li s-a inclus timpul de reținere dinaintea emiterii deciziilor de internare administrativă. De exemplu, internatului Crețu Ion nu i s-a socotit în decizia de internare perioada de 4 ani și 6 luni.

Examinându-se prin sondaj un număr de 1.500 de dosare aparținând persoanelor care au făcut obiectul măsurilor de mai sus, se constată că aproape în toate cazurile reținerea persoanelor s-a făcut fără formele prevăzute de lege, iar ulterior se inițiau proiecte de hotărâri și decrete prin care se tindea la acoperirea legală a măsurilor luate.

De exemplu, prin ordinul nr. 26.500/1948 – Cabinet – au fost reținute toate persoanele ce au făcut parte din aparatul de poliție, jandarmerie și S.S.I.; prin ordinul nr. 5/1948 – Cabinet – au fost reținute toate elementele ce au făcut parte din organizația legionară; prin ordinul nr. 8/20/1952 – Cabinet – s-a dispus reținerea persoanelor ce comentau nefavorabil reformele bănești. De remarcat că despre existența acestor ordine se fac mențiuni în dosarele celor arestați, ele neputând însă a fi studiate, deoarece nu se mai găsesc în arhivele securității statului.

Verificând dosarul de arhivă nr. 47, vol. 28, s-a constatat că numai în perioada 4 ianuarie-26 iunie 1952 Ministerul Afacerilor Interne a emis un număr 118 decizii prin care s-a dispus trimiterea în unități de muncă a unui număr de 3.963 persoane pe diferite termene. Așa, de exemplu, în ziua de 3 martie 1952 s-a dispus internarea unui număr de 316 persoane, la 1 aprilie 1952 pentru 437 persoane etc.

Acest procedeu ilustrează pregnant ușurința gravă cu care se decidea, într-o singură zi, soarta a sute de oameni, prin decizii discreționare, nesupuse nici unui control.

De altfel, din verificarea celor 1.500 dosare a rezultat că aproape toate nu conțin documentația necesară care să ateste motivele pentru care persoana în cauză a fost privată de libertate de la 12–72 luni. De fapt, în mod cu totul arbitrar și fără un criteriu bine determinat, comisia stabilea durata internării.

Din studiul efectuat de Procuratura generală în anul 1953, rezultă că aproape în toate penitenciarele și coloniile de muncă se găseau persoane deținute fără forme legale, numai pe bază de adrese și tabele nominale. Astfel, la 21 martie 1953, în penitenciarul din Timișoara se găseau în această situație 44 de persoane, în ianuarie 1953 la colonia de muncă „Peninsula" se aflau 400, iar în martie același an 2.293 persoane.

La 20 iulie 1953 în toate coloniile de muncă se găseau 402 internați, al căror termen de reținere expirase, fiind în continuare privați de libertate. În penitenciare, la aceeași

dată, se găseau 1.199 persoane deținute ilegal, din care 249 cu termenele de reținere expirate, iar 940 la dispoziția organelor M.A.I., fără mandate sau decizii de internare.

3. Examinând, în martie 1968, circa 7.000 de fişe ale unor persoane internate în unități şi colonii de muncă, rezultă că măsurile represive au fost îndreptate împotriva a 1.355 țărani, 1.570 muncitori şi tehnicieni, 767 învățători şi profesori, 136 medici, 166 ingineri etc. Din cele 7.000 fişe examinate rezultă că numai 11 persoane sunt foşti industriaşi, 15 [foşti] moşieri şi 25 foşti polițişti.

La dispunerea internării s-a avut în vedere funcția sau apartenența la diferite organizații, fără însă a fi stabilită în mod concret activitatea desfăşurată de fiecare persoană înainte şi după 23 august 1944, deci fără a rezulta gradul de periculozitate care trebuia să stea la baza măsurii de internare.

Ilustrativ este următorul fapt. La 1 iulie 1954, din cca 22.000 persoane internate administrativ, numai pentru 16.000 cazuri procuratura a emis mandate de arestare şi a început ancheta penală împotriva lor.

Rezultă, deci, că dovezi de vinovăție s-au găsit numai pentru aceste persoane. De altfel, în urma efectuării cercetărilor penale, care s-au încheiat în februarie 1956, numai 509 învinuiți au fost trimişi în judecată, iar restul au fost puşi în libertate, cazurile fiind clasate.

4. Abuzuri s-au săvârşit şi în anii următori: astfel, în perioada 1958–1964 au fost încadrate în locuri de muncă obligatorie un număr de 3.658 persoane, din care 1.899 țărani, 436 muncitori, 207 profesori şi învățători, 241 funcționari etc. Din totalul persoanelor internate în această perioadă, pentru un număr de 634 nu rezultă să fi avut antecedente politice sau manifestări dușmănoase.

Posibilitățile de a stabili în mod cât mai complet şirul abuzurilor şi ilegalităților sunt limitate de faptul că în arhivele securității statului nu se pot identifica multe documente.

Din relatările unor ofițeri ce muncesc în prezent în acest sector, rezultă că în anul 1954 fostul şef al Serviciului de evidență, colonel Popescu Gheorghe (Gogu), în prezent ambasador în Birmania, a ordonat distrugerea fişelor de evidență pentru aproximativ 17.000 persoane ce au fost internate administrativ. Ca urmare, dosarele în arhiva securității nu se pot găsi decât cu mari greutăți.

Abuzuri grave s-au săvârşit şi în ce priveşte regimul de detenție, cel alimentar, asistența sanitară, probleme ce fac însă obiectul materialului documentar privind crimele comise în fosta colonie de muncă „Salcia“.

IV. Actele normative ce au reglementat fixarea domiciliului obligatoriu au contravenit prevederilor constituționale şi legilor, iar unele organe şi lucrători M.A.I., în aplicarea lor, au comis abuzuri grave şi ilegalități.

1. În perioada anilor 1950–1960 au fost emise mai multe acte normative nepublicate – decrete ale Prezidiului Marii Adunări Naționale şi hotărâri ale Consiliului de Miniştri – care au reglementat fixarea domiciliului obligatoriu pentru diferite categorii de persoane.

Astfel, prin art. 6 din H.C.M. nr. 1554 din 26 octombrie 1950 s-a prevăzut că Ministerul Afacerilor Interne va putea, prin decizie, să dispună mutarea din centrele aglomerate a oricăror persoane ce nu-şi justifică prezența în aceste centre, precum şi din orice localitate, a acelora care, prin manifestările lor față de poporul muncitor, dăunează construirii socialismului şi să li se stabilească domicilii obligatorii în orice localitate.

Prin H.C.M. nr. 334 din 15 martie 1951 se dă o altă redactare art. 6 din H.C.M. 1554/1950, fără a-i afecta conținutul.

Prin art. 6 din H.C.M. nr. 1554 din 22 august 1952 se prevede stabilirea domiciliului obligatoriu pentru elementele dușmănoase şi suspecte din orașe şi centre muncitoreşti în locurile fixate de guvern. De această dată se fac anumite precizări în legătură cu categoriile de persoane care urmează să facă obiectul acestei măsuri administrative, modul de punere în aplicare prin organele care se vor crea în acest scop la nivelul regiunilor şi al conducerii M.A.I., precum şi sancțiuni penale pentru acei care vor părăsi domiciliul obligatoriu sau vor refuza să muncească în condițiile şi locul destinat.

Dispoziții sancționatoare în sensul celor de mai sus au fost prevăzute şi printr-un decret al Prezidiului Marii Adunări Naționale, fără număr şi dată, semnat de preşedintele şi secretarul Prezidiului.

Prin H.C.M. nr 337 din 11 martie 1954 se abrogă H.C.M. nr. 1554/1952, dispunându-se în aliniatul III că „Ministerul Afacerilor Interne va stabili domiciliul obligatoriu acelor elemente care, la expirarea pedepsei executate în închisori sau lagăre, dovedesc că nu s-au reeducat şi prezintă pericol deosebit pentru securitatea statului".

În art. IV al sus-menționatei hotărâri se stabileşte pentru prima dată durata domiciliului obligatoriu (6 luni-5 ani) şi se menționează localitățile în care se va executa această măsură. În art. V se menține sancțiunea penală pentru părăsirea domiciliului obligatoriu, însă cu trimitere la Decretul nr. 77/1954.

La 12 februarie 1957, prin H.C.M. nr. 237 se completează art. III din H.C.M. nr. 337/1954, adăugându-se un aliniat care prevede „De asemenea, Ministerul Afacerilor Interne va putea stabili domiciliu obligatoriu şi celor care prin faptele sau manifestările lor primejduiesc sau încearcă să primejduiască regimul de democrație populară".

La 2 august 1960, prin H.C.M. nr. 1108 se modifică din nou pct. IV din H.C.M. nr. 337/1954, prin aceea că locurile de executare a domiciliului obligatoriu se reduc la numai 4 comune.

2. Desigur că, aşa cum s-a arătat şi anterior, în perioada ce face obiectul actelor normative menționate măsura domiciliului obligatoriu s-a impus față de o seamă de persoane care, prin poziția lor socială şi activitatea politică desfăşurată în trecut, prezentau un pericol pentru ordinea socială şi de stat.

Totuşi, din examinarea actelor normative respective rezultă că ele, prin conținutul lor, contravin unor prevederi constituționale şi altor legi. Astfel, atât Constituția din anul 1948, cât şi cea din anul 1952, prevedeau garanții în legătură cu libertatea

persoanei şi inviolabilitatea domiciliului. Ori multe din dispoziţiile actelor normative arătate au încălcat în mod grav aceste garanţii constituţionale.

Dacă situaţia impunea luarea unor măsuri de siguranţă, legislaţia noastră (art. 76 din Codul Penal) conţinea prevederi cu privire la interdicţia unor persoane de a se afla în anumite localităţi.

Caracteristic actelor normative – H.C.M. nr. 1154/950, 344/1951, 1554/1952 – este faptul că ele conţineau enunţări generale, nu determinau precis categoriile de persoane împotriva cărora se acorda dreptul organelor M.A.I. de a dispune luarea acestei măsuri administrative şi nici măcar nu prevedea durata de timp în care se poate lua o asemenea măsură.

Aceasta a creat posibilitatea unor organe M.A.I. să acţioneze în mod arbitrar, să comită abuzuri grave şi ilegalităţi în dauna libertăţilor cetăţeneşti.

Începând din anul 1949 şi până la apariţia H.C.M. 1154/1950, organele M.A.I. au luat măsura de fixare a domiciliului obligatoriu şi de dislocare a unui număr mare de persoane, fără să existe un act normativ în acest sens – situaţia lor legalizându-se într-o oarecare măsură abia prin această hotărâre.

Din evidenţa organelor de securitate rezultă că în perioada anilor 1949–1964 au fost dislocate şi li s-a stabilit domiciliul obligatoriu unui număr de cca 60.000 persoane, dintre care:

– moşieri circa 2.000 de familii cu aproximativ 3.000 persoane;

– din zona de frontieră circa 10.099 familii cu aproximativ 43.891 persoane;

– alte categorii – circa 13.052 persoane.

Precizăm că nu s-a putut stabili cu exactitate numărul persoanelor dislocate şi cu domiciliul obligatoriu, deoarece în perioada respectivă nu a existat un organ care să ţină evidenţa acestor persoane.

Din examinarea unui număr de 2.285 dosare ale persoanelor care au avut domicilii obligatorii a rezultat că această măsură s-a luat faţă de un număr de 512 persoane pe timp nelimitat, încălcându-se astfel dispoziţiunile H.C.M. nr. 337/1954, care prevedeau fixarea domiciliului obligatoriu pe o perioadă de la 6 luni la 5 ani. S-a constatat, de asemenea, că, din numărul menţionat de dosare, în 23 cazuri măsura stabilirii domiciliului obligatoriu s-a luat faţă de membrii de partid şi U.T.C., dintre care pentru 10 persoane pe termen nelimitat.

3. Nici unul dintre actele normative care au reglementat luarea măsurii de fixare a domiciliului obligatoriu nu conţine prevederi cu privire la posibilitatea unei căi de atac din partea celor ce se considerau neîndreptăţiţi şi nici un organ competent să soluţioneze asemenea situaţii.

Mai mult, prin aliniatul ultim punctul 11 din H.C.M. 1554/1952 se prevedea expres: „După aprobarea comisiei M.A.I., hotărârea rămâne definitivă şi prin decizia acestei comisii ea va fi dusă la îndeplinire de către organele competente“.

Concepția întregii noastre legislații consacră principiul dreptului la apărare și la petiție împotriva hotărârilor sau actelor ilegale ale organelor administrației de stat, ceea ce prin actele normative enunțate mai sus s-a încălcat în mod evident.

Un alt aspect de nelegalitate îl constituie și stabilirea de sancțiuni penale – prin hotărârea Consiliului de Miniştri – împotriva acelora care părăsesc domiciliul obligatoriu sau a acelora care refuză să muncească în condițiile și locul destinat, întrucât aceasta nu era de competența Consiliului de Miniştri. De asemenea, s-a încălcat principiul gradării pedepsei prevăzut de art. 23 pct. 1 din Codul Penal.

Astfel, la art. 9 din H.C.M. 1554/1952 s-a prevăzut că toți cei care părăsesc domiciliul obligatoriu vor fi trimiși în judecată, fiind pasibili de pedeapsă de la 15 la 20 ani închisoare, iar în art. 10 al aceleiași hotărâri se stabileşte că cei ce refuză să muncească în condițiile și locul de muncă destinat, vor fi pedepsiți cu închisoare corecțională de la 3 la 5 ani.

Pedepsele prevăzute în raport cu pericolul social al faptei erau excesiv de aspre, depășind cu mult maximum general de 12 ani închisoare corecțională stabilit la art. 22 din Codul Penal pentru delicte.

De menționat că pentru infractorii aflați în executarea unei pedepse, în caz de evadare, pedeapsa prevăzută la art. 297 din Codul Penal este de la 3 la 6 luni închisoare corecțională.

V. Din materialele existente la arhiva securității statului, rezultă că și organele de miliție au procedat la internarea unor persoane în colonii de muncă și la fixarea de domicilii obligatorii. Aceste măsuri au fost luate de către Direcția Generală a Miliției, iar apoi au fost „ratificate“ prin ordinul ministrului Afacerilor Interne nr. 838/1952. Menționăm că abuzurile săvârşite de organele de miliție sunt de aceeași natură și gravitate ca și cele expuse anterior în prezentul material.

Astfel, și organele de miliție au dispus, în mod ilegal, reținerea a numeroase persoane, în vederea internării lor în colonii de muncă, au ținut în locurile de detenție multe persoane peste termenul de executare a măsurii administrative a internării și au luat în mod neîntemeiat măsura dislocării unor familii. Ilustrativ în sensul celor de mai sus este și referatul din 7 august 1953 al Procuraturii Generale.

VI. O răspundere importantă pentru abuzurile și ilegalitățile săvârşite revine Procuraturii Generale care, începând cu anul 1958, prin reprezentantul său – procurorul general adjunct Bucşan Gheorghe – a participat în comisia M.A.I. pentru internări administrative. Prin faptul că – fără o verificare temeinică a fiecărui caz – a semnat deciziile de internare, reprezentantul procuraturii a comis el însuşi abuzuri, dar, în acelaşi timp, a încurajat organele M.A.I. să săvârşească ilegalități sub acoperirea procuraturii.

Este adevărat că procuratura a fost împiedicată de organele M.A.I. să-şi exercite atribuțiile legale, prin faptul că nu i s-au comunicat actele pe baza cărora se luau măsuri

administrative şi prin aceea că nu i s-a permis accesul decât în locurile de deţinere a infractorilor de drept comun. Dar, Procuratura Generală a dovedit teamă în a sesiza conducerea partidului despre neregulile grave constatate de organele sale în anii 1953 şi 1956 şi nu a militat cu consecvenţă pentru respectarea legilor.

În anul 1953, în câteva rânduri, Procuratura Generală a solicitat Direcţiei Generale a Miliţiei să-i pună la dispoziţie actele normative pe baza cărora Miliţia lua măsura internării administrative. Sistematic, D.G.M. a răspuns negativ, iar când generalul-maior Drăgan Ilie, fost locţiitor al şefului Direcţiei Generale a Miliţiei, a comunicat Procuraturii Generale că în viitor nu va mai da nici un răspuns în scris, procuratura a renunţat la orice intervenţie.

Teama manifestată de organele procuraturii s-a menţinut şi ulterior, iar când unii procurori au dovedit fermitate, organele M.A.I. nu au executat dispoziţiunile pe care aceştia le dădeau în virtutea legii.

1. Faţă de cele expuse, apreciem că este necesar ca toate decretele, hotărârile Consiliului de Miniştri şi orice alte acte normative, prin care s-au reglementat măsurile administrative care au făcut obiectul acestui material documentar, să fie abrogate.

2. De asemenea, considerăm că este necesar să se instituie o comisie formată din reprezentanţi ai Procuraturii Generale, Ministerului Justiţiei, Consiliului Securităţii Statului, Ministerului Afacerilor Interne şi Ministerului Muncii, care să analizeze şi să facă propuneri cu privire la eliberarea de acte de vechime în muncă pentru persoanele împotriva cărora au fost luate măsuri administrative de internare în unităţi, colonii şi locuri de muncă obligatorie.

Consiliul Securităţii Statului
Preşedinte Ion Stănescu

Vicepreşedinte al Consiliului Securităţii Statului
General-maior Constantin Stoica

Membru al Consiliului Securităţii Statului
Şeful Direcţiei de Anchete Penale
Colonel Filimon Ardeleanu

Şeful Direcţiei Învăţământ
Colonel Vlad Iulian

Locţiitorul Şefului Serviciului Evidenţă Operativă
Locot. Colonel Iordache Breahnă

Anchetator Penal de Securitate
Lt. colonel Vasile Cămui

A.C.N.S.A.S., fond documentar, dosar nr. 55, vol. 53, f. 177–194.

139

1968 martie 19. Sinteză privind „încercări ale legionarilor de a reactiva emigrația română din R.F. a Germaniei, prin intermediul «Uniunii Asociațiilor Românilor din Germania» (U.A.R.G.)“

Consiliul Securității Statului — Strict secret
19 martie 1968

Sinteză
Privește: Încercări ale legionarilor de a reactiva emigrația română din R.F. a Germaniei, prin intermediul „Uniunii Asociațiilor Românilor din Germania“ (U.A.R.G.)

Din inițiativa unor elemente legionare de vârf din R.F. a Germaniei, sprijinite de Ministerul Refugiaților de la Bonn, în luna ianuarie 1955 a fost înființată organizația „Uniunea Asociațiilor Românilor din Germania“ (U.A.R.G.).

S-a urmărit, în primul rând, crearea unui „for central“, care să dea posibilitate legionarilor să controleze şi să influențeze acțiunile tuturor organizațiilor emigrației române din R.F. a Germaniei. De asemenea, se are în vedere ca, prin intermediul U.A.R.G. (în componența căreia au intrat şi membri ai fostelor partide istorice), să fie angrenată în acțiuni ostile țării noastre masa emigranților români din R.F. a Germaniei. Un alt obiectiv este atragerea de partea legionarilor de noi aderenți din rândul emigrației române. În acelaşi timp, U.A.R.G. este folosită pentru a ajuta la apropierea punctelor de vedere dintre cele două grupări legionare, în vederea găsirii unei platforme comune pentru organizarea de acțiuni unitare, la care să poată fi atraşi cât mai mulți cetățeni români stabiliți în R.F. a Germaniei.

Potrivit statutului de organizare şi funcționare, scopul oficial al U.A.R.G. este „reprezentarea în mod unitar a intereselor româneşti şi coordonarea eforturilor tuturor asociațiilor şi instituțiilor componente, pe tărâm spiritual, social-economic şi național“.

Adevăratul caracter al U.A.R.G. este însă de nuanță legionară şi acest lucru rezultă clar din însăşi componența şi orientarea politică pe care o au asociațiile ce au intrat sub tutela acestei organizații, cum sunt:

1) „Asociația românilor din nord-vestul Germaniei“, care concentrează elemente legionare din localitățile Köln, Bonn, Düsseldorf şi Hamburg;

2) „Asociația românilor din sud-vestul Germaniei“, care înglobează în rândurile sale elemente legionare din localitățile Freiburg, Radstadt şi Offenburg;

3) „Asociația românilor din sud-estul Germaniei“, care concentrează elemente legionare din localitățile München şi Regensburg;

4) „Asociația românilor liberi din Germania“, compusă din membri ai fostelor partide istorice;

5) „Biblioteca Română din Freiburg“, aflată sub patronajul legionarilor;

6) „Colonia română din Berlinul de vest“, compusă din elemente de diferite nuanțe politice, ostile R.S. România.

*

La puțin timp de la înființare, conducerea U.A.R.G. a fost acaparată de legionarii antisimiști (Racoveanu Gheorghe, Acrivu Gheorghe, Nagacevschi Constantin, Orendovici Mircea şi alții). Acest fapt a nemulțumit pe legionarii simişti, care au trecut la acțiuni de compromitere a legionarilor antisimişti, cu scopul de a prelua conducerea. Lupta pentru şefie a dus, practic, la diminuarea activității U.A.R.G. şi, astfel, la imposibilitatea organizării de acțiuni comune, așa cum se preconizase inițial.

La compromiterea U.A.R.G., atât față de emigrație, cât şi față de autorități, o contribuție însemnată a avut conducerea Comitetului Național Român (C.N.R.) din Paris, care, prin intermediul lui Lepădatu Aurel, a demascat caracterul fascist al organizației şi a cerut autorităților vest-germane să-i anuleze mandatul de persoană juridică. Ca urmare, în anul 1961, autoritățile vest-germane au interzis U.A.R.G. organizarea unei manifestații publice cu ocazia zilei de 24 ianuarie. Măsuri similare au fost luate şi după această dată, fapt ce a contribuit, printre altele, la autodizolvarea U.A.R.G.

Pentru evitarea autodizolvării organizației, elemente legionare active din R.F. a Germaniei au apelat la fostul general Ion Gheorghe, ca acesta să preia conducerea U.A.R.G. şi să intervină pe lângă autoritățile de la Bonn [ca] să nu anuleze organizației dreptul de persoană juridică. Avându-se în vedere influența de care Ion Gheorghe se bucura în rândul emigrației, s-a scontat pe o atragere masivă de membri la activitatea U.A.R.G. Cu toate acestea, după mai mulți ani de conducere, în care timp nu s-au organizat progrese pe linia reactivizării emigrației române, Ion Gheorghe a cerut înlocuirea sa din postul de preşedinte, sub pretextul că este ocupat cu probleme personale. Din nou s-a creat o situație critică, care a pus U.A.R.G. în situația de a nu-şi putea îndeplini obligațiile statutare.

În această situație, Tribunalul din Bonn a pus în vedere conducerii U.A.R.G. că va proceda la dizolvarea acesteia, având în vedere atât lipsa de activitate, cât şi faptul că de la începutul anului 1966 nu se ținuse nici o adunare generală pentru darea de seamă şi alegerea noului comitet (conform statutului, dacă adunarea generală nu are loc în fiecare an, până la sfârşitul lunii martie organizația se dizolvă de la sine).

Ținând seama de posibilitățile de control pe care le oferă această organizație față de cetățenii români stabiliți în R.F. a Germaniei, Tribunalul din Bonn a revenit asupra hotărârii luate şi a numit un comitet provizoriu, în frunte cu legionarul Mihăilescu Virgil, însărcinat cu organizarea adunării generale şi alegerea noului comitet. Astfel,

la 28 octombrie 1967 (ultimul termen dat de Tribunalul de la Bonn) a avut loc, în clădirea Bibliotecii Române din Freiburg, adunarea generală a U.A.R.G., la care au participat 14 membri şi 7 delegaţi, din totalul de 28. O parte din asociaţiile românilor din R.F. a Germaniei au trimis delegaţii scrise prin care s-au declarat de acord – „în necunoştinţă de cauză“ – cu comitetul ce urma să fie ales. Aşa a procedat şi legionarul Golea Traian din partea „Asociaţiei românilor din sud-estul Germaniei“.

În timpul discuţiilor, legionarii s-au dovedit mai activi decât restul delegaţilor. Ei au criticat situaţia existentă şi au propus remedierea ei. De exemplu, legionarul Acrivu Gheorghe a remarcat că:

„în rândul membrilor U.A.R.G. domneşte haosul şi discordia. Armonia suferă din cauza atitudinii incalificabile a unor membri şi a neînţelegerilor apărute între conducătorii unor grupări, ca cele dintre Tase Gheorghe, preşedintele «Asociaţiei românilor din sud-estul Germaniei», şi Nicola Andrei, preşedintele «Asociaţiei românilor liberi din Germania», dintre conducerea «Bibliotecii Române din Freiburg» şi organizaţia emigranţilor români din această localitate etc. Pe de altă parte, publicaţiile emigraţiei române nu mai dau nici o importanţă acestei organizaţii, lucru ce se observă în ultima vreme şi la «Stindardul», condus de Emilian Ion“.

Pentru reactivarea U.A.R.G., legionarul Acrivu Gheorghe a propus ca, în noul comitet, să fie cooptaţi numai conducătorii organizaţiilor mari ale emigranţilor români din R.F. a Germaniei, elemente active şi influente, capabile să conducă treburile emigraţiei, iar ca preşedinte să fie aleasă persoana cea mai în vârstă.

În scopul argumentării necesităţii reactivării acestei organizaţii şi convingerii participanţilor la întrunire să sprijine acţiunea propusă, Acrivu Gheorghe a afirmat că: „compromiterea U.A.R.G. convine guvernului de la Bucureşti, care doreşte să constate că emigraţia se descompune şi nu poate acţiona ca un tot unitar“.

Pentru a evita formarea unui comitet numai din legionari, s-a propus menţinerea pe mai departe a reprezentanţilor „Asociaţiei românilor liberi din Germania“, care sunt mai bine cotaţi, atât de emigranţii români, cât şi de unele cercuri influente de la Bonn.

Argumentele lui Acrivu Gheorghe au reuşit să convingă pe participanţii la întrunire asupra necesităţii găsirii unei platforme comune de acţiune şi a renunţării la poziţiile anterioare, care au constituit principala cauză a lipsei de activitate a U.A.R.G.

Delegaţii au adoptat, în general, o poziţie rezervată, angajându-se formal să susţină acţiunile viitoare.

Înainte de începerea lucrărilor adunării şi pentru a nu putea fi contestate voturile participanţilor, s-a cerut celor prezenţi achitarea cotizaţiilor restante (de menţionat că, din numărul de 21 membri prezenţi, numai Zăpârţan Vasile şi Popa Ion aveau cotizaţiile achitate la zi, iar restul, conform statutului, nu avea dreptul la vot deliberativ, fapt pentru care a fost necesară măsura de mai sus).

La propunerea lui Acrivu Gheorghe, susţinut de preotul Zăpârţan Vasile, avocatul Tase Gheorghe şi alţii, au fost aleşi în noul Comitet următorii:

1) Mihăilescu Virgil, preşedinte (legionar),
2) Acrivu Gheorghe, vicepreşedinte (legionar),
3) Balotescu Bordea, vicepreşedinte (fost ofiţer),
4) Tase Gheorghe, secretar general (legionar),
5) Pârvulescu Florian, casier (legionar).

Comisia de cenzori

1) Dr. Popa Ion, preşedinte (legionar),
2) Călinescu Ilie, membru,
3) Lica Adam, membru (simpatizant legionar).

*

În calitate de preşedinte al U.A.R.G., Mihăilescu Virgil a convocat pentru a doua zi o şedinţă, cu scopul de a stabili programul de lucru al organizaţiei.

Cu această ocazie, s-au precizat următoarele:

a) Cheltuielile ocazionate de organizarea unor acţiuni mai mari să fie suportate de membrii asociaţiilor subordonate U.A.R.G., pentru a se evita cererea de subvenţii de la Bonn. Mihăilescu Virgil a susţinut că este nevoie să se recurgă la această măsură pentru a nu mai da autorităţilor vest-germane posibilitatea de a se amesteca în treburile interne ale organizaţiei.

b) Toate serbările asociaţiilor emigranţilor români din R.F. a Germaniei să se facă sub auspiciile U.A.R.G. În acest sens, s-a stabilit ca la 10 mai 1968 să fie organizate acţiuni ale asociaţiilor românilor din Köln, Freiburg şi München şi să răspundă de acest lucru legionarii: Acrivu Gheorghe, Mihăilescu Virgil şi Tase Gheorghe.

c) Fituica „Uniunea“, oficiosul U.A.R.G., să apară în condiţii mai modeste decât până acum, dar cu mai multă regularitate. Acrivu Gheorghe s-a oferit să se ocupe personal de editarea şi difuzarea fituicii respective.

d) Atragerea emigranţilor români în jurul bisericii deservită de preotul legionar Popa Dumitru, care va fi recunoscut oficial şi de către U.A.R.G. S-a luat această măsură întrucât s-a constatat că preotul Popa Dumitru se străduieşte să realizeze o apropiere între legionarii simişti şi antisimişti. În plus, preotul este sprijinit în activitatea sa şi de comandanţii legionari Apostolescu Victor, Gârneaţă Ilie şi Nagacevschi Constantin.

După terminarea lucrărilor prilejuite de adunarea generală, Mihăilescu Virgil a afirmat, într-un cerc restrâns de legionari, că „acţiunile viitoare vor urmări în primul rând întărirea unităţii dintre camarazi şi continuarea luptei împotriva duşmanilor, adică a elementelor care se dau de partea Bucureştiului“, dând exemplu, în acest sens, pe emigrantul Paul Miron.

În privinţa împăcării legionarilor simişti cu cei antisimişti, un rol activ îl joacă în prezent legionarii Mihăilescu Virgil şi Nagacevschi Constantin, care au sarcina

să efectueze contacte şi să propage ideea unității de acțiune, pe baza intereselor comune.

În ideea de mai sus, legionarii au inițiat în ultima perioadă mai multe acțiuni. Convocarea adunării generale a U.A.R.G. şi alegerea noului comitet de conducere se înscrie pe linia măsurilor generale de reorganizare a emigrației, sub conducerea şi controlul legionarilor. Aceasta rezultă şi din analiza componenței actuale a comitetului de conducere nou ales, format în cea mai mare parte din legionari. Cooptarea în comitet a unor elemente nelegionare este un aspect formal, în scopul de a atrage în organizație un număr cât mai mare de elemente nelegionare din emigrație, care să constituie masă de manevră.

Se constată că reactivizarea U.A.R.G. a avut loc după întrunirea legionarilor simişti de la Madrid, din luna august 1967, şi, în principiu, în acțiunea de mai sus au fost respectate hotărârile adoptate de către comandamentul simist, deşi în marea lor majoritate participanții la adunarea generală a U.A.R.G. au constituit-o legionarii antisimişti. Aceasta dovedeşte că, în prezent, în anumite situații se renunță la principiul de grup, în scopul găsirii căilor de apropiere şi de organizare de acțiuni comune cu caracter anticomunist.

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 106, vol. 2, f. 110–115.

140

1968 martie 20. Raport al Serviciului „A“ referitor la activitatea desfăşurată şi măsurile propuse pentru îmbunătățirea muncii de contrainformații radio

Consiliul Securității Statului — Strict secret
D.G.T.O.I. Serviciul „A“
Nr. 474500 din 20 martie 1968

Raport
privind activitatea desfăşurată de Serviciul „A“ şi măsurile propuse a fi luate pentru îmbunătățirea muncii de contrainformații radio

Sarcinile principale ale Serviciului de contrainformații radio din cadrul C.S.S. constau în identificarea, localizarea şi neutralizarea agenturii care foloseşte, pentru comunicarea în exterior a informațiilor, mijloace de transmisie radio.

Pentru îndeplinirea acestor sarcini, apreciem că un serviciu de contrainformații radio este necesar să fie în primul rând dotat cu aparatură la un nivel tehnic corespunzător, încadrat cu personal specializat, capabil să poată face față cu succes problemelor multiple care trebuie rezolvate în timp de pace și suficient de suplu pentru a-și modifica cu ușurință structura pentru nevoile din timp de război.

În M.A.I., în anul 1949 a fost creată o mică unitate care se ocupa cu rezolvarea problemelor de contrainformații radio, ea dezvoltându-se apoi ca urmare a sarcinilor sporite pe această linie.

În cadrul acestei unități, activitatea de filaj radio (depistarea emisiunilor clandestine) era în acea perioadă extinsă, iar sarcinile se puteau îndeplini în mod satisfăcător, deoarece nu se punea încă problema transmiterii informațiilor prin sistemul „acțiune rapidă".

În perioada 1955–1965, activitatea de contrainformații radio s-a desfășurat în cadrul grupului de coordonare a unor state socialiste europene, în scopul acoperirii reciproce a teritoriului acestora, prin radiofilaj și goniometrie.

La 1 mai 1965, datorită rezultatelor slabe obținute în cadrul colaborării, a înmulțirii numărului de emisiuni rapide și a slabei perspective a dotării cu aparatură eficientă, s-a hotărât ieșirea din colaborare.

După reorganizarea Serviciului „A", sarcina de contrainformații radio s-a redus numai la anumite intervenții (ascultare, goniometrare), ca urmare a eventualelor sesizări ale direcțiilor informativ-operative, și la supravegherea unor obiective și reprezentanțe diplomatice, prin receptoare de bandă largă.

S-a desființat total activitatea de radiofilaj permanent și și-a încetat activitatea rețeaua goniometrică pe unde scurte, formată din cele patru puncte gonio fixe teritoriale (București, Timișoara, Târgu Mureș, Iași).

Din sectoarele de contrainformații radio din cadrul Serviciului „A" s-a păstrat numai cel ce se ocupă cu controlul stațiilor radioamatorilor și un compartiment goniomobil, care să poată acționa la ordin în teren.

În afară de aceste sarcini, Serviciul „A" rezolva și problemele de transmisiuni ale Consiliului Securității Statului, în special cu fostele regiuni de securitate.

Din analiza critică a activității desfășurate în cei trei ani de la reorganizarea Serviciului „A", au rezultat în primul rând unele deficiențe privind folosirea mai judicioasă a cadrelor existente, a lipsei de inițiativă privind urmărirea radio a unor obiective sau a unor zone din țară, a unei documentări mai eficiente privind modul de rezolvare a acestor probleme de către alte state, a unei colaborări mai strânse cu direcțiile informativ-operative.

Cu toate aceste lipsuri proprii, din analiza temeinică a activității de până acum se desprind unele concluzii, pe care le raportăm:

a) Dotarea și încadrarea actuală a Serviciului „A" nu face posibilă sesizarea activității radio a agenturii străine din țara noastră. Se poate afirma că în prezent

agentura străină poate să transmită prin radio informații din orice localitate din țară, fără a putea fi sesizată și eventual localizată, deoarece depistarea acestora nu intră în sarcinile actuale ale Serviciului „A“.

Serviciul „A“ are în prezent obligația de a clarifica numai unele informații pe această linie, obținute din munca informativ-operativă.

b) Concentrarea la București a întregii activități face să nu se poată acoperi, din punct de vedere al controlului și supravegherii radio, o suprafață cât mai mare din teritoriul țării, deficiență compensată în foarte mică măsură prin deplasarea echipelor mobile în țară.

c) Lipsa unui radiofilaj chiar într-un sistem foarte restrâns, temporar și prin sondaj, în gamele de frecvențe posibil a fi folosite de agentură, a dus la definitiva rămânere în urmă privind cunoașterea actualelor sisteme de lucru ale centrelor de spionaj.

Deși un filaj radio redus la numai câteva posturi nu poate da rezultate substanțiale, totuși, cunoașterea rețelelor de spionaj și a sistemelor lor de lucru considerăm că este necesară atât pentru a găsi mijloace adecvate de muncă contrainformativă în timp de pace, cât și într-o eventuală situație excepțională, când activitatea de spionaj se intensifică.

d) Suspendarea funcționării celor patru puncte gonio a dus la lipsa de finalizare a unor probleme, în dese situații fiind necesar a se trimite echipe gonio-mobile în țară, lucru lipsit de operativitate și costisitor.

e) Aparatura din dotarea Serviciului „A“ este depășită, fabricată în perioada 1950–1955 și nu este eficace în descoperirea lucrului cu aparatura modernă cu care este dotată agentura statelor imperialiste.

Astfel, receptoarele de trafic și goniometrele, care constituie baza tehnică a activității de contrainformații radio, pe lângă faptul că au vechimea între 13–15 ani, posibilitățile funcționale reduse nu permit detectarea unor sisteme moderne de transmisie a informațiilor (modulație în frecvență, S.S.B. etc.) și au un grad foarte redus de automatizare.

Deficiențele în structura organizatorică și dotare au ieșit pregnant [în evidență] cu ocazia aplicației [cu] partidă dublă M.A.I. – M.F.A. din noiembrie 1967 de la Brașov.

Lipsa unei aparaturi automatizate corespunzătoare și a unui sistem de filaj radio în zonă a făcut ca depistarea emisiunilor radio făcute de cercetașii desantați să nu poată fi executată decât într-o foarte mică măsură.

Dat fiind concluziile raportate, propunem:

1. Activitatea de contrainformații să fie orientată în special pentru depistarea și localizarea emisiunilor făcute de agentura de pe întreg teritoriul țării și să nu se aștepte să se acționeze la sesizările direcțiilor operative.

Datorită faptului că teritoriul țării noastre este puțin întins, el nu permite o amplasare eficientă a unor centre de radiorecepție.

Pe de altă parte, inexistența unei aparaturi automate de recepție, transmitere a comenzilor către goniobază și goniometre ar face imposibilă descoperirea amplasamentului radiostațiilor clandestine.

Dat fiind că în asemenea condiții nu se poate accepta reluarea activității de filaj manual în undă indirectă a gamelor de frecvență, posibil a fi folosite de către agentură pentru transmiterea informațiilor, și analizând cum poate fi îndeplinită totuși sarcina contrainformativă radio, s-a ajuns la concluzia generalizării concepției de **supraveghere zonală prin aparatură a teritoriului țării și în special a orașelor**.

Acest lucru este ușurat astăzi, în condițiile noii reîmpărțiri administrativ-teritoriale, deoarece vor exista mai multe centre din care se poate desfășura activitate de contrainformații radio.

Pentru realizarea supravegherii zonale a teritoriului, în special a municipiului București și a orașelor reședință de județ, se vor folosi mijloace tehnice electronice, care vor permite sesizarea apariției în eter a emisiunilor radio din zona apropiată acestora.

Dintre aceste dispozitive electronice amintim:

– Receptoarele de bandă largă „Acvila", care supraveghează și sesizează lucrul stațiilor de emisie într-o zonă cu raza până la 200–300 m. În prezent dispunem de 12 bucăți receptoare de bandă largă cehoslovace, care supraveghează o bandă limitată în gama undelor scurte, sunt de tip vechi și total insuficiente ca număr.

Direcția a XIII-a va putea studia și realiza construcția a noi receptoare de bandă largă, perfecționate pentru toate gamele de frecvență și pentru diferitele sisteme de transmitere a informațiilor.

– Dispozitivul „Cerber", care într-o primă formă a fost construit în cadrul Serviciului „A", se instalează lângă apartamentele celor suspecți, pentru a semnala efectuarea unor emisiuni radio din apartamentul respectiv.

– Dispozitivul „Eti", care se instalează discret în receptorul radio folosit de cel suspectat și care retransmite ceea ce se ascultă în receptor.

Va trebui ca această metodă sau altele de acest gen să se extindă mult în viitor, cunoscând că la ora actuală transmiterea în sens unic (centru-agent) a mesajelor de instruire și dirijare de către centrele de spionaj ale agenturii, fără ca agenții să confirme recepția, este una dintre metodele cele mai sigure și mai comode.

Fac obiectul cercetărilor științifice dispozitivele „Sideral", care, instalate pe clădirile înalte din zona orașelor, la comanda dată de centrul de recepție, vor contribui la localizarea emisiunii clandestine sesizată într-o zonă de receptoarele de bandă largă „Acvila".

Posedăm unele date că asemenea gen de aparate sunt construite și de către organul corespondent din R.P. Bulgaria și că folosirea lor a fost concretizată prin prinderea unui agent care transmitea informații pe cale radio din R.P. Bulgaria.

Raportăm că în prezent există domenii care nu sunt abordate de Serviciul „A" sub aspectul controlului, cum ar fi acelea ale supravegherii rețelei electrice, ale cărei

circuite pot fi folosite ca mijloace de transmitere a mesajelor, a controlului emisiunilor transmise prin teleimprimatoare în rețeaua radio, a controlului gamelor de unde ultrascurte în care pot avea loc legături radio impersonale, recepționarea transmisiilor efectuate în condițiuni mobile de către agenți etc.

Va fi necesar ca în viitor să ne îndreptăm atenția şi asupra acestor aspecte, folosind în principal aparatura tehnică propusă în prezentul material sau pe care o vom putea concepe în viitor.

În acest sens, s-au făcut prevederi de fonduri în propunerile de dotare pentru perioadele 1969–1970, 1971–1975, propuneri prezentate spre aprobare Consiliului Securității Statului.

Paralel cu activitatea de contrainformații radio ce se va desfăşura în concepția folosirii intense şi generalizate a tehnicii de supraveghere, se va utiliza pe scară redusă, la reşedințele inspectoratelor județene de securitate, şi sistemul de filaj manual al gamelor, după un plan întocmit de centru pentru întreaga țară. Se vor urmări în special emisiunile locale, care, datorită tăriei lor şi apropierii de punctele de recepție, vor ieşi în evidență din mulțimea de posturi recepționate în bandă şi vor putea fi sesizate de operatori.

Pentru edificarea asupra locului de amplasare al stațiilor recepționate, se vor da spre măsurare goniobazei comenzile, transmițându-se prin rețeaua de transmisiuni radio.

Rezultatele reieşite din acest filaj sumar şi rapid vor depinde în mare măsură de timpul destinat acestei activități şi de numărul şi pregătirea operatorilor ce vor fi folosiți pentru a putea acoperi o cât mai mare gamă de frecvență.

În cadrul acestei activități, se va conta mult şi pe „sarcini de urmărire“ date operatorilor de la centrul din Bucureşti sau teritoriu, care constau în supravegherea permanentă a unor frecvențe unde au fost sesizate emisiuni suspecte şi pe care ar trebui să mai apară agentul în eter.

Aceste sarcini se vor uşura mult şi eficacitatea va fi mai mare în momentul când vom importa sau se vor construi în laboratoarele proprii ale Consiliului Securității Statului receptoare panoramice, care vor permite vizualizarea unor sectoare cât mai mari de bandă de frecvențe, atât în unde scurte, cât şi [în] unde ultrascurte.

Serviciul „A“ va urmări periodic, recepționând şi în undă indirectă, activitatea centrelor de spionaj străine, pentru a putea trage concluzii asupra frecvențelor de legătură, intensității lucrului şi sistemelor de emisiuni folosite de acestea.

Din decembrie 1967 au fost organizate pentru informare trei posturi de radiofilaj pentru urmărirea activităților de spionaj străine cunoscute (Frankfurt, München, Londra, Cipru, Taiwan, Atena etc.), cu care ocazie s-a constatat o oarecare intensificare a activității acestora şi mărirea numărului de apariții în eter a emisiunilor cu acțiune rapidă şi unilaterală.

S-au interceptat circa 375 emisiuni radio efectuate de radiocentrele enumerate mai sus şi 28 emisiuni radio cu caracteristici deosebite. Aceste emisiuni, dintre care 7 cu „acțiune rapidă“, nu au putut fi goniometrate pentru a le putea cunoaşte apartenența, deoarece rețeaua gonio nu este pusă în funcțiune.

Se sesizează, de asemenea, apariția în eter a unui număr însemnat de radiograme transmise prin teleimprimator sau telegrafic la viteze mari și foarte mari.

Stațiile ce transmit mesaje prin radio vor putea fi localizate dacă vor fi puse în funcțiune cele patru puncte goniometrice fixe.

Pentru stabilirea în zonă restrânsă a amplasamentelor emisiunilor, pentru efectuarea de radiofilaj, urmărire sau goniometrare în condiții mobile, precum și pentru rezolvarea altor probleme pe linie de radio ce se ivesc în București sau [în] țară, va fi necesar un compartiment „gonio-mobil“, care trebuie să fie bine dotat cu aparatură semiautomată sau automată, compartiment care de fapt finalizează acțiunile de contrainformații radio în zonă restrânsă.

Aparatura goniometrică folosită în prezent când se acționează în teren este mult depășită și uzată fizic, ea fiind aprovizionată de peste 12 ani. Este greu de a rezolva sarcinile operativ și eficace, în condițiile moderne de transmitere a informațiilor, cu goniometre mobile construite după principii vechi (cadru rotit manual) și cu goniometre de corp construite cu lămpi, voluminoase, riscând deconspirarea operatorului în acțiune și ratarea misiunii.

Suntem în posesia unor date și s-a propus procurarea de către D.G.I.E. a unui goniometru de construcție modernă, cu posibilități multiple, producție a firmei Telefunken.

De asemenea, au fost contractate trei goniometre automate mobile sovietice.

În ceea ce privește controlul activității stațiilor de radio legale care activează pe teritoriul țării noastre, ca stațiile radio oficiale (aviație civilă, marină comercială, poștă etc.), stațiile radioamatorilor, stațiile reprezentanțelor diplomatice, considerăm că este absolut necesar a fi efectuat prin sondaj, pentru a constata dacă acestea sunt folosite de către operatorii lor în scopuri dușmănoase.

În plus, Serviciul „A“ va trebui să îndeplinească sarcina asigurării legăturilor radio între aparatul central și inspectoratele județene de securitate și al legăturilor prin teleimprimator, problemele de organizare-mobilizare ale unităților ce vor lua naștere la război și asigurarea întreținerii întregii aparaturi din dotarea serviciului pe plan central și teritorial.

2. Ținând seama de sarcinile ce se impun, numărul actual de cadre existente în aparatul central face ca toate aspectele muncii de contrainformații radio să se desfășoare în limite restrânse, ineficace.

Raportăm că în prezent, exclusiv pentru munca de contrainformații radio, sunt folosite 81 cadre, dintre care 73 în aparatul central, iar 8 la cele două inspectorate județene de securitate Iași și Timiș.

Modul detaliat de folosire în prezent al acestor cadre din Serviciul „A“ este arătat în anexa nr. 1*.

---

* Nu se publică.

În cazul aprobării de către conducerea Consiliului Securității Statului a concepției de muncă raportată mai sus, este necesar ca statul de organizare al Serviciului „A“ să fie suplimentat cu cadre, necesare atât extinderii unora dintre compartimentele existente, cât și încadrării fiecărei județene de securitate cu minimum unul sau două cadre, după importanța orașului de reședință. Aceste cadre teritoriale, împreună cu cei patru radiotelegrafiști din rețeaua de securitate, vor trebui ca cel puțin în raza orașului de reședință județeană să desfășoare activitate contrainformativă radio bazată în special pe mijloace tehnice.

Pentru a putea angrena în munca de contrainformații radio pe operatorii destinați rețelei de transmisiuni radio, care se ocupă de rețeaua de teleimprimatoare și activitatea de cifrare, va fi necesar a suspenda serviciul de noapte, urmând a se organiza două schimburi cu câte 2 operatori.

Ar urma ca pentru îndeplinirea sarcinilor Serviciului „A“ să se aprobe o suplimentare cu cadre, după cum urmează:

– 34 cadre în aparatul central;

– 6 cadre pentru reședința de județ Târgu Mureș;

– 28 cadre pentru 14 reședințe de județ mai importante (fostele regiuni);

– 23 cadre pentru restul de 23 reședințe de județ;

Total: 91 cadre.

Justificarea folosirii cadrelor pentru activitatea viitoare a Serviciului „A“ este făcută în anexa 2* a acestui raport.

Privitor la cadrele ce vor fi necesare, raportăm că cca 90% din total trebuie să fie pregătite în radiocomunicații, radiofilaj și radiogoniometrie.

De astfel de cadre se simte nevoia și în alte sectoare de activitate ale C.S.S. (Serviciul „E“) și în acest sens se elaborează împreună cu Direcția Învățământ un plan de instruire ce va fi înaintat spre aprobare Consiliului Securității Statului.

În legătură cu spațiul necesar desfășurării activității Serviciului „A“, raportăm că în prezent nu dispunem de un sediu corespunzător cerințelor tehnice și organizatorice, dar s-au luat măsuri de a fi prevăzut în cadrul clădirii ce se construiește pentru sediul Direcției a XI-a.

În elaborarea acestor propuneri s-a ținut seama de:

– stadiul actual al acestui sector de activitate al C.S.S.-ului, care în forma actuală de organizare nu poate să-și aducă contribuția la depistarea agenturii serviciilor de spionaj străine;

– unele rezultate pozitive obținute de organul de contrainformații radio al C.S.S. din R.P. Bulgaria, care se pare că are o organizare asemănătoare cu cea propusă de către Serviciul „A“;

– de faptul că majoritatea statelor dezvoltate dispun în sectorul de apărare de un aparat de contrainformații radio bine încadrat și dotat;

– de experiența obținută cu ocazia aplicației comune cu M.F.A. din noiembrie 1967.

---

* Nu se publică.

Raportăm că prin reorganizarea muncii în forma propusă nu întrevedem o rezolvare integrală a muncii de contrainformații radio, dar față de nivelul actual se va realiza o mai bună rezolvare a sarcinilor serviciului şi se va putea avea o imagine mai clară asupra activității de contrainformații făcute în scop de spionaj de pe teritoriul țării noastre.

Cauza principală pentru care nu se pot preconiza rezultate maxime este datorată caracteristicilor de propagare a undelor radio şi a existenței emisiunilor rapide.

Totuşi, prin sporirea numărului de cadre, îmbunătățirea organizatorică a serviciului şi dotarea cu tehnică modernă ce va fi realizată în viitorii anii, va creşte considerabil potențialul de acțiune al serviciului, reuşindu-se ca marea parte a teritoriilor oraşelor principale din țara noastră să fie supravegheate tehnic şi implicit să fie cunoscută zona în care o anumită emisiune a avut loc.

În asemenea condiții se vor putea concentra posibilitățile tehnice de restrângere continuă a zonei, urmând ca, în situația reapariției în eter a emisiunii clandestine, toate forțele să fie concentrate în vederea localizării acesteia.

În ceea ce priveşte planul de perspectivă, considerăm că activitatea de contrainformații radio este necesar să fie extinsă mai substanțial, atât în aparatul central, cât şi la nivelul județelor.

Această extindere ar urma să fie efectuată eşalonat după anul 1970, eşalonare condiționată de dotarea tehnică şi de pregătirea cadrelor de specialitate.

Extinderea activităților se va face având la bază în general aceeaşi concepție, completată eventual cu alte activități ce vor fi impuse ca necesitate, reieşite din munca dusă până la acea dată.

În scopul îmbunătățirii viitoare a activității de contrainformații radio, supunem spre dezbatere şi aprobare Consiliului Securității Statului următoarele:

1. Reluarea activității de contrainformații radio în cadrul Serviciului „A“, activitate necesară depistării şi localizării emisiunilor clandestine, şi repunerea în funcțiune a gonio-bazei. Legătura între aparatul central şi cele patru puncte gonio să se facă prin circuite telefonice folosite în exclusivitate. Costul acestor circuite va fi de circa 2.200.000 lei anual.

2. Aprobarea concepției de a se supraveghea zonal teritoriul R.S. România, punându-se în special accent pe folosirea unei aparaturi adecvate acestei activități.

3. Aprobarea propunerilor de dotare cu aparatură tehnică, dotare prevăzută în planurile de perspectivă ce urmează a fi înaintate spre aprobare Consiliului Apărării.

În aceste planuri s-a prevăzut aparatură pentru acțiunea de C.I.R. [contrainformații radio – n.n.], după cum urmează:

– plan suplimentar	1969–1970	7.501.000 lei
– plan cincinal	1970–1975	18.624.000 lei
– plan cincinal	1975–1980	15.533.000 lei

4. Suplimentarea schemei Serviciului „A“ cu 34 cadre ofițeri și a inspectoratelor județene de securitate cu 57 cadre.

5. Intensificarea schimbului de experiență pe această linie cu specialiști din cadrul M.F.A. și cu organele corespondente ale C.S.S. din R.P. Bulgaria.

6. Direcția Generală de Informații Externe și Direcția Generală de Contraspionaj să ne pună la dispoziție date privind metodele folosite de serviciile de spionaj străine împotriva țării noastre pe această linie, precum și informații privind aparatura folosită în acest scop.

Față de cele raportate rugăm ordonați.

Șeful Serviciului „A“
Lt. col.,
Șerbănescu Romeo

A.C.N.S.A.S., fond documentar, dosar nr. 88, vol. 2, f. 358–370.

141

1968 aprilie 16. Raport referitor la activitatea Direcției a III-a din Direcția Generală de Contraspionaj

Direcția Generală de Contraspionaj — Strict secret
Direcția a III-a — 16 aprilie 1968

Raport
privind activitatea Direcției a III-a

Indicațiile conducerii superioare de partid, precizate cu toată profunzimea și claritatea de Plenara C.C. al P.M.R. din iunie 1967, și analizele făcute ulterior cu cadrele de bază ale Consiliului Securității Statului ne-au fost de un real sprijin în munca noastră, clarificându-ne multe probleme și mobilizându-ne în realizarea noilor sarcini la nivelul dezvoltării construcției socialiste, puse în fața organelor de contraspionaj de către partid.

Directiva muncii de securitate, ordinele și indicațiile Consiliului Securității Statului ne-au ajutat să ne perfecționăm munca, să luăm măsuri mai calificate și să analizăm cu mai multă profunzime activitatea elementelor dușmănoase dusă împotriva orânduirii noastre.

Una din preocupările noastre de seamă a fost revizuirea bazei de lucru, reanalizarea situației fiecărui informator din rețea și a acțiunilor informative.

Au fost reținute în atenție elementele cele mai pretabile la activitatea de spionaj, din rândul cetățenilor români și străini. Totodată, s-a procedat la trecerea în categoria de informatori sau colaboratori a foștilor agenți, precum și la abandonarea celor fără posibilități pe linie de contraspionaj.

Ne-am concentrat forțele în mod deosebit în direcția descoperirii și documentării activității cadrelor și agenților serviciilor de spionaj.

S-a pus mai mult accent pe utilizarea eficientă a tuturor posibilităților de pătrundere în clandestinitatea dușmanului, pe exploatarea situațiilor operative favorabile și inițierea de acțiuni cu perspectivă.

Apreciem că orientarea noastră în organizarea și desfășurarea muncii este în concordanță cu indicațiile conducerii superioare de partid, cu directivele și ordinele Consiliului Securității Statului.

Acest fapt este oglindit și în conținutul planurilor de muncă ale serviciilor și direcției, aprobate de conducere, în care au fost precizate obiectivele ce trebuie să stea în atenția aparatului, măsurile concrete pe fiecare linie sau problemă de muncă, asigurându-se totodată o eșalonare în timp a finalizării celor mai importante acțiuni, precum și realizarea altor măsuri prin care să obținem informații despre preocupările și modul de lucru al dușmanului.

Conducerea direcției a acordat o atenție deosebită muncii de instruire a aparatului din centrală și teritoriu, punându-se accent pe înțelegerea și realizarea corespunzătoare a sarcinilor ce [le] avem de executat, ceea ce a dus la obținerea unor progrese pe linia îmbunătățirii stilului și metodelor noastre de muncă, atât la nivelul cadrelor de conducere, cât și al ofițerilor operativi.

Acționăm mai calificat, cu mai multă îndrăzneală, stimulați fiind de promptitudinea cu care Consiliul Securității Statului abordează și soluționează problemele concrete ale muncii de contraspionaj.

Faptul că am eliminat din preocupările noastre multe activități fără profil de contraspionaj, în care nici nu avem competența necesară (contrabandă etc.), a permis să realizăm unele progrese și pe linia specializării aparatului, să imprimăm muncii un caracter mai operativ și ofensiv.

În cele ce urmează, vrem să raportăm Consiliului Securității Statului care este situația actuală a activității de contraspionaj, să prezentăm într-o formă sintetizată problemele mai deosebite reieșite cu ocazia controlului și a analizelor efectuate recent la nivelul serviciilor și cea ținută de tov. președinte cu șefii de servicii și birouri, concluziile ce le-am desprins cu privire la activitatea viitoare și modul în care apreciem că ar putea fi soluționate unele din cerințele stringente pe care le ridică munca noastră.

Ca urmare a folosirii mai judicioase a informatorilor, a altor mijloace de care dispunem și cu concursul efectiv al D.G.T.O.I. și Direcției a IX-a, au fost realizate lucrări îndrăznețe, de mare răspundere și utilitate, prin care s-au obținut materiale

edificatoare despre sarcinile şi felul în care lucrează cadrele şi agenţii de spionaj ce activează în rezidenţele din unele reprezentanţe diplomatice la Bucureşti şi au fost procurate materiale prezentând interes pentru organele de partid şi de stat privitoare la politica, economia şi sistemul de apărare al R.S. România.

Cu sprijinul organelor de anchetă a fost documentată activitatea mai multor cetăţeni români şi străini care au desfăşurat spionaj economic şi politic, cum sunt: Kobielschi, Stepan, Moldvai, Montza, Beer şi alţii, deferiţi justiţiei şi condamnaţi pentru culegere de informaţii economice şi politice, iar recent au fost arestaţi cetăţeanul vest-german Koopman şi românul Gheta Ion pentru aceleaşi motive, urmând să fie trimişi în justiţie.

S-a reuşit, de asemenea, ca pe lângă curmarea acţiunilor criminale ale acestora, să fie recuperate parte din daunele aduse economiei naţionale. De exemplu, în cazul Montza a fost recuperată suma de 50.000 dolari, plus 1.369.000 lei, iar în cazul Kobielschi se află în curs o combinaţie prin care se va recupera încă o sumă de 250.000 dolari. Unele din elementele antrenate în asemenea activităţi au fost recrutate de organele noastre şi folosite cu bune rezultate.

Într-un număr însemnat de acţiuni s-a ajuns la un stadiu avansat de documentare a activităţii elementelor urmărite, atât în Bucureşti, cât şi în teritoriu, ceea ce va permite finalizarea lor într-un timp apropiat. În acest fel raportăm că se prezintă lucrurile în acţiunea dusă asupra unui medic din judeţul Constanţa, despre a cărui activitate s-au strâns date concludente că lucrează pentru un serviciu de spionaj; acţiunea dusă asupra unui aşa-zis turist şi a legăturilor lui din R.S. România, care, pe baza informaţiilor obţinute în lucrare, putem afirma că în scurt timp va fi finalizată pozitiv; sunt pregătite condiţiile pentru arestarea unui comerciant străin care culege informaţii economice etc.

De asemenea, au fost obţinute date concludente despre faptul că şi alţi cetăţeni străini şi români se îndeletnicesc cu culegerea de informaţii, urmând ca acestea să fie aprofundate şi clarificate, cum sunt cazurile unui inginer de la Braşov şi ale unor imigranţi greci din Bucureşti, Bacău şi Botoşani, despre care în ultimul timp s-au obţinut date că diplomaţii au trecut la recrutarea şi folosirea lor informativă.

S-a obţinut un volum mare de date, din care rezultă că reprezentanţele diplomatice deţin un rol important în ansamblul activităţii de spionaj, în unele cazuri toţi diplomaţii având obligaţia să culeagă informaţii. Spre exemplu, ambasada americană are instrucţiuni de la centrală ca toţi diplomaţii să culeagă informaţii din toate domeniile de activitate, indiferent de organul de care aparţine şi pe linia căruia mai raportează datele obţinute.

Cunoaştem mai bine corelarea dintre acţiunile iniţiate şi dirijate din exterior cu cele ce se desfăşoară pe teritoriul ţării noastre. Există o legătură neîntreruptă între aceste acţiuni, al căror mecanism, în cazurile descoperite de noi, arată legătura dintre diplomaţii spioni şi turiştii, comercianţii, ziariştii etc., care se îndeletnicesc cu activităţi potrivnice ţării noastre.

Diplomații americani, englezi și francezi se ocupă nu numai de refacerea unor vechi legături, ci în primul rând cu punctarea, studierea și influențarea diferitelor persoane care prezintă importanță pe linia culegerii de informații și, în acest sens, fac totul pentru a ajunge la un asemenea rezultat. Se pune accent deosebit pe pătrunderea prin intermediul acestora în rândul oamenilor de știință și al specialiștilor din domeniul tehnico-economic, precum și în alte medii interesante pentru serviciile de spionaj.

Mare atenție se acordă persoanelor care, prin natura atribuțiunilor lor, vin în contact cu diferite secrete de stat și, în același timp, călătoresc frecvent peste hotare, fapt care oferă condiții pentru a se acționa asupra celor pretabili, precum și pentru realizarea legăturii cu persoanele angrenate deja în culegerea de informații.

Raportăm că deținem date din care rezultă că diplomații turci, greci și italieni dirijează agentură în interiorul țării noastre și exploatează în scopul obținerii de informații orice persoană, indiferent de pregătirea și competența ei. Deși sunt în lucru cazuri concrete pe aceste linii, noi am făcut prea puțin pentru a descoperi acești agenți și a documenta activitatea diplomaților respectivi.

Probleme deosebite se ridică pe linia spionajului vest-german și israelian, care au largi posibilități de a culege informații despre țara noastră. Acestea folosesc intens exploatarea informativă a persoanelor ce emigrează și a celor ce vin să ne viziteze țara, reușind astfel să obțină un mare volum de date, pe care le întregesc și verifică în permanență. Suntem în posesia multor exemple pe această linie, iar cel mai recent este cazul lui Fucs, reținut la Brașov în timp ce fotografia unele obiective militare. Din declarațiile sale rezultă interesul și preocuparea spionajului vest-german pentru culegerea de informații politice și militare din R.S. România.

Cu toate că au fost luate unele măsuri mai bune în ultimul timp, pentru a descoperi acțiunile puse la cale de aceste servicii de spionaj, ele nu se ridică la nivelul cerințelor, mai ales în județele în care există o bază numeroasă de persoane de naționalitate germană și evrei, în rândul cărora diplomații statelor respective, acreditați la București, și-au creat legături pe care le exploatează informativ. Unele dintre acestea sunt cunoscute și lucrate de serviciile III din județe, dar o mare parte sunt în afara preocupărilor noastre.

Suntem conștienți că, pe aceste linii, trebuie să îmbunătățim sistemul nostru de a munci, atât în cadrul direcției, dar mai ales în teritoriu, unde nu dispunem de o rețea informativă plasată și capabilă să sesizeze aspectele ce interesează securitatea statului.

Desigur că nu putem fi satisfăcuți de rezultatele obținute, întrucât, comparativ cu acțiunea intensă ce se desfășoară, cu formele de a acționa și mijloacele folosite de către diferitele servicii de spionaj, contramăsurile pe care noi le inițiem sunt încă limitate, atât sub aspectul volumului, cât și al diversității lor.

Cu toate progresele realizate pe linia perfecționării stilului nostru de muncă, încă nu am reușit să înlăturăm fenomenele de șablonizare în finalizarea unor acțiuni,

recrutări de străini etc., deoarece rezolvarea este concepută adesea de un număr restrâns de cadre, în loc ca acest lucru să fie făcut de însişi lucrătorii care răspund de cazurile respective.

Şefii diferitelor compartimente au făcut prea puţin pentru a-i obişnui şi obliga pe lucrători să acţioneze nu ca simpli executanţi, ci să devină coordonatori ai întregului proces din acţiuni, cât şi ai tuturor forţelor angajate.

Drept urmare, activitatea desfăşurată pe linia descoperirii agenturii duşmane şi a prevenirii scurgerii de informaţii către exterior nu este încă satisfăcătoare.

Un alt neajuns al muncii noastre constă în faptul că măsurile ce se întreprind în anumite acţiuni prin care sunt lucraţi cetăţeni străini sunt orientate, în cele mai multe cazuri, spre descoperirea ca spion a elementului respectiv, pierzându-se din vedere că activitatea potrivnică statului nostru ar putea fi prevenită şi curmată şi pe calea unor recrutări sau a compromiterii şi îndepărtării din ţară a celor în cauză, înainte ca aceştia să-şi poată pune planurile în aplicare.

Randamentul muncii noastre este redus şi ca urmare a ritmului lent şi anevoios în care sunt adaptate măsurile la aspectele noi ce intervin în modul de a acţiona al duşmanului, cât şi ca urmare a faptului că ne mai dispersăm forţele într-un însemnat număr de lucrări de mică importanţă.

Analizând situaţia reţelei informative, apreciem că Direcţia a III-a dispune de un număr însemnat de informatori capabili să rezolve în bune condiţiuni sarcinile pe profilul muncii noastre. Sunt folosiţi ca informatori oameni din cele mai diferite medii, cu pregătire variată, în majoritate intelectuali, inclusiv academicieni şi alţi oameni de ştiinţă, artă şi cultură, marea majoritate cunoscători de limbi străine.

Aşa este informatorul „Crin“, prin intermediul căruia am obţinut documente de mare valoare pentru statul nostru; informatoarea „Mary“, cu ajutorul căreia am stabilit o legătură cu un serviciu de contraspionaj, pătrunzând într-un domeniu de activitate al acestuia; informatorii „Petrescu Ştefan“, „Richard“, „Müller“, „Popescu“, „Florescu“ şi încă un număr însemnat, cu care am iniţiat şi desfăşurăm combinaţii informativ-operative cu rezultate bune.

Având în vedere cerinţele crescânde ale muncii, ne preocupăm în continuare de completarea reţelei cu elemente cu reale posibilităţi de informare din rândul cetăţenilor români şi străini şi depunem eforturi în vederea înlăturării deficienţelor semnalate în instruirea, dirijarea şi verificarea informatorilor.

Dacă în general la nivelul direcţiei s-a înregistrat o îmbunătăţire simţitoare în instruirea şi dirijarea informatorilor, sunt unele servicii în care munca pe această linie se duce încă nesatisfăcător, cum sunt serviciile 1, 2 şi 6.

Faptele ne-au dovedit însă că randamentul scăzut dat în muncă de anumiţi informatori, care, deşi capabili, nu reuşesc să rămână în contact cu elementele urmărite, mai ales din rândul diplomaţilor, se datorează în mare măsură şi lipsei unor date de dezinformare pe care să le pună la dispoziţia acestora atunci când li se cer.

La noi a devenit aproape regulă ca informatorii să nu furnizeze informații diplomaților și altor străini – chiar dacă acestea sunt uneori de domeniul public – până când nu întreabă ofițerul cu care are legătură, pretextând fie că nu cunosc problema, întrucât nu intră în sfera lor de activitate, fie că au nevoie să se mai gândească sau să se documenteze. În acest fel, informatorii organelor de securitate fac notă aparte de marea masă a celor pe care cadrele și agentura serviciilor de spionaj îi contactează sistematic și astfel, prin conduita lor reticentă, se deconspiră. Un diplomat american a apreciat în felul următor comportarea unor informatori ai noștri:

„Salariații români de la oficiile diplomatice sunt suspectați, deoarece în discuții și mai ales la întrebările ce li se pun evită răspunsurile, revenind după o perioadă de timp, ceea ce înseamnă că se consultă cu organele de securitate".

Pe de altă parte, practica potrivit căreia prin informatorii noștri trebuie doar să aflăm ce probleme stau în atenția serviciilor de spionaj, ce date concrete sunt interesate acestea să obțină și prin cine anume, ne-a dovedit că, procedând în acest fel, nu avem posibilitatea să preluăm inițiativa în controlarea activității cadrelor și agenților spionajului străin.

Ne dăm seama că pentru a asigura succesul este necesar ca măsurile de acest fel să fie întemeiate pe o cunoaștere cât mai concretă a planurilor dușmanului, diferențiat pe țări și etape, cunoscut fiind că tematica informațiilor căutate este variată, în raport de interesele statului respectiv, și în funcție de aceasta să pregătim informatorii noștri, pe care să-i dirijăm pe lângă agenții sau cadrele serviciilor de spionaj.

Nu am depus suficient efort, iar în viitor va trebui să o facem, pentru a asigura continuitate în folosirea unor informatori prin care se inițiază combinații de dezinformare sau pătrundere la dușman, întrucât în cele mai multe cazuri legătura cu aceștia se întrerupe ca urmare a faptului că instituția unde lucrează nu-i mai trimite în străinătate sau îi transferă în sectoare care nu le permit contacte cu persoanele urmărite pe linie de contraspionaj. Inițiativa lucrătorilor noștri și a multora din șefi nu a fost satisfăcătoare.

Desigur că în activitatea noastră cu rețeaua informativă sunt și alte lipsuri. Nu avem suficienți informatori de calitate care să acopere întreaga bază de lucru, mai ales pe linie germană, aceeași situație existând și în teritoriu; verificarea rețelei informative s-a făcut sporadic; mai există încă ofițeri care nu asigură o instruire calificată informatorilor din legătură. Aceste deficiențe le cunoaștem și suntem hotărâți ca, prin măsurile ce le vom lua în scurt timp, să le eliminăm din activitatea noastră.

Neajunsuri mari pentru munca de contraspionaj am avut și **în domeniul sintetizării și interpretării informațiilor**.

Din datele care sunt în posesia noastră cunoaștem cu certitudine că agenții și cadrele serviciilor de spionaj desfășoară o muncă sistematică și de mare amploare pentru coroborarea și interpretarea datelor fragmentate obținute pe diverse căi, în baza cărora trag concluzii foarte apropiate de realitate. Edificator în acest sens este sistemul de lucru al atașaților militari, care au reușit să determine caracterul și amplasarea a peste

75% din numărul unităților militare aparținând Ministerului Forțelor Armate, prin sistematizarea informațiilor culese în decursul mai multor ani, precum și existența la aproape toate ambasadele a unor ample cartoteci în care sunt concentrate cele mai diferite date privind toate sectoarele de activitate.

Cu toate că am întocmit unele materiale de sintetizare a informațiilor obținute despre activitatea serviciilor de spionaj american, englez, vest-german, acțiunile atașaților militari etc., acestea nu sunt suficiente, neexistând o activitate permanentă pe această linie.

Întotdeauna ne-am prevalat de lipsa de oameni, în loc ca, folosind mai judicios forțele existente, să fi acordat atenția necesară și acestei laturi a activității ce o desfășurăm.

Una din preocupările de seamă ale Direcției a III-a este de a asigura maximum de operativitate în realizarea anumitor măsuri informativ-operative, corespunzător gradului mare de mobilitate ce se constată în activitatea diplomaților, comercianților, turiștilor și altor categorii de cetățeni străini urmăriți pentru spionaj.

Potrivit actualelor reglementări, pentru realizarea unor lucrări tehnice oricât de simple, care implică mânuirea aparaturii acustice, optice sau foto, ori pentru mărirea mobilității în efectuarea supravegherii operative, sunt necesare multiple operațiuni între unități, ceea ce duce adesea la pierderea unor momente operative favorabile.

Acest neajuns ne străduim să-l înlăturăm în primul rând pe calea prevederii din timp a eventualelor acțiuni și a locurilor unde urmează să se desfășoare, pentru a amplasa, după necesități, cu concursul organelor specializate, mijloace adecvate.

Apreciem că [prin] măsura luată în ultimul timp, de dotare a unității noastre cu un anumit gen de aparatură și specializare a unui număr de ofițeri operativi – pentru început, iar treptat întregul efectiv – în mânuirea acesteia era foarte necesară, multe din neajunsurile pe această linie vor putea fi înlăturate în viitor.

Studiem, de asemenea, posibilitatea lărgirii numărului de informatori care să fie instruiți și să li se încredințeze anumite mijloace tehnice pentru a înregistra în mod secret discuțiile cu persoanele urmărite sau pentru amplasarea la sediile ori domiciliile unor diplomați, precum și în alte locuri frecventate de elementele aflate în atenție, cum ar fi restaurante, hoteluri sau gazde particulare. Experiența ne-a dovedit că pe această cale pot fi obținute informații deosebit de valoroase.

Se impune cu necesitate prezența unor ofițeri în însăși obiectivele care concentrează importante secrete de stat, precum și în cele care sunt vizitate frecvent de cetățeni străini. Datorită nerezolvării introducerii unor ofițeri acoperiți în asemenea obiective, informații importante, care necesitau intervenția imediată din partea organelor de securitate, și-au pierdut valabilitatea până la realizarea legăturii obișnuite dintre informator și ofițerul cu care lucrează.

Raportăm că noi am luat și unele măsuri de ordin organizatoric, impuse de nevoile îmbunătățirii muncii.

La propunerea noastră, Consiliul a aprobat funcționarea Serviciului triere-dispecerat străini, care ne dă posibilitatea exploatării mai complete a datelor obținute

de întregul aparat operativ în procesul supravegherii informative generale a străinilor şi selecționării mai judicioase a cazurilor mai importante, care necesită a fi supuse urmăririi informative speciale. În acest mod, noi considerăm că vom putea îmbunătăți munca de urmărire şi depistare a spionilor care folosesc calea turismului pentru a pătrunde în România.

Rezultatele obținute până la această organizare sunt departe de a satisface, iar una din cauze a fost şi lipsa unui sistem de selecționare a suspecților.

Această măsură este în concordanță şi cu schimbările intervenite recent în situația operativă, având în vedere că în perioada ce urmează, beneficiind de prevederile Decretului de amnistie şi grațiere, vor veni în țară mulți fugari români, inclusiv dintre cei semnalați anterior că au avut tangență cu serviciile de spionaj sau conducerile diferitelor grupări contrarevoluționare din exterior, motiv pentru care vor trebui să stea în atenția organelor de securitate.

Indispensabilă pentru o muncă eficientă în direcția prevenirii scurgerii de informații către serviciile de spionaj şi a descoperirii persoanelor folosite de acestea este coordonarea măsurilor informativ-operative ce se întreprind în problema cetățenilor români care călătoresc peste hotare.

S-a stabilit cu certitudine că, încă înainte ca anumiți cetățeni români să efectueze călătorii în străinătate, rezidenții din cadrul misiunilor diplomatice, intrând în contact cu persoane din această categorie, punctează pe cele cu posibilități informative şi înaintează centralelor de spionaj fişe despre acestea.

Aflându-se în exterior, mulți cetățeni români sunt contactați sistematic de către cadre sau agenți ai serviciilor de spionaj, cu concursul cunoştințelor ce le au printre persoane emigrate sau fugite din țara noastră ori a unor străini care ne-au vizitat cu diferite ocazii.

În acest fel s-a procedat cu un inginer de la un institut de construcții, care, aflându-se într-o țară din Occident, prin intermediul unei rude a fost pus în contact cu un serviciu de spionaj, încredințându-i sarcini de îndeplinit în țara noastră. Aproximativ s-a procedat şi cu un alt inginer, care, aflându-se la specializare, a intrat în atenția unui serviciu de spionaj. Sunt cunoscute şi alte cazuri, unele elucidate, altele în curs de verificare, dar apreciem că organele de securitate controlează foarte slab această problemă.

Faptele au confirmat că neconcentrarea într-un singur loc a informațiilor obținute despre această categorie de persoane nu permite desprinderea unor concluzii edificatoare privind acțiunile întreprinse de serviciile de spionaj sau contraspionaj străine.

O altă consecință a descentralizării muncii informativ-operative în rândul cetățenilor români care călătoresc peste hotare constă în neexploatarea, pe măsura cerințelor şi a posibilităților, a condițiilor existente în vederea inițierii sau dezvoltării unor combinații pe linia pătrunderii în centrele de spionaj ori a dezinformării cadrelor şi agenților acestora.

Ineficiența divizării atribuțiunilor apare evidentă şi dacă se analizează rezultatele obținute pe linia aplicării H.C.M. 957/966. Deşi de la intrarea în vigoare a acesteia au trecut aproape doi ani, numărul semnalărilor ce interesează securitatea statului este extrem de mic.

Neajunsurile semnalate mai sus diminuează forța combativă a aparatului pe linia prevenirii scurgerii de informații către dușman.

Înființarea, în cadrul Consiliului Securității Statului, a unui colectiv care să coordoneze măsurile de supraveghere generală a cetățenilor români care merg în străinătate şi îndeosebi a specialiştilor, va determina desfăşurarea unei munci calificate şi continue în scopul prevenirii scurgerii de informații la dușman pe această cale şi descoperirea persoanelor asupra cărora s-a acționat.

Cu toate că pe linia realizării prevederilor instrucțiunilor de cooperare au fost obținute unele rezultate, nu a fost soluționată principala problemă, şi anume pătrunderea în serviciile de informații. De regulă se cooperează în anumite lucrări izolate, ceea ce nu permite cunoaşterea pe ansamblu a posibilităților de care dispunem, rămânând neexploatate multiple căi prin care s-ar putea ajunge la dușman. Desigur că şi Direcția a III-a poartă o mare răspundere, dar, indiferent cine este de vină, trebuie să trecem cu hotărâre la organizarea realizării acestei importante sarcini. Noi, cei din Direcția a III-a, vom face totul pentru rezolvarea acestei probleme.

La realizarea multora dintre măsurile cu caracter de contraspionaj, o contribuție prețioasă o aduc şi celelalte unități ale Consiliului Securității Statului.

Aşa cum am mai arătat, în cooperare cu organele tehnice şi cele de supraveghere operativă, au fost executate lucrări care s-au soldat cu obținerea de informații valoroase. De asemenea, aceste unități au contribuit la documentarea activității unor elemente urmărite, care au fost arestate şi deferite justiției.

Apreciem însă că trebuie să realizăm mai mult pe linia cooperării cu celelalte unități ale Consiliului Securității Statului.

Raportăm că, deşi s-a făcut un mare progres pe linia aplicării Instrucțiunii de cooperare cu toate unitățile operative ale Consiliului, nu suntem însă satisfăcuți pe deplin şi apreciem că la unele din insuccesele noastre a contribuit şi lipsa de cooperare în toate împrejurările şi problemele necesare.

Este adevărat că în ultima vreme am inițiat planuri şi acțiuni concrete cu organele de filaj şi tehnice, cu Direcția I, a II-a şi a IV-a şi în special cu D.G.I.E. Discuțiile ce le-am purtat cu conducerea acestor unități ne-au ajutat şi pe unii şi pe ceilalți să găsim multiple posibilități de cooperare, din care munca are de câştigat.

Mai sunt însă probleme nesoluționate, ca paralelisme şi suprapuneri, dar cu sprijinul Consiliului vom ajunge la rezultatele dorite.

În ceea ce priveşte una din sarcinile majore ale contraspionajului – pătrunderea cu agentură în serviciile de spionaj, împreună cu D.G.I.E., suntem în curs de elaborare a unui plan pe care-l vom supune spre aprobare Consiliului. Apreciem că şi această sarcină, deosebit de grea, cu forțe unite, o vom realiza.

În acest plan va trebui – după părerea noastră – să consemnăm măsuri de natură să asigure urmărirea în străinătate a unor cadre şi agenţi ce sunt în atenţia organelor noastre, precum şi urmărirea unor cetăţeni români pe timpul cât se află în afara graniţelor ţării. Desigur, este vorba de acţiuni care se încadrează în Instrucţiunile de cooperare şi care să asigure un flux continuu în urmărirea ce o ducem, şi anume din interior spre străinătate şi invers. Planul să conţină şi sarcini de procurare de informaţii politice, economice, tehnice, ştiinţifice şi militare necesare D.G.I.E., precum şi realizarea unor studii şi recrutări de informatori cu posibilităţi în aceste domenii.

Apreciem utilă primirea unor chestionare în baza cărora să putem instrui informatorii şi cere informaţii necesare altor unităţi.

Fiind vorba de cooperare şi, în acelaşi timp, de procedeele de lucru ale serviciilor de spionaj, apreciem ca slab aportul în activitatea de contraspionaj pe linia controlului radio şi a scrisului ascuns. Atât Serviciul „A“, cât şi Direcţia a XII-a, până în prezent nu au fost în măsură să depisteze nici una din legăturile agenturii din R.S. România cu centrele de spionaj.

În legătură cu filajul – aşa cum am arătat deja – aportul adus a fost substanţial în multe privinţe, mai ales pe linia urmăririi comercianţilor, turiştilor şi a cetăţenilor români.

Pe linia diplomaţilor însă – datorită desigur şi Direcţiei a III-a, care nu a dat suficiente date –, rezultatele nu sunt cele dorite. Aici se manifestă încă rutină şi şablonism. Lucrătorii de filaj nu se socotesc participanţi cu drepturi depline la soluţionarea cazului în lucru, din care cauză acordă mare atenţie aspectului formal al acţiunii, nu conţinutului ei.

O contribuţie importantă în urmărirea duşmanului ar putea aduce filorii, care să fie specialişti şi în folosirea aparaturii acustice, fotografieri şi filmări, astfel încât să poată efectua, de la distanţă convenabilă, ascultări în locuri descoperite, filme, fotografii, necesare documentării acţiunii informative.

Una din problemele de mare actualitate este ca filajul să acorde maximum de preocupare descoperirii procedeelor de legătură impersonală, folosite neîndoielnic mai ales de diplomaţii străini.

În cooperarea cu Serviciul „D“, suntem de părere ca, în afară de cazurile concrete în care conlucrăm deja sau în care vom conlucra în viitor, să extindem acţiunea pe un plan mai general, în baza unor tematici, şi anume de a înarma informatorii noştri cu date de dezinformare necesare în acţiunile noastre de penetrare, cât şi de păstrare a contactului cu cadre şi agenţi ai serviciilor de spionaj.

Sunt desigur şi multe alte cerinţe care se pun în ce priveşte cooperarea nu numai cu unităţile menţionate, ci şi cu celelalte, care într-un fel sau altul pot contribui la descoperirea spionilor şi prevenirea scurgerii de informaţii către duşman şi la realizarea altor sarcini ale organelor de securitate.

Ne dăm seama că în primul rând iniţiativa trebuie să fie a noastră şi ne angajăm să avem o asemenea iniţiativă.

În legătură cu munca de contraspionaj în teritoriu, raportăm că serviciile III din unele județe, ca cele din Cluj, Ploiești, Constanța și altele, s-au angrenat mai serios în realizarea sarcinilor ce le revin, reușind să finalizeze anumite acțiuni sau să progreseze în documentarea unor cazuri aflate în lucru.

În ansamblu însă, în județe s-a desfășurat o slabă activitate pe linie de contraspionaj, ceea ce denotă că nici Direcția a III-a nu a făcut tot ce era necesar pentru dinamizarea acestui aparat.

Deși în multe cazuri ofițeri ai Direcției noastre s-au deplasat în teritoriu cu sarcina de a contribui la selecționarea lucrărilor ce prezintă importanță pe diferite linii, prilej cu care au fost stabilite măsuri precise, încadrate în termene, datorită lipsei de preocupare pe plan local însă, în multe situații acestea au rămas nerealizate. Citățm un exemplu, printre multe altele existente, care arată cu câtă lipsă de răspundere sunt tratate sarcinile. La Tg. Mureș există în lucru un caz foarte important – „Andrei" –, care periodic vine din Germania și face contacte cu persoane asupra cărora avem date că se ocupă cu culegerea de informații. Deși planul întocmit de comun acord prevede măsuri care să asigure clarificarea cazului, „Andrei" a venit în R.S. România și nu au fost luate măsurile prevăzute în plan, a venit a doua oară și tot nu au fost luate măsuri, a venit și a treia oară și la fel a fost tratat. Desigur că dintr-un asemenea mod de urmărire nu rezultă nimic bun.

Nu există suficientă preocupare nici pentru valorificarea posibilităților de care dispun organele județene pentru realizarea unor combinații informative, de pătrundere în exterior sau spre oficiile diplomatice din București.

Unii dintre inspectorii șefi nu se antrenează în activitatea de contraspionaj, motivând în fel și chip, lăsând pe lucrătorii de la serviciile III să se descurce cum pot.

Direcția a III-a, și în primul rând cadrele cu muncă de conducere, nu a ridicat în fața Consiliului această problemă și nu a propus măsuri de sancționare atunci când a constatat lipsă de răspundere în executarea sarcinilor.

În afara unei acțiuni susținute pe linia determinării ofițerilor din serviciile III din județe de a se angrena cu toată seriozitatea în realizarea atribuțiunilor ce le revin, este necesară și o perfecționare a dotării acestui aparat cu mijloace adecvate, dintre care pe prim plan considerăm că trebuie situată tehnica operativă complexă.

Noi vom acorda mai multă atenție specializării ofițerilor care lucrează pe linie de contraspionaj în județe și asigurării stabilității în muncă a acestora, cu atât mai mult cu cât în urma reorganizării mulți dintre șefii serviciilor și secțiilor III sunt nou promovați.

Ne propunem ca în perioada ce urmează să întărim rolul de coordonator al Direcției a III-a pe linia muncii de contraspionaj din județe. Printr-o participare directă, va trebui să asigurăm rezolvarea celor mai importante lucrări, astfel încât ordinele Consiliului Securității Statului să fie realizate întocmai și la timp.

Acestea sunt principalele probleme pe linie de contraspionaj pe care am considerat să le raportăm Consiliului, având în vedere că multe aspecte referitoare

la activitatea curentă au fost raportate şi cu ocazia încheierii controlului şi [a] analizei făcute de tov. preşedinte cu şefii de servicii şi birouri, care ne-au fost de un real ajutor.

Suntem conştienţi că în activitatea noastră există şi alte neajunsuri cărora trebuie să le acordăm toată atenţia.

Vom reanaliza modul de a se lucra în multe din acţiunile ce le avem, unde încă mai există deficienţe pe linia îndeplinirii planurilor de măsuri ce se întocmesc; unele din sarcini nefiind puse la timp de acord cu schimbările ce intervin în activitatea urmăriţilor şi din această cauză suntem puşi în situaţia de a acţiona pe căi greşite şi se întârzie documentarea şi finalizarea lor, multe din informaţii clarificându-se doar parţial.

Un accent deosebit este necesar să punem pe descoperirea legăturilor impersonale folosite de cadrele şi agenţii serviciilor de spionaj, dat fiind faptul că deţinem deja unele indicii că anumiţi diplomaţi spioni folosesc o asemenea cale de culegere de informaţii.

În ceea ce priveşte pregătirea profesională şi militară a ofiţerilor operativi, deşi s-au făcut progrese simţitoare, trebuie să perseverăm în a introduce în tematica de învăţământ la locul de muncă probleme cât mai legate de realitate, care să fie dezbătute şi soluţionate în cadrul seminariilor.

Va trebui să creăm condiţii mai bune pentru însuşirea de către ofiţeri a limbilor străine, a particularităţilor istorice, geografice, politice şi economice privitoare la ţările de care se ocupă.

Un accent deosebit este necesar să punem pe întărirea disciplinei şi a vigilenţei aparatului în executarea ordinelor, pe compartimentarea muncii şi eliminarea unor manifestări de pălăvrăgeală pe seama problemelor ce le avem de rezolvat.

Atât noi, cei din conducerea Direcţiei, cât şi ofiţerii cu funcţii de răspundere, trebuie să continuăm perfecţionarea stilului şi metodelor noastre de muncă cu subordonaţii şi să eliminăm lipsurile pe care încă le mai avem în ceea ce priveşte controlarea cu mai multă exigenţă a executării ordinelor ce se dau, a dezvoltării simţului de răspundere şi personalităţii în muncă a ofiţerilor din subordine, pentru a imprima muncii de contraspionaj un caracter mai operativ şi mai ofensiv.

În baza propunerilor făcute de către numeroşi ofiţeri în şedinţele de analiză menţionate şi a indicaţiilor date de tov. preşedinte, a fost completat planul de muncă al Direcţiei cu noi sarcini, pe care ne vom strădui să le realizăm la nivelul cerinţelor actuale ale muncii.

Asigurăm Consiliul Securităţii Statului că vom munci cu toată perseverenţa şi priceperea pentru a executa întocmai ordinele şi indicaţiile în vigoare, cât şi pe cele [pe] care le vom primi cu prilejul acestei analize, conştienţi fiind că, în acest mod, contribuim la realizarea politicii partidului nostru, la opera de întărire a orânduirii noastre socialiste.

Întrucât membrii Consiliului au primit ca material documentar pentru această analiză şi procesul verbal al şedinţei cu şefii de servicii şi birouri, ţinută de tov. preşedinte, raportul prezentat constituie, conform ordinului primit, o sinteză în care ne-am străduit să includem principalele probleme de contraspionaj, pentru a le supune dezbaterii şi a obţine sprijinul necesar în rezolvarea lor în bune condiţiuni.

Şeful Direcţiei a III-a
General-maior,
Cosma Neagu

A.C.N.S.A.S., fond documentar, dosar nr. 88, vol. 4, f. 395–409.

142

1968 iunie 8. Referat întocmit de Consiliul Securităţii Statului asupra abaterilor săvârşite de unii ofiţeri din fosta Direcţie regională de securitate Banat

Consiliul Securităţii Statului — Secret
Nr. 13/90.935/8 iunie 1968

Referat
privind abaterile săvârşite de unele cadre din
fosta Direcţie regională de securitate Banat

Plenara Comitetului Central al Partidului Comunist Român din 22–25 aprilie 1968 a dezbătut probleme de o însemnătate excepţională pentru perfecţionarea activităţii economico-sociale, îmbunătăţirea învăţământului de toate gradele, întărirea capacităţii de apărare a ţării şi ridicarea pe o treaptă superioară a democraţiei socialiste în ţara noastră.

Condamnând cu toată fermitatea ilegalităţile şi samavolniciile comise în decursul anilor împotriva unor activişti de partid şi de stat, de către unele elemente abuzive şi aventuriere, în frunte cu Drăghici Alexandru, documentele plenarei au scos în evidenţă necesitatea respectării cu stricteţe a legalităţii, înfăptuirii perseverente a principiilor justiţiei, respectului faţă de normele de conviеţuire socialistă şi ale demnităţii umane, specifice societăţii noastre.

Dezbaterile care au avut loc în cadrul Consiliului Securităţii Statului pe marginea documentelor recentei plenare a Comitetului Central al Partidului Comunist au prilejuit

concluzii şi învăţăminte preţioase pentru activitatea noastră de viitor, pentru excluderea cu desăvârşire a posibilităţilor de repetare a abuzurilor şi ilegalităţilor şi pentru a face din organele de securitate un instrument de luptă împotriva adevăraţilor duşmani ai patriei noastre.

Ele au evidenţiat, totodată, faptul că marea majoritate a cadrelor din Consiliul Securităţii Statului s-au angrenat cu răspundere şi devotament în executarea sarcinilor puse în faţa noastră de conducerea de partid şi de stat, preocupându-se permanent de perfecţionarea cunoştinţelor lor politice, de specialitate, militare şi de cultură generală, având o atitudine corectă în muncă şi în societate.

La data de …*, premergător şedinţei de prelucrare a documentelor Plenarei C.C. al P.C.R. din 22–25 aprilie a.c. în cadrul Inspectoratului de Securitate Timiş, Consiliul Securităţii Statului a adus la cunoştinţa cadrelor din această unitate rezultatul cercetărilor întreprinse ca urmare a abaterilor comise de unele cadre ale fostei Direcţii Regionale de Securitate Banat.

Infracţiunile şi abuzurile grosolane săvârşite la fosta Direcţie Regională de Securitate Banat sunt rezultatul faptului că un număr de ofiţeri cu funcţii de conducere, în loc să fie preocupaţi permanent de îmbunătăţirea activităţii organelor din subordine, au nesocotit obligaţiile de serviciu şi ordinele primite, au încălcat legalitatea socialistă şi cele mai elementare norme ale eticii comuniste.

Pentru a se desprinde concluziile corespunzătoare şi a se trage maximum de învăţăminte, în materialul de faţă sunt prezentate rezultatele cercetărilor întreprinse la fosta Direcţie Regională de Securitate Banat şi măsurile ce au fost luate împotriva celor vinovaţi.

În fosta Direcţie Regională de Securitate Banat şi-au făcut apariţia de mai mult timp, şi mai ales în ultimii ani, unele practici dăunătoare, începând de la abateri, beţii şi diferite genuri de abuzuri, până la ilegalităţi, infracţiuni şi încălcări flagrante ale ordinelor ce reglementează munca de securitate.

Consiliul Securităţii Statului, în urma dezbaterii documentelor Plenarei Comitetului Central al Partidului Comunist Român din iunie 1967, a primit unele sesizări din care rezulta că în cadrul fostului raion de securitate Arad s-au comis o serie de abuzuri, abateri şi încălcări ale regulilor muncii de securitate.

Verificările efectuate au stabilit că problemele semnalate erau reale şi, ca urmare, lt. col. Nedelea Ion, fost şef al raionului de securitate Arad, a fost exclus din partid şi scos din cadrele active ale Securităţii Statului. Totodată, alţi 4 ofiţeri au fost retrogradaţi din grad şi funcţii, faptele lor prelucrându-se cu întregul efectiv al unităţii.

Pentru uşurinţa de care a dat dovadă în verificarea iniţială a sesizărilor primite, pentru inducerea în eroare, prin răspunsul dat Consiliului Securităţii Statului, în care

* Lipsă în text.

arăta că problemele semnalate nu se confirmă, precum şi pentru tolerarea abaterilor unor ofiţeri de la Arad, şeful direcţiei regionale, generalul-maior Steskal Wiliam, a fost sancţionat de Consiliul Securităţii Statului cu „observare“.

Ulterior, Consiliul Securităţii Statului a fost informat despre existenţa şi a altor abateri comise în cadrul fostei Direcţii Regionale de Securitate Banat, fapt ce a impus trimiterea unei comisii care a efectuat o verificare amănunţită a tuturor aspectelor semnalate.

În urma verificărilor, s-a stabilit că unii ofiţeri din unitatea sus-menţionată au încălcat disciplina de partid şi de stat, ordinele şi directivele muncii de securitate, regulile de conspirativitate şi compartimentare a muncii, au întocmit unele documente false şi au dezinformat organul superior.

De asemenea, s-a stabilit că s-au folosit unii informatori pentru procurarea ilegală de valută, că au fost confiscate, în mod abuziv, diferite obiecte şi s-au însuşit diferite bunuri şi sume de bani provenite din confiscări. S-a mai constatat şi faptul că fosta conducere a Direcţiei Regionale de Securitate Banat a admis sustragerea de la controlul vamal a unor persoane ce intrau sau ieşeau din ţară. Aşa cum rezultă din cele de mai sus, unele din aceste fapte au caracter infracţional şi sunt pedepsite de legi.

În continuare, vor fi prezentate principalele abateri şi abuzuri comise în cadrul fostei Direcţii Regionale de Securitate Banat:

– În 1964, la această direcţie de securitate s-a pierdut dosarul de acţiune informativă „Mazacs Ervin“. Generalul-maior Steskal Wiliam nu a luat măsuri pentru a cerceta împrejurările care au dus la pierderea dosarului respectiv, nu a tras la răspundere pe cei vinovaţi şi nici nu a raportat eşalonului superior acest caz. În anul 1966, maiorul Kecskemety Ştefan, fost şef al Serviciului de contraspionaj, maiorul Cimpoiaş Ioan şi căpitanul Kurunczi Gheorghe, din cadrul aceluiaşi serviciu, cu ştirea lt. col. Szabados Ladislau, fost şef al secţiei „C“, au recurs la reconstituirea prin fals a dosarului, cu scopul de a ascunde pierderea celui original. Documentele pentru deschiderea şi închiderea acestui dosar fals au fost aprobate – prin semnătură – de generalul-maior Steskal Wiliam. De menţionat că dosarul pierdut nu s-a găsit nici până în prezent.

De asemenea, s-a recurs la întocmirea de acte false pentru a nu se cunoaşte faptul că informatorii „Bogdan Victor“ şi „Hect Otto“ erau în legătura activă a Serviciului regional de contraspionaj la data trădării şi rămânerii lor în străinătate (primul în anul 1965 şi al doilea în 1966). Astfel, s-au întocmit rapoarte cu date retroactive, din care rezulta că aceştia ar fi fost abandonaţi cu câteva luni înainte de trădare. Unul din rapoartele întocmite în fals a fost aprobat de generalul-maior Steskal Wiliam.

Faptele arătate mai sus întrunesc elementele infracţiunii de pierdere de documente secrete de stat şi fals în acte publice.

În 1967, generalul-maior Steskal Wiliam a aprobat ca fostul informator „Rotaru“, care pleca definitiv din ţară, să scoată un briliant în valoare de circa 28.000 lei, precum şi alte obiecte. Contrar legilor statului, a dispus ca organele vamale să nu facă control

informatorului „Rotaru“ la ieşirea din țară. De asemenea, a mai intervenit ca şi alte persoane să nu fie supuse controlului vamal la plecarea în străinătate, printre care şi pentru o rudă a sa. Procedând în felul acesta, generalul-maior Steskal a săvârşit delictul de sustragere de la vămuire.

Din verificări a rezultat şi faptul că, în august 1967, generalului-maior Steskal Wiliam i s-a prezentat un material obținut prin mijloace tehnice, din conținutul căruia rezulta că informatorul „Rotaru“ şi soția acestuia au hotărât să predea maiorului Kecskemety Ștefan, în schimbul formelor de plecare definitivă din țară, un briliant. Din cercetările efectuate rezultă că nu s-au întreprins măsuri de verificare a acestor aspecte, iar notele cu datele obținute prin folosirea mijloacelor tehnice timp de 9 zile sunt dispărute de la dosar.

În decembrie 1965, generalul-maior Steskal Wiliam a fost sesizat că fiul său – ofițer de miliție –, fiind în stare de ebrietate, a provocat scandal public, cu care ocazie a fost bătut şi i s-au rupt epoleții. Întrucât la restaurant a fost cu un salariat, angajat civil, al regiunii de securitate, l-a chemat pe acesta a doua zi în biroul său, unde l-a înjurat şi l-a bătut, pe motivul că nu l-ar fi apărat pe fiul său. La numai 3 luni după cele petrecute, generalul-maior Steskal Wiliam l-a încadrat pe angajatul civil în corpul subofițerilor, cu gradul de plutonier-major. Şi în acest caz, general-maior Steskal Wiliam a săvârşit o infracțiune pentru care era pasibil de pedeapsă.

General-maior Steskal Wiliam a fost sesizat personal că 17 cadre din subordinea sa, contrar H.C.M. nr. 957/1966 şi ordinelor Consiliului Securității Statului, poartă corespondență cu rude şi alte persoane din străinătate. Cu toate acestea, nu a luat măsuri ca ofițerii respectivi să respecte regulile stabilite şi nici nu a informat eşalonul superior.

Din cercetări a rezultat că bunurile ridicate cu ocazia unor percheziții au fost depozitate la sediul direcției regionale de securitate. O parte din acestea au fost valorificate fără hotărâri judecătoreşti sau ordonanțe confirmate de procuratură. Personal, general-maior Steskal Wiliam a aprobat ca unele cadre de securitate să cumpere obiecte din cele confiscate sau să primească de la străini lucruri sub formă de „cadouri“.

Din materiale certe a rezultat că mr. medic Gornic Gh. a primit, în 1962, 4.000 lei mită de la soția unui arestat, în schimbul promisiunii că îl va scăpa de pedeapsă.

Cu toate acestea, general-maior Steskal Wiliam nu a efectuat verificări corespunzătoare pentru stabilirea adevărului şi luarea măsurilor corespunzătoare. Dimpotrivă, în ultimii patru ani, la propunerea sa, acesta a fost avansat în grad de două ori la excepțional.

În 1962 i-au fost predate maiorului dr. Gornic Gheorghe, pe bază de proces verbal, unele medicamente străine confiscate, fără ca acestea să fie descărcate în mod legal, prin Centrofarm. La data verificării – 1968 – ofițerul nu a putut justifica o parte din medicamentele primite.

Profitând de relațiile neprincipiale ce le avea cu general-maior Steskal Wiliam şi cu lt. col. Lăpuşan Horia, începând din 1958 şi până în prezent maior Gornic Gheorghe

a schimbat 4 locuințe pentru el și părinții săi, în schimbul cărora s-au repartizat altor persoane, din fondul de locuințe al unității, 3 apartamente.

Cu toate că un număr de 109 ofițeri de securitate locuiau în condiții cu totul necorespunzătoare, general-maior Steskal Wiliam a repartizat 8 apartamente unor persoane din alte întreprinderi și instituții, care nu aveau nimic comun cu munca de securitate. De asemenea, a mai repartizat locuințe ofițerilor Toth Iosif și Semlecan Vasile, deși aceștia aveau locuințe proprietate personală, pe care ulterior le-au vândut cu 49.000 lei și respectiv 50.000 lei.

Desfășurând o slabă muncă de control și îndrumare a subordonaților, general-maior Steskal Wiliam nu a luat măsuri pentru a curma practica abuzivă de efectuare a percheziților, confiscărilor și valorificării de bunuri, fără îndeplinirea actelor procedurale legale. Din analiza unui număr de 45 de percheziții efectuate în perioada 1962–februarie 1967 a rezultat că 42 au fost făcute fără acte legale. Verificările au stabilit că în unele cazuri s-a recurs chiar la falsificarea documentelor de confiscare a unor bunuri.

Astfel, în aprilie 1963, prof. dr. Brânzeu Pius a anunțat – din proprie inițiativă – organele de stat (miliția și sfatul popular) că în locuința mătușii sale din Jimbolia (decedată) a descoperit o cantitate de 8,5 kg aur și bijuterii. Mr. Kecskemety Ștefan, împreună cu mr. Bota Gheorghe, deplasându-se la fața locului, au întocmit procesul verbal de constatare și ridicare a aurului. După puțin timp, mr. Kecskemety Ștefan, de acord cu col. Tăurașcu Viorel, urmărind să fie evidențiați și să li se acorde o anumită recompensă bănească, au întocmit un alt proces verbal, în care au consemnat că aurul respectiv ar fi fost descoperit de ei prin muncă informativă. Prin falsul comis, Kecskemety Ștefan împreună cu ceilalți ofițeri au reușit să primească drept „recompensă“ suma de 5.883 lei. Ulterior, când dr. Brânzeu Pius s-a interesat dacă poate primi și el o recompensă pentru predarea, din proprie inițiativă, a aurului către stat, Kecskemety Ștefan l-a avertizat să nu mai vorbească nimănui despre aurul declarat, pentru că altfel „o să fie luat în evidență“.

– În anul 1964, organele Direcției Miliției Regiunii Banat au abandonat pe informatorul Mannhaim Imre pentru faptul că a escrocat o persoană cu suma de 20.000 lei. Fostul maior Kecskemety Ștefan, motivând folosirea acestuia în scopuri informative, a obținut aprobarea general-maior Steskal Wiliam și a col. Tăurașcu Viorel, șeful D.M.R., pentru a-l absolvi de răspundere penală. Pe parcurs, relațiile dintre Kecskemety Ștefan și informator au degenerat în afaceri.

La începutul anului 1967, încălcând legile vamale, sub pretextul muncii de securitate, mr. Kecskemety Ștefan a obținut aprobarea generalului-maior Steskal Wiliam pentru a interveni să i se elibereze turistului vest-german Loch Lombos mărfurile de contrabandă confiscate la vamă. Cu această ocazie, mr. Kecskemety Ștefan a dat câte două ceasuri de mână, un inel și un medalion cu lănțișor de aur mr. Dorobanțu Ilie, șeful P.C.T.F. Stamora, și lui Roșca Nicolae, șeful vămii Stamora. Obiecte similare,

sub formă de cadou, au primit şi mr. Kecskemety Ştefan şi cpt. Kurunkzi Gheorghe de la Loch Lombos.

Mr. Kecskemety Ştefan a înlesnit, prin Mannhaim Imre, comercializarea mărfurilor aduse de turist, iar căpitanului Feraru Constantin, din subordinea sa, i-a ordonat să procure valută cu care să fie plătite obiectele comercializate. În acest scop, cpt. Feraru Constantin, prin lt. maj. Levuța Gheorghe şi 3 informatori, a procurat suma de peste 3.000 mărci vest germane, care apoi a fost scoasă din țară de Loch Lombos.

Pe aceleaşi căi, mr. Kecskemety Ştefan a cumpărat la preţuri derizorii, de la acelaşi turist, un magnetofon şi un aparat de radio cu tranzistoare. De menționat că pentru cumpărarea acestor obiecte, Kecskemety Ştefan a obținut aprobarea generalului-maior Steskal Wiliam, care, prin consimțământul dat, a încălcat ordinele şi directivele muncii de securitate cu privire la relațiile cu străinii.

Pentru a nu se descoperi legăturile de afaceri ce se creaseră între Mannhaim, Lombos şi Kecskemety Ştefan, ofițerul l-a determinat pe turist să părăsească urgent țara, întrucât ar putea să fie implicat în procesul lui Mannhaim, ce se afla în curs de instrumentare la organele procuraturii.

Pentru a se scoate în evidență, mr. Kecskemety Ştefan a ordonat deschiderea formală de acțiuni informative asupra unor elemente a căror situație fusese deja clarificată. Aşa a procedat într-un număr de 8 cazuri deschise la 25 februarie 1967. De asemenea, a înregistrat pe numele său unii informatori cu care, în realitate, nu ținea legătura. A ordonat unor subalterni să înscrie numele său pe note informative, fără să fi participat la întâlnirile cu informatorii.

Rezultă că, sub pretextul intereselor muncii informative, Kecskemety Ştefan şi cadrele care au cunoscut şi sprijinit săvârşirea acestor fapte au comis infracțiunea de abuz în serviciu, fals în acte publice şi trafic de valută, precum şi delictul contra represiunii, prin aceea că, deşi erau organe de urmărire, au sustras de la răspundere penală pe infractorul Mannhaim Imre.

– Fapte grave a săvârşit şi lt. col. Szabados Ladislau, fost şef al Secției evidență operativă. Acesta, pentru a acoperi unele ilegalități, a recurs la falsificarea unor procese verbale de confiscare a unor bunuri de la turişti străini, prin care aceştia atestau că au primit obiectele menționate în documente. Astfel, într-un proces verbal a modificat marca unui ceas „Longines“ cu marca „Fero“, defect, evaluat la 300 lei, şi a adăugat în mod fictiv că ar fi predat un aparat de filmat proprietarului, deşi în realitate nu-l predase. De menționat că, în perioada anilor 1962–1966, Szabados Ladislau nu a depus la organele financiare şi nu a putut să justifice suma de 14.600 lei provenită din confiscări.

Săvârşind astfel de fapte, Szabados Ladislau a comis infracțiunea de abuz în serviciu şi fals în acte publice cu folos material, precum şi infracțiunea de delapidare.

Cu ocazia verificărilor, s-a stabilit că în cadrul fostei Direcții Regionale de Securitate Banat s-au comis abuzuri, ilegalități şi diferite alte abateri de la regulile

muncii de securitate, precum şi de la normele de conduită cetățenească şi de către alte cadre.

– Astfel, în 1960, lt. col. Malea Petru, fost locțiitor şef direcție, în prezent inspector şef al Inspectoratului de securitate județean Caraş-Severin, şi-a comandat prin intermediul căpitanului Kristof Ladislau, la Cooperativa „Progresul" din Timişoara, o garnitură de mobilă în valoare de 18.000 lei. Deoarece calitatea furnirului de care dispunea cooperativa nu i-a convenit, a trimis pe acelaşi ofițer la Caransebeş, de unde a ridicat alt furnir, de calitate superioară. Întrucât, însă, nici acesta n-a corespuns pretențiilor sale, a trimis pe ofițer la Deta, pentru a-l schimba din nou. Ambele transporturi au fost făcute fără plată, cu mijloace auto luate în mod abuziv de la diferite întreprinderi.

Tot în anul 1960 şi-a procurat de la G.A.S. Fântânele, din fostul raion Arad, o garnitură de mobilă de balcon din împletituri, la un preț inferior față de cel din comerț, pentru care a achitat, cu factura nr. 788/1960, suma de 914,67 lei. În anul următor, Direcția de control şi revizie a regiunii Banat a efectuat un control de fond la unitatea menționată mai sus şi, prin procesul verbal nr. 8089/25 noiembrie 1961, a stabilit că garnitura de mobilă cumpărată de ofițer costa cu 1.010 lei mai mult. Şeful Direcției de control şi revizie – Grozavu Ioan – l-a încunoştințat pe ofițer, recomandându-i să plătească diferența de preț, însă, până la data verificărilor, lt. col. Malea Petru nu a clarificat situația.

În decembrie 1967 şi-a confecționat o haină – imitație de piele – la o cooperativă, pentru care a achitat numai suma de 101 lei, în loc de 844 lei, cât trebuia să plătească. Diferența a achitat-o abia în 1968, după începerea verificărilor. La cererea responsabilului cooperativei unde şi-a confecționat haina, lt. col. Malea Petru, în calitate de preşedinte al Comisiei de eliberare a vizelor şi paşapoartelor, a facilitat plecarea acestuia în R.P.U. pentru a doua oară în cursul anului 1967.

A folosit unii ofițeri din subordine pentru a-i rezolva, atât în orele de program, cât şi în timpul lor liber, diverse probleme personale.

Pe fostul şef al biroului din cadrul Serviciului de informații interne, care răspundea de problema învățământ – căpitanul Kristof Ladislau – l-a folosit pentru influențarea unor cadre didactice de la Facultatea de electronică, atât pentru a asigura reuşita fiului său la examenul de admitere, cât şi la promovarea examenelor din anii de învățământ 1965/66 şi 1966/67.

Săvârşind asemenea abuzuri, lt. col. Malea Petru n-a avut tăria morală să ia măsuri împotriva unor subordonați care au săvârşit abateri grave. Aşa, de exemplu, nu a putut să-l tragă la răspundere pe cpt. Kristof Ladislau şi nici pe fostul şef al Serviciului raional Arad – lt. col. Nedelea Ion –, deşi a cunoscut faptele grave ale acestora.

– Lt. col. Lăpuşan Horia, având calitatea de locțiitor director cu problemele administrative, contrar instrucțiunilor în vigoare, a contribuit în perioada 1961–1967 la repartizarea unui număr de patru apartamente unor persoane din alte instituții şi

a permis să se facă unele extinderi şi schimburi de locuințe, de pe urma cărora unele apartamente din fondul M.A.I. au fost înstrăinate.

De asemenea, a intervenit pe lângă general-maior Steskal Wiliam şi i s-a revocat măsura desfacerii contractului de muncă şefului popotei, care comisese mai multe ilegalități, printre care şi delapidarea sumei de 1.800 lei.

Maşina care îl deservea a fost pusă în repetate rânduri la dispoziția unor persoane particulare, în special din cadrul Institutului Politehnic Timişoara, unde a urmat cursurile Facultății de mecanică.

– Maior Bota Gheorghe, adjunct inspector şef al Inspectoratului de securitate județean Timiş, a folosit în timpul programului de muncă mai mulți ofițeri din subordine pentru a-i procura contra cost şi a-i transporta acasă diferite produse agro-alimentare.

În anul 1967 a împrumutat de la cpt. Kristof Ladislau, subordonatul său – care în acelaşi an a fost retrogradat din grad pentru abateri şi abuzuri – suma de 20.000 lei, în scopul cumpărării unui autoturism, sumă pe care în luna mai 1968 nu o restituise încă.

Cerând unor subordonați să-i facă diferite servicii, mr. Bota Gheorghe nu a mai avut tăria morală necesară să-i tragă la răspundere, deşi aceştia au săvârşit mai multe abuzuri şi abateri.

În anul 1963 a participat, împreună cu mr. Kecskemety Ştefan, la ridicarea şi inventarierea aurului şi bijuteriilor găsite de prof. Brânzeu Pius la locuința unei rude. Pentru a fi remunerat cu suma de 800 lei, în mod ilegal a semnat un proces verbal întocmit prin fals.

– Lt. col. Bocăneț Vasile, fost locțiitor şef al Direcției Regionale de Securitate Banat, în prezent adjunct al inspectorului şef din Inspectoratul de Securitate Județean Timiş, a răspuns, până la reorganizarea pe județe, de Secția „C“, compartiment în care au avut loc o serie de nereguli, culminând cu abaterile şi infracțiunile săvârşite de fostul lt. col. Szabados Ladislau. Deşi a cunoscut unele dintre aceste aspecte, nu a luat măsuri pentru prevenirea şi curmarea lor.

A folosit unele obiecte de îmbrăcăminte din garderoba filajului, ca: bocanci, pantaloni, hanorace etc. pentru uz personal şi a cumpărat mai multe obiecte provenite din confiscări, ca de exemplu: costume de buret, de damă şi bărbăteşti, o cămaşă şi altele.

A intervenit pentru ca în casa numitului Well Ştefan, care avea paşaport pentru a părăsi țara, să intre o rudă a sa. În 1967, pe baza relațiilor ce le avea cu un inginer, a permis acestuia să-şi țină autoturismul în garajul conspirat al Serviciului de filaj şi investigații.

– Maior Cimpoiaş Ioan, fost şef de birou la Serviciul de contraspionaj din Direcția Regională de Securitate Banat, apoi şeful Secției a III-a la Inspectoratul de Securitate Județean Arad, primind ordin de la maiorul Kecskemety Ştefan, în anul 1966 a refăcut prin fals, împreună cu căpitanul Kurunkzi Gheorghe, dosarul informativ privind pe

„Mazacs Ervin“, pentru a-l înlocui pe cel original, care a fost pierdut şi despre care nu s-a raportat organelor ierarhic superioare.

De asemenea, tot în anul 1966, maiorul Cimpoiaş Ioan, cu aprobarea maiorului Kecskemety Ştefan, întocmind documentele de abandonare a unui informator a ascuns adevăratul motiv al abandonării, în sensul că, deşi informatorul a dezertat, rămânând în străinătate, în documente s-a menţionat că a fost abandonat pentru motivul că nu are calităţi şi posibilităţi informative.

– Căpitanul Feraru Constantin, fost şef de birou la Serviciul de contraspionaj al Direcţiei Regionale de Securitate Banat, apoi adjunct şef secţie la Inspectoratul de Securitate Judeţean Timiş, a procurat, în cursul anului 1967, din ordinul mr. Kecskemety Ştefan, peste 3.000 mărci vest-germane prin trei informatori, precum şi prin intermediul unui funcţionar de la O.N.T. Deşi i s-a atras atenţia şi cunoştea că această faptă este ilegală, ofiţerul a executat ordinul, predând valuta sus-menţionată lui Mannhaim Imre, care a folosit-o pentru plata unor obiecte de proveniență străină, aduse în ţară de Loch Lombos Ştefan, fugar maghiar.

Tot în cursul anului 1967, căpitanul Feraru Constantin a procurat monedă iugoslavă în valoare de câteva sute de lei, prin Mannhaim Imre. Această monedă a fost predată mr. Kecskemety Ştefan, care la rândul său a dat-o unor persoane ce au plecat în vizită în R.S.F. Iugoslavia.

În timpul cercetărilor – pentru a ascunde realitatea – cpt. Feraru Constantin a mers la informatorii implicaţi în unele din acţiunile sus-menţionate şi i-a prelucrat să nu spună nimic în legătură cu valuta străină procurată.

– Maiorul Simionescu Gheorghe, fost şef al Serviciului de filaj şi investigaţii la Direcţia Regională de Securitate Banat, apoi adjunct şef serviciu la municipiul de securitate Timişoara, a folosit în mod abuziv, în scopuri personale, maşinile ce le avea la dispoziţie serviciul.

A transformat o casă de lucru în locuinţă personală, creând astfel posibilitatea fiicei şi ginerelui său să aibă locuinţă separată.

Încălcând normele de muncă, a scos din garderoba serviciului şi a dat spre folosinţă temporară unor rude ale sale şi lt. col. Bocăneţ Vasile obiecte de îmbrăcăminte, printre care un costum de haine, o scurtă, bocanci etc.

– Maiorul Dobrescu Alexandru, fost locţiitor şef al Serviciului de contraspionaj, apoi şef Secţia III la Inspectoratul de securitate judeţean Timiş, se face vinovat de faptul că, deşi a cunoscut despre actele false care s-au întocmit pentru ascunderea adevăratelor motive ale abandonării informatorului „Bogdan Victor“, care trădase în 1965, nu a raportat acest lucru organelor superioare decât cu ocazia verificărilor din decembrie 1967. A dovedit superficialitate în muncă, neprincipialitate faţă de unele cadre, pe care le-a jignit. În loc să se ocupe de rezolvarea problemelor ce intrau în atribuţiunile sale de serviciu, s-a dedat la o serie de abateri.

Astfel, în anul 1967 a avut o ieşire cu totul nepermisă faţă de prodecanul Facultăţii de filologie din localitate, spunându-i acestuia că ar fi vizitat Ambasada S.U.A. din

Bucureşti, lucru care nu corespunde realității. Scopul acțiunii sale era de „a se face cunoscut“ față de prodecan, pentru ca acesta să-l poată ajuta la nevoie, pe el sau pe alții, cu ocazia susținerii unor examene.

Din verificări a rezultat că mr. Dobrescu Alexandru a cumpărat, prin mr. Kecskemety Ştefan şi lt. col. Szabados Ladislau, unele obiecte din cele ridicate în vederea confiscării de la cetățeni străini, printre care un aparat de radio cu transistoare şi un ceas de mână „Doxa“.

– Căpitanul Mato Ioan-Iosif, fost locțiitor şef serviciu raional Caransebeş, apoi şeful Secției contraspionaj la Inspectoratul de Securitate Județean Caraş-Severin, a dus în toamna anului 1966 la o întreprindere din Arad – pentru tăbăcit – mai multe piei de viței. Directorul întreprinderii i-a atras atenția că fapta sa este pedepsită de lege şi că unitatea, nefiind autorizată a tăbăci piei de viței, va fi pusă în situația de a comite o ilegalitate. Cu toate acestea, ofițerul a insistat cu cererea sa, afirmând că îşi asumă toată „răspunderea“.

Cazul fiind descoperit de organele de miliție, s-a hotărât arestarea muncitorului care a executat lucrarea. Măsura stabilită nu s-a mai luat, deoarece a intervenit pentru aplanare şeful Raionului de securitate Arad.

A mai rezultat că, uneori, cpt. Mato Ioan-Iosif a consumat în mod excesiv băuturi alcoolice, a procurat diferite produse alimentare din sectoarele de care răspundea, atât pentru el, cât şi pentru alte cadre de la regiune, şi a avut o atitudine nejustă, dură, jignitoare, față de unii subalterni.

– Căpitanul Kristof Ladislau, fost şef birou la Serviciul informații interne, a obținut în anul 1966 de la Sfatul popular Timişoara – pe baze unei adrese false – o locuință pentru mama sa. Acelaşi ofițer şi-a procurat în mod abuziv diferite cantități de alimente şi băuturi, făcând chefuri în mod frecvent.

De la Întreprinderea de colectare şi industrializare a laptelui Timişoara a luat, în acelaşi mod, unele maşini, cu care şi-a transportat lemnele dintr-o localitate din fostul raion Caransebeş la Timişoara. Unul din şoferi, când transporta lemnele, a comis un accident de circulație, pentru care a fost condamnat la un an şi şase luni închisoare. Cpt. Kristof Ladislau a intervenit pe lângă organele de miliție pentru a clasa cauza.

– Maiorul Ciucurel Matei, fost şef al Biroului inspecții, în loc să clarifice problemele sesizate într-o anonimă, cu privire la fostul şef al Serviciului raional Arad, lt. col. Nedelea Ion, a muşamalizat faptele, raportând că nu se confirmă aspectele semnalate.

– Lt. col. Balaş Teodor, fost şef al Secției personal la Direcția Regională de Securitate Banat, apoi şeful Secției de contrasabotaj la Inspectoratul de Securitate Județean Arad, cu toate că ştia, încă din anul 1965, de la mai mulți ofițeri, printre care cpt. Kiraly Ion, cpt. Borcea Aurel, cpt. Gruia Gheorghe, lt. maj. Darău Petre şi alții, despre abuzurile şi ilegalitățile comise în muncă de către mr. Kecskemety Ştefan şi Simionescu Gheorghe, nu a propus luarea măsurilor corespunzătoare.

Lt. col. Balaş Teodor se face, de asemenea, vinovat şi pentru faptul că, deşi cpt. Domşa Gavrilă a fost retrogradat din funcţia de locţiitor şef al fostului Serviciu raional de Securitate Arad, cu data de 30 octombrie 1967, nu a luat măsurile necesare pentru aplicarea întocmai a ordinului, astfel că ofiţerul a mai primit încă două luni de zile salariul pentru aceeaşi funcţie.

Incorectitudine a dovedit lt. col. Balaş Teodor şi prin trimiterea plut. maj. Iambric într-o comună din fostul raion Arad, pentru a aduce lemne de foc părinţilor săi cu un autocamion luat de la Şcoala de şoferi din Arad, fără plată.

– Maiorul Lacatis Ion, fost şeful Serviciului anchete la Direcţia Regională de Securitate Banat, apoi şef Secţie contrasabotaj la Inspectoratul de securitate judeţean Timiş, deşi a cunoscut abuzurile şi neregulile din cadrul direcţiei, nu a luat poziţie pentru curmarea acestora şi nu a informat Consiliul Securităţii Statului asupra acestor fapte. A dovedit lipsă de fermitate faţă de abaterile de la conduită săvârşite de maiorul Dobrescu Alex. şi A.C. Hirsch Renata (…).

Maiorul Lacatis Ion şi-a procurat un ceas de mână „Doxa“ din obiectele ridicate pentru confiscare, cu 600 lei, pe care l-a plătit direct maiorului Kecskemety Ştefan.

În activitatea profesională, ca şef al Serviciului de anchetă penală, nu a constituit întotdeauna un bun exemplu, în sensul că el personal ani de-a rândul nu a definitivat nici o cauză penală.

– Maiorul Variu Alexandru, fost şef birou în cadrul Serviciului de contraspionaj la Direcţia Regională de Securitate Banat, apoi adjunct şef Secţie III la Inspectoratul de securitate judeţean Timiş, a permis ca pe unele materiale informative mai importante să fie trecut că a participat la întâlnirile cu informatorii şi maiorul Kecskemety Ştefan. Sus-numitul a cerut şi altor ofiţeri din subordine să procedeze la fel şi a încercat să-i determine să nu ia poziţie faţă de abaterile şi abuzurile săvârşite de maiorul Kecskemety Ştefan.

– Căpitanul Majar Dumitru, şef de birou tehnic-operativ „F“ la Inspectoratul de Securitate Judeţean Arad, a scos din circuitul poştal o scrisoare ce era adresată de un anonim soţiei generalului-maior Steskal Wiliam (…). Cpt. Majar Dumitru după ce a reţinut scrisoarea din circuit a prezentat-o generalului-maior Steskal Wiliam personal, fără a mai raporta eşalonului superior.

– Maiorul Cioroianu Şerban, fost şef de birou, în prezent şef de grupă P.C.T.F. Stamora-Moraviţa, în anul 1966, din ordinul maiorului Kecskemety Ştefan a procurat printr-un informator suma de 15.000 dinari iugoslavi, contra sumei de 300 lei. Dinarii au fost predaţi de maiorul Kecskemety Ştefan unei persoane care pleca în vizită în R.S.F. Iugoslavia.

De asemenea, în anul 1967, din ordinul aceluiaşi ofiţer, maiorul Cioroianu Şerban a dat suma de 20.000 dinari din valuta ridicată de la un cetăţean în vederea confiscării numitului Kondor, rudă a generalului-maior Steskal Wiliam.

Abaterile şi abuzurile comise la fosta Direcţie Regională de Securitate Banat au fost discutate cu generalul-maior Steskal Wiliam în şedinţa Biroului Comitetului judeţean P.C.R. Timiş, cât şi la Colegiul Central de Partid. Cu acest prilej, generalul-maior Steskal Wiliam a încercat să-şi micşoreze vina, arătând că acestea au avut loc şi datorită faptului că în ultimii ani capacitatea lui de muncă a scăzut, ca urmare a stării sănătăţii şi că „a avut o încredere mai mult decât oarbă în unii subalterni, îndeosebi în maiorul Kecskemety Ştefan".

Din verificarea efectuată a rezultat că generalul-maior Steskal Wiliam, prin abaterile comise, s-a compromis, pierzându-şi total autoritatea în faţa subalternilor.

Faţă de abaterile, abuzurile şi ilegalităţile săvârşite la fosta Direcţie Regională de Securitate Banat, Secretariatul Comitetului Central al Partidului Comunist Român* a aprobat următoarele măsuri:

– Deşi faptele comise de generalul-maior Steskal Wiliam constituie, prin conţinutul lor, infracţiuni, acesta să nu fie trimis în justiţie. General-maior Steskal Wiliam să fie eliberat din funcţie şi să fie pus în discuţia Comitetului judeţean de partid.

– În acelaşi timp, Comitetul judeţean P.C.R. Timiş să ia măsuri ca şi ceilalţi membri de partid, ofiţeri de securitate şi miliţie, care au săvârşit abuzuri şi ilegalităţi, să fie puşi în discuţia adunărilor generale ale organizaţiilor de bază din care fac parte.

– Consiliul Securităţii şi Ministerul Afacerilor Interne să ia măsurile ce se impun faţă de cei vinovaţi.

– Concluziile desprinse din cercetările efectuate cu privire la abaterile ce au avut loc la fosta Direcţie Regională de Securitate Banat să fie dezbătute cu întregul efectiv al unităţilor de securitate centrale şi teritoriale.

Consiliul Securităţii Statului, analizând gravitatea abaterilor săvârşite de unele cadre din fosta Direcţie Regională de Securitate Banat, a hotărât următoarele:

– trecerea în rezervă a lt. col. Szabados Ladislau, mr. Kecskemety Ştefan şi mr. Ciucurel Matei;

– retrogradarea mr. Cimpoiaş Ioan la gradul de căpitan pe timp de un an. S-a propus, de asemenea, conducerii M.A.I. măsura retrogradării mr. dr. Gornic Gheorghe la gradul de căpitan pe timp de un an;

– retrogradarea din funcţie, cu mai multe trepte, a următorilor ofiţeri: lt. col. Lăpuşan Horia, de la locţiitor şef direcţie la specialist III; lt. col. Balaş Teodor, de la şef secţie la şef birou; cpt. Mato Ioan Iosif, de la şef secţie la şef birou; cpt. Feraru Constantin, de la adjunct şef secţie la inspector principal I;

---

* Şedinţa Secretariatului C.C. al P.C.R. din 7 mai 1968, ora 8.30. Au participat: Nicolae Ceauşescu, Chivu Stoica, Paul Niculescu-Mizil, Virgil Trofin, Leonte Răutu, Mihai Ralea, Vasile Patilineţ. Au fost invitaţi: Dumitru Coliu, Constantin Pârvulescu, Stănescu Ion şi Steskal Wiliam. Pe larg în A.M.R., fond 121, rola 357–376.

– retrogradarea din funcție, cu câte o treaptă, a următorilor ofițeri: mr. Bota Gheorghe, de la adjunct inspector șef la șef serviciu; mr. Simionescu Gheorghe, de la adjunct șef serviciu la șef secție; mr. Dobrescu Alexandru, de la șef secție la adjunct șef secție; mr. Lacatis Ionel, de la șef secție la adjunct șef secție; mr. Variu Alexandru, de la adjunct șef secție la șef birou.

În afară de cei menționați mai sus, s-a constatat că au mai săvârșit abateri de o mai mică gravitate un număr de încă 34 cadre, dintre care 24 ofițeri, 4 subofițeri și 6 angajați civili. Împotriva acestora s-au luat măsuri disciplinare, potrivit cu gradul de vinovăție al fiecăruia.

Din cele expuse mai sus, rezultă că la fosta Direcție Regională de Securitate Banat s-au petrecut fapte deosebit de grave, care nu au nimic comun cu calitatea de membru de partid, de ofițer al Securității Statului.

Nerespectând îndatoririle de serviciu și abuzând de încrederea ce li s-a acordat de a munci în cadrul aparatului de securitate, cei în cauză au încălcat legile statului și normele muncii de securitate, iar unii dintre aceștia au comis fapte ce constituie infracțiuni.

În acest fel, au lezat interesele unor persoane cinstite, au permis sustragerea de la pedeapsa penală a unor elemente care au comis infracțiuni, au compromis realizarea unor sarcini ale muncii de securitate, precum și prestigiul organului de securitate în fața unor instituții de stat.

Consiliul Securității Statului atrage atenția asupra faptului că cele petrecute la fosta Direcție Regională de Securitate Banat trebuie să constituie prilej de meditație pentru fiecare lucrător de securitate. Faptele respective nu constituie un fenomen întâmplător. Ele au apărut ca urmare a numeroaselor lacune în educația celor ce le-au comis, a unui climat de muncă cu totul necorespunzător, în care carierismul, parvenirea și dorința de căpătuială tronau, în timp ce critica și autocritica erau înăbușite, iar exigența și simțul de răspundere erau ca și inexistente.

Totodată, ele sunt o consecință a faptului că înseși cadrele de conducere ale acestei direcții nu au constituit un exemplu pozitiv în fața subalternilor.

Mai mult, unele dintre ele au fost chiar inițiatoare ale unora dintre abuzurile comise, ori, atunci când au luat cunoștință despre asemenea fapte, în loc să adopte măsuri radicale de curmare a lor, le-au trecut sub tăcere. De asemenea, pe lângă faptul că nu au luat măsuri pentru verificarea sesizărilor referitoare la abuzurile și ilegalitățile comise, unele cadre de conducere în mod cu totul nepermis au dezinformat forurile superioare, raportând că sesizările respective nu se confirmă.

La fosta Direcție Regională de Securitate Banat a existat mult subiectivism în aprecierea activității cadrelor. S-a manifestat lipsă de exigență și de control, a fost încălcată demnitatea unor lucrători de securitate și s-a recurs la aplicarea unor măsuri cu caracter administrativ împotriva celor care dezvăluiau abuzurile comise.

În acest fel, în cadrul fostei Direcții Regionale de Securitate Banat nu s-a putut desfășura o muncă susținută pentru educarea cadrelor, pentru cultivarea trăsăturilor

ce trebuie să caracterizeze ofițerul de securitate, cum sunt: cinstea, corectitudinea, loialitatea, sinceritatea, spiritul de dreptate, dragostea și pasiunea pentru executarea ireproșabilă a ordinelor și misiunilor încredințate. De asemenea, nu s-a putut desfășura o activitate susținută pentru crearea și dezvoltarea unei puternice opinii a colectivului față de abaterile, abuzurile și ilegalitățile comise timp îndelungat. Dimpotrivă, încălcând în mod flagrant principiile de partid în munca cu oamenii, fostul șef al Direcției Regionale de Securitate Banat și mai ales fostul șef al Serviciului contraspionaj au practicat metoda timorării, intimidării și șantajării unor cadre.

Multe cadre din serviciul condus de Kecskemety Ștefan au fost mutate, retrogradate și în unele cazuri chiar scoase din aparat după bunul plac al acestuia, iar atitudinea lui condamnabilă și uneori brutală față de oameni a fost aprobată de general-maior Steskal Wiliam.

În serviciul condus de Kecskemety Ștefan nu aveau loc, sub nici o formă, acei ofițeri care într-un fel sau altul îndrăzneau să ridice anumite probleme care nu coincideau cu mentalitatea și scopurile murdare pe care le urmărea acesta, de acoperire a lipsurilor, exagerarea unor rezultate pozitive, satisfacerea unor interese afaceriste etc.

Ignorându-se indicațiile cu privire la faptul că oamenii trebuie apreciați după rezultatele concrete obținute în executarea ordinelor și misiunilor încredințate, la fosta Direcție Regională de Securitate Banat au fost promovate sau menținute în diferite funcții de conducere unele cadre necorespunzătoare din punct de vedere profesional, compromise, care au săvârșit abateri grave de la regulile muncii de securitate, de la conduita militară și cetățenească. Conducerea fostei direcții regionale nu numai că nu a tras la răspundere pe acei care au săvârșit abateri, dar dimpotrivă, căuta să-și apropie astfel de elemente, îi folosea în rezolvarea anumitor interese străine muncii și de multe ori participau împreună la diferite chefuri și acțiuni incompatibile cu etica și morala comunistă.

Pentru starea de lucruri necorespunzătoare de la fosta Direcție Regională de Securitate Banat poartă răspunderea și organele centrale, care în controalele efectuate nu au sesizat și nu au aprofundat principalele probleme din activitatea profesională și comportarea cadrelor. Ca urmare, nu au putut propune nici măsuri eficiente care să ducă la prevenirea și lichidarea neajunsurilor manifestate, la ridicarea calității muncii și la întărirea stării și practicii disciplinare.

Abuzurile și ilegalitățile practicate la fosta Direcție Regională de Securitate Banat se datoresc și faptului că fosta conducere a M.A.I., deși cunoștea unele din lipsuri și abateri, nu a controlat în mod temeinic activitatea, stilul și metodele de muncă ale fostei conduceri a direcției regionale de securitate.

În ședința de prelucrare a abaterilor sus-menționate a luat cuvântul un număr mare de ofițeri. Vorbitorii, după ce au recunoscut existența abuzurilor și abaterilor săvârșite în cadrul Direcției Regionale de Securitate Banat, au arătat și alte fapte ce au fost comise. De asemenea, mulți ofițeri au criticat direcțiile centrale din Consiliul

Securității Statului pentru slabul control efectuat şi au apreciat că, față de gravitatea faptelor comise, ofițerii vinovați trebuiau sancționați mai aspru.

Trăgând învățăminte maxime din documentele recentei plenare a Comitetului Central al Partidului Comunist Român, precum şi din prelucrarea cazurilor expuse în prezentul material, Consiliul Securității Statului consideră necesar să sublinieze încă o dată cerințele şi regulile de conduită care trebuie să caracterizeze în muncă şi în viață pe fiecare lucrător de securitate, indiferent de grad şi funcție:

– Activitatea cadrelor noastre să se desfăşoare în strictă conformitate cu legile, ordinele şi directivele Consiliului Securității Statului.

– Fiecare lucrător să lupte cu perseverență pentru promovarea spiritului de echitate, cinste şi corectitudine.

– Se interzice efectuarea de percheziții fără temeiuri legale şi acte procedurale, inviolabilitatea domiciliului şi a persoanei fiind principii sacre stabilite de Constituție.

– Ridicarea de bunuri, valori şi diferite materiale care constituie corpuri delicte să se facă numai în limitele legii şi cu respectarea strictă a procedurii penale. Nici o confiscare şi nici o valorificare de bunuri să nu se facă fără hotărâre judecătorească sau fără ordonanță în cazurile de confiscări speciale reglementate de art. 80 din Codul Penal. Bunurile confiscate să fie trimise în termen de 48 de ore de la ridicare la Serviciul „C“ din cadrul Consiliului Securității Statului.

– Nu este permis nici unui cadru din aparatul de securitate să-şi procure obiecte din cele confiscate de către organele noastre.

– În ceea ce priveşte relațiile cu cetățenii străini şi primirea de cadouri de la aceştia, este necesar să se respecte întocmai prevederile Ordinului 725/1966, care stabileşte regulile de conduită şi obligațiile ce le au cadrele din aparatul de securitate atunci când vin în contact cu cetățenii altui stat. Şefii de unități vor lua măsuri ca acest ordin să fie prelucrat din nou cu personalul din subordine.

– Trimiterea de informatori în străinătate să se facă numai cu respectarea regulilor stabilite de directiva muncii de securitate şi de ordinele în vigoare ale Consiliului Securității Statului. Pregătirea şi instruirea acestora se va face sub conducerea şefilor de unități din aparatul central şi teritorial de securitate şi în colaborare cu D.G.I.E.

– Este interzis cu desăvârşire a se interveni la organele vamale sau ale P.C.T.F. pentru a se scoate sau a se introduce în țară persoane sau valori, fără respectarea formelor legale prevăzute de actele normative în vigoare. Pentru cazuri excepționale impuse de interesele muncii de securitate se va cere aprobarea Consiliului Securității Statului.

– Se interzice cu desăvârşire să se procure obiecte de uz personal sau alte bunuri de la instituții sau întreprinderi de stat, decât cele destinate pentru deservirea populației.

– Se atrage atenția încă o dată asupra corectitudinii şi comportării ireproşabile de care trebuie să dea dovadă ofițerii de securitate în relațiile cu informatorii. Folosirea acestora în alte scopuri decât ale muncii de securitate este interzisă.

– Consiliul Securității Statului cere tuturor cadrelor să respecte întocmai regulile stabilite cu privire la redactarea și mânuirea documentelor de securitate, compartimentarea muncii și păstrarea secretului profesional.

– În viitor, repartizarea fondului de locuințe să se facă numai cu aprobarea colectivelor de conducere din unitățile centrale și teritoriale de securitate, avându-se în vedere cerințele cele mai urgente, aportul în muncă și situația fiecărui cadru în parte.

Punând în fața întregului efectiv al aparatului de securitate aceste probleme, Consiliul Securității Statului își exprimă convingerea că întregul efectiv va trage învățămintele necesare pentru ca astfel de abuzuri și ilegalități să nu se mai repete. Se cere tuturor cadrelor din aparatul de securitate să depună toate eforturile pentru ridicarea calității muncii și prestigiului organelor de securitate la nivelul sarcinilor trasate de partid și guvern.

A.C.N.S.A.S., fond documentar, dosar nr. 86, vol. 4, f. 139–159.

143

1968 iulie 1. Fragmente din expunerea președintelui Consiliului Securității Statului, Ion Stănescu, la convocarea cu cadrele de securitate din aparatul de contraspionaj

Consiliul Securității Statului — Strict secret

Expunerea
tovarășului președinte al Consiliului Securității Statului – Ion Stănescu – la convocarea ce a avut loc în zilele de 1–5 iulie 1968 cu cadrele din unitățile centrale și teritoriale de securitate care desfășoară muncă informativă pe linie de contraspionaj

[...]

Tovarăși,

După cum știți, Plenara C.C. al P.C.R. din 26–27 iunie 1967 a făcut o profundă analiză asupra muncii organelor de securitate și a elaborat măsuri pentru perfecționarea activității lor, corespunzător etapei actuale de dezvoltare a țării noastre.

În cuvântarea ținută la adunarea cu activul nostru de bază, tov. N. Ceaușescu – secretar general al C.C. al P.C.R., președinte al Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, după cum vă amintiți, a subliniat că accentul principal al muncii de securitate trebuie pus, în actualele condiții, pe lupta împotriva activității

dușmănoase a spionajului străin, pe apărarea intereselor statului nostru socialist și asigurarea muncii pașnice de construcție socialistă a poporului român.

> „Nu trebuie să uităm – sublinia tov. N. Ceaușescu în cuvântarea ținută cu acel prilej – că atâta timp cât există imperialismul și reacțiunea mondială se menține și pericolul îndreptat împotriva statelor socialiste, deci și a țării noastre. Experiența arată că serviciile străine încearcă să recruteze din rândul elementelor înapoiate, descompuse, tot felul de agenți, pentru a-i folosi în domeniul spionajului economic și militar pentru acțiuni dăunătoare construcției socialiste, intereselor generale ale poporului".

În continuare, a subliniat necesitatea ca organele de securitate să-și mențină treaz vigilența revoluționară pentru a zădărnici orice acțiune îndreptată împotriva patriei, iar față de agenții străini, de trădătorii patriei și ai intereselor poporului român, să adopte o atitudine fermă, necruțătoare.

Viața a confirmat din plin justețea aprecierilor făcute de conducerea partidului.

Din analiza făcută de Consiliu, precum și din dezbaterile care au avut loc în cadrul acestei convocări, a rezultat cu prisosință că serviciile de spionaj străine, îndeosebi cele din S.U.A., R.F. a Germaniei, Angliei, Israelului, Franței, Turciei, Italiei, Greciei, precum și ale altor state membre în N.A.T.O., au întreprins măsuri mai active împotriva țării noastre.

Integrându-se în contextul acțiunilor agresive ce caracterizează politica statelor imperialiste, serviciile lor de spionaj se străduiesc – și uneori au reușit chiar – să obțină date secrete din toate domeniile de activitate.

O atenție deosebită acordă culegerii de informații cu privire la politica internă și externă a partidului și statului nostru, potențialul economic și militar, activitatea organelor de securitate și a altor instituții ale aparatului și administrației de stat.

Unele cercuri reacționare, surprinse de clarviziunea partidului nostru, au inițiat măsuri de a cunoaște din timp acțiunile noastre pe planul politicii interne și externe.

Cercurile guvernamentale occidentale, prin organele lor de spionaj, se preocupă cu insistență de culegerea de informații despre potențialul nostru militar pe timp de pace și război, efectivele și dotarea lor cu tehnică de luptă, sistemul de transmisiuni și legătură între armate, organizarea și dislocarea unităților, planurile operative și modul lor de folosire în luptă, direcțiile probabile în care vor acționa forțele noastre armate în timp de război, capacitatea și experiența cadrelor de comandă, moralul și starea disciplinară din armată etc.

Trebuie să spunem că multe din secretele noastre militare și de apărare, din păcate, au ajuns în posesia serviciilor de spionaj.

Datorită unor măsuri întreprinse de unitățile Consiliului Securității Statului, cunoaștem destul de concret ce informații au intrat în posesia dușmanului și aceasta ne va ușura acțiunea de dezinformare ce se duce. Datoria noastră era însă de a apăra ca asemenea informații să nu ajungă la dușman, ca munca de prevenire și contracarare să fi fost mai eficace și să fie stabilite sursele și căile prin care aceste informații au

ajuns în posesia serviciilor de spionaj şi pe viitor va trebui ca, învăţând din experienţa de până acum, să luăm măsurile cele mai indicate pentru a ne face datoria.

Este necesar ca întregul nostru aparat să-şi aducă mai efectiv [*sic!*] aportul la apărarea secretelor militare, un rol bineînţeles deosebit avându-l Direcţia a IV-a.

Serviciile de spionaj străine manifestă interes din ce în ce mai mare pentru a culege informaţii referitoare la potenţialul economic al ţării noastre, organizarea şi planificarea activităţilor economice, dezvoltarea ramurilor de producţie şi mai ales a celor cu profil special, sursele de aprovizionare cu materii prime, calitatea produselor, gradul de calificare al cadrelor de specialişti şi tehnicieni, precum şi alte date cu un astfel de caracter.

Aşa după cum s-a arătat în timpul convocării, suntem în posesia şi a altor date certe din care rezultă că serviciile de spionaj şi-au intensificat activitatea pentru culegerea de informaţii din domeniul ştiinţific şi că pun un accent deosebit pe penetrarea ideologiei şi culturii burgheze mai ales în rândul tineretului din ţara noastră. De asemenea, în ultima perioadă de timp a crescut interesul serviciilor de spionaj şi al unor grupări reacţionare din străinătate faţă de oamenii de ştiinţă, artă şi cultură, în rândul cărora desfăşoară o intensă activitate pentru a-i determina să se stabilească în străinătate.

În vederea atingerii scopurilor pe care le urmăresc, serviciile de spionaj străine folosesc intens reprezentanţele diplomatice acreditate la noi în ţară.

Serviciile de spionaj din principalele ţări capitaliste, în instrucţiunile trimise rezidenţelor lor din Bucureşti, cer ca „de culegerea de informaţii să se ocupe tot personalul acreditat, indiferent de organul pe care-l reprezintă, folosind toate posibilităţile de care dispun în Capitală şi teritoriu“.

În scopul obţinerii de informaţii din domeniul tehnico-ştiinţific – căruia îi acordă foarte multă importanţă –, unele servicii de spionaj, în special cele ale S.U.A., R.F. a Germaniei şi Japoniei, au înfiinţat pe lângă reprezentanţele lor diplomatice din Bucureşti, postul de ofiţer „ştiinţific de legătură“. Titularul unui asemenea post are sarcina de a stabili, evalua şi raporta evenimentele şi rezultatele cercetărilor ştiinţifice din ţara noastră şi de a-şi crea relaţii în rândul oamenilor de ştiinţă, pe care încearcă să-i exploateze informativ şi pe unii chiar să-i recruteze.

Pentru contactarea cetăţenilor români, diplomaţii străini folosesc în prezent foarte mult posibilităţile ce le oferă activitatea lor oficială: invitarea la recepţii, organizarea de gale de filme, excursii, vizionarea unor spectacole etc.

Consider necesar să subliniez pericolul pe care-l prezintă cadrele şi agenţii introduşi în rândul turiştilor, tehnicienilor, lectorilor, comercianţilor şi ziariştilor care ne vizitează ţara. Serviciile de spionaj folosesc intens această cale oficială, fiind una din posibilităţile cele mai eficace pentru a-şi contacta agentura de care dispun la noi, a studia şi recruta noi agenţi şi a culege direct informaţii. Edificatoare în acest sens este şi aprecierea pe care a făcut-o un cadru al serviciului de spionaj englez: „Turiştii – spunea el – reprezintă o masă enormă, care, odată pătrunsă pe teritoriul României,

nu mai poate fi perfect supravegheată, iar agenții strecurați în această mulțime se întorc cu un important material informativ".

După cum a rezultat și din discuțiile purtate în convocarea noastră, serviciile de spionaj și-au intensificat acțiunile și în direcția exploatării informative și recrutării de cetățeni români din rândul celor care se deplasează în exterior cu misiuni oficiale sau în scopuri particulare. Încă înainte să plece în străinătate, diplomații-spioni intră în contact cu anumite persoane din această categorie, le studiază, le punctează pe cele cu posibilități informative și înaintează centrelor de care aparțin fișe despre acestea. Când ajung în exterior, cetățenii români respectivi sunt contactați în mod sistematic de cadre și agenți în vederea recrutării lor.

Dar, tovarăși, ar fi o naivitate pentru ofițerii de contraspionaj dacă ar considera măcar o clipă că serviciile de spionaj – inclusiv diplomații-spioni – nu ar lucra cu agentură adânc implantată [și] dirijată pe teritoriul patriei noastre.

Foarte intensă este o asemenea activitate și dvs. vă dați seama ce pericol reprezintă pentru securitate infiltrarea unor agenți în instituțiile noastre.

Din studiile făcute, rezultă cu claritate faptul că serviciile de spionaj folosesc procedee și mijloace din ce în ce mai subtile și științifice. De asemenea, realizează o strânsă cooperare în cadrul N.A.T.O.

Consider că este necesar ca mijloacele noastre de contracarare să fie mai ofensive, mai îndrăznețe, mai ingenioase, de așa manieră concepute și aplicate încât să dejoace perfidia și subtilitatea dușmanului.

Va trebui, tovarăși, să înțelegeți că fără o îmbunătățire radicală pe linia metodelor de muncă, fără a renunța la șabloane și rutină, nu veți putea avea succes în greaua și dificila misiune ce o aveți ca ofițeri de contraspionaj.

Nici un efort nu trebuie precupețit în direcția aceasta, iar Consiliul Securității Statului va sprijini orice inițiativă menită să ducă la îmbunătățirea metodelor, organizării și stilului general de muncă.

Trebuie să aveți în permanență în vedere faptul că serviciile de spionaj își perfecționează încontinuu mijloacele și metodele de muncă, se preocupă cu deosebită grijă de pregătirea cât mai temeinică a cadrelor și agenților trimiși în țara noastră și, în același timp, cooperează, stabilesc sarcini în comun și fac schimb de informații.

Aceasta nu înseamnă că dușmanul este invulnerabil, că noi nu am fi în stare să prevenim și să contracarăm acțiunile sale ostile. Am făcut aceste câteva sublinieri pentru a avea o imagine cât mai realistă asupra periculozității sale și a desprinde învățămintele cuvenite în legătură cu modul cum să ne organizăm și să desfășurăm munca.

Aș considera că mobilizați de eroismul și abnegația cu care poporul român, sub conducerea partidului, luptă pentru edificarea societății socialiste în patria noastră, să ne angajăm cu toate forțele în munca de contraspionaj.

Prin modul cum ne organizăm și ne desfășurăm activitatea, să manifestăm aceeași îndrăzneală, inițiativă și clarviziune, așa cum partidul nostru, statul nostru, dovedește în rezolvarea tuturor problemelor dezvoltării societății noastre.

Muncind pentru interesele patriei, activitatea fiecărui lucrător trebuie să se caracterizeze prin combativitate, inițiativă și multă perseverență.

Cu convingerea de neclintit în justețea politicii partidului, mândri de sarcinile încredințate și cu deplină încredere în capacitatea noastră de a face inofensivi pe toți cei care acționează împotriva securității statului, să acționăm cu simț de răspundere, curaj și în mod inteligent în îndeplinirea sarcinilor ce ne revin.

Este necesar ca fiecare ofițer să simtă pe deplin răspunderea, să persevereze și să se zbată pentru rezolvarea sarcinilor încredințate; să acționeze în mod operativ, iar atunci când interesele muncii cer, să solicite sprijin superiorilor săi, mergând până la Consiliul Securității Statului dacă este cazul, în vederea finalizării acțiunilor respective. Nu mai putem să admitem situația existentă, ca, sub diferite justificări, să rămână nefinalizate timp îndelungat acțiuni foarte bune. Să facem totul pentru a exploata cu maximum de operativitate și eficiență toate posibilitățile de a contracara acțiunile dușmanului.

Tovarăși,

Ofițerii din aparatul de contraspionaj din centrală și teritoriu consider că și-au organizat în mai bune condiții munca și au întreprins o serie de măsuri, reușind să prevină, să demaște și să curme acțiunile dușmănoase ale unor elemente din rândul cetățenilor străini și români.

Cu prilejul analizei făcute de Consiliul Securității Statului a rezultat că aparatul de contraspionaj a obținut unele rezultate bune în lupta pentru prevenirea scurgerii de informații la dușman, de demascare și lichidare a unor agenți care se ocupau cu culegerea de informații.

Trebuie să spunem că au fost înlăturate unele din practicile trecute, când aparatul de contraspionaj era antrenat în diferite probleme care nu aveau nici o legătură cu o asemenea activitate, dar care făceau să se irosească forțele.

Acum apreciez că se acordă mai multă grijă justei orientări și instruiri a ofițerilor pe problemele ce sunt specifice contraspionajului.

Pe lângă curmarea acțiunilor criminale ale unor elemente dușmănoase, s-a reușit și recuperarea a o parte din daunele pe care ele le-au adus economiei naționale. De exemplu, numai în două cazuri au fost recuperați peste 300.000 dolari și aproape 1.500.000 lei.

Apreciez, de asemenea, faptul că în activitatea lor ofițerii ce lucrează pe linie de contraspionaj au pus mai mult accent pe utilizarea mai eficientă a posibilităților de pătrundere în clandestinitatea dușmanului, pe exploatarea operativă a unor situații favorabile și inițierea unor măsuri de perspectivă. S-a acționat cu mai mult curaj și îndrăzneală în realizarea unor lucrări speciale, obținându-se rezultate demne de apreciat. Prin măsurile întreprinse de către Direcția a III-a, în cooperare cu alte unități și unele organe din teritoriu, s-au obținut date din care rezultă rolul important al

diplomaților în întreaga activitate de spionaj, precum și corelația dintre acțiunile inițiate și dirijate din exterior și cele desfășurate pe teritoriul țării noastre.

Activitatea de contraspionaj este mai judicios axată pe cazuri concrete, iar planurile de muncă reflectă într-o măsură mai mare obiectivele ei principale.

Unele progrese s-au obținut și pe linia îmbunătățirii muncii cu rețeaua informativă. Au fost analizați o mare parte dintre informatori, fiind opriți în rețea numai acei care posedă calități și posibilități reale de a rezolva sarcini de contraspionaj. De asemenea, au fost recrutați unii informatori cu reale perspective de muncă, atât din rândul cetățenilor români, cât și din rândul străinilor.

Succesele obținute se datorează în bună măsură și faptului că s-a acordat mai multă atenție instruirii ofițerilor din aparatul central și din teritoriu, punându-se accent pe înțelegerea de către ei a sarcinilor ce le revin și a modului cum să acționeze pentru rezolvarea lor, precum și îmbunătățirii stilului de muncă al cadrelor cu funcții de conducere.

După cum știți, pentru rezultatele bune obținute mulți tovarăși care au inițiat și desfășurat acțiuni de contraspionaj au fost apreciați, premiați și decorați cu ordine și medalii.

Desigur, tovarăși, că sunt și alte aspecte pozitive care, în cadrul discuțiilor ce le-ați purtat, au fost scoase în evidență și, prin urmare, consider că nu mai este necesar să mă opresc asupra lor.

La fel de adevărat este însă și faptul că în activitatea aparatului de contraspionaj central și din județe există încă serioase neajunsuri, care fac ca munca să nu se ridice la nivelul cerințelor actuale și al posibilităților reale de care noi dispunem. Despre aceasta vi s-a vorbit pe larg în expunerile prezentate în cadrul convocării.

Multe dintre neajunsurile existente și cauzele lor au fost scoase în evidență și de către dvs. în discuțiile ce le-ați purtat. Pe parcursul expunerii am să mă opresc și eu asupra acelora pe care le consider că sunt mai importante, în ideea de a desprinde toate învățămintele pentru munca de viitor.

Cu prilejul analizei în Consiliu, la care ne-am referit, au fost scoase în evidență principalele neajunsuri ale activității de contraspionaj, și anume:

– Deși conducerea partidului ne-a dat ca sarcină să luăm toate măsurile pentru a preveni scurgerea de informații la dușman, noi încă nu am făcut totul pentru a îndeplini întocmai această sarcină și nu asigurăm în mod corespunzător apărarea secretului de stat.

– Plenara C.C. al P.C.R. a criticat faptul că, deși cunoaștem că serviciile de spionaj folosesc agentură de informații în acțiunile ce le întreprind împotriva țării noastre, noi nu am reușit să descoperim decât în mică măsură oamenii pe care acestea se sprijină.

– Consiliul Securității Statului, analizând activitatea de contraspionaj, a scos în evidență mari deficiențe pe linia finalizării acțiunilor și cazurilor aflate în lucru, o insuficientă inițiativă, inventivitate, îndrăzneală și mai ales lipsă de preocupare pentru

a le soluționa în timp util. Trebuie spus, tovarăşi, că nu putem munci în continuare în acest fel. Fiecare inspectorat județean, şi îndeosebi aparatul central, are în lucru cazuri foarte importante, dar, neocupându-se cu toată seriozitatea de ele, se pierde momentul operativ prielnic şi practic nu putem să întreprindem măsuri pentru demascarea activității desfăşurate de elementele respective.

– Pe linia selecționării elementelor şi cazurilor de care trebuie să ne ocupăm, ne risipim încă forțele, ocupându-ne încă de cazuri minore, nesemnificative, în timp ce informații care ar trebui clarificate operativ stau nerezolvate.

Cu ocazia analizelor făcute în Consiliu, precum şi din această convocare, a reieşit, de asemenea, faptul că mai avem încă multe de făcut pe linia creării unei rețele competente şi bine instruite pentru a îndeplini sarcinile de contraspionaj.

– Lipsuri sunt încă şi în ceea ce priveşte organizarea, coordonarea şi conducerea muncii, atât în unitățile centrale, cât şi în cele județene.

Scoțând în evidență aceste lipsuri din activitatea aparatului de contraspionaj, Consiliul a stabilit în acelaşi timp măsurile ce se impun a fi luate, care să ducă la ridicarea calitativă a muncii pe această linie.

[...]

– După cum ştiți, un loc important în lupta noastră cu dușmanul îl ocupă şi **activitatea de dezinformare** a acestuia.

În cadrul Consiliului Securității Statului a fost creat un serviciu care are sarcina să coordoneze această muncă. Înfăptuirea în bune condiții a dezinformării presupune însă ca fiecare unitate să-şi aducă din plin contribuția, atât la realizarea obiectivelor principale, care se stabilesc şi [se] aprobă pe plan general, în funcție de interesele țării noastre, cât şi în cazurile concrete lucrate de dvs.

În cadrul acțiunii de dezinformare unitățile au datoria să comunice serviciului de specialitate datele despre activitatea dușmanului care prezintă importanță pentru organizarea acțiunilor de dezinformare şi, în acelaşi timp, să pună în aplicare, prin posibilitățile de care dispun, măsurile stabilite pentru inducerea în eroare a cadrelor, agenților şi a altor elemente ostile, acordând o deosebită grijă asigurării conspirării lor.

Cooperarea cu Serviciul „D“ nu presupune ca ofițerii din cadrul acestui serviciu să studieze acțiunile în lucru. Ei primesc datele ce le sunt necesare în mod centralizat, prin conducerea unităților. Numai în cazuri deosebite şi cu aprobarea conducerii unităților pot să consulte şi anumite materiale din dosarele în lucru. De asemenea, de regulă nu este necesar să cunoască informatorii prin care unitățile realizează dezinformarea.

Succesul activității de dezinformare presupune ca unitățile operative, cu sprijinul organelor de partid, să stabilească – în cadrul unui plan – informațiile cu care pot fi instruiți informatorii pentru a le difuza, desigur fără să deconspire secrete. Să nu se mai petreacă cazuri cum au fost, spre exemplu, cele de la Constanța şi Braşov, când informatorii au fost întrebați de străini despre proveniența unor utilaje (cunoscute pe plan local, care nu constituiau nici un secret) şi când ei, de teamă să nu divulge secrete,

au răspuns că nu cunosc. Astfel de atitudini nu pot duce decât la deconspirarea informatorilor şi la îndepărtarea lor faţă de cel urmărit.

Cu aceste precizări, subliniez că este de datoria fiecăruia dintre dvs. să vă aduceţi din plin contribuţia la realizarea acestei sarcini şi să fiţi iniţiatorii unor acţiuni eficiente de dezinformare.

Tovarăşi,

Cooperând în mod principial şi judicios, unităţile de securitate, atât la nivelul aparatului central, cât şi la cel al Inspectoratelor judeţene, trebuie să asigure cuprinderea şi rezolvarea cu simţ de răspundere a tuturor problemelor pe care le ridică munca de securitate.

Între alte aspecte care au fost ridicate cu ocazia analizelor ce s-au efectuat anterior pe diferite linii de muncă, precum şi cu prilejul dezbaterilor din convocarea aceasta, s-a ridicat şi problema identificării şi urmăririi informative a specialiştilor şi tehnicienilor străini suspecţi ca fiind cadre sau agenţi ai serviciilor de spionaj.

Trebuie să subliniez că în ultimul timp această problemă deosebit de importantă a fost neglijată sau, cu alte cuvinte, se lucrează mai slab decât se lucra anterior. Numărul specialiştilor identificaţi ca suspecţi şi urmăriţi activ este mai mic decât în perioadele anterioare, iar acţiuni de atragere la colaborare a unora dintre ei aproape că nu există.

Mr. Savu de la Braşov arăta aici că au în contact un singur specialist străin, deşi pe linia aceasta tovarăşii de la Braşov au o experienţă pozitivă. De ce treburile au mers înapoi şi nu înainte? De vină sunt fără îndoială mai întâi ofiţerii care lucrează această problemă, conducerea Inspectoratului Braşov, deşi sunt de acord cu dvs. că şi pe linia organizării au fost unele defecţiuni.

Precizez, tovarăşi, şi cu acest prilej, că identificarea şi urmărirea informativă a cadrelor şi agenţilor de spionaj din rândul specialiştilor şi tehnicienilor străini este o problemă de competenţa aparatului de contraspionaj; de specialişti, ca problemă contrainformativă, se ocupă acest aparat.

Practica a dovedit că există legături între agenţii din rândul specialiştilor şi tehnicienilor şi diplomaţii spioni. De asemenea, unii dintre ei se îndeletnicesc cu culegerea de informaţii, studiază persoane în vederea recrutării şi chiar le atrag la activitate ostilă. Este firesc deci ca urmărirea lor să se facă de aparatul specializat, care poate să acţioneze cu mai multă eficienţă, să iniţieze acţiuni cu perspectivă mai largă.

Desigur că aparatul de contrasabotaj este interesat în a cunoaşte activitatea acestor specialişti, a depista pe acei care încearcă să facă instalaţii necorespunzătoare, care încurcă intenţionat procesul de producţie, pe acei care organizează acte de sabotaj. Acei specialişti care prin poziţia şi calificarea lor pot fi utili pe linia obţinerii de informaţii din obiectivele de cercetare, economice, tehnice etc., vor fi comunicaţi D.G.I.E. pentru a duce acţiune de atragere a lor la colaborare. În această problemă,

mai mult ca în oricare alta, este nevoie de o strânsă cooperare, care să asigure urmărirea activă a specialiştilor ce prezintă interes pentru organele noastre.

Dacă în procesul urmăririi rezultă că unul sau altul dintre specialişti întreprind acţiuni de sabotaj, şi sigur că sunt şi asemenea situaţii, cazul va fi lucrat de către ofiţerii de contrasabotaj, folosindu-se pentru aceasta toate posibilităţile existente aparţinând celorlalte linii de muncă.

Toate unităţile trebuie să coopereze în luarea unor măsuri pentru obţinerea de documentaţii necesare statului nostru.

De altfel, şi în legătură cu aceste documentaţii vreau să fac o precizare, şi anume ca să se respecte ordinul de a fi trimise la D.G.I.E., dar numai prin Direcţia centrală – Direcţia I, a II-a sau a III-a – în funcţie de linia de muncă din teritoriu care a obţinut documentaţia. Este bine să se procedeze aşa pentru ca Direcţia centrală, care răspunde şi de activitatea din teritoriu, controlează şi îndrumă această activitate, să cunoască şi să sprijine asemenea măsuri şi să poată aprecia munca ofiţerilor. Aprecierile din partea D.G.I.E. să fie trimise pe această cale.

– Aş vrea, în continuare, să subliniez **câteva aspecte şi în legătură cu coordonarea muncii de contraspionaj în teritoriu**.

Desigur, în cazul acesta nu este vorba de o cooperare propriu-zisă, ca între unităţi sau subunităţi diferite. Serviciile şi secţiile de contraspionaj din teritoriu sunt subordonate pe linii de muncă aparatului central, care exercită activitate de coordonare, îndrumare şi control.

Am ridicat această problemă întrucât unii tovarăşi din inspectoratele judeţene au arătat în cuvântul lor că au „cooperat“ cu Direcţia a III-a. În realitate nu poate fi vorba de cooperare, ci de subordonare, inspectoratele judeţene fiind obligate să informeze şi să raporteze în legătură cu felul în care rezolvă problemele de muncă.

În planul de măsuri al Consiliului privind munca de contraspionaj sunt prevăzute sarcini concrete în legătură cu coordonarea muncii în teritoriu.

Fără a mai repeta cele stabilite în plan, subliniez necesitatea ca Direcţia Generală de Contraspionaj să pună în centrul atenţiei sale sporirea eficacităţii întregii activităţi de coordonare, îndrumare şi control, astfel încât să asigure orientarea şi mobilizarea lucrătorilor din teritoriu la desfăşurarea unei munci calitativ superioare.

Aprecierea muncii de control şi îndrumare se va face nu după numărul deplasărilor făcute în teritoriu, ci după contribuţia efectivă pe care şi-o aduc la perfecţionarea activităţii în judeţe. Aceste controale să se facă cu exigenţă, în mod profund, şi să fie urmate în toate cazurile de măsuri concrete. De asemenea, să se urmărească în mod sistematic îndeplinirea măsurilor stabilite.

Nu este cazul să revenim asupra celor petrecute la fosta Direcţie reg. de securitate Banat, întrucât cred că acest caz a fost dezbătut şi în cadrul Direcţiei a III-a. Trebuie spus încă o dată că la lipsurile şi stările de lucruri de acolo nu se ajungea dacă direcţia centrală făcea un control exigent, ceea ce ar fi permis ca ele să fie depistate şi curmate la timp. De aceea, este necesar să se efectueze controale exigente şi să nu se tolereze

nimic. Dacă este vorba de o încălcare a principiilor de muncă, de neexecutare de ordin, Direcția a III-a să fie intransigentă, indiferent de funcția pe care o ocupă cei vinovați și de meritele lor.

În munca de control și îndrumare să se pună accent și pe cunoașterea ofițerilor, atât sub aspectul pregătirii și capacității lor de muncă, cât și al comportării în societate. Să nu mai avem cazuri de natura celor petrecute la Timiș, Iași și Oradea, unde, deși s-au făcut controale repetate, pe toate liniile de muncă, nu au fost sesizate la timp abaterile grave comise de unii ofițeri.

Obligația direcțiilor centrale de a controla și îndruma munca în teritoriu nu înseamnă absolvirea de răspundere a ofițerilor din județe față de calitatea acțiunilor ce le întreprind; nu înseamnă că sunt doar niște executanți ai ordinelor primite. Soluțiile la problemele de muncă să fie în primul rând rodul gândirii ofițerilor care conduc acțiunile.

Cooperarea serviciilor și secțiilor de contraspionaj din teritoriu cu alte unități, în cazuri și probleme luate în control de unitatea centrală, să se facă cu stricta respectare a instrucțiunilor. Anomaliile care au existat, în sensul că au fost predați informatori sau anumite lucrări luate în control fără să se raporteze eșalonului central, să fie înlăturate din activitatea noastră.

d) O ultimă direcție importantă asupra căreia vreau să mă opresc o constituie necesitatea perfecționării continue a pregătirii ofițerilor care lucrează pe linie de contraspionaj.

Rezolvarea în bune condiții a sarcinilor trasate de partid și guvern presupune în primul rând să vă însușiți temeinic politica partidului și statului nostru și prevederile legilor R.S. România, în spiritul cărora trebuie să desfășurăm întreaga activitate.

Pregătirea ofițerului de contraspionaj îmbracă multe aspecte. El trebuie să aibă cunoștințe temeinice în domeniul muncii de informații și contrainformații. În același timp, din pregătirea lui de specialitate propriu-zisă face parte cunoașterea unei limbi străine de circulație internațională, precum și cunoașterea serviciului de spionaj de care se ocupă, situația geografică, economică, politică, obiceiurile și cultura țării respective.

Tot o latură a pregătirii de specialitate este și priceperea de a folosi în mod corespunzător tehnica din dotare. Vă informez cu această ocazie că Consiliul studiază posibilitatea dotării ofițerilor cu unele mijloace tehnice pe care să le mânuiască personal în activitatea lor. Vă reamintesc de asemenea că traducerea în viață a ordinului potrivit căruia ofițerii să fie investiți cu calitatea de a face și ancheta cazurilor pe care le lucrează informativ ridică noi cerințe pe linia pregătirii, mai ales în domeniul științelor juridice.

De curând a fost difuzat în unitate planul adoptat de Consiliu privind măsurile ce vor trebui întreprinse în această direcție. Menționez că investirea cu calitatea de a efectua anchetă nu se va face formal, așa cum greșit au înțeles unii tovarăși. Fiecare ofițer ce urmează a primi această calitate va fi examinat foarte serios de către o comisie

din care vor face parte şi inspectorii şefi, bineînţeles după ce şi ei au fost examinaţi în prealabil.

Este necesar să fie luate toate măsurile pentru a asigura o pregătire temeinică. Suntem informaţi că unii tovarăşi s-au rezumat doar la aspectul teoretic al pregătirii pentru munca de anchetă. Fără să neglijăm câtuşi de puţin latura teoretică a instruirii, va trebui să acordăm atenţia cuvenită şi activităţii practice. Decât să greşim atunci când vom fi puşi în situaţia să instrumentăm anumite cazuri, mai bine să facem acum exerciţii practice pe cazurile rezolvate în decursul anilor.

La toate acestea trebuie adăugată pregătirea culturală temeinică, în cadrul căreia cunoaşterea patriei, a frumuseţilor şi valorilor sale culturale, să ocupe un rol important.

Spre regretul nostru, am avut ocazia să constatăm că în anumite inspectorate judeţene unii ofiţeri nu cunosc bine locurile istorice şi obiectivele importante de pe raza lor de activitate. Ne surprinde aceste stări de lucruri şi ne întrebăm cum aceşti tovarăşi pot să-şi desfăşoare activitatea în condiţiuni bune. Este necesar ca în viitor să se acorde mai multă atenţie acestui aspect al pregătirii, organizându-se diferite acţiuni pe această linie.

Aveţi de-a face în muncă, de regulă, cu oameni culţi, abili, cu o bogată experienţă de viaţă, între care mulţi sunt cetăţeni străini.

Fără o astfel de pregătire, pe care trebuie să o perfecţionaţi necontenit, nu veţi reuşi să faceţi faţă sarcinilor.

Ţinând seama de rolul deosebit de important pe care îl are pregătirea cadrelor, Consiliul Securităţii Statului a făcut şi va face eforturi susţinute pentru a crea condiţii cât mai bune de pregătire tuturor ofiţerilor.

În acest sens, tovarăşi, conducerea unităţilor are datoria să organizeze învăţământul din unităţi în aşa fel încât el să răspundă cât mai deplin cerinţelor actuale, să controleze şi să îndrume îndeaproape întreaga activitate de pregătire a subordonaţilor.

În acelaşi timp, trebuie să educaţi pe subalterni în spiritul răspunderii personale pe care o poartă faţă de calitatea pregătirii lor şi a necesităţii de a depune eforturi individuale susţinute în acest sens.

Să combateţi cu toată asprimea manifestările de subapreciere şi superficialitate în activitatea de pregătire.

Consiliul Securităţii Statului se preocupă de a încadra aparatul de contraspionaj cu ofiţeri capabili şi, în acelaşi timp, pune în faţa tuturor lucrătorilor cerinţa de a persevera în activitatea de pregătire, pentru a fi în permanenţă la nivelul sarcinilor încredinţate.

Tovarăşi,

Consiliul Securităţii Statului a întreprins şi întreprinde o serie de acţiuni menite să asigure îndeplinirea în cât mai bune condiţii a sarcinilor ce ne-au fost încredinţate de conducerea de partid şi de stat.

Printre aceste măsuri se înscrie şi elaborarea Directivei muncii de securitate. Punând de acord prevederile Directivei cu întreaga concepție a noului Cod Penal, ale proiectului Codului de Procedură Penală şi cu prevederile legii de înființare, organizare şi funcționare a Consiliului Securității Statului, s-a creat cadrul legal al întregii activități ce o desfăşoară aparatul de securitate. Noi cerem ofițerilor de securitate o înțelegere deplină a legilor, o înaltă răspundere personală pentru aplicarea lor corectă în activitatea practică, convinşi fiind că prin aceasta vom pune o barieră de netrecut abuzurilor şi ilegalităților.

Spre deosebire de proiectul de Directivă, noua Directivă cuprinde o serie de reguli care, pe lângă faptul că vor crea posibilități mai bune de rezolvare a sarcinilor, vor duce la creşterea răspunderii în muncă, stimulând în acelaşi timp gândirea şi inițiativa fiecărui ofițer.

Directiva conține multe probleme noi, pe care trebuie să vi le însuşiți profund ca să le puteți aplica în mod creator în muncă.

Tovarăşi,

Peste puțin timp vom sărbători 20 de ani de la înființarea organelor securității statului. Pentru a cinsti acest important eveniment în viața organelor noastre, conducerea Partidului a aprobat, după cum cunoaşteți, un plan de măsuri întocmit de Consiliul Securității Statului, care prevede o serie de acțiuni importante, atât pe plan central, cât şi la nivelul fiecărui inspectorat. Noi considerăm că în cinstea acestui important eveniment va trebui să ne înzecim eforturile, astfel ca fiecare să-l întâmpinăm cu rezultate cât mai bune în muncă.

Consiliul Securității Statului îşi afirmă încrederea că veți depune şi în continuare eforturi susținute pentru ridicarea întregii munci la nivelul cerințelor şi posibilităților de care dispunem.

Întorcându-vă la unități, să vă completați planurile de muncă cu probleme care au rezultat din dezbateri, să organizați şi dvs. şedințe de analiză a muncii de contraspionaj, pe care să le pregătiți bine, pentru a constitui un bun prilej de instruire a ofițerilor. De asemenea, să anunțați direcțiilor centrale data şedințelor de analiză, pentru ca să se asigure participarea unor delegați în scopul de a vă ajuta.

Măsurile pe care le veți lua să aibă ca rezultat organizarea mai bună a muncii, astfel ca toată activitatea dvs. să fie încununată de succes.

Ducându-vă la locurile dvs. de muncă, raportați conducerii inspectoratelor problemele ridicate la această convocare, sarcinile primite, şi treceți de urgență la instruirea aparatului din subordine, asigurând ca tot ceea ce am realizat pozitiv la această convocare să devină un bun al tuturor lucrătorilor noştri, ca toate învățămintele desprinse să fie aplicate în practică de către fiecare ofițer.

În încheiere, aş vrea să subliniez că C.S.S. aşteaptă de la toți ofițerii ce lucrează pe linie de contraspionaj multă inițiativă, perseverență şi propuneri pentru îmbunătățirea muncii, astfel ca să reuşim să finalizăm cât mai multe acțiuni.

Vorbind la figurat, am dori de la dvs. să dați mai mult de lucru Consiliului, bineînțeles nu în sens negativ, ci în sens pozitiv.

Suntem convinşi că toate cadrele noastre îşi vor înzeci eforturile pentru realizarea sarcinilor ce ne sunt încredințate.

Din partea Consiliului, vă urez mult succes în activitatea ce o desfășurați.

A.C.N.S.A.S., fond documentar, dosar nr. 86, vol. 4, f. 70, 76–84, 100–107.

144

1968 iulie 6. Notă a Consiliului Securității Statului referitoare la obligația unităților centrale şi teritoriale de securitate de a transmite materiale informative şi date pentru Serviciul de Documentare Externă, nou înființat

Consiliul Securității Statului

Strict secret
6 iulie 1968

Se aprobă
Preşedintele Consiliului Securității Statului
I. Stănescu

Notă

În baza indicației conducerii partidului, Consiliul Securității Statului a hotărât să înființeze Serviciul de Documentare Externă, căruia îi revine sarcina să procure şi să centralizeze date cât mai complete despre unele personalități şi persoane din țările capitaliste, care au sau pot avea un rol în viața politică a statelor respective, în relațiile cu țara noastră sau pe plan internațional, precum şi asupra unor obiective din domeniile politic, militar, economic, tehnico-ştiințific, informații şi contrainformații, emigrație, diverse organizații internaționale mai importante.

Consiliul Securității Statului a hotărât ca toate unitățile centrale şi teritoriale de securitate să transmită la Serviciul de Documentare Externă materialele şi datele ce le dețin în legătură cu problemele menționate, şi anume:

1. **Materiale, diferite date sau fişe personale** cât mai complete asupra unor persoane şi personalități din exterior, cuprinse în categoriile ce urmează:

a) Cadre şi agenţi ai serviciilor de spionaj şi contraspionaj, civile şi militare, care au acţionat direct asupra reprezentanţilor şi delegaţilor români în străinătate sau care au desfăşurat, sub diferite forme şi acoperiri, activitate de spionaj pe teritoriul şi împotriva ţării noastre; de asemenea, conducătorii unor servicii de spionaj şi contraspionaj cunoscuţi în evidenţele dv.;

b) Diplomaţi cu funcţii superioare sau care prezintă perspective de a ocupa poziţii importante în aparatul de stat şi politic după plecarea din ţara noastră, inclusiv cei retraşi de la post cu mai mulţi ani în urmă;

c) Ataşaţi militari care au funcţionat în cadrul oficiilor diplomatice din ţara noastră şi cei care urmează să plece de la post;

d) Personalităţi cu funcţii de răspundere în cadrul aparatului de stat, partidelor politice, organizaţiilor economice, organismelor internaţionale etc., care ne-au vizitat ţara în cadrul unor delegaţii oficiale sau în alte împrejurări;

e) Personalităţi din domeniul cultural-ştiinţific care au participat la unele seminarii, congrese şi reuniuni internaţionale sau alte manifestări organizate în ţara noastră;

f) Ingineri şi specialişti din institute de cercetări, concerne, uzine şi fabrici din ţări capitaliste, care au însoţit delegaţii oficiale, au participat la tratative, au executat lucrări de montaj în ţara noastră etc.;

g) Conducători ai grupărilor legionare şi altor organizaţii de emigranţi români, precum şi ai asociaţiilor de germani şi greci originari din România; de asemenea, conducători sionişti, plecaţi din ţară, care deţin funcţii importante în organizaţiile sioniste internaţionale sau desfăşoară activitate ostilă împotriva României;

h) Elemente active din centrele de transfugi care întreprind acţiuni duşmănoase împotriva ţării noastre, indiferent de nuanţa lor politică;

i) Personalităţi din cadrul emigraţiei care s-au afirmat pe tărâm cultural, economic, tehnico-ştiinţific etc.;

j) Persoane şi personalităţi din categoriile menţionate care au vizitat România în scopuri turistice sau menţin legături cu rude şi [au] diverse relaţii [în] ţară.

2. **Sinteze, fişe de obiectiv sau alte date privind**:

a) Serviciile străine de spionaj şi contraspionaj. Interesează în special date asupra activităţii, organizării, cadrelor de conducere şi celor ce se ocupă nemijlocit cu probleme ale ţării noastre, metode specifice folosite etc.;

b) Grupările legionare din exterior şi alte organizaţii de emigranţi români, activitatea duşmănoasă desfăşurată împotriva ţării noastre, metode folosite, legăturile cu diverse servicii de informaţii etc.;

c) Partide şi organizaţii politice; organele de conducere, programe şi statute, finanţare, poziţie faţă de ţara noastră etc.;

d) Obiective economice, tehnico-ştiinţifice şi de cercetare; organizare, activitate, încadrare, legăturile cu instituţiile similare din alte ţări;

e) Organisme militare naționale și internaționale; ministerele de resort, comandamente, cadre superioare, instruire, dotare etc.

3. **Diferite imprimate și acte străine**, ca: legitimații (pașapoarte, buletine de identitate, cărți de membru al unor organizații sau asociații, permise și autorizații de conducere auto, de intrare în instituții și întreprinderi, de port-armă, vânătoare și pescuit, acte de stare civilă etc.); modele de sigilii, ștampile și parafe, facsimile de scris și specimene de semnătură, cărți de vizită, contracte, oferte și imprimate ale unor firme mai reprezentative, formulare și chestionare utilizate în diverse situații, scrisori personale sau corespondență oficială și alte asemenea materiale, în original sau fotocopie, obținute prin mijloacele muncii informativ-operative și care se referă la personalitățile, persoanele sau obiectivele menționate la punctele 1 și 2.

– Materialele selecționate se vor înainta la cancelaria Consiliului Securității Statului, personal col. Linț Ion.

A.C.N.S.A.S., fond documentar, dosar nr. 123, vol. 4, f. 154–157.

145

1968 august 1. Plan de măsuri întocmit de Direcția I în scopul îmbunătățirii activității informativ-operative în rândul „foștilor condamnați pentru activitate contrarevoluționară, fără antecedente politice înainte de condamnare“

Ministerul Afacerilor Interne — Strict secret
D.G.I.I. – Direcția I
Nr. 20/68 din 1 august 1968

Către
Consiliul Securității Statului
– Cancelaria –

Din ordinul tovarășului vicepreședinte al Consiliului Securității Statului, general-maior Constantin Stoica, vă înaintăm în copie: „Informarea privind activitatea dușmănoasă prezentă a unor foști condamnați în diverse organizații și grupări contrarevoluționare, fără antecedente politice înainte de condamnare“ și „Planul de măsuri pentru intensificarea muncii informativ-operative în rândul foștilor condamnați pentru activitate contrarevoluționară, fără antecedente politice înainte de condamnare“,

spre a fi multiplicate şi difuzate inspectoratelor judeţene de securitate şi Inspectoratului de Securitate al Municipiului Bucureşti.

Şeful direcţiei
Colonel,
Borşan Dumitru

Consiliul Securităţii Statului — Strict secret

Se aprobă,
Vicepreşedinte
General-maior Constantin Stoica

Plan de măsuri
pentru intensificarea muncii informativ-operative în rândul foştilor condamnaţi pentru activitate contrarevoluţionară, fără antecedente politice înainte de condamnare

Din analiza materialelor informativ-operative obţinute de organele securităţii statului rezultă că mulţi foşti condamnaţi, încă de la punerea în libertate, interpretând graţierea ca o măsură „impusă“ de către puterile imperialiste, se menţin pe poziţie duşmănoasă, comentează în mod tendenţios politica internă şi externă a partidului nostru şi alte evenimente politice internaţionale, de a căror desfăşurare leagă speranţa lor în schimbarea regimului socialist.

În ultima perioadă de timp ei şi-au intensificat contactele, procedează la un larg schimb de date şi păreri politice, menţin şi dezvoltă legăturile între ei, cât şi cu unii foşti politicieni cu care au stat în detenţie şi se încurajează reciproc.

Legătura de la om la om, informarea reciprocă asupra situaţiei fiecăruia şi asupra poziţiei lor faţă de regimul nostru, este forma de bază a activităţii foştilor condamnaţi. Pentru realizarea acestei activităţi ei folosesc întâlnirile sub masca unor petreceri, deplasările în diverse localităţi, corespondenţă etc.

Datorită faptului că o parte din aceste elemente au stat în detenţie cu unii legionari şi cu alţi foşti politicieni, având şi în prezent, legături cu aceştia, fac aprecieri elogioase cu privire la organizaţia legionară şi la fostele partide burghezo-moşiereşti.

Unii din ei apreciază că în prezent, pe plan intern şi internaţional, ar exista condiţii care să ducă „în mod firesc“ la o schimbare a regimului socialist printr-o „opoziţie“ deschisă şi legiferată, exprimându-şi speranţa în înfiinţarea unor partide de opoziţie. În acest scop, unii preconizează atragerea de noi aderenţi, îndreptându-şi atenţia îndeosebi spre intelectuali şi studenţi.

Caracteristic acestor elemente este speranța că, după schimbarea regimului nostru socialist, datorită condamnărilor suferite, ei vor juca un rol important în viața politică a țării. Chiar dacă în rândul lor există deosebiri de vederi în ceea ce priveşte căile prin care ar putea să se materializeze această speranță, atitudinea anticomunistă le este comună.

Evenimentele mai recente din R.S. Cehoslovacia şi R.P. Polonia, cât şi consfătuirea consultativă a unor partide comuniste şi muncitoreşti de la Budapesta, a determinat o stare de agitație în rândul elementelor dușmănoase din această categorie, manifestându-şi adevărata lor poziție față de regimul nostru, exprimându-şi ura față de regim şi chiar unele speranțe în posibilitatea de a se răzbuna.

Cu toate că mulți dintre foştii condamnați contrarevoluționari, fără antecedente înainte de condamnare, s-au dovedit dușmani înrăiți ai regimului nostru, iar aspectele sus-menționate scot în evidență faptul că mulți din ei nu au renunțat la concepțiile lor dușmănoase, se constată că unele organe de securitate nu le acordă atenția cuvenită, mulți din ei nefiind supravegheați informativ în mod corespunzător.

Față de această situație, se impune necesitatea intensificării muncii informativ-operative în rândul foştilor condamnați pentru realizarea următoarelor obiective:

a) Cunoaşterea în mod permanent a situației foştilor condamnați pentru activitate contrarevoluționară şi stabilirea acelora care n-au renunțat la concepțiile lor dușmănoase pentru ca nici unul din ei să nu rămână în afara bazei de lucru şi să nu scape din atenția organelor de securitate.

b) Stabilirea acțiunilor dușmănoase concrete desfăşurate şi a legăturilor prezente ale foştilor condamnați, a formelor şi metodelor ce le folosesc, pentru a cunoaşte de cine sunt influențați în activitatea lor şi ce scopuri urmăresc.

c) Lucrarea informativă activă a foştilor condamnați cuprinşi în baza de lucru, în scopul cunoaşterii preocupărilor prezente şi intențiilor de viitor, pentru luarea măsurilor corespunzătoare şi contracararea acțiunilor lor dușmănoase.

d) Întreprinderea unor acțiuni de influențare pozitivă a unor foşti condamnați c.r. şi menținerea sub influența noastră a acelora care manifestă în prezent o atitudine oscilantă față de orânduirea noastră socialistă.

Pentru realizarea acestor obiective se vor întreprinde următoarele măsuri:

1) Conducerile direcțiilor centrale şi ale inspectoratelor județene de securitate vor analiza modul cum s-a constituit baza de lucru în problema foşti condamnați fără antecedente politice înainte de condamnare, pentru a vedea dacă au fost cuprinşi în baza de lucru toți acei care prezintă pericol social pentru securitatea statului, chiar dacă nu sunt semnalați cu activitate dușmănoasă prezentă.

– Inspectoratele de securitate județene care au preluat evidențele organizațiilor şi grupărilor subversiv-teroriste reconstituite în anii precedenți de fostele direcții regionale de securitate vor stabili dacă s-au transmis aceste evidențe inspectoratelor județene constituite pe raza fostelor regiuni, luând măsuri de a se transmite evidențele cu privire la acei care au activat pe teritoriul actualelor județe.

– Acolo unde se va constata că unii foşti condamnaţi sunt plecaţi pe teritoriul altor judeţe, vor fi semnalaţi inspectoratelor judeţene respective, pentru a se analiza situaţia lor prezentă, şi în raport de aceasta să hotărască dacă rămân sau nu în baza de lucru.

– Organele de securitate trebuie să se preocupe în mod permanent de cunoaşterea situaţiei prezente şi lucrarea activă a foştilor condamnaţi pentru activitate în grupări subversiv-teroriste, îndeosebi a celor semnalaţi în prezent cu asemenea intenţii, în vederea luării măsurilor corespunzătoare de contracarare a eventualelor acţiuni ce ar vrea să le întreprindă.

Aceeaşi situaţie va trebui acordată foştilor condamnaţi care au iniţiat şi condus diferite grupări şi organizaţii subversive, pentru a stabili dacă în prezent mai au asemenea preocupări şi către ce categorii de persoane îşi îndreaptă atenţia, în vederea prevenirii intenţiilor duşmănoase şi curmării unor asemenea activităţi.

2) Concomitent cu analiza modului cum s-a făcut selecţionarea bazei de lucru, se va analiza şi cum sunt lucrate informativ persoanele respective, luându-se măsuri de încadrare informativă a tuturor celor ce au fost trecuţi în baza de lucru pentru a le cunoaşte în mod permanent atitudinea, preocupările, legăturile şi intenţiile ce le au. În acest scop este necesară asigurarea supravegherii informativ-operative a foştilor condamnaţi contrarevoluţionari atât la domiciliu, cât şi la locul de muncă.

Termen: 30 octombrie 1968

– Se va acorda atenţie deosebită foştilor condamnaţi contrarevoluţionari semnalaţi că se preocupă de redactarea unor lucrări cu conţinut duşmănos, participă la diferite cenacluri literare sau intenţionează să creeze asemenea cenacluri, pentru a cunoaşte în mod permanent ce lucrări scriu, conţinutul lor, cu cine le discută, ce intenţionează să facă cu ele şi care este atitudinea lor în cenaclurile literare la care participă.

– Având în vedere faptul că unii foşti condamnaţi contrarevoluţionari s-au înscris la diverse facultăţi, licee şi şcoli profesionale pentru completarea studiilor, se vor lua măsuri de identificare a acestora pentru a se asigura supravegherea informativă a lor atât la domiciliu, cât şi la instituţiile de învăţământ respective. Se va urmări în mod deosebit să se stabilească atitudinea lor în rândul studenţilor, dacă nu cumva încearcă să atragă la diferite acţiuni duşmănoase pe unii studenţi, ce metode şi mijloace folosesc, pentru a se putea lua la timp măsuri de contracarare a intenţiilor ce le au.

Termen: 1 octombrie 1968

– Organele Direcţiei I vor sprijini efectiv activitatea inspectoratelor judeţene de securitate, pentru asigurarea colaborării în lucrarea informativ-operativă a foştilor condamnaţi contrarevoluţionari, în vederea stabilirii legăturilor acestora cu legionarii, cu foştii politicieni, naţionalişti, sectanţi, aparatul de represiune burghez, oameni de ştiinţă, artă, cultură şi tineret studios, luând măsuri corespunzătoare de contracarare a intenţiilor lor duşmănoase.

– Se va acorda atenţie deosebită acelora care sunt semnalaţi că speră în înfiinţarea unor partide de opoziţie, pentru a stabili ce foşti politicieni îi influenţează sau dacă

înființarea unor asemenea partide este inițiativa lor proprie, către ce persoane își îndreaptă atenția și ce metode folosesc în vederea prevenirii și lichidării acțiunilor ce le vor întreprinde.

3) Întrucât un mare număr de foști condamnați contrarevoluționari lucrează în unele obiective industriale, și îndeosebi pe diferite șantiere de construcții, se vor lua măsuri de asigurare a unei temeinice colaborări între ofițerii care lucrează în problema foști condamnați și cei ce deservesc obiectivele respective pentru a se lua măsuri eficiente de urmărire informativ-operativă a foștilor condamnați contrarevoluționari la locul de muncă. În acest scop, organele care lucrează problema vor preda organelor de contrasabotaj liste cu foștii condamnați care lucrează în obiectivele industriale, pe diferite șantiere de construcție sau în alte unități economice.

Periodic, direcțiile I și a II-a, cât și inspectoratele județene de securitate, vor analiza materialele informativ-operative ce se vor obține despre foștii condamnați contrarevoluționari și vor stabili măsurile ce se impun pentru lucrarea lor în mod corespunzător, în vederea prevenirii intențiilor lor dușmănoase.

4) Deoarece din materialele informativ-operative obținute rezultă că unii foști condamnați contrarevoluționari întrețin legături suspecte cu diferiți cetățeni străini, vizitează unele ambasade sau sunt contactați de diferiți cetățeni străini, Direcțiile I și a III-a, cât și inspectoratele județene de securitate, vor asigura o temeinică cooperare între organele de informații interne și cele de contraspionaj pentru a se stabili și cunoaște în mod permanent natura legăturilor respective, scopul vizitelor la ambasade și activitatea cetățenilor străini care caută să intre în contact cu foștii condamnați, în vederea luării de măsuri corespunzătoare pentru prevenirea transmiterii de informații sau altor acțiuni dușmănoase.

5) Conducerile Direcției I și inspectoratelor județene de securitate vor analiza aportul și posibilitățile de pătrundere ale rețelei informative folosite în supravegherea informativă a foștilor condamnați, luând măsuri de a recruta noi informatori în cazul în care cei existenți nu pot asigura supravegherea la nivel corespunzător a persoanelor în cauză. Cu acest prilej se vor stabili și informatorii cu posibilități de informare și trimitere în alte localități din țară, pentru a stabili atitudinea, preocupările și intențiile unor foști condamnați contrarevoluționari din localitățile respective.

Termen: 30 septembrie 1968

6) Având în vedere că mulți foști condamnați locuiesc în mediul sătesc, unii dintre ei fiind membri ai cooperativelor agricole de producție și semnalați cu unele manifestări negative, se va avea în vedere ca în cadrul supravegherii informative generale din comunele respective să se cunoască în mod permanent atitudinea și eventualele intenții dușmănoase ale lor, în vederea luării măsurilor corespunzătoare pentru contracararea oricăror acțiuni dușmănoase în mediul sătesc.

7) Organele centrale și teritoriale ale securității statului vor elabora, pe baza prezentului plan, măsuri concrete privind urmărirea și contracararea acțiunilor

întreprinse de foştii condamnaţi de pe raza lor de activitate, analizând periodic stadiul muncii informativ-operative şi modul cum se aplică prevederile prezentului plan.

Şeful Direcţiei I
Colonel de securitate
Borşan Dumitru

A.C.N.S.A.S., fond documentar, dosar nr. 86, vol. 7, f. 10, 21–27.

146

1968 august 1. Notă întocmită de U.M. 0755/C referitoare la „activitatea propagandistică desfăşurată de emigraţia română prin presă şi tipărituri“

Consiliul Securităţii Statului — Strict secret
U.M. 0755/C
Nr. 75/54137
din 1 august 1968

Către,
U.M. 0249

Din ordinul tovarăşului vicepreşedinte al Consiliului Securităţii Statului, general-locotenent N. Doicaru, vă trimitem spre studiu şi documentare o notă cu privire la „Activitatea propagandistică desfăşurată de emigraţia română prin presă şi tipărituri“.

Şeful unităţii
Col. [indescifrabil]

Consiliul Securităţii Statului — Strict secret
U.M. 0755/C 26 iulie 1968

Notă
Priveşte: Activitatea propagandistică desfăşurată de emigraţia română prin presă şi tipărituri

În prezent, în emigraţia română se editează un număr de peste 30 de publicaţii, dintre care unele apar cu regularitate – lunar sau săptămânal – iar altele la diferite intervale, în funcţie de posibilităţile lor materiale.

O parte din aceste publicații au un caracter și atitudine loială față de țară, publicând materiale realiste pe teme privind realizările, istoria și cultura poporului nostru. Altele, însă, se află pe poziții ostile R.S. România și desfășoară propagandă dușmănoasă continuă. În emigrație există cca 10–12 asemenea publicații reacționare mai importante, dispersate îndeosebi în Spania, R.F. a Germaniei, S.U.A. și Franța, remarcându-se, prin conținutul lor calomniator și ostil, cele editate de grupările legionare. Printre acestea, mai semnificative sunt:

– Publicațiile grupărilor legionare se remarcă prin conținutul lor calomniator și ostil și [prin] atenția pe care o acordă îndoctrinării legionare. Fițuicile principale ale acestor grupări sunt: „Țara și exilul", editată la Madrid de gruparea simistă; „Orientări pentru legionari", ce apare la Erding, și „Vatra", scoasă la Freiburg (R.F. a Germaniei), ambele sub îndrumarea legionarilor antisimiști.

În ultimul timp se constată o activitate deosebită a căpeteniilor legionare pentru reeditarea unor lucrări legionare scrise de C.Z. Codreanu, ca de exemplu: „Cărticica șefului de cuib", „Pentru legionari", „C.Z. Codreanu – Prezent", Căpitanul – mit al poeților" și [a] altor materiale cu caracter istoric-legionar, prin care se urmărește îndoctrinarea elementelor tinere atrase în organizație și menținerea trează a spiritului legionar în emigrație. În acest sens, mai pot fi citate lucrările „România și sfârșitul Europei, amintiri din Țara pierdută", de Mihail Sturdza, fost ministru de Externe, „Istoria politică și militară a războiului României contra Rusiei sovietice", de Platon Chirnoagă, fost general, „Conducere și disciplină", de Faust Brădescu și „Din Bucovina pe Oder – amintirile unui legionar", de Chirilă Ciuntu.

Legionarii se folosesc intens și de unele publicații ale comunităților religioase românești, ca de exemplu „Solia", ziar al Episcopiei ortodoxe române din S.U.A., condus de V. Trifa, „Sfinții Arhangheli", de la Paris, de sub conducerea preotului V. Boldeanu.

– Publicațiile reprezentanților fostelor partide burgheze (P.N.Ț. și P.N.L), constituiți în Comitetul Național Român (C.N.R.), sunt ziarele „România", care apare la New York, și „La Nation Roumaine", publicat la Paris.

– Publicații ale unor vârfuri reacționare „independente" din emigrație, ca „Vocea Libertății", fițuică editată la Atena de Petropuliadi Dumitru, de naționalitate greacă (fost cetățean român între 1926–1950), iar după decesul acestuia de soția lui; „Buletinul Informativ al Românilor din Exil" (B.I.R.E.), tipărit la Paris de fugarul Rene Theo și „Presa Liberă Română", editată la Londra de Iancu Rațiu.

Presa emigrației reacționare își îndreaptă atenția mai ales spre următoarele probleme:

– denigrarea măsurilor luate de P.C.R. și statul român în domeniul politicii de industrializare a țării și a eficienței economiei noastre naționale;

– pretinsa stare de mizerie a țărănimii cooperatiste, cerând desființarea proprietății cooperatiste și revenirea la proprietatea privată asupra pământului;

– lipsa de drepturi şi libertăţi cetăţeneşti, argumentată îndeosebi cu faptul că românilor nu li se dă posibilitatea să călătorească în ţările capitaliste;

– pretinsa lipsă de libertăţi religioase ale cetăţenilor din România.

Majoritatea publicaţiilor emigraţiei reacţionare apar cu sprijinul moral şi material al autorităţilor de stat autohtone, unele fiind direct finanţate şi controlate de serviciile de spionaj şi contraspionaj ale ţărilor respective. Astfel:

– Departamentul de Stat al S.U.A. finanţează, prin intermediul C.N.R., fiţuicile „România“ şi „La Nation Roumaine“;

– C.I.A. şi F.B.I.-ul finanţează şi controlează ziarele „Vocea Libertăţii“ şi „Gânduri din exil“;

– Ministerul vest-german al Refugiaţilor sprijină cu fonduri publicaţiile „Cuvântul în exil“, „Stindardul“ şi unele ziare ale organizaţiilor Volksdeutsche, ca „Donauschwabe“ şi „Siebenbürgische Zeitung“.

– Organele poliţiei franceze acordă ajutoare materiale periodicului „B.I.R.E.“.

Se constată că publicaţiile grupărilor politice nelegionare prezintă din ce în ce mai multe materiale cu conţinut mai realist, pe un ton mai moderat, în care sunt apreciate obiectiv realizările din ţara noastră. Presa din această categorie scoate totodată în evidenţă eforturile guvernului român în domeniul politicii externe, acordând prioritate aspectelor legate de politica de independenţă a ţării.

Se remarcă, mai ales în ultimii doi ani, o oarecare preocupare a cercurilor intelectuale din emigraţia română de a da activităţii lor publicistice un caracter mai mult cultural-istoric, prezentând evenimentele de pe poziţii mai realiste.

Ilustrative în această privinţă sunt cercurile care editează publicaţiile „Destin“ din Spania, „Revista Scriitorilor Români“ din Italia, „Fiinţa Românească“ din Franţa şi „Prodomos“ din R.F. a Germaniei.

Ca urmare, un număr tot mai mare de intelectuali din rândul emigraţiei române se îndepărtează de presa politică a legionarilor, orientându-se spre alte publicaţii.

Prezentăm în continuare date privind principalele publicaţii ale emigraţiei reacţionare şi ale unor grupări de emigranţi apropiaţi ţării.

„Ţara şi Exilul“ – curier informativ al mişcării legionare; Director George Costea

– Anul apariţiei: 1964. Sediul: Madrid, str. general Yola, nr. 277. Se editează lunar, în limba română, într-un tiraj de cca 1 000 exemplare, de către gruparea legionară simistă, condusă de Horia Sima.

– Cheltuielile de redactare şi difuzare provin din cotizaţii, contribuţii şi abonamente ale legionarilor simişti.

– Se difuzează legionarilor aflaţi în ţările occidentale prin abonamente directe şi prin şefii de grupări din diverse localităţi, de la om la om.

– Are caracter anticomunist, de îndoctrinare legionară şi de propagandă împotriva regimului nostru.

– Horia Sima şi G. Costea selecționează şi prelucrează materialele ce le primesc de la diverse vârfuri legionare. În unele din articole Horia Sima dă şi directive în numele organizației legionare.

„Orientări pentru legionari“ – organ al grupării legionare antisimiste

– Anul apariției: 1957

– Sediul: oraşul Erding din R.F. a Germaniei

– Se editează lunar şi uneori trimestrial, într-un tiraj de 400–500 exemplare, de către gruparea legionară antisimistă, sub conducerea directă a comandantului legionar C. Papanace.

– Este difuzată legionarilor antisimişti din Europa şi America.

Conținut:

– Îndoctrinare legionară, publicând pe prima pagină calendarul evenimentelor organizației şi citate din lucrările lui C.Z. Codreanu („Cărticica şefului de cuib“, „Pentru legionari“ etc.);

– Polemici cu gruparea legionarilor simişti pe tema contestării rolului de comandant unic al lui Horia Sima;

– Publică ştiri dușmănoase țării;

– Sprijină regimurile fasciste, rasiste şi dictaturile militare din diferite părți ale lumii;

– Acordă un spațiu larg lipsei de drepturi şi asupririi la care sunt supuşi românii macedoneni din Grecia.

„Stindardul“

– Anul apariției: 1953

– Sediul: oraşul München din R. F. a Germaniei.

– Se editează lunar, într-un tiraj de 1 500–2 000 exemplare, de către cuzistul I.V. Emilian, fiind susținut material de către Ministerul vest-german al Refugiaților şi serviciul de spionaj vest-german. Are o prezentare grafică corespunzătoare, fiecare număr apărând în opt pagini, din care două în limba germană şi una în limba franceză.

Conținut:

– Consacră un spațiu larg portretelor de ofițeri sau soldați români căzuți pe frontul antisovietic;

– Publică materiale împotriva ideologiei comuniste în general şi cu caracter calomnios la adresa țării noastre;

– Ia atitudine împotriva cetățenilor de naționalitate română care vin în contact cu reprezentanțele noastre diplomatice sau vizitează R.S. România;

– Sprijină în coloanele ziarului acțiunile legionarilor simişti;

– Se pronunță împotriva agitațiilor iredentiste ale refugiaților maghiari şi împotriva dislocărilor de populație românească din Basarabia şi Bucovina de Nord.

Revista „Vatra“

– Anul apariției: 1950

– Sediul: orașul Freiburg din R.F. a Germaniei

– Se editează trimestrial, într-un tiraj de 500 de exemplare, de către legionarul antisimist Petre Vălimăreanu.

– Este difuzată celor care o sprijină cu bani sau plătesc abonamentul, de obicei anticipat, însă de preferință legionarilor. Mai răspândită în R.F. a Germaniei, Italia, S.U.A., Franța și Grecia.

Conținut:

– Publică ştiri cu caracter dușmănos la adresa țării şi ia poziție împotriva emigranților care au o atitudine loială față de țară;

– Polemizează cu căpeteniile legionare (simişti şi antisimişti), dar în special cu Horia Sima, Traian Boeru, Viorel Trifa şi alte vârfuri legionare;

– Sprijină, prin articolele sale, „Societatea Academică Română“ şi în special pe secretarul acesteia, legionarul Mircea Popescu;

– Susține agresiunea americană în Vietnam;

– Combate, prin articole, acțiunile iredentiste ale fugarilor maghiari; caută să demonstreze, prin reportaje şi articole cu caracter istoric, apartenența Basarabiei şi Bucovinei de Nord la România.

Organele noastre au posibilități de a publica în această fițuică materiale menite să ducă la adâncirea disensiunilor existente între legionari.

Revista literară „Destin“

– Anul apariției: 1957

– Sediul: Madrid – apare bianual, în limba română, într-un tiraj de 4–500 de exemplare. Fondurile de editare se realizează din vânzarea revistei şi donații ale unor emigranți cu stare materială bună.

– Este editată de prof. George Uscătescu şi [de] un grup de alți opt intelectuali de origine română, aflați în Spania şi Franța, majoritatea foşti legionari.

Are un caracter literar. În paginile revistei publică materiale literare o parte a intelectualilor români aflați în Spania, Franța, Italia, Anglia etc. Scrierile lor se caracterizau prin conținut reacționar şi de luptă împotriva regimului din țară.

În ultimele numere caracterul reacționar al materialelor publicate s-a atenuat, unii dintre membrii grupului manifestând tendințe de apropiere de țară.

Revista „Drum“

– Anul apariției: 1964, în limba română.

– Sediul: Mankata, Minessota, S.U.A.

– Se editează trimestrial, într-un tiraj de 300–400 exemplare.

– Este scoasă de comandanții legionari Vasile Posteucă, Nicolae Petra, ajutați de legionarul Nicolae Novac, şi difuzată legionarilor din S.U.A. şi Canada şi unor vârfuri legionare din Europa.

– Are formă de revistă literară. Legionarii îşi publică scrierile lor literare ce au conținut anticomunist, în general, şi calomnios la adresa regimului nostru, în special. Fondurile pentru publicare se strâng din abonamente şi donații ale unor legionari mai înstăriți.

– Scopul editorilor revistei este de a grupa în jurul lor pe intelectualii români aflați pe teritoriul celor două Americi şi a-i organiza într-o formă asemănătoare „Societății Academice Române“ din Europa.

Revista „Prodomos – foaie de gând şi apropiere creştină“

– Anul apariției: 1964.

– Sediul: oraşul Freiburg din R.F. a Germaniei.

– Se editează trimestrial, în 800 de exemplare, în foarte bune condiții grafice, sub îngrijirea legionarilor Paul Miron din Freiburg şi Ion Cuşa din Paris.

– Revista se intitulează „Foaie de gând şi apropiere creştină“ şi a cooptat, în calitate de colaboratori, oameni de cultură şi artă din rândul emigrației, ca Horia Vintilă, H. Stamatu, Virgil Ierunca, Monica Lovinescu ş.a.

– Fondurile sunt realizate din abonamente şi contribuții benevole, fiind susținute şi de Institutul de studii şi cercetări de la Freiburg.

Conținut:

– Materialele de propagandă religioasă, militând pentru unitatea bisericii ortodoxe;

– Studii literare, schițe, sonete, eseuri, al căror conținut este în majoritate filosofic. Uneori materialele gravitează în jurul unor concepții idealisto-defetiste: morminte, moarte, întoarcere în tinerețe;

– Publică articole şi informații realiste, dar şi materiale cu caracter duşmănos.

„Gânduri din exil“ – jurnal al „Uniunii Studenților Liberi Români“

– Este o revistă litografiată ce şi-a început apariția în anul 1967, la New York, în limba engleză. Este redactată de Daniel Teodoru, fiul dr. C. Teodoru – comandant legionar, în prezent medic la o închisoare a F.B.I. din New York.

Prin faptul că se adresează tineretului româno-american, că are un caracter anticomunist, şi mai ales de susținere a versiunii americane privind războiul din Vietnam, pare a fi inspirată şi finanțată de autoritățile americane. Majoritatea vârfurilor emigrației române ce trimit scrisori de încurajare editorului sunt cunoscuți ca agenți F.B.I.

Revista pare a fi o măsură a autorităților de întărire a propagandei anticomuniste în rândurile tineretului româno – american.

„Solia“ – organ al Episcopiei Ortodoxe Române din America

– Anul apariției: 1935 – în limbile română şi engleză

– Sediul: Detroit – Michigan – S.U.A.

– Apare bilunar, într-un tiraj de cca 2 500 exemplare. Este scoasă de comandantul legionar Viorel Trifa, ajutat de Vasile Hațeganu, preoții legionari Grațian Radu, Anchidim Uşeriu, George Preda, Martinian Ivanovici, Ion Surducan şi alții.

– Finanțarea publicației se face din fondurile Episcopiei Ortodoxe Române din America.

– „Solia“ are caracterul unui ziar de informare asupra vieții bisericeşti şi sociale a comunităților române ortodoxe din S.U.A. şi Canada, aflate sub conducerea lui V. Trifa.

V. Trifa foloseşte ziarul şi ca armă principală de luptă anticomunistă şi de atacare a regimului din țară.

De asemenea, sunt criticate comunitățile şi personalitățile de origine română din emigrație care militează pentru legături normale cu oficialitățile bisericeşti şi laice din țară.

Revista „Sfinții Arhangheli“, organ al comitetului parohial al Bisericii Române din Paris

– Anul apariției: 1961.

– Sediul: Paris.

– Se editează trimestrial, într-un tiraj de 300 exemplare, sub conducerea directă a comandantului legionar V. Boldeanu.

– Este difuzată în rândul emigranților români grupați în jurul bisericilor din R.F. a Germaniei, Franța, S.U.A. şi Canada.

– Apare în limbile franceză şi română.

Conținut:

– Articole cu caracter religios, date şi informații despre manifestările religioase;

– Materiale din care rezultă încercările legionarilor de a unifica şi prelua emigrația sub controlul lor;

– Popularizarea episcopului legionar T. Ionescu, cu scopul de a acapara conducerea bisericilor ortodoxe române din Europa;

– Reportaje despre comemorarea unor evenimente din istoria poporului român, la care participă legionarii din Franța şi R.F. a Germaniei;

– Materiale cu caracter dușmănos la adresa țării noastre.

Ziarul „România“, organ al Comitetului Național Român din New York

– Anul apariției: 1955, în limba română.

– Sediul: New York.

– Se editează o dată la două luni, într-un tiraj de cca 2 500 de exemplare, de către Constantin Vişoianu, președintele, şi Ion Vardala, secretarul general al C.N.R. din New York, ajutați de Augustin Popa, Iancu Zissu şi alte vârfuri reacționare.

– Este subvenționat de către Departamentul de Stat al S.U.A. din fondurile alocate sprijinirii activității de propagandă şi subversiune împotriva țărilor socialiste.

În ziar se publică ştiri şi informaţii tendenţioase şi articole calomnioase la adresa regimului nostru. Apar, de asemenea, informaţii despre activitatea şi acţiunile emigraţiei reacţionare române şi ale Asociaţiei Naţiunilor Europene Captive din New York.

Ziarul are scopul de a strânge în jurul C.N.R. pe unele vârfuri ale fostelor partide burgheze din România, aflate în Occident, şi, împreună cu fostul rege Mihai, să se prezinte ca un aşa-zis „guvern în exil".

Ziarul „La Nation Roumaine", organ al Comitetului Naţional Român, filiala Paris

– Anul apariţiei: 1948.

– Sediul: Paris.

Se editează lunar şi, uneori, la două luni, într-un tiraj de 500 de exemplare, sub conducerea directă a lui Veniamin Virgil, reprezentant al Comitetului Naţional Român pentru Europa.

– Apare în limba franceză.

– Este difuzat emigranţilor români din S.U.A. şi Franţa, precum şi în cadrul M.A.E. şi M.A.I. francez.

– Finanţarea ziarului este asigurată de Departamentul de Stat al S.U.A., prin Comitetul Naţional Român din New York.

Conţinut:

– Articole calomnioase privind arta şi cultura nouă socialistă;

– „Studii economice", prin care denigrează realizările noastre, folosind în acest sens criticile apărute în presa română;

– Materiale calomnioase la adresa politicii noastre externe;

– Publică materiale prin care susţine apartenenţa Basarabiei şi Bucovinei de Nord la România;

Există posibilităţi de a publica în acest ziar articole favorabile ţării noastre.

Ziarul „America", organ al „Uniunii şi Ligii societăţilor româno-americane"

– Anul apariţiei: 1906, în limbile română şi engleză.

– Sediul: Cleveland, Ohio, S.U.A.

– Se editează săptămânal, într-un tiraj de cca 2 500 exemplare.

– Este difuzat emigranţilor români din S.U.A., Canada şi din alte ţări, pe bază de abonamente. Este finanţat din fondurile „Uniunii şi Ligii".

Are caracterul unui ziar de informare a emigraţiei despre viaţa politică, social-culturală şi bisericească a românilor ce trăiesc în S.U.A. şi Canada.

Din anul 1950, când la conducerea ziarului şi a unor asociaţii ale emigraţiei au pătruns elemente legionare, în ziar se publică şi articole scrise de vârfurile reacţionare ale emigraţiei române, prin care se duce propagandă împotriva regimului din ţară.

Ziarul „Vocea libertăţii", organ al refugiaţilor greci din România.

– Anul apariţiei: 1953.

– Sediul: Atena.

– Se editează lunar, în limbile greacă şi română, într-un tiraj de 500 de exemplare, sub conducerea lui Dimitrie Petropuliadi din Grecia şi Basil Moussou din New York, greci care au locuit în România. După decesul lui D. Petropuliadi, apariţia ziarului este asigurată de soţia acestuia.

– Este finanţat de către Comitetul Naţional pentru Europa Liberă din New York, prin intermediul lui Basil Moussou.

Conţinut:

– Articole calomnioase la adresa conducerii de partid şi de stat şi a unor oameni de ştiinţă şi de cultură;

– Materiale prin care denigrează realizările regimului nostru, folosind unele materiale critice din presa noastră;

– Susţine agresiunea americană din Vietnam.

„Buletin de informaţie pentru românii din exil“ (B.I.R.E.)

– Anul apariţiei: 1947.

– Sediul: Paris.

– Se editează lunar, într-un tiraj de 2 000 exemplare, fiind finanţat de către poliţia franceză şi cercurile sioniste din S.U.A.

– Este condus de către agentul poliţiei franceze Rene Theo (Theodosiadis).

– Se difuzează în Europa occidentală, S.U.A. şi Israel.

Conţinut:

– Calomniază conducerea noastră de partid şi de stat;

– Denigrează realizările şi politica noastră externă;

– Amplifică criticile apărute în presa noastră, prezentându-le ca insuccese ale R.S. România.

– Face o largă publicitate celor care trădează ţara şi se stabilesc în Occident;

– Ia atitudine făţişă împotriva emigranţilor ce stabilesc legături cu ţara;

– Publică articole împotriva unor căpetenii legionare.

„Presa Liberă Română“, săptămânal de ştiri şi comentarii

– Anul apariţiei: 1957.

– Sediul: Londra.

– Se editează săptămânal, într-un tiraj de 1 500 exemplare, de către Iancu Raţiu, preşedintele Asociaţiei Culturale a Românilor din Anglia.

– Apare în limbile română, franceză şi engleză şi se difuzează emigranţilor români din Europa şi S.U.A..

– Primeşte materiale spre publicare de la Comitetul Naţional pentru Europa Liberă din New York.

Conţinut:

– Publică articole şi informaţii calomnioase la adresa ţării noastre;

– Articole cu conţinut anticomunist;

– Preia articolele şi informaţiile critice din presa noastră, pe care le foloseşte pentru a calomnia realizările obţinute de ţara noastră;

– Susţine apartenenţa Basarabiei şi a Bucovinei de Nord la România şi combate acţiunile iredentiste organizate de fugarii maghiari.

Revista „Fiinţa românească“, editată de Fundaţia Regală Universitară Carol I

– Anul apariţiei: 1963.

– Sediul: Paris.

– Apare anual şi uneori de două ori pe an, într-un tiraj de 300 de exemplare, fiind finanţată de Comitetul Naţional Român, filiala Paris.

– Grupează în jurul său scriitori români din emigraţie, indiferent de culoare politică.

Conţinut:

– Lucrări ale scriitorilor români (poezie, proză, critică literară) din perioada premergătoare celui de-al doilea război mondial;

– Lucrări ale scriitorilor români din emigraţie, care au conţinut filosofic – idealist sau caracter abstract.

– Informaţii realiste despre ţară, dar şi unele denigratoare, vizând în special cultura socialistă.

„Revista Scriitorilor Români“, editată de Societatea Academică Română

– Anul apariţiei: 1961.

– Sediul: München.

– Apare anual, într-un tiraj de 400–500 exemplare, cu un sprijin financiar al autorităţilor vest-germane şi italiene.

– Această revistă are un caracter literar, istoric şi politic, publicând creaţii ale unor scriitori cu diferite orientări politice; articolele politice au un caracter ostil ţării noastre.

Conţinut:

– Lucrări ale scriitorilor români (proză, poezie, critică literară şi de artă, amintiri) stabiliţi în străinătate;

– Dări de seamă şi informaţii detaliate privind congresele anuale ale „Societăţii Academice Române“.

„Buletinul Informativ“ al organizaţiei Acţiunea social-creştină a românilor din Germania

– Anul apariţiei: 1955.

– Sediul: oraşul München din R.F. a Germaniei.

– Apare lunar şi uneori trimestrial, în limbile română şi germană, fiind finanţat de către Ministerul vest-german al Refugiaţilor. Are un tiraj de cca 500 exemplare şi se difuzează în rândul emigranţilor din R.F. a Germaniei.

– Conducătorul publicaţiei este fostul general Ion Gheorghe.

Conţinut:

– Publică materiale cu caracter duşmănos la adresa ţării;

– De asemenea, în această publicație apar studii despre România (geografie, sociologie etc.) adresate cititorilor de limbă germană;

– Militează pentru unitatea emigranților, insistând asupra necesității de unificare a organizațiilor reacționare ale emigrației din R.F. a Germaniei;

– Ia poziție împotriva acțiunilor iredentiste ale fugarilor maghiari.

Ziarul „Siebenburghische Zeitung“, organ al „Asociației compatriotice a saşilor transilvăneni“

– Sediul: München – R.F. a Germaniei.

– Apare lunar, într-un tiraj de 1 000 de exemplare, fiind redactat în limba germană şi condus de ziaristul Honig Alfred.

– Se difuzează în rândul organizației „Volksdeutsche“ din R.F. a Germaniei şi Austria.

– Este finanțat de Ministerul vest-german al Refugiaților.

Conținut:

– Ține legătura cu coloniile săseşti din Europa, S.U.A. şi Canada, despre a căror activitate publică reportaje, informații, fotografii;

– Evocă tradiții şi obiceiuri ale saşilor din Transilvania;

– Critică poziția guvernului nostru în problema neacordării de vize pentru reîntregirea familiilor de origine germană.

Ziarul „Der Donauschwabe“, organ al „Asociației compatriotice a şvabilor bănățeni“

– Sediul: oraşul Stuttgart din R.F. a Germaniei.

– Limba germană.

– Se editează periodic, în 1 000 exemplare, fiind finanțat de Ministerul Refugiaților de la Bonn şi are ca redactor-şef pe ziaristul francez Franz Schustak.

– Se difuzează în R.F. a Germaniei şi Austria.

Conținut:

– Articole, reportaje, despre activitatea desfăşurată peste hotare de şvabii proveniți din România, Ungaria şi Iugoslavia;

– Evocări ale locurilor lor natale;

– Ştiri despre şvabii rămaşi în România, Ungaria şi Iugoslavia;

– Probleme legate de reîntregirea familiilor de şvabi;

– Publică materiale cu caracter denigrator în problema reunirii familiilor, cerând emigrarea în masă a nemților din țara noastră.

Ziarul „Neuland“, organ săptămânal al şvabilor dunăreni.

– Anul apariției: 1947.

– Sediul: Salzburg, Austria.

– Apare în Editura Şvabilor Dunăreni, sub conducerea profesorului A.K. Gauss, costul editării fiind recuperat din abonamente.

Conținut:

– Publică ştiri calomnioase despre realitatea din țara noastră, arătând că şvabii rămaşi în R.S. România o duc greu din punct de vedere material;

– Militează pentru reunirea familiilor, cerând ca rudele şvabilor din țară să plece definitiv în R.F.G. şi Austria;

– În ultima perioadă ziarul a început să publice ştiri despre unele realizări în domeniul industriei şi agriculturii din localitățile sau raioanele locuite de saşi şi şvabi.

„Almanahul nemților dobrogeni“ din R.F. a Germaniei

– Anul apariției: 1956.

– Sediul: Stuttgart.

– Apare anual, într-un număr de 1 200 exemplare, sub îndrumarea organelor noastre, iar o parte din materialele publicate au fost trimise din țară.

– Se difuzează în rândul „Volksdeutsche“ din R.F. a Germaniei şi Austria.

Conținut:

– Materiale privind dezvoltarea Dobrogei (economică, socială, turism etc.);

– Evocări ale trecutului istoric, tradițiilor şi obiceiurilor dobrogene;

– Literatură descriptivă despre Dobrogea.

Ziarul „Românul American“

– Anul apariției: 1913, în limbile română şi engleză.

– Sediul: Detroit, Michigan. Se editează bilunar, într-un tiraj de 8–900 exemplare. Este organul oficial al „Clubului civic român“, din care fac parte românii-americani adepți ai regimului nostru.

– Este difuzat românilor din S.U.A. şi Canada pe bază de abonamente.

Ziarul este redactat în parte de Hary Făinaru şi Maria Nila. O altă parte reproduce articole din presa literară din țară.

Tratează probleme ale mişcării muncitoreşti americane de pe poziția Partidului Comunist American. Din această cauză, este înregistrat de autoritățile S.U.A. pe lista „Asociațiilor şi publicațiilor aflate în slujba unor puteri străine“.

Lipsa unor redactori bine pregătiți face ca forma şi conținutul ziarului să fie slabe şi să aibă puțini cititori.

Revista „Credința“, organ al Episcopiei Misionare Române în America

– Anul apariției: 1950, în limbile română şi engleză.

– Sediul: Detroit, Michigan, S.U.A.

– Se editează lunar, într-un tiraj de 1 500–2 000 exemplare.

– Este condusă de episcopul Victorin Ursache şi scriitorul diacon Valeriu Anania, aflați sub jurisdicția Patriarhiei din Bucureşti.

– Apare cu fondurile ce se strâng din cca 300 abonamente, cu unele subvenții din partea Patriarhiei şi donații ale unor români americani.

– Până în anul 1965 a avut o apariție sporadică, cu un conținut și o formă slabe. Din noiembrie 1965 – după trimiterea lui V. Anania la Detroit – ziarul s-a îmbunătățit.

– „Credința“ are caracterul unui ziar de informare asupra vieții bisericești și cultural – sociale a comunităților române din S.U.A. și Canada, aflate sub jurisdicția Episcopiei Misionare. Din noiembrie 1965, în paginile ziarului se publică articole de propagare a limbii, culturii și tradițiilor poporului român în rândurile emigrației române din S.U.A. și Canada.

Almanahul „Credința“

– Anul apariției: 1951.

– Se editează anual, în cca 2 000 exemplare, în limbile română și engleză.

– Este scos la Detroit de Episcopia Misionară Ortodoxă Română în America.

Pe lângă materialele de dogmă și informare bisericească, în almanah se publică scrieri cu conținut literar, artistic și istoric, în care sunt popularizate limba, cultura și tradițiile poporului român.

Almanahul se bucură de o largă popularitate și aprecieri din partea emigranților români din S.U.A., Canada și alte țări.

„Almanahul Bisericii Ortodoxe Române“ din Anglia

– Anul apariției: 1967.

– Sediul: Londra.

– A apărut într-un tiraj de 1 000 de exemplare, în limbile română și engleză, având sprijinul financiar din țară.

Almanahul conține, pe lângă materialele de cult, și articole cu caracter istoric, literar și artistic, popularizând astfel cultura, istoria și tradițiile poporului nostru.

Sunt publicate, de asemenea, impresii favorabile țării noastre ale unor turiști străini care au vizitat R.S. România.

Almanahul editat de Biserica Ortodoxă din Viena

– Anul apariției: 1961.

– Sediul: Viena.

– Editat într-un tiraj de 1 200 exemplare, de către parohia Bisericii Ortodoxe Române din Viena.

– Se difuzează emigranților români din Austria, R.F. a Germaniei, Franța, Anglia, S.U.A., Canada, Brazilia etc.

Conținut:

– Articole despre activitatea coloniei și a Bisericii Ortodoxe Române din Viena;

– Evocări din trecutul istoric al poporului român;

– Literatură românească;

– Materiale oglindind frumusețile României, tradiții și obiceiuri.

A.C.N.S.A.S., fond documentar, dosar nr. 132, f. 4–20.

147

1968 septembrie 19. Raport de analiză al Direcției I și plan de măsuri al Consiliului Securității Statului în problemele presă, tipărituri, radio și televiziune

Consiliul Securității Statului
386 din 19 septembrie 1968

Strict secret

Raport
privind analiza muncii informativ-operative desfășurată de organele de securitate pe linie de presă, tipărituri, radio și televiziune[1]

Organizarea și orientarea muncii de securitate, precum și asigurarea desfășurării ei cu maximum de eficiență în obiectivele de presă, tipărituri, radio și televiziune, s-au axat pe realizarea sarcinilor de bază rezultate din Decretul 295/8 aprilie 1968, aprobat prin Legea nr. 24 din 25 iunie 1968, ordinele și instrucțiunile președintelui Consiliului Securității Statului, hotărârile și alte documente de partid, de a preveni, descoperi și lichida, împreună cu celelalte unități de securitate, acțiunile ostile întreprinse de elementele dușmănoase din aceste obiective, prin identificarea și urmărirea lor activă, cu toate mijloacele muncii de securitate, stabilind metodele și formele lor de acțiune și luarea de măsuri corespunzătoare.

Cunoscând importanța și vulnerabilitatea acestor sectoare sub aspectul posibilităților ce îl oferă pentru desfășurarea unor activități ostile, subtilitățile și diversitatea formelor de manifestări dușmănoase, operativitatea cu care se poate acționa, precum și consecințele și implicațiile unor asemenea acțiuni, s-a impus organizarea și desfășurarea muncii de securitate pe obiective cu profil asemănător (presă, edituri etc.), atât la nivel central, cât și în teritoriu.

Atenția lucrătorilor de securitate a fost îndreptată și înspre persoanele din afară, care vin, prin specificul muncii lor, în contact direct, permanent sau temporar, cu cele din aceste obiective și despre care se dețin date sau sunt suspiciuni că au manifestări ostile sau sunt pretabile a le comite.

Stabilirea evidenței generale în aceste sectoare a prezentat dificultăți datorită specificului muncii, a varietății metodelor și formelor prin care se poate acționa ostil, a determinării naturii activităților ostile în raport cu complexitatea fondului problematicii ce se rezolvă în aceste obiective, precum și a înțelegerii greșite asupra concepției și stilului de muncă al acestor obiective.

---

[1] Cu nr. 13/91.471 din 29 noiembrie 1968, Consiliul Securității Statului a difuzat acest material către toate inspectoratele județene de securitate și către Inspectoratul de Securitate al Municipiului București. Numele reale ale persoanelor au fost însă înlocuite cu numele conspirative (A.C.N.S.A.S., fond documentar, dosar nr. 86, f. 10-18, 23).

Prin intensificarea măsurilor de securitate, în prezent sunt identificate că lucrează în sectoarele de presă, radio, poligrafii şi edituri, 183 elemente cu antecedente politice şi penale, dintre care 84 legionari. În afară de acestea, pe baza datelor obținute au mai fost identificate 178 persoane, fără antecedente politice sau penale, cu concepții retrograde, cosmopolite, care datorită şi influenței propagandei şi presei capitaliste, cu care vin în contact prin natura funcției lor în diferite împrejurări, se dedau la acțiuni de denigrare şi calomniere a politicii partidului şi statului nostru.

Din aceste elemente, un număr de 17 sunt lucrate prin acțiuni informative sau mape de lucru, 8 persoane fiind luate în lucru recent.

Supravegherea informativă a acestor elemente este asigurată de 83 informatori şi colaboratori.

Pentru cunoaşterea problemelor din teritoriu, Direcția I a efectuat muncă de control şi îndrumare la Inspectoratele județene de securitate Bihor, Dolj, Timiş, Cluj, Iaşi, Braşov, Argeş, Mureş, Constanța, Sibiu, cât şi la Inspectoratul de Securitate al Municipiului Bucureşti. Cu ocazia controlului s-au luat o serie de măsuri pentru intensificarea muncii de securitate în aceste sectoare, însă, față de sarcinile mari ce trebuie rezolvate, rezultatele obținute încă nu sunt satisfăcătoare.

Astfel, la Inspectoratele județene de securitate Iaşi şi Argeş, redacțiile ziarelor locale au fost scoase din preocupările aparatului de securitate, pe motivul că activitatea acestora este îndrumată direct de către organele de partid.

La Inspectoratele de securitate Bacău şi Ploieşti, în aceste sectoare este folosit câte un informator cu posibilități limitate şi nu au identificat nici un element suspect de activitate ostilă, deşi asemenea persoane se găsesc în aceste obiective.

Inspectoratele de securitate Iaşi, Dolj, Cluj, Mureş şi Timişoara nu au asigurat informativ studiourile de radio.

Cu ocazia controlului efectuat s-au dat indicații corespunzătoare şi s-au luat măsuri de remediere a situației existente, urmând a se aplica şi măsurile stabilite cu ocazia convocării ce a avut loc în luna iunie a.c., la care au participat toți ofițerii din teritoriu şi aparatul central ce lucrează informativ pe linia sectoarelor de artă, cultură, oameni de ştiință şi învățământ, când au fost instruiți şi asupra specificului muncii informative în sectoarele presă, radio, poligrafie.

Ca urmare a intensificării măsurilor informative, în ultima perioadă de timp s-au obținut date din care rezultă că unele elemente din aceste obiective desfăşoară o activitate vădit dușmănoasă şi că o serie de elemente din afara acestor sectoare, cunoscute cu manifestări ostile regimului, încearcă să folosească publicațiile pentru a-şi exprima aspirațiile lor profund dușmănoase. Acționând diferențiat şi cu perseverență, prin folosirea complexă a tuturor mijloacelor muncii de securitate, s-au obținut date verificate pe linie informativă şi T.O. din care rezultă că Florea Vasile[1], membru P.C.R., redactor-şef la Editura „Meridiane“ (a studiat la Leningrad timp de

[1] Nume conspirativ „Fieraru Vasile“.

6 ani), are o atitudine profund dușmănoasă, afirmând că intervenția sovietică în Cehoslovacia „este perfect justificată, întrucât cehii au luat-o pe calea periculoasă a reformismului și că intervenția sovietică se va săvârși și în România, acum sau ceva mai târziu, apreciind că o atare intervenție va fi necesară și binevenită, deoarece la noi partidul privește toate evenimentele vieții din perspectiva puterilor imperialiste și nu din punct de vedere al mișcării comuniste“.

De altfel, Florea Vasile a ajuns până acolo încât să facă aprecieri calomnioase la adresa poporului român, pe care l-a calificat ca „un popor de slugi, obișnuit cu cnutul, că suntem într-o inferioritate umană absolută, venali, inconsistenți, cu o cultură minoră“.

Despre activitatea dușmănoasă a lui Florea Vasile a fost informată conducerea de partid, hotărându-se avertizarea lui de către Comitetul P.C.R. al Municipiului București și aprobându-se lucrarea lui informativă prin toate mijloacele muncii de securitate, urmând ca pe baza datelor ce se vor obține să se facă noi propuneri.

S-au obținut informații și despre poziția lui Răducanu Cornel[1], membru P.C.R., redactor-șef adjunct al revistei „Lumea“, care calomniază și defăimează în mod grav politica partidului nostru, afirmând că politica externă a statului nu are nici un suport, o califică drept „aventuristă“, deoarece, după părerea lui, cei ce o fac nu sunt, chipurile, la înălțimea situației și nici nu-și pot asigura vreo susținere solidă.

Pe linia aceleiași concepții ostile, unele hotărâri de partid și de stat sunt apreciate de cel în cauză drept măsuri „huliganice“, „de inspirație legionară“, „de tip vechi, medieval“.

Stăpânit de sentimente naționalist-șovine, Cornel Răducanu, împreună cu Sergiu Verona, Felicia Antip[2] și Florica Șelmaru[3], redactori la revista „Lumea“, și-au manifestat dezaprobarea față de cuvântarea secretarului general al P.C.R., cu ocazia întâlnirii ce a avut-o cu redactorii șefi ai publicațiilor din Capitală, afirmând că „au fost criticați numai ziariștii evrei, care sunt persecutați pe nedrept“. După C. Răducanu, acești ziariști ar fi victimele așa-zisei „politici echivoce“ practicate de conducerea partidului nostru, pe care o caracterizează ca antisemită în fapt și neantisemită în declarațiile publice.

Poziția dușmănoasă a lui Răducanu Cornel și a celorlalți a fost adusă la cunoștința organelor de partid competente, care au hotărât măsurile ce se impun și au dat aprobare pentru lucrarea lor informativă.

Aceleași manifestări naționalist-șovine s-au stabilit prin mijloace T.O. și în sarcina numitului Câmpeanu (Katz) Pavel[4], secretar general de redacție la Radioteleviziunea Română, membru P.C.R., care a afirmat că: „reacția evreilor din București este absolut

[1] Nume conspirativ „Rațiu Cezar“.
[2] Nume conspirativ „Florica Anton“.
[3] Nume conspirativ „Stanca Sturza“.
[4] Nume conspirativ „Costea Alexandru“.

identică cu a celor din Ardeal, deşi sociologic sunt de o altă formaţie. Eu personal, susţine Câmpeanu Pavel, am o hotărâre: aşa cum nu am intrat într-un ghetou sufletesc în fascism, nu voi intra într-un ghetou sufletesc în nici un fel de socialism, inclusiv cel de astăzi".

Câmpeanu Pavel a fost chemat şi avertizat la Comitetul P.C.R. al Municipiului Bucureşti, care a aprobat lucrarea lui prin toate mijloacele muncii informativ-operative.

De asemenea, ca urmare a intensificării măsurilor informative, s-au obţinut date şi despre activitatea naţionalist-şovină a unor ziarişti de naţionalitate maghiară, ca: Szeleves Imre[1], Letay Lajos[2] şi Simonfi Imre[3], de la revista „Utunk" din Cluj. Aceştia, comentând duşmănos întâlnirea conducerii de partid cu oamenii de ştiinţă şi cultură de naţionalitate maghiară, au avut o poziţie ostilă, denaturând scopul şi rezultatul acestei întâlniri. Aşa, de pildă, la afirmaţia lui Szeleves Imre, că această consfătuire nu şi-a atins scopul deoarece momentul nu a fost bine ales, fiind convocată sub presiunea evenimentelor din Cehoslovacia, numitul Letay Lajos a considerat convocarea consfătuirii drept o slăbiciune a regimului nostru şi împreună cu Simonfi Imre au apreciat că actualii conducători de partid şi de stat „sunt nevoiţi să facă concesii".

Mihai Gafiţa[4], redactor-şef la Editura pentru literatură, fost membru F.D.C., lucrat prin acţiune, s-a stabilit pe linie informativă şi T.O. că desfăşoară activitate de instigare a unor editori şi scriitori de a nu respecta indicaţiile primite de la forurile superioare de partid cu privire la abordarea în lucrările literare a realităţii contemporane, afirmând că aceste indicaţii sunt eronate şi nu corespund problematicii actuale. S-au luat măsuri de intensificare a lucrării lui informative, urmând să se facă propuneri corespunzătoare în raport cu datele ce se vor obţine.

Din datele verificate prin T.O., se cunoaşte că Ştefan Bănulescu[5], membru P.C.R., după ce a fost numit în funcţia de redactor-şef al revistei „Luceafărul", sub pretextul că promovează elemente tinere, s-a înconjurat de unii colaboratori cunoscuţi cu vederi ostile politicii partidului şi statului nostru, ca: Ţepeneag Dumitru[6], Dimov Leonid[7], Vintilă Ivănceanu[8] şi alţii, cărora le acceptă unele materiale echivoce ce contravin politicii partidului nostru, încurajându-i şi spunând că, dacă nu i se va permite să publice ce vrea el în revista „Luceafărul", îşi va da demisia.

Se deţin date certe că într-o discuţie purtată între Dimov şi Ţepeneag Dumitru, a rezultat că Bănulescu i-a „sfătuit" să plece în Franţa, dacă vor să publice orice.

---

[1] Nume conspirativ „Szekely Ianoş".
[2] Nume conspirativ „Lorincz Lajos".
[3] Nume conspirativ „Simon Peter".
[4] Nume conspirativ „Grama Marin".
[5] Nume conspirativ „Barbu Ştefan".
[6] Nume conspirativ „Ţăranu Dumitru".
[7] Nume conspirativ „Dumitru Leonida".
[8] Nume conspirativ „Ionescu Gheorghe".

Pentru manifestările dușmănoase și atitudinea de instigare a lui Ștefan Bănulescu s-a obținut aprobarea organelor de partid pentru lucrarea lui informativă.

Țepeneag Dumitru, colaborator al mai multor ziare și reviste din București, urmărit prin acțiune pentru agitație și instigare dușmănoasă, a fost avertizat la Consiliul Securității Statului în luna iunie a.c. Urmărindu-se în continuare poziția și activitatea acestuia, s-a stabilit că nu și-a schimbat atitudinea sa ostilă, fapt pentru care în ziua de 14 septembrie 1968 a fost avertizat din nou.

Dacă nici după această ședință nu va renunța la acțiunile dușmănoase, se va trece la tragerea lui la răspundere penală.

De asemenea, ca urmare a măsurilor de verificare luate, s-a stabilit că Dimov Leonid și Ivănceanu Vintilă mențin legături strânse cu Țepeneag Dumitru, împreună cu care discută dușmănos împotriva regimului, afirmând că în țara noastră nu există libertate de exprimare și că vor folosi întrunirile organizate de Uniunea Scriitorilor pentru a cere desființarea cenzurii. Aceștia mențin legături cu o serie de emigranți reacționari din Franța, cărora le cer sprijin pentru acțiunile dușmănoase pe care le întreprind și îi îndeamnă să-și intensifice activitatea dușmănoasă împotriva țării noastre.

Verificându-se pe mai multe linii activitatea lui Dimov Leonid și Ivănceanu Vintilă, s-a trecut la avertizarea lor, fiind urmăriți în continuare informativ.

S-au obținut date și despre atitudinea dușmănoasă față de politica actuală a partidului și statului nostru a numitei Filipenco Monica[1], translator la Agerpres, care, dezaprobând poziția partidului nostru față de recentele evenimente internaționale, și-a exprimat față de mai mulți colegi de serviciu părerea că ar fi necesară o intervenție militară a U.R.S.S. și în țara noastră.

Despre atitudinea ei a fost informată conducerea instituției, cu propunerea de a fi schimbată din funcția pe care o ocupă, luându-se măsuri de urmărire a ei informativă.

Din informațiile obținute până în prezent rezultă interesul unor persoane, cunoscute cu antecedente politice și penale, de a prezenta spre publicare materiale care conțin idei dușmănoase.

În revista „Luceafărul", de pildă, urma să apară un ciclu de versuri semnate de Ben Corlaciu[2], fost F.D.C.-ist, care cuprindea și trei poezii cu conținut calomnios la adresa regimului, însă au fost respinse de către Direcția Generală a Presei.

Astfel, în poezia „Nu mușcați din cabluri", el afirmă că, sub masca unor forme legale, avem toată libertatea de a ne autodesființa: „avem repartiții, vize, ștampile/și liber mușcăm din noi înșine/liber să batem din palme, când miaună porcii și grohăie mâțele timpului".

---

[1] Nume conspirativ „Florescu Maria".

[2] Nume conspirativ „Bazil Coriolan".

Într-o altă poezie dușmănoasă a aceluiași autor, se arată că „de atâta libertate vom plesni ca păstăile/lepădați de noi înșine, nu vom mai fi decât cojile noastre/o apă vom fi care-și leapădă văile".

Datorită lipsei de vigilență și discernământ din partea unor redactori, în revista „Ramuri" din Craiova a apărut un articol redacțional, prin care fostul ideolog legionar Nae Ionescu a fost prezentat ca fiind un mare gânditor român, desprinzându-se ideea că opera sa trebuie studiată și preluată în întregime, fără a se prelucra însă în mod critic și a se arăta caracterul reacționar al majorității lucrărilor sale.

Tot la revista „Ramuri" au încercat să publice numiții: George Măceșanu[1], cunoscut cu manifestări dușmănoase, Ionescu Dumitru-Ghindeni[2], fost condamnat contrarevoluționar, Iancu Constantinescu[3], fost membru P.N.C.[4], și alții. În momentul în care redacția a cerut materiale de actualitate, cei de mai sus au declarat că ei „nu scriu după tematică".

Raportăm că sunt cunoscute și alte elemente și aspecte de activitate dușmănoasă, în prezentul material fiind cuprinse numai cele mai semnificative.

Datele privind situația informativ-operativă din aceste obiective, prezentate în raport, sunt obținute în general în urma măsurilor luate în ultima perioadă de timp, ca urmare a indicațiilor date de Consiliul Securității Statului, deoarece vreme îndelungată în munca de securitate din aceste obiective s-au manifestat o serie de lipsuri, multe din ele manifestându-se și în prezent, ceea ce a generat necunoașterea și nestăpânirea activității elementelor dușmănoase.

Principalele neajunsuri ale muncii de securitate în aceste sectoare constau în faptul că pericolul unei activități dușmănoase a fost subapreciat de către cadrele de conducere ale Direcției I și cele de la multe inspectorate de securitate. Explicația cea mai des întâlnită este aceea că „de aceste sectoare se ocupă în mod nemijlocit organele de partid".

Gravitatea acestei concepții evidențiază în primul rând confuzia ce încă mai există la unii ofițeri cu munci de răspundere, care nu înțeleg că acolo unde sunt persoane cu antecedente politice dușmănoase sau fără antecedente, dar cunoscute cu activitate ostilă statului și partidului nostru, securitatea trebuie să acționeze și să-și facă datoria în scopul prevenirii, descoperirii și lichidării unor astfel de acțiuni.

Conducerea serviciului 2 din Direcția I nu a organizat din timp, în mod corespunzător, desfășurarea muncii de securitate în aceste obiective, fapt ce s-a răsfrânt și în activitatea inspectoratelor județene de securitate, deoarece vreme îndelungată nu s-au efectuat controale în scopul impulsionării și organizării muncii de lucrare a

[1] Nume conspirativ „George Marinescu".
[2] Nume conspirativ „Ion Constantin".
[3] Nume conspirativ „Gheorghe Vasilescu".
[4] Partidul Național Creștin.

persoanelor suspecte şi de asigurare informativă a punctelor vulnerabile din aceste obiective deosebit de importante.

Pentru urmărirea informativă a persoanelor suspecte pe linie de presă există un număr mic de informatori şi colaboratori, fapt ce nu dă posibilitatea cunoaşterii şi stăpânirii în bune condiţii a problemelor de securitate. Situaţie asemănătoare există şi în întreprinderile poligrafice din principalele centre culturale, unde, deşi există elemente care fac obiectul muncii organelor de securitate, nu au fost luate măsuri de lucrare informativă a acestora. Un exemplu negativ în acest sens îl constituie situaţia de la sectorul de „expediţie" din cadrul Combinatului poligrafic „Casa Scânteii", unde sunt identificate un număr de 71 persoane cu antecedente politice şi penale care nu sunt lucrate informativ corespunzător, deoarece informatorii existenţi nu au posibilităţi reale de informare.

Reţeaua informativă de la radio şi televiziune este încă redusă ca număr şi calitativ necorespunzătoare, din care cauză nu pot fi prevenite şi descoperite la timp, în scopul lichidării lor, acţiunile ostile ce eventual s-ar pregăti ori comite.

Principalele cauze care au generat aceste lipsuri constau în:

– Lipsa de răspundere şi de fermitate cu care unele cadre de conducere au privit organizarea şi conducerea muncii de prevenire şi descoperire a activităţii elementelor ostile din sectoarele analizate. Activitatea aparatului de securitate de multe ori nu a fost orientată asupra problemelor principale, s-a trecut de la o extremă la alta: când depăşirea atribuţiilor, ocupându-se de probleme ce nu fac obiectul muncii de securitate (informări despre conţinutul unor creaţii artistice, nemulţumiri personale), când neglijarea completă a supravegherii elementelor ostile, lansându-se ideea că de aceste sectoare se ocupă organele de partid.

– O altă cauză o constituie atitudinea de autolinişture şi lipsa de combativitate care s-a manifestat la unii ofiţeri ce lucrează în aceste sectoare. Aceştia de multe ori s-au rezumat la primirea diferitelor informaţii, care uneori au fost aduse la cunoştinţa organelor de partid fără a se propune şi lua măsuri de lucrare activă a celor semnalaţi cu atitudine ostilă. Din această cauză, numărul persoanelor lucrate informativ este foarte mic în raport cu semnalările şi fenomenele suspecte ce se manifestă în aceste obiective.

– La aceste cauze se mai adaugă şi faptul că până la înfiinţarea Consiliului Securităţii Statului, activitatea pe linia serviciului II a fost subapreciată, că nu a făcut obiectul unei analize în colegiu, problemele de care se ocupă serviciul, cu ocazia unor convocări, s-a amintit doar tangenţial, iar de cele mai multe ori nu s-a amintit nimic despre activitatea pe linia problemelor ce se analizează acum.

– În urma măsurilor aprobate de Consiliul Securităţii Statului, Serviciul II a fost reorganizat, asigurându-se încadrarea cu efectiv corespunzător noilor sarcini ce îi revin.

Raportăm că vom trage toate concluziile din lipsurile reieşite şi asigurăm Consiliul Securităţii Statului că vom lua toate măsurile ca în cel mai scurt timp să

îmbunătățim munca de securitate în sectoarele analizate, cât și în celelalte obiective de care se ocupă serviciul 2.

Față de cele de mai sus,

Propunem:

1. Să se aprobe planul de măsuri anexat.

2. Principalele aspecte de activitate dușmănoasă din prezentul material, precum și planul de măsuri, să fie prelucrate la Inspectoratele județene de securitate cu ofițerii care deservesc aceste obiective.

Șeful Direcției I
Colonel,
Borșan Dumitru

Plan de măsuri
privind intensificarea muncii de securitate asupra elementelor ostile regimului nostru din obiectivele de presă, edituri, radio-televiziune și poligrafii

Din analiza muncii de securitate desfăşurată împotriva elementelor ostile regimului nostru din obiectivele de presă, edituri, radio-televiziune şi poligrafii, a rezultat că în ultima perioadă s-au obținut unele rezultate pozitive, însă se constată și existența unor neajunsuri care trebuie grabnic înlăturate.

Pornindu-se de la situația operativă existentă și de la specificul muncii din aceste sectoare, principalul efort al aparatului de securitate va fi orientat pentru a desfășura o muncă de prevenire a acțiunilor ostile puse la cale de către persoane dușmănoase din țară și străinătate. În acest scop, Direcția I, Inspectoratul de Securitate al Municipiului Bucureşti și inspectoratele de securitate județene vor analiza situația operativă din sectoarele de presă, radio, televiziune, poligrafii şi edituri şi vor stabili obiectivele și efectivele care vor avea în răspundere aceste instituții, elaborând totodată și măsuri informativ-operative corespunzătoare.

Termen: 15 noiembrie 1968.

I. **Măsuri de intensificarea muncii pentru identificarea și depistarea elementelor cu poziție ostilă la adresa politicii partidului și statului nostru.**

În scopul descoperirii şi curmării acțiunilor îndreptate împotriva țării noastre din partea unor elemente ostile, care își au locul de muncă în sectoarele de presă, edituri, radio, televiziune și tipografii, se vor lua următoarele măsuri:

a) Vor fi identificate și luate în lucru elementele cu antecedente politice și penale, precum și alte persoane stabilite că au manifestări dușmănoase, care sunt încadrate

în aceste instituții. De asemenea, vor fi identificate și acele elemente dușmănoase din afara instituțiilor respective, dar care prin natura muncii lor au legături cu cei din obiectivele de mai sus.

Termen: 30 noiembrie 1968.

Răspunde: Direcția I, I.S.M.B., Inspectoratele județene de securitate.

b) Se vor deschide dosare de acțiune informativă persoanelor stabilite că desfășoară activitate dușmănoasă, printre care și asupra numiților: „Costea Alexandru", „Fieraru Vasile", „Gheorghiu Neacșu", „Ionescu Gheorghe", „Niculescu Voicu", „Petre Sterian" (toți ziariști și colaboratori la diferite reviste), despre care se dețin materiale că au o poziție ostilă la adresa conducerii de partid și de stat.

Termen: 1 octombrie 1968.

Răspunde: Direcția I

II. **Măsuri pentru prevenirea și contracararea unor acțiuni dușmănoase întreprinse de elementele urmărite de organele de securitate.**

a) Vor fi avertizate la organele de securitate acele elemente despre care s-a stabilit că desfășoară activități ostile sau intenționează să întreprindă acțiuni care lezează interesele statului nostru.

Printre aceștia, vor fi avertizați: „Țăranu Dumitru" și „Dumitru Leonida", colaboratori la revista literară „Luceafărul", „Munteanu Radu", scriitor, colaborator la „Gazeta Literară", „Ionescu Gheorghe", publicist, „Grama Marin", redactor-șef la Editura pentru literatură.

Termen: 1 octombrie 1968.

b) Dacă în urma avertizărilor efectuate, cei în cauză nu vor înceta să acționeze dușmănos, se va trece la documentarea activității acestora, în vederea tragerii lor la răspundere penală.

c) Vor fi semnalate la organele de partid, pentru a se lua măsurile ce se impun, acele persoane care sunt membri de partid și se manifestă dușmănos la adresa politicii statului nostru.

Printre aceștia vor fi: „Rațiu Cornel" – redactor-șef adjunct la revista „Lumea", „Costea Alexandru" – secretar general de redacție la Comitetul de Radio și Televiziune, „Fieraru Vasile" – redactor-șef secție la Editura „Meridiane", „Voicu Sorin" – redactor la revista „Lumea", „Barbu Ștefan" – membru al conducerii revistei „Luceafărul" – toți membri P.C.R.

Termen: 25 septembrie 1968.

Răspunde: col. Borșan D., șeful Direcției I, și gl. mr. Rusu Emanoil, inspectorul șef al Inspectoratului de Securitate al Municipiului București.

d) Prin mijloacele muncii de securitate, se vor stabili acei redactori valoroși, care, aflându-se în relații cu persoanele urmărite de către organele noastre, vor putea fi folosiți pentru a exercita o influență pozitivă asupra acestora.

Răspunde: Direcția I, I.S.M.B. și Inspectoratele județene de securitate.

e) Pe baza unor combinații informative, se vor întreprinde măsuri de compromitere în fața colegilor lor de profesie, a numiților: „Țăranu Dumitru", „Dumitru Leonida" și „Ionescu Gheorghe" (colaboratori ai revistei „Luceafărul"), cunoscuți cu atitudine ostilă la adresa politicii partidului și statului nostru.

Termen: 15 noiembrie 1968.

Răspunde: col. Anculia Mioc.

Tot în acest scop, va fi trimisă la Paris informatoarea „Maria Ionescu", ca să influențeze legăturile acestora cu V. Ierunca, M. Lovinescu, Cușa etc., în sensul că cei menționați mai sus nu prezintă valori literare și nu se bucură de prestigiu în țară și, ca atare, să reducă legăturile cu aceștia.

Termen: 1 noiembrie 1968.

Răspunde: col. Anculia Mioc.

f) În cooperare cu Direcția III-a și Direcția VII-a, se vor lua măsuri pentru identificarea la timp și contracararea acțiunilor întreprinse de unele elemente dușmănoase, care apelează la diferiți cetățeni străini pentru facilitatea publicării în afara granițelor țării a unor materiale cu conținut ostil țării noastre.

Răspund: șefii unităților respective.

g) Direcția I, Direcția III-a și Direcția VII-a să aibă în preocupare identificarea personalului din sectoarele de presă, edituri, radio-televiziune, poligrafii, care își creează legături suspecte cu cetățeni străini, în țară sau în străinătate, în scopul lucrării lor în cooperare, pentru a preveni și descoperi la timp acțiunile îndreptate împotriva țării noastre.

Șefii celor trei direcții să analizeze periodic modul cum se îndeplinește această sarcină.

III. Măsuri privind ridicarea eficacității muncii cu informatorii existenți în sectoarele de presă, edituri, radio-televiziune și poligrafii, precum și luarea de măsuri în vederea extinderii rețelei informative.

a) Se va trece la o verificare profundă a informatorilor, avându-se în vedere problema loialității acestora față de securitate și posibilitățile reale pe care le au în urmărirea elementelor ostile din sectoarele menționate.

Acei informatori care nu corespund sarcinilor de securitate vor fi scoși din rețeaua informativă.

Termen: 30 decembrie 1968.

Răspunde: Direcția I, Inspectoratul de Securitate al Municipiului București și Inspectoratele județene de securitate.

b) Până la data de 31 decembrie 1968 se va completa rețeaua informativă cu informatori capabili, în următoarele obiective (cu prioritate în acele sectoare care constituie puncte vulnerabile):

– Uniunea Ziariştilor
– Comitetul de Radio şi Televiziune
– Agenţia Română de Presă
– Direcţia Generală a Presei şi Tipăriturilor
– Editura pentru Literatură, Editura ştiinţifică, Tehnică, „Meridiane“
– Combinatul poligrafic „Casa Scânteii“ şi celelalte întreprinderi poligrafice din Bucureşti
– Posturile de radio din oraşele: Cluj, Târgu Mureş, Craiova, Iaşi şi Timişoara
– Redacţiile publicaţiilor literare ce apar în Capitală şi în principalele centre culturale: Oradea, Cluj, Craiova, Iaşi, Târgu Mureş, Timişoara.

Se vor recruta, de asemenea, informatori în toate întreprinderile poligrafice de pe raza judeţelor, cât şi în redacţiile ziarelor şi revistelor unde sunt elemente cunoscute cu antecedente politice şi penale sau altele, care nu sunt cunoscute în evidenţele Securităţii, dar au poziţie ostilă faţă de politica partidului şi statului nostru.

Răspunde: Direcţia I, Inspectoratul de Securitate al Municipiului Bucureşti, Inspectoratele judeţene de securitate.

c) Vor fi luate în studiu, în vederea recrutării, persoane valoroase, de influenţă, din rândul ziariştilor, pentru a fi dirijate şi infiltrate în rândul elementelor ostile din ţară şi emigraţie, cum sunt: „Marin Nicolae“, „Niculescu Iulian“, „Alexandru Ion“, „Leontescu Constantin“, „Moisescu Gheorghe“.

Termen: 15 octombrie 1968.

Răspunde: Direcţia I şi I.S.M.B.

IV. Munca de îndrumare şi control la inspectoratele judeţene de securitate şi la Inspectoratul de Securitate al Municipiului Bucureşti.

a) Direcţia I va efectua muncă de îndrumare şi control în teritoriu, avându-se în atenţie în primul rând punerea în practică a măsurilor cuprinse în prezentul plan.

Direcţia I va lua în control şi va coordona principalele acţiuni duse împotriva elementelor duşmănoase, concentrând şi principalele informaţii care se vor obţine din sectoarele menţionate.

b) După o perioadă de 6 luni de la data prezentei analize, şeful Direcţiei I va informa Consiliul Securităţii Statului asupra modului în care se execută sarcinile din acest plan de măsuri, rezultatele obţinute, şi va face propuneri asupra măsurilor ce urmează a fi luate în continuare.

Preşedintele Consiliului Securităţii Statului
Ion Stănescu

A.C.N.S.A.S., fond documentar, dosar nr. 88, vol. 6, f. 65–82.

148

1968 decembrie 6. Notă redactată de Cancelaria Consiliului Securității Statului referitoare la sarcinile ce revin unităților de securitate pe linia problemei „Alianța“ (recrutarea cetățenilor români care se căsătoresc cu cetățeni străini)

Consiliul Securității Statului — Strict secret
Cancelaria
Nr. 13/91499 din 7 decembrie 1968

Către[1]

……..…….
Tov. ……

În cadrul convocării de instructaj ce a avut loc în ziua de 11 noiembrie 1968 cu șefii unităților de securitate din centrală și teritoriu, conducerea Consiliului Securității Statului a ordonat lucrarea activă a tuturor cazurilor pe linia problemei „Alianța“.

Cu același prilej, tov. Ion Stănescu, președintele Consiliului Securității Statului, a ordonat ca această problemă să fie coordonată de U.M. nr. 0760 București.

Alăturat, vă trimitem Nota privind sarcinile ce revin unităților de securitate pe linia problemei „Alianța“.

Aceste sarcini vor fi aduse la cunoștința tuturor ofițerilor de securitate interesați, iar „Nota“ va fi păstrată personal de dvs. în casa de fier.

D.O.
Șeful Cancelariei
Colonel,
Lințu Ioan

[*Rezoluție*]

25 aprilie 1974
Încetează valabilitatea acestei circulare
Grigore Răduică

Consiliul Securității Statului — Strict secret

Aprob
Ion Stănescu

Notă
privind sarcinile ce revin unităților
de securitate pe linia problemei „Alianța“

1. Folosind mijloacele operativ-informative de care dispuneți, veți identifica, verifica și studia, în vederea recrutării, pe toți cetățenii români din raza dvs. de

[1] Nota era adresată tuturor șefilor direcțiilor centrale și inspectoratelor județene de securitate.

activitate, care au contractat sau vor contracta căsătorii cu cetățeni străini şi care, în urma căsătoriilor efectuate, urmează să se stabilească în țări capitaliste.

În funcție de rezultatul verificărilor şi de particularitățile cazului studiat, recrutarea elementelor din această categorie se va face în scopul:

– obținerii de informații tehnico-ştiințifice, economice, politice sau militare din obiectivele în care vor pătrunde singuri sau cu ajutorul cetățenilor străini cu care se căsătoresc;

– sprijinirea organelor noastre pentru studierea şi recrutarea cetățenilor străini cu care se căsătoresc;

– dezinformarea organelor de informații şi contrainformații dușmane;

– folosirea lor în vederea formării unor grupări loiale țării sau pentru dezmembrarea unor grupări şi organizații de emigranți români aflați în străinătate.

2. În procesul de verificare şi studiere a cetățenilor români, veți lua măsuri similare şi în privința cetățenilor străini cu care se căsătoresc. Dacă, în urma măsurilor informativ-operative pe care le veți întreprinde, va rezulta că cetățeanul străin respectiv corespunde folosirii lui în scop informativ de către organele noastre, veți lua măsuri de recrutare a sa.

3. Cazurile pe linia „Alianța“ din raza dvs. de activitate vor fi lucrate, fie exclusiv de unitatea de care răspundeți, fie în cooperare cu alte unități centrale şi teritoriale, în funcție de importanța şi particularitățile cazului.

4. Cetățenii străini care, în urma căsătoriei cu cetățeni români, îşi stabilesc domiciliul în R.S. România, pe raza dvs. de activitate, indiferent de țara din care provin, vor fi luați în baza de lucru şi urmăriți activ, pentru a stabili dacă desfăşoară activitate informativă împotriva țării noastre. În cazul când din datele obținute rezultă că cetățeanul străin nu desfăşoară activitate împotriva țării noastre şi în țara de origine are rude, relații sau alte posibilități care pot fi utilizate în activitatea informativă, se poate trece la recrutarea acestora şi trimiterea cu sarcini informative, temporar sau definitiv, în țara de origine.

5. În legătură cu coordonarea activității în problema „Alianța“, vă precizăm că această măsură a fost luată cu scopul impulsionării muncii în problema menționată, verificării multiplelor posibilități pe care acțiunea „Alianța“ le poate oferi pe linia muncii de informații externe şi eliminarea eventualelor paralelisme în lucrarea cazurilor.

Pentru ca scopurile propuse să fie realizate în întregime, veți lua măsuri pentru a informa Unitatea Militară nr. 0760 București, cu următoarele probleme:

– Cazurile de cetățeni români şi străini din raza dvs. de activitate care au fost sau sunt lucrate de dvs., respectiv elementele recrutate sau aflate în studiu în vederea recrutării. Pentru elementele în studiu, se va preciza în ce scop v-ați propus recrutarea, iar pentru celelalte, data la care s-a efectuat recrutarea şi cu ce sarcini au fost trimise sau vor pleca în exterior;

– În toate situațiile, se va preciza dacă cazul este lucrat în cooperare cu altă unitate din cadrul Consiliului Securității Statului și, în caz afirmativ, cu care anume;

– Pe măsura obținerii lor, aceleași date le veți comunica Unității Militare nr. 0760 București și în legătură cu unele cazuri pe care le veți identifica în viitor în raza dvs. de activitate.

A.C.N.S.A.S., fond documentar, dosar nr. 86, vol. 8, f. 30–33.

149

1968 decembrie 16. Raport privind organizarea și desfășurarea muncii informativ-operative în rândul turiștilor străini care vizitează România

Consiliul Securității Statului — 16 decembrie 1968
Strict secret

Raport
privind organizarea și desfășurarea muncii informativ-operative în rândul turiștilor străini ce ne vizitează țara

Pornind de la faptul că în acest an țara noastră urma să fie vizitată de un mare număr de turiști străini și că această cale este folosită intens de serviciile de informații ale diferitelor state pentru a-și strecura cadre și agenți cu misiuni de spionaj, Consiliul Securității Statului a ordonat măsuri complexe menite să ducă la intensificarea muncii de supraveghere informativ-operativă generală a acestora, în scopul identificării și punerii active în lucru a celor suspecți.

În acest an a trebuit asigurată supravegherea informativă generală a unui număr de aproximativ 2.400.000 străini, dintre care peste 1.600.000 veniți temporar în țara noastră și 760.000 în tranzit sau din rândul personalului navigant și de însoțire a diferitelor mijloace de transport.

Numărul mare de străini aflați în țară, în special în perioada iulie-octombrie a.c., și complexitatea problemelor ce trebuiau urmărite în contextul evenimentelor ce au avut loc pe plan intern și internațional, au impus o mare concentrare a eforturilor aparatului de securitate, o cooperare susținută cu organele M.A.I. și de antrenare a întregului potențial informativ pentru cuprinderea și asigurarea desfășurării în bune condițiuni a muncii, în special în acțiunile de amploare, ca „Amiciția“, „Badea“ și „Gemina“.

Analiza rezultatelor obținute din urmărirea turiştilor străini subliniază că orientarea dată aparatului de securitate şi sistemul de lucru pus în practică corespund cerinţelor dictate de amploarea şi particularităţile muncii pe această linie în etapa actuală.

Faptul că munca de supraveghere informativă generală a străinilor este concepută ca o sarcină a întregului aparat de securitate şi că materialul informativ obţinut se concentrează pentru studiu şi analiză într-un singur loc, creează condiţii pentru cunoaşterea mai complexă a preocupărilor acestora, lărgind astfel posibilităţile de selecţionare a celor suspecţi şi luarea lor în lucru pe linia compartimentelor specializate, în funcţie de natura activităţii ce o desfăşoară.

Măsurile ordonate de Consiliul Securităţii Statului au permis valorificarea în bună parte a unor informaţii disparate, reuşindu-se în mai multe cazuri ca, pe baza studierii tuturor materialelor despre aceleaşi persoane, obţinute de diferite unităţi, să se creeze o imagine mai completă asupra activităţii lor şi să fie luate în lucru în cadrul urmăririi informative speciale.

Pentru asigurarea realizării în cât mai bune condiţiuni a măsurilor prevăzute în planul C.S.S., ofiţeri din Direcţia a III-a au efectuat deplasări în toate Inspectoratele judeţene de securitate, contribuind la întocmirea de către acestea a planurilor de măsuri proprii, axate pe situaţia operativă concretă.

În urma concentrării şi studierii materialelor informative din perioada 1965–1967, care în mod disparat nu puteau fi valorificate din punct de vedere operativ, Serviciul de triere-dispecerat a selecţionat, pentru a fi puse în lucru, peste 300 persoane cu activitate suspectă, iar în alte circa 250 cazuri, aflate deja în atenţia unor unităţi, au fost întregite informaţiile şi date spre exploatare în acţiunile respective.

Prin aplicarea acestor măsuri, până în prezent aparatul de securitate a reuşit să reţină în supraveghere informativă specială sau în atenţie un număr de peste 4.500 cetăţeni străini cu activitate suspectă.

De asemenea, a fost posibilă stabilirea unor particularităţi ale felului în care serviciile de spionaj, organizaţiile contrarevoluţionare din străinătate şi centrele cultice reacţionare folosesc turismul în etapa actuală, pentru realizarea anumitor acţiuni îndreptate împotriva statului nostru.

Majoritatea celor identificaţi cu activitate suspectă sau despre care s-au obţinut date privitoare la apartenenţa lor la serviciile de spionaj vin în R.S. România ca turişti individuali, acest sistem de călătorie oferindu-le o mare mobilitate de deplasare, supravegherea lor fiind mult mai anevoioasă decât a celor din grupurile organizate.

În culegerea de informaţii sunt folosiţi tot mai intens cetăţenii străini originari din ţara noastră, care-şi pot „justifica“ deplasările pe motiv că vin în vizită la rude sau prieteni, această categorie având mari posibilităţi de a stabili contacte în rândul cetăţenilor români.

Cadrele şi agenţii serviciilor de spionaj trimişi ca turişti au în general sarcina de a culege informaţii prin observări directe, fotografieri şi discuţii cu diferite persoane;

să verifice la fața locului anumite date obținute anterior prin alte mijloace; să efectueze studierea unor cetățeni români aflați în atenția serviciilor de spionaj, asupra cărora se acționează ulterior, de regulă în timpul deplasărilor acestora peste hotare, pentru a-i recruta sau determina să nu se mai reîntoarcă în țară.

Din analiza datelor obținute prin urmărirea informativă specială a străinilor, a materialelor culese în exterior de către informatorii organelor interne trimişi cu sarcini în străinătate, cât şi de D.G.I.E., rezultă o intensificare a activității de culegere de informații din țara noastră, tematica fiind determinată atât de interesele generale ale serviciilor de spionaj, cât şi de evenimentele ce au avut loc pe plan intern şi internațional.

Rezultă, de asemenea, că sub acoperirea de turişti vin şi persoane care în realitate sunt comercianți, ziarişti etc., activitatea lor desfăşurându-se pe aceste linii.

Mobilul unei astfel de situații este determinat, pe de o parte, de schimbul avantajos de valută şi obținerea cu mai multă uşurință a vizei de intrare în țară (fiind dată direct la punctele de frontieră), iar pe de altă parte, cei care se îndeletnicesc cu activitatea de culegere de informații au posibilitatea de a se bucura de regimul de deplasare acordat turiştilor.

S-a stabilit că în acest an, începând în special cu luna august, un mare număr de străini aflați în atenția securității statului au fost preocupați să stabilească:

– poziția țării noastre față de evoluția situației din Cehoslovacia; stadiul relațiilor cu celelalte state socialiste şi atitudinea față de anumite inițiative ale acestora;

– unitatea de vederi şi de acțiune a conducătorilor de partid şi de stat; existența unor eventuale divergențe sau a unor grupări ori persoane izolate cu vederi pro-sovietice;

– compoziția gărzilor patriotice; cum se realizează instruirea lor şi dacă acest proces nu aduce perturbări producției; dotarea cu armament;

– dacă anumite întreprinderi au fost reprofilate pe producție militară şi dacă au trecut la realizarea ei;

– amplasarea unor obiective militare; verificarea existenței celor despre care dețin informații; dislocarea unităților forțelor armate;

– dacă, în urma evenimentelor ce au avut loc pe plan internațional, țara noastră se va orienta spre lărgirea relațiilor comerciale cu statele occidentale, în detrimentul celor din C.A.E.R.;

– necesitățile de import ale țării; posibilitățile de plată şi contingențele de mărfuri destinate exportului;

– ce interes manifestă R.S. România pentru a deveni membră a Fondului Monetar Internațional şi a Băncii de Investiții pentru Reconstrucție şi Dezvoltare.

Atrage în mod deosebit atenția faptul că în această perioadă s-a manifestat interes din partea unor străini, pentru a stabili unele date ce privesc nemijlocit organele de

securitate şi M.A.I.; cunoaşterea de ofiţeri de securitate, sedii conspirate, persoane bănuite a fi informatori, locurile unde sunt penitenciare etc.

Cunoaşterea activităţii concrete desfăşurate de unele elemente urmărite a permis luarea unor măsuri pentru contracararea sau controlul ei, în funcţie de situaţia operativă a fiecărui caz în parte.

Direcţia I a depistat şi neutralizat încercarea unui străin, emisar al unei organizaţii naţionaliste din R.F. a Germaniei, care a venit cu sarcina de a recruta un cetăţean român, căruia urma să-i dea un cod pentru comunicări convenţionale.

Direcţia a III-a a documentat activitatea informativă a cetăţeanului străin „Cavalerul", asupra căruia urmează să ia măsuri, şi controlează transmiterea de informaţii de către doi români recrutaţi de „Wolf", care le plăteşte remuneraţii lunare. În schimbul primelor „informaţii" primite, „Wolf" le-a achitat sume între 2.000–2.500 lei, existând indicii, după felul în care îi instruieşte, că intenţionează antrenarea lor intensă în astfel de activitate.

Este cunoscută acţiunea unui serviciu de spionaj de a permanentiza în R.S. România, în calitate de reprezentant comercial, un ofiţer de informaţii, fiind întreprinse deja unele măsuri de control asupra activităţii lui.

În alte acţiuni s-au obţinut date edificatoare asupra activităţii suspecte desfăşurate de turişti străini, ca de exemplu: „Sănătosu" al Direcţiei a II-a, „Sapin" şi „Cucu", la Direcţia a III-a, „Firu" şi „Vica", lucraţi de I.S.M.B., „Gelu" şi „Alvi", la Constanţa, „Michael" şi „Katy", la Braşov, „Rolf" şi „Surdu", la Prahova, „Ghica", urmărit la Mehedinţi, şi alţii, aflaţi în atenţia Inspectoratelor Cluj, Sibiu, Argeş etc., iar în cazul unui turist străin, acţiunea a fost lichidată prin arestare.

Delimitarea zonelor militare şi instruirea reţelei informative a permis identificarea mai multor străini care au pătruns sau care au încercat să pătrundă în astfel de locuri, cu scopul de a face observări directe sau fotografieri asupra obiectivelor respective. Pentru astfel de preocupări, organele de contrainformaţii militare au avertizat un număr de 10 cetăţeni străini, luând şi alte măsuri de prevenire a culegerii şi scurgerii către exterior a unor asemenea informaţii.

În afară de aceasta, în lucru la diferite unităţi se află şi alte cazuri în care una din laturile activităţii celor urmăriţi este interesul pentru culegere de date cu caracter militar, ca de exemplu: „Dieter Ştefan" la Sibiu, „Bradu" la Braşov, „Kamir", „Willy", „Raul" la Direcţia a III-a, precum şi alţii, lucraţi de Inspectoratele Constanţa, Timiş etc.

Acelaşi gen de preocupări a fost stabilit şi la unii turişti din acţiunea „Badea", în special în perioada imediat următoare evenimentelor din Cehoslovacia, fiind identificaţi mai mulţi ofiţeri de informaţii.

În ultima perioadă s-au intensificat acţiunile întreprinse de unele organizaţii contrarevoluţionare din Occident, precum şi cele ale centrelor cultice reacţionare.

Emisarii acestora urmăresc culegerea de informaţii de natură politică, desfăşoară activitate naţionalistă şi introduc materiale cu un astfel de conţinut. Asemenea

preocupări s-au constatat în special la legionari, membrii diferitelor organizații naționaliste maghiare, germane și ucrainene, precum și pe linia cultului catolic.

În ultima perioadă a atras atenția interesul manifestat de Vatican pentru a culege informații cu privire la poziția țării noastre față de restabilirea relațiilor diplomatice între cele două state.

În cursul acestui an, în rândul turiştilor au fost identificați și luați în lucru mai mulți trimiși speciali ai Vaticanului, pentru îndeplinirea unor misiuni informative sau pentru a determina – în mod indirect – conducerea Bisericii Ortodoxe Române să sprijine realizarea planurilor Vaticanului față de R.S. România.

În atenția aparatului de securitate se află mulți străini care se ocupă cu studierea unor cetățeni români, așa cum este „Leca", vizitator frecvent, interesat în mod deosebit de cadre medicale, contactând până în prezent peste 30 de persoane din acest sector, dintre care unii cercetători de valoare; „Kamir", preocupat de cunoașterea activității unei persoane ce deține o funcție importantă pe linie de stat, semnalată de D.G.I.E. că în timpul unei călătorii în Occident a avut o activitate suspectă.

Din urmărirea informativă specială efectuată asupra turiştilor străini a rezultat că s-au intensificat acțiunile organizate de scoatere ilegală din țară a unor cetățeni români prin folosirea de paşapoarte speciale aduse şi substituiri de persoane. Organele de contrainformații frontieră au prevenit evaziunea prin astfel de metode a unui număr de 10 elemente.

Cu această ocazie a fost reținut cetățeanul vest-german „Hilfred", asupra căruia s-au găsit o ștampilă și un tuș cu care aplica vize false pe pașapoarte.

Concomitent cu identificarea și urmărirea celor suspecți, în preocuparea organelor de securitate a fost și acțiunea de contactare și recrutare a unor cetățeni străini. În acest an, organele interne și externe au efectuat peste 200 contacte operative noi cu cetățeni străini, în multe cazuri fiind obținute deja informații importante pentru munca de securitate, iar în altele s-a definitivat procesul recrutării lor ca informatori.

Rezultate mai bune în ce privește numărul contactărilor au obținut D.G.I.E., Direcția a III-a, I.S.M.B., Inspectoratele Județene Constanța, Braşov, Timiş și altele. În privința calității însă, continuă încă să se manifeste aceleași neajunsuri semnalate anterior, în special neconcordanța între contactare și scopul urmărit, din această cauză multe din contactele efectuate, în special la unele județe, nu au avut un scop precis.

În alte cazuri, deși există condiții pentru realizarea unor contacte ce prezintă perspective, timiditatea cu care se acționează, lipsa de inițiativă și operativitate, determină pierderea momentului oportun de efectuare a acestora.

Actualul sistem de muncă și-a dovedit utilitatea și în ce privește anunțarea operativă a unităților interesate (cele care s-au integrat în modul de lucru al Serviciului triere-dispcerat) despre sosirea în țară a elementelor aflate în lucru sau a persoanelor reținute în atenție pe baza criteriilor generale de selecție.

În urmărirea străinilor suspecți de spionaj au fost folosite în mai mare măsură mijloacele de care dispun organele de securitate.

S-a remarcat că aparatul operativ și cel de specialitate au dovedit mai multă preocupare pentru găsirea unor soluții ingenioase de amplasare a mijloacelor tehnice, fapt care s-a reflectat pozitiv în exploatarea acestora.

Practica muncii din acest an a dovedit eficacitatea superioară a mijloacelor tehnice portabile, acestea putând fi folosite în condițiile cele mai variate, exploatarea lor nefiind legată de prezența celui urmărit într-un anumit loc. Deosebit de aceasta, se elimină în bună măsură riscul deconspirării acestor mijloace, precum și efortul de instalare.

În același timp, s-a remarcat mai multă preocupare pentru folosirea judicioasă a filajului. Cunoașterea activității obiectivelor și efectuarea lucrărilor în condițiuni mai bune, grija pentru conspirativitate și identificarea legăturilor au contribuit la întregirea datelor urmăririi speciale.

Eforturile depuse de întregul aparat de securitate pentru efectuarea supravegherii generale a străinilor nu sunt încă pe deplin valorificate, datorită unor deficiențe de natură organizatorică în aplicarea întocmai a ordinului Consiliului Securității Statului, simțindu-se lipsa de coordonare a acestei activități.

Acest lucru a făcut ca nu toate unitățile C.S.S. să pună în aplicare întocmai sistemul de lucru stabilit, fapt care are drept consecință existența a încă unui volum însemnat de materiale obținute în anii precedenți, care nu au intrat în circuitul activității de triere-dispecerat, nefiind deci valorificat în mod corespunzător. Acest fapt este cu atât mai negativ, întrucât el menține, pe de o parte, fragmentarea materialului despre același străin, nepermițând conturarea unei imagini despre însemnătatea cazului, iar pe de altă parte, stimulează prezența unui spirit departamental, a cărui consecință este diminuarea exploatării cu eficiență a întregului potențial în procesul supravegherii informative generale.

Tot din această cauză, rețeaua informativă nu este încă în suficientă măsură instruită și antrenată pentru a semnala în mod operativ prezența străinilor în anumite locuri, legăturile acestora în rândul cetățenilor români sau aspectele deosebite constatate în comportarea lor, iar gazdele O.N.T. sunt antrenate numai în mică măsură pentru supravegherea generală a străinilor.

În multe județe, urmărirea străinilor este lăsată în principal pe seama serviciilor și secțiilor 3, celelalte subunități considerând această sarcină ca fiindu-le suplimentară și de mai mică importanță pentru munca lor concretă.

Munca de selecție și luare în lucru imediat a unor cadre și agenți de spionaj este îngreunată și de lipsa informațiilor ce s-ar putea obține din exterior.

Această situație se datorează folosirii insuficiente a posibilităților tuturor informatorilor care se deplasează în exterior și neexploatării intense a rețelei informative din rândul cetățenilor străini.

Un alt aspect negativ îl constituie şi faptul că nu toate unităţile C.S.S. au introdus în cartoteca generală de la Direcţia a III-a fişele privind cetăţenii străini suspecţi pe [care] îi au în atenţie (D.G.I.E.), iar altele (Direcţia I şi a II-a) nu au introdus asemenea fişe decât pentru unele cazuri.

În urmărirea străinilor identificaţi cu activitate suspectă de spionaj se manifestă însă lipsa de operativitate şi superficialitate în analiza materialului obţinut; nu totdeauna se întreprind combinaţii cu scop de dezinformare şi derutare a celor urmăriţi sau de interpunere a unor informatori care să le trezească interesul pentru a le cunoaşte preocupările, scopul urmărit şi persoanele din rândul cetăţenilor români ce le folosesc în activitatea ce o desfăşoară.

De asemenea, în cadrul urmăririi informative speciale nu se acordă suficientă atenţie lucrării legăturilor străinilor din rândul cetăţenilor români. Măsurile ce se iau privesc în special numai perioada cât străinul se află în ţară, neexistând o continuitate pentru a le cunoaşte în permanenţă activitatea.

În puţine cazuri s-a folosit filajul combinat cu mijloacele tehnice portabile, care, atunci când s-a procedat în acest fel, s-a dovedit a fi foarte util, oferind bune posibilităţi de urmărire a celor supravegheaţi.

Pentru îndeplinirea ordinului Consiliului Securităţii Statului privind organizarea şi desfăşurarea muncii informativ-operative în rândul cetăţenilor străini, propunem să fie luate următoarele măsuri:

– Periodic, toate unităţile să efectueze analize asupra felului în care a fost antrenat potenţialul informativ la supravegherea informativă generală a străinilor şi să ia măsuri de organizare a muncii în strictă concordanţă cu prevederile ordinului Consiliului Securităţii Statului.

Direcţia a III-a să coordoneze activitatea ce se desfăşoară pe linia urmăririi cetăţenilor străini şi să organizeze periodic cu şefii unităţilor ce concură la realizarea acestei sarcini analize asupra stadiului muncii, eficacităţii şi felului cum sunt îndeplinite ordinele Consiliului Securităţii Statului pe această linie.

– Să se efectueze o delimitare mai riguroasă a cazurilor cărora să li se acorde atenţie deosebită în procesul supravegherii informative generale şi să se stabilească regula ca toate acţiunile în care se conturează date ce impun măsuri de urmărire informativă specială să fie luate în control de către unităţile centrale pe profilul cărora apare activitatea celui în cauză.

– Să se asigure instruirea întregului aparat informativ-operativ central şi teritorial cu privire la sarcinile ce le revin în munca cu reţeaua lor informativă pentru supravegherea informativă generală a străinilor şi a modului de exploatare a materialelor obţinute pe această linie.

– Cu ofiţerii care îşi desfăşoară activitatea în zonele turistice importante şi cu cei ce urmează să fie detaşaţi în sezon în astfel de locuri să se organizeze convocări de instruire cu problemele specifice.

– Aparatul operativ (care lucrează în sectoarele informative şi la filaj efectiv în problema urmăririi cetăţenilor străini) să fie instruit pentru cunoaşterea şi exploatarea cu mai multă eficienţă şi pe scară mai mare a mijloacelor tehnice portabile.

Având în vedere sezonul turistic de iarnă, în care se aşteaptă venirea unui mare număr de turişti străini, Inspectoratele judeţene de securitate Braşov, Prahova, Constanţa, Sibiu vor lua măsuri de asigurare a măsurilor de supraveghere informativă generală, prin crearea unei reţele corespunzătoare şi instruirea ei cu problemele ce necesită a fi sesizate.

Concomitent, să se ia măsuri de a coopera pe scară largă cu organele locale de miliţie.

– Toate unităţile centrale şi teritoriale să folosească deplasările informatorilor din reţeaua lor în locurile turistice de iarnă, pentru a concura la supravegherea informativă generală a străinilor şi să ia măsuri pentru obţinerea şi exploatarea operativă a materialelor furnizate de aceştia.

– Unităţile centrale şi teritoriale să aibă în sarcină permanentă folosirea tuturor posibilităţilor prin care se pot obţine date din exterior despre acei cetăţeni străini care urmează a sosi în ţara noastră cu sarcini din partea serviciilor de spionaj, a organizaţiilor contrarevoluţionare sau centrelor cultice reacţionare.

– Concluziile ce se vor desprinde din analiza activităţii organelor de securitate în problema urmăririi cetăţenilor străini să fie prelucrate inspectorilor şefi de judeţe şi cu şefii Direcţiilor centrale, cu prilejul primei convocări ce va avea loc la Consiliul Securităţii Statului.

Strict secret

Situaţie statistică
privind laturi ale activităţii de supraveghere informativă generală a străinilor care vizitează R.S. România

Unitatea centrală sau teritorială	Total elemente în atenţie	Elemente în atenţie venite în ţară în 1968 şi anunţate la unitate	Străini cu care s-a intrat în contact pentru prima dată în 1968	Materiale din supr. inform. generală trimise la triere	Materiale întregite prin Serv. triere-dispecerat
Direcţia I	7	6	–	5	1
Direcţia a II-a	1	11	–	6	–
Direcţia a III-a	1335	626	24	128	25
Direcţia a IV-a	40	9	–	41	3
D.G.I.E.	1	16	–	–	4
I.S.M.B.	430	179	37	242	43

Alba	54	9	1	77	10
Arad	40	12	7	20	3
Argeş	172	22	7	65	11
Bacău	76	17	6	64	8
Bihor	26	10	5	15	1
Bistriţa-Năsăud	26	25	5	50	–
Botoşani	15	1	–	21	1
Brăila	24	10	3	3	–
Braşov	103	37	8	43	2
Buzău	39	20	3	6	5
Caraş-Severin	49	8	3	82	2
Cluj	97	24	–	47	6
Constanţa	189	45	5	1003	12
Covasna	28	7	–	68	5
Dâmboviţa	12	1	–	4	2
Dolj	164	84	1	6	1
Galaţi	36	8	–	8	1
Gorj	35	11	3	18	–
Harghita	27	5	4	9	4
Hunedoara	42	14	–	121	3
Ialomiţa	12	2	2	2	–
Iaşi	116	22	–	23	3
Ilfov	39	11	5	67	4
Maramureş	44	4	5	10	2
Mehedinţi	19	1	1	112	1
Mureş	59	13	1	7	5
Neamţ	41	8	2	35	1
Olt	14	6	7	27	5
Prahova	156	33	6	91	6
Satu Mare	38	8	2	–	–
Sălaj	7	3	1	21	1
Sibiu	171	42	2	58	11
Suceava	86	28	3	127	4
Teleorman	11	1	–	2	1
Timiş	58	22	10	64	5
Tulcea	22	–	1	30	3
Vaslui	26	1	2	22	–
Vâlcea	80	21	1	17	–
Vrancea	21	4	–	5	1

Situația cetățenilor statelor socialiste intrați în R.S. România
în perioada 1 ianuarie-31 octombrie 1968

Nr. crt.	Țara	Total general pe întreaga perioadă	Desfășurarea pe luni a traficului									
			Ian.	Febr.	Martie	Aprilie	Mai	Iunie	Iulie	Aug.	Sept.	Oct.
	Total general:	1.232.553	38.192	48.220	69.812	87.245	91.814	140.999	278.331	261.161	133.666	87.452
	din care:											
1.	R.P. Bulgaria	182.179	6.818	7.683	10.259	17.722	18.683	22.029	27.372	29.171	24.224	18.218
2.	R.S. Cehoslovacia	198.513	1.171	1.239	2.333	2.476	339	19.047	94.408	62.577	11.530	3.393
3.	R.D. Germană	76.690	1.043	844	917	1.148	4.576	11.355	23.088	19.560	10.374	3.785
4.	R.S.F. Iugoslavia	237.336	1.537	17.871	30.289	34.692	31.144	26.280	26.456	23.657	22.596	22.814
5.	R.P. Polonă	149.421	1.592	2.803	3.023	2.124	5.275	15.935	35.260	48.679	24.987	9.743
6.	R.P. Ungară	164.950	7.445	8.429	9.795	13.952	10.353	18.037	33.768	38.534	14.991	9.646
7.	U.R.S.S.	209.783	9.369	9.242	12.994	14.820	18.188	27.421	37.073	36.519	24.581	19.576

Situație statistică a cetățenilor statelor capitaliste intrați în R. S. România
în perioada 1 ianuarie-31 octombrie 1968

Nr. crt.	Țara	Total general pe întreaga perioadă	Desfășurarea pe luni a traficului									
			Ian.	Febr.	Martie	Aprilie	Mai	Iunie	Iulie	Aug.	Sept.	Oct.
	Total general:	386.005	9.617	9.478	13.777	16.515	31.644	60.970	100.985	89.195	38.844	15.030
	din care:											
1.	Austria	30.230	526	466	843	1.910	2.208	4.473	8.198	7.835	2.337	1.443
2.	Belgia	7.110	172	183	224	340	703	793	2.443	1.437	537	278
3.	Franța	24.515	715	600	699	943	1.081	2.272	7.170	8.118	2.067	850
4.	R.F. a Germaniei	158.452	2.579	1.899	3.070	4.250	13.751	29.434	45.602	36.759	18.190	2.916
5.	Italia	23.148	849	739	956	1.280	1.410	2.098	3.696	8.677	2.182	1.261
6.	Israel	9.613	116	143	206	188	1.123	1.628	3.360	2.112	521	216
7.	Japonia	1.826	54	114	129	126	120	216	241	501	161	164
8.	Marea Britanie	15.891	1.262	339	291	506	1.016	3.786	2.733	3.085	1.579	1.294
9.	S.U.A.	13.091	162	202	1.291	751	859	1.587	3.512	2.560	1.627	540
10.	Suedia	18.470	207	653	767	776	1.849	4.161	4.512	3.134	1.617	794
11.	Turcia	4.660	237	150	434	317	388	693	1.095	638	463	245

150

1968 decembrie 18. Informare cu privire la rezultatele obținute pe linia îmbunătățirii muncii de securitate în problema legionară

Consiliul Securității Statului — Strict secret
18 decembrie 1968

Informare
cu privire la rezultatele obținute pe linia îmbunătățirii muncii de securitate în problema legionară

Pe baza sarcinilor stabilite de Plenara Comitetului Central al Partidului Comunist Român din iunie 1967 şi a indicațiilor date în mai multe rânduri de conducerea partidului, Consiliul Securității Statului a luat măsuri complexe pentru intensificarea muncii de securitate, în scopul urmăririi informative a legionarilor activi din țară şi străinătate.

Prin măsurile luate s-a urmărit să se stabilească în principal elementele active, care să constituie baza de lucru a partidului nostru; formele organizatorice şi metodele lor de activitate; legăturile legionarilor din străinătate cu cei din țară şi caracterul acestora. S-a urmărit, de asemenea, perfecționarea şi diversificarea metodelor şi mijloacelor de luptă ale securității împotriva legionarilor, pentru pătrunderea în clandestinitatea activității lor, în scopul prevenirii, descoperirii şi zădărnicirii acțiunilor lor ostile.

Acționând pentru realizarea sarcinilor de mai sus, întregul aparat de securitate a desfăşurat în această perioadă o activitate intensă. Reanalizând toate materialele privind pe cele 153.204 elemente cunoscute că au făcut parte din fosta organizație legionară, s-a ajuns la concluzia că orientarea de a-i urmări pe toți legionarii în aceeaşi măsură a fost greşită, ea ducând la împrăştierea forțelor şi la o activitate de suprafață. Din analiza efectuată a rezultat că 21.693 [de legionari], din care 700 în afara granițelor țării, pot fi socotiți că reprezintă un pericol real pentru securitatea statului, fapt pentru care trebuie să facă în mod deosebit obiectul urmăririi informative, pas cu pas, aşa cum a indicat Plenara Comitetului Central al Partidului Comunist Român. Legionarii care fac în prezent obiectul muncii de securitate sunt persoane care au deținut grade şi funcții, foşti condamnați pentru activitate contrarevoluționară, elemente fanatice care la punerea în libertate au declarat că nu renunță la activitatea legionară, persoane trecute prin şcoli de spionaj şi diversiune care au colaborat cu armata hitleristă sau cu diverse centre de spionaj, precum şi alții care prin activitatea lor prezentă se manifestă ca dușmani ai regimului nostru. De menționat că majoritatea acestora sunt intelectuali ce lucrează în economie, în administrația de stat, învățământ ori dețin funcții pe linia unor culte şi secte.

Consiliul Securității Statului, analizând în mai multe rânduri stadiul muncii de urmărire a legionarilor ce constituie baza de lucru a organelor noastre, a ajuns la următoarele concluzii cu privire la activitatea prezentă a acestora:

– Cu toate măsurile represive luate împotriva legionarilor în decursul timpului și mai cu seamă în anii regimului nostru, a demascării și compromiterii publice, atât în țară, cât și în străinătate, a concepțiilor politice retrograde și a metodelor fasciste ale acestora, elementele de vârf ale Gărzii de Fier, cum sunt: Horia Sima, Constantin Papanace, Vasile Boldeanu, Gheorghe Costea, Viorel Trifa, Chirilă Ciuntu, Nicolae Horodniceanu, Iosif Costea, Nistor Chioreanu, Ilie Nicolescu, Eugen Teodorescu, Baciu Grigore, Sadovan Ion etc., continuă să nutrească speranța că organizația legionară nu a pierdut perspectiva ca într-o împrejurare internațională favorabilă să ajungă din nou la guvernare în România.

Astfel, elementele legionare de vârf din exterior, cu mai multe ocazii, dar mai ales la „congresul" ținut în august 1967, la Madrid, au ajuns la concluzia că organizația legionară trebuie întărită din punct de vedere organizatoric și doctrinar.

În acest scop, au hotărât să depună eforturi pentru găsirea căilor de reconciliere și unificare a diferitelor grupuri care să pună capăt sciziunii organizatorice și să dea un „un caracter mai combativ organizației"; „să se facă totul pentru menținerea influenței legionare în cadrul emigrației române, prin polarizarea acesteia în jurul bisericilor și organizațiilor culturale aflate sub controlul legionarilor"; „să intensifice activitatea de îndoctrinare legionară prin publicații, conferințe, comemorări, reuniuni".

Aceste căpetenii legionare consideră că, realizând sarcinile stabilite cu acest prilej, „organizația legionară poate să-și consolideze poziția și să desfășoare o luptă eficientă împotriva comunismului".

Din datele obținute de Consiliul Securității Statului rezultă că legionarii din exterior au trecut efectiv la realizarea obiectivelor sus-menționate. Între grupările lui Horia Sima și Constantin Papanace se duc discuții pentru a găsi căi de reconciliere. Ei preconizează ca problema spinoasă a conducerii să fie încredințată unor elemente mai tinere, necompromise, care să se bucure de încrederea tuturor grupărilor și pe care să le unească sub „stindardul căpitanului". De altfel, în memoria lui Corneliu Zelea Codreanu, după „congres" au emis medalii comemorative de aur și de argint cu efigia acestuia, i-au reeditat lucrările, cum sunt „Cărticica șefului de cuib" și „Pentru legionari", au scris și publicat în același timp lucrări despre activitatea și personalitatea lui Corneliu Zelea Codreanu, cum sunt: „Corneliu Zelea Codreanu – prezent", „Căpitanul, mit al poeților", „Conducere și disciplină" și „Mărturii despre legiune".

Preocupările pentru întărirea capacității de acțiune a organizației legionare rezultă și din faptul că vârfurile emigrației legionare și-au reluat și lărgit legăturile cu organizații neofasciste din diferite țări, cum sunt: Mișcarea socială italiană, Falanga spaniolă, Partidul nazist american, organizațiile de extremă dreaptă „John Birch Society" și „Minutemen" din Statele Unite ale Americii.

Din datele ce le deținem, rezultă că în prezent emigrația legionară este sprijinită activ de către aceste organizații, atât financiar, cât și prin punerea la dispoziția acestora a mijloacelor lor de propagandă, se informează reciproc și își coordonează acțiunile cu privire la diferite evenimente politice ce au loc pe arena internațională, unindu-i ideea luptei împotriva comunismului.

În țară, din acțiunile informative „Cibinul“ și „Voiajorul“, care fac în prezent obiectul cercetării penale, precum și din acțiunile „Contabilul“, „Macedoneanul“, „Nicușor“ și „Doctorul“, care se află în faza de definitivare a documentării, rezultă că persoanele în cauză, și în mod deosebit elementele de vârf, nutresc aceeași idee de preluare a puterii în anumite condiții, ca și cei din emigrația legionară, acționând pentru „păstrarea“ unității legionare tot sub „stindardul căpitanului“. Dacă până în 1964 se dețineau informații că elementele legionare din țară erau scindate în simiști și antisimiști, din materialele obținute rezultă că în prezent nu se mai poate vorbi de o divizare pe grupări, toți militând pentru menținerea preceptelor codreniste.

Semnificativă este acțiunea legionarului Nicoară Iulian, de a păstra numeroase materiale originale – inedite – aparținând lui Corneliu Zelea Codreanu, descoperite de organele de securitate în noiembrie 1968. Din declarațiile lui Nicoară Iulian rezultă că aceste materiale le păstra, fiind considerate că fac parte din „patrimoniul spiritual al organizației legionare“, cu scopul de a asigura în viitor organizației un fond de arhivă cu lucrări originale, care să constituie baza teoretică pentru perpetuarea ideilor legionare.

– Acționând pentru îndeplinirea sarcinii date Consiliului Securității Statului de către Plenara Comitetului Central al Partidului Comunist Român din iunie 1967, de a stabili cadrul organizatoric al activității legionare din exterior și din țară, în urma măsurilor întreprinse rezultă că legionarii din emigrație continuă să-și desfășoare activitatea în cadrul organizatoric cunoscut – comandamente și garnizoane –, fiind în continuare divizați în două grupări, respectiv a lui Horia Sima și Constantin Papanace. Aceste grupări se deosebesc între ele nu prin probleme de principiu, ci au la bază rivalitatea între vârfuri cu privire la conducerea organizației. Adepții lui Constantin Papanace, care constituie majoritatea legionarilor din emigrație, la întrunirea ce a avut loc în orașul Salo – Italia, în noiembrie 1968, analizând perspectiva de unificare a tuturor grupărilor legionare, au ajuns la concluzia că aceasta se va putea realiza numai după moartea lui Horia Sima. Din datele pe care le deținem din ambele grupări rezultă că sunt și comandanți legionari care consideră că unitatea organizației ar putea fi realizată prin înlăturarea lui Horia Sima și aducerea la conducere a unei persoane care să se bucure de autoritatea și încrederea grupărilor existente. Sunt vizați în primul rând comandanții legionari Vasile Boldeanu, Nicolae Horodniceanu și Demostene Nacu, cele mai multe șanse avându-le însă primul candidat, care se pare că este agreat de ambele grupări.

În țară, primii doi ani de la eliberarea legionarilor din detenție au constituit pentru aceștia o perioadă de luare de contact cu realitatea, în care s-au preocupat de a stabili

cărui fapt [li] se datorează eliberarea, cât de consolidat este regimul nostru, care este prestigiul României pe plan internațional, ce posibilități au de a se integra în câmpul muncii şi ce condiții există pentru continuarea activității legionare clandestine.

În anul 1967, şi îndeosebi în 1968, s-a constatat că elementele legionare de vârf cunoscute ca active şi-au dat seama că regimul nu poate fi răsturnat prin forță, că România se bucură de un mare prestigiu pe plan internațional, că socialismul a învins pe deplin şi definitiv în țară şi că preluarea puterii fără sprijinul unor state capitaliste este exclusă. Pornind de la această concluzie, legionarii şi-au adaptat formele şi metodele de activitate clandestină la condițiile existente, căutând să pătrundă în sectoare importante din economie, institute de cercetare, organe de presă, să contacteze vechile legături, să mențină spiritul legionar, să realizeze căsătorii între familii de legionari şi, în unele cazuri, să facă educație legionară descendenților.

Numai în industria chimică, energia electrică, transporturi, industria de apărare, Academie şi institutele de cercetare aparținând acesteia lucrează 5.279 legionari.

Până în prezent, cunoaştem că s-au realizat unele legături cu caracter permanent între elemente legionare de vârf din același județ şi chiar din județe diferite, cum sunt: Sibiu, Dolj, Braşov, Constanța, Alba, Timiş şi Municipiul Bucureşti. Din datele obținute, rezultă că legionarii respectivi, prin reluarea acestor legături, îşi propun menținerea spiritului legionar, cunoaşterea permanentă a situației fiecăruia şi a posibilităților de a lua contact reciproc în orice moment. Până în prezent nu s-au materializat acțiuni de constituire a unei conduceri pe țară sau pe județe, elementele capabile să întreprindă astfel de acțiune, considerând că nu ar avea şanse de reuşită şi că s-ar expune inutil la grave repercusiuni.

De altfel, gruparea lui Constantin Papanace, la întrunirea care a avut loc în luna noiembrie în Italia, a ajuns la concluzia că legăturile sporadice pe care le au cu țara şi lipsa unei conduceri îi pun în imposibilitatea să coordoneze activitatea din exterior cu cea din țară. În consecință, Constantin Papanace consideră că „o problemă căreia trebuie să i se acorde importanță deosebită este reorganizarea activității legionare din țară şi stabilirea unor legături permanente între legionarii din țară şi cei din străinătate". El consideră ca o sarcină a conducerii emigrației legionare de a numi într-un viitor apropiat un comandant legionar pe țară, care să fie cel mai puțin compromis față de ceilalți legionari din interior. Abia după numirea acestuia – apreciază Constantin Papanace – „s-ar putea trece treptat la reorganizarea mişcării legionare din țară, organizarea unor grupuri clandestine în diferite oraşe, care într-o primă fază să aibă sarcina recrutării de noi membri, analizarea stării de spirit a populației şi realizarea unei informări permanente a conducerii emigrației legionare asupra situației din țară".

Pericolul unei reorganizări există şi din partea unor conducători legionari din țară, independent de cei din străinătate. Legionarii din acțiunea „Voiajorul" consideră că Horia Sima, Constantin Papanace şi toți ceilalți conducători legionari din străinătate sunt compromişi, nu reprezintă „mişcarea", şi că activitatea legionară trebuie

reorganizată şi condusă de elementele legionare din interior, care „au suferit şi cunosc situaţia reală din ţară“.

Acest punct de vedere este exprimat şi de un număr restrâns de legionari din exterior. Este semnificativă afirmaţia comandantului legionar C. Nagacevschi, care susţine că: „exilul, după 20 ani, a ajuns să aibă legionari destui, dar nu are o mişcare legionară. Este un anacronism a concepe o mişcare legionară autentică în afara graniţelor ţării. Reînvierea organizaţiei legionare va putea veni numai din ţară, nu din exil, deoarece cei din ţară au trăit zbuciumul neamului şi au înfruntat toate încercările soartei şi durerile războiului“.

– Caracteristică în activitatea legionarilor de vârf din exterior şi din ţară este diversiunea ideologică.

Activitatea legionarilor în acest domeniu se înscrie pe linia orientărilor date de C.I.A. şi Departamentul de Stat al Statelor Unite ale Americii organizaţiilor emigraţiei reacţionare şi unor posturi de radio ca „Europa Liberă“, „Vocea Americii“ şi altele. În aceste orientări se indică să se sugereze oamenilor de cultură din ţările socialiste să scrie lucrări care să nu concorde cu linia promovată de partidele şi guvernele comuniste, să le demonstreze că în condiţiile „libertăţilor din Occident“ se pot crea opere literare de valoare, în timp ce regimul şi ideologia comunistă împiedică progresul culturii. Să se militeze pentru crearea unei unităţi între oamenii de cultură din ţările socialiste şi cei din emigraţie, într-un front comun împotriva comunismului, urmând ca pe calea culturii să se ajungă la o subminare din interior a regimurilor comuniste.

Prin intermediul unor oameni de cultură din emigraţia română, aflaţi sub influenţa lor, legionarii acţionează asupra intelectualilor din ţara noastră care se deplasează în străinătate. Exploatând interesul pe care unii scriitori şi artişti români îl manifestă pentru asigurarea succesului personal, legionarii acţionează foarte subtil şi variat asupra lor, în scopul îndoctrinării duşmănoase, urmărind să-i influenţeze în spiritul ideologiei burgheze şi să-i determine să creeze opere de pe aceste poziţii.

În ultimii doi ani, atât în ţară, cât şi în exterior, s-a răspândit tot mai mult ideea diversionistă că legionarii aveau înscris în programul lor aceleaşi obiective social-economice ca cele pe care le realizează Partidul Comunist Român. În felul acesta, ei urmăresc pe de o parte să diminueze originalitatea ideologiei comuniste de construcţie a noii societăţi, iar pe de altă parte să reabiliteze organizaţia legionară, compromisă prin caracterul ei distructiv şi criminal.

De menţionat că această idee este însuşită şi propagată atât de unii dintre foştii conducători ai organizaţiei, cât şi de membrii de rând, indiferent de pregătirea lor intelectuală ori de mediul social în care se găsesc.

Propaganda legionarilor este canalizată şi în direcţia subminării încrederii în eficienţa măsurilor de organizare ştiinţifică a producţiei şi a muncii, precum şi a altor măsuri elaborate de partidul nostru în etapa actuală.

Interpretând libertățile democratice din țara noastră drept rezultat al presiunilor imperialiste și slăbiciunilor regimului nostru, au emis ideea creării legale a unei opoziții Partidului Comunist Român.

De aceasta este legată iluzia unor legionari că se va putea ajunge la schimbarea regimului. Într-o asemenea situație, unii sunt de părere că legionarii sunt singurii care ar putea constitui un partid, iar alții admit ipoteza coalizării împotriva regimului nostru a rămășițelor fostelor partide burgheze.

– Din urmărirea informativă a legionarilor din interior, se desprinde că activitatea ostilă a acestora se desfășoară prin comiterea unor acte de sabotaj, diversiune, agitație dușmănoasă, instigare la neîncredere și nemulțumiri față de unele măsuri întreprinse de partid și guvern.

Deși acțiunile elementelor legionare îndreptate împotriva bazei economice îmbracă forme deosebit de subtile – plecând de la indicațiile Plenarei Comitetului Central al Partidului Comunist Român din iunie 1967, că în cercetarea evenimentelor deosebite ce au loc în sectoarele economice să se aibă în vedere reaua intenție – aparatul de securitate a reușit în acest an să descopere și să documenteze cazurile de sabotaj din acțiunile „Voiajorul" și „Poarta", legionarii respectivi fiind cercetați în stare de arest, urmând a fi trimiși în justiție.

– Activitatea îndelungată clandestină a legionarilor, timpul petrecut în detenție, fanatismul lor, le dau posibilitatea ca în acțiunile ostile să folosească metode abile, diversificate, adaptate condițiilor actuale din țară, să acționeze în acele locuri de muncă unde sunt lipsuri organizatorice, oameni lipsiți de răspundere, slab pregătiți din punct de vedere politic și profesional, în scopul de a găsi justificări cu ușurință pentru ascunderea activității lor dușmănoase.

Ca metode folosite mai frecvent de legionari, cunoaștem: legendarea întâlnirilor și a discuțiilor în grup prin participarea la slujbe religioase, coruri bisericești, sărbătorirea zilelor onomastice, nunți, botezuri, înmormântări, schimbarea frecventă a locurilor de muncă pentru a se sustrage urmăririi de securitate, sprijin reciproc pentru angajarea în diferite locuri de muncă, ocuparea unor funcții care să le permită deplasarea în țară, pe care o folosesc pentru menținerea legăturilor, caută să se evidențieze la locul de muncă, pentru a crea impresia unor oameni corecți și a-și ascunde astfel activitatea lor dușmănoasă, organizează excursii în grup, activează în cercuri literare în care se elogiază reciproc etc.

– Sporindu-și combativitatea – în cursul anului 1968 – aparatul de securitate a aplicat măsuri tot mai diversificate împotriva legionarilor, ținând cont de gravitatea acțiunilor întreprinse de aceștia. Astfel, 5 au fost trimiși în judecată și condamnați, 9 se găsesc în cercetare penală, 543 au fost anchetați în stare de libertate sau de arest în scopul compromiterii sau recrutării, 350 au fost avertizați și demascați, 226 au fost chemați sistematic la securitate, în scopul determinării de a se abține de la acțiuni dușmănoase.

Concluziile prezentate cu privire la activitatea actuală a legionarilor din țară și exterior dau posibilitatea Consiliului Securității Statului să analizeze metodele folosite în urmărirea informativă a acestora, eficacitatea unor măsuri folosite pentru a pătrunde în clandestinitatea lor, să aprecieze modul în care securitatea statului va trebui să acționeze în viitor pentru a zădărnici orice acțiune ostilă îndreptată împotriva țării și să-și îndeplinească în acest fel una din sarcinile date de partid și guvern.

În urmărirea informativă a legionarilor, Consiliul Securității Statului a antrenat întregul aparat de securitate, socotind că aceștia, datorită concepțiilor lor dușmănoase, pot comite infracțiuni de trădare de patrie, sabotaj și diversiune, complot etc. Pentru aceasta, s-au luat măsuri de a dezvolta la ofițerii de securitate simțul răspunderii, combativitatea, intransigența și spiritul ofensiv de care trebuie să dea dovadă în urmărirea acestei categorii de elemente deosebit de dușmănoase. În prezent apreciem că aparatul are o concepție clară de muncă și că este în măsură să acționeze cu mai multă eficiență. Față de formele și metodele din ce în ce mai subtile folosite de legionari în activitatea lor clandestină, aparatul de securitate a aplicat metode mai diversificate și se acționează în continuare pe linia perfecționării acestora.

Cazurile descoperite în ultimele luni au evidențiat faptul că, atunci când se acționează cu curaj, ingeniozitate, exploatând în mod operativ situațiile favorabile ce se creează, se pot obține rezultate care să prevină acțiunile dușmănoase și să creeze posibilitatea aparatului de securitate să pătrundă în clandestinitatea legionarilor.

Din cazurile lucrate informativ și finalizate în acest an, Consiliul Securității Statului a desprins concluzii de muncă pentru activitatea de viitor, generalizând prin diferite forme metodele bune, a combătut neajunsurile ce s-au manifestat și a întreprins continuu noi măsuri care să creeze atât cadrul organizatoric necesar, cât și mijloacele adecvate de muncă.

Analizând critic munca desfășurată de aparatul de securitate în problema legionară, considerăm că ceea ce s-a obținut până în prezent reprezintă numai un început, care va trebui dezvoltat pentru a îndeplini sarcina trasată de conducerea partidului, de a cunoaște pas cu pas activitatea legionarilor din baza de lucru.

Din activitatea desfășurată se desprinde faptul că în munca unor ofițeri de securitate, șefi de unități, și a Consiliului Securității Statului au existat lipsuri care n-au fost cunoscute la timp, pentru a se lua măsuri de remediere, iar altele au ieșit în evidență recent, cu prilejul anchetării legionarilor ce fac obiectul acțiunilor raportate în prezentul material. Din lipsurile ce s-au manifestat în activitatea aparatului de securitate în această perioadă, în urmărirea informativă a legionarilor, socotim ca fiind cele mai importante următoarele:

– Deși s-a cunoscut că mulți dintre informatorii din problema legionară sunt nesinceri și ne dezinformează, că o parte din aceștia au fost recrutați în detenție și deconspirați, măsurile întreprinse pentru verificarea rețelei informative au fost sporadice și nu de natură să ne ducă la concluzia că ar trebui să se acționeze pe un plan mai larg și cu mijloace diversificate. Din anchetarea persoanelor ce fac obiectul

acțiunilor „Cibinul“, „Voiajorul“ şi „Poarta“, precum şi din mijloacele speciale folosite în acțiunile „Contabilul“, „Macedoneanul“, „Doctorul“ şi altele, rezultă că o mare parte din rețeaua informativă este cunoscută de elementele urmărite, că în multe cazuri se pun de acord asupra problemelor cu care să informeze Securitatea, iar alții, fără să fi trădat legătura, fiind elemente fanatice, ascund în mod conştient activitatea ilicită desfăşurată de persoanele urmărite şi de ei înşişi. Ca urmare, multe din informațiile furnizate de rețeaua internă se referă la comentarii, nemulțumiri sau alte fapte minore ce nu întrunesc elementele constitutive ale unei infracțiuni împotriva securității statului.

În acțiunea „Cibinul“, informatorii folosiți de organele de securitate sunt coautori la faptele lui Nicoară Iulian, favorizatori şi complici la activitatea lui dușmănoasă. Activitatea dușmănoasă a acestor persoane a fost descoperită prin mijloacele speciale ale muncii de securitate şi ulterior documentată prin anchetă.

Din aceste constatări s-a desprins necesitatea ca în problema legionară informatorii să fie permanent verificați şi, în acele cazuri în care sunt suspiciuni de nesinceritate, să li se deschidă acțiuni informative şi să fie lucrați ca şi elementele din baza de lucru, concomitent cu menținerea lor în rețea pentru dezinformare. De asemenea, rezultă necesitatea folosirii pe o scară cât mai largă a mijloacelor speciale, atât pentru urmărirea informativă, cât şi pentru verificarea rețelei.

– O perioadă îndelungată, un număr însemnat de persoane din baza de lucru n-au fost încadrate informativ. Abia la sfârşitul anului 1968 s-a realizat această sarcină. Neîncadrarea acestor persoane nu a permis ca noi să cunoaştem acțiunile lor ostile şi să intervenim cu măsurile ce se impuneau.

– S-a desprins cu întârziere faptul că legionarii din exterior şi din țară desfăşoară o intensă activitate de diversiune ideologică şi, în consecință, măsurile luate nu au fost de natură să ne ofere posibilitatea de a acționa cu eficacitate şi de a face propuneri de contracarare.

– Cunoaştem încă în mică măsură metodele şi formele de acțiune ale legionarilor din sectoarele economice şi de aceea puține cazuri au fost descoperite şi documentate. În prezent, Consiliul Securității Statului reorganizează aparatul de securitate ce desfăşoară activitate de contrainformații în obiectivele economice.

– Socotim că măsurile întreprinse atât în țară, cât şi în străinătate, pe linia adâncirii disensiunilor, compromiterii şi izolării unor căpetenii legionare, sunt încă insuficiente şi se impune ca acestea să fie lărgite, existând posibilități multiple de acțiune.

– Neînarmarea aparatului de securitate de-a rândul anilor cu cunoaşterea metodelor şi formelor de activitate ale legionarilor în diferite etape nu a creat orizontul necesar de acțiune pentru ofițeri, aceştia neputând să acționeze întotdeauna cu metode adecvate şi în perspectivă.

Consiliul Securității Statului a întreprins măsuri pentru lichidarea acestui neajuns, dar apreciază că la rezolvarea acestei sarcini şi-ar putea aduce aportul şi alte instituții specializate.

Pentru etapa următoare, Consiliul Securității Statului va lua în continuare măsuri care să asigure îndeplinirea indicațiilor date de conducerea partidului în problema legionară, va desprinde sarcinile de viitor ale aparatului de securitate, pe baza activității desfășurate în acest an, și va completa planul de măsuri cu problemele noi apărute.

Rugăm conducerea partidului ca, în afară de sarcinile ce ne revin – specifice muncii noastre –, să aprobe următoarele propuneri:

– Cunoscând faptul că unele autorități din Franța, Republica Federală a Germaniei și Spania susțin material și moral activitatea grupărilor legionare, propunem să se analizeze oportunitatea inițierii unor intervenții diplomatice pe lângă guvernele respective, pentru a nu le mai acorda sprijin și a le interzice desfășurarea acțiunilor ostile României pe teritoriul țării lor.

– Din sectoarele chimie, energie electrică, transporturi feroviare, navale și aeriene, industria de apărare, institutele de cercetări științifice și din Ministerul Forțelor Armate, să fie înlăturați legionarii a căror prezență în aceste obiective constituie un pericol pentru securitatea statului.

– Consiliul Securității Statului, cu sprijinul Institutului de Istorie a Partidului și Academia de Științe Sociale „Ștefan Gheorghiu“ să organizeze în 1969 o sesiune de comunicări științifice pentru aparatul de securitate, cu teme privind istoria organizației legionare, cu scopul de a-l informa multilateral asupra activității criminale a legionarilor.

– Editura Politică și Consiliul Securității Statului să editeze în anul 1969 o lucrare despre „Garda de fier“, prin care să demaște caracterul fascist și criminal al organizației legionare.

Președintele Consiliului Securității Statului
Ion Stănescu

Se anexează:

1. Documentarul privind activitatea ostilă statului nostru desfășurată de legionari*.

2. Planul de măsuri al Consiliului Securității Statului pentru intensificarea muncii de urmărire informativă a legionarilor din țară și străinătate*.

A.C.N.S.A.S., fond documentar, dosar nr. 88, vol. 3, f. 252–265.

* Nu există în dosar.

151

1970 mai 5. Raportul de activitate al Direcției I pe anul 1969

Consiliul Securității Statului — Strict secret
Direcția I
Nr. 111524 din 5 mai 1970

Către
Cancelaria C.S.S.

La adresa dvs. nr. 13/090.137 din 29 ianuarie 1970, vă înaintăm alăturat raportul de activitate al Direcției I pe anul 1969.

Adjunct șef direcție
Lt. colonel Iana Aurel

Șef secție
Maior Peniu Gr.

Raport
cu privire la activitatea Direcției I pe anul 1969

Tovarăși,

Activitatea Direcției I s-a desfășurat în anul pe care l-am încheiat în condițiile în care întregul aparat de securitate, mobilizat de hotărârile de partid, de prevederile legilor țării și ale ordinelor președintelui Consiliului Securității Statului, a obținut o seamă de realizări în domeniul prevenirii, descoperirii și lichidării infracțiunilor contra securității statului, pe linia perfecționării formelor, mijloacelor și metodelor sale de muncă.

Recentul bilanț anual care a avut loc la Consiliul Securității Statului a relevat revirimentul ce s-a produs în anul 1969 asupra calității muncii în toate sectoarele aparatului, eforturile mari pe care cadrele le-au depus pentru îndeplinirea multiplelor sarcini care ne-au fost puse în față, stabilind totodată obiectivele principale ale activității de securitate pentru anul 1970.

Aprecierile, concluziile și sarcinile ce au fost formulate cu ocazia bilanțului asupra muncii de informații interne, ca de altfel asupra tuturor domeniilor muncii de securitate, ne dau posibilitatea să facem o analiză mai aprofundată asupra modului în care ne-am desfășurat activitatea, să desprindem ceea ce este pozitiv și necesar a fi dezvoltat, neajunsurile ce se mai manifestă și care vor trebui cât mai grabnic înlăturate, precum și direcțiile în care să ne concentrăm eforturile în anul 1970.

La baza activității noastre au stat sarcinile principale pe care Consiliul Securității Statului ni le-a pus în față la bilanțul muncii pe 1968.

Acestea au fost următoarele:

– Prevenirea oricăror încercări de a organiza sau de a desfăşura individual acţiuni îndreptate împotriva securității statului din partea elementelor active din rândul legionarilor şi a altor organizații şi partide de tip fascist, foştilor condamnați, membrilor fostelor partide şi organizații politice burgheze, naționalist-şovine şi iredentiste, a celor care activează duşmănos sub masca cultelor şi sectelor, precum şi a altor elemente care se situează pe poziții ostile din obiectivele de artă, cultură, ştiință şi învățământ;

– Urmărirea îndeaproape a evoluției manifestărilor şi acțiunilor elementelor ce constituie baza de lucru a aparatului de informații interne, desprinderea concluziilor corespunzătoare cu privire la formele şi metodele folosite de acestea în etapa actuală, a modului nostru de acțiune şi eficacitatea acestuia;

– Lichidarea activităților cu caracter infracțional îndreptate împotriva securității statului prin administrarea mijloacelor de probă necesare în vederea trimiterii în justiție a elementelor periculoase.

Pentru realizarea acestor sarcini, pe baza ordinelor tovarăşului preşedinte al Consiliului Securității Statului, direcția noastră a întreprins un complex de măsuri şi a depus un mare volum de muncă pentru a acorda sprijin concret şi a controla munca de informații interne în teritoriu, a coordona unele acțiuni mai importante desfăşurate pe raza mai multor județe, precum şi pentru executarea nemijlocită de sarcini informative legate de lucrarea elementelor de vârf şi clarificarea cazurilor mai deosebite din Capitală.

În acest context se înscriu măsurile ce au fost luate pentru executarea ordinelor privind încadrarea pe două sau mai multe linii a bazei de lucru, consolidarea din punct de vedere calitativ a rețelei informative şi verificarea acesteia, perfecționarea supravegherii informative generale şi a urmăririi informative speciale, folosirea unor metode şi procedee de muncă mai diversificate pentru contracararea activităților cu caracter ostil, efectuarea experimentului în cele cinci județe şi introducerea noului sistem de muncă în mediul rural pe întreaga țară, dezvoltarea pregătirii ofițerilor de informații interne şi perfecționarea stilului şi metodelor de muncă ale cadrelor cu funcții de conducere.

Baza de lucru pe linie de informații interne (24.990 elemente) este în prezent complet încadrată informativ şi aproape în totalitate pe două sau mai multe linii (mai sunt încă 215 elemente încadrate numai pe o singură linie).

Executarea ordinului privind încadrarea informativă a bazei de lucru a avut drept consecință exercitarea unui control mai riguros asupra poziției prezente, intențiilor şi legăturilor cu caracter ostil ale elementelor de care ne ocupăm. Totodată, au putut fi trase cu mai multă certitudine concluzii în legătură cu transformările pozitive survenite în concepțiile politice şi atitudinea unui număr însemnat de persoane aflate la începutul anului 1969 în baza de lucru şi care au fost scoase pe parcurs. Aceasta a făcut ca, cu

toate includerile de noi persoane necunoscute anterior în sfera preocupărilor noastre, ca rezultat al activității de supraveghere informativă generală, baza de lucru actuală a aparatului de informații interne să fie mai mică, comparativ cu cea existentă la sfârșitul anului 1968, cu 32,5%.

Delimitarea mai riguroasă a bazei de lucru a permis concentrarea eforturilor către elementele cele mai periculoase și realizarea unei îmbunătățiri calitative a muncii de supraveghere informativă generală și de urmărire informativă specială.

În prezent, unui ofițer din aparatul de informații interne îi revin în medie 9 informatori, 24 persoane din baza de lucru, din care 22 fac obiectul supravegherii informative generale, iar două sunt urmărite prin mape de lucru și prin dosare de acțiune informativă. Sunt, deci, condiții pentru a se desfășura o muncă mai de calitate.

Concomitent cu încadrarea informativă a bazei de lucru s-a desfășurat o activitate mai susținută pentru îmbunătățirea, sub toate aspectele, a muncii cu rețeaua informativă. Cu toate că din punct de vedere numeric s-a înregistrat o reducere a rețelei informative, aceasta datorându-se în principal predării la organele de miliție a unei mari părți din informatorii existenți pe linie de informații interne în mediul rural, în realitate, ca urmare a recrutărilor efectuate, a eliminării din rețea a persoanelor necorespunzătoare și a activității de instruire și educare, potențialul nostru informativ s-a întărit în mod simțitor, sfera lui de cuprindere fiind tot mai largă și mai bine orientată.

La aceasta a contribuit și preocuparea ce s-a manifestat pentru verificarea rețelei informative, precum și faptul că, în acele cazuri în care au existat indicii că unii din informatori au divulgat secretul colaborării cu securitatea, au fost luate măsuri de dezinformare a lor și a persoanelor pe lângă care erau folosiți.

Totodată, pe baza indicațiilor primite s-a îmbunătățit sistemul de legătură cu rețeaua informativă, extinzându-se metoda legăturilor impersonale cu o parte din informatorii mai valoroși și temeinic verificați (912, din care 28 pe direcție).

Îmbunătățirile aduse în organizarea și desfășurarea muncii de informații interne s-au răsfrânt pozitiv asupra calității informațiilor obținute în anul 1969, [asupra] măsurilor pe care noi le-am întreprins pentru contracararea activității dușmanului.

Pe baza informațiilor obținute au putut fi desprinse concluzii valoroase referitoare la activitatea ostilă a elementelor aflate în atenția aparatului de informații interne.

Sintetizând într-o apreciere de ansamblu ceea ce este caracteristic categoriilor de persoane din baza noastră de lucru, tovarășul președinte al Consiliului Securității Statului, cu ocazia bilanțului anual, a subliniat că „trăsătura dominantă a modului de a gândi al elementelor din interior care se situează pe poziții dușmănoase, și care reprezintă de altfel și mobilul manifestărilor și acțiunilor acestora, o reprezintă speranța pe care o nutresc că vor mai reveni în viața politică a țării. O parte dintre ele continuă să-și lege aceste speranțe de ideea izbucnirii unui război al cărui deznodământ să le fie favorabil, în timp ce altele, interpretând în mod eronat procesul de dezvoltare a democrației în țara noastră, precum și anumite evenimente ce au loc pe plan

internațional, consideră că societatea românească va evolua în aşa fel încât ele se vor putea afirma ca exponente ale partidelor şi organizațiilor din care au făcut parte".

Informațiile obținute au permis aparatului de informații interne să întreprindă o seamă de măsuri eficiente în domeniul muncii de prevenire, descoperire şi lichidare a infracțiunilor contra securității statului.

Astfel, au fost realizate 1.364 avertizări, care au determinat cele mai multe elemente să înceteze cu manifestările ostile; au fost întreprinse măsuri soldate cu compromiterea a aproximativ 270 elemente de vârf fanatice, care exercitau influență negativă în jurul lor; au fost dezmembrate 16 anturaje de elemente ostile, care puteau degenera în grupuri cu caracter subversiv; au fost supuse, pe baza propunerilor făcute, judecății opiniei publice 21 elemente ostile.

În realizarea acestor măsuri au fost folosite metode şi procedee mai ingenioase, punându-se accentul pe stabilirea acelor fapte despre persoanele în cauză, care, aduse la cunoştință pe diferite căi în mediile vizate, să ducă la compromitere, izolare, disensiuni, suspicionare reciprocă, apariția sentimentelor de teamă în legătură cu consecințele legale ce pot fi suportate dacă intențiile respective ar fi materializate.

De asemenea, prin efectele lor s-au dovedit deosebit de utile chemările periodice la securitate a anumitor legionari şi a altor elemente ostile cunoscute ca pretabile la acțiuni dușmănoase, care în acest fel au fost ținute în dependență. Totodată, în unele cazuri a fost realizată cu succes metoda documentării, în cooperare cu organele de miliție, a unor infracțiuni de drept comun săvârşite de unele elemente dușmănoase aflate în urmărirea aparatului de informații interne.

Aceste rezultate obținute de aparatul de informații interne în domeniul contracarării acțiunilor care puteau aduce prejudicii statului nostru ilustrează că s-au înțeles şi înfăptuit indicațiile conducerii de partid şi ordinele tovarăşului preşedinte Ion Stănescu cu privire la prevenirea infracțiunilor contra securității statului.

Pentru noi este deosebit de mobilizatoare aprecierea făcută cu ocazia bilanțului anual al Consiliului Securității Statului, potrivit căreia „principala caracteristică a modului în care s-a acționat în domeniul muncii de informații interne a constat în faptul că, pe baza unor informații de mai bună calitate obținute, au fost luate o varietate de măsuri prin care s-a împiedicat materializarea intențiilor, au fost destrămate anturajele şi legăturile care puteau să capete un caracter organizat, fiind prevenite astfel în cazurile descoperite infracțiunile" şi că „intervențiile în faza incipientă a unor stări de lucruri existente în rândul elementelor aflate în baza de lucru, care pot evolua spre infracțiuni contra securității statului, în scopul prevenirii comiterii lor sunt în conformitate cu legea, cu interesele partidului şi statului, ale poporului nostru".

În acelaşi timp, conform prevederilor legii, în cazurile în care activitatea persoanelor urmărite întrunea elementele constitutive ale unei infracțiuni date în competența noastră, au fost luate măsuri de cercetare penală în vederea trimiterii în justiție.

În cooperare cu Direcția XIII-a, au fost trimise în justiție 29 elemente. Sunt în curs de cercetare, în stare de libertate sau de arest, 96+6 elemente, în vederea tragerii lor la răspundere penală.

La rezultatele obținute în anul încheiat recent, pe linie de informații interne, o contribuție pozitivă a adus-o și direcția noastră, în calitate de unitate centrală specializată în acest domeniu important al muncii de securitate.

Prin controalele efectuate în 9 inspectorate de securitate județene de către colective conduse de șeful direcției sau adjuncții săi, prin trimiterea sistematică în județe a unor echipe de control și sprijin, precum și prin faptul că ofițerii din serviciile direcției au acționat în mai mare măsură pentru clarificarea anumitor cazuri și rezolvarea problemelor de informații interne din teritoriu, unitatea noastră a reușit să cunoască mai bine situația informativă pe țară, să sesizeze și să ajute la înlăturarea unor neajunsuri, să-și aducă aportul la finalizarea unor acțiuni importante și să informeze mai operativ și cu probleme de fond conducerea Consiliului Securității Statului (s-au efectuat circa 3.500 zile deplasare).

Totodată, direcția a efectuat nemijlocit urmărirea informativă a unor elemente de vârf ale fostei organizații legionare și a altor organizații de tip fascist, partidelor burgheze, organizațiilor naționalist-șovine și iredentiste, a unor elemente dușmănoase active din rândul cultelor și sectelor, precum și din domeniul artei, culturii, științei și învățământului. Ea a întreprins măsuri menite să prevină materializarea încercărilor de activitate ostilă.

Astfel, ofițerii direcției noastre au realizat nemijlocit 66 avertizări, 16 compromiteri, 5 destrămări de anturaje și legături care puteau degenera în grupuri cu caracter subversiv.

Pe baza informărilor pe care unitatea noastră le-a făcut au fost luate o serie de măsuri, fiind evitate unele consecințe și implicații negative.

Raportăm că în activitatea noastră ne-am preocupat permanent să asigurăm respectarea legilor în toate măsurile pe care le-am întreprins, nu am avut cazuri de abuzuri și am militat ca persoanele cunoscute că au acționat împotriva statului să nu rămână nepedepsite.

Un volum însemnat de muncă finalizat cu rezultate pozitive a fost depus de cadrele noastre în executarea ordinului tovarășului președinte al Consiliului Securității Statului privind introducerea noului sistem de muncă în mediul rural. În acest sens, noi am sprijinit realizarea experimentului în cele cinci județe, am participat la instruirea cadrelor angrenate la această muncă și am ajutat [la] desfășurarea operațiunii de predare la organele de miliție a bazei de lucru și rețelei informative din comune. În continuare, această problemă va rămâne în centrul preocupărilor noastre, astfel ca supravegherea informativă generală în mediul rural să se efectueze în cele mai bune condițiuni. Conform ordinelor primite, vom lua măsuri să pregătim convocarea de analiză și schimb de experiență cu șefii serviciilor control posturi și cu adjuncții lor care se ocupă cu munca de securitate, ce va avea loc în martie-aprilie a.c.

În anul 1969, efectivul direcției, alături de întregul aparat de securitate, a participat la multiplele acțiuni inițiate de Consiliul Securității Statului, depunând eforturi susținute pentru executarea în bune condițiuni a misiunilor încredințate.

S-a îmbunătățit cooperarea cu celelalte unități ale Consiliului Securității Statului, făcându-se un schimb util de informații, întocmindu-se şi realizându-se planuri de măsuri comune, ceea ce a permis o mai bună urmărire şi finalizare a unor cazuri.

Raportez că rezultatele pe care noi le-am obținut în anul trecut, faptul că a existat o concepție clară şi un cadru organizatoric adecvat, sunt strâns legate de orientările, indicațiile şi sprijinul concret ce ne-au fost date de conducerea Consiliului Securității Statului, care a analizat în câteva rânduri laturi importante ale muncii noastre, ne-a acordat un ajutor substanțial la reuşita convocării de analiză a muncii de informații interne. Noi am primit un sprijin permanent din partea tovarăşului vicepreşedinte general-maior Constantin Stoica şi personal a tovarăşului preşedinte Ion Stănescu.

Pe de altă parte, progresele realizate se datoresc spiritului de răspundere, conştiinciozității şi competenței sporite cu care cadrele noastre au înțeles să execute ordinele ce s-au dat şi să desfăşoare o muncă mai de calitate.

Un aport pozitiv în mobilizarea efectivului nostru la ridicarea calității muncii, la perfecționarea pregătirii cadrelor şi la educarea lucrătorilor noştri în spiritul unei atitudini înaintate față de muncă l-a avut organizația noastră de partid.

Drept urmare a măsurilor întreprinse, a rezultatelor obținute în munca de control şi sprijin în județe şi în rezolvarea nemijlocită a cazurilor mai deosebite, direcția noastră s-a afirmat mai mult ca unitate centrală a Consiliului Securității Statului specializată în domeniul muncii de informații interne.

Tovarăşi,

Încheind prezentarea de ansamblu a muncii desfăşurate în cursul anului 1969 de direcția noastră, voi raporta în continuare concluziile ce se desprind şi sarcinile ce ne stau în față în anul 1970, pe principalele linii de muncă.

Informațiile pe care le-am obținut în anul trecut despre concepțiile politice şi preocupările actuale ale legionarilor au confirmat întrutotul justețea aprecierilor conducerii de partid şi de stat cu privire la periculozitatea socială a acestor elemente şi necesitatea de a fi urmărite pas cu pas şi cu toate mijloacele de care dispunem.

Remarcăm faptul că 45% din baza de lucru pe linie de informații interne este alcătuită din legionari, ceea ce reflectă atenția aparatului nostru de a reține în sfera preocupărilor sale această categorie periculoasă de elemente.

Nu mă voi mai referi la formele şi metodele activității prezente a legionarilor, întrucât față de anul trecut nu au survenit schimbări esențiale, iar despre ele s-a vorbit pe larg la convocarea de la sfârşitul lunii noiembrie 1969 a aparatului de informații interne.

Țin să subliniez doar faptul că existența emigrației legionare, organizată şi activă, având conduceri şi mijloace materiale, posibilitatea de a edita fițuici cu caracter

legionar şi anticomunist, bucurându-se totodată de sprijinul unor grupări de extremă dreaptă din ţările capitaliste şi chiar a unor guverne, constituie un serios sprijin moral al legionarilor din interior.

În cadrul analizei ne vom ocupa îndeosebi de modul în care am aplicat în practică ordinele ce ni s-au dat, de a nu permite legionarilor să se reorganizeze, de a anihila în faza de început orice încercare de activitate ostilă din partea lor.

Pe baza planului de măsuri aprobat de Consiliul Securităţii Statului şi a indicaţiilor date ulterior, Serviciul 1 şi compartimentele corespondente din judeţe au acţionat pe un front mult mai larg, aplicând o varietate de măsuri ce s-au soldat cu stăpânirea în mai bune condiţiuni a situaţiei informative pe această linie şi cu intervenţii mai ofensive în vederea curmării acţiunilor ostile ale legionarilor.

Trăgând învăţăminte din cazurile finalizate în anul 1968, în cursul anului trecut s-a acordat o atenţie deosebită verificării reţelei informative existente în rândul legionarilor, reuşindu-se să fie depistaţi o serie de informatori care au divulgat secretul colaborării, au încercat să ne dezinformeze sau care au favorizat activitatea duşmănoasă a legionarilor pe lângă care erau dirijaţi. În prezent, sunt în urmărire specială 87 legionari ce au făcut parte din reţeaua informativă, cazuri în care, pe lângă stabilirea în detaliu a activităţii lor duşmănoase, se realizează şi inducerea în eroare a elementelor din anturajul lor.

Reţeaua informativă folosită în urmărirea legionarilor a fost întărită prin recrutarea, atât în judeţe, cât şi în Bucureşti, a unor legionari care au deţinut grade şi funcţii în organizaţie, necompromişi în faţa legăturilor lor, cu putere de pătrundere în mediul legionarilor activi. Dintre recrutările făcute de ofiţerii Serviciului 1, mai valoroase sunt cele aparţinând mr. Nagy Tiberiu, lt. col. Ionescu Ion şi cpt. Huluţă Gheorghe.

Totodată, s-au înregistrat îmbunătăţiri în instruirea reţelei informative din rândul legionarilor şi în conspirarea legăturilor cu aceasta. Ca urmare, au fost obţinute materiale mai valoroase, care au permis aplicarea unor măsuri de contracarare a activităţii lor duşmănoase.

În acest sens, merită să fie amintite acţiunile „Tomis“, de la Constanţa, „Mureş“, de la Arad, „Pădurea“, de la Bacău, „Guna“, de la Dolj, „Crişul“, de la Oradea, în care, cu sprijinul mr. Mazilu Petre, lt. col. Diaconu Ion, cpt. Ghineţ Virgil, mr. Chevereşan Iosif şi cpt. Mitrea Ionel, din Serviciul 1, repartizaţi la aceste judeţe, a fost documentată activitatea ostilă a unor legionari, luându-se măsuri de trimitere în justiţie, destrămare, compromitere şi recrutare.

La acestea se adaugă faptul că Serviciul 1 a realizat nemijlocit, în perioada de care ne ocupăm, 17 avertizări, 13 compromiteri şi a ţinut sub influenţă, prin chemarea periodică la securitate, un număr de 21 legionari activi.

În realizarea unor astfel de măsuri s-au evidenţiat mr. Popescu Nicolae, mr. Sârbu Alexandrina, cpt. Goian Gheorghe şi cpt. Mitrea Ionel.

În preocuparea Serviciului 1 a stat şi stabilirea eventualelor legături între legionarii din ţară şi cei din emigraţie. În acest scop, au fost iniţiate măsuri de

cunoaştere a activităţii celor 25 legionari cunoscuţi că au venit în ţară, ca turişti sau vizitatori la rude, unii din ei fiind contactaţi în vederea influenţării şi atragerii lor la colaborare, întrezărindu-se unele perspective în acest sens cu ocazia revenirii lor. De asemenea, au fost folosite deplasările pe care unii dintre informatori le-au făcut, în interes de serviciu sau personal, în străinătate, pentru a descoperi intenţiile de reactivizare a legionarilor din ţară şi căile ce se preconizează a fi utilizate în acest scop. Ca urmare, au fost obţinute date din care rezultă interesul acordat unor foste căpetenii legionare din ţară, precum şi preocuparea unor legionari din interior de a intra în contact cu cei din exterior. Ceea ce s-a realizat în acest domeniu reprezintă un început bun, însă acesta va trebui şi mai mult concretizat în perioada următoare.

Corespunzător sarcinilor ce le-am avut şi forţelor repartizate să lucreze pe linia urmăririi legionarilor, s-a executat în general o muncă de calitate, de sprijin şi control la inspectoratele judeţene de securitate, Serviciul 1 fiind compartimentul din direcţie cu cele mai multe realizări în acest sens. Au fost executate numeroase controale şi s-a participat activ la analizarea în colectivele de conducere ale inspectoratelor de securitate judeţene a stadiului muncii de urmărire a legionarilor.

Cu toate rezultatele obţinute, în urmărirea legionarilor s-au manifestat şi unele neajunsuri, care nu ne-au permis întotdeauna să desfăşurăm o muncă de calitate.

Astfel, ordinul privind încadrarea informativă pe două sau mai multe linii a bazei de lucru nu a fost executat în mod ritmic de către inspectorate şi chiar de către unii ofiţeri ai Serviciului 1. Deşi cu ocazia deplasărilor în judeţe s-au făcut constatări în acest sens şi s-au dat chiar indicaţii, nu s-a urmărit îndeaproape aplicarea măsurilor stabilite. Aşa se explică că la analiza din noiembrie 1969 mai erau încă 576 legionari încadraţi doar pe o singură linie informativă, o situaţie mai deosebită fiind la inspectoratele de securitate judeţene Ilfov (mr. Cristea Adrian), I.S.M.B. (lt. col. Ionescu Ion), Constanţa (mr. Mazilu Petre) şi Prahova (lt. col. Burcea Alexandru).

Pe de altă parte, au fost obţinute şi informaţii de suprafaţă, pe baza cărora nu se pot trage concluzii cu privire la poziţia actuală a unor legionari.

Apreciem că nu în toate cazurile legionarii veniţi în ţară au fost lucraţi corespunzător, iar despre prezenţa unora din ei în ţară am aflat cu întârziere. Se impune ca serviciul să organizeze mai bine munca de cunoaştere în timp util a activităţii legionarilor ce ne vizitează ţara şi, în general, de descoperire a legăturilor cu caracter ostil pe care nu este exclus să le folosească emigraţia legionară în ţară.

Aceasta cu atât mai mult cu cât, pe baza informaţiilor ce le deţinem, privind preocupările grupărilor legionare din străinătate, a creşterii numărului de legionari veniţi în ţară ca turişti, ne aşteptăm ca, în anul 1970, să fie în mai mare măsură folosită calea turismului pentru realizarea unor legături de activitate cu legionarii din interior.

Munca de control şi sprijin desfăşurată de Serviciul 1 în judeţe trebuie să capete un caracter mai concret, punându-se accent pe rezolvarea la faţa locului a unor cazuri şi totodată pe urmărirea modului în care sunt executate ordinele şi respectate indicaţiile

ce se dau. Este necesar ca toți ofițerii serviciului să înțeleagă că, fiind repartizați la anumite județe, răspund împreună cu acestea de tot ceea ce se petrece în urmărirea legionarilor. În consecință, ei trebuie să cunoască în mod operativ toate schimbările ce survin în situația informativă, evoluția cazurilor luate în control, și să participe activ la inițierea de măsuri operative. Totodată, trebuie să se prevină interpretarea denaturată a ordinelor și instrucțiunilor de muncă, așa cum s-a întâmplat anul trecut la Dolj, unde s-au deschis câteva zeci de mape de lucru fără motive temeinice. Mr. Chevereșan Iosif, care a fost în repetate rânduri la acest inspectorat, nu a sesizat aceste abateri. Au fost și situații în care inspectoratele de securitate județene au trecut la aplicarea unor măsuri de finalizare a cazurilor aflate în lucru, fără ca ofițerii serviciului să cunoască și fără ajutorul lor. Într-o asemenea postură s-a aflat în anul trecut lt. col. Burcea Alex., când o bună perioadă de timp nu a fost în măsură să raporteze situația existentă în județele ce i-au fost repartizate.

Sunt unele județe, ca Brașov, Iași, Caraș-Severin și Argeș, de care răspund mr. Ghiță Ion, mr. Ioò Andrei, mr. Diaconu Ion și lt. maj. Soare Constantin, unde nu s-au obținut informații concludente despre vârfurile legionare ce se află pe raza acestor județe.

Se impune deci ca activitatea de control și sprijin în județe să fie mai bine organizată, iar șefii lor ierarhici să acționeze pentru dezvoltarea răspunderii ofițerilor față de îndeplinirea atribuțiunilor ce le revin pe această linie.

Pe baza ordinelor date cu ocazia bilanțului anual pe Consiliul Securității Statului, în anul 1970, prevenirea, descoperirea și lichidarea activităților ostile inițiate de legionari va continua să reprezinte sarcina de bază a întregului aparat de securitate și cu atât mai mult a unității noastre.

Vor trebui întreprinse măsuri care să ducă la îmbunătățirea calității informațiilor printr-o dirijare și instruire mai concretă a informatorilor și prin lărgirea câmpului de acțiune în mediul legionar.

Concomitent, verificarea rețelei informative din rândul legionarilor va trebui să capete un caracter permanent, folosind pentru aceasta toate mijloacele muncii de securitate.

Întrucât în anul anterior, datorită neajunsurilor existente în cooperarea dintre Serviciile 1 și 2, precum și între județe, unii legionari au scăpat controlului nostru informativ pe anumite perioade de timp – cu ocazia schimbării locului de muncă și chiar a domiciliului – este necesar ca în acest an să se intervină cu mai multă operativitate pentru a se asigura continuitatea urmăririi informative a legionarilor care se vor afla într-o asemenea situație.

O atenție deosebită va trebui să acordăm executării ordinului ce ne-a fost dat, de a acționa pe linia descoperirii de noi materiale de arhivă legionară și armament, întrucât numai în anul 1969 s-au descoperit cantități însemnate de materiale cu caracter legionar, arme și muniție.

Măsurile de avertizare, compromitere, destrămare, chemare periodică la securitate și cooperarea cu organele de miliție, în vederea exploatării unor infracțiuni de drept comun comise de legionari, să fie aplicate pe un front mai larg, folosindu-se experiența acumulată anul trecut.

În situațiile în care se va constata comiterea de infracțiuni contra securității statului, este necesar să se dovedească fermitate și hotărâre, trecându-se la administrarea mijloacelor de probă necesare pentru ca elementele în cauză să fie trase la răspundere penală, în conformitate cu prevederile legii.

Tovarăși,

În anul 1969 au fost înregistrate îmbunătățiri importante și în munca de urmărire a elementelor active aparținând fostelor partide burgheze, condamnate pentru infracțiuni contra securității statului sau care au făcut parte din aparatul de represiune burghez.

Ofițerii din Serviciul 3 și din inspectoratele de securitate județene care lucrează pe această linie au reușit în anul trecut să obțină informații mai valoroase, care reflectă concepțiile politice prezente, intențiile și chiar unele activități cu caracter ostil ale acestor categorii de elemente.

Și în acest sector, baza de lucru a fost încadrată informativ, au fost recrutați un număr însemnat de informatori, s-a pus accent mai mare pe calitatea muncii cu rețeaua informativă și s-a desfășurat, mai ales în ultima parte a anului, o activitate mai organizată pentru cunoașterea situației informative din județe, pentru sprijinirea și controlarea acestora.

Pe baza informațiilor obținute, au fost efectuate 465 avertizări, 45 compromiteri, au fost destrămate …* anturaje de foști național-țărăniști și social-democrați de dreapta care puteau evolua spre activități infracționale cu caracter organizat, au fost contactate periodic, în scop de influențare, 92 foști conducători ai partidelor burgheze, foști condamnați și foști funcționari superiori din aparatul represiv, mulți dintre aceștia fiind astfel determinați să nu mai aibă manifestări ostile, să întrerupă legăturile dintre ei. De asemenea, prin măsurile întreprinse au fost contracarate încercările unor foști fruntași ai partidelor burgheze de a scoate pe căi ilicite în exterior anumite materiale originale ori lucrări pe care le-au elaborat cu intenția „de a reabilita" partidele din care au făcut parte ori activitatea unor conducători ai acestora. În acest sens, evidențiem sprijinul acordat de mr. Dițulescu Nicolae la I.S.J. Cluj, în cazul „Barbu", mr. Badea Constantin la I.S.J. Iași, mr. Slăniceanu Nicolae la I.S.J. Hunedoara.

Serviciul 3 a realizat în acest an 12 recrutări de informatori, care se dovedesc în majoritatea lor utili muncii de urmărire a elementelor aflate în atenția noastră. Evidențiem recrutările efectuate de mr. Sbârcea Constantin și lt. maj. Cofan Roman.

* Lipsă în text.

Totodată, merită să fie relevate acțiunile întreprinse de Serviciul 3, soldate cu destrămarea anumitor anturaje din jurul unor politicieni burghezi ori de compromitere a unora dintre ei. În acest sens s-au evidențiat mr. Rădulescu Petre, în cazul „Traducătorul", cpt. Bica Nicolae, în cazul „Basarabeanul". De asemenea, sunt în curs de aplicare măsuri menite să ducă la accentuarea compromiterii şi izolării unora dintre elementele de vârf cu influență în acest mediu.

Pe baza planului de măsuri aprobat de Consiliul Securității Statului s-a reuşit ca foştii condamnați pentru infracțiuni contra securității statului, aflați în baza de lucru, să fie mai bine controlați informativ şi să se acționeze pentru anihilarea încercărilor ostile întreprinse de către unii dintre ei, aplicându-se măsura avertizării în 173 de cazuri.

Reconstituirea schemelor fostelor organizații cu caracter subversiv, identificarea locului de muncă şi a domiciliului foştilor membri ai acestora, care au fost condamnați, precum şi accentul care a fost pus pe cunoaşterea legăturilor stabilite încă din timpul detenției între anumiți condamnați, au scos la iveală o serie de date care au permis organizarea în mai bune condițiuni a urmăririi lor informative.

În ceea ce priveşte foştii politicieni burghezi din emigrație, prin informatorii care au plecat în interes de serviciu sau personal în străinătate s-a activat în direcția determinării acelora care nu sunt angrenați în acțiuni concrete împotriva R.S. România să ia atitudine favorabilă țării noastre şi să tempereze zelul acelor emigranți care fac o propagandă ostilă activă. De asemenea, să combată propaganda iredentistă şi să antreneze în această acțiune şi pe alți foşti fruntaşi politicieni, în special ardeleni. În acest fel au putut fi obținute unele informații valoroase despre activitatea anumitor fruntaşi politicieni burghezi din emigrație şi au fost inițiate unele acțiuni în folosul patriei noastre.

În activitatea Serviciului 3 s-au manifestat în cursul anului trecut şi o serie de neajunsuri, atât în ceea ce priveşte munca de control şi sprijin în județe, cât şi modul în care au fost rezolvate unele din cazurile de care se ocupă în mod nemijlocit.

Astfel, în prima jumătate a anului, îndeosebi pe linia problemei partide burgheze, serviciul nu cunoştea situația informativă pe țară, deplasările ofițerilor în județe se făceau sporadic, iar prezența lor acolo nu se făcea îndeajuns simțită.

Cu toate că în ultimele luni s-au înregistrat progrese, activitatea desfăşurată de serviciu în județe având un caracter mai organizat şi reuşindu-se să se cunoască situația informativă pe țară, totuşi, eficiența ei nu se ridică la nivelul cerințelor. În insuficientă măsură unii ofițeri pătrund în profunzimea lucrurilor, nu urmăresc modul în care se aplică indicațiile date şi nu se angajează în activități concrete de sprijin a județelor. De exemplu, în luna iulie 1969, pe baze unor informații din care rezulta intenția unui fost condamnat, angajat la Combinatul Siderurgic Galați, de a constitui o organizație cu caracter subversiv, a fost întocmit cu participarea Serviciului 3 un plan cuprinzând măsuri ce trebuiau aplicate de Serviciile 1 şi 2 din I.S.J. Galați, de I.S.J. Braşov şi I.S.J. Bacău. În lunile ce au urmat, lt. maj. Dindelegan Gheorghe, care are repartizate

pentru sprijin şi control problemele Serviciului 3 din I.S.J. Galaţi, şi mr. Murdariu Dumitru, şeful biroului pentru foşti condamnaţi şi aparat represiv, nu au urmărit sistematic evoluţia acestui caz şi nu au participat activ la clarificarea lui.

Este necesar ca în anul următor activitatea de control şi sprijin a serviciului să fie organizată mult mai bine, astfel încât să se afirme în judeţe ca un compartiment specializat pe linia problemelor ce-i sunt date în răspundere.

În exploatarea informaţiilor, în rezolvarea cazurilor ce le au în lucru, unii ofiţeri din Serviciul 3 nu manifestă operativitatea necesară şi nu dovedesc suficientă iniţiativă în găsirea celor mai potrivite soluţii. Aşa, de exemplu, o informaţie obţinută în prima jumătate a anului, din care rezultă că un fost fruntaş naţional-ţărănist din Capitală ar avea legături cu emigraţia reacţionară şi ar fi trimis în exterior un memoriu, nu a fost nici până în prezent clarificată pe deplin de cpt. Bica Nicolae, care are în lucru cazul respectiv. Situaţii asemănătoare au fost şi la mr. Rădulescu Petre şi cpt. Falcan Ion.

În anul 1970 se impune ca munca informativă în rândul elementelor active din rândul foştilor membri ai partidelor burgheze, al foştilor condamnaţi şi al celor ce au făcut parte din aparatul de represiune burghez să fie îmbunătăţită.

O atenţie mai mare va trebui acordată prevenirii încercărilor de reorganizare, compromiterii elementelor ce exercită influenţă negativă, contracarării acţiunilor de a scoate în exterior lucrări şi documente care pot fi folosite în propaganda ostilă ţării noastre.

Mai multă preocupare va trebui să fie manifestată pentru urmărirea informativă a foştilor condamnaţi, în rândul cărora, aşa cum a rezultat în 1969, sunt elemente înrăite, gata să lovească în orânduirea noastră socială şi de stat.

Aşa după cum s-a ordonat cu ocazia bilanţului anual pe Consiliu, va trebui îmbunătăţită cooperarea noastră cu aparatul de contrainformaţii economice, pentru a se efectua o supraveghere informativă riguroasă a foştilor condamnaţi şi la locurile lor de muncă.

Tovarăşi,

În anul 1969 s-a desfăşurat o muncă mai de calitate în urmărirea activităţii persoanelor duşmănoase din rândul cultelor, sectelor şi naţionaliştilor şovini şi iredentişti. Sintetizând datele verificate acumulate până în prezent, reiese că centrele cultice şi sectante din străinătate, în special Vaticanul şi Centrala Mondială a „Martorilor lui Iehova“, şi-au intensificat acţiunile în direcţia reactivării unor persoane cu preocupări politice ostile.

Cazurile rezolvate de Serviciul 4, în cooperare cu inspectoratele de securitate ale judeţelor, vin să demonstreze că Vaticanul şi Centrala Mondială Iehovistă folosesc emisari care, sub acoperirea turistică, contactează clericii romano-catolici şi preoţii greco-catolici nereveniţi, episcopii clandestini, deserveţii iehovişti, prin intermediul

cărora instigă în unele împrejurări la activități ostile şi asigură pătrunderea în țara noastră a unor materiale de propagandă anticomunistă.

Serviciul 4, împreună cu compartimentele corespondente de la Inspectoratele de securitate județene Cluj, Suceava, Mureș, Bistrița-Năsăud şi Arad au întreprins măsuri care au dus la destrămarea unor grupări sectante ce desfăşurau activitate clandestină. A fost documentată activitatea infracțională a mai multor deservenți ai sectei „Martorii lui Iehova", care au fost anchetați în stare de libertate, o parte fiind deferiți justiției, iar unii sunt în curs de cercetare. În aceste acțiuni s-au evidențiat, prin sprijinul acordat, mr. Banciu Ion şi mr. Săndulescu Nicolae.

Paralel cu acestea, au fost efectuate mai multe percheziții domiciliare la iehovişti, confiscându-se o mare cantitate de literatură cu conținut dușmănos şi mijloace de multiplicat, iar persoanele în cauză au fost avertizate.

Spre deosebire de anii precedenți, în 1969, în cazul câtorva emisari, pe baza unei documentări prealabile a acțiunilor lor dușmănoase, s-a aplicat măsura expulzării.

În anul care a trecut, colectivul serviciului a înregistrat o îmbunătățire pe linia cunoaşterii şi coordonării principalelor probleme din teritoriu, participând direct la cele mai importante acțiuni.

Astfel, pe linia problemei iehoviste a organizat o întâlnire la Bistrița cu 7 inspectorate de securitate județene interesate, încheiată cu un plan de măsuri după care se acționează şi în prezent.

Serviciul 4 a coordonat în bune condițiuni activitatea de urmărire informativă dusă de inspectoratele Arad, Timiş, Satu Mare, Bihor în grupul celor 4 emisari greco-catolici din Franța care au intrat în țară în cursul anului trecut. Acțiunea s-a finalizat prin interceptarea planurilor de reactivare a greco-catolicilor din țară, recrutarea elementului lor de legătură, anchetarea, avertizarea şi expulzarea emisarului ce reprezenta un pericol mai mare. La aceste rezultate o contribuție însemnată a adus-o mr. Marin Ion.

Pe linia urmăririi clericilor cu atitudine ostilă din cultul romano-catolic, precum şi a emisarilor trimişi de Vatican la noi în țară, s-au obținut unele rezultate pozitive, un aport însemnat în acest sens aducându-l mr. Wawiernia Mihai.

Cu toate rezultatele obținute în urmărirea elementelor dușmănoase din rândul iehoviştilor, totuşi, anul care a trecut a scos în evidență unele carențe privind cunoaşterea operativă a acțiunilor preconizate de aceştia. Dacă avem în vedere timpul scurt în care au reuşit să înlocuiască pe unii deservenți iehovişti ce au fost arestați şi [faptul] că sunt indicii cu privire la existența în țară a unor legături ale Centralei Mondiale rămase neidentificate, rezultă că activitatea noastră nu este pe deplin eficientă. De aceea, se impune întărirea rețelei informative mai ales în rândul iehoviştilor, întreprinderea unor măsuri ferme pentru confiscarea literaturii şi a mijloacelor de multiplicare, cooperarea cu organele de miliție, informarea în continuare şi la timp a organelor de partid, pentru a se întreprinde măsuri educative.

Nu mai puțin dăunătoare este şi secta „Adventişti-reformişti", care are principii dogmatice tot atât de periculoase pentru activitatea statului ca şi cele ale iehoviştilor.

Deşi se cunoaşte acest lucru şi sunt unele informaţii că secta şi-a intensificat activitatea de regrupare, de reluare activă a legăturilor cu centrele din străinătate, Serviciul 4 şi compartimentele corespondente din judeţe, pe raza cărora există concentrări mai mari, n-au luat cele mai corespunzătoare măsuri în această problemă.

Este necesar ca în viitor să fim mult mai receptivi la astfel de informaţii şi să manifestăm promptitudine în exploatarea lor.

Ca urmare a măsurilor de realizare a unei mai bune pătrunderi informative în rândul elementelor active din rândul partidelor şi organizaţiilor de tip fascist, naţionalist-şovine şi iredentiste maghiare, au putut fi desprinse concluzii interesante privind formele, metodele şi legăturile lor de activitate ostilă şi s-au luat măsuri de contracarare a acţiunilor ce le-au iniţiat.

Fără să existe deocamdată date certe cu privire la o continuitate, totuşi, o influenţă asupra activităţii duşmănoase din rândul minorităţii maghiare este exercitată şi de cercurile naţionaliste din exterior. Aceasta a fost oarecum materializată prin atitudinea instigatoare a unor turişti sau vizitatori la rude, precum şi de anumite lucrări cu conţinut duşmănos care au pătruns ilicit în ţară.

Pentru a preveni extinderea unor activităţi ostile, în cooperare cu inspectoratele de securitate ale judeţelor Cluj şi Mureş au fost aplicate măsuri prin care s-au contracarat unele acţiuni propagandistice cu caracter naţionalist-şovin iniţiate de „Barta". În acelaşi caz, împreună cu Inspectoratul Covasna, s-a preîntâmpinat ţinerea la Sfântu Gheorghe a întâlnirii pe care „Barta" o preconiza pentru luna august 1969.

De asemenea, a fost îndrumată acţiunea inspectoratelor de securitate Bihor şi Satu Mare în urmărirea unui cetăţean străin, prevenindu-se posibilitatea ca acesta să difuzeze un material cu conţinut naţionalist-iredentist, pe care îl introdusese ilicit în ţara noastră.

Împreună cu Secţia a V-a, Inspectoratele de securitate Cluj şi Bihor, s-a acţionat în cooperare şi sunt în curs de clarificare unele semnalări din care rezultă că unii dintre foştii conducători ai organizaţiei subversive „Tinerii doritori de libertate" poartă discuţii cu privire la o eventuală reorganizare. Au fost concepute măsuri de preîntâmpinare a unei acţiuni organizate, prin destrămare.

Ca urmare a îmbunătăţirii activităţii de sprijin şi control desfăşurată pe colective ale serviciului şi individual, Serviciul 4 a reuşit să impulsioneze urmărirea informativă a bazei de lucru concentrată mai ales în judeţele Cluj, Mureş, Harghita, Bihor, Covasna.

Este necesar ca Serviciul 4 să-şi intensifice munca, pentru ca elementele active din fostele partide naţionalist-fasciste maghiare să fie urmărite informativ îndeaproape, pentru a putea preîntâmpina o acţiune duşmănoasă organizată din partea acestora.

Tovarăşi,

Un rol important în cadrul preocupărilor noastre din perioada analizată l-a ocupat realizarea sarcinilor din planurile de măsuri aprobate de Consiliul Securităţii

Statului, privind urmărirea elementelor ostile din rândul scriitorilor, oamenilor de artă, cultură, ştiinţă, presă şi poligrafii.

Se poate aprecia că în prezent se stăpânesc mai bine problemele, se cunoaşte mai temeinic, faţă de perioada anterioară, situaţia operativă, iar ofiţerii dovedesc o mai bună orientare în selecţionarea şi urmărirea acelor fapte care constituie obiectul muncii de securitate.

În anul trecut a existat o preocupare mai mare din partea ofiţerilor din Serviciul 2 pentru exploatarea şi verificarea operativă a materialelor informative, pe baza acestora întocmindu-se şi prezentându-se informări pentru conducerea Consiliului Securităţii Statului şi pentru organele locale şi superioare de partid.

În acest fel s-a reuşit să se prevină unele acţiuni concepute de anumite elemente ostile din rândul scriitorilor, iar factorii în drept au putut lua măsuri corespunzătoare în diferite probleme ce au făcut obiectul informărilor prezentate.

Cele mai multe informări s-au făcut în legătură cu activitatea unor scriitori ce se află în atenţia noastră, despre unele aspecte negative din cinematografie, din „Agerpres“, Academie şi sănătate. Serviciul 2 a prezentat peste 35 de informări.

O altă măsură menită să prevină activitatea unor elemente cunoscute cu o poziţie ostilă a fost aceea a avertizării acestor persoane. Pe această linie, în anul 1969 s-au făcut 49 avertizări, dintre care 7 de Serviciul 2.

În cele mai multe cazuri această metodă s-a dovedit eficace, persoanele în cauză renunţând, aşa cum s-a stabilit ulterior informativ, la activitatea lor duşmănoasă.

Cunoaşterea în mai bune condiţiuni a situaţiei din aceste sectoare s-a datorat şi îmbunătăţirii muncii cu reţeaua informativă, reuşindu-se să se obţină unele informaţii de valoare.

În scopul consolidării reţelei informative, au fost recrutaţi 92 informatori şi 65 colaboratori pe ţară. Serviciul 2 a recrutat 20 informatori şi 1 colaborator.

Pentru rezultate bune în munca cu reţeaua informativă şi recrutarea de noi informatori pot fi evidenţiaţi lt. maj. Dobre Alexandru, care a recrutat 4 informatori, cpt. Dragoşin Adrian – 3 informatori, lt. Popa Marin şi cpt. Huminiuc Alexandru câte 2 informatori.

Cu toate aceste rezultate obţinute, apreciem că activitatea de lărgire şi întărire a reţelei informative mai are multe lacune, nereuşindu-se acoperirea tuturor nevoilor muncii. Sunt sectoare unde ritmul recrutărilor nu corespunde necesităţilor efectuării supravegherii informative generale în obiectivele pe care le deservim în domeniile artei, culturii şi ştiinţei.

Trebuie scoasă în evidenţă activitatea pozitivă desfăşurată de biroul condus de mr. Albescu Mircea, care a reuşit în acest an să obţină rezultate mai bune în urmărirea informativă a unor elemente ostile din rândul scriitorilor, din presă şi cinematografie.

Sunt încă sub posibilităţi rezultatele biroului condus de mr. Dumitrescu Constantin, care deserveşte informativ Academia, Ministerul Sănătăţii şi institutele de cercetare

ale acestora, de unde se obțin informații mai puține, fapt ce nu ne permite să stăpânim în bune condițiuni situația operativă din aceste obiective.

Din datele obținute, rezultând că unii oameni de cultură şi artă din emigrația română reacționară şi-au intensificat activitatea de influențare negativă a unor intelectuali ce se deplasează în străinătate, Serviciul 2 a selecționat şi trimis cu sarcini contra-informative informatori bine pregătiți, pentru a contracara astfel de activități.

Pe linia prevenirii rămânerii în străinătate a unor persoane valoroase din cercetarea ştiințifică, a apărării secretului unor teme de cercetare importante, s-au obținut unele rezultate bune în acest an.

Conform ordinului tovarăşului preşedinte al Consiliului Securității Statului, s-au verificat cu mai multă atenție persoanele ce urmau să facă deplasări în străinătate.

În urma verificărilor făcute, Serviciul 2 a reuşit să prevină rămânerea în străinătate a 80 persoane, care au fost avizate negativ, iar cu 144 persoane s-a discutat înainte de plecare, conform prevederilor H.C.M. nr. 957 din 1966.

Cu toate acestea, în unele cazuri, şi în mod deosebit la artiştii plastici, sunt încă multe persoane care au refuzat să se întoarcă în țară, această situație datorându-se şi faptului că nu dispunem de o rețea corespunzătoare, cu posibilități de pătrundere, care să ne semnaleze la timp intențiile acestora.

Nici în direcția prevenirii apariției unor lucrări cu conținut tendențios nu s-a acționat întotdeauna cu eficiența necesară. Aşa a fost cazul cu Antologia de poezie românească contemporană, al cărei autor era un element aflat în atenția noastră. Lucrarea a trebuit să fie retrasă de pe piață, după ce s-a vândut jumătate din tiraj.

În viitor, conform ordinelor existente, va trebui ca toți ofițerii Serviciului 2 să acorde o mai mare atenție verificării persoanelor care urmează să facă deplasări în străinătate, pentru a preveni rămânerea lor şi îndeosebi a elementelor valoroase.

Totodată, se impune să se acționeze cu mai multă operativitate şi fermitate pentru prevenirea apariției unor lucrări cu caracter tendențios ori scoaterea din țară a unor valori artistice şi literare.

Pentru îndeplinirea atribuțiunilor ce ne revin în legătură cu H.C.M. 1.009 din 1969, au fost luate măsuri de verificare a modului cum se aplică prevederile acestei hotărâri, dirijându-se rețeaua informativă să ne semnaleze atât posibilitățile unor elemente dușmănoase de a intra în posesia unor astfel de documente, cât şi orice abatere de la respectarea hotărârii. De asemenea, au fost efectuate controale generale în toate obiectivele, fiind scoase la iveală o serie de nereguli care au fost semnalate conducerii instituțiilor respective, luându-se măsuri de remediere a lor.

Şi în viitor va trebui să avem în atenție această problemă, concentrând toate forțele noastre informative şi de altă natură, pentru a asigura ca nici un document cu caracter secret, nici o lucrare ştiințifică importantă, să nu ajungă în posesia unui serviciu de spionaj străin.

Cu ocazia diferitelor acțiuni cultural-artistice, sportive sau ştiințifice, au fost întocmite planuri comune cu I.S.M.B., Direcția III-a şi inspectoratele de securitate

județene cu principalele aspecte rezultate fiind informată conducerea Consiliului Securității Statului.

În perioada anului 1969, Serviciul 2 a acordat mai mult sprijin ofițerilor care lucrează la inspectoratele județene de securitate, în special în centrele culturale, cum sunt: Cluj, Timișoara, Brașov, Oradea, Craiova, Târgu Mureș, Galați, Ploiești.

Cu acest prilej au fost analizate acțiunile, mapele de lucru și elementele luate în supraveghere informativă generală, fixându-se, împreună cu ofițerii respectivi, măsuri de lucrare a lor în continuare. Cele mai importante acțiuni au fost luate în control, mergând apoi pentru a sprijini ofițerii ce le au în lucru în clarificarea lor.

Deși Serviciul 2 are multe sarcini în Capitală, va trebui să antreneze mai mulți ofițeri în desfășurarea și lărgirea muncii de sprijin și control a ofițerilor ce lucrează în aceste sectoare la inspectoratele județene de securitate.

Informațiile obținute în anul 1969 relevă faptul că serviciile de spionaj, cercurile reacționare din străinătate și elementele dușmănoase din interior își îndreaptă atenția tot mai mult către tineri, pentru a strecura în conduita unora idei potrivnice orânduirii noastre. Cel mai adesea, elementele dușmănoase (părinți, rude, prieteni sau chiar cadre didactice) încearcă să zdruncine încrederea anumitor elevi și studenți în politica partidului, le inoculează idei fasciste, înfățișează „meritele" diverselor grupări politice reacționare sau încearcă să-i antreneze în acțiuni ostile și anarhice.

Pornind de la aceste concluzii, munca informativă a fost organizată și desfășurată în direcția prevenirii instigării și angrenării unor tineri la activitate dușmănoasă și de a împiedica răspândirea ideilor reacționare în rândul lor. S-a acționat cu mai multă răspundere și operativitate pentru a lichida în stare incipientă activitatea ostilă a unor tineri. Au fost efectuate peste 100 avertizări, 4 demascări publice, iar 1 element a fost tras la răspundere penală. De asemenea, s-a făcut un mare număr de informări către organele de partid cu privire la atmosfera politică din rândul studenților sau despre unele elemente dușmănoase.

S-a îmbunătățit supravegherea informativă generală în instituțiile de învățământ, ca urmare a lărgirii rețelei informative prin recrutarea unui număr mare de informatori și colaboratori pe ani de studii, cămine, case de cultură și alte locuri frecventate de studenți. Au fost recrutați 102 informatori și 410 colaboratori.

În anul 1969, Secția a V-a și-a intrat mai mult în atribuțiuni și a reușit să cunoască mai bine situația operativă din centrele universitare și să acorde un sprijin sporit ofițerilor din teritoriu pentru ridicarea calității muncii în acest sector și lucrarea activă a unor cazuri. S-a pus un accent mai mare pe sprijinirea inspectoratelor județene de securitate în care sunt centre universitare, ca: Timiș, Cluj, Iași, Brașov și Mureș. În acest sens, scoatem în evidență sprijinul pe care mr. Gavrilă Gh., lt. maj. Dejeu Robert și mr. Wagner Ion l-au acordat inspectoratelor în care au fost repartizați.

Cu toate că, aşa cum am menționat, s-a înregistrat o creştere a calității muncii informative în obiectivele de învățământ, continuă să se manifeste o serie de lipsuri care trebuie să stea în atenția ofițerilor Secției a V-a în vederea lichidării lor.

Ca urmare a faptului că mai există încă ani de studii şi alte locuri în care nu avem rețea şi a unor deficiențe în instruirea şi educarea rețelei informative, nu s-a reuşit să se cunoască din timp şi să se prevină unele fenomene negative şi am fost surprinşi de anumite acțiuni întreprinse de studenți. Aşa s-a întâmplat în ianuarie, la Braşov, când studenții au ieşit în stradă fără ştirea şi aprobarea organelor de partid.

De asemenea, apreciem că era necesar să se acorde un ajutor mai substanțial ofițerilor care se ocupă de problema învățământ din cadrul I.S.M.B., avându-se în vedere ponderea problemelor pe care le ridică acest centru universitar.

Pentru anul 1970 se impune ca intervenția noastră în vederea prevenirii activității cu caracter ostil în rândul tineretului să fie mai promptă şi operativă.

În acest scop, vor trebui asigurate condiții mai bune pentru desfăşurarea supravegherii informative generale, intensificându-se ritmul de recrutări de informatori şi colaboratori, precum şi prin îmbunătățirea calității muncii cu rețeaua informativă.

Tovarăşi,

Înțelegând rolul pregătirii multilaterale a cadrelor noastre în dezvoltarea competenței profesionale şi implicit în creşterea calității muncii şi executând ordinele tovarăşului preşedinte al Consiliului Securității Statului, direcția noastră a depus în anul trecut eforturi sporite şi a obținut o serie de rezultate pozitive în perfecționarea pregătirii ofițerilor.

Pregătirea de securitate a fost mai strâns legată de particularitățile muncii de informații interne, un loc important în cadrul acesteia ocupându-l studierea individuală a ordinelor şi instrucțiunilor de muncă, a lucrărilor de specialitate cu caracter de învățământ, precum şi discuțiile inițiate de conducerile serviciilor asupra unor probleme specifice ale activității noastre.

Totodată, s-a continuat şcolarizarea unor ofițeri prin cursul superior (1), cursul de perfecționare (6, din care 3 la secția fără frecvență).

Un număr de 69 ofițeri au fost atestați să încheie acte de cercetare penală.

Progrese însemnate au fost obținute pe linia pregătirii de luptă. Cadrele de conducere au urmat cursurile de la Bran şi Săcele, cu restul ofițerilor începându-se pregătirea militară prin cursul de scurtă durată în cadrul unității. La tragerile cu armamentul din dotare, datorită exercițiilor repetate s-a ajuns ca marea majoritate a efectivului să obțină rezultate bune şi foarte bune. Pregătirea militară a fost completată cu pregătirea fizică, la care a participat întregul efectiv al direcției. În prezent, 2 ofițeri din cadrul unității urmează cursurile de pregătire specială pentru învățarea procedeelor de luptă corp la corp fără armă (judo) şi a altor procedee de pregătire fizică generală, care vor fi folosiți ca instructori pe această linie în cadrul unității.

În acest an, învățământul de limbi străine în unitate a fost mai bine organizat, fiind incluși 32 de ofițeri. Se impune ca în special cadrele cu funcții de conducere să-și îmbunătățească frecvența.

S-a organizat o grupă de 7 ofițeri care se instruiesc în specialitatea de radiotelegrafiști.

Ca urmare a măsurilor ce au fost luate, s-au realizat în bună parte condițiile pentru ca unitatea noastră să poată acționa în mod eficient și în situații deosebite. Va trebui ca această problemă să stea mai mult în atenția noastră, atât sub aspect organizatoric, cât și pentru verificarea prin exerciții a oportunității măsurilor concepute. De asemenea, vom acorda o atenție mai mare folosirii ofițerilor rezerviști.

Eforturi susținute au fost depuse și pe linia pregătirii multilaterale de cultură generală, față de anul trecut marcându-se o creștere substanțială.

În acest an, din cei 12 ofițeri care au dat examene de admitere la facultate 8 au fost admiși, astfel că situația pe unitate se prezintă după cum urmează: 36 ofițeri au studii superioare terminate, din care 3 fără examen de stat; 19 urmează institute de învățământ superior, iar restul sunt absolvenți ai liceului. Mai sunt 3 ofițeri care nu au terminat aceste cursuri.

Tot pe linia instruirii multilaterale, ofițerii unității noastre s-au pregătit, au dat examen și au obținut carnetele de conducere auto, astfel că din totalul efectivului numai 6 nu au permis de conducere auto.

Atenție s-a acordat și învățării și deprinderii dactilografierii, reușindu-se ca un număr de 32 ofițeri să poată, în caz de nevoie, să-și dactilografieze singuri unele lucrări.

În ceea ce privește starea disciplinară a efectivului direcției, în perioada pe care o analizăm poate fi apreciată ca fiind corespunzătoare.

Conducerea direcției și ceilalți factori de răspundere din cadrul unității au militat pentru întărirea disciplinei, aplicând cu mai multă consecvență prevederile regulamentelor militare generale.

La aceasta a contribuit în mare măsură și pregătirea militară realizată cu ofițerii. De asemenea, o contribuție însemnată la întărirea disciplinei militare și în muncă și-a adus și organizația de partid, prin temele discutate în adunările generale și munca individuală dusă cu membrii de partid.

Aceasta este reflectată și de faptul că în anul 1969, la notările de serviciu, 28 ofițeri au obținut calificativul de foarte bine, 48 calificativul bine și numai 3 calificativul satisfăcător.

Ca urmare a rezultatelor bune și foarte bune obținute în muncă și a disciplinei de care au dat dovadă, 77 ofițeri, 1 subofițer și 7 angajate civile au fost recompensați prin: decernarea de ordine și medalii, înaintări în grad înainte de termen, premiați în bani sau obiecte. În același timp au fost promovați în funcții un număr de 12 ofițeri.

Cele câteva cazuri de abateri cunoscute de dvs. nu sunt de natură să umbrească rezultatele obținute în activitatea profesională.

Conducerea direcției și a serviciilor a manifestat exigență față de aceste abateri, în anul ce a trecut fiind aplicate și unele pedepse.

Astfel, 7 ofițeri au fost pedepsiți cu arest, însumând un total de 29 zile; 2 ofițeri au fost retrogradați din funcții; 1 ofițer a fost avertizat că nu corespunde funcției; 3 ofițeri au fost mutați disciplinar în alte unități.

După cum am subliniat la început, rezultatele obținute în anul trecut sunt strâns legate de îmbunătățirile aduse stilului și metodelor noastre de muncă.

Învățând din documentele de partid și respectând indicațiile date de Consiliul Securității Statului, principalele probleme de muncă au fost analizate în colectivul de conducere al direcției, inițiindu-se măsuri pentru lichidarea lipsurilor constatate și pentru impulsionarea activității într-un domeniu sau altul. Așa de exemplu, în tematica ședințelor colectivului de conducere al direcției au fost dezbătute probleme ca: modul cum se respectă Hotărârea Comitetului Executiv al C.C. al P.C.R. din martie 1968; stadiul executării ordinului privind încadrarea bazei de lucru în teritoriu și de către unitatea noastră; modul în care ofițerii din direcție rezolvă cazurile ce fac obiectul urmăririi informative speciale; sarcinile ce revin direcției pentru executarea ordinelor privind noul sistem de muncă în mediul rural; activitatea de pregătire a cadrelor din direcție; starea și practica disciplinară din direcție și altele.

Totodată, ofițerii din direcție, precum și cei din inspectoratele de securitate județene, au fost consultați asupra măsurilor ce se impuneau a fi luate pentru ridicarea calității muncii de securitate pe linie de informații interne.

Conducerea direcției a urmărit îndeaproape evoluția celor mai importante cazuri aflate în lucru și a participat nemijlocit la realizarea unor măsuri mai deosebite în vederea clarificării lor.

De asemenea, a ținut un contact mai strâns cu realitățile informative din teritoriu, făcând dese deplasări în județe, conducând colective de control și asigurând o mai bună cooperare cu alte unități ale Consiliului Securității Statului.

Acest stil de muncă a fost imprimat și în jos, în activitatea șefilor de servicii și a altor cadre cu funcții de conducere.

Conducerea direcției a ținut o legătură permanentă cu B.O.B., sprijinindu-se pe ajutorul organizației de partid în ceea ce privește mobilizarea ofițerilor din direcție la o muncă susținută și de calitate, la educarea acestora.

Este pozitiv faptul că în prezent toate cadrele cu funcții de conducere din direcție au în legătură personală informatori și sunt angajate nemjlocit în rezolvarea unor cazuri concrete mai deosebite.

S-a manifestat mai multă grijă pentru creșterea conspirativității și respectarea regulilor de compartimentare a muncii.

De asemenea, cadrele cu funcții de conducere s-au ocupat mai mult de creșterea ofițerilor din subordine, au manifestat o exigență sporită, îmbinată cu o apropiere principială a subordonaților.

Aceste măsuri au făcut ca în unitate să existe o atmosferă sănătoasă de lucru, un simț de răspundere mai dezvoltat față de îndeplinirea sarcinilor ce ne-au revenit.

Va trebui ca şi în continuare să militäm pentru perfecţionarea stilului şi metodelor noastre de muncă, punând un accent mai mare pe organizarea judicioasă a activităţii, controlul executării întocmai şi la timp a odinelor ce se dau, muncii individuale cu oamenii.

Tovarăşi,

Acestea au fost principalele rezultate ale muncii pe care noi am desfăşurat-o în anul 1969. După cum s-a dovedit, activitatea noastră a fost pozitivă. S-au manifestat şi unele neajunsuri.

Le-am subliniat în cuprinsul raportului, pentru a lua măsuri de înlăturare a lor în cel mai scurt timp. Stă în putinţa noastră să facem acest lucru.

Pe baza concluziilor şi orientărilor date cu ocazia bilanţului pe Consiliul Securităţii Statului, ne-am oprit asupra celor mai importante sarcini ce ne stau în faţă în anul 1970, pe linii de muncă.

Aşa cum a fost formulată cu ocazia bilanţului anual pe aparatul de securitate, sarcina principală a întregului personal al Consiliului Securităţii Statului în anul 1970 este de a spori continuu capacitatea de acţiune a tuturor unităţilor şi subunităţilor, pentru a putea interveni cu hotărâre şi competenţă în orice situaţie, a preveni, descoperi şi lichida activităţile infracţionale îndreptate împotriva securităţii statului şi a asigura o ordine interioară desăvârşită, precum şi o disciplină militară fermă.

Îndeplinirea acestei sarcini presupune ca şi personalul direcţiei noastre să militeze cu consecvenţă pentru însuşirea în profunzime a documentelor de partid, a legilor ţării, să-şi organizeze şi să-şi desfăşoare activităţile în cele mai bune condiţiuni, să-şi perfecţioneze pregătirea multilaterală, să-şi dezvolte permanent capacitatea de luptă, spiritul de responsabilitate în îndeplinirea misiunilor, hărnicia şi pasiunea de muncă, combativitatea şi intransigenţa faţă de duşman, cinstea, corectitudinea şi spiritul de sacrificiu.

Pentru activitatea ce o vom desfăşura în acest an avem marele avantaj că încă de la început ne sunt clar stabilite sarcinile ce ne stau în faţă prin ordinul preşedintelui Consiliului Securităţii Statului.

În conformitate cu prevederile ordinului, conducerea direcţiei îşi propune, între problemele principale, să rezolve şi următoarele:

– Întocmirea planurilor de căutare a informaţiilor pe linii de muncă şi probleme, obiective precise în jurul cărora vor gravita planurile trimestriale ale direcţiei şi serviciilor;

– Organizarea unor convocări interjudeţene pe linie de naţionalişti-şovini şi pe linia altor probleme, unde situaţia informativă va impune acest lucru;

– Pregătirea şi realizarea unor convocări de analiză şi schimb de experienţă pe aparatul de informaţii interne, ce va avea loc în trimestrul IV;

– Luarea de măsuri corespunzătoare care să asigure executarea în bune condiţiuni a sarcinii de a studia eficienţa acţiunilor de arestare, compromitere şi destrămare, precum şi de a analiza toate mapele şi acţiunile cu o vechime ce depăşeşte un an;

– Continuarea cu mai multă intensitate a pregătirii de securitate, de luptă şi cultură generală a cadrelor unităţii.

Avem convingerea că, bucurându-ne şi în continuare de sprijinul conducerii Consiliului Securităţii Statului, vom reuşi să ridicăm calitatea muncii de informaţii interne şi că la următorul nostru bilanţ anual vom putea raporta rezultate şi mai bune în îndeplinirea misiunilor de răspundere ce ne sunt încredinţate.

Cred că sunt în asentimentul dvs. să asigurăm pe tovarăşul preşedinte al Consiliului Securităţii Statului – Ion Stănescu, pe tovarăşul vicepreşedinte, general-maior Stoica Constantin, că vom face tot ce depinde de noi pentru a fi la înălţimea încrederii ce ni se acordă, că ne vom îndeplini cu cinste sarcinile ce ne-au fost încredinţate.

A.C.N.S.A.S., fond documentar, dosar nr. 89, f. 2–37.

152

1971 mai 26. Notă-raport privind articolul apărut în „International Herald Tribune“ referitor la înfiinţarea „Consiliului american pentru comunicaţii private internaţionale“, organism creat pentru finanţarea posturilor de radio „Europa Liberă“ şi „Radio Libertatea“

N-125

Strict secret
26 mai 1971

Notă-raport

Prezentăm anexat un material de presă din care rezultă că Administraţia Nixon a luat măsura de a oficializa finanţarea oficinei de propagandă anticomunistă „Europa Liberă“, care până în prezent se face acoperit prin intermediul C.I.A.

Aşa cum rezultă din articol, în cadrul Congresului ar urma să fie înfiinţat un organism denumit: **„Consiliul american pentru comunicaţii private internaţionale“**, căruia i se va aloca de la buget 40 milioane dolari anual pentru finanţarea activităţii anticomuniste a celor două staţii de radio.

Întrucât „Europa Liberă“ este unul din obiectivele ce le avem în preocupări, propun:

1. Să cerem la sucursalele de la Vâlcea şi Cluj să ne comunice tot ceea ce cunosc despre aceste măsuri ale Administraţiei Nixon privind noua formă de finanţare şi conducere a „Europei Libere“. În principiu, ar urma să constituie pentru sucursale ca preocupare următoarele tematici:

– cine sunt cei 11 directori care ar urma să conducă „Consiliul directorilor“;

– cine dintre aceştia vor răspunde şi coordona activitatea secţiilor române de la New York şi München;

– cât anume din suma de 40 milioane alocată anual va reveni acestor secţii;

– în ce sens se va realiza în această nouă formulă coordonarea activităţilor de propagandă ale postului cu Departamentul de Stat al S.U.A.;

– cum îşi exercită C.I.A. – ca beneficiar principal al informaţiilor secrete ce se obţin de la cei noi fugiţi sau de la cei intervievaţi oficial sau acoperit – controlul şi asupra altor activităţi ale postului, cum şi prin cine şi în ce mod sunt retribuite persoanele care concură la rezolvarea sarcinilor C.I.A.?

2. Sucursalele să aibă ca obiectiv permanent crearea de relaţii cu persoane care vor face parte din conducerea „Consiliului“ organismului sus-menţionat şi să dirijeze sursele să-şi facă relaţii cu asemenea persoane, spre a obţine informaţii referitoare la activităţile îndreptate împotriva ţării noastre.

3. Să informăm şi Div.[izia] „M“ despre cele de mai sus, spre a lua măsuri pe de o parte de a cunoaşte reacţiile angajaţilor din München ai postului, iar pe de altă parte de a stabili poziţia oficialităţilor vest-germane faţă de existenţa pe teritoriul vest-german a unor asemenea organizaţii finanţate de S.U.A.

4. Să studiem căile cele mai adecvate ca în raport de reacţiile vest-germane să se acţioneze oficial, pe cale de stat, la guvernul de la Bonn, pentru a determina scoaterea acestor oficine din R.F.G.

5. Să studiem posibilitatea unor acţiuni de compromitere a activităţii postului faţă de patronii lor americani, prin readucerea în ţară a unora dintre angajaţii de la secţiile române, [pe] care să-i folosim apoi pentru denunţarea şi demascarea activităţilor postului.

Ion Grigoraş

„International Herald Tribune“
24 mai 1971

Nixon prezintă programul său pentru finanţarea a două staţii de radio din străinătate

de Benjamin Welles

Washington, mai 23

Preşedintele Nixon a cerut Congresului să înfiinţeze o corporaţie bugetară – scutită de taxe – spre a finanţa şi supraveghea radio „Europa Liberă“ şi „Radio Libertatea“.

Propunerea-proiect a administraţiei, pe care Comitetul pentru relaţii externe al Senatului o are programată pentru discuţii mâine, marchează o concesie la criticile

Congresului de finanțare secretă a celor două stații de către Agenția Centrală de Informații [încă] de la crearea lor, la începutul anilor 1950.

În consecință, Congresul va atribui aproximativ 40 milioane dolari anual pentru corporația propusă, care ar urma să fie cunoscută sub denumirea de „Consiliul american pentru comunicații private internaționale". Consiliul va avea un „Comitet al directorilor", format din 11 cetățeni americani, selecționați dintre profesioniști, oameni ai vieții culturale și de afaceri.

Așa cum s-a propus – în mod curent – directorii, funcționarii și angajații corporației nu vor fi considerați că sunt angajați guvernamentali.

Rolul președintelui:

Directorii vor fi numiți de președintele Statelor Unite, cu sfatul și consimțământul Senatului. Inițial, Consiliul va fi oprit să canalizeze fondurile primite de la Congres spre alte activități, exceptând pe acelea ale celor două stații de radio.

Eventual, totuși, spun surse ale Congresului, s-ar putea ca fonduri și asistență (din partea organismului respectiv) să fie extinse de către Congres, pentru a include și schimburi culturale și educative.

Senatorul Cliford P. Case, republican din New Jersey, a spus azi că el a fost plăcut impresionat că Administrația Nixon a acceptat propunerea sa de finanțare deschisă de către guvern a celor două stații de radio.

Controlul C.I.A. și finanțarea „Europei Libere" și a postului „Radio Libertatea" au fost totdeauna negate oficial. Dar acesta a fost totdeauna, timp de două decade, un secret cunoscut în Europa și a atras repetate proteste din partea guvernelor est-europene.

„Radio Libertatea", care transmite în Uniunea Sovietică, și radio „Europa Liberă", care transmite în alte țări est-europene, exceptând Iugoslavia, au sediile la New York.

Conducerea lor de fiecare zi este totuși exercitată în München, unde ambele stații au facilități de transmisie extensive.

Stațiile angajează un mare număr de analiști, scriitori și comentatori, spicheri de origine etnică ruși sau est-europeni și transmit câteva ore de știri zilnice și analize – adesea critice la adresa oficialităților comuniste și a politicii lor.

Prin contrast, „Vocea Americii", ca armă de transmisie „oficială" a guvernului, evită comentariile critice.

Pentru conformitate:
I. Grigoraș

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 46, vol. 6, f. 38–41.

153

1971 iunie 10. Angajament-tip ce trebuia semnat de personalul Consiliului Securității Statului

Consiliul Securității Statului — Secret
Unitatea …

Angajament

Eu … (gradul, numele, prenumele), din U.M. … pe deplin conştient de răspunderea ce-mi revine în calitate de … în Consiliul Securității Statului şi din aceea de cetățean al Republicii Socialiste România, cunoscând toate obligațiile ce decurg pentru mine din Constituție, din legile țării, din jurământul militar, din ordinele Comandantului Suprem al Forțelor Armate ale Republicii Socialiste România, din regulamentele militare, precum şi din odinele şi instrucțiunile preşedintelui Consiliului Securității Statului, îmi iau angajamentul solemn ca în orice împrejurare să-mi îndeplinesc cu devotament, cinste şi demnitate, datoria de credință față de patrie şi popor, luptând cu hotărâre şi fermitate pentru prevenirea, descoperirea şi curmarea oricăror acțiuni îndreptate împotriva securității statului.

Îmi exprim hotărârea de a consacra cauzei pe care o servesc toate cunoştințele, întreaga mea putere de muncă şi pricepere, neprecupețind sângele şi viața pentru îndeplinirea până la capăt a obligațiilor ce-mi revin.

Cunoscând periculozitatea deosebită pe care o prezintă acțiunile îndreptate împotriva conducătorilor de partid şi de stat, pătrunderile prin forță în instituții publice, deturnările de nave şi aeronave, atacurile banditeşti, sechestrările şi răpirile de persoane, actele de diversiune în obiectivele economice şi pe căile de comunicație, precum şi oricare alte fapte de natură să pericliteze securitatea statului, mă consider mobilizat în orice moment, inclusiv în afara programului de lucru, fiind gata să intervin cu promptitudine pentru înlăturarea grabnică a pericolului şi reținerea făptuitorilor.

Îmi dau pe deplin seama că numai acționând astfel mă pot bucura de înalta cinste şi încredere de a face parte din cadrele Consiliului Securității Statului şi că încălcarea acestui angajament îmi va atrage blamul şi neîncrederea poporului, urmând să suport toate rigorile legilor Republicii Socialiste România.

Data 10 iunie 1971 — (semnătura)

Angajamentul a fost dat în prezența
(funcția, gradul, numele, prenumele şi semnătura)

A.M.I., fond D.M.R.U., inventar nr. 7395, dosar nr. 26, nenumerotat.

154

1971 septembrie 8. Notă referitoare la obiectivul „Melița“

Scrisoarea nr. 34/A-124 din 8 septembrie 1971 privește obiectivul „Melița“

Pe viitor se va acționa în vederea rezolvării următoarelor sarcini:

– întreprinderea de acțiuni care să ducă la anihilarea activității Secției române din cadrul „Meliței“, în prima etapă urmând să creăm condiții pentru desființarea completă a acestei secții;

– prin măsurile luate să influențăm emisiunea acestui post.

Pentru realizarea acestor sarcini, se vor lua următoarele măsuri:

1. Folosirea agenturii:

a) „Kent“ va fi instruit în vederea:

– influențării emisiunilor postului „Melița“ prin articolele scrise în revista sa, „East Europe“;

– identificarea celor care lucrează pentru aceasta și sursele de informare, strângerea de informații și efectuarea de fișe cu privire la acele elemente care prezintă interes pentru noi, spre a fi lucrate în mod organizat.

b) Dirijarea legendată a furnizorului „Eliade“ pe lângă elementele din cadrul Secției române, spre a obține date cu privire la acțiunile întreprinse de către „Melița“ împotriva R.S. România, care sunt cadrele de conducere, sursele de informare și date referitoare la finanțarea acestui obiectiv.

c) SN-4 va fi instruit ca prin „Roza“ să intre în contact cu prietena acesteia, care lucrează la Secția română, în vederea exploatării informative.

d) Prin SN-1 se va continua studiul și exploatarea informativă a lui „Erest“, salariat în obiectiv, în vederea atragerii la recrutare.

e) Reactivizarea furnizorului „Brian“, cu posibilități în acest obiectiv, de unde poate obține informații de valoare.

Termen: 15 noiembrie 1971.

f) Până la sfârșitul perioadei, fiecare economist își va crea câte o relație din acest obiectiv.

g) Prin „Barbu“ se vor iniția unele acțiuni de influență pe lângă unele personalități din Florida și Yowa, în direcția diminuării emisiunilor și în final a desființării lor.

Prin fiecare curier veți raporta rezultatele obținute și măsurile ce le preconizați că le luați pe viitor.

A. Bărbulescu

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 45, vol. 6, f. 50–51.

155

1972 iunie 20. Notă cu privire la apelul intitulat „Către bisericile creştine din toată lumea“ trimis în străinătate de reprezentanţii unor „secte religioase“ din România

Ministerul de Interne — Strict secret
Nr. 121/0081406 din 20 iunie 1972

Notă
privind „apelul“ trimis în străinătate de unele elemente duşmănoase din rândul sectelor religioase din România

Cunoaştem că recent un grup de „reprezentanţi“ ai unor secte religioase din ţara noastră a trimis în străinătate, pe căi ilegale, un „apel“ intitulat „Către bisericile creştine din toată lumea“.

„Apelul“ are un accentuat conţinut duşmănos la adresa regimului nostru, scoţând în evidenţă „persecuţiile şi oprimarea religioasă“ la care ar fi supuşi credincioşii din România. El semnalează o pretinsă lipsă de libertăţi religioase, prigoana şi persecuţiile la care ar fi supuşi credincioşii din unele părţi ale ţării, menţionându-se judeţele Satu Mare, Maramureş, Bistriţa-Năsăud, Mureş, Braşov, Bacău, Gorj, Galaţi şi partea de nord a Moldovei. Se arată că au fost închise lăcaşurile cultelor baptist, creştin după evanghelie şi penticostali, au fost arestaţi şi condamnaţi: compozitorul de muzică religioasă Iacob Alecu din Sibiu, pastorii Caraman Constantin, Răscol Victor, Mihai Cornel, Răscol Emanoil, fraţii Tarnavski etc. În material se arată, de asemenea, că autorităţile române ar fi dispus dărâmarea unor lăcaşuri de cult în oraşele Dej şi Lugoj şi ar fi concediat diferiţi predicatori, declanşându-se „o vastă campanie de reprimare a religiei şi activităţilor de cult“.

„Apelul“ cere credincioşilor din toată lumea, opiniei publice mondiale, „să-şi unească eforturile, să-şi ridice glasul şi să facă presiuni pentru respectarea drepturilor în România şi pentru eliberarea cât mai grabnică din închisori a tuturor deţinuţilor pentru activităţi religioase“.

De menţionat că o parte din materialul amintit a intrat în posesia fugarului Richard Wurmbrand, care l-a publicat în fituica pe care o editează, folosindu-l astfel în campania ostilă ţării noastre desfăşurată în Anglia, pentru „a dovedi lipsa de libertăţi religioase din România“, precum şi „existenţa unei biserici clandestine în ţară“. Menţionăm că „apelul“ a fost difuzat congregaţiilor religioase din Marea Britanie.

Raportăm că „apelul“ sus-menţionat este semnat de un grup de nouă cetăţeni din România, în numele „Comitetului de ajutorare a celor persecutaţi şi de informare a opiniei publice mondiale“.

Către,
Bisericile creştine din toată lumea

Aducem la cunoştinţa creştinilor din toată lumea, opiniei publice mondiale, căci în România, ţara sutelor de mii de credincioşi, puţina libertate de a se închina lui Dumnezeu este din nou violată în modul cel mai flagrant.

De pe la mijlocul anului 1970 autorităţile au declanşat o vastă campanie de reprimare a religiei şi a activităţilor religioase.

Aceasta a început cu publicarea unei legi care interzice orice adunare a bisericilor neautorizate sau a grupurilor de credincioşi, sub motiv de trândăvie, pierdere de timp etc., aplicându-se amenzi între 1.000–5.000 lei credincioşilor din judeţele: Satu Mare, Bistriţa, Târgu Mureş, Baia Mare, Braşov, Bacău, Târgu Jiu, Galaţi, nordul Moldovei şi altele. De menţionat este faptul că Biserica Baptistă din Baia Mare posedă autorizaţie de funcţionare şi totuşi au fost amendaţi cu sume mari, aflându-se în judecată cu autorităţile şi în prezent.

Numai în primele şase luni de la apariţia decretului s-au aplicat credincioşilor amenzi în valoare de peste 500.000 lei. Persecuţiile au continuat să crească în intensitate. La sfârşitul anului 1970 a fost judecat şi condamnat la 8 ani închisoare compozitorul de muzică religioasă Iacob Alecu din oraşul Sibiu. Au fost închise numeroase localuri de rugăciune ale cultelor: Baptist, Creştini după Evanghelie, Penticostal, din toate judeţele ţării. Asemenea cazuri avem în Dej, Lugoj şi altele, unde ele au fost şi dărâmate. Numeroşi pastori şi predicatori au fost scoşi din funcţii. S-a limitat activitatea cu tineretul în biserici, autorităţile amestecându-se chiar şi în fondurile băneşti ale bisericilor, cu toate că nu finanţează ei cu nimic.

Anul 1971 a început cu numeroase percheziţii domiciliare, soldate cu confiscarea a numeroase Biblii, cărţi de cântări şi alte cărţi cu caracter religios. Persecuţiile au crescut în intensitate, şi în luna octombrie 1971 au fost arestaţi pentru activitate religioasă şi internaţi fără a fi judecaţi pastorii: Caraman Constantin, Răscol Victor, pastor pentru ţigani, fostul dirijor de cor Mihai Cornel, fraţii Tarnavschi, Răscol Emanuel etc.

Cerem credincioşilor din toată lumea, opiniei publice mondiale, tuturor oamenilor de bună credinţă, să-şi unească eforturile, să-şi ridice glasul şi să facă presiuni pentru respectarea libertăţilor religioase din România şi pentru eliberarea cât mai grabnică din închisoare a tuturor deţinuţilor pentru activităţi religioase.

Comitetul de ajutorare a celor persecutaţi şi de informare a opiniei publice mondiale, România, 1971.

[semnături indescifrabile]

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 4, vol. 1, f. 252–254.

156

1972 septembrie 27. Plan de măsuri „pentru prevenirea şi curmarea unor acţiuni ce contravin politicii partidului şi statului nostru“ (acţiunea „Antidotul“)

Ministerul de Interne — Strict secret
Nr. 13/088.267 din 27 septembrie 1972

Se aprobă
Ministerul de Interne
I. Stănescu

Plan
cuprinzând măsurile ce vor fi întreprinse de către organele Ministerului de Interne pentru prevenirea şi curmarea unor acţiuni ce contravin politicii partidului şi statului nostru[1]

Din datele pe care le deţin organele noastre rezultă că în ultimul timp s-a intensificat răspândirea de literatură mistico-religioasă şi chiar duşmănoasă ce este introdusă clandestin în ţară de către unele centre cultice, sectante şi grupări reacţionare din străinătate.

Acestea acţionează pentru activarea unor grupări ale sectelor interzise şi chiar a unor culte din ţara noastră, folosindu-se în acest scop de emisarii şi turiştii ce vin în R.S. România.

În acelaşi timp se constată o recrudenscenţă a activităţii de prozelitism pe teritoriul ţării noastre.

În biblioteci şi anticariate continuă să se descopere publicaţii şi cărţi reacţionare, legionare, fasciste, la care are acces marele public. Asemenea materiale se mai află şi în posesia unor persoane particulare.

Pătrunde în ţară pe diferite căi ilicite material pornografic, care este multiplicat şi difuzat în rândul tineretului, creând un climat favorabil imoralităţii, parazitismului social şi comiterii unor infracţiuni.

Se menţine încă o stare infracţională ridicată, precum şi existenţa unei activităţi negative şi antisociale a unor tineri scăpaţi de sub controlul factorilor responsabili şi care viciază climatul sănătos ce există în rândul tineretului din ţara noastră.

[1] Planul a fost abrogat prin Ordinul S/885/1976 (A.C.N.S.A.S., fond documentar, dosar nr. 93, vol. 5, f. 69).

Față de această situație, conducerea superioară de partid a hotărât să se întreprindă o serie de măsuri politico-educative, pe linie de partid și de stat, la aplicarea cărora organele Ministerului de Interne vor trebui să-și aducă contribuția în funcție de specificul activității lor.

În acest scop se vor lua următoarele măsuri:

I. Descoperirea prin toate mijloacele muncii Ministerului de Interne a celor care dețin materiale mistice și dușmănoase în scopul difuzării lor, confiscarea acestora și întreprinderea de măsuri corespunzătoare pentru curmarea unor astfel de activități.

– Unitățile centrale și teritoriale ale Ministerului de Interne vor intensifica măsurile de descoperire și confiscare a materialelor mistice și dușmănoase existente în posesia unor conducători ai sectelor interzise (martorii lui Iehova, adventiști-reformiști, penticostali disidenți, nazarineni etc.).

– Se va intensifica munca informativă de către toate inspectoratele județene și îndeosebi [de către] cele din Transilvania, pentru a stabili sectanții care dețin și difuzează materiale mistico-religioase introduse în mod clandestin în țară în anul 1970, odată cu ajutoarele pentru sinistrați.

– Până la 30 decembrie 1972 vor fi verificate informațiile obținute referitoare la existența în anumite județe (Timiș, Cluj, Suceava) a unor cantități de biblii depozitate, introduse clandestin în țara noastră, ce ar urma să fie difuzate și în alte țări socialiste.

– Identificarea persoanelor care circulă prin diferite localități și difuzează literatură mistică și dușmănoasă, în vederea curmării acestei activități.

– Organele de securitate și miliție, centrale și teritoriale, vor intensifica munca de identificare și destrămare a grupărilor sectante ilegale și vor lua măsuri pentru curmarea activităților cultice și sectante desfășurate în afara lăcașurilor autorizate.

– Vor fi întreprinse măsuri ferme pentru descoperirea și ridicarea dreptului de ședere în țară a emisarilor veniți în România sub diverse acoperiri, care introduc clandestin literatură mistico-religioasă în scopul difuzării și se dedau la manifestări potrivnice statului nostru.

– Organele de miliție și securitate în termen de 10 zile vor lua măsuri de depistare a atelierelor cooperației meșteșugărești și a persoanelor particulare care confecționează obiecte de cult destinate comercializării și vor informa operativ organele de partid și de stat pentru a se sista producerea acestora.

II. Depistarea canalelor prin care se introduce în țară literatură dușmănoasă, mistico-religioasă și pornografică (scrisă sau înregistrată), confiscarea și distrugerea acestor materiale, luarea de măsuri corespunzătoare față de persoanele în cauză.

– Direcția pentru pașapoarte, evidența străinilor și controlul trecerii frontierei va intensifica activitatea de control la punctele de frontieră asupra persoanelor și

mijloacelor de transport, pentru a nu permite introducerea în țară a unor asemenea materiale.

– Șefii punctelor de frontieră vor instrui lucrătorii vamali ca să acorde atenție sporită depistării persoanelor ce intră în țară și au asupra lor tipărituri, benzi magnetice, plăci cu înregistrări mistice și ostile sau alte obiecte de acest gen.

– Persoanelor asupra cărora se vor găsi materiale cu conținut dușmănos, cu scop de difuzare, nu li se va permite intrarea în țară, iar materialele vor fi confiscate.

– Materialele mistico-religioase și pornografice declarate la intrarea în țară vor fi reținute la punctele de frontieră, iar cetățenilor străini li se va permite intrarea în țară, urmând ca la ieșire să le fie restituite.

– Materialele mistico-religioase sau pornografice nedeclarate, care vor fi găsite asupra cetățenilor străini, vor fi confiscate. De la caz la caz, acestor persoane nu li se va permite intrarea în țară.

– Unitățile centrale și teritoriale ale Ministerului de Interne vor comunica operativ Direcției pentru pașapoarte toate datele ce le obțin despre persoanele cunoscute cu preocupări de introducere în țară a materialelor cu conținut dușmănos, mistic și pornografic. Direcția pentru pașapoarte, evidența străinilor și controlul trecerii frontierei va întocmi evidența acestor persoane, pentru a se efectua asupra lor un control minuțios de către P.C.T.F.

– Direcția a VI-a și formațiunile corespondente de la inspectoratele județene ale Ministerului de Interne vor lua măsuri de control asupra tuturor trimiterilor poștale din exterior, pentru a preveni introducerea în țară pe această cale a materialelor cu conținut dușmănos, mistico-religios și pornografic.

III. Organizarea unor acțiuni pentru descoperirea locurilor unde mai sunt depozitate materiale legionaro-fasciste reacționare, în vederea scoaterii acestora din circuitul public.

– Organele de miliție și securitate centrale și teritoriale vor organiza măsuri informativ-operative complexe pentru depistarea persoanelor ce dețin publicații și cărți interzise și determinarea lor să le predea organelor de stat.

Pe această linie vor fi menținuți în atenție, cu prioritate, intelectuali foști legionari sau persoane care au deținut funcții în aparatul de stat burghez, cadre didactice cunoscute cu antecedente politice sau penale.

– Organele de securitate, miliție și Arhivele Statului vor sprijini pe reprezentanții Consiliului Culturii și Educației Socialiste, precum și ai Ministerului Educației și Învățământului, în efectuarea de controale în toate bibliotecile, muzeele, fondurile arhivistice și anticariat, pentru depistarea cărților și altor materiale cu conținut reacționaro-fascist.

Măsuri asemănătoare se vor lua în colaborare cu Departamentul Cultelor la bibliotecile parohiilor, protopopiatelor și mănăstirilor.

Materialele descoperite cu prilejul acestei acțiuni vor fi ridicate și predate filialelor Arhivelor Statului din județul respectiv.

Această acțiune va fi realizată până la data de 31 martie 1973.

IV. Vor fi luate măsuri de intensificare a muncii informativ-operative pentru prevenirea comiterii de infracțiuni, descoperirea și anihilarea în fază incipientă a tendințelor unor tineri de constituire în grupări, cluburi și organizații cu caracter antisocial, a căror activitate ar putea degenera în acțiuni ostile.

– Organele de miliție și securitate vor lua măsuri pentru o mai bună organizare a muncii informativ-operative în rândul tinerilor fără ocupație, pentru a cunoaște în fază incipientă preocupările de săvârșire a unor fapte ilicite ori antisociale.

Organele de miliție vor lua măsuri de cunoaștere a atitudinii și comportării tinerilor fără ocupație și împreună cu organele locale vor exercita o influență pozitivă asupra lor, spre a-i determina să se încadreze în câmpul muncii.

– Va fi acordată mai multă atenție sprijinirii și supravegherii tinerilor eliberați din institutele speciale de reeducare și din penitenciare, pentru a se asigura reintegrarea lor socială și prevenirea comiterii de către aceștia de noi infracțiuni.

– Organele de miliție și securitate vor lua măsuri pentru sprijinirea acțiunilor ce se vor întreprinde de Ministerul Educației și Învățământului, de organizația U.T.C. și [de] alte organizații obștești, pentru asigurarea supravegherii organizate a elevilor.

V. Intensificarea activității de pregătire contrainformativă și atragere a tineretului la prevenirea și combaterea manifestărilor ostile și antisociale.

– Se vor lua măsuri ca ofițerii cu funcții de conducere din cadrul organelor de securitate și miliție să facă expuneri pe această linie, în cadrul programelor și taberelor de pregătire militară a tinerilor.

– Prin intermediul și în colaborare cu organizațiile de tineret, conducerile instituțiilor (în special cele de învățământ) și întreprinderilor se vor organiza întâlniri ale cadrelor de securitate și miliție cu studenți, elevi și salariați tineri, pentru prelucrarea unor acte normative, dezbaterea unor cazuri pozitive și negative din viața tineretului, prezentarea unor preocupări ale organelor noastre pe linia prevenirii încălcării legilor și respectării normelor de conviețuire socială.

– Atragerea unui număr mai mare de tineri la activități specifice organelor noastre, prin încadrarea lor în grupe de sprijin ale miliției, cercuri aplicative, patrule de circulație, participarea la acțiuni pentru depistarea elementelor parazitare și huliganice, de menținere a ordinii la manifestații cultural-sportive.

Studioul Cinematografic al Ministerului de Interne va produce filme documentare care să reliefeze activitatea organelor de miliție și securitate, pentru prevenirea unor infracțiuni, acte antisociale și contribuția directă a unor tineri în realizarea acestui deziderat.

Inspectoratele județene și Inspectoratul municipiului București, în baza acestor sarcini, își vor întocmi planuri de măsuri detaliate, ținând seama de specificul și situația operativă concretă.

Colectivele de conducere ale unităților Ministerului de Interne chemate să realizeze aceste sarcini vor analiza semestrial modul de îndeplinire a prevederilor prezentului plan de măsuri și vor raporta conducerii ministerului rezultatele obținute.

Inspectoratul general al miliției și Direcția generală de informații interne vor informa la 15 decembrie a.c. conducerea ministerului asupra stadiului realizării prevederilor cuprinse în prezentul plan.

Acțiunea va fi codificată cu denumirea „Antidotul".

Inspectoratul General al Miliției — Direcția Generală de Informații Interne

Pentru conformitate
Șeful Direcției Secretariat
Lt. col. Ion Nicolae

A.C.N.S.A.S., fond documentar, dosar nr. 93, vol. 5, f. 69–74.

157

1972 decembrie 22. Notă a Serviciului 4 din Direcția I referitoare la cultul „Adventiști de ziua șaptea" (A.Z.S.)

Ministerul de Interne — Strict secret
Direcția I
142/00134065 din 22 decembrie 1972

Notă
privind unele aspecte negative din cadrul
cultului „Adventiști de ziua șaptea"

În R.S. România „Adventiștii de ziua șaptea" activează legal, potrivit statutului de funcționare aprobat prin Decretul Prezidiului Marii Adunări Naționale nr. 1203/1950, când sectei „adventiste" i s-a aprobat prin lege recunoașterea de cult egal în drepturi cu toate celelalte culte.

Potrivit unuia dintre principiile care stau la baza activității sectei, adventiștii respectă ca zi de odihnă și deci și religioasă sâmbăta (sabat – „ziua a 7–a"), în loc de duminică.

Abuzând de acest principiu, unele elemente fanatice și ostile din rândul adventiștilor desfășoară o serie de activități care vin în contradicție cu legile statului nostru.

– **Una dintre aceste activități negative este cea referitoare la netrimiterea copiilor lor la cursurile școlare în zilele de sâmbătă, motivând că este sărbătoare pentru ei și un „păcat" a nu respecta „Sabatul"**.

Această situație determină copiii acestor adventiști să desfășoare o slabă activitate școlară și culturală; să se perpetueze în gândirea lor unele concepții mistico-religioase contrare celor predate în școli de cadrele didactice.

Datele ce le deținem atestă faptul că numai în anul școlar 1971/1972 și începutul anului 1972/1973, în unele județe din țară au fost identificați aproximativ 400 de copii ai căror părinți – adventiști – nu-i lasă sâmbăta la școală, cu toate încercările de lămurire ale organelor competente.

Printre județele în care au fost identificate un număr mare de asemenea cazuri, exemplificăm: Sibiu – 90, Cluj – 86, Iași – 60, Bacău – 50, Tulcea – 35, Suceava – 35, Vaslui – 30, Prahova – 20 și altele.

Cazul comunității „adventiste de ziua a 7–a" din comuna Războieni, județul Iași, îl considerăm edificator. De exemplu, în cursul lunii septembrie a.c. au fost identificați circa 60 de copii pe care părinții nu-i lasă să urmeze cursurile școlare în ziua de sâmbătă.

Deși organele locale de partid și de stat au acționat în direcția lămuririi părinților pentru a-și lăsa copiii la școală, aceștia au rămas intransigenți datorită fanatismului excesiv de care dau dovadă.

O situație asemănătoare se prezintă și în comuna Sic, județul Cluj, unde sunt 36 de copii ce absentează de la cursuri în ziua de sâmbătă.

Sondajele efectuate de către împuterniciții județeni ai cultelor în mai multe localități din județele menționate au scos în evidență faptul că aproape la toate școlile generale au fost identificate cazuri de elevi care absentau sâmbăta de la școală din cauza părinților care sunt adventiști.

– **Tot în sensul celor arătate sunt frecvente cazurile în care adventiștii își lasă copiii în zilele de sâmbătă la școală, dar nu le permit să desfășoare nici o activitate școlară**.

Spre exemplu, numita Szogyor Veronica, elevă la un curs postliceal pentru pregătirea educatoarelor din cadrul Liceului nr. 1 Miercurea Ciuc, județul Harghita, în vara acestui an a devenit membră a sectei „Adventiști de ziua a 7–a". Ca urmare, nu s-a mai dus în ziua de sâmbătă la școală. După ce a fost trasă la răspundere de conducerea liceului, a început să frecventeze școala sâmbăta, însă nu face nimic (nu pune mâna pe carte, nu scrie, nu răspunde la lecții etc.).

– **Au fost identificate şi cazuri în care copiii adventiştilor, deşi sunt lăsaţi de părinţii lor la ore în zilele de sâmbătă, nu le permit să participe efectiv la unele activităţi care au un caracter practic, în mod deosebit legate de obiectul „agricultură“**. Acest lucru s-a constata la comunităţile A.Z.S. din comunele Pueşti, Ghergheşti şi Poneşti, judeţul Vaslui, precum şi Peretu, judeţul Teleorman.

– **Sunt şi situaţii în care părinţii – adventişti – s-au opus trimiterii copiilor sâmbăta la şcoală, însă în urma măsurilor corespunzătoare luate de organele competente cei în cauză au renunţat**. Aşa, de exemplu, în comuna Ghergheşti, judeţul Vaslui, există o comunitate de „adventişti de ziua a 7–a“ unde până în toamna anului 1970 un număr de 6 familii, care aveau 26 de copii de vârsta şcolară, nu-i trimiteau sâmbăta la şcoală.

Fiind informate organele de partid, s-au întreprins unele măsuri educative care au avut o influenţă pozitivă, în sensul că s-a ajuns ca numai două familii în prezent să nu-şi lase copiii sâmbăta la şcoală, aceştia fiind Cazacu Constantin (6 copii) şi Postolache Vasile (3 copii).

Paralel cu această acţiune au fost luate şi alte măsuri, aşa cum ar fi: contactarea pentru compromiterea numitului Cazacu Constantin şi de influenţare a secretarului comitetului de adunare al comunităţii, pe nume Mangalagiu Constantin.

De remarcat faptul că, contactarea lui Mangalagiu Constantin a avut o influenţă pozitivă, deoarece pe lângă faptul că el a început să-şi trimită copiii la şcoală, a determinat şi pe alţii să facă acelaşi lucru.

Un alt caz este cel din comuna Laslea, satul Noul Săsesc, judeţul Sibiu, unde la începutul anului şcolar 1972/73 exista un număr de 18 şcolari pe care părinţii lor – adventişti – nu-i lăsau la cursuri în zilele de sâmbătă.

În urma măsurilor eficiente întreprinse de organele de partid şi de stat, cât şi prin activitatea de influenţare desfăşurată de reţeaua informativă, s-a reuşit ca un număr de 8 părinţi cu 13 copii să fie determinaţi să şi-i trimită la şcoală. Cu toate acestea, un număr de 3 adventişti, respectiv: Müller Frederich (2 copii), Rojen Michael (2 copii) şi Maurer Simion (1 copil) refuză şi în prezent, pe considerentul că trei ani consecutiv au fost lăsaţi repetenţi pentru lipsuri nemotivate de la cursurile şcolare, iar acum sunt prea mari faţă de restul elevilor.

Prin munca informativă s-a stabilit că vinovat de această stare de lucruri este numitul Prosch Gheorghe, fost pastor A.S.Z. în municipiul Mediaş – în prezent pensionat –, care a instigat părinţii copiilor în cauză să nu le permită frecventarea cursurilor sâmbăta.

Asupra numitului Prosch Gheorghe au fost luate măsuri de atenţionare prin organele competente, i s-a interzis să mai facă deplasări sau să contacteze adventiştii din această localitate.

– **Se constată, de asemenea, că unii adventişti iau cu ei la serviciile religioase copiii de vârstă preşcolară, în scopul îndoctrinării şi fanatizării lor**.

Acest aspect este frecvent la toate comunitățile adventiste din București, cât și din țară.

*

Din analiza acestor aspecte negative se desprind și unele cauze care le determină.

– **Una dintre aceste cauze este fanatismul exagerat al predicatorilor adventiști de ziua a 7–a, cât și a unor credincioși fanatici, ostili, din rândul membrilor de rând**.

Exemplificăm astfel faptul că, din cele 21 de comunități adventiste existente pe teritoriul județului Cluj, 12 au fost vizitate recent de împuternicitul județean al cultelor, care a remarcat în comunitățile deservite de pastorii: Borbath Zoltan (Gherla și Sic), Blenesi Adalbert (Chesău) și Nosner Gottfried (Vaida-Cămăraș) – 65 de copii ai adventiștilor care nu sunt lăsați sâmbăta la școală.

Deși acești pastori au fost atenționați și avertizați în mod repetat de către împuternicitul cultelor, [de] conducerea Conferinței A.Z.S. Cluj, cât și [de] conducerea Uniunii A.Z.S. (personal de președintele Tachici Ioan și de secretarul general Popa Dumitru), totuși situația a rămas aceeași, pastorii respectivi motivează că nu-i pot convinge pe părinți.

Tot din sondajul efectuat în comunitățile de mai sus, de către împuternicitul județean, au mai rezultat și alte aspecte, și anume: comunitățile mai mici sunt mai rar vizitate de pastori, iar copiii frecventează școala. De aici concluzia că prezența pastorilor nu impulsionează părinții să-și trimită copiii la școală, dimpotrivă, îi stimulează să nu facă acest lucru.

De asemenea, din analiza absențelor pe clase se constată că elevii din clasele mai mici nu sunt opriți de a frecventa școala, dar, pe măsură ce cresc, absențele se înmulțesc. Acest aspect, responsabilii A.Z.S. locali din comunitățile Vaida-Cămăraș și Sic îl motivează prin aceea că „cei mici și așa nu înțeleg prea mult" și că „aceștia mici nu sunt prinși în organizarea structurală a corurilor, orchestrelor și nu au un rol activ în biserică, dar, pe măsură ce cresc, ei devin membri activi și prezența lor este obligatorie la activitățile religioase".

Influența negativă a pastorilor reiese și din următoarele exemple:

Astfel, în comunitatea A.Z.S. Fundu Moldoveai, satul Botoș, județul Suceava, nu sunt lăsați să se ducă la școală un număr de 18 copii de la clasele I-VIII, în frunte cu copiii pastorului comunității, numitul Iftimie Ion.

În comuna Măluțeni, județul Vaslui, funcționează ca pastor al comunității A.Z.S. numitul Liga Laurențiu – casier la C.A.P. Acesta are trei copii pe care nu-i lasă să meargă sâmbăta la școală, cu toate insistențele organelor locale de partid și de stat.

Sus-numitul, tot datorită fanatismului, a refuzat ca să-şi trimită copiii într-o excursie organizată de şcoală într-o sâmbătă, deşi plătise costul excursiei. La aceeaşi comunitate, Diaconu P. Ioan, cu 2 copii – elevi –, adoptă aceeaşi poziţie ca şi pastorul sus-menţionat.

În municipiul Ploieşti, judeţul Prahova, pastorii A.Z.S. Sibeanu Petre şi Ionescu Mihai pretind de la adventişti ca ziua de sâmbătă să fie respectată prin predici, iar asupra celor care nu se supun se iau măsuri disciplinare, ca „cenzuri sau excluderea din cult".

Influenţa negativă a pastorilor A.Z.S., cât şi a părinţilor adventişti, este foarte puternică, încât atunci când acestor elevi li se atrage atenţia să participe la activităţile practice sâmbăta încep să plângă, afirmând că părinţii îi îndrumă să nu lucreze, întrucât „fac mare păcat" şi vor fi pedepsiţi.

– **Netrimiterea copiilor de către unii adventişti de ziua a 7–a la şcoală în zilele de sâmbătă se datorează şi propagandei ostile desfăşurate de către adventiştii reformişti – disidenţi ai acestui cult, ai căror copii de asemenea nu li se permite să frecventeze şcoala**.

Situaţii de acest gen sunt aproape în toate judeţele unde sunt semnalaţi adventişti-reformişti cu activitate prezentă.

Spre exemplu, la comunităţile A.Z.S. Oneşti şi Oituz, judeţul Bacău, din cauza propagandei reformiste, sunt 50 de copii pe care părinţii lor, adventişti de ziua a 7–a, nu-i trimit în zilele de sâmbătă la şcoală.

Un alt caz este cel al numitului Alexandru Gheorghe, din Ploieşti, judeţul Prahova, adventist-reformist, recent eliberat din penitenciar, care nu-şi trimite cei 4 copii la şcoală în ziua de sâmbătă, desfăşoară totodată activitate de propagandă pentru a-i determina şi pe alţii să procedeze la fel.

În aceeaşi situaţie se găseşte şi fiica adventistului-reformist Gavrilă Ion din localitatea Cocarăştii Colţ din acelaşi judeţ.

Apreciem că activitatea clandestină şi ostilă desfăşurată de adventiştii-reformişti, care are efecte negative asupra „adventiştilor de ziua a 7–a", se datorează şi faptului că Departamentul Cultelor nu a luat nici o măsură pentru limitarea influenţei reformiste.

– **O altă cauză care duce la o asemenea situaţie este şi aceea că conducerea cultului „adventist de ziua a 7–a" nu a exercitat o permanentă influenţă asupra credincioşilor adventişti pentru a-i determina să-şi trimită copiii sâmbăta la şcoală şi nu a luat măsuri disciplinare împotriva pastorilor care instigă la astfel de activităţi**.

În acest sens, după cum reiese şi din discuţiile purtate de împuternicitul judeţean al cultelor din judeţul Cluj cu unii adventişti ai căror copii se duc în ziua de sâmbătă la şcoală, a rezultat că aceştia sunt desconsideraţi chiar şi de pastorul A.Z.S. şi părerea lor este că, dacă din partea conducerii cultului „adventist de ziua a 7–a" s-ar imprima linia generală obligatorie pentru adventişti, de a-şi trimite copiii la şcoală, toate ar decurge normal.

Remarcăm faptul că conducerea cultului A.Z.S. a intervenit într-un număr mic de cazuri pentru a elimina asemenea aspecte negative, dar atunci când a făcut acest lucru rezultatele au fost pozitive.

Spre exemplu, în comunitatea A.Z.S.-6 Martie, județul Tulcea, la începutul anului şcolar 1972/1973 au fost identificați un număr de 35 de copii de vârstă şcolară care nu erau lăsați de părinți în zilele de sâmbătă la şcoală. Conducerea cultului A.Z.S. intervenind prin consilierul Niculescu Teodor, părinții acestor copii au consimțit să-i trimită la şcoală.

Se constată şi un alt fenomen: la recomandările ce se fac de către împuterniciții județeni ai cultelor, atât conducerilor de la Conferințele A.Z.S., cât şi pastorilor, pentru a elimina astfel de stări negative, aceştia la început par receptivi, dar în practică dovedesc contrariul. Astfel, este scos în evidență faptul că nici unul din conducere sau pastori nu s-au afirmat în fața credincioşilor prin a da îndrumări acestora de ordin social-obștesc sau să prelucreze anumite evenimente apărute pe plan intern şi extern, mergând pe linia terorizării credincioşilor cu apropierea sfârşitului lumii şi pregătirea în vederea acestui sfârşit, fanatizându-i în scopul abaterii lor de la problemele actuale ale vieții sociale.

– Cazurile prezentate persistă nu numai pentru faptul că în cadrul sectei „adventişti de ziua a 7–a“ unii dau dovadă de mult fanatism în educarea copiilor, **dar nici nu există o preocupare mai intensă din partea cadrelor didactice; faptul că unii lipsesc de la şcoală îl consideră uneori întâmplătoare. Mai mult decât atât, se constată că există chiar unele cadre didactice ce sunt adventişti şi lipsesc şi ei în zilele de sâmbătă de la cursurile şcolare, folosind diferite pretexte legale**.

Este edificator în acest sens sondajul efectuat recent de către împuternicitul județean al cultelor de la Cluj, împreună cu un inspector județean din învățământ, la un număr de şcoli din județ, prilej cu care s-a constatat că la toate şcolile controlate cadrele didactice n-au fost în stare să cunoască situația copiilor de adventişti şi nu şi-au pus întrebarea niciodată de ce aceşti copii au lipsurile cele mai multe în zilele de sâmbătă, rămânând surprinşi de ce li se cere acest lucru.

Sunt şi situații în care conducerea şcolilor a încercat să remedieze aceste stări negative, dar, văzând că nu au reuşit, au renunțat să mai adopte şi alte măsuri. Aşa, de exemplu, în comuna Pueşti, județul Vaslui, un număr de 4 familii (Duca Vasile, Zaharia Emil, Mereuță Petrache şi Furceanu Ioan) care au 7 copii-elevi refuză să-i lase şi în prezent sâmbăta la şcoală, cu toate insistențele pe care cadrele didactice le-au făcut.

Aceeaşi situație se prezintă şi în județul Covasna, unde au fost identificați un număr de 15 copii ai căror părinți, „adventişti de ziua a 7–a“, nu-i lasă la şcoală în zilele de sâmbăta (comunele: Ojdula – 5, Lemnia – 5 şi or. Tg. Secuiesc – 3).

Cu toate măsurile luate de către cadrele didactice, pentru lămurirea şi influențarea pozitivă a părinților, aceştia au rămas şi în prezent pe aceeaşi poziție.

Din datele ce le deținem, se constată că sunt situații în care chiar cadrele didactice facilitează absența copiilor de la cursuri. Un caz elocvent este cel din comuna Ceptura,

județul Prahova, unde însuși directorul școlii, în virtutea unor relații cu câțiva adventiști (cum ar fi Costel Gheorghiță), a facilitat absența motivată a mai multor copii de la școală, ceea ce a nemulțumit pe acei adventiști care și-au lăsat copiii la școală.

În urma acestui fapt, directorul școlii a fost atenționat de către organele competente.

Mai grav este faptul că sunt și cadre didactice adventiste care sub diferite pretexte absentează de la ore în zilele de sâmbătă. Așa este cazul profesorului de muzică Orban Adalbert din cadrul Școlii generale de artă din Miercurea Ciuc, județul Harghita, care este membru al sectei „Adventiști de ziua a 7–a".

Cel în cauză a aranjat cu conducerea școlii ca în zilele de sâmbătă să fie lăsat liber și în aceste zile frecventează adunările sectei, ținând și predici.

Legat de acest caz, s-au făcut informări la Comitetul județean P.C.R., însă până în prezent nu s-au luat măsuri corespunzătoare.

Trebuie menționat însă că în multe cazuri intervenția operativă și eficientă a cadrelor didactice a dus la rezultate pozitive.

Așa, de exemplu, în comunitatea A.Z.S. Oituz, județul Bacău, la începutul anului de învățământ 1972/1973 erau 46 de copii care în zilele de sâmbătă nu erau lăsați să frecventeze școala. În prezent, după repetate intervenții și lămuriri din partea cadrelor didactice, a părinților adventiști, au mai rămas 26 de copii care încă se află în aceeași situație.

*

Apreciem că pentru remedierea acestor aspecte din cadrul cultului „Adventist de ziua a 7–a" este necesar ca Departamentul Cultelor să exercite o influență mai mare asupra conducerii cultului, pentru a interveni mai eficient în scopul îmbunătățirii situației.

De asemenea, împuterniciții județeni ai cultelor, în baza ordinului nr. 9128 din 18 aprilie 1972, să acționeze mai operativ în direcția depistării unor astfel de cazuri, luând măsuri de informare a organelor de partid și de înlăturare a acestor situații negative.

Totodată, apreciem că este necesar ca și organele de partid și de stat competente să acționeze mai operativ în luarea unor măsuri corespunzătoare pentru prevenirea unor asemenea cazuri, având în vedere crearea în școli a unei activități didactice-cultural-atractive, pentru a atrage mai mult copiii adventiștilor la cursurile școlare și în zilele de sâmbătă.

Șeful serviciului
Lt. colonel,
Banciu I.

A.C.N.S.A.S., fond documentar, dosar nr. 141, vol. 1, f. 41–50.

158

1974 martie 15. Referat întocmit de U.M. 0920/F cu privire la organizațiile emigrației române din Anglia

Ministerul de Interne
U.M. 0920/F
Nr. F. 600/0018836
din 15 martie 1974

Strict secret

Emigrația română din Anglia

Înainte şi după cel de-al doilea război mondial, în Anglia s-au stabilit cca 2 000 de emigranți originari din România. Majoritatea au plecat din țară în mod legal, prin căsătorii cu cetățeni englezi şi la rude. La aceştia se adaugă cei rămaşi ilegal, fiind în misiune, la studii, ca turişti sau în vizite particulare.

Emigranții români sunt concentrați îndeosebi în Londra şi suburbiile sale. Unii dintre ei ocupă poziții social-politice şi economice relativ importante în Anglia. În acest sens pot fi exemplificați următorii:

– **Constantin Michael (Mihăilescu) Titus**, profesor, scriitor şi ziarist, director al unei secții de limbi moderne dintr-un colegiu din Londra şi redactorul publicației „The Reminder".

– **Călinescu Barbu**, fiul fostului prim-ministru Armand Călinescu, arhitect la Universitatea din Cambridge, preşedinte al „Clubului Românesc" din Londra.

– **Cârciog Mihai**, jurist, proprietarul firmei „Stemet Ltd.", care aprovizionează căile ferate din Anglia cu oțeluri speciale şi metale neferoase.

– **Daponte Dinu**, proprietarul băncii „Daponte and Company".

– **Zevedei Barbu**, profesor de sociologie la Universitatea din Sussex.

– **Cantacuzino Şerban**, arhitect, redactor executiv la revista „Arhitectural Review" din Londra.

– **Tiplic Valer**, inginer, vicepreşedinte al „Clubului Românesc" din Londra.

– **Lupu Radu**, pianist de renume, stabilit în Anglia prin căsătorie cu fiica fostului ambasador englez la Moscova.

– **Mircea Carol Lambrino**, jurist, fiul nelegitim al ex-regelui Carol al II-lea.

– **Rațiu Iancu**, avocat, proprietarul Companiei de transporturi maritime „Regent-Line" ş.a.

În marea lor majoritate emigranții români au o atitudine apropiată țării noastre, apreciind progresul multilateral realizat după război.

Unii îşi aduc aportul la realizarea intereselor României în Anglia, vizitează sau intenționează să viziteze țara, desfăşoară – în cadrul „Clubului Românesc" şi a Parohiei române din Londra – activitate de popularizare a culturii şi tradițiilor româneşti.

Există, totuşi, un număr restrâns de emigranţi români care au o atitudine duşmănoasă faţă de ţara de origine. Este vorba, mai ales, de persoane în vârstă, provenite din fostele partide politice burgheze (P.N.L., P.N.Ţ.), dintre care cele mai reprezentative sunt: **Raţiu Iancu**, fost membru P.N.Ţ., preşedinte al „Asociaţiei Culturale a Românilor din Anglia"; **Georgescu Horia**, secretarul acestei asociaţii; **Cornea Victor**, jurist, membru de frunte al P.N.Ţ., în prezent funcţionar la „B.B.C." şi alţii.

Important de subliniat este faptul că în Anglia nu există concentrări de elemente legionare şi, ca urmare, nu sunt cunoscute activităţi în acest sens.

Emigraţia română din Anglia este grupată în următoarele organizaţii mai importante:

1. „Clubul românesc" din Londra

A fost creat în aprilie 1972, din iniţiativa unor emigranţi cu poziţie apropiată ţării noastre. Până în prezent, la acest club au aderat peste 200 de persoane. Funcţionează pe lângă Parohia ortodoxă română „Sf. Gheorghe" din Londra.

Scopul pentru care a fost înfiinţat este:

– promovarea şi dezvoltarea legăturilor culturale şi spirituale ale emigranţilor cu ţara;

– propagarea culturii, tradiţiilor şi limbii poporului român;

– strângerea legăturilor dintre emigranţii români şi determinarea lor să viziteze ţara.

Periodic, „Clubul românesc" iniţiază acţiuni cultural-patriotice în cadrul cărora sunt prezentate diverse materiale privind istoria patriei noastre; organizează aniversarea unor zile istorice (24 Ianuarie, 23 August, 1 Decembrie), cu care prilej se ţin conferinţe, se proiectează filme documentare sau se organizează programe artistice (dansuri şi cântece populare, poezii etc.).

Comitetul de conducere al clubului este format din:

– preşedinte:	Călinescu A. Barbu
– vicepreşedinte:	Tiplic Valer
– consilieri culturali:	Bogdănescu Aurel
	Tambakis Haralambie
– membri:	Balica Gheorghe
	Anderson Robert
	Dr. Ionescu Pierre
	Dragalina Petre
	Dr. Masca Tiberiu
	Ing. Harry McCormick
	Stoe Mircea
	Cristea Liviu

– membri supleanți: Straton Gheorghe
Prof. C. Michael Titus
Petre Lazăr

În același timp, pe lângă club funcționează și un comitet de femei, compus din: Page Viorica, Palica Coca, B. Bogdănescu, H. McCormick, H. Pop, Pavyn, C. Davies, A. Manu, C. Masca, A. Palic și R. Grant.

Dintre realizările și activitățile mai importante ale „Clubului Românesc" menționăm:

– Organizarea în luna octombrie 1973 a festivalului românesc de la Londra;

– Înființarea (cu concursul prof. C. Michael Titus) a „Societății pentru studierea folclorului și dialectelor în lumea română", al cărei scop este propagarea ideii de romanitate a poporului nostru;

– Traducerea și editarea unui volum de poezii de Tudor Arghezi, de către C. Michael Titus;

– Înființarea „Clubului Turistic" (pe lângă „Clubul Românesc"), cu scopul dezvoltării turismului și popularizării frumuseților, bogățiilor și avantajelor pe care le prezintă România pentru orice vizitator străin.

Acest club își propune să faciliteze emigranților români din Anglia vizitarea țării noastre, sens în care va activa în strânsă legătură cu Biroul O.N.T. din Londra.

„Clubul Turistic" a fost înregistrat la 14 ianuarie 1974, ca organizație „voluntară și caritabilă" pentru promovarea turismului româno-englez.

Secretarul acestui club este prof. Harry McCormick, iar sediul se află la adresa: 55 Holland Parck, London W11, telefon 7276675 (locuința emigrantei Inglessis Eugenia);

– Înființarea unei societăți de binefacere („Charity Trust"), al cărui scop este organizarea și desfășurarea unor activități pentru sprijinirea materială a Parohiei ortodoxe române din Londra, pe lângă care funcționează.

Societatea primește donații, poate asigura publicitate în vederea strângerii de fonduri, are posibilitatea să organizeze magazine etc., toate acestea fiind scutite de impozite, datorită faptului că scopul ei este „promovarea activității bisericești". Societatea a fost înregistrată la „Charity Commissioner" din Londra.

Sediul societății se află la adresa: 39, Green Street, Londra, într-un imobil aparținând numitei W. Aylween, soția fostului lord primar al Londrei, scriitoare, prietenă apropiată a familiei Mircea Carol Lambrino.

Conducătorii societății de binefacere sunt:

– Episcopul de St. Albans, Robert Luncie;

– Episcopul de York, dr. Coogan;

– Judecătorul Curții regale, F.A. Lincoln;

– Avocatul Bisericii Londrei, M. Faull;

– Prințul Mircea Carol Lambrino (care s-a angajat să conducă trustul).

– Organizarea de festivități cu ocazia unor aniversări importante din istoria poporului român.

Astfel, împlinirea a 55 de ani de la Unirea Transilvaniei cu România a fost sărbătorită într-un cadru festiv în ziua de 2 decembrie 1973, la sediul Parohiei ortodoxe române din Londra. Cu această ocazie, C. Michael Titus a ținut o conferință, urmată de un program artistic. În cuvântul său, conferențiarul a evocat împrejurările istorice în care a avut loc evenimentul sărbătorit, prezentând totodată situația actuală a minorităților naționale din Transilvania, pe care a calificat-o „model de conviețuire a oamenilor de diferite naționalități, născut din internaționalismul şi omenia românilor – oriunde s-ar afla – în jurul patriei de origine şi a pământului strămoşesc".

În ziua de 20 ianuarie 1974 a avut loc, în localul Bisericii române din Londra, aniversarea zilei de 24 Ianuarie. Cu această ocazie a fost prezentat un program cultural-patriotic susținut de corul „Clubului Românesc", recitări, cântece închinate actului Unirii de la 1859 etc. Cuvântarea evocatoare a fost ținută de emigrantul Herbay Radu, care a scos în evidență capacitatea de luptă şi tenacitatea poporului român în făurirea statului unitar național.

La ambele manifestări au participat peste 60 de emigranți români.

După cum se poate constata, o parte din activitatea clubului se realizează în colaborare cu Parohia română din Londra, împreună cu care se scoate şi o publicație comună intitulată „Altarul". Comitetul de conducere şi-a propus să transforme treptat „Altarul" într-un mijloc de popularizare a culturii, istoriei şi realizărilor R.S. România.

Comitetul de redacție al buletinului de ştiri „Altarul" este format din: dr. C. Michael Titus, Stoe Mircea, Mann Anca, Claphan Ingrid şi Nicolae Mihăiță. Editorul buletinului este preotul Gafton Lucian.

2. Parohia Ortodoxă Română „Sf. Gheorghe" din Londra

După cel de-al doilea război mondial, Consiliul Britanic al bisericilor a pus la dispoziția românilor ortodocşi din Londra şi împrejurimi o capelă şi fonduri băneşti. Până în anul 1955 preot la această capelă a fost emigrantul Gâldău Florian, element cu activitate ostilă R.S. România.

Problema înființării unei parohii ortodoxe române la Londra, sub jurisdicția Patriarhiei române, este pusă pentru prima dată în 1962, când patriarhul Justinian a trimis o delegație în Anglia, în frunte cu pr. prof. Popescu Vintilă. Acesta obține de la autoritățile bisericii anglicane asigurarea unui locaş de cult în Londra.

Ca o reacție la contactele Patriarhiei din Bucureşti cu ortodocşii români din Londra, episcopul Viorel Trifa din America, însoțit de un preot de la Paris, a venit în 1963 la Londra şi a solicitat locaş de cult sub jurisdicția lui, dar Biserica Angliei n-a acceptat.

La 7 noiembrie 1963, arhiepiscopul Ramsey a pus la dispoziția parohiei române – pentru a ține slujbe –, Biserica anglicană „Sf. Dunstan în the West", situată în Fleet

Street, Londra, şi două camere adiacente pentru întâlniri parohiale, recepţii şi repetiţii de cor.

În ziua de 1 decembrie 1964, pr. prof. Popescu Vintilă, de la Institutul Teologic din Bucureşti, a fost numit preot la Parohia română „Sf. Gheorghe“ din Londra şi a funcţionat în această calitate până la 1 august 1969, când a fost înlocuit cu preotul actual Gafton Lucian. Postul de cântăreţ este ocupat de doctorandul în teologie Mihăiţă Nicolae.

Comitetul parohial este format din 15 membri, dintre care menţionăm:

– preşedinte: Călinescu Barbu
– vicepreşedinte: Tiplic Valer
– epitropi parohiali: Bogdănescu Aurel şi Tambakis Haralambie.

Membrii comitetului parohial se deplasează la diferite biserici, parohii, mănăstiri şi colegii anglicane pentru discuţii, prezentări de filme, audiţii muzicale şi popularizarea realităţilor româneşti.

Parohia română, împreună cu „Clubul Românesc“, iniţiază acţiuni cu caracter educativ-patriotic, pregătesc şi susţin programe artistice cu ocazia unor sărbători. De asemenea, Parohia română reprezintă Biserica Ortodoxă Română pe lângă Arhiepiscopul de Canterbury ori de câte ori este nevoie să participe la diferite întâlniri sau conferinţe teologice interconfesionale.

3. Asociaţia Culturală a Românilor din Anglia (A.C.A.R.D.A.)

A fost creată la 15 mai 1965, la iniţiativa emigrantului român Raţiu Iancu. Cuprinde cca 50 de membri şi are sediul la adresa: Londra, W1 Wimpole Street 9.

Pentru a putea atrage cât mai mulţi emigranţi români la această organizaţia, Raţiu Iancu şi adepţii lui au introdus în statutul Asociaţiei şi unele principii care să fie în concordanţă cu tendinţa de apropiere şi stabilire de contacte cu ţara, manifestată de românii din Anglia.

Astfel, şi-au trecut în statut principii ca:

– promovarea şi apărarea tradiţiilor şi intereselor permanente româneşti;

– organizarea de contacte cu românii care vin în Anglia pe timp limitat, în cadrul unor delegaţii economice, culturale, religioase etc.;

– apărarea culturii, civilizaţiei, religiei şi structurii etnice româneşti;

– sprijinirea şi lărgirea legăturilor culturale şi comerciale ale României cu Anglia;

– lupta pentru afirmarea aspiraţiilor de independenţă şi suveranitate ale poporului român.

Activitatea concretă desfăşurată de „A.C.A.R.D.A.“ constă în: întocmirea de memorii adresate autorităţilor laice şi religioase engleze, aniversarea unor date istorice

(24 Ianuarie, 10 Mai, 1 Decembrie), când se dau interpretări dușmănoase unor acte de politică internă și externă ale statului nostru, determinarea unor cetățeni români, aflați temporar în Anglia, să rămână în această țară etc.

De asemenea, prin fițuica „Presa liberă română“ (editată la Londra de Rațiu Iancu), Asociația promovează idei ostile R.S. România.

Comitetul de conducere al „A.C.A.R.D.A.“ este format din:

– președinte:	Rațiu Iancu
– vicepreședinte:	Iliescu Ecaterina
– secretar:	Georgescu Horia
– membri:	Bloch Lionel
	Crăciunaș Silviu
	Buzdugan Dumitrie
	Cocoș Florea.

În ultimii ani, în cadrul Comitetului de conducere au apărut divergențe. Astfel, în octombrie 1972 Pascu Alexandru, fost membru în conducerea „A.C.A.R.D.A.“ și secretar de redacție al publicației „Presa liberă română“, l-a părăsit pe Rațiu Iancu și organizația sa din cauza unor interese materiale opuse.

În prezent numărul membrilor acestei organizații este în continuă scădere, ceea ce a dus la restrângerea activității ei. O parte din foștii membri ai „A.C.A.R.D.A.“ activează în prezent la „Clubul Românesc“.

4. Secția română a postului de radio „B.B.C.“ (British Broadcasting Corporation)

A luat ființă în septembrie 1939, în urma hotărârii guvernului britanic de a extinde emisiunile atât pentru țările temporar ocupate de hitlerişti, cât şi pentru alte țări.

Primii funcționari (colaboratori, crainici etc.) au fost recrutați din rândul studenților români ce studiau în acea perioadă în Anglia. Până în anul 1944, Secția română a acestui post de radio a desfăşurat o vastă propagandă antihitleristă.

Din anul 1945 această secție a început să fie încadrată cu o serie de fugari români, fiind astfel transformată în instrument de calomniere a regimului din țara noastră.

Secția română a B.B.C. face parte din „Serviciul pentru Europa de Est“, care la rândul său intră în componența „Diviziei Serviciilor pentru Europa Centrală și de Est“.

În cadrul secțiilor (serviciilor) externe lucrează persoane cunoscătoare a limbii țărilor cărora le este adresată emisiunea, care de obicei sunt originare din aceste țări. Fiecare secție are redactori şi traducători care pregătesc buletinele pentru emisiune, adaptând materialele primite de la centru – Serviciul extern pentru emisiunile de buletin.

În prezent, secția română este încadrată cu următorul personal: Campbel George, șeful secției, Galea Clarance, adjunct al șefului de secție, Bogdănescu Aurel, Roiu Anca, Baranga Hary, Stoe Mircea, Balica Gheorghe și alții.

De subliniat că în atitudinea actuală a B.B.C. față de R.S. România se observă o schimbare. Dacă în anii precedenți postul desfășura o propagandă vădit dușmănoasă la adresa țării noastre, în ultima perioadă de timp a adoptat o poziție mai moderată, ca urmare a dispozițiilor primite de la organele engleze.

S-a observat, de asemenea, o diversificare a emisiunilor. Au apărut astfel, emisiuni cu caracter cultural, sportiv, tehnico-științific, program de muzică de jazz, cronici medicale etc., care ocupă un spațiu tot mai mare al timpului afectat emisiunilor cu caracter politic. Tot în cadrul emisiunilor pentru R.S. România se transmit știri și evenimente interne din Anglia.

5. Grupul European de Legătură (The European Laison Group)

A fost constituit la 19 ianuarie 1971, la inițiativa emigranților reacționari proveniți din țările socialiste. Grupul cuprinde reprezentanții „organizațiilor naționale" ale emigrației din Albania, Cehoslovacia, Letonia, Ucraina, Estonia, Iugoslavia, Bulgaria, Grecia, Polonia, Bielorusia, Ungaria și România.

Emigrația română este reprezentată de Rațiu Iancu.

La ședința de constituire a „Grupului European de Legătură" a fost adoptată o „declarație de principii și credință", care printre altele cuprinde următoarele:

– „reprezentanții politici ai exilului din cele 12 națiuni europene au drept obligație morală să acționeze ca purtători liberi de cuvânt ai popoarelor reduse la tăcere din țările est-europene";

– scopul urmărit este de a instaura demnitatea și libertatea individuală, autodeterminarea națională, independența și dobândirea de drepturi egale a tuturor minorităților;

– sprijinirea emigranților din țările membre ale Grupului.

„Grupul European de Legătură" întreține relații și colaborează cu „Adunarea Națiunilor Europene Captive" și cu alte organizații reacționare ale emigrației.

Printre activitățile mai importante ale acestei organizații menționăm: întocmirea la 1 ianuarie 1972, a unui memorandum privind securitatea europeană, care a fost difuzat primului-ministru britanic, unor membri ai Camerei Comunelor și Camerei Lorzilor; organizarea, la 25 iunie 1973, a „săptămânii națiunilor captive". Cu această ocazie s-au prezentat două memorii (unul la cabinetul primului-ministru, iar altul la Foreign Office), prin care se atrăgea atenția oficialităților engleze asupra așa-ziselor națiuni captive și a necesității întreprinderii „unor măsuri menite să ducă la eliberarea popoarelor din țările respective"; organizarea unei demonstrații la care au luat parte cca 300 de persoane care cereau „libertate pentru națiuni".

Grupul organizează spectacole de muzică şi dansuri populare din ţările est-europene, destinate strângerii de fonduri.

Sediul Grupului este la adresa: Londra, 188 Cromwell Road, şi are ca secretar general pe dr. Ramsvili.

6. Evanghelismul Subteran („Underground Evanghelism“)

Are sediul la adresa: 16 Morden Road, London S.W. 193 B 7, desfăşoară propagandă religioasă, anticomunistă, folosind însemnate fonduri materiale şi resurse umane. Astfel, există un numeros personal în diferite ţări care selectează, traduce, tipăreşte şi introduce literatură religioasă şi de propagandă în ţările socialiste.

În anul 1973 s-au tipărit în mai multe limbi 2,5 milioane exemplare de astfel de cărţi, broşuri, manifeste etc., care au fost difuzate în ţările socialiste.

De asemenea, „Evanghelismul Subteran“ traduce şi tipăreşte rapoarte şi lucrări primite – pe căi ilegale – de la diverşi „credincioşi şi persecutaţi din ţările comuniste“. În acest sens a fost tipărită o carte scrisă de un „credincios“ din U.R.S.S., pe nume Serghei Kourdakov. Din R.S. România au primit şi prelucrat două scrisori cu caracter duşmănos, referitoare la situaţia religiei şi a bisericii din ţara noastră în general. Una din aceste scrisori, pretinsă a fi redactată în numele „comitetului de ajutorare a celor persecutaţi şi de informare a opiniei publice mondiale“, se adresează bisericilor creştine din întreaga lume, iar cealaltă se intitulează „scrisoare deschisă, România 1971“ şi este destinată secretarului general al O.N.U.

Această organizaţie tipăreşte şi răspândeşte literatură de propagandă religioasă şi pentru Occident, prin care atrage atenţia asupra „persecuţiilor din ţările comuniste“.

Organizează emisiuni de radio cu conţinut religios-propagandistic în toate limbile şi către toate ţările socialiste. În 1973 s-au efectuat 2.656 de astfel de emisiuni, fiecare a câte un sfert de oră, cheltuindu-se suma de 150.000 lire sterline. Emisiunile se fac din Portugalia, cea adresată „credincioşilor“ din România având loc duminica dimineaţă.

O altă cale de transmitere a materialelor întocmite o reprezintă poşta internaţională. Din raportul prezentat de D. Smith (directorul pentru operaţiunile continentale) la şedinţa anuală din 10 noiembrie 1973 a rezultat că în prezent organizaţia are peste 500.000 de adrese prelucrate în computere, la care se trimit biblii, literatură religioasă etc.

Organizaţia acordă o atenţie deosebită delegaţiilor ansamblurilor artistice, echipajelor unor nave – unde se găsesc „persoane de încredere“ – pentru introducerea unor astfel de materiale.

„Evanghelismul Subteran“ este preocupat şi de asigurarea unui „fond de ajutorare a bisericilor şi cultelor ilegale“, a conducătorilor acestora şi a familiilor celor

„persecutați“. În acest scop se folosesc forme și metode legale. Organizațiile comerciale trimit cadouri, inclusiv automobile, ajutoare bănești etc.

În ce privește țara noastră, o activitate susținută desfășoară teologii Hunter și David Hatwai, care vizitează R.S. România, unde aduc o cantitate însemnată de biblii și scot o serie de materiale.

Fondurile acestei organizații provin în special din colete publice. Numai cu ocazia ședinței anuale din 1973 au fost strânse fonduri de mii de lire sterline.

Președinte și fondator al „Evanghelismului Subteran“ este preotul L.J. Bass.

Există semnalări că Richard Wurmbrand organizează acțiuni ostile țării noastre și prin intermediul organizației menționate.

7. Organizații iredentiste maghiare

În Anglia sunt cunoscute următoarele organizații iredentiste maghiare:

– „**Mișcarea pentru independența Transilvaniei**“, condusă de un comitet format din: Ernest Kiraly, fost general hitlerist, Pal Ignatus, ziarist, Ana Khethly, fost ministru în guvernul Nagy Imre, Marfi Mantuanc Judith, contesa Listowel, ziaristă. Aceştia, datorită poziției lor sociale de frunte, cât și influenței pe care o au în cercurile politice engleze, reușesc să inițieze acțiuni iredentiste de instigare în problema Transilvaniei. Astfel a procedat contesa Listowel, care, după o vizită în România (la rudele din Tg. Mureș și Cluj), a publicat mai multe articole tendențioase și a prezentat un material la postul de radio B.B.C., intitulat „Cazul unei minorități“.

– „**Asociația profesorilor și oamenilor de știință englezi de origine maghiară**“, condusă de Nicholas Kaldor, consilier al fostului premier englez Harold Wilson.

– „**Prietenii Transilvaniei**“

– „**Comitetul pentru Transilvania**“

Dintre publicațiile organizațiilor emigrației maghiare din Anglia menționăm: „From Hungary“ (Știri din Ungaria) și ediția în limba engleză a ziarului „Nemzetör“ – „Hungarian Guardian“.

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 4, vol. 1, f. 14–26.

159

1975 martie 17. Hotărârea de deschidere a dosarului de obiectiv „Melița“ privind postul de radio „Europa Liberă“

Indicativul F-117 Nr. 30782/I

Se aprobă,
[indescifrabil]

Hotărâre
de deschidere-închidere

Având în vedere existența în cadrul acestui compartiment a unor materiale privind postul de radio „Europa Liberă“ din „Ograda“, precum și necesitatea păstrării lor în scopul exploatării, am hotărât deschiderea dosarului de obiectiv sub numele conspirativ „Melița“*.

Întocmit de:
Lt. col. [indescifrabil]

Data 17 martie 1975.

[*Rezoluție*:]

Dosarul vechi dat la „RO“. Avea nr. 12.047.

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 34, vol. 1, f. 11.

* Din anul 1981 a devenit „ETERUL“. Prin ordinul Ministerului de Interne, D.S.S.–C.I.D. nr. 1/00721060 din 09.05.1981 la Direcția I și inspectorate se înființează dosarul de problemă „Persoane care întrețin legături cu posturi de radio străine (ETERUL)“, iar la celelalte unități informative centrale și compartimentele lor corespondente din inspectorate se organizează, în cadrul dosarului de obiectiv–problemă, câte un capitol separat privind problema respectivă. (A.C.N.S.A.S., fond documentar, dosar nr. 21, vol. 42, f. 3). Dosarul de obiectiv „Eterul“ a fost închis în iulie 1991 (A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 34, vol. 3, f. 183).

160

1976 aprilie 14. Plan de măsuri în acțiunea „Construcția“ (verificarea şi asigurarea contrainformativă a cetățenilor români trimişi la muncă în străinătate)

Ministerul de Interne
Nr. 0063060 din 14 aprilie 1976

Strict secret

Se aprobă
Nicolae Doicaru

Plan de măsuri
în acțiunea „Construcția“[1]

Ca urmare a extinderii şi diversificării relațiilor economice externe ale R.S. România, întreprinderile de comerț exterior ARCOM, INDUSTRIALEXPORT, ROMPETROL, CONTRANSIMEX, ROMENERGO, ROMAGRIMEX şi GEOMIN contractează cu partenerii din străinătate lucrări de construcții-montaj, obiective social-culturale, prestări de servicii, asistență tehnică, exploatări miniere şi petrolifere etc.

Pentru executarea unor asemenea lucrări au fost deschise şantiere în mai multe țări, unde în prezent lucrează peste 15.000 de muncitori, tehnicieni şi ingineri, iar în viitor numărul acestora va continua să crească.

Pentru asigurarea creşterii continue a calității muncii de apărare a intereselor țării noastre şi a grupurilor de cetățeni români trimişi să lucreze în străinătate, ca urmare a acordurilor încheiate de R.S. România pe linia cooperării economice internaționale cu alte state, în conformitate cu prevederile ordinului nr. 000235/1973, se vor lua următoarele măsuri:

1. Verificarea persoanelor propuse să lucreze pe şantierele din străinătate

a. Unitatea militară 0920/F, împreună cu U.M. 0625/C.P., U.M. 0617 şi U.M. 0200 – conform atribuțiilor ce le sunt încredințate – răspund de executarea măsurilor de securitate necesare prevenirii trimiterii la lucru pe şantierele din străinătate a persoanelor cu situații şi comportări necorespunzătoare, ca: rude în străinătate, intenții de evaziune, legături neoficiale cu diverşi străini, antecedente politice aflate în curs de cercetare penală, sectanți, descompuse moral, situații familiale deosebite etc.

[1] Planul a fost abrogat prin ordinul nr. D/012106 din 1 octombrie 1980 (A.C.N.S.A.S., fond documentar, dosar nr. 125, vol. 12, f. 45).

b. Verificarea complexă a celor propuşi a fi trimişi să lucreze în străinătate o vor executa acele unităţi de securitate, centrale şi teritoriale, ce au în răspundere informativă obiectivele în care lucrează persoanele respective, avizele pozitive privind plecarea lor urmând a fi date după ce materialele administrate în timpul verificărilor vor fi analizate împreună cu U.M. 0920/F.

– Pentru asigurarea timpului necesar verificărilor, unităţile respective vor lua măsuri de cunoaştere a celor desemnaţi a fi trimişi la lucru în străinătate din momentul nominalizării lor de către întreprinderile sau instituţiile care i-au selecţionat.

– În acele cazuri în care din primele verificări se constată că printre persoanele selecţionate a fi trimise să lucreze în străinătate figurează elemente cu situaţii evident necorespunzătoare, prin conducerea întreprinderilor în care lucrează cei în cauză se vor lua măsuri de înlocuire a lor.

c. După obţinerea aprobării de plecare în străinătate, toate materialele de verificare şi de cunoaştere a persoanelor propuse a lucra în exterior vor fi trimise la U.M. 0920/F-400 în termen de 10 zile.

La înapoierea definitivă în ţară a celor în cauză, materialele vor fi restituite unităţilor interesate.

d. U.M. 0920/F va continua în străinătate procesul verificării activităţii şi comportării cetăţenilor români trimişi să lucreze pe şantierele din exterior şi, în raport de constatări, va lua măsuri corespunzătoare.

2. Asigurarea contrainformativă a grupurilor de cetăţeni români care sunt detaşaţi pe şantierele din străinătate.

a. Unităţii militare 0920/F îi revine obligaţia de a asigura cunoaşterea din timp a perspectivei deschiderii noilor şantiere de construcţii în străinătate şi de a coordona, împreună cu U.M. 0625 C.P. şi U.M. 0617, executarea măsurilor ce se impun a fi luate în ţară pentru organizarea muncii contrainformative pe şantierele respective.

b. În raport de volumul, valoarea şi dificultăţile lucrărilor, de numărul şi componenţa grupurilor de cetăţeni români ce urmează a le executa, ţinând seama de amploarea şi dispersarea grupurilor de lucru şi de situaţia operativă din spaţiul respectiv, U.M. 0920/F va stabili necesarul de reţea informativă pe fiecare şantier şi, împreună cu U.M. 0625/C.P., U.M. 0617 şi inspectoratele teritoriale, va lua măsuri de asigurare a acesteia.

c. Necesarul de informatori, colaboratori şi rezidenţi ce va fi stabilit de către U.M. 0920/F va fi asigurat în primul rând prin introducerea în grupurile de constructori români desemnate a lucra în străinătate a unor persoane capabile, verificate şi cu experienţă îndelungată în munca informativă din reţeaua existentă.

d. În acelaşi timp, unităţile de securitate centrale şi teritoriale care au în răspundere informativă obiectivele ce trimit angajaţi la lucru pe şantierele din exterior, în strânsă conlucrare cu U.M. 0920/F, vor verifica, studia şi atrage la colaborare informatori, rezidenţi şi colaboratori capabili să asigure din punct de vedere contrainformativ grupurile ce urmează a fi detaşate în străinătate.

e. Prin grija U.M. 0920/F şi a unităţilor interne centrale şi teritoriale pe raza lor de competenţă, în cadrul grupurilor compacte de constructori români care urmează a fi trimise pe şantierele din străinătate, se vor forma rezidenţe care vor fi puse în poziţie de lucru încă din ţară, urmând ca în străinătate să-şi continue activitatea sub îndrumarea U.M. 0920/F.

f. Până la plecarea în străinătate, reţeaua informativă recrutată pe această linie va fi folosită în rezolvarea sarcinilor de securitate în obiectivele unde îşi desfăşoară activitatea, acordându-se o atenţie deosebită verificării, educării şi instruirii ei în problemele muncii specifice.

g. Cu cel puţin 30 de zile înaintea plecării în străinătate, fiecare rezident, informator şi colaborator va fi preluat de la unităţile centrale şi teritoriale în legătură nemijlocită de către U.M. 0920/F-400, în vederea continuării pregătirii lor pe linia activităţii ce urmează să o desfăşoare în exterior.

h. Unităţile centrale şi teritoriale ale Ministerului de Interne sunt obligate să anunţe şi să predea din timp în legătura U.M. 0920/F şi pe acei informatori, colaboratori şi rezidenţi care sunt selecţionaţi şi trimişi în mod izolat, pe timp ce depăşeşte 60 zile, să lucreze pe şantierele din străinătate.

i. Reţeaua informativă care se întoarce definitiv în ţară după terminarea misiunii va fi predată de către U.M. 0920/F unităţilor care răspund de obiectivele de unde provine, împreună cu o apreciere a activităţii şi comportării pe care a avut-o în perioada cât s-a aflat în străinătate.

3. Pregătirea contrainformativă a cetăţenilor români care urmează să lucreze pe şantierele din străinătate

a. În vederea preîntâmpinării eventualelor comportări necorespunzătoare a cetăţenilor români trimişi la lucru în exterior, unităţile centrale şi teritoriale ale Ministerului de Interne vor asigura instruirea contrainformativă – individuală sau în grup – a acestora, în care sens vor pune la dispoziţia organizaţiilor socialiste respective materiale documentare conform prevederilor Legii nr. 23/1971, iar de la caz la caz vor participa direct la instruire şi ofiţerii care răspund de obiective.

b. În timpul concediilor sau chemărilor temporare în ţară a persoanelor semnalate în exterior cu activitate suspectă, U.M. 0920/F va iniţia şi împreună cu unităţile centrale şi teritoriale va executa măsuri de verificare şi clarificare a cazurilor respective.

4. Schimbul de informaţii

a. Materialele informative obţinute de către U.M. 0920/F privind comportarea necorespunzătoare a angajaţilor care lucrează în exterior şi a delegaţilor trimişi temporar în străinătate vor fi comunicate spre exploatare unităţilor care răspund de obiectivele unde aceştia îşi desfăşoară activitatea după înapoierea lor în ţară.

b. U.M. 0920/F va transmite, de asemenea, operativ unităților interne centrale și teritoriale acele informații obținute în străinătate ce se referă la persoane și fapte de natură să intereseze securitatea statului și care trebuie verificate și elucidate în țară.

c. În cazurile deosebite în care se impun măsuri comune de verificare și documentare în țară și străinătate a activității suspecte de sabotaj sau de subminare a economiei naționale a unor persoane, U.M. 0920/F împreună cu unitățile interne interesate vor întocmi planuri de cooperare ce vor fi prezentate spre aprobare conducerii Ministerului de Interne, iar acțiunile informative vor fi continuate până la finalizare și tragerea la răspundere penală a celor vinovați.

d. În baza informațiilor obținute cu privire la aspecte deosebite din activitatea șantierelor și a angajaților acestora din exterior, U.M. 0920/F va întocmi informări pentru conducerea Ministerului de Interne și instituțiile centrale interesate.

e. Pentru realizarea prevederilor prezentului plan, U.M. 0617, U.M. 0625/C.P. și U.M. 0920/F vor coopera cu celelalte unități informativ-operative și tehnico-operative din Ministerul de Interne, în scopul îndeplinirii în cât mai bune condiții a sarcinilor prevăzute.

*
* *

Unitățile centrale 0625/C.P., 0617, 0920/F și inspectoratele Ministerului de Interne, procedând în spiritul ordinului nr. 000235/1973 al tovarășului ministru, vor organiza și executa măsurile din prezentul plan, astfel încât să asigure prevenirea oricăror fapte menite să afecteze derularea normală a acordurilor și contractelor încheiate de R.S. România cu alte state pe linia cooperării economice internaționale, precum și contracararea acțiunilor întreprinse de serviciile de spionaj și contraspionaj străine împotriva cetățenilor români trimiși să lucreze în străinătate.

În procesul muncii, unitățile Ministerului de Interne care concură la realizarea planului se vor informa reciproc asupra aspectelor de interes comun rezultate și se vor pune de acord asupra măsurilor impuse de situația operativă dată.

Semestrial și ori de câte ori este nevoie, U.M. 0920/F, 0625/C.P. și 0617 vor analiza situația operativă existentă în acțiunea „Construcția" și vor raporta conducerii Ministerului de Interne concluziile ce se desprind și măsurile întreprinse pentru continua îmbunătățire a muncii.

Vechiul plan de măsuri în acțiunea „Construcția", cu nr. 13/0090040 din 25 mai 1973, se anulează.

Șeful U.M. 0920/F	Șeful U.M. 0617	Șeful U.M. 0625
General-maior	General-maior	General-maior
Bolânu Gheorghe	Macri Emil	Moga Gheorghe

A.C.N.S.A.S., fond documentar, dosar nr. 125, vol. 12, f. 55–58.

161

1976 iulie 1. Hotărâre a Consiliului de conducere al Ministerului de Interne referitoare la îmbunătățirea muncii informativ-operative în mediul rural

Ministerul de Interne
Direcția secretariat-juridică
Nr. 0090362 din 1 iulie 1976

Strict secret

Aprob
Teodor Coman

Hotărâre
a Consiliului de conducere al Ministerului de Interne din 22 iunie 1976 privind îmbunătățirea muncii informativ-operative în mediul rural[1]

Consiliul de conducere al Ministerului de Interne, analizând în şedința din 22 iunie 1976 propunerile privind îmbunătățirea muncii informativ-operative în mediul rural a hotărât următoarele:

I. Cu privire la organizarea şi îndrumarea muncii informativ-operative la posturile de miliție.

1. Şefii inspectoratelor județene ale Ministerului de Interne răspund de organizarea şi desfăşurarea muncii informativ-operative, de securitate şi miliție, în mediul rural, conform ordinelor în vigoare.

2. Supravegherea informativă de securitate în mediul rural se execută de către ofițerii şi subofițerii posturilor de miliție, cu excepția obiectivelor şi locurilor a căror asigurare informativ-operativă se realizează nemijlocit de către ofițeri ai serviciilor informativ-operative de securitate ale inspectoratelor.

3. Îndrumarea şi sprijinirea cadrelor de la posturile de miliție, în buna organizare şi desfăşurare a supravegherii informative de securitate, se asigură de către serviciile de informații interne ale inspectoratelor prin ofițeri anume desemnați. Aceştia, pe lângă îndrumarea activității de supraveghere informativă vor lucra dosare de urmărire informativă şi vor avea informatori în legătură personală pe raza comunelor respective.

[1] Hotărârea a fost abrogată prin ordinul nr. D/0017957 din 22 august 1981 (A.C.N.S.A.S., fond documentar, dosar nr. 125, vol. 12, f. 59).

Ofițerii desemnați pot fi degrevați de alte sarcini în cadrul serviciilor, numai dacă prin aceasta nu se afectează cuprinderea calitativă, la nivelul întregului județ, a tuturor problemelor de informații interne.

Răspund: șefii inspectoratelor județene
șefii securităților județene

4. Sprijinul și îndrumarea de specialitate la posturi, pe linie de miliție, se asigură prin ofițeri anume desemnați ai serviciilor de pază, ordine și miliție rurală, care vor avea informatori în legătură nemijlocită în comunele date în răspundere, vor lucra dosare de verificare și de urmărire informativă pe linie de miliție și vor contribui la buna desfășurare a supravegherii informative de securitate.

Răspund: șefii inspectoratelor județene
șefii miliților județene

5. Ofițerii de securitate și miliție desemnați a asigura îndrumarea și sprijinul de specialitate la posturi vor desfășura această activitate în mod coordonat și diferențiat în raport de situația operativă, capacitatea șefilor de posturi în organizarea și conducerea muncii, astfel încât fiecare post de miliție să fie cuprins cel puțin o dată pe lună. Vor acționa în comun pentru îmbunătățirea potențialului informativ, analizarea rețelei informative, efectuarea unor controale și studii, asigurarea ordinii și disciplinei, aprecierea activității și comportării cadrelor de la posturi, în care scop vor ține o legătură permanentă, informându-se și sprijinindu-se reciproc în toate problemele de interes comun.

Răspund: șefii securităților județene
șefii miliților județene

6. Serviciile informativ-operative de securitate și de miliție din cadrul inspectoratelor, exercitându-și atribuțiile specifice pe raza întregului județ, vor sprijini concret atât ofițerii cu sarcini permanente în mediul rural, cât și posturile de miliție în rezolvarea problemelor și a cazurilor pe profilul lor de muncă. În raport de situația operativă de profil, ofițerii acestor servicii vor avea în legătură nemijlocită informatori în anumite localități, obiective, locuri și medii și vor lucra dosare de urmărire informativă

Răspund: șefii inspectoratelor județene
șefii securităților județene
șefii miliților județene

7. Ofițerii și subofițerii posturilor de miliție vor avea în legătură o rețea informativă unică, cu posibilități de informare atât pe linie de securitate, cât și pe linie de miliție.

Numărul informatorilor necesari fiecărui post de miliție se stabilește anual de către ofițerii de securitate și de miliție care îndrumă munca în mediul rural și se aprobă de către șefii serviciilor de informații interne și celor de pază, ordine și miliție rurală, care aprobă și propunerile de recrutare și înregistrare a informatorilor făcute de posturi, cu acordul ofițerilor sus-menționați.

8. Conducerea inspectoratelor va asigura ca planurile de căutare a informațiilor să cuprindă problemele specifice mediului rural. De asemenea, va lua măsuri pentru consolidarea potențialului informativ prin noi recrutări, inclusiv în mediile obiectivelor militare, în zona de frontieră și în sectoarele de sănătate, învățământ, cultură, care – în prezent – nu sunt asigurate corespunzător. Se va acționa pentru îmbunătățirea verificării, instruirii, educării și lărgirii posibilităților de informare a rețelei, în scopul cuprinderii tuturor problemelor ce interesează aparatul Ministerului de Interne. Totodată, se vor asigura verificarea și exploatarea în mod operativ și calificat a informațiilor ce se obțin.

II. În legătură cu activitatea de control la posturile de miliție

9. Controalele de fond executate de inspectorate la posturile de miliție vor fi efectuate de comisii mixte (ofițeri de securitate și miliție) sub îndrumarea nemijlocită a cadrelor din conducerea inspectoratelor ori a serviciilor de informații interne sau celor de pază, ordine și miliție rurală. Acestea se vor desfășura pe bază de grafic (anexă la planul de muncă al conducerii inspectoratelor), în care se prevăd și activitățile de îndrumare și sprijin din partea formațiunilor de specialitate, pentru a se evita deplasarea la posturi, în acelaşi timp sau la intervale prea scurte, a mai multor cadre de la județ. Prin controale de fond vor fi cuprinse, cel puțin o dată pe an, toate posturile de miliție.

Răspund: șefii inspectoratelor județene

10. Periodic, conform planului de muncă și evoluției situației operative, șefii inspectoratelor vor organiza şi conduce nemijlocit analize cu privire la modul în care posturile și serviciile informativ-operative ale inspectoratelor îndeplinesc sarcinile de securitate şi miliție în mediul rural.

Anual, conducerea inspectoratelor va face bilanțul întregii activități a posturilor de miliție, cu participarea șefilor de post și a ofițerilor de miliție și securitate cu atribuții în mediul rural.

Răspund: șefii inspectoratelor județene

11. Unitățile și formațiunile centrale de securitate și miliție, în exercitarea atribuțiilor de control și îndrumare în teritoriu, vor asigura cuprinderea întregii activități de profil la inspectorate, inclusiv cea desfășurată în mediul rural.

Direcția de informații interne și Direcția pază, ordine şi miliție rurală vor efectua în comun controale, analize și studii asupra activității informativ-operative în mediul rural și vor raporta conducerii ministerului concluziile și măsurile pentru îmbunătățirea muncii.

Răspund: Inspectoratul General al Miliției
șefii unităților centrale de profil

III. Referitor la unele probleme pe linie de cadre și învățământ

12. Vor fi completate cele 12 funcții vacante din serviciile pază, ordine și miliție rurală ale inspectoratelor precum și cele 251 de la posturile de miliție.

Se vor lua măsuri care să prevină pe viitor folosirea cadrelor de miliție prevăzute pentru munca la posturi în rezolvarea altor sarcini decât cele ce le revin potrivit funcțiilor ce ocupă în statul de organizare.

Răspund: Inspectoratul General al Miliției
șefii inspectoratelor județene
Termen: 30 septembrie 1976

13. Vor fi luate măsuri pentru îmbunătățirea organizării și conținutului activităților de pregătire profesională a cadrelor de la posturi, a celor din serviciile pază, ordine și miliție rurală, precum și a ofițerilor de securitate cu atribuții de îndrumare și sprijin în mediul rural. Aceste activități vor cuprinde – de fiecare dată – teme de securitate și respectiv de miliție și vor fi conduse nemijlocit de cadre din conducerea inspectoratelor, care vor asigura instruirea unitară și temeinică în problemele pe care le ridică munca informativ-operativă în mediul rural.

Răspund: șefii inspectoratelor județene
șefii securităților județene
șefii milițiilor județene

14. Se vor asigura condițiile necesare pentru ca toți subofițerii cu posibilități să-și completeze studiile liceale, astfel încât să se poată executa întocmai sarcina prevăzută în Programul de măsuri privind perfecționarea activității miliției, ca până în anul 1980 aceștia să absolve cel puțin prima treaptă a liceului.

Răspund: șefii inspectoratelor județene
șefii milițiilor județene

15. În întreaga activitate de educație și de perfecționare a pregătirii cadrelor de la posturi se va urmări sistematic sporirea răspunderii acestora pentru exercitarea ireproșabilă a atribuțiilor, adoptarea unei conduite exemplare în orice împrejurare. Factorii de conducere vor acționa cu exigență pentru cunoașterea temeinică a subordonaților în activitatea profesională, viața de familie și în societate, în vederea prevenirii abaterilor, întăririi ordinii și disciplinei.

Răspund: șefii inspectoratelor județene
șefii securităților județene
șefii milițiilor județene

16. Se vor îmbunătăți planurile de învățământ ale școlilor de ofițeri și subofițeri de miliție, asigurându-se sporirea numărului de ore afectate și a temelor referitoare la activitatea informativ-operativă pe linie de miliție și securitate în mediul rural.

Răspund: Inspectoratul General al Miliției
Direcția cadre și învățământ
Conducerea școlilor militare de ofițeri și subofițeri
Termen: 1 septembrie 1976

17. În buletinele periodice ce se editează pe linie de securitate și de miliție se vor publica cu regularitate materiale privind munca informativă în mediul rural, întocmite de cadrele din conducerea unităților centrale și inspectoratelor.

IV. Cu privire la unele reglementări specifice

18. Îmbunătățirile privind organizarea și desfășurarea muncii informativ-operative în mediul rural vor fi avute în vedere la definitivarea regulamentelor de organizare și funcționare ale Inspectoratului General al Miliției, Direcției de informații interne și ale inspectoratelor, precum și la elaborarea măsurilor de îmbunătățire a evidențelor operative.

Răspund: Inspectoratul General al Miliției
Direcția de informații interne
Corpul de control al ministrului
Centrul de informatică și documentare
Șefii inspectoratelor județene

19. Formațiunile din Inspectoratul General al Miliției vor prezenta propuneri pentru perfecționarea și simplificarea tuturor evidențelor ce se țin la posturi pe linie de miliție.

Unitățile centrale de specialitate vor stabili datele și evidențele de securitate și miliție ce trebuie să fie cuprinse în dosarul de comună.

Răspund: Inspectoratul General al Miliției
Direcția de informații interne
Centrul de informatică și documentare
Termen: 31 decembrie 1976

20. Vor fi retrase la inspectorate toate materialele acumulate în decursul timpului la posturile de miliție despre persoanele din cartoteca generală documentară care nu mai prezintă interes operativ.

Răspund: Direcția de informații interne
Șefii securităților județene
Termen: 30 octombrie 1976

21. Inspectoratul General al Miliției și Direcția de informații interne vor asigura în cursul semestrului II/1976 instruirea temeinică a șefilor serviciilor pază, ordine și miliție rurală și ai serviciilor de informații interne în baza concluziilor și măsurilor hotărâte de Biroul executiv al Consiliului de conducere al Ministerului de Interne, privind activitatea informativ-operativă în mediul rural.

22. Ordinul nr. 00130165 din 11 iulie 1972 referitor la organizarea, desfășurarea, îndrumarea și controlul muncii de miliție și de securitate în mediul rural se abrogă.

Șefii de unități vor lua măsuri pentru executarea întocmai a măsurilor de mai sus.

Pentru conformitate:
Pentru șeful direcției
Locțiitor șef direcție
Lt. colonel
Dobre Constantin

A.C.N.S.A.S., fond documentar, dosar nr. 125, dosar nr. 12, f. 79–81.

162

1976 octombrie 29. Notă-raport a Direcției I referitoare la cultul „Penticostali de ziua a șaptea“

Ministerul de Interne
Direcția I
Nr. 140/SGH/00128584 din
29 octombrie 1976

Strict secret

Notă-raport
cuprinzând aspecte din rândul sectei ilegale „Penticostali de ziua a șaptea“

Din datele existente, rezultă că în ultimul timp membrii sectei ilegale „Penticostalii de ziua a șaptea“ și-au intensificat activitatea. Astfel, au organizat un comitet de conducere care a redactat un memoriu, un proiect de statut și o scurtă expunere de principii de credință pe care le-au înaintat la Departamentul Cultelor, în vederea obținerii aprobării de a funcționa legal.

Preceptele sectei expuse în aceste materiale sunt împrumutate de la cultele legale penticostal și adventiști de ziua a șaptea. În practică, ele au un pronunțat caracter antisocial și sub acoperirea practicării circumciziunii – folosită în cadrul cultului mozaic și mahomedan – unele elemente ca: Puiac Ion și Pop Dumitru din jud. Mureș și Grama Ion din municipiul Tg. Jiu, propagă ideea emigrării în Israel, unde pretind că Isus Christos este întruchipat în poporul evreu și a hotărât victoriile în luptele cu arabii.

Prin măsuri informativ-operative, s-a reușit să se creeze unele disensiuni între conducătorii acestei secte, pe tema unor practici și precepte cu caracter antisocial, au fost aplicate sancțiuni contrarevoluționare pe linie de miliție și avertizate unele elemente pentru activitate ostilă sub acoperire cultică, însă cu toate acestea nu a fost neutralizată și anihilată activitatea lor clandestină.

În viitor, se va acționa în sensul adâncirii disensiunilor între conducători și prin rețea, se va exercita o influență asupra membrilor în vederea determinării lor de a renunța la această activitate și a se încadra în cultele legale de la care au plecat.

Față de cele raportate mai sus,

Propunem:

A se aproba informarea Departamentului Cultelor cu aceste aspecte, care urmează să se pronunțe în soluționarea memoriului conducerii sectei ilegale „Penticostali de ziua a șaptea“.

Șeful direcției
General-maior,
Dumitru Borșan

[*Rezoluție*:]

Tov. lt. col. Ștefan

Cuprindeți problema într-o notă, inclusiv alte aspecte din celelalte probleme, pe care să le discutați la Departamentul Cultelor.

Lt. col. [indescifrabil]

A.C.N.S.A.S., fond documentar, dosar nr. 149, vol. 1, f. 14.

163

1977 noiembrie 1. Program de măsuri elaborat de Serviciul 5 din Direcția I privind desfășurarea muncii de securitate în Radioteleviziunea Română

Ministerul de Interne — Strict secret
Direcția I
Nr. 152/TC/VG/00327843 din 1 noiembrie 1977

Program de măsuri
privind desfășurarea muncii de securitate în Radioteleviziunea Română

Analizând stadiul muncii informativ-operative în obiectivele Radioteleviziunii Române și având în vedere importanța, vulnerabilitatea și sensibilitatea lor, apreciem că se impun noi măsuri pe linia îmbunătățirii muncii de securitate, pentru realizarea unei cunoașteri multilaterale a tuturor persoanelor pretabile la acțiuni dușmănoase, cu scopul prevenirii unor fapte de natură să afecteze securitatea statului ori să aducă prejudicii bunei desfășurări a activității instituțiilor.

Întreaga activitate informativă și de cunoaștere se va desfășura pe principiul muncii în obiectiv, având la bază hotărârile de partid și indicațiile secretarului general al P.C.R., din care rezultă sarcini pentru organele de securitate, ordinele conducerii ministerului și actele normative (Legea 23/1971 și H.C.M. 19/1972, precum și H.C.M. nr. 18/1972 etc.), ca și legile și instrucțiunile privind activitatea Radioteleviziunii Române.

Pe această linie se va asigura o supraveghere informativă atotcuprinzătoare. Prin prezența permanentă a ofițerilor în obiectiv și în principalele locuri unde se fac transmisii în direct se va urmări cunoașterea și informarea (prin rețea și direct), iar

de la caz la caz se va acționa nemijlocit și imediat, prin factorii competenți, în vederea prevenirii comiterii unor fapte de natură să afecteze bunul mers al instituției.

Pentru crearea unui climat mai bun de respingere a celor care ar fi pretabili la fapte ori manifestări care afectează interesele statului, se va acționa mai ofensiv, prin cercetarea de către organele noastre a celor care comit asemenea fapte și punerea lor în dezbaterea colectivelor de muncă.

Pentru realizarea celor de mai sus, ne propunem atingerea următoarelor obiective:

I. Îmbunătățirea supravegherii informative exercitată în cadrul obiectivului.

1. Completarea rețelei informative pentru acoperirea tuturor locurilor și mediilor, în care sens vor fi efectuate 69 recrutări, dintre care 61 surse în studiourile centrale (12 recrutări se vor efectua de către ofițerii din problema artă-cultură) și 8 surse la studiourile teritoriale, eșalonat astfel: în trimestrul IV/1977 se vor efectua 24 recrutări (5 în octombrie, 6 în noiembrie și 13 în decembrie); în trimestrul I/1978 se vor efectua 32 de recrutări (11 în ianuarie, 11 în februarie și 10 în martie); iar în luna aprilie și mai 1978 se vor mai efectua 13 recrutări (8 surse și respectiv 5). Conform planificării anexate*.

– Se va extinde metoda stabilirii de relații cu toți factorii de conducere, precum și cu alte persoane care ne pot fi utile pentru informarea și rezolvarea altor sarcini de securitate în obiectiv.

Termen: permanent.

2. Reinstruirea întregii rețele informative cu sarcini precise, în funcție de locul de muncă și problemele de securitate ce se pot ivi, în direcția cunoașterii tuturor factorilor de natură să lezeze interesele statului, cât și acelor stări de lucruri negative care pot afecta buna îndeplinire a sarcinilor complexe ce revin instituției.

Această reinstruire se va face eșalonat, într-un termen de două luni, la majoritatea urmând să participe șeful problemei și șeful serviciului în Capitală și șefii serviciilor 1 la județe.

În activitatea cu rețeaua informativă, vom urmări educarea informatorilor și colaboratorilor pentru transmiterea în timpul cel mai scurt a informațiilor pe care le obțin în urma instruirii făcute și să acționeze direct în situații deosebite pentru a preveni ori remedia situațiile nedorite.

Rețeaua informativă va fi folosită pentru:

a) Mai buna cunoaștere și influențare pozitivă a elementelor cuprinse în evidența dosarelor de obiectiv (evident, aceasta se va realiza diversificat).

b) Asigurarea punctelor vulnerabile.

* Anexele nu există în dosar.

c) Identificarea şi a altor persoane pretabile la acţiuni ostile. Avem în vedere şi persoanele cunoscute cu nemulţumiri pe care intenţionează să şi le rezolve altfel decât pe căile legale.

d) Se va extinde activitatea de cunoaştere şi în afara instituţiei, cu precădere asupra acelor persoane semnalate cu atitudini ori comportări necorespunzătoare ori frecventează cercuri viciate din punct de vedere politic.

e) Vom avea permanent în preocupare cunoaşterea stării de spirit şi disciplinare a personalului. Pe baza informaţiilor primite, vom acţiona prin factorii competenţi, în vederea creării unui climat propice desfăşurării în bune condiţiuni a activităţii.

f) Va sta în atenţia noastră cunoaşterea unor aspecte economice, ca:

– deficienţe în ce priveşte dotarea cu aparatură şi folosirea raţională a celei existente;

– efectuarea unor importuri dezavantajoase;

– încheierea unor contracte de coproducţie cu parteneri străini.

3. Vom acţiona şi în direcţia folosirii reţelei informative din alte probleme ale serviciului, ca şi informatorii altor compartimente, conform anexei 2*.

De asemenea, vom folosi reţeaua informativă a Inspectoratului Municipiului Bucureşti din problema „artă-cultură“, conform anexei 3*.

4. Evidenţa dosarului de obiectiv.

a) Se va acţiona pe linia verificării operative a informaţiilor cu privire la cele 40 persoane semnalate cu manifestări ostile la adresa regimului (16 în studiourile centrale şi 24 în studiourile teritoriale). În cazurile în care semnalările iniţiale vor fi confirmate, se vor întreprinde măsuri diversificate de neutralizare, prin acţiuni directe ale organelor noastre ori prin organele de partid şi conducerea instituţiei.

Termen: 15 ianuarie 1978.

b) Se vor lua măsuri de clarificare a naturii legăturilor pe care le au cu cetăţeni străini un număr de 48 persoane semnalate că întreţin asemenea relaţii neoficiale. Din acestea, 33 persoane sunt în Capitală, 15 persoane în judeţe.

Termen: 15 februarie 1978.

c) În atenţia noastră se află 40 persoane (din care 38 în Bucureşti şi 2 în provincie), semnalate cu intenţii de rămânere ilegală în străinătate. Vor fi clarificate toate aceste cazuri şi se vor întreprinde măsuri de influenţare şi neutralizare.

Termen: 15 februarie 1978.

d) Se va acţiona în vederea unei mai bune cunoaşteri a atitudinii, comportării şi relaţiilor ce le au cei 11 cetăţeni străini de la Redacţia emisiunilor pentru străinătate. În realizarea acestei sarcini vom coopera cu serviciile competente din Direcţia a III-a.

Termen: permanent.

e) Se va continua supravegherea prin reţeaua informativă şi alte mijloace a celor 10 persoane cu antecedente politice, pentru a li se cunoaşte intenţiile şi a neutraliza eventualele acţiuni ostile ale acestora.

Termen: permanent.

f) Vom avea în vedere ca, în mod treptat, folosind mijloace şi forme adecvate, să se insiste la conducerea Radioteleviziunii şi organelor centrale şi locale de partid pentru a acționa în vederea înlăturării acelora care nu corespund exigențelor profilului ideologic al instituției.

5. Îmbunătățirea activității de supraveghere a cetățenilor străini care vin la Radioteleviziune sau în mod frecvent caută a avea contacte cu persoane din obiectiv, precum şi a celor care întreţin legături cu reprezentanţele diplomatice, cu sau fără aprobările necesare.

a) Prin Oficiul de relații internaționale al Radioteleviziunii şi persoanele desemnate cu atribuții de protocol la Studiourile teritoriale, vom asigura cunoaşterea din timp a cetățenilor străini care vor vizita instituțiile, scopul şi programul vizitei, locurile de cazare, persoanele care îi vor însoți etc.

Termen: permanent.

b) Se vor lua măsuri de cunoaştere a tuturor persoanelor din afara Radioteleviziunii care sunt folosite ca translatori şi însoțitori ai cetățenilor străini. În prezent sunt cunoscute 18.

Toate aceste persoane vor fi verificate şi recrutate ca surse ale organelor de securitate ori înlocuite dacă nu corespund.

Termen: 15 decembrie 1977.

c) Se va asigura prelucrarea contrainformativă individuală de către ofițerii de securitate a tuturor persoanelor care:

– vin în contact cu cetățeni străini;
– vizitează oficiile diplomatice cu avizul conducerii instituției;
– fac călătorii în străinătate.

Termen: permanent.

d) Vom avea permanent în atenție conlucrarea în toate aceste cazuri cu organele pe profil de contraspionaj.

e) Se va ține o evidență strictă a persoanelor care sunt invitate la diverse manifestări ale reprezentanţelor diplomatice din Bucureşti, urmărind limitarea numărului acestora. O evidență similară se va face şi în privința deplasărilor în străinătate.

Termen: permanent.

f) Prin rețeaua proprie, cât şi prin colaborarea cu Direcția a III-a, vom urmări depistarea persoanelor care vizitează ambasadele fără a avea aprobările necesare, în scopul lucrării lor informative.

Termen: permanent.

6. Colaboratori externi:

a) Se vor lua măsuri de identificare a colaboratorilor externi folosiți în realizarea programelor de radioteleviziune.

Termen: 30 noiembrie 1977.

b) Inspectoratul municipiului Bucureşti va efectua verificări în evidenţele organelor de securitate, asigurând supravegherea lor informativă şi la locurile de muncă.

Termen: 15 februarie 1978.

c) Prin reţeaua informativă din obiectiv vom supraveghea poziţia lor pe timpul cât se află în instituţie şi concomitent vor fi daţi în supraveghere la serviciile competente din Inspectoratul Municipiului Bucureşti.

Termen: permanent.

d) În măsura în care apar cazuri deosebite se va acţiona prin conducerea instituţiei să se renunţe la folosirea lor în realizarea programelor.

Termen: permanent.

e) Vom sesiza conducerea Radioteleviziunii pentru a lua măsurile ce se impun cu toţi colaboratorii externi (compozitori, interpreţi, actori, regizori) care în prezent se află în străinătate şi adoptă o atitudine potrivnică intereselor ţării noastre.

Termen: permanent.

II. Asigurarea bunei desfăşurări a transmisiilor în direct de la manifestările la care participă conducerea de partid şi de stat.

a) Prin factorii de răspundere ai instituţiei, vom urmări cunoaşterea din timp a locurilor de unde se vor efectua transmisiile directe.

b) Se va asigura cunoaşterea permanentă, verificarea, selecţionarea şi avizarea persoanelor desemnate să îndeplinească atribuţiuni în asemenea acţiuni, având în vedere înlocuirea acelora care se află în atenţia organelor Ministerului de Interne, nu prezintă garanţii moral-politice ori sub raportul competenţei profesionale.

c) Prin conducerea instituţiei se va urmări ca formaţiile amintite să aibă, de regulă, o componenţă stabilă, cu atribuţiuni şi responsabilităţi precise.

d) În aceste ocazii se va asigura participarea ofiţerilor la locurile de transmisie şi în sectoarele de emisie, alertând şi antrenând factorii responsabili din inspectoratele pe raza cărora se realizează transmisiile.

e) În cadrul supravegherii informative vom acorda atenţie prioritară următoarelor aspecte:

– asigurarea din timp a documentaţiei necesare pentru realizarea în bune condiţiuni a transmisiilor din orice punct al ţării;

– modul de pregătire şi instruire a echipelor cu atribuţiuni în cadrul unor astfel de acţiuni;

– starea tehnică, de funcţionalitate şi de alimentare cu energie, a tuturor mijloacelor tehnice, fixe şi mobile;

– cunoaşterea atitudinii şi comportării persoanelor selecţionate să participe la asemenea acţiuni;

– prevenirea oricăror fapte de natură să influențeze negativ realizarea transmisiunilor.

f) La toate aceste manifestări vom conlucra cu celelalte organe ale Ministerului de Interne, care concură la asigurarea în bune condițiuni a efectuării transmisiei.

III. Îmbunătățirea pazei şi securității în obiectiv şi în punctele vulnerabile.

a) Vom asigura o conlucrare permanentă cu organele pazei militare din Radioteleviziune, în vederea creşterii exigenței în ce priveşte respectarea normelor de acces în instituție şi în punctele vulnerabile, apărarea sediului şi a valorilor materiale existente.

b) La studiourile centrale se va introduce un registru de evenimente, în care se vor consemna toate încălcările la normele de acces şi care, periodic, vor fi prelucrate cu întregul personal.

– Se va urmări atragerea ofițerilor şi subofițerilor din formațiunea de pază la activitatea de cunoaştere a cazurilor de încălcare a actelor normative, a stării de spirit din rândul personalului, precum şi a altor fapte sau situații negative ce pot apărea în incinta obiectivului.

– Reinstruirea organelor de pază militară cu privirea la exigența ce trebuie acordată accesului cetățenilor străini care vizitează instituția, îndeosebi a echipelor dotate cu aparatură şi materiale, în scopul prevenirii comiterii unor acte de sabotaj şi diversiune.

– În scopul prevenirii unor acte de diversiune, cu sprijinul U.M. 0625/R.P.,vor fi luate măsuri de reinstruire a subofițerilor, precum şi a personalului serviciului secretariat, cu privire la posibilitățile de sesizare a scrisorilor, coletelor şi pachetelor sosite pe linia corespondenței, care pot conține materiale explozive, substanțe toxice, radioactive etc.

IV. Îmbunătățirea activității de cunoaştere şi respectare a legislației în vigoare.

a) În vederea întăririi disciplinei în instituție, cu ajutorul factorilor de răspundere, vom iniția măsuri de reprelucrare pe compartimente a actelor normative ce stau la baza activității instituției, Regulamentului de ordine interioară, prevederilor Legii 23/1971 şi H.C.M. 18 şi 19 din 1972, acțiune ce se va încheia până la 30 martie 1978.

b) Vom urmări modul cum se respectă prevederile Legii patrimoniului cultural-național pe linia instituirii măsurilor speciale de depozitare şi conservare a acelor materiale, filme, înregistrări video sau benzi de magnetofon, ce fac parte din „filmoteca şi fonoteca de aur“ a Radioteleviziunii.

c) Prin controale lunare, vom urmări modul cum sunt respectate prevederile H.C.M. nr. 19/1972 şi Legii nr. 23/1971, referitoare la întocmirea, evidența, păstrarea şi manipularea documentelor secrete de stat.

În cazurile de încălcare a prevederilor legale, vor fi aplicate sancțiunile corespunzătoare, concomitent cu informarea conducerii Radioteleviziunii.

d) Până la 30 ianuarie 1978 vom întreprinde măsuri de reactualizare a listelor cuprinzând personalul Radioteleviziunii care are acces la documente secrete de stat şi se va urmări modul în care şi-au însuşit prevederile Legii 23/1971 şi H.C.M. nr. 19/1972.

Vom lua măsuri pentru pregătirea contrainformativă, în grup sau individual, a tuturor persoanelor care se deplasează în străinătate, fie în interes de serviciu ori în scopuri personale, diferențiat în raport de individ, cât şi de specificul țării unde se deplasează.

Şeful serviciului
Colonel
Nicolae Mihai

[*Rezoluție*:]

Se aprobă. Prima analiză la 20 martie 1978.
Gl. mr. ***Tăbăcaru Dumitru***

A.C.N.S.A.S., fond documentar, dosar nr. 135, vol. 1, f. 90–94.

164

1977 noiembrie 17. Raport privind acțiunea „Riposta II“ (contracararea intențiilor de emigrare ale cetățenilor români)

Ministerul de Interne
Nr. 0090510 din 17 noiembrie 1977

Strict secret

Aprob
Ministru de Interne
Teodor Coman

Raport

Recent s-a analizat activitatea organelor Ministerului de Interne pe linia cunoaşterii, prevenirii şi combaterii tendințelor emigraționiste şi de evaziune, precum şi a faptelor

ostile comise de anumite persoane, ca urmare a propagandei şi acţiunilor întreprinse împotriva ţării noastre de către serviciile de spionaj, organizaţiile şi cercurile reacţionare din străinătate.

Analiza a reliefat că unităţile centrale şi teritoriale ale Ministerului de Interne, acţionând în spiritul ordinelor, au reuşit, în special în ultima perioadă, să prevină mai operativ anumite manifestări negative şi fapte contrare ordinii de drept.

Totodată, s-a scos în evidenţă că, în executarea ordinelor şi îndeplinirea atribuţiilor lor, unităţile de securitate şi de miliţie nu au analizat sistematic şi sub toate aspectele fenomenul intensificării activităţii de propagandă pe plan internaţional prin care se urmăreşte crearea unui climat politic necorespunzător în ţările socialiste, inclusiv în România.

S-a apreciat, de asemenea, că aparatul nu a cunoscut pe deplin situaţia operativă, nu s-a asigurat coordonarea măsurilor de prevenire şi neutralizare şi din aceste cauze au fost numeroase cazurile când organele de securitate şi miliţie au fost surprinse de anumite acţiuni ostile.

În vederea înlăturării efectelor unor asemenea acţiuni duşmănoase, precum şi a lipsurilor manifestate în modul de lucru al organelor de securitate şi miliţie, s-au stabilit o serie de măsuri pentru desfăşurarea unei activităţi unitare de cunoaştere şi prevenire care să aibă un pronunţat caracter ofensiv.

În contextul măsurilor de perfecţionare a muncii, s-a considerat necesară organizarea, la nivelul Ministerului de Interne, a unui comandament care să aibă misiunea de a organiza şi coordona întreaga activitate a organelor Ministerului de Interne împotriva acţiunilor şi propagandei duşmănoase desfăşurate contra ţării noastre.

În realizarea misiunii sale, comandamentul va îndeplini, cu prioritate, următoarele:

– studierea organizată a fenomenului în complexitatea sa, în scopul sesizării tendinţelor şi depistării cauzelor ce pot favoriza astfel de acţiuni pe teritoriul ţării, desprinderii de concluzii şi prezentării de propuneri conducerii ministerului;

– coordonarea unitară a activităţii organelor de securitate şi miliţie în vederea cunoaşterii, prevenirii şi neutralizării acţiunilor ce fac obiectul prezentului raport;

– urmărirea modului în care se execută măsurile stabilite şi îndeosebi eficienţa acestora.

Pentru îndeplinirea acestor sarcini, comandamentul va acţiona în următoarele direcţii principale:

I. Măsuri informativ-operative şi de neutralizare. Analiza principalelor aspecte ale situaţiei operative

1. Unităţile centrale vor intensifica activitatea de îndrumare, control şi sprijin în unităţile teritoriale asupra îndeplinirii sarcinilor stabilite la ultima convocare cu şefii unităţilor, privind organizarea şi desfăşurarea muncii de supraveghere şi urmărire informativă, acordând atenţie deosebită:

a) străinilor care se află în ţară cu misiuni oficiale, la studii, ca turişti, precum şi legăturilor acestora din rândul autohtonilor;

b) cetățenilor români care au rude şi relații în străinătate; vizitatorilor la ambasade; ascultătorilor care colportează ştirile transmise de postul de radio „Europa Liberă“ şi alte oficine de propagandă dușmănoase; celor ce-şi manifestă dorința de a emigra sau sunt cunoscuți cu intenții de evaziune; elementelor care au concepții şi manifestări iredentiste; celor cu antecedente politice sau penale, inclusiv de drept comun, precum şi celor care duc un mod de viață parazitar;

c) obiectivelor, locurilor şi mediilor ce se află în atenția cercurilor reacționare şi a serviciilor de spionaj din străinătate, în scopul cunoaşterii stării de spirit şi prevenirii unor manifestări negative;

d) descoperirii căilor ascunse de penetrare a propagandei reacționare, precum şi de trimitere din țară a unor date şi materiale cu conținut ostil, denigrator, în vederea anihilării lor.

Răspund: şefii unităților centrale de linie

2. Pe baza activității de cunoaştere, a acțiunilor operative ce se vor întreprinde de organele de securitate şi miliție şi în vederea coordonării activității acestora, comandamentul va analiza, în mod special, următoarele:

a) concluziile privind situația operativă de ansamblu în problemă, rezultate din analiza informațiilor obținute pe toate liniile de muncă;

Termen: trimestrial.

Răspund: unitățile centrale de linie şi C.I.D.

b) acțiunile diversioniste ale posturilor de radio reacționare din străinătate, în mod special „Europa Liberă“, precum şi măsurile de contracarare a acestora;

Termen: trimestrial.

Raportează: unitățile centrale de linie, U.M. 0920 şi C.I.D.

c) acțiuni naționalist-iredentiste întreprinse din străinătate, căile ascunse de penetrare a unor asemenea concepții în țara noastră, precum şi măsurile luate de contracarare a lor;

Termen: decembrie 1977, aprilie 1978.

Raportează: unitățile centrale de linie, U.M. 0920 şi C.I.D.

d) efectele propagandei emigraționiste, a celei întreprinse de cercuri reacționare din străinătate privind „drepturile omului“, „libertățile religioase“ etc., în rândul unor cetățeni români, măsurile de prevenire întreprinse de organele Ministerului de Interne şi eficiența acestora;

Termen: decembrie 1977, mai 1978.

Raportează: unitățile centrale de linie, U.M. 0920 şi C.I.D.

e) acțiunile ziariştilor străini, aflați în țara noastră, de incitare a unor cetățeni români la acte ostile, precum şi de informare eronată a opiniei publice mondiale despre realitățile din România; măsurile de influențare şi de dezinformare întreprinse de organele de Securitate.

Termen: februarie 1978.

Raportează: Direcția I, a III-a şi Serviciul „D“.

II. Acțiuni de influențare pozitivă și de contrapropagandă inițiate de mai multe unități și controlate de comandament

1. Se vor selecționa persoane de încredere din rândul oamenilor de știință, artă și cultură, al naționalităților conlocuitoare și reprezentanți ai cultelor, în vederea pregătirii lor să acționeze pe lângă relațiile ce le au în străinătate împotriva acțiunilor de propagandă ostilă țării noastre. Vor fi astfel solicitați să adreseze scrisori, apeluri și memorii de protest, în nume personal sau în numele organizațiilor, a categoriilor sociale sau al cultelor pe care le reprezintă, către delegațiile S.U.A. și R.F. Germania la Reuniunea de la Belgrad, Secretariatului acestei reuniuni, unor oficialități americane și vest-germane, ambasadelor acestor state la București etc.

Termen: perioada Reuniunii de la Belgrad.

Răspund: unitățile centrale și inspectoratele județene antrenate în acțiune, în conlucrare cu U.M. 0920 și Serviciul „D".

2. Dirijarea rețelei informative cu posibilități să exercite influență pozitivă asupra diplomaților, în special americani și vest-germani, ziariștilor, scriitorilor, oamenilor de știință și afaceri, precum și asupra altor cetățeni străini influenți în țările lor, pentru ca aceștia să înțeleagă și să prezinte în mod corespunzător realitățile din România.

Serviciul „D", împreună cu unitățile centrale de profil, va coordona acțiunea, asigurând elaborarea materialelor necesare care să fie folosite de sursele antrenate în această activitate.

3. Asigurarea instruirii selective a cetățenilor români care pleacă în străinătate, în interes de serviciu sau personal, pentru a prezenta obiectiv realitățile din țara noastră și a respinge acțiunile de propagandă ostilă.

În cazurile mai deosebite se vor prezenta conducerii ministerului planuri speciale de instruire.

Răspund: unitățile centrale de linie și inspectoratele județene, în conlucrare cu Serviciul „D" și U.M. 0920.

4. Vor fi selecționate noi persoane reprezentative și de încredere din rândul emigrației române, care să adreseze, în continuare, memorii și scrisori de protest Secretariatului Conferinței de la Belgrad, față de acțiunile propagandistice din străinătate împotriva României. În acest scop, se vor elabora și trimite din țară noi materiale documentare și vor fi folosite unele lucrări apărute în străinătate, care tratează de pe poziții corecte rezolvarea problemei naționale în România, drepturile și libertățile naționalităților conlocuitoare.

De asemenea, prin „Comitetele pentru apărarea Transilvaniei" din străinătate se va organiza trimiterea răspunsului la Memorandumul „Asociației maghiarilor

americani“, adresat Secretariatului Conferinței de la Belgrad și unor personalități politice internaționale.

Se va intensifica apariția în diferite publicații occidentale și în presa emigrației a unor articole în care vor fi prezentate realitățile din R.S. România în problema respectării drepturilor omului.

Răspund: U.M. 0920 București și Serviciul „D“, cu sprijinul unităților centrale.

5. Vor fi pregătite, pentru a fi trimise reprezentanțelor noastre din străinătate, dinamica vizelor acordate după Conferința de la Helsinki, germanilor, evreilor și persoanelor aparținând celorlalte naționalități din țara noastră, pentru a demonstra guvernelor și diferitelor personalități politica justă a României privind „reunificarea familiei“.

Răspund: U.M. 0920 și U.M. 0200

6. Se va continua acțiunea de invitare în țară a unor oameni de știință și cultură, ziariști străini de prestigiu și reprezentanți ai unor culte, pentru a cunoaşte nemijlocit realitățile cu privire la drepturile și libertățile cetățenești, religioase și ale naționalităților conlocuitoare, în vederea publicării unor materiale pe această temă.

Răspund: Direcțiile I, a III-a și U.M. 0920 București și Serviciul „D“.

7. Pe baza ordinelor în vigoare, unitățile centrale și teritoriale vor intensifica participarea la activitatea de pregătire contrainformativă a populației, demascarea și contracararea propagandei ostile din exterior. În acest scop, cu sprijinul și sub îndrumarea organelor de partid, vor acționa pentru:

a) punerea în dezbaterea colectivelor de oameni ai muncii a celor care se abat de la prevederile normelor legale privind relațiile cu străinii și a celor care, sub influența propagandei ostile, săvârșesc fapte antisociale pentru demascarea, compromiterea și anihilarea activității lor;

b) dezvoltarea conlucrării cu celelalte organe de stat, instituțiile de învățământ, organizațiile de tineret, copii, femei și sindicat, cu gărzile patriotice și formațiunile de pregătire a tineretului pentru apărarea patriei în scopul intensificării și diversificării măsurilor de prevenire și neutralizare a influențelor nocive din exterior asupra tinerilor și celorlalți cetățeni;

c) sprijinirea continuă a organelor de presă, radio, televiziune, a editurilor și altor instituții cultural-artistice, în realizarea unor acțiuni de natură să contribuie la demascarea propagandei străine dușmănoase țării noastre.

Răspund: Direcția I, a II-a, a III-a și Serviciul editorial, presă și propagandă în rândul populației

Prezentul raport va fi difuzat de Direcția Secretariat-Juridică unităților centrale interesate și inspectoratelor județene ale Ministerului de Interne, în părțile care le privesc, urmând ca pe baza lui să se completeze, cu sarcini detaliate, planurile de muncă pe compartimente.

Similar comandamentului central, la nivelul inspectoratelor județene şi al municipiului Bucureşti se va constitui o grupă operativă condusă de inspectorul şef.

Acțiunea se codifică cu indicativul „Riposta II“.

Secretar de stat
General-locotenent,
Mihai Pacepa

Secretar de stat
General-locotenent,
Iulian Vlad

De acord

Prim adjunct al ministrului de Interne
General-colonel,
Doicaru Nicolae

Prim adjunct al ministrului de Interne
General-locotenent,
Nicolae Pleşiță

Comandamentul acțiunii „Riposta II“

Comandant:	general-locotenent Vlad Iulian	– secretar de stat
Membri:	1. general-maior Tăbăcaru Dumitru	– Direcția I
	2. general-maior Macri Emil	– Direcția a II-a
	3. general-locotenent Moga Gheorghe	– Direcția a III-a
	4. general-maior Nuță Constantin	– Direcția a IV-a
	5. general-maior Caraman Mihai	– U.M. 0920
	6. general-maior Popescu Romeo	– Direcția Paşapoarte
	7. general-maior Grigore Gheorghe	– Unitatea Specială „F“
	8. general-maior Bucur Nicolae	– Unitatea Specială „T“
	9. general-maior Borşan Dumitru	– Serviciul „D“
	10. general-maior Pop Octavian	– I.G.M.
	11. colonel Iosif Constantin	– U.M. 0920
	12. colonel Vasile Gheorghe	– Direcția a VI-a
	13. colonel Radu Gheorghe	– Unitatea Specială „T“
	14. colonel Brestoiu Horia	– C.I.D.
	15. colonel Geagla Ion	– Serviciul presă-edit.

A.C.N.S.A.S., fond documentar, dosar nr. 95, vol. 5, f. 152–156.

165

1977 decembrie 3. Notă a Direcției I referitoare la urmărirea persoanelor din România care au legături cu grupul Radu Câmpeanu din Franța

Ministerul de Interne
Direcția I
132/DN/00324387 din 23 decembrie 1977

Strict secret

Notă
privind măsurile ce se vor lua pentru urmărirea informativ-operativă a persoanelor din țară, ce apar ca legături ale lui Câmpeanu Radu și a celorlalte elemente din grupul său, stabilite în Franța

1. Pe lângă măsurile prevăzute în dosarul de urmărire informativă, deschis asupra lui Câmpeanu Radu, se va definitiva studiul și recruta ca informator candidatul M.V., din București, cunoscut că a activat în aceeași organizație P.N.L. cu sus-numitul și alte elemente din anturajul acestuia, aflate în țară și străinătate.

Termen: 15 ianuarie 1978
Răspunde: col. Sporea Ion

2. Se va proceda la încadrarea informativă a numiților Vintu Iorgu, Dobriceanu Alexandru, Sladec Mircea și Slavu Mircea din București, foste legături apropiate ale lui Câmpeanu Radu și se va stabili dacă acesta exercită influență negativă asupra lor.

Termen: 30 ianuarie 1978
Răspunde: col. Sporea Ion

3. Se vor întreprinde măsuri de verificare și supraveghere informativă a rudelor numitei Lăcătușu Didina, domiciliate în județul Sibiu; sus-numita aflându-se temporar în Franța, a refuzat să se mai înapoieze în țară, căsătorindu-se cu Radu Câmpeanu.

Termen: 20 ianuarie 1978
Răspunde: col. Sporea Ion

4. În ce privește legăturile din țară ale lui Zamfirescu Toma Nicolae, zis Dinu, se vor aplica măsurile prevăzute în planul întocmit în D.U.I., deschis recent de către I.M.B. – Securitate. În acest caz va fi dirijat și informatorul „Georgescu", din legătura lt. col. Dițulescu N., cunoscut cu posibilități pe lângă familia emigrantului Zamfirescu Dinu.

Dintr-o notă informativă furnizată de informatorul „Georgescu" rezultă că bătrânul Zamfirescu din Bucureşti, tatăl emigrantului Zamfirescu Dinu, cunoaşte despre activitatea dușmănoasă a fiului său şi nu este de acord cu acesta.

Prin aceeași sursă „Georgescu" vom acționa pentru a-l determina pe Zamfirescu Gabriel să scrie fiului său să renunțe la activitatea sa ostilă regimului nostru.

Termen: 15 ianuarie 1978
Răspunde: lt. col. Dițulescu N. și lt. col. Ciudin Gheorghe din I.M.B.-S.

5. Prin Inspectoratul Municipiului Bucureşti – Securitate, se va asigura supravegherea informativă a rudelor și legăturilor numiților Boițeanu Florin, Oprescu Adrian-Paul și Damian Dan, foşti membri P.N.L., stabiliți în Franța, cunoscuți că desfăşoară activitate dușmănoasă împreună cu Câmpeanu Radu.

6. Prin Inspectoratul județean Olt vor fi lucrați informativ numiții: Bălănescu Silviu, Nițu Ion și Zamfirescu Manole din Caracal, care au desfășurat activitate în aceeași organizație subversivă, împreună cu fugarul Oprescu Adrian-Paul, precum și rudele acestuia din județ, în scopul de se stabili dacă mențin legături și încearcă să-i influențeze în scop dușmănos pe aceştia. Analiza rezultatelor obținute se va face la 30 martie 1978.

Răspunde: lt. col. Dițulescu N.

7. După identificarea și lucrarea informativă a lui Hogaș Aurel, inginer la I.A.S. Mărculești, județul Ialomița, cumnat cu fugarul Oprescu Adrian-Paul, va fi contactat și determinat să-l influențeze pozitiv pe acesta.

Termen: 15 martie 1978
Răspunde: col. Sporea Ion

8. Se va comunica la U.M. 0920 despre activitatea dușmănoasă a lui Câmpeanu Radu și legăturile sale din Franța, menționate în prezenta notă, și se va coopera pentru contracararea acțiunilor lor ostile statului nostru.

Termen: 30 decembrie 1977

9. Pentru stabilirea tuturor legăturilor suspecte din țară, se va pune sub control și corespondența numiților: Oprescu Adrian-Paul, Boițeanu Florin și Damian Dan – toți stabiliți în Franța.

În raport de situația operativă apărută se vor lua și alte măsuri corespunzătoare.

Periodic vor fi analizate aceste cazuri și raportate conducerii direcției.

Lt. col. Dițulescu N.

[*Rezoluție*:]

24 decembrie 1977.

De acord cu măsurile propuse și cu termenele pe care le-am stabilit pentru executare.

Prima analiză la 25 ianuarie 1978.

Col. [indescifrabil]

A.C.N.S.A.S., fond documentar, dosar nr. 131, vol. 4, f. 284–285.

166

1978 ianuarie 10. Program de măsuri elaborat de Direcția I privind activitatea informativ-operativă în problema „presă"

Ministerul de Interne — Strict secret
Direcția I
Nr. 152/SV/… 10 ianuarie 1978

Program de măsuri
privind desfășurarea muncii de securitate în problema „Presă"

Analizând stadiul muncii informativ-operative în problemă și având în vedere importanța, vulnerabilitatea și sensibilitatea instituțiilor aferente, apreciem că se impun noi măsuri pe linia îmbunătățirii muncii de securitate, în vederea realizării unei cunoașteri multilaterale a tuturor persoanelor pretabile la acțiuni dușmănoase, în scopul prevenirii unor fapte de natură să afecteze securitatea statului ori să aducă prejudicii bunei desfășurări a activității instituțiilor din problemă.

Activitatea informativă de cunoaștere se va desfășura pe principiul muncii în problemă și în obiectiv la Radioteleviziune, având la bază hotărârile de partid și indicațiile secretarului general al P.C.R., din care rezultă sarcini pentru organele de

securitate, ordinele conducerii ministerului şi actele normative (Legea 23/1971, H.C.M. 18 şi 19/1972 etc.), precum şi Legea presei, cât şi regulamentele şi instrucţiunile cu privire la activitatea instituţiilor de presă.

În vederea imprimării unui caracter mai unitar al activităţii în problemă pe întreaga ţară, vom întocmi un documentar care se va difuza la inspectorate.

Termen: 30 aprilie 1978.

Vom acţiona pentru asigurarea unei supravegheri informative atotcuprinzătoare. Prin reţeaua informativă şi relaţii personale, se vor lua măsuri de cunoaştere şi prevenire a unor fapte de natură să lezeze securitatea statului ori să afecteze bunul mers al instituţiilor de presă.

Pentru crearea unui climat mai bun, de respingere a celor care ar fi pretabili la manifestări ori fapte care ar putea afecta securitatea statului, se va acţiona mai ofensiv, atât prin cercetarea de către organele noastre a celor care comit asemenea fapte, cât şi punerea lor în dezbaterea colectivelor de muncă.

I. Îmbunătăţirea supravegherii informative exercitată în cadrul problemei.

În cadrul supravegherii informative vom acorda atenţie prioritară locurilor şi sectoarelor mai vulnerabile din problemă şi obiectiv, sectoarelor de emisie şi recepţie, grupurilor energetice de la Radioteleviziune şi „Agerpres", redacţiilor care intră în legătură directă cu ziarişti şi presa din străinătate, redacţiilor care se ocupă cu culegerea de date pentru a fi date publicităţii, din sectoarele de cercetare şi economice.

1. Completarea reţelei informative pentru acoperirea tuturor locurilor şi mediilor, în care sens vor fi efectuate 173 recrutări (127 din rândul personalului redacţional şi tehnico-redacţional din presă şi la Radioteleviziune, iar 46 în cadrul poligrafiilor), din care 7 recrutări se vor efectua în cadrul instituţiilor din răspunderea nemijlocită, 1 la post central presă şi 1 la Centrala industriei poligrafice, 12 la I.M.B. Securitate, iar 116 la inspectoratele judeţene, eşalonate astfel:

În lunile noiembrie şi decembrie 1977 se vor efectua 9 şi respectiv 7 recrutări, iar în primul semestru al anului 1978 se vor efectua 173 recrutări (86 în trimestrul 1 şi 87 în trimestrul 2), conform graficului anexat*.

2. Se va extinde metoda stabilirii de relaţii cu toţi factorii de conducere, precum şi cu alte persoane care ne pot fi utile pentru informarea şi rezolvarea altor sarcini de securitate în problemă.

3. Se va acţiona în direcţia instruirii multilaterale a reţelei informative, în scopul cunoaşterii tuturor faptelor şi fenomenelor de natură să afecteze securitatea statului, cât şi acelor stări de lucruri negative care pot afecta buna îndeplinire a sarcinilor complexe ce revin instituţiilor de presă.

Sarcină permanentă.

---

* Anexele nu există în dosar.

4. În activitatea cu rețeaua informativă, vom urmări educarea acesteia pentru transmiterea în timpul cel mai scurt a informațiilor pe care le obțin și să acționeze direct în situații deosebite pentru a preveni și remedia unele stări de lucruri care pot împiedica buna desfășurare a activității instituției.

5. Rețeaua informativă va fi folosită pentru:

a. În mod diferențiat, efectuarea unei mai bune cunoașteri a elementelor cuprinse în evidența dosarului de problemă.

b. Identificarea și altor persoane pretabile la acțiuni ostile sau contrare legilor în vigoare. Avem în vedere și pe cei cunoscuți cu nemulțumiri, pe care intenționează să și le rezolve altfel decât pe căi legale.

c. Se va extinde activitatea de cunoaștere și în afara instituției, cu precădere asupra acelor persoane semnalate cu atitudini ori comportări necorespunzătoare; întrețin relații neoficiale cu cetățeni străini ori emigrația reacționară sau frecventează cercuri viciate din punct de vedere politic.

d. Vom avea permanent în preocupare cunoașterea stării de spirit și disciplinare a personalului muncitor. Pe baza informațiilor obținute, vom acționa prin factorii competenți, în vederea creării unui climat propice desfășurării în bune condițiuni a activității.

e. În cadrul poligrafiilor, concomitent cu sarcinile de mai sus, se va urmări asigurarea punctelor de vedere vulnerabile, precum și cunoașterea unor aspecte economice, cum ar fi:

– anomalii și abateri de la folosirea eficientă a mașinilor și utilajelor;

– prevenirea multiplicării unor materiale neavizate de către forurile competente;

– modul de evidențiere și distrugere a deșeurilor.

f. Cunoașterea atitudinii și poziției ziariștilor străini pe timpul cât se află în instituțiile din problemă.

6. Vom acționa și în direcția folosirii rețelei informative din alte probleme ale serviciului, ca și informatorii altor compartimente.

II. Urmărirea informativă.

1. Se va acționa în vederea clarificării operative a celor 19 elemente verificate prin D.U.I. (dintre care 10 în sectorul poligrafii), cu prioritate a celor 6 cazuri semnalate cu manifestări denigratoare și a 4 cazuri cunoscute că întrețin relații neoficiale cu cetățeni străini, cât și cu emigrația reacționară, conform tabelului anexat*.

Termen: 30 mai 1978.

2. Vom acționa pe linia verificării operative a informațiilor cu privire la cele 187 persoane din evidența dosarului de problemă, conform situației nominală anexată*, astfel:

a) Verificarea informațiilor cu privire la cele 64 persoane semnalate cu manifestări ostile la adresa regimului. În cazurile în care semnalările inițiale vor fi confirmate,

se vor întreprinde măsuri diversificate de neutralizare, prin acțiuni directe ale organelor noastre ori prin organele de partid și conducerea instituției.

Termen: 30 aprilie 1978.

b) Clarificarea naturii legăturilor neoficiale cu cetățenii străini a celor 74 de elemente.

Termen: 30 martie 1978.

c) În atenția noastră se află 49 persoane, semnalate cu intenții de rămânere ilegală în străinătate. Vor fi clarificate toate aceste cazuri și se vor întreprinde măsuri de influențare și neutralizare.

Termen: 30 aprilie 1978.

d) Se va continua supravegherea prin rețeaua informativă și alte mijloace a celor 61 persoane cunoscute cu antecedente politice ori penale, pentru a li se cunoaște intențiile și a neutraliza eventualele acțiuni ostile.

Sarcină permanentă.

e) Vom avea în vedere ca, în mod treptat, folosind mijloace și forme adecvate, să se insiste la conducerea instituțiilor, în special la redacțiile ziarelor, cât și la organele centrale și locale de partid, pentru a acționa în vederea acelora care nu corespund exigențelor profilului ideologic și moral al instituțiilor din presă.

III. Diversificarea activității de supraveghere a personalului care prin natura serviciului intră în relații cu cetățeni străini, efectuează frecvente deplasări în străinătate, cât și a acelora selecționați pentru a participa la acțiuni de protocol.

1. Se va ține o evidență strictă a persoanelor care sunt invitate la diverse manifestări ale reprezentanțelor diplomatice, urmărind limitarea numărului acestora. O evidență similară se va face și în privința deplasărilor în străinătate.

Termen: 28 februarie 1978.

2. Îmbunătățirea activității de supraveghere a cetățenilor care vin în instituțiile din problemă sau în mod frecvent caută să intre în relații cu persoane, în scopul depistării acelora care au misiuni de racolare, influențare negativă ori lucrează pentru postul de radio „Europa Liberă".

– Prin rețeaua informativă și relațiile personale, vom acționa în direcția influențării pozitive a unor ziariști străini, cât și pentru obținerea unor date de interes operativ.

3. Identificarea și cunoașterea poziției prezente a rudelor și prietenilor din țară a redactorilor și colaboratorilor secției române de la postul de radio „Europa Liberă", cât și a acelora care au lucrat în instituțiile din presă și au rămas clandestin în străinătate, în vederea întreprinderii unor măsuri de contracarare a acțiunilor ostile desfășurate de către acest post.

– Situația nominală a celor rămași în țări străine – 30 aprilie 1978.

Continuarea acțiunilor de publicare în presa centrală și locală a unor articole demascatoare, sub semnătura unor oameni de prestigiu. De asemenea, trimiterea unor scrisori de protest față de emisiunile postului, atât pe adresa acestuia, cât și la unele organisme și personalități din țările occidentale.

– Vor intra în preocuparea noastră ziariştii străini care ne-au vizitat şi care au dovedit atitudine inamicală faţă de ţara noastră, au contactat elemente din atenţia organelor de securitate.

Până la 20 martie 1978 vom întocmi o situaţie nominală a ziariştilor străini din această categorie.

– În cadrul problemei se vor concentra date şi persoane în legătură cu postul de radio „Europa Liberă“, urmărind modul cum se realizează sarcinile prevăzute în programul de măsuri.

IV. Cooperarea cu Direcţia a III-a în ce priveşte supravegherea informativă a cetăţenilor străini, a persoanelor din problemă care prin natura serviciului intră în contact cu oficiile diplomatice, cât şi acelora care au rude şi relaţii în emigraţia reacţionară.

V. Îmbunătăţirea activităţii de cunoaştere şi respectare a legislaţiei în vigoare.

1. În vederea întăririi disciplinei, cu ajutorul factorilor de răspundere din redacţii şi poligrafii, vom iniţia acţiuni de reprelucrare a Legii 23/1971, precum şi H.C.M. nr. 18 şi 19/1972, precum şi a regulamentelor de ordine interioară din fiecare instituţie, acţiune ce se va încheia la 30 martie 1978.

2. Se va asigura prelucrarea contrainformativă individuală de către ofiţerii de securitate a tuturor persoanelor care prin natura serviciului intră în contact cu cetăţeni străini.

De asemenea, individual sau colectiv, a tuturor celor care se deplasează în străinătate, în interes de serviciu ori personal, diferenţiat în raport de individ, cât şi de specificul ţării unde se deplasează.

3. Până la 30 ianuarie 1978 vom întreprinde măsuri de reactualizare a listelor cuprinzând personalul care are acces la date şi documente ce constituie secret de stat şi se va urmări modul în care şi-au însuşit prevederile Legii 23/1971 şi H.C.M. 19/1972.

4. Prin controale lunare, vom urmări modul cum sunt respectate prevederile Legii 23/1971, H.C.M. 18 şi 19/1972.

În cazurile de încălcare a prevederilor legale, vor fi aplicate sancţiuni corespunzătoare, concomitent cu informarea conducerii instituţiilor.

Ofiţer specialist I
Colonel
V. Salapa

A.C.N.S.A.S., fond documentar, dosar nr. 1, vol. 1, f. 81–87.

167

1978 februarie 6. Plan de măsuri pentru intensificarea muncii informativ-operative în rândul ziariştilor străini care vizitează R.S. România

Ministerul de Interne
Direcţia Secretariat-Juridică
Nr. 009511 din 6 februarie 1978

Strict secret

Rog a aproba
Gl. N. Pleşiţă

Se aprobă
Teodor Coman

Plan de măsuri
pentru intensificarea muncii informativ-operative în rândul ziariştilor străini, în scopul cunoaşterii şi prevenirii acţiunilor ostile puse la cale de aceştia împotriva ţării noastre[1]

Din măsurile informativ-operative întreprinse rezultă că R.S. România este vizitată de un număr tot mai mare de ziarişti, corespondenţi de presă, radio şi televiziune străini. În marea lor majoritate, aceştia au informat corect opinia publică internaţională despre unele aspecte ale politicii interne şi externe a partidului şi statului nostru. Au fost însă identificaţi şi unii ziarişti preocupaţi să culeagă informaţii secrete din diferite domenii de activitate ori să realizeze contacte cu elemente ostile din rândul cetăţenilor români, de la care să obţină date false şi tendenţioase, pe care să le folosească în acţiunile de denigrare a ţării noastre puse la cale de serviciile de spionaj şi organizaţiile reacţionare din străinătate.

Deşi în procesul muncii au fost prevenite sau anihilate încercările unor ziarişti de a desfăşura astfel de activităţi, s-au manifestat şi neajunsuri care nu au permis realizarea unui control permanent şi eficace asupra activităţii lor: lipsuri în dispunerea, instruirea, dirijarea şi verificarea reţelei informative; ineficienţa măsurilor luate pentru prevenirea realizării de contacte între unii ziarişti străini şi elemente ostile din rândul cetăţenilor români; deficienţe în coordonarea, pe ţară, de către Direcţia a III-a, a muncii contrainformative în rândul acestei categorii de străini.

Pentru eliminarea neajunsurilor existente, realizarea unui control mai eficient asupra ziariştilor pe timpul şederii lor în România şi în scopul prevenirii, descoperirii şi contracarării oricăror acţiuni duşmănoase puse la cale de elemente ostile din rândul acestora, se vor întreprinde următoarele măsuri:

[1] Planul de măsuri a fost abrogat prin adresa S.I.S.J. nr. D/0120/2 octombrie 1979 (A.C.N.S.A.S., fond documentar, dosar nr. 113, vol. 2, f. 38).

1. Aparatul de contraspionaj, în conlucrare cu celelalte unități ale Ministerului de Interne, va organiza și desfășura supravegherea informativă sistematică a tuturor ziariștilor străini, în vederea cunoașterii și controlării activității lor, identificării și luării în lucru a celor suspecți de spionaj sau cu alte preocupări ostile. În acest scop:

a) În termen de 30 de zile vor fi analizate toate informațiile existente despre corespondenții de presă, radio și televiziune acreditați permanent în R.S. România sau care ne-au vizitat temporar țara, selecționând și luând în lucru elementele suspecte despre care se dețin date că:

– sunt preocupate să culeagă informații secrete ori întrețin legături cu diplomați spioni aflați la post în București;

– și-au creat legături în rândul unor cetățeni români cunoscuți cu manifestări dușmănoase, de la care au cules date cu caracter denigrator referitoare la așa-zisa problemă a drepturilor și libertăților omului;

– în timpul sau după vizitele lor în România au transmis și publicat materiale cu caracter ostil țării noastre;

– întrețin legături cu postul de radio „Europa Liberă", din însărcinarea căruia culeg date folosite în campania de denigrare sau contactează elemente dușmănoase din rândul cetățenilor români, pe care le instigă la acțiuni protestatare.

b) Până la data de 25 februarie 1978, va fi analizată situația operativă a celor 204 ziariști aflați în preocupările aparatului de contraspionaj, hotărându-se măsuri concrete în funcție de datele existente și scopul urmărit în fiecare caz (includerea în urmărirea informativă, luarea în studiu în vederea recrutării, stabilirea de măsuri de influențare, dezinformare sau compromitere).

2. Pentru a cunoaște la timp despre sosirea în țară a unor corespondenți de presă, radio și televiziune și programul acestora, Direcțiile I și a III-a – potrivit competențelor lor – vor asigura legături permanente cu Direcția presei și culturii din Ministerul Afacerilor Externe, Ministerul Turismului, „Agerpres", Institutul român pentru relații culturale cu străinătatea, Radioteleviziunea română și alte instituții care organizează activități cu ziariștii străini.

3. U.M. 0920 va comunica în timp util, Direcției a III-a, informații despre ziariștii străini care intenționează să vină în țară și sunt cunoscuți sau suspecți de apartenență la serviciile de spionaj ori manifestă preocupare pentru obținerea de date pe care să le folosească în scop denigrator.

4. Direcția de pașapoarte, evidența străinilor și controlul trecerii frontierei va lua măsuri pentru stabilirea și comunicarea cu operativitate la Direcția a III-a, prin Centrul de informatică și documentare, a tuturor străinilor din ale căror documente de identitate sau declarații verbale rezultă că sunt corespondenți de presă, radio și televiziune, pentru a se putea organiza, încă de la intrarea în țară, măsuri de urmărire activă a acestora.

5. Pe baza datelor obținute, Direcția a III-a va informa unitățile centrale și teritoriale despre vizitele pe care corespondenții străini urmează să le facă în diferite instituții din sectoarele lor de responsabilitate, pentru a lua măsuri de supraveghere a acestora

pe timpul cât se află în locurile respective, de pregătire contrainformativă a persoanelor care urmează să poarte discuții oficiale cu ziariștii, de identificare și urmărire informativă, pe principiul muncii în obiectiv, a elementelor suspecte din rândul cetățenilor români preocupați să-și creeze legături neoficiale cu aceștia.

6. Toate unitățile Ministerului de Interne vor contribui la depistarea și supravegherea informativă a ziariștilor străini care, ascunzându-și adevărata calitate, încearcă să pătrundă în diferite instituții sau să-și creeze legături în rândul cetățenilor români de la care să culeagă datele ce-i interesează. Asemenea cazuri vor fi semnalate operativ la Direcția a III-a, pentru a coordona munca de urmărire informativ-operativă a lor.

7. Până la 28 februarie 1978, unitățile centrale și teritoriale vor lua măsuri ca întreaga rețea informativă din instituțiile, locurile și mediile frecventate de ziariștii străini să fie reinstruită cu sarcini concrete pentru a semnala operativ apariția acestora în locurile respective, domeniile care îi interesează, căile prin care intenționează să se documenteze, categoriile de cetățeni români vizați, în scopul prevenirii și contracarării încercărilor de a realiza contacte cu cetățeni români cunoscuți cu manifestări dușmănoase sau ale căror nemulțumiri ar putea fi exploatate în obținerea de informații ori realizarea de reportaje cu caracter denigrator.

Informatorii și colaboratorii din hoteluri, moteluri, restaurante și alte locuri vor sesiza operativ apariția unor străini ce au preocupări ziaristice, precum și a tuturor contactelor particulare ale corespondenților de presă, radio și televiziune cu cetățeni români, pentru a verifica dacă acestea se realizează în conformitate cu normele legale sau au loc în cadru neoficial.

Informațiile obținute despre ziariștii străini vor fi comunicate, după caz, Direcției a III-a sau serviciilor de contraspionaj din inspectoratele județene.

8. În instituțiile de învățământ, artă și cultură, în sectoarele de presă și publicitate, în alte locuri vizate de ziariștii străini – potrivit competențelor lor – Direcțiile I, a II-a și a III-a vor crea o rețea de interpunere, formată din specialiști și alți oameni de valoare, capabili să răspundă documentat la întrebările corespondenților străini și să-i influențeze în direcția informării obiective a opiniei publice internaționale cu realitățile din R.S. România.

O atenție deosebită se va acorda selecționării persoanelor care urmează să însoțească, în cadrul programelor organizate, corespondenții de presă străini. Acestea trebuie să aibă o bună pregătire politică și profesională, putere de convingere și influență asupra ziariștilor străini.

9. Pe lângă corespondenții de presă care, necunoscând realitățile din țara noastră, se află sub influența propagandei occidentale, vor fi interpuse surse capabile să prezinte în mod obiectiv preocupările partidului și statului nostru pe plan intern și în domeniul relațiilor internaționale, exercitând asupra lor o influență pozitivă. Concomitent, se vor lua măsuri de prevenire a intrării în contact a unor astfel de ziariști cu elemente cunoscute cu manifestări dușmănoase, care i-ar putea influența în sens negativ.

10. În scopul cunoaşterii şi controlării activităţii ziariştilor străini, a stăpânirii în cât mai bune condiţii a situaţiei informative din problemă, Direcţia a III-a, în cooperare cu U.M. 0920, va lua în studiu în vederea recrutării unele persoane cu posibilităţi informative reale din rândul acestei categorii de străini.

11. Direcţia a III-a va lua măsuri pentru cunoaşterea şi controlarea legăturilor dintre corespondenţii străini şi misiunile diplomatice din Bucureşti, urmărind să stabilească dacă acţiunile acestora sunt coordonate sau sprijinite de ambasade, dacă între diplomaţii spioni şi ziarişti are loc un schimb reciproc de informaţii ori îi folosesc în acţiuni de diversiune ideologică, în funcţie de care va întreprinde măsurile ce se impun.

12. Unităţile centrale şi teritoriale vor acţiona, în sectoarele de responsabilitate, pentru a preveni ca unele elemente ostile sau nemulţumite din rândul cetăţenilor români să predea corespondenţilor străini materiale cu conţinut denigrator. În cazurile în care s-a stabilit că astfel de materiale au fost totuşi predate, vor fi întreprinse măsuri diversificate pentru a preveni scoaterea lor din ţară.

13. Pentru exercitarea unui control mai eficient asupra conţinutului discuţiilor purtate de unii ziarişti străini cu cetăţeni români în condiţii şi împrejurări suspecte şi anihilarea acţiunilor ostile, unităţile informative vor folosi în mai mare măsură mijloacele tehnice din dotare.

14. Comandamentul pentru tehnică operativă şi transmisiuni va intensifica controlul comunicărilor transmise de corespondenţii de presă prin telex, reţeaua telefonică internaţională şi pe calea poştei, pentru cunoaşterea operativă a conţinutului lor, în scopul organizării de măsuri vizând anihilarea efectului nociv al ştirilor tendenţioase.

15. Unităţile Ministerului de Interne, cu sprijinul instituţiilor române specializate, vor stabili ziariştii străini care după vizitele făcute în R.S. România au publicat articole cu caracter denigrator la adresa ţării noastre ori au furnizat agenţiilor de presă, radio şi televiziune ştiri şi informaţii denaturate şi vor lua măsuri de identificare şi urmărire a surselor folosite de străini în obţinerea datelor respective.

16. Asupra ziariştilor stabiliţi că desfăşoară acţiuni de spionaj sau sunt preocupaţi să culeagă date şi materiale pe care să le folosească în publicarea de articole sau reportaje cu un profund conţinut denigrator, vor fi întreprinse măsuri diversificate, vizând:

– limitarea activităţii lor şi dezinformarea sistematică;

– compromiterea celor care săvârşesc acte infracţionale sau alte fapte dezonorante faţă de ziarul, agenţia pe care o reprezintă, opinia publică ori de membri familiei;

– atenţionarea, prin „Agerpres“ sau instituţiile care i-au invitat, asupra neconcordanţei datelor publicate cu realităţile din ţara noastră;

– combaterea, prin intermediul mijloacelor de informare româneşti, a materialelor prin care se prezintă în mod denaturat situaţia din România;

– informarea şefilor misiunilor diplomatice, prin Ministerul Afacerilor Externe, despre faptul că preocupările unor ziarişti conaţionali contravin legilor române şi nu sunt de natură să contribuie la dezvoltarea relaţiilor bilaterale;

– refuzarea cererilor unor corespondenți de presă suspecți de spionaj sau cunoscuți cu manifestări ostile împotriva țării noastre, prin care solicită acreditarea permanentă ori temporară în R.S. România.

– declararea unor ziariști ca persoane indezirabile.

17. Unitățile Ministerului de Interne vor aplica cu mai multă fermitate sancțiunile prevăzute de Legea nr. 23/1971 și H.C.M. 18/1972 împotriva cetățenilor români care:

– intră în orice fel de legătură cu posturile de radio și televiziune ori cu organe de presă din străinătate, care, prin acțiunile lor, desfășoară o activitate de defăimare sau contrară intereselor statului român;

– acordă interviuri organelor de presă, agențiilor de știri ori posturilor de radio sau televiziune, în țară sau pe timpul cât se află în străinătate în interes de serviciu sau personal, pentru probleme ce privesc interese politice, social-economice, de apărare și tehnico-științifice ale statului român, fără aprobarea factorilor competenți stabiliți prin lege.

18. Direcția a III-a coordonează și controlează – pe țară – problema ziariști, iar urmărirea acestora se va realiza pe spații geografice în cadrul serviciilor de linie.

Pentru o mai bună organizare a muncii, în cadrul Serviciului 14 (analiza și sinteza informațiilor de contraspionaj, prelucrarea automată a datelor și control) din Direcția a III-a s-a constituit un colectiv care asigură: evidența nominală centralizată a tuturor ziariștilor străini care vin în România; semnalarea operativă a intrării lor în țară; concentrarea de date despre ziariștii care publică materiale de denigrare a țării; valorificarea informațiilor referitoare la preocupările suspecte ale acestora; formularea de concluzii privind eficiența activității de urmărire a corespondenților de presă, radio și televiziune străini.

19. Semestrial și ori de câte ori este nevoie, conducerea Direcției a III-a va analiza stadiul și modul în care se desfășoară, pe țară, activitatea informativă în rândul ziariștilor străini și va dispune măsuri care să ducă la intensificarea muncii în acest domeniu.

Șeful Direcției a III-a
General-locotenent
Moga Gheorghe

Șeful Direcției I
General-maior
Tăbăcaru Dumitru

Șeful Direcției a II-a
General-maior
Macri Emil

Șeful U.M. 0920/F
General-maior
[indescifrabil]

Șeful Direcției Pașapoarte
General-maior
Popescu Romeo

Șeful Comandamentului pentru
Tehnica Operativă și Transmisiuni
General-locotenent
Diaconescu Ovidiu

A.C.N.S.A.S., fond documentar, dosar nr. 113, vol. 2, f. 43–50.

168

1978 mai 6. Raport al Serviciului 5 din Direcția I privind stadiul activității informativ-operative în obiectivul Radioteleviziunea Română

Ministerul de Interne — Strict secret
Departamentul Securității Statului
Direcția I
152/SV/001635 din 9 mai 1978

Raport cu privire la stadiul activității informativ-operative în obiectivul Radioteleviziune

La 4 mai 1978 s-a analizat la nivelul conducerii direcției, col. Năstase Gheorghe, stadiul executării ordinelor date la 20 octombrie 1977 de către conducerea ministerului, cu prilejul analizei muncii operativ-informative din cadrul Radioteleviziunii Române.

Pe baza concluziilor desprinse și a ordinelor date, s-a întocmit un program de măsuri. Stadiul realizării sarcinilor se prezintă astfel:

a) S-au făcut progrese în ce privește activitatea, care se desfășoară pe principiul muncii în obiectiv. A crescut capacitatea ofițerilor de cuprindere, sesizare și prevenire a unor fapte și fenomene care puteau degenera în acțiuni și activități potrivnice orânduirii sociale și de stat sau care puteau aduce prejudicii bunei activități în cadrul acestei importante instituții.

– Întreaga activitate de securitate s-a bazat pe o concepție mai clară de muncă, vizând realizarea în bune condițiuni a unor sarcini impuse de necesitățile imediate ale muncii – completarea rețelei, verificarea operativă a informațiilor. Totodată, activitatea a fost orientată și organizată în vederea studierii unor fenomene în evoluția lor, cât și pronosticarea unor fapte și fenomene cu consecințe negative, luându-se măsuri în vederea prevenirii acestora, așa cum a fost cazul persoanelor restructurate de la Radioteleviziune.

S-a acționat în direcția aducerii unor corective în ce privește ponderea activității ofițerilor, în sensul ca aceasta să se desfășoare cu precădere în obiectiv, în munca cu rețeaua informativă, cât și participarea nemijlocită la toate transmisiunile de importanță excepțională ce au avut loc.

– Ca urmare, s-a făcut o delimitare mai riguroasă a tuturor punctelor vulnerabile din obiectiv, totodată acționându-se în direcția organizării activității informative în acestea.

b) În urma concluziilor desprinse de la analiză cu privire la deficiențele existente în activitatea de supraveghere informativă, au fost luate măsuri concrete de remedierea lipsurilor și ridicarea eficienței acestei activități, punând accent pe acoperirea informativă a tuturor locurilor și mediilor, astfel:

– Din cele 48 recrutări prevăzute în această perioadă, s-au realizat 45. Au fost create condițiile ca întregul plan de recrutări prevăzut până la sfârşitul lunii mai a.c. să fie realizat în întregime (61 recrutări).

– S-a insistat ca noile recrutări să se facă în acele redacții, servicii, echipe de lucru, puncte vulnerabile, unde nu am avut rețea sau era insuficientă.

– Noile recrutări s-au făcut din rândul persoanelor care, prin poziția şi pregătirea lor, au reale posibilități de informare sau lucrează în puncte vulnerabile.

– La realizarea acestor recrutări au concurat marea majoritate a ofițerilor serviciului. Din cele 45 de recrutări efectuate, 18 au fost realizate de alți ofițeri din serviciu, cu precădere din rândul persoanelor care au posibilități de informare şi pe linia problemei în care lucrează aceşti ofițeri.

– Capacitatea de cunoaștere şi rezolvare operativă a unor aspecte negative se măreşte şi prin aceea că s-au extins relațiile operative cu toți factorii de conducere din obiectiv, începând de la secretar general de redacție, până la conducerea Radioteleviziunii. Aceştia au fost sesizați cu unele aspecte care puteau avea consecințe negative asupra bunului mers al instituției.

De asemenea, conducerea Radioteleviziunii a fost sensibilizată cu privire la personalul angajat necorespunzător din punct de vedere al profilului moral, luându-se măsuri pentru desfacerea contractului de muncă celor care au refuzat să revină asupra cererilor de plecare definitivă.

Legătura permanentă cu conducerea obiectivului s-a ținut în vederea remedierii operative a unor deficiențe în ce priveşte realizarea emisiunilor de importanță excepțională.

– S-a acționat în direcția reinstruirii rețelei informative, atât în raport de specificul locului său de muncă, cât şi cu problematica de securitate ce o ridică întregul obiectiv. De asemenea, rețeaua a fost instruită şi folosită pentru a acționa în mod direct în vederea influențării pozitive a unor elemente care aveau tendința ca, în urma unor nemulțumiri personale, să treacă la acțiuni necugetate, ca de exemplu: cazul lui Bălan Eufrosina, care, fiind schimbată dintr-o anumită funcție, intenționa să treacă la anumite manifestări deschise de nemulțumire. Au fost duse acțiuni de temperare a atitudinii numiților Carp Sorin şi Tömöry Peter Gyula, care au depus formele pentru plecare definitivă din țară.

c) S-a acordat atenție sporită în vederea cuprinderii în supravegherea informativă a tuturor persoanelor pretabile la acțiuni ostile, locurilor şi mediilor unde se pot produce fapte şi fenomene de natură să afecteze securitatea statului ori a bunului mers al instituției. În acest context, s-a acordat o atenție permanentă cunoaşterii stării de spirit a personalului, în vederea prevenirii amplificării unor manifestări negative.

În vederea menținerii unui climat propice de muncă, cât şi pentru prevenirea transformării unor nemulțumiri personale în acte iresponsabile cu consecințe asupra securității statului ori asupra bunului mers al instituției, s-a acționat în vederea clarificării situației acestora, cu sprijinul conducerii instituției. De exemplu, li s-a

desfăcut contractul de muncă la cele 9 elemente de la Televiziune care au depus cererile pentru plecare definitivă din țară.

d) S-a acționat mai operativ în vederea clarificării situației elementelor care se află în evidența dosarului de obiectiv, astfel:

Dintre cele 16 elemente din studiourile centrale semnalate cu manifestări ostile, 4 au fost scoşi din preocupări prin neconfirmarea materialului de primă sesizare; 12 rămân în continuare în atenția noastră; asupra a 2 elemente s-a deschis D.U.I., întrucât au apărut elemente noi cu privire la atitudinea şi comportarea acestora.

În evidența dosarului de obiectiv se află 33 de elemente, semnalate că întrețin relații neoficiale cu cetățeni străini; 9 cazuri au fost scoase din preocupări, nerezultând date că asemenea legături erau de natură suspectă.

Se acționează în continuare în vederea clarificării naturii legăturilor la cele 24 de elemente rămase în atenție.

Dintre cele 38 de elemente aflate în atenție, de la studiourile centrale, semnalate cu intenții de rămânere ilegală în străinătate, 12 cazuri au fost scoase din preocupări prin neconfirmarea materialului de primă sesizare.

S-a acordat atenție cunoaşterii poziției şi atitudinii celor 11 cetățeni străini care lucrează în cadrul redacției Emisiunilor pentru străinătate, nerezultând date de interes operativ.

De asemenea, rămân în atenția noastră, în cadrul supravegherii informative, cele 10 elemente cunoscute cu antecedente politice reacționare.

e) În prezent se află în verificare prin D.U.I. un număr de 6 cazuri, semnalate cu unele manifestări ostile. În perioada la care se referă raportul, au fost închise 2 D.U.I. prin neconfirmarea materialului de primă sesizare şi deschise 4.

f) Au fost luate măsuri pentru o mai bună organizare a supravegherii cetățenilor străini pe timpul cât se află în obiectiv. Pe această linie, împreună cu U.M. 0625/C.P., s-a efectuat un control de fond, stabilind un program de măsuri concret în vederea remedierii unor lipsuri constatate.

De comun acord cu conducerea instituției, s-a introdus o evidență strictă a străinilor care intră în instituție. De asemenea, pentru ziariști s-a început introducerea unor fişe care pot fi folosite şi pentru nevoi operative.

g) Au fost luate măsuri în vederea verificării în evidențele Ministerului de Interne a celor 13 translatori şi însoțitori din afara instituției, folosiți de către Radioteleviziune. De asemenea, am sensibilizat conducerea instituției pentru completarea acestui corp de translatori şi însoțitori cu oameni de încredere, în raport de nevoile ce le au, în aşa fel încât să nu se mai apeleze la serviciile O.N.T.

h) Un număr de aproximativ 92 persoane care au efectuat călătorii în străinătate, în interes de serviciu sau individual, au fost pregătite contrainformativ de către ofițerii care răspund de obiectiv.

Se ține o evidență nominală a celor care se deplasează în străinătate.

i) S-a depus un volum mare de muncă pe linia pregătirii şi desfăşurării celor 25 transmisiuni de importanţă excepţională, acţionându-se conform metodologiei de lucru aprobată de conducerea ministerului.

Ofiţerii care răspund de obiectiv, au participat direct, atât în perioada pregătirii, cât şi pe timpul efectuării transmisiunilor în direct, informând operativ conducerea direcţiei şi uneori conducerea ministerului cu privire la unele situaţii negative care puteau periclita acţiunea.

j) A stat în atenţia noastă şi problema îmbunătăţirii pazei şi securităţii obiectivului, a punctelor vulnerabile.

S-au efectuat controale periodice, cât şi ocazia unor evenimente mai deosebite. De asemenea, s-au organizat teste pentru pătrunderea clandestină în obiectiv, cu care ocazie s-au constatat deficienţe cu privire la controlul accesului în instituţie; de asemenea, au fost depistate unele legitimaţii care nu aveau viza la zi.

Lipsurile constatate au fost aduse la cunoştinţa comandantului subunităţii de pază, comandantului brigăzii de securitate, cât şi conducerii Radioteleviziunii Române, care au luat măsuri de remedierea acestora şi sancţionarea celor vinovaţi.

La fiecare punct de intrare în instituţie s-a introdus un registru în care sunt consemnate neregulile cu privire la accesul în obiectiv. Angajaţii care au comis abateri au fost atenţionaţi de către conducerea Radioteleviziunii în prezenţa ofiţerului.

Deşi, în comparaţie cu perioada precedentă, activitatea de securitate în obiectiv a cunoscut îmbunătăţiri, atât sub raportul cantităţii, cât şi calităţii muncii, apreciem că aceasta nu se ridică la nivelul necesităţilor.

Se mai menţin serioase lipsuri în ce priveşte cunoaşterea multilaterală a elementelor aflate în atenţia noastră. Aceasta se realizează cu precădere la locul de muncă. S-au întreprins puţine acţiuni în vederea stabilirii atitudinii şi comportării acestora în cercul lor de relaţii.

De asemenea, acţiunile întreprinse în vederea cunoaşterii mai complete a colaboratorilor externi au fost sporadice şi au vizat numai o parte dintre aceştia.

În activitatea de viitor, vom urmări în principal realizarea următoarelor obiective:

– în ce priveşte munca cu reţeaua informativă, vom acţiona în vederea unei temeinice instruiri a surselor nou recrutate. De asemenea, punctarea şi recrutarea de noi elemente se va realiza numai din rândul persoanelor cu multiple posibilităţi de informare;

– asupra persoanelor semnalate cu anumite manifestări negative vom efectua verificări complexe în vederea stabilirii cercurilor de relaţii în afara instituţiei;

– se va pune un accent mai mare în verificarea tuturor informaţiilor cu privire la atitudinea negativă a unor angajaţi ai instituţiei, în scopul de a ne edifica asupra atitudinii şi comportării acestora;

– aprofundarea verificărilor asupra colaboratorilor externi folosiţi de Radioteleviziune. De asemenea, terminarea verificărilor începute asupra traducătorilor

folosiți de instituție, pentru a însoți delegații veniți din străinătate și înlocuirea celor necorespunzători;

– în ce privește activitatea studiourilor teritoriale, vom acționa în direcția dinamizării muncii și ridicării eficienței acesteia la nivelul cerințelor. De asemenea, vom sensibiliza conducerea studiourilor centrale cu privire la personalul angajat semnalat cu atitudine necorespunzătoare.

Șeful serviciului
Colonel,
Nicolae Mihai

De acord
Locțiitor șef direcție
Colonel,
Năstase Gheorghe

A.C.N.S.A.S., fond documentar, dosar nr. 135, vol. 1, f. 87–89.

169

1978 noiembrie 6. Notă a Departamentului Securității Statului privind atitudinea și situația foștilor condamnați pentru „infracțiuni contra securității statului"

Ministerul de Interne — Strict secret
Departamentul Securității Statului
Nr. 00390600 din 6 noiembrie 1978

Notă

Din analiza datelor existente în legătură cu situația și atitudinea prezentă a foștilor condamnați pentru infracțiuni contra securității statului, rezultă următoarele:

În țară, numărul acestora se ridică la 14.463, dintre care 151 au fost conducători de bande și organizații subversiv-teroriste.

După vârstă, 3.026 au până la 50 ani, 2.910 între 50–55 ani, 2.625 între 55–60 ani și 8.561 peste 60 ani.

Circa 6.000 foști condamnați sunt încă în activitate. Dintre aceștia, lucrează în organizații economice 83%, în sectoarele sănătate 3,5%, culte-secte 3,1%, învățământ 2,7%, cercetare-proiectare 1,9%, artă-cultură 0,9%.

Informațiile obținute în procesul supravegherii informative a acestor persoane atestă faptul că o bună parte au renunțat la concepțiile lor ostile şi s-au încadrat în activitatea de edificare a socialismului în patria noastră. Până în prezent, circa 30% au obținut reabilitarea juridică.

Sunt însă circa 200 dintre ei, îndeosebi foşti conducători de bande sau organizații subversiv-teroriste, precum şi din rândul celor ce au suferit condamnări repetate, care se mențin pe poziție dușmănoasă. Aceştia comentează ostil evenimentele politice interne şi măsurile luate de conducerea partidului şi statului în diverse domenii de activitate, denigrează orânduirea socialistă şi colportează ştiri tendențioase audiate la posturile de radio occidentale. De asemenea, caută să mențină legături între ei şi cu cei care au părăsit ilegal țara, sunt preocupați de a emigra, preamărind modul de viață occidental, iar în situații conjuncturale, apreciate ca fiindu-le favorabile, îşi manifestă deschis ostilitatea față de regim.

Astfel, luând cunoştință despre atitudinea lui Paul Goma, 17 foşti condamnați au aderat la acțiunea dușmănoasă a acestuia, iar alți 72 s-au declarat de acord cu el, îi urmăresc activitatea în străinătate şi o popularizează în cercul lor de relații.

Datorită fanatismului, 19 foşti condamnați îşi mențin convingerile ostile, pe care le exprimă deschis, încercând să acționeze în diverse moduri împotriva statului, lansează zvonuri de natură a crea neîncredere în trăinicia orânduiri noastre socialiste, mențin legături cu alți foşti condamnați şi îşi exprimă intenția ca în anumite situații să se răzbune pe cei ce i-au condamnat.

Alți 25 sunt cunoscuți cu preocupări de a elabora memorii sau creații literare cu conținut ostil, pe care intenționează să le scoată din țară pentru a le publica în străinătate.

În străinătate se află peste 60 foşti condamnați, plecați pe diferite căi, stabiliți în principal în R.F. Germania, Franța şi S.U.A. Dintre aceştia, 29 au făcut declarații calomnioase la adresa țării noastre ori au aderat la grupările emigrației reacționare, 14 sunt folosiți de posturile de radio occidentale în propaganda ostilă statului nostru, 8 fac parte din „Asociația foştilor deținuți politici din România“, cu sediul la Paris, iar 8 au întreprins în diferite împrejurări acțiuni de protest în fața reprezentanțelor diplomatice ale țării noastre din S.U.A. şi R.F. Germania. De asemenea, ei exercită o influență nefastă asupra foştilor condamnați din țară, cât şi asupra rudelor sau altor legături.

Organele de securitate continuă măsurile de prevenire, cunoaştere şi neutralizare a eventualelor acțiuni ostile din partea foştilor condamnați pentru infracțiuni contra securității statului.

A.C.N.S.A.S., fond documentar, dosar nr. 131, vol. 1, f. 7–8.

170

1979 august 14. Plan de măsuri pentru realizarea misiunilor ce revin Direcției I pe linie de securitate și gardă

Ministerul de Interne
Departamentul Securității Statului
Direcția I
Nr. 0068.174 din 14 august 1979

Strict secret

Aprob
Gl. mr. Tăbăcaru Dumitru

Plan de măsuri (cadru)
pentru realizarea misiunilor ce revin Direcției I pe linie de securitate și gardă

Premergător acțiunilor la care participă conducerea de partid și de stat ori vizitelor unor înalți oaspeți de peste hotare în țara noastră, precum și pe timpul desfășurării acestora, vor fi întreprinse următoarele măsuri:

I. Organizarea activității informativ-operative în problemele, locurile și mediile din competența aparatului de informații interne, îndeosebi în zonele unde au loc acțiunile respective, pentru:

1. Intensificarea muncii compartimentelor corespondente din inspectoratele județene (municipiul București) în vederea asigurării controlului informativ complet asupra tuturor persoanelor din sfera de preocupare a aparatului de informații interne, pretabile să aducă atingere intereselor politice ale statului nostru ori a impieta buna desfășurare a acțiunilor, acordându-se atenție deosebită:

a) Persoanelor care:

– sunt semnalate cu intenții de a întreprinde acțiuni turbulente, așa-zis protestatare, cărora să le dea sensuri politice necorespunzătoare;

– abordează în mod tendențios probleme referitoare la drepturile omului;

– au încercat ori intenționează să rezolve probleme personale pe căi neoficiale;

– sunt cunoscute cu preocupări de natură ostilă ori de a răspândi zvonuri dușmănoase pentru a influența negativ starea de spirit a populației;

– au fost identificate ca autori de înscrisuri cu conținut dușmănos ori sunt cunoscute cu astfel de preocupări;

– suferă de afecțiuni neuro-psihice și au manifestări violente;

– duc mod de viață parazitar și anarhic.

b) Cetățenilor români aflați la studii în R.S. România, din baza de lucru a informațiilor interne, îndeosebi celor din statele arabe și africane, precum și celor originari din statele ai căror șefi participă la vizita respectivă.

c) Legionarilor şi altor persoane din emigraţie, emisarilor organizaţiilor reacţionare din străinătate, ziariştilor invitaţi de instituţiile din zona de responsabilitate a aparatului de informaţii interne şi altor străini care se află în ţara noastră în perioadele respective, semnalaţi cu preocupări de a instiga la acţiuni ostile persoane din baza de lucru a aparatului din profilul Direcţiei I.

2. Stabilirea, sub controlul şefilor de servicii, de către ofiţerii Direcţiei I, a măsurilor ce trebuie luate de compartimentele corespondente din inspectorate, asupra categoriilor de persoane sus-menţionate şi coordonarea activităţilor interjudeţene pentru a se preveni orice acţiuni de natură să lezeze interesele statului nostru, precum şi sosirea persoanelor respective în Capitală ori în alte locuri unde se vor desfăşura activităţi prilejuite de acţiune.

În raport de complexitatea situaţiei operative pe linia problemelor din competenţă, şefii serviciilor vor trimite la inspectorate ofiţeri care să acorde sprijin pe linia problemelor respective pentru:

– analiza persoanelor din sfera de preocupare a problemei, pretabile la fapte de natură să impieteze buna desfăşurare a acţiunii;

– instruirea reţelei informative în legătură cu acţiunea şi realizarea de întâlniri mai frecvente pentru cunoaşterea stării de spirit în rândul persoanelor, locurilor şi mediilor din competenţa problemei;

– asigurarea supravegherii şi urmăririi străinilor aflaţi în judeţe, cunoscuţi cu preocupări de a instiga la acţiuni ostile persoane din baza de lucru a problemei;

– verificarea persoanelor din sfera de preocupare a aparatului din profilul Direcţiei I, participante la acţiune ori la diferite activităţi protocolare legate de aceasta şi înlocuirea celor necorespunzătoare;

– centralizarea şi analiza informaţiilor, stabilirea măsurilor corespunzătoare de prevenire şi raportarea la comandamentul acţiunii şi la Direcţia I a celor ce prezintă interes pentru acţiune;

– stabilirea celor mai eficiente măsuri de neutralizare prin:

  – semnalarea la organele de partid a nemulţumirilor justificate pentru a se lua măsuri de rezolvare a lor;
  – antrenarea colectivelor de oameni ai muncii la prevenirea şi neutralizarea acţiunilor celor în cauză;
  – alte măsuri de prevenire.

Aceleaşi sarcini revin şi ofiţerilor care se vor deplasa la inspectoratele judeţene (municipiul Bucureşti), premergător şi în perioada acţiunii, pentru rezolvarea unor misiuni pe linia problemei în care lucrează.

În cazul când ofiţerii Direcţiei I se deplasează la inspectorate, în cadrul unor grupe constituite special pentru acţiune, vor sprijini serviciile 1 din inspectorate pentru realizarea sarcinilor ce le revin pe linia tuturor problemelor din competenţă.

Răspund: şefii de servicii.

3. Verificarea împreună cu Direcția a III-a, U.S.L.A. și I.G.M. a modului cum asigură inspectoratele județene (municipiul București) controlul în căminele studențești, precum și conlucrarea în acest sens cu factorii educaționali și obștești, în vederea prevenirii acțiunilor de natură să lezeze interesele statului nostru și deplasării spre Capitală ori în alte locuri unde se desfășoară activități legate de acțiune, a cetățenilor străini aflați la studii în R.S. România.

Răspunde: șeful Serviciului 6.

II. Asigurarea controlului informativ complet asupra tuturor persoanelor, locurilor și mediilor din răspunderea nemijlocită a ofițerilor Direcției I, unde se pot produce fapte de natură să aducă atingere securității statului, în care scop:

1. Se va asigura instruirea rețelei informative din legătura nemijlocită a ofițerilor Direcției I de a culege informații privind starea de spirit și comentariile ce se fac în legătură cu acțiunea, combătându-se cu fermitate zvonurile tendențioase ori alarmiste. Întâlnirile cu rețeaua informativă vor avea caracter mai intens și se vor realiza conform graficelor ce se vor afla la șefii serviciilor.

Răspund: șefii de servicii.

2. Se va analiza, sub controlul șefilor de servicii, situația tuturor persoanelor cuprinse în baza de lucru la fiecare problemă și mediu din răspunderea ofițerilor Direcției I, stabilindu-se măsuri concrete pentru fiecare caz în parte, în vederea prevenirii oricăror fapte de natură să impieteze buna desfășurare a acțiunii[1].

Răspund: șefii de servicii.

3. Se vor asigura măsuri de apărare a secretului de stat în instituțiile în care Direcția I desfășoară muncă contrainformativă, intensificându-se în acest sens controalele inopinate asupra modului cum sunt păstrate documentele secrete de stat și se respectă măsurile de pază și securitate. Atenție deosebită se va acorda locurilor din instituțiile respective unde se păstrează ori manipulează armament, substanțe toxice, explozive ori radioactive, precum și pazei contra incendiilor.

Răspund: șefii de servicii.

4. Se va asigura cunoașterea, verificarea și avizarea persoanelor desemnate să îndeplinească sarcini în cadrul acțiunii, din domeniul presei, Radioteleviziunii și Ministerului Sănătății, luându-se măsuri pentru înlocuirea celor necorespunzătoare.

Răspund: șefii de servicii.

5. Împreună cu Comandamentul pentru tehnică operativă și transmisiuni și Inspectoratul General al Miliției – prin grupa „Selector" – vor fi asigurate măsurile de securitate a transmisiilor radio și televiziune ce se vor efectua în legătură cu acțiunea.

Răspunde: șeful Serviciului 5.

6. Toate informațiile care prezintă interes operativ pentru acțiune vor fi centralizate pe probleme și raportate șefului unității sau locțiitorului la comandă, asigurându-se măsurile necesare de prevenire și transmiterea cu operativitate la comandamentul

[1] Adnotare: „Apreciez că o asemenea analiză nu trebuie să cuprindă întreaga bază de lucru, ci numai persoanele pretabile la acțiuni cu referire la securitate și gardă".

acțiunii. În cazuri deosebite ori la ordin, se va constitui în cadrul Direcției I o grupă operativă care să centralizeze, analizeze și sintetizeze informațiile, precum și măsurile de prevenire luate, raportându-le cu operativitate conducerii unității și la comandamentul acțiunii.

Răspunde: conducerea unității.

7. Conducerea Direcției I va numi cadre cu funcții de răspundere care să participe la activitatea comandamentelor constituite pentru coordonarea măsurilor de securitate și gardă ce se vor stabili în cadrul fiecărei acțiuni.

8. În cazurile când se introduce una din situațiile prevăzute în Ordinul nr. 230/1973, permanența la comanda unității și personalul de serviciu se vor stabili prin ordin de zi pe unitate.

Răspunde: șeful Serviciului 8.

9. Șefii de servicii vor asigura ca, pe timpul executării misiunilor de securitate și gardă încredințate, cadrele din subordine să manifeste înalt spirit de răspundere, conștiinciozitate și disciplină.

Răspund: șefii de servicii.

10. În raport cu specificul și complexitatea sarcinilor fiecărei acțiuni, se vor stabili și alte măsuri care vor fi cuprinse într-o notă anexă la prezentul plan.

Locțiitor al șefului direcției,
Col. [*indescifrabil*]

A.C.N.S.A.S., fond documentar, dosar nr. 120, vol. 1, f. 212–214.

171

1979 octombrie 12. Plan de măsuri al Direcției I privind desfășurarea muncii de securitate în problema „Persoane ostile din sectoarele de presă, radioteleviziune și poligrafii“ în anul 1980

Ministerul de Interne — Strict secret
Departamentul Securității Statului
Direcția I
152/SV/001635 din 12 octombrie 1979

Plan de măsuri
privind desfășurarea muncii de securitate în anul 1980 în problema „Persoane ostile din sectoarele de presă, radioteleviziune și poligrafii“

La baza organizării și desfășurării activității de securitate în problemă, pe anul 1980, vor sta obiectivele și sarcinile cuprinse în planul de măsuri al unității, rezultate din:

– Concluziile, orientările şi ordinele date cu ocazia convocării activului de partid şi de comandă pe Departamentul Securităţii Statului din 8 octombrie 1979;

– Concluziile rezultate cu ocazia analizei activităţii desfăşurate în problemă în anul 1979 şi a ordinelor conducerii direcţiei.

Activitatea va fi organizată şi în raport de stadiul muncii în problemă, mutaţiile în baza de lucru.

În raport de aceşti factori, în anul 1980 activitatea în problemă va fi orientată în vederea realizării următoarelor obiective şi sarcini:

I. **Activitatea de supraveghere informativă**

1. Perfecţionarea activităţii de supraveghere informativă în locurile şi mediile date în competenţă în vederea cunoaşterii şi prevenirii oricărei acţiuni de natură să afecteze securitatea statului ori să afecteze grav buna funcţionare a instituţiilor, astfel:

– Continuarea acţiunilor de supraveghere informativă asupra elementelor cunoscute cu antecedente politice reacţionare, pentru a controla şi cunoaşte în permanenţă atitudinea şi poziţia lor prezentă.

Vom acorda atenţie sporită pentru cunoaşterea sării de spirit din obiectivele şi mediile din competenţă, acţionând în vederea înlăturării cauzelor şi anihilării elementelor care ar putea determina o înrăutăţire a acesteia.

– De asemenea, diversificarea supravegherii informative în punctele vulnerabile de la Radioteleviziune, „Agerpres“ şi întreprinderi poligrafice, în vederea limitării accesului persoanelor străine, prevenirii degradării ori scoaterii din uz a aparaturii şi instalaţiilor tehnice;

– Realizarea unei mai cuprinzătoare supravegheri informative în cadrul colectivelor de creaţie literar-artistice de la Radioteleviziune, în vederea cunoaşterii aspectelor ce se ridică încă din faza elaborării concepţiei, pentru a preveni difuzarea unor materiale având un conţinut potrivnic liniei politice a partidului şi statului nostru;

– La studiourile centrale şi teritoriale de Radioteleviziune, cât şi în sectorul poligrafic, vom acorda în continuare atenţie cunoaşterii şi prevenirii unor aspecte negative din sectoarele economice, în mod deosebit cu privire la:

- utilizarea fondurilor de investiţii la construirea noului studio de emisie pentru Radio şi Televiziune, de asemenea, la construirea studiourilor de televiziune din Iaşi şi Cluj;
- perfecţionarea activităţii de supraveghere informativă în sectoarele de Radioteleviziune şi Centrala Industriei Poligrafice, care se ocupă cu importul de aparatură şi utilaje. Pe această linie vom efecua un schimb operativ de informaţii cu U.M. 0625/C.P.;
- cunoaşterea stării tehnice a aparaturii şi instalaţiilor folosite la transmisii radio şi emisiuni de televiziune, pentru a preveni unele căderi în timpul emisiunilor;
- cauzele care generează folosirea sub capacitate sau nefolosirea unor maşini în sectoarele poligrafice, consecinţele economice;

– de asemenea, cauzele care au dus la scoaterea prematură din circuitul economic a unor mașini și utilaje, la întreprinderile poligrafice.

În luna iulie 1980 vom efectua o analiză a informațiilor existente, cu referire la unele aspecte economice, în vederea desprinderii unor concluzii și stabilirea de noi măsuri.

– Vom intensifica acțiunile în vederea cunoașterii permanente a activității ziariștilor străini pe timpul cât se află în instituție, acționând în continuare în vederea limitării deplasărilor în incinta instituției.

2. În termen de 45 zile, vom efectua o analiză a tuturor informațiilor furnizate de rețeaua informativă din legătura nemijlocită, în scopul de a desprinde date și concluzii cu referire la unele activități clandestine desfășurate de elemente ostile din problemă.

– De asemenea, până la data de 30 martie 1980, vom efectua analize similare și asupra rețelei din inspectorate.

Pe baza acestor analize vom trece la restructurarea bazei, reținând în atenția noastră acele elemente identificate că desfășoară asemenea activități ori sunt suspecte că intenționează să se angreneze la astfel de acțiuni, accentul fiind pus cu prioritate asupra următoarelor categorii de elemente:

a) Semnalați că instigă la opoziție față de politica partidului și statului nostru ori a orânduirii sociale și de stat din țara noastră;

b) Identificarea acelor elemente din sectorul de creație al Radioteleviziunii, personal angajat ori colaboratori externi care, fie în faza de concepție ori de realizare, intenționează ori au realizat strecurarea unor idei potrivnice orânduirii sociale și de stat din țara noastră, conlucrând în acest scop cu colectivul de la artă-cultură;

c) De asemenea, din sectorul redacțional al presei centrale și teritoriale, cât și din redacțiile Radioteleviziunii, identificarea acelor elemente care se eschivează de la publicarea ori difuzarea unor articole și comentarii cu tematică angajantă, situându-se pe poziția de așa-zișI ziariști neutri, cât și pe acei redactori care publică materiale având un caracter simbolic, prin care în mod subtil se adoptă poziție ostilă față de unele realități din țara noastră.

Până la data de 30 martie 1980 vom întocmi o situație nominală a acestor categorii de elemente, care se vor centraliza la problemă.

d) Prin rețeaua informativă, cât și prin alte mijloace ale muncii de securitate, vom acționa în continuare pentru identificarea unor grupuri și colective formate ca urmare a unor preocupări comune. Informațiile și datele obținute vor face obiectul unei analize din care vom desprinde concluzii și măsuri ce se impun a fi luate.

Termen: 30 aprilie 1980.

Răspunde: cpt. Oancea Traian.

e) Identificarea redactorilor care se ocupă cu lucrări de sertar, păstrează articolele respinse la publicare ori difuzare. Analiza informațiilor și datelor existente în vederea desprinderii de concluzii și stabilirea de măsuri.

Termen: 30 mai 1980.

Răspunde: lt. col. Dinu Gheorghe.

f) Până la data de 30 martie 1980 vom efectua o analiză a datelor şi materialelor existente cu privire la personalul redacțional şi tehnico-redacțional care, dat fiind atribuțiunile de serviciu, vizitează frecvent ambasadele şi oficiile diplomatice din țară sau au relații cu cetățeni străini, reținând în preocuparea noastră acele elemente care au avut comportări şi atitudini incorecte. De asemenea, până la 20 decembrie 1979, împreună cu conducătorii instituțiilor, se vor lua măsuri de a efectua o nouă reducere a numărului de persoane care au asemenea îndatoriri de serviciu, cât şi pentru înlocuirea acelora care au asemenea obligații de serviciu de o perioadă mai îndelungată.

Răspunde: col. Salapa Vasile.

– De asemenea, se vor continua acțiunile de supraveghere informativă în rândul persoanelor care efectuează frecvente deplasări în străinătate, în interes de serviciu, cât şi a celor care au fost în misiune în exterior pe o perioadă mai îndelungată.

g) Întocmirea unei situații nominale a personalului muncitor din instituțiile din problemă, la care se ridică unele aspecte negative pe linie de cadre. În raport de gravitatea antecedentelor, cât şi de atitudinea şi poziția prezentă a celui în cauză, vom hotărî pentru fiecare caz în parte.

Termen: 30 ianuarie 1980.

Răspunde: fiecare ofițer pe linia compartimentului său.

h) Continuarea acțiunilor de verificare şi clarificare asupra elementelor depistate că au efectuat tipărirea, în poligrafii, a unor materiale interzise ori au executat operațiuni de tipărire în mod clandestin. Avem în vedere în special cazurile cunoscute de la I.M.B. – Securitate, Ploieşti, Sibiu, Bihor, Cluj, Argeş, Timiş, Arad, Râmnicu Vâlcea, Ialomița, Tulcea şi Iaşi.

i) În urma acțiunii Z.1975 a fost depistat un grup de elemente din presă, care pe fondul unor activități imorale au desfăşurat acțiuni defăimătoare cu referire la conducerea superioară. Vezi anexa*.

– Măsuri de reactivizarea supravegherii informative asupra acestora, în scopul de a stabili atitudinea şi poziția lor prezentă.

II. **Munca cu rețeaua informativă**

1. Având în vedere că peste 90% din totalul rețelei existente a fost creată în perioada anilor 1978–1979, vom lua măsuri de a reanaliza şi verifica întreaga rețea din problemă din punct de vedere al randamentului, loialității şi conspirativității, în scopul de a aprofunda cunoaşterea valorii informațiilor furnizate până în prezent, îndeosebi în anul 1979; folosirea fiecărei surse la valoarea şi posibilitățile ce le are. De asemenea, împreună cu sursa, vom identifica noi posibilități de folosire atât la locul de muncă, cât şi în cercul de relații.

– Rețeaua din legătura nemijlocită va fi analizată de către coordonatorul din problemă, până la 20 ianuarie 1980;

* Anexele nu există în dosar.

– Rețeaua din inspectoratele cu pondere pe linia problemei se va analiza de către ofițerii din colectivul problemei, până la 30 martie 1980, conform graficului anexat*, iar din celelalte inspectorate de către ofițerii din serviciu, până la data de 30 mai 1980.

2. Pe baza concluziilor rezultate din analiză, cu fiecare sursă se va efectua un instructaj concret, accentul va fi pus asupra următoarelor aspecte:

– Convingerea fiecărei surse că activitatea ce o desfășoară are un caracter politic-militant;

– Toată rețeaua va fi dirijată ca în cadrul supravegherii informative să aibă în atenție categorii de persoane pretabile la acțiuni potrivnice;

– Aspectele ce ne interesează despre elementele din atenție, pe lângă care este dirijat;

– În raport de posibilitățile și calitățile fiecărei surse, va fi dirijată pentru a include în cadrul supravegherii și urmăririi informative și alte elemente, urmărind ca, pe cât posibil, toate persoanele care fac obiectul muncii noastre să fie repartizate pe sursele de informare.

a) De asemenea, întreaga rețea din problemă va fi dirijată și instruită în vederea procurării și furnizării de informații cu privire la următoarele persoane și aspecte:

– Identificarea elementelor care instigă la emigrare, dezordini, atitudini protestatare, colportează știrile transmise de posturile de radio și presa reacționară din străinătate ori denigrează orânduirea socială și de stat din țara noastră;

– Atitudinea și comportarea ziariștilor și a altor persoane venite din străinătate, pe timpul cât se află în obiectivele din responsabilitate;

– Semnalarea elementelor cu intenții de a părăsi țara, pe căi ilegale sau legale;

– Abateri cu privire la apărarea secretului de stat, relații cu cetățeni străini, accesul în instituții;

– Starea de spirit în colectivele în care lucrează, cauze sau elemente care acționează în vederea deteriorării acesteia.

b) Rețeaua din sectorul presă și televiziune va fi instruită și în direcția semnalării persoanelor care, sub diferite pretexte, nu se angajează în publicarea sau difuzarea unor materiale prin care să combată diversele teorii burgheze, preferă să stea în expectativă; ori, cu predilecție, publică sau difuzează materiale prin care, în mod subtil, se face o propagandă favorabilă unor asemenea teorii; semnalarea și prevenirea publicării ori difuzării unor materiale având un conținut potrivnic ori interpretativ, cu referiri la politica partidului și statului nostru; depistarea elementelor cu preocupări de a multiplica, în scop de difuzare, unele materiale apărute în presa din străinătate, având un conținut de defăimare a țării noastre.

c) La studiourile centrale și teritoriale de Radioteleviziune, tipografii și poligrafii, rețeaua va fi dirijată să semnaleze și aspecte cu referire la: nereguli privind exploatarea și folosirea instalațiilor și tehnicilor din dotare; încheierea unor contracte dezavantajoase la importul de materiale, aparatură și utilaje; încălcarea normelor cu

privire la accesul în punctele vulnerabile; încercări de a se executa lucrări de tipărire în mod clandestin sau a unor materiale interzise.

d) Continuarea acțiunii de a stabili posibilitățile informative ale rețelei pe raza altor județe. Acestora li se va face un instructaj general cu privire la aspectele ce interesează în timpul deplasărilor. Pentru fiecare deplasare, pe baza instrucțiunilor ofițerilor din problemă, li se va face un instructaj concret.

e) Instruirea rețelei informative cu posibilități în străinătate, înaintea fiecărei deplasări, se va efectua de către ofițerii din problemă, pe baza unor planuri tematice.

f) După efectuarea analizei, pentru fiecare sursă se va întocmi o notă cu privire la modul de folosire, sarcinile permanente ce le au de rezolvat, cât şi cele imediate şi de perspectivă.

3. Vom continua acțiunea de verificare a rețelei informative, accentul fiind pus asupra surselor din locuri şi medii unde au avut loc evenimente mai deosebite; au efectuat frecvente deplasări în străinătate; cei care, dat fiind atribuțiunile de serviciu, frecventează oficiile diplomatice ori întreţin relaţii cu cetăţeni din străinătate. De asemenea, asupra acelor surse care de o perioadă mai îndelungată nu furnizează informaţii de valoare.

În acest scop, pentru sursele din legătura nemijlocită, până la data de 30 mai 1980 se vor prevede măsurile ce se vor întreprinde.

– Acelaşi lucru vom urmări şi la inspectorate.

4. Activitatea pentru completarea rețelei informative va fi orientată astfel:

a) Până la 30 martie 1980 vom stabili toate elementele din atenţia nemijlocită unde nu se realizează o supraveghere ori urmărire informativă corespunzătoare, atât la locul de muncă, cât şi în cercul de relaţii şi în raport de aceasta se va acţiona în vederea efectuării de noi recrutări.

b) Efectuarea de noi recrutări în punctele vulnerabile sau în locurile unde se pot produce evenimente deosebite, la Radioteleviziune şi la „Agerpres“.

c) Efectuarea de noi recrutări va fi orientată cu precădere asupra unor persoane din locurile frecventate de către ziariştii străini, în mediile care au relaţii de serviciu cu ziariştii, alte persoane din străinătate, efectuează frecvente deplasări în străinătate.

d) De asemenea, vom acţiona în vederea creării nemijlocit a unor surse de informare la ziarele şi publicaţiile centrale, din zona de responsabilitate, cât şi la Centrala industriei poligrafice.

Completarea rețelei se va realiza conform graficului anexat*.

Pe aceleaşi principii va fi orientată şi activitatea inspectoratelor.

III. **Urmărirea informativă**

Vom lua măsuri în vederea clarificării operative a celor 27 dosare de urmărire informativă existente în problemă şi a celor 148 de elemente cuprinse în evidenţa dosarului de problemă, din care 7 şi respectiv 23 în răspunderea nemijlocită, astfel:

1. În ce privește cazurile din răspunderea nemijlocită, până la 30 ianuarie 1980 vom analiza eficiența măsurilor întreprinse și ce acțiuni se vor întreprinde în continuare pentru clarificarea operativă a cazurilor.

a) Prioritar, se va acționa prim măsuri diversificate asupra cazurilor lucrate prin D.U.I.:

– „Vlăduț", din răspunderea cpt. T. Oancea, urmând ca până la 20 decembrie 1979 să stabilim cercul său de relații de la locul de muncă și din afară, de asemenea, propuneri pentru introducerea de mijloace T.O.;

– „Barbu", din răspunderea cpt. T. Oancea, la care, dacă nu se aprobă transferul cazului la Direcția a III-a, până la data de 20 ianuarie 1980 vom întreprinde aceleași măsuri;

– „Carmen", caz aflat în lucru la cpt. G.A. Florea, întrucât obiectivul manifestă multă prudență în discuțiile purtate la locul de muncă.

b) Vom lua măsuri urgente pentru deschiderea de D.U.I. asupra unui număr de 3 elemente semnalate recent cu atitudini și manifestări ostile mai deosebite, astfel:

– Drăgănescu Elena, funcționară la Televiziune, care incită la emigrare din țară, atitudine adoptată în urma unei vizite turistice efectuată în R.P. Ungară;

– Efimov Gavrilă, redactor la „Agerpres", semnalat că întreține relații apropiate cu ziariști străini, fără știrea și acordul instituției.

c) De asemenea, vom continua acțiunile de verificare asupra celor 5 cazuri semnalate că întrețin relații cu postul de radio „Europa Liberă". Până la 30 ianuarie 1980 vom efectua analiza eficienței măsurilor întreprinse, ce concluzii se desprind și măsuri în scopul finalizării.

Răspunde: colonel V. Salapa.

2. În urma măsurilor întreprinse în anul 1979, a rezultat că în unele locuri și medii din problemă, îndeosebi la Radioteleviziune și întreprinderi poligrafice din București, au fost identificate elemente, care, pe fundalul unor nemulțumiri personale, au intenționat sau sunt pretabili la acțiuni protestatare ori alte acte turbulente. Vezi anexa*.

Vom continua acțiunea de verificare și neutralizare a intențiilor acestora.

Periodic, vom raporta conducerii cu privire la stadiul măsurilor întreprinse, rezultatele obținute și concluziile desprinse.

În continuare, vom acorda atenție depistării și altor elemente pretabile la acțiuni protestatare ori acte turbulente, îndeosebi în rândul persoanelor care au depus cerere de plecare definitivă din țară, întrețin relații neoficiale cu elemente reacționare din străinătate.

3. Pe baza măsurilor întreprinse, până în prezent a rezultat un număr de 123 persoane de la Radioteleviziune care au rude în străinătate și un număr de 65 persoane din presa centrală.

– Până la data de 20 ianuarie 1980, vom analiza rezultatele măsurilor întreprinse, concluzii ce se desprind, cu privire la natura și frecvența legăturilor.

Ca urmare, vom efectua o selecție a elementelor asupra cărora vom întreprinde măsuri complexe de verificare.

Pe timpul vizitelor în țara noastră a rudelor din străinătate, se vor întreprinde măsuri diversificate de supraveghere a acestora, pe toată perioada.

4. Întrucât în ultimii ani ne-am confruntat cu o tendință mereu crescândă din partea unor elemente de a pleca definitiv din țară, în special la Orchestra Simfonică a Radioteleviziunii și în mai mică măsură la poligrafii, vom întreprinde următoarele:

a) Diversificarea măsurilor de supraveghere informativă în vederea depistării elementelor care, într-o formă sau alta, incită la emigrare, organizarea unei urmăriri informative complexe asupra acestora, vizând în special identificarea celor care duc acțiuni organizate pentru a influența plecări definitive.

b) Cunoașterea și prevenirea din timp a acelor fapte și fenomene care în evoluția lor pot determina anumite elemente de a acționa în vederea plecării definitive din țară, legal sau ilegal.

c) Vom întreprinde măsuri diversificate de cunoaștere a poziției și atitudinii elementelor care au depus cererea de a pleca definitiv din țară ori au asemenea intenții. Vezi anexa cu persoanele semnalate cu atitudini protestatare*.

5. Până la 30 martie 1980 vom efectua [o] analiză asupra măsurilor întreprinse de inspectorate asupra elementelor urmărite prin D.U.I., cât și asupra celor din evidența dosarului de problemă, determinând noi acțiuni în vederea finalizării cazurilor.

IV. **Apărarea secretului de stat**, în care scop vom întreprinde următoarele:

1. Continuarea măsurilor de verificare și cunoaștere complexă a persoanelor care lucrează la compartimentele documente secrete și protocol, cât și la cabinete. Până la 20 ianuarie 1980 vom analiza rezultatele măsurilor întreprinse, concluzii ce se desprind.

2. Împreună cu conducerea instituțiilor, în termen de 45 zile, vom reactualiza lista cu datele și documentele ce constituie secret de stat, reținând numai pe acelea care se încadrează în prevederile legale.

3. La toate persoanele care efectuează deplasări în străinătate, în interes de serviciu ori particular, vom efectua o pregătire C.I., individual sau în grup, diversificat, în raport de persoana care efectuează deplasarea, specificul țării și durata misiunii. De asemenea, până la 20 ianuarie 1980 vom efectua pregătirea C.I. individuală a persoanelor care lucrează la compartimentele de documente secrete și la protocol, cât și celor de la cabinete.

4. Periodic, vom organiza controale sondaj și, cel puțin o dată pe an, se vor efectua controale de fond cu privire la apărarea secretului de stat și a regulilor de acces a persoanelor din străinătate.

5. În toate instituțiile din competență, vom lua măsuri de reprelucrare a Legii nr. 23/1971 și H.C.M. 18 și 19/1972, la specificul și particularitățile mediilor.

V. **Activități de sprijin, îndrumare și control**

La inspectoratele cu pondere pe linia problemei, trimestrial ofițerii vor efectua deplasări, iar restul inspectoratelor vor fi cuprinse o singură dată.

Concluziile desprinse din analiza cazurilor și fenomenelor pe țară vor fi aduse și la cunoștința ofițerilor corespondenți din inspectorate.

La inspectoratele unde ofițerii din problemă au competență generală pe linia serviciului, până la data de 25 decembrie 1979 vom acorda îndrumarea necesară la întocmirea planurilor de măsuri în probleme.

– Ofițerilor din compartimentele corespondente din inspectorate li se va aduce la cunoștință concluziile desprinse în urma analizelor efectuate la problemă, măsurile ce urmează a fi luate în vederea perfecționării continue a muncii.

În urma concluziilor rezultate din activități de sprijin, îndrumare și control, vom face propuneri cu privire la necesitatea organizării unei consfătuiri pe țară cu ofițerii din problemă.

VI. **Întocmirea de materiale de studii și documentare**

Întocmirea unui material cu privire la frecvența deplasărilor în străinătate a unor persoane din sectoarele de responsabilitate, țările în care au fost, scopul și durata misiunii, semnalări negative cu privire la comportarea acestora.

Termen: 30 martie 1980.

Răspunde: coordonatorul de problemă.

De asemenea, se va întocmi o informare cu privire la persoanele care întrețin relații frecvente cu oficiile și reprezentanțele diplomatice din țară ori cu ziariștii străini.

Termen: 30 ianuarie 1980.

Răspunde: lt. col. Dinu Gheorghe.

– Vom întocmi un material cu referire la elementele care au rude și relații apropiate în străinătate, pe naționalități și genuri de manifestare.

Termen: 30 ianuarie 1980.

Răspunde: cpt. Florea A. Gh.

Orice fenomen negativ apărut va face obiectul unei informări pe țară și pe această bază se vor efectua studii cu referire la cauze și evoluția în perspectivă.

Colonel,
Salapa Vasile

De acord
Șef serviciu
Colonel,
Nicolae Mihai

A.C.N.S.A.S., fond documentar, dosar nr. 1, vol. 1, f. 74–80.

172

1979 noiembrie 30. Program de măsuri pe anul 1980 în problema „Activitatea dușmănoasă desfășurată de unele persoane din sectoarele artă și cultură“ întocmit de Direcția I

Ministerul de Interne — Strict secret
Departamentul Securității Statului
Direcția I
151/WM/001603 din 30 noiembrie 1979

Se aprobă
[indescifrabil]
9 decembrie 1979

Program de măsuri
pe anul 1980 în problema „Activitatea dușmănoasă desfășurată de unele persoane din sectoarele de artă și cultură“

Pornind de la stadiul actual al muncii în problemă și având în vedere sarcinile rezultate din ședința conducerii ministerului cu activul de partid și de comandă, la analiza muncii din unitatea noastră, și prevederile programului de măsuri al direcției, în anul 1980 activitatea noastră va fi orientată prioritar în următoarele direcții:

1. Prevenirea oricăror fapte ce ar putea aduce atingere politicii culturale a partidului și statului nostru.

2. Cunoașterea și prevenirea ca unele persoane periferice din sectoarele creației literar-artistice, stimulate de cecuri reacționare din Occident, să dea nemulțumirilor lor o coloratură politică.

3. Sporirea potențialului informativ – îndeosebi prin ridicarea calitativă a acestuia – astfel încât să-și crească contribuția la activitatea de securitate în domeniile de artă și cultură.

4. Obținerea de informații cu privire la intențiile cercurilor emigrației reacționare în scopul descifrării preocupărilor și intențiilor acestora, vizând mediul creatorilor de literatură și artă din țara noastră; intensificarea măsurilor informativ-operative pentru descoperirea canalelor de legătură folosite de organismele reacționare din străinătate cu elemente ostile din sectoarele noastre.

În vederea realizării acestor sarcini și ridicării calitative a întregii munci, vom întreprinde următoarele măsuri:

I. **Activitatea de cunoaștere**

a) Pentru cunoașterea elementelor din emigrația reacționară care incită unii oameni de artă și cultură la activități ostile, modalitățile în care se realizează aceasta, atenția

principală va fi acordată în continuare supravegherii rudelor şi legăturilor apropiate din țară ale intelectualilor din emigrație cunoscuți cu atitudine ostilă R.S. România şi a oamenilor de litere şi artă cărora postul de radio „Europa Liberă“ le face publicitate.

O atenție deosebită se va acorda şi creatorilor de literatură şi artă care au beneficiat de burse în străinătate ori călătoresc frecvent în Occident, îndeosebi în Franța, R.F.G. şi Italia. Până la 30 decembrie 1979 vor fi identificate toate aceste persoane şi se va organiza munca informativă în rândul lor. Vor fi stabilite responsabilitățile fiecărui inspectorat față de aceste categorii de elemente. Semestrial vom analiza modul în care se desfăşoară această activitate atât la nivelul serviciului cât şi al inspectoratelor.

b) De asemenea, vom spori preocupările pentru realizarea unei pătrunderi mai eficiente în intimitatea elementelor de vârf ale emigrației reacționare, în scopul cunoaşterii din timp a intențiilor acestora şi a altor date care să poată fi exploatate în elaborarea unor măsuri de descurajare, compromitere, izolare, dezinformare, influențare.

c) În acelaşi timp, vom intensifica activitatea informativ-operativă pentru descoperirea şi anihilarea canalelor prin care se scurg în exterior date şi informații din sectoarele de artă şi cultură, folosite în propaganda ostilă R.S. România, ori diverse scrieri literare în manuscris, cu conținut duşmănos sau interpretativ.

d) O atenție şi mai mare vom acorda persoanelor din sectoarele de artă şi cultură care, în virtutea relațiilor de serviciu ori în afara lor, intră în contact cu diplomați ori alți cetățeni străini.

Până la 25 decembrie a.c. se vor analiza din nou, cu conducerile instituțiilor de artă şi cultură, persoanele care participă la acțiuni protocolare şi se vor lua măsuri de înlăturare a celor necorespunzătoare.

De asemenea, până la 30 ianuarie 1980 vom analiza toate informațiile privind creatorii de literatură şi artă care au relații cu diplomați, ziarişti şi alți cetățeni străini şi vom pune în lucru pe toți aceia care ridică suspiciuni.

Concomitent, până la aceeaşi dată, vom identifica şi lua în lucru toți oamenii de literatură şi artă care, pe timpul deplasărilor efectuate în străinătate, au avut comportări suspecte, au intrat în contact cu emigrația reacționară ori alte cercuri şi organizații anticomuniste.

e) În contextul proliferării fascismului pe plan mondial, vom intensifica preocupările pentru identificarea în sectoarele de artă şi cultură a tuturor persoanelor care împărtăşesc şi propagă idei fasciste şi neofasciste. În acest context, ne vom orienta în primul rând spre elementele foste legionare, cele care au executat pedepse privative de libertate pentru infracțiuni contra securității statului, cele care au făcut parte din alte partide politice burghezo-moşiereşti.

Până la 20 aprilie 1980 vom analiza toate informațiile de acest gen obținute despre categoriile de persoane menționate mai sus, în scopul desprinderii concluziilor operative ce se impun.

f) În scopul îmbunătățirii cunoaşterii în sectoarele de artă şi cultură, vom acorda o atenție mai mare pătrunderii informative în diversele grupări de creatori, în rândul scriitorilor, dar mai ales al cineaştilor, muzicienilor, artiştilor plastici, cât şi în sectoarele care gravitează în jurul instituțiilor de creație artistică (cenacluri şi cercuri artistice, case de cultură, case de creație etc.).

În acest scop, împreună cu factorii responsabili din inspectorate, se va analiza necesarul de recrutări, eşalonarea lor lunară şi se va urmări modul de realizare. Se vor face analize la 30 mai şi 30 noiembrie 1980.

g) Pentru prevenirea difuzării unor lucrări literare cu conținut ostil ori interpretativ, prin posibilitățile de care dispunem, vom identifica toate manuscrisele cu asemenea conținut depuse spre publicare. Autorii unor astfel de lucrări vor fi semnalați inspectoratelor pentru a fi luați în lucru în vederea stabilirii cauzelor care au determinat atitudinea lor.

Termen: 15 iunie 1980.
Răspunde: Mr. Munteanu Ion.

II. **Urmărirea informativă**

a) Intensificarea activității în cazurile aflate în lucru („Cosmin“, „Manuc“, „Lectorul“, „Dina“, „Tulceanu“) pentru clarificarea informațiilor din care rezultă suspiciuni de activitate clandestină şi legături ascunse cu angajați ai postului de radio „Europa Liberă“ sau elemente din emigrația reacționară.

În acest scop, fiecare dosar va fi analizat ori de câte ori este nevoie, cel puțin odată la trei luni, prilej cu care se va pune accent pe elaborarea unor măsuri combinative capabile să conducă la soluționarea lor.

Având în vedere complexitatea unora dintre aceste cazuri, în funcție de evoluția situației operative, vom acționa cu forțe concentrate în ideea clarificării lor într-un timp cât mai scurt posibil. Pentru început, se procedează în acest mod la cazul „Cosmin“. Similar vom concepe şi executa măsurile corespunzătoare şi în cazul „Lectorul“.

Ne vom aduce o contribuție mai mare la soluționarea cazurilor lucrate de inspectorate („Tudorache“, „Soare“, „Mira“, „Veneticul“, „Horia“, „Banu“, „Viola“, – I.M.B.-Securitate; „Emilian“ – I.J. Argeş, „Horațiu“ – I.J. Arad, „Rarău“ – I.J. Cluj ş.a.), privind elemente care cu prilejul deplasărilor efectuate în Occident au avut comportări suspecte, au primit burse sau ajutoare materiale de la organizații sau cercuri anticomuniste. Contribuția noastră va trebui să se concretizeze atât în impulsionarea muncii în aceste cazuri, coordonarea măsurilor luate, cât şi în participarea efectivă la rezolvarea unor sarcini deosebite.

Răspunde: lt. col. Wawiernia Mihai şi ofițerii care le au în lucru sau în control

b) Informațiile ce vor fi obținute privind activități clandestine sau legături suspecte cu cercurile reacționare din Occident vor fi puse operativ în lucru, acționându-se prioritar pentru verificarea şi soluționarea lor.

Răspunde: lt. col. Wawiernia Mihai

c) Atenție deosebită se va acorda în continuare verificării operative a tuturor informațiilor din care rezultă intenția unor elemente din sectoarele de artă şi cultură de a comite acte de protest public. Vom verifica permanent modul în care inspectoratele controlează situația celor 18 persoane care în ultimii doi ani s-au dedat la acțiuni de şantaj.

Răspunde: mr. Achim Victor, cpt. Mălureanu Vasile, mr. Mincu Emil şi lt. Cusak Ion

III. **Munca cu rețeaua informativă**

a) Pentru sporirea eficienței activității cu întreaga rețea informativă, în anul 1980 vom pune un accent deosebit pe ridicarea calității acesteia, perfecționarea muncii de instruire şi dirijare. În acest scop, până la 28 februarie 1980 vom elabora un instructaj – îndrumar care să cuprindă în detaliu aspectele prioritare spre care trebuie să orientăm rețeaua din problemă, ca urmare a mutațiilor produse în situația operativă, document ce va fi difuzat la inspectorate.

Răspunde: maior Achim Victor

b) Vom reanaliza cele 41 surse pretabile ce au posibilități informative în exterior şi vom selecționa pe cele care pot în mod real contacta vârfuri ale emigrației intelectuale reacționare, cu şanse de a obține date de interes operativ şi a rezolva alte sarcini.

În acest scop, până la 28 februarie 1980 vom face o analiză a tuturor informatorilor care au efectuat deplasări în 1979 în Franța, R.F.G., Italia, Anglia şi S.U.A., ocazie cu care vom desprinde concluzii pentru activitatea de viitor. Se vor avea în vedere modul în care au fost instruiți, cu cine au intrat în legătură în exterior, datele obținute, aportul adus la descifrarea activităților ostile desfăşurate de cercurile reacționare din străinătate sau la rezolvarea altor sarcini în legătură cu acestea.

Răspunde: lt. maj. Florea Lucian

c) Sursele selecționate pentru a rezolva sarcini cu ocazia deplasărilor în exterior vor fi instruite cu participarea ofițerilor din centrală, respectându-se ordinele care reglementează munca cu rețeaua.

Până la 30 noiembrie 1980 vom analiza din nou eficiența acestor trimiteri cu sarcini în exterior.

d) O atenție deosebită vom acorda în continuare verificării complexe a rețelei informative din problemă, atât din legătura nemijlocită, cât şi de la inspectorate. Până la 30 iunie 1980 vom realiza verificarea întregii rețele şi vom îndepărta acele surse care sunt deconspirate ori ridică suspiciuni de nesinceritate.

Răspund: mr. Achim Victor, mr. Mincu E., cpt. Mălureanu Vasile, lt. Cusak I.

e) Până la aceeaşi dată vor fi analizate toate sursele din legătura noastră nemijlocită.

Răspunde: lt. col. Wawiernia Mihai

IV. **Soluționarea operativă a informațiilor**

a) Vom continua măsurile de neutralizare, descurajare, compromitere, izolare a lui „Bărbosu", „Traian", „Tomis" şi de influențare a lui „E.I." – elemente de vârf ale emigrației intelectuale revoluționare, conform planurilor existente în cazurile respective.

Sarcină permanentă

Răspunde: maior Achim Victor şi lt. maj. Florea Lucian

b) O preocupare deosebită vom acorda în continuare efectuării unor analize privind fenomenele specifice muncii de securitate în sectoarele de artă şi cultură.

1. Informativ, cât şi prin alte posibilități, ne vom documenta asupra prețului şi utilității utilajelor şi aparaturii importate în ultimii ani de Centrul de producție cinematografică „Buftea", precum şi a modului în care sunt exploatate acestea. Dacă rezultatele obținute vor impune, vom informa organele competente.

Termen: 25 februarie 1980

Răspunde: lt. Cusak Ion

2. Analiza informațiilor din care rezultă prezentarea unor piese de teatru cu conținut politic necorespunzător secretariatelor literare ale teatrelor în vederea punerii lor în scenă.

Termen: 30 aprilie 1980

Răspunde: mr. Mincu Emil

3. Analiza cauzelor pentru care unii redactori de la edituri şi reviste se eschivează de la publicarea unor materiale cu conținut militant.

Termen: 30 septembrie 1980

Răspunde: maior Munteanu Ion

4. Analiza eficienței măsurilor de contracarare a acțiunilor externe de incitare la activități ostile prin emisari şi alte modalități.

Termen: 15 octombrie 1980

Răspunde: lt. maj. Florea Lucian

5. Analiza eficienței activității de pregătire contrainformativă a persoanelor care au efectuat călătorii în străinătate, în interes de serviciu ori particular.

Termen: 30 octombrie 1980

Răspunde: cpt. Mălureanu Vasile, lt. Cusak Ion, mr. Mincu Emil

6. De asemenea, în cazul filmelor pentru producerea cărora urmează a se face cheltuieli mari, vom face verificări pentru a stabili dacă se irosesc sume de bani nejustificat şi dacă este vorba de o intenție ostilă ori de însuşire necuvenită de fonduri.

– În acelaşi scop, vor fi avute în vedere coproducțiile cinematografice şi prestările de serviciu care se vor realiza în anul 1980 pentru a stabili dacă nu afectează interesele politice ori economice ale țării noastre.

Termen: 15 noiembrie 1980

Răspunde: lt. Cusak Ion

c) Vom pregăti un nou material, documentat cu exemple concrete la zi, pe care îl vom pune la dispoziția conducerii C.C.E.S. şi Uniunii Scriitorilor, în vederea prelucrării contrainformative a personalului muncitor din aceste instituții.

Termen: 30 iunie 1980

Răspunde: lt. col. Wawiernia Mihai şi mr. Achim Victor

d) Vom efectua un control de fond pe linia secretului de stat la Consiliul Culturii şi Educației Socialiste în luna octombrie 1980 şi controale sondaj ori de câte ori situația operativă va impune aceasta.

Răspunde: lt. col. Wawiernia Mihai

V. **Perfecționarea pregătirii profesionale**

a) Vom întocmi, în vederea difuzării la inspectorate, un documentar cu privire la activitatea externă de incitare la acțiuni ostile a unor persoane din sectoarele de artă şi cultură şi canalele de legătură cu emigrația reacționară ori unele cercuri anticomuniste din Occident.

Termen: 30 decembrie 1979

Răspunde: lt. maj. Florea Lucian

b) Pe lângă temele cuprinse în planul de învățământ profesional şi politic al serviciului, ofițerii din problemă vor participa la întâlniri cu personalități ale vieții noastre literar-artistice care vor dezbate fenomenele nou apărute în aceste sectoare, implicațiile lor social-politice şi alte teme care să completeze cunoştințele necesare executării sarcinilor profesionale în cât mai bune condițiuni.

c) Vor fi invitați la direcție pentru documentare ofițerii coordonatori de problemă din inspectoratele cu pondere în privința cazurilor cu suspiciuni de activitate clandestină, cât şi a legăturilor şi rudelor elementelor active din emigrația intelectuală reacționară.

Ofițer specialist I
Lt. colonel
Wawiernia Mihai

De acord
Şef serviciu
Colonel
Nicolae Mihai

A.C.N.S.A.S., fond documentar, dosar nr. 120, vol. 1, f. 208–211.

173

1980 aprilie 12. Notă a Direcției I referitoare la organizația „Forța III“

Ministerul de Interne — Strict Secret
Departamentul Securității Statului
Direcția I
Nr. 0063413 din 12 aprilie 1980

Notă
privind concluziile desprinse din cercetarea de securitate în referire la organizația subversivă „Forța III“

Încarcerarea deținuților fără antecedente politice la un loc cu foști politicieni (P.N.Ț.-iști, P.N.L.-iști, legionari), a constituit prilejuri de încercări de îndoctrinarea lor reacționară din partea unor elemente fanatice. În funcție de locul de detenție și ponderea coloraturii politice, s-a acționat asupra lor în a-i „forma“ ideologic și a le prevedea perspective de „guvernare“.

Bujoiu Ioan, încarcerat la Jilava, a transmis către alte locuri de detenție să se treacă la prelucrarea și îndoctrinarea dușmănoasă sub raport ideologic a celor fără platformă politică, pentru a-i forma și din acest punct de vedere. Tot în Jilava, Coposu Cornel se orientează asupra celor condamnați fără antecedente politice, insistând în a-i atrage la activitate P.N.Ț.

În penitenciarele Aiud, Gherla, Oradea, Galați, Botoșani, Cavnic etc. au loc încercări de atragere la ideologia reacționară a unor tineri încarcerați pentru activități subversiv-teroriste, deosebit de activi dovedindu-se legionarii. S-a acționat în special asupra celor cu condamnări mari, care au comis fapte „deosebite“ sau care se dovedesc refractari în a respecta regulamentul detenției.

Având la bază propria lor concepție subversiv-teroristă și încurajarea politicienilor că „ei reprezintă ceva în perspectivă“, are loc o selectare și chiar unii își arogă titlul de conducători ai acestei categorii (indiferent de grupările în care acționează) sub denumirea de „fortiști“.

Dintre așa-zișii conducători ai „fortiștilor“ se remarcă următorii, cu și fără antecedente politice: Bontilă Gheorghe, Anton Marin, Bourceanu Ion, Lățea Constantin, Țepelea Gabriel, Ticu Dumitrescu, Gabrielescu Valentin (Bucureşti), Nicanor Chelsoi (Suceava), Florin Voiculescu (Teleorman), Mureşan Ion (Cluj), Moldovan Vasile (Mureş), Arnăutu Jan (Bihor) și alții.

Foștii deținuți mai sus-nominalizați și alții au elaborat o platformă politică ce trebuie să stea la baza activității „fortiștilor“ și criteriile de selecționare.

Criterii de selecționare

– cei fără antecedente politice, dornici să se afirme cu ceva nou, care nu au mai fost pe scena politică românească;

– cei care au făcut parte din formațiile politice vor putea fi primiți în grupare, dar numai după o minuțioasă verificare.

S-a preconizat să se adopte ca ideologie a grupării, următoarele principii:

– de la legionari – creştinismul şi supremația elitelor;

– de la comuniști – contactul cu masele şi modul de a face propagandă;

– de la P.N.L. – economia liberală şi selectarea valorilor pe bază de concurență;

– de la P.N.Ț. – legăturile cu țărănimea.

Ca sistem de organizare îl preconizau pe cel al „organizațiilor de rezistență franceză", iar ca scop principal – lupta împotriva sistemului social politic din țara noastră prin toate mijloacele şi îndeosebi difuzarea de ştiri false în rândul populației pentru a crea stări de confuzii.

Între fondatorii ideii de grupare au loc mai multe discuții, dintre care redăm:

– Tudor Nicolae solicită ca gruparea să se numească „Partidul Național Independent", iar în perioada detenției activitatea să se limiteze la selectarea şi formarea membrilor partidului.

– Florin Dobre Voiculescu afirma: „singura forță politică sau partid, cum vrei să-i spui, deja numără mii de membri, tineretul formează majoritatea, adică tocmai cei care au viitorul în față".

– Ştefănescu Lazăr afirma „în toate penitenciarele fortiştii se manifestă ca o grupare de sine stătătoare. În libertate nu va fi nevoie decât de un congres al fortiştilor şi noul partid se va naşte mai puternic decât tot ce a existat până acum".

– Țepelea Gabriel afirma: „Partidul lui Maniu aparține istoriei, iar viitorul fortiştilor".

Având în vedere pericolul ce-l reprezenta influența în sens negativ din partea foştilor politicieni asupra condamnaților fără antecedente politice, în 1959, din ordinul conducerii ministerului, această categorie de persoane este separată prin încarcerarea lor la Grindu – Periprava.

Lipsa de supraveghere informativă, condițiile slabe de încarcerare, sub aspectul regimului restricțiilor, au favorizat în continuare ca aceştia să reia discuțiile cu privire la continuarea activității duşmănoase împotriva orânduirii după punerea lor în libertate, de această dată pe un plan evoluat, inclusiv acreditând titulatura organizației „Forța III", argumentând:

a) fostele partide burgheze, fiind compromise, nu mai pot candida la conducerea țării;

b) acțiunile ostile ale „Forței a III-a", conjugate cu sprijinul din exterior, vor determina înlocuirea de la conducerea țării a P.C.R.,

c) gruparea „Forței a III-a", fiind element de noutate, va prelua puterea în stat.

Cu privire la modul de acțiune în schimbarea orânduirii sociale şi de stat din țara noastră se emit mai multe păreri, dintre care subliniem:

– unii erau pentru lupta directă în răsturnarea prin violență a regimului socialist, după modelul cum s-a preluat puterea în Cuba;

– alții susțineau acțiunea pe cale paşnică, de recunoaştere a „Forței a III-a“ ca partid de opoziție şi care, prin participarea la alegeri libere, datorită programului lor, vor ieşi victorioşi şi implicit preluarea puterii în stat.

Elementele fanatice, printre care subliniem: Botez Teodor, Bourceanu Ion, Ionescu Romulus, Horia Măcellariu, Jianu Gheorghe, Munțiu Nicolae şi Matei Marin nu împărtăşesc cea de-a doua ipoteză şi trec la fixarea conducătorilor pe atribuții, mod de acțiune şi legătura cu Occidentul.

Astfel, este redactat în detenție un material în care s-au consemnat cei peste 100 de conducători ai organizației, sarcinile de perspectivă ale foştilor condamnați aderenți la ideea „Forța a III-a“, acțiuni conjugate cu exteriorul, material ce urma a fi transmis în Occident şi din care citățm:

– „păstrarea legăturii între foştii deținuți politici după punerea în libertate, recrutarea de noi membri din rândul elementelor ostile regimului, [cu] care la momentul potrivit conjunctural să se treacă direct [la acțiune] împotriva regimului“;

– „plecarea din țară pe căi frauduloase a unor foşti condamnați pentru a crea un nucleu şi cu ajutorul legionarilor să constituie în țară o rețea de diversiune care să acționeze împotriva regimului“.

Din informațiile ce le posedăm şi probatorul realizat cu ocazia anchetării şi trimiterii în justiție a două oară a celor 19 elemente din gruparea Botez Teodor, a lui Munțiu Nicolae, Volcinschi Raul, Matei Marin şi alții, se desprinde faptul că elementele aventuriere, inițiatoare sau susținătoare a ideii „Forța a III-a“ sunt active pe planul celor stabilite în detenție. De fapt, cu mici excepții, exemplele prezentate în raportul cu concluzii asupra muncii în problemă sunt din această categorie de persoane.

Va trebuie să militățm activ în cunoaşterea prioritară a acestei categorii de persoane şi să nu considerăm acțiunea lor din detenție ca „pălăvrăgeli ale momentului“.

Sursele devotate şi cu posibilități de penetrare în clandestinitate să fie pregătite în a ne informa operativ cu orice faptă de natură să atingă securitatea statului.

A.C.N.S.A.S., fond documentar, dosar nr. 131, vol. 2, f. 152–153.

174

1980 septembrie 20. Scurt istoric al postului de radio „Europa Liberă“ întocmit de U.M. 0544

Ministerul de Interne Strict secret
U.M. 0544
Nr. 225/f2/0030782/20 septembrie 1980

Scurt istoric privind postul de radio „Europa Liberă“

Postul de radio „Europa Liberă“ constituie principalul mijloc de spionaj şi propagandă anticomunistă al „Comitetului Naţional pentru Europa Liberă“, organism înfiinţat în 1949 la New York, din iniţiativa C.I.A., care a finanţat şi folosit acest post de radio conform intereselor sale militaro-strategice şi politicii de diversiune în ţările socialiste est-europene.

Sediul central al postului de radio a fost stabilit în R.F.G., pe baza unui contract cu autorităţile vest-germane, fiind amplasat în oraşul München-Oettingenstrasse 67 am Englischen Garten – unde funcţionează redacţiile şi studiourile de înregistrare pentru cele cinci secţii naţionale ale postului, care transmit emisiuni radio dedicate Poloniei, Cehoslovaciei, Ungariei, României şi Bulgariei, având angajaţi peste 1.000 de cadre de specialitate.

Transmisiunile radio ale „Europei Libere“ au început în iulie 1950, iar cele în limba română, la 29 octombrie 1951.

Potrivit documentelor de constituire, radio „Europa Liberă“ se declara a fi o „organizaţie neguvernamentală care îşi desfăşoară activitatea pe baza unui buget realizat din donaţii de stat şi particulare, având ca scop preocuparea pentru «eliberarea popoarelor din Europa răsăriteană de sub dominaţia comunismului»“.

În perioada iniţială a activităţii postului, preşedinte al „Comitetului Naţional pentru Europa Liberă“ a fost Josef E. Grew, fost ambasador al S.U.A. la Tokyo, iar Allan Dalles, preşedinte al biroului executiv.

În decursul timpului din acest comitet au făcut parte personalităţi marcante ale vieţii politice, economice şi culturale din S.U.A., ca: Arthur Lane, fost ambasador al S.U.A. în Polonia, Adolf Perle, fost subsecretar al Departamentului de Stat, generalul Eisenhower, fost preşedinte al S.U.A., generalul Lucius Clay, amiralul Harold Hiller, Dewitt Poole, unul din întemeietorii C.I.A., William Green, lider al Uniunii sindicale etc.

În perioada războiului rece, „Europa Liberă“ urmărea cu fidelitate planul strategic al C.I.A., care avea ca obiectiv declarat „incitarea maselor din ţările Europei răsăritene la răzvrătire sub toate formele împotriva puterii populare şi orânduirii socialiste“.

Evenimentele din 1956 din Ungaria şi Polonia, la incitarea cărora „Europa Liberă“ a avut un rol important, au dus la compromiterea acestui post de radio diversionist,

întrucât intervenția militară a Occidentului, propagată de „Europa Liberă“, s-a dovedit a fi un adevărat bluf.

Aceste evenimente, determinate de zelul orb anticomunist al C.I.A. şi al redactorilor postului „Europa Liberă“, care au pus S.U.A. într-o situație penibilă, i-au determinat pe politicienii americani să recunoască că politica de diversiune deschisă nu a dat rezultat şi să adopte forme acoperite şi perfide de acțiune împotriva țărilor socialiste.

A urmat o perioadă de căutări a unor forme propagandistice adecvate, care să pună la adăpost autoritățile S.U.A. şi s-a creat în cadrul „Europei Libere“ o vastă rețea de redactori, colaboratori, corespondenți, emisari şi tehnicieni, care, sub îndrumarea C.I.A., să asigure obținerea de informații şi realizarea unor emisiuni de propagandă anticomunistă mai subtile şi cu o notă de „obiectivitate“, abținându-se de la atacuri directe la adresa conducătorilor de stat din țările socialiste.

O dată cu politica de destindere din anii 1970, s-a constatat o oarecare diminuare a caracterului ostil al emisiunilor postului de radio „Europa Liberă“, iar în urma scandalului politic Wattergate s-a trecut la scoaterea formală a acestui post de radio de sub tutela C.I.A.

Din anul 1971, „Europa Liberă“ a „trecut“ sub controlul nemijlocit al Congresului S.U.A., care stabileşte bugetul şi direcțiile de activitate ale acestui post de radio. S-a instituit ca organ de conducere şi control un comitet special al Senatului american denumit „Comitetul pentru transmisiunile internaționale de radio“ (Board for International Broadcasting), cu sediul la Washington.

Preşedinte al acestui comitet a fost numit John A. Gronawski, fost cadru C.I.A., care coordonează atât activitatea „Europei Libere“, cât şi a postului „Radio Liberty“, ce transmite pentru U.R.S.S.

Unificarea acestor două posturi de radio în 1976 şi concentrarea întregului personal în sediul central din München (R.F.G.) a constituit o încercare de a induce în eroare opinia publică, răspândindu-se ideea că aceste posturi au fost scoase de sub controlul C.I.A. şi că activitatea lor va fi atenuată substanțial atât prin reducerea personalului cu 30%, cât şi prin statuarea unor restricții propagandistice şi de funcționare, măsuri care nu au fost însă puse în aplicare.

În anul 1978, la conducerea „Europei Libere“ este numit Glenn Ferguson, cunoscut cadru C.I.A., sub care se întreprind noi măsuri de organizare a postului în scopul impulsionării activității „Europei Libere“, care cunoscuse o oarecare moderație.

Activitatea „Europei Libere“ este concentrată, cu precădere, asupra unor probleme care se înscriu în sfera apărării drepturilor omului, platformă politică şi propagandistică lansată şi promovată de preşedintele Jimmy Carter.

În ultimii ani, sub administrația Carter, activitatea „Europei Libere“ a cunoscut o nouă fază de avânt, obținându-se o sporire substanțială a fondurilor alocate postului de radio care s-au ridicat în anul 1980 la suma de 84.700.000 dolari.

În contextul politic actual, datorită unor dificultăți survenite în relațiile S.U.A. cu U.R.S.S., conducerea americană a „Europei Libere“ a dat mai multă mână liberă secțiilor naționale pentru intensificarea propagandei anticomuniste și folosirea unui „ton mai dur“ în emisiunile pe care le difuzează.

Activitatea postului de radio „Europa Liberă“ este reglementată de Legea emisiunilor de radio internaționale aprobată de Congresul S.U.A. în 1973, prin care se stabilesc următoarele:

„Radio «Europa Liberă» și-a demonstrat eficiența în promovarea circulației libere de idei și informații în rândul popoarelor Europei Răsăritene, private de la o informare obiectivă datorită cenzurii comuniste.

Continuarea activității postului de radio «Europa Liberă», ca mijloc de informare în masă independent, prin metode care nu contravin obiectivelor politicii externe a S.U.A., constituie o problemă de interes național. «Europa Liberă» nu se face exponentul nici unui ideal politic, economic sau religios. Ea nu are nici o legătură cu partide politice sau organizații în exil și nu este purtătoarea de cuvânt a nici unei organizații de opoziție sau grup situat în interiorul sau din exteriorul zonei pentru care transmite.

Politica S.U.A. urmărește asigurarea dreptului la libertate de opinii și exprimare, inclusiv a dreptului de a răspândi idei și informații prin orice mijloace și indiferent de frontiere, în conformitate cu articolul 19 din Declarația universală pentru drepturile omului.

«Europa Liberă» trebuie să respecte aceste drepturi și principii ale democrației, să militeze împotriva discriminărilor de orice fel și să promoveze pacea și soluționarea pașnică a conflictelor internaționale.

Radio «Europa Liberă» caută să se identifice cu interesele ascultătorilor săi și acordă o atenție deosebită mutațiilor care afectează popoarele din Europa de est sau evenimentelor ce au loc în interiorul acestor țări“.

În prevederile statutului de funcționare a „Europei Libere“ sunt incluse și interdicții exprese, printre care:

– Evitarea sentimentalismului, tonului vindicativ, injuriilor, stridenței, aroganței, pompei și condescendenței;

– Evitarea unor evaluări sau generalizări exhaustive, argumentări propagandistice sau orientative, judecăți de valoare gratuite, critică nedocumentată sau folosirea unor terminologii învechite, neadecvate;

– Evitarea polemicilor și a emisiunilor care să conducă la incitarea unor acțiuni sau crearea de psihoză iredentistă;

– Evitarea oricărui comentariu sau difuzarea vreunui material care ar putea fi interpretat ca incitare la revoltă sau ca sprijin pentru acțiuni ilegale sau violente;

– Evitarea difuzării de zvonuri sau informații neverificate;

– Evitarea unor emisiuni care ar putea fi interpretate ca încurajări ale actelor de părăsire ilegală a țării;

– Evitarea oricăror aluzii care i-ar face pe ascultători să creadă că, în eventualitatea unei crize internaționale, Occidentul ar putea interveni din punct de vedere militar;

– Evitarea difuzării oricărui material care ar putea fi interpretat ca bârfă, calomnie, dispreț sau atac asupra vieții particulare a conducătorilor guvernamentali, de partid sau a familiilor lor etc.

În activitatea sa, postul de radio „Europa Liberă" a încălcat și continuă să încalce în mod grosolan aceste interdicții, urmărind instrucțiunile C.I.A. și ale cercurilor reacționare care exercită control asupra activității „Europei Libere".

Noua orientare a C.I.A. în ceea ce privește emisiunile acestui post de radio constă în „înlocuirea strategiei directe a răzvrătirii populare cu strategia indirectă a luptelor psihologice și ideologice împotriva socialismului".

Pentru realizarea efectului psihologic scontat, propagarea noii orientări se face de pe „poziții progresiste" de către elemente necompromise, angajând în acest scop chiar foști membri ai partidelor comuniste sau ai unor organizații fasciste. În acest context se înscriu eforturile actuale ale secțiilor naționale ale „Europei Libere" de a „împrospăta" cadrele de redactori și colaboratori cu elemente noi.

Sub aparența unei „obiectivități desăvârșite" și printr-un aflux neîntrerupt de informații, comentarii și „noutăți senzaționale", „Europa Liberă" urmărește să minimalizeze și [să] denigreze realizările din țările socialiste, să submineze influența și autoritatea partidelor comuniste și să compromită opera de construire a socialismului, încercând să „dovedească" prin orice argumente că partidele comuniste de la putere nu au reușit să rezolve problemele fundamentale ale societății, respectiv realizarea organizării superioare a economiei, crearea de instituții statale, politice, culturale, științifice, cu adevărat democratice, să rezolve problemele naționale sau să asigure drepturile omului și libertățile cetățenești. De asemenea, urmărește să acrediteze ideea că în țările socialiste ar exista „un nivel de trai scăzut și o stare generală de nemulțumire".

Încercând să argumenteze aceste idei, angajații și colaboratorii „Europei Libere" falsifică realitățile politice și social-economice ale țărilor socialiste, difuzează știri și scrisori fabricate, date distorsionate cu caracter diversionist, dând o interpretare vădit denaturată, tendențioasă și ostilă realităților și evenimentelor majore din aceste țări.

Postul de radio „Europa Liberă" are, din anul 1978, o conducere unică cu postul de radio „Libertatea", destinat U.R.S.S., în persoana lui Gleen Ferguson, profesor, fost ambasador și cadru C.I.A., care își are sediul la München – R.F. Germania.

Postul este organizat pe secții naționale și servicii funcționale care asigură buna desfășurare a activității secțiilor naționale.

Principalele servicii din structura filialei din München sunt:

– Serviciul de informații, condus de David F. Grozier, care constituie un adevărat organism de spionaj pentru țările socialiste, încadrat cu specialiști în domeniile politic, economic, tehnic și militar, care se ocupă de culegerea de informații din țările est-

europene. Serviciul deține o arhivă și cartoteci cu fișe ale personalităților din țările socialiste și ale surselor folosite, iar de curând sistemul informațional al „Europei Libere“ a fost dotat cu aparatură electronică și cuplat la sistemul computerizat de evidență al S.U.A.

– Serviciul de cercetare și analiză, condus de James F. Brown, promovat recent în postul de director executiv al „Europei Libere“, se ocupă de verificarea și evaluarea informațiilor, precum și cu pregătirea materialelor de analiză și întocmirea unor sinteze și documentații pe diverse teme.

– Serviciul de cercetare a opiniei publice, condus de Henry O. Hart, care are ca atribuții testarea poziției ascultătorilor și în general a opiniei publice față de emisiunile „Europei Libere“, prin interviuri, completarea de chestionare și alte mijloace.

– Serviciul de programe și știri, al cărui șef este Shub Anatole, care se ocupă cu întocmirea programelor, redactarea emisiunilor și transmiterea lor secțiilor naționale pentru difuzare.

– Serviciul tehnic, condus de John H. Gurr, care asigură funcționarea stațiilor de emisie-recepție.

– Serviciul personal se ocupă de angajarea și problemele salariaților „Europei Libere“, este condus de Rusel Poole și Richard Whist, cadre C.I.A. (Richard Whist a făcut studii în R.S. România).

– Serviciul de securitate, al cărui director este Lawrence G. Parr, cadru C.I.A., are ca sarcini principale urmărirea și verificarea permanentă a salariaților postului și asigurarea securității sediilor „Europei Libere“.

În sprijinul acestui serviciu s-a constituit un corp de poliție propriu „Europei Libere“, care efectuează paza și supravegherea imobilelor postului de radio și locuințelor unor angajați.

Secția pentru România a postului de radio „Europa Liberă“

Secția pentru România a fost înființată în 1951.

Emisiunile în limba română însumează 80 de ore săptămânal, fiind difuzate între orele 6^{00}–10^{00} și 17^{00}–1^{00} pe lungimile de unde scurte 16; 19; 25; 31; 41 și 49.

În prezent secția este condusă de Noel Bernard (fost Bercovici) și este încadrată cu peste 80 de angajați și colaboratori proveniți din rândul fugarilor și emigranților români, în mare majoritate de naționalitate evrei, precum și nemți, armeni, greci, italieni, cunoscuți cu vederi anticomuniste și cu manifestări ostile față de R.S. România.

Programul secției pentru România se axează pe două grupe mari de probleme și anume: probleme internaționale și probleme românești.

Materialele privind problemele internaționale sunt, în general, comune pentru toate secțiile naționale și se bazează pe buletinele de actualități redactate de serviciile americane.

Rațiunea existenței secției pentru România este aceea de a difuza programe cu specific național orientate pe situația din România, însă redactate în mod critic, dușmănos, tendențios și diversionist.

Principalele grupe de tematici ale secției sunt grupate pe emisiuni speciale, după cum urmează:

– „Actualitatea românească", condusă de Emil Georgescu, element deosebit de înrăit și ostil, la care mai participă Neculai Constantin Munteanu și Angelescu Ioana (pseudonim Raluca Bogdan);

–„Tinerama", emisiune pentru tineret redactată de Max Bănuș, la care colaborează Petratu Cornelia (pseudonim Sanda Faur), precum și alți colaboratori sau corespondenți externi;

– „Problemele economice", redactor Robert Braun (pseudonim Constantin Tomescu);

– „Programul politic", redactat de Mihai Cismărescu (pseudonim Radu Gorun), Mircea Carp (pseudonim Mihai Șoimu), Lemonidis Romilă (pseudonim Victor Cernescu) și Mircea Vasiliu;

– „Lumea creștină", redactor Octavian Vuia (pseudonim Lucian Loca), Acker Hans (pseudonim Mircea Ioanid);

– „De vorbă cu ascultătorii", redactor Noel Bernard;

– „Comentariul săptămânii", redactat de Noel Bernard;

– „Comentarii sportive", redactor Nicolae Munteanu (fost Grumberg Solomon);

– Emisiunea muzicală „Metronom", editată de Radu Maltopol (pseudonim Radu Teodoru);

– „Din lumea comunistă", redactor Nicolae Stroescu (pseudonim N. Stânișoară), Dorina Schneider (pseudonim Doina Alexandru);

– „Magazin", emisiune redactată de Sorin Cunea, Lemonidis Ciorănescu Galateea (pseudonim Anca Petrescu);

– „Știri cenzurate în România", redactor Ianatoș Cornel (pseudonim Radu Vrancea);

– „Teze și antiteze la Paris", emisiune culturală realizată de Monica Lovinescu;

– „Povestea vorbei", „Cronica pesimistului" și „Analiza revistelor culturale", redactate de Virgil Untaru (pseudonim Virgil Ierunca);

– „Comentarii din Washington", redactor Nestor Rateș (fost Stesel Nathan) și C. Alexandroaie;

– „Comentarii din New York", redactor Liviu Floda (fost Leibovici – pseudonim Andrei Brânduș).

Pentru redactarea acestor programe, redactorii secției au la dispoziție centrul de documentare pentru România, dotat cu cele mai moderne mijloace de ascultare și înregistrare a tuturor posturilor ce emit în limba română, publicațiile românești ce

apar în țară și în străinătate, precum și date și informații obținute direct de angajații și colaboratorii „Europei Libere“ sau de organele de informații occidentale.

Ca și celelalte secții naționale, secția pentru România este organizată pe servicii, cum sunt: serviciul redacțional, condus de director adjunct al secției, Mihai Cismărescu, cuprinzând redactorii emisiunilor și coordonatorii de programe; serviciul de evaluare a informațiilor, dirijat de Ion Gheorghe; serviciul de înregistrare a emisiunilor și arhivă, având ca șef pe Ion Boaca (comandantul garnizoanei legionare din R.F.G.); serviciul producție, condus de Guri Armand (pseudonim Ion Turcu) și serviciul administrativ, condus de Pop Valeriu (pseudonim Valter Popan), administratorul secției pentru România.

Pe lângă personalul acreditat la sediul central din München, secția pentru România a „Europei Libere“ cuprinde două subsecții, una la Paris și cealaltă la Washington, precum și birouri cu corespondenți pentru România la New York (Liviu Floda), Londra (Iancu Spiegler), Roma (Horia Roman), Viena (Dorina Gabor), Atena (Kondulis Kiriakos) și Tel Aviv (Liviu Damian).

1. Subsecția de la Paris își are sediul în 33, Avenue des Champs Elysee, etajul 3, telefon ELY-13.53–1355, iar studioul tehnic în 20, Avenue Ropp, telefon 705.70.28.

Subsecția este condusă de Monica Lovinescu și coordonată de americanul James Edwards, cunoscut că aparține de C.I.A. În cadrul subsecției pariziene s-a organizat un grup de acțiune al „Europei Libere“, încadrat cu angajați și colaboratori, printre care cei mai activi și ostili sunt: Virgil Ierunca, Virgil Tănase, Paul Goma, George Banu, Iosif Flavius, Dan Ulyse Grigorescu, Solomon Edmond Liviu, Mioara Cremene, Miron Niculescu, Marie-France Ionescu, Sanda Stolojan și alții.

În ansamblul activității „Europei Libere“, subsecția pariziană ocupă o poziție particulară, adresându-se cu precădere intelectualilor români, categorie socială considerată a fi cea mai sensibilă și receptivă la argumentele și mijloacele de comunicare în masă.

Prin imixtiuni directe în viața și activitatea culturală a țării noastre, grupul de la Paris folosește un întreg arsenal de intrigi și dezbinări în scop de diversiune ideologică în domeniul literar-artistic.

Caracterul diversionist al emisiunilor difuzate de redacția pariziană a „Europei Libere“ este relevat și de faptul că, în materialele folosite, o serie de oameni de artă și cultură din țară sunt astfel prezentați, încât să fie discreditați ca „demagogi“ și „conformiști sociali în slujba marxismului“, iar cei neangajați politic flatați, încurajați și apreciați drept „antidogmatici și nonconformiști“.

În elaborarea „judecăților lor de valoare“, redactorii „Europei Libere“ se folosesc de numele și prestanța unor oameni de cultură din străinătate, de origine română, cum sunt: Eugen Ionescu, Mircea Eliade, Emil Cioran și alții.

Monica Lovinescu și soțul ei, Virgil Ierunca, nu acționează niciodată în calitate de salariați ai „Europei Libere“, ci ca „oameni de cultură“, organizând contacte și „schimburi de opinii“ cu intelectualii români care se deplasează în străinătate. Sub

această mască, folosind relațiile de care dispun și posibilitățile „Europei Libere“, soții Ierunca caută să-i intereseze pe cetățenii români prin oferirea de burse, bani, condiții de cazare, acces la diverse instituții de cultură și alte facilități, sensibilizându-i și atrăgându-i în activități cu caracter ostil României.

Subredacția „Europei Libere“ de la Paris conlucrează cu postul de radio francez, cu organizațiile Amnesty International și Pen Club, precum și cu cele mai reacționare cercuri autohtone și ale emigrației române din Franța și din alte țări occidentale. Editează revistele „Limite“ și „Ethos“, colaborează și controlează revistele „Destin“, „Caietele din Est“, „B.I.R.E.“ și alte publicații cu caracter anticomunist în care sunt introduse materiale ostile țării noastre.

Sunt folosite intens cenaclurile literare românești din străinătate și îndeosebi „Cenaclul de la Paris“ și Cenaclul „Apoziția“ din München, patronate de „Europa Liberă“, unde se elaborează și difuzează materiale cu caracter dușmănos pe linie literar-artistică și se selecționează viitorii angajați și colaboratori ai secției române a postului.

2. Redacția din S.U.A. a secției pentru România a „Europei Libere“ își are sediul la Washington și este condusă [de] Nestor Rateș, sub coordonarea directorului american James Brown.

Ca angajați ai subsecției funcționează Constantin Alexandroaie, la Washington, și Liviu Floda, la New York, care dispun de o rețea de colaboratori externi din rândul emigranților români din S.U.A., Canada și alte țări, antrenați în acțiunile „Europei Libere“.

În activitatea sa, subsecția din S.U.A. cooperează cu Agenția americană de informații (U.S.I.A.), cu secția română a postului de radio „Vocea Americii“, cu „Institutul de relații internaționale“ al Universității Stanford, care are o arhivă despre România cu memoriile politicienilor români stabiliți în străinătate și cu alte instituții americane care au tangență cu România.

Totodată, menține legături de colaborare cu fundația „Tolstoy“, care are filiale în țările europene profilate pe probleme ale emigranților din țările socialiste, cu „Comitetul adevărul despre România“, „Comitetul pentru întregirea familiilor“ și alte organizații ostile ale emigrației române din S.U.A., precum și cu redacțiile ziarelor „Micromagazin“ din New York și „Cuvântul românesc“ din Canada, care publică și unele materiale antiromânești întocmite și semnate de angajați și colaboratori ai „Europei Libere“.

3. Secția română de la München și filialele din celelalte țări colaborează cu numeroase centre și institute de cercetări specializate în probleme românești, cum sunt: „Centrul romanologilor“ de pe lângă Universitatea din Glasgow, „Asociația Academică Română“, „Institutul pentru cercetarea pieței și opiniei publice“ (INTORA) din Viena, „Institutul Franco-Bavarez“ din München. De asemenea, „Europa Liberă“ are legături strânse cu cercurile clericale din Occident, cu organizația „Caritas“, cu posturile de radio „Deutsche Welle“ (R.F.G.) și B.B.C. (Anglia), instituții și organizații de la care obțin informații prin care organizează acțiuni antiromânești.

Angajații și colaboratorii secției pentru România a „Europei Libere“ și-au creat relații cu un număr mare de cetățeni români care pe timpul deplasărilor în străinătate îi vizitează la domiciliu sau la sediul „Europei Libere“, ceea ce constituie pentru secția română o cale facilă de obținere de date și informații din țara noastră.

Potrivit noilor indicații primite de la conducerea americană, secția pentru România a postului de radio „Europa Liberă“ își orientează activitatea în următoarele direcții: comentarea și interpretarea dușmănoasă a hotărârilor P.C.R. și ale guvernului R.S. România, în domeniile politicii interne, conducerii economiei, științei și culturii, în scopul „discreditării“ orânduirii noastre socialiste; denigrarea politicii privind situația cultelor, naționalităților, tineretului, literaturii, artei, științei și învățământului, încercându-se acreditarea ideii că în R.S. România nu ar exista libertate de creație și opinie, făcând apologia modului de viață occidental, încercând să genereze nemulțumiri, acționând pe linia organizării în țară a unor grupări contestatare și disidente; culegerea de date și informații privind drepturile omului, pe baza cărora să inițieze acțiuni antiromânești care să inducă în eroare opinia publică internațională că în România nu s-ar respecta prevederile Acordului final de la Helsinki, în special în probleme privind reîntregirea familiilor, libera circulație a persoanelor, libertățile religioase etc.

În fapt, scopul real al activității secției române ca și al celorlalte secții naționale ale „Europei Libere“, este incitarea populației și crearea unei situații care vizează răsturnarea regimurilor actuale din țările socialiste. Acest fapt rezultă clar din declarația recentă a directorului executiv al „Europei Libere“, James Brown, făcută cu prilejul aniversării a 30 de ani de la înființarea postului de radio, care a subliniat: „obiectivul nostru final este acela de a facilita dezvoltarea în țările răsăritene a unei situații în cadrul căreia oamenii, populațiile acestor țări – Bulgaria, România și celelalte – să-și poată alege forma de guvernământ care le va conveni, iar cu ajutorul acestui guvern, forma de viață pe care o doresc“.

Acest scop declarat al postului de radio „Europa Liberă“ se înscrie în deziderateleе majore ale C.I.A. și ale politicii externe a S.U.A., de un profund caracter anticomunist, fapt care explică interesul autorităților americane de a întări și dezvolta activitatea „Europei Libere“, în ciuda protestelor unor congresmeni americani și a opiniei publice împotriva acestei oficine de propagandă dușmănoasă și de spionaj a C.I.A.

Reacții împotriva „Europei Libere“ s-au înregistrat și în R.F.G., ceea ce a determinat autoritățile vest-germane să exprime rezerve în ceea ce privește menținerea acestui post de radio pe teritoriul R.F. Germania.

Ca urmare, conducerea americană analizează eventualitatea mutării sediului central al „Europei Libere“ și în prezent se preocupă de posibilitatea transferării treptate a postului în S.U.A. sau în altă țară occidentală.

Această perspectivă de mutare a creat serioase frământări în rândul angajaților secției române, care și-au văzut amenințate posturile și privilegiile de care se bucură în prezent în R.F. Germania.

Până în prezent, americanii au reuşit să-şi menţină instalaţiile „Europei Libere“ din Portugalia, unde sunt amplasate principalele staţii de emisie ale postului, aflate în curs de modernizare.

Instalaţiile de la Gloria, unde este situată şi antena ce emite pentru România, vor fi modernizate în întregime până în anul 1981, ceea ce va amplifica considerabil puterea de emisie şi implicit calitatea recepţionării postului de radio „Europa Liberă“.

În dezvoltarea de perspectivă a activităţii „Europei Libere“, autorităţile americane au în vedere introducerea unor mijloace de propagandă audio-vizuale prin organizarea unor programe speciale de televiziune, prin satelit, destinate ţărilor socialiste, inclusiv România.

În concluzie, se poate spune că postul de radio „Europa Liberă“ constituie un instrument de bază al politicii S.U.A., care îşi dezvoltă şi modernizează continuu activitatea în scopul intensificării acţiunilor de diversiune politico-ideologică şi de propagandă ostilă României şi celorlalte ţări socialiste.

A.C.N.S.A.S., fond documentar, dosar nr. 21, vol. 42, f. 16–29.

175

1980 octombrie 12. Notă documentară referitoare la acţiunile foştilor condamnaţi stabiliţi în străinătate

Ministerul de Interne — Strict secret
Departamentul Securităţii Statului
Direcţia I
Nr. 131/M.I./0063413/12 octombrie 1980

Notă documentară
cu privire la unele concluzii pe linia cunoaşterii şi contracarării acţiunilor foştilor condamnaţi stabiliţi în emigraţie

Din datele şi informaţiile ce le deţinem pe ţară în problemă, rezultă că în străinătate s-au stabilit, până în prezent, un număr de circa 245 foşti condamnaţi, din care 102 au trecut fraudulos frontiera sau au rămas ilegal.

Unii dintre aceştia, după ce au ajuns în străinătate, s-au pus în slujba posturilor de radio „Europa Liberă“, „Deutsche Welle“ şi „Vocea Americii“, precum şi a unor organizaţii reacţionare ale emigraţiei şi desfăşoară acţiuni împotriva ţării noastre.

În prezent, cunoaştem că pe spaţiile Franţa, R.F.G., Anglia, S.U.A., Spania, unde sunt concentrate cele mai mari grupări de foşti condamnaţi, un număr de 37 desfăşoară intensă activitate ostilă ţării noastre (să reamintim că 11 sunt crainici ai posturilor de radio enunţate; 8 fac parte din „Asociaţia foştilor deţinuţi politici din România“, cu sediul la Paris; 15 sunt încorporaţi în diferite grupări reacţionare, iar 5 instigă rudele din ţară să adopte [o] poziţie ostilă regimului).

Reţine atenţia faptul că din rândurile celor plecaţi ilegal din ţară, 20 au iniţiat şi condus organizaţii subversiv-teroriste, iar 55 au fost membri ai acestora. Punem încă o dată în atenţia ofiţerilor din Inspectoratul municipiului Bucureşti, Inspectoratele judeţene: Vaslui, Suceava, Bihor, Braşov, Caraş Severin, Timiş, Cluj, Dolj, Mureş şi Vâlcea (judeţe cu pondere pe această linie), necesitatea intensificării muncii de cunoaştere şi prevenire din rândurile rudelor şi legăturilor din ţară.

„Asociaţia foştilor deţinuţi politici din România“ a luat fiinţă în luna noiembrie 1977, având ca iniţiatori foşti politicieni şi condamnaţi pentru infracţiuni contra securităţii statului, printre care: Câmpeanu Radu, Korne Mihai, Florin Boiţeanu, Dan Bosmiev, Paraschivescu Victor Cădere, Dan Damian, Barbu Dimescu, Cella Neamţu, Adrian Oprescu, Dinu Zamfirescu, toţi stabiliţi cu domiciliul în Franţa.

Scopul propus de această asociaţie este de a desfăşura activitate de propagandă ostilă, pe tema pretinsei lipse de drepturi umane în R.S. România, folosind în principal mărturii ale foştilor deţinuţi politici aflaţi în emigraţie şi în ţară. Nu sunt excluse nici elementele care au avut condamnări civile iar în Occident se erijează în postura de „victime politice“ şi alte asemenea titulaturi.

Asociaţia se erijează în a prezenta aşa-zisei opinii publice, cât şi celorlalţi români, „suferinţele“ la care elementele aderente ar fi fost supuse în perioada de detenţie. În acest sens, asociaţia este deschisă pentru orice element originar din România, indiferent de naţionalitatea pe care o are.

Condiţia înscrierii ca membru în asociaţie constă în aceea ca elementul să prezinte celorlalţi aderenţi partea din biografie referitoare la perioada detenţiei în România şi să publice articole în care să arate cum a fost arestat, anchetat şi altele. În plus, trebuie să facă nominalizări de anchetatori şi gardieni care s-au ocupat de elementul respectiv în detenţie.

Iniţiatorii asociaţiei de la Paris organizează periodic la domiciliul lor întruniri cu foşti deţinuţi după 1944 în România. Prin aşa-zisele „relaţii ale lor“ create în Occident, sub acoperirea şi îngăduinţa cercurilor reacţionare, ei caută să depisteze şi să racoleze emigranţi care să fi suferit în ţară condamnări, urmând ca ulterior să acţioneze asupra lor să-i determine să facă declaraţii ostile R.S. România.

Aşa au procedat cu numiţii Coşereanu Alexandru, Otparlic George şi Doru Novacovici, foşti condamnaţi pentru participare în organizaţii subversive, care prin

trecerea frauduloasă a frontierei au ajuns în Franța, iar în prezent au devenit membri activi în această organizație.

În realizarea scopului propus, „asociația“ i-a determinat pe aceştia să vorbească la postul de radio „Europa Liberă“, denigrând orânduirea socială şi de stat din țara noastră. Posturile de radio amintite sunt folosite de aceste organizații emigraționiste reacționare şi în scopul popularizării preocupărilor lor. Astfel, în luna ianuarie 1978, prin postul de radio „Europa Liberă“ a fost lansat „Apelul Asociației de la Paris“, prin Câmpeanu Radu şi Dinu Zamfirescu, către toți foştii deținuți din România, aflați în Occident sau în țară, de a contribui la strângerea materialului informativ cât mai complet cu privire la regimul de detenție şi motivele care i-au determinat să emigreze, afirmând printre altele că au întocmit o hartă cu fostele locuri de detenție din România, fiind expusă în anumite puncte ale Parisului. De asemenea, în unele organizații, s-au declarat de acord cu acțiunile întreprinse de Paul Goma şi alți protestatari din țară pe linia așa-zisei nerespectări a drepturilor omului.

La 22 martie 1979, Radu Câmpeanu, în numele asociației, a transmis la postul de radio „Europa Liberă“ „protestul“ împotriva arestării preotului Calciu Gheorghe, afirmând că va informa despre acest caz unele guverne, organe de presă, sindicate şi organizații internaționale, cerându-le sprijinul lor în eliberarea acestuia.

„Apelul“ a găsit noi aderenți în rândul foştilor condamnați, aflați în prezent în R.F.G., S.U.A. şi Anglia.

Astfel, la începutul anului 1979, frații Dima Ion şi Nicolae, foşti condamnați fugari, stabiliți în S.U.A., au adresat un memoriu postului de radio „Europa Liberă“ pentru a fi difuzat, potrivit căruia cei amintiți îşi manifestă totala adeziune şi cer foştilor condamnați din România să-şi intensifice acțiunile lor pentru revendicarea unor drepturi.

O altă organizație emigrațională reacționară o constituie „Asociația Culturală a românilor din Anglia“, ai cărei membri, C. Brîncoveanu, S. Crăciunaş, Florescu, Vorvoreanu Bandu, foşti deținuți în România, inițiază periodic informări cu caracter deosebit de denigrator la adresa țării noastre, pe care le adresează tuturor ziarelor şi revistelor din Anglia. Informările sunt pregătite cu precădere în perioadele premergătoare unor importante evenimente interne ale României, vizând în mod făţiş afectarea climatului politic.

Tot ca o preocupare de bază a acestor organizații, amintim intervențiile pe lângă diferite organisme internaționale (O.N.U., Amnesty International), pentru a facilita reîntregirea familiilor unor foşti condamnați şi organizează întâlniri cu ceilalți emigranți din România, în scopul obținerii de date şi determinarea lor la acțiuni de protest pe această linie.

Amintim cazurile lui Otparlic George şi Novacovici Dan [Doru – n.n.], foşti condamnați, fugari stabiliți în Franța, care au inițiat şi organizat, împreună cu alți fugari români, greve şi acțiuni de protest pe esplanada de la Trocadero (Paris), pentru ca autoritățile române să permită plecarea din țară a soțiilor şi copiilor acestora.

În realizarea acțiunilor ostile îndreptate împotriva țării noastre, membrii acestor organizații contactează turiști, specialiști români sau vizitatori la rude, în scopul de a obține date despre situația foștilor condamnați aflați în țară, încearcă să-i determine să rămână în Occident sau să introducă în țară, prin intermediul acestora, scrisori și pachete.

Cunoaștem că pe plan extern a devenit tot mai evidentă preocuparea unor organizații emigraționiste și naționalist-iredentiste în crearea unui front comun și intensificarea acțiunilor ostile îndreptate împotriva țării noastre.

În acest front comun sunt racolate cu precădere elemente declasate, care au fugit din țară, sunt pregătite temeinic și devin pretabile la acțiuni de natură să lezeze climatul politic din România. O parte din aceste elemente, după obținerea cetățeniei statului în care au emigrat, vin în țară sub acoperirea de vizitatori la rude sau turiști, caută să obțină informații utile emigrației reacționare.

De asemenea, în același scop, sunt pregătiți membrii de familie ai acestora.

Întrucât am fost surprinși cu astfel de situații, punem în atenția lucrătorilor din problemă, necesitatea de a cunoaște și fixa modalitățile de așteptare, contactare și culegere de date, atât despre cei care vin în țară, cât și despre cei aflați în emigrație.

Tot pe această linie, pentru fiecare caz din problemă, în vederea inițierii unui complex de măsuri, operativ și eficient, se impune aprecierea și informarea cu operativitate asupra oricărei informații de securitate.

Pentru cunoașterea preocupărilor de reluare a legăturilor foștilor condamnați din țară cu cei din emigrație, trebuie să pornim de la faptul că, pe perioada executării detenției, unii dintre aceștia au aderat sau au luat la cunoștință de înființarea grupării Forța III, care-și propunea, printre altele, modalități de a fugi în exterior după punerea în libertate, intensificarea acțiunilor ostile care vizau regimul de stat din România și menținerea contactelor cu cei rămași în țară.

Inspectoratul Județean Vaslui, în cooperare cu Inspectoratul Județean Alba, în cadrul măsurilor întreprinse pentru documentarea preocupărilor dușmănoase și natura relațiilor dintre foștii condamnați Botez Toader și Chioreanu Nistor, a [descoperit] existența unui canal de legătură cu R.F.G. și Spania. De existența acestui canal cunoșteau și foștii condamnați Orbulescu Nicolae, din Caraș Severin (în prezent decedat), Pușcașu Gheorghe, din Alba, și un cadru al Penitenciarului Aiud. Tot în acest caz, s-au obținut informații despre posibilitatea unui alt canal, realizat prin Iugoslavia.

O altă categorie de persoane din rândul foștilor condamnați [care] prezintă importanță [sunt] cei care au vizitat sau au în preocupări intenția de a vizita sediile unor reprezentanțe străine acreditate la București.

Inspectoratul Municipiului București și Inspectoratul Județean Mureș, va trebui să-și intensifice măsurile informativ-operative asupra persoanelor cunoscute pe această linie.

Prezența în Occident a unor foşti condamnați a stimulat acțiunile ostile ale unor foşti condamnați din țară şi îndeosebi a celor semnalați cu preocupări de a redacta lucrări cu conținut ostil şi a le scoate în străinătate pentru publicare.

În cadrul raportului prezentat la convocarea pe țară, au fost amintite cazurile mai deosebite aflate în lucru sau finalizate pe această linie.

Cu prilejul analizei problemei la inspectoratele județene şi al municipiului Bucureşti, a rezultat faptul că nu există suficientă preocupare pentru identificarea şi punerea în lucru a rudelor şi legăturilor foştilor condamnați pentru infracțiuni contra securității statului aflați în emigrație şi, în mod deosebit, asupra acelora care după punerea în libertate au reuşit să plece ilegal din țară, iar în străinătate desfăşoară acțiuni ostile împotriva statului nostru.

Pentru stabilirea activității, legăturile şi preocupările prezente ale foştilor condamnați ajunşi în Occident, a obținerii de date privind activitatea şi comportarea prezentă a rudelor acestora din țară, se impun a fi luate în continuare măsuri de:

– identificarea, verificarea şi obținerea de date complete privind activitatea, comportarea, legăturile din țară şi străinătate a tuturor foştilor condamnați, precum şi stabilirea împrejurărilor în care au părăsit țara;

– semnalarea, verificarea la U.M. 0544 şi, după caz, punerea în lucru a foştilor condamnați care au inițiat ori condus organizații subversiv-teroriste ori care în detenție au avut o poziție refractară procesului de reeducare, care s-au situat pe poziții dușmănoase regimului nostru şi, în prezent, desfăşoară în rândurile emigrației activitate ostilă țării noastre.

În vederea inițierii unor combinații informativ-operative, cât şi pentru lucrarea activă a rudelor şi legăturilor acelora din țară, vom selecționa şi lua în studiu pentru recrutare persoanele ce au acționat în organizațiile subversiv-teroriste sau care au executat pedepse în acelaşi loc de detenție cu cei plecați din țară, iar în prezent sunt semnalați în relații sau au posibilitatea de a pătrunde în clandestinitatea acestora.

Vor fi inițiate unele combinații folosind membrii familiilor acestora sau informatori verificați, în scopul temperării acțiunilor ostile față de țară şi influențarea lor în sens pozitiv.

A.C.N.S.A.S., fond documentar, dosar nr. 131, vol. 4, f. 221–227.

176

1980 octombrie 30. Notă sinteză întocmită de U.M. 0544 privind unele instituții și organizații din străinătate folosite de postul de radio „Europa Liberă“

Ministerul de Interne — Strict secret
Departamentul Securității Statului
U.M. 0544
Nr. 225/f.2/0030782 din 30 octombrie 1980

Notă sinteză
privind unele instituții și organizații din străinătate folosite de postul de radio „Europa Liberă“

Postul de radio „Europa Liberă“, organizație neguvernamentală americană, subordonată Congresului S.U.A., dar controlată de C.I.A., constituie principala oficină de spionaj și propagandă diversionistă folosită de cercurile cele mai reacționare americane și vest-europene împotriva României și a altor țări socialiste est-europene.

În urmărirea scopului fundamental al „Europei Libere“, declarat recent de James Brown, directorul postului, cu prilejul aniversării a 30 de ani de la înființarea „Europei Libere“, acela de a „elibera popoarele din Europa răsăriteană de sub dominația comunismului“, această oficină și-a constituit, de-a lungul anilor, un eșafodaj propagandistic vast și bine dotat, care să corespundă intereselor militaro-strategice americane și politicii de diversiune împotriva României și a celorlalte țări socialiste.

Astfel, în afara structurilor organizatorice proprii ale postului „Europa Liberă“, create în S.U.A., unde se află conducerea postului, în R.F. Germania, unde este situat sediul principal, în Franța și în alte țări occidentale, unde funcționează subsecții și birouri naționale, Secția pentru România a „Europei Libere“ se folosește de un număr mare de instituții, organizații și asociații internaționale, autohtone sau ale emigrației române din țările occidentale, prin care urmărește contactarea persoanelor originare din țara noastră pentru obținerea de date și informații din și despre România și organizarea în mod acoperit a unor activități cu caracter ostil țării noastre.

Dintre organizațiile folosite de „Europa Liberă“, direct sau prin intermediari, cunoscute până în prezent, menționăm:

Organizații internaționale

În cadrul instituțiilor specializate din sistemul O.N.U., prin cadre și agenți ai C.I.A. sau angajați originari din România, postul de radio „Europa Liberă“ are acces la date, informații și documente privind România, concentrate la „Comisia O.N.U. pentru

drepturile omului", „Înaltul Comisariat pentru Refugiați", „Comisia economică pentru Europa de Est", „Programul O.N.U. pentru dezvoltare" și „F.A.O.".

Deținem date că, la îndrumarea Secției pentru România a „Europei Libere", numita Lodal Maria, de la Institutul Welt din Hamburg (R.F. Germania), a fost detașată recent la Roma pentru documentare la sediul F.A.O., unde se ocupă de obținerea de date privind situația agriculturii din țara noastră, pentru a fi puse la dispoziția „Europei Libere".

În incintele O.N.U., „Europa Liberă" dispune de birouri de presă proprii, cu angajați ai postului acreditați ca ziariști pe lângă organizațiile internaționale, care participă efectiv la lucrările O.N.U. ce prezintă interes pentru „Europa Liberă".

De asemenea, cu prilejul unor întâlniri internaționale organizate sub egida O.N.U., la care sunt dezbătute și probleme care privesc țara noastră, diferiți angajați ai Secției pentru România se deplasează în orașele în care au loc astfel de întruniri, pentru a intra în contact cu delegați români și a obține informații despre România.

Organizația „Amnesty International", instituție internațională cu caracter profund reacționar, constituită de C.I.A. pentru a se ocupa de așa-zisa problemă privind apărarea drepturilor omului, desfășoară, în cooperare cu postul de radio „Europa Liberă", o intensă campanie propagandistică împotriva țării noastre.

„Amnesty International" își are sediul central în Anglia, 10 Southampton Street, London WC 2 E 7 HF, și filiale în S.U.A., Canada, Franța, Belgia, Elveția și alte țări., în cadrul cărora funcționează și unii colaboratori ai Secției pentru România a „Europei Libere".

„Europa Liberă" cooperează strâns cu filialele organizației „Amnesty International" pe linia schimbului de informații, iar în emisiunile sale citează pasagii întregi din rapoartele și materialele elaborate de această organizație, în legătură cu așa-zisa încălcare a drepturilor omului în România.

Filiala din Londra a asigurat o largă publicitate cazului Paul Goma, publicându-i interviurile și declarațiile antiromânești, care au fost apoi preluate de „Europa Liberă".

În cadrul Secției americane a organizației „Amnesty International", persoanele cele mai active identificate că se ocupă de probleme românești sunt: Robert Sharlet, din New York, președintele grupului de coordonare privind Europa de Est, și Stephanie Grant, șefa biroului din Washington a filialei.

La filiala din R.F. Germania a acestei organizații funcționează o secție pentru România, unde lucrează Volker Fuhrt, Elisabeth Ernst, evreică, traducătoare de limbă română, și George Dan, originar din România, redactor la postul de radio „Deutsche Welle".

Aceștia duc o intensă activitate de contactare a emigranților nou veniți din țara noastră, în special evrei și nemți, pentru obținerea de date din România.

Cu filiala din Franța a organizației „Amnesty International" conlucrează strâns subredacția de la Paris a „Europei Libere", în cadrul căreia cei mai activi colaboratori

sunt Monica Lovinescu, Virgil Ierunca, Paul Goma, Virgil Tănase, Marie France Ionescu, Mihai Korne, Ion Vianu, Dan [Mihnea – n.n.] Berindei şi alţii.

În Franţa îşi are sediul „Comitetul Internaţional pentru Apărarea Drepturilor Omului“ (Rue du Foubourg Saint Honoré 75008 Paris), care desfăşoară o intensă activitate împotriva R.S. România. Din conducerea comitetului face parte şi scriitorul de origine română Constantin Virgil Gheorghiu, cunoscut pentru poziţia sa net duşmănoasă faţă de ţara noastră.

C.I.A. şi „Europa Liberă“ folosesc în mod intens şi diversificat Organizaţia internaţională a PEN Cluburilor, cu filiale în principalele ţări occidentale, prin care urmăresc să atragă scriitori din România şi din alte ţări socialiste, în scopul determinării lor să rămână în străinătate sau de a-i angrena în activităţi ostile ţării din care provin. Se cunoaşte că o serie de scriitori din România au fost invitaţi în străinătate prin intermediul filialelor din Franţa şi R.F. Germania a PEN Clubului (P. Goma, D. Ţepeneag, V. Tănase, G. Banu etc.).

Odată cu deschiderea Reuniunii pregătitoare a Conferinţei de la Madrid, Secţia pentru România a „Europei Libere“ şi-a trimis patru corespondenţi la Madrid pentru a urmări lucrările acestei reuniuni şi poziţia delegaţiei române în cadrul conferinţei, în scopul de a culege informaţii care să fie apoi difuzate în mod tendenţios în emisiunile postului.

În acelaşi timp, Secţia pentru România a „Europei Libere“ şi-a deschis la Madrid un aşa-zis „Birou al Comitetului Helsinki“, în hotelul Cerano-Marje – Villa Major 8, a cărui adresă a difuzat-o prin emisiunile postului pentru ca cei interesaţi să poată trimite Conferinţei de la Madrid, prin intermediul acestui birou, materiale cu privire la pretinsa lipsă de drepturi din România.

Secţia pentru România a „Europei Libere“ colaborează pe linie informativă şi cu secţiile de limbă română ale posturilor de radio „Deutsche Welle“, „Vocea Americii“, „B.B.C.“, „Radio Franţa“, „Radio Ierusalim“ şi „Radio Vatican“.

Ca şi la „Europa Liberă“, secţia română a postului de radio „Deutsche Welle“ este încadrată, în majoritate, cu evrei originari din România, cum sunt: Tatiana Thorn, fostă cercetătoare la Muzeul de Istorie a P.C.R. din Bucureşti, Carla Constantinescu, Fănel Fruchtman, George Dan, Daisy Rodan, George Focke, cunoscut că se ocupă de problema disidenţilor din România, Gerhard Schalik, Ioana Rodoslavescu şi alţii, care cooperează cu evreii angajaţi la „Europa Liberă“ pe linia schimbului de informaţii.

Angajaţii de naţionalitate germană originari din România, Otto Bolesh, şeful secţiei, şi Ulf Sylver, fost redactor la Televiziunea Română, au la rândul lor legături cu organizaţiile saşilor din R.F. Germania, prin care contactează şi exploatează informativ pe emigranţii de origine germană veniţi recent din România.

În baza unor aranjamente, informaţii obţinute de „Radio Deutsche Welle“ sunt folosite şi de „Europa Liberă“, iar adesea se transmit, la cele două posturi, materiale

propagandistice similare. Cunoaştem că printre angajaţii acestui post funcţionează în prezent şi George Velicu, care a lucrat anterior la „Europa Liberă“.

Postul de radio „Vocea Americii“ furnizează Secţiei pentru România a „Europei Libere“ informaţii şi materiale referitoare la probleme politice internaţionale şi relaţiile româno-americane, pe baza cărora „Europa Liberă“ editează buletine de ştiri sau unele emisiuni din cadrul rubricii „Programul politic“.

Angajaţii „Europei Libere“ din Washington, Nestor Rateş şi C. Alexandroaie, deţin relaţii strânse cu Nicolae Dima de la „Vocea Americii“, element ostil şi deosebit de activ în cercurile emigraţiei române din S.U.A.

Cooperarea dintre Secţia pentru România a „Europei Libere“ şi „Vocea Americii“ se asigură, în principal, prin redactorul Mircea Carp, care a lucrat vreme îndelungată la „Vocea Americii“ şi are un cerc larg de relaţii la acest post.

Colaborarea „Europei Libere“ cu postul de radio „B.B.C.“ din Anglia se realizează prin Noel Bernard, Cristea Liviu, Tiberiu Stoian şi N. Stroescu, care înainte de a fi angajaţi la „Europa Liberă“ au lucrat la „B.B.C.“. Totodată, prin Thomas Bodin şi Iancu Spiegler, colaboratori externi ai ambelor posturi de radio, precum şi prin emigranţii români A. Roiu, George Fodor, C. Brîncoveanu, „Europa Liberă“ obţine informaţii din cadrul „Asociaţiei culturale româno-britanice“ şi a altor organizaţii ale emigraţiei române din Anglia.

În realizarea emisiunilor sale, subredacţia de la Paris a „Europei Libere“ cooperează cu postul de „Radio Franţa“ prin Monica Lovinescu, Virgil Ierunca şi Miron Niculescu, care funcţionează ca redactori la ambele posturi.

În S.U.A.

Ca instituţie americană, „Europa Liberă“ are legături cu Congresul S.U.A., căruia i se subordonează prin intermediul „Comitetului pentru emisiunile radiofonice internaţionale“, condus de John Gronawski, cu Departamentul de Stat al S.U.A., Agenţia Americană de Informaţii (U.S.I.A.) şi alte instituţii din cadrul Administraţiei S.U.A.

Totodată, „Europa Liberă“ menţine legături de cooperare cu diferite instituţii şi organizaţii americane care au în preocupare probleme referitoare la drepturile omului, cum sunt: „Biroul pentru drepturile omului şi problemele umanitare“ din cadrul Departamentului de Stat, a cărui activitate este coordonată de Charles Salmon, directorul biroului, şi Patricia Derian, asistentă a secretarului departamentului. Dintre persoanele care se ocupă de România au fost identificate: George Jonatan Greenwald, Wise Grifin Wiser şi Lynne Davison.

Acest birou ţine legătura cu oficiile diplomatice ale S.U.A. din România şi din alte ţări est-europene, de la care primeşte date şi informaţii în legătură cu drepturile omului.

Informațiile obținute, după ce sunt prelucrate de organe de specialitate, sunt puse la dispoziția „Europei Libere“ spre a le folosi în emisiunile sale.

„Grupul internațional legal pentru drepturile omului“, cu sediul la Washington, condus de Amy Young Anawaty, director executiv. Grupul este specializat pe aspectele juridice ale drepturilor omului, iar în ceea ce privește România și-a concentrat activitatea, îndeosebi, pe așa-zisa persecutare și discriminare a naționalităților conlocuitoare din țara noastră.

Dintre funcționarii care se ocupă de țările din Europa de Est, inclusiv România, sunt cunoscuți: David Carliner, Tom Farer, Robert Goldman și John Salzberg.

„Comitetul pentru drepturile omului în România“, cu sediul în New York, condus de Hamos Laszlo și Veres Bulscu, care concentrează elemente iredentiste maghiare din S.U.A., deosebit de ostile României. Comitetul se află în legătură cu „Europa Liberă“ prin intermediul secției maghiare a postului, cu care face schimb de informații și documente pe probleme referitoare la situația minorității maghiare din România. Membrii comitetului duc o intensă activitate de contactare și exploatare informativă a emigranților maghiari din Transilvania, redactează și publică materiale de propagandă antiromânească. Exemplul tipic de cooperare a acestui comitet cu „Europa Liberă“ îl constituie difuzarea în emisiunile postului a unor materiale asupra pretinsului caz Karoly Kiraly, inclusiv a scrisorii acestuia, materiale procurate prin Hamos Laszlo, din cadrul acestui comitet.

În cadrul Secției maghiare a „Europei Libere“ lucrează o serie de angajați și colaboratori originari din România, printre care au fost identificați: Iosef Szabados, Vadas Zoltan și Decenfeld Sandor.

În acoperirea acțiunilor lor antiromâneşti, aceştia folosesc publicațiile maghiare „Nemzetor“, „Uj Latohatar“, din R.F. Germania, „Transylvania“, „Fichter“ și „Magyar Hirado“, din S.U.A.

„Comitetul adevărul despre România“, cu sediul la New York, condus de Brutus Coste, ca și „Comitetul pentru reîntregirea familiilor“, ce funcționează pe lângă Biserica românească din New York, condusă de Florian Gâldău, sunt organizații ale emigrației române reacționare, care, în cooperare cu „Europa Liberă“, se ocupă de exploatarea informativă a emigranților nou veniți în S.U.A. și de organizarea de acțiuni antiromânești, demonstrații, așa-zise greve ale foamei în fața sediului O.N.U. sau a oficiilor diplomatice ale R.S. România în S.U.A.

Fundația „Tolstoy“, organizație americană de binefacere, condusă de Tatiana Schaufus, Teymuraz Bagration și William Thoma, cu sediul central în New York, 250 West, 57 Street, N.Y. 10019, se ocupă de aducerea în S.U.A. a emigranților din U.R.S.S. și din alte țări este-europene, inclusiv din România.

Fundația are un centru de coordonare în Europa, condus de Vera Samsonoff și Alexander Koltchak, al cărui sediu se află la München 22 – Thierschastr. 11, și filiale la Paris, Roma, Bruxelles, Atena, Viena și în alte capitale occidentale.

Fundația dispune de fonduri și de personal calificat pentru munca cu emigranții, cooperând cu C.I.A., „Serviciul de imigrare și naturalizare" al S.U.A. și cu „Europa Liberă", pe linia verificării și exploatării informative a emigrației.

Organizațiile cu caracter religios din S.U.A., cum sunt: „Consiliul Mondial al Bisericilor", „Evanghelismul subteran", condus de Joe Bass, cu sediul în New York, și „Evanghelismul pentru țările comuniste", condus de pastorul român Richard Wurmbrandt, din Glendale – California, se ocupă cu culegerea de informații și organizează acțiuni protestatare pe linie cultică în România și în alte țări socialiste.

Bisericile române baptiste din S.U.A., în special cele din orașele New York, Detroit și Chicago, colaborează cu „Europa Liberă" pe linia organizării unor acțiuni protestatare în țară, în scopul denigrării și defăimării României. După ajungerea în S.U.A. a lui Pavel Niculescu și Aurel Popescu, pastori baptiști, cunoscuți pentru activitatea ostilă încă de când se aflau în țară, Secția pentru România a „Europei Libere" folosește mai intens elementele baptiste, care, sub pretextul „luptei" pentru drepturi religioase și pentru întregirea familiilor, difuzează prin „Europa Liberă" materiale de defăimare la adresa țării noastre.

Șeful Secției pentru România a „Europei Libere", Noel Bernard, are legături strânse cu organizații sioniste din S.U.A., respectiv cu „B'nai B'rith", cu „Federația Evreilor din România", cu sediul la New York, condusă de Charles Kramer, originar din România, și altele. Aceste organizații se folosesc, la rândul lor, de „Europa Liberă" pentru a difuza opinii sioniste și a stimula emigrarea evreilor din România și alte țări socialiste.

Redacția ziarului „Micromagazin" din New York, condusă de Marius Ligi, a stabilit, începând din 1978, legături organizate de cooperare cu Secția română a „Europei Libere".

Cu sprijinul material al „Europei Libere", redacția ziarului a instalat la sediul său din cartierul Brooklyn un post de radio-recepție, prin intermediul căruia primește de la „Europa Liberă", în mod regulat, materiale cu caracter ostil privind România, care sunt publicate în „Micromagazin", pentru difuzarea lor în rândul emigrației originare din România. Totodată, în paginile ziarului sunt inserate în mod curent articole antiromânești semnate de Noel Bernard, Emil Georgescu, Max Bănuș, Radu Gorun, C. Tomescu și alți angajați ai „Europei Libere".

Redacția revistei „Est Europe", cu sediul la New York, condusă de John Speller, agent C.I.A., care publică materiale propagandistice împotriva țărilor socialiste, inclusiv România, la care colaborează angajați ai „Europei Libere" și alte persoane din rândul emigrației reacționare originare din România.

„Europa Liberă" conlucrează și cu o serie de instituții americane specializate pe probleme privind Europa de Est, cum sunt centrele de studii sud-est europene sau cele de limbi romanice de pe lângă marile universități. Acestea se ocupă în mod organizat cu racolarea de intelectuali de valoare din România, de strângerea și

exploatarea datelor despre România, în cadrul cărora funcționează și profesori originari din țara noastră.

Astfel, Centrul de romanologie de la Universitatea Columbia din New York este condus de George Austerlitz, evreu originar din România, relație apropiată a corespondentului „Europei Libere“ de la New York, Liviu Floda (fost Leibovici). În cadrul acestui centru a lucrat inițial și Vlad Georgescu, care, ulterior, a devenit colaborator al C.I.A. și al „Europei Libere“.

Institutele de relații internaționale de pe lângă Universitățile din Harvard și Stanford dețin în arhivele lor scrisori, memorii și alte materiale documentare ale unor foști politicieni români stabiliți în S.U.A., pe baza cărora efectuează studii privind România, pe care le pun la dispoziția Departamentului de Stat și a „Europei Libere“.

Institutul strategic din Chicago și Centrul de studii politice de pe lângă Universitatea din Pennsylvania concentrează, de asemenea, date și documente despre țara noastră, pe care le folosesc în scopuri propagandistice. Multe din aceste studii și lucrări sunt prelucrate și difuzate de „Europa Liberă“ în mod tendențios și ostil țării noastre.

În Franța

„Europa Liberă“ folosește o rețea de instituții și organizații din Franța, unele create de „Europa Liberă“ sau la sugestia ei, cu care cooperează direct sau în mod acoperit, pe linia organizării de acțiuni antiromânești.

Dintre acestea au fost identificate următoarele:

„Fundația pentru întrajutorarea intelectualilor europeni“, cu sediul la Paris – 38 Bd. Beaumarchais 75011, condusă de Pierre Emanuel, cunoscut cadru C.I.A.

Fundația, care dispune de fonduri din partea autorităților franceze și americane, acordă burse de documentare și ajutoare bănești, variind între 1.500–3.000 franci, unor intelectuali din țările socialiste care călătoresc în Occident, de care au „beneficiat“ o serie de scriitori și oameni de artă din România.

Secretara acestei fundații, Annette Laborey și Rosaline Chenu (originară din România), contactează intelectuali români, iar la sugestia „Europei Libere“, respectiv a Monicăi Lovinescu, oferă abonamente la diverse publicații, burse, ajutoare bănești și unor oameni de cultură și artă din România aflați în atenția „Europei Libere“.

În perioada șederii în Franța, „beneficiarii“ acestor burse sunt atrași, cointeresați și prelucrați de „Europa Liberă“ pentru ca la întoarcerea în țară să acționeze pe linie de diversiune culturală.

Astfel de burse au primit Paul Goma, Gheorghe Astaloș, Dumitru Țepeneag, Vera Lungu, Virgil Tănase și alții, care ulterior au refuzat să se mai întoarcă în țară, și mai recent Georgescu George, Radu Dumitru și Dorin Tudoran din București, Ion Miclea din Blaj, Emil Brumaru din Iași, și alții.

„Oficiul francez pentru protecția refugiaților şi apatrizilor“ (O.F.P.R.A.), cu sediul la Paris, la care lucrează şi colaboratorii „Europei Libere“ François Planche şi Anne Planche. Aceştia, sub pretextul studierii artei populare româneşti şi a perfecționării cunoştințelor de limbă română, fac deplasări în țara noastră, cu care prilej culeg informații şi scot din țară materiale cu caracter defăimător la adresa României spre a le folosi la Secția pentru România a „Europei Libere“.

Aceste persoane au fost implicate şi în cazurile Paul Goma, V. Paraschiv şi au contribuit, totodată, la determinarea lui Doru Novacovici şi Dragomir Costineanu de a se stabilit în străinătate.

Din „Asociația foştilor deținuți politici din România“, înființată în mai 1980 la Paris, condusă de Radu Câmpeanu, fac parte şi unii colaboratori ai „Europei Libere“, ca Paul Barbăneagră, Doru Novacovici, Dan [Mihnea – n.n.] Berindei.

„Europa Liberă“ caută să stimuleze pe unii scriitori şi publicişti români din străinătate să scrie o „istorie“ despre regimul deținuților din închisorile din România, după modelul lui Soljenițîn. În astfel de acțiuni au atras pe D. Dima, redactor la „Vocea Americii“, care a scris cartea „Amintiri din închisoare“, pe arhimandritul Roman Braga din S.U.A., care a prefațat volumul „Voi n-ați stat cu noi în închisoare“, pe soția lui Sergiu Grossu din Paris, care, de asemenea, a scris o carte despre închisorile din România, precum şi alte elemente ostile din emigrație.

„Asociația francezilor de origine română“ (A.F.D.O.R.), creată în anul 1964, cu sediul la Cayeux sur Mer, al cărei comitet de conducere este format din dr. Jean Boboc, Marie de Dampierre Brătianu, Titus Bărbulescu şi din care fac parte şi colaboratorii „Europei Libere“, Sanda Stolojan şi Marie France Ionescu. Asociația editează un „Buletin informativ“ ce apare lunar şi în care sunt publicate materiale cu caracter denigrator la adresa țării noastre.

„Comitetul român pentru libertatea de circulație a oamenilor în Europa“, creat în anul 1975, cu sediul în Rue L'Eure 75014 – Paris, condus de legionarul C. Stoicănescu, din care fac parte Ben Corlaciu, Liviu Nicola, G. Banu şi alte elemente din cercurile „Europei Libere“.

În cooperare cu acest comitet şi cu alte asociații ostile, „Europa Liberă“ a organizat manifestații antiromâneşti în jurul ambasadei țării noastre de la Paris, sub pretextul unor probleme de căsătorii mixte, vizite la rude, reîntregirea familiilor etc.

Societatea culturală „Doina“, înființată în 1977, cu sediul pe lângă Biserica ortodoxă română din Paris, condusă de Adrian Michaloux (fost Ilie Mihalău), asociație axată pe probleme culturale pentru păstrarea tradițiilor româneşti.

Membrii asociației au fost atraşi de cercurile „Europei Libere“ la acțiuni ostile țării noastre, cum sunt strângerea de semnături pentru memoriile antiromâneşti pregătite pentru Conferința de la Madrid.

„Noua ligă pentru apărarea drepturilor omului în România“, creată de Mihai Korne, în mai 1980, din inițiativa „Europei Libere“, a cooptat pe P. Goma, Dan [Mihnea – n.n.] Berindei şi alte elemente ostile, pe care le-a însărcinat să culeagă materiale cu

privire la pretinsa lipsă de drepturi umane în România, pentru întocmirea unui dosar care să fie prezentat Conferinței de la Madrid.

„Asociația pentru sprijinirea intelectualilor din Europa de Est", creată pe lângă PEN Clubul francez la inițiativa scriitorului Jean Mathieu, membru al Academiei franceze și președinte al „Asociației internaționale pentru libertatea culturii".

Asociația se ocupă cu selecționarea și prelucrarea oamenilor de cultură și artă din România și alte țări est-europene, cărora le acordă burse de studii, specializare și documentare în scopul influențării lor ideologice și atragerii lor la acțiuni ostile.

Cunoaștem că asociația a acordat burse scriitorilor români Gheorghe Astaloș și Petre Popescu, care au refuzat să se înapoieze în țară.

„Europa Liberă" întreține legături și cu diferite organizații și lăcașuri religioase ale emigrației române din Franța sau autohtone, cum sunt:

„Biserica Ortodoxă Română" din Paris, 9 Rue Jean de Beauvois – 75005, condusă de preotul V. Boldeanu, căpetenie legionară, din al cărei consiliu parohial fac parte D. Lupaşcu, Teodor Meţianu, Petre Indrieş, I. Miloaie, Ion Boboc, Adrian Chintescu şi unele elemente ostile din cercurile „Europei Libere".

La slujbele și acțiunile bisericii participă numeroși emigranți români, de toate orientările politice, precum și persoane din țară venite temporar în Franța (la burse, tratamente medicale, turişti, vizite la rude etc.), din rândul cărora unele elemente sunt contactate, exploatate informativ și atrase la activități ostile de colaboratorii „Europei Libere" și grupările legionare.

„Biserica greco-catolică română" din Franța (Sf. Gheorghe), cu sediul în 33, Rue Ribera, 75016 – Paris, condusă de preoții Petre Gherman și Gheorghe Cosma.

Această biserică este un loc frecvent de întâlnire al emigrației reacționare românești, unde se stabilesc și se inițiază activități dușmănoase împotriva țării noastre.

Deținem date că aici s-au organizat, cu prilejul unor evenimente deosebite, întruniri cu reprezentanți ai emigrației din țările est-europene, cu participarea unor angajați sau colaboratori ai „Europei Libere", care au încercat să creeze un „front comun" de acțiune împotriva României și a altor țări socialiste pe tema drepturilor omului.

„Biserica baptistă română" din Franța, cu sediul în 48, Rue de Lille, 75007 – Paris, condusă de pastorul Ieremia Hodoroabă, care în cooperare cu „Europa Liberă" acționează pe linia incitării la emigrare a baptiștilor din România.

În domeniul religios, împotriva României acționează cu deosebită vehemență așa-zisa „Biserică a tăcerii", al cărei reprezentant pentru România este Sergiu Grossu, director și redactor al revistelor „Isus biruitorul" și „Catacombe".

La aceste publicații colaborează o serie de elemente reacționare din cadrul emigrației și colaboratori ai „Europei Libere", ale căror materiale sunt prezentate în programele „Europei Libere" la emisiunea „Din lumea creştină".

Asociația „Acțiune și credință", cu sediul în 18, Rue Adolphe Cheriaux, 92130 – Issy les Moulineaux, organizează, în cooperare cu „Europa Liberă", diverse acțiuni

cu caracter ostil țării noastre, prin trimiteri de scrisori şi memorii unor personalități politice, organizarea de manifestații de protest etc.

Asociația a trimis astfel de scrisori şi Ambasadei R.S. România în Franța, care au fost apoi comentate la postul de radio „Europa Liberă".

Pe linia organizării unor activități antiromâneşti pe probleme cultural-artistice, „Europa Liberă" se foloseşte activ de „cenaclul literar" din Paris, creat în 1954 la inițiativa lui Leonida Mămăligă. Marea majoritate a persoanelor care frecventează acest cenaclu colaborează, organizat sau ocazional, cu postul de radio „Europa Liberă". Dintre cei mai activi, amintim pe Monica Lovinescu, Virgil Ierunca, D. Țepeneag, Virgil Tănase, Marie France Ionescu, Theodor Cazaban, Paul Barbăneagră, Dan Grigorescu, Gheorghe Astaloş, Ilie Constantin.

Prin intermediul unor angajați şi colaboratori (redactori, scriitori, ziariști), Secția pentru România a „Europei Libere" foloseşte o serie de publicații româneşti şi autohtone din Franța, în paginile cărora introduc materiale ostile țării noastre sau din cuprinsul cărora preiau articole antiromâneşti pe care le prezintă în emisiunile postului.

Dintre publicațiile cel mai des folosite de „Europa Liberă" menționăm:

„Caietele din est", revistă trimestrială, patronată şi creată de „Europa Liberă", ce apare din anul 1975 la Paris, sub redacția lui D. Țepeneag şi apoi a lui Alain Herşcovici. Revista publică materiale literare din România şi alte țări socialiste europene, făcând publicitate în special scriitorilor noncomformişti şi disidenți. Din redacția revistei mai fac parte Sanda Stolojan, Marie France Ionescu şi alții, cunoscuți colaboratori ai Secției pentru România a „Europei Libere".

Revista „Limite", care apare din anul 1969, tot la inițiativa „Europei Libere", având ca redactori pe Virgil Ierunca şi Nicolae Petra, la care colaborează Monica Lovinescu, Virgil Tănase, C. Sporea, Mihai Cismărescu, Sanda Stolojan, Alexandru Suga, Sergiu Grossu şi alții, care apreciază şi ierarhizează valorile culturale româneşti şi pe reprezentanții ei din țară în raport de interesele „Europei Libere", cu scopul vădit al discreditării celor atașați politicii culturale a partidului şi statului nostru, a evidențierii „creației" celor cu atitudine noncomformistă şi protestatară şi al creării de disensiuni în rândul oamenilor de cultură şi artă din România.

Gazeta literară maghiară „Irodalmi Ujsag", editată de Tibor Norai, revista cercurilor emigrației maghiare, care publică materiale cu caracter iredentist pe tema Transilvaniei.

„Buletin de informare pentru românii din exil" (B.I.R.E.), care apare din anul 1948, sub redacția lui Rene Theo, avându-şi sediul în 6, Rue Fremicourt, 75015 Paris, publicație cu un conținut dușmănos exprimând punctul de vedere al cercurilor extremiste ale emigrației române.

La redactarea buletinului colaborează şi elemente din cercurile „Europei Libere", cum sunt Paul Barbăneagră, Flavius Iosif, Ben Corlaciu şi alții.

Cu acordul conducerii ziarului „Le Figaro", subredacția „Europei Libere" de la Paris a organizat, în incinta sediului acestui ziar, un birou special al „Europei Libere",

unde Theodor Cazaban face înregistrări pe bandă pentru emisiunile Secției pentru România a postului de radio „Europa Liberă".

În R.F. Germania

„Asociația academică română", filială a Institutului de studii sud-est europene, profilată pe culegerea de date și informații despre România, folosește ca mijloc principal de informare exploatarea cetățenilor de origine etnică germană care au emigrat din țara noastră sau pe cei ce fac vizite rudelor lor din România.

„Organizația saşilor din România" (Landsmannschaft), cu sediul în München, pe care „Europa Liberă" o folosește prin intermediul redactorului Hans Berger, de la publicația „Siebenburgische Zeitung", care are strânse legături cu Noel Bernard, directorul Secției pentru România a postului.

„Centrul democrat al românilor din R.F. Germania", cu sediul la Düsseldorf, condus de Șerban Orescu, element ostil, angrenat în ultima perioadă de Secția pentru România a „Europei Libere" în obținerea de informații și în pregătirea unor materiale cu caracter ostil difuzate în emisiunile postului.

Universitatea din Heidelberg, folosită de „Europa Liberă" prin intermediul emigrantului român Viorel Mehedinți și alți colaboratori, care urmăresc antrenarea în activități ostile a lectorului Samy Damian Druckman și a altor cadre universitare din România care fac studii la Heidelberg sau în alte centre universitare din R.F. Germania.

Asociația „Caritas", condusă de legionarul Gh. Tase, care ține direct legătura cu angajați și colaboratori ai Secției pentru România a „Europei Libere", cărora le recomandă sau le trimite cetățeni români care călătoresc sau se stabilesc în R.F. Germania pentru a fi contactați, exploatați informativ sau angrenați în activități ostile.

„Institutul franco-bavarez" din München deține o arhivă documentară despre țara noastră, pe care o reînnoiește permanent prin posibilitățile bibliotecilor franceză și vest-germană din România. Sub acoperirea acestui institut acționează atât angajați ai „Europei Libere", cât și cadre și agenți ai serviciilor de informații francez și vest-german.

Cenaclul literar „Apoziția", înființat de „Europa Liberă" la München, condus de Gheorghe Ciorănescu, redactor la Secția pentru România, la care participă angajați și colaboratori ai postului și emigranți originari din România. La reuniunile cenaclului sunt atrași și unii cetățeni români care călătoresc în R.F. Germania, în scopul exploatării lor informative și a antrenării acestora în activități cu caracter ostil țării noastre.

Angajații Secției pentru România a postului de radio „Europa Liberă" conlucrează cu o serie de ziariști vest-germani care călătoresc în R.S. România, cum sunt Olaf Ilav, Victor Mayer, Cristian Schone, specializați pe probleme privind partidele comu-

niste din țările est-europene, care au legături cu populația germană din țara noastră, de la care obțin date și informații sau pe care îi folosesc ca emisari ai „Europei Libere".

„Europa Liberă" întreține relații și cu unele agenții de presă occidentale: „France Presse", „Reuter", „U.P.I.", care își trimit reprezentanți de presă în R.S. România și la indicația „Europei Libere" contactează anumite elemente aflate în atenția acestui post de radio, în vederea obținerii de interviuri sau scrisori pentru a fi folosite în emisiunile „Europei Libere".

Secția pentru România a „Europei Libere" se folosește și de o serie de elemente aflate în anturajul fostului rege Mihai și din cadrul noului „Comitet Național Român" pentru a obține informații și a le folosi în acțiunile „Europei Libere" organizate în cadrul emigrației române și împotriva țării noastre.

În fapt, acțiunile de readucere pe scena politică a fostului rege și de reorganizare a C.N.R. sunt inspirate și sprijinite activ de C.I.A., în cooperare cu „Europa Liberă".

Conducerea americană a „Europei Libere" are legături cu Ambasadele S.U.A. și R.F. Germania și a altor țări occidentale din București, precum și cu bibliotecile americană, franceză, vest-germană și italiană din România, instituții sub acoperirea cărora acționează cadre și agenți de informații ai țărilor respective care culeg informații din țara noastră.

Printre angajații și colaboratorii „Europei Libere" au fost identificați și o serie de legionari și simpatizanți legionari, ca I. Boca, comandantul garnizoanei legionare din R.F. Germania, C. Sporea, Ioan Ioanid, I. Dumitrescu, Gheorghe Tase, Ion Dumitru, Valeriu Pop, Grigore Dumitrescu, din R.F. Germania; Virgil Ierunca, Paul Barbăneagră, Ion Cușa, din Franța; Dorina Gabor și Ion Tucan, din Austria; Yvonne Rossignon, din Italia etc., prin care asigură implicit și legătura cu grupările legionare din cadrul emigrației române din diferite țări occidentale, folosindu-le pentru culegerea de informații și inițierea de acțiuni ostile R.S. România.

Prin intermediul tuturor acestor instituții și organizații, „Europa Liberă" organizează acțiuni propagandistice antiromânești concertate cu cele prezentate în emisiunile Secției pentru România a „Europei Libere", cu scopul de a „convinge" opinia publică din țara noastră că astfel de probleme sunt de notorietate și pentru a crea impresia că ar exista o opoziție atât în țară, cât și în străinătate împotriva orânduirii social-politice din R.S. România.

Semnificative în acest sens sunt acțiunile propagandistice întreprinse de „Europa Liberă" pentru popularizarea așa-zisului sindicat liber S.L.O.M.R., care a fost creat de „Europa Liberă" și promovat prin diverse instituții și organizații, precum și cazurile P. Goma, Gh. Calciu Dumitreasa, Gh. Gaga și altele, care nu s-ar fi realizat fără sprijinul direct și propagandistic al „Europei Libere" și al unor organizații și instituții folosite de „Europa Liberă" în acest scop.

Acțiunile întreprinse de „Europa Liberă" în conexiune cu aceste instituții și organizații demonstrează faptul că activitatea acestui post de radio se desfășoară pe o scară largă, după un plan riguros stabilit de C.I.A., în cooperare cu alte servicii de

informații occidentale, în scopul subminării politicii interne și externe a partidului și guvernului țării noastre.

Instituțiile și organizațiile menționate mai sus nu constituie decât o parte din cele folosite de „Europa Liberă", respectiv cele identificate de noi până în prezent, iar pe măsură ce vom obține noi date pe această linie vom completa prezenta notă sinteză, care va fi pusă la dispoziția unităților de securitate cărora le revin sarcini în acțiunea „Eterul".

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 34, vol. 1, f. 17–38.

177

[**1980**]. Istoric referitor la problema „activitatea dușmănoasă desfășurată de unele persoane din domeniile artă și cultură"

[1980]

Istoric
în problema „Activitatea dușmănoasă desfășurată de unele persoane din domeniile artă și cultură"[1]

Poporul nostru, sub conducerea P.C.R., a obținut măreațe realizări în edificarea noii orânduiri, în dezvoltarea în ritm înalt a industriei și agriculturii, în înflorirea științei și culturii, în creșterea bunăstării materiale și spirituale, mărturii grăitoare ale superiorității socialismului, ale forței creatoare a unui popor deplin stăpân pe destinele sale, care își făurește în mod conștient viitorul.

Preocupat de progresul economico-social al țării, Partidul Comunist Român acordă deosebită atenție dezvoltării artei și culturii, ca părți integrante, inseparabile, ale edificării noii societăți, a civilizației socialiste pe care o făurim pe pământul României.

În anii socialismului, literatura și arta, cultura în ansamblu, au cunoscut o stare de prosperitate pe care n-au mai atins-o niciodată până în prezent.

[1] Prima filă din dosar cuprinde următorul document: „**Raport**. Raportul cu aprobarea de înființarea dosarului de problemă «artă-cultură» nr. 001603, deschis la 17 ianuarie 1974, a fost distrus de mine în ziua de 22 decembrie 1989. Col. **Mălureanu Vasile**. 10 ianuarie 1991" (A.C.N.S.A.S., fond documentar, dosar nr. 120, vol. 1, f. 1).

Marea majoritate a oamenilor de litere şi artă s-au angajat plenar, de la începutul revoluției socialiste în țara noastră şi ulterior, de a oglindi în operele lor năzuințele şi idealurile poporului, eroismul constructorilor noii societăți de a ridica pe o treaptă superioară întreaga viață spirituală.

Cu toate acestea însă, organele de partid au aprobat ca Departamentul Securității Statului să desfăşoare activitate informativ-operativă în sectoarele de artă şi cultură, deoarece:

– în aceste medii continuă să muncească elemente care au făcut parte din organizația legionară, au fost trase la răspundere penală pentru trecutul lor politic şi atitudinea față de orânduirea nouă din țara noastră;

– unii oameni de litere şi artă dau dovadă de o insuficientă pregătire politico-ideologică, de lipsă de preocupare pentru a se documenta în acest domeniu. De aici, greşita înțelegere a evenimentelor interne sau internaționale, situarea pe o poziție contrară politicii partidului şi statului nostru, întreprinderea unor acțiuni în acest sens;

– în aceste sectoare există şi persoane slab pregătite, neînzestrate pe planul creației literar-artistice, elemente turbulente, care pot fi angajate în manifestări necontrolate sau acțiuni ostile societății noastre socialiste;

– în lumea literar-artistică acționează şi interese de grup, relații neprincipiale, care pot genera stări de spirit şi fenomene negative;

– dornici de afirmare, de cât mai multă popularitate – în țară, cât şi în străinătate –, sensibili la aprecieri, chiar dacă acestea sunt exagerate, unii creatori de artă şi literatură pot fi uşor incitați şi antrenați la activități negative, de cercurile reacționare din Occident.

Activitatea de securitate în sectoarele creației literar-artistice este organizată pe principiul problemei*.

În formula actuală se lucrează de la data de 17 ianuarie 1974, când a fost deschis dosarul de problemă „Activitatea dușmănoasă desfăşurată de unele persoane în domeniile de artă şi cultură". Reorganizarea dosarului de problemă în această formulă a dat posibilitatea urmăririi şi studierii într-o mai bună măsură a situației operative din sectoarele creației literar-artistice, desprinderii mutațiilor produse, stabilirii de măsuri în concordanță cu acestea.

Cu ocazia aprobării desfăşurării muncii de securitate în domeniile de artă şi cultură, s-a stabilit ca aria de căutare a informațiilor să o constituie „sferele organizate şi neorganizate ale creatorilor de literatură şi artă". Aceasta înseamnă că organele de securitate desfăşoară activitate informativ-operativă în rândul tuturor oamenilor de litere şi artă, atât profesionişti, cât şi amatori. În prezent în țara noastră există: 1.202

---

* În funcție de situația operativă, activitățile specifice desfăşurate, datele, documentele şi valorile deosebite pe care le dețin unele instituții literar-artistice, este posibilă organizarea muncii de securitate în unele dintre acestea, pe principiul obiectivului. În prezent există dosar de obiectiv la Centrul de producție cinematografică – Buftea [n. a.].

membri titulari ai Uniunii Scriitorilor şi 1.700 membri ai Fondului literar, alte cca 5.600 de persoane cu lucrări publicate şi peste 200 cu preocupări literare, ce activează în cele 237 cenacluri; 1.871 artişti plastici profesionişti (1.481 membri ai Uniunii Artiştilor Plastici şi 390 membri ai Fondului Plastic) şi cca 4.000 de artişti plastici amatori, care sunt cuprinşi în 105 cenacluri; 450 membri ai Uniunii Compozitorilor, 566 membri ai A.C.I.N., cca 400.000 persoane cuprinse în peste 30.000 formaţii artistice de amatori.

În acelaşi timp, organele de securitate desfăşoară activitate de cunoaştere în locurile şi mediile din domeniul creaţiei literar-artistice unde, datorită exigenţei anumitor valori materiale şi spirituale de o importanţă deosebită – culturală, ştiinţifică sau istorică - , se pot întreprinde acţiuni care să lezeze interesele politice ale R.S. România. Avem în vedere în acest sens: Consiliul Culturii şi Educaţiei Socialiste, comitetele judeţene de cultură şi educaţie socialistă, uniunile de creaţie, Combinatul Fondului Plastic, Centrul de producţie cinematografică – Buftea, studiourile cinematografice „Alexandru Sahia“ şi „Animafilm“, cele 45 teatre şi instituţii muzicale, 16 edituri, 25 redacţii de publicaţii literar-artistice, 360 muzee, 21.000 biblioteci, 700 case de cultură şi cluburi, 2.700 cămine culturale.

Analiza retrospectivă a activităţii de securitate desfăşurată în ultimii 10 ani în sectoarele de artă şi cultură evidenţiază producerea unor mutaţii importante atât în ce priveşte persoanele, faptele şi fenomenele cu care ne-am confruntat, formele şi metodele de activitate ostilă, cât şi căile, mijloacele şi metodele preventive folosite de organele noastre.

În sectoarele de artă şi cultură şi-a desfăşurat activitatea un număr relativ redus de persoane cu antecedente politice sau penale, care în prezent se ridică la 451 elemente. După anul 1964 aceste persoane nu au determinat producerea unor fenomene negative mai deosebite, deoarece – deşi unele dintre ele prezentau reale calităţi profesionale – nu au avut acces la funcţii importante şi în circuitul cel mai activ al vieţii literar-artistice. Semnificativ este şi faptul că, din aceleaşi considerente, cercurile reacţionare din exterior au apreciat că asemenea elemente nu prezintă posibilităţi de subminare ideologică şi, în consecinţă, nu s-au orientat – decât rar – spre astfel de persoane.

Locul în care unele elemente cu antecedente au încercat – şi uneori au reuşit – să desfăşoare unele activităţi politice necorespunzătoare îl constituie cenaclurile literare.

În jurul anului 1970 şi ulterior – când în cenaclurile literare activau peste 200 de legionari, foşti condamnaţi şi foşti membri ai partidelor burgheze – au fost semnalate preocupări ale unora dintre aceste elemente de a se concentra în unele cenacluri, de a monopoliza conducerea acestora, de a prezenta unele lucrări cu conţinut ostil ori interpretativ. Astfel, în anii 1970–1971, la cenaclul literar „George Bacovia“ din Bucureşti se adunase un număr mare de persoane cu antecedente politice sau penale, care citeau lucrări cu conţinut mistic sau reacţionar. Unele dintre acestea au ajuns în

conducerea cenaclului şi începuseră să-şi extindă activitatea necorespunzătoare prin deplasări, sub forma schimbului de experienţă în alte oraşe din ţară, organizând aniversarea unor poeţi legionari, foşti condamnaţi.

Mai recent, scriitorii Ion Suciu şi Mihai Ogrin, din Timişoara, foşti membri legionari, au reuşit în anul 1977 să ajungă în conducerea cenaclului literar „Ridendo", încercând să canalizeze dezbaterile spre probleme interpretative.

De asemenea, unele din aceste categorii de elemente purtau discuţii în afara şedinţelor cenaclurilor literare – de cele mai multe ori la restaurant – cu tineri cu preocupări literare, sfătuindu-i asupra modului de a scrie, căutând să facă impresie prin pregătirea şi activitatea lor din trecut. Exemplificăm în acest sens cazul scriitorului Ticău Abraham Ioan, din Braşov, care în anul 1973 a încercat să atragă doi tineri şi să-i influenţeze negativ în sensul creării unui cenaclu literar neautorizat.

În prezent, din cenaclurile literare mai fac parte cca 120 persoane cu antecedente politice sau penale şi posibilităţile lor de a influenţa negativ activitatea acestora este tot mai redusă.

În ultimul timp, deşi ponderea numerică a elementelor cu antecedente politice sau penale din domeniul creaţiei literar-artistice este în continuă scădere, se remarcă o anumită activizare a acestora, ca urmare a intensificării acţiunilor de incitare externă. Se observă o modificare în atitudinea cercurilor reacţionare – şi îndeosebi a postului de radio „Europa Liberă" –, faţă de aceste persoane, fiind vizate într-o măsură mai mare, pentru a le determina să rămână în străinătate, de unde să acţioneze ostil la adresa României ori să contribuie la deteriorarea climatului politic din mediul intelectual din ţară (Constantin Noica, Ştefan Augustin Doinaş, Ion Negoiţescu, Petrişor Marcel, Coştiug Teofil ş.a.).

Cu toate acestea, în sectoarele de artă şi cultură organele de securitate s-au confruntat în ultimii ani tot mai puţin cu elemente care aveau antecedente politice sau penale şi din ce în ce mai mult cu persoane fără antecedente. Aceasta este una din principalele mutaţii produse în domeniile menţionate.

– Cea mai importantă mutaţie produsă însă în ultimii 10–15 ani este aceea că sursa principalelor fapte şi fenomene negative ce au avut loc în rândul oamenilor de litere şi artă provine din exterior, o reprezintă acţiunea tot mai susţinută a cercurilor reacţionare de subminare politică, de incitare a unor persoane din domeniul creaţiei literar-artistice la opoziţie faţă de politica culturală a partidului şi statului nostru, la săvârşirea altor activităţi de natură a deteriora climatul politic.

Intenţiile şi activităţile ostile ale cercurilor reacţionare vizând mediul intelectual din ţara noastră nu sunt de dată recentă. Ele au cunoscut însă în ultimii ani o intensificare şi o virulenţă deosebită, pe fondul acţiunii generale de exacerbare a drepturilor omului. Şi în urmă cu 10 ani existau în străinătate asociaţii şi organisme folosite de cercurile reacţionare în acţiunile lor de incitare la activităţi ostile a unor oameni de litere şi artă din România, dintre care menţionăm „Asociaţia pentru libertatea culturii", cu sediul la Paris, condusă de scriitorul francez Pierre Emanuel,

„Fundația Carol I“ din Paris, „Internationes“ cu sediul la Bonn. Postul de radio „Europa Liberă“ și în acea perioadă acorda spații însemnate comentariilor tendențioase referitoare la aspecte din sectoarele de artă și cultură. De asemenea, în activitățile ostile țării noastre se foloseau și pe atunci unele edituri din Occident, între care „Gallimard“, „Flammarion“ din Franța, „Surkampf“ din R.F. Germania.

În ultimii ani au fost create de către cercurile reacționare noi organizații folosite pentru propaganda ostilă și incitarea unor intelectuali din țările socialiste la activități ostile, între care „Comitetul pentru întrajutorarea intelectualilor europeni“, „Comitetul intelectualilor pentru o Europă a Libertăților“ (C.I.E.L.), ambele cu sediul la Paris, „Ars Libera“ – „Uniunea artiștilor români liberi“ cu sediul în R.F. Germania și altele.

– Unele modificări s-au produs și în ce privește tactica folosită de cercurile emigrației intelectuale reacționare în activitățile lor ostile vizând sectorul de artă și cultură. Astfel, până prin anul 1971 direcția prioritară a activității acestora era de a determina cât mai mulți creatori de literatură și artă să rămână în Occident, scontând ca prin aceasta să alimenteze propaganda ostilă, care își propunea să demonstreze că politica statului nostru față de creatori este deficitară. Informațiile obținute după această dată atestă o schimbare notabilă a tacticii de acțiune a cercurilor reacționare. Nu s-a mai urmărit determinarea rămânerii în străinătate a acelora care deveniseră ori ar fi putut deveni adepții concepțiilor lor, dimpotrivă, insistându-se asupra necesității de a reveni în țară, unde să genereze ori să participe la acțiuni de opoziție față de politica culturală a partidului și statului. În acest mod s-a acționat asupra lui Paul Goma și Dumitru Țepeneag, care după ce în 1972, în străinătate, s-au antrenat în activități ostile țării noastre, au fost sfătuiți să se reîntoarcă în România, garantându-le că, devenind „cazuri“ de notorietate, autoritățile nu vor avea curajul să-i tragă la răspundere deoarece se tem să nu se declanșeze scandal în presa străină.

În 1973, Paul Goma și Dumitru Țepeneag au conceput un „plan de acțiune“, urmărind să creeze în România „un grup de contestatari“ și să provoace în străinătate un scandal de proporții pe tema așa-zisei lipse de libertăți. Conform planului, Paul Goma a încercat să polarizeze în jurul său scriitorii tineri, nemulțumiți pentru că nu li se publicau lucrări în țară și să-i determine să le trimită spre publicare în străinătate, asigurându-i că împotriva lor nu se vor lua nici un fel de măsuri.

Dumitru Țepeneag, aflat la Paris, urma să înlesnească publicarea lucrărilor scriitorilor atrași de Paul Goma în așa-zisul „grup de contestatari“ și să declanșeze, prin intermediul presei occidentale o largă campanie de calomnii la adresa politicii partidului și statului nostru în domeniul cultural-artistic.

Ca urmare a politicii înțelepte a partidului nostru, a atmosferei generale din țară și a măsurilor luate de organele de securitate, acțiunea lui Paul Goma și Dumitru Țepeneag – incitați de cercurile reacționare – nu și-a atins scopul.

Paul Goma a mai constituit instrumentul cercurilor reacționare din străinătate, când a încercat să creeze în anul 1977 o mișcare disidentă intelectuală în România.

În acest scop, în luna ianuarie a anului respectiv, Paul Goma a transmis presei din străinătate o scrisoare deschisă în sprijinul intelectualilor cehoslovaci, inițiatorii „Chartei 77“. La scurt timp a semnat și o scrisoare adresată Conferinței pentru securitate și cooperare în Europa, de la Belgrad în care se pretindea că în România nu ar fi respectate drepturile omului.

Ca urmare a audierii unor știri despre această nouă acțiune și a instigărilor transmise de postul de radio „Europa Liberă“, Paul Goma a fost căutat telefonic, vizitat la domiciliul sau prin intermediul poștei de 431 persoane, pentru a-l cunoaşte, a semna ori adera la scrisoarea trimisă Conferinței de la Belgrad. Majoritatea acestora au fost elemente aventuriere, fără ocupație, nemulțumite ori cu intenții de a părăsi definitiv țara.

Scopul scontat prin acțiunea lui Paul Goma – acela de a realiza o mișcare disidentă intelectuală în România – nu s-a realizat, deoarece nu a găsit nici un intelectual care să fie alături de el. Menționăm faptul că scriitorul Ion Negoițescu – fost condamnat pentru infracțiuni contra securității statului (…) – a adresat lui Paul Goma la 3 martie 1977 o scrisoare în care, fără a se solidariza acțiunii inițiate de acesta, se referea la unele nemulțumiri personale privind starea generală a culturii române, încurajându-l astfel în acțiunea sa. Ca urmare a măsurilor întreprinse – rezolvarea unor nemulțumiri personale, influențare prin rețea și direct – s-a prevenit aderarea lui Ion Negoițescu la acțiunea lui Paul Goma.

Un alt scriitor – cunoscut în țară și străinătate, Nicolae Breban – a afirmat că în cazul în care nu i se publică romanul „Bunavestire“ se va solidariza acțiunii lui Paul Goma. În urma măsurilor preventive întreprinse, Nicolae Breban a renunțat la intenția sa.

Din sectoarele creației literar-artistice au aderat la acțiunea ostilă a lui Paul Goma numai 20 persoane periferice sau cu preocupări literar-artistice, acestea nereprezentând valori sau nume cunoscute în țară și străinătate, iar cauza acestei atitudini nu a constituit-o ideile lor politice, ci unele nemulțumiri de ordin personal. Ei au fost următorii: scriitorii Coler Luminița, Ticău Abraham Ioan, Filip George, Moldoveanu Darie Magheru, Popescu Dana Florina; artiștii plastici: Manoliu Sergiu, Baboia Cristian, Baboia Pavel, Baboia Horia, Ilie Sorin; actorii Mavrodineanu Victor, Pozderca Ana; instrumentiștii Geswein Erwin și Geswein Emilia; interpreții de muzică ușoară Dragnea Dan Septimiu și Voiculescu Malina, balerinul Kiraly Mathe Tiberiu, tehnicianul de la Opera din Cluj-Napoca, Salamon Rudolf, regizorul de film Stănescu Florian, inginerul de sunet Stănciulescu Victor.

– O anumită modificare s-a produs în ultimii 10 ani și în ce privește structura emigrației intelectuale ostile și a categoriilor de oameni de artă și cultură vizați a fi racolați și incitați de cercurile reacționare. Dacă prin anii 1970 cercurile ostile ale emigrației intelectuale erau formate în cea mai mare parte din elemente care în țară își desfășuraseră activitatea în domeniile literaturii și presei literare, în ultimii ani ne confruntăm cu antrenarea în acțiuni ostile României și a altor categorii de creatori – muzicieni (George Bălan și alți 14 muzicieni străini de origine română au creat,

în mai 1978, asociația „Ars Libera“, cu sediul la Munchen), artişti plastici (Camilian Demetrescu, Ion Mirea ş.a.) etc.

– De asemenea, pe lângă scriitori, sunt vizați tot mai mult a fi racolați şi incitați la acțiuni ostile țării noastre şi persoane din sectoarele arte plastice, muzică, cinematografie, artă interpretativă. Menționăm în acest sens pe criticii de artă Dan Hăulică, Andrei Pleşu, artişti plastici Ion Nicodim, Horia Bernea, Dumitrescu Sorin, Şerban Gabrea ş.a., regizorul Lucian Pintilie ş.a.

– O altă mutație produsă în formele de manifestare ale unor elemente din sectoarele de artă şi cultură este cea a şantajului politic. Dacă în urmă cu 8–10 ani acest gen de manifestare ostilă era folosit cu totul izolat, cum a fost cazul aşa-zisei grevei a foamei a 5 scriitori nemulțumiți din 1972 (Grişa Gherghei, Ion Nicolescu, Gabriel Iuga, Mircea Popa şi Dumitru Stancu), în ultimul timp, sub influența postului de radio „Europa Liberă“ şi a altor cercuri reacționare din Occident, a sporit numărul elementelor din sectoarele de artă şi cultură care pentru rezolvarea unor probleme de ordin personal folosesc şantajul politic. În perioada 1977–1979 s-au înregistrat cazuri de amenințări cu „greva foamei“, „acțiuni protestatare publice“ sau alte acte de dezordine ori de defăimare din țara noastră (scriitorii Virgil Mazilescu, Eugen Zehan, Victor Frunză, Ion Nicolescu, Ion Negoițescu, Mircea Cojocaru, Nicolae Breban, Viorel Harosa, Monciu Sudinschi, Horia Tecuceanu, Gican Gheorghe, Coriolan Pecican, Alexandru Spânu, Mioara Iosifescu, artiştii plastici Marcel Chirnoagă, Mihai Stănescu, Radu Stoica, actorul Cosma Braşoveanu, muncitorii Gavrilă Marin şi Răducanu Iordache de la Combinatul Fondului plastic). Menționăm că dintre aceştia numai unul nu a fost prevenit (Monciu Sudinschi).

O precizare se impune, şi anume că – cu rare excepții – elementele care au trecut la şantaj politic sunt elemente neînzestrate pe planul creației, cu un nivel politico-ideologic redus, care nu se bucură de considerație în mediu.

– O altă formă de manifestare ostilă importantă în sectoarele de artă şi cultură o reprezintă realizarea unor lucrări literar-artistice cu conținut dușmănos ori interpretativ, în scopul publicării lor în țară şi străinătate. După ce în perioada anilor 1971–1975 această modalitate de acțiune a cunoscut o intensificare notabilă, ulterior a scăzut vizibil numărul celor cu preocupări de acest gen. Şi aceasta s-a produs în pofida incitărilor la asemenea activități exercitate de cercurile reacționare din exterior. Menționăm că unul din obiectivele propuse de „C.I.E.L“ este acela de a promova literatura care nu se publică în țările Europei de Est din considerente de ordin ideologic.

Încercări de a realiza şi publica – în țară şi străinătate – lucrări cu conținut necorespunzător din punct de vedere politico-ideologic au fost înregistrate îndeosebi în literatură, dar şi în celelalte genuri ale creației artistice. Menționăm, în literatură, pe Elena Dumitrescu, Ion Gavrilescu, Paul Goma, Dumitru Țepeneag, Virgil Tănase, Augustin Buzura, iar mai recent Victor Frunză, Gican Gheorghe, Ciurezu Dumitru, Ecovoiu Mihai, Darie Horațiu-Magheru, Ionescu Sava Nicolae, în cinematografie

Lucian Pintilie, în dramaturgie Paul Anghel, Marin Sorescu, Ion Eremia, în arte plastice Şerban Gabrea, Ion Nicodim, Sorin Dumitrescu ş.a.

Măsura desfiinţării în 1977 a Direcţiei Generale a Presei şi Tipăriturilor – care îndeplinea rol de cenzură – şi crearea Serviciului de sinteză al C.C.E.S., care îndeplineşte atribuţii numai de control post-apariţie a publicaţiilor şi tipăriturilor a sporit vigilenţa organelor de securitate. S-a constatat însă că nu s-a mărit numărul lucrărilor literare cu conţinut necorespunzător ori interpretativ prezentate spre publicare, ci din contră, s-a diminuat substanţial, datorită creşterii răspunderii conducerii cenaclurilor, editurilor, redacţiilor, comisiilor de avizare ş.a.

– Una din formele de manifestare ostilă cu care ne-am confruntat în sectoarele creaţiei literar-artistice în urmă cu 10 ani şi ne confruntăm şi în prezent, este cea a comentariilor tendenţioase, duşmănoase, la adresa politicii culturale a partidului şi statului nostru, a realităţilor din ţara noastră.

Sub influenţa propagandei cercurilor reacţionare, unii oameni de litere şi artă s-au manifestat împotriva îndrumării creaţiei literar-artistice de către partid, comentând negativ diferite măsuri politice vizând aceste sectoare. Unii scriitori, artişti plastici şi alţi creatori au acuzat lipsa unor libertăţi de creaţie şi de liberă circulaţie în străinătate. S-au făcut comentarii politice necorespunzătoare şi cu privire la realităţile sociale din ţara noastră şi politica generală a partidului şi statului nostru.

O stare de spirit negativă mai pronunţată s-a produs în mediul creatorilor de litere şi artă după Plenara C.C. al P.C.R. din 3–5 noiembrie 1971. Unele persoane şi-au manifestat opinii contrare – deschis sau în cercuri restrânse – faţă de măsurile vizând sectoarele de artă şi cultură luate de plenară. Între aceste elemente se numără scriitorii Geo Bogza, Nicolae Breban, Dan Deşliu, Ştefan Bănulescu, Virgil Mazilescu, Mihai Beniuc, Ion Negoiţescu, Radu Boureanu, Georgeta Dimisianu, Nina Cassian.

Şi în prezent sunt semnalate asemenea comentarii din partea unor oameni de litere şi artă, care însă pornesc de cele mai multe ori de la insatisfacţii personale de ordin material sau artistic. Este de menţionat faptul că în ultimii ani unele aprecieri negative la adresa politicii culturale a partidului, a unor măsuri care vizează aceste sectoare, au început să depăşească sfera mediilor restrânse, fiind exprimate în public, în cadrul unor manifestări cultural-artistice, şedinţe ale uniunilor de creaţie, articole publicate în presa de specialitate (ex. Colocviul de poezie de la Iaşi, Colocviul de dramaturgie de la Cluj, Conferinţa Naţională a artiştilor plastici de la Bucureşti, toate din 1978 etc.). Aceasta este urmarea modului greşit în care înţeleg unii oameni de litere şi artă larga democraţie promovată în sectoarele creaţiei literar-artistice. De reţinut este şi faptul că asemenea atitudini adoptă şi unii creatori de literatură şi artă care sunt membri de partid, deţin funcţii importante în cadrul uniunilor de creaţie, reprezintă personalităţi recunoscute în ţară sau străinătate (ex. Dan Hăulică, Dan Deşliu, Ion Gheorghe, Paul Anghel ş.a.).

Un aspect care a generat manifestări politice necorespunzătoare din partea unor tineri creatori este aşa-numita luptă dintre generaţii. În perioada 1971–1976 şi ulterior,

unii tineri scriitori, artişti plastici şi alţii, pornind de la faptul că din cauza colegilor de breaslă mai vârstnici care au monopolizat conducerile uniunilor de creaţie, editurilor, redacţiilor, publicaţiilor literar-artistice şi folosesc aceste funcţii în folosul lor, afirmau că nu se pot realiza artistic şi, în ultimă instanţă, făceau aprecieri necorespunzătoare la adresa politicii culturale a ţării noastre. În unele situaţii au fost semnalate, în acest context, şi intenţii de acţiuni ostile.

– În acest context mai menţionăm faptul că unii creatori de litere şi artă – între care şi personalităţi – evită să omagieze în scris ori prin interviuri diverse evenimente politice, realizări ale orânduirii socialiste. Menţionăm în acest sens pe Eugen Jebeleanu, Geo Bogza, Geo Dumitrescu, Marin Preda, Eugen Simion, Nicolae Manolescu, Cornel Regman, criticii de artă Dan Hăulică, Ion Frunzetti, Andrei Pleşu, pictorul Corneliu Baba şi alţii.

– O atitudine care în ultimii ani a cunoscut o creştere, devenind un real fenomen, este cea a refuzului întoarcerii în ţară a unor oameni de litere şi artă, îndeosebi din sectoarele artei interpretative şi artelor plastice. Astfel, în 1978–1979 au rămas ilegal în străinătate 58 persoane, dintre care 11 artişti plastici şi 26 instrumentişti.

Motivaţia acestei atitudini nu este decât în puţine cazuri de natură politică. În rest este vorba de interese de ordin material, personal sau pur şi simplu de elemente aventuriere. Elocvent în acest sens este faptul că majoritatea acestor persoane, după refuzul întoarcerii, nu se antrenează în comiterea unor activităţi ostile R.S. România.

În acest context, se impune o remarcă. Unele dintre elementele care în urmă cu circa 5–10 ani ridicau cele mai mari probleme de competenţa organelor de securitate în sectoarele de artă şi cultură în prezent se află în străinătate, de unde au refuzat să se mai întoarcă. Ne referim în primul rând la scriitorii Paul Goma, Dumitru Ţepeneag, Virgil Tănase, Vintilă Ivănceanu, muzicologul George Bălan şi alţii. Hotărârea lor de a rămâne în străinătate a fost determinată în mare parte de măsurile luate împotriva lor de către organele de securitate. La aprobarea plecării lor temporare în Occident s-a luat în calcul faptul că ar putea să nu mai revină şi să se antreneze în acţiuni ostile R.S. România, însă s-a apreciat că prezenţa lor în continuare în mediul oamenilor de litere şi artă ar putea aduce prejudicii mai mari decât activităţile pe care le-ar desfăşura în exterior. Experienţa a demonstrat valabilitatea acestui raţionament.

– Concomitent cu mutaţiile produse în ce priveşte persoanele, faptele sau fenomenele cu care s-au confruntat în sectoarele de artă şi cultură, formele şi metodele de activitate ostilă, organele de securitate şi-au adaptat permanent căile, mijloacele şi metodele preventive.

– În ultimii 10 ani, măsura arestării pentru infracţiuni contra securităţii statului a unor oameni de litere şi artă a fost luată în mod excepţional în cazul unor aşa-zişi scriitori, ca: Teofil Coştiug (1971), fost legionar, Constantin Crişan (1972), Neagu Vulcănescu (1975), Paul Goma (1977), ultimii doi fiind eliberaţi fără să fi fost deferiţi justiţiei.

– Prin anii 1970–1971, măsura preventivă cea mai folosită era cea a avertizării elementelor în cauză de către organele de securitate, în principiu la sediul acestora. Ulterior luarea acestei măsuri s-a făcut mai rar (numai 107 în 1978) şi mai ales în cazul unor elemente de la periferia sectoarelor de artă şi cultură, care nu se bucură de considerație în mediu, nu reprezintă valori recunoscute pe plan intern şi extern.

– Dezbaterea publică a fost folosită rar (14 cazuri în 1978), întrucât în aceste medii se poate realiza mai greu o atitudine de masă de combatere a faptelor negative.

– Una din metodele preventive care a cunoscut o extindere considerabilă în ultimii ani este cea a informării organelor de partid.

Obiectul unor asemenea informări îl constituie stările de spirit negative în rândul creatorilor de litere şi artă determinate de unele măsuri de ordin politic care vizează sectoarele creației literar-artistice şi care ar putea genera fapte de natură să lezeze securitatea statului; poziția şi preocupările politice necorespunzătoare ale unor oameni de litere şi artă, asupra cărora – întrucât sunt personalități recunoscute în țară şi străinătate – nu este recomandat să intervină direct organele de securitate şi altele.

– Conlucrarea cu conducerile Consiliului Culturii şi Educației Socialiste, comitetelor județene de cultură şi educație socialistă, a uniunilor de creație, a celorlalte instituții din sectoarele de artă şi cultură, semnalarea unor aspecte necorespunzătoare, mai mult, antrenarea acestora la verificarea şi soluționarea lor, s-a generalizat în ultimii ani. Organele de securitate realizează informarea operativă a conducerilor acestor instituții asupra anumitor fapte sau stări de lucruri negative, determinând de cele mai multe ori măsuri de intervenție a factorilor responsabili. Din multitudinea de aspecte soluționate prin conlucrarea cu conducerile instituțiilor de artă şi cultură, menționăm prevenirea apariției unor lucrări cu caracter necorespunzător ori interpretativ, rezolvarea nemulțumirilor unor elemente predispuse la acte de şantaj şi protest public, pentru a nu fi speculate şi folosite tendențios de postul de radio „Europa Liberă“, şi altele.

– O altă metodă preventivă folosită tot mai mult în ultimii ani în sectoarele de artă şi cultură este influențarea pozitivă a unor elemente predispuse a comite fapte necorespunzătoare. Aceasta se realizează atât prin rețeaua informativă, alte persoane de încredere, cât şi direct de către ofițerii de securitate. Influența pozitivă este exercitată asupra unor persoane din țară, a unor elemente din emigrația reacționară şi a unor emisari din cercurile ostile din exterior.

Față de mutațiile petrecute în situația operativă din rândul oamenilor de litere şi artă şi atenția tot mai mare acordată sectoarelor creației literar-artistice de cercurile reacționare, sarcinile prioritare ale organelor de securitate în viitor, în aceste domenii, sunt următoarele:

1. Cunoaşterea din timp a intențiilor şi preocupărilor cercurilor reacționare din exterior vizând sectoarele de artă şi cultură, prevenirea încercărilor acestora de a incita unele persoane din rândul oamenilor de litere şi artă la activități ostile, de a crea o

disidență în rândul intelectualilor, o mişcare contestatară faţă de politica culturală a partidului şi statului nostru.

2. Descoperirea, interceptarea şi anihilarea canalelor şi căilor ascunse de penetrare a propagandei ostile desfăşurate de postul de radio „Europa Liberă“ şi alte cercuri reacţionare din exterior, precum şi de scurgere din ţară a unor date, materiale cu conţinut ostil, denigrator.

3. Cunoaşterea din timp a tuturor creatorilor de litere şi artă care au nemulţumiri profesionale ori de altă natură – pretabile să ameninţe cu „greva foamei“ ori alte forme de şantaj politic – şi prevenirea transformării lor în „cazuri“ de postul de radio „Europa Liberă“, „Comitetul intelectualilor pentru o Europă a Libertăţilor“ (C.I.E.L.) şi alte cercuri reacţionare din Occident, în vederea folosirii lor în propaganda ostilă ţării noastre.

4. Stabilirea intenţiilor persoanelor cunoscute cu poziţie ostilă, preocupate să polarizeze în jurul lor elemente neafirmate pe plan literar-artistic, nemulţumite, aventuriere, pretabile a fi antrenate în acţiuni duşmănoase.

5. Identificarea elementelor preocupate a realiza – în vederea publicării în ţară ori în străinătate – a unor lucrări literare, de artă plastică, scenarii de film sau de teatru, cu conţinut ostil ori interpretativ şi contracararea intenţiilor acestora.

6. Cunoaşterea şi prevenirea preocupărilor unor persoane – cu sau fără antecedente politice sau penale – de a folosi cenaclurile şi cercurile literar-artistice pentru vehicularea unor idei ostile ori de a se întâlni în cadru neorganizat pentru a dezbate unele lucrări cu conţinut necorespunzător politico-ideologic.

7. Identificarea şi contracararea tuturor persoanelor care fac comentarii cu caracter ostil, exprimă opinii şi aprecieri tendenţioase ori de natură interpretativă, care pot vicia climatul politic şi genera manifestări necorespunzătoare, chiar cu caracter duşmănos.

8. Prevenirea intenţiilor unor elemente de a distruge, altera ori înstrăina documente, înscrisuri în care sunt stabilite drepturi ale statului român ori alte documente, obiecte de mare valoare ştiinţifică, istorică, cultural-ştiinţifică şi altele.

Coordonatorul problemei
Lt. colonel
Wawiernia Mihai

A.C.N.S.A.S., fond documentar, dosar nr. 120, vol. 1, f. 2–9.

178

1981 februarie 3. Plan de măsuri al Direcției I pe anul 1981 în problema „Activitatea dușmănoasă desfășurată de unele persoane din sectoarele artă și cultură“

Ministerul de Interne
Departamentul Securității Statului
Direcția I
151/WM/001603 din februarie 1981

Strict secret

Plan de măsuri
pe anul 1981 în problema „Activitatea dușmănoasă desfășurată de unele persoane din sectoarele de artă și cultură“

Pornind de la stadiul actual al muncii în problemă și având în vedere sarcinile specifice ce decurg din hotărârile de partid și prevederile planului de măsuri al Departamentului Securității Statului, în anul 1981 activitatea ofițerilor de securitate ce desfășoară muncă în sectoarele de artă și cultură va fi orientată pentru realizarea următoarelor obiective:

A. Îmbunătățirea cunoașterii preocupărilor, acțiunilor și intențiilor cercurilor reacționare din exterior și ale emigrației ostile vizând mediul creatorilor de literatură și artă; intensificarea măsurilor informativ-operative pentru descoperirea canalelor de legătură dintre acestea și elementele dușmănoase din rândul oamenilor de artă și cultură.

B. Se va acționa cu tact și fermitate pentru neutralizarea persoanelor cunoscute cu atitudini politice necorespunzătoare.

C. Îmbunătățirea muncii informative de cunoașterea poziției politice prezente, legăturile și intențiile legionarilor, foștilor condamnați și altor persoane cu antecedente politice care desfășoară activitatea în sectoarele de artă și cultură.

D. Cunoașterea permanentă a atmosferei politice din mediu și informarea factorilor de răspundere. Îmbunătățirea controlului informativ asupra persoanelor care încearcă să dea caracter politic unor nemulțumiri personale.

E. Sporirea aportului personalului informativ printr-o muncă mai eficientă de dirijare și instruire a acestuia.

Pentru realizarea celor mai de sus, menite să conducă la îmbunătățirea întregii activități în problemă, vor fi întreprinse următoarele măsuri:

I. **Pe linia controlării contactelor cu cercurile reacționare din Occident**.

1. Se va acționa mai organizat pentru luarea măsurilor calificate de cunoaștere a poziției prezente, comportării etc., a rudelor și legăturilor apropiate aflate în țară, a

persoanelor din emigrație cunoscute cu atitudine dușmănoasă (Anexa nr. 1)*, în vederea prevenirii angrenării lor la acțiuni ostile. Toate inspectoratele vor raporta până la 30 mai 1981 câte persoane din această categorie au în zona de responsabilitate, ce măsuri de cunoaștere au întreprins asupra lor, aspectele rezultate și cum își propun să acționeze pe viitor.

2. Se va organiza din timp și vor fi urmăriți în mod calificat emisarii cercurilor reacționare din străinătate care vin în țara noastră. Pentru cei cunoscuți cu atitudini dușmănoase în țară sau străinătate se vor stabili și măsurile de contracarare. Vor fi avuți în atenție în primul rând emisarii care au vizitat țara în ultimii ani (Anexa 2)*.

Sub îndrumarea și coordonarea Direcției I, I.M.B. – Securitate și inspectoratele județene își vor spori contribuția la urmărirea emisarilor cunoscuți, care, venind în țară, vor contacta baza de lucru din zona lor de responsabilitate. În același timp, inspectoratele vor acționa pentru supravegherea atentă a tuturor cetățenilor străini care vor intra în contact cu persoane din sectoarele de artă și cultură, pentru a descoperi și neutraliza alți emisari ai cercurilor reacționare din exterior.

În luna octombrie a.c., toate inspectoratele vor raporta măsurile luate pe această linie, rezultatele obținute, concluziile desprinse pentru activitatea de viitor. Se va menționa concret câți emisari au contactat baza de lucru din sfera de responsabilitate, măsurile întreprinse și eficiența lor.

3. Pentru a limita posibilitățile cercurilor reacționare de a folosi intelectuali în activități ostile, se va organiza ca toți creatorii de literatură și artă care călătoresc în Occident, individual sau în grup, să fie pregătiți contrainformativ, prilej cu care se va insista pe determinarea lor să nu intre sau să refuze contactul cu persoanele din Anexa nr. 3, în conformitate cu prevederile Legii 23/1971.

Cadrele de valoare, precum și alte persoane care sunt în atenția elementelor reacționare din străinătate, vor fi pregătite de către ofițeri și cadre de conducere din inspectorate pentru a cunoaște și preveni eventualele intenții de racolare.

Elementele care nu respectă instructajul făcut vor fi luate în lucru pentru a clarifica motivul și dacă intermediază legături cu emigrația reacționară. În luna septembrie, toate inspectoratele vor analiza efectele măsurilor luate pe această linie și vor raporta concluziile desprinse (concret, numărul persoanelor care s-au deplasat în străinătate, câte dintre acestea au fost pregătite contrainformativ înainte de plecare, câte nu și din ce motive, care a fost comportarea lor pe timpul deplasării în exterior, câte dintre ele nu au respectat instructajul și au intrat în contact cu elemente ale emigrației reacționare, cum au motivat acest lucru, măsurile întreprinse asupra lor și rezultatele obținute).

4. În cazul deplasării unor formații artistice reprezentative ale culturii naționale în țări în care există organizații anticomuniste și concentrări importante ale emigrației ostile, care vizează creatorii de literatură și artă din România, îndeosebi în Franța,

* Anexele nu există în dosar.

R.F. Germania, S.U.A., Austria, Italia, Belgia, Canada, împreună cu U.M. 0544, U.M. 0195 şi alte unităţi ale Ministerului de Interne, se vor organiza măsuri de cunoaştere şi prevenire a eventualelor încercări de incitare, provocare sau racolare a membrilor grupurilor respective.

În acelaşi timp, prin sursele informative şi persoane de încredere din cadrul acestor formaţii, se va acţiona în direcţia rezolvării unor sarcini de interes operativ – obţinerea de date cu privire la preocupările şi intenţiile ostile ale cercurilor reacţionare, influenţarea pozitivă a unor elemente din exterior, combaterea propagandei duşmănoase şi altele.

Înaintea plecării în străinătate a unor asemenea formaţii artistice se vor întocmi planuri cuprinzând măsurile preconizate, iar după întoarcerea în ţară a acestora vor fi raportate modul cum s-a acţionat şi rezultatele obţinute.

5. În termen de 30 de zile se va acţiona în direcţia executării prevederilor Programului „Alfa“ pentru toate persoanele din sectoarele de artă şi cultură care au rămas în străinătate. Până la data de 10 martie a.c. se vor raporta stadiul executării ordinului şi problemele mai deosebite rezultate pe această linie.

6. Se va stabili situaţia prezentă a tuturor persoanelor care au revenit în ţară după ce s-au stabilit în Occident, prin repatriere, refuzul înapoierii, trecerea frauduloasă a frontierei ori au depăşit vizele de şedere în străinătate. I.M.B. – Securitate şi inspectoratele judeţene vor raporta, până la 15 aprilie a.c., modul în care sunt lucrate acestea şi concluziile desprinse.

7. În cooperare cu U.M. 0544, vor fi continuate măsurile de neutralizare, descurajare, compromitere, izolare ale lui „Bărbosul“, „Traian“, „Tomis“ şi de influenţare ale lui „E.I.“ şi „M.E.“ – elemente de vârf ale emigraţiei intelectuale reacţionare. Sub îndrumarea şi controlul Direcţiei I, I.M.B. – Securitate şi inspectoratele judeţene, care dispun de posibilităţi îşi vor aduce contribuţia în acest scop.

8. Pentru demascarea caracterului subversiv al propagandei desfăşurate de postul de radio „Europa Liberă“ se va întreprinde o acţiune mai sistematică şi organizată de exploatare a unor date vădit eronate difuzate în emisiunile sale, în care sens vom antrena personalităţi din sectoarele de artă şi cultură. I.M.B. – Securitate şi inspectoratele judeţene îşi vor aduce contribuţia pe această linie sub îndrumarea şi controlul Direcţiei I.

9. Asupra unora dintre elementele elogiate în mod repetat în emisiunile „Europei Libere“ se va acţiona direct prin reţea şi alte persoane influente, pentru a le determina să solicite, prin scrisori, articole în presă, alte modalităţi, încetarea referirilor la adresa lor. Vom avea în atenţie în primul rând persoanele din Anexa 4*. I.M.B. – Securitate şi inspectoratele judeţene vor raporta la Direcţia I acţiunile întreprinse pe această linie şi rezultatele obţinute.

10. Se vor lua măsuri de verificare temeinică a tuturor creatorilor de artă şi literatură care sunt invitaţi nominal de către reprezentanţele diplomatice ale statelor occidentale ori realizează contacte cu diplomaţi străini în afara cadrului oficial. Toţi aceştia vor

fi pregătiți contrainformativ şi atenționați asupra modului în care să se comporte în contactul cu diplomații, cei suspecți vor fi luați în lucru şi, prin măsuri diversificate, se va acționa pentru a-i determina să întrerupă contactul cu diplomații străini. În lunile aprilie şi octombrie, inspectoratele vor raporta modul în care au acționat pe această linie (câte cazuri de persoane cu asemenea relații au fost identificate, câte au fost luate în lucru şi pentru ce motive, asupra cărora s-a acționat pentru întreruperea contactelor cu diplomații străini şi cu ce rezultate).

II. **Pe linia urmăririi informative**

1. Neutralizarea activității ostile a scriitorului „Tudorache", împreună cu U.M. 0544 şi I.M.B. – Securitate, vizat de postul de radio „Europa Liberă" pentru a fi folosit în scopul creării unui grup disident în România.

2. Intensificarea măsurilor informativ-operative, asigurarea unui mai pronunțat spirit ofensiv şi combinativ al acestora, în cazurile „Banu", „Viola", „Soare", „Hasan", „Horia" – I.M.B. – Securitate, „Scriitorul" – I.J. Iaşi, „Horațiu" şi „Struna" – I.J. Arad ş.a., pentru urgentarea clarificărilor suspiciunilor de activitate clandestină ori de legături ascunse cu postul de radio „Europa Liberă" sau elemente din emigrația reacționară.

3. Controlarea permanentă a preocupărilor şi intențiilor persoanelor din sectoarele date în responsabilitate, care în ultimii ani s-au dedat la acțiuni de şantaj politic. Intensificarea măsurilor de cunoaştere în rândul altor oameni de artă şi cultură predispuşi ca, stimulați de incitarea externă, să dea nemulțumirilor lor o coloratură politică.

Până la data de 10 iunie 1981, inspectoratele vor raporta câte cazuri de persoane care s-au dedat la acțiuni de şantaj sau protest politic ori cu intenții de acest gen au în zona de responsabilitate a problemei, cum au acționat pentru controlarea lor şi eficiența măsurilor preventive pe această linie.

Răspund: Lt. col. Achim Victor [şi] cpt. Mălureanu Vasile.

4. Identificarea şi controlarea într-o mai bună măsură a persoanelor cu preocupări de a realiza lucrări literar-artistice cu conținut ostil ori interpretativ şi prevenirea intențiilor acestora de a le publica ori scoate din țară în acest scop.

Cazurile stabilite de manuscrise cu conținut ostil sau interpretativ prezentate editurilor spre publicare, secretariatelor literare ale teatrelor pentru punerea în scenă, caselor de filme în vederea transpunerii cinematografice ori realizate în scopul scoaterii în străinătate sau cu caracter de sertar, măsurile preventive întreprinse şi eficiența acestora, vor fi raportate la Direcția I.

5. Urmărirea atentă a evoluției stării de spirit, sesizarea promptă a tendințelor de deteriorare a acesteia şi informarea operativă a organelor competente pentru prevenirea apariției unor fapte sau fenomene de natură a prejudicia politica partidului, a leza securitatea statului. Inspectoratele vor semnala operativ Direcției I informațiile obținute pe această linie, măsurile luate şi eficiența acestora.

Sarcină permanentă.

Răspund: toți ofițerii.

III. **Pe linia muncii cu rețeaua informativă**

1. Având în vedere că un număr însemnat de persoane din rețeaua informativă folosită în problemă au fost recrutate în ultimii doi ani, ofițerii vor continua să acorde o atenție deosebită muncii de formare, dirijare și instruire a acestora.

Sarcină permanentă.

Răspund: toți ofițerii.

2. La inspectoratele unde controalele efectuate în ultimele luni au reliefat minusuri în ce privește aportul rețelei informative la cunoașterea situației operative din unele sectoare de artă și cultură (ex. I.J. Timiș, I.J. Iași, I.J. Cluj, I.J. Dolj, I.J. Brașov, I.J. Sibiu, I.J. Constanța, I.J. Giurgiu și altele), până la 30 martie 1981, se va proceda la reinstruirea potențialului informativ, orientarea sa mai clară spre aspectele de competența organelor de securitate în domeniile creației literar-artistice.

3. Se va manifesta o preocupare sporită pentru valorificarea în cât mai bune condițiuni a posibilităților unor surse de a rezolva sarcini interjudețene ori în exterior.

Tuturor surselor care se vor deplasa în străinătate li se va asigura o pregătire corespunzătoare. Se va generaliza practica ca ofițerii din direcție să contribuie nemijlocit la instruirea surselor care pot rezolva unele sarcini în exterior, cu respectarea ordinelor în vigoare.

Surselor care au contact [cu] elemente ale emigrației reacționare li se va solicita la întoarcere să redea în detaliu împrejurările în care le-au întâlnit și discuțiile purtate cu acestea. Se va insista să ne relateze afirmațiile făcute de ele pentru a ne edifica dacă nu cumva rețeaua noastră este exploatată informativ de către Monica Lovinescu sau alte persoane din anturajul său.

Până la 30 septembrie 1981, I.M.B. – Securitate și inspectoratele județene vor raporta modul în care au acționat pentru exploatarea posibilităților surselor pe raza altor județe (câte au fost selecționate în acest sens, cum s-a procedat la pregătirea lor, ce informații s-au obținut) și ale celor care se vor deplasa în exterior în cursul anului 1981 (câte au plecat temporar în străinătate, cum au fost pregătite, ce sarcini li s-au încredințat, cum le-au rezolvat, ce rezultate s-au obținut, concluzii pentru viitor).

4. Asupra tuturor surselor care se vor deplasa în exterior se vor lua măsuri complexe de verificare pentru cunoașterea atitudinii, preocupărilor, legăturilor de interes operativ, înainte și după efectuarea deplasării, cât și pe timpul călătoriei în străinătate.

Până la 30 octombrie a.c., I.M.B. – Securitate și inspectoratele județene vor raporta modul cum au acționat în această direcție, ce aspecte mai deosebite s-au stabilit, măsurile luate, concluzii pentru activitatea viitoare.

5. Inspectoratele vor stabili planuri de recrutări realiste, care să conducă la îmbunătățirea controlului informativ în redacțiile unor publicații literar-artistice, edituri, anturaje de scriitori, artiști plastici, cenacluri literare.

6. Manifestarea unei preocupări sporite pentru o mai bună exploatare, pe linia problemei, a posibilităților surselor altor compartimente de muncă care își desfășoară activitatea în sectoarele de artă și cultură.

IV. **Alte măsuri**

1. Îmbunătățirea activității de studiere și analiză a informațiilor obținute, pentru a raporta din timp util faptele și acțiunile de natură să prejudicieze politica partidului și statului nostru în domeniile creației literar-artistice, a desprinde concluzii cu privire la evoluția situației operative din problemă.

I.M.B. – Securitate și inspectoratele județene să-și sporească preocupările în acest scop și să raporteze la Direcția I activitățile desfășurate, concluziile desprinse și măsurile de îmbunătățire a muncii stabilite.

2. Intensificarea activității de cunoaștere a poziției prezente, atitudinii, preocupărilor și intențiilor persoanelor din sectoarele creației literar-artistice, care au făcut parte din organizația legionară, au executat condamnări pentru infracțiuni contra securității statului și a descendenților acestora.

– Până la 30 mai 1981, inspectoratele vor raporta câți membri ai fostei organizații legionare și descendenților acestora își desfășoară activitatea în sectoarele de artă și cultură, pe categorii și instituții, locuri și medii, cum sunt lucrați și de către cine, care este atitudinea și poziția lor prezente, eventualele influențe exercitate pentru determinarea unor fenomene negative în rândul oamenilor de artă și cultură, măsurile preventive luate și eficiența acestora, modalitățile de anihilare a elementelor care ridică aspecte pe linia muncii de securitate, stabilite împreună cu ofițerii din problema legionară.

3. Analiza eficienței măsurilor de prevenire a unor activități ostile în cadrul cenaclurilor literar-artistice în vederea desprinderii de concluzii pentru îmbunătățirea muncii în viitor.

Până la data de 30 august 1981, inspectoratele vor raporta câte cenacluri au în sfera de competență, cum s-a organizat și desfășurat activitatea de cunoaștere și prevenire în cadrul acestora, ce aspecte de securitate s-au ridicat și cum au fost selecționate.

4. Organizarea măsurilor de securitate anterior și pe timpul desfășurării conferințelor naționale ale scriitorilor și muzicienilor, precum și cu prilejul unor manifestări cultural-artistice de amploare ori cu participare internațională care vor avea loc în 1981.

Inspectoratele pe raza cărora activează asociații ale scriitorilor și filiale ale Uniunii Compozitorilor vor organiza măsurile de securitate impuse de ședințele pe asociații și filiale, care vor precede conferințele naționale ale scriitorilor și muzicienilor. Vor verifica atent delegații la conferințele naționale și vor lua măsuri ca aceștia să nu comită acțiuni de natură a prejudicia atmosfera politică și buna desfășurare a acestor manifestări.

Toate inspectoratele vor stabili până la 28 februarie 1981 – cu sprijinul Direcției I – manifestările cultural-artistice de amploare ori cu participare internațională care vor avea loc în anul 1981 pe raza lor de competență și vor organiza din timp măsurile corespunzătoare de securitate.

5. Executarea de controale pe linia modului de stabilire a relațiilor cu cetățeni străini și de apărare a secretului de stat în instituțiile cultural-artistice date în competență. Aspectele negative deosebite stabilite vor fi raportate la Direcția I.

6. Sprijinirea conducerilor instituțiilor cultural-artistice din sfera de responsabilitate ori participarea la realizarea pregătirii contrainformative a personalului muncitor.

7. Dezvoltarea legăturilor cu factorii educaționali și de conducere în vederea sporirii contribuției acestora la prevenirea și neutralizarea faptelor ce ar putea leza securitatea statului. Până la 30 iunie se va analiza eficiența măsurilor întreprinse, urmând ca principalele concluzii să fie raportate la Direcția I.

8. Acordarea unei atenții deosebite măsurilor informativ-operative pentru sezonul estival 1981. Avem în vedere cunoașterea din timp a locurilor și perioadelor în care se vor deplasa elementele din baza de lucru, emisarii care vor veni în țară și traseele pe care se vor deplasa.

Ofițer specialist I
Lt. colonel
Wawiernia Mihai

Rd 0161/119/3 februarie 1981.

A.C.N.S.A.S., fond documentar, dosar nr. 120, vol. 1, f. 326–330.

179

1981 februarie 24. Raport al Serviciului 3 din Direcția I referitor la problema „foști condamnați pentru infracțiuni contra securității statului“

Ministerul de Interne — Strict secret
Departamentul Securității Statului
Direcția I
130 din 24 februarie 1981

Raport
cu concluziile rezultate din analiza pe țară a informațiilor în problema „foști condamnați pentru infracțiuni contra securității statului“

Acționând în executarea prevederii Planului de măsuri al Departamentului Securității Statului ca până la 15 februarie 1981 să fie analizate toate informațiile cu

referire la foştii condamnaţi, punerea lor în lucru organizat sau finalizarea prin acţiuni de neutralizare, raportăm:

I**. Concluzii ce se desprind din analiza informaţiilor**

Ca o primă concluzie s-a desprins faptul că, pe baza orientărilor date de conducerea Departamentului Securităţii Statului cu ocazia bilanţului activităţii aparatului de informaţii interne şi participarea nemijlocită a ofiţerilor coordonatori din Direcţia I, în toate inspectoratele judeţene s-au întocmit planuri de măsuri cu termene şi responsabilităţi concrete pe linia folosirii de pe poziţii ofensive a întregului potenţial informativ în scopul îmbunătăţirii calitative a activităţii de cunoaştere, prevenire şi neutralizare a oricăror încercări de activitate ostilă din partea unor foşti condamnaţi.

Controlul informativ în rândul persoanelor lucrate prioritar a scos în relief că a crescut numărul persoanelor care comentează în mod denigrator unele măsuri întreprinse de partidul şi statul nostru. Colportează ştirile transmise de postul de radio „Europa Liberă". Astfel de informaţii au obţinut inspectoratele judeţene Neamţ, Argeş, Arad, Dolj, Galaţi, Hunedoara, Ialomiţa, Prahova, Mureş, Mehedinţi, Sălaj, I.M.B.

Mai deosebit este cazul „Nicolescu", aflat în documentare la I.J. Teleorman, care a înregistrat pe bandă magnetică emisiunile postului de radio „Europa Liberă" şi difuzat pentru ascultare altor persoane.

Au fost obţinute informaţii de către inspectoratele judeţene Argeş, Arad, Gorj, Ialomiţa, Iaşi, Neamţ, Sibiu şi al municipiului Bucureşti, din care rezultă preocupările unor foşti condamnaţi de a comenta în mod duşmănos unele stări de spirit din ţările vecine, exprimând speranţe în eventuala schimbare a regimului din ţara noastră.

Inspectoratele judeţene Argeş, Mehedinţi şi Vaslui au obţinut informaţii despre preocupările unor foşti condamnaţi, îndeosebi acei care în detenţie au fost îndoctrinaţi de legionari şi ţărănişti, de a cultiva relaţii cu elemente mai tinere, cărora încearcă să le inoculeze idei nocive ori să-i instige la acţiuni protestatare. De remarcat că majoritatea acestor persoane care exercită astfel de influenţe sunt cunoscute cu rude şi legături în Occident.

„Vlădulescu Romeo", fost condamnat din oraşul Strehaia, lucrat informativ de I.J. Mehedinţi, frecventează localurile publice, antrenează discuţii cu caracter denigrator în rândul unor tineri consumatori şi în funcţie de influenţa realizată le propune alte întâlniri în vederea reluării comentariilor.

Inspectoratele judeţene situate în zona de frontieră au obţinut informaţii cu referire la preocupările unor foşti condamnaţi de a realiza legături cu persoane (de origine română) din ţări vecine, cunoscute la rândul lor cu relaţii în Occident, unele plecate fraudulos din România.

Pe această linie, I.J. Caraş-Severin lucrează prin d.u.i. pe fostul condamnat Resiga Romulus, care întreţine relaţii suspecte cu persoane din judeţul Mehedinţi şi

Iugoslavia, a ajutat o călăuză în realizarea infracțiunilor de frontieră și este solicitat de unele cunoștințe pentru a le înlesni trecerile frauduloase peste frontieră.

Informații cu privire la legături suspecte ale unor foști condamnați din zona de frontieră au obținut și inspectoratele Arad și Timiș.

Apelul „Asociației foștilor deținuți politici" lansat prin Radu Câmpeanu, referitor la culegerea de date despre foștii condamnați și regimul de detenție, a găsit unii aderenți în rândul persoanelor din țară aflate în atenție la problemă.

În cazurile „Rolea", „Laslo", „Sitaru", „Petcu" și „Stratenie", inspectoratele județene Argeș, Bihor, Constanța, Harghita, Iași și Vâlcea au obținut informații despre preocupările acestora pe linia redactării unor lucrări de sertar, cu caracter ostil (memorii), despre locurile de detenție și legăturile lor apropiate cunoscute din perioada executării pedepsei, pentru a fi transmise în exterior spre publicare.

„Ganescu", de 52 de ani, lucrat prin d.u.i. de I.J. Dolj, fost condamnat pentru participarea în organizație subversivă, este semnalat cu preocupări de scoatere din țară, în vederea publicării în Occident a unei scrieri, sens în care a încercat să intre în legătură cu un cetățean străin. Elementul este menținut în contactul organelor de securitate în vederea influențării sale pozitive și paralel cu această măsură se acționează combinativ în vederea obținerii manuscrisului, convingerea acestuia [fiind] că a fost scos în străinătate.

„Petcu", fost șef de organizație subversivă, lucrat prin d.u.i. de I.J. Vâlcea, cunoscut cu relații cu un cetățean vest-german, a fost semnalat recent cu preocupări literare care tratează îndeosebi perioada sa de detenție, cu referiri la atitudinea cadrelor de securitate. De asemenea, ține legătura și se informează reciproc cu foști membri ai aceleiași organizații subversive. Împreună cu I.J. Argeș, pe raza căruia sunt stabilite legăturile sale apropiate, se desfășoară documentarea activității acestora.

Deși în general măsurile întreprinse în rândul autorilor de înscrieri cu conținut dușmănos au fost eficiente, totuși inspectoratele județene Bacău, Vrancea, Neamț și Gorj au obținut informații despre poziția oscilantă a unor foști condamnați pentru astfel de preocupări, din care rezultă că manifestă multă prudență în comportamentul lor și acordă încredere legăturilor apropiate care au suferit condamnări pentru aceleași fapte, față de care fac comentarii dușmănoase, se manifestă nemulțumiți ori încearcă influențarea negativă a acestora.

O parte a acestor elemente sunt cuprinse ca suspecte în cazurile „Abilul" și „Cocor". Semnificativ este cazul „Baicu" din București, aflat în urmărire penală, în vârstă de 56 ani, fost condamnat 8 ani pentru propagandă ostilă împotriva orânduirii, a conceput, redactat și difuzat la sfârșitul lunii decembrie 1980 fițuici cu caracter dușmănos la adresa regimului socialist din țara noastră. În realizarea acestei activități a atras mai multe persoane de la locul de muncă, din comuna natală, precum și cunoștințe de la unele întreprinderi din București.

– O altă categorie distinctă o constituie foștii condamnați pentru inițierea și conducerea unor grupări subversive, care în detenție au manifestat fanatism și virulență

în comportament, iar după executarea pedepsei au făcut obiectul unor măsuri de securitate. Inspectoratele județene Harghita, Timiș, Dolj și Vaslui au obținut informații că, deși prudenți în activitatea lor, sunt predispuși în a racola și antrena la acțiuni clandestine virulente alte persoane pretabile cunoscute pe perioada de detenție.

Semnificativ este cazul „Blănaru" din Huși, fost condamnat pentru propagandă, lucrat prin d.u.i. de I.J. Vaslui, despre care recent s-au obținut date certe (prin măsuri T.O.) despre intențiile sale declarate că într-un moment de conjunctură să întreprindă acțiuni teroriste. În prezent, sub controlul Direcției I, se întreprind măsuri de documentare a activității ostile a acestuia.

– „Sass Iosef", fost condamnat de două ori pentru infracțiuni contra securității statului, muncitor lucrat prin d.u.i. de I.J. Harghita, a afirmat că se menține în continuare pe aceeași poziție, iar atunci când va fi nevoie se va folosi de arma ce o deține.

– Inspectoratul județean Bacău a obținut noi informații despre existența în perioada 1959–1964, în coloniile de muncă Grindu și Periprava, a unor preocupări din partea unor elemente legionare, țărăniste și fără antecedente politice de a se organiza într-o grupare de rezistență contra comuniștilor, potrivit căreia după punerea în libertate să acționeze în diferite situații de conjunctură și de aici necesitatea de a se căuta reciproc.

Inspectoratele județene Argeș, Vâlcea, Brăila, Ialomița, Iași, Gorj și I.M.B. au obținut informații din conținutul cărora se evidențiază preocupările unor foști condamnați, care în interes de serviciu sau personal fac deplasări pe raza altor județe, contactează persoane care au activat în aceleași grupări subversiv-teroriste, cunoscute pe timpul detenției sau au avut același domiciliu obligatoriu.

Pe această linie exemplificăm cazurile: „Coltan", lucrat prin d.u.i. de I.J. Timiș, fost condamnat de două ori pentru participare în organizație subversivă și propagandă dușmănoasă, despre care s-au obținut informații că deși pensionat medical și-a oferit serviciile unei unități a cooperației meșteșugărești pentru a avea posibilitatea deplasării în țară și a contactării unor foști condamnați (legionari, țărăniști, fără antecedente politice). Astfel, în cursul anului 1980 a realizat întâlniri cu „Raul" și „Vasile" din Craiova, legionarul „Toba" din Brașov, „Eduard" și „Mihai" din București, legionarul „Ionescu" din Ploiești și alții. Despre acesta au mai fost obținute informații că are în preocupare redactarea unor lucrări de sertar și facilitarea plecării din țară a unor persoane.

Fiind controlate unele întâlniri ale sale cu persoane lucrate de inspectoratele Brașov și Hunedoara, a rezultat că acesta propagă ideile legionare, se preocupă de procurarea materialelor de propagandă fascist-legionară. Cazul urmează a fi documentat sub controlul Direcției I.

Asemănător cazului amintit se află în lucru prioritar la I.J. Caraș-Severin „Gheorghe", fost condamnat, care recent a fost semnalat că face deplasări în interes

de serviciu în țară, ocazie cu care a contactat persoane cunoscute în timpul detenției din județele Argeș, Bacău, Brașov și Prahova. Asupra acestuia s-a deschis dosar de urmărire informativă pentru clarificarea și documentarea activității sale.

Mladin Marcel, fost condamnat în cadrul organizației M.N.R. Brăila, lucrat prin d.u.i. de I.J. Vâlcea, realizează vizite reciproce cu foști membri ai aceleiași organizații, stabiliți pe raza județului Brăila. S-a întocmit un plan de măsuri comun și urmează ca sub controlul Direcției I să se treacă la documentare.

Mirică Traian, de 51 ani, inginer chimist, fost condamnat pentru participare în organizația subversivă „Stânca de granit", condusă de Tegzesiu Pavel, este lucrat prin d.u.i. de I.J. Covasna. În procesul urmăririi informative s-au obținut informații că a permanentizat legăturile cu foștii colegi de penitenciar stabiliți pe raza inspectoratelor Brașov, Cluj, Bacău, Sibiu și București, iar întâlnirile cu aceștia au căpătat un caracter organizat. Au fost luate măsuri de destrămarea anturajului, avertizarea obiectivului Mirică, ulterior stabilindu-se măsura ca neeficientă, fiind semnalat în continuare cu acțiuni protestatare, adresându-se unor reprezentanțe străine la București (Canada și S.U.A.), postului de radio „Europa Liberă", Reuniunii de la Madrid, pentru facilitarea plecării sale definitive din țară. Este lucrat în continuare cu măsuri complexe de securitate.

Tot pe linia acțiunilor protestatare, ca urmare a influenței exercitate de foști condamnați din exterior (Goma, Ionițoiu Cicerone, Câmpeanu Radu, Doru Novacovici etc.), serviciile de informații interne din inspectoratele Botoșani, Iași și I.M.B. Securitate, au cules informații despre intențiile și protestul în cercuri restrânse al unor foști condamnați pentru reabilitarea pedepselor executate și considerarea perioadei privative ca vechime de pensie.

– Pantea Aron, condamnat de două ori pentru infracțiuni contra securității statului, lucrat informativ de I.J. Botoșani pentru poziție dușmănoasă, în ultima perioada de timp este preocupat de reabilitarea perioadelor de detenție, prin considerarea ca vechime în muncă pentru pensionare. Intenționează să se adreseze Tribunalului Internațional de la Haga și Comitetului European pentru Drepturile Omului.

Foștii condamnați stabiliți pe diferite căi în occident, propaganda dușmănoasă a grupărilor emigrației române și postului „Europa Liberă", exercită o influență nocivă în rândul rudelor și legăturilor acestora din țară.

Inspectoratele Argeș, Olt, Hunedoara, Galați, Mureș, Harghita, Sălaj, Neamț și I.M.B. Securitate, lucrează prin acțiuni informative persoane cunoscute la problemă pe această linie. În această perioadă s-au obținut date despre poziția oscilantă a acestora și unele preocupări de a influența negativ unele categorii de persoane necunoscute în preocupările noastre.

În cadrul urmăririi informative desfășurată asupra medicului „Calescu" de 58 ani, fost condamnat, cunoscut cu legături în Occident în rândul unor legionari fugiți din

țară, I.J. Gorj a obținut recent informații că acesta a format un anturaj constituit din persoane cu sau fără antecedente politice ori penale.

În discuțiile purtate cu aceştia, comenta în mod elogios activitatea unor căpetenii legionare cunoscute în detenție, parte din ele stabilite în occident, manifestându-şi totodată dezacordul față de unii legionari care ar fi cedat cu ușurință în fața regimului comunist.

În mod sistematic a încercat să-i determine pe cei din anturaj de a manifesta preocupare pentru lecturarea unor materiale de literatură legionaro-fascistă, recomandându-le cartea „Pe marginea prăpastiei", editată în 1942 de Antonescu, cu mențiunea expresă de a-şi însuşi fiecare idee care „glorifică" unii legionari. Concomitent folosea prilejul întâlnirilor pentru a asculta şi comenta cu cei din anturajul amintit ştirile dușmănoase transmise de postul de radio „Europa Liberă". Se întreprind măsuri de documentarea activității acestuia pentru destrămarea anturajului şi curmarea acțiunilor lor ostile.

Pe linia sectei „Martorii lui Iehova" activează foşti condamnați cunoscuți ca virulenți, o parte din ei fiind cooptați în conducerea clandestină pe țară a cultului iehovist. Informații despre preocupările acestora au obținut serviciile de informații interne din inspectoratele Arad, Botoşani şi Alba.

Astfel, Pop Gheorghe, fost condamnat pentru activitate ostilă desfăşurată sub acoperirea sectei amintite, în prezent lucrat în d.u.i. de I.J. Arad, recent a fost semnalat ca făcând parte din conducerea activității iehoviste pe județ, legături cu conducerea sectei pe țară şi angrenat în primirea şi difuzarea materialelor iehoviste. În prezent se acționează pentru verificarea şi adâncirea informațiilor în scopul curmării acțiunilor sale.

De asemenea, pe linia propagandei naționalist-iredentiste au fost obținute date că unii foşti condamnați din județele Harghita, Covasna, Timiş şi Arad mențin legături suspecte cu persoane străine cunoscute că desfăşoară acțiuni ostile țării noastre, comentează în mod denigrator unele măsuri întreprinse de partidul şi statul nostru, fac elogii la unitatea de acțiune a maghiarilor din occident.

– „Banyai", de 58 ani, de naționalitate maghiară, fost condamnat pentru propagandă ostilă, lucrat prin d.u.i. de I.J. Covasna, stăpânit de idei naționalist-iredentiste, are un anturaj format din persoane cu concepții similare, intelectuali; s-au obținut informații, aflate în curs de verificare, că aflându-se în R.P. Ungară ca turist s-a întâlnit cu cetățeanul american Palutas Imre, membru al unei organizații emigrați-onioniste maghiare, care l-ar fi chestionat asupra „situației populației de naționalitate maghiară din România". De asemenea, în acelaşi scop a acceptat să primească la domiciliul său emisari din exterior, cărora să le pună la dispoziție noi date.

În lucrarea informativă a foştilor condamnați din sectoarele artă, cultură, sănătate, justiție, s-au obținut date despre preocuparea unor medici, arhitecți şi pictori de a permanentiza legăturile cu cetățeni străini cunoscuți în diferite împrejurări.

De exemplu, „Niki“, medic la Spitalul clinic Craiova, fost condamnat pentru propagandă duşmănoasă, este luat în lucru prin d.u.i., în luna decembrie 1980, de I.J. Dolj. Prin măsuri informative s-a stabilit că are concepţii duşmănoase şi este preocupat de a menţine relaţii prin corespondenţă cu diferiţi cetăţeni străini pe care i-a cunoscut ca turişti în România, precum şi cu studenţi străini de la Facultatea de medicină din Craiova.

II. **Măsuri de neutralizare întreprinse în rândul acestei categorii de persoane.**

Ca urmare a sporirii calitative a informaţiilor s-a intensificat activitatea de prevenire şi curmare a încercărilor de activitate ostilă.

S-a acţionat corespunzător cu măsuri diversificate şi eficiente în majoritatea cazurilor finalizate în această perioadă. Astfel, pe ţară s-au realizat 19 măsuri de prevenire şi neutralizare, dintre care 12 avertizări şi destrămarea unui anturaj duşmănos, iar în 21 de cazuri se întreprind măsuri de documentare şi finalizare.

Cu toate rezultatele obţinute, raportăm că mai sunt cazuri în care deşi s-au obţinut informaţii cu caracter deosebit (deţinere de armament în scop de atentat, preocupări de a culege date cu caracter militar şi din aparatul de stat pentru a fi transmise în exterior, preocupări de iniţiere a unor acţiuni clandestine şi existenţa unor canale de legătură cu emigraţia reacţionară), inspectoratele judeţene Harghita, Dolj, Vaslui, Alba şi I.M.B. tărăgănează realizarea unor măsuri complexe de securitate. Se lucrează încă simplist în aceste cazuri, cu surse periferice, care nu au posibilitatea obţinerii unor informaţii care să conducă la clarificarea datelor de bază.

III. **Punerea în lucru în mod organizat a informaţiilor**.

Cu ocazia analizei s-a observat că în general informaţiile obţinute au fost puse în lucru în termen, conform ordinului 00875/76. S-a acordat o atenţie sporită verificării informaţiilor de primă sesizare şi îndeosebi cele care vizau categoriile de persoane lucrate prioritar la problemă.

Ca urmare, în prezent sunt lucrate prin dosare de urmărire informativă … persoane iar …[*] supravegheate informativ prioritar în cadrul dosarului de problemă. În lunile decembrie 1980 şi ianuarie 1981 s-au deschis 7 dosare de urmărire informativă şi 20 de foşti condamnaţi au fost incluşi în priorităţi.

Majoritatea inspectoratelor au acordat atenţia cuvenită acestei analize şi au stabilit măsuri concrete pentru clarificarea operativă şi completă a informaţiilor obţinute şi îmbunătăţirea muncii informativ-operative în problemă.

Cu toate acestea, sunt inspectorate ca: Satu Mare, Braşov, Mehedinţi şi Tulcea, care au tratat cu superficialitate analiza ordonată.

Pentru realizarea integrală a sarcinilor prevăzute în planul de măsuri al Departamentului Securităţii Statului şi cel propriu din problemă, inspectoratele

[*] Lipsă în text.

județene vor organiza în continuare măsuri de analiză, până la 30 martie 1981, a modului cum sunt încadrați din punct de vedere informativ foștii condamnați și stabilirea de sarcini concrete privind completarea datelor informative.

Sarcini:

1) Direcția I, celelalte unități centrale și teritoriale de securitate cu competență în problemă, vor acționa organizat pentru studiul mutațiilor pe zone geografice, la nivelul țării și întreprinde măsuri de neutralizare.

Răspunde: șeful serviciului 3 și coordonatorii de probleme.

Termen: permanent.

2) În documentarea faptelor și neutralizarea persoanelor mai deosebite – manifestări virulente, gânduri de atentat, cu legături pe raza altor județe – se va solicita sprijinul Direcției de cercetare penală, în care sens se va trimite notă de cazuistică.

Răspund: șeful serviciului 3 și coordonatorii de probleme.

Termen: permanent.

3) Acțiuni diversificate prin factori profesionali în schimbarea atribuțiilor de serviciu, care facilitează deplasări în țară foștilor condamnați, ocazii în care realizează contacte cu alte persoane suspecte.

Răspund: coordonatorii de problemă.

Un prim termen: 1 iulie 1981.

4) Acordarea unei atenții sporite – pe planul cercetării – a zonei de frontieră (micul trafic), a marinarilor străini ce ancorează în porturile românești și vin în contact cu persoane din baza de lucru.

Răspund: lt. col. Gavriliu Emanoil și lt. maj. Doban Adrian Doru.

Termen: permanent.

5) Obținerea informațiilor de calitate cu privire la rudele și relațiile din țară a persoanelor aflate în emigrația reacționară.

Răspund: coordonatorii de problemă și lt. maj. Marica Ion.

Termen: 1 iulie 1981.

6) Aprofundarea informației cu referire la foști condamnați ce activează în grupări sectante pentru a preveni acțiuni neavenite.

Răspund: șeful serviciului 3, coordonatorii de problemă, cerându-se și sprijinul Serv. 4 din Direcția I.

Termen: 1 iulie 1981.

Șeful Serviciului 3
Lt. colonel
Ciupercă Mihai

A.C.N.S.A.S., fond documentar, dosar nr. 131, vol. 2, f. 154–159.

180

1981 octombrie 14. Notă a U.M. 0544 privind acțiunile de încurajare a activității disidente din România de către „Europa Liberă“ și C.I.A.

Ministerul de Interne — Strict secret
Departamentul Securității Statului
U.M. 0544
Nr. 225/f.1/0030782 din 14 octombrie 1981

Notă
referitoare la acțiuni ale „Europei Libere“ și C.I.A. privind stimularea activității de disidență în R.S. România

Din analiza informațiilor și materialelor ce le deținem rezultă că, în prezent, C.I.A. și-a intensificat acțiunile de stimulare și sprijinire a elementelor disidente din țările socialiste ca urmare a orientărilor administrației Ronald Reagan, potrivit cărora, activitățile disidente ajută politica specifică a S.U.A. în raporturile sale cu U.R.S.S. și-i creează avantaje în dialogul ce-l are cu fiecare țară socialistă în parte.

În contextul încordării internaționale, administrația președintelui Ronald Reagan acordă în prezent o atenție specială unor acțiuni ofensive în raporturile sale cu statele socialiste, indicându-se extinderea „experienței poloneze“ la alte state socialiste, ca „probă“ evidentă a eșecului sistemului socialist de tip sovietic. De asemenea, prezentarea acțiunilor teroriste din diferite țări ca fiind inspirate, încurajate, organizate și susținute moral, politic și material de mișcarea comunistă internațională și organele de informații ale țărilor socialiste.

După aprecierile unor cercuri ostile din S.U.A., R.F. Germania, Franța, „experiența poloneză“ poate fi exploatată și extinsă și în alte țări socialiste pentru a crea stări conflictuale și de nesupunere în interior.

Pentru stimularea și sprijinirea acțiunilor disidente din țările socialiste, administrația americană a cerut aprobarea Congresului pentru majorarea fondurilor alocate posturilor de radio „Europa Liberă“ și „Libertatea“, care vor acorda în mod prioritar spații largi în emisiuni acestor probleme, difuzând pentru fiecare țară socialistă teme referitoare la disidență, și vor informa permanent despre așa-zisa „opoziție internă“ creată în aceste state. Această hotărâre, privind stimularea și sprijinirea acțiunilor de disidență în țările socialiste, a fost luată în cursul lunii iulie 1981, după ce președintele Ronald Reagan și-a prezentat poziția față de această problemă.

În astfel de acțiuni, C.I.A., în cooperare cu serviciile de informații israeliene, au angrenat B'Nai B'Rith, organizațiile internaționale evreiești și masonice, „Amnesty International“, „Biserica Subterană“ și alte organizații cu caracter anticomunist.

Pentru realizarea acestor obiective, C.I.A. şi organismele specializate ale Administraţiei şi Congresului S.U.A. au primit aprobările necesare pentru finanţarea acţiunilor de disidenţă, menite să ducă la „destabilizări“ în statele socialiste şi la „crearea de probleme politice interne care ar slăbi sistemul social-politic din aceste ţări şi ar avantaja din punct de vedere politico-strategic S.U.A.“.

Potrivit programului lansat pe linia stimulării şi sprijinirii activităţilor contestatar-disidente, spre deosebire de alte ţări socialiste, pentru România se urmăreşte, în această etapă, următoarele obiective prioritare:

– înfiinţarea de asociaţii „culturale“, muncitoreşti (sindicate);

– acţiuni care să ducă la recunoaşterea oficială a existenţei unei „opoziţii“ în ţară, cu privire la politica internă promovată de conducerea de partid şi de stat.

Din studiul emisiunilor Secţiei pentru România a „Europei Libere“ transmise îndeosebi în ultima perioadă, rezultă că această oficină de spionaj şi diversiune politică pentru stimularea şi sprijinirea elementelor contestatar-disidente din ţara noastră, pe baza indicaţiilor primite de la conducerea americană a postului, difuzează versiuni prin care încearcă să acrediteze următoarele idei:

– „Criza economică din România nu are şanse de a fi depăşită sau cel puţin ameliorată în actualele tipare politice rigide, de tip stalinist. Se impune o cointeresare şi liberalizare, urmând exemplul economic al R.P. Ungare“;

– „Situaţia politică internă represivă încurajează emigrarea în masă a persoanelor“;

– „Actualul cadru politic de tip stalinist frânează dezvoltarea unei democraţii reale, chiar socialiste, şi va duce în mod inevitabil la o explozie socială“;

– „Condiţiile de viaţă şi muncă ale muncitorilor reclamă organizarea lor pe alte baze decât formele sindicale existente. În context se popularizează iniţiativele întreprinse pe linia creării S.L.O.M.R. şi alte forme“;

– „Revoluţia agrară concepută de partid este sortită eşecului întrucât este exclusă iniţiativa particulară şi cointeresarea materială“;

– „Intelectualitatea este deprofesionalizată şi redusă la tăcere. Singura modalitate de a se realiza ar constitui-o emigrarea în Occident“;

– „Tineretul, indiferent de proveniența socială, este lipsit de orice perspectivă de realizare. Încurajarea formelor occidentale de manifestare a tineretului şi scoaterea sa de sub influenţa P.C.R.“;

– „Omul nou conceput de partid contravine tradiţiilor şi idealurilor româneşti“;

– „Sunt încălcate în mod sistematic libertăţile religioase şi de conştiinţă ale individului“.

În realizarea acestor sarcini, C.I.A. a indicat „Europei Libere“ ca emisiunile cu temele menţionate să fie realizate cu persoane din emigraţie care au părăsit recent ţara pentru activităţi contestatar-disidente şi cunosc „realităţile din România“, pentru a imprima emisiunilor o mai mare credibilitate şi audienţă.

În acelaşi timp se acţionează pentru sprijinirea acestor „disidenţi“ ca să preia conducerea organizaţiilor, asociaţiilor şi parohiilor emigraţiei române şi a le orienta în direcţia creării unei opoziţii în exterior faţă de conducerea din ţară.

Un accent deosebit se pune pe preluarea sub control, de pe aceste poziţii, a organizaţiilor, asociaţiilor şi parohiilor emigraţiei, cunoscute că au poziţii loiale faţă de ţară, susţin şi promovează interesele româneşti în străinătate.

Cu prioritate, sunt avute în vedere: Conducerea bisericilor baptiste române din S.U.A. şi Canada; Academia Româno-Americană; Uniunea şi Liga Societăţilor Româno-Americane; Episcopia ortodoxă misionară din S.U.A. şi Canada, care ar trebui să fie influenţate să renunţe la activităţile proromâneşti şi să nu mai coopereze cu instituţii din ţară.

„Europa Liberă“ cu ajutorul unor „disidenţi“ din emigraţie, printre care Aurel Popescu, Pavel Niculescu, Vlad Georgescu, Dumitru Ianculovici, Nicolae Dascălu, Matei Călinescu, din S.U.A.; Paul Goma, Virgil Tănase, Mihnea Berindei, din Franţa; Victor Frunză din Danemarca; Ionescu Cicerone (Cernegura) din Italia; Ion Vianu din Elveţia şi alţii, vizează în continuare intensificarea emisiunilor şi protestelor pentru susţinerea unor disidenţi ca: Gheorghe Calciu Dumitreasa, Mihai Botez, Vasile Paraschiv, Aurel Dobre şi alţii. De asemenea, va organiza mese rotunde, seminarii, simpozioane, în cadrul cărora se va trata problema disidenţilor din România şi va difuza în cadrul emisiunilor conţinutul acestor acţiuni cu caracter antiromânesc.

La aceste manifestări se încearcă să fie antrenate mai multe personalităţi din emigraţie, lideri care pot capacita organizaţiile, asociaţiile şi parohiile emigraţiei la activităţi ostile regimului nostru şi susţinerii disidenţei româneşti atât în străinătate, cât şi în ţară.

Recent, în contextul situaţiei din Polonia, cercurile reacţionare din Occident, prin intermediul lui Ganea Ion din Elveţia, au iniţiat constituirea unei grupări deosebit de ostile, autointitulată „Solidaritatea Românească“, care urmăreşte difuzarea de manifeste în rândul emigraţiei, precum şi introducerea lor ilegală în ţară şi care-şi propune să acţioneze pentru „schimbarea regimului social-politic din România“, sub pretextul „luptei pentru drepturi sindicale reale“.

Din analiza datelor ce le deţinem rezultă că agentura străină folosită în cadrul emigraţiei originare din România, pe baza orientărilor primite, a început să susţină necesitatea „influenţării“ guvernelor occidentale pentru a condiţiona cooperarea cu România în funcţie de „liberalizarea“ pe plan intern şi respectarea libertăţilor şi drepturilor cetăţenilor. În context, garantarea libertăţilor religioase, între care restabilirea cultului greco-catolic interzis în anul 1948.

Pentru stimularea creării disidenţei, se are în vedere şi realizarea unor acţiuni de dezinformare şi difuzarea lor la „Europa Liberă“, prin care se va susţine că există „nemulţumiţi“ în aparatul de conducere al partidului şi statului şi că unele cadre cu funcţii importante sunt „nemulţumite“ de conducerea superioară.

Încordarea internațională a sporit preocuparea serviciilor de informații și contrainformații occidentale, precum și a "Europei Libere", pentru elementele anticomuniste și organizațiile reacționare din emigrație, pe care le folosesc tot mai activ și coordonat în campania denigratoare și de diversiune politică. Astfel, sunt folosiți tot mai intens: Brutus Coste, preotul Florian Gâldău, Cornel Dumitrescu, Ion Halmaghi, din S.U.A.; George Bălașu din Canada; Constantin Dumitrescu-Zăpadă, Ion Dumitru, Șerban Orescu din R.F. Germania; Nicolae Penescu, Leonid Mămăligă, Paul Barbăneagră, Theodor Cazaban, din Franța; Vladimir Krasnoselski din Elveția și alții. Recent a avut loc la Universitatea Bloomington-Indiana din S.U.A. o conferință internațională cu tema „Noțiunea de disidență", la care au participat profesori universitari, scriitori și alți intelectuali americani și europeni, cunoscuți cu activitate pe linia susținerii disidenței din țările socialiste. Comunicările prezentate în cadrul conferinței vor apărea într-un volum sub îngrijirea profesorului Matei Călinescu, în 1982, sub auspiciile Universității statului Indiana – S.U.A.

În prezent se acordă o importanță sporită pentru scrierea și publicarea unor cărți în străinătate, care să trateze despre pretinsa disidență în România și care să fie folosită la defăimarea țării noastre și la acțiuni protestatare deschise.

Editura lui Ion Dumitru din München – R.F. Germania este tot mai intens folosită pe linia tipăririi unor cărți cu conținut ostil, scrise de elemente disidente din străinătate, precum și de angajați și colaboratori ai „Europei Libere". Astfel, în anul 1981 au fost editate și publicate cărțile: „Politică și istorie" de Vlad Georgescu, „Șapte cuvinte către tineri" de Gheorghe Calciu Dumitreasa, „Testamentul din morgă" de Remus Radina, „O mărturie directă despre 23 August" de Ion Pantazi (fiul generalului Pantazi, fost ministru de Război în guvernul lui Ion Antonescu), „Demascarea", semnată de Grigore Dumitrescu și altele.

În baza indicațiilor primite de la conducerea americană a „Europei Libere", editura Ion Dumitru din R.F. Germania își va concentra în viitor mai mult atenția asupra publicării a cât mai multor cărți care se referă la acțiunile de „disidență" din țara noastră, tratamentul ce se aplică contestatarilor. Aceste cărți vor fi difuzate în mod gratuit la biblioteci, agenții de presă, institute de studii, precum și la organizații, fundații și așezăminte culturale ale emigrației române, urmărindu-se crearea unor imagini false despre R.S. România.

În prezent, pe baza orientărilor date, se acționează pe linia trimiterii în țara noastră de cadre, agenți și emisari, sub diferite acoperiri, cu scopul de a contacta și atrage la activități contestatar-disidente persoane din diverse medii și profesiuni, acordându-se atenție celor reperate că ar fi predispuse să se angajeze la activități deschise, protestatare, de nesupunere față de regimul nostru.

O atenție specială continuă să fie acordată scriitorilor cunoscuți cu poziție oscilantă, ca Dorin Tudoran, Nicolae Tertulian, Mircea Dinescu, Nicolae Manolescu, Samuil Druckman și alții, pe care-i incită să acționeze de pe poziții disidente în cadrul Uniunii Scriitorilor. Asupra acestor scriitori, „Europa Liberă", pe baza orientărilor primite,

a acționat cu mai multă intensitate cu ocazia Conferinței Naționale a Scriitorilor din R.S. România, urmărind a-i determina să se opună deschis politicii culturale a partidului şi statului român, de a acapara conducerea Uniunii Scriitorilor şi mijloacele de informare mass-media pentru a le folosi în scopurile lor.

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 34, vol. 1, f. 95–102.

181

1982 februarie 6. Plan de măsuri al Direcției I privind desfăşurarea muncii de securitate în problema „Persoane ostile din sectorul presă-tipografii" în anul 1982

Ministerul de Interne — Strict secret
Departamentul Securității Statului
Direcția I
152/SV/001635 din februarie 1982

Plan de măsuri
privind desfăşurarea muncii de securitate în anul 1982 în problema „Persoane ostile din sectorul presă-tipografii"

La baza organizării şi desfăşurării muncii de securitate în redacțiile ziarelor, obiectivul Radioteleviziune şi industria poligrafică, vor sta concluziile şi sarcinile izvorâte din hotărârile şi documentele de partid vizând aceste sectoare, orientările şi ordinele date cu ocazia bilanțului activității de securitate pe anul 1981 la nivelul departamentului, direcției şi serviciului, precum şi sarcinile stabilite cu prilejul unor analize în problemă efectuate în anul 1981.

Permanent se vor avea în vedere vulnerabilitatea şi sensibilitatea obiectivelor şi mediilor date în responsabilitatea problemei.

În anul 1982, activitatea ofițerilor din cadrul colectivului şi de la inspectorate va viza realizarea următoarelor **obiective**:

I. Perfecționarea concepției de muncă în problemă în vederea impulsionării întregii activități.

II. Dezvoltarea preocupărilor de analiză şi studiere a informațiilor, faptelor şi fenomenelor cu care ne confruntăm.

III. Folosirea cu eficiență sporită a mijloacelor şi metodelor muncii de securitate în vederea stăpânirii corespunzătoare a situației operative din problemă.

IV. Întărirea spiritului de vigilență, a combativității şi intransigenței față de acțiunile cercurilor şi organizațiilor din străinătate care încearcă să afecteze climatul politic din obiectivele şi mediile date în responsabilitatea problemei.

V. Creşterea capacităților de cunoaştere şi exercitare a unui control informativ eficient asupra tuturor elementelor din atenție, a obiectivelor şi mediilor din problemă.

VI. Perfecționarea măsurilor de pază a obiectivelor date în răspundere, de apărare a secretelor de stat ce le dețin, a redactorilor şi tehnoredactorilor care au relații de serviciu cu oficiile diplomatice din Bucureşti sau cu cetățeni străini care ne vizitează țara ori fac dese deplasări în străinătate.

VII. Intensificarea conlucrării cu conducerile instituțiilor din problemă.

În vederea îndeplinirii acestor obiective se vor realiza următoarele **acțiuni şi sarcini**:

1. Determinarea tuturor inspectoratelor să deschidă dosare separate în problema presă, precum şi dosare de obiectiv la studiourile teritoriale de Radioteleviziune, întreprinderile poligrafice din răspunderea I.M.B. – Securitate şi a celor din județe care au statut de persoană juridică sau tipografiile cu un număr mai mare de salariați (conform Anexei 1).

Termen: 30 martie 1982.

Răspunde: coordonat[orul] probl[emei].

2. Continuarea preocupărilor în vederea diversificării şi extinderii frontului de lucru, incluzând în atenția prioritară punctele vulnerabile din poligrafii (secțiile valori, acte numerotate, gazete, culegeri, depozite de materiale inflamabile sau explozive) şi unele categorii de persoane care au relații frecvente cu cetățeni străini etc.

3. Acționarea în continuare pentru îmbunătățirea cooperării cu Direcția a V-a, pe linie de securitate şi gardă şi grupa „Selector“, cu Direcția a III-a şi U.M. 0544, în ce priveşte urmărirea ziariştilor străini care vizitează instituțiile din responsabilitatea problemei.

Sarcină permanentă.

Răspund: ofițerii colectivului.

4. Perfecționarea activității de sprijin, îndrumare şi control la compartimentele corespondente din inspectorate.

a) Acordarea unui sprijin concret inspectoratelor la întocmirea planului de măsuri în problemă, care va fi adaptat la specificul județului.

Termen: 30 martie 1982.

Răspunde: şeful serviciului.

b) Preocuparea sistematică, determinarea la toți ofițerii a unei atitudini responsabile şi exigente față de sarcinile şi termenele din plan.

Termen: permanent.

Răspund: ofițerii colectivului.

c) Participarea la pregătirea şi realizarea analizelor în problemă ori a unor cazuri importante la I.M.B. – Securitate şi inspectoratele cu pondere (unde există studiouri teritoriale de Radioteleviziune, întreprinderi poligrafice având o dotare superioară etc.).

Sarcină permanentă.

Răspunde: coordonatorul problemei.

d) Luarea în control a cazurilor aflate în lucru pentru relaţii suspecte cu cetăţeni străini, manifestări duşmănoase sub influenţa impulsurilor din străinătate, intenţii de a organiza acţiuni aşa-zis protestatare în vederea rezolvării unor probleme personale. Cu ocazia înaintării la direcţie a planurilor de măsuri în problemă, în copie, inspectoratele vor trimite fişe ale cazurilor în lucru.

e) Întocmirea şi difuzarea la inspectorate a unui documentar referitor la modul de acţiune al organelor de securitate în sectorul poligrafii şi a unei tematici orientative cu privire la instruirea şi dirijarea reţelei informative din problemă.

f) În funcţie de evoluţia situaţiei operative, cu ocazia deplasărilor efectuate la inspectorate ori prin trimiterea unor materiale documentare, ofiţerii din teritoriu vor fi permanent orientaţi spre aspectele prioritare pe care să le aibă în atenţie.

II. **Dezvoltarea preocupărilor de analiză şi studiere a informaţiilor, faptelor şi fenomenelor**.

În anul 1982 vom realiza următoarele analize şi studii:

1. Analiza stadiului muncii informativ-operative în cadrul studiourilor centrale şi teritoriale de Radioteleviziune.

Termen: 30 iunie 1982.

Răspund: cpt. Oancea Traian şi cpt. Florea Alexandru.

2. Analiza rezultatelor măsurilor întreprinse asupra persoanelor care au rude şi legături în străinătate sau întreţin relaţii în afara cadrului oficial cu cetăţeni străini.

Termen: 30 septembrie 1982.

Răspunde: coordonatorul problemei.

3. Analiza informaţiilor privind elementele care au relaţii de serviciu frecvente cu reprezentanţe diplomatice ori cetăţeni străini sau efectuează călătorii repetate în străinătate.

Termen: 30 martie şi 30 decembrie 1982.

Răspund: ofiţerii colectivului.

4. Analiza stadiului muncii informativ-operative în sectorul poligrafic.

Termen: 30 octombrie 1982.

Răspunde: coordonatorul problemei.

5. Analiza modului cum sunt supravegheate informativ elementele cu antecedente politice sau penale reacţionare şi descendenţii acestora.

Termen: 30 iulie 1982.

Răspunde: coordonatorul problemei.

6. Analiza informațiilor cu privire la deplasările nerentabile ori cu o eficiență redusă ale unor delegații sau persoane din cadrul obiectivelor și instituțiilor aflate în responsabilitate.

Termen: 20 noiembrie 1982.

Răspunde: coordonatorul problemei.

Inspectoratele vor raporta Direcției I la termenele prevăzute mai sus concluziile analizelor efectuate și măsurile stabilite pentru viitor.

III. **Folosirea cu eficiență sporită a mijloacelor și metodelor muncii de securitate**.

A. Perfecționarea muncii cu rețeaua informativă.

1. Dezvoltarea în continuare a potențialului informativ prin crearea de noi surse cu posibilități.

În acest scop, până la 20 martie 1982, ofițerii din cadrul colectivului, cât și cei de la I.M.B. – Securitate și inspectoratele județene, vor efectua o analiză a rețelei din problemă sub raportul acoperirii informative a obiectivelor, locurilor și mediilor din competență, care va avea în vedere îndeosebi următoarele aspecte:

a) asigurarea controlării informative, pe cel puțin două linii, a străinilor care vin în instituțiile din sfera de preocupare în cadrul compartimentelor care au relații de serviciu cu cetățeni străini sau unde se păstrează și se mânuiesc documente ce constituie secrete de stat;

b) crearea a cel puțin două surse pentru supravegherea informativă în redacțiile ziarelor și revistelor centrale sau locale;

c) asigurarea informativă a fiecărui compartiment de muncă din cadrul studiourilor centrale și teritoriale de Radioteleviziune pe cel puțin două linii, iar a carelor de reportaj pe trei linii;

d) acoperirea informativă a tuturor secțiilor și locurilor de muncă din poligrafii și a punctelor vulnerabile, cum ar fi: secțiile de gazete, valori, executarea de acte inseriate, culegere, depozitele de material inflamabil sau exploziv, pe cel puțin două linii.

Similar se va proceda și în cazul sucursalelor poligrafice care funcționează în municipiile și orașele nereședință de județ.

e) determinarea inspectoratelor unde există pe linia problemei un număr mai mare de surse ca în 1982 să creeze rezidenți, în raport de necesități (la I.M.B. – Securitate, I.J. Bihor, Cluj, Galați, Hunedoara, Iași, Mureș, Sibiu, Timiș și nemijlocit la Radioteleviziune);

f) la scoaterea din rețea a unor surse necorespunzătoare se va proceda la recrutarea operativă a altora dispunând de posibilități superioare.

Concluziile analizelor efectuate de inspectorate și măsurile stabilite de completare a rețelei informative din problemă vor fi raportate la Direcția I până la 30 martie 1982.

Răspunde: coordonatorul problemei.

2. Îmbunătățirea activității de instruire şi dirijare a rețelei informative, care va fi orientată cu precădere spre culegerea de informații care interesează securitatea statului, cum sunt acțiuni ale cercurilor reacționare din străinătate îndreptate împotriva țării noastre, activități ascunse ori clandestine, încercări de afectare a climatului politic din țară, incitări la emigrare, intenții sau acțiuni aşa zis protestatare etc.

Pentru fiecare sursă se vor stabili, pe lângă instructajul general, sarcini specifice locului de muncă, elementelor spre care sunt dirijate şi alte direcții în care vor fi folosite.

Sarcină permanentă.

Răspund: ofițerii colectivului.

3. Continuarea activității de identificare a surselor cu posibilități pe raza altor județe ori în străinătate; se va solicita inspectoratelor ca în anexă la copia planului de măsuri în problemă pe anul 1982 să înainteze la Direcția I numele conspirativ şi locul de muncă ale surselor având posibilități interjudețene ori în străinătate, specificând concret în ce constau acestea.

Răspund: ofițerii colectivului.

4. Intensificarea preocupărilor de verificare a surselor din problemă prin măsuri complexe şi diversificate. În luna octombrie se va analiza eficiența măsurilor întreprinse pe această linie.

Răspunde: coordonatorul problemei.

B. Folosirea mai eficientă a mijloacelor tehnice specifice de securitate.

1. În trimestrul II – 1982 se va analiza eficiența tehnicii operative folosite în cazurile lucrate nemijlocit şi a măsurii „Diana", întreprinsă cu sprijinul Unității Speciale „T", privind unele elemente de la Radioteleviziune care au rude şi relații în exterior, pentru a desprinde concluzii şi a stabili modalități de sporire a eficienței lor în viitor.

Răspunde: coordonatorul problemei.

2. Introducerea măsurii „Diana" la toate elementele din sfera de competență care au rude de gradul doi stabilite în străinătate, legături în afara cadrului oficial cu cetățeni străini, frecvente relații de serviciu cu membrii corpului diplomatic ori se deplasează deseori în străinătate.

Termen: 20 noiembrie 1982.

Răspunde: coordonatorul problemei.

IV. **Întărirea spiritului de vigilență, a combativității şi intransigenței față de acțiunile cercurilor reacționare din străinătate**.

1. Vom acționa în direcția realizării unui control informativ mai eficace asupra activității ziariştilor şi altor cetățeni străini pe timpul cât vizitează instituțiile din raza de competență. În acest scop avem în vedere următoarele:

a) stabilirea în fiecare instituție a unui loc unde urmează să fie primiți străinii, conform Legii 23/1971 şi H.C.M. 18/1972, interzicându-se accesul lor în alte încăperi;

b) însoțirea permanentă a străinilor care vin în Radioteleviziune şi poligrafii pentru a acorda asistență tehnică la instalarea unor maşini şi utilaje şi permiterea accesului lor numai în locurile unde urmează să-şi desfăşoare activitatea;

c) prevenirea intrării în contact cu cetățeni străini veniți în instituții a elementelor aflate în atenție;

d) depistarea străinilor ce vin ca emisari ai organizațiilor reacționare din străinătate, corespondenți ai unor posturi de radio ostile țării noastre ori cu misiuni de incitare, culegere de materiale defăimătoare etc.

e) sporirea preocupărilor de a acționa în direcția exploatării informative, influențării, descurajării şi, de la caz la caz, împreună cu Serviciul „D", a dezinformării străinilor veniți la Radioteleviziune sau tipografii.

Sarcină permanentă.

Răspund: ofițerii colectivului.

2. Inspectoratele vor înainta la Direcția I informări cu privire la străinii care au vizitat instituțiile din competență, problemele ridicate, comportare etc.

Sarcină permanentă.

3. Continuarea măsurilor de supraveghere informativă asupra celor 7 cetățeni străini care lucrează la Radiodifuziunea română şi documentarea atitudinii şi poziției lor prezente, în colaborare cu Direcția a III-a, urmând ca în luna martie 1982 să facem o informare cu privire la aceste persoane.

Răspunde: cpt. Florea Alexandru.

4. Vom acționa mai calificat şi operativ în vederea clarificării şi soluționării informațiilor cu privire la elementele semnalate că întrețin relații în afara cadrului oficial sau ascunse cu cetățeni străini, că au manifestări ostile orânduirii sociale şi de stat din țara noastră ca urmare a influențelor din străinătate ori pe fondul unor evenimente externe.

Sarcină permanentă.

Răspund: ofițerii colectivului.

5. Vom spori preocupările în direcția cunoaşterii atitudinilor şi poziției față de țara noastră a rudelor din străinătate ale angajaților din instituțiile aflate în responsabilitate.

Sarcină permanentă.

Răspund: ofițerii colectivului.

6. Organizarea unei supravegheri informative corespunzătoare a elementelor care au depus cereri de plecare din țară sau care sunt semnalate cu asemenea intenții, pe timpul cât lucrează în instituțiile din problemă.

Sarcină permanentă.

Răspund: ofițerii colectivului.

7. Dezvoltarea capacităților noastre de cunoaştere şi cuprindere a tuturor elementelor care, dat fiind atribuțiile de serviciu, pot intra în atenția cercurilor reacționare din străinătate, în vederea prevenirii folosirii acestora la activități ostile împotriva țării noastre şi întreprinderea unor măsuri diversificate de protejare a acestora. Avem în vedere îndeosebi persoanele care au relații de serviciu frecvente

cu oficiile diplomatice din țară și cetățeni străini, efectuează deplasări în străinătate, au acces la publicațiile din exterior etc.

Sarcină permanentă.

Răspund: ofițerii colectivului.

8. Edificarea într-o măsură mai bună asupra atitudinii și poziției prezente a tuturor elementelor din sfera de responsabilitate care au rude stabilite în străinătate. Până la 10 septembrie 1982 inspectoratele vor raporta la Direcția I măsurile întreprinse, rezultatele obținute și concluziile desprinse din supravegherea informativă a acestor categorii de persoane.

Răspund: ofițerii colectivului.

9. Diversificarea și creșterea eficienței pregătirii contrainformative, în grup și individual, a persoanelor din sectorul presă și poligrafii care se deplasează în străinătate în interes de serviciu sau particular. Se va generaliza organizarea unor discuții la întoarcerea acestora în țară, în scopul obținerii unor informații de interes operativ.

În cazul plecării în străinătate a unor grupuri, ofițerii colectivului vor îndruma și sprijini inspectoratele în pregătirea de securitate a deplasărilor. În maximum 20 zile după întoarcerea acestora din exterior, se vor raporta la Direcția I eficiența măsurilor întreprinse, concluziile desprinse și informațiile obținute.

Sarcină permanentă.

Răspund: ofițerii colectivului.

V. **Creșterea capacității de cuprindere și executarea unui control informativ eficient asupra tuturor elementelor din atenție, a obiectivelor și mediilor din problemă**.

1. Vom acționa în direcția imprimării unei mai profunde profesionalități activității de verificare a informațiilor privind acțiuni clandestine, ascunse sau în grupuri restrânse, elemente care incită la nesupunere, dezordine, așa-zis protestatare etc., militându-se ferm pentru clarificarea și soluționarea prin măsuri combinative a tuturor cazurilor aflate în lucru. În acest sens, până la data de 30 aprilie 1982 vor fi reanalizate toate cazurile aflate în lucru pe linia problemei, stabilindu-se măsuri concrete, diversificate, de elucidare și finalizare.

Răspund: ofițerii colectivului.

2. Impulsionarea măsurilor informativ-operative în cazurile luate în control și implicarea în mai mare măsură a ofițerilor colectivului la soluționarea lor.

Sarcină permanentă.

3. Punerea în lucru în formă organizată a informațiilor privind:

a) acțiuni ale cercurilor reacționare din străinătate asupra unor persoane din sectoarele de responsabilitate; atitudini ostile față de orânduirea socială și de stat din țară a unor elemente determinate de unele evenimente ce au loc pe plan extern; comentarea în mod dușmănos a emisiunilor posturilor de radio reacționare; orice alte manifestări ostile ca urmare a incitării din exterior;

b) persoane cu intenții de atentat ce pun în pericol securitatea statului;

c) activități clandestine sau ascunse de natură să aducă prejudicii securității statului;

d) deteriorarea sau scoaterea prematură din uz a unor mașini, utilaje și aparatură din dotarea industriei poligrafice sau instituțiilor de Radioteleviziune, cauze și persoane ce se fac vinovate.

4. Actualizarea verificărilor în evidențele Ministerului de Interne ale întregului personal din instituțiile aferente problemei. Se vor efectua verificări complexe asupra persoanelor din cadrul Radioteleviziunii și poligrafiilor care deservesc centralele telefonice ori fac parte din formațiunile de pază contractuală și pompieri civili. Inspectoratele vor raporta la direcție aspectele deosebite rezultate din verificări.

Termen: 30 iulie 1982.

Răspund: ofițerii colectivului.

5. Cunoașterea și urmărirea atentă a faptelor sau fenomenelor care pot genera stări de spirit negative și sesizarea factorilor competenți a interveni pentru prevenirea efectelor necorespunzătoare ale acestora. Inspectoratele vor raporta operativ la Direcția I informațiile privind asemenea aspecte și măsurile luate.

Sarcină permanentă.

Răspund: ofițerii colectivului.

6. Informarea conducerii D.S.S. și a factorilor competenți cu privire la vulnerabilitatea obiectivului Radioteleviziunii, starea tehnică și de uzură a utilajelor și aparaturii din dotare, consecințele ce decurg.

Termen: 30 aprilie 1982.

Răspund: cpt. Oancea Traian și cpt. Florea Alexandru.

7. Acțiuni pe linie de securitate și gardă:

a) Vom sprijini inspectoratele să întocmească [un] plan-cadru cuprinzând sarcinile ce le revin pe timpul cât conducerea superioară de partid și de stat se află în vizită de lucru la unele din instituțiile din responsabilitatea problemei.

Termen: 20 mai 1982.

Răspund: ofițerii colectivului.

b) Se vor continua măsurile de cunoaștere și de protejare a persoanelor din cadrul redacțiilor ziarelor și Radioteleviziunii selecționate pentru a face parte din grupa de protocol cu atribuții pe timpul vizitei de lucru a conducerii de partid și de stat. Inspectoratele vor înainta Direcției I, până la 30 martie 1982, tabelele nominale cu aceste persoane.

Răspund: ofițerii colectivului.

c) Antrenarea inspectoratelor la asigurarea permanentă a carelor de reportaj ale Televiziunii pe timpul vizitelor conducerii superioare de partid și de stat în județe.

Sarcină permanentă.

Răspunde: coordonatorul problemei.

d) Îmbunătățirea planului de acțiune pentru manifestările ce se vor organiza la sala de concerte a Radiodifuziunii române.

Termen: 30 aprilie 1982.

Răspunde: cpt. Florea Alexandru.

e) Vom determina conducerea Radioteleviziunii ca pe timpul tuturor transmisiilor de televiziune în direct, la controlul general să facă de permanență un cadru cu putere de decizie, care să intervină pentru prevenirea și înlăturarea unor anomalii ce ar putea surveni.

Sarcină permanentă.

Răspund: cpt. Oancea Traian și cpt. Florea Alexandru.

f) Se vor lua măsuri de verificare, cunoaștere și protejare a persoanelor care vor efectua emisiuni pe viu la Radioteleviziune.

Sarcină permanentă.

Răspund: cpt. Oancea Traian și cpt. Florea Alexandru.

VI. **Perfecționarea măsurilor de pază a obiectivelor, de apărare a secretului de stat, a persoanelor care au relații de serviciu cu oficiile diplomatice ori cetățeni străini, a celor care se deplasează frecvent în străinătate**.

1. În toate instituțiile din problemă se vor executa controale de fond asupra modului în care sunt respectate prevederile legale care reglementează apărarea secretului de stat, modul de stabilire a relațiilor cu oficiile diplomatice și cetățeni din străinătate. La Radioteleviziune se vor efectua asemenea controale în lunile iunie și iulie.

De asemenea, săptămânal, se vor executa controale sondaj cu privire la asigurarea documentelor secrete, paza și securitatea obiectivelor, raportându-se conducerii unității constatările făcute.

Răspund: ofițerii colectivului.

2. Se vor lua măsuri de verificare, cunoaștere și protejare a persoanelor care manipulează documente secrete de la compartimentele de secretariat, protocol și telex, care au legături pe linie de serviciu cu oficiile diplomatice ori cetățeni străini, cât și a celor care efectuează dese deplasări în străinătate. Inspectoratele vor raporta la Direcția I concluziile desprinse în urma acestor verificări și măsurile stabilite.

Termen: 30 august 1982.

Răspund: ofițerii colectivului.

3. Vom acorda sprijin de specialitate conducerii instituțiilor din problemă pentru aplicarea prevederilor Decretului 400/1972. Se va acționa în vederea determinării cu precizie a locurilor de muncă din Radioteleviziune și poligrafii care se încadrează în prevederile decretului.

Sarcină permanentă.

Răspund: ofițerii colectivului.

4. La Radioteleviziune, inclusiv studiourile teritoriale, vom acționa în continuare în vederea limitării numărului de persoane care au acces la sectorul emisie, controlul general și la grupurile energetice.

De asemenea, la întreprinderile poligrafice vom determina introducerea de ecusoane pe secții în vederea reducerii fluctuației în aceste locuri, limitarea la strictul

necesar a persoanelor care au acces în secții de bază (valori, acte numerotate, gazete, culegere), de asemenea, la depozitele de carburanți sau explozivi.

Sarcină permanentă.

Răspund: ofițerii colectivului.

5. Împreună cu organele de miliție, vom actualiza planul de pază și apărare a clădirilor unde sunt amplasate întreprinderi poligrafice-tipografii, studiourile teritoriale de Radioteleviziune și vom executa controale cu privire la accesul în instituție, prevenirea și paza contra incendiilor.

Sarcină permanentă.

Răspund: ofițerii colectivului.

VII. **Intensificarea conlucrării cu conducerile instituțiilor din responsabilitate**.

1. Se va acționa în continuare în direcția diversificării și permanentizării legăturii cu conducerile întreprinderilor și organizațiile de partid. În acest sens, cu aprobarea conducerii profesionale, vom face un schimb util de informații cu acestea.

Vor fi antrenați mai mult factorii de răspundere în rezolvarea unor sarcini de securitate.

Sarcină permanentă.

Răspund: ofițerii colectivului.

2. Diversificarea acțiunilor de pregătire contrainformativă a colectivelor de oameni ai muncii, în raport de problematica cu care ne confruntăm în fiecare instituție. Acestea se vor organiza pe redacții, secții, colective de muncă etc. și vor fi temeinic pregătite cu cazuistica de securitate și exemple din fiecare colectiv.

Se va face pregătirea contrainformativă individuală a persoanelor care lucrează în puncte vulnerabile, manipulează documente secrete, lucrează la secretariate, compartimente de protocol, telex sau deservesc centralele telefonice.

În lunile mai și decembrie 1982 vor fi analizate eficiența măsurilor de pregătire informativă și modul cum ne sprijinim pe oamenii muncii în rezolvarea unor probleme de securitate. Inspectoratele vor raporta la Direcția I, până la 20 mai 1982 și 1 decembrie 1982, principalele concluzii și măsuri stabilite.

Răspund: ofițerii colectivului.

3. Se va acționa în direcția îmbunătățirii operativității informării organelor competente, urmărindu-se permanent eficiența acestora.

Sarcină permanentă.

Ofițer specialist I
Colonel
Salapa Vasile

De acord
Șeful serviciului
Lt. col.
Merce Ilie

Rd 0161/156. 6 februarie 1982

Anexa 1

Întreprinderile poligrafice sau poligrafii unde urmează să se deschidă dosar de obiectiv

– Întreprinderea poligrafică „Bucureştii Noi“
– „Buletinul oficial“ Bucureşti
– „13 Decembrie“ Bucureşti
– „Filaret“ Bucureşti
– „Informaţia“ Bucureşti
– „Arta Grafică“ Bucureşti
– „Luceafărul“ Bucureşti
– Bacău
– Bihor
– Braşov
– Cluj
– Oltenia (Craiova)
– Galaţi
– Iaşi
– Sibiu
– Banat (Timişoara)
– Tipografia Arad
– Tipografia Argeş
– Tipografia Constanţa
– Tipografia Hunedoara
– Tipografia Maramureş
– Tipografia Mureş
– Tipografia Prahova
– Tipografia Satu Mare
– Tipografia Suceava

A.C.N.S.A.S., fond documentar, dosar nr. 1, vol. 1, f. 41–54.

182

1982 mai 7. Notă a Direcției I privind reacțiile critice ale unor persoane din mediul intelectual față de măsurile luate în privința unor personalități implicate în „Meditația transcedentală“

Strict Secret
Nr. 100/0047.068 din 7 mai 1982

Notă

În rândul oamenilor de artă, ştiinţă şi cultură continuă să se facă diverse aprecieri cu privire la persoanele implicate în activități de „Meditație transcedentală“ și măsurile luate ori care se preconizează a fi întreprinse asupra lor.

Un mare număr de persoane acuză faptul că nu se explică oficial în ce constă periculozitatea „Meditației transcedentale“.

O parte dintre cei care au luat cunoştinţă despre acțiunile de „Meditație transcedentală“ desfăşurate în țara noastră de către soții Nicolae şi Murielle Stoian, din articolele publicate în „Pentru Patrie“ sau din informările făcute pe această temă în unele instituții, își manifestă nedumerirea că la asemenea activități au participat oameni de artă şi cultură, cu o importantă platformă profesională şi politică, cum sunt sculptorul Ovidiu Maitec, scriitorul Marin Sorescu, criticul de artă Andrei Pleşu şi alții. Conform acestor opinii, persoanele menționate ar fi avut posibilitatea şi ar fi trebuit să-şi dea seama de caracterul suspect al activităților soților Stoian, cel puțin în momentul când le-au fost solicitate angajamente scrise, aspect pentru care sunt vinovate.

În acelaşi timp, continuă să se facă supoziții şi speculații pe marginea măsurilor ce se întreprind asupra persoanelor implicate în activități de „Meditație transcedentală“, dându-li-se interpretări diferite. Astfel, Mihai Ciurdariu – redactor la „Revista de filozofie“, afirmă că nu poate fi vorba de înclinații mistice şi preocupări de spionaj la un număr atât de mare de persoane cu experiență de viață şi grad de cultură ridicat, ci de „alte aspecte, cu serioase implicații politice“. Ion Bansoiu – cercetător ştiințific la Institutul de Filozofie, consideră că măsurile întreprinse sau preconizate în acest context ar avea drept scop declanşarea unei „vânători asupra personalităților cheie, cu influență, din viața culturală, pentru ca ulterior să poată fi controlați mai bine restul intelectualilor“. Scriitoarea Georgeta Horodincă a exprimat opinia că prin „introducerea mai multor intelectuali în afacerea aceasta, excluderea lor din partid, desfacerea contractelor de muncă etc., se urmărește să se bage o spaimă în ei“. Poetul Mircea Dinescu conchide că „totul constituie un pretext pentru înlăturarea oamenilor de cultură incomozi şi justificarea durităților viitorului congres al culturii şi educației socialiste“.

Pictorii Aurel Nedel, Traian Brădean, Elena Greculesi, graficienii Constantin Costa, Mihai Mănescu şi alţii îşi exprimă teama că implicarea unui număr de persoane din rândul lor în activităţile de „Meditaţie transcedentală“ ar putea afecta negativ interesele obştii şi, în general, soarta Uniunii Artiştilor Plastici.

Strict Secret
Anexă la nr. 0047.068
din mai 1982

Despre persoanele la care se fac referiri în această notă, raportăm următoarele:

1. Sculptorul Ovidiu Maitec, membru supleant al C.C. al P.C.R., a fost iniţiat în „Meditaţia transcedentală“, împreună cu soţia sa, de către Stoian Nicolae, la domiciliul numitei Ticu Vasila, la 16 iulie 1981, participând ulterior la toate cele 4 şedinţe de verificare. A dat angajament scris.

2. Poetul Marin Sorescu – secretarul Asociaţiei Scriitorilor din Craiova, redactorul şef al revistei „Ramuri“, a avut o discuţie cu Stoian Nicolae la domiciliul lui Chiaburu Constantin, în vara anului 1981, împreună cu soţia, prilej cu care a dat angajament scris, fără a-l semna şi data. Ulterior a renunţat, nefiind iniţiat în „Meditaţia transcedentală“.

Este membru P.C.R. şi face parte din organizaţia de partid de la revista „România literară“. Nu a fost pus în discuţia organizaţiei de bază.

3. Criticul de artă Andrei Pleşu – secretarul Biroului Secţiei de critică a Uniunii Artiştilor Plastici, lector la Institutul de arte plastice „Nicolae Grigorescu“, membru P.C.R., a participat, împreună cu soţia, în zilele de 13 şi 15 ianuarie 1981, la o conferinţă şi şedinţă de iniţiere în „Meditaţia transcedentală“ organizate la Institutul de cercetări pedagogice şi psihologice. A dat angajament scris. Nu s-a mai prezentat la şedinţele ulterioare de verificare.

A fost exclus din partid în ziua de 6 mai a.c.

A.C.N.S.A.S., fond documentar, dosar nr. 120, vol. 5, f. 322-323.

183

1982 mai 9. Raport al Inspectoratului Municipiului Bucureşti referitor la informaţiile care au existat la Securitatea Capitalei despre „Meditaţia transcedentală“

Ministerul de Interne — Strict secret
Inspectoratul Municipiului Bucureşti
Nr. 004740 din 9 mai 1982

Raport
privind concluziile ce se desprind din informaţiile care au existat la Securitatea Capitalei în legătură cu „Meditaţia transcedentală“

I. **În perioada 19 decembrie 1977–6 iunie 1978**, lt. maj. Busuioc Mihai a obţinut 6 note informative de la sursa „Lupescu“, din cadrul Institutului de proiectări „Carpaţi“, prin care semnala prezenţa în Bucureşti a cetăţeanului francez Stoian Nicolae şi a soţiei sale, cât şi preocupările acestora de a organiza în unele instituţii şedinţe de iniţiere şi însuşirea tehnicii „Meditaţiei transcedentale“.

1. La 26 decembrie 1977, acelaşi ofiţer a întocmit raport cu privire la unele constatări făcute ca urmare a participării sale la 3 şedinţe de iniţiere în practicile acestei secte, ţinute la Spitalul nr. 9.

Lt. maj. Busuioc Mihai a prezentat raportul şi nota informativă din 19 decembrie 1977 şefului său de colectiv – maior Dragotă Valer, cu propunerea de a i se aproba să participe în continuare la şedinţe, în vederea edificării şi stabilirii scopului real al acestor activităţi. Cele două materiale au fost înaintate – aşa cum raportează lt. maj. Busuioc şi mr. Dragotă V. – pe cale ierarhică, la şeful serviciului – col. Olar Ioan, în prezent pensionar, şi respectiv col. Georgescu Emilian, adjunct al şefului Securităţii.

La raportul ofiţerului, col. Georgescu Emilian a anexat un bilet (distrus de lt. col. Davidescu Nicolae, în luna mai 1981, pe considerentul că nu ar fi avut legătură cu lucrarea), prin care atrăgea atenţia ofiţerului să nu se ocupe de probleme ce nu i-ar intra în competenţă. În aceste condiţii, dat fiind şi tonul rezoluţiei, lt. maj. Busuioc Mihai nu a mai prezentat celelalte 5 materiale informative, ci le-a clasat la mapa anexă a informatorului.

Fiind întrebat în legătură cu informaţiile deţinute de lt. maj. Busuioc Mihai, col. Georgescu Emilian raportează că nu i s-au prezentat de şeful serviciului, iar notiţa la care se referă ofiţerul a fost anexată pe un alt raport, prin care se solicita aprobare pentru participare la „şedinţele yoga“ de la Institutul de proiectări „Carpaţi“.

2. La 23 mai 1978, lt. Păunescu Silviu a primit o notă de la sursa „Florin Ploieşteanu“, care semnala că soţii Stoian au venit din Franţa spre a instrui unele

cercuri de membri yoga cu tehnica „meditației transcedentale“. În aceeași notă, se făceau mențiuni despre filialele existente în unele țări din Europa Occidentală, precizându-se faptul că soții Stoian au inițiat cursuri la Policlinica „Dr. I. Cantacuzino“ din Capitală, cu participarea a 50 persoane.

Acest material informativ a fost prezentat de șeful colectivului – cpt. Ciucă Ion, adjunctului șefului Securității – col. Burac Ioan, care l-a înaintat spre exploatare fostei U.M. 0920, fără să întreprindă măsuri de adâncire și verificare a informației.

3. Sursa „Constantinescu“, din legătura lt. col. Budecă Ștefan, a semnalat, la 18 mai și 7 iunie 1978, faptul că a intrat în legătură cu Stoian Nicolae, pe care l-a cunoscut în urmă cu 8 ani, și a aflat de preocupările acestuia pe linia „Meditației transcedentale“, de acțiunile pe această line organizate la Institutul de proiectări „Carpați“, Spitalul nr. 9, Institutul de arhitectură „Ion Mincu“ și Pădurea Pustnicul. Totodată, a menționat că soții Stoian fac demersuri pentru oficializarea în țara noastră a activității lor, intenționând să prezinte programele lor la Consiliul Național pentru Știință și Tehnologie prin intermediul ing. Chiriac I., șef de secție la acest institut.

Informațiile au fost prezentate de către șeful de colectiv – col. Matei Vasile, prin șeful serviciului, col. Georgescu Ion, în prezent pensionar –, adjunctului șefului Securității, col. Cepraga Constantin, care a ordonat măsuri de verificare a sursei „Constantinescu“ și a lui Stoian Nicolae, cooperarea cu Serv. 250 din Securitatea Capitalei și cu col. Secuiu Constantin, din Direcția a II-a. În continuare, lt. col. Budecă Ștefan, col. Matei Vasile și col. Georgescu Ion nu au valorificat informațiile obținute și s-au mulțumit cu precizările făcute de col. Olar Ioan, potrivit cărora acțiunea ar avea caracter oficial.

II. **Din analiza modului în care s-a lucrat în acest caz la Securitatea Capitalei, se desprind următoarele concluzii**:

1. Sursele „Lupescu“, „Constantinescu“ și „Florin Ploieșteanu“, care au semnalat și participat la astfel de activități, nu au fost temeinic instruite și nu li s-au dat sarcini concrete pentru clarificarea naturii legăturilor lui Stoian N. cu cetățenii români, scopul real al acțiunilor acestuia, legalitatea aprobărilor, precum și persoanele care au participat la instruire.

2. Încadrarea informativă necorespunzătoare a unor obiective din competență, din care cauză nu s-au putut cunoaşte la timp și în profunzime activitățile negative inițiate de către Stoian Nicolae. Așa se explică faptul că la Spitalul nr. 9, Institutul „Dr. I. Cantacuzino“, Institutul de cercetări pedagogice și psihologice, Uniunea Sindicatelor Sanitare și Institutul de Arhitectură „Ion Mincu“, au avut loc ședințe de inițiere în practica „Meditației transcedentale“ cu participarea soților Stoian, cetățeni străini, fără ca ofițerii ce răspundeau de aceste obiective să fi cunoscut despre prezența lor în aceste instituții.

3. Nu s-au întreprins măsuri eficiente de verificare a acestor surse și a informațiilor care prezentau realmente interes operativ. Ca urmare, informațiile au fost obținute

disparat, incomplete, pe alocuri neconcludente, lipsite de continuitate, neexistând o colaborare între serviciile care le-au primit.

4. Verificarea şi valorificarea acestor informaţii nu s-a făcut în conformitate cu normele şi principiile muncii, nefiind raportate şefului Securităţii şi nici şefului Inspectoratului municipiului Bucureşti.

5. Deşi s-au făcut propuneri, s-au dat şi unele ordine rezolutive, nu s-a urmărit pe parcurs modul de executare a lor, iar materialele informative au fost analizate cu superficialitate, nesesizându-se pericolul social al faptelor.

6. Stoian Nicolae a reuşit să înşele vigilenţa unor cadre din Securitatea Capitalei. Avem în vedere pe mr. Dragotă Valer, col. Olar Ioan, lt. col. Budecă Ştefan, col. Matei Vasile, col. Georgescu Ion şi col. Georgescu Emilian, care au luat la cunoştinţă de acţiunile întreprinse, dar nu au sesizat pericolul şi, prin urmare, nu au acţionat în direcţia curmării acestor activităţi. De asemenea, col. Cepraga Constantin, deşi a dat indicaţii competente, nu a urmărit modul de realizare a lor.

7. Organizarea unor activităţi în cadrul serviciilor, ca şi la nivelul conducerii Securităţii Capitalei, s-a desfăşurat defectuos. Aşa cum s-a mai arătat, şefii de servicii – col. Olar Ioan şi col. Georgescu Ion, cât şi adjuncţii şefului Securităţii – col. Georgescu Emilian, col. Burac Ioan şi col. Cepraga Constantin, nu au prezentat informaţiile obţinute conducerii unităţii. La rândul său, şeful Securităţii Capitalei nu a controlat felul în care se valorifică informaţiile respective.

Controlul activităţii cadrelor menţionate, ca şi analizele ce se impuneau a fi efectuate asupra reţelei informative implicate în acest caz, a fost defectuos, din care cauză nu s-au putut depista la timp neajunsurile ce s-au manifestat.

III. **Având în vedere neajunsurile ce au existat, se vor lua următoarele măsuri**:

1. Analiza şi verificarea cu operativitate a tuturor informaţiilor existente legate de practicile yoga ori alte activităţi prin care se ascund manifestări cultice ostile sau alte fapte antisociale de această natură.

2. Intensificarea muncii informativ-operative în sectoarele artă, cultură, sănătate, învăţământ şi cercetare, controlul informativ asupra tuturor persoanelor care au aderat la secta „Meditaţia transcedentală“, în scopul prevenirii acţiunilor ostile în rândul acestor categorii de elemente, cât şi pentru identificarea celor care nu sunt cunoscuţi până în prezent.

3. Într-o şedinţă a cadrelor de conducere din Securitatea municipiului Bucureşti se va pune în discuţie acest caz, cu concluziile şi măsurile ce se impun, inclusiv pedepsirea disciplinară a celor vinovaţi.

4. Se va continua, la nivelul şefilor de colective şi servicii, analiza întregii reţele informative, urmând ca sursele care ridică probleme să fie verificate temeinic.

5. Punerea în discuţia adunărilor de partid a cadrelor care, deşi deţineau informaţii, nu au manifestat vigilenţă şi nu au acţionat cu spirit de răspundere.

Asigurăm conducerea Departamentului Securității Statului că am tras şi vom trage maximum de învățăminte din cele petrecute, inclusiv privitor la deficiențele în activitatea proprie, de conducere, control şi îndrumare a subordonaților şi vom acționa cu toată răspunderea pentru remedierea neajunsurilor existente.

Şeful inspectoratului
General-maior,
Vasile Gheorghe

Şeful securității
Colonel,
Dănescu Gheorghe

A.C.N.S.A.S., fond documentar, dosar nr. 3, vol. 4, f. 6–8.

184

1982 mai 11. Notă a Direcției I referitoare la efectul măsurilor luate în problema „Meditației transcedentale" şi la preocupările cetățenilor străini față de acest subiect

Strict Secret
Nr. 100/0086.063 din 11 mai 1982

Notă

În urma măsurilor luate pe linie de partid şi profesională asupra unor persoane care au aderat la secta „Meditația transcedentală", majoritatea oamenilor muncii din instituțiile unde s-au pus în dezbatere asemenea cazuri şi-au exprimat dezacordul cu atitudinea celor în cauză, condamnând astfel de activități.

Astfel, la Institutul de educație fizică şi sport din Bucureşti, unde au fost discutate Horghidan Valentina – lector şi Holdevici Irina – cercetător, care în şedință au adoptat o atitudine de „nevinovăție", încercând să motiveze aderarea la sectă ca o preocupare personală legată de cercetarea ştiințifică, cei prezenți şi-au manifestat unanim regretul pentru valoarea lor profesională şi în mod deosebit dezacordul cu faptele şi poziția lor. În acest cadru, profesorul dr. Teodorescu Leon a calificat preocupările respective drept acte de trădare, lipsă de patriotism şi dragoste de țară.

Totodată, unele persoane apreciază că sancțiunile aplicate ar trebui să fie nuanțate în funcție de vinovăția fiecăruia, de gradul de participare la activitățile sectei, de nivelul de pregătire politico-ideologic etc.

Spre exemplu, Vlăsceanu Constantin, de la Institutul de Filozofie din Bucureşti, consideră că „fiecare caz trebuie tratat separat, să se ia în considerație faptul că unii au avut o participare redusă sau au fost induşi în eroare de caracterul semioficial al anumitor şedințe de inițiere şi nu şi-au dat seama de periculozitatea acestei acțiuni".

Apreciind oportunitatea măsurilor luate împotriva persoanelor care au aderat la „Meditația transcedentală“, Ursuleanu Dan și Stănescu Camelia, redactori la Radioteleviziunea Română, au afirmat că „o vină importantă în proliferarea acestei secte o au și mijloacele de propagandă, deoarece nu au informat în suficientă măsură populația asupra unor astfel de fenomene negative“.

Pe aceeași temă, unii creatori de artă și cultură, îndeosebi din cadrul Uniunii Artiștilor Plastici, consideră că organizarea „Meditației transcedentale“ în țara noastră ar fi o acțiune de avanpost a francmasoneriei, care, prin scop, ritual și recuzită, nu se deosebește de aceasta. Îndrumată și finanțată de C.I.A., ea ar fi vizat, prin „oamenii săi“ aflați în funcții importante, „să se opună politicii partidului și chiar să facă o contrarevoluție“.

Unele persoane comentează tendențios sancțiunile aplicate membrilor sectei, interpretând în mod denaturat scopul acestora.

Astfel, Ioanid Mircea, directorul Institutului de documentare în științe social-politice din București, și-a exprimat îndoiala cu privire la caracterul mistic al sectei, susținând că aceasta ar fi „o provocare a organelor de stat pentru a abate atenția de la problemele grave ale țării și în același timp un prilej de a se debarasa de un număr de intelectuali valoroși, cu largi deschideri spre gândirea occidentală, oameni noncomformiști, adversari potențiali ai regimului“. El a pretins că „în felul acesta a fost decapitată în mare măsură intelectualitatea, pentru a i se tăia elanul contestatar“.

Unii diplomați din cadrul ambasadelor S.U.A., R.F. Germania, Franța, Republica Gabon și Suedia, manifestă tot mai mult interes pentru a cunoaște amănunte privind activitatea desfășurată de persoanele implicate în secta „Meditația transcedentală“ și măsurile ce se iau împotriva acestora.

Astfel de preocupări s-au constatat și la ziariștii străini Venier Gianmarco și Viorel Urma, corespondenți permanenți la București ai agențiilor de presă A.N.S.A. – Italia și respectiv Associated Press – S.U.A., care au primit indicații să culeagă date despre situația membrilor sectei în cauză.

De asemenea, în ultimul timp s-au interesat de această problemă Barbara Von Hauff, corespondenta agenției Reuter la Viena, și Hill Susan, șefa biroului agenției U.P.I. din Hamburg, care au solicitat astfel de informații atașatului de presă de la ambasada S.U.A. din București, Bill Edwards.

Făcând comentarii în legătură cu activitatea sectei „Meditația transcedentală“, Denis Stanard, specialist al firmei engleze Rolls Royce, aflat la Întreprinderea „Turbomecanica“ din București, a caracterizat tendințele conducătorilor ei ca deosebi de nocive, cu un permanent accent de extremă dreaptă, fascist, cu înclinații nete spre anarhie. El a afirmat, de asemenea, că în cercurile ambasadei Angliei la București se fac aprecieri potrivit cărora „în România, caracterul acestei secte ar fi depășit cu mult aspectul pur mistic, devenind o organizație cu nuanțe politice“.

A.C.N.S.A.S., fond documentar, dosar nr. 120, vol. 5, f. 324-325.

185

1982 iunie 25. Documentar referitor la activitatea desfăşurată de unele elemente ostile sub acoperirea preocupărilor religioase şi sarcinile lucrătorilor de la posturile de miliție comunale în prevenirea şi contracararea acestei activități

Ministerul de Interne — Secret
Departamentul Securității Statului
Serviciul independent cadre şi învățământ
Nr. D/022468 din 25 iunie 1982

Activitatea desfăşurată de unele elemente ostile sub acoperirea preocupărilor religioase. Sarcinile lucrătorilor de la posturile de miliție comunale pentru prevenirea şi contracararea acestei activități

1. **Principalele cauze care favorizează apariția şi dezvoltarea unor manifestări ostile statului nostru sub acoperirea religioasă**.

Analizându-se cauzele care determină apariția unor manifestări ostile statului nostru socialist, apare pe prim plan influența duşmănoasă exercitată de către serviciile de spionaj, cercurile şi organizațiile religioase anticomuniste din Occident, care în ultimul timp şi-au intensificat acțiunile, urmărind să afecteze climatul politic, ordinea şi liniştea publică din România. Sintetizând rolul pe care unele cercuri şi organizații religioase anticomuniste îl au în influențarea evenimentelor politice, secretarul general al partidului, tovarăşul Nicolae Ceauşescu, sublinia că în prezent „asistăm pe plan internațional la încercarea de a transforma unele culte şi unele elemente ale cultelor într-un instrument al politicii de amestec în treburile interne ale diferitelor țări, împotriva forțelor care acționează pentru dezvoltarea progresistă a lumii“[1].

Organele de securitate s-au confruntat, în ultima perioadă de timp, cu acțiuni concrete întreprinse pe teritoriul țării noastre de trimişii unor organizații religioase reacționare, acțiuni care erau menite să instige la activități duşmănoase pe unii credincioşi. De asemenea, trebuie să subliniem rolul negativ pe care îl au anumite posturi de radio străine în instigarea unor credincioşi la acțiuni antisociale („Europa Liberă“, „Vocea Germaniei“, „Vaticanul“ ş.a.).

Cele mai cunoscute organizații religioase reacționare care au întreprins acțiuni concrete împotriva României socialiste sunt:

– Centrala mondială iehovistă, cu sediul central în S.U.A. şi filiale în aproape toate țările de pe glob. Dispune de tipografii unde editează anual peste 80 milioane broşuri

[1] Nicolae Ceauşescu, *Cuvântarea rostită la Consfătuirea de lucru de la C.C. al P.C.R. din 5-7 septembrie 1979*, revista „Munca de partid“, nr. 9/79, pag. 28.

şi alte materiale de îndoctrinare, o staţie de emisie-recepţie, un personal specializat, fiind folosită cu precădere în campania anticomunistă;

– Cruciada creştină anticomunistă cu sediul în S.U.A. şi cu filiale în unele ţări din Europa, Australia, America de Sud. Există date certe că este finanţată şi coordonată de serviciul de spionaj american.

– Biserica mormonă din S.U.A.;

– Isus pentru lumea comunistă, care este condusă de Richard Würmbrand, originar din România, element deosebit de duşmănos;

– Centrul pentru studierea religiilor şi comunismului din ţările socialiste, are sediul la Londra. Editează o revistă anticomunistă intitulată „Religie şi comunism";

– Creştinii liberi cu sediul în R.F. Germania.

– Societatea internaţională „Caritas", cu sediul în Elveţia;

– Ajutorul bisericii în suferinţă, cu sediul în Italia;

– Solidaritatea internaţională creştină din Elveţia.

În aprecierea pericolului pe care îl prezintă pentru statul nostru acţiunile unor organizaţii şi cercuri reacţionare din străinătate, trebuie să ţinem seama de faptul că există unele organizaţii religioase care coordonează şi îndrumă, pe plan mondial, din punct de vedere dogmatic, activitatea unor culte şi secte. Astfel, Vaticanul, Uniunea mondială baptistă, Conferinţa generală, se interesează oficial de situaţia cultelor romano-catolic, baptist, adventist de ziua a şaptea, din ţara noastră, iar Centrala mondială iehovistă, Conferinţele adventist-reformiste din Europa, Asia şi America ş.a., acţionează clandestin pentru revitalizarea unor organizaţii şi grupări religioase ilegale din ţara noastră, respectiv „Martorii lui Jehova", „Adventiştii reformişti" şi „Adventiştii protestanţi".

Unele organizaţii religioase reacţionare din străinătate acţionează în rândul tuturor cultelor şi sectelor legale şi nelegale oriunde găsesc teren prielnic.

Acţiunile ostile României socialiste întreprinse de centrele şi organizaţiile religioase reacţionare din străinătate vizează în principal următoarele direcţii:

a. intensificarea propagandei anticomuniste prin viu grai, pe calea scrisului, cu ajutorul undelor radiofonice;

b. instigarea anumitor elemente din conducerile unor culte şi secte legale ori ilegale, fanatice, nemulţumite, zeloase să întocmească memorii, proteste ori alte materiale cu conţinut defăimător, pe care să le trimită diferiţilor conducători de state şi personalităţi politice din lume, pentru a crea o imagine falsă despre drepturile şi libertăţile de care se bucură credincioşii din ţara noastră;

c. culegerea de informaţii cu privire la politica statului faţă de culte, la starea de spirit din rândul unor credincioşi, precum şi alte date care nu sunt date publicităţii şi care să poată fi folosite de către serviciile de spionaj sau de persoane interesate în ponegrirea şi blamarea statului nostru;

d. sustragerea credincioşilor de la acţiunile economice, politice, social-culturale, ştiinţifice, militare etc., pentru a frâna dezvoltarea ţării, pentru a întârzia procesul de formare a conştiinţei noi, socialiste;

e. crearea unor disidenţe şi opunerea lor politicii partidului şi statului în domeniul cultelor, folosirea acestora ca masă de manevră pentru crearea unui climat de neîncredere în statul socialist;

f. acordarea de ajutoare materiale şi băneşti unor elemente cultice şi sectante din ţară, cunoscute cu poziţie recalcitrantă, pentru a le determina să-şi amplifice acţiunile duşmănoase şi să acţioneze conform dorinţelor organizaţiilor reacţionare în cauză;

g. instigarea la emigrare;

h. antrenarea unor cercuri şi personalităţi politice din străinătate la acţiuni de solidarizare cu elementele recalcitrante şi ostile;

i. reactivizarea unor grupuri şi asociaţii religioase interzise.

Apariţia şi dezvoltarea unor acţiuni ostile, sub acoperirea religiei, trebuie analizată şi din punct de vedere al factorului intern. Astfel, nu trebuie uitat că o parte dintre conducătorii cultelor şi sectelor legale sau ilegale au făcut parte din partidele şi organizaţiile fasciste, naţionalist-iredentiste, care şi-au desfăşurat activitatea pe teritoriul ţării noastre înainte de 23 august 1944. Ne referim la faptul că unii dintre preoţii şi deservenţii cultului ortodox au făcut parte din organizaţia legionară, din fostele partide burgheze, unde au deţinut chiar funcţii de conducere; unii deservenţi ai cultelor romano-catolic, unitarian, evanghelic luteran german, evanghelic luteran maghiar şi reformist au activat în organizaţiile naţionalist-iredentiste ce au existat pe teritoriul Transilvaniei ocupat de către Ungaria horthystă după Dictatul de la Viena din 30 august 1940.

De asemenea, după 23 august 1944, o parte dintre deservenţii cultelor şi sectelor legale şi ilegale au făcut parte din grupări şi organizaţii subversiv-teroriste, desfăşurând acţiuni împotriva regimului democrat-popular.

În acţiunile îndreptate împotriva regimului democrat-popular din ţara noastră, unele servicii de spionaj s-au folosit de deservenţi ai cultelor romano-catolic, mozaic, mahomedan etc. pentru culegerea de informaţii din toate domeniile de activitate.

O parte dintre aceste persoane cu antecedente politice şi penale reacţionare a înţeles mersul ireversibil al istoriei şi s-a încadrat în mod onest în procesul de dezvoltare şi propăşire a ţării, unii însă, înrăiţi în convingerile ce şi le-au format pe timpul cât deţineau grade şi funcţii în partidele şi organizaţiile fasciste sau burghezo-moşiereşti şi ca urmare a influenţelor executate din exterior, continuă să se situeze pe poziţii ostile, sperând în reîntoarcerea vechii orânduiri.

Totodată, trebuie să menţionăm că, datorită caracterului retrograd, mistic, antiştiinţific, al dogmelor unor culte şi secte, anumiţi deservenţi ai acestora, precum şi unii credincioşi, refuză să primească binefacerile cuceririlor ştiinţei şi tehnicii contemporane ale noii orânduiri, acceptând şi însuşindu-şi însă tot sau aproape tot

ce vine din Occident din partea propagandei cercurilor şi organizaţiilor religioase, reacţionare, anticomuniste.

Activitatea mistico-religioasă legală desfăşurată de unele culte şi secte, legăturile secrete care există între unii dintre conducătorii acestora ori alte elemente fanatice cu organizaţii religioase, ostile comunismului şi ţării noastre, din exterior, introducerea, multiplicarea şi difuzarea unor materiale mistice şi ostile în rândul credincioşilor, constituie elemente care favorizează apariţia unor idei şi manifestări duşmănoase sub acoperire cultică şi sectantă.

2. **Activitatea desfăşurată de unele elemente ostile sub acoperirea preocupărilor religioase**.

Sub influenţa cercurilor şi organizaţiilor religioase reacţionare din străinătate, unii deservenţi ai cultelor şi sectelor legale şi ilegale, precum şi anumite persoane din rândul credincioşilor, desfăşoară acţiuni de natură să aducă prejudicii orânduirii sociale şi de stat din ţara noastră. Dintre acestea menţionăm:

– încercările de reorganizare, activizare sau chiar legalizare a unor culte şi secte interzise. În această direcţie acţionează elemente din conducerea cultului greco-catolic şi a sectelor interzise „Martorii lui Jehova", „Adventişti-reformişti", „Nazarineni" ş.a. Dacă în cadrul fostului cult greco-catolic preocupările pentru legalizare se materializează în întocmirea unor memorii ce sunt adresate unor organe de stat sau sunt scoase în străinătate, în cadrul sectei „Martorii lui Jehova" activitatea ia forma unei conspirativităţi excesive. Conducerea ilegală a acestei secte primeşte instrucţiuni şi materiale din străinătate, multiplică şi difuzează în secret literatură de îndoctrinare cu conţinut mistic şi ostil. De asemenea, s-a constatat o intensificare a activităţii clandestine de reorganizare a grupării religioase „Adventişti-reformişti". Cu sprijinul unor emisari ai „Conferinţelor adventist-reformiste" din R.F. Germania şi S.U.A., foştii conducători ai acestei grupări s-au întâlnit în mod secret şi au hotărât reorganizarea sectei, repartizarea funcţiilor de conducere, obţinerea, multiplicarea şi difuzarea materialelor necesare de propagandă mistică şi ostilă;

– pe linia cultului romano-catolic, preocuparea unor deservenţi de a sprijini material şi moral pe călugării care au făcut parte din fostele ordine catolice, încurajându-i în menţinerea concepţiilor şi ideilor lor;

– preocupări de a crea grupări disidente în cadrul unor culte legale care să fie folosite împotriva politicii statului nostru, pentru a crea neîncredere şi dezordine, pentru a afecta ordinea şi liniştea publică. Această formă de activitate s-a constatat mai ales în rândul cultelor neoprotestante, dar nu numai în rândul acestora. Astfel, un grup de pastori baptişti, elemente duşmănoase, a încercat să creeze o grupare disidentă în cadrul acestui cult. Instigaţi de către „Centrul pentru studierea religiilor şi comunismului din ţările socialiste", au redactat mai multe lucrări în care au prezentat denaturat relaţiile dintre culte şi stat, urmărindu-se crearea unei stări tensionate, de

nemulțumire în rândul credincioşilor şi de denigrare a politicii partidului şi statului nostru în domeniul cultelor.

Tot în cadrul acestui cult, un alt grup de credincioşi fanatici şi duşmănoşi, la îndemnul organizației anticomuniste „Solidaritatea internațională creştină", au înființat un așa-zis „Comitet român de apărare a libertăților religioase şi de conştiință", întocmind chiar un proiect de program, declarație de constituire, un manifest, toate cu un conținut deosebit de duşmănos la adresa politicii partidului şi statului nostru în domeniul cultelor, documente care au fost scoase în străinătate pe căi ilegale, fiind folosite de cercurile reacționare, inclusiv de către postul de radio reacționar „Europa Liberă". Trebuie să menționăm că în cadrul acestui „comitet" au fost atrase elemente duşmănoase şi din rândul altor culte.

În cadrul cultului „Adventist de ziua a şaptea", sub influența şi acțiunile unor emisari din R.F. Germania, s-a constituit o grupare disidentă intitulată „Adventişti de ziua a şaptea rămaşi pe bază veche", grupare la care au fost atrase şi elemente fanatice din sectele ilegale „Adventişti-reformişti" şi „Adventişti-protestanți". În întrunirile clandestine care le țineau, membrii acestei grupări disidente proferau concepții ostile şi antisociale, incitau la activități potrivnice politicii statului, au hotărât să nu participe la activități social-culturale etc.

– procurarea din străinătate, în mod secret, multiplicarea şi difuzarea clandestină a materialelor de propagandă mistică şi ostilă. Astfel, secta „Martorii lui Jehova" are legături secrete cu străinătatea, de unde primeşte materiale de propagandă şi instrucțiuni de activitate. Aceste materiale sunt multiplicate în mai multe centre din țară şi apoi tot în mod secret, dar foarte operativ, sunt difuzate iehoviştilor.

De menționat că unele din aceste materiale sunt multiplicate chiar cu aparate ce aparțin unor instituții de stat.

Un alt aspect al acestei forme de activitate îl constituie difuzarea, de către anumiți cetățeni străini care ne vizitează țara, a unor materiale mistice şi ostile. În majoritatea cazurilor străinii ce vin cu asemenea materiale se duc la adrese dinainte cunoscute, dar există şi cazuri când materialele sunt lăsate la persoane contactate întâmplător.

– afirmațiile şi acțiunile duşmănoase privind așa-zisa lipsă de drepturi şi libertăți religioase. Deşi prevederile constituționale sunt respectate, deşi statul nostru dovedeşte o mare înțelegere, totuşi elementele fanatice şi ostile fac afirmații denigratoare, întocmesc scrieri prin care blamează politica statului nostru în problema cultelor, întreprind alte acțiuni cu acelaşi scop;

– acțiunile naționalist-iredentiste promovate în rândul unor culte şi secte. Aceste acțiuni se desfăşoară, în special, în rândul cultului romano-catolic din Transilvania, prin preoții şi studenții teologi de la Institutul teologic din Alba Iulia. De asemenea, au apărut manifestări naționalist-şovine şi în rândul cultelor protestante, cât şi la cultul baptist;

– instigarea unor elemente din rândul cultelor neoprotestante la emigrare şi folosirea lor de serviciile de spionaj şi organizațiile reacționare, după ce ajung în exterior, în

desfăşurarea unei propagande ostile statului nostru. Dovedind fanatism exagerat, persoanele în cauză folosesc acțiuni violente pentru a obliga organele de stat să le aprobe emigrarea (greva foamei, acțiuni turbulente, memorii la diverse organisme internaționale, refuzul de a-şi trimite copiii la şcoală etc.).

3. **Sarcinile lucrătorilor de la posturile de miliție comunale pentru prevenirea şi contracararea acestei activități**.

Cunoscute fiind principalele forme de activitate ostilă desfăşurată sub acoperirea preocupărilor religioase, faptul că în mediul rural se găsesc şi se desfăşoară asemenea acțiuni antisociale, că aici se află aproximativ 60% din baza de lucru a problemei, în fața lucrătorilor de la posturile de miliție comunale stau sarcini deosebit de importante pe linia prevenirii şi neutralizării oricăror fapte de natură să afecteze securitatea statului nostru.

O condiție esențială a realizării prevenirii o constituie acțiunea de cunoaştere şi stăpânire a situației operative din zona de responsabilitate.

În munca de cunoaştere şi stăpânire a situației operative o importanță deosebită o are supravegherea informativă a locurilor, mediilor şi categoriilor de persoane care sunt pretabile să desfăşoare activitate ostilă statului nostru sub acoperire religioasă. Aceasta are menirea de a obține informații de primă sesizare despre inițierea, pregătirea şi comiterea de infracțiuni contra securității statului, precum şi despre fapte, fenomene sau împrejurări ce pot favoriza comiterea de infracțiuni sau alte manifestări de natură să tulbure ordinea şi climatul politic din țara noastră. Ea se realizează cu ajutorul rețelei informative, prin folosirea judicioasă a celorlalte mijloace şi metode de muncă specifice organelor de securitate şi miliție (verificări, controale, investigații, observare directă, pânde etc.), prin culegerea nemijlocită de informații de către lucrătorii posturilor de miliție comunale.

În vederea asigurării caracterului organizat şi continuu al supravegherii informative în mediul rural, lucrătorii posturilor de miliție comunale trebuie să cunoască locurile, mediile de pe raza de competență unde se pot produce fapte antisociale sub acoperirea religiei, cât şi categoriile de persoane suspecte că ar folosi cultele şi sectele pentru comiterea unor asemenea fapte. Deci stabilirea precisă a locurilor, mediilor şi categoriilor de persoane constituie o sarcină importantă de care depinde orientarea corespunzătoare a eforturilor şi mijloacelor de muncă.

Considerăm că principalele locuri şi medii care trebuie să fie avute în atenție pentru a se asigura o supraveghere corespunzătoare în scopul identificării persoanelor pretabile la activități dușmănoase sub acoperirea religiei sunt următoarele:

– bisericile cultelor legale şi casele de rugăciuni ale tuturor cultelor;

– mănăstirile şi schiturile care aparțin cultelor legale, precum şi altele care aparțin unor culte tolerate (stiliști) ori care au aparținut unor ordine şi congregații interzise (franciscani);

– locuințele sau locurile de muncă ale unor persoane fanatice care fac parte din sectele sau grupările religioase ilegale, unde există suspiciuni că se țin adunări clandestine, se multiplică ori se depozitează literatură mistică şi ostilă, se află aparate, materiale necesare multiplicării etc. De menționat că în unele din aceste locuri supravegherea informativă este asigurată direct de către ofițerii de securitate, lucrătorii posturilor de miliție comunale sprijinind cu posibilitățile lor această activitate;

– mediile de deservenți şi credincioşi fanatici ce aparțin cultelor legale, cât şi mediile persoanelor care fac parte din grupări, asociații şi culte ilegale;

– mediile studenților şi elevilor teologi, care îşi petrec vacanțele şcolare în localitățile rurale natale.

Activitatea de supraveghere informativă a persoanelor care desfăşoară ori sunt pretabile să acționeze împotriva orânduirii sociale şi de stat din țara noastră sub acoperirea activității cultice şi sectante este orientată, în principal, spre următoarele categorii:

a. cei care sunt cuprinşi în cartoteca generală de securitate dat fiind antecedentele politice ori penale reacționare şi care îşi au domiciliul în mediul rural (au deținut diferite funcții ori au fost membri ai partidelor şi organizațiilor fasciste, naționalist-iredentiste, burghezo-moşiereşti; au fost condamnați pentru activități împotriva orânduirii sociale şi de stat din țara noastră; au avut manifestări ostile ori au întreprins alte acțiuni dușmănoase şi împotriva lor s-au luat măsuri de securitate).

b. persoane fără antecedente politice ori penale reacționare, dar care, prin poziția, activitatea, suspiciunile care le ridică ori legăturile care le au, ar putea comite infracțiuni ori alte fapte împotriva securității statului sub acoperirea preocupărilor religioase.

Din această categorie vor fi supravegheate informativ persoanele care:

– întrețin legături suspecte cu emisari ai unor centre cultice şi sectante reacționare din străinătate, cu alți străini semnalați că se interesează de cultele şi sectele din R.S. România;

– încearcă să creeze disidențe, să reactiveze grupări religioase ilegale ori să creeze chiar noi grupări religioase;

– fac parte din conducerile sectelor ilegale „Martorii lui Jehova“, „Adventişti-reformişti“, „Adventişti protestanți“, „Oastea Domnului“, „Penticostali disidenți“, „Penticostali de ziua a şaptea“, „Treziții Domnului“, „Nazarineni“, „Biserica nou apostolică“, „Studenți în Biblie“, „Milenişti“;

– audiază şi colportează ştirile transmise de posturile de radio reacționare, în special „Europa Liberă“, cu privire la aşa-zisa lipsă de drepturi şi libertăți religioase din țara noastră;

– fac comentarii cu caracter denigrator privind libertățile religioase din țara noastră şi instigă la acțiuni ostile pe aceste motive;

– acționează în cadrul cultelor ori sectelor legale sau ilegale şi au rude sau relații în exterior ori au călătorit în străinătate în diferite scopuri;

– instigă la emigrare ori au solicitat aprobarea plecării definitive din țară, pe motiv că în țara noastră nu li s-ar asigura drepturi şi libertăți de practicare a credinței;

– intenționează să plece ilegal din țară prin trecerea frauduloasă a frontierei.

O categorie de persoane care necesită o atentă şi calificată activitate de supraveghere informativă o constituie cetățenii străini care contactează elemente suspecte de activitate ostilă sub acoperirea cultelor şi sectelor din mediul rural ori care venind sub diverse acoperiri (diplomați, ziarişti, comercianți, turişti, vizitatori la rude) se interesează de politica partidului şi statului nostru în domeniul religiei, difuzează materiale cu conținut mistic şi ostil.

În cadrul activității de supraveghere informativă în locurile, mediile şi categoriile de persoane enunțate mai sus, trebuie să acordăm o atenție deosebită informațiilor de primă sesizare care:

– vizează activități secrete în cadrul sectelor, în special ilegale, dar şi în cadrul unor culte legale (mai ales cultele neoprotestante). Se va urmări stabilirea rolului pe care îl au în cadrul sectei ori cultului ilegal persoanele supravegheate informativ, modalitățile prin care se stabilesc ori se întrețin legături cu organizațiile reacționare religioase din străinătate, locurile de depozitare şi multiplicare a materialelor mistice şi ostile;

– se referă la preocupările unor elemente fanatice de a constitui disidențe în cadrul unor culte;

– denotă preocupări de întocmire a unor scrieri cu conținut dușmănos, referitoare la aşa-zisa lipsă de drepturi şi libertăți religioase din țara noastră;

– prezintă activitățile unor elemente fanatice care, pentru a obține aprobarea plecării definitive din țară ori pentru a-şi atinge alte scopuri, amenință cu acțiuni anarhice, de tulburarea ordinii şi liniştii publice;

– conțin speculațiile unor deservenți ai cultelor şi sectelor ori ale altor elemente fanatice pe marginea anumitor evenimente internaționale;

– indică persoane cu manifestări naționalist-iredentiste şi de ponegrire a realităților noastre socialiste (mai ales din cadrul cultelor romano-catolic şi protestante).

În scopul cunoaşterii, prevenirii şi neutralizării acțiunilor dușmănoase desfăşurate sub acoperirea cultelor şi sectelor, lucrătorii posturilor de miliție comunale trebuie să acorde o atenție deosebită activității de creare şi folosire a rețelei informative.

Principiile şi normele muncii de securitate privind crearea şi folosirea rețelei informative sunt valabile şi pe linia acestei probleme. Este necesar să se aibă în vedere şi unele particularități, şi anume:

– în contactul cu candidații la recrutare, cât şi în întâlnirile cu persoanele deja recrutate, să nu li se jignească sentimentul religios, să nu li se dea posibilitatea, prin modul de comportare sau vocabularul folosit, să tragă concluzia că organele noastre supraveghează informativ pe cineva pentru convingeri religioase. Atât candidații, cât şi persoanele deja recrutate, să fie convinse că ne interesează numai faptele şi fenomenele de natură să aducă prejudicii politicii partidului şi statului nostru;

– în alegerea candidaților la recrutare să se evite pe cât posibil elementele fanatice, bigote ori care dețin funcții de conducere în unele secte ilegale, căci, de regulă, acestea refuză colaborarea, ci orientarea să fie spre persoane care privesc realist situația cultului ori a sectei respective, dovedesc atașament față de patrie. Pentru a putea descifra acțiunile secrete din activitatea unor secte ilegale este indicat ca lucrătorii posturilor de miliție comunale să se orienteze către elementele cu calități care sunt în procesul de atragere la gruparea religioasă respectivă. De asemenea, este indicat să fie luate în studiu pentru recrutare și persoane ce fac parte din comitetele parohiale, din comitetele de conducere ale cultelor neoprotestante, din rândul cântăreților, diaconilor, călugărilor, precum și din rândul unor conducători ai bisericilor respective.

În procesul studierii candidatului este bine să se acorde o atenție sporită identificării și găsirii unor abateri de la normele de conviețuire socială, afaceri ilicite, nerespectarea dogmelor grupării religioase de care aparțin, deoarece acestea ajută la determinarea lor să colaboreze cu organele noastre.

Ținând cont că asupra persoanelor din rețeaua informativă se exercită continuu influențe mistice și uneori antisociale din partea persoanelor pe lângă care sunt dirijate, o problemă deosebită este aceea a educării și verificării lor continue.

În procesul instruirii și dirijării rețelei informative folosite pentru cunoașterea și neutralizarea acțiunilor ostile desfășurate sub acoperirea cultelor și sectelor trebuie să se urmărească obținerea de informații cu privire la:

– deplasările elementelor cultice și sectante suspecte, vizitatorii acestora, natura legăturilor ce și le creează;

– stările de spirit necorespunzătoare din rândul unor credincioși, cauzele acestora; proliferarea unor știri și zvonuri alarmiste tendențioase în comună, menite să sustragă o parte dintre cetățeni de la activitățile cotidiene și să-i orienteze spre unele acțiuni revendicative, de nemulțumire;

– intențiile de redactare și expediere a unor memorii către organele superioare de partid și de stat ori de trimiterea lor în exterior, cu privire la anumite revendicări sau în legătură cu așa-zise acțiuni ale organelor de stat împotriva activității cultice și sectante;

– persoanele suspecte că ar desfășura activitate sectantă ilegală, rolul pe care îl dețin în cadrul sectelor respective;

– locurile posibile de depozitare a materialelor sectante, a mijloacelor de multiplicare, cine cunoaște ori are acces la ele;

– persoanele suspecte că ar întreține legături pe linie cultică și sectantă cu organizații religioase reacționare din străinătate, natura acestor legături, modalitățile de realizare;

– locurile unde se țin adunările clandestine ale sectelor ilegale și conținutul discuțiilor de natură să intereseze securitatea statului purtate cu ocazia acestor adunări;

– mijloacele și metodele folosite de elementele mistice, fanatice, în atragerea și îndoctrinarea cu idei mistico-ostile a unor persoane, în special tinere;

– deservenții cultelor şi sectelor care, sub acoperirea activității religioase, urmăresc îndoctrinarea cu idei fasciste, naționalist-iredentiste a unor credincioşi, cu precădere tineri, care elogiază activitatea pe care au desfăşurat-o aceste partide şi organizații burghezo-moşiereşti;

– deservenții cultelor şi sectelor, precum şi credincioşii acestora, care fac comentarii negative, dușmănoase, cu privire la poziția partidului şi statului nostru în problema religiei, denigrează realitățile în legătură cu dezvoltarea agriculturii şi ridicarea nivelului de trai al țărănimii;

– deservenții şi credincioşii care sunt vizitați la domiciliu de persoane din străinătate ori realizează întâlniri cu aceştia în diferite locuri, vizitează ambasade străine din Bucureşti, primesc scrisori ori pachete din străinătate ori caută legături cu străinii;

– sosirea unor cetățeni străini în localitățile rurale, mijloacele de transport folosite, numerele de înmatriculare ale autovehiculelor acestora. Trebuie să se cunoască toate deplasările făcute de străini în perimetrul comunei, pentru a descoperi eventualele ascunzători folosite în transmiterea şi primirea instrucțiunilor şi a informațiilor, materialelor de propagandă mistico-ostilă etc.;

– deservenții şi credincioşii care comit abateri ori nu respectă unele prevederi, precepte, norme ale sectei ori cultului din care fac parte. În acest sens, se va da o atenție deosebită elementelor fanatice, care nu doresc ca anumite aspecte negative din conduita şi comportarea lor să fie cunoscute în rândul celorlalți credincioşi;

– deservenții şi credincioşii cultelor şi sectelor care audiază şi colportează ştirile transmise de posturile de radio „Europa Liberă“, „Vocea Americii“ ş.a.;

– persoanele care instigă la emigrare, care au depus cereri de emigrare şi invocă în motivarea acestei acțiuni faptul că în țara noastră nu s-ar respecta drepturile şi libertățile religioase înscrise în constituție;

– deservenții şi credincioşii cultelor şi sectelor legale şi ilegale care, pentru a determina organele de stat să le aprobe emigrarea, amenință şi uneori realizează în practică acțiuni anarhice, cu scopul de a fi remarcați de către elementele reacționare din străinătate, care să le creeze unele facilități dacă vor ajunge în exterior;

– preocupările unor persoane, în special din rândul cultelor neprotestante, de a folosi trecerea ilegală peste frontiera de stat a R.S. România a unor credincioşi.

În afară de rețeaua informativă din mediul rural, special creată pe profil de securitate, lucrătorii posturilor de miliție comunale vor folosi şi sursele recrutate pentru nevoile muncii de miliție, în scopul cunoaşterii şi neutralizării oricăror fapte antisociale ce ar putea să se desfăşoare sub acoperirea religiei. Selectarea şi pregătirea acestor surse se va face numai cu sprijinul nemijlocit al ofițerilor de securitate pe baza aptitudinilor ce le au în rezolvarea sarcinilor operative şi cu condiția să nu fie deconspirate.

Un alt mijloc de cunoaştere şi stăpânire a situației operative îl constituie culegerea nemijlocită de asemenea date de către toți lucrătorii posturilor de miliție comunale. Prin observare directă sau discuții cu diferite persoane din conducerea organizațiilor

de stat şi obşteşti ori cu alţi locuitori se pot obţine informaţii privind elementele suspecte venite pe raza localităţilor rurale din zona de responsabilitate care contactează baza de lucru, locurile unde se preconizează ţinerea adunărilor sectante ilegale, suspecţii de difuzări de materiale mistice şi ostile, străinii care sosesc în comună ş.a.

O altă sarcină deosebit de importantă a lucrătorilor de la posturile de miliţie comunale o constituie aprecierea şi exploatarea informaţiilor obţinute în procesul supravegherii informative.

Aprecierea unei informaţii impune o temeinică analiză şi verificare, realizată în modul cel mai obiectiv şi operativ. În discuţiile ce le poartă cu sursele care au furnizat informaţiile respective, lucrătorii posturilor de miliţie comunale trebuie să stabilească, pe lângă aspectele menţionate, motivele care determină persoanele în cauză să adopte atitudinile respective, de cine sunt incitate, cine mai cunoaşte despre aspectul semnalat şi altele.

În procesul analizării informaţiilor trebuie să se manifeste mult discernământ politic şi un înalt spirit de răspundere, pentru a deosebi faptele ce pot genera acţiuni ostile sub acoperire cultică de activitatea religioasă legală, desfăşurată în conformitate cu statutele de organizare şi funcţionare ale cultelor respective.

Discernământ şi competenţă în analiza informaţiilor trebuie să manifestăm şi atunci când este vorba de cunoaşterea acţiunilor antisociale ce se pun la cale în cadrul unor adunări ale sectelor clandestine.

Concomitent cu analizarea informaţiilor trebuie făcută şi verificarea acestora pentru a se asigura cunoaşterea permanentă a realităţii, cu privire la persoanele, mediile şi locurile ce fac obiectul supravegherii informative.

Orice informaţie obţinută despre intenţii de activitate duşmănoasă sub acoperire sectantă ori despre intenţii de activitate clandestină, trebuie verificată temeinic cu maximum de operativitate prin alţi informatori, persoane de sprijin, investigaţii, verificări, pânde etc., pentru a ne convinge de realitate. Activitatea de verificare nu trebuie să ducă la deconspirarea surselor de informare.

În raport cu aspectele semnalate şi concluziile desprinse din analiza şi primele verificări efectuate, se stabileşte şi modul de soluţionare a fiecărei informaţii. De menţionat că informaţiile ce se referă la fapte şi fenomene pe profil de securitate (activităţi fasciste, naţionalist-iredentiste şi de propagandă împotriva orânduirii noastre socialiste sub acoperirea cultelor şi sectelor) şi care cer luarea unei măsuri operative, se rezolvă de către ofiţerii de securitate care au în răspundere localitatea respectivă. Subliniem acest lucru deoarece orice măsură întreprinsă asupra unui deservent religios ori credincios fanatic trebuie bine gândită şi argumentată, pentru a nu li se permite să se erijeze în „persecutaţi pentru convingeri religioase“.

Lucrătorii posturilor de miliţie pot şi trebuie să-şi aducă contribuţia la documentarea cazurilor lucrate de ofiţerii de securitate, la sprijinirea creşterii eficienţei măsurii întreprinse.

Sub directa îndrumare a ofițerului de securitate, lucrătorul de miliție contribuie la demascarea, izolarea și descurajarea unor elemente fanatice și dușmănoase, la determinarea lor să renunțe ori să se abțină de la comiterea faptelor antisociale.

De asemenea, pe baza datelor obținute de către lucrătorii posturilor de miliție comunale, ofițerii de securitate întocmesc informări către organele de partid, de stat sau obștești ori a conducătorilor de instituții, privind apariția anumitor fapte sau fenomene negative sub acoperirea religiei, apariția în cadrul cultelor și sectelor a unor cauze generatoare de fenomene antisociale, a unor stări de spirit negative, pentru a se lua măsuri de prevenire.

Lucrătorii posturilor de miliție comunale sprijină ofițerii de securitate în luarea unor măsuri asupra elementelor semnalate cu atitudini dușmănoase la adăpostul religiei, prin căutarea și obținerea de informații privind faptele ilicite de drept comun comise, abateri de la normele de conviețuire socială, atitudini imorale ș.a. Existența unor informații despre asemenea fenomene permit demascarea în fața cetățenilor comunei, a coreligionarilor, prezentându-se adevăratul chip al elementelor în cauză. Astfel, acestea vor fi ocolite, izolate, dezaprobate și, în ultimă instanță, neutralizate.

Sarcini deosebite revin lucrătorilor posturilor de miliție comunale în exploatarea informațiilor obținute despre străinii care vizitează deservenți ai cultelor și sectelor, precum și alți credincioși ce fac parte din asociații și grupări religioase ilegale. De o deosebită importanță în exploatarea informațiilor de acest gen este anunțarea operativă a ofițerului de securitate care răspunde de localitatea respectivă, iar în caz că lipsește a șefului ierarhic al acestuia. În funcție de interesele operative existente, lucrătorul postului de miliție comunală își va aduce contribuția la supravegherea informativă în continuare a străinului și a persoanelor la care a venit, precum și la luarea unor măsuri operative în cazul respectiv.

Având în vedere particularitățile muncii de securitate în rândul elementelor ostile ce-și desfășoară activitatea sub acoperire cultică și sectantă, faptul că majoritatea persoanelor care fac obiectul supravegherii informative sunt fanatice, fără o cultură deosebită și că obiectivul central al întregii noastre activități îl constituie prevenirea, apreciem că prezența fizică a lucrătorului de miliție în preajma și la ora la care este hotărât să aibă loc adunări religioase clandestine ale asociațiilor și grupărilor religioase ilegale constituie o măsură de natură să împiedice ținerea lor.

Pentru realizarea unei eficiențe sporite în activitatea de cunoaștere și prevenire a faptelor și fenomenelor ostile securității statului nostru sub acoperirea preocupărilor religioase, lucrătorii posturilor de miliție comunale trebuie să studieze și să cunoască politica partidului și statului nostru în problema religiei, a legilor și celorlalte acte normative, a ordinelor și indicațiilor date de comandantul suprem al forțelor noastre armate și de conducerea Ministerului de Interne referitor la această problemă de muncă.

A.C.N.S.A.S., fond documentar, dosar nr. 150, vol. 2, f. 5–20.

186

1982 decembrie 12. Raport de analiză al Serviciului 5 din Direcția I asupra activității desfășurate în anul 1982

Ministerul de Interne — Strict secret
Departamentul Securității Statului
Direcția I
150/MI/0047192 din decembrie 1982

Raport

Desfășurat în ajunul Conferinței Naționale a Partidului, eveniment de importanță deosebită în viața comuniștilor, a întregului popor, bilanțul nostru își propune ca, în spiritul documentelor de partid, al cuvântării tov. Nicolae Ceaușescu la Plenara lărgită a C.C. al P.C.R. din iunie a.c., să facă o analiză amplă, responsabilă și exigentă, a muncii pe care am desfășurat-o în anul 1982, astfel încât, evaluând corect toate elementele situației operative actuale, să putem circumscrie întreaga noastră activitate în contextul eforturilor organelor de securitate pe linia prevenirii și neutralizării oricăror fapte ce pot aduce atingere securității statului.

Activitatea de securitate în sectoarele artă-cultură, presă, sănătate și justiție s-a desfășurat în conformitate cu sarcinile specifice desprinse din documentele de partid, programele de măsuri ale Departamentului Securității Statului și Direcției I, planurile de muncă ale serviciului elaborate pe anul în curs. De o utilitate deosebită au fost pentru noi indicațiile și orientările conducerii departamentului, îndeosebi ale tovarășului general-locotenent Iulian Vlad, date în contextul informărilor și analizelor ce le-am promovat la acest nivel, care ne-au ajutat să ne conturăm într-o mai bună măsură concepția de muncă pe linia problemelor date în responsabilitate.

I. Obiectivele prioritare ale activității de securitate în locurile și mediile de artă-cultură, presă, sănătate și justiție, au fost în anul 1982 următoarele:

1. Perfecționarea concepției de muncă în probleme, corespunzător mutațiilor survenite în situația operativă, îndrumarea unitară a ofițerilor de la securitățile județene și a municipiului București și orientarea activității noastre pe priorități.

2. Creșterea eficienței activității de cunoaștere și stăpânire a situației operative, de prevenire a unor fapte și fenomene negative, de natură să genereze implicații politice deosebite.

3. Intensificarea și corelarea mai judicioasă a măsurilor de cunoaștere a intențiilor și contracararea acțiunilor cercurilor reacționare din exterior, vizând aspecte sau persoane din sectoarele de artă-cultură, presă, sănătate și justiție.

4. Imprimarea unei mai pronunțate operativități și profesionalități în verificarea, clarificarea și soluționarea informațiilor.

5. Sporirea fermității față de elementele care inițiază activități ostile, în scopul prevenirii deteriorării climatului politic.

6. Dezvoltarea preocupărilor de studiere a unor fenomene operative din locurile şi mediile date în răspundere, în vederea desprinderii de concluzii şi stabilirii măsurilor necesare pentru perfecționarea muncii.

II. Analiza situației operative din problemele artă-cultură, presă, sănătate şi justiție evidențiază că, deşi mutațiile produse îşi mențin, în ce priveşte elementele structurale, definitorii şi de interdependență, în bună măsură configurația anterioară, prin accentele şi tendințele evolutive ale unor fenomene negative ce s-au manifestat putem aprecia că şi în acest an ne-am confruntat cu o problematică complexă, delimitându-se următoarele aspecte mai caracteristice:

1. S-au amplificat acțiunile cercurilor reacționare din străinătate, de incitare a unor categorii de persoane din sectoarele aflate în responsabilitate, în vederea deteriorării climatului politic, constatându-se o direcționare concentrică a lor, îndeosebi asupra creatorilor de literatură şi artă.

Subliniem faptul că, față de perioada anterioară, postul de radio „Europa Liberă“ a consacrat în emisiunile sale spații mai ample domeniilor culturale – de la sistemul editorial până la producția cinematografică sau mişcarea artistică de amatori – cu scopul de a „demonstra“ promovarea de către partidul şi statul român a unei aşa-zise politici anticulturale. Totodată, se menține constată insistența aceluiaşi post de a crea artificial sau de a stimula „contestatari“ ai politicii culturale din rândul oamenilor de litere, în vederea determinării constituirii unui nucleu disident.

Spre deosebire de anii precedenți, când subredacția „Europei Libere“ de la Paris îşi aroga cu obstinație rolul de sensibilizator al spiritelor „noncomformiste“ din România, în 1982 se constată o activitate a redacției münchenеze, care beneficiază şi de sprijinul societății „Inter Nationes“ şi al „Institutului de studii sud-est europene“.

2. Unele elemente cunoscute cu rude şi legături în Occident sau care se deplasează frecvent în exterior, ca urmare a acțiunilor tot mai persistente de incitare a lor, exprimă concepții profund ostile la adresa politicii partidului şi statului nostru, iar în sectoarele creației literar-artistice contribuie la crearea, menținerea sau accentuarea unor stări de spirit tensionate.

3. A sporit numărul persoanelor care audiază şi colportează emisiunile defăimătoare ale postului de radio „Europa Liberă“ în mai toate locurile şi mediile aflate în sfera de responsabilitate a problemelor serviciului nostru.

4. S-a accentuat tendința unor scriitori – îndeosebi din Capitală – de a se manifesta politic necorespunzător în mod deschis, public ori prin memorii adresate unor factori de decizie, de a instiga la atitudini similare alte elemente, periferice, mai ales cu ocazia luării unor măsuri ce vizează aceste domenii sau situația lor personală.

Cea mai mare parte a elementelor din această categorie – în afara câtorva excepții – se sprijină reciproc, în mod vizibil, fără disimulare. Se poate exemplifica prin

atitudinea adoptată de ei cu prilejul unor manifestări sau evenimente marcante din viața literară, publicitatea exagerată în jurul persoanei sau primirea favorabilă a cărților lor, chiar dacă au valoare estetică scăzută, poziția similară în polemicele ce au avut loc pe timpul ședințelor de Consiliu din Uniunea Scriitorilor, în presa literară etc.

De asemenea, în ultimul timp, în rândul scriitorilor s-a manifestat mai pregnant tendința de a constitui anturaje (grupări) care se situează pe poziții ce depășesc cadrul polemicii literare, afectând atmosfera politică din mediu.

5. Au fost identificate și în acest an persoane preocupate de a realiza lucrări literar-artistice cu conținut interpretabil, indiferent de spațiul sau epoca în care își plasează narațiunea, personajele ori conflictul dramatic.

6. A devenit tot mai activă preocuparea unor cadre medicale, cunoscute ca făcând parte din culte și secte – îndeosebi cu pregătire medie –, de a face prozelitism în rândul bolnavilor.

7. Au apărut și persistat stări tensionale determinate de modul de aplicare a măsurilor vizând instituțiile sau mediile date în competență, precum și de atitudinea unor persoane cu funcții de conducere ori cu influență în cadrul acestora.

Pe fondul unor stări de spirit negative, unele elemente au dat semnificații politice nemulțumirilor lor, s-au manifestat dușmănos, au inițiat ori s-au angrenat în acțiuni de natură a prejudicia interesele statului nostru.

8. S-a menținut la un nivel ridicat fenomenul rămânerilor ilegale în străinătate, mai ales la oamenii de artă și cadrele medicale cu studii superioare.

9. Unele persoane sau firme din străinătate și-au manifestat și în acest an preocuparea de a intra în posesia rezultatelor cercetărilor medicale românești cu caracter de noutate, activitate corelată cu intențiile unor medici de a-și valorifica în exterior rezultatele cercetărilor.

10. S-au înmulțit cazurile de ziariști și reporteri străini care au venit în țara noastră pentru documentare și realizare de reportaje, majoritatea dintre ei cu intenții de prezentare denaturată, chiar ostilă, a realităților din România.

11. Au continuat să existe nereguli și anomalii în industria poligrafică, ce pot genera consecințe și în ceea ce privește securitatea statului.

12. A crescut sensibil numărul persoanelor din instituțiile juridice care au recurs la acte de corupție și trafic de influență, fapt care a dat naștere la comentarii și stări de spirit necorespunzătoare în rândul justițiabililor și personalului muncitor din acest domeniu.

13. S-au manifestat unele nereguli privind exploatarea aparaturii medicale, punerea în circuitul terapeutic de medicamente, seruri și vaccinuri improprii, asigurarea normelor igienico-sanitare, condiționarea exercitării actului medical și altele care au avut repercusiuni negative asupra sănătății populației, generând stări de spirit necorespunzătoare.

14. S-a înregistrat o creștere îngrijorătoare a numărului cazurilor de amenințări prin telefon la adresa Radioteleviziunii ori redacțiilor ziarelor centrale, modalitate

prin care unele persoane au adresat injurii grave la adresa orânduirii sociale şi de stat din țara noastră ori şi-au exprimat intenții de a recurge la acțiuni de distrugere a sediilor acestor instituții.

III. Raportat la mutațiile ce au caracterizat situația operativă din problemele, obiectivele, locurile şi mediile de artă-cultură, presă, sănătate şi justiție, ofițerii de informații interne care le au în competență **au desfăşurat în anul 1982 o activitate preponderent pozitivă**, reuşind o cunoaştere şi stăpânire corespunzătoare a problemelor cu care ne-am confruntat, nefiind surprinşi de fapte sau fenomene deosebite.

1. S-a manifestat o preocupare sporită pentru dezvoltarea – cantitativă şi calitativă – a potențialului informativ.

– În cursul acestui an rețeaua informativă a sporit cu 692 surse, din care 177 la problema artă-cultură, 174 în presă, 246 în sănătate şi 95 în justiție. Dintre sursele nou recrutate, un număr de 272, prin natura atribuțiunilor de serviciu sau ca urmare a unor preocupări de ordin personal, intră în contact sau şi-au creat relații cu cetățeni străini, dispunând de bune posibilități informative în rândul celor care vin frecvent în țară.

– Pentru îmbunătățirea activității de instruire şi dirijare a rețelei informative şi asigurarea unei concepții unitare pe această linie au fost întocmite tematici de culegere a informațiilor în toate cele patru probleme ale serviciului, care au fost difuzate la începutul anului la inspectoratele județene şi al municipiului Bucureşti. Ca urmare, a sporit volumul de informații obținute, realizându-se un control informativ mai bun în majoritatea locurilor şi mediilor din răspundere, îndeosebi în problemele „artă-cultură“ şi „sănătate“.

O atenție mai mare s-a acordat în acest an valorificării cât mai eficiente a posibilităților unor surse care s-au deplasat în exterior. Evidențiem, în acest sens, aportul informatorilor „Someşan“, „Mihu“ (Direcția I), „Ionescu“, „Marin“ (I.M.B. – Sec.), „Lucian“ (I.J. Cluj) şi „Bogza“ (I.J. Timiş), care la înapoierea în țară au furnizat informații de un deosebit interes operativ despre intențiile şi preocupările unor angajați ai postului de radio „Europa Liberă“ şi ale altor elemente ostile, virulente, din emigrație, realizându-se în baza lor mai multe studii şi informări apreciate la nivelul conducerii Departamentului Securității Statului.

2. În perioada analizată s-a manifestat mai multă preocupare pentru asigurarea dinamicii bazei de lucru în conformitate cu mutațiile produse în probleme. Astfel, 188 elemente au fost luate în lucru prin dosare de urmărire informativă, iar 475 au fost cuprinse în evidența dosarelor de problemă, în prezent fiind înregistrate în aceste forme de lucru 512 şi respectiv 2.901 persoane. Totodată, au fost inițiate măsuri de verificare în alte 172 cazuri. În prezent, pe țară situația se prezintă astfel: 188 D.U.I. în problema „artă-cultură“, 248 la „sănătate“, 32 [la] „presă“, 44 la „justiție“ şi 1.208 elemente supravegheate în cadrul dosarului de problemă „artă-cultură“, 1.036 la „sănătate“, 449 la „presă“ şi 208 la „justiție“.

– În majoritatea dosarelor de urmărire informativă, ca şi în alte cazuri, îndeosebi pe linia problemei „artă-cultură“, s-a manifestat un mai pronunţat spirit profesional în organizarea şi întreprinderea unor măsuri de natură a conduce la completa verificare şi clarificare a semnalărilor de primă sesizare. În cazuri mai complexe s-au iniţiat măsuri cu caracter ofensiv şi combinativ, reuşindu-se descifrarea atitudinii şi preocupărilor persoanelor urmărite şi stabilirea unei tactici adecvate pentru temperarea, descurajarea, influenţarea sau atragerea lor, în funcţie de interesele noastre operative (ex. „Tulceanu“, „Datcu“, „Lectorul“, „Baltag“, „Manuc“, „Baca“ şi „Kivu“, lucrate nemijlocit de ofiţerii serviciului, precum şi „Tudorache“, „Danton“, „Dandu“, „Popa“, „Romulus“ de la I.M.B. – Sec., „Gogu“ – I.J. Argeş, „Budescu“ – I.J. Prahova, „Simion“ – I.J. Constanţa, „Oşanu“ – I.J. Cluj).

– S-a acordat o atenţie mai mare cunoaşterii poziţiei prezente a membrilor fostei organizaţii legionare, altor persoane cu antecedente politice sau penale, descendenţilor de legionari şi foştilor condamnaţi pentru infracţiuni contra securităţii statului, care îşi desfăşoară activitatea în sectoarele date în responsabilitate.

– Având în vedere intensitatea acţiunilor ostile şi de propagandă antiromânească puse la cale de cercurile reacţionare din străinătate, în special de postul de radio „Europa Liberă“, am acţionat conceptional mai organizat pentru contracararea sau limitarea efectelor negative în locurile şi mediile din competenţă şi am corelat mai bine măsurile noastre cu cele ale U.M. 0544, pentru compromiterea şi demascarea unor elemente duşmănoase din emigraţie (Ion Caraion, Monica Lovinescu, Virgil Ierunca, Sanda Stolojan, George Bălan şi Eugen Ionescu). În acest sens, menţionăm rezultatele încurajatoare obţinute în contextul publicării, în revista „Săptămâna“, a aşa-zisului „Jurnal“ al lui Ion Caraion, care a avut efectul scontat în mediile emigraţiei intelectuale reacţionare.

Acţiunea iniţiată de noi a fost extinsă, cu aceeaşi eficienţă, şi asupra unor legături din ţară ale emigraţiei („Mira“, „Lectorul“, „Tudorache“, „Ion Popa“, „Niki“ şi alţii), cu scopul de a-i compromite, descuraja sau a le crea o stare de nesiguranţă, situaţie ce a fost stimulată şi prin conjugarea altor măsuri de prevenire şi neutralizare. Concentrarea mijloacelor de muncă şi a eforturilor noastre asupra elementelor autohtone menţionate va trebui continuată, dată fiind instabilitatea, negativismul structural şi imprevizibilitatea în timp a reacţiilor unora dintre acestea.

– De asemenea, s-au organizat măsuri informativ-operative mai prompte şi eficiente asupra cetăţenilor străini care au venit oficial în ţara noastră pe linia instituţiilor din răspundere sau au contactat baza noastră de lucru, cunoscându-li-se mai bine preocupările şi intenţiile, exercitând totodată acţiuni de contracarare, dezinformare ori influenţare pozitivă a lor. Menţionăm îndeosebi rezultatele obţinute în cazul străinilor ce ne-au vizitat ţara pe linie de muzee şi presă.

În problema „justiţie“, s-a acţionat eficient pentru reducerea numărului de înfieri a unor copii de către cetăţeni străini, fenomen cu evidente implicaţii dăunătoare prestigiului ţării noastre, precum şi în vederea stabilirii unui nou sistem de rezolvare

a traducerilor de acte notariale solicitate de străini, prin care să se prevină intrarea în contact direct a acestora cu traducătorii colaboratori ai Notariatului de Stat.

– S-au intensificat măsurile de cunoaştere în rândul persoanelor cu rude sau legături în rândul cetățenilor străini, precum şi al unor elemente din cadrul emigrației reacționare, pentru a descifra natura acestora, a preveni incitarea lor la acțiuni ostile ori scurgerea de informații din sectoarele date în competență.

În prezent sunt cunoscute cu rude în străinătate 2.999 persoane* (1.221 la „artă-cultură", 1.101 la „sănătate", 537 la „presă" şi 160 la „justiție"); cu legături în rândul cetățenilor străini ori a unor elemente din emigrația reacționară 2.627 persoane (1.277 la „artă-cultură", 935 la „sănătate", 400 la „presă" şi 15 la „justiție") şi ca vizitatori la ambasade 334 persoane** (192 la „artă-cultură", 98 la „sănătate", 30 la „presă" şi 4 la „justiție").

– În cadrul activității de supraveghere informativă s-a acordat atenție cunoaşterii atitudinii şi intențiilor elementelor care au depus cereri de plecare definitivă (peste 400 numai din rândul cadrelor medicale), în scopul identificării celor pretabile la comiterea unor acțiuni aşa-zis protestatare.

– Şi în acest an a existat o preocupare permanentă pentru cunoaşterea stărilor de spirit, a cauzelor care pot genera fapte sau fenomene negative în locurile şi mediile aflate în răspundere, conştienți fiind de implicațiile acestora. Prin informarea organelor competente ne-am adus o contribuție importantă la prevenirea evoluției unor fapte sau fenomene negative spre stări de spirit tensionale, îndeosebi la unele instituții sau medii cultural-artistice.

3. S-a manifestat o fermitate mai mare față de persoanele semnalate cu atitudini, preocupări şi concepții politice necorespunzătoare ori de natură a afecta climatul din mediu. Acest aspect este evidențiat atât de numărul măsurilor preventive, cât şi de eficiența sporită a acestora.

Astfel, au fost puse în discuția colectivelor de oameni ai muncii un număr de 31 persoane, au fost destrămate 4 anturaje de elemente cu preocupări necorespunzătoare, au fost avertizate 159 persoane, iar 362 atenționate, 306 elemente au fost influențate pozitiv, s-au realizat 910 informări la organele de partid şi 1.250 la conducerile instituțiilor.

În cazul a 977 cetățeni străini veniți în țara noastră, care au contactat elemente din baza de lucru a problemei „sănătate" şi au desfăşurat activitate de instigare la emigrare, s-au făcut propuneri de trecere a lor pe lista persoanelor indezirabile.

În 18 cazuri, împreună cu organele de miliție, s-a realizat documentarea unor fapte infracționale comise de elemente urmărite care au fost trimise în instanță şi condamnate.

---

* Corect 3.019 persoane [n.a.].

** Corect 324 persoane [n.a.].

Tot în scop preventiv au fost efectuate 240 controale pe linia secretului de stat şi a relaţiilor cu cetăţenii străini, s-a procedat la pregătirea contrainformativă a unui număr de 4.408 persoane care s-au deplasat în străinătate şi au fost avizate negativ 632 cereri de plecare temporară în exterior.

În acest context, menţionăm şi activităţile specifice desfăşurate pentru apărarea unui număr de 40 [de] cercetări cu caracter secret sau de noutate.

4. Ofiţerii serviciului au acţionat mai sistematic în direcţia îndrumării, sprijinirii şi controlului corespondenţilor de la securităţile judeţene, materializate nu numai prin numărul de zile de deplasare efectuate (534), cât mai ales prin sporirea eficienţei acestora. S-a acordat atenţie prioritară inspectoratelor cu pondere în ce priveşte problematica de securitate a serviciului nostru.

Una din preocupările noastre majore a constituit-o elaborarea de reglementări unitare de muncă în problemele din competenţă. Astfel, a fost aprobat de conducerea Departamentului şi difuzat, pentru prima dată la securităţile judeţene, planul de măsuri de perspectivă în problema „justiţie“. Un plan similar a fost definitivat şi în problema „sănătate“, fiind înaintat spre aprobare, iar în problema „artă-cultură“ şi „presă“ asemenea planuri se află în curs de realizare.

Majoritatea ofiţerilor serviciului, îndeosebi cei din problema „artă-cultură“, „sănătate“ şi „justiţie“, şi-au adus o contribuţie mai substanţială în lucrarea unor cazuri ale securităţilor judeţene luate în control („Tudorache“, „Dalton“, „Stoian“, „Leo“, „Chimista“, „Kivu“ – I.M.B. – Securitate, „Damian“, „Henric“ – I.J. Timiş, „Cosmin“ – I.J. Prahova, „Petrescu“ – I.J. Sălaj, „Juristul“ – I.J. Constanţa“).

O preocupare mai consistentă s-a manifestat şi pentru asigurarea unei pregătiri corespunzătoare a ofiţerilor de la securităţile judeţene şi a municipiului Bucureşti, care s-a realizat prin materiale orientative trimise, deplasările efectuate de noi la judeţe şi prin invitarea la direcţie, în scop de documentare, a unor ofiţeri nou numiţi în probleme.

În acest an, ofiţerii serviciului, mai ales cei din colectivul de „artă-cultură“, au obţinut rezultate mai bune în activitatea nemijlocită, concretizate în obţinerea unui volum sporit de informaţii cu valoare operativă de la reţeaua din legătura personală (17,7 surse în medie pe lucrător), precum şi în modul mai calificat în care s-a acţionat în dosarele de urmărire informativă sau [în] cazurile aflate în lucru.

În 1982 au fost introduse în reţea 17 surse şi au fost luate în lucru 6 persoane. Totodată, au fost clarificate şi închise cu rezultate operative 5 cazuri.

Îndeosebi în baza informaţiilor obţinute nemijlocit au fost înaintate conducerii Departamentului Securităţii Statului un număr de 230 informări (130 pe linia problemei „artă-cultură“, 76 la „presă“, 21 la „sănătate“ şi 3 la „justiţie“), dintre care 45 au fost promovate la conducerea partidului.

S-au intensificat preocupările pe linia studierii unor tendinţe, fapte sau fenomene din anumite domenii din sfera de responsabilitate, mai ales din sectoarele de cultură, artă şi sănătate, la nivelul întregii ţări, anul în curs reprezentând din acest

punct de vedere un salt calitativ. Menționăm analizele și studiile privind: fenomenul rămânerilor în străinătate a unor persoane din instituțiile și mediile de artă-cultură și sănătate; cum sunt urmărite persoanele cu antecedente politice sau persoanele care își desfășoară activitatea în domeniile creației literar-artistice; situația informativ-operativă din instituțiile muzeale; concluziile rezultate din urmărirea informativă a principalelor legături ale emigrației intelectuale reacționare; modul cum se execută sarcinile specifice din programele „Alfa" și „Atlas"; concluzii referitoare la orientările și profilul PEN-Clubului internațional și ale Centrului PEN-român; modul cum s-a acționat pentru selectarea și pregătirea unor surse cu posibilități în străinătate etc., care au fost apreciate la nivelul conducerii departamentului. Primele patru studii au fost difuzate la inspectorate ca materiale orientative, determinându-le să efectueze asemenea analize și pe plan local.

Pentru contribuția de fond adusă atât în rezolvarea problemelor de ansamblu ale serviciului, cât și pentru rezultatele bune și foarte bune obținute în activitatea nemijlocită, hărnicia și competența profesională dovedită, evidențiez în mod deosebit pe cpt. Mălureanu Vasile și cpt. Florea Lucian.

De asemenea, pentru modul conștiincios și responsabil în care s-au achitat de sarcinile și misiunile ce le-au avut de îndeplinit, remarc pe tovarășii: lt. col. Achim Victor, mr. Popazu Vasile și cpt. Florea Al. Gheorghe, care au desfășurat un volum mare de muncă și pe linia grupei „Selector", inclusiv cu prilejul organizării unor acțiuni la Sala Radio.

Rezultate pozitive în activitatea desfășurată în acest an au obținut și tovarășii: lt. col. Wawiernia Mihai și lt. maj. Cusak Ioan.

O implicare mai de fond în problemele pe care le coordonează s-a simțit, în perioada analizată, și din partea tovarășilor col. Bude Vasile și lt. col. Vărzaru Gheorghe.

În ceea ce privește pe tov. mr. Apostol Eugeniu, după modul în care a demarat sunt perspective ca, în scurt timp, să se situeze la nivelul ofițerilor fruntași din serviciu.

Se cuvine să mai adaug la cele de mai sus modul ireproșabil în care ofițerii serviciului și-au îndeplinit sarcinile ce le-au revenit în contextul acțiunilor de securitate și gardă la care au participat, a altor misiuni ordonate de conducerea direcției.

IV. Deși, în general, activitatea desfășurată în cursul acestui an a fost, pe ansamblu, pozitivă, au continuat totuși să mai persiste și unele **neajunsuri**:

1. Cu toate că s-a acționat mai ferm pentru acoperirea informativă a locurilor și mediilor de artă-cultură, sănătate, presă și justiție, nu ne putem declara mulțumiți de modul cum sunt controlate cu rețea unele din acestea.

Astfel, în problema „artă-cultură", mediile artiștilor liber-profesioniști sunt slab încadrate informativ, iar în cenaclurile literar-artistice activitatea de securitate s-a diminuat în ultimul timp în mod nejustificat.

De asemenea, în domeniile cinematografiei și muzicii, în afară de faptul că nu avem surse de valoare suficiente, nici rețeaua informativă existentă nu este capacitată

cu sarcini concrete, precise, pentru a fi în măsură să ne asigure fondul necesar de informații în baza cărora să ne putem face o imagine reală și cuprinzătoare asupra tuturor fenomenelor operative de securitate din aceste sectoare.

Deși am înregistrat succese notabile pe linia introducerii în rețea a unor surse cu posibilități de influență și echilibru în mediul creatorilor de literatură și artă, nu am insistat îndeajuns la nivelul Capitalei și al securităților județelor cu pondere în problemă să facă același lucru.

În problema „presă", la unele inspectorate se manifestă încă rețineri în organizarea unor măsuri informativ-operative temeinice de cunoaștere și ca urmare a interpretării greșite a Hotărârii Comitetului Politic Executiv privind întărirea controlului de partid asupra muncii organelor de securitate, miliție, procuratură și justiție.

Așa se explică slaba acoperire informativă a redacțiilor ziarelor locale, existând securități județene, ca Mehedinți, Alba, Brăila, Bistrița, Caraș-Severin și Giurgiu, care nu dispun de nici o sursă de informare în cadrul redacțiilor, iar la I.M.B. – Sec., I.J. Timiș și Suceava s-a înregistrat chiar o anumită scădere numerică a rețelei informative în aceste locuri.

De asemenea, în unele tipografii nu se stăpânește încă temeinic situația operativă, ca urmare a unei tendințe de subapreciere a problematicii de securitate din acest sector, deși practica a demonstrat că în aceste obiective, datorită specificului și vulnerabilității lor, pot apărea fapte și fenomene negative cu implicații pe linia securității statului.

În cadrul Radioteleviziunii și studiourilor teritoriale, obiective vulnerabile la multiple acțiuni ostile, nu putem afirma că am făcut totul pentru a realiza un sistem eficient de cunoaștere și prevenire, pentru a crea surse cu largi posibilități, cu putere de intervenție și decizie atunci când este cazul, pe măsura complexității acestor instituții.

În domeniul sănătății, structura și dispunerea rețelei informative, în multe locuri și medii, continuă să fie deficitară, necorespunzând cu situația operativă existentă. Ponderea în rețea o dețin cadrele medii și TESA, deși preocupările noastre trebuiau să conveargă prioritar spre cadrele cu studii superioare.

În consecință, numărul surselor cu largi posibilități de informare, inclusiv din rândul specialiștilor de marcă, continuă să fie redus, inclusiv la nivel central.

Activitatea de cunoaștere în problema „justiție" – îndeosebi în rândul judecătorilor și procurorilor – nu satisface pe deplin, având în vedere problemele de securitate cu care ne confruntăm în acest domeniu. Sunt securități județene, ca Gorj, Olt, Prahova, Cluj, Brăila, Galați, Buzău, Sibiu și altele, care acționează încă greoi pe linia organizării și desfășurării unei munci de securitate calificate în instituțiile juridice de pe raza lor de competență.

În mod autocritic, trebuie să recunoaștem că nici toate sursele din legătura nemijlocită nu sunt la nivelul care trebuie.

Deși la începutul acestui an am difuzat la securitățile județene și a municipiului București tematici de căutare a informațiilor, eficiența lor – pe linia unei mai bune

orientări a rețelei – nu este cea scontată, existând la mai multe inspectorate un număr însemnat de surse care furnizează informații puține și cu valoare operativă scăzută.

În același timp, nu s-a acționat temeinic pentru valorificarea deplină a posibilităților informative ale tuturor surselor care s-au deplasat în străinătate, de multe ori ofițerii rezumându-se la o simplă pregătire contrainformativă.

Ordinul dat, de a se efectua recrutări din rândul cetățenilor străini, nu a fost urmat de o intensificare a preocupărilor pe această linie, deși exisă posibilități ce ar putea fi valorificate, îndeosebi în problemele „sănătate" (reprezentanți de firme sau cadre medicale venite în țară pentru afaceri sau schimb de experiență); „presă" (străini veniți în România la specializare pe linie de Radioteleviziune și care stau perioade mai mari de timp) și „artă-cultură" (studenți străini la I.A.T.C. și Institutul de arte plastice, cu legături în mediile artistice din țară și exterior).

Neajunsurile din munca cu rețeaua informativă explică, de altfel, și volumul redus de informații de interes operativ obținut, mai ales în problemele justiție, sănătate și chiar în presă.

2. Pe linia celor patru probleme continuă să se manifeste deficiențe și în ce privește supravegherea și controlul informativ al străinilor care vin în contact cu persoane din baza noastră de lucru. De obicei, măsurile luate s-au limitat la cetățenii străini veniți oficial în instituțiile date în responsabilitate, iar informațiile obținute s-au referit în special la comportarea și activitatea desfășurată de aceștia numai pe timpul și în cadrul obiectivelor vizitate. În unele situații am aflat cu întârziere și chiar de la alte unități despre existența străinilor în obiectivele noastre.

Deși s-au făcut progrese în cunoașterea și prevenirea activităților ostile ale ziariștilor străini care au venit în țară pe linie de Radioteleviziune, au fost situații când aceștia, ocolind măsurile noastre, au luat contact cu persoane aflate în preocupările organelor de securitate sau au realizat reportaje filmate, care ulterior au fost folosite în propaganda ostilă R.S. România.

Nu am reușit să determinăm securitățile județene și a municipiului București să se angajeze cu spirit de răspundere la supravegherea persoanelor care au rude în cadrul emigrației intelectuale reacționare, întrețin legături cu elemente ostile din exterior, în primul rând cu angajați sau colaboratori ai postului de radio „Europa Liberă", precum și a emisarilor acestora.

Astfel, în lucrarea informativă a unor persoane care au legături în rândul emigrației reacționare măsurile luate au convers limitativ spre a cunoaște numai dacă acestea, pe timpul călătoriilor efectuate în străinătate, s-au întâlnit cu Monica Lovinescu, Virgil Ierunca, Eugen Ionescu, Sanda Stolojan ori alte elemente ostile din exterior, fără a aprofunda și corela toate informațiile deținute. De aceea, n-am reușit să apreciem cu exactitate în ce măsură atitudinea și activitatea unora sunt consecința dirijării din afară, dacă anumite fapte sunt întâmplătoare sau fac parte dintr-o tactică prestabilită.

De asemenea, măsurile întreprinse pe linia discreditării şi creării de disensiuni – între elementele care se implică în mod abil, discret, manevrând alte persoane aşa-zis noncomformiste, în vederea deteriorării climatului politic din mediul creatorilor de literatură – nu au avut, în toate cazurile, continuitatea şi eficienţa scontate.

Am avut şi în acest an manifestări culturale şi ştiinţifice importante pe linia problemelor „sănătate", „artă-cultură", pe care nu le-am controlat în suficientă măsură, iar în unele nu ne-am implicat deloc cu măsurile necesare.

3. Continuă să se manifeste minusuri şi pe linia urmăririi informative. În multe dosare de urmărire informativă se acţionează stereotip, cu măsuri de aşteptare, ceea ce determină tergiversarea clarificării şi soluţionării lor. Exemple sunt pe linia tuturor problemelor şi la mai multe inspectorate. Deşi am fost preocupaţi să imprimăm ofiţerilor de la securităţile judeţene şi a municipiului Bucureşti un mai pronunţat spirit profesional în lucrarea informaţiilor, rezultatele materializate în numărul cazurilor noi luate în lucru şi în modul cum se acţionează între ele nu se ridică la nivelul cerinţelor actuale. Există încă rezerve la unii ofiţeri de a se angaja în lucrarea calificată a informaţiilor prin dosare de urmărire informativă, iar atunci când o fac nu depun eforturile necesare de gândire în a folosi în mod diversificat, ofensiv şi eficient mijloacele şi metodele specifice de muncă. Aşa se face că unele cazuri, inclusiv dintre cele lucrate nemijlocit („Ion Popa", „Mihai", „Barbu" ş.a.) sau luate în control, trenează de mulţi ani, iar în alte situaţii asistăm la activităţi ostile şi nu reuşim să găsim cele mai bune modalităţi de prevenire şi neutralizare.

4. Cu toate că în 1982 nu am fost surprinşi de fapte sau fenomene deosebite, şi în ce priveşte latura preventivă a activităţii noastre au existat unele neajunsuri.

Astfel, deşi s-a acordat o atenţie sporită prevenirii rămânerilor ilegale în străinătate – anul acesta efectuându-se studii asupra fenomenului respectiv, ce au fost difuzate la inspectorate –, pe linia problemelor „artă-cultură" şi „sănătate" numărul persoanelor din sectoarele date în competenţă care au refuzat înapoierea în ţară în 1982 a rămas ridicat (97 la „artă-cultură", 118 la „sănătate", 16 la „justiţie" şi 2 la „presă"). Fără a constitui singura cauză a acestui fenomen, trebuie să recunoaştem că încă se manifestă deficienţe în activitatea de verificare şi avizare a persoanelor care se deplasează în străinătate, în aplicarea cu stricteţe şi maximum de responsabilitate a prevederilor programelor de măsuri „Alfa" şi „Atlas".

De asemenea, deşi pe linia activităţii de prevenire a publicării unor lucrări cu conţinut necorespunzător ori interpretabil s-a acţionat cu o eficienţă sporită, au existat totuşi câteva cazuri când asemenea materiale au ajuns la public (volumul de caricaturi al lui Mihai Stănescu, culegerea de schiţe „Aprobare pentru tangou" a lui Viorel Cacoveanu, piesa de teatru „Cheile oraşului Breda" de Ştefan Berceanu şi altele).

Măsurile întreprinse asupra unor elemente aşa-zis protestatare din problema „sănătate" (medicii Raceu Ioan din Sibiu şi Dinulescu Radu din Râmnicu Vâlcea) nu au fost de natură să prevină trimiterea unor scrisori cu conţinut tendenţios postului de radio „Europa Liberă" de către aceştia.

Analiza modului în care sunt lucrate persoanele cu antecedente politice sau penale şi descendenţii unor asemenea elemente care îşi desfăşoară activitatea în sectoarele date în răspundere a evidenţiat, între altele, că nu în toate cazurile se acţionează cu măsuri ferme de neutralizare a unora dintre ele, deşi informaţiile existente justifică acest lucru.

Pe linia prevenirii intrării în contact a oamenilor de litere şi artă care se deplasează în exterior cu elemente din cadrul cercurilor reacţionare, nu am atins obiectivul propus, de a asigura o temeinică pregătire contrainformativă tuturor celor care au plecat temporar în statele occidentale unde sunt concentrări importante ale emigraţiei intelectuale ostile.

Deşi anul acesta s-au făcut paşi importanţi în direcţia contracarării propagandei duşmănoase şi folosirii mai sistematice a presei în combaterea şi demascarea postului de radio „Europa Liberă“, nu ne putem declara pe deplin mulţumiţi de rezultatele obţinute. Avem în vedere că nu am reuşit să determinăm pe unii oameni de litere – elogiaţi în emisiunile postului respectiv – să solicite încetarea referirilor la adresa lor. De asemenea, nu au fost antrenate în suficientă măsură şi alte personalităţi ale vieţii noastre culturale în acţiunea de ripostă şi demascare a caracterului subversiv al propagandei desfăşurate de asemenea oficine.

5. În activitatea de coordonare, îndrumare şi control, acordând atenţie prioritară inspectoratelor cu problematică mai complexă pe linia serviciului, nu am reuşit să le determinăm pe toate celelalte să desfăşoare o activitate la nivelul cerinţelor.

Deşi cu prilejul întocmirii planurilor de măsuri în probleme am stipulat termene concrete la care inspectoratele să raporteze stadiul executării unor sarcini, şi în acest an au fost necesare dese reveniri telefonice pentru a face acest lucru. Trebuie să recunoaştem că nu am găsit mijloacele necesare pentru a stimula la ofiţerii corespondenţi din teritoriu o atitudine mai responsabilă privind sarcinile de plan.

Şi din acest motiv, pe linia problemei „sănătate“ nu s-a reuşit finalizarea analizelor prevăzute privind „Aspectele rezultate din supravegherea cetăţenilor străini care vizitează instituţiile sanitare“ şi „Situaţia operativă din rândul cadrelor medicale cu antecedente politice sau penale“.

În directă dependenţă de acest aspect este cel al circuitului informaţional de la inspectorate către noi, care a continuat să fie redus şi în anul 1982.

Pentru remedierea acestui neajuns am procedat la trimiterea în judeţe, prin adresă, a unor tematici, pe baza cărora să raporteze stadiul situaţiei operative şi informaţiile ce le deţin asupra unui anumit aspect, practică ce o vom folosi mai intens în viitor.

Deşi prin difuzarea tematicilor respective am reuşit să angrenăm în mai bună măsură securităţile judeţene şi municipiul Bucureşti la efectuarea de studii şi analize pe fenomene, rezultatele nu ne satisfac, manifestându-se încă superficialitate, formalism şi lipsă de profunzime chiar din partea unor inspectorate cu pondere în problematica serviciului nostru (I.M.B. – Securitate, I.J. Cluj, Sibiu, Braşov, Constanţa, Bihor etc.).

Lipsurile care s-au manifestat în problemele de competența serviciului, neîmplinirile care au grevat în anumite situații eficiența activității desfășurate, sunt consecința unor deficiențe din stilul și metodele noastre de muncă.

Deși comparativ cu etapa anterioară s-au obținut rezultate mai bune pe linia tuturor problemelor, atât eu, cât și ceilalți ofițeri din serviciu nu am militat cu destulă exigență și fermitate pentru a se produce revirimentul necesar pe planul calității muncii informativ-operative la toate compartimentele corespondente, pentru schimbarea radicală a opticii depășite în care unele cadre abordează conținutul sarcinilor în aceste domenii sensibile.

Nu am reușit încă să determinăm toate securitățile județene să raporteze în mod sistematic și în timp util despre faptele și fenomenele importante cu care se confruntă, pentru a putea dirija și mai activ toate problemele de fond din sfera noastră de preocupare.

Nici noi nu ne-am făcut simțită, în măsura necesară, prezența la toate compartimentele din teritoriu, unele chiar cu pondere pe problematica serviciului (Cluj, Iași, Prahova, Dolj). Personal, am efectuat puține zile [de] deplasare la securitățile județene.

La acest capitol doresc să mai subliniez că la unii ofițeri din serviciu s-a constatat o insuficientă preocupare pentru îmbunătățirea continuă a activității proprii și perfecționarea muncii în cadrul problemei în care lucrează. Ofițeri cu experiență, ca lt.-col. Vărzaru Gheorghe, lt.-col. Wawiernia Mihai și colonel Bude Vasile, puteau să se manifeste mai activ în cadrul serviciului, să dea dovadă de mai multă inițiativă și angajare în rezolvarea problemelor de fond, să-și organizeze mai bine inclusiv activitatea proprie, pentru a preveni înregistrarea de restanțe în realizarea la timp a sarcinilor ce le-au avut de îndeplinit.

În problemele sănătate, presă, justiție, nu întotdeauna am abordat sarcinile profesionale într-o perspectivă mai largă, așteptând ca unele probleme și fenomene să le aducă timpul în atenția noastră, fără ca noi să le intuim din vreme și să pregătim măsurile necesare de cunoaștere și prevenire.

Evident că sublinierea neajunsurilor [semnalate] și a altora ce vor fi reflectate cu acest prilej nu ne diminuează din realizările obținute, dar trebuie să ne mobilizeze pe fiecare la o muncă și mai responsabilă în viitor, pentru ca activitatea informativ-operativă în problemele pe care le coordonăm să se ridice la parametri de calitate și eficiență cerute de nevoile actuale.

V. Pentru remedierea neajunsurilor și ridicarea calității și eficienței muncii noastre în sectoarele de artă-cultură, presă, sănătate și justiție, în anul 1983 se va acționa prioritar în următoarele direcții:

1. Continuarea preocupărilor pe linia îmbunătățirii concepției de muncă în problemele date în răspundere, a schimbării opticii greșite în care unele cadre, inclusiv cu funcții de conducere, mai abordează importanța și conținutul sarcinilor în aceste domenii.

În acest scop, vom urgenta definitivarea şi prezentarea conducerii Departamentului Securităţii Statului, spre aprobare şi difuzare, planurile de măsuri de perspectivă în problemele „artă-cultură“ şi „presă“ şi vom urmări îndeaproape modul cum securităţile judeţene şi a municipiului Bucureşti acţionează pentru realizarea obiectivelor şi sarcinilor stipulate în toate planurile de muncă din problemele serviciului.

2. Dezvoltarea potenţialului informativ, atât prin recrutarea de noi surse – îndeosebi în locurile şi mediile în care nu se asigură încă un control informativ la nivelul exigenţelor actuale –, cât mai ales prin perfecţionarea în continuare a muncii de instruire, dirijare şi verificare a acestora.

În activitatea de punctare, studiere şi recrutare ne vom orienta în principal spre persoane cu reale posibilităţi şi perspective în munca de culegere a informaţiilor, capabile să rezolve şi alte sarcini – de influenţă, dezinformare etc. – în ţară şi străinătate.

3. Intensificarea activităţii de cunoaştere în toate locurile şi mediile de artă-cultură, presă, sănătate şi justiţie, pentru a asigura o temeinică stăpânire a situaţiei operative.

4. Verificarea şi soluţionarea operativă a informaţiilor, pentru a putea preveni în timp util apariţia unor fapte sau fenomene negative.

5. Cuprinderea în forme de lucru organizate a tuturor persoanelor potenţial periculoase pentru securitatea statului.

6. Imprimarea unui mai pronunţat spirit profesional în clarificarea şi finalizarea operativă a dosarelor de urmărire informativă aflate în lucru.

În acest sens, ofiţerii serviciului vor acţiona cu mai mult spirit profesional în cazurile proprii şi se vor implica concret, într-o mai mare măsură, în soluţionarea cazurilor şi informaţiilor deosebite de la inspectorate.

7. Întărirea fermităţii faţă de persoanele care manifestă atitudine ostilă politicii partidului şi statului nostru, adecvarea măsurilor de prevenire şi neutralizare la particularităţile fiecărui caz în parte.

8. Contracararea acţiunilor cercurilor reacţionare din străinătate de a genera o mişcare contestatară intelectuală în ţara noastră, de a racola şi determina să rămână în exterior persoane din sectoarele date în responsabilitate, de a stimula apariţia altor fapte sau fenomene negative în rândul oamenilor de artă, cultură, presă, a cadrelor medicale şi din justiţie.

În acest scop, vom spori preocupările de cunoaştere nemijlocită a intenţiilor cercurilor reacţionare vizând mediile din răspunderea serviciului şi vom dezvolta colaborarea pe această linie cu U.M. 0544.

9. Creşterea contribuţiei specifice la activitatea de demascare, neutralizare sau limitare a efectelor negative ale acţiunilor ostile de incitare şi propagandă vizând compromiterea politicii culturale, ideologice, medicale şi juridice a partidului.

10. Sporirea responsabilităţii în verificarea temeinică şi avizarea persoanelor care călătoresc în străinătate, în interes de serviciu sau personal.

11. Pregătirea contrainformativă înaintea plecării în Occident a tuturor persoanelor din sectoarele de artă-cultură, presă, sănătate şi justiţie şi înlăturarea tendinţelor de formalism şi superficialitate din această activitate, pentru a realiza o limitare efectivă a numărului celor care în exterior intră în contact cu cercurile reacţionare şi se expun influenţei lor negative.

12. Perfecţionarea activităţii de apărare a secretului de stat, de protejare a cercetărilor medicale de valoare şi a autorilor acestora.

13. Antrenarea într-o mai bună măsură a ofiţerilor de la securităţile judeţene şi a municipiului Bucureşti în analiza şi studierea faptelor sau fenomenelor specifice domeniilor aflate în competenţă.

În acest sens, vom generaliza practica determinării unor studii şi analize prin trimiterea unor tematici la inspectorate, cu stipularea concretă a termenelor de realizare.

14. Creşterea operativităţii şi informarea organelor de partid şi de stat competente, pentru a interveni cu măsuri pentru prevenirea unor stări de spirit necorespunzătoare, a altor fapte sau fenomene negative.

15. Identificarea unor noi pârghii de natură a stimula securităţile judeţene şi a municipiului Bucureşti la asigurarea unei fluenţe informaţionale sporite către direcţie, pentru a ne permite o mai promptă cercetare şi abordare de fond a faptelor şi fenomenelor cu care ne confruntăm pe ţară în sectoarele de artă-cultură, presă, sănătate şi justiţie, în scopul desprinderii de concluzii operative şi stabilirii unor măsuri eficiente în vederea eradicării sau limitării efectelor lor negative.

Raportez că în cadrul serviciului există şi un potenţial bun şi o atmosferă propice de muncă. Printr-o dozare mai bună a eforturilor şi forţelor şi o angajare plenară a fiecăruia dintre noi, există garanţia că vom reuşi să conferim activităţii noastre valenţele necesare, astfel încât activitatea de securitate din problemele date în responsabilitate să se înscrie pe o linie mereu ascendentă.

În încheiere, fiind convins că exprim adeziunea tuturor celor prezenţi, vă asigur, tovarăşe general şi pe tov. colonel Ştefănescu Mircea, de al cărui sprijin competent, colegial, ne-am bucurat în permanenţă, că ofiţerii Serviciului 5, conştienţi de importanţa sarcinilor şi misiunilor ce le revin, vor acţiona pe măsura acestora, subordonându-şi întreaga lor capacitate şi energie îndeplinirii ireproşabile a sarcinilor şi misiunilor încredinţate.

Şeful serviciului
Lt. colonel
Merce Ilie

Rd 0161/1262 / 12 decembrie 1982

Anexa nr. 1
la Raportul nr. 0047192

Situație operativă – S.[erviciul] 5

Gradul, numele şi prenumele	Rețea informativă				D.U.I.			Cazuri			Cazuri în control			Informări
	Total	Planif. 1982	Realiz. 1982	Aband. 1982	Total	Desc. 1982	Închise 1982	Total	Desc 1982	Închise 1982	Total	Desc 1982	Închise 1982	
1. Lt. col. Merce Ilie	1	-	-	-	1	-	-	1	-	-	1	-	-	
2. Lt. col. Wawiernia Mihai	9	2	2	-	2	-	-	2	-	-	4	-	-	130
3. Lt. col. Achim Victor	16	1	1	-	5	1	-	-	-	-	3	1	-	
4. Mr. Apostol Eugeniu	11	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	
5. Cpt. Mălureanu Vasile	21	2	2	2	5	1	-	3	-	-	5	1	-	
6. Lt. maj. Florea Lucian	15	1	1	-	4	-	-	7	-	-	2	2	-	
7. Cpt. Florea Alex. Gheorghe	49	4	4	-	4	1	-	3	2	-	3	3	-	76
8. Lt. maj. Cusak Ioan	34	2	2	1	5	2	1	10	1	-	-	-	-	
9. Lt. col. Vărzaru Gheorghe	16	2	2	1	1	-	-	5	1	-	4	1	1	21
10. Mr. Popazu Vasile	19	3	3	2	3	2	1	1	1	-	4	-	-	
11. Col. Bude Vasile	10	3	3	2	-	-	2	-	-	-	4	-	-	3
Total	201	20	20	8	31	7	4	32	5	-	30	8	1	230

A.C.N.S.A.S., fond documentar, dosar nr. 120, vol. 2, f. 358–368.

187

1983 februarie 11. Plan de măsuri al Direcției I pentru cunoașterea, prevenirea și contracararea „activității clandestine ostile" desfășurate de cultul „Adventiști de ziua a 7–a" și grupările religioase „Adventiști-reformiști" și „Adventiști-protestanți"

Ministerul de Interne
Departamentul Securității Statului
Direcția I
140/BN/001590 din 11 februarie 1983

Strict secret

Se aprobă
Locțiitor al șefului Direcției I
Colonel
Pleșea Constantin
14 februarie 1983

Plan de măsuri
pentru cunoașterea, prevenirea și contracararea activității clandestine ostile desfășurate împotriva țării noastre sub acoperirea cultului „Adventiști de ziua a 7–a" și a sectei ilegale „Adventiști-reformiști"

În conformitate cu sarcinile prevăzute în Programul de măsuri al Departamentului Securității Statului, în problema „Elemente ostile care își desfășoară activitatea în rândul cultelor și sectelor", pentru cunoașterea, prevenirea și neutralizarea acțiunilor ostile desfășurate de către membrii cultului neoprotestant „Adventiști de ziua a 7–a" și ai sectelor „Adventiști-reformiști" și „Adventiști-protestanți", a emisarilor Conferințelor Generale adventist-reformiste din S.U.A. și R.F. Germania, a unor misionari cultici și cetățeni străini, semnalați și depistați cu astfel de preocupări, activitatea de securitate în aceste subprobleme se va desfășura având la bază prevederile documentelor de partid, ale legilor țării, precum și ale ordinelor și instrucțiunilor specifice de muncă.

Urmare a intensificării măsurilor informativ-operative în scopul cunoașterii activității clandestine și ostile desfășurate de unele elemente din rândul cultului neoprotestant „Adventiști de ziua a 7–a" și a disidenței acestuia, sectele „Adventiști-reformiști" și „Adventiști-protestanți", s-au obținut date și informații care atestă faptul că în ultimul timp, sub acoperirea religiei, unele persoane au organizat în secret acțiuni dușmănoase, incitați de emisari ai unor cercuri și organizații reacționare din străinătate, precum și de emisiunile provocatoare ale posturilor de radio străine, în special „Europa Liberă", și [de] presa reacționară din Occident.

În consecință, sunt tot mai frecvente cazurile când emisari ai unor organizații și cercuri religioase reacționare din străinătate vin în R.S. România, acționând asupra bazei noastre de lucru din locurile și mediile specifice acestor subprobleme, cu următoarele misiuni:

– instigarea unor persoane la activități anarhice, în scopul obținerii aprobărilor de emigrare, urmând a le folosi ulterior în acțiuni de denigrare a realităților din România;

– introducerea ilegală de materiale de propagandă cu conținut mistic și ostil, multiplicarea și difuzarea lor în țară în mod clandestin;

– sustragerea credincioșilor de la activități economico-productive, politice, social-culturale, științifice, militare etc.;

– instigarea la reorganizarea pe țară, în condiții secrete, a sectelor „Adventiști-reformiști și protestanți", a grupărilor „T.K.W.", „Roua Dimineții" sau „Mica Rămășiță", disidențe desprinse din cultul legal A.Z.S.;

– incitarea credincioșilor din cultul A.Z.S. la acțiuni de nesupunere față de pastorii și conducătorii acestuia, etichetați ca „vânduți" statului, pe fondul motivației unei așa-zise campanii de frustrare a credincioșilor de drepturi și libertăți pe plan religios.

Fiind sesizate mutațiile produse în situația operativă din aceste subprobleme, organele de securitate, folosind mai judicios potențialul informativ și celelalte mijloace specifice de muncă, au reușit să contracareze din acțiunile dușmănoase inițiate în străinătate și în țară, constatându-se și neajunsuri în activitatea de cunoaștere și prevenire la timp a acestora, impunându-se totodată măsuri ferme pentru lichidarea lor.

În conformitate cu prevederile Programelor de măsuri ale Departamentului Securității Statului și ale Direcției I pe anul 1983, inclusiv cel în problema „culte-secte", pentru organizarea pe o treaptă superioară și perfecționarea activității de cunoaștere, prevenire și neutralizare a acțiunilor de natură ostilă statului nostru, desfășurate sub masca cultului adventist și disidențele acestuia, se va acționa cu prioritate în vederea realizării următoarelor obiective:

I. Exercitarea controlului informativ-operativ deplin, mai incisiv și pe o treaptă superioară etapei parcurse, asupra tuturor persoanelor pretabile la fapte dușmănoase sub masca religiei adventiste, precum și asupra locurilor și mediilor unde pot să apară fapte și fenomene ostile.

II. Sporirea eficienței măsurilor de depistare, contracarare și neutralizare a acțiunilor cetățenilor străini și emisarilor organizațiilor religioase reacționare care instigă la activități ostile persoane de religie adventistă ori culeg informații pe care le folosesc în străinătate la denigrarea realităților din țara noastră.

III. Identificarea și anihilarea canalelor prin care se introduc materiale cu caracter mistic și ostil, precum și de trimitere în străinătate a unor date destinate speculațiilor denigratoare cu privire la libertățile religioase din țara noastră, în scopul îngrădirii oricăror posibilități, de a se acționa clandestin ori în afara cadrului legal stabilit prin statutul de organizare și funcționare al cultului A.Z.S.

IV. Îmbunătățirea substanțială a muncii de culegere şi valorificare a informațiilor referitoare la activități de natură să afecteze climatul politic din țara noastră, direcțiile şi intențiile de reorganizare a sectelor „Adventişti-reformişti“ şi „Adventişti-protestanți“ în condiții de clandestinitate şi adaptarea mijloacelor şi metodelor folosite în raport cu mutațiile produse în situația operativă, spre a realiza în principal scopul preventiv al muncii organelor de securitate.

Concomitent, vor fi extinse şi diversificate acțiunile de influențare, compromitere, dezinformare şi descurajare a persoanelor ostile din cadrul cultului adventist şi a sectelor „Adventişti-reformişti“ şi „Adventişti-protestanți“, cât şi a unor organizații reacționare din străinătate, care sub acoperirea religiei adventiste desfăşoară acțiuni ostile.

În vederea realizării acestor obiective, se vor întreprinde următoarele măsuri:

1. **Dezvoltarea măsurilor informativ-operative asupra tuturor persoanelor, locurilor şi mediilor unde pot să apară acțiuni potrivnice statului nostru sub acoperirea cultului A.Z.S. şi a sectelor respective, în vederea asigurării cunoaşterii, prevenirii şi neutralizării acestora**.

a) În acest scop se va imprima un caracter mai ofensiv muncii de prevenire, acționându-se cu prioritate pentru creşterea volumului şi calității informațiilor referitoare la:

– încercările de a afecta climatul politic din țara noastră, sub diferite forme, de către emisari aparținând unor cercuri şi organizații reacționare din străinătate, cum sunt: „Biserica subterană“, „Isus pentru lumea comunistă“, „Solia pentru timpul prezent“, „Biserica evanghelică clandestină“, „Conferințele Generale adventist-reformiste“ din S.U.A. şi R.F. Germania etc.;

– cetățeni străini, emisari şi emigranți de origine română care vin în țară cu misiunea de a instiga deservenții şi credincioşii cultului A.Z.S. la acțiuni anarhice;

– crearea de disidențe şi încurajarea unor elemente fanatice pentru a trece la manifestări de denigrare a realităților existente în R.S.R. privind drepturile şi libertățile religioase;

– persoane cu preocupări de a introduce în țară materiale cu conținut mistic şi ostil, precum şi de a scoate în exterior scrisori, memorii, apeluri, proteste, publicații etc. şi descoperirea canalelor folosite în acest scop.

Avem în vedere în primul rând faptul că din R.P. Ungară şi R.S.F. Iugoslavia, prin intermediul micului trafic, este introdusă literatura specifică adventiştilor reformişti, fiind apoi tradusă în limbile română şi maghiară, multiplicată şi difuzată de către Boldijar Zoltan din Cluj-Napoca, stabilit că deține funcția de secretar al tineretului adventist-reformist din țara noastră.

Sarcină permanentă.

Răspund: Cpt. Bordeianu N. şi ofițerii din problemă de la securitățile județene şi a municipiului București.

b) Asigurarea controlului informativ asupra locurilor şi mediilor unde se pot produce acţiuni ostile sub acoperirea activităţii cultului A.Z.S. şi a sectelor ilegale „Adventişti-reformişti“ şi „Adventişti-protestanţi“, avându-se în vedere în mod deosebit persoane care:

– activează în cadrul organizaţiilor religioase reacţionare din exterior, al comunităţilor adventiste formate din români emigranţi în S.U.A., R.F. Germania, Austria, Elveţia şi Australia, precum şi al altor comunităţi adventiste din străinătate, unde activează elemente reacţionare şi ostile ţării noastre, cum sunt: Cureteu Octavian, Ghiţescu Nicuşor, Isaia Gabriel, Cazan Titu, Burghelea Eugen, Balotă Costică, Ene Gheorghe, Caraivan Geo şi alţii;

– întreţin legături cu emisari şi misionari ai centrelor şi organizaţiilor religioase reacţionare din exterior ori cu alţi străini, inclusiv emigranţi originari din ţara noastră, semnalaţi că manifestă interes faţă de activitatea religioasă adventistă din ţara noastră;

– sub influenţa „Conferinţelor Generale adventist-reformiste“ din S.U.A. şi R.F. Germania au trecut la reorganizarea în secret a sectei „Activişti-reformişti“, prin numirea Comitetului de conducere al sectei pe ţară, a conducerii „câmpurilor misionare“ sub o conducere unică, prin reunificarea celor trei mari grupări adverse şi punerea acestora sub dependenţa şi ex-jurisdicţia dogmatică a organismelor „adventist-reformiste“ de conducere pe plan mondial (S.U.A.) şi european (R.F.G.);

– sub influenţa organizaţiei „Solia pentru timpul prezent“ din R.F. Germania, membrii grupării disidente „Roua dimineţii“ sau „Mica Rămăşiţă“ din ţară încearcă să-şi reia activitatea clandestină ostilă, în special după eliberarea din detenţie a conducătorilor: Szatmari Alexandru din Dumbrăveni – Sibiu, Iosub Elena din Piatra Neamţ, Alexandru Gheorghe – Ploieşti, Ciobanu Gheorghe – Bucureşti şi Sima Costel din Feteşti – Teleorman.

– au făcut parte din gruparea disidentă „T.K.W.“ sau au fost excluşi din cultul legal A.Z.S. pentru diferite abateri, în special pentru idei, concepţii disidente şi anarhice, exteriorizate prin activităţi în afara cadrului cultic legal;

– persoane din sectele adventişti-reformişti şi protestanţi ce au fost condamnate pentru refuzul satisfacerii serviciului militar sau alte fapte de drept comun şi, împreună cu o serie de elemente din cultul A.Z.S. nemulţumite, fanatice şi zeloase, acţionează deschis ori pe căi neoficiale prin redactarea şi difuzarea de memorii, apeluri, proteste etc. către diferite organisme internaţionale, posturi de radio occidentale ori şefi de state, în ideea revendicării unor drepturi şi libertăţi religioase, cu scopul de a crea în ţară o stare de spirit necorespunzătoare şi de neîncredere;

– colportează ştirile transmise de posturile de radio „Vocea Speranţei“, şi îndeosebi „Europa Liberă“, cu privire la aşa-zisele persecuţii religioase din ţara noastră;

– sunt cunoscute cu antecedente politice ori penale, au rude şi relaţii în străinătate sau au călătorit în Occident în diferite scopuri;

– familiile membrilor cultului A.Z.S. şi ai sectelor „Adventişti-reformişti“ şi „Adventişti-protestanţi“ care solicită aprobare de a pleca din ţară, asigurându-se cunoaşterea intenţiilor acestora şi prevenirea oricăror acţiuni ostile din partea lor.

Trimestrial şi ori de câte ori situaţia operativă o va impune, se va analiza modul în care se realizează controlul informativ asupra acestor categorii de persoane, locuri şi medii, stabilindu-se măsuri corespunzătoare.

Răspund: Cpt. Bordeianu N. şi ofiţerii din problemă de la securităţile judeţene şi a municipiului Bucureşti.

c) În cooperare cu U.M. 0544/225 şi 201, folosind şi posibilităţile securităţilor judeţene şi a municipiului Bucureşti, se vor intensifica măsurile de penetrare informativă, pentru a putea cunoaşte scopurile şi direcţiile de activitate ale principalelor centre şi organizaţii reacţionare din străinătate, în vederea prevenirii şi combaterii acţiunilor preconizate împotriva ţării noastre sub masca religiei adventiste.

În contextul scopurilor propuse mai sus, împreună cu U.M. 0544/225 vor fi instruiţi şi trimişi cu sarcini în exterior informatori cu posibilităţi în rândul adventiştilor, ca: „Matei Gheorghe“ şi „Nelu“, din legătura Serviciului IV – Direcţia I, „Palievici“, „Profesorul“, „Danielovici“, din legătura I.M.B.-Securitate, „Faluvegy“ – I.J.Cluj, „Gyepesi Ioan“, „Mare Ioan“ şi „Dunăreanu“ – I.J. Mureş, „Friciu“ – I.J. Sibiu, „Iliescu“ – I.J. Dolj, „Boboc“ şi „Tănase“ – I.J. Bacău şi alţii.

De asemenea, se va pune accent pe exploatarea informativă a unor emisari sau cetăţeni străini ce vor vizita R.S. România, printre care: Tuleu Paulo, Nicolici John, Wolp W., Smith S., Balbahaz O., Morlocan Alexandru senior şi junior – adventişti-reformişti din S.U.A. –, Düra Andreas şi Davis Gary Allen din R.F.G., conducători ai organizaţiei „Solia pentru timpul prezent“ şi alţii.

Trimestrial şi ori de câte ori este necesar, se va analiza eficienţa informaţiilor obţinute, exploatarea lor şi măsurile întreprinse, iar concluziile desprinse se vor raporta la Direcţia I, care vor servi ca bază unor informări de profil către conducerea Departamentului Securităţii Statului.

Răspund: Cpt. Bordeianu N. şi ofiţerii din problemă de la securităţile judeţene şi a municipiului Bucureşti.

d) În conlucrare cu Direcţia a II-a, va fi intensificată activitatea de supraveghere şi urmărire informativă a elementelor anarhice şi ostile din cultul A.Z.S. şi sectele „Adventişti-reformişti“ şi „Adventişti-protestanţi“ care lucrează în obiective economice, institute de cercetări, ministere etc., în vederea prevenirii creării unor stări de spirit necorespunzătoare, proliferării, colportării de ştiri şi date tendenţioase.

Sarcină permanentă.

Răspunde: Cpt. Bordeianu N.

e) Se va conlucra cu Direcţia a III-a în întreprinderea de măsuri informativ-operative pentru cunoaşterea activităţii personalului ambasadelor, consulatelor şi agenţiilor economico-ştiinţifice acreditate în ţară care frecventează comunităţile adventiste, contactează persoane din cultul adventist, instigă la emigrare, ponegresc

politica statului român privind drepturile şi libertăţile religioase, introduc materiale cu conţinut mistic şi ostil, preiau scrisori, memorii, apeluri etc., cu scopul de a fi folosite în acţiuni potrivnice statului român.

În acelaşi context se va acţiona mai eficient pentru identificarea şi neutralizarea elementelor autohtone adventiste care intră în contact cu diplomaţi şi cetăţeni străini cu reşedinţa temporară în ţara noastră, care încearcă să meargă la sediile consulatelor şi ambasadelor străine acreditate în ţară, în special [la] cele ale S.U.A.

O atenţie deosebită, în colaborare cu Serviciul VI din Direcţia I, se va acorda în acelaşi scop cetăţenilor străini aflaţi la studii în ţara noastră, care frecventează comunităţile adventiste, unele locuri şi medii adventiste şi adventist-reformiste.

Sarcină permanentă.

Răspunde: Cpt. Bordeianu N.

f) Se va menţine o conlucrare mai eficientă cu Unităţile Speciale „T", „S" şi „F", în scopul depistării persoanelor din cultul A.Z.S. şi sectanţilor reformişti care întreţin relaţii cu organizaţii şi centre religioase reacţionare din străinătate, precum şi la identificarea canalelor prin care se transmit în exterior date cu conţinut denigrator la adresa politicii statului român privind libertăţile religioase ori prin care se încearcă introducerea de materiale cu conţinut mistic şi ostil.

Sarcină permanentă.

Răspund: Cpt. Bordeianu N. şi ofiţerii din problemă de la securităţile judeţene şi a municipiului Bucureşti.

2. **Adaptarea mijloacelor şi metodelor specifice de muncă ale organelor de securitate pentru contracararea acţiunilor ostile desfăşurate sub masca religiei adventiste la mutaţiile survenite în situaţia operativă**.

a) În acest scop va fi organizată mai eficient activitatea de supraveghere şi urmărire informativă a emisarilor şi altor cetăţeni străini, în vederea depistării celor cu intenţii de a instiga persoane din cadrul cultului A.Z.S., a conducătorilor sectanţi adventişti-reformişti şi adventişti-protestanţi, la acţiuni potrivnice statului nostru prin:

– realizarea unor contacte secrete cu persoane anarhice şi protestatare din cultul A.Z.S. şi sectanţi adventişti-reformişti şi protestanţi, pe care îi instigă la emigrare;

– intermedierea unor legături secrete ale elementelor ostile din ţară cu centre, organizaţii şi posturi de radio reacţionare din străinătate;

– crearea de grupări disidente-anarhice.

Trimestrial, vor fi analizate informaţiile obţinute despre activitatea cetăţenilor străini şi emisari semnalaţi cu astfel de preocupări. În acest sens, avem în vedere pe următorii: Düra Andreas şi Davis Gary Allen, conducători ai organizaţiei „Solia pentru timpul prezent" din R.F. Germania, Tuleu Paulo, Nicolici John, Smith S., Balbahaz C., de la Conferinţa Generală adventist-reformistă din S.U.A., Balotă Costică din Elveţia, Devay Francisk din S.U.A., Bokor Ioan din R.P. Ungară, Gutnekt H., Lavrik Andrei şi Wolp Wilhelm de la Conferinţa Generală adventist-reformistă din R.F.

Germania, Burghelea Eugen, Iancu Gheorghe, Eugen Siegel, frații Gubesch din R.F. Germania și alții.

În urma analizei acestor cazuri, se vor prezenta conducerii Direcției I propuneri pentru fiecare caz în parte.

Răspunde: Cpt. Bordeianu N.

b) Și în continuare se va acorda atenție sporită legăturilor din țară ale cetățenilor străini și emisarilor, cunoscute cu preocupări de a multiplica, depozita și difuza materiale cu conținut mistic și ostil, precum și de a trimite în străinătate date denigratoare vizând politica statului nostru privind drepturile și libertățile religioase.

Dintre acestea, exemplificăm pe: Coconcea Octavian, Grigorescu Cornel, Sima Constantin și Neacșu Ion din cultul A.Z.S. – toți din București, Boldijar Zoltan și Hathazi Samuel din Cluj-Napoca, Mihail Corneliu și Preda Gheorghe din București, adventiști-reformiști cunoscuți cu preocupări de a multiplica și difuza ilegal literatură sectantă.

Trimestrial, la nivelul șefilor serviciilor de informații interne și al șefilor securităților județene și a municipiului București vor fi analizate informațiile obținute despre astfel de preocupări clandestine, stabilindu-se măsuri de clarificare și documentare a lor prin organele de miliție.

Răspund: Cpt. Bordeianu N. și ofițerii din problemă de la securitățile județene și a municipiului București.

c) Se va imprima un ritm mai ofensiv și accelerat modalităților de clarificare a informațiilor referitoare la cele 28 persoane din cultul A.Z.S. și 29 adventiști-reformiști și adventiști-protestanți, lucrate prin dosare de urmărire informativă, semnalate cu preocupări de a desfășura activități ostile sub masca religiei adventiste ori care întrețin legături cu centre și organizații religioase reacționare din străinătate și cu emisari ai acestora.

– Până la 30 aprilie 1983 vor fi analizate toate informațiile de acest fel, iar cele mai deosebite vor fi luate în controlul conducerii securităților județene și a municipiului București, stabilindu-se măsuri concrete de prevenire și neutralizare.

– Până la 1 martie 1983 vor fi puse în lucru, prin dosare de urmărire informativă, informațiile privind activitatea clandestină a conducătorilor sectanți adventiști-reformiști pentru unificarea grupărilor adverse sub o conducere unică pe țară. Avem în vedere în principal pe următoarele elemente: Mihail Corneliu din București; Ghimfus Traian și Titi Manea – Teleorman; Crăcea Traian și Dălălău Vasile – Mureș; Pop Ioan, Victor Nicolae și Marinică Ion – Ploiești; Ciurea Dumitru – Craiova; Boldijar Zoltan, Radulovici Ana și Hathazi Samuel – Cluj-Napoca; Cucos Nicolae – Botoșani; Ungureanu Nicolae – Suceava; Petreanu Teodor și Prună Ion – Brașov; David Alexandru – Sibiu; Buzdugan Ion – Arad; Buftea Ioan – Maramureș și alții.

Totodată, se va analiza oportunitatea luării în controlul Serviciului IV a unora din cazurile enumerate pentru a impulsiona, coordona și acorda sprijin concret în clarificarea lor.

În acest context, în cazurile aflate în control – „Fotograful“ de la I.J. Alba, „Ardeleanu“ de la I.J. Constanța și D.U.I. „Miron“, elemente de vârf în secta reformistă, se va acționa prin măsuri combinative pentru crearea de disensiuni, derută și compromiterea lor față de masa sectanților și ceilalți conducători reformiști.

Răspund: Cpt. Bordeianu N. și ofițerii din problemă de la securitățile județene și a municipiului București.

d) În vederea asigurării informative a locurilor și mediilor unde pot apărea acțiuni ostile sub acoperirea cultului A.Z.S. și a sectelor „Adventiști-reformiști“ și „Adventiști-protestanți“, precum și a persoanelor pretabile a fi atrase la asemenea activități, în cursul anului 1983, pe țară, potențialul informativ va crește cu 34 surse, prin atragerea la colaborare a 22 informatori din cultul legal A.Z.S. și a 12 informatori din sectele respective. Personal voi recruta 2 informatori, câte unul în fiecare subproblemă.

Trimestrial, se va analiza modul cum se realizează acțiunea de atragere la colaborare a unor persoane cu posibilități de pătrundere în clandestinitate.

În acest scop, se va continua atragerea la colaborare a deserventilor cultului A.Z.S., a altor persoane cu posibilități de a sesiza aspecte ale activității dușmănoase, de a rezolva sarcini interjudețene și în străinătate, precum și a celor care se bucură de autoritate și influență ori au perspective de afirmare în cult. Se va acorda atenție deosebită atragerii la colaborare a elevilor de la Seminarul teologic A.Z.S. din București.

De asemenea, vor fi luați în studiu pentru atragere la colaborare următorii cetățeni străini: „Moris“ din S.U.A., „Paul“, „Grig“ și „Doris“ din R.F. Germania, urmând a se finaliza o recrutare din rândul acestora până la 15 decembrie 1983.

Termen: trimestrial.

Răspund: Cpt. Bordeianu N. și ofițerii din problemă de la securitățile județene și a municipiului București.

e) **Trimestrial**, la nivelul factorilor de conducere din securitățile județene și a municipiului București se va analiza eficiența muncii cu rețeaua informativă, stabilind sarcini prioritare de rezolvare, cu accent pe formarea și pregătirea unor surse în vederea descifrării faptelor ce indică activități ostile și canale de legătură cu străinătatea. Concluziile desprinse se vor raporta conducerii Direcției I.

Răspund: Cpt. Bordeianu N. și ofițerii din problemă de la securitățile județene și a municipiului București.

3. **Creșterea eficienței măsurilor de prevenire și neutralizare a acțiunilor clandestine ostile, desfășurate sub acoperirea cultului A.Z.S. și a sectelor „Adventiști-reformiști“ și „Adventiști-protestanți“, în urma incitării centrelor și organizațiilor religioase reacționare din străinătate**.

a) Activitatea de analiză și valorificare a informațiilor va marca un salt calitativ, acordându-se atenție prioritară pe dezvoltarea preocupărilor ofițerilor din problemă de la securitățile județene și a municipiului București, de a efectua studii pe cazuri

şi fenomene, cu scopul de a descoperi cauzele care generează stări de spirit negative în diferite locuri şi medii din cadrul cultului A.Z.S. şi sectanţilor adventişti-reformişti şi protestanţi, în scopul determinării celor mai adecvate măsuri de prevenire şi neutralizare. Totodată, se va acorda atenţie deosebită schimbului de informaţii interjudeţene, pentru asigurarea permanentă a cunoaşterii situaţiei operative şi a stării de spirit din cele trei subprobleme, precum şi influenţei exercitate în aceste medii de posturile de radio străine, îndeosebi „Vocea Speranţei" şi „Europa Liberă".

Întrucât mai multe elemente adventiste au fost implicate în cazurile „Canalul-80" şi „Canalul-81", împreună cu persoane aparţinând cultelor C.D.E.[1], penticostal, baptist şi sectei interzise „Oastea Domnului", în luna mai 1983 va fi elaborat un material pentru îndrumarea şi documentarea ofiţerilor corespondenţi din teritoriu, intitulat: „Concluzii desprinse cu prilejul documentării activităţii clandestine de introducere în ţară a materialelor cu caracter mistico-ostil de emisari ai unor centre şi organizaţii religioase reacţionare din străinătate şi scoaterea de către aceştia a unor date, în scopul folosirii în propaganda denigratoare la adresa ţării noastre în străinătate".

Termen: 30 mai 1983 şi permanent.

Răspund: Cpt. Bordeianu N. şi ofiţerii din problemă de la securităţile judeţene şi a municipiului Bucureşti.

b) În scopul împiedicării realizării unificării grupărilor sectante reformiste sub o conducere unică, descurajării, menţinerii divizate în mai multe grupări adverse, creării unei stări de derută, suspiciuni şi disensiuni între elementele cu rol de conducere ale grupărilor şi credincioşi şi chiar între grupări, vom acţiona astfel:

– prin reţeaua informativă din problemă şi sursele pretabile din cultul A.Z.S. vom continua să alimentăm disensiunile şi divergenţele dintre conducătorii grupărilor adverse, prin demascarea acestora că nu urmăresc decât obţinerea de foloase materiale la adăpostul sectei, sunt meschini, individualişti, lacomi şi avari;

– menţinerea în contact fictiv a conducătorilor grupărilor adverse şi contactarea altora, cum sunt: „Miron" şi „Popa Florea" din Bucureşti, „Buzdugan Ion" şi „Şiclovan Petru" din Arad, Cămărăşan Vasile – Aiud, Crăcea Traian şi Dălălău Vasile – Mureş, Nicolae Victor – Ploieşti, Ghimfus Traian – Teleorman – toţi din gruparea reformistă de bază, „Anton Ioan" – Medgidia, „Mihail Corneliu" – Bucureşti, „Bucur" – Argeş, „Boldijar Zoltan" şi „Radulovici Ana" – Cluj – toţi din gruparea adiacentă centralei mondiale, şi „Pop Ioan" – Ploieşti, conducătorul grupării „Protestul", care vor fi exploataţi informativ şi faţă de care vom lansa versiuni compromiţătoare reciproce, spre a fi colportate în masa sectanţilor şi adversarilor lor;

– continuarea anchetelor informative cu ceilalţi conducători de grupări reformiste, cum sunt: David Alexandru – Sibiu, Buftea Ioan – Maramureş, Prună Ioan şi Petreanu Tudor – Braşov, Ciurea Dumitru – Craiova, Titi Manea – Teleorman şi alţii, în scopul completării informaţiilor vizând acţiunile lor clandestine şi legăturile cu străinătatea;

[1] Creştin după Evanghelie.

– vom acționa asupra unor elemente pretabile, cu rol de conducere în sectă – după un studiu prealabil – de a comunica în scris cu Devay Francisk şi Smith S., conducători pe plan mondial ai adventiştilor reformişti, că în România nu se poate desfăşura activitatea impusă de aceştia, care au provocat numai greutăți în rândul credincioşilor cu ocazia vizitelor în țară, solicitându-le să renunțe la intențiile lor spre țara noastră. În acelaşi mod vom acționa şi prin Morlocan Alexandru – senior şi junior, din S.U.A., prin rudele acestora şi cu ocazia venirii lor în țară;

– elementele stabilite ca deosebit de fanatice şi active vor fi contactate periodic, în mod deschis, spre a fi compromise în masa sectanților;

– publicarea de articole în presa centrală şi locală privind „adevărata față" a sectanților fanatici şi activi, în scop de compromitere, discreditare şi dezavuare a lor de opinia publică;

– asupra grupărilor şi conducătorilor la care măsurile preventiv-educative nu vor avea eficiența scontată vom acționa prin organele de miliție şi cele locale ale puterii şi administrației de stat, spre a-i surprinde în adunări şi activități ilegale, urmând a li se aplica măsura amendării contravenționale şi trimiterea în justiție pentru fapte de drept comun;

– în luna aprilie 1983 se va organiza o şedință de lucru cu ofițerii din problemă de la 17 securități județene, cu pondere pe linia sectei reformiste, în care, după prezentarea situației operative pe țară, se vor stabili în concret măsuri specifice de prevenire şi neutralizare a activității clandestine a reformiştilor.

Termen: 30 aprilie şi permanent.

Răspund: Cpt. Bordeianu N. şi ofițerii din problemă de la securitățile județene şi a municipiului Bucureşti.

c) În scopul menținerii unei stări de spirit corespunzătoare în cadrul cultului A.Z.S. şi respingerii fenomenelor de anarhie ce au loc în rândul celorlalte culte neoprotestante: baptişti, penticostali şi creştini după Evanghelie, cât şi în vederea prevenirii şi neutralizării apariției de noi grupări disidente, vom întreprinde următoarele măsuri:

– menținerea în contact fictiv a pastorilor Galfi Ludovic, Faluvegy Dezideriu din Bucureşti, Timiş Alexandru, Moldovan Wilhelm, Borbath Zoltan din Cluj-Napoca, Kiss Ion, Biro Francisc, Soò Karoly – Maramureş, care au făcut parte din conducerea grupării clandestine „T.K.W.", în vederea descurajării, influențării lor pozitive şi punerii în dependență față de organele noastre;

– în vederea temperării, descurajării şi influențării pozitive vor fi contactați periodic deserventii şi elementele din cult cunoscute ca deosebit de fanatice şi active, cu tendințe de exacerbare şi inițiere de disidențe;

– deserventii şi unii membri din cult care efectuează călătorii în străinătate în interes de serviciu vor fi pregătiți contrainformativ, iar la înapoiere se va discuta cu fiecare în parte, în vederea obținerii unor aspecte de interes operativ şi întreprinderii de măsuri preventive;

– se va coopera cu Serviciul „D“ şi U.M. 0544/225 şi 201, pentru dezinformarea organizaţiilor şi centrelor reacţionare din exterior, în ideea prevenirii şi contracarării acţiunilor ostile îndreptate împotriva ţării noastre, prin măsuri specifice şi combinative. Avem în vedere acţiuni privind dezinformarea organizaţiilor „Amnesty International“, posturilor de radio „Vocea Speranţei“ şi „Europa Liberă“, privind pe numiţii: Dragomir Ioan, Chejan Titu, Ardelean Viorel, Chiţan Ilie – foşti condamnaţi pentru insubordonare, Nemesniciuc Dumitru – Suceava, Opruţa Viorel, Adam Nicolae – Alba, Bistriceanu Lucian – Dolj, Stătescu Valentin – Braşov, Vladu Gabriel, Mateescu George – Bucureşti şi alţii, cunoscuţi cu acţiuni protestatare în vederea obţinerii aprobărilor de plecare definitivă din ţară.

Sarcină permanentă.

Răspund: Cpt. Bordeianu N. şi ofiţerii din problemă de la securităţile judeţene şi a municipiului Bucureşti.

d) Având în vedere că în cursul anului 1982 cele 22 elemente iniţiatoare ale grupării disidente „Roua Dimineţii“ sau „Mica Rămăşiţă“ au fost eliberate din detenţie, iar iniţiatorul şi conducătorul acesteia este Szatmari Alexandru, din Dumbrăveni – Sibiu, element duşmănos, fost condamnat pentru infracţiuni contra securităţii statului, în scopul împiedicării reluării acţiunilor clandestine şi anihilării lor, prin cele 15 securităţi judeţene interesate vor fi întreprinse următoarele măsuri:

– menţinerea cazului „Rătăciţii“ în control, sprijin şi îndrumare directă de către Serviciul IV, pentru coordonarea măsurilor de neutralizare pe întreaga ţară;

– cuprinderea în supraveghere informativă cu măsuri prioritare a tuturor aderenţilor la grupare şi lucrarea în continuare prin dosare de urmărire informativă a conducătorilor: Szatmari Alexandru – Sibiu, Iosub Elena – Piatra Neamţ, Ştef Mitru – Târgu Mureş, Sima Constantin – Ialomiţa şi deschiderea de D.U.I. asupra numiţilor Ciobanu Gheorghe din Bucureşti şi Alexandru George – Ploieşti, care sunt semnalaţi că incită membrii grupării la reluarea activităţii clandestine;

– întrucât, la scurt timp după eliberarea din detenţie, Sima Constanţa – Ialomiţa, Chitu Ilie – Dolj şi Baston Ionel – Piatra Neamţ au dispărut de la domiciliu şi până în prezent nu s-a stabilit unde se află, vor fi daţi în urmărire pe ţară, în scopul prevenirii desfăşurării unor acţiuni clandestine, antisociale şi nocive desfăşurate de către aceştia;

– luarea şi menţinerea în contact operativ a celorlalte persoane condamnate, atenţionarea şi avertizarea lor cu privire la comportamentul de viitor, interzicerea desfăşurării de activităţi clandestine sectante şi a părăsirii localităţii de domiciliu, în scop de a participa la activităţi clandestine sectante, şi obligativitatea încadrării lor în muncă;

– darea în grija organelor locale ale puterii şi administraţiei de stat a celor ce domiciliază în localităţile rurale, în special, şi în grija factorilor educaţionali şi obşteşti de la locurile de muncă a celor care lucrează în unităţi socialiste;

– efectuarea de controale periodice inopinate la domiciliul lor, în special în perioada sabatului, pentru a surprinde prezența unor sectanți străini de localitate în adunări clandestine și aplicarea prevederilor legale;

– folosirea în continuare a organelor de presă locale și stațiilor de radioamplificare, pentru compromiterea și dezavuarea membrilor grupării în rândul credincioșilor adventiști, cât și a opiniei publice;

– rețeaua informativă din conducerea pe țară și zonală a cultului A.Z.S., până la nivel de comunitate, va fi instruită să prelucreze situația și activitatea grupării „Roua Dimineții" în cadrul conferințelor de orientare, în scopul combaterii racolării de noi aderenți din rândul cultului legal la concepțiile disidente, și să semnaleze prezența acestora acolo unde fac prozelitism;

– trimestrial, fiecare securitate județeană va raporta evoluția situației operative din acest caz, măsurile întreprinse și cele ce se impun în continuare pentru anihilarea activității clandestine a grupării;

– până la 28 februarie 1983 va fi elaborat documentarul intitulat: „Concluziile rezultate din activitatea clandestină, antisocială și ostilă a grupării disidente «Adventiști de ziua a 7–a rămaşi pe bază veche», modul de acțiune al organelor de securitate pentru cunoașterea, prevenirea și neutralizarea acestei grupări", spre a fi folosit în procesul de instruire și orientare a aparatului de securitate în problema „culte-secte".

Termen: trimestrial.

Răspund: Cpt. Bordeianu N. și ofițerii din problemă de la securitățile județene și a municipiului București.

e) Împotriva emisarilor enunțați mai sus și a altor persoane care aparțin organizațiilor reacționare din străinătate și acționează sub acoperirea religiei adventiste se vor întreprinde măsuri ferme de neutralizare, prin tragerea la răspundere în conformitate cu prevederile legilor țării noastre ori cercetarea și avertizarea sub acoperirea organelor de pașapoarte, iar, după caz, întreruperea dreptului șederii în țară sau includerea pe lista persoanelor indezirabile R.S. România. La astfel de măsuri vor fi antrenate mai mult organele de miliție, factorii de conducere din administrația locală și personalul Departamentului Cultelor, urmărindu-se descurajarea străinilor în cauză și determinarea lor de a se abține de la activități ostile.

Până la 30 martie 1983, cu privire la emisarii Düra Andreas și Davis Gary Allen, conducători ai organizației „Solia pentru timpul prezent" din R.F. Germania, care au fost în țară de mai multe ori, au incitat și au participat direct la formarea grupării clandestine antisociale „Roua Dimineții", se vor prezenta propuneri la U.M. 0200 București spre a fi incluși pe lista persoanelor indezirabile R.S. România.

Termen: 30 martie 1983 și permanent.

Răspund: Cpt. Bordeianu N. și ofițerii din problemă de la securitățile județene și a municipiului București.

f) Vom continua să dezvoltăm acțiunile de influențare pozitivă a unor cetățeni străini, misionari – personalități din conducerea europeană și mondială a cultului A.Z.S. care vizitează R.S. România oficial și în scop turistic, cărora potențialul informativ din problemă le va prezenta situația reală a unor adventişti invocați de propaganda occidentală că ar fi persecutați de autorități pe motive religioase.

În acest context, sursele organelor de securitate vor fi instruite, cu sarcini diferențiate, să sublinieze față de interlocutorii străini următoarele aspecte:

– cultul A.Z.S. este legal și se bucură de drepturi fără discriminare în România;

– în R.S. România nu există deținuți politici ori persoane persecutate pentru convingerile lor religioase sau din motive privind naționalitatea lor;

– secta „Adventişti-reformişti" și gruparea „Roua Dimineții" sunt interzise în R.S. România prin lege datorită concepțiilor și preceptelor antisociale și retrograde pe care le propagă;

– elementele trimise în justiție și condamnate, cum sunt: Chejan Titu, Dragomir Mircea, Ardelean Viorel, Nemesniciuc Dumitru și alții, nu se datorează convingerilor lor religioase; au refuzat satisfacerea serviciului militar ori au săvârșit infracțiuni de drept comun;

– știrile difuzate în Occident, în special de organizația „Amnesty International" și postul de radio „Europa Liberă", de care au luat act cu privire la o pretinsă lipsă de drepturi și libertăți religioase în țara noastră, sunt de inspirație străină și aparțin acelor cercuri, organizații sau state cărora nu le convine politica externă promovată de România.

În acest spirit se va acționa asupra următorilor: C.L. Wilson, Bert B. Beach, Battle Maurice, R. Nixon, R. Neals din S.U.A., Burbank Howard – Anglia, E. Ludescher, Gianfranco Rossi, Pierre Lanares, Jean Eurcher – Elveția și alte personalități din conducerea mondială a cultului A.Z.S., precum și asupra cetățenilor străini de origine română care ne vor vizita țara și au luat cunoştință în mod eronat despre realitățile din țara noastră.

Asupra tuturor acestor categorii de persoane din rândul cetățenilor străini vom acționa în continuare, ca la înapoierea în țările lor să facă cunoscute, prin posibilitățile (presă, conferințe, predici, radio) și relațiile de care dispun, realitățile de care au luat act cu privire la drepturile și libertățile religioase în R.S. România.

Totodată, în mod selectiv se va acționa asupra unora dintre ei, cum sunt: C.L. Wilson, Bert B. Beach, E. Ludescher, G. Rossi și Pierre Lanares, spre a fi determinați să susțină interesele statului român pe linia acțiunii „Orizont".

Lunar vor fi analizate informațiile obținute, care vor fi raportate conducerii Direcției I.

Termen: 30 decembrie 1983.

Răspund: Cpt. Bordeianu N. și ofițerii din problemă de la securitățile județene și a municipiului București.

g) Materialele obținute în procesul muncii cu privire la activitățile clandestine – antisociale – desfășurate sub masca cultului A.Z.S. și a sectelor „Adventiști-reformiști“ și „Adventiști-protestanți“ vor fi puse la dispoziția organelor de miliție, care, prin posibilități specifice – utilizând date și fapte de drept comun –, să acționeze pentru neutralizarea acestora.

Totodată, persoanele asupra cărora se desfășoară supravegherea și urmărirea informativă în procesul muncii vor fi studiate multilateral, pentru a depista fapte de drept comun spre a fi exploatate în scop operativ și pe baza cărora să poată fi trase la răspundere penală. Astfel de cazuri depistate vor fi înfierate în presa locală și centrală, cât și în emisiuni radio-T.V.

Sarcină permanentă.

Răspund: Cpt. Bordeianu N. și ofițerii din problemă de la securitățile județene și a municipiului București.

h) În cadrul activității de căutare a informațiilor referitoare la preocupările ostile sub acoperirea religiei adventiste, în continuare se va acorda mai multă atenție aspectelor referitoare la recrudescența fenomenului religios, formele sale de manifestare și cauzele ce le generează, ce vor face obiectul unor informări sistematice la organele de partid, și pârghiile democrației socialiste (organizațiile obștești, factorii educaționali, colectivele de oameni ai muncii din întreprinderi, instituții, cartiere și comune), care să acționeze prin forme și metode specifice diversificate, pentru demascarea și crearea unei opinii de combatere a efectelor antisociale.

Termen: 30 iunie și 30 decembrie 1983.

Răspund: Cpt. Bordeianu N. și ofițerii din problemă de la securitățile județene și a municipiului București.

Prezentul plan de măsuri, prin ofițerii Serviciului IV, cu ocazia deplasărilor în teritoriu, va fi prelucrat cu ofițerii din problemă de la securitățile județene și a municipiului București, care vor stabili și întreprinde măsuri proprii de executare specifice situației operative existente pe raza județului.

Totodată, planul de măsuri va fi completat anual și ori de câte ori este necesar, [în] funcție de evoluția situației operative din subproblemele „Cultul A.Z.S.“ și sectele „Adventiști-reformiști“ și „Adventiști-protestanți“.

Cpt. Bordeianu Nicolae

De acord
p. Șeful Serviciului IV
Mr. Zapodean

A.C.N.S.A.S., fond documentar, dosar nr. 141, vol. 1, f. 162–171.

188

1983 octombrie. Notă referitoare la supravegherea informativ-operativă a foştilor deţinuţi politici.

Strict secret
Nr. 100/0049818 din octombrie 1983

Notă

Recenta analiză efectuată asupra informaţiilor rezultate din activitatea de supraveghere informativă desfăşurată în rândul celor 3.611 foşti condamnaţi pentru infracţiuni contra securităţii statului cuprinşi în priorităţi (35% incluşi după trecerea la aplicarea prevederilor planului de măsuri) a scos în evidenţă următoarele:

1. Un număr important din rândul acestor persoane îl reprezintă foştii condamnaţi pentru participare în organizaţii subversive, semnalaţi cu preocupări duşmănoase prezente. Astfel de elemente sunt lucrate cu măsuri complexe de către Securităţile judeţene Timiş, Mehedinţi, Suceava, Iaşi, Hunedoara, Dolj, Argeş şi a municipiului Bucureşti.

Principala formă de activitate ostilă a acestora o constituie încercările de creare a unor anturaje compuse din persoane cu sau fără antecedente politice ori penale, precum şi antrenarea lor la comentarii denigratoare împotriva orânduirii noastre socialiste, pe fondul concepţiilor lor ostile şi a ştirilor audiate la postul de radio „Europa Liberă".

Mai deosebit este cazul Bot Gheorghe din Vaslui, în vârstă de 65 ani, profesor pensionar. Acesta, împreună cu alte două elemente cunoscute din perioada detenţiei, au studiat slăbiciunile din comportamentul unor cadre didactice cu funcţii de conducere şi membri P.C.R., pe care le-au atras în anturaj.

Cu aceştia organiza întâlniri prilejuite de diferite evenimente de familie, în cadrul cărora se comentau în mod denigrator unele măsuri întreprinse de partidul şi statul nostru, principalii iniţiatori ai acestor discuţii fiind cei 3 foşti condamnaţi. Organele de securitate au acţionat pentru destrămarea anturajului respectiv şi avertizarea celor în cauză.

Şefii de organizaţii subversive continuă să reprezinte o prioritate de lucru, dată fiind experienţa dobândită în organizarea acţiunilor clandestine în cadrul grupărilor pe care le-au iniţiat şi condus.

În acest sens, în cadrul măsurilor întreprinse de Securitatea judeţului Dolj, care a organizat urmărirea atentă a fostului condamnat Volcinschi Raul, în vârstă de 60 ani, economist, a obţinut informaţii utile, care au permis să se acţioneze prin organele de miliţie şi să fie condamnat la 2 luni închisoare pentru furt din avutul obştesc şi uz de fals. În prezent i se documentează activitatea pentru alte fapte de drept comun,

după care vor fi inițiate măsuri de compromitere a sa în rândul legăturilor din București, Râmnicu Vâlcea și Timișoara.

2. S-a acționat mai corespunzător în rândul legăturilor celor 207 condamnați stabiliți în străinătate, de pe raza Capitalei, din care 27 au trecut fraudulos frontiera, iar 39 au refuzat înapoierea în țară în urma unor călătorii temporare în exterior.

Măsurile întreprinse împreună cu U.M. 0544 în cazul „Nicu", fost condamnat pentru participare într-o organizație subversivă, semnalat cu legături în rândul foștilor condamnați stabiliți la Paris (Virgil Ierunca, Monica Lovinescu, George Tomaziu, Jean Dracsanescu [Drăcșăneanu – n.n.], cunoscuți că desfășoară activitate ostilă împotriva R.S. România), au condus la identificarea persoanelor din țară care-i facilitau trimiterea în exterior a unor publicații pe adresa persoanelor menționate.

Informații similare s-au obținut și în cazul „Scriitorul", care a reluat legătura cu fostul condamnat Belkek, stabilit în R.F. Germania, cunoscut că acționează ostil [împotriva] R.S. România, în cadrul „Cercului democrat româno-german". Printr-o terță persoană, care venea periodic în țară, sus-numitul s-a angajat ca să-i trimită în R.F. Germania materiale cu conținut denigrator, pentru a fi transmise la postul de radio „Europa Liberă".

Acționându-se în mod combinativ, activitatea acestuia a fost zădărnicită și elementele avertizate. Sunt controlate în continuare preocupările și legăturile acestora cu exteriorul.

3. În cursul acestui an a fost organizată mai bine supravegherea informativă în rândul celor 316 descendenți ai foștilor condamnați la moarte și executați, care au decedat pe timpul detenției, ai șefilor de bande și organizații subversive ce au acționat pe teritoriul țării noastre.

La Securitățile județene Suceava, Bihor, Tulcea, Dolj și Satu Mare au fost obținute informații care au impus inițierea unor măsuri de verificare, clarificare și prevenire a unor acțiuni dușmănoase din partea lor.

În cazul „Iancu" din Suceava, inginer electromecanic, descendent al unui fost condamnat pentru inițierea unei grupări subversive, s-au obținut informații din care rezultau manifestări dușmănoase cu tendință de incitare în rândul altor persoane. Din cercetarea informativă a acestuia și a principalelor legături a rezultat că fostul condamnat a exercitat o influență nocivă asupra fiului său încă din anii adolescenței.

Măsura avertizării într-un cerc lărgit de persoane, cu participarea unor factori de răspundere din unitatea socialistă unde-și desfășoară activitatea, s-a dovedit a fi eficientă.

4. Selecționarea corespunzătoare a elementelor cuprinse în supraveghere informativă prioritară și folosirea pe scară mai largă a celorlalte mijloace ale muncii de securitate au condus la imprimarea unui caracter mai ofensiv și diversificat activității de prevenire și neutralizare a acțiunilor ostile, sporind eficiența formelor și metodelor folosite.

În anul 1983 au fost finalizate peste 50 cazuri lucrate prin dosare de urmărire informativă, 7 din ele fiind în controlul serviciului de linie din Direcția I. Au acționat cu măsuri mai eficiente Securitățile județene Argeș, Mehedinți, Vaslui, Dolj, Timiș și Suceava.

Au fost valorificate cu mai multă operativitate informațiile referitoare la fapte de competența organelor de miliție, pe linia cărora numai în primele 8 luni au fost condamnate 12 persoane din această categorie, realizându-se în același timp diferite acțiuni de compromitere și izolare a celor cu poziție dușmănoasă.

5. Analiza muncii de securitate desfășurată în rândul foștilor condamnați și descendenți ai acestora selecționați a fi supravegheați cu prioritate a scos în evidență că rezultatele obținute nu corespund pe deplin particularităților și cerințelor impuse de situația operativă din problemă.

La Securitățile județene Satu Mare, Prahova, Hunedoara, Caraș-Severin, Brăila și Cluj continuă să se manifeste unele deficiențe în ceea ce privește asigurarea unui control informativ corespunzător.

În acest sens, recentul control-sondaj desfășurat pe linia problemei la Securitatea municipiului București a concluzionat că circa 30% din persoanele cuprinse în această formă de lucru nu au fost controlate informativ perioade îndelungate de timp. Acțiunea de identificare și verificare a descendenților persoanelor condamnate la moarte sau decedate în detenție nu a fost finalizată conform prevederilor planului de măsuri existent în problemă.

În general, măsurile întreprinse la toate securitățile județene asupra celor 316 descendenți au fost limitate, neglijându-se crearea și dirijarea unor surse cu posibilități de informare pe lângă aceștia, precum și folosirea altor mijloace specifice muncii.

Cauza principală a acestor deficiențe continuă să o reprezinte neexploatarea sistematică a posibilităților surselor informative și lipsa unei cooperări eficiente între diferite compartimente de muncă.

Pentru înlăturarea neajunsurilor constatate vom extinde practica unor controale-sondaj pe linia problemei la securitățile județene unde s-au constatat lipsuri și implicarea lucrătorilor din serviciul de linie al Direcției I în obținerea și clarificarea unor informații și realizarea integrală a sarcinilor prevăzute în Planul de măsuri din problemă.

A.C.N.S.A.S., fond documentar, dosar nr. 131, vol. 1, f. 14–16.

189

1983 decembrie. Raport al Serviciului 5 din Direcția I privind analiza activității desfășurate în anul 1983 în problemele artă-cultură, presă-radioteleviziune-poligrafii, sănătate și justiție

Ministerul de Interne
Departamentul Securității Statului
Direcția I
150/MI/ din decembrie 1983

Strict secret

Raport
de analiză a muncii informativ-operative desfășurate în anul 1983 în problemele „Artă-cultură", „Presă-Radioteleviziune-Poligrafie", „Sănătate" și „Justiție"

Activitatea informativ-operativă desfășurată în 1983 de colectivul Serviciului 5 și ofițerii corespondenți de la organele teritoriale în sectoarele de artă-cultură, presă-radioteleviziune-poligrafie, sănătate și justiție, domenii de importanță, sensibilitate și vulnerabilitate deosebită, s-a încadrat în efortul general al aparatului de informații interne de a rezolva în cât mai bune condiții sarcinile ce ne revin din documentele Conferinței Naționale a P.C.R. din decembrie 1982, ale Consfătuirii de lucru pe problemele muncii organizatorice și politico-educative din 2–3 august a.c., din ordinul conducerii Ministerului de Interne și a Departamentului Securității Statului.

În spiritul exigențelor pe care Comandantul nostru suprem, tovarășul Nicolae Ceaușescu, le pune permanent în fața Ministerului de Interne, a organelor de securitate, analiza muncii noastre trebuie să fie caracterizată prin responsabilitate comunistă, un pronunțat spirit critic și autocritic în abordarea problemelor, îndeosebi a neajunsurilor manifestate, astfel încât să putem desprinde concluzii corespunzătoare și să stabilim cele mai indicate măsuri pentru creșterea continuă a calității și eficienței activității pe care o desfășurăm.

Munca de securitate în sectoarele de artă-cultură, presă-radioteleviziune-poligrafie, sănătate și justiție a vizat și a realizat, într-o bună măsură, ridicarea la cote superioare de calitate a activității de apărare a valorilor social-politice, materiale și spirituale, de protecție contrainformativă, în vederea prevenirii pătrunderii și proliferării ideilor ostile, neutralizării oricăror fapte sau fenomene ce pot afecta politica partidului în aceste domenii. La baza activității desfășurate au stat permanent sarcinile specifice desprinse din documentele de partid, programele de măsuri ale Departamentului Securității Statului, Direcției I și, în mod special, programele elaborate în toate cele 4 probleme din competența serviciului la începutul acestui an. De o utilitate deosebită au fost pentru noi indicațiile și orientările conducerii

Departamentului, îndeosebi ale tovarăşului general-locotenent Iulian Vlad, date în contextul unor analize efectuate pe subprobleme sau cazuri concrete şi al informărilor promovate la acest nivel, precum şi sprijinul permanent de care am beneficiat din partea conducerii direcţiei.

I. Munca de securitate desfăşurată în problemele „Artă-cultură", „Presă-Radioteleviziune-Poligrafie", „Sănătate" şi „Justiţie" a urmărit în 1983 realizarea următoarelor **obiective prioritare**:

1. Îmbunătăţirea organizării activităţii şi a concepţiei de muncă corespunzător mutaţiilor survenite în situaţia operativă, îndrumarea unitară a ofiţerilor de la securităţile judeţene şi a municipiului Bucureşti.

2. Creşterea eficienţei activităţii de cunoaştere şi stăpânire a situaţiei operative, având permanent în atenţie implicaţiile politice deosebite ale unor acţiuni ostile, fapte sau fenomene negative în toate domeniile din competenţă.

3. Determinarea, în funcţie de mutaţiile intervenite în situaţia operativă, a categoriilor de informaţii ce prezintă interes pentru securitatea statului şi cuprinderea în baza de lucru a tuturor elementelor potenţial periculoase.

4. Perfecţionarea mijloacelor şi metodelor specifice de muncă, sporirea gradului de profesionalitate în lucrarea informaţiilor.

5. Diversificarea şi îmbunătăţirea activităţii de verificare şi exploatare a informaţiilor, întărirea fermităţii faţă de elementele ostile, pentru prevenirea oricăror acţiuni potrivnice securităţii statului ori care ar putea afecta politica promovată de partid în aceste domenii.

6. Sporirea contribuţiei specifice la activitatea de demascare, neutralizare sau limitare a efectelor negative ale acţiunilor externe de incitare şi diversiune ideologică.

7. Delimitarea exactă a persoanelor ce necesită măsuri de protecţie contrainformativă; întărirea eficacităţii măsurilor de apărare a secretului de stat, de protejare a cercetărilor medicale de valoare şi a autorilor acestora.

8. Dezvoltarea preocupărilor de analiză şi studiu de fenomen, pentru desprinderea tendinţelor de evoluţie a situaţiei operative din probleme şi stabilirea unor măsuri de perfecţionare a muncii în viitor.

II. Analiza situaţiei operative din sectoarele de artă-cultură, presă-radioteleviziune-poligrafie, sănătate şi justiţie evidenţiază că şi în anul 1983 ne-am confruntat cu o **problematică deosebit de complexă**, generată în primul rând de amplificarea acţiunilor duşmănoase şi de propagandă anticomunistă ale cercurilor reacţionare din străinătate, vizând realizarea unei mişcări „contestatar-disidente" şi a altor forme de opoziţie faţă de orânduirea socială şi de stat din ţara noastră.

1. Organizaţiile anticomuniste din Occident, care vizează îndeosebi sectoarele de artă şi cultură – între care mai active în acest an au fost „Asociaţia pentru întrajutorarea intelectuală europeană", „Comitetul intelectualilor pentru o Europă a

libertăților“ (C.I.E.L.), „Mişcarea pentru independența Europei“, „PEN-Clubul Internațional“, „Societatea Internationes“ şi aşa-zisul Grup de la Paris –, şi-au continuat cu o intensitate sporită acțiunile de racolare a unor oameni de artă şi cultură, de instigare a unor persoane din această categorie la acțiuni antipartinice, de afectare a climatului politic din mediu.

Semnificativ în acest sens este numărul ridicat de invitații, burse, ajutoare materiale acordate în 1983 unor creatori de literatură şi artă din țară (între care scriitorii Eugen Simion, Alexandru George, „Romulus“, Ştefan Augustin Doinaş, Ştefan Bănulescu, Titus Popovici, Georgeta Horodincă, Nicolae Breban).

Elocventă este şi invitarea în străinătate a lui „Tudorache“, element contestatar, de către PEN-Clubul francez.

În acest an au fost racolați noi creatori de literatură şi artă, determinați să rămână în exterior, unii dintre ei, cum sunt criticii literari Gelu Ionescu şi Ion Negoițescu, scriitorii Emil Hurezeanu şi Gheorghe Sineşteanu, fiind antrenați în activități ostile R.S. România şi în prezent colaboratori ai postului de radio „Europa Liberă“.

De fapt, acest post de radio a continuat să reprezinte principalul factor incitator pe linia tuturor problemelor, blamând deschis în emisiunile cultural-artistice creatorii angajați, aducând elogii celor care promovează apolitismul în artă, realizează lucrări în care insistă exagerat pe greşelile ce s-au comis în anumite perioade ale construcției socialiste, exprimă nemulțumiri față de unele măsuri ce vizează domeniile respective, incitând în acest mod elementele predispuse la opoziție.

„Europa Liberă“ a acționat şi acționează cu obstinație pentru transformarea lui „Tudorache“ şi eventual a altor elemente nemulțumite, anarhice, într-un potențial embrion al unei mişcări contestatar-disidente în rândul oamenilor de cultură din țara noastră.

Cercurile şi organizațiile reacționare din exterior au vizat şi unele persoane, îndeosebi ziarişti din presa scrisă şi audiovizuală, în scopul incitării şi atragerii lor la acțiuni ostile țării noastre ori determinării lor de a pleca definitiv din țară. Semnificativ în acest sens este cazul ziaristului „Pascu“, care, sub influența Olimpiei Epstein, aflată în anturajul Monicăi Lovinescu, a intenționat să rămână în exterior.

Totodată, s-au intensificat acțiunile de racolare a cadrelor medicale, în special cu pregătire superioară, care efectuează deplasări ori activează în străinătate în calitate de cooperanți, pentru a le determina să refuze înapoierea în țară ori să le angreneze în activități ostile R.S. România.

Menționăm în acest context acțiunile celor 2 cluburi din Frankfurt şi Stuttgart-R.F.G., precum şi ale unor cetățeni străini, inițiate cu prilejul contactelor realizate în exterior cu cadre sanitare, îndeosebi cercetători, specialişti, oameni de valoare din municipiul Bucureşti şi județele Arad, Argeş, Braşov, Cluj, Sibiu şi Timişoara.

În preocupările cercurilor reacționare din străinătate au intrat şi anumite categorii de jurişti, pe care au încercat să-i atragă la activități ostile statului nostru. Astfel, s-au înregistrat demersuri spre a obține, pe diferite căi, date şi materiale despre modul cum

se exercită îndrumarea şi controlul activităţii organelor judiciare de către partid, urmărindu-se totodată dacă acesta intervine direct pentru influenţarea hotărârilor judecătoreşti.

2. Un număr important de persoane din sectoarele date în competenţă întreţin legături suspecte cu elemente ostile din cadrul emigraţiei, între care angajaţi şi colaboratori ai postului de radio „Europa Liberă“, precum şi cu alţi străini, prilejuri cu care se culeg şi se transmit informaţii cu caracter social-politic, spre a fi folosite în mod tendenţios în acţiunile de propagandă duşmănoasă şi diversiune politică împotriva ţării noastre. Până în prezent au fost identificaţi cu relaţii suspecte în străinătate 116 oameni de artă şi cultură, 14 în sectoarele de presă-radioteleviziune-poligrafie, 301 în domeniul sănătăţii şi 34 în justiţie.

Informaţiile obţinute despre elemente din această categorie atestă că majoritatea, îndeosebi cele din sectoarele de artă şi cultură, se situează pe poziţie ostilă politicii partidului şi statului nostru, au manifestări politice necorespunzătoare în mod deschis, public, sau instigă la asemenea atitudini alte persoane.

Cu prilejul călătoriilor efectuate în străinătate ori al contactelor realizate cu emisari ai cercurilor reacţionare din Occident, asemenea persoane furnizează date privind anumite frământări sau conflicte de grup, reacţiile din mediu faţă de măsurile prin care se aplică politica partidului în aceste domenii ori cu ocazia unor evenimente de interes major, precum şi o serie de amănunte din viaţa unor personalităţi care adoptă atitudine loială şi acţionează în direcţia promovării intereselor statului român, în scopul compromiterii lor.

În acest an s-au obţinut date indubitabile că au furnizat asemenea informaţii „Dina“ – redactor la editura „Cartea Românească“ şi avocatul Nistor Vasile din Sinaia, ale cărui preocupări au fost documentate, cel în cauză fiind pus în dezbatere publică. Suspiciuni întemeiate există din acest punct de vedere şi asupra scriitorilor Ştefan Augustin Doinaş, Ştefan Bănulescu şi Eugen Simion.

În acest context, menţionăm că în sectoarele din competenţă există un număr însemnat de persoane care au rude în străinătate, unele dintre acestea situându-se pe poziţii ostile R.S. România (98 la „Artă-cultură“, 355 la „Presă-radioteleviziune-poligrafie, 238 la „Sănătate“, 370 la „Justiţie“).

3. Şi în acest an a venit în ţară un număr mare de străini pe linia instituţiilor de artă-cultură, presă-radioteleviziune-poligrafie, sănătate şi justiţie, unii dintre aceştia încercând să desfăşoare activităţi necorespunzătoare.

Astfel, unii ziarişti străini au contactat pe scriitorul „Tudorache“ şi alte elemente nemulţumite din sectoarele date în competenţă ori au fost preocupaţi să obţină date şi informaţii pe care să le folosească în articole sau comentarii denigratoare la adresa realităţilor din R.S. România (ex. Bertrand Rosenthal – corespondentul Agenţiei „France-Presse“ pentru ţările din estul Europei, echipele televiziunilor norvegiene, vest-germane, austriece şi altele).

Totodată, a sporit numărul străinilor care vizitează universitățile sanitare sau intră în contact neoficial cu cadre medicale, încercând să obțină date sau informații privind unele cercetări cu caracter de noutate ori să acționeze asupra unor persoane din mediu, în vederea determinării lor să emigreze sau să rămână ilegal în străinătate (ex. cu prilejul lucrărilor primului simpozion internațional asupra „Mecanismului contracției musculare și energeticii mușchiului", ce s-a desfășurat la București, specialiștii americani, în cadrul contactelor realizate cu unii cercetători români, le-au sugerat acestora posibilitatea realizării lor în S.U.A.). Printre străinii care ne-au vizitat țara s-au aflat și elemente originare din România, care în urmă cu mai mulți ani s-au stabilit pe diverse căi în străinătate. Aceștia au intrat în contact cu persoane din sectoarele juridice, medicale, unii dintre ei desfășurând o intensă propagandă emigraționistă, incitându-le la diverse acțiuni protestatare sau facilitându-le rămânerea în străinătate (ex. fosta avocată Mureșan Stela din Cluj-Napoca, stabilită legal în R.F.G., a fost declarată persoană indezirabilă; Borio Feldioara, fostă judecătoare în județul Argeș, venind în vizită la sora ei, avocata Folescu Rodica, a incitat-o la emigrare; L.G., fost cetățean român, om de afaceri, proprietarul sanatoriului „Klinic-Vital" din R.F.G., a încercat să racoleze medici pentru a lucra în clinica sa. Cu astfel de preocupări au mai fost semnalați medicii G.J., originar din Cluj, S.D., din Constanța, S.D., din București și alții).

4. În majoritatea instituțiilor, locurilor și mediilor au fost identificate persoane care audiază și colportează știrile defăimătoare ale posturilor de radio reacționare, în special ale „Europei Libere" (pentru acest motiv sunt cuprinse în baza de lucru 86 persoane pe linie de „Artă-cultură", 17 la „Presă-radioteleviziune-poligrafie", 171 la „Sănătate" și 34 la „Justiție").

Sub influența nocivă exercitată din exterior și pe fondul unor stări de spirit negative, unele persoane din sectoarele date în competență adoptă atitudini politice necorespunzătoare.

– 2 persoane sunt semnalate cu intenții de atentat (1 la I.J. Bihor, pe linie de „Artă-cultură", și 1 la I.J. Iași, pe linie de „Sănătate").

– S-au constituit 64 anturaje de elemente cu poziție politică necorespunzătoare (20 în problema „Artă-cultură", 20 la „Presă" și 24 la „Sănătate").

Într-un caz mai deosebit, „Conspiratorii", care a fost clarificat și finalizat operativ, s-a reușit neutralizarea în timp relativ util a unei grupări clandestine, contrarevoluționare, formată din elemente nemulțumite, aventuriere, necunoscute cu antecedente politice sau penale, din diverse sectoare de activitate, al cărei inițiator a fost un tehnician de la Studiourile centrale de radio și televiziune.

Totuși, faptul că, din cele 53 persoane care au acceptat să facă parte din această grupare sau au luat la cunoștință despre existența ei, 13 provin din Radioteleviziune, ridică serioase semne de întrebare privind calitatea și eficiența activității de cunoaștere și prevenire desfășurată în acest obiectiv deosebit de important și vulnerabil.

În problemele din competența serviciului se întreprind, organizat, măsuri de cunoaștere, verificare și prevenire asupra:

– 230 elemente semnalate cu injurii și calomnii la adresa conducerii superioare de partid și de stat (153 la „Artă-cultură“, 44 la „Presă-radioteleviziune-poligrafie“, 113 la „Sănătate“ și 21 la „Justiție“).

– 861 persoane care comentează și se manifestă dușmănos la adresa politicii partidului și statului nostru (21 la „Artă-cultură“, 118 la „Presă-radioteleviziune-poligrafie“, 38 la „Sănătate“ și 139 la „Justiție“).

De remarcat accentuarea tendinței, îndeosebi în rândul scriitorilor din Capitală, de a se manifesta politic necorespunzător, în mod deschis, public, în cadrul unor ședințe la Uniunea Scriitorilor ori în alte prilejuri.

5. Persistă încă tendințe și preocupări obstinate de a realiza și publica lucrări literare, de artă plastică, piese de teatru sau scenarii de film deficitare sub raportul viziunii ideologice. Fac obiectul muncii noastre 51 persoane semnalate cu astfel de activități (47 la „Artă-cultură“, 2 la „Presă-radioteleviziune-poligrafie“ și 1 pe linia problemei „Sănătate“).

6. Și în 1983 fenomenul rămânerilor ilegale în străinătate a atins cote ridicate, mai ales în rândul oamenilor de artă și cultură și al cadrelor medicale.

7. În domeniul creației literare au continuat să existe polemici neprincipiale între grupări, anturaje constituite pe bază de interese, convingeri și idei divergente, cu efecte negative asupra climatului din mediu.

8. S-au semnalat, de asemenea, preocupări de prozelitism în rândul bolnavilor, din partea unor cadre medicale cunoscute ca făcând parte din culte și secte, îndeosebi cu pregătire medie. Asemenea cazuri au existat în județele Bacău, Hunedoara, Prahova, municipiul București etc.

9. Au apărut, persistat și chiar s-au extins stări tensionale determinate de măsurile vizând aceste sectoare și modul lor de aplicare, precum și de atitudinea unor persoane cu anumită poziție socio-profesională ori cu influență în cadrul acestora.

Pe fondul unor stări de spirit negative, unele elemente dau semnificații politice nemulțumirilor lor, se manifestă dușmănos la adresa politicii, inițiază ori se antrenează în acțiuni de natură a afecta climatul politic din mediu sau a prejudicia interesele politice ale statului nostru.

În acest an ne-am confruntat cu aspecte mai deosebite pe această linie în domeniile teatre, cinematografie, arte plastice, Radioteleviziunea română și sănătate.

10. Implicarea în continuare a unui număr de persoane din instituțiile juridice în acte de corupție și trafic de influență, fapt ce dă naștere la comentarii și stări de spirit necorespunzătoare în rândul justițiabililor și personalului muncitor din acest domeniu. Dintr-un studiu efectuat rezultă că se dețin semnalări despre un număr de peste 200 de persoane din instituțiile juridice, suspecte de luare de mită sau însușirea de foloase necuvenite, precum și de exercitarea de trafic de influență.

III. Manifestarea unor nereguli privind exploatarea aparaturii medicale, punerea în circuitul terapeutic de medicamente, seruri şi vaccinuri improprii, asigurarea normelor igienico-sanitare, condiționarea exercitării actului medical şi alte fapte cu repercusiuni negative asupra sănătății populației sau care generează stări de spirit necorespunzătoare. Cu astfel de aspecte au fost informate organele de partid, conducerea Ministerului Sănătății şi a direcțiilor sanitare. Aspectele rezultate din condiționarea actului medical au fost exploatate la organele de miliție în peste 120 de cazuri, din care în 5 situații elementele au fost condamnate.

IV. Ofițerii care lucrează în problemele „Artă-cultură", „Presă-radioteleviziune-poligrafie", „Sănătate" şi „Justiție" **au desfăşurat în 1983 o activitate preponderent pozitivă**, reuşind cunoaşterea şi stăpânirea corespunzătoare a situației operative din domeniile date în răspundere, nefiind surprinşi de fapte sau fenomene deosebite.

1. În contextul preocupărilor pentru perfecționarea activității specifice, la începutul acestui an au fost elaborate programe de măsuri în problemele „Artă-cultură", „Presă-radioteleviziune-poligrafie" şi „Sănătate", aprobate de Biroul executiv al Consiliului de conducere al Departamentului Securității Statului. Aceste programe, alături de Planul de măsuri în problema „Justiție", aprobat de acelaşi nivel în decembrie 1982, asigură o concepție unitară de muncă pe țară în problemele serviciului, adaptarea măsurilor noastre la mutațiile produse în situația operativă, jalonarea mai exactă a activității specifice imediate şi de perspectivă.

Pentru asigurarea înțelegerii depline a spiritului acestor documente programatice, a fost organizată o convocare de instruire la care au participat şefii serviciilor de informații interne şi ofițerii din problemele corespondente serviciului de la securitățile județene şi a municipiului Bucureşti, prilej cu care s-au detaliat şi explicat principalele prevederi, insistându-se pe modalitățile concrete de aducere la îndeplinire.

Paralel cu elaborarea reglementărilor de muncă unitare pe țară, în scopul perfecționării activității serviciului, cu sprijinul şi acordul conducerii direcției am luat unele măsuri organizatorice în toate cele 4 probleme, care au vizat completarea schemei cu ofițeri capabili şi cu experiență, o mai echitabilă repartizare a sarcinilor şi responsabilităților.

Ofițerii nou veniți în serviciu, cât şi cei promovați în acest an, au depus eforturi să se încadreze cât mai rapid în noile locuri de muncă sau responsabilități, activitatea serviciului nefiind perturbată pe timpul acestei reorganizări.

2. În conformitate cu prevederile programelor de măsuri, în acest an s-a acționat prioritar pentru creşterea eficacității activității de cunoaştere şi stăpânire a situației operative în toate obiectivele, locurile şi mediile din sectoarele date în răspundere.

– Rețeaua informativă a crescut cu 88 surse la problema „Artă-cultură", 17 la „Presă-radioteleviziune-poligrafie", 249 la „Sănătate" şi 80 la „Justiție", fiind introduse persoane cu posibilități reale pentru munca de culegere a informațiilor, precum şi pentru rezolvarea altor sarcini.

Avem în vedere şi aportul ofiţerilor din serviciu în acest sens, care şi-au realizat toate recrutările planificate pe acest an.

– Pentru îmbunătăţirea activităţii de instruire şi dirijare, întregul potenţial informativ a fost reinstruit cu categoriile de informaţii pe care să le culeagă, stipulate expres în programele de măsuri.

Ca urmare, a sporit volumul de informaţii obţinut, realizându-se un control informativ mai bun în majoritatea obiectivelor, locurilor şi mediilor date în răspundere, îndeosebi în problemele „Artă-cultură" şi „Sănătate". Dintre ofiţerii serviciului s-au remarcat prin volumul şi calitatea informaţiilor maior Mălureanu Vasile, lt. colonel Achim Victor, cpt. Florea Lucian, maior Popazu Vasile şi cpt. Florea Alexandru Gheorghe.

– S-a acordat o atenţie sporită pregătirii cu sarcini concrete a surselor ce s-au deplasat în străinătate şi au posibilităţi de informare, influenţă etc. Astfel, în acest an, din totalul de 214 surse care au călătorit în exterior (125 din problema „Artă-cultură", 9 din „Presă-radioteleviziune-poligrafie", 63 din „Sănătate" şi 17 din „Justiţie"), 96 au fost instruite cu sarcini concrete. La înapoiere, 152 surse au furnizat informaţii de interes operativ (86 de la „Artă-cultură", 7 de la „Presă-radioteleviziune-poligrafie", 48 la „Sănătate" şi 11 la „Justiţie"). Din reţeaua nemijlocită a ofiţerilor serviciului au plecat în străinătate … surse, …* dintre ele furnizând informaţii la înapoiere. Un aport deosebit au adus pe această linie sursele „Someşean", „Ruxandra", „Mihai", din legătura lt. colonel Achim Victor, „Romulus", „Gălăţeanu" – maior Mălureanu Vasile, „Dinu", „Prodan" – cpt. Florea Lucian, „Popovici" – maior Cobianu Ion, „Brânduşa" – maior Apostol Eugeniu, „Bogdan" – maior Popazu Vasile, „Vrânceanu" – cpt. Florea Alexandru, „Ion Vălimăreanu" – lt. maj. Cusak Ioan.

3. În 1983 s-a acordat mai multă atenţie asigurării unei dinamici active a bazei de lucru, corespunzătoare mutaţiilor produse în ce priveşte categoriile de persoane care ridică probleme din punct de vedere al securităţii statului.

– În acest scop, în baza programelor de măsuri s-a trecut la reanalizarea fondului de informaţii din probleme şi punerea în lucru a celor care se impuneau. Astfel, au fost deschise 148 dosare de urmărire informativă (55 la „Artă-cultură", 13 la „Presă-radioteleviziune-poligrafie", 64 la „Sănătate" şi 16 la „Justiţie"), au fost incluse în evidenţa dosarelor de problemă 456 persoane (118 la „Artă-cultură", 21 la „Presă-radioteleviziune-poligrafie", 265 la „Sănătate" şi 52 la „Justiţie") şi s-au întreprins măsuri de verificare în 644 alte cazuri (102 la „Artă-cultură", 65 la „Presă-radioteleviziune-poligrafie", 442 la „Sănătate" şi 35 la „Justiţie"). În acest an, ofiţerii serviciului au deschis 4 dosare de urmărire informativă (1 colonel Merce Ilie, 1 cpt. Florea Lucian, 1 cpt. Vuscan Dorel, 1 cpt. Florea Alexandru Gheorghe).

– Totodată, s-a acţionat pentru creşterea gradului de profesionalitate în lucrarea informaţiilor. Ca urmare, în dosarele de urmărire informativă s-a desfăşurat, în general,

* Lipsă în text.

o activitate corespunzătoare. În majoritatea acestora s-au obținut informații elocvente privind preocupările elementelor în cauză, au fost inițiate acțiuni eficiente de influențare, temperare ori s-au luat alte măsuri preventive. În 1983 au fost clarificate și închise 119 dosare de urmărire informativă (36 la „Artă-cultură", 8 la „Presă-radioteleviziune-poligrafie", 66 la „Sănătate" și 9 la „Justiție"), dintre care 52 prin avertizare, 13 prin atenționare, 42 prin influențare pozitivă și 38 prin alte măsuri.

Ofițerii serviciului lucrează nemijlocit 26 dosare de urmărire informativă. Pentru volumul mare de muncă și modul în care s-a acționat, menționăm în primul rând cazul „Conspiratorii", lucrat de cpt. Vuscan Dorel și cpt. Florea Alexandru. Evidențiem, totdată, cum sunt lucrate dosarele „Hasan" – maior Mălureanu Vasile, „Dina" – lt. col. Achim Victor, „Baltag" – cpt. Florea Lucian, „Panaitescu" – maior Apostol Eugeniu, „Dorobanțu" – maior Cobianu Ion.

De asemenea, ofițerii serviciului au în control 24 cazuri de la organele teritoriale, în unele dintre acestea aducându-și o contribuție concretă, substanțială, la soluționarea lor („Oșanul" – colonel Merce Ilie; „Stoian" – maior Mălureanu Vasile, „Tudorache" – lt. colonel Achim Victor, „Dalton" – cpt. Florea Lucian, „Graficianul" – maior Cobianu Ion; „Petrache" – maior Popazu Vasile).

– S-a acordat o atenție mai mare elementelor cu antecedente politice sau penale (1.118 în total, dintre care 373 la „Artă-cultură", 22 la „Presă-radioteleviziune-poligrafie", 608 la „Sănătate" și 115 la „Justiție") și descendenților unor asemenea persoane (1.747 în total, respectiv 274 la „Artă-cultură", 76 la „Presă-radioteleviziune-poligrafie", 1.290 la „Sănătate" și 107 la „Justiție"). Un număr de 213 dintre aceștia fac obiectul preocupărilor organizate ale ofițerilor din problemele noastre, iar 48 sunt lucrați de către compartimentele de profil.

– S-au organizat măsuri informativ-operative mai prompte și eficiente asupra străinilor care au venit oficial în țara noastră pe linia instituțiilor din răspundere, cunoscându-li-se mai bine preocupările și intențiile, exercitând totodată acțiuni de contracarare, dezinformare ori influențare pozitivă a lor. Astfel de activități s-au întreprins, cu prilejul participării unor cetățeni străini la manifestările culturale ori științifice ce s-au desfășurat la București și [în] alte județe din țară, asupra experților Organizației Mondiale a Sănătății și reprezentanților unor firme de medicamente străine. Activități de influențare pozitivă cu rezonanță s-au efectuat prin rețea, cu prilejul aflării în țară a unor cetățeni străini, oameni de valoare – prof. dr. M.E., care prin articolele favorabile țării noastre publicate în S.U.A. a sprijinit obținerea de către R.S. România a clauzei națiunii celei mai favorizate, factori de conducere a unor organisme internaționale, ca Liga Internațională de Cruce Roșie (Henric de Lamota – președinte) și Comitetul Internațional de Cruce Roșie, reușindu-se determinarea acestora de a adopta o poziție amicală țării noastre.

– Și în acest an s-a acordat o atenție deosebită cunoașterii permanente a stărilor de spirit, a cauzelor care pot genera fapte sau fenomene negative în obiectivele, locurile și mediile date în răspundere. Prin informarea organelor competente ne-am adus

contribuția specifică la prevenirea evoluției unor fapte sau fenomene negative spre stări de spirit tensionale, îndeosebi în unele instituții sau medii cultural-artistice, Radioteleviziune, „Sănătate".

– Au fost continuate preocupările de realizare a unor studii şi analize la nivelul țării, pentru desprinderea unor tendințe în evoluția situației operative şi stabilirea unor măsuri de viitor. Dintre acestea, menționez analizele situației operative din teatre şi din rândul artiştilor liber-profesionişti, apreciate de conducerea Departamentului Securității Statului şi difuzate la securitățile județene şi a municipiului Bucureşti, analiza situației operative din edituri şi revistele literar-artistice şi analiza modului cum se exercită controlul informativ asupra juriştilor care au rude în exterior sau întrețin relații cu cetățeni străini, care, de asemenea, au fost promovate la conducerea departamentului şi apreciate.

Pentru activitatea desfăşurată pe această linie evidențiez pe maior Mălureanu Vasile, lt. col. Achim Victor şi lt. col. Vărzaru Gheorghe.

4. În conformitate cu prevederile programelor de măsuri s-a acționat pentru diversificarea modalităților de intervenție preventivă şi întărirea fermității față de elementele ostile.

– Având în vedere intensificarea acțiunilor duşmănoase şi de propagandă antiromânească puse la cale de cercurile reacționare din străinătate, în special de postul de radio „Europa Liberă", am continuat măsurile noastre cu cele ale U.M. 0544, pentru compromiterea şi demascarea unor elemente duşmănoase din emigrație.

În acest context, menționăm preocuparea crescândă pentru protecția contrainformativă a domeniilor date în responsabilitate de influența negativă exercitată din exterior, materializată în publicarea unor articole demascatoare la adresa „Europei Libere" în revistele „Săptămâna", „Luceafărul", pregătirea contrainformativă la plecarea în străinătate a 84 grupuri şi individual a unui număr de 3.510 persoane.

– S-a manifestat o fermitate mai mare față de persoanele semnalate cu atitudini, preocupări, intenții ostile ori de natură a afecta climatul din mediu. Acest aspect este evidențiat atât de numărul măsurilor preventive, cât şi de eficiența lor mai mare decât în anii anteriori. Astfel, au fost arestate 7 persoane pentru infracțiuni contra securității statului în cazul „Conspiratorii". De asemenea, au fost trimise în justiție şi condamnate pentru fapte de drept comun, împreună cu organele de miliție, 15 elemente. Totodată, au fost destrămate 17 anturaje de persoane cu preocupări necorespunzătoare, efectuate 15 dezbateri publice, 151 avertizări, 408 atenționări, 356 influențări pozitive.

În scop preventiv s-au avizat negativ cererile de plecare temporară în străinătate ale unui număr de 1.050 persoane şi s-au efectuat 401 controale pe linia apărării secretului de stat şi respectării relațiilor cu străinii.

Un volum important de informații au fost valorificate prin informarea organelor de partid (861) şi a conducerilor instituțiilor din răspundere (1.910).

S-au întreprins măsuri specifice pentru apărarea a 16 cercetări cu caracter secret sau de noutate, ce reprezintă invenții în domeniul apărării, metodologiilor noi de tratament, studii sau experiențe destinate îmbunătățirii stării de sănătate a populației.

Ofițerii serviciului au acționat pentru îmbunătățirea informării conducerii Departamentului Securității Statului, promovând în acest an un număr de 162 materiale (104 pe linia problemei „Artă-cultură", 26 la „Presă-radioteleviziune-poligrafie", 27 la „Sănătate" și 5 la „Justiție").

5. Ofițerii din probleme, îndeosebi cei de la Securitatea municipiului București și din cadrul serviciului, au depus eforturi considerabile pentru desfășurarea în cât mai bune condiții a misiunilor de securitate și gardă la care au participat (vizite în muzee ale conducerii superioare de partid și ale unor înalți oaspeți, spectacole de gală, acțiuni la Sala Radio etc.). Cpt. Florea Alexandru și lt. maj. Cusak Ioan au executat măsuri specifice în cadrul grupei „Selector", cu ocazia transmiterii în direct la radio și televiziune a tuturor acțiunilor la care a participat conducerea superioară a partidului (însumând 29 zile).

6. În scopul îmbunătățirii activității de coordonare, sprijin și control a compartimentelor corespondente de la inspectorate, pe lângă activitățile deja menționate (elaborarea programelor de măsuri în probleme, realizarea convocării de instructaj pe marginea acestora, difuzarea analizelor situației operative din teatre și din rândul artiștilor liber-profesioniști), ofițerii serviciului au mai întreprins următoarele:

– au efectuat control-sondaj asupra modului cum se acționează pentru executarea prevederilor programelor de măsuri din probleme la un număr de 22 inspectorate;

– au participat la 10 controale fond securitate și la 4 controale-sondaj pe linia ordinului 00140/1981;

– au participat la 15 convocări ori acțiuni de pregătire profesională a ofițerilor de informații interne sau a lucrătorilor de la posturile de miliție și la 12 bilanțuri.

V. Cu toate rezultatele pozitive, în acest an au continuat să mai persiste și unele **neajunsuri**:

1. Controlul sondaj efectuat a reliefat că nu toate inspectoratele au executat integral și de calitate prevederile programelor de măsuri elaborate la începutul acestui an.

Multe securități județene, inclusiv a municipiului București, nu au procedat, așa cum era necesar, la întocmirea unor planuri de măsuri proprii în probleme, care să stipuleze concret măsurile ce urmau a se lua în 1983 pentru îmbunătățirea muncii de securitate în sectoarele de artă-cultură, presă-radioteleviziune-poligrafie, sănătate și justiție.

– Prevederea din programele de măsuri, conform căreia în termen de 60 zile de la elaborare urma să se reanalizeze potențialul informativ existent și să se stabilească măsuri pentru încadrarea informativă corespunzătoare a tuturor obiectivelor, locurilor și mediilor din răspundere, nu a fost executată temeinic, planul de recrutări rămânând, la cele mai multe inspectorate, cel stabilit la începutul anului.

Ca urmare, în prezent continuă să fie insuficient controlate informativ cenaclurile literar-artistice, mediile artiștilor liber-profesioniști și al artiștilor amatori, anturajele de membri ai uniunilor de creație neîncadrați în muncă, mediile procurorilor și judecătorilor, redacțiile unor ziare și reviste, atât din Capitală, cât și din județele Iași, Giurgiu, Alba, Suceava, ale unor medii din unitățile de asistență medicală și nuclee de cercetare din Arad, Argeș, Brașov, Brăila, Cluj, Dolj, Iași, Prahova, Timiș și municipiul București.

În plus, Securitatea municipiului București nu controlează informativ casele de cultură de pe raza Capitalei.

Este necesar ca în întocmirea planurilor de recrutări pe anul viitor să se pornească de la necesitatea creării prioritare de rețea în aceste locuri și medii (acest imperativ a fost supus atenției securităților controlate).

– Totodată, nu s-a manifestat o preocupare sistematică de către toate inspectoratele, așa cum prevăd programele de măsuri, pentru a se exploata mai eficient, pe linia problemelor „Artă-cultură", „Presă-radioteleviziune-poligrafie", „Sănătate" și „Justiție", posibilitățile surselor din legătura altor compartimente sau profiluri de muncă ce își desfășoară activitatea în aceste sectoare.

– Deși a sporit, contribuția la penetrarea informativă mai eficientă în cadrul unor cercuri de intelectuali ale emigrației reacționare a fost, în 1983, încă sub posibilități, securitățile județene și mai ales Securitatea municipiului București pot și trebuie să-și aducă o contribuție mai substanțială în această direcție.

De asemenea, ofițerii serviciului, pe lângă preocuparea ce o au, de valorificare superioară a posibilităților în exterior ale surselor din legătura nemijlocită, este necesar să sprijine mai mult [pe] ofițerii corespondenți din teritoriu la pregătirea surselor cu posibilități reale în străinătate, care urmează să se deplaseze în exterior.

– Nu s-a acționat suficient nici pentru exercitarea unui control informativ deplin asupra poziției, preocupărilor și atitudinii tuturor rudelor și legăturilor apropiate, din sectoarele date în responsabilitate, ale elementelor reacționare din emigrație, precum și [asupra] tuturor persoanelor din competență care sunt elogiate sistematic în emisiunile postului de radio „Europa Liberă", [care] au beneficiat de burse și ajutoare materiale acordate de diverse organizații din exterior, efectuează călătorii frecvente sau pe perioade îndelungate.

Pentru impulsionarea muncii în această direcție ne propunem ca în trimestrul II al anului viitor să realizăm o analiză globală, pe țară, pe baza unei tematici întocmite din timp și a unor controale sondaj la Securitatea municipiului București și securitățile județene cu pondere.

– Nu sunt controlate informativ, la nivelul de exigență stabilit de programele de măsuri, nici toate elementele cu antecedente politice sau penale ori descendenții unor asemenea persoane care își desfășoară activitatea în sectoarele de artă-cultură și sănătate. Lipsuri mai importante pe această linie am constatat la Securitatea municipiului București, județele Cluj, Timiș, Constanța („Artă-cultură"), Bihor, Constanța, Teleorman, Vâlcea („Justiție").

Având în vedere numărul relativ important de astfel de elemente, inclusiv descendenții acestora (547 pe linie de „Artă-cultură“, 1.898 la „Sănătate“, 54 la „Presă-radioteleviziune-poligrafie“ şi 222 la „Justiție“) şi faptul că 239 dintre acestea fac obiectul preocupărilor pe linia problemelor de profil (legionară, foşti condamnați şi partide burgheze), vom acționa mai hotărât pentru intensificarea controlului informativ al acestora şi pentru întărirea colaborării cu toate compartimentele interesate.

– Supravegherea străinilor care, venind în țara noastră, contactează persoane din sectoarele date în responsabilitate, pentru a stabili emisarii cercurilor reacționare, pe cei care culeg informații pentru „Europa Liberă“, caută să obțină date despre cercetările medicale cu caracter de noutate ori desfăşoară alte activități ostile, a continuat să fie sub cerințe şi posibilități. Dacă străinii veniți în țară, pe linia instituțiilor din competență, sunt controlați în mai bună măsură, cei care vin în mediu scapă de multe ori măsurilor noastre. Acest aspect l-am întâlnit la Securitatea municipiului Bucureşti pe linia tuturor celor 4 probleme, dar şi la securitățile județene Cluj, Braşov, Timiş, Sibiu ş.a.

Este necesar să determinăm la ofițerii corespondenți o preocupare sporită în această direcție, precum şi o conlucrare mai strânsă cu compartimentele de contraspionaj în lucrarea străinilor care vin pe linia ori contactează persoane din sectoarele de „artă-cultură“, „presă-radioteleviziune-poligrafie“, „sănătate“ şi „justiție“.

Necesitatea îmbunătățirii acestei activități se pune cu atât mai acut cu cât volumul de date din domeniile date în responsabilitate, îndeosebi ale artei şi culturii, care se scurg către „Europa Liberă“, este important şi priveşte o gamă largă de aspecte.

– După apariția programelor de măsuri nu s-a acționat în suficientă măsură pentru orientarea întregii rețele spre culegerea tuturor categoriilor de informații stipulate expres în aceste documente.

Ca urmare, volumul şi calitatea informațiilor continuă să nu reflecte deplin, la unele securități județene, cum sunt: Bacău, Bihor, Brăila, Cluj, Constanța, Dolj, Galați, Iaşi, Maramureş, Mureş, Prahova, Satu Mare, Sălaj, Tulcea şi a municipiului Bucureşti, situația operativă cu care ne confruntăm.

Pe linia problemelor „Justiție“ şi „Presă“ s-a obținut un volum redus de informații, care nu conturează în suficientă măsură problematica de securitate din aceste domenii.

Şi în cadrul serviciului, ofițerii au avut un aport inegal la culegerea de informații, fiind tributari în această direcție lt. colonel Vărzaru Gheorghe, lt. maj. Cusak Ioan şi mr. Apostol Eugeniu, după cum aşteptăm eforturi mai mari din partea cpt. Florea Alexandru Gheorghe, cpt. Vuscan Dorel şi maior Cobianu Ion.

În primul trimestru al anului viitor vom acționa pentru reinstruirea întregului potențial informativ cu categoriile de informații stipulate în programele de măsuri.

– Controlul sondaj recent efectuat a evidențiat că la aproape toate securitățile județene şi a municipiului Bucureşti mai există surse contactate la mari intervale de timp ori care au aport redus la culegerea de informații, iar în alte cazuri se neglijează perioade îndelungate verificarea acestora.

– Reanalizarea fondului de informații din probleme, pentru a fi cuprinse în forme de lucru organizate toate persoanele despre care se dețin date ori există suspiciuni că ar desfășura activități de natură să afecteze securitatea statului, așa cum prevăd programele de măsuri, nu s-a realizat temeinic de către toate inspectoratele, astfel încât numărul informațiilor puse în lucru în acest an este redus. Edificator este și faptul că din totalul de 665 juriști identificați cu rude și relații în străinătate sunt lucrați pe linie de informații interne numai 138 persoane. Această similitudine există și în problema „Sănătate".

În ceea ce privește activitatea nemijlocită, chiar dacă media de D.U.I. pe ofițer poate fi apreciată ca satisfăcătoare, este absolut necesar să acționăm cu mai multă răspundere pentru obținerea de informații cu valoare operativă, care să fie lucrate în forme organizate. Mă refer îndeosebi la lt. col. Vărzaru Gheorghe, care nu are nici un caz lucrat în D.U.I., și la maior Apostol Eugeniu, care are doar un singur dosar.

Controlul sondaj efectuat a evidențiat că la mai multe securități județene și a municipiului București existau la data respectivă elemente care, prin poziția și atitudinea lor, trebuiau să facă obiectul muncii de securitate, însă nu fuseseră luate în preocupări.

Am indicat ca în termen de 30 de zile să se reanalizeze toate informațiile și să se ia în lucru toate persoanele asupra cărora se dețin date ori există suspiciuni că se situează pe o poziție ostilă ori ridică alte probleme de securitate.

– În dosarele de urmărire informativă, deși a existat o preocupare sporită pentru creșterea gradului de profesionalitate, continuă să se acționeze în destule cazuri stereotip, cu măsuri de așteptare, ceea ce determină tergiversarea clarificării și soluționării lor. Exemple sunt pe linia tuturor problemelor și la mai multe inspectorate, inclusiv la nivelul serviciului, în cazurile: „Barbu", „Vlăduț", „Mira", „Sada" ș.a.

– Cu toate că în 1983 nu am fost surprinși de fapte sau fenomene deosebite, și în ce privește latura preventivă a activității noastre au existat unele neajunsuri:

Astfel, deși s-a diminuat numărul rămânerilor ilegale în străinătate, acesta a continuat să fie destul de ridicat (86 la „Artă-cultură" și 51 la „Sănătate").

În cifra rămânerilor din problema „Artă-cultură" sunt incluși și 34 artiști liber-profesioniști din Capitală, care, conform procedurii, au fost avizați direct de Direcția de pașapoarte, iar din totalul rămânerilor pe linie de „Sănătate" 7 persoane au fost avizate de alte unități și profile de muncă.

Totodată, deși s-au obținut rezultate încurajatoare în direcția contracarării propagandei dușmănoase și folosirii mai sistematice a presei în combaterea și demascarea postului de radio „Europa Liberă", nu ne putem declara mulțumiți. Nici în acest an nu am reușit să determinăm pe unii oameni de artă și cultură elogiați în emisiunile postului respectiv să solicite conducerii acestuia să înceteze referirile la adresa lor. De asemenea, nu au fost antrenate în suficientă măsură și alte personalități ale vieții culturale în acțiunea de ripostă și demascare a caracterului subversiv al propagandei desfășurate de această oficină. S-au făcut pași timizi în ce privește influențarea și determinarea unor cadre medicale de valoare, care au rămas ilegal în

străinătate, de a reveni în țară, iar pe de altă parte puține cazuri de repatriere au fost valorificate pentru combaterea fenomenului emigraționist și descurajarea celor pretabili de a se stabili ilegal în străinătate.

Au continuat și în acest an să persiste unele neajunsuri în activitatea de coordonare, îndrumare și control.

Astfel, după cum rezultă din cele prezentate, nu am găsit mijloacele cele mai eficace pentru a determina pe toți ofițerii corespondenți de a îndeplini integral și de calitate prevederile programelor de măsuri din probleme.

De asemenea, nu am reușit să determinăm un flux informațional corespunzător de la toate inspectoratele către direcție, pe linia problemelor serviciului. Unele securități au raportat cu întârziere și insuficient de complet și unele date solicitate expres de către noi.

Sprijinul concret pe cazuri și informații acordat de ofițerii serviciului securităților județene continuă să fie redus. În acest an nu au fost luate în control decât 4 cazuri, deși numărul total al dosarelor în control (23) este relativ redus. Este necesar ca toți ofițerii să fie preocupați mai mult pentru identificarea în teritoriu a unor cazuri importante, complexe, în soluționarea cărora să se implice concret, dar mai ales maior Apostol Eugeniu, cpt. Vuscan Dorel, lt. major Cusak Ioan, care în prezent nu au în control și coordonare nici un dosar din teritoriu.

Starea disciplinară în cadrul serviciului este corespunzătoare, neînregistrându-se în acest an abateri care să impună luarea unor măsuri disciplinare.

Învățământul politic și profesional s-a desfășurat în bune condiții, toți ofițerii serviciului obținând numai rezultate bune și foarte bune.

În serviciu există o atmosferă corespunzătoare de muncă și, printr-o angajare exemplară a fiecăruia dintre noi, vom reuși să sporim calitatea și eficiența muncii noastre, să aducem îmbunătățiri substanțiale activității ce o desfășurăm la toți parametrii.

Pe deplin conștienți de sarcinile importante ce le avem de îndeplinit, în anul 1984 vom milita cu mai multă perseverență și cu responsabilitate sporită pentru ridicarea nivelului calitativ al activității personale, pentru determinarea ofițerilor de la compartimentele corespondente din teritoriu de a executa integral și în mod ireproșabil prevederile programelor de măsuri în problemele din competență.

Asigurăm conducerea direcției că ofițerii Serviciului 5, care dispun de un potențial ridicat de muncă, nu-și vor precupeți nici un efort pentru a-și onora cu cinste sarcinile și misiunile ce le revin, astfel încât prin întreaga noastră activitate și comportare să răspundem pe deplin cerințelor și exigențelor mereu sporite pe care conducerea superioară de partid și de stat le pune în fața aparatului de securitate.

Șeful serviciului
Colonel
Merce Ilie

A.C.N.S.A.S., fond documentar, dosar nr. 120, vol. 2, f. 343–356.

190

1984 ianuarie 31. Anexă a Raportului Comitetului Emisiunilor pentru Străinătate din S.U.A. adresat președintelui și Congresului Statelor Unite, referitor la politica posturilor de radio „Europa Liberă“ și „Radio Libertatea“.

Raport anual (1984) al Comitetului Emisiunilor pentru Străinătate

Către Președintele Statelor Unite și Congresul Statelor Unite

În conformitate cu obligațiile ce decurg din Secțiunea a 4–a a legii publice 93–128 și amendamentele respective, Comitetul Emisiunilor pentru Străinătate vă prezintă cel de-al 10–lea Raport anual de activitate, precum și analiza activității posturilor de radio „Europa Liberă“ și „Libertatea“ pe perioada 1 octombrie 1982–31 septembrie 1983.

Cu stimă
Frank Shakespeare

31 ianuarie 1984

Anexa 2

Liniile directoare ale politicii programelor

I. Considerații generale

Radio „Europa Liberă“/Radio „Libertatea“ este un post de radio independent, funcționează cu aprobarea guvernului S.U.A., are conducere americană particulară cu sisteme de lucru colectiv, are angajați din Europa Răsăriteană, U.R.S.S. și din țările occidentale.

Radio „Europa Liberă“ transmite pentru Bulgaria, Cehoslovacia, Polonia, România și Ungaria, iar Radio „Libertatea“ pentru U.R.S.S. și țările baltice.

Scopurile R.E.L./R.L. sunt înscrise în Legea din 1972 privind înființarea Comitetului pentru emisiuni internaționale, în care Congresul S.U.A. constată și declară că:

– „Prin politica lor, Statele Unite promovează libertatea de opinie și exprimare, precum și dreptul de a căuta, obține și transmite informații și idei prin orice mijloc

de informare, indiferent de frontiere, în conformitate cu articolul 19 din Declarația Universală a Drepturilor Omului".

– „Comunicarea deschisă de informații și idei între popoarele lumii contribuie la pacea și stabilitatea internațională, iar promovarea unor astfel de comunicații este în interesul S.U.A.".

– „Radio «Europa Liberă» și Radio «Libertatea» și-au demonstrat eficiența în ceea ce privește comunicarea de idei și informații în Europa de Est și U.R.S.S.".

– „Menținerea în continuare a R.E.L./R.L. ca mijloc de informare independent, care să acționeze în conformitate cu politica externă a S.U.A. și la un înalt nivel profesional, servește intereselor naționale".

În scopul încurajării unui dialog constructiv cu popoarele U.R.S.S. și din Europa Răsăriteană, legea respectivă a stabilit înființarea unui Comitet pentru emisiuni radio în străinătate, care are mandat să analizeze și să evalueze modul în care R.E.L./R.L. își îndeplinește misiunea, calitatea, eficiența și integritatea profesională a emisiunilor. Pe baza legii, Comitetul a dat o declarație intitulată „Misiunea postului de radio E.L./L.", definind obiectivele și prioritățile emisiunilor sale.

Aceste linii directoare au ca scop asigurarea îndeplinirii acestor obiective, iar Comitetul consideră că conducerea administrativă a postului este răspunzătoare de controlul zilnic al conținutului programelor, în conformitate cu aceste linii directoare.

Esența politicii programelor trebuie și în continuare să fie practicarea unei jurnalistici independente, responsabile și de înaltă competență profesională. Postul difuzează știri și informații necenzurate despre problemele interne și externe, precum și o gamă largă de idei ascultătorilor din acele țări unde guvernele au impus un monopol asupra informațiilor.

Postul să nu propage o singură credință politică, economică sau religioasă și să nu întrețină legături cu partidele politice sau organizațiile din exil și să nu se identifice cu grupările, partidele și organizațiile de opoziție, aflate în zona emisiunilor sau în afara ei.

Postul trebuie însă să fie angajat în respectarea drepturilor omului, a principiilor democratice, inclusiv libertatea cuvântului, legalitatea, denunțarea discriminării de orice natură. Postul să nu adopte o poziție sectară, dar să apere libertatea religioasă și practicarea oricărei credințe. Postul să militeze pentru libertatea de mișcare a oamenilor și ideilor, pentru schimburi culturale, științifice și economice și pentru reglementarea pașnică a conflictelor internaționale.

Postul subscrie la principiile egalității în drepturi și autodeterminării popoarelor, în conformitate cu Carta O.N.U. și Actul Final de la Helsinki, în care se spune: „În virtutea principiului egalității în drepturi și autodeterminării popoarelor, toate popoarele au dreptul să hotărască în mod liber statutul politic intern și internațional, fără amestec străin, precum și dezvoltarea lor politică, economică și socială".

Spre deosebire de „Vocea Americii", a cărei misiune principală este să prezinte politica și realitățile americane, R.E.L./R.L. caută să se identifice cu interesele

ascultătorilor, acordând importanță specială evenimentelor ce afectează direct sau indirect popoarele din Europa Răsăriteană și U.R.S.S. Punând accent pe interesele ascultătorilor, acest post îndeplinește și funcția unui serviciu de radio intern, suplinind lipsa presei libere.

II. Politica editorială

a) **Considerații și metode**. Transmițând unor popoare ce nu au acces liber la informații, R.E.L./R.L. pornesc de la considerația că societățile bine informate pot să facă aprecieri mai responsabile în legătură cu evenimentele interne și internaționale, în timp ce societățile care nu sunt informate pot fi ușor manipulate. Se consideră, de asemenea, că o opinie publică informată contribuie la îndulcirea măsurilor oficiale represive.

Principalul criteriu în selecționarea materialelor de difuzat îl constituie relevanța informațiilor, ca acestea să corespundă nevoilor și interesului ascultătorilor, ca ele să contribuie la informarea lor asupra principalelor evenimente și probleme din țara în care trăiesc.

Acuratețea și obiectivitatea sunt esențiale pentru menținerea respectului din partea ascultătorilor. Orice materiale nefondate, părtinitoare sau întocmite neglijent aduc prejudicii reputației postului de radio. Obiectivitatea presupune ca informația să nu fie omisă sau diluată pentru a o face mai favorabilă sau nefavorabilă Estului sau Vestului. Difuzarea de către „Europa Liberă“ a unor informații veridice și la timp încurajează presa internă din aceste țări ca, la rândul ei, să relateze mai repede și mai obiectiv.

„Europa Liberă“ abordează evenimentele și problemele de pe poziția individului care dorește să cunoască și să înțeleagă ce se petrece în țara lui și în lume. Această abordare presupune cunoașterea permanentă a preocupărilor ascultătorilor. Folosirea unor programe variate (știri, analize, comentariile din presa internațională, citirea unor documente etc.) contribuie la lărgirea cunoștințelor ascultătorilor.

Obiectivul „umplerii golului informativ“ nu trebuie înțeles într-un sens exclusiv politic. „Europa Liberă“ are și sarcina de a trata probleme ce interesează întreaga omenire, cum sunt progresul tehnico-științific, creșterea demografică, poluarea mediului înconjurător, urbanizarea, distribuția și diminuarea resurselor naturale, viața de familie etc. Beneficiind de toate sursele de informații occidentale, „Europa Liberă“ are posibilități unice de a menține un flux continuu de informații către ascultătorii săi.

În raportarea despre societățile deschise, postul trebuie să reflecte problemele, neajunsurile și realizările din aceste țări. În mod deosebit va pune accent pe modul deschis în care aceste probleme sunt identificate și abordate în aceste țări, [pe] procesul de formulare a propunerilor, [pe] dezbaterile, criticile și revizuirea lor de către forurile legislative, executive și judiciare ale guvernului la toate nivelurile. Se pot face și comparații între această procedură și procedura existentă în țările ascultătorilor,

evitându-se însă comparații și critici invidioase „de dragul criticii“ și fără a supralicita judecata ascultătorilor.

În programele referitoare la situația internă din țările respective se va urmări informarea ascultătorilor cu materiale pe care presa din țara respectivă nu le publică, le denaturează sau evită să le acorde importanța cuvenită. Se vor transmite părerile cetățenilor cărora li se refuză accesul la mijloacele de informare din țara lor și caută să se exprime prin intermediul corespondenților străini sau prin scrieri cenzurate (samizdat). Conținutul acestor materiale trebuie bine studiat înainte de a fi folosit; același lucru se va face și cu materialele care provin din presa emigrației și [cu] declarațiile reprezentanților unor organizații.

Comentariile asupra unor probleme interne trebuie să fie constructive, rezonabile și făcute cu calm, abordându-se problemele cele mai importante, în sensul clarificării lor. Comentariile critice la adresa politicii guvernului trebuie să se bazeze pe cunoașterea faptelor și să fie făcute într-o manieră responsabilă. Dacă este posibil, astfel de comentarii critice să conțină și elemente constructive, precum și explicații comparative [referitoare la] modul în care problemele sunt rezolvate în alte țări. „Europa Liberă“ nu-și propune să prescrie soluții programatice și să ofere soluții finale.

Întrucât ideologia oficială adesea încurajează mistificarea istoriei, postul trebuie să ofere ascultătorilor materiale istorice și culturale de bază aflate în tezaurul poporului respectiv. Evenimentele istorice trebuie abordate în mod critic, cât și tolerant, evitând șovinismul și părtinirea.

O altă metodă importantă este raportarea evenimentelor și realităților din alte țări comuniste, deoarece condițiile sunt diferite, iar presa oficială fie că evită să le raporteze, fie că le raportează distorsionat. Se va acorda atenție situației din partidele comuniste care nu se află la putere, în care au loc dezbateri ideologice și politice.

Programele de știri, care sunt printre cele mai importante, trebuie să fie menținute la un nivel de calitate superior, întrucât acestea contribuie la asigurarea credibilității întregului program. Știrile trebuie să fie precise, obiective, date la timp, interesante și revelatoare pentru ascultători.

Materialul buletinelor de știri trebuie verificat temeinic de către personalul de știri în ceea ce privește sursele și faptele, evitându-se prezentarea părtinitoare și senzațională. Ele trebuie să fie confirmate de cel puțin două surse independente atunci când există dubii, menționându-se sursa atunci când e vorba doar de păreri sau când informațiile sunt incomplete.

Buletinele de știri vor fi completate cu analiza știrilor și revista presei străine, care oferă o varietate de opinii și lărgește perspectiva de înțelegere. Se vor organiza și interviuri și mese rotunde, de preferință cu experți din afara postului, care oferă o varietate de păreri asupra problemelor discutate.

Deși selecționarea materialelor se face zilnic, nu va trebui neglijată nici planificarea pe termen mai lung în aceste probleme și tendințe.

Radio E.L./R.L. trebuie să facă față la două probleme deosebite: obținerea de informații și transmiterea lor în condiții de bruiaj. Preocuparea pentru conținutul programelor nu trebuie să ducă la neglijarea aspectului atractiv și prezentarea la cel mai înalt nivel profesional. Postul va continua să studieze și să adopte noi metode radio, va analiza în primul rând problemele legate de spectatori, în funcție de care vor fi abordate programele.

b) **Reguli de conduită** – Tonul, bruiajul și maniera de prezentare sunt deosebit de importante în câștigarea aderenței auditoriului. De aceea, se vor respecta următoarele reguli:

1. Se vor evita emoționalismul, injuriile, răzbunarea, stridența, beligeranța, aroganța, ostentația și ploconirea.

2. Se vor evita generalizările excesive, argumentația propagandistică, judecățile de valoare gratuite, critica nefondată a sistemului socialist sau a reprezentanților lui, precum și terminologia învechită, cum ar fi „blocul comunist", „țările comuniste satelite" și „capitalismul și comunismul". Întrucât postul trebuie să umple un vid informativ, el va face acest lucru prin prezentarea faptelor și nu printr-o tratare polemică, pe care ascultătorii nu o agreează.

3. Se va evita difuzarea oricăror materiale naționaliste sau cu conținut iredentist.

4. Se va evita difuzarea unor programe sau comentarii care incită la revoltă sau care sprijină acțiunile ilegale și violența. Se pot însă difuza programe care să amintească ascultătorilor de drepturile omului pe care statele est-europene s-au obligat să le respecte.

5. Se vor evita sfaturile tactice și recomandările în cazul unor acțiuni specifice, exceptând cazurile deosebite, când se vor da sfaturi de calmare a situației. Popoarele est-europene cunosc mai bine ca oricine ce au de făcut.

6. Nu se vor difuza programe bazate pe zvonuri sau pe informații neverificate. Dacă totuși se difuzează astfel de informații, ele vor fi denumite ca atare.

7. Punctul de vedere editorial (fie că e vorba de personalul E.L., presa străină, materiale samizdat sau ale emigrației) se va difuza separat de știri sau de analiza știrilor, specificându-se sursa.

8. Se va evita difuzarea de materiale care să îndemne la emigrare, fuga din țară, precum și indicarea unor metode de părăsire a țării; în programele la care participă emigranți se vor evita sugestiile ca și alții să le urmeze exemplul.

9. Se vor evita sugestiile care i-ar putea face pe ascultători să creadă că, în situații de criză internațională sau dezordine internă, țările occidentale ar putea interveni cu armata în țările respective.

10. Se va evita difuzarea oricărui material care ar putea fi caracterizat ca flecăreală, calomnie, referire sau atac răutăcios la viața personală sau familială a persoanelor din conducerea de partid și de stat. Discutarea acțiunilor publice ale persoanelor oficiale trebuie să se facă în mod demn, responsabil, fără patimă.

11. În ce privește răspunsurile la atacurile din presa comunistă la adresa „Europei Libere“, acestea se vor difuza numai după consultarea directorilor postului de radio.

12. În caz de situații deosebite în zona de difuzare, directorii „E.L.“ se vor consulta cu directorul general al postului sau înlocuitorul acestuia, înainte de difuzarea programului.

III. Ascultătorii est-europeni și sovietici

În timp ce principiile politicii editoriale sunt obligatorii pentru orice serviciu de limbă, ele trebuie aplicate diferențiat, în funcție de auditori, care diferă de la țară la țară, de la o regiune la alta.

Popoarele est-europene și cele baltice sunt mai expuse informațiilor și ideilor occidentale decât celor din interiorul U.R.S.S., unele din ele considerându-se ca făcând parte din Occident sau din familia europeană de națiuni. O importantă secțiune din populația lor acceptă filozofia și valorile culturale ale Occidentului și aspiră să contribuie la viața economică, culturală și politică a Europei.

Aceste națiuni au avut mult de suferit de pe urma exceselor de naționalism și de aceea se vor evita programele care să trezească resentimente naționaliste față de țările din jur, față de U.R.S.S. sau [de] unele naționalități din U.R.S.S. Unele tendințe dizidente care se manifestă vizavi de U.R.S.S. în țările est-europene trebuie discutate într-o manieră în care să se înțeleagă că opinia publică neoficială din U.R.S.S. este de acord cu aceste tendințe.

Radio E.L./R.L. se face ecoul unui spectru larg de idei politice, sociale și economice. Acest spectru trebuie să includă și gândirea marxistă novatoare, informații referitoare la practica socialistă în alte țări, precum și idei și teorii politico-economice nemarxiste.

Pentru cetățenii din țările respective, care nu au posibilitatea să-și expună deschis părerile în presa sau la radioul din țara lor, Radio E.L. și R.L. trebuie să constituie o tribună de la care ei își pot exprima liber punctul de vedere, un forum de propagare a gândirii politice, sociale, religioase și filozofice cât mai variate și fără părtinire.

În emisiunile pentru U.R.S.S., „Radio Libertatea“ reflectă dreptul naționalităților de a fi informate în propria lor limbă, dar nu va încuraja sau sprijini nici o mișcare separatistă sau secesionistă și nu va ridica probleme teritoriale.

R.E.L./R.L., aderând la principiile dreptului internațional și [la] Carta O.N.U., nu are mandat să propage stabilirea ori destabilizarea unuia sau altuia din sistemele politice, a formelor de organizare statală sau a ideologiei din zonele spre care transmit.

Postul trebuie să evite categoric stimularea antagonismelor naționale, șoviniste sau religioase. Dimpotrivă, trebuie să contribuie la o mai bună înțelegere a problemelor, să simpatizeze cu dreptul lor la propășire neîngrădită, cu drepturile

cetățenilor de a-şi afirma originea, convingerile politice şi religioase, fără discriminare, precum şi la conştientizarea interdependenței popoarelor în epoca actuală.

Vor fi elaborate, la nevoie, instrucțiuni separate, pe servicii de limbă.

[*Rezoluție*:]

Tov. ***Marcu***

Datele de aici să fie folosite la documentar şi ca material de referință în analiza situației operative de obiectiv şi în elaborarea măsurilor operative ce se impun.

25 iulie 1984

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 34, vol. 1, f. 71–80.

191

1984 februarie 24. Notă a Securității Municipiului Bucureşti referitoare la „Meditația transcedentală“

Ministerul de Interne — Secret
Departamentul Securității Statului
Securitatea Municipiului Bucureşti
SAS/Nr. D11/0742383 din 24 februarie 1984

Notă
privind situația operativă prezentă în problema „Meditația transcedentală“

La ultima analiză, din iulie 1983, pe întreaga unitate erau în evidență 163 elemente care au făcut parte din „Meditația transcedentală“. În prezent figurează doar 158, diferența de cinci persoane explicându-se prin trei transferate la alte unități, o plecare definitivă din țară şi un deces.

Din cele 158 elemente, 56 au fost avertizate, 6 atenționate, iar un număr de 17 ținute în contact pentru influențare.

Datorită preocupării şi măsurilor corespunzătoare întreprinse de către unii ofițeri, 11 persoane au fost atrase la colaborare şi introduse în rețea, cu rezultate bune pe această linie înscriindu-se serviciile 130 şi 230, recrutând fiecare câte patru surse.

Baza de lucru în această problemă este formată din 7 persoane aflate în acțiuni şi 66 în supraveghere informativă.

Analiza făcută a relevat faptul că din totalul elementelor aflate în atenție, doar 100, respectiv 63,28%, sunt încadrate cu rețea, din care 36 pe o singură linie, 55 pe 2–3 linii, iar 9 peste 3 linii. Restul de 58 persoane, dintre care unele cuprinse în supravegherea informativă, nu sunt asigurate cu rețea, verificarea lor rezumându-se numai la o singură investigație sau [la] o interceptare ocazională a corespondenței.

Datele furnizate de către C.I.D. relevă faptul că pe calculator, la data de 27 ianuarie 1984, Securitatea municipiului Bucureşti era înregistrată cu 67 avertizaţi pentru activităţi pe linia „Meditaţiei transcedentale“, iar 68 în baza de lucru (U.I. şi S.I.).

Comparând datele obţinute de la calculator, privind baza de lucru, cu situaţia prezentată pe servicii, rezultă că 5 elemente din această categorie nu au fost încă implementate.

Materialele primite de la reţea despre această categorie de persoane se cifrează la peste 270 informaţii, revenind în medie 2,5 note de fiecare persoană. Prin celelalte mijloace ale muncii au mai fost obţinute încă 111 materiale.

Studiul făcut asupra întregului material obţinut în anul 1983 relevă că elementele care au făcut parte din „Meditaţia transcedentală“, mai puţin cele urmărite informativ şi pentru alte motive, nu au preocupări de a se organiza şi prolifera ideile sectei respective, ci, dimpotrivă, sunt rezervate, resping orice comentariu politic, îşi exprimă regretul pentru cele întâmplate şi manifestă grijă deosebită de a obţine rezultate cât mai bune în muncă, pentru a se reabilita în faţa oamenilor şi a determina, în cazul foştilor membri de partid, reîncadrarea lor.

Cu excepţia d.u.i. „Corbu“, lucrat de col. Ioniţă Constantin – Serviciul 110 – pentru preocupări de reluare a activităţilor pe linia „Meditaţiei transcedentale“ şi de a racola noi membri, temeiul deschiderii celorlaltor acţiuni l-au constituit în principal suspiciunile că ar avea manifestări ostile sau relaţii cu cetăţeni străini. Negativ este însă faptul că, deşi în acest dosar de urmărire informativă s-au prevăzut măsuri corespunzătoare, nu se acţionează cu operativitate pentru realizarea lor, în vederea clarificării situaţiei elementelor în cauză. De asemenea, elementele lucrate în S.I., din care o bună parte ca rezultat al avertizării în scopul cunoaşterii reacţiei şi comportării lor, nu sunt lucrate activ, pentru a se lămuri dacă este necesar să rămână în preocuparea noastră sub această formă ori să fie trecute în evidenţa generală.

Din analiza făcută asupra modului în care sunt urmărite persoanele care au făcut parte din „Meditaţia transcedentală“, se desprind următoarele concluzii:

– În timp ce elementele care îşi desfăşoară activitatea în întreprinderile şi instituţiile din Capitală sunt, în general, bine lucrate informativ, celelalte, respectiv 36,72% din total, nu sunt încadrate în reţea, poziţia lor prezentă fiind practic necunoscută;

– Deşi persoanele din baza de lucru sunt încadrate pe 2–3 şi chiar mai multe linii, materialele obţinute despre acestea în anul 1983 nu evidenţiază activităţi specifice „Meditaţiei transcedentale“;

– Menţinerea în S.I. a unui număr însemnat de elemente, despre care materialele furnizate până în prezent de reţea atestă faptul că acestea nu mai au astfel de preocupări, măreşte în mod artificial baza de lucru a S.M.B.

Faţă de cele arătate mai sus, propunem:

– Persoanele care sunt încadrate în muncă să fie predate serviciilor care asigură informativ obiectivele respective;

– Să se analizeze situaţia fiecărui element cuprins în S.I. şi să se hotărască asupra oportunităţii menţinerii lui în această formă de lucru;

– În dosarele de urmărire informativă să se urgenteze realizarea măsurilor propuse pentru a se delimita celelalte activități de „Meditația transcedentală“ și, în funcție de rezultat, să se facă modificările corespunzătoare în evidențe;

– Serviciul 130 să țină o legătură mai strânsă cu celelalte servicii, pentru a urmări și coordona activitatea pe linia „Meditației transcedentale“ în întregul ei, fiind în măsură să cunoască în permanență mutațiile ce survin în această problemă.

Col. Teodorescu Anghel
Lt. col. Derțcanu Ilie

Șeful serviciului
Maior,
Stoica Ion

A.C.N.S.A.S., fond documentar, dosar nr. 3, vol. 4, f. 13–14.

192

1984 aprilie 18. Raport al Securității Municipiului Bucureşti referitor la modul cum au fost executate prevederile programului de măsuri din problema presă, radioteleviziune şi poligrafie

Ministerul de Interne — Strict secret
Departamentul Securității Statului
Securitatea Municipiului Bucureşti
122/CS/D/II 00455579 din 19 aprilie 1949

Către
Direcția I
Serviciul 150

La ordinul dvs. nr. 150/MI/0061603 din 26 martie 1984, alăturat vă înaintăm raportul privind modul în care au fost executate prevederile programului de măsuri din problema presă-radioteleviziune, poligrafie.

Adjunct al șefului Securității
Municipiului Bucureşti
Col.
Răducă Gheorghe

Șeful Serviciului
Maior,
Măierean Vasile

Ministerul de Interne
Departamentul Securității Statului
Securitatea Municipiului București
122/CS/18 aprilie 1984

Strict secret

Raport
privind modul în care au fost executate prevederile programului de măsuri din problema presă-radioteleviziune, poligrafie

De la apariția programului de măsuri al D.S.S. nr. D/0012216 din 19 februarie 1983, privind îmbunătățirea activității de asigurare și protecție contrainformativă în sectoarele presă, radioteleviziune și poligrafie, ofițerii colectivului 122 cu sarcini de securitate în problemele presă și poligrafii și-au organizat activitatea profesională în spiritul prezentului program, urmărind realizarea obiectivelor stabilite de acesta.

S-a elaborat planul de măsuri ce decurge din program, adaptat la specificul problemelor ridicate de Capitală, stabilindu-se sarcini concrete pentru fiecare sector în parte.

Urmărind mărirea capacității de cunoaștere și stăpânire a situației operative și sporirea eficienței în asigurarea unui control informativ asupra obiectivelor, locurilor și mediilor date în responsabilitate, s-a făcut o analiză a cantității și calității rețelei informative existente în fiecare sector, precum și a necesarului de recrutări în locurile și punctele vulnerabile, insuficient acoperite informativ.

Acționând în această direcție, s-a recrutat un număr de 44 surse, ajungându-se în prezent la un total de 162 persoane în legătura noastră. Față de perioada anterioară, sporul real al recrutărilor reprezintă 26%*. Din categoria persoanelor nou recrutate, 8,7% o reprezintă personalitățile, 17,6% – oamenii de presă și tipografii cu posibilități în exterior.

Din analiza informațiilor obținute după apariția programului de măsuri, se desprinde concluzia că toți ofițerii au acționat în sensul obținerii unor materiale de conținut, dând dovadă de mai mult profesionalism în instruirea și dirijarea rețelei, urmărindu-se asigurarea unei continuități în furnizarea de informații și exploatarea operativă a acestora. Pozitiv este și faptul că, în baza unor informații culese de rețeaua proprie, am cuprins în baza de lucru o serie de elemente semnalate cu atitudine necorespunzătoare, care au fost luate în lucru ofensiv, în cadrul dosarului de urmărire informativă, sau prioritar, în evidența dosarului de problemă sau obiective.

În perioada la care se referă prezentul raport, din mediile presă și tipografii au efectuat deplasări în străinătate un număr de 6 surse informative, majoritatea călătoriilor fiind în interes de serviciu. Toate acestea, la revenirea în țară, au furnizat materiale informative de interes pentru organele noastre, privind atitudinea

* Procent real 27%.

unor cetățeni străini față de politica partidului şi statului nostru sau a unor elemente din emigrația română din S.U.A. şi R.F.G.

Datele respective au fost exploatate operativ de către serviciile de contraspionaj din unitatea noastră. Menționăm că atât anterior plecării, cât şi după întoarcerea din străinătate, asupra surselor menționate mai sus s-au întreprins măsuri complexe de verificare. Până în prezent nu au fost reținute aspecte care să trezească suspiciuni cu privire la corectitudinea acestora în relațiile cu organele noastre.

În scopul cunoaşterii şi contracarării unor încercări de acțiuni care ar contraveni politicii partidului nostru, a fost deschis în această perioadă un număr de 11 dosare de urmărire informativă, reuşindu-se totodată finalizarea a 4 cazuri, prin măsuri operative de securitate. În prezent se mai află în verificări complexe 10 elemente, asupra cărora se exercită măsuri ofensive de cunoaştere, contracarare a activității ostile şi influențare pozitivă. Din acestea, menționăm câteva cazuri mai semnificative:

– „Badea“, ziarist la ziarul „Scânteia“, semnalat cu atitudine necorespunzătoare pe perioada şederii în străinătate, unde fusese trimis oficial, intrând în contact cu diverşi membri ai delegațiilor străine aflate la Madrid cu ocazia Conferinței pentru securitate europeană, cultivând inclusiv un cetățean britanic despre care U.M. 0195 deținea date că este preocupat de culegere de informații. De către noi s-a luat măsura opririi de a mai pleca în străinătate, până la stabilirea exactă şi totală a naturii relațiilor obiectivului cu ziariştii şi diplomații străini în contactul cărora a apărut. Ulterior, cazul fiind cunoscut la conducerea ministerului, din ordin, materialele au fost transferate la Direcția a III-a, care continuă verificările pe linie de contraspionaj.

– „Marius“, ziarist la „România Liberă“, semnalat că întreține relații suspecte cu doi oameni de afaceri italieni. În schimbul unor servicii pe care obiectivul le făcea celor doi în țară, s-a înțeles cu aceştia să depună valută în contul său, la o bancă în străinătate. După două luni de la deschiderea acțiunii de verificare complexă, materialele au fost transferate la U.M. 0544, cazul prezentând interes în sfera de preocupări a acestei unități.

– „Marcu“, redactor la ziarul „România Liberă“, fost la post în perioada 1968–1971, ca şef al Agenției române de presă de la Bonn, retras pentru depăşirea competențelor ce i le permitea funcția, legături suspecte cu elemente din emigrația română şi colaboratori ai postului de radio „Europa Liberă“. Recent a fost semnalat că, într-o discuție cu ataşatul de presă german, obiectivul a avut o atitudine necorespunzătoare, solicitând în acelaşi timp diplomatului străin o bursă de documentare în R.F.G. La câteva săptămâni după această discuție, „Marcu“ a obținut bursa respectivă. Totodată, nu s-a sfiit față de unii subalterni ai săi să afirme că cea mai bună sursă de informare a sa cu privire la ceea ce se întâmplă în lume este postul de radio „Europa Liberă“.

– „Goran“ – contabilă la C.P.C.S., sora crainicului Andi Ştefănescu, de la postul de radio „Europa Liberă“, suspectă de transmitere de informații către acest post, preocupată de obținerea aprobării de plecare în străinătate.

Se acționează pentru descoperirea eventualelor canale de transmitere a informațiilor la „Europa Liberă“ şi izolarea sa la locul de muncă, în scopul prevenirii colportării ştirilor ascultate la postul de radio sus-amintit.

– „Dobre“, brigadier fotograf la C.P.C.S., semnalat cu manifestări ostile şi de nuanță naționalist-şovină.

– „Scarlat“, galvanizator la I.P. „Arta Grafică“, suspect pe linia confecționării de înscrisuri cu conținut ostil. Trecându-se la verificarea sa complexă, inclusiv la percheziții domiciliare la obiectiv şi legăturile acestuia, s-a constatat că preocupările privind manifestele erau în fază de proiect, iar cele prezente se refereau la confecționarea unor bilete I.T.A. în valoare de peste un milion lei şi a unor mijloace de plată străine, sustrăgând din întreprindere mijloace de imprimare.

Sus-numitul, împreună cu alți 8 tipografi din cadrul întreprinderilor „Filaret“ şi „Luceafărul“, precum şi cu 15 conducători auto, se află sub arest, toți cei implicați fiind cercetați de organele de miliție pentru infracțiunea de subminare a economiei naționale. Totodată, a mai fost arestat un cetățean străin aflat în combinație cu cei de mai sus.

Concomitent s-a acționat pentru cuprinderea în evidența dosarului de problemă – supraveghere informativă – a unui număr de 8 elemente semnalate cu intenții de evaziune sau pretabile a comite acte protestatare, clarificând în acelaşi timp situația a 4 asemenea cazuri, în prezent în această formă organizată de lucru aflându-se 28 de persoane.

Față de perioada anterioară s-a înregistrat o creştere a numărului de elemente asupra cărora s-au început verificări. Astfel, numărul D.U.I.-urilor s-a mărit cu 150%, iar al persoanelor verificate în cadrul supravegherii informative cu 28,5%.

Din analiza muncii desfăşurate în mediile presă şi poligrafii din Capitală, după apariția programului de măsuri, reies tot mai pregnant în evidență o serie de categorii de probleme asupra cărora ne-am îndreptat atenția:

– relații neoficiale ale unor ziarişti şi specialişti din poligrafie cu diplomați, ziarişti şi alte categorii de cetățeni străini.

Ne-au fost semnalate peste 14 persoane cu astfel de preocupări. Totodată, menționăm numărul mare de oameni de presă români invitați de ambasade sau alte reprezentanțe diplomatice acreditate la București, care sunt invitați la diverse acțiuni organizate de acestea, în perioada raportată înregistrându-se 110 astfel de invitații.

– comentarii politice necorespunzătoare, cu această atitudine cunoscându-se 24 persoane;

– audierea şi colportarea ştirilor difuzate de posturile străine de radio reacționare, în special „Europa Liberă“, aspect semnalat într-un număr de 49 de cazuri;

– executarea unor lucrări tipografice fără aprobări sau peste cifrele aprobate, deținând informații privind asemenea preocupări la peste 15 persoane;

– sustragerea unor materiale tipografice în scopul tipăririi clandestine a unor imprimate, cu scopul comercializării în afara cadrului legal (bilete I.T.A., mijloace

de plată străine, abonamente I.T.B. etc.), aducând însemnate prejudicii economice. Au fost depistate astfel, până în prezent, 16 elemente, asupra tuturor luându-se măsura arestării;

– a existat ideea tipăririi unor manifeste cu conținut ostil, dar s-a intervenit înaintea punerii în aplicare a acestei intenții, cei în cauză fiind arestați pentru infracțiuni de drept comun (9 tipografi).

Luând în considerare mutațiile care au avut loc în situația operativă şi punând accent mai mare pe realizarea actului de prevenire, în acest interval de timp s-au realizat 7 avertizări, 117 atenționări, 37 informări la organele de partid, peste 148 de informări la conducătorii organizațiilor socialiste, 26 arestări împreună cu organele de miliție.

În acelaşi scop, s-au realizat 2 prelucrări ale Legii 23 şi H.C.M. 18 şi 19 pe instituție, 6 pregătiri contrainformative de grup şi 269 individuale. Existând suspiciuni că nu se vor mai întoarce în eventualitatea plecării în străinătate, s-au dat 16 avize negative.

Se constată că numărul măsurilor preventive întreprinse a crescut, câştigând atât în efect, cât şi în diversitate. S-a acționat mai mult folosindu-se persoane oficiale, factori de decizie sau personalități, pentru a nu implica autoritatea de stat decât atunci când situația nu putea fi rezolvată altfel.

Preocupări permanente au fost în ce priveşte cunoaşterea prezenței, încadrarea informativă şi limitarea accesului la strictul necesar, străinilor veniți în obiectivele poligrafice sau în redacțiile ziarelor centrale. Ca urmare, s-a stabilit prezența a 19 cetățeni străini, din verificarea cărora a rezultat că unii dintre ei sunt interesați de probleme care nu se dau publicității, în special ziariştii străini şi membrii corpurilor diplomatice străine din Bucureşti, de cunoaşterea unor acțiuni româneşti cu ocazia vizitelor oficiale la cel mai înalt nivel. O altă categorie de străini care a făcut obiectul preocupărilor noastre a constituit-o specialiştii străini veniți pentru acordarea asistenței tehnice în tipografii.

De asemenea, au fost încadrați informativ străinii veniți pentru a angaja comenzi de lucrări poligrafice, făcând totodată şi constatări la fața locului asupra condițiilor şi calităților lucrărilor româneşti.

Pentru realizarea sarcinilor ce decurg din programul de măsuri, s-a colaborat cu Serviciul 340, în special la verificarea şi avizarea persoanelor nou stabilite să îndeplinească atribuții de protocol. De asemenea, s-a cooperat intens cu Serviciul 350 şi Serviciul 320, în vederea completării cunoaşterii preocupărilor cetățenilor străini ce frecventează mediile şi coroborării măsurilor de încadrare informativă a lor.

Din organizarea şi desfăşurarea activității noastre s-au mai desprins şi alte aspecte pozitive, din care câteva se impun a fi subliniate:

– s-au executat un număr de 9 misiuni de securitate şi gardă;

– au fost îndepărtate din redacția ziarului „Scânteia“, în urma informării organelor de partid, 2 persoane necorespunzătoare;

– s-a efectuat verificarea unui număr de peste 30 de persoane pentru încadrarea în puncte cu grad mare de vulnerabilitate, cum ar fi: I.P. „Bucureştii Noi“, rotativele de ziare, sediile tipografice unde se tipăresc imprimate cu valori;

– a fost verificat, pe linie de înscrisuri cu conținut ostil, un număr de aproximativ 60 persoane, reuşindu-se descoperirea [a] 2 autori, împreună cu Serviciul „S“ din unitate;

– prin legături permanente cu factorii de conducere din redacțiile ziarelor şi tipografii s-au stabilit, în comun, măsuri pentru întărirea răspunderii şi vigilenței oamenilor muncii în procesul de imprimare şi finisare a presei centrale;

– în toate redacțiile ziarelor centrale s-a realizat sau actualizat avizarea persoanelor cu atribuții de protocol;

– s-au efectuat peste 230 controale pe linia Decretului 400 şi 28 pe linia Legii 23 şi H.C.M. 18;

– s-a realizat un număr de peste 30 de percheziții domiciliare şi la locul de muncă, soldate cu rezultate operative.

Cu toate acestea, constatăm că sunt şi unele minusuri pe anumite coordonate ale muncii, asupra cărora ne vom opri atenția pe viitor, atât pentru eliminarea acestora, cât şi pentru realizarea unor parametri superiori în ceea ce priveşte calitatea.

Astfel:

– mai sunt unele cazuri de persoane din rețea contactate la intervale mari de timp, motiv pentru care aportul lor este sub posibilitățile de care dispun;

– nu întotdeauna s-a realizat contactarea persoanelor pregătite contrainformativ la revenirea din călătoriile efectuate peste graniță;

– este nevoie de a găsi o varietate mai mare de forme de finalizare a cazurilor aflate în lucru, precum şi de folosire a unor combinații informative care să determine urgentarea demascării intențiilor ostile ale elementelor avute în atenție pe un teren controlat de noi;

– există o preocupare scăzută pentru elaborarea unor studii şi analize pe probleme de specific privind aspectele de securitate din anumite compartimente din mediul presă şi tipografii, în condițiile oferite de Capitală.

Şef colectiv 122
Lt. maj. Creța Stana

A.C.N.S.A.S., fond documentar, dosar nr. 1, vol. 1, f. 34–38.

193

1984 mai. Notă referitoare la supravegherea informativ-operativă a foştilor deţinuţilor politici

Strict secret
100/0050474 din mai 1984

Notă

Acţionând în conformitate cu prevederile „Planului de măsuri privind foştii condamnaţi pentru infracţiuni contra securităţii statului", o atenţie prioritară s-a acordat cunoaşterii şi prevenirii acţiunilor ostile preconizate de către elementele din această categorie, care îşi desfăşoară activitatea în obiectivele economice şi în sectoarele de artă-cultură, sănătate şi învăţământ. De asemenea, s-a realizat o evaluare mai realistă a pericolului social pe care-l reprezintă aceştia, prin prisma locului lor de muncă, iar pe baza concluziilor desprinse s-au adus unele corecturi de îmbunătăţire a întregii activităţi de cunoaştere, în vederea realizării unei supravegheri informative permanente şi de profunzime.

În sectoarele menţionate mai sus îşi desfăşoară activitatea 2.781 foşti condamnaţi, din care 2.415 în obiective economice aflate în răspunderea compartimentelor de contrainformaţii economice, 88 în artă-cultură, 169 în sănătate şi 109 în învăţământ.

Deşi, din totalul acestei categorii de persoane, 40% au studii superioare, s-a acţionat în mod selectiv şi diferenţiat pentru îndepărtarea lor din funcţiile de conducere importante şi limitarea accesului la date cu caracter secret de stat.

Din cele 2.781 elemente, 91 sunt lucrate prin D.U.I., 770 sunt cuprinse în priorităţi, 1.695 supravegheate informativ în cadrul dosarului de problemă sau obiectiv, iar 225 au fost incluse în reţeaua informativă.

La baza luării acestora în lucru au stat atât informaţii referitoare la poziţia şi preocupările ostile prezente ale unora, cât şi activitatea duşmănoasă trecută, prin prisma căreia unii pot fi consideraţi pretabili sau potenţial periculoşi în anumite momente de conjunctură. Astfel, din rândul acestora 68 au fost condamnaţi ca fiind iniţiatori, conducători ori participanţi în diferite organizaţii sau bande subversiv-teroriste.

În asigurarea informativă a foştilor condamnaţi pentru infracţiuni contra securităţii statului, pe lângă folosirea celor 225 surse recrutate din rândul lor, controlul informativ se realizează şi în cadrul cooperării şi schimbului de informaţii obţinute cu alte unităţi şi subunităţi ale Departamentului Securităţii Statului.

Datele şi informaţiile obţinute despre foştii condamnaţi din obiectivele economice, sectoarele artă-cultură, sănătate şi învăţământ, evidenţiază că, deşi o bună parte au o comportare corespunzătoare la domiciliul şi locul de muncă, iar când se abordează

unele discuții cu conținut politic adoptă o poziție de expectativă, totuşi unele din aceste persoane prezintă pericol social, întrucât desfăşoară activități dușmănoase, cum sunt:

1. **Comentarii dușmănoase pe fondul colportării ştirilor transmise de către postul de radio „Europa Liberă", calomnii şi injurii la adresa orânduirii noastre socialiste**.

Astfel de informații au obținut majoritatea securităților județene. Uneori aceste activități au degenerat în preocupări de constituire a unor anturaje ostile.

Astfel, Zăgănescu Radu, asistent sanitar la Întreprinderea de Vagoane Arad, a fost semnalat cu preocupări de audiere şi colportare a ştirilor postului de radio „Europa Liberă", iar la locul său de muncă a atras şi unele persoane fără antecedente politice, cărora le acorda asistență sanitară la cabinetul medical.

De asemenea, Muscalu Gheorghe, şeful unei echipe de construcții din cadrul C.A.P. Plopana, județul Bacău, şi-a creat un anturaj format din 3 foşti condamnați, cunoscuți din activitatea desfăşurată în organizația subversivă „Mâna Albă". Cu aceştia se întâlnea la unul din domiciliile lor sau în anumite locuri din comună, ocazii cu care făceau comentarii dușmănoase şi lansau zvonuri alarmiste, în special de natură religioasă.

Cu aceleaşi prilejuri, Muscalu Gheorghe, fost şef al organizației respective, pe lângă proferarea de injurii şi calomnii la adresa orânduirii noastre socialiste, şi-a manifestat regretul că datorită vârstei sale nu mai poate să se răzbune pe actualul regim din țara noastră.

2. **Sub acoperirea unor deplasări în interes de serviciu în alte localități din țară sau cu prilejul diferitelor comemorări, se realizează contactarea de elemente fost condamnate, se poartă discuții despre perioada detenției, se informează reciproc asupra situației lor prezente ori se dedau la manifestări dușmănoase**.

Astfel, Duță Gheorghe, merceolog la o întreprindere de construcții din Reşița, cu prilejul realizării unor sarcini de serviciu pe raza mai multor localități din țară a căutat şi realizat legătura cu unii foşti condamnați din competența securităților județene Bacău şi Prahova, împreună cu care a purtat discuții privind perioada de detenție şi au purtat discuții dușmănoase la adresa orânduirii noastre socialiste.

De asemenea, Securitatea județului Iaşi prin măsurile întreprinse a prevenit extinderea activității foştilor condamnați Lungianu Vasile şi Gojinschi Nicolae, care, sub pretextul unor sărbători (nunți, zile festive, onomastici etc.), au creat cadrul prielnic pentru realizarea de discuții şi întâlniri organizate cu diferite elemente din detenție.

3. **Redactarea de lucrări memorialistice sau încercarea de publicare a unor materiale în conținutul cărora sunt strecurate şi idei tendențioase, în special din rândul foştilor condamnați cunoscuți cu preocupări literare sau din sectoarele artă-cultură**.

Dintre cazurile finalizate este şi cel al scriitoarei Alexandra Lilin din Timişoara, care a conceput un roman cuprinzând mai multe idei cu conținut tendențios la adresa

modului de viață din țara noastră, pe care intenționa să-l publice la editura „Facla“. Urmare a măsurilor întreprinse prin conducerea editurii, s-a prevenit publicarea cărții cu conținutul inițial, cea în cauză fiind determinată să elimine din lucrare pasajele care puteau fi interpretate dușmănos.

Informații de acest gen a obținut și Securitatea județului Prahova despre Simionescu Nicolae, funcționar la Combinatul Petrochimic Teleajen, cunoscut cu preocupări literare necorespunzătoare și amenințări cu comiterea unor acțiuni anarhico-protestatare în situația când nu va fi lăsat să scrie ce vrea.

4. **Comiterea unor abuzuri în serviciu, precum și proliferarea unor idei și concepții nocive, de natură a genera sau a amplifica stări de spirit nefavorabile la locurile lor de muncă**.

Astfel, Savitescu Mihai, inginer, șef de sector la Exploatarea Minieră Baia Sprie, județul Maramureș, a fost luat în lucru prin D.U.I. deoarece este suspect de subminarea economiei naționale, fiind semnalat că în mod repetat cauzează unele nemulțumiri în rândul minerilor din subordine, prin repartizarea normelor de muncă și a indicatorilor de retribuție în mod preferențial, și că întreține relații cu unele elemente fost condamnate de pe raza județului Galați.

Balif Andrei, inginer agronom din Târgu Jiu, este implicat în comiterea unei infracțiuni de serviciu, întrucât împreună cu alte persoane a întocmit documentații tehnice și documente de decontare fictive, privind redarea în circutitul agricol a unor suprafețe de teren arabil.

Mladin Marcel, tehnician la Șantierul T.I.A.B. Govora, județul Vâlcea, fost șef al organizației subversive „Mișcarea Națională de Rezistență“ Brăila, a fost semnalat cu intenții de a relua legătura cu elemente cunoscute în detenție, aflate în țară și străinătate, comiterea de abuzuri în serviciu și înlesnirea de furturi din avutul obștesc, de natură a produce pagube economiei naționale.

5. **Intenții de stabilire pe căi legale ori neoficiale în exterior și de permanentizare a relațiilor cu unii cetățeni străini veniți în țara noastră ca turiști**.

Ponderea acestor informații le-au obținut securitățile județene limitrofe graniței de vest a țării noastre.

Astfel, Pasculescu Dimitrie, din Arad, fost condamnat pentru participare într-o organizație subversivă, este cunoscut că întreține relații cu unii foști condamnați politici din țară și străinătate, are în preocupare realizarea în cursul a.c. a unei călătorii turistice în exterior, pentru a se informa și contacta unele elemente din emigrația română reacționară.

Ciurică Nicolae, din comuna Teregova, județul Caraș-Severin, cunoscut că întreține relații cu unele persoane cu antecedente politice din București, împreună cu care, în contextul purtării unor discuții necorespunzătoare, a abordat și problema necesității schimbării orânduirii noastre socialiste. Sub pretextul executării unor comenzi de cojoace, a realizat la domiciliul său întâlniri cu 2 cetățeni iugoslavi, semnalați că frecventează cercurile legionare din R.F. Germania.

Urmare a relațiilor pe care le întreține Lazarovici Nicolae Dan, inginer la Grupul II Construcții Lugoj, județul Timiș, cu unii cetățeni străini și a influenței negative exercitate de aceștia, cel în cauză a fost semnalat cu intenții de trecere frauduloasă a frontierei. De asemenea, Crăciunoiu Ion, muncitor C.F.R., din comuna Dumbrăvești, județul Prahova, în cadrul discuțiilor denigratoare la adresa orânduirii noastre socialiste amenință cu comiterea de acte de dezordine în situația neobținerii aprobării de plecare definitivă din țară.

6. **Foștii condamnați pentru participare în grupări subversive cu caracter naționalist-iredentist fac comentarii denigratoare cu privire la drepturile și libertățile populației de naționalitate maghiară, la situația social-economică din țara noastră, [fac] comparații tendențioase cu cea din Ungaria și redactează înscrisuri cu caracter ostil**.

Dintre cazurile lucrate de securitățile județene din zona Transilvaniei, unde se află ponderea acestor elemente, semnificativ este și cel referitor la Vorzsak Janos-Igmac, inginer din Miercurea-Ciuc, semnalat cu manifestări naționalist-iredentiste, în conținutul cărora reliefează de pe poziție ostilă și ideea condamnării sale pentru că „a apărat cauza națiunii maghiare", având totodată relații suspecte în rândul cetățenilor străini.

Acționându-se în baza concepției Planului de măsuri, aparatul de informații interne și celelalte compartimente informativ operative care concură la supravegherea foștilor condamnați ce își desfășoară activitatea în economie, artă-cultură, sănătate și învățământ, au obținut un volum mai mare de informații, asigurându-se astfel realizarea unei mai bune activități de cunoaștere. În același timp a sporit fermitatea împotriva unor elemente din această categorie, imprimându-se un caracter mai ofensiv și diversificat activității de prevenire și neutralizare a acțiunilor ostile, prin conjugarea mai eficientă a măsurilor de securitate cu cele de antrenare la soluționarea informațiilor a factorilor cu răspunderi administrative.

Astfel, în perioada 1 ianuarie 1983–15 mai 1984 au fost realizate 111 măsuri preventive, din care 38 avertizări, 61 influențări pozitive, 2 dezbateri publice, 2 anturaje destrămate, 3 elemente sancționate conform Decretului 153/1970 și 400/1982, iar 5 pe linie de serviciu, inclusiv cu schimbarea locului de muncă.

Dintre cazurile mai semnificative care au fost clarificate în această perioadă, prezentăm pe:

– Rusu Gavrilă din Tulcea, profesor, fiind semnalat cu manifestări profund dușmănoase și preocupări de a redacta unele lucrări de sertar, printr-un complex de măsuri informativ-operative s-a reușit curmarea activității ostile a acestuia, confiscarea materialelor respective, izolarea și compromiterea sa, fapt ce a dus la excluderea lui din cenaclul literar „Panait Cerna".

– asupra fostului condamnat Alexandru George, psiholog la Spitalul nr. 7 Socola, județul Iași, semnalat cu preocupări de a scrie un roman cu conținut necorespunzător și de a exercita influențe negative asupra unor legături, prin măsura avertizării și cea

administrativă, de mutare disciplinară într-o secție exterioară din altă localitate, s-a neutralizat activitatea dușmănoasă a acestuia și [s-a] prevenit constituirea anturajului preconizat.

Aplicarea măsurilor de neutralizare au determinat ca unii foști condamnați și legături ale acestora să înțeleagă necesitatea integrării în ordinea socială și de drept din țara noastră și crearea unui climat de dezaprobare a faptelor din partea colectivelor de oameni ai muncii în care lucrează.

Analizele periodice desfășurate la nivelul unităților centrale și teritoriale de securitate asupra stadiului muncii desfășurate în rândul foștilor condamnați din economie, artă-cultură, sănătate și justiție au scos în evidență și lipsuri pe linia cunoașterii și stăpânirii în bune condiții a situației operative, astfel:

– nu s-a exploatat în suficientă măsură potențialul informativ existent, ceea ce a făcut ca o parte din foștii condamnați care își desfășoară activitatea în obiectivele economice să nu fie supravegheați în mod corespunzător. Securitățile județene Bihor, Buzău, Cluj și Neamț continuă să obțină informații fără valoare operativă și neconcludente;

– minusurile care persistă în activitatea de instruire și dirijare a rețelei informative explică realizarea unui număr nesemnificativ de măsuri preventive de către securitățile județene Botoșani, Caraș-Severin, Călărași, Constanța, Mureș și Sălaj în rândul acestor categorii de persoane, iar Securitatea Gorj a acționat insuficient pe linia folosirii unor posibilități specifice pentru influențarea sau determinarea elementelor semnalate, de a obține ori renunța la inițierea de acțiuni dușmănoase;

– la Securitățile județene Arad, Bistrița-Năsăud, Bacău, Mehedinți și Maramureș există încă deficiențe în cooperarea dintre compartimentele informativ-operative, astfel că nu despre toate elementele s-a realizat un flux continuu de informații privind activitatea ce o desfășoară și legăturile acestora, atât la locul de muncă, cât și la domiciliu. Deși Securitatea județeană Vâlcea are în atenție foști condamnați care au locul de muncă pe raza de competență a județelor Argeș și Dolj, insuficient a cooperat cu aceste unități pentru cunoașterea activității elementelor respective în obiectivele unde lucrează.

Pentru remedierea acestor neajunsuri se va continua cu exigență sporită executarea întocmai a prevederilor planului de măsuri din problemă referitoare la aceste categorii de foști condamnați.

[*Rezoluție*:]

Notă

Materialul a fost întocmit conform tematicii și planului de măsuri existent în problema foști condamnați. Va fi exploatat la convocare.

Col. Ciupercă

A.C.N.S.A.S., fond documentar, dosar nr. 131, vol. 1, f. 19–24.

194

1984 august 6. Documentar întocmit de Direcția I din Departamentul Securității Statului referitor la „Uniunea Românilor Liberi“

Ministerul de Interne — Strict secret
Departamentul Securității Statului
Direcția I
Nr. 0050494 din 6 august 1984

Raport

Supunem aprobării documentarul privind organizația „Uniunea Românilor Liberi“ și obiectivele principale ce trebuie realizate pentru contracararea și anihilarea acțiunilor ostile țării noastre inițiate de către aceasta.

Propunem ca materialul să fie difuzat la securitățile județene, a municipiului București, la unitățile centrale și la școlile de ofițeri Băneasa și Grădiștea, în scopul de a fi folosit în procesul pregătirii de specialitate a cadrelor de securitate.

La definitivarea documentarului s-au avut în vedere observațiile Serviciului Independent Cadre și Învățământ.

Șeful direcției
General-maior
Bordea Aron

Ministerul de Interne — Strict secret
Departamentul Securității Statului
Direcția I
Nr. 132/W.M./ 0050486 din 6 august 1984

Documentar
privind organizația „Uniunea Românilor Liberi“

1. **În urmă cu patru ani, Brutus Coste din S.U.A. și Ion Rațiu din Anglia, cunoscuți ca agenți ai C.I.A, au adresat o „Scrisoare“ către „compatrioți“, în numele „Comitetului Adevărul despre România“ din New York și al „Asociației culturale a românilor din Anglia“ – ARCADA – cu sediul la Londra, în care invitau „organizațiile românești și toate personalitățile exilului“ să-și unească**

forțele în crearea „unui organ de acțiune românească, în spiritul Apelului regal din 31 decembrie 1979“[1].

Se motiva necesitatea înființării noului organism cu faptul că „Consiliul Național Român“ s-a îndepărtat de așteptări, întrucât majoritatea celor ce s-au autoproclamat conducători ai exilului au contribuit într-o măsură care „a depășit numai rareori polemica îndreptată împotriva confraților“.

Se recomanda înjghebarea în toate țările lumii occidentale a unor organizații și grupări de români aflați în străinătate, care să participe la un așa-zis „Congres al românilor de pretutindeni“, unde să se discute proiectul de statut al unei noi organizații, deoarece „…lupta împotriva regimului din R.S. România, începută de exilați, dintre care mulți nu mai sunt în viață, trebuie continuată…“.

2. **La începutul lunii ianuarie 1984, respectiv după mai bine de patru ani de „tatonări“, „sondări“, „întruniri“ și „consfătuiri“, s-a reușit să fie convocat așa-zisul „Congres mondial al românilor liberi“ în zilele de 19 și 20 mai a.c., la Geneva, unde s-au reunit aproximativ 90 elemente reacționare ale emigrației, răspândite în țări de [pe] mai toate continentele lumii**.

Pe plan intern, acțiunea nu a găsit ecoul așteptat de inițiatori în rândul categoriilor de persoane pretabile la activități ostile, inclusiv al rudelor și relațiilor din țară ale persoanelor cuprinse în convocator.

– Steinhardt Nicu Aurel, scriitor, fost condamnat pentru infracțiuni contra securității statului, avertizat în 1983 pentru legături de natură dușmănoasă cu Virgil Ierunca, Monica Lovinescu și alte elemente ostile ale emigrației, a afirmat că scopul urmărit de Ion Rațiu este fantezist, ținând de domeniul imposibilului, și arată că e un naiv irealist: „Mai curând s-ar putea realiza o apropiere între planete decât o unificare prin împăcare și concesii reciproce a românilor care, separați prin apartenență la fostele partide sau curente politice, se dușmănesc cu înverșunare și ireconciliabil“.

– Nicoară Marin, avocat, pensionar, fost secretar general adjunct al organizației P.N.Ț.-Brașov, și-a exprimat părerea că, deși s-a mai încercat și în anii precedenți unirea grupărilor politice din străinătate, nu s-a reușit, deoarece „toți acești oameni plecați din țară se consideră că ar trebui să revină cel puțin pe funcție de miniștri“. El însă și-a dat seama încă din detenție „cât de neputincioși erau unii demnitari în materie de politică, fiind rupți de realitate, așa cum sunt în prezent și cei din străinătate care acționează pentru unirea emigrației“.

Această stare de fapt nu a împiedicat unele posturi de radio reacționare și fițuici ale exilului să susțină fără temei (fapt verificat) că Ioan Brătianu, descendent al familiei Brătianu, a telefonat la Geneva în ziua de 19 mai a.c. și a trimis „Congresului“ urări de reușită.

---

[1] În apelul menționat, fostul monarh, printre altele, a susținut: „…În tot acest prelung răstimp, n-am încetat să mă frământ și zbat … străduindu-mă deopotrivă să sprijin și să înlesnesc unirea și închegarea într-un singur mănunchi a tuturor românilor din emigrație, fără deosebire cu privire la ideologia și cetățenia lor din urmă. Dar, din păcate … apar zadarnicele dezbinări, rivalități și certuri ivite printre unele grupări de refugiați … trebuie să grăbim strângerea rândurilor noastre…“.

Pe plan extern, manifestarea a stârnit porniri pro şi contra.

În mai multe ziare ale exilului au apărut articole cu conținut profund dușmănos la adresa politicii interne şi externe a partidului şi statului nostru.

În alte publicații, între care „De azi, de mâine“, „Vatra şi Stindardul“ din R.F.G., „B.I.R.E.“, „Lupta“ şi „Opinii“ din Franța, „Țara şi exilul“ şi „Carpații“ din Spania etc., s-au tipărit materiale demascatoare, de combatere a inițiativei lui Ion Rațiu şi Brutus Coste.

3. **Inițiatorii şi organizatorii „Congresului“ au prevăzut rezultatele submediocre ale activităților pe care le-au desfăşurat, concretizate în numărul redus de aderenți cuprinşi în convocator (232)**.

Potrivit datelor ce le deținem, din perioada ianuarie-mai a.c. circa 170 persoane ce figurau în documentul menționat au refuzat să mai participe la acțiune, 39 exprimându-şi dezacordul public că au fost incluse fără consimțământul lor. Întrucât Ion Rațiu nu era sigur nici pe prezența restului de persoane, a lansat ideea ca fiecare participant să poată avea mandatul de reprezentare şi votare a încă 5 persoane.

Astfel, statutul „Uniunii Românilor Liberi“ cu privire la modul de votare prevede:

– Un membru (persoană) poate reprezenta până la cinci membri care i-au încredințat delegație scrisă.

– O asociație dispune de 10 voturi, dacă este reprezentată la adunarea generală printr-un singur membru.

4. **„Uniunea Românilor Liberi“, cu sediul la Londra şi filiala la Washington, este produs al dușmanului din afara țării, al manevrelor serviciilor de informații străine**.

Ion Rațiu a confiat unor relații apropiate că, deşi este convins de eşecul acțiunii întreprinse, nu poate renunța, întrucât au fost cheltuiți foarte mulți bani cu ținerea „Congresului“, iar C.I.A. îi cere ca acesta să aibă loc.

Aşa se explică şi campania îndelungată întreținută în jurul său de către posturile de radio reacționare, îndeosebi „Europa Liberă“, „B.B.C.“ şi „Deutsche Welle“.

5. **Evident, scopul principal este de ordin politic, urmărind să facă din organizație un instrument de luptă anticomunistă, îndreptat împotriva orânduirii socialiste din țara noastră**.

Statutul adoptat defineşte deschis, fără echivoc, țelurile noului organism, care pot fi rezumate astfel:

– Defăimarea conducerii de partid şi de stat, a altor personalități şi a politicii interne a țării.

– Boicotarea relațiilor R.S. România cu alte state şi determinarea S.U.A. să retragă clauza națiunii celei mai favorizate.

Oricând se va realiza o vizită importantă în România sau din partea română în statele occidentale, să intervină, să ia poziție, contactând în zonele respective unele personalități, organe de radio şi presă, organizând întâlniri demonstrative, greve ale foamei etc., în sprijinul elementelor dușmănoase din țară.

– Elogierea sistemului şi modului de viaţă capitalist, dezinformarea opiniei publice mondiale şi calomnierea situaţiei politice din ţara noastră.

– Coordonarea acţiunilor de sprijinire morală şi materială a elementelor duşmănoase fugite din ţară ori rămase ilegal în străinătate şi racolarea acestora.

– Concertarea acţiunilor „Uniunii“ cu cele desfăşurate de organizaţii asemănătoare ale emigraţiei ţărilor vecine, precum şi cu ale „Adunării Naţiunilor Captive Europene“, cu sediul la New York, care în prezent, după opinia exprimată, „e somnolentă din lipsă de fonduri, dar mai ales de entuziasm“.

– Înfiinţarea unui organ de presă şi filiale, în realizarea obiectivelor sus-menţionate.

Iniţiatorii „Uniunii“ mai urmăresc să se opună organizaţiei „Asociaţiei Culturale Internaţionale a Etniei Române“, înfiinţată la Viena, care reuneşte în rândurile sale emigraţia loială şi care cooperează deschis cu ţara.

6. **Obiectivele propuse urmăresc eliminarea neînţelegerilor, duşmăniei şi neputinţei de împlinire a unirii tuturor organizaţiilor şi elementelor reacţionare ale exilului prin înmănuncherea unui număr cât mai mare de astfel de persoane, mai ales din Europa şi America, indiferent de naţionalitate, cetăţenie actuală, convingeri religioase, antecedente politice sau penale, cu aderenţi în vârstă care au deţinut o platformă politică în vechea orânduire, dar mai ales tineri, intelectuali de valoare, stabiliţi recent în străinătate**.

Ion Raţiu, ale cărui acţiuni de unificare a emigraţiei reacţionare române au existat şi în trecut, a motivat eşecul mai ales prin lipsa unor persoane din **a doua categorie, tineri capabili şi dispuşi să activeze în calitate de membri activi ori susţinători ai noului organism**.

De menţionat că **acceptarea integrală** a statutului „Uniunii“ conferă oricărei persoane calitatea de membru activ, iar **acceptarea parţială** doar pe cea de membru susţinător.

Într-un interviu acordat postului de radio „B.B.C.“ sus-numitul spunea: „majoritatea românilor care şi-au anunţat participarea la Congres au vârsta sub 50 ani. Sunt deci mult mai tineri decât generaţia mea şi acest lucru este de reţinut“.

7. **Comitetul coordonator al „Uniunii“, ales pe o perioadă de 3 ani de aşazisul „Congres al românilor“ ţinut la Geneva, în zilele de 19 şi 20 mai a.c., şi care e compus din 11 membri, iniţiază, îndrumă şi coordonează activitatea organizaţiei în perioada dintre adunările generale ale acesteia**.

Analiza datelor ce privesc persoanele alese în „Comitetul de coordonare“ evidenţiază diversitatea lor de vârstă, profesie, zone geografice de proveniență, antecedente politice şi penale etc., după cum urmează:

– 3 au până în 50 ani, 6 între 60 şi 67 ani, iar 2 peste 70 ani;

– înainte de stabilirea în străinătate, 5 au lucrat în instituţii şi obiective economice, 2 în învăţământ, 1 în sectorul medical, iar 3 în diplomaţie;

– sunt stabilite în Franţa, R.F. Germania, Anglia, Australia, S.U.A. şi Gabon;

– 8 au refuzat înapoierea în România (Ion Raţiu, Novacovici Doru, Cernovodeanu Dan, Strănescu Dan, Isărescu Virgiliu Ştefan, Constantinescu Mircea-Alexandru, Roşcanu Radu Marin, Lupaşcu Dumitru Vasile);

– 3 au activat în fostul P.N.Ț. și P.N.L. (Ion Rațiu, Cernovodeanu Dan și Radu Roșeanu);

– 2 au fost condamnate pentru infracțiuni contra securității statului și de drept comun (Dan Cernovodeanu și Radu Roșeanu).

8. **Pe toți îi unește ura față de sistemul comunist și activează în diferite grupări și organizații ale emigrației române, cum sunt**: „Asociația culturală a românilor" din Anglia, „Comitetul – adevărul despre România" din S.U.A., „Cercul democratic româno-german" din R.F.G., „Comitetul românesc al Societății internaționale pentru drepturile omului" și „Asociația foștilor deținuți politici din România", ambele cu sediul la Paris.

În comisia de cenzori au fost aleși: Iolanda Strănescu – Anglia, Marcel Meiltz – Elveția și Johanes Rosenfeld din R.F. Germania.

Președinte de onoare: Brutus Coste din S.U.A.

9. **Cu unele excepții, componenții „Comitetului coordonator", Comisiei de cenzori și membrii activi și susținători ai „Uniunii" au rude și relații în țară, semnalate Securităților județene și a municipiului București în luna martie a.c.**

Rudele celor 11 persoane din „Comitetul coordonator" sunt lucrate pe diferite profiluri de muncă.

Asupra unor elemente din această categorie, la toate Securitățile județene și a municipiului București au fost inițiate măsuri informativ-operative de control a atitudinii politice și a preocupărilor prezente, obținându-se în multe cazuri date de interes operativ care sunt în curs de verificare sau urmează să fie aprofundate.

10. **În realizarea obiectivelor și măsurilor stabilite în Programul de măsuri pentru acțiunea „Utopia" și Nota de completare a acestuia, conform ordinelor și indicațiilor conducerii Departamentului Securității Statului și Direcției I, este necesar ca, în continuare, să se acționeze în următoarele direcții**:

– Identificarea și luarea în lucru a tuturor rudelor și legăturilor de interes operativ ale conducerii, oarecum și ale membrilor activi și susținători ai „Uniunii" (nominalizați în anexe*).

– Exercitarea unui control minuțios și atent asupra pregătirii și instruirii fiecărei surse care va acționa în exterior.

– Exploatarea divergențelor existente între elementele emigrației reacționare din Franța, R.F. Germania, Anglia, Elveția și [din] alte țări occidentale.

– Analizarea în profunzime și la timp a principalelor cazuri lucrate în acest domeniu, iar cu măsurile ce se preconizează a fi întreprinse să fie informată în prealabil Direcția I.

– Stabilirea exactă, din toate punctele de vedere, a situației emigrației tinere, pentru a fi în cunoștință de cauză asupra potențialului și periculozității ei reale.

– Mobilizarea întregului potențial informativ cu posibilități în acțiunea pentru obținerea de date și informații cu privire la acțiunea „Uniunii", a membrilor activi sau susținători și a legăturilor acestora din țară.

---

* Nu se publică.

– Extinderea controlului asupra canalelor de legătură cu exteriorul, folosind în acest scop inclusiv posibilitățile unităților speciale „T“, „R“, „S“ și ale Direcției de Pașapoarte, Evidența Străinilor și Controlul Trecerii Frontierei.

Potrivit notei de sarcini din acțiunea „Utopia“, obiectivele principale ce trebuie realizate sunt:

– Cunoașterea reacției elementelor suspecte din țară în legătură cu constituirea așa-zisei „Uniuni“ și prevenirea ralierii lor sub orice formă la acțiunile dușmănoase inițiate de aceasta împotriva țării noastre.

– Continuarea activității de influențare, compromitere și dezbinare a membrilor „Uniunii“, precum și a altor susținători ai acesteia din rândul emigrației reacționare, până la desființarea „Comitetului coordonator“ al organizației respective.

Ofițerii care lucrează pe alte profiluri de muncă, prin grija șefului securității să fie instruiți în legătură cu sarcinile ce le revin pe această linie, cu mențiunea că pentru unitățile interne Direcția I este coordonatoarea acțiunii.

[*Rezoluții*:]

Notă

Originalul este prezentat tovarășului general-colonel Iulian Vlad pentru aprobarea difuzării[1].

Col. ***Ciupercă Mihai***

S.[erviciul] *3. Tov. Col.* ***Ciupercă.***

Prezentați lucrarea în conformitate cu cele ordonate.
Gl. mr.
Aron Bordea

A.C.N.S.A.S., fond documentar, dosar nr. 131, vol. 1, f. 33–47.

---

[1] La 31 august 1984, general-colonel Iulian Vlad a trimis Direcției I următoarea **Notă**:

„În actuala redactare, documentarul nu corespunde scopului în care a fost elaborat, nereușind să atingă decât parțial parametrii ceruți pentru un material de învățământ cu valențe de orientare a aparatului în problema abordată.

Pentru chestiunile de fond, în a căror tratare se impun mai multă exactitate și discernământ selectiv în punctarea momentelor cu semnificație operativă, se impune cu necesitate consultarea U.M. 0544.

Pentru ca lucrarea să câștige în substanță, este necesară accentuarea problemelor de la pct. 4-10, în așa fel încât acestea să ocupe locul central.

De asemenea, nu trebuie să se rețină concluzii de natură a minimaliza pericolul pe care-l prezintă elementele reacționare din emigrație și nici de subapreciere a măsurilor de control ce trebuie întreprinse pentru contracararea acțiunilor acestora.

Este necesar ca în viitoarea redactare să nu mai fie preluate aspecte din programul de măsuri în problemă și din nota de completare a acestuia și să se renunțe la caracterul normativ, reglementativ, nespecific unui documentar de învățământ, care caracterizează în actuala structură lucrarea.

În ce privește aspectele de formă, se reține că documentarul abordează abrupt problematica, fără să o fixeze într-un context care să o explice suficient, atât din punct de vedere al evoluției în timp, cât și din cel al stabilirii factorilor cauzali și al condițiilor care au determinat această evoluție“ (A.C.N.S.A.S., fond documentar, dosar nr. 131, vol. 1, f. 33).

195

1984 septembrie 26. Documentar realizat de U.M. 0544 din Departamentul Securității Statului privind postul de radio „Europa Liberă“

Ministerul de Interne — Strict secret
Departamentul Securității Statului
UM 0544
Nr. 225/f. 1/0030781 din 26 septembrie 1984

Documentar
privind postul de radio „Europa Liberă“

Postul de radio „Europa Liberă“, cu sediul central în R.F. Germania, München, Bettingenstrasse 67 – Englischer Garten – a fost înființat în anul 1951, de către C.I.A. (cel mai important serviciu de spionaj al S.U.A.), care a pus la dispoziție fondurile, mijloacele materiale necesare, a recrutat personal, în marea sa majoritate provenit dintre fugarii din țările socialiste, deveniți între timp agenții săi.

Înființând acest post de radio, C.I.A. și-a propus „eliberarea“ popoarelor din Europa Răsăriteană, șubrezirea prin intermediul propagandei deșănțate a tinerelor state socialiste, concomitent cu desfășurarea unei intense activități de spionaj.

Pe parcursul anilor, organizarea, dotarea, încadrarea au luat proporții, scopurile rămânând însă, în esență, aceleași. De menționat o „schimbare“ mai deosebită survenită în istoria acestui post de radio.

În anul 1973 a fost pus sub directa coordonare a unui așa-zis „Consiliu pentru emisiuni radiofonice internaționale“ („Board for International Broadcasting“ – „B.I.B.“), creat special în acest scop. Desigur că C.I.A. i s-a rezervat pe mai departe rolul de diriguitor, însă mult mai subtil.

Ca urmare, noul organism creat, implicit „Europa Liberă“, a trecut în subordinea Casei Albe (care numește pe președintele „B.I.B.“ și directorul postului) și a Congresului S.U.A., căruia îi remite anual un raport și care, tot anual, îi repartizează o parte din buget. Desigur că bugetul este rotunjit cu alte sume, necunoscute contribuabilului de rând, înregistrate în conturi drept „donații“ (aici se încadrează, în special, cota parte din bugetul C.I.A. și al altor organisme sau organizații cu caracter anticomunist din S.U.A. și alte state occidentale).

Cheltuielile publice anuale ale postului în ultimii ani s-au ridicat la suma de circa 100 milioane dolari.

În afara sediului central aflat la München, la adresa menționată „Europa Liberă“ dispune de studiouri și subredacții în Franța (Paris), la New York și Washington.

Personalul – angajați și colaboratori – este alcătuit din circa 2.000 de persoane, majoritatea la München, iar restul răspândit în S.U.A. și statele europene.

În R.F. Germania, Portugalia, Spania, în baza unor acorduri şi contracte cu guvernele acestor ţări, sunt instalate zeci de puternice emiţătoare pe unde scurte, dotate cu sofisticate mijloace tehnice, care să faciliteze audiţia îndeosebi în zona geografică în care se află situate ţările socialiste. La dispoziţia postului au fost puşi inclusiv sateliţi artificiali ai pământului, calculatoare electronice din ultimele generaţii, alte mijloace rapide de transport şi comunicaţii.

„Europa Liberă“ este organizată pe „secţii naţionale“ (română, maghiară, poloneză, cehă şi bulgară), care-şi adaptează programul şi orele de transmisie în raport de „specificul naţional“ al „destinatarilor“ emisiunilor. Pentru unii se transmite uneori non-stop (Polonia, 24 de ore din 24), pentru alţii ceva mai puţin, în cazul României 12–13 ore zilnic.

Fiecare secţie dispune de un numeros personal, format din comentatori, redactori, crainici, tehnicieni, regizori de emisie, analişti în diverse domenii etc., cei mai mulţi proveniţi din ţările ai căror cetăţeni au fost sau mai sunt.

Pentru realizarea scopurilor pe care şi le-a propus, recent acest post de radio a primit subvenţii suplimentare dintr-un buget special de 6,7 miliarde dolari destinat pentru 1984 şi 1985 acţiunilor de propagandă externă, război psihologic şi diversiune politică, din care vor fi finanţate activităţi specifice desfăşurate de Departamentul de Stat, C.I.A., Agenţia pentru Comunicaţii Internaţionale şi Comitetul pentru emisiuni radiofonice internaţionale, care coordonează şi posturile de radio „Europa Liberă“ şi „Libertatea“ (emite numai pentru U.R.S.S.).

Se are în vedere, în cadrul unui program vast de modernizare şi dotare tehnică, inclusiv construirea unui nou sediu la München pentru cele două posturi de radio, în fruntea cărora au fost numite cadre cu concepţii conservatoare şi profund anticomuniste, respectiv James Buckley, ca preşedinte, care în mod provocator a fost desemnat şi şef al delegaţiei S.U.A. la Conferinţa Internaţională de Demografie de la Ciudad de Mexico (august 1984), şi George Urban, de origine maghiară, ca director general pentru „Europa Liberă“.

Secţia pentru România a postului de radio „Europa Liberă“ şi-a adoptat programul conform recentelor directive ale Administraţiei americane, care prevăd extinderea emisiunilor cu conţinut politic anticomunist şi religios, diversificarea comentariilor şi ştirilor difuzate în legătură cu aşa-zisa „criză a sistemului“ ce s-ar manifesta în România. Sunt propagate cu înverşunare calomnii, se relatează ample acţiuni şi manifestări antiromâneşti ale emigraţiei duşmănoase din diferite ţări, iar hotărârile şi măsurile adoptate pe linie de partid şi de stat sunt prezentate, fără excepţie, profund denigrator şi tendenţios, urmărindu-se destabilizarea politică, semănarea neîncrederii poporului român în forţele sale, în politica internă şi externă a ţării noastre, compromiterea şi subminarea prestigiului de care se bucură România pe plan internaţional.

Analiza operativă a conţinutului emisiunilor Secţiei pentru România a „Europei Libere“ evidenţiază eforturile permanente şi sistematice ale realizatorilor de a demonstra, în forme directe sau prin insinuări perfide, „teza“ conform căreia în România socialismul ar fi eşuat ca orânduire, dovedindu-se neviabil ca alternativă

istorică în raport cu „valorile“ capitalismului. O preocupare deosebită în prezent este acordată contestării semnificației și importanței actului de la 23 august 1944, negării exclusiviste a transformărilor politice, economice și sociale revoluționare petrecute în țara noastră în ultimii 40 de ani.

În ultima perioadă se insistă, pe de altă parte, în subestimarea și negarea valorilor reale ale artei și culturii românești, pentru acreditarea ideii că din punct de vedere cultural am fost întotdeauna și rămânem tributari Occidentului, iar în prezent viața literar-artistică ar fi caracterizată de o atmosferă închistată, dogmatică și de practici de revenire la „proletcultismul deceniului 1950–1960“.

Acționând cu prioritate pentru calomnierea conducerii de partid și de stat, denigrarea succeselor obținute de poporul român în asigurarea exercitării drepturilor cetățenești fundamentale, în dezvoltarea democrației socialiste, contestarea politicii partidului și statului nostru în problema națională și negarea existenței libertăților religioase, paralel cu prezentarea elogioasă a modului de viață occidental și a sistemului social-politic și economic capitalist, „Europa Liberă“ incită sistematic în ultima perioadă la acțiuni disident-protestatare, acte de dezordine și manifestări de nemulțumire deschise, urmărindu-se crearea unei atmosfere de tensiune și instabilitate, instigarea populației la acțiuni contra orânduirii socialiste.

În aceste activități, pe lângă trădătorii și renegații cunoscuți, au fost racolate elemente plecate recent din țară, dintre care unele, ca Vladimir Tismăneanu, Vasile Mănuceanu, Gelu Ionescu și Emil Hurezeanu, au avut o anumită poziție profesională și socială, relații în diverse domenii și cunosc date, inclusiv despre cadre ale Ministerului de Interne, pe care le folosesc în modul cel mai dușmănos.

În ultima perioadă, activitatea unor angajați și colaboratori ai „Europei Libere“ a făcut obiectul unei campanii critice de amploare în presa americană și [în] publicații ale emigrației române. Elemente ca Vlad Georgescu, Emil Georgescu, Cornel Dumitrescu, Vladimir Tismăneanu, Liviu Floda, Șerban Orescu, Constantin Alexandroaie și Ioana Măgură-Bernard au fost acuzate de minciună, falsitate și ipocrizie, pe baza unor date și fapte biografice, ca „foști comuniști“ și „sprijinitori ai regimului socialist din România“, care în activitatea de la „Europa Liberă“ profită material de pe urma banilor contribuabililor americani, fără a fi eficienți în lupta anticomunistă, și încearcă să dea lecții emigrației, dar în realitate sunt „impostori dubioși care fac jocul autorităților de la București“. Aceste acțiuni sunt ecoul unor dispute, rivalități și ambiții personale, dar și expresia nemulțumirii unor cercuri conservatoare din S.U.A. și ale Administrației de la Washington [față de] forța de influență și efectele scăzute pe care emisiunile „Europei Libere“ le au asupra ascultătorilor din România, spre deosebire de Polonia sau Ungaria.

Perspectiva unor măsuri de primenire a personalului Secției pentru România de la „Europa Liberă“ îi determină în prezent pe cei vizați la o intensificare a caracterului dușmănos și a tonului virulent al emisiunilor realizate, pentru a-și demonstra loialitatea și capacitatea în servirea intereselor politicii anticomuniste a S.U.A.

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 34, vol. 1, f. 83–88.

196

1984 noiembrie. Raport referitor la activitatea desfăşurată de ofiţerii Serviciului 3 din Direcţia I în anul 1984

Ministerul de Interne — Strict secret
Departamentul Securităţii Statului
Direcţia I
130/C.M./0050504 din noiembrie 1984

Raport
privind activitatea desfăşurată de ofiţerii Serviciului 3 în anul 1984

Analiza muncii serviciului nostru are loc la scurt timp de la cel mai însemnat eveniment politic al anului 1984, de importanţă deosebită în viaţa ţării, Congresul al XIII-lea al Partidului Comunist Român, înalt forum al comuniştilor şi al întregului popor, ce a oferit multiple satisfacţii naţiunii prin realegerea tovarăşului Nicolae Ceauşescu în suprema funcţie de partid şi, strâns legat de aceasta, deschiderea perspectivei pentru viitorul cincinal şi până în anul 2000.

Făcând retrospectiva anului 1984, pe planul realizărilor şi împlinirilor raportez:

Munca serviciului, în perioada de referinţă, s-a desfăşurat pe baza orientărilor izvorâte din documentele de partid şi prevederile legilor, concretizate în sarcinile cuprinse în Programul de măsuri, ordinele conducerii Departamentului Securităţii Statului şi ale comenzii unităţii, date cu ocazia bilanţului pe anul trecut şi cu prilejul analizei problemelor, cazurilor mai relevante prin complexitatea situaţiei operative, a studiilor de fenomene şi mutaţii efectuate în anul 1984.

Pe parcursul întregului an, activităţile prioritare ale serviciului s-au desfăşurat pe fondul unor acţiuni de amploare, iniţiate atât la nivelul Departamentului, ca: „Victoria“, „Dialog“, „Estival“, „Orizont 2000“, cât şi specifice: „Utopia“, „Opozanţii“ şi altele.

Ca urmare, ofiţerii acestui colectiv s-au implicat într-o mai mare măsură în realizarea obiectivelor ce au stat permanent în atenţie pe tot parcursul activităţii desfăşurate, avându-se în vedere:

– ridicarea pe o treaptă superioară a calităţii muncii, pregătirii politico-profesionale şi competenţei;

– asigurarea continuităţii perfecţionării mijloacelor şi metodelor de realizare a controlului informativ al bazei de lucru, în vederea cunoaşterii cât mai exacte a situaţiei operative din problemele ce le conducem şi coordonăm;

– sporirea fermităţii faţă de elementele ale căror atitudini, comportări şi intenţii pot genera infracţiuni contra securităţii statului, diversificarea şi creşterea eficienţei măsurilor preventive aplicate;

– menținerea unui climat de permanentă mobilizare a efectivului la executarea în bune condiții a sarcinilor și misiunilor încredințate.

Acționând în aceste direcții, ofițerii au contribuit la elaborarea documentelor de organizare și planificare proprii, cât și la compartimentele corespondente de la securitățile județene, imprimându-le un grad sporit de realism (raportate la mutații și nevoi) și un caracter operant în activitățile de control și îndrumare. Acestea, între care planul de căutare a informațiilor și tematicile pe probleme difuzate, au dat posibilitatea realizării unor analize de fond și desprinderii concluziilor operative utile cu privire la stadiul muncii și măsurile ce se impun în problemele „Foști condamnați" și „Foste partide burghezo-moșierești".

În asemenea condiții au fost realizate mai multe analize pe laturi ale activității, subprobleme, acțiuni și cazuri, atât pe plan central, cu U.M. 0544 și serviciul „D", cât și pe grupe de unități teritoriale, cu sprijinul conducerii Direcției, al tovarășului col. Pleșea Constantin, desprinzându-se concluzii de un nivel calitativ ce a permis informarea conducerii Departamentului Securității Statului, de la care am primit îndrumări de înalt nivel profesional și aprecieri pozitive. Așa au fost planurile de măsuri și informările cu privire la acțiunea „Utopia", la care un aport însemnat și-au adus lt. col. Wawiernia Mihai, mr. Badea Ion și cpt. Marica Ion.

Analiza activității informativ-operative desfășurate în rândul elementelor care au inițiat, condus sau participat în bande și organizații subversiv-teroriste și modul în care se realizează controlul informativ asupra descendenților foștilor condamnați au oferit pentru întregul aparat din problemă concluzii operative, de natură să ducă la înțelegerea în mod realist a pericolului social pe care îl reprezintă persoanele din această categorie, necesitatea îmbunătățirii cunoașterii pentru neutralizarea oricărei încercări de activitate dușmănoasă. Asemenea materiale au fost întocmite de lt. maj. Doban Adrian și lt. maj. Marin Nicolae, fiind apreciate și exploatate în cadrul convocării cu coordonatorii problemei de la securitățile județene și a municipiului București.

Concluziile operative utile pentru conducerea, organizarea și orientarea muncii s-au degajat și din analiza pregătită de mr. Badea Ion, cu privire la modul cum s-a acționat în direcția dezvoltării capacității informative și exploatării posibilităților de a rezolva sarcini interjudețene ori în exterior a surselor selecționate din problema „Foste partide burghezo-moșierești", precum și [din] cea efectuată de lt. col. Dițulescu Nicolae, despre modul cum s-a acționat pentru cunoașterea și neutralizarea activității ostile a persoanelor care au deținut funcții de conducere în P.N.Ț. și P.N.L.

Un aport mai bun la întocmirea acestor analize au adus, prin informațiile obținute, inclusiv pe planul cooperării și conlucrării, securitățile județene Suceava, Alba, Sălaj, Bacău, Vâlcea, Prahova, Argeș, a municipiului București și altele, iar în ceea ce privește interesul manifestat în direcția inițierii unor măsuri de cunoaștere și prevenire a activității foștilor membri ai partidelor burghezo-moșierești aflați în străinătate, unitățile teritoriale Arad, Hunedoara, Maramureș, Dolj, Prahova, Suceava

etc., de care răspund lt. col. Wawiernia Mihai, col. Slăniceanu Nicolae, lt. col. Dițulescu Nicolae, mr. Badea Ioan şi lt. maj. Marin Nicolae.

S-a manifestat mai multă preocupare pentru cunoaşterea activității celor 19 foşti condamnați şi membri P.N.Ț.-P.N.L. care în cursul anului 1984 ne-au vizitat țara. Măsurile complexe întreprinse au dus la obținerea de informații cu conținut operativ, influențarea unora şi determinarea lor să renunțe la eventualele acțiuni dușmănoase.

O atenție deosebită pentru realizarea sarcinilor de securitate s-a acordat diversificării activității de pregătire şi perfecționare a muncii, atât a ofițerilor din problemă, cât şi a subofițerilor posturilor de miliție. A crescut participarea şi contribuția la buna desfăşurare a convocărilor de învățământ din județe, numărul şi calitatea expunerilor făcute la şcoli şi s-a pus accent mai mare pe generalizarea experienței pozitive în cadrul unor analize interjudețene.

Aceste acțiuni, la care s-au adăugat şi cele 5 materiale cu caracter documentar publicate în revista „Securitatea", întocmite de către lt. col. Wawiernia Mihai, lt. maj. Doban Adrian şi lt. maj. Marin Nicolae, au avut în bună parte reflectarea pozitivă pe planul activităților desfăşurate pe probleme, situația prezentându-se astfel:

Pe linie de foşti condamnați pentru infracțiuni contra securității statului, şi-a dovedit viabilitatea planul de măsuri al Departamentului Securității Statului. Coordonatorul, lt. col. Wawiernia Mihai, împreună cu colectivul de ofițeri din subordine, au reuşit să determine realizarea unei cunoaşteri mai de profunzime prin amplasarea corespunzătoare a dispozitivului informativ, consolidarea acestuia şi o evaluare mai realistă a pericolului social pe care îl reprezintă aceste categorii de elemente. Ca urmare, s-a acționat cu prioritate şi în mod permanent pentru stabilirea şi prevenirea oricăror intenții de acțiune dușmănoasă.

În prezent se realizează controlul informativ asupra celor 13.642 foşti condamnați fără antecedente, concomitent cu centralizarea situației celor care constituie priorități pe alte linii sau profiluri de muncă.

Pe baza datelor şi informațiilor, cu un volum calitativ superior perioadelor anterioare, şi a concluziilor desprinse din activitatea informativ-operativă desfăşurată pe parcursul anului 1984, au fost conturate trei categorii principale de foşti condamnați:

– cei care, în general, demonstrează că au renunțat la concepțiile reacționare, evită discuții sau legături ce ar putea conduce la suspiciuni din partea organelor de securitate;

– persoane care încearcă să convingă că şi-au schimbat concepțiile, aprobă formal politica partidului şi statului nostru, dar în fapt, atunci când au ocazia, exteriorizează speranța în schimbarea orânduirii sociale;

– elemente profund fanatice, care continuă să adopte o poziție şi atitudine potrivnice regimului nostru, respectiv:

1. Încearcă constituirea de anturaje, prin reluarea legăturilor cu vechile cunoştințe din locurile de detenție, racolarea unor tineri cu puțină experiență de viață, uşor influențabili.

2. Au preocupări de redactare şi expediere a unor scrisori anonime cu conţinut duşmănos, precum şi materiale referitoare la perioada de detenţie, pentru publicarea în străinătate ori spre a le lăsa posterităţii ca „surse de informare“.

3. Comentarii nefavorabile politicii partidului şi statului nostru, colportarea ştirilor transmise de posturile de radio străine, iar sub influenţa acestora, uneori încearcă să creeze stări de spirit negative.

4. Întreţin relaţii suspecte cu persoane din emigraţia reacţionară şi [cu] alţi cetăţeni străini, vor să obţină emigrarea, iar în unele situaţii ameninţă cu acte de dezordine sau cu intervenţii din exterior.

Urmărirea şi supravegherea informativă este asigurată cu aproape 2.500 surse, majoritatea fiind din rândul celor cu antecedente penale. S-a făcut o practică la unităţile teritoriale de securitate, ca la începutul anului să se analizeze modul de realizare şi calitatea controlului informativ, stabilindu-se, în raport de concluziile desprinse, măsuri concrete de completare după nevoi şi consolidare a potenţialului informativ. La asemenea analize au participat uneori şi ofiţeri din Serviciul 3.

Recrutările efectuate în problemă au însemnat o creştere cu 9%, acordându-se prioritate foştilor iniţiatori sau membri ai organizaţiilor subversive, suspecţilor de activităţi ascunse şi celor cu posibilităţi de deplasare în alte judeţe sau în străinătate. În acest sens au fost selecţionate 64 surse, ce pot fi instruite şi dirijate pe lână persoane domiciliate în alte judeţe, şi 90 capabile să rezolve sarcini în legătură cu elemente din emigraţia română reacţionară. În această direcţie au manifestat mai mult interes securităţile judeţene Timiş, Iaşi, Neamţ şi Mehedinţi, din răspunderea col. Slăniceanu Nicolae, lt. col. Wawiernia Mihai, cpt. Marica Ion şi lt. maj. Doban Adrian.

S-a îmbunătăţit calitatea muncii cu reţeaua informativă, fiind antrenată mai substanţial în realizarea de combinaţii, interpuneri, infiltrări şi la efectuarea de influenţări pozitive, sens în care s-au remarcat securităţile judeţene Arad, Argeş, Dolj şi Cluj. S-a realizat o mai bună cooperare între unităţile teritoriale cu cele speciale şi cu Direcţia de Paşapoarte, ceea ce a permis o mai bună cunoaştere a suspecţilor şi o mai reală delimitare a bazei de lucru.

Pe linie de informaţii interne sunt supravegheate informativ, cu prioritate, 3.385 persoane, iar 278 [sunt] lucrate prin dosare de urmărire informativă, ponderea deţinând-o securităţile judeţene Cluj, Arad, Argeş, Bihor, Satu Mare, Braşov, Galaţi, Neamţ, Prahova, Bacău, Suceava, Vaslui, Maramureş, Mureş, Dolj şi S.M.B., care s-au remarcat prin includerea de noi elemente în această formă de lucru. Majoritatea persoanelor din această categorie se detaşează prin concepţii reacţionare, preocupări de a stabili legături cu elemente din străinătate, motive ce au determinat coordonarea de către noi a unui număr de 41 cazuri, între care …* aflate în control.

Un alt factor ce a făcut posibilă modificarea, pe bază de informaţii, a dinamicii bazei de lucru a fost caracterul preventiv al întregii activităţi desfăşurate, prin aplicarea

* Lipsă în text.

a 456 măsuri, din care 71 avertizări, cele mai multe vizând persoane semnalate cu comentarii nefavorabile politicii partidului şi statului, injurii, calomnii, denigrări şi colportarea ştirilor posturilor de radio reacţionare. Alte 121 elemente au fost cercetate, 5 fiind puse în dezbatere publică sau în discuţia colectivelor de oameni ai muncii, [au fost] destrămate 7 anturaje, atenţionate 52, iar asupra unui mare număr de persoane (peste 200) s-a acţionat în vederea influenţării lor pozitive. În contextul general al măsurilor de cunoaştere şi prevenire au fost incluse şi cele 400 elemente stabilite în afara graniţelor, avându-se în vedere cunoaşterea agresivităţii activităţii cercurilor reacţionare din exterior şi diversificarea modalităţilor de acţiune împotriva R.S. România.

Noile preocupări de unificare a emigraţiei române, concretizate prin înfiinţarea aşa-zisei „Uniuni a românilor liberi“, din care fac parte şi foşti condamnaţi pentru infracţiuni contra securităţii statului, au dovedit încă o dată periculozitatea persoanelor din aceste categorii.

Asupra celor care ar putea să vină ca turişti în ţară s-au stabilit măsuri cadru de cunoaştere a eventualelor intenţii duşmănoase din partea acestora, astfel că efectuarea contactărilor în scopul obţinerii unor date de interes operativ, influenţării şi descurajării lor nu ne-a prins nepregătiţi.

Măsurile preventive au avut ca temei materiale verificate în procesul muncii informativ-operative, între care şi acte premergătoare, iar persoanele care au făcut obiectul acestora au continuat să stea în atenţie, urmărindu-se reacţia şi comportamentul la domiciliu, în anturaje sau la locul de muncă.

Un caracter mai ofensiv şi diversificat activităţii de prevenire au imprimat securităţile judeţene Iaşi, Argeş, Suceava, Olt, Vaslui, Vâlcea, Bihor, Teleorman, Galaţi şi Ialomiţa.

Având o concepţie unitară de muncă, evaluând mai exact situaţia operativă şi acţionând perseverent pentru descoperirea oricărei intenţii de activitate ostilă, în cursul acestui an nu am fost surprinşi de acţiuni clandestine organizate.

Totuşi, analizând stadiul muncii informativ-operative prin prisma indicatorilor calitativi cuprinşi în planul de măsuri al Departamentului Securităţii Statului, raportez că unele lipsuri şi neajunsuri manifestate au afectat activitatea de cunoaştere şi eficienţa măsurilor de prevenire, astfel:

– Cu toate că au fost selecţionate şi folosite în problemă mai multe surse cu posibilităţi interjudeţene şi în exterior, rezultatele obţinute la securităţile judeţene Alba, Caraş-Severin, Hunedoara, Mureş, Satu Mare şi a municipiului Bucureşti, coordonate de col. Slăniceanu Nicolae, lt. col. Wawiernia Mihai, lt. maj. Doban Adrian şi lt. maj. Marin Nicolae, nu sunt de natură să mulţumească, atât pe planul selecţiei corespunzătoare, cât şi al valorificării cu maximum de randament al acestora.

– Faţă de intensitatea şi virulenţa acţiunilor ostile din exterior, s-a acţionat insuficient asupra persoanelor fost condamnate care întreţin relaţii suspecte cu cetăţeni

străini, ca urmare se resimte încă lipsa de informații cu privire la natura legăturilor dintre ele, precum și cu rudele și cunoștințele acestora din România.

– Tot datorită lipsei unor informații de profunzime, numărul elementelor cuprinse în priorități de către securitățile Alba, Botoșani, Caraș-Severin, Covasna, Dâmbovița și Hunedoara este redus, deși pe teritoriul județelor respective există un număr apreciabil de persoane fost condamnate, iar securitățile județene Bistrița, Constanța, Dolj, Harghita și Tulcea au selecționat puține cazuri în această formă de lucru.

– De asemenea, penetrarea în clandestinitatea activităților ostile, strângerea și valorificarea probelor se realizează uneori greoi, astfel că 30 dintre dosarele de urmărire informativă au o vechime de peste 5 ani.

– Insuficient s-a acționat cu măsuri de cunoaștere în rândul celor trei categorii de descendenți, fiind încă nesemnificative rezultatele obținute.

În problema **„Foste partide burghezo-moșierești“**, coordonată de col. Slăniceanu Nicolae, munca a fost organizată și desfășurată cu accent pe îmbunătățirea continuă a cunoașterii și stăpânirii situației operative, în vederea prevenirii și neutralizării acțiunilor de natură să lezeze securitatea statului din partea celor care au activat în aceste organizații aflate în țară sau străinătate.

În evidența dosarului de problemă sunt cuprinse un număr de 57.667 persoane, cu 3.325 mai puțin față de anul 1983. Dintre acestea, în raport cu atitudinea politică pe care o adoptă în prezent, al pericolului ce îl prezintă din punct de vedere al influenței ce o au în rândul altor persoane și al antecedentelor penale, 141 elemente sunt lucrate prin D.U.I. și 3.087 supravegheate informativ cu prioritate.

Datele și informațiile obținute în acest an scot în evidență că majoritatea celor care nu au deținut funcții și au o pregătire culturală redusă – mai ales din mediul rural – nu au preocupări de natură politică. Elementele din această categorie, care au fost condamnate sau au deținut funcții de conducere, își mențin concepțiile reacționare, uneori având poziție dușmănoasă, exprimată în următoarele forme și metode mai caracteristice:

– Elogierea partidelor burghezo-moșiereşti și a conducătorilor acestora. Semnificativ în acest sens este atitudinea lui „Bănică“ din București, descendent al fostului președinte P.N.L., care a redactat și difuzat mai multe memorii și scrisori cu conținut ostil organelor de stat, în scopul, așa cum susține el, de a declanșa o campanie în favoarea recunoașterii oficiale a meritelor familiei sale.

– Denigrarea realităților social-politice și a realizărilor obținute în anii construcției socialiste cu prilejul unor întâlniri organizate sub acoperirea diferitelor onomastici, ceremonii religioase, precum și prin contacte permanente, ocazii cu care se informează reciproc și comentează tendențios evenimentele politice interne și internaționale, audiază și colportează emisiunile posturilor de radio străine.

– Căutarea diferitelor posibilități prin care să realizeze legături cu elemente din emigrația reacționară, cărora să le cunoască și eventual să le susțină acțiunile ostile pe care aceștia încearcă să le inițieze împotriva statului nostru. Cu asemenea

activități sunt cunoscuți, printre alții: „Utopicul“, fost secretar general adjunct al P.N.Ț., „Jarul“, fost medic curant al lui Iuliu Maniu, „Pielaru“, fost președinte al organizației tineretului P.N.Ț. pe țară, „Marian Victor“, fost membru în Comitetul județean P.N.Ț. – Cluj, „Avocatul“, fost șef de sector P.N.Ț. în Capitală, domiciliat în județul Ialomița, și alții.

Urmare a măsurilor informativ-operative complexe întreprinse, a perfecționării cooperării cu U.M. 0544, s-au obținut noi date despre cei 85 membri ai fostelor partide burghezo-moșierești stabiliți în decursul anilor în străinătate, din care rezultă că 14 sunt mai activi în organizarea și desfășurarea acțiunilor ostile statului nostru, inclusiv pe linia continuării încercărilor de a găsi noi forme și modalități de unificare a emigrației reacționare.

Dintre aceste acțiuni se detașează, prin intensitatea și scopurile propuse, cea inițiată de Rațiu Ion, din Anglia, ales în luna mai 1984 președintele organizației „Uniunea Românilor Liberi“.

De asemenea, în cooperare cu U.M. 0544 și alte unități ale Departamentului Securității Statului s-a acționat pentru influențarea unor elemente din exterior, în scopul determinării lor să nu mai desfășoare activități ostile țării noastre. Rezultate mai bune pe acest plan au obținut securitățile județene Arad, Dolj, Hunedoara, Maramureș, Prahova și Suceava în cazurile privind pe Micle Alexandru din R.F.G., Bratu Alexandru și Butariu Miron din S.U.A., Cicerone Ionițoiu și Păcuraru Siminică din Franța.

Activitatea informativ-operativă se desfășoară cu un potențial informativ format din 5355 surse, amplasate corespunzător în rândul persoanelor, locurilor și mediilor ce ar putea favoriza inițierea sau desfășurarea unor acțiuni ostile.

Recrutările efectuate în anul 1984 au dus la o creștere a rețelei informative cu 11%, concomitent realizându-se o mai bună dirijare spre elementele potențial periculoase, care au deținut funcții în P.N.Ț. și P.N.L. sau au fost condamnate.

Pentru valorificarea cât mai eficientă a tuturor posibilităților de pătrundere a rețelei informative în rândul foștilor membri P.N.Ț. și P.N.L., au fost selecționate în problemă 53 surse capabile să rezolve sarcini de securitate în alte județe și 27 în exterior.

Cu rezultate pozitive pe linia exploatării eficiente a posibilităților interjudețene ale rețelei informative se înscriu securitățile județene Suceava, Alba, Sălaj, Hunedoara, Prahova, Argeș și a municipiului București, din răspunderea col. Slăniceanu Nicolae, lt. col. Wawiernia Mihai și lt. col. Dițulescu Nicolae, care, pe baza informațiilor obținute, au contribuit la înregistrarea cunoașterii în unele cazuri cu o situație operativă mai complexă, la prevenirea materializării unor intenții de evaziune, la clarificarea de suspiciuni referitoare la activități cu indici de clandestinitate sau în obținerea de date necesare documentării.

Astfel, în cazul „Utopicul“, cu ajutorul sursei „Drăgan“, de la Securitatea Sălaj, s-a intrat în posesia mai multor manuscrise cu conținut ostil, trimise de acesta în mod secret spre păstrare și conservare, iar securitățile județene Maramureș și Dolj, prin

dirijarea adecvată a unor surse, au contribuit la influențarea şi temperarea diferitelor elemente din exterior, cunoscute cu poziție dușmănoasă țării noastre.

Îmbunătățirea activității de cunoaştere în raport cu mutațiile survenite a condus la sporirea volumului şi calității informațiilor, pe baza cărora a crescut numărul intervențiilor preventive, care în cursul anului 1984 s-au făcut în peste 450 de cazuri. Datele obținute ulterior atestă că în majoritatea lor măsurile aplicate au fost eficiente.

Analizele periodice efectuate în problemă, ultima în cursul lunii octombrie, au scos în evidență, pe lângă rezultatele pozitive în activitatea informativ-operativă desfăşurată, şi unele lipsuri, astfel:

– Securitățile județene Argeş, Bihor, Buzău, Bacău, Cluj, Dolj, Prahova, Suceava, Timiş şi cea a municipiului Bucureşti, coordonate de lt. col. Wawiernia Mihai, lt. col. Dițulescu Nicolae, mr. Badea Ioan, cpt. Marica Ion şi lt. maj. Marin Nicolae, nu au realizat cunoaşterea în profunzime a atitudinii şi preocupărilor politice ale tuturor membrilor fostelor partide burghezo-moşiereşti potențial periculoase sau care au deținut funcții de conducere.

– Nu s-a asigurat în bune condiții supravegherea informativă a rudelor şi legăturilor din țară ale membrilor fostelor partide burghezo-moşiereşti aflate în emigrație şi, mai ales, cunoscute cu atitudine ostilă țării noastre.

– Activitatea de compromitere, izolare şi descurajare a unor elemente ostile din rândul celor care au deținut funcții de conducere nu a avut întotdeauna eficiența necesară, deoarece nu s-a acționat continuu pentru documentarea în timp a tuturor activităților ostile şi nu au fost aplicate măsuri combinative complexe.

– În munca cu rețeaua informativă s-a acționat insuficient pentru conceperea combinațiilor şi legendelor necesare deplasării şi interpunerii unor surse cu posibilități pe lângă elemente cunoscute cu poziție ostilă de pe raza altor județe. Pe această linie, mai sunt încă securități județene, între care Bihor, Botoşani, Caraş-Severin, Galați, Ialomița şi Satu Mare, care nu au manifestat preocuparea necesară în selecționarea ori recrutarea de surse cu posibilități în alte județe ori în exterior.

Nu toată rețeaua informativă satisface încă pe deplin din punct de vedere calitativ, întrucât nu întotdeauna informațiile furnizate au avut conținut operativ de securitate.

La rezultatele pozitive obținute în cele două probleme, ofițerii serviciului s-au implicat în mod direct, prin sprijinul acordat în cele 392 zile de deplasare. Au crescut calitatea şi utilitatea deplasărilor, ele fiind efectuate [acolo] unde situația a impus şi pe baza unei pregătiri prealabile temeinice. Un număr important de zile, chiar şi în afara celui menționat mai sus, a fost consacrat acțiunilor de securitate şi gardă, precum şi efectuării controalelor de fond şi inspecțiilor, toate aceste misiuni fiind executate în mod corespunzător.

La asemenea activități au participat toți ofițerii, în raport de gradul de solicitare şi de posibilitățile fizice ale fiecăruia, iar în multe situații, fiindu-le binecunoscute calitățile de către conducerea Direcției, au fost nominalizați.

Activităților de control și inspecții ce au fost efectuate la județele Bistrița, Tulcea, Dâmbovița, Brăila, Bihor și Buzău, precum și celor ordonate în legătură cu modul cum se execută munca de securitate în mediul rural de către securitățile județene Botoșani, Cluj, Călărași și Galați li s-au imprimat un caracter practic mai pronunțat, ofițerii – lt. col. Wawiernia Mihai, lt. col. Dițulescu Nicolae, mr. Badea Ioan, cpt. Marica Ion și lt. maj. Doban Adrian – contribuind la înlăturarea pe loc a neajunsurilor constatate.

Toate cele de mai sus, printre altele, au condus și la **creșterea volumului muncii nemijlocite**, [la] selecționarea de noi cazuri pentru a fi luate în control și coordonare, cele mai deosebite fiind analizate periodic la nivelul conducerii Direcției, a tovarășilor general-maior Bordea Aron și colonel Pleșea Constantin. Cu aceste ocazii au fost stabilite măsuri de natură a impulsiona obținerea de informații și clarificarea operativă a cazurilor respective.

Potențialul informativ al serviciului se compune în prezent din 49 surse, diminuat față de cel din anul trecut prin predarea problemei „Persoane fără antecedente“ și mutarea unui ofițer.

Cu acestea, cât și prin celelalte mijloace ale muncii de securitate, sunt controlate atitudinea, comportarea și poziția politică prezentă a celor 14 elemente lucrate în prezent prin dosare de urmărire informativă de către toți ofițerii, după cum urmează: col. Slăniceanu Nicolae 4, mr. Badea Ioan 3, lt. col. Wawiernia Mihai, lt. col. Dițulescu Nicolae, cpt. Marica Ion câte 2, lt. maj. Doban Adrian și lt. maj. Marin Nicolae câte 1. Menționez că 3 dintre aceste dosare au fost deschise în anul 1984 – cpt. Marica Ion 2 și lt. maj. Marin Nicolae 1.

În cursul acestui an au fost recrutate 5 surse și 3 gazde case de întâlniri, care și-au dovedit utilitatea, planul de serviciu fiind realizat, în raport de necesitățile imediate, cu contribuția următorilor ofițeri: lt. col. Dițulescu Nicolae 2 surse și 1 gazdă, cpt. Marica Ion 1 sursă și 1 gazdă, col. Slăniceanu Nicolae, mr. Badea Ion și lt. maj. Doban Adrian câte 1 sursă, lt. maj. Marin Nicolae 1 gazdă.

Munca desfășurată cu rețeaua informativă, folosirea mai judicioasă a mijloacelor tehnice și realizarea sarcinilor din cazurile lucrate direct au dus la creșterea calității informațiilor și implicit a informărilor. S-au prezentat conducerii Direcției un număr de 40 informări, rapoarte și planuri, dintre care 24 promovate conducerii Departamentului Securității Statului (12 în problema „Foste partide“ și 12 pe linie de foști condamnați). Pe acest plan s-au evidențiat lt. col. Dițulescu Nicolae, mr. Badea Ion și lt. maj. Doban Adrian. Lt. col. Wawiernia Mihai s-a remarcat prin organizarea măsurilor pe linia acțiunii „Utopia“, cât și prin coordonarea eforturilor, la fel ca și colonel Slăniceanu Nicolae, în vederea pregătirii analizei problemelor ce le conduc.

Urmărirea informativă a căpătat un caracter ofensiv și preventiv mai pronunțat, intensificându-se atât măsurile de cunoaștere, cât și de neutralizare. Astfel, lt. col. Dițulescu Nicolae s-a remarcat prin interesul manifestat în direcția descurajării lui „Utopicul“ și a legăturilor sale; colonelul Slăniceanu Nicolae, prin clarificarea

dosarului „Alina“, influențarea și atragerea la acțiuni loiale a lui „Măgureanu“, precum și sporirea posibilităților de cunoaștere în cazul „Costin“, ca urmare a introducerii mijloacelor tehnice complexe; mr. Badea Ioan, prin menținerea sub influență a „Radiologului“ și determinarea lui să reacționeze pozitiv în acțiunea „Utopia“, cpt. Marica Ioan, prin acțiunile de influențare a lui „Marcu“ și „Doctorul“, lt. maj. Doban Adrian, prin cunoașterea în profunzime a comportării și poziției lui „Ganea“ (cât a fost la Serviciul 3), determinarea acestuia să renunțe la preocupările ostile, precum și inițierea măsurilor de natură a contribui la limitarea anturajului ce gravitează în jurul lui „Sile“ și influențarea sa pentru angrenarea în activități de colectare și redactare a materialelor despre fostele teritorii românești, ce urmează să le predea Direcției Generale a Arhivelor Statului.

Printre factorii ce au contribuit la obținerea rezultatelor pozitive prezentate mai sus au fost învățământul politico-ideologic, profesional și militar, prilejuri cu care ofițerii s-au străduit și au obținut numai calificative de foarte bine și bine. În strânsă legătură cu aceasta s-a făcut mai simțită angajarea plenară în activitățile de fond ale unității, dorința de perfecționare permanentă a stilului și metodelor de muncă, imprimarea cu consecvență a spiritului militant cerut de documentele de partid și ordinele conducerii profesionale.

Cu toate acestea, și pe planul activității nemijlocite au existat neajunsuri ce au dus la diminuarea rezultatelor potențial realizabile, astfel:

1. Nu în suficientă măsură se resimte în activitatea colectivelor rolul mobilizator al coordonării, ceea ce are consecințe negative atât în munca de creare, dirijare și instruire a rețelei, cât și în cea care vizează urmărirea informativă.

2. Justa apreciere, potrivit căreia elementele fost condamnate constituie încă pericol pentru securitatea statului, nu are o reflectare corespunzătoare în încărcătura ofițerilor ce lucrează în această problemă.

3. Cu toate că situația unor informatori a fost clarificată în acest an prin încetarea legăturii, excludere sau transfer, mai există încă în rețea persoane al căror aport este foarte scăzut sau chiar inexistent. În asemenea situație se află „Dan“, „Pictorul“ și „Florescu“, din legătura cpt. Marica Ioan, „Ovidiu“ și „V.M.“, ai lt. col. Dițulescu Nicolae, „Florescu“ și „Angelo“, ai lt. col. Wawiernia Mihai, „Filipescu“ și „Bica“, ai mr. Badea Ioan.

Acest fapt explică numărul destul de redus al informațiilor (maxim 91) și informărilor pentru conducerea profesională, precum și tărăgănarea clarificării unor dosare ce nu reclamă urmărirea prelungită, cum sunt „Viorel“, deschis în 1978, lucrat în prezent de lt. col. Wawiernia Mihai, și „Antrenorul“, deschis în 1980 de cpt. Marica Ion. Situația cu privire la sursele amintite devine mai criticabilă în condițiile în care încărcătura unor ofițeri este foarte lejeră, iar în legătură cu aceasta s-a atras atenția la bilanțul muncii pe semestrul I și ulterior.

Raportez că în legătură cu neajunsurile ce încă mai persistă, atât în activitatea de control, sprijin, îndrumare, cât şi [în] cea nemijlocită, am mai discutat şi cu alte prilejuri, inclusiv la învățământul profesional, ajungând la concluzia că principalele cauze rezidă în:

1. Existența unor imperfecțiuni cu privire la stilul şi metodele de muncă ale ofițerilor cu cadrele corespondente de la securitățile județene, cu implicații negative asupra sistemului informațional.

2. Incompleta viziune de ansamblu asupra întregii probleme coordonate de către ofițerii specialişti cu astfel de împuterniciri, mai ales prin implicarea directă în procesul cunoaşterii, orientării şi îndrumării subordonaților.

3. Existența unor momente sau chiar perioade în care controlul nu a fost exercitat cu exigența necesară şi tragerea la răspundere, de către şeful de serviciu, a celor ce tărăgănează realizarea sarcinilor sau le realizează necorespunzător sub raport calitativ.

Personal mă regăsesc în multe din neajunsurile ce s-au manifestat în activitatea serviciului, fiind nevoit să-mi perfecționez în continuare stilul şi metodele de muncă, să acționez mai ferm, potrivit răspunderii ce o port.

Cunoscându-se lipsurile existente şi cauzele lor, precum şi cerințele ce stau în fața noastră pentru perioada ce urmează, ne vom mobiliza plenar la executarea în condiții cât mai bune a sarcinilor, concentrându-ne eforturile în următoarele direcții:

1. Imprimarea unui caracter mai ofensiv întregii activități de cunoaştere şi stăpânire a situației operative, în vederea prevenirii cu eficiență a oricăror acțiuni de natură să lezeze securitatea statului.

În acest context, în problema „Foste partide burghezo-moşiereşti" se va acționa pentru o delimitare cât mai exactă şi reală a bazei de lucru, prin documentarea condițiilor în care unele persoane s-au înscris şi activat în P.N.Ț. şi P.N.L.

2. Axarea întregii munci asupra persoanelor capabile de a întreprinde acțiuni ostile orânduirii noastre socialiste, astfel încât frontul de lucru să fie mai realist stabilit, eforturile mai judicios concentrate şi orientate spre fondul problemelor, respectiv depistarea, verificarea şi adâncirea informațiilor şi datelor care indică suspiciuni de activitate clandestină.

3. Sporirea vigilenței şi combativității pentru anihilarea oricăror încercări sau acțiuni întreprinse împotriva țării noastre de aşa-zisa „Uniune a românilor liberi" ori de alte organizații şi grupări reacționare ale emigrației române. Prevenirea ralierii sub orice formă a elementelor cuprinse în baza noastră de lucru la activități ostile preconizate din exterior.

Tovarăşe general,

Eforturile depuse şi rezultatele obținute în anul 1984, preponderent pozitive, nivelul de pregătire politică, de specialitate şi militar ridicat, starea şi practica disciplinară relativ corespunzătoare, maturitatea şi seriozitatea ofițerilor, înțelegerea justă a criticilor din acest bilanț, constituie garanții că munca în cele două probleme se va îmbunătăți

calitativ şi vom fi în măsură să raportăm oricând rezultate pozitive, de calitate superioară, impusă de necesitățile actuale.

Șeful serviciului
Colonel,
Ciupercă Mihai

A.C.N.S.A.S., fond documentar, dosar nr. 131, vol. 1, f. 56–63.

197

1984 decembrie 22. Raport întocmit de Direcția I privind situația persoanelor care au „inițiat sau condus bande, organizații şi grupări subversive“

Ministerul de Interne — Strict secret
Departamentul Securității Statului
Direcția I
Nr. 0052563 din 22 decembrie 1984

Raport

Din analiza situației informativ-operative în rândul persoanelor care au inițiat sau condus bande, organizații şi grupări subversive cu caracter terorist-diversionist, rezultă următoarele:

1. În prezent sunt în viață 334 persoane din această categorie, dispersate în aproape toate județele țării (conform anexei).

După profesii, 17 sunt ingineri, 20 profesori, 25 juriști, 8 medici, 8 preoți, 52 funcționari, 136 muncitori şi tehnicieni, 68 țărani, iar din punctul de vedere al vârstei, 29 au sub 50 de ani, 89 între 51–60 ani, 126 între 61–70 ani, iar 90 au peste 70 ani.

Din totalul acestor persoane, 186 sunt cunoscute şi cu antecedente politice reacționare: 160 legionari, 5 au activat în P.N.Ț. şi P.N.L., iar 21 în partide şi organizații național-fasciste şi iredentiste.

Asupra tuturor persoanelor respective se acționează cu măsuri informativ-operative, pentru cunoaşterea permanentă a atitudinii şi preocupărilor actuale ale lor, 73 fiind lucrate prin dosare de urmărire informativă, 186 se află în supraveghere prioritară, iar 13 în supraveghere informativă.

2. Datele şi informaţiile obţinute despre aceste persoane atestă că majoritatea nu au renunţat la concepţiile lor reacţionare, însă adoptă o poziţie rezervată, manifestă prudenţă şi nu se angrenează în activităţi duşmănoase cu caracter organizat. Totuşi, unele dintre ele continuă să exteriorizeze atitudini ostile şi sunt pretabile ca, în anumite situaţii, să comită infracţiuni împotriva securităţii statului. Dintre formele de activitate şi manifestări ostile, mai caracteristice sunt următoarele:

– Exprimarea unor concepţii legionaro-fasciste şi denigrarea situaţiei social-politice din ţară, de către elemente care au făcut parte din organizaţia legionară.

– Preocupări şi manifestări naţionalist-şovine şi iredentiste, la persoane de naţionalitate maghiară care au activat în partide şi organizaţii de această factură.

– Comentarii tendenţioase şi cu caracter ostil cu privire la politica internă şi externă a partidului şi statului nostru.

– Audierea şi colportarea ştirilor calomniatoare difuzate de postul de radio „Europa Liberă“, îndeosebi cu privire la situaţia actuală a unor foşti condamnaţi, amintiri ale unor transfugi cu privire la perioada de detenţie etc.

– Încercări de reluare sau menţinere a legăturilor cu alte persoane care au activat în bande sau cunoscute în locurile de detenţie, inclusiv din rândul celor care în prezent se află în străinătate.

– Preocupări de redactare a unor lucrări cu caracter memorialistic, referitoare la perioada de detenţie, pentru publicare în străinătate ori spre a servi posterităţii ca sursă de informare.

– Intenţii de plecare definitivă din ţară, sens în care unele persoane ameninţă cu comiterea unor acte de dezordine sau solicită intervenţii din partea anumitor personalităţi sau organisme din străinătate.

Sunt şi cazuri izolate, puţine la număr, de persoane care au exprimat intenţii de comitere a unor acţiuni ostile grave.

Astfel, Botez Toader, de 52 ani, tehnician din Vaslui, condamnat de mai multe ori pentru infracţiuni contra securităţii statului, a fost semnalat cu preocupări de a procura armament şi de racolare a unor persoane, pentru comiterea unui atentat. Elementul este lucrat prin dosar de urmărire informativă, asigurându-se cunoaşterea permanentă a activităţii sale, în vederea prevenirii acţiunilor preconizate de acesta.

Un exemplu similar îl constituie Volcinschi Raul, de 60 ani, economist, care a iniţiat şi condus o organizaţie subversivă, condamnat de mai multe ori pentru infracţiuni contra securităţii statului şi de drept comun, preocupat să procure armament pentru trecerea prin forţă a frontierei de stat şi să reia legăturile cu persoanele din emigraţia reacţionară, inclusiv cu angajaţi ai postului de radio „Europa Liberă“.

Întrucât măsurile de influenţare pozitivă şi de temperare s-au dovedit ineficiente, în luna martie 1984 a fost prins în flagrant de furt din avutul obştesc, iar ulterior s-au documentat şi alte infracţiuni de drept comun comise, iar ca urmare a fost condamnat la 5 ani închisoare.

3. Pentru manifestări şi activităţi ostile, în anul 1984, asupra celorlalte persoane din categoriile menţionate au fost aplicate 219 măsuri preventive: 66 avertizări, 133 influenţări pozitive, destrămarea a 11 anturaje, iar 9 persoane sancţionate conform Decretului nr. 153/1970.

În cea mai mare parte, măsurile respective s-au dovedit eficiente, persoanele care au făcut obiectul acestora abţinându-se de la exteriorizarea concepţiilor lor duşmănoase.

4. Până în prezent, au fost identificaţi 255 descendenţi ai foştilor iniţiatori sau conducători de bande, organizaţii sau grupări subversive cu caracter terorist-diversionist. Majoritatea lor având o pregătire intelectuală redusă, nu lucrează în sectoare vulnerabile şi nici nu deţin funcţii de conducere.

Din verificările întreprinse asupra acestora a rezultat că, sub influenţa părinţilor sau ca urmare a reminiscenţelor educaţiei primite în familie, unii dintre ei au manifestări duşmănoase. Pe baza datelor obţinute despre aceştia, 52 au fost luaţi în preocuparea organelor de securitate, 10 fiind lucraţi prin dosare de urmărire informativă, 19 în supraveghere prioritară şi 23 în supraveghere informativă, la problemele: „legionară", „foşti condamnaţi pentru infracţiuni contra securităţii statului" şi „naţionalişti-iredentişti".

5. Având în vedere fanatismul şi experienţa în activitatea ostilă clandestină a celor care au iniţiat sau condus bande, organizaţii şi grupări subversive cu caracter terorist-diversionist, influenţa nocivă pe care o pot exercita asupra descendenţilor şi altor persoane, se va reanaliza situaţia actuală a fiecărui individ şi în funcţie de ceea ce reprezintă din punct de vedere fizic, intelectual şi al periculozităţii actuale, se va acţiona cu măsuri informativ-operative adecvate.

Se va acţiona în continuare pentru dezvoltarea potenţialului informativ, prin introducerea în reţea a persoanelor mai tinere din rândul celor care au activat în bande, organizaţii sau grupări subversive.

În acelaşi timp, se va intensifica controlul informativ asupra descendenţilor, continuându-se includerea în sfera de preocupare a organelor de securitate a celor care, prin poziţia socio-profesională, atitudinea prezentă şi legăturile ce le întreţin, sunt susceptibili de a fi angrenaţi în activităţi ostile.

Şeful direcţiei
General-maior,
Bordea Aron

Nr. crt.	Județul	Total	Legionari	P.N.Ț. + P.N.L.	Naționaliști-iredentiști	Fără antecedente politice	După vârstă				După profesii								Cum sunt lucrați		
							Sub 50 [*de ani*]	51-60 [*ani*]	61-70 [*ani*]	peste 70 [*de ani*]	muncitori și tehnicieni	funcționari	ingineri	profesori	medici	juriști	preoți	țărani	D.U.I.	Supraveghere informativă prioritară	Supraveghere informativă
1	Alba	6	5	-	-	1	-	3	3	-	3	1	-	-	-	2	-	-	1	3	2
2	Arad	10	4		-	6	1	4	3	2	5	2	-	-	2	-	-	1	-	2	8
3	Argeș	7	4	-	-	3	-	1	3	3	1	1	-	1	-	-	1	3	2	3	2
4	Bacău	11	5	-	-	6	-	2	4	5	2	3	1	2	-	-	-	3	5	3	3
5	Bihor	12	3	-	2	7	1	2	5	4	3	-	-	-	-	2	-	7	2	7	2
6	Bistrița-Năsăud	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7	Botoșani	2	-	-	-	2	1	-	1	-	-	-	-	1	-	-	-	1	-	2	-
8	Brașov	22	13	-	1	8	2	3	6	11	8	5	1	2	1	3	-	2	8	10	4
9	Brăila	4	-	-	-	4	-	2	1	1	3	-	-	-	-	-	-	1	1	2	1
10	Buzău	7	1	-	-	6	1	2	1	3	2	1	-	-	-	1	-	3	-	2	5
11	Caraș Severin	5	5	-	-	-	-	1	2	2	2	-	-	1	-	1	-	1	4	1	-
12	Călărași	1	1	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
13	Cluj	9	7	-	-	2	-	3	5	1	2	2	-	2	-	2	1	-	2	7	-
14	Constanța	18	10	3	-	5	3	1	7	7	7	4	-	-	1	-	-	6	9	6	3
15	Covasna	11	3	-	2	6	1	4	6	-	5	1	1	1	-	2	-	1	1	3	7
16	Dâmbovița	1	-	-	-	1	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1
17	Dolj	1	-	-	-	1	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-

18	Galaţi	5	2	-	-	3	1	2	1	1	3	1	1	-	-	-	-	-	-	4	-
19	Giurgiu	1	1	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-
20	Gorj	3	1	-	-	2	-	-	1	2	3	-	-	-	-	-	-	-	1	-	2
21	Harghita	13	-	-	12	1	5	4	2	2	9	-	2	2	-	-	-	-	2	11	-
22	Hunedoara	2	2	-	-	-	-	-	1	1	1	-	1	-	-	-	-	-	-	1	1
23	Ialomiţa	3	-	-	-	3	-	3	-	-	-	2	-	-	-	-	-	1	-	2	1
24	Iaşi	9	7	-	-	2	1	1	1	6	3	-	-	-	-	1	-	5	-	6	3
25	Maramureş	6	5	-	-	1	-	5	1	-	3	3	-	-	-	-	-	-	-	5	1
26	Mehedinţi	7	2	1	-	4	-	4	2	1	2	-	1	1	-	-	-	3	3	4	-
27	Mureş	10	4	-	4	2	2	2	3	3	8	1	-	-	-	1	-	-	1	5	4
28	Neamţ	5	-	-	-	5	-	2	2	1	2	1	-	-	-	-	-	2	1	2	2
29	Olt	18	16		-	2	-	3	8	7	6	-	2	2	-	-	3	5	-	16	2
30	Prahova	17	2		-	15	2	7	6	2	3	5	1	-	-	1		7	2	12	3
31	Satu Mare	5	3		-	2	-	2	3	-	4	-	-	-	-	-	-	1	-	4	1
32	Sălaj	3	1		-	2	-	-	2	1	1	-	-	-	-	-	-	2	-	3	-
33	Sibiu	12	11		-	1	-	3	5	4	3	1	1	-	1	4	2	-	2	6	4
34	Suceava	15	12		-	3	1	2	6	6	5	-	-	1	2	1	-	6	3	10	2
35	Teleorman	2	1		-	1	-	-	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-	1	1	-
36	Timiş	4	2		-	2	-	2	1	1	2	1	1	-	-	-	-	-	2	2	-
37	Tulcea	11	8	-	-	3	3	2	4	2	4	2	-	1	-	1	-	3	3	7	1
38	Vaslui	5	2	1	-	2	-	2	3	-	1	1	-	-	-	1	-	2	3	2	-
39	Vâlcea	9	5	-	-	4	1	2	1	5	4	4	-	1	-	-	-	-	4	4	1
40	Vrancea	6	3	-	-	3	-	1	2	3	2	-	-	1	-	-	1	2	4	2	-
41	Bucureşti	36	9	-	-	27	3	10	21	2	21	7	4	1	1	2	-	-	5	25	6
	Total	334	160	5	21	148	29	89	126	90	136	52	17	20	8	25	8	68	73	186	73

A.C.N.S.A.S., fond documentar, dosar nr. 131, vol. 1, f. 84–87.

198

1984 decembrie. Raport al Serviciului 3 din Direcția I privind concluziile ce se desprind din activitatea informativ-operativă desfăşurată în rândul elementelor care au inițiat, condus sau participat în „bande şi organizații subversiv-teroriste“

Ministerul de Interne — Strict secret
Departamentul Securității Statului
Direcția I
132/W.M./85417 din decembrie 1984

Raport
privind concluziile ce se desprind din activitatea informativ-operativă desfăşurată în rândul elementelor care au inițiat, condus sau participat în bande şi organizații subversiv-teroriste

Munca informativ-operativă în rândul acestei categorii de persoane s-a desfăşurat în conformitate cu prevederile Programelor de măsuri ale Departamentului Securității Statului şi Direcției I, precum şi a sarcinilor stabilite în „Planul cu privire la intensificarea activității de cunoaştere, prevenire şi neutralizare a acțiunilor dușmănoase inițiate de foşti condamnați pentru infracțiuni contra securității statului“.

Pe baza analizei informațiilor obținute şi a mutațiilor survenite în situația operativă a problemei menționate, s-a realizat o evaluare mai realistă a pericolului social pe care îl reprezintă elementele care au inițiat, condus sau participat în bande şi organizații subversiv-teroriste, astfel că s-a acționat în mod continuu pentru a se stabili în timp util intenții de acțiuni dușmănoase din partea acestora. S-a avut în vedere şi prevenirea proliferării ideilor, concepțiilor şi metodelor de activitate pentru care aceste elemente au fost condamnate, în alte medii, îndeosebi în rândul unor persoane anarhice, parazitare, nemulțumite, uşor influențabile ori în rândul unor tineri. De asemenea, au fost cuprinşi în supravegherea informativă descendenții foştilor conducători de bande şi grupări subversive.

Analiza modului cum s-a acționat în rândul foştilor condamnați pentru activitatea desfăşurată în bande şi organizații subversive evidențiază următoarele concluzii operative:

1. În prezent, din această categorie în evidențele de securitate sunt cuprinse 3.817 elemente, 1.886 în mediul urban şi 1.930 în rural, din care 171 au inițiat sau condus bande şi organizații subversive. Un număr mai mare se află pe raza securităților județene Argeş (312), Vrancea (201), Prahova (200), Bihor (192), Suceava (178), Hunedoara (162), Timiş (152) şi a municipiului București (468).

Din rândul celor 171 şefi de bande şi organizaţii subversive, 116 domiciliază în mediul urban, 54 în rural, 86 sunt în vârstă până la 60 ani, 52 între 60–70 ani, 33 peste 70 ani, 26 au studii superioare, fiind de profesie ingineri, medici, economişti, juriști, profesori şi 145 sunt muncitori şi agricultori-membri C.A.P.

Au fost identificaţi 205 descendenţi ai unor şefi de bande şi organizaţii subversive, în număr mai mare pe raza securităţilor judeţene Suceava, Argeş, Harghita, Vrancea, Caraş-Severin şi a Securităţii municipiului Bucureşti. Cea mai mare parte îşi desfăşoară activitatea în industrie şi agricultură, …* în învăţământ, iar …* sunt elevi şi studenţi.

2. Pe profilul problemei, în baza de lucru sunt cuprinse 1.500 elemente, ceea ce reprezintă 42% din totalul persoanelor din această categorie: 124 sunt lucrate prin D.U.I. (30 deschise în semestrul I 1984) iar 1.376 sunt supravegheate informativ cu prioritate (93 incluse în aceeaşi perioadă).

Un număr de 33 acţiuni informative şi 92 supravegheri prioritare privesc elemente care au iniţiat şi conduc bande şi organizaţii subversive.

3. O parte însemnată din rândul acestor elemente nu au renunţat la concepţiile lor reacţionare şi continuă să adopte atitudine potrivnică orânduirii socialiste, sunt pretabile la activităţi ostile statului nostru, inclusiv la fapte cu un grad sporit de pericol social, astfel:

– Comentează nefavorabil politica internă şi externă, colportează ştirile transmise de posturile de radio reacţionare, iar sub influenţa acestora, uneori încearcă să creeze stări de spirit negative.

Arion Gheorghe, pensionar, din comuna Popeşti, judeţul Prahova, fost condamnat pentru participare în bandă subversivă, cunoscut ca auditor frecvent al emisiunilor postului de radio „Europa Liberă“, în preocupările sale de colportare a acestor ştiri, se folosea de unele foi volante cuprinzând adnotări tendenţioase, pe care le comenta şi difuza unor persoane de vârstă apropiată şi concepţii asemănătoare.

De asemenea, Maniţiu Ion, contabil pensionar, din Târgu Jiu, fost condamnat de două ori pentru activitate în grupări subversive, continuă să aibă preocupări de a-şi crea relaţii din rândul unor elemente cu antecedente politice şi să prolifereze concepţiile sale negative. Astfel, întreţine relaţii cu fostul condamnat Cochină Ion, semnalat cu poziţie deosebit de duşmănoasă şi intenţii de a se adresa pe căi ilegale postului de radio „Europa Liberă“.

Asemănător a procedat şi Oprişan Dumitru, din Bârlad, contabil pensionar, fost şef al organizaţiei subversive „Mişcarea Oamenilor Dreptăţii din România“, care a intenţionat să-şi formeze un anturaj din 8 persoane, fără antecedente politice sau penale, cărora încerca să le inoculeze propriile sale idei ostile, cu ocazia întâlnirilor frecvente realizate la domiciliul său, prilejuri cu care audia şi colporta ştirile transmise de către posturile de radio străine.

---

* Lipsă în text.

– Încearcă reluarea şi menţinerea legăturilor cu foşti membri din bande şi vechile cunoştinţe din locurile de detenţie.

Olteanu Alexandru, tehnician, pensionar din Ploieşti, fost condamnat şi pentru trădare prin transmitere de secrete, se deda la manifestări ostile, organiza aşa-zise agape, la adăpostul cărora purta discuţii tendenţioase referitoare la perioada de detenţie şi încerca să-şi încurajeze interlocutorii, susţinându-le moralul.

Rusu Mircea, contabil, domiciliat în Iaşi, continuă să se menţină pe poziţie duşmănoasă şi să întreţină relaţii cu alte persoane ce au activat în fosta organizaţie „Mişcarea de rezistenţă a tineretului". La rândul său, Renescu Alexandru, funcţionar, stabilit cu domiciliul în Constanţa, fostul şef al organizaţiei respective, preconiza să se întâlnească cu unii membri ai organizaţiei, sub pretextul participării la o ceremonie religioasă.

Bachiu Aurel, inginer proiectant, din Cluj-Napoca, semnalat cu unele manifestări ostile, unul din adepţii lui Paul Goma, este preocupat să cunoască acţiunile întreprinse împotriva orânduirii socialiste din ţara noastră de către „Asociaţia foştilor condamnaţi politici din ţara noastră", cu sediul la Paris.

– Au în preocupare redactarea de materiale referitoare la perioada de detenţie, pentru publicare în străinătate ori pentru a servi posterităţii ca sursă de informare.

Luchian Toader, jurist pensionar, din Iaşi, a fost semnalat că în cadrul preocupărilor sale literare concepe un roman autobiografic, cuprinzând mai multe volume, în care descrie perioada de detenţie. În acest context întreţine legături cu diferite elemente fost condamnate din ţară.

Borca Toader, profesor pensionar, din Sighetu Marmaţiei, judeţul Maramureş, se situează pe o poziţie duşmănoasă, comentează negativ politica partidului şi statului nostru în domeniul culturii şi are în preocupare redactarea unor materiale memorialistice cu conţinut tendenţios şi pe care intenţionează să le prolifereze într-un cerc mai restrâns de persoane cu concepţii asemănătoare, pentru a avea garanţia că nu sunt divulgate. Întreţine legături cu Mirică Traian, din S.U.A., fost condamnat, cu care a acţionat în aceeaşi organizaţie subversivă;

Vulcănescu Ion, profesor, neîncadrat în câmpul muncii, domiciliat la Bucureşti, fost şef al organizaţiei subversive „Graiul Sângelui", stabilit şi în detenţie cu intenţii de a crea un aşa-zis partid de opoziţie, a fost semnalat cu preocupări de întocmire a unor materiale cu conţinut socio-filozofic, în care atacă de pe poziţii duşmănoase sistemul socialist, promovează idei şi concepţii anticomuniste şi idealiste, [în] paralel [cu] elogierea modului de viaţă occidental.

– Vor să obţină emigrarea, în unele situaţii ameninţând cu acte de dezordine, ori cer intervenţii în exterior pentru favorizarea plecării.

– Baurceanu Ion, tehnician, din Bucureşti, iniţiatorul organizaţiei subversive „Liga tineretului român anticomunist", care a cerut aprobare pentru stabilirea împreună cu familia sa în S.U.A., a fost semnalat cu preocupări de a-şi continua activitatea ostilă împotriva ţării noastre în exterior prin redactarea şi publicarea unor materiale duşmănoase.

Pentru a i se aproba cererea, cel în cauză s-a adresat unor elemente cu antecedente politice, stabilite pe diferite căi în S.U.A., printre care: Bratu Alexandru, Andreescu Traian şi Suciu Nicolae, cunoscuți cu atitudine profund dușmănoasă R.S. România, solicitând sprijin diferitelor așa-zise cercuri de apărare a drepturilor omului.

– Hornea Rafael Grigore, inginer proiectant, din Timişoara, are în preocupare inițierea unor acțiuni protestatare și de dezordine pentru a i se aviza cererea de stabilire în S.U.A., unde are un frate rămas ilegal. În acest sens, prin fratele său, s-a adresat unor organizații internaționale și postului de radio „Europa Liberă".

– Unele elemente – puține la număr, dar potențial capabile –, datorită convingerilor reacționare și trăsăturilor de caracter negative, exprimă intenții de inițiere a unor acte ce pot pune în pericol securitatea statului.

– Un exemplu „concludent" îl constituie cazul „Bălan", de 52 ani, tehnician, fost conducător al unei organizații subversive, condamnat de mai multe ori pentru infracțiuni contra securității statului, lucrat prin dosar de urmărire informativă la securitatea Vaslui. Date fiind concepțiile sale profund ostile și preocupările permanente de racolare a altor persoane la acțiuni ce pun în pericol securitatea statului, măsurile întreprinse au vizat discreditarea, compromiterea și izolarea sa. În acest context, „Bălan" și-a restrâns și concentrat atenția în direcția procurării de armament și comiterea unui atentat.

Alături de alte măsuri, s-a încercat exercitarea de influențe pozitive asupra acestuia prin folosirea unor rude apropiate, față de care s-a exprimat că nu va renunța la intențiile sale.

Un alt exemplu îl constituie Volcinschi Raul, în vârstă de 60 de ani, economist, care a inițiat și condus organizația subversiv-teroristă „Stânca de granit", fost condamnat în mai multe rânduri pentru infracțiuni contra securității statului și de drept comun, cu ultimul domiciliu la Craiova.

Pe parcursul desfășurării acțiunii informative, Securitatea Dolj a stabilit că, fiind un element violent, cu concepții profund dușmănoase, măsurile de influențare s-au dovedit ineficiente, sus-numitul acționând în direcția reluării legăturilor cu persoane din emigrația reacționară, unele angajate la postul de radio „Europa Liberă". În același timp, a fost semnalat cu intenții de procurare de armament și trecerea frauduloasă a frontierei. Cooperându-se cu organele de miliție, în luna martie a.c., respectivul a fost condamnat la 5 ani închisoare, pentru săvârșirea mai multor infracțiuni.

4. Foşti condamnați pentru participare în grupări subversive cu caracter naționalist-iredentist, fac comentarii denigratoare cu privire la drepturile și libertățile populației de naționalitate maghiară, la situația social-economică din țara noastră, comparații tendențioase, unii redactând înscrisuri cu conținut ostil.

Vorzsak Janos-Igmac, inginer din Miercurea-Ciuc, inițiatorul unei organizații subversive de elevi, a fost semnalat cu atitudini ostile, încercări de a mistifica faptele pentru care a fost condamnat, susținând că „a apărat" cauza națiunii maghiare, având totodată relații suspecte în rândul cetățenilor străini veniți din țara vecină.

Alt element, Bara Ludovic, tehnician, din Miercurea-Ciuc, întreținea relații cu unii foști condamnați pentru participare la acțiunile organizației subversive „Mâna Neagră“, din care a făcut şi el parte şi avea manifestări naționalist-şovine sub forma proliferării unor cântece cu un astfel de conținut.

5. Din rândul foştilor condamnați încadrați în sectoarele productive au fost semnalate unele cazuri de neglijență în îndeplinirea corespunzătoare a sarcinilor de serviciu.

Astfel, Bălaşa Eugen, tehnician la Întreprinderea de Industrializarea Cărnii Craiova, inițiatorul organizației subversive „Comitetul de Rezistență Națională“, care a acționat în Târgu-Jiu, datorită concepțiilor sale ostile, situându-se pe o poziție refractară față de îndeplinirea unor sarcini pe linie obştească, a influențat şi determinat şi alți colegi de serviciu la comportări necorespunzătoare similare în legătură cu participarea la muncile agricole.

Rizescu Sergiu, medic veterinar, din Piteşti, este implicat în comiterea unei infracțiuni de serviciu, întrucât în calitatea de şef de fermă, nu s-a preocupat de asigurarea unei asistențe medicale corespunzătoare în sectorul zootehnic, fapt ce a condus la o mortalitate masivă la animale.

Savitescu Mihai, inginer, şef de sector la Exploatarea minieră Baia-Sprie, județul Maramureş, a fost luat în lucru prin D.U.I. – fiind suspect de acțiuni de subminare a economiei naționale şi semnalat că în mod repetat creează unele nemulțumiri în rândul minerilor din subordine, prin repartizarea normelor de muncă şi a indicatorilor de retribuire în mod preferențial.

6. Informațiile obținute evidențiază şi faptul că majoritatea descendenților nu au preocupări de natură ostilă şi adoptă o conduită corespunzătoare în societate.

Totuşi, unii dintre aceştia încearcă să tulbure climatul politic din țara noastră.

Dragomirescu Laviniu, în vârstă de 35 ani, jurisconsult, din Iaşi, descendent de fost condamnat pentru participarea în cadrul unei organizații subversive, al cărui tată a decedat în timpul executării pedepsei, efectua deplasări la locurile unde respectivul a executat pedeapsa, fiind preocupat să identifice şi [să] contacteze elemente care au acționat împreună cu cel decedat, în ideea obținerii de mărturii şi alte dovezi necesare schimbării statutului politic al tatălui său.

Sicsai Izabela Corina, în vârstă de 33 ani, soră medicală, domiciliată la Bucureşti, a solicitat plecarea definitivă în S.U.A., împreună cu tatăl ei, Sicsai George, fost şef al organizației subversive „Dreptatea“, precum şi cu mama sa, Sicsai Elisabeta, fost condamnată pentru activitate ostilă în cadrul aceleaşi organizații.

Şuşman Nicolae, inginer la Combinatul de fire şi fibre sintetice Săvineşti, din județul Neamț, fiul fostului şef de bandă Şuşman Leon, întreține relații suspecte cu rude stabilite în S.U.A. Se acționează pentru aprofundarea cunoaşterii preocupărilor pe timpul deplasărilor pe care le face în interesul serviciului, limitarea accesului la date şi documente cu caracter secret de stat şi influențarea pozitivă.

Ciurică Ion, elev la Liceul industrial din Caransebeş, județul Caraş-Severin, fiul lui Ciurică Nicolae, fost condamnat pentru participare într-o bandă teroristă, pentru

atitudinea dușmănoasă, manifestații în școală, a fost pus în discuția organizației U.T.C. și dat în grija colectivului de muncă.

7. Munca informativ-operativă a fost orientată permanent în direcția prevenirii și neutralizării activității foștilor condamnați ce au încercat să se detașeze prin atitudinea politică reacționară și preocupări de natură dușmănoasă.

În primul semestru 1984, au fost aplicate un număr de 172 măsuri preventive, din care 36 avertizări, 118 influențări pozitive, 3 anturaje destrămate, 6 elemente avizate negativ pe linie de pașapoarte, iar 9 sancționate conform Decretului 153/1970.

Rusu Gavrilă, profesor, din Tulcea, semnalat cu manifestări profund dușmănoase, preocupări de a redacta lucrări de sertar și de a polariza în jurul său 3 persoane asupra cărora exercita influență negativă, printr-un complex de măsuri informativ-operative, s-a reușit curmarea activității ostile a acestuia, confiscarea materialelor respective, izolarea și compromiterea sa, fapt ce a dus la destrămarea anturajului preconizat și la excluderea din cenaclul literar „Panait Cerna“ din localitate.

Asupra fostului condamnat Palade George, din București, întrucât măsura avertizării aplicată în anul 1983 nu a dus la neutralizarea activităților celui în cauză, acesta reluându-și preocupările de difuzare a unor publicații negative și cu conținut mistico-religios, în cooperare cu organele de miliție, s-a realizat tragerea la răspundere penală pentru infracțiunea de exercitare a profesiei fără autorizație.

În realizarea acestei activități, Palade George și-a creat la domiciliu, în condiții ilegale, un atelier de legat cărți, sub acoperirea căruia multiplica și răspândea diferite materiale mistico-religioase și ostile. De asemenea, realiza întâlniri cu fostul șef al organizației subversive „Graiul Sângelui“, căruia i-a cartat și legat mai multe din scrierile sale cu conținut necorespunzător.

8. În străinătate există 84 foști condamnați din această categorie, din care 14 au inițiat ori condus bande sau organizații subversive. Despre 25 se dețin date că acționează împotriva statului nostru, respectiv 5 sunt angajați ai posturilor de radio străine, iar 20 au aderat și își desfășoară activitatea ostilă în cadrul unor grupări ale emigrației reacționare.

Dintre aceștia, se detașează Novacovici Doru, fost condamnat de două ori pentru constituirea unei organizații subversiv-teroriste și uneltire contra ordinii sociale, stabilit ilegal în anul 1978 în Franța.

Asupra sus-numitului se acționează potrivit Programului de măsuri din acțiunea „Utopia“.

Se militează pentru realizarea unei cunoașteri mai corespunzătoare a activității foștilor condamnați din această categorie, atunci când vin în țară, pentru prevenirea inițierii unor acțiuni ostile.

Despre Antal Paul, fost condamnat pentru activitate în cadrul organizației „Stânca de granit“, lucrat prin acțiune pentru manifestări dușmănoase, s-au obținut informații că este incorect în exercitarea atribuțiilor de serviciu și nu „foarte capabil și disciplinat“, cum era apreciat de conducerea instituției și colegii săi de muncă. La „sugestia“ unei surse, instruită și dirijată de către Securitatea Sălaj, factorii competenți

au dispus verificarea activității profesionale a sus-numitului, stabilind că acesta, după executarea superficială a inspecțiilor la agențiile C.E.C. comunale, pleca la domiciliul din Șimleu, unde consuma băuturi alcoolice. Măsura luată a condus la izolarea în mediu a celui în cauză.

Persoanele care au făcut obiectul măsurilor preventive au continuat să stea în atenție, urmărindu-se reacția și comportamentul la domiciliu, în anturaje sau la locul de muncă.

9. Analiza stadiului muncii informativ-operative în rândul acestei categorii de persoane evidențiază lipsuri și neajunsuri care au afectat activitatea de cunoaștere și eficiența deplină a măsurilor de prevenire.

– Securitățile județene Dolj, Mehedinți, Vâlcea și Constanța, au în atenție unii șefi de bande și organizații subversive ce nu sunt încă suficient încadrați cu surse care să dispună de posibilități de pătrundere în intimitatea acestora și, ca urmare, nu se asigură cunoașterea în întregime a poziției și atitudinii prezente a lor (șefii organizațiilor „Juncu", „Frăția", „Libertății" și „Mișcarea de Rezistență a Tineretului Român").

– Nu s-a exploatat în suficientă măsură posibilitatea potențialului informativ existent, ceea ce a făcut ca o parte din aceşti condamnați să nu fie supravegheați în mod continuu. Minusuri pe acest plan sunt la Securitățile județene Argeș, Alba, Botoșani, Vâlcea și Dolj.

Astfel se explică și faptul că despre unele elemente fost condamnate pentru activitatea desfășurată în organizația subversivă „Șoimii din Crucea Libertății", Securitatea Bihor nu a obținut informații în ultimii 2 ani.

Neajunsurile în activitatea de instruire și dirijare a rețelei informative există și la Securitățile județene Alba, Brăila, Caraș Severin și Maramureș, evidențiate în valoarea operativă scăzută a unor informații obținute de aceste unități teritoriale.

– Neasigurarea condițiilor de obținere a unui flux continuu și corespunzător de informații cu conținut operativ, explică realizarea în prima parte a anului 1984 a unui număr nesemnificativ de măsuri preventive, la Securitățile județene Bihor, Bistrița, Botoșani, Călărași, Galați, Hunedoara, Neamț, Teleorman și Vrancea, iar Securitatea județeană Dâmbovița a acționat insuficient în cazurile foștilor condamnați Alexandrescu Alexandru, învățător pensionar, și Ardeleanu Emil, asistent medical din Târgoviște, aceştia și după avertizare au fost semnalați cu manifestări dușmănoase similare.

– La toate Securitățile județene există deficiențe în asigurarea unui control informativ corespunzător, atât la locul de muncă, cât și la domiciliu, asupra foștilor condamnați care lucrează în obiective economice, datorită cooperării încă nesatisfăcătoare dintre compartimentele informativ-operative.

Șeful serviciului
Colonel,
Ciupercă Mihai

A.C.N.S.A.S., fond documentar, dosar nr. 131, vol. 1, f. 71–83.

199

1985 noiembrie. Raport al Direcției I referitor la „modul cum s-a acționat în direcția cunoașterii, prevenirii și neutralizării acțiunilor ostile ale foștilor condamnați pentru infracțiuni contra securității statului“

Ministerul de Interne — Strict secret
Departamentul Securității Statului
Direcția I
Nr. 0085436 din noiembrie 1985

Raport
privind concluziile rezultate din analiza modului cum s-a acționat în direcția cunoașterii, prevenirii și neutralizării acțiunilor ostile ale foștilor condamnați pentru infracțiuni contra securității statului

Activitatea informativ-operativă în rândul foștilor condamnați pentru infracțiuni contra securității statului a fost organizată și s-a desfășurat potrivit prevederilor Planului de măsuri în problemă, a cărui concepție de acțiune s-a dovedit a fi utilă și viabilă, precum și pe baza ordinelor și indicațiilor conducerii Departamentului Securității Statului, a concluziilor și hotărârilor adoptate de Biroul executiv al Consiliului de conducere al departamentului, în urma analizei efectuate în acest domeniu în luna martie 1983. Ca urmare a măsurilor întreprinse, unitățile centrale și teritoriale de securitate cu atribuții în problemă și-au sporit contribuția la cunoașterea și stăpânirea situației operative din rândul foștilor condamnați, fiind obținute unele rezultate pozitive, mai ales în ce privește creșterea eficienței muncii de prevenire și contracarare a acțiunilor ostile puse la cale de astfel de elemente.

1. **Datele ce se dețin atestă cu certitudine că foștii condamnați constituie o categorie de elemente periculoase pentru securitatea statului, ceea ce impune în continuare, lucrarea acestora cu prioritate.**

În prezent sunt cuprinse în evidențele de securitate ca „foști condamnați pentru infracțiuni contra securității statului“ 18.297 persoane, numărul acestora fiind în scădere, ca urmare a dispariției biologice a unora dintre ele.

Din numărul total al „foștilor condamnați“, 70% sunt fără antecedente politice ori penale reacționare anterioare condamnării, 24% sunt foști legionari și 6% foști membri ai diferitelor partide burghezo-moșierești. Dintre acestea, 8.498 sunt încadrate în muncă.

Din cei peste 400 foști condamnați aflați în străinătate, 52 sunt cunoscuți că desfășoară activități dușmănoase orânduirii noastre socialiste în cadrul diferitelor organizații sau grupări reacționare ori prin intermediul posturilor de radio ostile occidentale.

Informațiile obținute până în prezent, cu privire la poziția, comportarea şi modul de manifestare ale persoanelor din categoria menționată, pun în evidență faptul că:

a) Unii au renunțat la concepțiile reacționare ori s-au resemnat, cristalizându-li-se convingerea că încercarea de a acționa nu poate avea succes, ceea ce-i determină să evite discuțiile şi legăturile de natură să creeze suspiciuni din partea organelor de stat. Aceştia sunt îndeosebi din rândul celor care au fost condamnați cu mulți ani în urmă, asupra cărora a operat reabilitarea de drept (2.551 condamnați la pedepse de până la un an şi 7.131 de la 1 la 5 ani), săvârşind infracțiuni contra securității statului cu un grad mai redus de periculozitate. Categoria de mai sus înglobează, de regulă, pe cei cu vârstă înaintată, stare fizică şi morală diminuată.

Asupra modificării concepțiilor acestora în sens pozitiv, rolul determinant l-au avut climatul politic sănătos instaurat în țara noastră, precum şi condițiile social-economice create, care au determinat o reintegrare normală a acestora în societate. De asemenea, un rol pozitiv l-a avut ansamblul de măsuri specifice, ce au fost întreprinse de către organele de securitate, inclusiv prin atragere la colaborare, influențare, dezbateri publice, măsuri care, în mare parte, au avut efectul şi rezonanța scontată.

b) Alții lasă impresia că au renunțat la convingerile ostile, dar, în fapt, ocazional, nutresc şi uneori exprimă speranța în schimbarea orânduirii socialiste din țara noastră.

c) Unele elemente profund fanatice continuă să adopte atitudini potrivnice statului nostru, fiind pretabile la fapte cu un grad sporit de pericol social. Acestea provin, de regulă, din rândul celor care au condus sau au acționat în organizații şi bande subversiv-teroriste, au comis acte violente, au desfăşurat propagandă dușmănoasă de subminare a economiei naționale ori au trădat patria, fapte pentru care au executat pedepse penale mari şi chiar în mod repetat.

2. **Pornind de la sarcinile cuprinse în Programul Departamentului Securității Statului şi în planul de măsuri din problemă, potrivit cerințelor şi exigențelor actuale, s-a întreprins un ansamblu de măsuri vizând perfecționarea activității informativ-operative în vederea prevenirii şi contracarării acțiunilor ostile puse la cale de elemente din categoria foştilor condamnați pentru infracțiuni contra securității statului.**

Astfel, s-a îmbunătățit munca de instruire, dirijare şi educare a rețelei informative existente, realizând totodată o selecție mai riguroasă a surselor cu posibilități în alte județe şi în străinătate. Ca urmare, a sporit capacitatea de cunoaştere a atitudinii, preocupărilor şi concepțiilor politice prezente a persoanelor fost condamnate din țară, penetrând şi în rândul unor elemente stabilite, legal sau fraudulos, în Occident.

Totodată, a stat în preocupare creşterea potențialului informativ, asigurând astfel un control mai complet în rândul persoanelor efectiv periculoase pentru securitatea statului.

S-a acordat mai multă atenție verificării surselor informative, cu prioritate a celor care au condus sau acționat în bande şi grupări subversiv-teroriste, sunt folosite în

urmărire informativă, fac deplasări în străinătate sau ridică probleme cu privire la sinceritatea în munca de colaborare.

Având în vedere că aproximativ 51% din elementele fost condamnate se află în localități rurale, iar circa 54% din surse sunt în legătura lucrătorilor de la posturile de miliție, s-a asigurat un control mai atent şi o instruire corespunzătoare a subofițerilor cu sarcinile ce decurg din situația operativă din problemă.

Cu rezultate mai bune în ce priveşte crearea şi instruirea rețelei informative se înscriu securitățile județene Arad, Argeş, Cluj, Dâmbovița, Galați, Giurgiu, Olt, Prahova, Timiş şi Vâlcea.

3. **Îmbunătățirea calității controlului informativ a determinat mutații semnificative în structura bazei de lucru, care reflectă în mai mare măsură dinamica situației operative din problemă.**

Astfel, unitățile centrale şi teritoriale de securitate lucrează prin dosare de urmărire informativă 722 elemente şi au selecționate pentru a fi supravegheate informativ, cu prioritate 7.369 persoane, ceea ce reprezintă 44% din totalul foştilor condamnați pentru infracțiuni contra securității statului.

Numai în ultimii doi ani au fost cuprinse în forme organizate de lucru 868 persoane, din care 300 în dosare de urmărire informativă, preocupare sporită pe această linie manifestând securitățile județene Botoşani, Călăraşi, Ialomița, Mehedinți şi Vaslui.

– A**paratul de informații interne** lucrează 7.198 elemente, din care 625 prin dosare de urmărire informativă, cunoscute cu convingeri anticomuniste şi experiență în activitatea clandestină, suspecte că ar deține armament, muniție şi explozivi, au activități şi relații dubioase ori caută să realizeze legături cu persoane dușmănoase stabilite în exterior. De asemenea, au fost inițiate măsuri complexe de supraveghere informativă a rudelor şi legăturilor foştilor condamnați din emigrație, cunoscute cu activități şi preocupări ostile, ca urmare a influențelor din exterior.

În cooperare cu Direcția de paşapoarte s-au întreprins măsuri operative de cunoaştere, în timp util, a foştilor condamnați din străinătate veniți în țară, în scopul depistării celor trimişi de către grupări şi organisme reacționare.

Direcția I a luat în control toate dosarele şi cazurile în care s-au obținut materiale ce conțin indicii de activitate clandestină şi au o problematică mai complexă. S-a implicat cu mai multă răspundere şi competență în stabilirea sarcinilor impuse de situația operativă, participând nemijlocit la executarea celor mai dificile, la cercetări informative, aplicarea de măsuri preventive adecvate, contribuind astfel la eliminarea unor tendințe de şablonism şi rutină.

Tot astfel, a determinat o mai bună cooperare şi un schimb util de informații, pe cazuri concrete, cu celelalte profiluri de muncă.

– **Aparatul de contrainformații economice** a realizat o evaluare mai exactă a pericolului social pe care-l reprezintă persoanele din această categorie încadrate în muncă, îndeosebi cele care lucrează în industrie. În raport cu gravitatea faptelor pentru care unele elemente au fost condamnate, a continuat să acționeze pentru îndepărtarea

lor din sectoarele de producție specială, obiective și locuri unde se depozitează sau manipulează materiale explozive. În același timp, deși din totalul acestei categorii de persoane, 40% au studii superioare, a întreprins măsuri de prevenire a numirii în funcții de conducere importante și accesului lor la date sau informații cu caracter secret de stat.

De asemenea, aparatul de contrainformații economice are în preocupare 684 elemente, din care 50 prin acțiuni informative. La baza luării acestora în lucru au stat antecedentele penale care le fac pretabile la activități dușmănoase și informațiile obținute ulterior, din care rezulta că au atitudini politice necorespunzătoare și preocupări suspecte. În rândul acestora sunt și foști condamnați care au inițiat, condus ori participat în diferite organizații sau bande subversiv-teroriste.

– **Aparatul de contraspionaj** a întreprins măsuri de stabilire a situației prezente a foștilor condamnați pentru spionaj-trădare, având în lucru 158 elemente, dintre care 23 în dosare de urmărire informativă. Temeiul luării acestora în lucru l-au constituit datele din care rezultă că unele servicii de spionaj occidentale, prin intermediul diplomaților-spioni sau ale altor cadre ce vin în țara noastră sub diverse acoperiri, restabilesc legătura cu o parte din foștii agenți, pe care continuă să-i folosească pentru verificarea unor informații, furnizarea de date de studiu despre persoanele din anturajul lor sau facilitarea de contacte între cetățeni străini și români.

– **Aparatul de contrainformații militare** a continuat să întreprindă măsuri specifice pentru cunoașterea și prevenirea faptelor de natură să afecteze capacitatea de apărare a țării, puse la cale de elemente din rândul acestei categorii de persoane.

În preocupările acestui aparat se află un număr redus de elemente fost condamnate pentru infracțiuni contra securității statului, ca urmare a măsurilor preventive de a nu fi admise în obiective și unități militare persoane din această categorie.

De asemenea, aparatul de contrainformații militare desfășoară supraveghere și urmărire informativă asupra tuturor deținuților condamnați pentru infracțiuni contra securității statului, precum și a celor aflați în penitenciare pentru fapte de drept comun, care anterior au fost condamnate pentru fapte date în competența securității. În scop preventiv s-au asigurat și măsuri de separare, de supraveghere și pază continuă, de depistare și control a eventualelor legături cu exteriorul, precum și de influențare și educare. Pe acest plan s-a realizat o mai bună cooperare cu Direcția I.

– S-a perfecționat conlucrarea cu **Unitatea specială de luptă antiteroristă**, în vederea stabilirii și prevenirii oricărei intenții de acțiuni terorist-diversioniste de către persoane din categoria menționată, elementele susceptibile de astfel de acțiuni fiind urmărite cu prioritate.

– În contextul îmbunătățirii activității informativ-operative de cunoaștere a mutațiilor survenite în problemă, s-a asigurat o cooperare permanentă și eficientă cu Direcția de pașapoarte și Centrul de Informatică și Documentare, precum și cu unitățile „T“, „S“ și „F“.

Toate unitățile de securitate internă au pus accent pe supravegherea informativă a descendenților persoanelor condamnate pentru infracțiuni contra securității statului, continuând totodată procesul de identificare a acestora. Atenție sporită s-a acordat celor ce lucrează în industrie, sectoarele agrozootehnice, artă-cultură, sănătate și învățământ.

– Unitatea Militară 0544/225 a acționat pentru asigurarea supravegherii foștilor condamnați aflați în Franța, R.F. Germania, Elveția, Anglia, S.U.A. și alte țări occidentale, punând accent pe cunoașterea activității prezente a acestora și obținerea de date și informații compromițătoare pentru a fi folosite în discreditarea și descurajarea lor de a întreprinde acțiuni ostile țării noaste. În acest sens sunt de menționat măsurile care s-au dovedit a fi eficiente pentru discreditarea președintelui „Asociației foștilor deținuți politici din România" (A.F.D.P.), cu sediul la Paris.

În cooperare cu alte unități ale Departamentului Securității Statului s-au inițiat măsuri în acțiunile comune „Utopia", „Monarhul" și altele, obținându-se informații de interes operativ despre principalele elemente din exterior – între care și foști condamnați – și legăturile lor din țară.

4. **Informațiile obținute demonstrează că sunt încă multe elemente din rândul foștilor condamnați pentru infracțiuni contra securității statului preocupate să desfășoare activități prezente potrivnice statului nostru**.

– Se menține ridicat numărul ascultătorilor și colportărilor știrilor posturilor de radio reacționare, iar sub influența acestora încearcă să creeze stări de spirit negative, prezentând denaturat unele realități și denigrând realizările din țara noastră, instigând la acte de nesocotire a legilor statului, mai frecvent în rândul celor care lucrează în agricultură. În context aduc și cuvinte injurioase la adresa orânduirii socialiste din țara noastră.

– Au în preocupare redactarea de scrisori anonime cu conținut dușmănos, pe care le trimit unor organe de presă, centrale și locale, de partid și de stat, precum și materiale cu caracter denigrator referitoare la perioada de detenție pentru publicarea lor în străinătate ori pentru a servi posterității „ca sursă de informare".

– Vor să obțină emigrarea, în unele situații amenințând cu acte de dezordine ori cer intervenții în exterior pentru favorizarea plecării. Sunt și cazuri când elementele respective exprimă intenții și fac preparative de trecere frauduloasă a frontierei.

– În unele cazuri, și bine mascat, se încearcă constituirea de anturaje prin refacerea legăturilor cu vechile cunoștințe din locurile de detenție, racolând chiar și persoane fără antecedente.

– Caută, și uneori reușesc, să stabilească relații neoficiale cu străini și legături de natură dușmănoasă cu persoane din emigrație.

– În rândul persoanelor încadrate în muncă au fost semnalate elemente care comit abuzuri ori se fac vinovate de neglijență în îndeplinirea corespunzătoare a sarcinilor de serviciu, precum și de proliferare a unor idei și concepții nocive, de natură a genera sau amplifica stări de spirit nefavorabile.

– Deținuți aflați în penitenciare pentru fapte de drept comun, dar care anterior au fost condamnați pentru infracțiuni contra securității statului, încearcă să prolifereze idei, concepții și metode [de] activitate ostilă, îndeosebi față de cei cu atitudini anarhice și turbulente.

– Unele persoane din rândul descendenților condamnaților pentru infracțiuni contra securității statului, invocând condamnarea sau moartea părinților lor, sunt semnalate cu comentarii negative, au legături de natură suspectă cu străini și elemente din emigrație ori sunt preocupate de a părăsi țara. În majoritatea cazurilor, cei în cauză încearcă să ascundă antecedentele politice ale ascendenților.

– Persoane fost condamnate aflate în exterior încearcă introducerea în țară de publicații și materiale prin care își propun stimularea morală și instigarea elementelor fanatice din interior să se angreneze la acțiunile inițiate de așa-zisa „Uniune a Românilor Liberi". Totodată, „Asociația foștilor deținuți politici din România" (A.F.D.P.), care în ultimul timp și-a orientat activitatea spre cooptarea de noi membri din rândul emigrației, își propune lărgirea cadrului organizatoric prin încercări de înființare a unor filiale în R.F. Germania și S.U.A. Acțiunile sunt în marea majoritate inițiative ale președintelui acestei organizații, care încearcă să se impună ca lider al emigrației reacționare. Un alt aspect mai recent apărut în activitatea foștilor condamnați din exterior îl constituie încercarea acestora de acaparare a conducerii C.N.R. și a grupării legionare antisimiste. Celelalte organizații ostile cunoscute din emigrație, în cadrul cărora sunt și elemente fost condamnate, desfășoară în principal activități axate pe așa-zisa lipsă de drepturi și libertăți cetățenești în țara noastră.

5. Cunoscând și stăpânind în condițiuni mai bune situația operativă din problemă, **s-a acționat în mod ofensiv și diversificat** pe planul prevenirii și neutralizării acțiunilor ostile puse la cale de elemente fost condamnate pentru infracțiuni contra securității statului.

În acest sens s-a intervenit cu măsuri preventive în faza incipientă, stabilind la timp intențiile elementelor urmărite. Cele peste 1.600 măsuri preventive aplicate în ultimii doi ani cuprind o gamă diversificată, între care avertizări, destrămări de anturaje, darea în grija colectivelor de oameni ai muncii, dezbateri publice, condamnări penale sau contravenționale pentru fapte de competența organelor de miliție.

Măsurile întreprinse s-au dovedit a fi bine concepute și aplicate, contribuind astfel la descurajarea, izolarea și compromiterea mai multor elemente urmărite, precum și la menținerea și adâncirea neîncrederii în rândurile acestei categorii de persoane.

În mai multe cazuri măsurile de prevenire au vizat și rudele apropiate și legăturile elementelor în cauză.

Pe această linie se pot evidenția, pentru operativitatea, perseverența și eficiența finalizărilor, securitățile județene Argeș, Bacău, Iași, Caraș-Severin, Dolj, Olt, Suceava și Vaslui.

6. **Analiza modului cum s-au realizat sarcinile din Planul de măsuri în această problemă a pus în evidență și unele neajunsuri, care s-au repercutat negativ asupra calității muncii**. Astfel:

– Mai există cazuri în care, deși de mai mult timp se obțin informații cu valoare operativă, se tergiversează inițierea măsurilor complexe, ofensive, care să conducă la finalizarea lor în timp util.

– Unele unități teritoriale nu desfăşoară în toate cazurile o activitate calificată în rândul persoanelor, locurilor şi mediilor prioritare, ceea ce determină ca marea majoritate a informațiilor să provină din supravegherea informativă, aceasta fiind explicația numărului mic de dosare de urmărire informativă aflate în lucru.

– În cadrul supravegherii informative, mai ales a celor condamnați de mai multe ori, predispuși a comite din nou acțiuni de natură a afecta securitatea statului, continuă să se folosească surse fără posibilități de a descifra activitatea şi preocupările lor ascunse.

– Deşi peste 60% din sursele folosite în problemă provin din această categorie, cu calități şi posibilități reale de informare, nu întotdeauna se perseverează pentru obținerea de informații de profunzime, cu valoare operativă. Deficiențele în munca de instruire, dirijare şi educare a rețelei fac ca unele informații rezultate din urmărire să nu se detaşeze prea mult de cele din cadrul supravegherii. Sursele nou recrutate sunt în număr mai mare din rândul persoanelor aflate în mediul rural, ceea ce determină ca elementele din baza de lucru din mediul urban să fie mai slab controlate informativ. Se observă o oarecare tendință de formalism în realizarea planului de recrutare, neținându-se cont de cerințele impuse de situația operativă. Mai există o serie de deficiențe şi în activitatea de verificare permanentă a surselor, cu precădere a celor asupra cărora există suspiciuni că dezinformează ori au trădat legătura cu organele de securitate sau au aport sub posibilitățile lor reale de informare.

– Un număr de persoane din rândul celor care au activat într-o anumită zonă iar pe parcursul timpului s-au stabilit cu domiciliul în alt județ, nu sunt incluse în supravegherea prioritară, deşi, conform prevederilor Planului de măsuri se impunea, fapt ce nu a asigurat întotdeauna o cunoaştere de profunzime a atitudinii şi preocupărilor lor prezente.

– Pe de altă parte, sunt elemente menținute timp îndelungat în aceeaşi formă de lucru, fără a se clarifica cu certitudine suspiciunile rezultate din informațiile de primă sesizare, lucru ce permite proliferarea de idei şi concepții ostile.

– Cu toate că în ultimul timp s-au obținut unele rezultate pozitive pe linia cunoaşterii actuale a foştilor condamnați aflați în emigrație, organizarea măsurilor de supraveghere informativă a rudelor şi legăturilor din țară nu se ridică la nivelul exigențelor.

Asemenea minusuri există mai cu seamă la securitățile județene Alba, Brăila, Bihor, Harghita, Buzău, Cluj, Vrancea şi a municipiului București.

– Nu întotdeauna s-au întreprins măsuri informative şi combinative impuse de situaţia operativă din problemă în legătură cu plecarea definitivă sau temporară în străinătate a unor asemenea elemente.

– Nu s-a asigurat întotdeauna de către toţi factorii, calitatea necesară analizelor dosarelor de urmărire informativă ori a altor cazuri, dovedindu-se rutină, lipsă de iniţiativă, tendinţe spre birocratism şi formalism.

– Se recurge uneori la cercetări informative în stadii când nu sunt elucidate principalele aspecte din cazuri, fapt ce determină ca cei urmăriţi să afle înainte de vreme că sunt în atenţia organelor de securitate, luându-şi măsuri de precauţie.

Astfel de neajunsuri sunt la securităţile judeţene Constanţa, Sibiu, Timiş, Braşov şi a municipiului Bucureşti.

7. **Pentru înlăturarea acestor neajunsuri şi perfecţionarea activităţii în spiritul Programului de măsuri al Departamentului Securităţii Statului şi a sarcinilor cuprinse în Planul existent în problemă, în continuare se va acţiona în următoarele direcţii**:

– Adaptarea permanentă a mijloacelor şi metodelor muncii la mutaţiile survenite în situaţia operativă, pe etape, ţinând seama totodată de factorii care determină aceste mutaţii.

– Sporirea preocupărilor de a găsi noi modalităţi de dezvoltare a legăturilor cu conducătorii organizaţiilor socialiste, cu colectivele de oameni ai muncii, organizaţiile obşteşti şi a altor factori prin care s-ar putea acoperi acţiunile de securitate, prin contribuţia directă a acestora la realizarea actului preventiv.

– Se va acţiona pentru creşterea eficienţei cooperării între toate unităţile centrale şi teritoriale de securitate, în vederea exploatării tuturor posibilităţilor de informare şi asigurarea unui control informativ cât mai cuprinzător a foştilor condamnaţi, atât la domiciliu, cât şi la locurile de muncă, precum şi pentru asigurarea unui flux continuu de informaţii.

– Implicarea directă şi în mai mare măsură a unităţilor centrale pe linia clarificării operative şi cu eficienţă sporită a informaţiilor cu relevanţă pe plan operativ, organizarea supravegherii informative atât la mediu, dar mai ales la individ, folosind din plin şi ofensiv sursele cu posibilităţi interjudeţene şi în exterior, la realizarea de sarcini complexe, pentru care se cere o instruire specială şi bine coordonată.

– Continua creştere a calităţii şi eficienţei măsurilor de prevenire a oricăror fapte de natură să prejudicieze securitatea statului.

Atenţie sporită se va acorda cunoaşterii acţiunilor externe de instigare, stimulare şi sprijin moral, îndeosebi a celor pretabili la acţiuni anarhice şi turbulente din rândul foştilor condamnaţi şi al descendenţilor acestora, urmărind prevenirea atragerii lor la acţiuni ostile.

Se va trece la reanalizarea şi luarea în verificări a informaţiilor existente pe toate profilurile de muncă care se referă la intenţii de acţiuni terorist-diversioniste, subminare a economiei naţionale, trecerea frauduloasă a frontierei şi transmiterea,

pe diferite căi, de date şi informaţii către posturile de radio străine pentru a fi folosite în propaganda ostilă ţării noastre.

– Până la data de 30 martie 1986 se va finaliza un studiu privind situaţia actuală a celor care au efectuat pedepse administrative în colonii şi locuri de muncă sau au fost condamnaţi de instanţe străine. În funcţie de rezultat se vor face propuneri corespunzătoare conducerii Departamentului Securităţii Statului.

A.C.N.S.A.S., fond documentar, dosar nr. 131, vol. 1, f. 117–124.

200

1986 iulie 18. Informare întocmită de Direcţia I privind stadiul muncii informativ-operative în problema „foşti condamnaţi pentru infracţiuni contra securităţii statului“

Ministerul de Interne — Strict secret
Departamentul Securităţii Statului
Direcţia I
Nr. 0050417 din 18 iulie 1986

Informare
privind stadiul muncii informativ-operative în problema „foşti condamnaţi pentru infracţiuni contra securităţii statului“

Activitatea informativ-operativă în problema „foşti condamnaţi pentru infracţiuni contra securităţii statului“ s-a desfăşurat în conformitate cu prevederile Planului de măsuri, precum şi în baza ordinelor şi indicaţiilor conducerii Departamentului Securităţii Statului.

Unităţile centrale şi teritoriale şi-au sporit contribuţia la cunoaşterea şi stăpânirea situaţiei operative în rândul acestor elemente, fiind obţinute unele rezultate pozitive în ceea ce priveşte creşterea eficienţei activităţii de prevenire, contracarare şi neutralizare a acţiunilor ostile puse la cale din ţară sau din exterior.

I. **Foştii condamnaţi pentru infracţiuni contra securităţii statului sunt o categorie de elemente ce prezintă o periculozitate sporită**.

Informaţiile obţinute despre cei 17.827 foşti condamnaţi cuprinşi în evidenţele de securitate, dintre care 70% fără antecedente politice, relevă ca principale forme de activitate următoarele:

1. Elemente profund fanatice, de regulă provenite din rândul celor care au condus sau au acționat în organizații și bande subversiv-teroriste, continuă să adopte atitudini potrivnice statului, fiind pretabile la fapte ce prezintă un grad sporit de pericol social.

2. Se manifestă tendința de reluare a vechilor legături, precum și încercări de a intra în contact cu organizații ale emigrației reacționare. Menționăm faptul că 364 foşti condamnați se află în străinătate, o parte din aceştia fiind angrenați în activități dușmănoase directe.

3. Este ridicat numărul ascultătorilor și colportorilor emisiunilor posturilor de radio străine, sub influența cărora sunt semnalate încercări de creare a unor stări de spirit negative.

4. Există preocupare de redactare a unor scrisori anonime cu conținut dușmănos, pentru a fi trimise la diferite organe locale de partid și de stat, precum și de întocmire de materiale memorialistice privind perioada de detenție, care să fie trimise în exterior.

5. Pentru a obține aprobarea în vederea emigrării, în unele situații amenință cu acte de dezordine, solicită intervenții din exterior, în favoarea lor, ori fac preparative în vederea trecerii frauduloase a frontierei.

6. În rândul celor încadrați în muncă au fost semnalate elemente care exprimă idei și concepții de natură a genera sau amplifica stări de spirit necorespunzătoare.

7. Unii foşti condamnați încearcă să lase impresia că au renunțat la convingerile ostile, însă în realitate nutresc și exprimă în diferite ocazii speranța în schimbarea orânduirii socialiste din țara noastră.

8. O parte dintre foştii condamnați stabiliți în străinătate, îndeosebi cei cu funcții de conducere în „Asociația foştilor deținuți politici din România", încearcă să trimită în țară materiale prin care să popularizeze activitățile ostile desfăşurate, sperând în atragerea de noi aderenți.

II. **În perioada de referință s-a întreprins un ansamblu de măsuri vizând perfecționarea activității informativ-operative, cu accent pe sporirea capacității de cunoaştere**.

Față de 1984, potențialul informativ a sporit numeric cu 11% și s-a îmbunătățit activitatea de instruire și dirijare a acestuia cu sarcini specifice.

S-a manifestat mai multă preocupare pentru selecționarea și stabilirea modalităților de folosire a surselor cu posibilități în alte județe ori în exterior, până în prezent fiind instruite și dirijate cu sarcini concrete majoritatea acestora.

Concomitent, s-a intensificat activitatea de verificare a surselor, folosindu-se măsuri complexe îndeosebi asupra acelora care au condus sau au acționat în bande și grupări subversiv-teroriste, sunt folosite în urmărirea informativă, fac deplasări în străinătate sau despre care există suspiciuni că sunt nesincere, au deconspirat sau trădat legătura cu organele de securitate.

Având în vedere că circa 51% dintre foştii condamnați domiciliază în localități rurale, iar peste 54% din surse sunt în legătura lucrătorilor de la posturile de miliție, s-a acționat consecvent pentru instruirea corespunzătoare, îndrumarea și un control permanent al acestora.

III. **Baza de lucru reflectă în mai mare măsură dinamica situației operative din problemă**.

În prezent sunt lucrate un număr de 4.165 elemente, din care 85% de către aparatul de informații interne, iar restul pe alte profiluri de muncă[1].

Au fost luate în control de către unitățile centrale toate cazurile în care s-au obținut informații ce conțin indicii de activitate clandestină, precum și cele cu o situație informativ-operativă complexă ori în care sunt urmărite elemente ce acționează pe raza mai multor județe.

S-au intensificat măsurile de identificare a descendenților foștilor condamnați pentru infracțiuni contra securității statului, punându-se un accent deosebit pe supravegherea lor informativă. Atenție sporită s-a acordat celor care lucrează în industrie, cercetare, artă-cultură, învățământ și sănătate.

S-a perfecționat conlucrarea între unitățile ce au atribuții în problemă și s-au inițiat măsuri comune în acțiunile „Utopia" și „Monarhul", obținându-se informații de interes operativ despre elementele din exterior și legăturile lor din țară. În contextul unei mai bune cunoașteri a activităților acestor elemente, s-a asigurat o cooperare permanentă între unitățile informativ-operative, unitățile speciale „T", „S", „F" și în mod deosebit cu U.M. 0544.

A fost întreprinsă o gamă diversificată de măsuri preventive: avertizări în cadru lărgit, puneri în dezbatere publică, măsuri complexe de izolare, compromitere și descurajare, condamnări pentru fapte de competența organelor de miliție, rezultate mai bune obținând securitățile județene Argeș, Botoșani, Bacău, Dolj, Galați, Giurgiu, Iași, Suceava, Timiș, Vaslui, Vâlcea și Securitatea municipiului București.

IV. **Analiza modului în care s-a acționat pentru realizarea sarcinilor din planul de măsuri în problemă relevă însă existența unor neajunsuri**.

– Unele unități teritoriale, între care Alba, Bistrița, Bihor, Brăila, Dâmbovița, Gorj, Harghita, Hunedoara, Maramureș, Sălaj, Teleorman, Tulcea și Vrancea, nu desfășoară în toate cazurile o activitate informativ-operativă corespunzătoare în rândul persoanelor potențial periculoase din această categorie, în locurile și mediile prioritare.

– În puține cazuri s-a lucrat ofensiv, cu mijloace și metode combinative, iar ca urmare soluționarea lor s-a realizat cu întârziere, prin măsuri de rutină, fără să aducă clarificări de fond.

– Nu s-a asigurat o cooperare permanentă între securitățile județene interesate, în scopul utilizării depline a potențialului informativ cu posibilități interjudețene și nu se realizează întotdeauna schimbul de informații impus de situația operativă.

---

[1] Inițial, paragraful avea următoarea formă: „În prezent sunt lucrate un număr de 4.165 elemente (348 D.U.I. și 3.817 în supraveghere informativă), dintre care 3.556 de către aparatul de informații interne, 450 pe profil de contrainformații economice, 71 pe linie de contraspionaj, 18 la antiterorism și 70 pe alte linii de muncă. De la 1 ianuarie 1985, au fost incluse în forme de lucru organizat 564 elemente, iar 639 au fost scoase din preocupări.".

– Deşi a sporit potenţialul informativ şi, pe ansamblu, s-a obţinut un volum mai mare de informaţii, datorită unor carenţe vizând calitatea acestora, fondul general de date nu reflectă permanent imaginea exactă a situaţiei operative în problemă.

– Cu toate că se cunoaşte rolul influenţelor din exterior asupra activităţii ostile a elementelor din această categorie, nu s-a manifestat suficientă preocupare pentru selecţionarea şi formarea unei reţele capabilă să rezolve sarcini informative în străinătate, existând securităţi judeţene ca: Bihor, Buzău, Constanţa, Caraş-Severin, Bistriţa-Năsăud, Gorj, Sălaj, Sibiu, Tulcea şi Vrancea care nu au făcut aproape nimic în această direcţie.

– Organizarea măsurilor de control asupra rudelor şi legăturilor din ţară ale foştilor condamnaţi aflaţi în emigraţie se realizează cu discontinuitate, mai cu seamă la securităţile judeţene Arad, Bihor, Cluj, Harghita, Hunedoara, Mureş, Suceava şi altele.

– Nu întotdeauna s-au întreprins combinativ măsurile informativ-operative impuse de plecarea definitivă sau temporară în străinătate a unor elemente din rândul rudelor şi legăturilor acestora, pentru a exploata în interesul nostru aceste deplasări.

Astfel de neajunsuri sunt la securităţile judeţene Arad, Braşov, Neamţ, Sibiu şi a municipiului Bucureşti.

– Există preocupări sporadice de a efectua studii în legătură cu această categorie de persoane, iar cele realizate nu întotdeauna oferă posibilitatea desprinderii unor concluzii operative, privind aplicarea de măsuri, funcţie de evoluţia reală a fenomenelor şi evenimentelor ce caracterizează problema.

V. **Pentru remedierea acestor neajunsuri se vor întreprinde măsuri complexe care să asigure un randament sporit muncii de cunoaştere şi prevenire, atât în cazurile şi acţiunile curente, cât şi în perspectiva obiectivelor urmărite de cercurile reacţionare din exterior**. Astfel:

– În conformitate cu prevederile planului de măsuri în problemă, şefii unităţilor centrale şi teritoriale de securitate vor reanaliza cu toată răspunderea cazurile în care sunt lucraţi foşti condamnaţi pretabili la acţiuni ostile periculoase, precum şi cei care au legături cu elemente din emigraţia reacţionară, stabilind sarcini şi modalităţi concrete de soluţionare a acestora.

– Se vor analiza calitatea, dispunerea şi capacitatea de sesizare a reţelei informative din problemă, asigurându-se excluderea din reţea şi luarea în lucru a surselor neloiale, precum şi completarea potenţialului informativ cu persoane care au reale posibilităţi pe lângă elementele urmărite.

– Unităţile centrale se vor implica în mai mare măsură în clarificarea informaţiilor mai deosebite, precum şi în organizarea supravegherii informative în mediu, efectuând totodată o selecţie riguroasă pentru cuprinderea totală în control a cazurilor importante.

– Conducerile unităţilor cu atribuţiuni în problemă vor asigura creşterea continuă a calităţii şi eficienţei măsurilor de prevenire a oricăror fapte antisociale, acordând

atenție sporită cunoașterii acțiunilor de instigare din exterior, stimulare și sprijinire a elementelor pretabile la acțiuni anarhice și turbulente din rândul foștilor condamnați ori al descendenților acestora. Vor fi avute în continuare în atenție cu prioritate elementele care execută, în prezent, pedepse privative de libertate pentru infracțiuni contra securității statului și în vederea contracarării încercărilor din exterior de a folosi cazurile lor în propaganda ostilă țării noastre.

Se va acționa permanent pentru perfecționarea cooperării între unitățile cărora le revin sarcini pe linia problemei, în vederea exploatării tuturor posibilităților de informare și asigurării unui control cât mai cuprinzător asupra foștilor condamnați și descendenților lor, la domicilii și la locurile de muncă, precum și pentru îmbunătățirea fluxului informațional.

Șeful direcției
General-maior,
Bordea Aron

De acord
Secretar de stat
General-maior,
Ștefan Alexie

A.C.N.S.A.S., fond documentar, dosar nr. 131, vol. 1, f. 129–131.

201

1986 decembrie 23. Raport privind activitatea desfășurată în anul 1986 în problemele artă-cultură, presă-radioteleviziune-poligrafii, sănătate și justiție de către Serviciul 5 din Direcția I

Ministerul de Interne
Departamentul Securității Statului
Direcția I
Nr. 150/0050.774 din 23 decembrie 1986

Strict secret

Raport
de analiză a muncii informativ-operative desfășurată în anul 1986 în problemele „artă-cultură", „presă-radioteleviziune-poligrafie", „sănătate" și „justiție"

Bilanțul activității noastre pe anul 1986 are loc sub impresia deosebită produsă asupra noastră de cuvântările secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae

Ceauşescu, la plenarele Consiliului Oamenilor Muncii, F.D.U.S. şi C.C. al P.C.R. desfăşurate recent, precum şi de referendumul de la 23 noiembrie, când, alături de întregul popor, am spus un DA hotărât în favoarea reducerii cheltuielilor militare cu 5 la sută, exprimându-ne astfel adeziunea deplină faţă de politica partidului nostru, faţă de strălucitele iniţiative ale comandantului nostru suprem.

Activitatea serviciului, prin rezultatele pozitive obţinute, se înscrie organic în efortul general al comuniştilor din direcţie şi aparatul de securitate pentru realizarea la un nivel cantitativ superior, în spirit combativ şi revoluţionar, a ordinelor şi misiunilor ce ne-au revenit.

Analiza noastră îşi propune să abordeze exigent şi responsabil, într-un pronunţat spirit critic şi autocritic, modul în care am acţionat în acest an pentru a ridica activitatea specifică la cotele de calitate şi exigenţă impuse de complexitatea situaţiei operative şi exigenţele puse în faţa noastră de conducerea partidului şi a Departamentului Securităţii Statului.

În anul 1986, sub îndrumarea şi cu implicarea permanentă a conducerii direcţiei, ofiţerii Serviciului 5 au depus eforturi, acţionând cu mai multă hotărâre şi combativitate, în obiectivele date în competenţă nemijlocită cât şi la nivelul ţării, pentru cunoaşterea, neutralizarea şi prevenirea acţiunilor, faptelor sau fenomenelor de natură a afecta securitatea statului şi pentru a asigura o mai mare cuprindere şi continuitate controlului informativ-operativ în problemele „artă-cultură", „presă-radioteleviziune-poligrafie", „sănătate" şi „justiţie".

Beneficiind de ordine şi indicaţii clare, de sprijin şi orientări permanente, la baza întregii activităţi au stat prevederile programelor de măsuri al Departamentului Securităţii Statului, al Direcţiei I şi cele speciale din problemele date în competenţă.

I. Analiza situaţiei operative din sectoarele de artă-cultură, presă-radioteleviziune-poligrafie, sănătate şi justiţie evidenţiază că **în 1986 problematica de securitate a fost complexă**, fiind marcată, în primul rând, de amplificarea acţiunilor duşmănoase şi de propagandă anticomunistă ale cercurilor reacţionare din străinătate, prin care se incită la realizarea unei aşa-zise mişcări contestatar-disidente şi a altor forme de opoziţie.

1. Acţiunile întreprinse în exterior, care vizează aceste categorii de intelectuali, îndeosebi creatorii de literatură şi artă, au continuat cu intensitate şi virulenţă sporite în vederea racolării şi instigării unora dintre ei la activităţi duşmănoase.

Postul de radio autointitulat „Europa Liberă" a avut şi în acest an un rol deosebit de incitator, acţionând sistematic în vederea destabilizării climatului din mediile literar-artistice, prin determinarea unor elemente influenţabile să manifeste opoziţie deschisă faţă de politica partidului. În acest scop, a fost popularizată, încurajată şi sprijinită atitudinea contestatar-protestatară a unor persoane, între care scriitorii Octavian Paler, Dan Deşliu, Mircea Dinescu, Nicolae Manolescu, Bujor Nedelcovici, regizorii Lucian Pintilie, Mircea Daneliuc şi Nicolae Oprițescu.

A devenit tot mai evident faptul că aprecierea valorii artistice a unor creatori din România de către „Europa Liberă“ nu are la bază câtuşi de puţin criterii estetice, ci se raportează exclusiv la atitudinea ce o adoptă aceştia faţă de orientările şi linia politică a partidului în domeniul culturii.

Pentru incitarea şi influenţarea negativă, precum şi în vederea obţinerii de date privind situaţia unor persoane ori alte aspecte din mediul intelectual care să fie folosite în propaganda antiromânească, cercurile şi elementele ostile din străinătate folosesc pe scară largă metoda contactării unor persoane din aceste domenii pe timpul deplasărilor în exterior. În prezent, sunt lucrate informativ pentru relaţii suspecte cu cercuri şi elemente reacţionare din străinătate 112 persoane (58 – „sănătate“, 45 – „artă-cultură“, 8 – „justiţie“ şi 1 – „presă“).

În 1986 se remarcă o sporire a interesului unor cetăţeni străini şi firme de medicamente din exterior faţă de cadrele medicale de valoare cu preocupări de cercetare, pentru a-i racola, determina să valorifice în exterior rezultatele obţinute ori să efectueze neoficial, în ţara noastră, testarea unor medicamente străine.

În scop de incitare, influenţare negativă şi exploatare informativă, unele persoane din sectoarele aflate în răspundere sunt contactate de diplomaţi, ziarişti şi alţi străini, fiind verificate în prezent pentru clarificarea suspiciunilor 586 elemente (312 – „sănătate“, 154 – „artă-cultură“, 88 – „justiţie“ şi 32 – „presă“), la acestea adăugându-se încă circa 300, care fac obiectul preocupărilor pe profil de contraspionaj.

De menţionat în context şi faptul că dintre cei 213 avocaţi angajaţi pentru a acorda asistenţă juridică cetăţenilor străini, 34 sunt lucraţi pe linie de informaţii interne pentru manifestări ostile la adresa politicii partidului şi statului nostru, audierea şi colportarea ştirilor tendenţioase transmise de posturile de radio reacţionare, legături suspecte cu rude sau alte persoane din exterior, intenţii de a permanentiza relaţiile cu cetăţenii străini justiţiabili, în scopul de a obţine diverse foloase materiale.

Dintre cetăţenii străini veniţi în ţara noastră pe linia instituţiilor cultural-artistice, de presă şi radioteleviziune, medicale şi juridice, unii au fost semnalaţi cu atitudini şi preocupări de natură ostilă (67, din care 39 – „artă-cultură“, 13 – „presă-radioteleviziune“, 11 – „sănătate“ şi 4 – „justiţie“).

2. Ca urmare a influenţei nocive din exterior şi a unor nemulţumiri personale ori de grup, un număr important de elemente din aceste domenii se situează pe o poziţie politică necorespunzătoare, adoptă atitudini sau chiar iniţiază acţiuni ostile.

Astfel, pe fondul audierii emisiunilor tendenţioase ale posturilor de radio reacţionare, îndeosebi „Europa Liberă“, un număr de 992 persoane fac comentarii negative, proferează injurii şi calomnii la adresa politicii partidului şi statului nostru (483 – „sănătate“, 356 – „artă-cultură“, 145 – „justiţie“ şi 58 – „presă“).

Intelectuali de naţionalitate maghiară din aceste domenii sunt semnalaţi cu manifestări şi acţiuni naţionalist-iredentiste. În baza de lucru a problemelor corespondente Serviciului 5 sunt cuprinse, pentru acest motiv, 320 persoane (132 – „artă-cultură“, 131 – „sănătate“, 30 – „presă“ şi 27 – „justiţie“). Specific domeniului

justiției este preocuparea unor avocați de a acorda preferențial asistență juridică justițiabililor de aceeași naționalitate, în relațiile cu aceştia făcând afirmații denigratoare vizând „inegalitatea în fața legii".

Totodată, au fost depistate în stadiu incipient de constituire 33 anturaje formate din elemente cu poziție politică necorespunzătoare, care vizau inițierea unor acțiuni ostile (17 – „sănătate", 12 – „artă-cultură", 3 – „justiție" și 1 – „presă").

Este în creştere numărul persoanelor din aceste domenii care, supradimensionând unele nemulțumiri, pentru rezolvarea problemelor de ordin personal (publicarea unor cărți, avizarea de filme, obținerea aprobării de plecare temporară sau definitivă în străinătate etc.), amenință, în scop de șantaj, cu săvârșirea unor acțiuni de protest public. În acest mod au procedat 89 persoane (44 – „artă-cultură", 37 – „sănătate", 7 – „presă" şi 1 – „justiție"), unele dintre ele făcând cunoscute în mediu sau chiar în exterior acțiunile preconizate. Dintre cazurile mai deosebite, pentru a căror dezamorsare a fost necesară punerea în aplicare a unui complex de măsuri de influență, temperare şi descurajare, menționăm pe scriitorii Mircea Dinescu, Ion Gheorghe, Cezar Ivănescu, Fănuş Neagu, Gheorghe Pituț, din Bucureşti, Damian Ureche, din Timişoara, Stoiciu Ion Liviu, din Focşani, şi avocatul Niță Marian, din Slatina.

Ne confruntăm, în continuare, cu preocuparea unor creatori de a realiza lucrări literar-artistice cu conținut necorespunzător ori interpretabile din punct de vedere ideologic, în scopul publicării în țară sau străinătate ori al difuzării lor în cercuri restrânse de relații. Deosebit de sugestive sunt, din acest punct de vedere, multe dintre poeziile prezentate de Adrian Păunescu pentru a fi incluse într-un volum aflat în lucru la editura „Albatros", scrierile lui Bujor Nedelcovici, Norman Manea, Mircea Dinescu, precum şi unele dintre desenele lui Mihai Stănescu, apărute într-un volum tipărit, dar a cărui difuzare a fost oprită prin conducerea C.C.E.S.

În urma semnalărilor noastre, în 1986 factorii competenți au prevenit tipărirea unui număr de cca 40 manuscrise cu probleme de conținut, prin respingerea sau modificarea acestora. În prezent, sunt cuprinse în baza de lucru 144 persoane semnalate cu preocupări de a realiza şi difuza lucrări literar-artistice cu conținut necorespunzător ori interpretabil.

Numărul persoanelor care au refuzat înapoierea în țară continuă să rămână ridicat: 177 în 1986 (79 – „sănătate", 44 – „artă-cultură", la care se adaugă 37 artişti liber-profesionişti avizați direct de către organul de paşapoarte, 10 – „justiție" şi 7 – „presă"). Totodată, este în creştere, comparativ cu perioada anterioară, numărul elementelor care au trecut fraudulos frontiera (8, dintre care 7 la „sănătate" şi 1 la „artă-cultură") ori au fost prinse în tentativă (21, dintre care 20 la „sănătate" şi 1 la „justiție"). În prezent, sunt în verificări pentru suspiciuni de evaziune ori de rămânere ilegală în străinătate 664 persoane (135 – „artă-cultură", 467 – „sănătate", 39 – „presă" şi 23 – „justiție").

În sfera de competență a serviciului, îndeosebi în instituțiile medicale, cenaclurile literare şi în avocatură, îşi desfăşoară activitatea un număr important de persoane cu

antecedente politice sau penale reacționare (759, dintre care 173 la „artă-cultură", 447 la „sănătate", 87 la „justiție" și 22 la „presă"), precum și descendenți ai unor asemenea elemente (1.926, din care 1.527 la „sănătate", 179 la „artă-cultură", 146 la „justiție" și 74 la „presă"), unele dintre acestea situându-se în continuare pe poziții ostile.

II. În 1986, ofițerii serviciului și cei corespondenți din teritoriu au depus un volum important de muncă, au executat, în cea mai mare parte, sarcinile ce le-au revenit din programele și planurile de măsuri, obținând **rezultate pozitive** pe planul cunoașterii, controlului și stăpânirii situației operative, precum și al prevenirii ori neutralizării acțiunilor ostile.

Astfel, comparativ cu 1985, rețeaua informativă a crescut cu câte 9% la „artă-cultură" și „sănătate" și 11% la „presă" și „justiție", fiind recrutate persoane cu reale posibilități, capabile să rezolve și sarcini de influență pe lângă elemente din țară sau străinătate. O preocupare sporită pe linia dezvoltării rețelei informative au avut-o securitățile județene Iași, Dolj, Dâmbovița, Prahova, Botoșani, Galați, Mureș, Constanța, Neamț, Sibiu, Vâlcea și a municipiului București.

La majoritatea securităților județene s-a acționat pentru o mai bună orientare a rețelei informative către aspectele care prezintă interes operativ și sunt de competența organelor de securitate.

Ca urmare, au crescut volumul și calitatea informațiilor, realizându-se un control informativ mai bun în majoritatea locurilor și mediilor date în competență.

O atenție mai mare s-a acordat selecționării și pregătirii contrainformative a surselor cu posibilități în exterior (180), majoritatea celor care s-au deplasat în străinătate în acest an furnizând la înapoiere informații de interes operativ.

De asemenea, s-a manifestat o preocupare sporită pentru verificarea și analiza rețelei informative, încetându-se legătura cu 198 surse cu aport scăzut, lipsite de posibilități ori cu afecțiuni medicale.

Baza de lucru a cunoscut în continuare o dinamică corespunzătoare, fiind deschise 191 dosare de urmărire informativă (93 – „sănătate", 59 – „artă-cultură", 28 – „justiție" și 11 – „presă") și cuprinse în supravegherea informativă prioritară 530 persoane. În același timp, au fost clarificate prin rezultate operative 180 dosare de urmărire operativă și 312 persoane scoase din supravegherea informativă prioritară. Rezultate mai bune pe această linie au avut securitățile județene Botoșani, Buzău, Cluj, Iași, Vâlcea, Sălaj, Tulcea, Sibiu, Suceava și a municipiului București.

Au fost organizate măsuri informativ-operative asupra străinilor care au venit în țara noastră pe linia instituțiilor din răspundere sau au frecventat mediile de referință, acționându-se mai eficient pentru influențarea pozitivă a unora dintre aceștia.

S-a acordat o atenție prioritară cunoașterii permanente a stărilor de spirit, a cauzelor care pot genera fapte sau fenomene negative în obiectivele, locurile sau mediile date în răspundere, aducându-se contribuția specifică la prevenirea unor situații deosebite prin informarea organelor competente a interveni cu măsuri adecvate.

În vederea realizării unei protejări mai eficiente a intelectualilor față de influențele nocive din exterior și pentru apărarea valorilor materiale, spirituale și umane din sectoarele respective, în 1986 au fost întreprinse următoarele măsuri:

– au fost organizate 1.059 acțiuni de reprelucrare a actelor normative care reglementează apărarea secretului de stat și relațiile cu străinii, în baza concluziilor celor 177 controale de fond și 802 de sondaj efectuate în instituțiile date în răspundere;

– s-au realizat 3.388 pregătiri contrainformative individuale și 323 de grup înaintea deplasărilor în străinătate, o parte dintre persoanele respective fiind contactate și la înapoiere, prilej cu care au semnalat unele aspecte de interes operativ;

– în scop preventiv, au fost făcute 1.044 informări la organele de partid, 2.134 semnalări la conducerile instituțiilor date în competență și 556 la organele de miliție, fiind, totodată, avizate negativ cererile de plecare temporară în străinătate ale unui număr de 1.524 persoane;

– s-a manifestat fermitate sporită față de elementele semnalate cu atitudini, preocupări sau intenții ostile, fiind puse în discuția colectivelor de muncă 6 persoane, 107 avertizate, 1.070 atenționate și influențate pozitiv;

– și în acest an s-a acționat pentru neutralizarea unor elemente care ridicau probleme de securitate prin documentarea, împreună cu organele de miliție, a unor fapte infracționale de drept comun săvârșite de acestea, cum sunt întreruperile ilegale de sarcină, luarea de mită, traficul de influență și altele, fiind deferite justiției 56 persoane (39 cadre medicale, 12 persoane din domenii de artă-cultură și 5 jurişti).

Prin numărul și eficiența intervențiilor preventive s-au remarcat securitățile județene Arad, Constanța, Iași, Prahova, Olt, Satu Mare, Sibiu, Maramureș, Timiș și a municipiului București.

La rezultatele pozitive obținute de securitățile județene și a municipiului Bucureşti și-au adus contribuția și ofițerii Serviciului 5, care, îndeosebi în partea a doua a anului, au desfășurat o mai intensă activitate de îndrumare, coordonare, sprijin și control pe profil. Avem în vedere, în primul rând, creșterea numărului deplasărilor în teritoriu (350 zile), cât și mai buna pregătire a acestora.

Pentru mai buna direcționare a activității specifice informativ-preventive în rândul scriitorilor și cineaștilor, unde ne confruntăm cu o problematică mai complexă, în luna iulie a.c. am organizat o convocare de instruire cu ofițerii din teritoriu. Cu acest prilej, coordonatorii problemelor „sănătate", „justiție" și „presă" au prezentat principalele mutații produse în problemele date în competență și direcțiile prioritare în care trebuie să acționăm.

În același scop, la convocarea cu șefii serviciilor de informații interne, din noiembrie a.c., am prezentat un material privind situația operativă din sistemul editorial și presă și măsurile ce se impun pentru asigurarea unui control informativ-preventiv deplin în aceste sectoare.

Pentru desprindea unor concluzii de interes operativ și stabilirea măsurilor necesare îmbunătățirii activității informativ-preventive din anumite obiective sau

domenii, am analizat: situația operativă din rândul scriitorilor din Capitală și din cadrul A.R.I.A.; apariția unor cărți cu deficiențe din punct de vedere ideologic; cauzele rămânerilor ilegale în străinătate ale unor persoane din domeniul artei interpretative; concluzii operative în legătură cu descendenții elementelor cu antecedente politice și penale reacționare care își desfășoară activitatea în domeniul sănătății; persoanele din justiție și procuratură cunoscute cu probleme de interes operativ și modul în care se exercită controlul informativ în rândul avocaților angajați în procese de către cetățeni străini.

În scopul coordonării și sprijinirii concrete a măsurilor specifice întreprinse de organele teritoriale cu prilejul unor manifestări cultural-artistice ori medicale cu participare internațională, cu caracter național și interjudețean, ne-am deplasat la securitățile județene Constanța, Bacău, Bihor, Mureș, Dolj în preajma și pe timpul unor asemenea acțiuni.

III. Cu toate rezultatele obținute, în activitatea de cunoaștere, prevenire și neutralizare a acțiunilor și preocupărilor ostile ale cercurilor și elementelor reacționare din exterior, precum și ale persoanelor din sectoarele de artă-cultură, presă, radioteleviziune-poligrafie, sănătate și justiție, continuă să persiste încă neajunsuri.

1. La mai multe securități județene și a municipiului București, sectoare și obiective din toate problemele serviciului continuă să fie neasigurate corespunzător în planul cunoașterii și prevenirii.

Astfel, în rândul scriitorilor și cineaștilor au fost și în acest an activități pe care nu le-am prevenit, controlat ori despre care ne-am sesizat cu întârziere. Nu s-au făcut progrese notabile nici în ce privește limitarea posibilităților „Europei Libere“ de a investiga domeniul cultural, fiind evident pentru noi că emisiunile sale tendențioase nu se bazează pe date obținute exclusiv din exploatarea presei literare.

În sistemul editorial, analiza recentă a reliefat că nu s-a muncit responsabil și nu s-a desfășurat o activitate informativ-operativă de conținut. Numai așa se pot explica necunoașterile și neprevenirile soldate nu numai cu consecințe de ordin ideologic și educațional cu relevanță pentru securitatea statului, ci și cu însemnate pagube materiale, care sunt imputabile și unor deficiențe majore ale muncii de informații și prevenire pe profil desfășurată de Securitatea Capitalei și securitățile județene Cluj, Dolj, Iași și Timiș.

Serioase imputări trebuie să ne facem și noi, în primul rând tovarășul lt. col. Achim Victor – coordonatorul sectorului creație literară, care nu a controlat și sprijinit suficient activitatea ofițerilor corespondenți, îndeosebi de la Securitatea municipiului București.

În rândul artiștilor plastici controlul informativ-preventiv de securitate continuă să fie nesatisfăcător. Volumul informațiilor obținute și, mai ales, calitatea acestora nu conturează corespunzător problematica de securitate din acest important domeniu al creației artistice. Baza de lucru este redusă, ca și numărul intervențiilor preventive. Se tergiversează ani de zile clarificarea unor semnalări privind preocupări de a introduce în lucrările de artă plastică simboluri sau idei cu conținut necorespunzător

sau interpretabil. Tovarăşul mr. Cobianu Ion – coordonatorul activităţii specifice în acest domeniu, nu s-a implicat în mod activ, cu toată răspunderea, pentru a produce revirimentul necesar. Nu a fost preocupat să studieze tendinţele şi fenomenele cu relevanţă pentru securitatea statului, să selecţioneze şi să ia în coordonare cazurile importante, să îndrume şi să sprijine activitatea ofiţerilor corespondenţi de la securităţile cu pondere pe linia problemei.

În sectorul artă interpretativă persistă serioase neajunsuri în activitatea de cunoaştere şi prevenire, artiştii instrumentişti deţinând ponderea rămânerilor ilegale în străinătate. Mr. Apostol Eugeniu – care a coordonat subproblema, nu s-a preocupat suficient pentru a orienta clar ofiţerii corespondenţi în ce priveşte modul de acţiune asupra persoanelor din instituţiile de artă interpretativă care, pe fondul nemulţumirilor şi dificultăţilor generate de nerealizarea procentului de autofinanţare, iniţiază acţiuni revendicative dușmănoase, angrenând sau incitând şi alte persoane. De asemenea, nu a acţionat pentru identificarea şi aplicarea, împreună cu unităţile speciale, a unor modalităţi mai eficiente de protejare a valorilor artistice care se deplasează în străinătate pentru promovarea intereselor culturale româneşti.

În problema „sănătate“ continuă să se obţină puţine informaţii de profil. Ca urmare, nu ne aducem contribuţia necesară la semnalarea şi înlăturarea aspectelor negative de natură a prejudicia politica partidului şi statului nostru în domeniul sănătăţii. Tovarăşul lt. col. Popazu Vasile – coordonatorul problemei, nu s-a implicat suficient în direcţionarea potenţialului informativ al ofiţerilor corespondenţi spre aspecte de securitate, deşi a sesizat de mai mult timp că informaţiile obţinute şi raportate la Direcţia I se referă îndeosebi la probleme ce nu sunt de competenţa noastră.

Pe linie de procuratură şi justiţie nu se lucrează suficient de calificat pentru a identifica persoanele care, prin atitudinea şi preocupările lor, pot afecta interesele ţării noastre, limitându-ne la date cu caracter general privind acte de corupţie. Tovarăşul lt. col. Vărzaru Gheorghe nu a determinat la ofiţerii corespondenţi o preocupare sistematică pentru stabilirea unor corelaţii între atitudinea politică şi modul deficitar de soluţionare a unor cauze penale privind tragerea la răspundere a unor elemente care au adus prejudicii economiei naţionale.

În domeniul presei scrise, deşi în acest an nu a fost publicat decât un singur material cu greşeli de tipar de natură să dea naştere la interpretări neavenite, controlul de securitate continuă să fie deficitar în redacţiile de pe raza mai multor judeţe.

De asemenea, cu toate atenţionările făcute, întreprinderile poligrafice nu sunt abordate încă de către toate securităţile judeţene ca obiective de interes major, dispozitivul informativ-preventiv nefiind de natură a acorda garanţii că nu se pot produce deficienţe cu implicaţii de ordin politic, cum ar fi sustragerea unor mijloace de tipărire în scopuri ostile.

Pe linia tuturor problemelor continuă să se manifeste neajunsuri şi în ce priveşte controlul informativ al străinilor veniţi în ţara noastră, pe linia instituţiilor din

răspundere, măsurile limitându-se, în general, la comportarea şi activitatea acestora pe timpul şi în cadrul obiectivelor vizitate.

2. Deşi reţeaua informativă a cunoscut o creştere numerică însemnată, aceasta nu corespunde încă cerinţelor actuale, atât din punct de vedere cantitativ, cât şi al structurii, amplasării. Astfel, pentru cei circa 1.000 scriitori profesionişti, 16 edituri şi 8 reviste literare existente pe raza Capitalei, Securitatea municipiului Bucureşti are pe linia problemei doar 35 surse din rândul membrilor Uniunii Scriitorilor, restul reţelei fiind compusă din personal tehnico-funcţional şi persoane cu preocupări literare. De asemenea, este redus numărul surselor din rândul regizorilor de film, al directorilor delegaţi şi al altor specialişti implicaţi direct în procesul producţiei cinematografice, prin care să cunoaştem şi să prevenim din stadiul de lucru problemele de natură ideologică pe care le ridică unele filme.

Insuficientă numeric şi ca dispunere este şi reţeaua informativă din rândul artiştilor plastici şi compozitorilor, îndeosebi al celor liber-profesionişti, atât din Capitală, cât şi din Cluj, Iaşi, Braşov, Craiova, Constanţa, Sibiu şi Mureş.

În mai multe cenacluri literare şi cinecluburi din Bucureşti, dar şi din mai multe judeţe, nu a fost creată încă reţea.

Pe linia problemei „sănătate", continuă să fie redus numărul surselor din rândul medicilor şi al cadrelor cu preocupări de cercetare la majoritatea securităţilor judeţene, dar mai ales la Braşov, Călăraşi, Hunedoara, Giurgiu, Cluj, Timiş, Iaşi, Mureş şi a municipiului Bucureşti.

Reţeaua informativă din instituţiile juridice de pe raza judeţelor Alba, Bacău, Bistriţa-Năsăud, Buzău, Cluj, Dolj, Ialomiţa, Maramureş, Suceava şi Teleorman este necorespunzătoare numeric. Securităţile judeţene Argeş, Braşov, Buzău, Covasna, Giurgiu, Gorj şi Vaslui, deşi sunt deficitare la acest capitol, nu au efectuat nici o recrutare în acest an. Totodată, aportul informativ al unor surse din rândul procurorilor şi judecătorilor este foarte scăzut, ca urmare a slabei activităţi de apropiere, instruire şi educare a acestora.

3. Ca urmare a neajunsurilor manifestate în munca cu reţeaua informativă, a volumului redus de informaţii cu valoare operativă obţinute din unele domenii, la mai multe securităţi judeţene baza de lucru nu este în concordanţă cu problematica din domeniile date în competenţă, numărul persoanelor cuprinse în preocupări fiind redus. Astfel, în prezent au un număr mic de dosare de urmărire informativă securităţile judeţene Alba şi Tulcea – câte 2, Vaslui şi Bistriţa-Năsăud – câte 3, Bacău, Neamţ şi Mehedinţi – câte 4. Elocvent este şi faptul că nu au în lucru dosare de urmărire informativă pe linia problemelor: „artă-cultură" – 4 securităţi judeţene, „sănătate" – 1, „justiţie" – 11 şi „presă" – 26.

Faptul că în acest an nu au fost începute urmăriri informative în problema „artă-cultură" la 16 judeţe, între care şi unele cu problematică complexă (Bacău, Botoşani, Braşov şi Galaţi), „sănătate" la 6 judeţe, „justiţie" la 22 judeţe şi „presă" la 34 judeţe,

reliefează preocuparea scăzută pentru identificarea şi punerea în lucru, în această formă, a informațiilor pe profil care să impună acest lucru.

În activitatea de urmărire informativă, în mai multe cazuri s-a constatat că se acționează cu măsuri simpliste, rutiniere, manifestându-se lipsă de răspundere profesională. Această concluzie este susținută de faptul că dintre dosarele de urmărire informativă de la județe solicitate pentru analiză la direcție, circa 50 la sută erau lucrate necorespunzător, motiv pentru care în 25 de cazuri s-au indicat măsuri urgente de remediere a neajunsurilor şi prezentarea lor la analiză după 3 luni. În această categorie se numără dosare de la Braşov, Cluj, Sibiu, Satu Mare, Vâlcea, Vaslui, Argeş, Arad şi Securitatea Capitalei.

Ca urmare a deficiențelor în urmărirea informativă, clarificarea şi soluționarea unor cazuri este tergiversată nejustificat. Astfel, în prezent sunt în lucru 128 dosare de urmărire informativă cu vechime mai mare de 3 ani, 59 de peste 5 ani, 8 de peste 7 ani şi 7 de peste 10 ani, la Securitatea Capitalei şi securitățile județene Arad, Argeş, Braşov, Buzău, Caraş-Severin, Cluj, Constanța, Ialomița, Iaşi, Prahova, Tulcea, Timiş etc.

4. Deşi în anul 1986 în domeniile date în competență nu s-au produs acțiuni, fapte sau fenomene cu consecințe deosebite pe planul securității statului, s-au manifestat neajunsuri şi pe planul prevenirii şi al protejării intelectualilor, îndeosebi al oamenilor de artă şi cultură, față de influențele nocive din exterior. Avem în vedere, în primul rând, neprevenirea racolării şi rămânerii ilegale în străinătate a unui număr important de persoane din sfera de competență, îndeosebi cadre medicale şi artişti instrumentişti, între care şi oameni de valoare. Cu un număr mai mare de rămâneri s-au înregistrat în acest an Securitatea municipiului Bucureşti (27) şi securitățile județene Harghita (22), Constanța, Cluj şi Sibiu (câte 10), Covasna (5), Alba, Bistrița şi Iaşi (câte 4), Bihor, Suceava şi Teleorman (câte 3).

Foarte grav este că au refuzat înapoierea în țară şi 10 surse ale organelor noastre (câte 5 la „artă-cultură“ şi „sănătate“), din legătura ofițerilor de la Securitatea municipiului Bucureşti (4), Bacău, Bistrița-Năsăud, Cluj, Ialomița şi Olt (câte una):

Ofițerii Serviciului 5, îndeosebi cei din problemele „artă-cultură“ şi „sănătate“, sunt conştienți de faptul că nu au manifestat exigența şi fermitatea necesară pentru a determina creşterea responsabilității ofițerilor corespondenți şi a cadrelor cu funcții de conducere din teritoriu în efectuarea verificărilor şi avizarea persoanelor care s-au deplasat în străinătate.

Analiza acțiunilor preventive reliefează reținerea manifestată de ofițerii din teritoriu la antrenarea colectivelor de oameni ai muncii în dezbaterea unor cazuri (numai 6 în acest an).

Cu un număr nesemnificativ în ce priveşte măsurile de prevenire întreprinse s-au înregistrat în 1986 securitățile județene Brăila, Bacău, Braşov, Bihor, Covasna, Mehedinți, Vrancea, Vaslui, Tulcea şi altele.

În context, menționăm și contribuția redusă, mult sub posibilități și necesități, la demascarea caracterului reacționar al postului de radio „Europa liberă“, limitarea efectului nociv al acestuia și combaterea fenomenului emigrationist.

5. Nerealizarea întocmai și la nivelul cerințelor a tuturor prevederilor programelor speciale de măsuri, persistența unor neajunsuri în activitatea specifică a lucrătorilor de la mai multe securități județene, demonstrează eficiența redusă a activităților noastre de coordonare, îndrumare, sprijin și control. Faptul că securitățile județene Brașov, Brăila, Caraș-Severin, Constanța, Hunedoara, Mehedinți și Tulcea au neajunsuri pe linia tuturor problemelor din competența serviciului trebuie să dea serios de gândit ofițerilor care le au în răspundere, respectiv lt. col. Achim Victor, lt. col. Vărzaru Gheorghe, lt. col. Popazu Vasile și mr. Cobianu Ion.

IV. Întrucât bilanțul presupune o analiză în detaliu a activității de ansamblu a serviciului, dar și a fiecărui ofițer în parte, permiteți să prezint principalii indicatori din care se pot desprinde concluzii asupra calității și eficienței muncii desfășurate în cursul anului 1986.

În răspunderea nemijlocită a serviciului sunt date un număr de 22 obiective de importanță majoră în ceea ce privește aplicarea politicii partidului în domeniile culturii, artei, sănătății și justiției (ministerele și celelalte organe centrale), cât și din punct de vedere al consecințelor deosebite ce ar decurge pentru securitatea statului în cazul producerii unor evenimente (presă, radioteleviziune).

Activitatea de cunoaștere în aceste obiective și în cazurile lucrate nemijlocit se realizează printr-un potențial informativ de 168 surse, cele mai multe fiind în legătura mr. Florea Alexandru (38), cpt. Cusak Ion (31) și lt. col. Popazu Vasile (19). Au fost recrutate 16 surse din cele 17 planificate, cpt. Cusak Ion urmând să recupereze restanța până la 30 decembrie a.c.

La ordinul conducerii direcției de a reanaliza întreaga rețea informativă din legătura nemijlocită, am abandonat 4 informatori pentru aport necorespunzător în munca de culegere a informațiilor și am încetat legătura cu 38 surse ce erau folosite cu aprobarea organului de partid, întrucât prin posibilitățile lor nu corespundeau exigențelor la nivel de unitate centrală a Departamentului Securității Statului.

S-a obținut un volum important de informații de la rețea ori alte persoane de încredere (peste 1.800), majoritatea fiind exploatate în cazurile lucrate nemijlocit sau în control, în informările pentru conducerea departamentului sau a factorilor de conducere din instituțiile aflate în răspundere.

Am acordat atenție sporită valorificării mai eficiente a posibilităților surselor care s-au deplasat în străinătate, unele dintre ele furnizând la înapoiere informații de interes operativ despre elemente din cadrul emigrației reacționare sau personalități ale vieții culturale occidentale: „Someșan“, „Mihalcea“, „Oprescu“, „Gabriel“, „Dănescu“, din problema „artă-cultură“, „Barbu“, de la „sănătate“, și altele.

S-a executat ordinul privind clarificarea situației celor 27 elemente cuprinse în supravegherea informativă prioritară, astfel încât, după analiza fiecărui caz în parte,

am hotărât transferarea materialelor la alte unități, potrivit competențelor, ori clasarea lor la C.I.D., întrucât nu se mai justifica menținerea în forma respectivă de lucru.

În prezent ofițerii serviciului lucrează nemijlocit 36 dosare de urmărire informativă (4 deschise în 1986), majoritatea cu un grad sporit de dificultate prin complexitatea situației operative, elementele aflate în atenție fiind și personalități de renume în domeniile în care își desfășoară activitatea. În unele dintre aceste dosare se acționează pe baza unor planuri comune cu U.M. 0544, sunt folosite, pe lângă rețea, mijloace speciale complexe și filajul pe momente operative ori au fost angrenate compartimentele corespondente din teritoriu, cu ocazia deplasării elementelor respective pe raza altor județe, astfel încât să nu fim surprinși de activitățile necorespunzătoare preconizate de cei în cauză și să putem interveni preventiv adecvat.

Exemplificăm în acest sens dosarele de urmărire informativă „Păun", „Tulceanu", „Hasan", „Dina", „Panaitescu" și „Baltag", toate din problema „artă-cultură".

Deși raportat la perioada anterioară a crescut numărul dosarelor de urmărire informativă luate în control (30), acesta încă nu satisface cerințele implicării temeinice a serviciului în activitatea de coordonare, pentru întărirea spiritului profesional în desfășurarea unei urmăriri informative calificate.

În acest an au fost necesare eforturi din partea tuturor ofițerilor pentru sporirea calității lucrărilor promovate la conducerea departamentului, cu prezentarea concluziilor desprinse și a măsurilor de fond ce se impun pentru îmbunătățirea muncii în domeniile din competență. Față de anul trecut, numărul analizelor, rapoartelor și informărilor valorificate la acest nivel a înregistrat o ușoară creștere, de la 151 la 159, fapt ce implică o mai activă mobilizare a noastră pentru a răspunde pe deplin exigențelor rezultate din ordinele și orientările primite din partea conducerii profesionale.

O atenție deosebită a fost acordată executării exemplare a sarcinilor ce au revenit serviciului pe linie de securitate și gardă (peste 300 misiuni în 1986), neînregistrându-ne cu nici un aspect negativ în acest an.

Pe linia aplicării prevederilor legale privind apărarea secretului de stat și stabilirea relațiilor cu cetățeni străini au fost efectuate 22 controale sondaj și de fond, iar 212 persoane au fost prelucrate contrainformativ.

În această perioadă au fost verificate 347 persoane la solicitarea Secției de cadre a C.C. al P.C.R.

De asemenea, un volum important de muncă s-a depus pentru verificarea și avizarea deplasărilor în străinătate ale unui număr de 134 persoane, din care 12 cereri au fost soluționate prin avizare negativă, înregistrându-ne cu un singur caz de rămânere ilegală în străinătate, respectiv o persoană avizată de lt. col. Achim Victor.

În 1986, în activitatea nemijlocită a ofițerilor serviciului au persistat încă neajunsuri, mai ales în ceea ce privește latura calitativă a muncii, fapt pentru care am fost atenționați de conducerea profesională.

Cu toate că s-a încetat legătura cu un număr mare de persoane folosite în culegerea de informații, există încă surse în legătură nemijlocită ale căror posibilități încă nu

sunt valorificate la nivelul sarcinilor ce le avem de rezolvat ca unitate centrală. Asemenea surse se găsesc îndeosebi în legătura lt. col. Achim Victor, lt. col. Popazu Vasile, mr. Cobianu Ion şi mr. Florea Alexandru, care, de mai mult timp, furnizează informaţii în mod sporadic sau despre aspecte notorii ori date de caracterizare generală ale persoanelor asupra cărora se efectuează verificări de securitate. Până la data de 30 ianuarie 1987, ofiţerii menţionaţi vor prezenta din nou la analiză reţeaua din legătură, cu note de sarcini concrete pentru impulsionarea activităţii cu aceasta în viitor.

Deşi modul de lucru în dosarele de urmărire informativă lucrate nemijlocit ar trebui să constituie un exemplu de profesionalism, mă simt nevoit să raportez că avem cazuri în care sarcinile propuse nu sunt rezolvate cu continuitate, măsurile luate nu sunt judicios corelate, iar unele dintre ele nu sunt încadrate informativ corespunzător, resimţindu-se o lipsă acută de informaţii. Avem în vedere îndeosebi dosarele de urmărire informativă „Pop" şi „Ion Popa" – lt. col. Achim Victor, „Socrate" – mr. Cobianu Ion, „Aneta" – lt. col. Popazu Vasile, „Nicu" – mr. Florea Alexandru şi „Savin" – cpt. Cusak Ioan. Aceste cazuri le vom avea prioritar în atenţie şi vom milita pentru creşterea răspunderii ofiţerilor în lucrarea şi soluţionarea lor.

Preocupările de studiere şi analizare a unor fapte, fenomene ori tendinţe în evoluţia situaţiei operative nu se ridică la nivelul complexităţii şi dinamicii problematicii de securitate din domeniile date în competenţă. Deşi nevoile muncii impun şi informaţiile existente permit fiecărui ofiţer activităţi de cercetare pentru desprinderea de concluzii şi stabilirea măsurilor de ridicare a calităţii muncii, o serie de aspecte operative din domeniile de artă şi cultură, sănătate şi justiţie nu au fost investigate în profunzime.

În activitatea de analiză, materializată în lucrările promovate la conducerea direcţiei şi a departamentului, s-a manifestat uneori superficialitate şi ne-am adaptat greoi exigenţelor de a desprinde concluzii de fond asupra implicaţiilor în plan operativ a unor fapte şi fenomene.

Neajunsurile ce s-au manifestat în activitatea serviciului ţin exclusiv de cauze subiective, respectiv de deficienţele existente în ce priveşte angajarea, răspunderea, organizarea şi stilul de muncă al fiecărui ofiţer. O răspundere însemnată revine ofiţerilor specialişti, care, atât în activitatea nemijlocită, dar şi în cea de conducere şi coordonare a colectivelor constituite în cadrul serviciului, nu au acţionat suficient de temeinic pentru mobilizarea tuturor eforturilor în vederea executării sarcinilor la timp şi în cât mai bune condiţii. Astfel, mr. Mălureanu Vasile, a cărui competenţă, experienţă şi putere de muncă sunt confirmate, trebuie să manifeste mai multă exigenţă şi fermitate în determinarea ofiţerilor colectivului de „artă-cultură" să muncească cu mai multă angajare, să dovedească dinamism şi eficienţă sporită, să înlăture orice manifestare de inerţie şi rutină.

Lt. col. Vărzaru Gheorghe, care până în luna octombrie a.c. a coordonat problema „justiţie", trebuie să aibă ca reper în activitatea viitoare atenţionările primite şi în noua calitate de coordonator al colectivului de „cinematografie, radio, televiziune" să valorifice superior experienţa ce o deţine. O atenţie deosebită trebuie s-o acorde

îmbunătățirii substanțiale a muncii de securitate în cadrul Radioteleviziunii Române, sector în care nu trebuie să se producă sub nici o formă fapte ostile ori de natură a periclita buna desfăşurare a activităților specifice acestui obiectiv.

Lt. col. Popazu Vasile, deşi coordonează de mai mult timp problema „sănătate", nu a reuşit să găsească modalități eficiente de a determina îmbunătățiri de fond în acest important domeniu. Se impune să manifeste mai multă angajare, inițiativă şi să acorde sprijinul necesar ofițerilor din subordine, cpt. Fărcaş Victor şi lt. Gheorghe Daniela, veniți de puțin timp în cadrul direcției, pentru integrarea lor rapidă în muncă.

Lt. col. Achim Victor, care nu are în subordine alți ofițeri, dar se ocupă nemijlocit de un sector deosebit de important din problema „artă-cultură", nu manifestă suficientă adaptabilitate la dinamica tendințelor de evoluție ale unor fenomene negative, nereuşind să concretizeze în lucrări de analiză şi sinteză aspectele mai semnificative ale situației operative şi să propună măsuri eficiente de neutralizare în cazurile mai importante. Tovarăşul lt. col. Achim trebuie să înțeleagă faptul că îmbunătățirea activității de cercetare, studiu şi analiză este imperios necesară, iar exigențele în ce priveşte folosirea judicioasă a timpului de muncă şi mai buna organizare a întregii activități sunt pe deplin justificate.

Sunt conştient că răspunderi directe îmi revin personal pentru neajunsurile care s-au manifestat în activitatea de ansamblu a serviciului. Nu am reuşit pe deplin să imprim stilului de conducere suficientă rigoare şi exigență pentru a determina angrenarea, mobilizarea şi valorificarea superioară a disponibilităților existente în cadrul serviciului. În unele situații, când prin multitudinea problemelor, firească la specificul serviciului, s-au suprapus unele sarcini, nu am găsit cele mai bune soluții pentru selecționarea priorităților şi executarea în termen a ordinelor primite. Nu am intervenit cu măsuri ferme ce se impuneau pentru eliminarea neajunsurilor manifestate în activitatea ofițerilor din colectivul de „artă-cultură", în unele momente am lăsat ca lucrurile să se desfăşoare de la sine, pe considerentul că mr. Mălureanu Vasile poate rezolva singur sarcinile. Realitatea a dovedit că, la un volum foarte mare de lucrări, nu a mai reuşit să le facă față, fapt ce determinat rezolvarea cu întârziere sau la un nivel scăzut de calitate a unor lucrări ordonate.

Numai la intervenția conducerii direcției am angrenat corespunzător şi echilibrat repartizarea sarcinilor şi pentru ceilalți ofițeri specialişti din serviciu, lt. col. Vărzaru Gheorghe şi lt. col. Popazu Vasile, care au primit în coordonare colectivele nou constituite de „cinematografie-radio-televiziune" şi „sănătate-justiție".

De asemenea, au existat situații când am preferat să rezolv personal unele lucrări, deşi se impunea să capacitez ofițerii din subordine, astfel încât am scăpat din atenție unele probleme de coordonare a muncii la nivelul serviciului, fapt ce s-a repercutat negativ asupra operativității şi calității executării unor sarcini sau ordine primite din partea conducerii direcției şi a Departamentului Securității Statului.

Pentru lipsa de aprofundare şi analiză într-un raport înaintat conducerii departamentului, şeful serviciului şi locţiitorul său, mr. Mălureanu Vasile, au fost sancţionaţi disciplinar.

Pentru activitatea necorespunzătoare de ansamblu în sectoarele ce le-a avut în coordonare, mr. Apostol Eugeniu a fost trecut într-un alt colectiv de muncă.

Învăţământul politic şi profesional s-a desfăşurat în bune condiţiuni, ofiţerii serviciului obţinând rezultate bune şi foarte bune.

V. Pentru ridicarea calităţii şi eficienţei activităţii specifice în problemele „artă-cultură", „presă-radioteleviziune-poligrafie", „sănătate" şi „justiţie" la nivelul cerinţelor situaţiei operative şi al exigenţelor programelor speciale de măsuri, ale ordinelor şi indicaţiilor date de conducerea departamentului, **vom acţiona prioritar în următoarele direcţii**:

1. Perfecţionarea activităţii de planificare şi organizare a muncii, selecţionarea într-o mai bună măsură a cazurilor, problemelor şi fenomenelor deosebite sub raport operativ ori a celor cu tendinţe de evoluţie negativă şi mobilizarea forţelor şi mijloacelor pentru selecţionarea lor prioritară. În acest sens, vor fi întreprinse următoarele:

– Îmbunătăţirea activităţii de cunoaştere pe baza unor planuri de căutare a informaţiilor elaborate în fiecare problemă.

– Asigurarea unui mai pronunţat caracter profesional muncii în dosarele de urmărire informativă şi urgentarea clarificării lor, avându-se în atenţie deosebită cele care au o vechime mai mare de 3 ani.

– Selecţionarea şi luarea în control a cazurilor deosebite pentru soluţionarea lor prioritară.

2. Creşterea calităţii mijloacelor şi metodelor specifice, în scopul perfecţionării activităţii de cunoaştere şi stăpânire a situaţiei operative, de protecţie faţă de influenţele nocive în problemele, obiectivele, locurile şi mediile din competenţă. În acest scop, se va acţiona pentru:

– Perfecţionarea muncii cu reţeaua informativă sub toate laturile, cantitative, dar mai ales calitative. În trimestrul III/1987 se va analiza, pe baza unor controale efectuate în teritoriu, calitatea şi eficienţa muncii cu reţeaua informativă.

3. Creşterea fermităţii faţă de cercurile şi elementele ostile din exterior care acţionează pentru incitarea şi influenţarea negativă a intelectualilor din sfera de competenţă, diversificarea şi sporirea eficienţei intervenţiilor preventive. Avem în vedere, îndeosebi, următoarele:

– Întocmirea, în trimestrul I/1987, a unui plan comun cu U.M. 0544 şi Serviciul „D" pentru protejarea creatorilor de valoare care se deplasează în străinătate pentru promovarea intereselor culturale ale ţării noastre şi analizarea, în trimestrul III/1987, a modului în care s-a acţionat pe această linie.

– Extinderea conlucrării cu organele democratice, cu colectivele de oameni ai muncii, în vederea soluţionării unor cazuri. În trimestrul IV/1987 se va analiza modul cum s-a acţionat şi căile de întărire a sprijinului maselor în realizarea sarcinilor de securitate.

4. Continuarea preocupărilor de analiză şi studiere a faptelor şi fenomenelor, pentru desprinderea tendinţelor de evoluţie a situaţiei operative şi stabilirea măsurilor de îmbunătăţire a activităţii noastre specifice. În acest sens, în 1987 vor fi realizate pe serviciu un număr de 8 studii.

5. Creşterea spiritului de răspundere, angajare revoluţionară şi a competenţei în muncă a ofiţerilor serviciului, precum şi a celor de la securităţile judeţene şi a municipiului Bucureşti cu responsabilităţi în aceste probleme.

Deplasările ce se vor efectua în perioada imediat următoare vor viza controlul, sprijinul şi îndrumarea la securităţile judeţene cu pondere sau care au înregistrat neajunsuri în muncă pe linia problemelor din competenţa serviciului.

Asigurăm conducerea direcţiei că ofiţerii Serviciului 5 vor acţiona imediat pentru eliminarea lipsurilor şi neajunsurilor ce s-au manifestat în acest an, atât în activitatea nemijlocită, cât şi în cea de coordonare, şi nu vom precupeţi nici un efort pentru a ne onora cu cinste sarcinile şi misiunile ce ne revin, astfel încât prin întreaga noastră activitate şi comportare să răspundem pe deplin cerinţelor şi exigenţelor, mereu sporite, pe care conducerea Departamentului Securităţii Statului le pune în faţa aparatului de informaţii interne.

Şeful Serviciului 5
Căpitan
Florea Lucian

A.C.N.S.A.S., fond documentar, dosar nr. 120, vol. 2, f. 215–239.

202

1987 ianuarie 14. Plan de căutare a informaţiilor pe anul 1987 întocmit de Direcţia I

Ministerul de Interne — Strict secret
Departamentul Securităţii Statului
Direcţia I
Nr. D/0054639 din 14 ianuarie 1987

Plan
de căutare a informaţiilor pe anul 1987

În scopul cunoaşterii şi prevenirii acţiunilor iniţiate de grupările şi cercurile reacţionare din străinătate, precum şi de elementele ostile din interior, pentru

zădărnicirea oricăror încercări ale acestora de a organiza pe teritoriul țării noastre activități cu caracter fascist, naționalist-iredentist, de propagandă împotriva orânduirii socialiste ori alte acte care pot afecta în orice mod independența, suveranitatea statului român, climatul politic existent și relațiile R.S. România cu alte țări;

Pentru realizarea integrală a conceptului de prevenire fundamentat de tovarășul Nicolae Ceaușescu, Comandantul nostru suprem, a prevederilor hotărârilor Congresului al XIII-lea al P.C.R., a altor documente de partid, a sarcinilor prevăzute în Programul de măsuri al Departamentului Securității Statului pe anul 1987, precum și a celorlalte programe și planuri speciale existente în problemele din competența informațiilor interne;

I. **Activitatea de căutare a informațiilor** va avea un caracter sistematic și ofensiv, se va desfășura permanent, în toate problemele, obiectivele, locurile și mediile din competență și va fi orientată în următoarele direcții:

1) **Depistarea acțiunilor clandestine și a altor aspecte ce conțin indicii de activități subversive**. În acest scop, vor fi căutate și se vor obține informații cu privire la:

a) **Canale, metode, mijloace și procedee prin care persoane, organizații și cercuri reacționare din străinătate realizează legături ascunse cu elemente ostile din țară**.

Atenție deosebită se va acorda persoanelor care:

– au preocupări de activitate cu caracter legionar, naționalist-fascist și iredentist sau manifestări ostile;

– se află în atenția unor organizații reacționare, grupări cultice sau sectante din străinătate;

– activează în grupările reacționare ale emigrației maghiare sau în cercurile naționalist-iredentiste din străinătate;

– sunt cunoscute că au avut manifestări și activitate naționalist-iredentistă, iar în prezent sunt vizate de cercuri și organizații ale emigrației maghiare din străinătate în vederea reactivării;

– au legături cu elemente dușmănoase din emigrația română (legionari, naționaliști-iredentiști, foști condamnați pentru infracțiuni contra securității statului, membri ai fostelor partide burgheze etc., descendenți ai acestora) ori au rude și cunoștințe în străinătate cunoscute că au atitudine ostilă țării noastre;

– sunt semnalate că în timpul călătoriilor efectuate în diferite țări occidentale au intrat în contact cu elemente din categoriile sus menționate și sunt suspecte că au fost racolate sau incitate la acțiuni dușmănoase;

– întrețin relații cu diferite organizații ostile din exterior, diplomați, ziariști și alte categorii de străini cunoscuți cu preocupări dușmănoase împotriva țării noastre;

– au beneficiat de burse, invitații și ajutoare materiale din partea unor organizații, instituții și persoane din străinătate;

– funcționează pe mijloacele de transport internaționale, fac frecvente deplasări în străinătate ori posedă permise de mic trafic;

– sunt cetățeni străini aflați la studii în țara noastră și întrețin relații cu persoane din sfera de preocupare a informațiilor interne;

– solicită sprijinul unor organizații sau posturi de radio reacționare, îndeosebi „Amnesty International" și „Europa Liberă", anumitor organisme, foruri și reuniuni internaționale sau personalități politice, științifice, religioase etc., și, sub pretextul unor nemulțumiri personale, invocă așa-zisa lipsă de drepturi și libertăți cetățenești;

– au lucrări literar-artistice respinse de la publicare pentru probleme de conținut și sunt elogiate în mod sistematic în emisiunile postului de radio „Europa Liberă".

b) **Activități, atitudini și preocupări suspecte**, care conțin indicii de clandestinitate. Cu precădere vor fi investigate persoanele care:

– au activat în organizația legionară sau în partidele naționalist-fasciste și iredentiste;

– întrețin relații cu cercurile emigrației reacționare sau caută asemenea legături;

– au fost condamnate pentru activitate dușmănoasă în bande, grupări teroriste sau alte acțiuni împotriva securității statului;

– au emis ideea înființării de organizații, grupări politice sau religioase legale sau cu caracter anarhic, contestatar și disident, au aderat sau simpatizat cu inițiatorii unor asemenea acțiuni;

– au deținut funcții de conducere în fostele partide burghezo-moșierești și au participat la evenimente politice importante înainte de 23 august 1944;

– manifestă intenții de reactualizare a unor organizații și formațiuni politice cu caracter naționalist, fascist și iredentist sau de constituire a unor anturaje cu asemenea preocupări;

– au rude sau relații în străinătate, sunt preocupate să realizeze legături cu străini ori sunt semnalate că vizitează reprezentanțe diplomatice acreditate în țara noastră;

– fac parte din clerul protestant și romano-catolic și sunt cunoscute că întrețin legături cu cercurile reacționare ale emigrației maghiare și germane;

– au fost la post, studii sau specializare în străinătate;

– au revenit cu întârziere în țară, după plecarea frauduloasă din R.S. România ori rămânerea ilegală în străinătate;

– au fost condamnate pentru acțiuni de călăuzire peste frontieră sau se află în relații cu fugari ori alte categorii de străini semnalați cu preocupări de a scoate ilegal persoane din țară;

– sunt studenți străini de origine română și provin din țări în care se află grupări și organizații ostile ale emigrației române reacționare.

c) **Persoanele din țară vizate de organizațiile reacționare din străinătate pentru instigarea la acțiuni ostile și obținerea de informați necesare alimentării propagandei antiromânești**. Vor fi avute în vedere mai ales persoanele care:

– au manifestări dușmănoase virulente, proferează injurii și calomnii la adresa orânduirii socialiste;

– au fost identificate ca autori ai unor înscrisuri cu conținut dușmănos;

– au suferit condamnări repetate pentru infracțiuni contra securității statului, iar după eliberarea din detenție continuă să-şi exteriorizeze vechile concepții şi preocupări;

– desfăşoară activitate ostilă sub acoperire religioasă;

– vizitează oficii diplomatice ori alte reprezentanțe străine acreditate în țara noastră;

– exacerbează problemele privind drepturile omului sau intenționează să plece ilegal din țară;

– au legături cu posturi de radio străine;

– încearcă să dea semnificații politice unor nemulțumiri personale.

d) **Depozite de materiale cu conținut mistic-ostil, mijloace şi locuri de multiplicare a acestora**. Pentru obținerea unor astfel de informații, se va acționa prioritar asupra:

– elementelor cu rol de conducere în cadrul sectelor, grupărilor anarhice şi celor care intermediază legături cu persoane ce activează în acestea:

– elementelor cultice şi sectante care primesc diferite ajutoare din partea unor persoane particulare sau organizații religioase din străinătate;

– legăturilor elementelor cultice şi sectante care îşi desfăşoară activitatea în întreprinderi tipografice ori în alte locuri unde se află mijloace de multiplicare;

– elementelor fanatice care călătoresc în străinătate ori întrețin legături cu cetățeni străini;

– studenților străini semnalați că fac parte din diferite grupări sectante, cu care întrețin legături frecvente.

e) **Căile de pătrundere în țară şi de scoatere în exterior a unor materiale cu caracter legionaro-fascist, naționalist-iredentist, mistic şi de propagandă împotriva orânduirii socialiste**; **identificarea persoanelor care dețin, redactează sau intenționează să elaboreze lucrări cu asemenea conținut**. Deosebită atenție se va acorda elementelor care:

– au deținut funcții de conducere în organizația legionară, partidele naționalist-fasciste, iredentiste, fostele partide burghezo-moşiereşti şi în organizațiile şi bandele subversiv-teroriste;

– sunt preocupate să redacteze, procure şi să scoată din țară lucrări cu caracter ostil politicii partidului şi statului nostru în problema națională sau în alte domenii, precum şi a celor care dețin sau primesc din străinătate asemenea lucrări;

– scriu lucrări de sertar, cu conținut necorespunzător, pe care le fac cunoscute unor persoane din anturajul lor;

– le-au fost respinse de la publicare lucrări literar-artistice, istorice, sociologice, etnografice, datorită unor deficiențe sub raportul viziunii ideologice;

– au preocupări literare şi se află în atenția unor organizații reacționare din străinătate al căror scop declarat este sprijinirea intelectualilor contestatari;

– călătoresc în țările vecine cu permis de mic trafic;

– se află la studii în țara noastră și sunt semnalate că fac parte din grupări anarhice sau de dreapta ori cu preocupări de a intermedia scoaterea sau introducerea ilegală în țara noastră a unor astfel de materiale.

Astfel de informații vor fi căutate și în rândul străinilor care ne vizitează țara și contactează persoane cu preocupări de a realiza lucrări literar-artistice cu conținut necorespunzător.

2. **Stabilirea mediilor și categoriilor de persoane receptive la incitarea organizațiilor reacționare din exterior și delimitarea celor care pot fi folosite ca masă de manevră de către acestea**.

Vor fi căutate informații în toate locurile și mediile din competență, îndeosebi în rândul:

– elementelor cunoscute cu manifestări și preocupări naționalist-fasciste și iredentiste;

– mediilor cultice și sectante;

– persoanelor cu intenții de plecare definitivă din țară sau preocupate să-și creeze anturaje în vederea trecerii frauduloase a frontierei;

– cetățenilor străini aflați la studii în țara noastră;

– celor care întreprind acțiuni turbulente, invocând așa-zisa lipsă de drepturi și libertăți cetățenești, inclusiv cele religioase;

– persoanelor care în anumite împrejurări exprimă nemulțumiri cu sensuri politice ori fac aprecieri tendențioase în legătură cu diferite evenimente interne și internaționale;

– descendenților de legionari și ai altor categorii de elemente cu antecedente politice, ai căror părinți au fost condamnați la moarte, decedați în detenție ori care au deținut rol de conducere în ierarhia vechii societăți, precum și celor cunoscuți sau pretabili la activități dușmănoase;

– deservenților cultici și sectanți semnalați că întrețin relații neoficiale cu diferite organizații reacționare din exterior ori cu cetățeni străini;

– cenaclurilor și cluburilor literar-artistice în care activează persoane preocupate să lanseze idei ostile ori să prezinte lucrări cu conținut politic necorespunzător;

– tinerilor cunoscuți că adoptă un mod de viață noncomformist, sunt purtători ai ideilor unor curente decadente, contrare moralei socialiste, pregătesc ori au comis infracțiuni sau alte fapte antisociale, sunt capabile să exercite influențe negative și să constituie anturaje sau grupări cu caracter necorespunzător.

3. **Depistarea străinilor care vin în țara noastră cu misiuni din partea unor organizații reacționare, cu scopul de a instiga la acțiuni ostile sau desfășoară astfel de activități pe timpul sejurului în R.S. România**. În acest scop, vor fi investigate persoanele care:

– vin frecvent la noi în țară și își au domiciliul în statele pe teritoriul cărora activează organizații reacționare ce desfășoară acțiuni propagandistice ostile R.S. România ori există lagăre de triere a fugarilor;

– fac parte din emigrația română, maghiară sau germană și sunt semnalate cu atitudine ostilă țării noastre;

– fac parte din personalul ambasadelor ori altor reprezentanțe străine acreditate în țara noastră (diplomați, ziariști și alte categorii) și manifestă interes față de unele elemente din baza de lucru a informațiilor interne;

– anterior venirii în R.S. România vizitează R.P. Ungară sau sunt însoțiți de cetățeni maghiari și manifestă interes pentru a contacta elemente autohtone cunoscute cu preocupări naționalist-iredentiste;

– la intrarea ori ieșirea din țara noastră s-au găsit asupra lor lucrări, publicații, memorii, scrisori ori alte materiale cu conținut dușmănos sau care pot fi folosite în propaganda antiromânească;

– contactează persoane din baza de lucru a informațiilor interne și le instigă la activități necorespunzătoare;

– se află la studii în țara noastră, provin din rândul emigrației române și exprimă convingeri reacționare;

– sunt suspecte de apartenență la organizații sau grupări extremist-teroriste, cultice și sectante ori sunt pretabile de a fi folosite de cercurile reacționare în acțiuni ostile îndreptate împotriva R.S. România.

4. **Identificarea elementelor care lansează și întreține zvonuri alarmiste, în scopul amplificării anumitor situații existente, urmărind crearea unor stări tensionale și deteriorarea climatului politic**.

Asemenea informații vor fi căutate prioritar în situații deosebite, precum și cu prilejul unor evenimente interne și internaționale, avându-se în vedere:

– ascultătorii și colportorii știrilor transmise la posturile de radio „Europa Liberă", „Deutsche Welle", „B.B.C.", „Vocea Americii" etc., precum și rudele și legăturile din țară ale angajaților și colaboratorilor acestora;

– elementele identificate ca autori de înscrisuri cu conținut dușmănos;

– emisarii centrelor cultice și organizațiilor reacționare din exterior, precum și mediul sectanților din țară;

– persoane cunoscute cu concepții și manifestări ostile din rândul românilor, cât și al străinilor aflați în țara noastră sub diferite acoperiri.

5. **Depistarea deținătorilor de armament și muniții, precum și a celor care intenționează să confecționeze sau să procure asemenea materiale pentru a le folosi în scopuri ostile**. Se va acționa cu precădere asupra persoanelor care:

– au făcut parte din organizația legionară ori din grupări subversiv-teroriste;

– au fost condamnate pentru infracțiuni împotriva securității statului și au deținut armament;

– au făcut parte din armata burgheză sau aparatul de represiune burghez;

– au fost reținute în tentativa de trecere frauduloasă a frontierei sau predate de organele de stat din țările vecine, intenționează să creeze anturaje în vederea trecerii frauduloase a frontierei, prin forțarea acesteia cu folosirea de armament;

– sunt susceptibile de a se angrena în activități terorist-diversioniste;

– pentru satisfacerea unor revendicări personale, amenință cu acțiuni violente;

– sunt străini la studii sau se află în țară pentru alte activități în obiectivele, locurile și mediile din competența informațiilor interne, preocupați de a introduce armament, muniție și substanțe explozive, în scopul de a organiza și comite acțiuni terorist-diversioniste.

6. **Sesizarea stărilor de spirit negative cu tendințe de a cuprinde un număr mare de persoane din sfera de preocupare și de a degenera în acțiuni cu caracter turbulent, așa-zis protestatare; depistarea instigatorilor și a cauzelor reale ale nemulțumirilo**r. Vor fi investigate îndeosebi:

– instituțiile de învățământ și locurile de cazare în care se află elevi și studenți;

– persoanele care au solicitat plecarea definitivă din țară;

– instituțiile de artă-cultură, poligrafie, precum și mediul artiștilor liber-profesioniști;

– cultele și sectele, îndeosebi cele neoprotestante, în rândul cărora există elemente protestatare anarhice;

– mediile intelectualilor din localitățile rurale, care-și desfășoară activitatea în domeniile învățământului, sănătății și agriculturii;

– mediile sătești în care există anumite nemulțumiri ce pot degenera în activități ostile ca urmare a incitărilor din partea unor elemente cunoscute cu poziție dușmănoasă.

II. **În cadrul cooperării cu celelalte unități informativ-operative ale Departamentului Securității Statului**, aparatul de informații interne va investiga permanent baza sa de lucru și va folosi posibilitățile proprii pentru obținerea de date privind:

– intenții de atentat care ar putea pune în pericol securitatea statului;

– acțiuni, intenții sau preocupări de comitere a unor fapte cu caracter terorist-diversionist;

– persoane pretabile la săvârșirea unor acte de spionaj, trădare, sabotaj, subminare a economiei naționale ori de redactare și difuzare de înscrisuri cu conținut incitator la acțiuni cu caracter ostil;

– fenomene, fapte sau deficiențe de natură să provoace pagube avutului obștesc ori care pot genera infracțiuni în dauna economiei naționale.

III. **Analiza, sinteza și exploatarea informațiilor obținute** vor asigura valorificarea eficientă a acestora, atât sub raport operațional, cât și pe plan informațional, prin informarea sistematică a factorilor de decizie ierarhici.

În acest sens, șefii serviciilor de informații interne vor analiza permanent informațiile obținute în problemele din competență, hotărând măsuri concrete de clarificare sub toate aspectele și de exploatare operativă a acestora.

Trimestrial, vor fi sintetizate informațiile obținute în problemele cuprinse la punctele 1–5, care se vor raporta la Direcția I, împreună cu concluziile desprinse și măsurile întreprinse. Informațiile deosebite vor fi raportate imediat și sistematic, pe

măsura obținerii lor. Cele privind aspectele de la pct. 6 se vor raporta periodic, îndeosebi premergător şi pe parcursul desfăşurării unor evenimente politice interne şi internaționale, precum şi atunci când anumite stări de spirit sau fenomene negative din sfera de preocupare a informațiilor interne au tendința de a se amplifica ori să degenereze în acțiuni necorespunzătoare, de natură să afecteze climatul politic sau ordinea publică.

IV. **Pentru realizarea obiectivelor prevăzute în prezentul plan vor fi întreprinse măsurile care se impun**, avându-se în vedere şi următoarele:

– Întocmirea planurilor de căutare a informațiilor pentru fiecare problemă sau obiectiv aflat în răspunderea nemijlocită a cadrelor din serviciul (serviciile) de informații interne, pe baza tematicilor orientative ce vor fi trimise de către Direcția I.

– Reanalizarea, în funcție de obiectivele, locurile, mediile, persoanele şi categoriile de informații ce trebuie căutate, a întregului potențial informativ existent, iar pe baza concluziilor desprinse se vor stabili:

– sursele cu posibilități, ce vor fi folosite în continuare în muncă;

– sursele plafonate, fără perspective, cu care se va înceta legătura;

– necesarul de noi recrutări pentru anul 1987, care să dea garanția asigurării obținerii informațiilor impuse de situația operativă pe profil de informații interne pe raza de competență.

– Particularizarea, pentru fiecare sursă, a categoriilor de informații pe care le poate furniza, a persoanelor, obiectivelor, locurilor şi mediilor în care sau pe lângă care are posibilități reale de informare.

Ori de câte ori se impune, prezentul plan va fi completat în funcție de mutațiile produse în situația operativă.

Şeful direcției
Colonel
Rațiu Gheorghe

A.C.N.S.A.S., fond documentar, dosar nr. 120, vol. 1, f. 72–85.

203

1987 august 3. Raport al Corpului de Control din Departamentul Securității Statului privind activitatea desfășurată de Serviciul V – Direcția I în perioada ianuarie 1986–iunie 1987

Ministerul de Interne — Strict secret
Departamentul Securității Statului
Corpul de Control
Nr. 0085725 din 3 august 1987

Raport

Conform planului tematic aprobat, în perioada 1–12 iulie a.c., a fost controlată activitatea desfășurată de către Serviciul V din cadrul Direcției I, între 1 ianuarie 1986–30 iunie 1987, care are în competență problemele:

a) **artă-cultură**

Coordonator	maior Mălureanu Vasile
ofițerii:	lt. col. Achim Victor,
	maior Cobianu Ion,
	cpt. Despa Ion și
	lt. maj. Huidu Gheorghe.

b) **presă-radio-televiziune-poligrafie**

Coordonator	lt. col. Vărzaru Gheorghe
ofițerii:	maior Florea Alexandru-Gheorghe [și]
	cpt. Cusak Ion.

c) **„sănătate“ și „justiție“**

Coordonator	lt. col. Popazu Vasile
ofițerii:	cpt. Fărcaș Victor [și]
	lt. Gheorghe Daniela.

Din organigrama serviciului, din luna martie a.c., lipsește șeful acestuia.

Analizând sub prisma celor două laturi pe care le comportă activitatea compartimentului, de execuție (prezentăm în anexă* cele 22 instituții și unități subordonate acestora aflate în răspundere) și de coordonare, îndrumare și control, au rezultat, în principal, următoarele aspecte de mai mare relevanță:

Documentele de organizare și planificare a muncii, care sunt elaborate potrivit cerințelor și exigențelor conducerii Departamentului Securității Statului, pun în evidență faptul că sub conducerea șefului unității, col. Rațiu Gheorghe, și a

* Nu există în dosar.

locțiitorului său, lt. col. Anastasiu Gabriel, cadrele serviciului au militat pentru îndeplinirea sarcinilor ce le revin din documentele de partid și legile țării, din ordinele, orientările și indicațiile date permanent de secretarul general al partidului, președintele Republicii Socialiste România, Comandantul suprem al Forțelor Armate, tovarășul Nicolae Ceaușescu. Având în vedere specificitatea problematicii, care, în esență, cuprinde domenii ale muncii politico-ideologice, am insistat asupra acestui aspect, constatând că întreaga activitate de securitate s-a desfășurat cu respectarea prevederilor Hotărârii Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R. din martie 1979 privind întărirea controlului și îndrumării de către partid a muncii organelor de securitate.

Examinând planurile de măsuri existente în fiecare problemă, cele de căutarea informațiilor și de planificare a muncii, am desprins faptul că toate aceste documente au fost elaborate în spiritul Programului anual de măsuri al Departamentului Securității Statului, precum și în spiritul concluziilor și ordinelor date de Biroul executiv al Consiliului de conducere al Departamentului Securității Statului cu prilejul analizelor făcute – la acest nivel – pe domenii de activitate. A mai rezultat că în centrul preocupărilor a stat permanent realizarea conceptului de muncă preventivă în condițiile fundamentate de Comandantul suprem.

În ce privește aria de cuprindere, profunzimea și eficiența măsurilor întreprinse pe aceste importante domenii ale muncii de informații interne, pentru cunoașterea și stăpânirea situației operative, în vederea prevenirii oricăror activități îndreptate împotriva securității statului, reliefăm:

Crearea, educarea, instruirea și verificarea rețelei informative.

– Pe planul activităților executate nemijlocit.

Analizând rețeaua informativă din legătura ofițerilor serviciului, sub multiple aspecte (structură, amplasare, folosire), a rezultat că, pe ansamblu, sunt corespunzătoare și se asigură, față de alte perioade, cunoașterea în mai bune condiții, stăpânirea situației informative din problemele, locurile și mediile din răspundere. Rețeaua informativă cuprinde 171 persoane, dintre care 17 informatori, 7 colaboratori, 132 cu aprobare și 15 gazde case de întâlniri, inclusiv o casă de lucru. Dintre acestea, 136 au studii superioare și 35 studii medii. Aportul și calitatea informațiilor am pus-o în strânsă legătură și cu vechimea în rețea și vârsta surselor, rezultând că, din punct de vedere al vechimii în rețea, 91 surse au între 1 și 5 ani, 49 între 5 și 10 ani, 19 între 10 și 20 de ani, iar peste 20 de ani 3, după vârstă, 26 au până în 40 de ani, 135 între 40 și 60 de ani, iar 10 peste această vârstă.

În ce privește folosirea acestora, 71 sunt dirijate în realizarea sarcinilor ce decurg din dosarele de urmărire informativă existente și în totalitate în supraveghere informativă, asigurându-se totodată acoperirea locurilor și mediilor din răspundere, în general corespunzătoare, urmând a fi concretizată la capitolele în care diferitele domenii vor fi puse în discuție. Din analiză a mai rezultat că 53 surse au fost

selecționate pentru rezolvarea unor sarcini în exterior, iar 24 cu posibilități în acțiuni interjudețene.

Sub aspectul dinamicii recrutărilor, în perioada de referință au fost introduse în rețea 42 persoane (40 surse, 2 gazde) și scoase, în același timp, 26 surse. Din studiul informațiilor și al datelor furnizate, apreciem că loialitatea și calitatea persoanelor existente în rețea este, în bună măsură, corespunzătoare cerințelor operative de cunoaștere și prevenire. În context, relevăm și faptul că, în obținerea de informații, majoritatea ofițerilor din serviciu folosesc în bune condiții și cu eficiență legăturile oficiale și personalități din rândul creatorilor de literatură și artă și din celelalte domenii (sănătate, justiție și presă), atât din Capitală, cât și din teritoriu.

Prezența în rețea a unor persoane cu prestigiu, datorat creației lor în domeniile în care activează, cu autoritate recunoscută, conferă calități și posibilități de informare aparte, asigurând, într-o bună măsură, obținerea de informații privind aspecte și activități dintre cele mai sensibile.

Operativitatea și conspirativitatea sistemului de legătură cu sursele de informare sunt asigurate în mod corespunzător. Avem în vedere că majoritatea acestora dispun de locuințe, birouri ori ateliere de creație unde se pot efectua întâlnirile în deplină securitate, în anumite situații, de mai multe ori într-o singură zi, în cazuri de urgență.

– Pe planul activităților desfășurate în teritoriu.

Rețeaua informativă existentă în aceste domenii de activitate cuprinde 6.339 persoane, dintre care: 3.029 informatori, 1.233 colaboratori, 1.540 surse cu aprobare, 129 rezidenți, care în proporție de circa 2.550 au o vechime în rețea între 5 și 20 de ani, iar cu studii superioare sunt peste 2.870, cu mențiunea că și în rândul acestora există scriitori de proză și poezie, artiști plastici, dramaturgi, actori, instrumentiști, medici, ziariști, magistrați, procurori și alte categorii cu valoare profesională ridicată.

Cu privire la procesul de supraveghere și urmărire informativă.

– Pe planul activității desfășurate nemijlocit.

Din studiul efectuat s-a constatat că în supravegherea și urmărirea informativă s-a asigurat în mai bune condiții aplicarea prevederilor programelor de măsuri, executarea ordinelor și indicațiilor conducerii Departamentului Securității Statului, în cele mai multe cazuri, în spiritul în care au fost date, ceea ce a condus la obținerea unor rezultate pozitive în acoperirea informativă a obiectivelor, locurilor și mediilor din competență, în cooperare cu celelalte unități centrale de securitate, iar în ansamblul acțiunilor întreprinse pentru aplicarea măsurilor ordonate de îmbunătățire a culegerii informațiilor s-a asigurat, cu fermitate sporită, prevenirea și combaterea infracțiunilor ori altor fapte antisociale de competența organelor de securitate.

S-a acționat mai calificat și cu mai multă profunzime pentru cunoașterea genurilor de activitate ostilă prevăzute în programele de măsuri, în parte, cauzele care le determină, precum și intervenții mai calificate în contracararea și diminuarea efectelor acestora.

În acest sens, informațiile obținute prin rețeaua informativă proprie ori în cooperare cu celelalte unități centrale, pun în evidență că din exterior continuă să se exercite acțiuni dușmănoase de o deosebită intensitate și virulență, prin care se incită la crearea unei așa-zise mișcări contestatar-disidente și a altor forme de opoziție.

Pe acest fond, serviciul își desfășoară activitatea de cunoaștere asupra 421 persoane aflate în supraveghere datorită atitudinilor lor politice și sociale necorespunzătoare prezente ori pentru faptul că au antecedente politice sau penale reacționare sau sunt descendenți ai acestora, au rude ori legături în străinătate, îndeplinesc atribuții de protocol și B.D.S., călătoresc frecvent în exterior.

Totodată, se desfășoară urmărire informativă asupra a 20 persoane, a căror activitate este supusă verificării unor dosare de urmărire informativă.

În domeniul artei și culturii, analiza situației operative relevă că în atenția organizațiilor reacționare din exterior s-au aflat și se află îndeosebi creatorii de literatură și artă, iar postul de radio „Europa Liberă" și în perioada de referință a continuat să aibă un rol de incitator, acționând cu vehemență pentru tulburarea climatului din mediile literar-artistice prin determinarea unor persoane influențabile și oscilante să acționeze împotriva intereselor statului român și să manifeste opoziție deschisă față de politica culturală a partidului.

Pe fondul orientărilor date permanent de conducerea Departamentului Securității Statului, în anumite situații, la caz, s-a studiat cu mai multă profesionalitate și atenție activitatea și atitudinea unor creatori de literatură și artă, a altor categorii, asupra cărora emisiunile postului de radio „Europa Liberă" pe teme sociale și cultural-artistice, difuzate pe spații largi, au un anumit ecou, preluând elogierea persoanelor care promovează apolitismul în artă și se alătură celor predispuse la acțiuni așa-zis contestatare. Astfel, în perioada supusă controlului, ofițerii care lucrează în acest sector, prin informațiile obținute de la rețea, cât și prin celelalte mijloace specifice muncii de securitate, s-au exprimat cu mai multă claritate în ce privește atitudinea acestor persoane, cât și asupra faptului că aprecierea unor creatori din România de către „Europa Liberă" nu are criterii valorice, aceasta fiind făcută într-o strânsă asociere cu atitudinea și orientările acestor categorii de persoane față de linia politică a partidului nostru. Prin datele existente, sunt semnificative încercările, mașinațiunile, interpretările voit false și tendențioase ale unor acțiuni interne ale forurilor competente de către Octavian Paler, Mircea Dinescu, Alexandru Paleologu, Eugen Simion, Dana Dumitru, soții Dimisianu, Nicolae Manolescu, Mircea Iorgulescu, Dan Hăulică și de mulți alții, care au atitudine ezitantă, de conjunctură.

În cadrul procesului de supraveghere, dar mai ales al urmăririi informative executate în acțiunile „Dina", „Pop", „Hasan", „Tulceanu", s-au obținut informații din care rezultă fără dubii poziția unora dintre creatorii de artă care proferează injurii și calomnii la adresa orânduirii socialiste, a acelora care se situează pe poziții contestatare față de politica partidului și statului nostru ori care încearcă să dea semnificații politice unor nemulțumiri persoanele. Această ultimă atitudine a ridicat

numeroase probleme colectivului de ofițeri în culegerea de informații cu operativitate, întrucât, atunci când își văd în pericol propriile interese, când apar situații de îmbunătățiri ideatice necesare ale unor lucrări sau filme, cerute de către forurile competente cu just temei, aceştia adoptă conduite dintre cele mai neprevăzute, se raportează cu argumente false la deschiderile Congresului al IX-lea al P.C.R. în legătură cu arta şi cultura, devin chiar refractari şi amenință cu poziții protestatare, în fond, se abat în mod grosolan de la linia politică pe care atunci când le convine, din punct de vedere material, o susțin. Datorită bunelor legături existente cu factorii de conducere, cu unii creatori de literatură şi artă, care se mențin constant pe poziții de partid, ofițerii au putut să obțină date şi informații chiar şi în cazuri deosebite de dificile, care, judicios valorificate de către factorii competenți, n-au degenerat. Aşa de exemplu, sunt demersurile în legătură cu modificările înainte de lansarea pe piață a filmului „Domnişoara Aurica“, după un scenariu al lui Eugen Barbu; neavizarea filmului „Sezonul pescăruşilor“, în regia lui Nicolae Oprițescu; blocarea, din noiembrie 1986, până recent, a apariției revistei „Secolul 20“, redactor şef Dan Hăulică, şi selecționarea lucrărilor propuse pentru expoziția personală de caricaturi de către graficianul Mihai Stănescu.

S-a făcut, de asemenea, mai mult pentru cunoaşterea persoanelor din domeniu ce au legături cu angajați sau colaboratori ai posturilor de radio reacționare din străinătate. În acțiunile la care ne-am referit, au fost astfel stabilite persoane prin intermediul cărora se realizează legături în scopul transmiterii de date şi informații către cercurile reacționare din exterior şi îndeosebi la elemente ca Monica Lovinescu, Virgil Ierunca, Marie-France Ionescu şi alții. În context, relevăm şi permanentizarea preocupărilor în vederea cunoaşterii aprofundate, atât pe plan central, cât şi teritorial, a celor 101 creatori de literatură şi artă ale căror lucrări, mai mult sau mai puțin valoroase, au fost elogiate în exterior şi în special în cadrul emisiunilor „Europei Libere“, realizate de Monica Lovinescu, Virgil Ierunca şi alții. Asemenea preocupări, în afara scriitorilor la care ne-am referit, au fost depistate prin mijloacele muncii de securitate şi în rândul realizatorilor de film, dintre care se detaşează „Panaitescu“ şi „Damian“, al artiştilor plastici, dintre care mai semnificative sunt cazurile „Stan“, „Horia“ şi „Dragu“, precum şi anumite persoane din cadrul instituțiilor teatrale şi muzicale.

Am desprins, de asemenea, faptul că, în procesul cunoaşterii, conducerea unității, ofițerii care lucrează în problemă, pe baza prevederilor programelor de măsuri şi a indicațiilor conducerii Departamentului Securității Statului, au pus accent şi au acționat diversificat pentru protecția oamenilor de valoare, iar prin conducerile uniunilor de creație, inclusiv a Consiliului Culturii şi Educației Socialiste, pentru temperarea şi influențarea pozitivă a anumitor elemente pretabile să se dedea la acțiuni aşa-zis contestatare. Aşa s-a procedat în cazurile „Dina“ şi „Pop“, spre exemplu, cărora li s-au micşorat posibilitățile de influențare a editării unor cărți cu conținut interpretabil, prin mutarea celei dintâi de la Editura „Cartea Românească“, iar prin discuțiile purtate

de către factorii la care ne-am referit cu ambele elemente a fost zădărnicită încercarea acestora, de nuanță protestatară, de a strânge, pe un memoriu adresat conducerii de partid şi de stat, 56 de semnături ale unor creatori de literatură şi artă.

Un volum mare de muncă şi cooperarea pentru coordonarea în bune condiții a unor măsuri au fost necesare în cazul publicistului „Păun“, care, în general, a fost controlat informativ prin trimiterea unor surse din diferite medii, prin folosirea mijloacelor speciale T.O. mobile, cât şi prin antrenarea, atunci când acesta s-a deplasat în diferite zone ale țării, a forțelor de securitate şi mijloacelor muncii de care se dispune, cu rezultate dintre cele mai bune. Menționăm că în timpul deplasărilor acestuia, pe lângă controlul activităților sale, s-au obținut informații de interes operativ care pun în evidență atitudini şi concepții politice ascunse cu grijă de acesta în alte împrejurări.

Consiliul Culturii şi Educației Socialiste, Unitatea de comerț exterior „Artexim“, Uniunea Scriitorilor, Asociația Oamenilor de artă din instituțiile teatrale şi muzicale sunt, în general, bine asigurate informativ, iar prin legăturile bune la care ne-am referit se obțin date, informații, şi – potrivit cerințelor programelor de măsuri – se acționează pentru prevenirea şi contracararea unor acțiuni ostile, precum şi pentru protecția oamenilor de valoare.

Trăgând învățăminte din neajunsurile manifestate în perioadele anterioare, cât şi datorită aplicării cu mai multă consecvență a indicațiilor date cu diferite prilejuri de către conducerea Departamentului Securității Statului, pe lângă sporirea volumului de informații, apreciem că acestea s-au valorificat în mai bune condiții, prin informările ierarhic promovate organelor competente, prin studiile de fenomen şi analizele efectuate, care au avut relevanță pentru organizarea procesului de supraveghere şi urmărire informativă, mai apropiat exigențelor conducerii Departamentului Securității Statului. În legătură cu aceste analize, ținem să menționăm că au fost înțelese corect criticile severe formulate de conducerea Departamentului Securității Statului şi astfel, pe baza unor studii responsabile, s-au desprins concluzii reale şi au fost întreprinse măsuri pentru remedierea lipsurilor grave care s-au înregistrat în cunoaşterea cauzelor ce au stat la baza unor refuzuri de a reveni în patrie din partea mai multor componenți ai Ansamblului de balet clasic şi contemporan al teatrului „Fantasio“ din Constanța.

Pe planul activității desfăşurate în teritoriu, menționăm că supravegherea cuprinde 717 persoane, dintre care, în perioada de referință au fost incluse 212 şi scoase 149, iar urmărirea 213, dintre care 100 deschise în perioada supusă inspecției şi 104 incluse [închise – n.n.].

Fără a mai detalia, aceste persoane fac obiectul muncii de securitate, întrucât parte sunt cunoscute cu antecedente politice sau penale ori descendenți ai unor asemenea elemente, altele au relații suspecte cu persoane din emigrație sau alți străini, unele pentru manifestări politice necorespunzătoare, constituiri de anturaje ostile, preocupări de a realiza lucrări cu conținut necorespunzător, intenții de rămânere ilegală în străinătate ori amenințări cu acte de protest.

În problema „presă, radio-televiziune, poligrafie“, în conformitate cu prevederile Programului de măsuri al acesteia, serviciul a manifestat mai multă preocupare pentru realizarea controlului informativ asupra persoanelor (ziarişti, redactori, reporteri şi ingineri, tehnicieni şi alte categorii) din Asociaţia ziariştilor, Centrala industriei poligrafice şi Radioteleviziunea Română, asupra sectoarelor şi punctelor vulnerabile din acestea.

Ţinându-se cont de lipsurile şi neajunsurile manifestate în aceste importante sectoare de muncă, cât şi despre faptul că activitatea informativ-operativă, în trecutul nu prea îndepărtat, nu s-a ridicat la nivelul exigenţelor conducerii Departamentului Securităţii Statului, în perioada de referinţă s-a acţionat mai bine pentru dezvoltarea capacităţii de cunoaştere şi stăpânire a situaţiei operative prin recrutarea unor surse cu posibilităţi mai largi, ceea ce a determinat o mai bună organizare a procesului de supraveghere şi urmărire informativă, în cadrul căreia s-a conturat mai exact baza de lucru, s-au selecţionat cu mai multă profesionalitate informaţiile care vizează atitudini şi preocupări ostile din partea persoanelor din obiectivele şi sectoarele problemei. Astfel, s-a stabilit că 70 persoane, dintre care 54 din presă şi poligrafie şi 16 din radioteleviziune, fiind influenţaţi de propaganda duşmănoasă din exterior, fac comentarii ostile la adresa politicii partidului şi statului nostru, iar 33 audiază şi colportează tendenţios ştirile difuzate de presa şi posturile de radio occidentale. În cooperare cu Serviciul 2, au fost depistate în aceste sectoare de activitate 13 persoane cu preocupări şi manifestări naţionalist-iredentiste. În culegerea de informaţii, un volum însemnat de muncă s-a depus pentru cunoaşterea celor 19 persoane (14 din presă şi poligrafie şi 5 din radioteleviziune) care au solicitat plecarea definitivă din România. De asemenea, au fost identificate şi s-au obţinut unele informaţii despre 313 persoane cu rude în străinătate (214 în presă şi poligrafie şi 99 la radioteleviziune), iar cu privire la 47 se deţin informaţii că au relaţii suspecte cu străini.

Pe plan teritorial, se află în supraveghere 118 persoane, 30 introduse în perioada controlată şi 32 scoase, iar în urmărire 48 (13 deschise şi 11 închise cu măsuri operative în perioada la care ne-am referit).

În problema „justiţie“, potrivit cerinţelor programului şi planului de măsuri ale conducerii Departamentului Securităţii Statului, s-a depus o activitate mai susţinută pentru executarea la nivel calitativ superior a sarcinilor specifice, obţinând, pe ansamblu, rezultate pozitive în planul cunoaşterii şi stăpânirii situaţiei operative, precum şi al prevenirii ori neutralizării acţiunilor ostile.

Din studiul informaţiilor obţinute în această perioadă, sporite ca număr şi valoare faţă de anii anteriori, rezultă că unele persoane din instituţiile juridice se situează pe poziţii de neloialitate, majoritatea din colegii de avocaţi, având manifestări ostile cu privire la legislaţia socialistă şi la înfăptuirea actului de justiţie în ţara noastră, uneori chiar în incinta organelor de judecată, iar sub influenţa propagandei duşmănoase exercitate din exterior, audiază şi colportează calomniile la adresa politicii partidului

şi statului nostru transmise de postul de radio „Europa Liberă“. Un număr de 27 juriști, între care și procurori și judecători, din județele Harghita, Mureș, Satu Mare, Cluj, Bihor, Sălaj, Arad și Alba, au fost semnalați că se situează pe poziții naționalist-iredentiste maghiare, cu manifestări de acest gen și în unele cazuri, mai ales din rândul avocaților, chiar și cu activități profesionale preferențiale pentru justițiabilii de naționalitate maghiară; ca urmare a influențelor exercitate de către rudele și relațiile din străinătate, mai multe persoane din această categorie și-au manifestat intenția de a pleca definitiv din țară, folosind căile legale și ilegale, la ora actuală fiind cunoscute 23 persoane cu asemenea intenții.

Se desprinde, de asemenea, concluzia că anumite elemente din sistemul justiției comit diverse acte de corupție, trafic de influență și alte fapte infracționale, care pot crea stări de spirit necorespunzătoare sau neîncredere în aplicarea justiției, cele …* elemente, din șase județe și municipiul București, arestate și trimise în judecată pentru asemenea fapte în perioada analizată, precum și altele aflate în baza de lucru, susțin concluzia enunțată.

Relevăm faptul că față de sensibilitatea și problematica acestui sector, s-a acționat bine pentru evitarea creării unor situații necorespunzătoare, prin informarea factorilor competenți la nivel central, care au procedat, acolo unde s-a impus, la întreprinderea de măsuri, ca schimbări din funcție, retrogradări, mutări în alte sectoare de activitate etc.

În contextul problematicii existente, s-a acordat atenție și celor 87 elemente cu antecedente politice (42 legionari, 35 P.N.Ț. și P.N.L., 10 foști condamnați) care își desfășoară încă activitatea în justiție, precum și celor 146 descendenți ai unor asemenea categorii de persoane identificați.

Aceste preocupări au făcut posibilă cuprinderea în supravegherea și urmărirea informativă a 317 elemente și închiderea prin inițierea de măsuri operative a 15 dosare de urmărire informativă, în teritoriu 22 în supraveghere și 13 în urmărire informativă.

Totodată, cunoașterea mai temeinică a situației informativ-operative din problemă a creat posibilitatea întocmirii a 19 studii de fenomen și rapoarte pentru informarea comenzii unității, dintre care unele au fost promovate la conducerea Departamentului Securității Statului.

Pe baza prevederilor Programului special de măsuri existent în problema „sănătate“, s-a acordat atenție sporită cunoașterii în mai bune condiții a situației operative, precum și controlării în forme organizate de muncă a persoanelor din acest mediu care au fost sesizate cu aspecte ce intră în competența organelor de securitate.

Rezultate vădit mai bune s-au obținut în perioada care face obiectul controlului îndeosebi în activitatea ce se desfășoară pe plan central de către colectivul din cadrul serviciului. Astfel, față de alte perioade, a sporit numărul persoanelor lucrate. De

* Lipsă în text.

exemplu, în supraveghere informativă se află 1.441, dintre care 1.314 în teritoriu, 417 au fost incluse, iar 225 scoase. În urmărirea informativă se lucrează 243, dintre care 240 în provincie (120 deschise, iar 119 închise în perioada la care ne-am referit). Menționăm, totodată, aportul informativ în probleme de interes pentru munca de securitate în legătură cu organizarea și desfășurarea în țara noastră a 11 manifestări științifice mondiale, printre care: „A 4–a Conferință Internațională de Biofizică", „Simpozionul internațional de anestezie și terapie intensivă", „Al V-lea Simpozion național de acupunctură" și altele.

S-au organizat măsuri informativ-operativ mai specifice asupra străinilor care au venit oficial în țara noastră pe linia instituțiilor din domeniile culturii, presei, radioteleviziunii, sănătății și justiției, reușindu-se să se cunoască mai bine preocupările și intențiile de natură ostilă, inclusiv asupra unor emisari. Într-un număr sporit de cazuri au fost întreprinse măsuri de contracarare, dezinformare ori influențare pozitivă. Așa de exemplu, au fost depistate intențiile de a culege informații într-un obiectiv al Uniunii Scriitorilor de către Naegele Arthur Jolyon, șeful Biroului din Viena al postului de radio „Vocea Americii", și Dempsey Judy, șefa secției pentru Europa răsăriteană din cadrul redacției ziarului „The Irish Times" și redactor la B.B.C. Împreună cu Direcția a III-a, s-a acționat corespunzător asupra acestora, în sensul că li s-a recomandat de către factorii competenți să se rezume la obiectul vizitei pe care îl fac în țara noastră. De asemenea, acțiunea de influențare pozitivă exercitată asupra ziaristului Geovani Baldari, italian, și a lui Timo Martin, suedez, care ne-au vizitat țara, în aprilie 1986, pe linie de presă și radioteleviziune; precum și a delegației radioteleviziunii maghiare, în care, cooperându-se cu Serviciul 2, s-au obținut date pe baza cărora s-au realizat măsuri de influențare și informarea Unității Militare 0110.

În contextul protejării contrainformative a cercetătorilor de valoare din rândul medicinii, s-au cules informații despre specialiști și reprezentanți de firme din străinătate care manifestă interes deosebit față de rezultatele cercetărilor acestora și încearcă racolarea unora dintre ei, așa cum sunt cazurile „Petrache", medic, „Chimista", cercetător, ambii producători ai unor produse farmaceutice, și „Manta", autor de aparatură medicală, asupra cărora s-a acționat în timp ce se aflau în străinătate, la manifestări științifice medicale, de către reprezentanții unor firme străine, în scopul cedării secretului. Tot într-un asemenea scop a fost contactat, în țară, de către doi străini din R.F. Germania, „Speranța", aflat în contact operativ. De altfel, împreună cu celelalte unități, s-a acționat în mai bune condiții asupra a 179 străini.

Menționăm că în majoritatea acestor cazuri unitățile speciale au intervenit prin măsuri specifice, îndeosebi în legătură cu intențiile dușmănoase ale unor cercuri de intelectuali din emigrație, fiind, de asemenea, contracarate, în strânsă cooperare, unele încercări de influență negativă și racolare, prin care se vizau așa-zise activități disidente sau alte acțiuni ostile. Totodată, prin unitatea de profil s-au elaborat cu rezultate bune dezinformări în 71 situații.

Dată fiind îmbunătățirea conlucrării cu unitățile de resort, s-a acordat o atenție deosebită pe plan informativ beneficiarilor de burse, vizitatorilor misiunilor diplomatice şi bibliotecilor străine, celor care fac deplasări frecvente în Occident, întreţin legături neoficiale cu diplomaţi, ziarişti sau alte categorii de străini. Se deţin mai multe informaţii în legătură cu activităţile inamicale ale unor ataşaturi culturale din cadrul misiunilor diplomatice străine, care, coroborate cu altele, permit desprinderea de concluzii în ce priveşte activitatea ori atitudinea creatorilor de literatură şi artă la care ne-am referit.

Din studiul documentelor puse la dispoziție rezultă că în ultimii doi ani avocații români au fost angajați pentru asistență juridică de către 4 misiuni diplomatice, 62 firme comerciale şi 645 străini din diverse țări.

Spețele în care au fost solicitați juriștii români sunt predominante în succesiuni, înfieri de copii, accidente de circulație, contravenții vamale, operațiuni ilicite cu metale prețioase sau valută, infracțiuni comise cu violență (omucideri, vătămarea integrității corporale, violuri) şi în acțiuni în stabilirea paternității, în care au fost angajați 250 avocați, care din informațiile obținute rezultă că, în general, în relațiile cu justițiabilii străini au respectat prevederile Decretului 191/1977. S-a constatat însă că şi dintre acestea sunt persoane semnalate cu manifestări dușmănoase ori preocupări de a permanentiza relațiile cu străinii.

În ce privește cunoașterea și contracararea acțiunilor ostile țării noastre preconizate de francmasonerie, din cele 20 cazuri în care sunt asemenea suspiciuni, 5, şi anume acțiunile „Socrate“, „Hasan“, „Panaitescu“, „Păun“ şi „Tulceanu“, se lucrează de serviciul analizat, iar restul de către 9 securități județene şi a municipiului Bucureşti.

În acțiunea „Eterul“, se întreprind măsuri asupra unui număr mai mare de persoane aflate în supraveghere informativă şi la care am făcut referiri, menționăm doar faptul că compartimentul lucrează prin dosare de urmărire informativă, cu rezultate în general bune, 6 persoane, iar 5 surse au fost folosite în exterior pentru rezolvarea unor aspecte de profil.

Potrivit reglementărilor în vigoare, au fost luate măsuri pentru creşterea răspunderii factorilor competenți şi a personalului muncitor din instituțiile de artă-cultură, presă, sănătate şi justiție în ce priveşte respectarea prevederilor legale referitoare la apărarea secretului de stat, a modului de stabilire a relațiilor cu străinii.

În acest sens, au fost verificate toate categoriile de persoane, dat fiind şi specificul instituțiilor respective, 19 fiind avizate negativ, şi s-au organizat 42 controale de fond şi sondaj, lipsurile constatate fiind remediate pe loc; menționăm în context conlucrarea eficientă cu Unitatea Militară 0500 A.

În aplicarea ordinelor privind apărarea şi promovarea intereselor satului nostru în sfera relațiilor de comerț exterior şi de cooperare economică internațională, au fost luate măsuri de cunoaştere a sarcinilor de export ale unităților Consiliului Culturii şi Educației Socialiste, printre care I.C.E., „Artexim“, şi ale Ministerului Sănătății, cu profil de cercetare şi microproducție, pentru îmbunătățirea documentației unor

produse farmaceutice şi aparatură medicală în vederea promovării la export, precum şi a selecţionării de cadre medicale pentru trimiterea lor în exterior în calitate de cooperanţi. Prin măsuri specifice, se acţionează pentru realizarea în ţară a unor tipărituri, precum şi a unor producţii cinematografice în regim de prestare de servicii, care pe lângă aportul valutar să realizeze şi să contribuie la mai buna prezentare şi susţinere a intereselor statului nostru în străinătate, pe plan istoric şi cultural. În domeniul medical, s-a contribuit în 72 situaţii la urgentarea autorizării exportului de produse farmaceutice româneşti.

În mod cu totul aparte, punem în evidenţă contribuţia întregului efectiv al serviciului la toate misiunile de securitate şi gardă prilejuite de activităţile Comandantului suprem, atât în ţară, cât şi în străinătate, ori de vizitele efectuate de înalţi oaspeţi de peste hotare, pe plan informativ-operativ şi de participare directă la activităţile grupei „Selector“ ori la realizarea dispozitivelor de securitate, care au însumat peste 170 zile.

Concluzionând, pe ansamblul ţării, în problemele date în competenţă, în supraveghere se află 2.320 persoane, iar în urmărire informativă 588. Au fost incluse în prima formă de lucru 717 persoane şi scoase 481, iar în a doua s-au introdus 287 persoane şi finalizat 292, prin închiderea dosarelor, cu măsuri operative.

În ce priveşte activitatea preventivă, din multitudinea şi diversitatea acesteia, menţionăm 34 dezbateri publice, 190 avertizări, 1.381 atenţionări şi influenţări pozitive, 48 anturaje destrămate, cuprinzând peste 215 elemente; 460 cazuri din baza de lucru specifică au fost finalizate prin măsuri întreprinse de organele de miliţie, 195 străini au fost atenţionaţi ori influenţaţi pozitiv, iar 5 declaraţi indezirabili. În 2.113 situaţii s-a acţionat prin avizări negative, întrucât existau suspiciuni că solicitanţii vor refuza înapoierea în ţară. Tot în scop preventiv, s-au organizat acţiuni de pregătire contrainformativă de grup şi individuale, cuprinzând peste 4.000 persoane. Totodată, în 40 cazuri se acţionează pentru protejarea unor valori spirituale şi materiale deosebite, precum şi a mai multor personalităţi ale vieţii cultural-artistice şi ştiinţifice. Dat fiind specificul problemelor pe care le analizăm, marea majoritate a celor 4.571 informări făcute organelor de partid şi conducerilor ministerelor şi celorlalte organe centrale şi teritoriale din competenţă au avut un caracter pur preventiv.

În materie, un rezultat de substanţă s-a obţinut, este adevărat, după multe critici ale conducerii Departamentului Securităţii Statului, în publicarea unor cărţi cu conţinut ideologic necorespunzător; menţionăm că în perioada controlată nu s-a mai publicat nici o astfel de lucrare, faţă de anii 1984–1985, când au văzut lumina tiparului 4, fiind difuzate, iar altele 6 au fost modificate în stadiul de semnal.

În culegerea de informaţii în procesul supravegherii şi urmăririi informative, s-au folosit de către Serviciul 5 în 12 acţiuni filajul, 23 mijloace T.O. mobile („Păun“, „Hasan“, „Panaitescu“, „Lectorul“ şi „Tulceanu“), 426 mijloace I.T.I., 43 I.C.T., fiind în exploatare 7 mijloace T.O. complexe şi 312 prin surse „S“.

Informaţiile obţinute au mai fost valorificate şi prin promovarea la conducerea Departamentului Securităţii Statului a 236 rapoarte, 32 studii, analize şi sinteze.

La rezultatele bune obținute, un aport și-a adus și organizația de bază de partid, care a mobilizat comuniștii pentru însușirea profundă a documentelor de partid și a legilor țării și aplicarea lor în practică în mod neabătut, pentru îmbunătățirea permanentă a stilului de muncă și executarea exemplară a ordinelor, la care au răspuns în totalitate, totuși pentru eficiența și calitatea muncii în ansamblu, [se remarcă] ofițerii: lt. col. Achim Victor, lt. col. Popazu Vasile, lt. col. Vărzaru Gheorghe, mr. Florea Alexandru-Gheorghe și cpt. Fărcaș Victor, penultimul mai ales pentru activitățile în cadrul grupei „Selector".

Raportând rezultatele obținute în munca de securitate desfășurată în problemele analizate la situația operativă, dar mai ales la complexitatea și dinamica ei, influențate fiind într-o mare măsură de exercitarea acțiunilor dușmănoase și de propagandă anticomunistă ale cercurilor reacționare din străinătate, prin care se incită la inițierea unei așa-zise mișcări contestatar-disidente și a altor forme de opoziție, trebuie să remarcăm că, cu toată substanța realizărilor pozitive, în activitatea de ansamblu a serviciului se mai manifestă încă lipsuri.

Punem în atenția întregului colectiv al serviciului faptul că adoptarea unor poziții și atitudini necorespunzătoare, preocupările de inițiere a unor activități ostile, exagerarea nemulțumirilor de ordin personal și amenințările cu săvârșirea unor acțiuni protestatare, devenite „leit motiv", sunt și consecința neimplicării militantist-revoluționare a unor cadre cu responsabilități de analiză și apreciere valorică și politică din instituțiile competente. Sunt situații când în creațiile literare, artistice, în producții cinematografice, se comit abateri cu tendință de la ideologia partidului nostru, sunt chiar rebuturi din acest punct de vedere, așa cum este de exemplu filmul „Glisando", în regia lui M. Danieliuc, dar nu se califică astfel, în toate cazurile, de către cei responsabili (editori, comisii de vizionare etc.), lăsând ca aprecierile să fie făcute la niveluri superioare de cadre de la Consiliului Culturii și Educației Socialiste și de la C.C. al P.C.R., cauzele unor astfel de atitudini nu au fost suficient investigate informativ pentru a fi elucidate. Din aceste motive, în preocupările serviciului au mai existat și anumite probleme care nu făceau obiectul muncii de securitate, chiar dacă ele vizau persoane aflate în atenție. În context, nu s-a înțeles pe deplin spiritul unor ordine rezolutive ale tovarășului general-colonel Iulian Vlad, care pun repetat întrebarea dacă aspectele respective se cunosc de cei în drept să le rezolve. Considerăm că este necesar ca prin măsurile specifice proprii muncii de securitate și, în limitele competențelor oferite de partid, să ne pronunțăm asupra motivelor ce determină asemenea atitudini, uneori chiar inacțiuni.

În ce privește activitatea de protecție contrainformativă a tuturor categoriilor de persoane care lucrează în domeniile date în competența Serviciului 5 și lucrarea bazei de lucru, raportăm:

În primul rând, în obținerea informațiilor cu continuitate în procesul de supraveghere informativă referitoare la persoanele aflate în atenție pentru activități de genul celor la care ne-am referit în mod repetat, nu se face într-o organizare optimă. Punând, din acest punct de vedere, în discuție sectoarele de artă și cultură existente în Capitală, se constată că supravegherea informativă planificată, nu neapărat evidențiată pe calculator (trebuie însă analizat și acest aspect) se desfășoară în puține cazuri, 88 de către Serviciul 5 din Direcția I și numai 470 la Securitatea municipiului București. Se impune ca această situație să fie analizată, în spiritul ordinelor existente, împreună cu Securitatea municipiului București, pentru a se delimita această categorie de persoane asupra căreia trebuie să se acționeze calificat pentru a se putea valorifica permanent și în mai bune condiții informațiile, astfel încât anumite situații, pe cât posibil, să nu mai surprindă.

În al doilea rând, conlucrarea cu unitățile speciale de securitate, cu toate îmbunătățirile survenite, nu se realizează la intensitatea cerută de programul de măsuri și din această cauză valorificarea informațiilor obținute despre activitatea elementelor intelectuale de vârf din cadrul emigrației reacționare nu a fost întotdeauna corespunzătoare, îndeosebi sub aspectul eficienței măsurilor întreprinse. În context, menționăm că nici acțiunile de dezinformare nu satisfac în privința numărului acestora.

În al treilea rând, în depistarea celor vizați de organizații străine din exterior, fie pentru instigarea lor la acțiuni ostile ori folosirea la culegerea informațiilor care să alimenteze propaganda antiromânească, s-au obținut – într-adevăr – unele rezultate, fiind clar că „Dina", „Pop", „Damian" și „Hasan" transmit prin „Panaitescu" date cu privire la activitatea creatorilor de artă și cultură către „Europa Liberă" – via Paris (Monica Lovinescu, Virgil Ierunca, Marie-France Ionescu). Nu se poate însă afirma că s-a făcut totul pentru a afla și alte persoane înscrise în acest joc și care transmit date în exterior. Colaționând conținutul unor informații obținute chiar și prin mijloace T.O., cu privire la anumite atitudini, analize, alte activități interne ale unităților de creație ori discuții critice asupra unor titluri de cărți ori filme cu abateri ideologice, cu textele difuzate de „Europa Liberă", frapează similitudinea unor idei, cât și amănuntele preluate pe marginea unor activități desfășurate în cerc restrâns și fără participarea de persoane din filiera arătată, ceea ce confirmă concluzia. În legătură cu acest ultim aspect, scoatem în evidență și faptul că, în pofida măsurilor întreprinse după decretul nr. 408/1985, unele persoane din aceste domenii, în special scriitori, continuă să întrețină relații neoficiale cu diplomați, ziariști sau alți străini, legături care, și pe acest fond de indisciplină, nu au fost controlate informativ suficient împreună cu unitățile specializate, aspect care trebuie avut, prioritar, în vedere în viitor.

În domeniul artelor plastice, nu s-a acționat suficient de operativ și organizat pentru executarea întocmai a ordinelor date de conducerea Departamentului Securității Statului cu diferite prilejuri și din această cauză la ora actuală există mai multe semnalări neelucidate pe deplin, cum sunt – spre exemplu – cele referitoare la folosirea de către anumiți pictori de simboluri cu mesaje necorespunzătoare sau interpretabile

din punct de vedere ideologic în lucrările pe care le execută. În acelaşi timp, au fost obţinute informaţii şi s-au primit rapoarte de la unele securităţi judeţene din care rezultă că, în mai multe muzee, un număr însemnat de pânze originale ale unor pictori clasici români şi străini, diferite lucrări de grafică şi colecţii de obiecte de artă, sunt supuse degradării ori pericolului sustragerii datorită neglijenţelor manifestate în conservarea şi asigurarea pazei acestora, dar serviciul nu a insistat în măsura necesară la forurile competente pentru remedierea situaţiei. În august 1982, tovarăşul general-colonel Iulian Vlad, analizând situaţia informativ-operativă din unităţile muzeale, a stabilit mai multe obiective şi sarcini, dar din 1985, datorită lipsei de informaţii de profunzime, puţine studii de fenomen şi informări de profil au putut fi prezentate conducerii Departamentului Securităţii Statului.

La Radioteleviziunea Română, unde îşi desfăşoară activitatea circa 3.000 persoane, dintre care 117 cunoscute cu probleme pe linia muncii de securitate (7 cu antecedente politice ori penale, 35 sunt descendenţi ai acestor categorii de persoane, 135 au rude peste graniţă ori întreţin relaţii neoficiale cu străini), nu se realizează încă o supraveghere informativă eficientă asupra tuturor celor aflaţi în atenţie. Astfel, în 1986 şi primul semestru al anului 1987 nu s-a întreprins nici o măsură de verificare prin mijloace ale muncii de securitate asupra a 23 persoane cu rude în străinătate, precum şi a 21 descendenţi de legionari şi P.N.Ţ.-işti, neexistând nici un control asupra poziţiei şi atitudinii manifestate de aceştia în activitatea profesională, care, la unii dintre aceştia prin excelenţă este ideologică. De asemenea, despre cele 44 elemente aflate în prezent în Radioteleviziune raportate în 1982 conducerii Departamentului Securităţii Statului că ridică diferite probleme pe linia muncii de securitate, materialele informative obţinute în ultimii doi ani sunt sporadice şi neconcludente.

În general, activitatea de valorificare a potenţialului informativ nu se ridică la nivelul cerinţelor impuse de importanţa, sensibilitatea şi vulnerabilitatea obiectivului, calitatea informaţiilor obţinute nepermiţând, întotdeauna, soluţionarea operativă a unor cazuri aflate în lucru şi clarificarea deplină a anumitor semnalări.

Minusuri în supravegherea informativă se manifestă şi în celelalte sectoare de activitate (sănătate, justiţie, presă şi poligrafie) şi, ca argument, relevăm una dintre consecinţe, refuzul înapoierii în ţară, în perioada de referinţă, a 184 persoane, dintre care 13 surse, ponderea fiind deţinută de către medici (82), creatori de literatură şi artă (87).

În ce priveşte urmărirea informativă, rezultatele obţinute sunt evidente şi în majoritatea acţiunilor aflate în lucru direct de către ofiţerii serviciului se lucrează cu profesionalitate şi discernământ politic, fiind cazuri complexe, multe în controlul conducerii Departamentului Securităţii Statului. Cu toate acestea, se manifestă însă şi o seamă de neajunsuri. Astfel, în acţiunea „Păun“, publicist la „Contemporanul“ nu toate informaţiile obţinute de-a lungul anilor sunt aprofundat analizate şi corelate într-o anume succesiune. Din recentele analize şi informări promovate ierarhic s-au scăpat din vedere aspecte din viaţa acestuia care au o anumită relevanţă, şi anume: faptul că încă din 1969 s-a aflat în legătură cu ataşatul militar al S.U.A. acreditat la

Bucureşti, căruia, din surse sigure, rezultă că îi furniza informaţii despre legăturile sale cu Mircea Eliade, pe când s-a aflat în S.U.A., atitudinea sa, concepţii politice expuse la Sibiu cu prilejul unei vizite făcute lui C. Noica şi chiar răspunsul dat la o întrebare la biblioteca „M. Sadoveanu“, la 13 martie a.c., când şi-a lansat ultimul volum de poezie publicat, a afirmat: „… asta a fost surpriza mare că am fost cuminte…“, nu a fost interpretată şi corelată îndeajuns de aprofundat cu alte informaţii existente.

O lipsă de fond a celor 9 acţiuni care vizează scriitorii rezidă în aceea că nu se lucrează activ o serie de legături ale acestora, aspect care explică şi mai bine minusurile arătate la supravegherea informativă. Un singur exemplu, în cazul „Dina“ rezultă că, la un anume dr. Boieraş, obiectiva şi alte legături ale sale se adună frecvent, urmăresc filme video, poartă discuţii, însă nu s-a acţionat, evident prin mijloace T.O., la acesta.

În acţiunea „Socrate“, deschisă în martie 1984 asupra unui scriitor semnalat că întreţine legături cu mai mulţi străini, unii suspecţi de apartenenţă la francmasonerie, dosar analizat de tovarăşul general-colonel Iulian Vlad în iulie 1985, prilej cu care a ordonat ca măsurile în caz să vizeze mai ales natura relaţiilor cu străinii şi să i se raporteze concluziile analizelor de stadiu, dar în 1986/1987 despre obiectiv s-au obţinut un număr redus de informaţii şi de la surse ale altor unităţi din Bucureşti şi provincie, care au posibilităţi limitate pe lângă obiectiv, fiind practic asigurat în Capitală numai prin folosirea de mijloace speciale de tip I.C.T. la domiciliu. Nu s-a executat ordinul de a se raporta stadiul desfăşurării acţiunii şi nu s-a cooperat cu Direcţia a III-a în descifrarea naturii relaţiilor cu străinii; „Savin“ – muzicolog, deschis în iulie 1974 pentru manifestări ostile cu privire la politica partidului şi statului nostru în domeniul culturii, nu este asigurat informativ corespunzător, în anii 1986/1987 despre obiectiv obţinându-se doar 5 semnalări de la 4 surse, dintre care „Dumitru“, cu posibilităţi pe lângă urmărit, n-a furnizat în această perioadă decât două note.

O lipsă pe care o considerăm de fond rezidă în faptul că în cazurile aflate în supraveghere, dar mai ales în urmărire, informaţiile obţinute se exploatează în unele informări, după care ele nu se mai pun în evidenţă şi nu se mai valorifică în totalitate în alte etape şi momente operative, mai evidente fiind datele obţinute asupra legăturilor ce apar în acţiuni. O altă deficienţă, pe acest plan, o constituie informaţiile care vizează străinii şi activităţile acestora rămase neimplementate pe calculator pe fişe de tip I.O.P.R., sens în care într-o perioadă de 6 luni, selectiv, să fie introduse în sistemul informatic.

Minusurile semnalate în procesul supravegherii şi urmăririi informative sunt într-o strânsă asociere cu lipsurile manifestate de ofiţeri în folosirea mijloacelor speciale ale muncii de securitate şi în special a reţelei informative proprii, care nu în totalitate are randament, continuitate în culegerea de informaţii şi posibilităţi de penetrare. După cum rezultă din raport, în bună măsură, în reţeaua informativă sunt surse împreună cu care s-au rezolvat sarcini de importanţă în problemele de fond ale muncii de securitate pe care le reclamă majoritatea sectoarelor date în competenţa serviciului. S-a pătruns, în conlucrare cu unităţile speciale, pe lângă

unele vârfuri ale intelectualității din emigrația reacționară, inclusiv pe lângă unii colaboratori ai postului de radio „Europa Liberă", s-au organizat acțiuni de propagandă și contrapropagandă și obținut informații despre o seamă de străini care au venit în țara noastră pe diferite domenii (artă-cultură, sănătate, radio-televiziune, instituții teatral-muzicale etc.). Sunt surse care au fost și sunt antrenate în combinații inteligent concepute și cu deschideri de perspectivă în promovarea intereselor României pe planuri multiple, în obținerea de aport valutar și de influențarea pozitivă ale unor persoane din străinătate, în sensul de a prezenta prin lucrări, articole și alte mijloace realitățile existente în viața social-politică a țării noastre. Informativ, s-a pătruns în clandestinitatea unor activități, în subtilitatea unor activități așa-zis de tabără sau a unor poziții chipurile militante și obținut, de asemenea, rezultate în protejarea oamenilor de valoare din domeniul artei și culturii cu funcții în cadrul uniunilor de creație, autori de produse farmaceutice și aparate medicale, cadre din justiție, presă și radioteleviziune.

Cu toate acestea, ofițerii nu au reușit să valorifice intens și la capacitatea reală posibilitățile unor surse și, de asemenea, în alte situații au supraapreciat calitățile și forța de penetrare a unor informatori, în special în culegerea de informații despre persoane care prezintă interes aflate în exterior. Din acest punct de vedere, s-au întreprins măsuri în spiritul ordinului conducerii Departamentului Securității Statului, însă considerăm că este necesar ca atât pe plan central, dar mai ales pe plan teritorial, să se opereze o reevaluare în ce privește folosirea surselor în culegerea de informații, în cooperare cu unitățile speciale, în primul rând din exterior, dar și pe plan interior, în interese și acțiuni interjudețene, întrucât din analiză a rezultat că nu toți cei care au fost selecționați pe baza acestor criterii dau randamentul scontat. În ce privește rețeaua informativă a serviciului, mai relevăm faptul că datorită unor măsuri organizatorice, parte din ea, și respectiv cea care lucrează în domeniul cinematografiei, nu dă randamentul de care efectiv ar fi capabilă, întrucât nu a existat continuitate în dirijarea concretă a acesteia.

Rețeaua informativă folosită în obiective cum ar fi Consiliul Culturii și Educației Socialiste, Uniunea Scriitorilor, privind activitatea intrinsecă a celor care încadrează acestea, precum și rețeaua informativă de la Radioteleviziunea Română, presă, justiție și cinematografie, nu în totalitate răspunde prin randamentul dat comandamentelor prevăzute în planurile de căutarea informațiilor, a cerințelor reclamate de situația operativă din cadrul fiecărui sector în parte. Așa de exemplu, în patrimoniul de informații existent în cadrul serviciului, pe care îl apreciem, sunt puține date despre cadrele care nu fac neapărat parte din nomenclatură și care își desfășoară activitatea nu tocmai corespunzător, așa după cum am arătat, în sectoare deosebit de importante privind arta și cultura țării noastre.

Semnalăm că din studiul în totalitate al rețelei informative rezultă, în plus față de imperfecțiunile în dirijarea și folosirea la care ne-am referit pe larg, că 25 au un randament mai slab, sub posibilități.

În legătură cu **munca de coordonare, îndrumare și control** la compartimentele de informații interne din teritoriu, a rezultat că aceasta s-a desfășurat organizat, ofițerii

serviciului şi coordonatorii de probleme au fost repartizaţi pe securităţile judeţene (câte 5 securităţi judeţene), îmbinând deplasările pe profilul activităţilor coordonate cu cele la nivelul serviciului şi chiar al Direcţiei, în cazul maiorilor Mălureanu Vasile şi Cobianu Ion şi lt.-col. Achim Victor, Popazu Vasile şi Vărzaru Gheorghe, care sunt ofiţeri de legătură ai unităţii pentru câte o securitate judeţeană. Principala metodă folosită în creşterea calităţii şi eficienţei cadrelor din compartimentele corespondente teritoriale a constat în analiza activităţii acestora asupra principalelor capitole ale muncii şi sprijinul concret pe cazuri prin deplasări la faţa locului, totalizând în perioada de referinţă 498 zile de activitate în teren. Se remarcă, în acelaşi timp, contribuţia serviciului în dezvoltarea măsurilor iniţiate în dosarele de urmărire informativă cu problematică mai complexă, dintre care 32 sunt luate în control pe linia serviciului, activitate care apreciem că a reprezentat în mai multe cazuri un sprijin efectiv pentru clarificarea suspiciunilor ori, după caz, iniţierea unor măsuri combinative de neutralizare, temperare şi influenţare pozitivă. Din iniţiativa conducerii direcţiei, la sfârşitul anului trecut şi trimestrul I din anul curent, au fost solicitate şi analizate la acest nivel 166 dosare de urmărire informativă din teritoriu, ceea ce a permis, pe lângă o evaluare mai exactă a situaţiei informativ-operative pe ţară, şi posibilitatea intervenţiei directe în cazurile mai importante. Restul dosarelor de urmărire informativă aflate în lucru la serviciile corespondente din teritoriu au fost analizate, în totalitate, unele de mai multe ori, cu prilejul deplasărilor efectuate. În baza ordinului dat de tovarăşul ministru secretar de stat Tudor Postelnicu de a se elimina din reţeaua informativă sursele cu aport redus sau care ridică probleme în colaborarea cu organele de securitate, în primul trimestru al anului 1987, ofiţerii serviciului au analizat integral reţeaua informativă din legătura cadrelor care îşi desfăşoară activitatea pe profilul Serviciului 5, stabilind, prin note de dirijare, măsuri pentru valorificarea superioară a potenţialului informativ existent, eliminarea din reţea a surselor necorespunzătoare, precum şi ceea ce trebuie întreprins pentru verificarea loialităţii. Ca o activitate specifică serviciului, menţionăm deplasările efectuate pentru coordonarea măsurilor întreprinse cu ocazia unor manifestări cultural-artistice ori pe profil medical, cu caracter naţional, interjudeţean sau cu participanţi străini.

Cu toate acestea, aşa cum a rezultat din controalele efectuate la 8 securităţi judeţene şi la cele 2 servicii de profil de la Securitatea municipiului Bucureşti, în activitatea de supraveghere şi urmărire informativă desfăşurată în teritoriu persistă încă numeroase neajunsuri, de care se fac vinovaţi şi ofiţerii Serviciului 5.

În primul rând, preocupaţi de problematica muncii nemijlocite din Capitală, au neglijat coordonarea şi sprijinul activităţii specifice din teritoriu, la unele securităţii judeţene, apreciate ca având o pondere mai redusă pe linia serviciului, deplasările s-au efectuat la mari intervale de timp. În legătură cu acest aspect, reţinem că încă nu s-a executat ordinul tovarăşului general-colonel Iulian Vlad dat la bilanţul activităţii Direcţiei I pe anul 1986, de a fi predate la Securitatea municipiului Bucureşti unele instituţii din subordinea Ministerului Sănătăţii şi din domeniul justiţiei, pentru a se putea crea un echilibru între activitatea nemijlocită şi cea de coordonare, îndrumare şi sprijin.

În al doilea arând, la unele compartimente teritoriale, anumite neajunsuri persistă de mai mult timp, deşi au fost sesizate de cadrele serviciului cu ocazia deplasărilor, întrucât nu s-a manifestat fermitatea necesară faţă de cei care nu-şi îndeplinesc corespunzător atribuţiile şi nu s-au găsit modalităţi eficiente pentru a determina – acolo unde situaţia impunea – măsuri, mergând până la înlocuirea ofiţerilor în cauză.

Avem în vedere faptul că activitatea pe linia problemelor Serviciului 5 continuă să nu se ridice la nivelul cerinţelor situaţiei informativ-operative şi a exigenţelor programelor speciale de măsuri la securităţile judeţene Braşov, Mehedinţi, Timiş (în problema „sănătate"), Cluj şi Brăila, de mai mulţi ani.

Ne adresăm în modul cel mai serios posibil în ce priveşte perfecţionarea, profunzimea şi rigurozitatea analizelor care se fac în teritoriu. Este greu de explicat faptul că cei 96 scriitori ori poeţi din generaţia mai tânără a Capitalei, elogiaţi sistematic în emisiunile postului de radio „Europa Liberă", nu se află în atenţie, în forme organizate. Se pune problema ce analizăm când mergem în activitatea de control, de coordonare. Ce se poate spune în cazul „Silviu", poet din Focşani, care după ce a fost „luat în braţe" de Monica Lovinescu şi Virgil Ierunca a început subit să fie curtat de mulţi creatori de literatură de primă mână, a trebuit să treacă însă 4 ani până când acţiunea a fost luată în control şi orientată corect, timp în care ofiţerii de la securitatea respectivă, tactic, au comis şi greşeli. Lipsa de exigenţă s-a dovedit şi în acţiunea „Dinu", din Târgu Mureş, în lucrarea căreia serviciul de linie respectiv a dovedit indisciplină, practic nu a executat ordinele direcţiei.

În al treilea rând, la Securitatea municipiului Bucureşti activitatea de sprijin şi coordonare s-a axat mai mult pe cazuri, este adevărat, prioritare, şi mai puţin s-a avut în vedere organizarea şi desfăşurarea globală a activităţii de securitate în problemele din competenţă, deşi aceasta se impunea, cu atât mai mult cu cât în perioada de referinţă a existat în serviciile corespondente din această unitate o fluctuaţie de cadre, dintre care unele nou venite, mai multe sectoare trecând de la un ofiţer la altul.

Analizând modul în care se desfăşoară pregătirea cadrelor din serviciu, am constatat că procesul de învăţământ este organizat în conformitate cu „Măsurile Biroului Executiv al Consiliului de conducere al Departamentului Securităţii Statului referitoare la perfecţionarea pregătirii profesionale şi militare a cadrelor de securitate în perioada 1986–1990, în spiritul Directivei Comandantului suprem privind pregătirea militară şi politică".

Astfel, procesul de instruire se desfăşoară pe baza studiului individual şi prin convocări lunare, organizate pe serviciu, abordându-se tematica adecvată fiecărei probleme din competenţă, în cadrul căreia s-au desfăşurat mai multe activităţi cu caracter practic-aplicativ.

Remarcăm că serviciul dispune de un fond documentar corespunzător cerinţelor actuale de perfecţionare a pregătirii profesionale, fond care în perioada supusă inspecţiei s-a îmbogăţit cu un număr de 32 lucrări, constând în analize de stadiu, documentare pe diferite aspecte, studii de fenomen, care, după aprobarea conducerii

Departamentului Securității Statului şi a Direcției I, 2 au fost difuzate şi în teritoriu, iar 9 prezentate în convocările de pregătire şi instruire cu şefii serviciilor de informații interne şi cu lucrătorii din problemele aflate în competența serviciului (4 iulie 1986 şi 9 iulie 1987).

Dintre materialele la care ne-am referit, menționăm ca deosebit de utile: „Stadiul muncii informativ-operative în rândul oamenilor muncii de artă şi cultură profesioniști şi amatori, îndeosebi al scriitorilor şi cineaştilor", „Concluzii operative în legătură cu descendenții elementelor cu antecedente politice sau penale reacționare care îşi desfăşoară activitatea în domeniul sănătății", „Analiza modului în care se asigură asistența juridică străinilor ce au litigii penale, civile ori de altă natură în țara noastră".

De asemenea, au fost prezentate în fața cursanților de la Școala de perfecționare Grădiştea un număr de 5 prelegeri, de către mr. Mălureanu Vasile, şi 3 la Școala de ofițeri Băneasa, de către lt. col. Achim Victor.

Apreciem în acelaşi timp că participarea unor ofițeri din serviciu la activități de pregătire a cadrelor de la securități județene şi a municipiului Bucureşti a fost utilă, metodă care considerăm că se impune a fi extinsă.

Recomandăm, totodată, să se acționeze sistematic pentru ca toți ofițerii nou numiți să lucreze în probleme din competența serviciului, să execute la direcție, timp de câteva zile, atât documentare, cât şi participare la unele activități concrete desfăşurate de serviciu.

În legătură cu stilul şi metodele de muncă ale cadrelor cu funcții de conducere.

Ofițerii specialişti II şi coordonatorii de probleme în cadrul serviciului, lt. col. Achim Victor, Popazu Vasile şi Vărzaru Gheorghe, au o temeinică pregătire de cultură generală şi experiență în munca de securitate. S-au preocupat de cunoaşterea şi stăpânirea situației operative în problemele pe care le coordonează şi au sprijinit comanda serviciului în exercitarea actului de comandă prin controlul nemijlocit şi cotidian al ofițerilor din subordine. Cu toate acestea, se impune din partea lor o prezență mai activă în activitatea de analiză şi sinteză a serviciului pe problemele coordonate, mai ales pe linie de presă, poligrafie şi justiție şi implicarea mai profundă în conducerea, exploatarea potențialului informativ din radio-televiziune.

De asemenea, considerăm că se impune mai multă exigență atât față de subordonații nemijlociți, dar mai ales în teritoriu, pe linia problemelor coordonate.

Maiorul Mălureanu Vasile, ofițer specialist I (care asigură comanda serviciului, cu intermitențe, în perioada de referință), este coordonatorul colectivului artă şi cultură şi răspunde nemijlocit de Consiliul Culturii şi Educației Socialiste şi U.C.E. „Artexim". De asemenea, coordonează la nivelul Direcției I problema „Oculta". În decursul timpului, ca şi în prezent, s-a aflat la comanda serviciului cu bune rezultate.

Este foarte bine documentat în toate problemele serviciului, dar mai ales în cele de cultură şi artă, ceea ce i-a permis să obțină rezultate din cele mai bune, atât în activitatea proprie, cât şi în exercitarea actului de comandă în perioadele cât a condus

serviciul. Ofițer dotat cu calități deosebite pentru activitatea de culegere a informațiilor și cu multă putere de muncă, reușește să planifice și organizeze corespunzător activitatea proprie și pe cea a serviciului și să obțină rezultate de substanță în lucrările proprii. Astfel, are în legătură 12 surse de informare, de la care obține informații de valoare, lucrează nemijlocit 3 dosare de urmărire informativă și are în control alte 6.

Din totalul de 268 informări, studii și rapoarte pe care Serviciul 5 le-a prezentat în această perioadă conducerii Departamentului Securității Statului, 94 le-a întocmit personal, iar la multe din celelalte și-a adus contribuția, atât prin obținerea de informații pe tematicele respective, cât și în desprinderea concluziilor și elaborarea materialelor în forma și ținuta necesară prezentării lor la acest nivel. Totodată, a urmărit cu atenție și responsabilitate, în perioada cât a asigurat comanda serviciului, modul de executare a odinelor rezolutive date de conducerea Departamentului Securității Statului și de cea a Direcției I. De asemenea, apreciem modul deosebit de eficient în care conlucrează cu conducerea Consiliului Culturii și Educației Socialiste și cu factorii competenți din sistemul editorial, ceea ce a permis prevenirea și contracararea unor activități cu consecințe negative pentru arta și cultura românească, inclusiv împiedicarea apariției unor lucrări literare cu conținut necorespunzător.

Cu toate acestea, apreciem că are o vină în producerea unora dintre deficiențele constatate la problemele pe care le coordonează direct, dar și pe linie de comandă. Îi recomandăm, din acest punct de vedere, o proporționare mai echilibrată între munca de execuție și cea de comandă, întrucât, din dorința de a rezolva personal cât mai mult, sunt situații când pierde din vedere probleme ale conducerii activității celorlalți subordonați. În același timp, este necesar să antreneze, solicitând cu mai multă hotărâre și exigență implicarea în conducerea activității curente, toți ofițerii specialiști II. Tot pentru activitatea de comandă i se reproșează faptul că nu în suficientă măsură s-a ocupat de creșterea eficienței muncii de îndrumare și control la compartimentele corespondente din teritoriu.

Recomandăm, de asemenea, maiorului Mălureanu Vasile să vegheze cu atenție la respectarea prevederilor Ordinului 150/1972, privind elaborarea documentelor secrete în cadrul serviciului și completarea evidențelor din dosarele persoanele și anexă ale rețelei informative.

Concluzionând, apreciem că [în] perioada supusă inspecției Serviciul 5 a înregistrat creșteri notabile în privința calității și eficienței muncii, situându-se la niveluri superioare, la toate capitolele, față de etapele anterioare, compartimentul reușind ca în unele probleme să se exprime prin măsuri specifice mai aproape de exigențele conducerii Departamentului Securității Statului în problemele aflate în competență, deosebit de importante, vulnerabile și de mare sensibilitate, în același timp. Cu toate acestea, se mențin încă lipsuri, îndeosebi în munca de conducere și exploatare a potențialului informativ din presă-poligrafie și radioteleviziune. De asemenea, se impune îmbunătățirea activității de analiză și sinteză a problematicii

şi pe această bază să se realizeze, pe de o parte, informarea operativă a conducerii Departamentului Securității Statului şi a organelor de partid şi de stat competente cu principalele aspecte şi evoluția situației informativ-operative şi, pe de altă parte, să se treacă la stabilirea de perspectivă a principalelor sarcini ce revin muncii de securitate în domeniile respective. Totodată, să se acționeze cu mai mare cuprindere şi eficiență în activitatea de îndrumare şi sprijin a compartimentelor corespondente din teritoriu.

Raportăm că în urma controlului, constatările s-au prezentat fiecărui ofițer în prezența conducerii serviciului, nefiind obiecții.

Receptivitatea față de neajunsurile constatate, corectitudinea şi modul responsabil în care au trecut la remedierea unor lipsuri, viz-a-viz de pregătirea şi experiența celor mai mulți, ca şi atmosfera prielnică muncii existente în colectiv, dau garanția că în timp scurt Serviciul 5 va înregistra noi valențe de calitate şi eficiență în întreaga activitate.

Colonel,
Aliman Alexandru
Lt. colonel,
Nen Virgiliu

A.C.N.S.A.S., fond documentar, dosar nr. 120, vol. 2, f. 176–189.

204

1988 octombrie 30. Notă a Direcției I referitoare la acțiunile lui Ion Rațiu

Ministerul de Interne — Strict secret
Departamentul Securității Statului
Direcția I
Nr. 112/BI/001419 din 30 octombrie 1988.

Notă

Ion Rațiu este unul din factorii activi ai exilului românesc. Circulă, se preocupă şi participă, făcându-se cunoscut între românii din exil. Cea ce pare să-l fi deranjat în ultima vreme este apariția unui alt factor de unificare a exilului, acela al lui I. Pantazi.

La 17 iulie a.c. a fost primit de preşedintele Reagan, împreună cu cei 200 de invitați, cu ocazia săptămânii națiunilor captive.

După 40 de ani de nepublicare, i-a apărut, în sfârşit, volumul intitulat „Moscova confruntă lumea“ („Moscova challenges the world“), în care Raţiu Ion disecă situaţia comunismului, ajungând la numeroase concluzii. Între acestea amintim:

– oriunde comunismul devine sistem despotic absolut;

– comunismul se crede condus de supraoameni, care de fapt nu există;

– în acţiunile sale foloseşte ura;

– exploatarea omului este intensificată;

– nu a instaurat egalitatea, ci a intensificat inegalitatea;

– nu a reuşit un om nou şi altele.

În acest volum, Raţiu I. incită la rezistenţă absolută, deoarece „provocarea comunistă este continuă, universală şi completă“.

La 24 mai 1988, în Camera reprezentanţilor (S.U.A.) a avut loc o întrunire congresională care s-a ocupat de drepturile omului în România. Rolul principal l-au jucat congresmenii de origine maghiară Tom Lantos şi E. Porter. Ion Raţiu a fost prezent şi a vrut să depună şi el mărturie, dar i s-a răspuns că programul este deja stabilit. Martori au fost:

– pastorul Geza Nemeth, luptător pentru libertate, de la Budapesta;

– Laszlo Hamos, preşedintele „Fundaţiei maghiare pentru drepturile omului“;

– Frank Koszorus, de la „Grupul juridic al societăţii internaţionale pentru drepturile omului“.

Aceşti martori unguri au acuzat guvernul român de a fi creat probleme refugiaţilor prin persecuţia celor 2 milioane de unguri şi prin acţiunile de asimilare forţată. Raţiu Ion nu a fost audiat ca martor, dar a intervenit cu întrebări, precizând astfel în faţa comisiei câteva date, şi anume că:

– toată populaţia românească este persecutată şi nu exclusiv ungurii;

– până în 1956 ungurii din Transilvania au colaborat la instalarea comunismului;

– chiar astăzi, ungurii membri de partid sunt, proporţional, mai numeroşi decât românii.

După întâmplarea de la Parlamentul European (6 iulie 1988), Raţiu a dat un comunicat în care arată că din 13.123 de sate din România, doar 800 sunt ungureşti şi că Karoly Grosz a declarat la 14 iunie 1988, la „Asociaţia Arhitecţilor Maghiari“, că nu numai sate ungureşti, ci şi cele româneşti sunt afectate şi că nu este corect să considerăm acţiunea ca un atac împotriva naţionalităţilor[1].

În urma articolului din „The Independent“, din 27 iunie 1988, în care se spune „distrugerea miilor de sate ale României, în majoritate locuite de unguri“, Sandu Pobereznic a trimis o scrisoare de dezmințire.

Alexandru Munteanu, preşedintele filialei „U.M.R.L.“ din R.F.G., acuză securitatea că ar fi falsificat scrisori din partea lui Raţiu şi că „face să plouă“ cu anonime privind pe cei care colaborează cu „U.M.R.L.“.

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 3, f. 155–156.

[1] Este vorba de problema sistematizării satelor din România.

205

1988 noiembrie 21. Plan de măsuri întocmit de Inspectoratul municipiului Bucureşti al Ministerului de Interne privind prevenirea, descoperirea şi neutralizarea autorilor de înscrisuri cu conținut necorespunzător şi a altor fapte de natură să afecteze interesele statului, pe raza municipiului Bucureşti

Ministerul de Interne
Inspectoratul municipiului Bucureşti
Nr. 001721 din 21 noiembrie 1988

Strict secret

Aprob
Ministru de Interne
Tudor Postelnicu

De acord
General-colonel
Iulian Vlad
General-locotenent
Constantin Nuță

Plan de măsuri
privind prevenirea, descoperirea şi neutralizarea autorilor de înscrisuri cu conținut necorespunzător şi a altor fapte de natură să afecteze interesele statului, pe raza municipiului Bucureşti

Pentru executarea neabătută a sarcinilor şi misiunilor ce revin organelor Ministerului de Interne din hotărârile de partid, legile țării, din orientările şi indicațiile date de secretarul general al Partidului Comunist Român, preşedintele Republicii Socialiste România, Comandantul suprem al Forțelor Armate ale Republicii Socialiste România, tovarăşul Nicolae Ceauşescu, pe linia prevenirii şi combaterii acestor fapte antisociale, Inspectoratul municipiului Bucureşti, cu sprijinul unităților centrale de securitate şi miliție şi cu concursul organismelor democrației muncitoreşti revoluționare, va întreprinde următoarele:

I. **Atribuții comune organelor de securitate şi miliție**:

1. Pentru prevenirea şi descoperirea autorilor de înscrisuri cu conținut necorespunzător ori a altor fapte ce pot afecta interesele statului, Securitatea şi Miliția

municipiului Bucureşti, precum şi unităţile centrale operative ale Departamentului Securităţii Statului şi ale Inspectoratului General al Miliţiei, potrivit competenţelor şi atribuţiilor, vor acţiona în obiectivele, locurile şi problemele date în răspundere, în scopul realizării unei cunoaşteri cuprinzătoare, permanente şi în profunzime a situaţiei operative, folosind eficient mijloacele, metodele şi formele de lucru specifice.

În cadrul măsurilor informativ-operative întreprinse, unităţile de securitate şi miliţie vor acţiona pentru identificarea şi introducerea în baza de lucru, pe profiluri de muncă, a tuturor persoanelor care pot fi atrase ori sunt pretabile să se antreneze în conceperea, redactarea şi difuzarea unor înscrisuri cu conţinut duşmănos sau să săvârşească alte fapte de natură a prejudicia interesele statului. **Vor fi identificate şi avute în atenţie cu prioritate elementele care**:

– **sunt cunoscute cu antecedente politice sau penale** reacţionare, care nu au renunţat la ideile lor, precum şi descendenţii acestora semnalaţi cu poziţie duşmănoasă;

– **au fost semnalate cu manifestări ostile**, revendicative, protestatare ori care incită la asemenea activităţi;

– **audiază şi colportează ştirile** transmise la posturile de radio străine ostile ţării noastre sau sunt preocupate să intre în legătură cu oficinele de propagandă reacţionară;

– **sunt cunoscute cu nemulţumiri**, fiind pretabile să redacteze şi să difuzeze înscrisuri necorespunzătoare;

– **vor să emigreze**, iar pentru obţinerea aprobării ameninţă cu săvârşirea unor acte de dezordine ori că se vor adresa unor persoane, organizaţii sau foruri din exterior;

– **cetăţenii străini semnalaţi ca emisari ai unor centre reacţionare** ori cu preocupări de a introduce în ţară materiale cu conţinut denigrator şi de instigare la acţiuni antistatale, diplomaţii acreditaţi în Republica Socialistă România, precum şi autohtonii care întreţin relaţii cu aceştia;

– **cei ce deţin, în mod clandestin, mijloace de multiplicat** ori sunt semnalaţi cu preocupări de confecţionare a unor ştampile, şabloane sau alte sisteme de tipărire şi imprimare;

– **suferă de afecţiuni neuropsihice** şi sunt pretabili la fapte de această natură;

2. **Întregul potenţial informativ al unităţilor de securitate şi miliţie va fi instruit cu sarcini specifice**, în educarea acestuia insistându-se pe dezvoltarea ataşamentului şi spiritului patriotic, astfel încât să sesizeze în timp util intenţiile unor străini ori elemente autohtone de a acţiona ostil, intervenind direct, cu orice risc, pentru contracarare şi neutralizare;

3. **Pentru asigurarea climatului de ordine şi legalitate pe raza Capitalei**, prevenirea, contracararea şi neutralizarea intenţiilor şi acţiunilor unor elemente cu manifestări ostile ori care se dedau la acte prin care se pot afecta interesele statului, **vor fi folosite cu mai multă eficienţă toate celelalte mijloace specifice de muncă**;

4. **În activitatea de prevenire** a unor astfel de fapte, organele de securitate şi miliţie vor acţiona bazându-se pe **sprijinul larg al maselor de cetăţeni**, al conducerilor

unităților socialiste și a organismelor democrației muncitorești-revoluționare. În acest scop, cu sprijinul organelor de partid și al factorilor de conducere și educaționali, se vor intensifica măsurile de pregătire contrainformativă a populației pentru crearea unei puternice opinii de masă, sporirii vigilenței și combativității cetățenilor;

5. **În organizarea și desfășurarea întregii activități**, comanda Inspectoratului municipiului București va asigura o **cooperare eficientă și activă între organele de securitate și miliție** cu unitățile centrale, realizând un schimb permanent de informații care să fie exploatate operativ;

6. **Datele obținute pe acest profil vor fi comunicate de către toate unitățile Securității municipiului București**, care va păstra o evidență centralizată a persoanelor pretabile la acte ostile. Verificarea și clarificarea informațiilor, precum și luarea în diferite forme de lucru a elementelor suspecte se va realiza pe linii de muncă, potrivit competențelor;

7. **Comandanții, cu sprijinul organelor și organizațiilor de partid, vor acționa pentru dezvoltarea conștiinței revoluționare a efectivelor**, a educării lor în spiritul angajării depline, a fermității și devotamentului în îndeplinirea exemplară a sarcinilor și misiunilor încredințate, în condiții de ordine și disciplină desăvârșite.

II. **Atribuții specifice organelor de securitate**:

1. Unitățile centrale de securitate și Securitatea municipiului București vor acționa unitar, cu fermitate, folosind întreaga gamă a formelor, metodelor și mijloacelor de muncă pentru **prevenirea difuzării de înscrisuri cu conținut ostil, descoperirea și neutralizarea oricăror persoane cu preocupări de redactare, multiplicare și difuzare a unor asemenea materiale**.

În acest sens se va asigura **instruirea temeinică a rețelei informative** cu privire la modul de căutare a informațiilor specifice, operativitatea sesizării evenimentelor și a **modului concret de acțiune** în cazul apariției de înscrisuri cu conținut ostil.

Rețeaua informativă va fi instruită să acționeze direct pentru reținerea autorilor în situații flagrante, iar când aceștia au dispărut de la locul faptei va proceda la strângerea tuturor înscrisurilor, sesizarea ofițerului de legătură, asigurând paza zonei de difuzare până la sosirea echipei operative de cercetare.

Rețeaua informativă, care domiciliază sau lucrează pe traseele și în zonele în care au avut loc difuzări de înscrisuri, **va fi instruită și angrenată la acțiuni de pândă și supraveghere** în scopul reținerii autorilor sau obținerii de informații și date de interes operativ care să conducă la identificarea operativă a acestora.

Compartimentele care asigură informativ obiective și instituții în care se depozitează și se lucrează cu materiale ce pot fi folosite la confecționarea de înscrisuri ostile vor acționa pentru **dezvoltarea potențialului informativ și instruirea acestuia** pentru a semnala persoane cu preocupări suspecte sau de sustragere a unor asemenea materiale.

Informațiile și datele care privesc persoanele suspecte pe linie de înscrisuri vor fi verificate operativ, în cooperare cu Unitatea specială „S“ și alte unități de securitate competente, pentru clarificarea suspiciunilor și luarea măsurilor specifice de prevenire;

2. **În cadrul măsurilor de cunoaștere** și stăpânire a situației operative din obiectivele, locurile și mediile date în competență, **vor fi identificate și verificate persoanele** care, prin concepții, manifestări, comportament și modul lor de viață necorespunzător, sunt pretabile ori pot fi atrase la săvârșirea de fapte pe linie de înscrisuri cu conținut ostil. Prioritar vor fi avuți în atenție autorii de înscrisuri identificați pentru prevenirea săvârșirii de noi fapte asemănătoare;

3. **Întregul aparat de securitate va acționa în direcția sporirii vigilenței și supravegherii permanente a traseelor**, zonelor și locurilor aglomerate, pentru prevenirea difuzării de înscrisuri cu conținut ostil, identificarea și reținerea autorilor.

Cadrele Ministerului de Interne au obligația să sesizeze de îndată, prin orice mod, apariția de înscrisuri cu conținut ostil Dispeceratului Securității municipiului București și șefilor ierarhici, acționând totodată pentru strângerea materialelor respective și asigurarea locului faptei până la sosirea echipei de cercetare;

4. **Dispeceratul Securității municipiului București**, sesizat despre difuzare, **va raporta imediat șefului securității** sau înlocuitorului la comandă și va alarma grupa operativă care se va deplasa la fața locului pentru cercetarea, scotocirea zonei și preluarea înscrisurilor difuzate;

5. Când situația impune, **cadrele de securitate vor solicita sprijinul ofițerilor și subofițerilor de miliție** pentru urmărirea și reținerea făptuitorilor, identificarea martorilor, legitimarea persoanelor suspecte, asigurarea locului faptei și ridicarea înscrisurilor difuzate;

6. **Securitatea municipiului București** va asigura instruirea cadrelor de miliție angrenate în activitatea de supraveghere a străzii pentru prevenirea difuzării de înscrisuri cu conținut ostil;

7. În cazurile deosebite, **Securitatea municipiului București** va participa în mod direct, cu efectivele proprii, organizând cu acestea pânde, patrulări, scotociri și acțiuni de urmărire și prindere în flagrant a autorilor.

Cu aprobarea conducerii Departamentului Securității Statului, la asemenea acțiuni vor fi angrenate și efective de securitate aparținând unităților centrale și Școlii militare de perfecționare a cadrelor active și de rezervă – Grădiștea;

8. Toate cazurile de difuzări de înscrisuri cu conținut ostil, precum și persoanele implicate sau suspecte, vor fi cercetate de organele Securității municipiului București, iar la ordinul conducerii Departamentului Securității Statului de către Direcția a VI-a.

III. **Atribuții specifice organelor de miliție**:

1. **Miliția municipiului București va instrui temeinic întregul efectiv din subordine cu privire la sarcinile concrete ce le revin** pe linia prevenirii,

contracarării şi neutralizării activităţii elementelor care difuzează înscrisuri cu conţinut duşmănos ori se dedau la alte fapte care pot afecta grav interesele statului, pornind de la principiul muncii de prevenire, precum şi a modului de acţiune în situaţia depistării unor asemenea elemente;

2. **În contextul instruirii întregului potenţial informativ din legătura cadrelor Miliţiei municipiului Bucureşti** se va acorda prioritate surselor recrutate în obiectivele unde se deţin mijloace şi aparatură de tipărit sau multiplicat, în locurile intens aglomerate, în cartierele, zonele şi sectoarele unde s-au înregistrat ori se pot produce asemenea fapte, celor din sistemul loto-pronosport, administraţiei domeniului public, poştei şi telecomunicaţiilor, transportului în comun, asociaţiilor de locatari şi responsabililor cărţilor de imobil, pentru a sesiza imediat orice intenţie sau faptă din partea elementelor care au asemenea preocupări, cât şi de a interveni direct pentru neutralizarea acestora;

3. **Pe baza concluziilor desprinse din analiza situaţiei operative**, a datelor obţinute şi a schimbului permanent de informaţii cu organele de securitate, se vor lua măsuri pentru **a asigura o prezenţă activă în stradă a cadrelor de miliţie**, folosind în acest scop în mod eficient forţele proprii şi ajutătoare, îndeosebi militarii în termen din unităţile de securitate-miliţie, luptătorii din gărzile patriotice, tinerii din detaşamentele de pregătire pentru apărarea patriei şi membrii grupelor de sprijin ale miliţiei.

În raport de locurile şi timpul de comitere a unor asemenea fapte **se vor realiza dispozitive de ordine şi pază**, compuse din cadre de miliţie şi alte forţe, constituite în patrule, posturi mobile de observare şi supraveghere a unor locuri aglomerate, străzi sau zone, şi alte elemente de dispozitiv care vor acţiona la ordin, după caz, în ţinută militară sau civilă;

4. În cazul în care se deţin date şi informaţii cu privire la intenţiile unor elemente de a difuza înscrisuri cu caracter duşmănos ori s-au înregistrat asemenea fapte în mai multe locuri sau zone ale Capitalei, **la întărirea dispozitivelor de ordine şi pază** constituite pentru prevenirea, contracararea şi neutralizarea acestor manifestări **vor fi folosite şi efective ale Şcolii militare pentru perfecţionarea pregătirii cadrelor de miliţie Bucureşti**.

În situaţii deosebite, cu aprobarea adjunctului ministrului de Interne, şef al Inspectoratului General al Miliţiei, vor participa şi cadre din unităţile centrale de linie ale Inspectoratului General al Miliţiei;

5. **Cu prilejul organizării şi executării acţiunilor, raziilor, controalelor miliţieneşti** şi a altor activităţi cu caracter de prevenire ori de asanare a Capitalei de elemente vicioase, infractoare sau parazitare, se va acorda o atenţie deosebită depistării celor care fac obiectul Ordinului M.I. nr. 02155/1983, a celor cărora li s-a refuzat viza de plecare definitivă din ţară, nu li s-au rezolvat anumite probleme personale pe plan local ori nu-şi justifică prezenţa pe raza municipiului Bucureşti, luându-se în toate situaţiile măsuri de cercetare temeinică a acestora, de trimitere, sub pază, la locurile de domiciliu sau, după caz, alte măsuri legale;

6. **Cadrele de miliție** care acționează în dispozitivele special construite pentru prevenirea, contracararea și neutralizarea activității elementelor care difuzează înscrisuri cu conținut dușmănos ori se dedau la alte fapte care pot afecta interesele statului **vor fi temeinic instruite** și controlate permanent în teren asupra modului în care își îndeplinesc atribuțiile stabilite în consemn. În acest scop vor fi desemnați ofițeri competenți cărora li se vor da în răspundere sectoare și zone pentru a asigura îndrumarea și sprijinul necesar în îndeplinirea exemplară a misiunilor;

7. În organizarea și executarea misiunilor ce revin Miliției municipiului București în acest domeniu se va realiza **o cooperare permanentă și eficientă cu Securitatea municipiului București**, îndeosebi în ceea ce privește cunoașterea și analiza sistematică a situației operative pe această linie, realizarea unui schimb activ de date și informații, stabilirea în comun a locurilor, zonelor sau traseelor care necesită a fi supravegheate ori unde să se constituie dispozitive de ordine și pază, supravegherea calificată la locul de muncă, domiciliu sau mediile frecventate a elementelor potențial periculoase, potrivit competențelor, precum și **organizarea de acțiuni comune specifice de prevenire și contracarare**.

Ofițerii și subofițerii de miliție sunt obligați ca la solicitarea cadrelor de securitate să le acorde sprijin și să intervină operativ pentru identificarea, reținerea, imobilizarea și conducerea la sediul organului de miliție a elementelor suspecte sau depistate în flagrant, cât și pentru înlăturarea și lichidarea imediată a consecințelor acțiunilor din partea acestor categorii de persoane;

8. **Ofițerii și subofițerii de miliție care acționează în dispozitivele de ordine și pază**, precum și celelalte cadre de miliție sesizate despre apariția de înscrisuri (inscripții) cu conținut dușmănos, în toate situațiile în care nu s-a reușit prinderea în flagrant a făptuitorilor, acționează de îndată pentru identificarea elementelor suspecte și a martorilor oculari, raportând evenimentul ofițerului de serviciu de la organul de miliție pe raza căruia s-a petrecut fapta. Totodată, iau măsuri pentru strângerea înscrisurilor, acoperirea inscripțiilor, asigurarea pazei locului respectiv până la sosirea echipei de cercetare, îndepărtarea curioșilor, acționând astfel încât să nu altereze înscrisurile (inscripțiile) și eventualele urme lăsate de făptuitori;

9. **În cazul în care ofițerul de serviciu de la circumscripțiile de miliție din Capitală** este sesizat în orice mod despre apariția de înscrisuri cu conținut dușmănos, dirijează prin stația radio cadrele de miliție aflate în dispozitivele de ordine și pază în locul respectiv sau în apropiere, raportează imediat evenimentul șefului nemijlocit și ofițerului de serviciu de la Securitatea municipiului București, în vederea trimiterii echipei operative de cercetare.

În raport de natura și amploarea evenimentului, la ordin, alarmează efective ale unității respective, care vor acționa pentru delimitarea zonei de răspândire a înscrisurilor, executarea de scotociri, investigații, legitimarea și reținerea persoanelor suspecte, precum și alte activități specifice care să conducă la depistarea operativă a făptuitorilor.

IV. **Modalităţile de acţiune în cazul prinderii în flagrant a autorilor**:

1. **În toate situaţiile în care făptuitorii sunt prinşi în flagrant**, cadrele care i-au depistat procedează la reţinerea, imobilizarea şi izolarea acestora, raportând imediat evenimentul şefilor ierarhici. Prin mijloacele de legătură solicită sprijinul elementelor de dispozitiv aflate în zonă, cu ajutorul cărora se va acţiona, după caz, pentru:

– **acoperirea inscripţiilor** (înscrisurilor) şi conservarea acestora, astfel încât să nu se altereze integritatea lor;

– **strângerea înscrisurilor volante**, pe care le predă şefului echipei de cercetare sosit la faţa locului;

– **identificarea martorilor oculari** şi, eventual, stabilirea altor suspecţi;

– **asigurarea pazei locului faptei**, luând măsuri pentru conservarea urmelor lăsate de făptuitori, interzicerea pătrunderii în câmpul infracţional a altor persoane şi îndepărtarea curioşilor;

2. **În cazul difuzării unor înscrisuri din mijloace de transport**, cadrele de securitate şi miliţie sesizate notează numărul de înmatriculare, categoria, marca şi alte elemente de individualizare a vehiculului şi autorului, precum şi direcţia de deplasare, alarmând prin mijloacele tehnice de legătură efectivele aflate în dispozitivele de circulaţie, de ordine şi pază, precum şi alte forţe, în vederea blocării autovehiculului, reţinerii şi imobilizării făptuitorului.

Raportează imediat evenimentul la dispeceratul unităţii, care informează neîntârziat ofiţerul de serviciu de la Securitatea municipiului Bucureşti;

3. **În eventualitatea în care persoanele prinse în flagrant invocă calitatea de diplomat**, după conducerea la sediul inspectoratului, se procedează de îndată la verificarea autenticităţii calităţii declarate, prin Ministerul Afacerilor Externe, cercetările efectuându-se în continuare în conformitate cu reglementările legale.

4. **În situaţia celorlaltor categorii de cetăţeni străini implicaţi în acţiuni de difuzare** a înscrisurilor cu conţinut necorespunzător sau alte fapte care pot afecta interesele statului se va acţiona în conformitate cu prevederile ordinelor ministrului de Interne referitoare la reţinerea şi cercetarea acestora;

5. **În cazul în care unele elemente protestatare sau turbulente** intenţionează să apară în locuri publice cu pancarte, lozinci sau alte însemne necorespunzătoare ori încearcă să se autoincendieze, cadrele de securitate şi miliţie sesizate vor acţiona energic pentru prevenirea unor asemenea acţiuni, reţinerea materialelor ostile şi a făptuitorilor, în vederea luării măsurilor legale.

V. **Alte măsuri**:

1. **Conducerea Inspectoratului municipiului Bucureşti** va desemna ofiţeri de securitate şi miliţie, cărora li se vor da în răspundere zone şi sectoare vulnerabile sau alte locuri unde s-au înregistrat asemenea fapte. Aceştia vor cunoaşte şi controla

permanent dispunerea efectivelor în teren, în raport de situația operativă, stabilind, totodată, un sistem eficient de legătură și acțiune, de îndrumare și control al cadrelor aflate în dispozitiv;

2. **Cadrele aflate în dispozitivele de ordine și pază** vor fi dotate cu stații de radio emisie-recepție, bastoane de cauciuc, lanterne, cătușe, fluier și, la ordin, armamentul din dotare. În raport de situația operativă, ținuta va fi militară sau civilă;

3. **La sediul Securității și Miliției municipiului București** va fi asigurat din rezerva operativă câte un autoturism destinat intervenției, în situația răspândirii de înscrisuri cu caracter necorespunzător sau alte fapte care pot afecta interesele statului;

4. **Lunar sau ori de câte ori situația impune, conducerea Inspectoratului municipiului București al Ministerului de Interne va analiza evoluția situației operative pe această linie, stadiul îndeplinirii sarcinilor din prezentul plan de măsuri, stabilind noi activități care să asigure prevenirea, contracararea și neutralizarea fermă a acțiunilor elementelor care difuzează înscrisuri cu conținut dușmănos ori se dedau la alte fapte care pot afecta grav interesele statului**.

Șeful Inspectoratului,	Șeful Securității,	Șeful Miliției,
Colonel	General-maior	Colonel
Dumitrașcu Dumitru	Bucurescu Gianu	Bărbulescu Marin

A.C.N.S.A.S., fond documentar, dosar nr. 123, vol. 3, ff. 1–10.

206

1989 august 2. Notă referitoare la activitatea postului de radio „Europa Liberă“

[Nr]. 0082380/2 august 1989 Strict secret

Notă

În cadrul măsurilor specifice întreprinse pe linia obiectivului „Europa Liberă“, prin surse de încredere, cu posibilități directe în această oficină, s-au obținut noi informații privind obiectivele conducerii americane pe linia intensificării propagandei antiromânești în contextul evoluției relațiilor româno-maghiare, precum și așa-zisului „proces reformist“ din Ungaria și orientările date în acest sens angajaților și colaboratorilor Secției pentru România a acestei oficine.

1. După instalarea lui George Bush la Casa Albă, conducerea americană a imprimat treptat mai multă ofensivitate activității postului de radio „Europa Liberă“, care este privit de președintele S.U.A. drept un mijloc principal în acțiunile de destabilizare politică vizând țările socialiste din Europa. De altfel, teama unor angajați ai postului privind mutarea acestuia în S.U.A. sau chiar desființarea sa a dispărut o dată cu asigurările date de noua administrație americană privind continuarea și chiar amplificarea activităților lui.

Obiectivul principal fixat de conducerea americană a postului pentru această etapă este sprijinirea evoluțiilor interne din Ungaria și Polonia, a așa-ziselor reforme democratice inițiate în aceste țări, vizând în realitate trecerea lor la o cale de dezvoltare capitalistă.

Edificatoare în acest sens este afirmația făcută de Michael Shafir, șeful Departamentului de cercetare al Secției pentru România a „Europei Libere“: „Trebuie susținut fără rezerve, cu toate mijloacele, reformismul ungar, întrucât numai prin el se deschid porțile libertății. Noi, cei de la post, avem această datorie sfântă. Ungaria trebuie, ca și Polonia, să treacă la capitalism, ăsta e dezideratul administrației americane“.

În scopul realizării unui flux continuu de informații, al exploatării directe a fugarilor români aflați în Budapesta și obținerii de date vizând denigrarea R.S. România, conducerea americană intenționează ca pe lângă Biroul secției ungare a „Europei Libere“, deja deschis la Budapesta, să trimită și un corespondent al Secției pentru România a postului în capitala Ungariei.

În contextul campaniei iredentiste maghiare, Secției pentru România i s-a fixat ca orientare folosirea conjuncturii create în relațiile dintre cele două țări pentru adâncirea disensiunilor prin popularizarea luărilor de poziție și manifestărilor ungurești.

Secția pentru România a primit indicația de a folosi într-o măsură mult mai mare în programele sale, ca materiale de referință, traduceri din publicațiile maghiare ale diverselor organizații reformiste, precum și ale emisiunilor postului de radio Budapesta și ale secției pentru Ungaria a „Europei Libere“, sens în care au fost angajați traducători de limba maghiară, între care ziaristul evreu de origine maghiară V. Eskenazy din Elveția.

În același timp, Secția pentru România va adopta o poziție critică „dură“ la adresa țării noastre, urmând ca în cadrul programelor să fie abordate următoarele tematici:

– Politica aplicată în România este falimentară, ca tot ceea ce ține de ideologia socialistă și comunistă;

– Echilibrul social în România este o simplă aparență, el datorându-se controlului strict executat, pe diverse căi, de către conducerea de partid și organele de securitate, în special „prin forța armelor și intimidare colectivă“; sublinierea faptului că în „structurile adânci“ ale poporului mocnește o revoltă generală împotriva „artificiilor socialiste“, iar opoziția va deveni deschisă dacă împrejurările vor fi favorabile;

– „Revolta anticomunistă“ din România este o realitate care atacă toate principiile regimului, deşi ea se manifestă sporadic, dar cu autoritate. Se va insista în continuare pe „disidenţi“ în mediul intelectual (Mircea Dinescu şi grupul oamenilor de litere care-l susţin, „grupul celor 6“ – gestul lor anterior fiind totuşi considerat ca „un semn al neputinţei şi slăbiciunii politice, un eşec în cursa pentru putere“, Dumitru Mazilu, Doina Cornea);

– Elogierea politicii actuale a Ungariei, caracterul său „viabil“ şi activ, care ţine seama de realităţi, politică care „se opune oricăror dogme şi idei preconcepute“;

– Confruntările libere de opinii din Ungaria, care se situează la polul opus României;

– Prezentarea într-o lumină favorabilă Ungariei a „confruntărilor de idei româno-ungare, a stărilor de spirit ale ungurilor“.

Pentru asigurarea unui control riguros asupra modului în care se respectă orientările şi dispoziţiile americane, precum şi punerea lor în practică, s-a înfiinţat la Frankfurt/Main „Comisia guvernamentală americană“, care avizează programele şi materialele difuzate de „Europa Liberă“, fapt care a determinat în rândul angajaţilor români o teamă continuă de a nu încălca în vreun fel linia de conduită dată de administraţia americană.

2. Conducerea americană este preocupată în prezent de asigurarea unor dotări tehnice noi, care să contribuie la o mai bună recepţionare a emisiunilor postului în ţările est-europene, precum şi a unui flux continuu de informaţii la zi pentru secţiile naţionale ale oficinei, cu accent pe România, Ungaria, Polonia şi U.R.S.S.

Astfel, pentru înlăturarea carenţelor de natură tehnică (întreruperi de program, interferenţe etc.), postul a fost înzestrat cu o nouă cameră centrală de control („Master control“), dotată electronic, aparatură adusă din S.U.A. În prezent ea este deservită de tehnicieni germani, existând încă unele deficienţe în exploatare, datorită experienţei reduse în utilizarea efectivă a acestei instalaţii.

Prin „Centrala de informaţii“ a postului se asigură concentrarea datelor obţinute pe diverse căi, respectiv:

– Agenţii de presă.

– Articole reproduse tehnic (tele-scriptor) din presa occidentală.

– Radioascultare (Monitoring Service) – care în ultima vreme înregistrează programele de televiziune receptate prin satelit, elaborând buletine zilnice.

– Reviste ale presei occidentale, efectuate de corespondenţii americani ai postului pe diverse spaţii.

– Materiale de la departamentele de cercetare ale secţiilor naţionale ale postului.

– Materiale furnizate de corespondenţii secţiilor naţionale ale postului în diverse ţări occidentale.

– Materiale venite prin Telex-Telefax de la diferite organisme internaționale, ca de exemplu: I.G.F.M. (Societatea internațională pentru drepturile omului), Amnesty International, precum și de la U.S.I.A. (Agenția de informații a S.U.A.).

Zilnic se acumulează sute de pagini, se parcurg materialele și se aleg temele pentru programele politice ale secțiilor naționale.

În fiecare dimineață, la orele 10^{00}, conducerea americană organizează o conferință cu directorii și realizatorii de emisiuni ai secțiilor naționale, ocazie cu care se dau orientări privind tematica emisiunilor. Se coroborează, de asemenea, datele obținute de secțiile naționale pe căi proprii.

Ulterior, la orele 11^{00}, fiecare secție națională organizează o altă reuniune, în care se realizează distribuirea sarcinilor.

„Centrala de informații" elaborează materiale circulare de 2 ori pe zi, în care recomandă fiecărei secții difuzarea unei anumite tematici, inclusiv ora de emisie.

În aceste circulare sunt și știri cu inscripția „doar pentru informare" (B.I.O. – backround information only), care nu sunt date decât redactorilor spre informare, cu interdicția de a fi folosite în emisiuni.

Referitor la situația principalilor angajați ai „Europei Libere", au fost obținute următoarele date:

– **Nestor Rateș**, deși nu a fost numit oficial în funcția de director, a rămas în continuare la conducerea Secției pentru România, primind din partea conducerii americane a postului asigurări în privința rezolvării problemelor personale solicitate de el, respectiv stabilirea întregii familii la München, loc de muncă pentru soție și soacră, precum și „protecție personală sporită", în vederea definitivării sale pe post.

Majoritatea angajaților Secției române, inclusiv cei evrei, apreciază că deși Nestor Rateș face eforturi deosebite de integrare în activitatea curentă, „este încă depășit de situație, nu are privire de ansamblu și nu acoperă corespunzător problemele organizatorice". Comparându-l cu predecesorul său, Vlad Georgescu, aceștia îl caracterizează extrem de comod, ezitant și susceptibil. I se impută faptul că este foarte docil și nu încearcă să se sustragă cenzurii americane, care în ultima vreme a devenit foarte activă.

– **Nicolae Stroescu**, director adjunct, a acceptat prelungirea contractului cu 6 luni peste vârsta de pensionare, pentru a-l sprijini pe Nestor Rateș în vederea „aclimatizării totale". Acesta, în ultima perioadă, manifestă însă un interes scăzut față de participarea la alte probleme decât cele cu caracter religios, de care răspunde direct în cadrul Secției pentru România.

Nicolae Stroescu este apreciat de angajații mai vechi ai postului drept „ultimul reprezentant al epocii lui Noel Bernard", caracterizată printr-o anumită „ținută și demnitate", care în timp „a sucombat datorită mahalagismului redactorilor emisiunii «Actualitatea românească»".

În fapt, „Actualitatea românească“, încadrată de N.C. Munteanu, Emil Hurezeanu, Șerban Orescu, Gelu Ionescu, este etichetată de unii angajați evrei, în mod deosebit de Nestor Rateş şi Max Bănuş, drept „cuibul atmosferei antisemite“.

Unii angajați mai vechi ai postului, între care Max Bănuş, Mircea Vasiliu şi Liviu Tofan, califică atmosfera existentă la post „drept funcționărească, lipsită total de entuziasm și credință în țelul activității oficinei“, fapt care grevează asupra „calității“ emisiunilor.

– În perspectiva pensionării Monicăi Lovinescu de la subredacția din Paris, aceasta, împreună cu Virgil Ierunca, se arată foarte preocupată de selecționarea unui succesor „de valoare“ pe care să-l propună americanilor. Persoana vizată de ei în prezent este istoricul Mihnea Berindei, cercetător la „Centrul internațional de cercetări științifice“ din Paris, în legătură cu care sus-numiții fac aprecieri elogioase pentru pregătirea sa multilaterală, etichetându-l drept „o persoană care cunoaşte totul, are o memorie formidabilă, o personalitate căutată de mass-media din toată lumea“.

Virgil Ierunca a confiat unei surse a noastre că a intrat în posesia jurnalului din închisoare a lui Nicolae Steinhardt, circa 1.000 pagini, apreciat de Virgil Ierunca drept o veritabilă operă literară și politică, pe care va încerca să îl publice.

Din afirmațiile lui Virgil Ierunca, sursa a tras concluzia că acest jurnal i-a fost pus la dispoziție de către poetul Marin Sorescu, prieten bun de mulți ani cu Nicolae Steinhardt, despre care Virgil Ierunca a precizat că „l-a întâlnit recent şi acesta i-a făcut o surpriză extraordinară“*.

În conformitate cu ordinele şi indicațiile primite, cu prevederile Programului de măsuri în problemă, acționăm în continuare pentru:

– Exploatarea operativă a informațiilor obținute în scopul inițierii de noi măsuri combinative vizând adâncirea stării de tensiune şi suspiciune în rândul angajaților şi colaboratorilor postului, compromiterea şi discreditarea unora dintre ei, precum şi organizarea unor acțiuni de dezinformare.

– Obținerea de noi informații referitoare la obiectivele stabilite postului de radio „Europa Liberă“ de administrația americană în contextul internațional actual, al poziției şi acțiunilor propagandistice ale S.U.A. vizând destabilizarea politico-economică din unele țări socialiste.

– Aprofundarea datelor de cunoaştere, a orientărilor date de conducerea americană a postului secției pentru România, în vederea luării de măsuri adecvate de contracarare.

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 34, vol. 2, f. 1–8.

* Adnotare: *De clarificat cu Direcția I care este realitatea. Raportați! 3 august 1989* [indescifrabil].

207

1990 aprilie 20. Documentar referitor la postul de radio „Europa Liberă“

20/0030782/20 aprilie 1990 Strict secret
Exemplar unic

Documentar
privind postul de radio „Europa Liberă“

Postul de radio „Europa Liberă“, organizație neguvernamentală americană, subordonată Administrației și Congresului S.U.A., coordonată și controlată de C.I.A., constituie una din principalele oficine de spionaj și propagandă occidentale, folosită de cercurile americane și vest-europene împotriva țărilor est-europene, inclusiv a României.

Activitatea postului de radio „Europa Liberă“ este dirijată în mod direct de „Consiliul pentru emisiuni radiofonice internaționale“ („Board for international broadcasting“ – „B.I.B.“), înființat prin Legea publică nr. 93–129 din 1973, aprobată de Congresul S.U.A.

Acest organism are o dublă subordonare: față de Casa Albă (care numește pe președintele Consiliului și directorul postului de radio) și față de Congresul S.U.A., prin „Comitetul pentru comerț“, care pune la dispoziția acestui post de radio importante fonduri materiale și financiare.

Deși Legea publică menționată prevede că „Europa Liberă“ trebuie să adopte o atitudine moderată, decentă, neinstigatoare, obiectivă față de țările est-europene, acest post de radio a încălcat frecvent aceste dispoziții legale, intensificând propaganda anticomunistă.

Această atitudine s-a accentuat în timpul administrației Reagan, când la conducerea „Consiliului pentru emisiuni radiofonice internaționale“ au fost numite persoane cunoscute pentru concepțiile lor anticomuniste.

Astfel, s-a manifestat o preocupare aparte de a se asigura cadre cât mai bine pregătite în funcțiile de conducere ale posturilor.

Ca președinte al „Consiliului pentru emisiuni radiofonice internaționale“, a fost numit în 1985 Ernest-Eugene Pell, de profesie ziarist, fost (până în 1985) director al „Vocii Americii“, iar ca director al „Europei Libere“ a fost desemnat în 1986 Gregory Wierrynshi, ziarist de origine poloneză (înlocuit în 1989 cu ziaristul american …[*]).

[*] Lipsă în text.

La conducerea postului de radio „Libertatea“, al cărui emisiuni sunt destinate cetățenilor U.R.S.S., a fost numit în 1986 Nicholas Vasilief, doctor în sociologie.

Scopul urmărit în propaganda desfășurată la adresa țărilor est-europene, a fost expus încă din 1981 de către James Brown, cadru al C.I.A., fost director executiv al „Europei Libere“, cu prilejul aniversării a 30 ani de la crearea postului:

„Obiectivul nostru final este acela de a elibera popoarele din Europa Răsăriteană de sub dominația comunistă“.

Acest obiectiv al „Europei Libere“ a făcut parte integrantă din linia politică generală a Administrației S.U.A. și a constituit direcția principală a activității propagandistice promovată de cercurile occidentale la adresa țărilor est-europene, inclusiv a României.

Orientarea imprimată în timpul administrației Reagan a fost continuată și dezvoltată de președintele Bush, fost șef al C.I.A., fapt ce s-a desprins și din declarațiile făcute de vicepreședintele său Dan Quale, respectiv faptul că posturile de radio „Europa Liberă“ și „Libertatea“ reprezintă unul dintre cele mai puternice instrumente pentru încurajarea unei schimbări pașnice, democratice în U.R.S.S. și Europa Răsăriteană.

An de an, fondurile alocate acestor posturi de radio au cunoscut o creștere substanțială. Spre exemplu, dacă în 1980 bugetul posturilor a fost de cca 85 milioane dolari, în 1989 fondurile alocate s-au ridicat la peste 180 milioane dolari.

De asemenea, s-a estimat că, cheltuielile necesare înfăptuirii programului de modernizare anunțat de președintele Bush se vor ridica la câteva sute de milioane dolari.

Posturile de radio „Europa Liberă“ și „Libertatea“ dispun de aproape 1.000 angajați (redactori, crainici, tehnicieni, analiști etc.), cei mai mulți proveniți din rândul emigranților est-europeni, respectiv din țările cărora le sunt destinate emisiunile, dintre care 2/3 lucrează în sediul central din München – R.F. Germania. Secția pentru România (Departamentul românesc) a „Europei Libere“ are peste 50 de angajați, folosind totodată un număr mare de colaboratori, emisari și adrese poștale, răspândiți în aproape toate țările vest-europene, în S.U.A., Canada și Israel, cea ce ridică numărul de persoane implicate în activitatea postului la câteva sute.

Dintre compartimentele mai importante ale postului, reținatenția următoarele:

– **Serviciul central de știri**, care concentrează, prelucrează și pregătește pentru difuzare informații diverse din întreaga lume, buletinele de știri ocupând aproape o treime din timpul afectat emisiunilor în primă audiție.

– **Serviciul de cercetare și analiză**, care efectuează studii, analize, cercetări și elaborează rapoarte, buletine periodice și alte lucrări, privind diverse aspecte din țările est-europene, precum și fișe de instituții, organizații, personalități etc.

– **Biblioteca și arhiva**, unde se concentrează peste 100 mii de volume și se primesc cca 800 de publicații periodice ce apar în țările est-europene și în Occident, inclusiv ale emigrației.

Fondurile sunt aprobate de Congres şi constituie parte integrantă a bugetului S.U.A. De regulă, acestea sunt suplimentate anual, adăugându-li-se alte sume, provenite din alte surse (îndeosebi C.I.A.), înregistrate în conturi drept „donații", astfel încât cheltuielile totale depăşesc 150 milioane anual.

În baza unui program special s-a procedat la modernizarea tehnică a studiourilor, la generalizarea prelucrării automate a datelor pe calculatoare. Cât priveşte cele 45 de emițătoare, situate în R.F. Germania, Spania şi Portugalia, s-au realizat lucrări de mărire a puterii de emisie. În 1987 s-a realizat o înțelegere cu guvernul Israelului, potrivit căreia pe teritoriul acestei țări se va construi o stație de transmisie ultramodernă, care urmează să intre în funcțiune în 1992 şi al cărei cost a fost estimat la peste 300 milioane dolari.

Postul are în componența sa redacții şi secții naționale, „Europa Liberă" emițând pentru România, Polonia, Ungaria, Cehoslovacia, Bulgaria şi țările baltice (Letonia, Lituania şi Estonia), iar „Libertatea" în principalele limbi vorbite în U.R.S.S.

Secția pentru România este încadrată cu persoane de diferite naționalități originare din țară (români, evrei, germani, greci), stabilite pe parcursul timpului, în diverse împrejurări, în străinătate.

În total, pentru secția română lucrează peste 150 de angajați şi colaboratori, majoritatea concentrați la München, în R.F. Germania, iar restul în alte țări, ca Franța, S.U.A., Italia, Grecia, Austria, Elveția, Israel.

Dirijați în mod permanent de serviciile speciale americane, sunt prelucrați periodic de compartimentul de resort din cadrul postului, fiind obligați să informeze despre evenimentele mai deosebite de care iau act sau în care sunt implicați. De asemenea, sunt supuşi unor restricții (între altele nu au voie să viziteze România) şi sunt supravegheați.

Orientarea activității propagandistice a „Europei Libere" a fost imprimată direct de C.I.A., organ specializat de informații.

Manifestând o anumită obiectivitate, „Europa Liberă" a transmis în flux neîntrerupt informații, comentarii şi noutăți la zi din țările est-europene, prin care a urmărit în principal diminuarea ideii de rol conducător în aceste țări a partidului comunist, care nu reuşea să rezolve problemele fundamentale ale dezvoltării politice, economice, sociale, culturale etc.

În atingerea acestui deziderat, în unele cazuri postul a folosit metoda difuzării de ştiri şi scrisori fabricate, precum şi prezentarea unor date distorsionate.

Conducându-se în activitatea sa după orientările date de conducerea americană, Secția pentru România a „Europei Libere" a avut în vedere următoarele direcții principale:

– reliefarea aspectelor negative, cu repercusiuni în viața social-politică a țării, desprinse din unele hotărâri de partid şi de stat;

– sublinierea defecțiunilor în economia românească, a cauzelor care le generează și implicațiilor asupra nivelului de dezvoltare generală a țării, precum și asupra nivelului de trai al cetățenilor;

– promovarea valorilor artei și culturii românești în contrast cu unele măsuri luate de forurile de resort din țară în domeniile menționate, scopul acestor măsuri;

– descifrarea realității în privința politicii guvernamentale în problema națională;

– informarea cu unele încălcări ale libertăților și drepturilor omului în țară;

– difuzarea de apeluri la acțiuni de protest împotriva unor măsuri și hotărâri luate de partid și de stat.

Scopul urmărit de „Europa Liberă" a fost acela de a alimenta unele nemulțumiri generale ale populației și crearea unei astfel de stări care să conducă la înlocuirea sistemului socialist la guvernare din țările est-europene. Această acțiune a fost probată practic și de poziția adoptată de „Europa Liberă" față de derularea evenimentelor politice din Polonia, Ungaria, U.R.S.S. și alte țări din Răsăritul Europei.

În vederea obținerii de date și informații privind România, „Europa Liberă" a întreținut legături și a făcut schimb de informații cu o serie de instituții guvernamentale și particulare din S.U.A. și țările vest-europene, agenții de presă și turism, alte posturi de radio occidentale cu emisiuni în limba română, cu un mare număr de organizații cu profil religios, stipendiate și controlate de C.I.A. și alte servicii de spionaj, precum și cu grupări și publicații ale emigrației originare din țara noastră. Între acestea pot fi menționate:

– „Biroul pentru drepturile omului și problemele umanitare", din cadrul Departamentului de Stat din S.U.A.

– „Grupul internațional legal pentru drepturile omului", cu sediul la Washington, specializat pe aspectele juridice ale drepturilor omului.

– În cadrul unor instituții specializate din sistemul O.N.U., prin cadre și agenți ai C.I.A. sau angajați originari din România, postul de radio „Europa Liberă" a avut acces la date, informații și documente privind România, concentrate, între altele, la „Comisia O.N.U. pentru drepturile omului", „Înaltul Comisariat pentru refugiați" etc.

– De asemenea, cu prilejul unor întâlniri internaționale la care s-au dezbătut probleme cu privire la România, angajați ai postului au participat ca ziariști acreditați din partea americană, care au procedat la culegerea de informații.

– Organizația „Amnesty International", instituție internațională neguvernamentală, constituită și finanțată de C.I.A., are drept acoperire activitatea în problema privind apărarea drepturilor omului.

„Europa Liberă" a efectuat permanent schimburi de informații cu filialele organizației „Amnesty International", prezentând în emisiuni materiale provenite de la această organizație.

– Pen Clubul, care dispune de filiale în principalele țări occidentale.

– Fundația „Tolstoi“, organizație americană de binefacere, cu sediul central la New York, care acționează pe linia sprijinirii emigranților din țările est-europene. Fundația are un centru de coordonare în Europa, cu sediul la München şi filiale în alte capitale occidentale, dispunând de fonduri şi personal calificat pentru munca cu emigranții. Cooperează cu C.I.A., „Serviciul de emigrare şi naturalizare“ din S.U.A., precum şi cu „Europa Liberă“, în direcția verificării şi exploatării informative a emigranților.

– Organizații cu caracter religios fondate în S.U.A., cu ramificații şi filiale în Europa occidentală, Asia şi Africa, folosite de C.I.A. în scopul culegerii de informații şi inițierea unor acțiuni specifice, pe linie cultică, în țările est-europene, inclusiv în România. Dintre acestea este de menționat organizația „Biserica Subterană“ („Underground Evanghelism“), fondată în 1960 la Los Angeles (S.U.A.), unde are sediul central coordonator. Este controlată şi dirijată de C.I.A. prin cadrele şi agenții infiltrați în această organizație, care se conduc în activitatea lor după regulile specifice serviciilor de spionaj, punând un accent deosebit pe conspirativitatea acțiunilor lor.

Dispune de fonduri foarte mari şi o rețea densă de agenți, curieri, emisari, care se deplasează frecvent în țările est-europene, inclusiv în România, sub diverse acoperiri.

– Asociații şi societăți culturale, cenacluri, edituri şi publicații ale emigrației române. Pe această linie, o activitatea intensă a desfăşurat subredacția de la Paris (Franța) a „Europei Libere“ condusă de Monica Lovinescu şi Virgil Ierunca, care au avut numeroase contacte în rândul oamenilor de cultură şi artă din țară.

Acțiunile întreprinse de „Europa Liberă“ în conexiune cu instituțiile şi organizațiile menționate, pun în evidență faptul că activitatea acestui post de radio s-a desfăşurat pe o scară largă, după un plan riguros stabilit de C.I.A., în cooperare cu alte servicii de informații occidentale.

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 34, vol. 2, f. 15–25.

FIȘE BIOGRAFICE*

BOBU EMIL

Data și locul nașterii: 22 febr. 1927, com. Vârfu Câmpului, jud. Botoșani.

Studii: Școala juridică de un an din Iași (1949–1950); Facultatea de Științe Juridice, curs fără frecvență (1954–1957); Școala Superioară de Partid „Ștefan Gheorghiu".

Profesia de bază: strungar.

Activitate și funcții:

Ucenic la Atelierele C.F.R. Nicolina Iași, unde s-a calificat în meseria de strungar (1943–1947). Membru de partid din nov. 1945. În scurt timp a devenit activist de partid, fiind numit secretar biroului organizației de bază de la Atelierele C.F.R. Iași (1947–1949).

După absolvirea școlii juridice a fost numit procuror la Parchetul Militar București (1950–1952), apoi la Procuratura Generală a R.P.R. (1952–1953). A deținut gradele de locotenent major și căpitan.

A revenit în funcții de partid, activând ca instructor la Secțiile Administrativă și Organizații de Masă ale C.C. al P.M.R. (1953–1965). În această perioadă a absolvit și Școala Superioară de Partid „Ștefan Gheorghiu", indispensabilă pentru avansarea în cariera de activist de partid.

În 1960 a fost ales membru supleant al C.C. al P.M.R., iar imediat după preluarea puterii de către Nicolae Ceaușescu a devenit membru al C.C. al P.C.R. (23 iul. 1965–22 dec. 1989). În 1961 a fost ales deputat în M.A.N., fiind reales continuu până la căderea regimului comunist.

În 1965 a fost numit prim-secretar al Comitetului regional de partid Suceava, iar după desființarea regiunilor a rămas prim-secretar al Comitetului județean de partid Suceava (febr. 1968–1972).

Cariera sa a cunoscut apoi o ascensiune bruscă, el devenind unul dintre cei mai de încredere susținători ai conducătorului P.C.R. Timp de câteva luni a ocupat postul de consilier al lui Nicolae Ceaușescu (11 dec. 1972–17 mart. 1973).

A fost numit în fruntea Ministerului de Interne (17 mart. 1973–18 mart. 1975). În scurt timp a fost ales și membru al C.P.Ex. (28 nov. 1974), păstrându-și locul până la căderea regimului.

A preluat Ministerul de Interne de la Ion Stănescu, căzut în dizgrație după sinuciderea doctorului Schächter. Nicolae Ceaușescu continua astfel politica sa de numire în fruntea

* Întocmite de Elis Neagoe Pleșa și Liviu Pleșa.

structurilor represive a unor activişti de partid, care îi erau loiali în totalitate, impunându-şi astfel controlul asupra Securităţii.

De altfel, imediat după preluarea conducerii Ministerului de Interne, **B.E.** a dispus distrugerea dosarelor de informatori ale membrilor de partid, la început pentru persoanele care colaboraseră cu Direcţia de Informaţii Externe (ordinul fiind executat de Nicolae Doicaru şi Mihai Pacepa), apoi măsura a fost extinsă pentru toţi agenţii Securităţii care erau membri P.C.R.

În perioada în care a condus Internele, el a amplificat operaţiunea „Peregrinii", prin care cetăţenilor români care doreau să emigreze li s-au perceput taxe ilegale pentru a li se permite să părăsească ţara.

După ce a condus Ministerul de Interne, a fost ales vicepreşedinte al Consiliului de Stat (18 mart. 1975–2 apr. 1979). În această perioadă a deţinut şi funcţiile de şef al Secţiei pentru Probleme Militare şi de Justiţie (1975) şi şef al Secţiei Cadre a C.C. al P.C.R. (1977–1979). În această ultimă calitate avea un rol important la eliberările şi numirile în funcţie a unor cadre superioare din cadrul Ministerului de Interne şi Securităţii.

A fost numit apoi în fruntea Ministerului Muncii (1 febr. 1979–24 febr. 1981). Ca un paradox, specific de altfel statelor totalitare, deţinea şi funcţia de preşedinte al Consiliului Central al Uniunii Generale a Sindicatelor din România.

Şi-a continuat ulterior ascensiunea politică, fiind numit viceprim-ministru al Guvernului (7 ian. 1980–21 mai 1982).

În ultimii ani ai regimului comunist făcea parte dintre apropiaţii lui Nicolae Ceauşescu. Era membru al Secretariatului C.C. al P.C.R. (18 dec. 1982–22 dec. 1989) şi membru al Biroului Permanent al C.P.Ex. Soţia sa, Maria Bobu, a deţinut funcţia de ministru al Justiţiei (5 oct. 1987–22 dec. 1989).

Pentru „meritele" sale a fost decorat cu cele mai înalte distincţii ale R.S.R.: Titlul de „Erou al Muncii Socialiste" şi Medalia de Aur „Secera şi Ciocanul" (1981) şi Ordinul „Steaua R.S.R." clasa I (1987).

Arestat la 22 dec. 1989, a fost condamnat la închisoare pe viaţă în procesul C.P.Ex., fiind însă eliberat ulterior pe motive de sănătate.

CARAMAN MIHAI

Data şi locul naşterii: 11 nov. 1928, com. Oancea, jud. Galaţi.

Studii: liceul (1939–1947); Şcoala de ofiţeri politici M.A.I. din Bucureşti (dec. 1948–mart. 1950); Facultatea de Drept din Bucureşti; Universitatea Serală de Marxism-Leninism.

Profesia de bază: ofiţer.

Activitate şi funcţii:

În 1945, în timpul liceului, s-a înscris în Uniunea Tineretului Socialist, iar în ian. 1948 a devenit membru P.C.R.

La absolvirea şcolii de ofiţeri M.A.I. a primit gradul de locotenent şi a deţinut funcţia de lucrător operativ la mai multe unităţi de grăniceri (mart. 1950–mai 1955). Ulterior a fost numit şef al unui serviciu din cadrul M.A.I., cu gradul de locotenent-colonel (1958). Pentru completarea studiilor ideologice, indispensabile pentru avansarea în carieră, a urmat o şcoală de partid.

O cotitură importantă în cariera sa a constituit-o numirea în funcțiile de consilier și locțiitor al șefului Agenției economice a R.P.R. din Paris (dec. 1958–16 oct. 1967), apoi consilier la Ambasada R.P.R. din Paris (16 oct. 1967–20 mai 1969). În realitate, toate aceste funcții constituiau un paravan pentru acoperirea calității sale de ofițer al D.I.E., în cadrul Serviciului Franța-Benelux-Italia.

În scurt timp a reușit să-și creeze o puternică agentură, iar în perioada 1961–1969 a condus operațiunile de spionaj de la sediul N.A.T.O., reușind să recruteze mai mulți agenți care aveau acces la documente secrete. „Rețeaua Caraman" a reprezentat practic cea mai eficientă acțiune de spionaj extern din întreaga activitate a structurilor represive comuniste. Succesele înregistrate i-au adus aprecieri atât din partea lui Alexandru Drăghici, cât și a sovieticilor (care primeau materialele obținute de Caraman).

După ce activitatea sa de spionaj a fost compromisă, fiind retras de la Paris, a activat ca ofițer de securitate în cadrul I.S.J./I.J. Ilfov (1969–1973). În 1973 a fost numit șef al Brigăzii de Contrainformații din cadrul Direcției de Informații Externe, funcție obținută odată cu avansarea la gradul de general-maior.

Pentru avansarea sa în grad a intervenit adeseori și Ștefan Andrei, în perioada în care acesta era secretar al C.C. al P.C.R. (1972–1978).

În 1977 a făcut parte din comandamentul acțiunii „Riposta II", care viza contracararea intențiilor de emigrare în Occident ale cetățenilor români.

În perioada 1978–1979 a deținut funcția de comandant adjunct al Școlii de perfecționare a ofițerilor de Securitate de la Grădiștea.

A fost trecut în rezervă în anul 1979.

După căderea regimului comunist a fost rechemat în cadrele active și numit adjunct al ministrului Apărării Naționale și comandant al Centrului de Informații Externe (18 ian. 1990). A deținut apoi funcția de director al Serviciului de Informații Externe (mart. 1990–9 apr. 1992). La 20 ian. 1990 a primit gradul de general-locotenent.

La 9 apr. 1992 a fost trecut în rezervă cu gradul de general-colonel. Timp de câteva luni a rămas însă consilier al directorului S.I.E. (9 apr.-sept. 1992).

COMAN TEODOR

Data și locul nașterii: 21 septembrie 1928, com. Izvoru, jud. Argeș.

Data și locul decesului: 1996, București.

Studii: Școala Tehnică Industrială Militară Auto Găești (oct. 1942–1947); Școala de Subofițeri Tehnici Auto Pitești (1947–ian. 1948), continuată la București (ian. 1948–apr. 1949); Școala Centrală a Comsomolului de la Moscova (sept. 1955–1956); Școala Superioară de Partid „Ștefan Gheorghiu", curs fără frecvență; Facultatea de Economie Generală din cadrul Academiei de Studii Economice București (probabil prin examene de diferență).

Profesia de bază: ofițer.

Activitate și funcții:

La absolvirea școlii de subofițeri tehnici a primit gradul de sublocotenent și a fost numit comandant de pluton, apoi comandant de companie la Școala de Conducători Auto Găești (apr. 1949–febr. 1950). În febr. 1950 a fost trecut în rezervă, cu gradul de locotenent.

A urmat un curs de excavatorişti în com. Mircea Vodă, jud. Constanța (mart.-mai 1950), după care s-a angajat ca excavatorist la Canalul Dunăre-Marea Neagră (iun. 1950–ian. 1951). A deținut apoi mai multe funcții în cadrul U.T.M.: instructor al Comitetului U.T.M. de la Canal (ian. 1951–1953), prim-secretar al Comitetului orășenesc U.T.M. Constanța (nov. 1953–1954) şi secretar al Comitetului regional U.T.M. Constanța (1954–1955).

În 1956, după ce s-a întors de la Moscova, a fost numit în funcțiile de prim-secretar al Comitetului regional U.T.M. Constanța (dec. 1956–1960), prim-adjunct al şefului Secției organizatorice (1960–1965) şi secretar pentru probleme organizatorice (1965–febr. 1968) la Comitetul regional de partid Dobrogea.

După desființarea regiunilor a fost numit prim-secretar al Comitetului județean de partid Tulcea (febr. 1968–23 nov. 1974).

În 1969 a fost ales membru al C.C. al P.C.R. (12 aug. 1969–16 dec. 1987) şi deputat în M.A.N. (1969–1989).

La 23 nov. 1974 a fost numit prim-adjunct al ministrului de Interne, iar în scurt timp a preluat conducerea ministerului, înlocuindu-l pe Emil Bobu (22 mart. 1975).

S-a confruntat cu primele cazuri de disidență politică. Unul dintre cele mai importante a fost cazul Paul Goma, din primăvara anului 1977. Acesta a fost arestat la sfârşitul lunii mart. 1977, apoi anchetat. A fost eliberat însă în urma protestelor din Occident, ulterior acestuia facilitându-i-se emigrarea în Franța. Cele aproximativ 240 de persoane care au luat legătura cu scriitorul au fost anchetate, avertizate, puse în dezbatere publică etc. În urma măsurilor luate, cea mai mare parte dintre acestea s-au dezis de activitatea lui Paul Goma, iar unele chiar au fost obligate să ia atitudine contra acestuia.

În apr. 1977 a fost arestat şi pastorul baptist Iosif Țon, alături de alte câteva persoane, toți fiind cercetați pentru trimiterea către „Europa Liberă“ şi ambasadele S.U.A. şi Marii Britanii la București a unor memorii de protest față de situația cultelor din România.

De asemenea, în acelaşi an, **C.T.** a trebuit să facă față şi grevei minerilor din Valea Jiului.

În acest context, în apr. 1977 **C.T.** a cerut intensificarea măsurilor luate pentru contracararea emisiunilor posturilor de radio „Europa Liberă“ şi „Vocea Americii“, în condițiile în care aceste posturi de radio, şi în mod deosebit cel dintâi, au dus adevărate campanii împotriva încălcărilor flagrante ale drepturilor omului în România.

În nov. 1977 a aprobat desfăşurarea acțiunii „Riposta II“, care viza contracararea intențiilor de emigrare în Occident ale cetățenilor români. Era avută în vedere supravegherea informativă cu prioritate a străinilor care veneau în România, a cetățenilor români cu rude în străinătate şi a ascultătorilor postului de radio „Europa Liberă“.

La 6 febr. 1978 a aprobat un plan de măsuri care viza „intensificarea muncii informativ-operative în rândul ziariştilor străini“ care veneau în România (informatorii din hoteluri, restaurante etc. trebuiau să-i urmărească pe aceştia şi să-i semnaleze pe cetățenii români cu care luau legătura). Se avea în vedere chiar şi declararea ca persoane indezirabile a ziariştilor care în articolele lor criticau realitățile din România.

A fost schimbat din funcția de ministru de Interne la 5 sept. 1978, după fuga lui Pacepa în Occident.

A revenit apoi în funcții de partid, fiind numit prim-secretar al Comitetului județean de partid Vâlcea (26 sept. 1978), iar ulterior preşedinte al Comitetului pentru Problemele Consiliilor Populare (11 apr. 1984–26 aug. 1986). În ultima perioadă a regimului comunist a deținut funcția de ambasador al R.S.R. în Regatul Haşemit al Iordaniei (30 oct. 1986–3 mai 1989).

COSMA NEAGU

Data și locul nașterii: 7 apr. 1925, com. Padina, jud. Buzău.
Studii: Facultatea de Drept.
Profesia de bază: ofițer.
Activitate și funcții:

După ce a activat ca ofițer de transmisiuni în Ministerul Forțelor Armate, în 1950 a fost transferat la Direcția Contraspionaj a Direcției Generale a Securității Poporului. În această perioadă a îndeplinit misiuni împotriva spionilor paraşutați pe teritoriul României.

A deținut funcția de șef al Direcției de Contraspionaj (1960–1969), transformată apoi în Direcția Generală de Contraspionaj (1969–1 aug. 1973). Avea gradul de general-maior.

La 9 mai 1972 a fost numit membru al Colegiului Ministerului de Interne.

A fost destituit din funcție în urma unor lupte pentru putere din interiorul Securității, șeful Direcției de Informații Externe, Nicolae Doicaru, dorind și obținând preluarea rezidențelor din străinătate ale Direcției de Contraspionaj. Referitor la această acțiune, **C.N.** afirma că „asta înseamnă decapitarea contraspionajului". A fost îndepărtat din funcție în urma unui referat întocmit de ministrul de Interne Emil Bobu și înaintat lui Nicolae Ceauşescu.

C.N. a fost numit apoi comandant al Școlii de ofițeri de la Băneasa (1973–1974). La 1 mai 1974 a fost trecut în rezervă.

În perioada 1976–1985 a deținut funcția de președinte executiv al Automobil Clubului Român.

După căderea regimului comunist a fost numit consilier special al directorului Serviciului Român de Informații, Virgil Măgureanu (1990–1991).

DĂNESCU ALEXANDRU

Data și locul nașterii: 10 nov. 1927, com. Hodoreasa, jud. Gorj.
Studii: Academia de Studii Economice din București, curs fără frecvență.
Profesia de bază: ofițer.
Activitate și funcții:

A deținut funcțiile de șef al Direcției Politice din Comandamentul Trupelor Ministerului de Interne. A ocupat apoi funcția de adjunct al ministrului de Interne, ocupându-se îndeosebi de problemele administrative (6 apr. 1963–iunie 1978).

La 9 mai 1972 a fost numit membru al Colegiului Ministerului de Interne.

În perioada iun.-oct. 1978 a fost șef al Direcției de Informații Externe, fiind schimbat din funcție după dezertarea în Occident a generalului Pacepa.

A deținut apoi funcțiile de vicepreşedinte al Comitetului de Stat al Planificării (oct. 1978–30 dec. 1989) și director general al Direcției Generale a Rezervelor de Stat (22 apr. 1980–30 dec. 1989).

A fost pensionat cu gradul de general de divizie.

DIMA ROMUS

Data și locul nașterii: 18 oct. 1932, com. Bărbăteşti, jud. Gorj.
Studii: Facultatea de Filologie (1961–1965); doctorat în istorie (1977).
Profesia de bază: profesor.
Activitate și funcții:

Încă de la începutul carierei s-a afirmat ca activist de partid, cele mai importante funcții deținute fiind cele de şef al Secției Propagandă a Comitetului județean P.C.R. Gorj (1968–1972), secretar cu probleme de propagandă al Comitetului municipal de partid Bucureşti (1972–1977) şi vicepreşedinte al Comitetului executiv al Consiliului popular al municipiului Bucureşti (30 aug. 1977–4 sept. 1978).

Pentru foarte scurt timp de deținut funcția de secretar de stat la Ministerul de Interne, iar la 27 sept. 1978 a fost numit șef al Centrului de Informații Externe și adjunct al ministrului de Interne. La 1 sept. 1980 a fost înlocuit din fruntea Centrului de Informații Externe, rămânând însă adjunct al ministrului de Interne până în anul 1988.

A revenit apoi în funcții de partid, fiind numit prim-vicepreședinte al Comitetului executiv al Consiliului popular județean Călărași (1988–dec. 1989).

DOICARU NICOLAE

Data și locul nașterii: 21 apr. 1922, satul Dălhăuți, com. Cârligele, jud. Vrancea.
Data și locul decesului: 27 febr. 1991, în urma unui accident din timpul unei partide de vânătoare.
Studii: Gimnaziul industrial din Focşani (1937–1941); Curs de şase luni de radiotelegrafişti P.T.T.R. la Bucureşti (1941); Școala de subofițeri de transmisiuni (1942–mart. 1944).
Profesia de bază: radiotelegrafist.
Activitate și funcții:

A muncit ca suboficiant la P.T.T.R. Bucureşti (nov. 1941–1942). La absolvirea școlii de transmisiuni a primit gradul de sergent major şi a fost numit comandant de pluton la Compania nr. 132 Transmisiuni Constanța (mart.-25 aug. 1944). A luat parte apoi la luptele de pe frontul de Vest, conducând un pluton dintr-o companie de transmisiuni (25 aug. 1944–1945). A fost decorat cu medalia sovietică „Victoria".

În ian. 1945 s-a înscris în P.C.R., iar în scurt timp a fost numit comisar pe linie de poliție și siguranță și șef al Biroului Secretariat la Inspectoratul Regional de Poliție Constanța (1 iul. 1945–30 aug. 1948).

La înființarea Securității a primit gradul de căpitan şi funcția de gestionar şi şef al Serviciului Secretariat la D.R.S.P. Constanța (30 aug. 1948–23 aug. 1949).

„Pentru munca depusă", a fost avansat la gradul de maior la excepțional și numit director al D.R.S. Constanța (23 aug. 1949–iun. 1955). În această perioadă „a muncit cu abnegație și devotament": a condus represiunile împotriva organizațiilor de rezistență anticomunistă din Dobrogea (grupul Gogu-Puiu etc.), dar și cele împotriva deținuților de la Canal. De asemenea, a fost implicat în simulacrele de procese organizate împotriva „sabotorilor de la Canal".

Pentru toate aceste servicii aduse regimului, în octombrie 1952 a fost avansat la gradul de locotenent-colonel.

În iun. 1955 a fost numit locțiitor al șefului Direcției I Informații Externe. La 18 dec. 1959 a fost promovat șef al Direcției I Informații Externe, transformată apoi în Direcția Generală de Informații Externe (21 iul. 1967–6 mart. 1972).

La 23 aug. 1955 a fost avansat la gradul de colonel „la excepțional", iar la 20 mai 1961 a primit gradul de general-maior.

A participat la operațiunile de răpire și aducere în țară a persoanelor care au atacat Legația României de la Berna (cazul Ovidiu Beldeanu), precum și a legionarului Traian Puiu. De altfel, în toată perioada în care s-a aflat în conducerea spionajului românesc s-a ocupat cu răpirea și aducerea în țară a unor persoane emigrate în străinătate. Spre exemplu, în dec. 1974 a organizat răpirea inginerului Axente Tisan dintr-un lagăr de transfugi din Viena. Operațiunea, care trebuia executată de un grup de italieni, avea însă să eșueze.

În această perioadă a deținut și funcțiile de secretar general al M.A.I. (26 sept. 1963–iul. 1967) și vicepreședinte al Consiliului Securității Statului (iul. 1967–19 apr. 1972). A fost avansat la gradul de general-locotenent (20 aug. 1966).

După desființarea Consiliului Securității Statului, direcția condusă de el a revenit la vechiul nume de Direcția de Informații Externe (19 apr. 1972–7 mart. 1978). În această perioadă deținea totodată și funcția de prim-adjunct al ministrului de Interne. La 9 mai 1972 a fost numit membru al Colegiului Ministerului de Interne.

A fost avansat la gradul de general-colonel la 19 aug. 1974.

La Congresul al X-lea al P.C.R. a fost ales membru supleant al C.C. al P.C.R.

Se afla în foarte bune relații de prietenie cu Ștefan Andrei, pe atunci secretar al C.C. al P.C.R., viitor ministru de Externe.

În 1968 a condus colectivul care a anchetat abuzurile comise de cadrele de Securitate din regionala Timișoara.

La scurt timp după numirea în fruntea D.I.E. a reușit să preia toate rezidențele din străinătate deținute de Direcția de Contraspionaj, luând astfel sub controlul său întregul spionaj românesc. Neajunsurile acestei măsuri au devenit evidente în 1978, după fuga în Occident a lui Pacepa și deconspirarea rețelei informative din exterior, când ar fi fost utilă o rețea paralelă care să nu fie cunoscută.

În 1973, după ce conducerea Ministerului de Interne a fost preluată de Emil Bobu, **D.N.** a ordonat punerea în practică a dispoziției ministrului privind distrugerea dosarelor de informatori ale membrilor de partid care colaboraseră cu D.I.E. (ordinul fiind executat de Mihai Pacepa).

În 1976 a aprobat un plan de măsuri ce viza verificarea informativă a cetățenilor români care plecau la muncă în străinătate prin intermediul unor firme românești.

În 1977 a girat transpunerea în practică a acțiunii „Riposta II", care urmărea contracararea intențiilor de emigrare în Occident ale cetățenilor români.

După îndepărtarea sa din Securitate, a deținut o scurtă perioadă funcția de ministru al Turismului (7 mart.-15 aug. 1978).

A fost trecut în rezervă la 20 oct. 1978, cu gradul de general-colonel.

Pentru „succesele" obținute în muncă a fost decorat cu Titlul de „Erou al Muncii Socialiste" și Medalia de Aur „Secera și Ciocanul" (1971).

După 1990 a fost numit consilier al viceprim-ministrului Gelu Voican Voiculescu.

HOMOȘTEAN GEORGE

Data și locul nașterii: 19 iun. 1923, orașul Deva.

Studii: Școala de 6 luni de subofițeri de jandarmi (1942); Școala Centrală a U.T.M. „Filimon Sârbu“ (1947); Școala Superioară de Partid „Ștefan Gheorghiu“; Facultatea de Istorie la Universitatea „Babeș-Bolyai“ Cluj.

Profesia de bază: subofițer de jandarmi.

Activitate și funcții:

În perioada 1939–1942 a muncit ca zilier la o carieră de piatră din jud. Hunedoara. După absolvirea școlii de jandarmi a fost încadrat ca instructor de jandarmi în județele Bihor, Suceava și Hunedoara (1946), având gradul de sergent.

În oct. 1947 s-a înscris în P.C.R., afirmându-se rapid ca activist de partid.

Începând din 1948 a avut o carieră ascendentă în partid, printre funcțiile deținute fiind cele de instructor al Comitetului județean U.T.M. Hunedoara, șef de sector la Secția Agrară a C.C. al U.T.C. (1950), șef de sector la Secția Relații Externe a C.C. al P.C.R. (1953), instructor al Comitetului regional P.M.R. Hunedoara (1953–1955), șef al Secției cadre a Sfatului popular regional Hunedoara (1957–1958), prim-secretar al Comitetului raional P.M.R. Sebeș (1958–1965), secretar cu probleme agrare al Comitetului regional P.C.R. Hunedoara (1965–1968) și prim-secretar al Comitetului județean de partid Alba (febr. 1968–1 sept. 1978).

În 1969 a fost ales membru al C.C. al P.C.R. și deputat în M.A.N., fiind reales până la căderea regimului.

La 5 sept. 1978, după dezertarea generalului Pacepa, a fost numit de Nicolae Ceaușescu în funcția de ministru de Interne. A fost cel mai longeviv ministru de Interne din timpul regimului Ceaușescu, **H.G.** deținând această funcție până la 5 oct. 1987.

În aug. 1981, după ce un grup de trei persoane au sechestrat un autobuz și au ucis șase pasageri, a ordonat executarea infractorilor.

După ce a părăsit conducerea Ministerului de Interne a revenit în funcții de partid, fiind numit prim-vicepreședinte al Comitetului executiv al Consiliului popular al județului Hunedoara (19 oct. 1987–31 mart. 1989). La 21 apr. 1989 a fost numit ambasador al R.S.R. în R.S. Cehoslovacia, funcție deținută până la căderea regimului comunist.

În ian. 1993 a fost arestat și trimis în judecată pentru implicarea sa în excutarea celor trei atacatori din autobuzul deturnat în 1981.

MACRI EMIL

Data și locul nașterii: 9 oct. 1927, orașul Galați.

Data și locul decesului: 18 apr. 1991, Penitenciarul Jilava.

Studii: Școala profesională de ajustori mecanici la Întreprinderea de Tramvaie Galați (1941–1945); Universitatea Serală de Marxism-Leninism Galați (1948–1949); Curs de specializare pe linie de securitate în U.R.S.S. (1956–1957).

Profesia de bază: ajustor mecanic.

Activitate și funcții:

În perioada 1941–1948 a muncit ca ajustor mecanic la Întreprinderile comunale de transport Galați.

În dec. 1947 s-a înscris în P.C.R. În sept. 1948 a fost încadrat la Direcția Regională a Securității Poporului Galați. Avea funcția de lucrător operativ și gradul de plutonier major.

După absolvirea universității serale de partid a fost avansat la gradul de sublocotenent și numit în funcția de șef al Biroului 3 din cadrul Secției a II-a Contrasabotaj Economic la Direcția Regională de Securitate Galați (1949–febr. 1951). În febr. 1951 a preluat conducerea Secției a II-a Contrasabotaj Economic din cadrul Direcției Regionale de Securitate Arad. A fost numit apoi șef al unui serviciu din cadrul Direcției a IV-a (febr. 1956–ian. 1963).

În 1961 a fost pedepsit cu 15 zile arest pentru că „a folosit pe unii din subalternii săi pentru a procura alimente pentru el și șeful direcției".

În ian. 1963 a fost numit în fruntea Direcției Regionale de Securitate Suceava, iar după desființarea regiunilor a devenit inspector șef al I.S.J. Suceava (febr. 1968). În această perioadă a avut gradul de colonel.

A fost numit apoi în funcția de șef al Direcției a II-a Contrainformații Economice, pe care a deținut-o până la căderea regimului. La 19 aug. 1974 a fost avansat la gradul de general-maior.

În aug. 1977 a condus anchetele efectuate în Valea Jiului în timpul revoltei minerilor.

În 1977 a făcut parte din comandamentul acțiunii „Riposta II", care viza contracararea intențiilor de emigrare în Occident ale cetățenilor români.

La 6 febr. 1978 a participat la întocmirea unui plan de măsuri privind „intensificarea muncii informativ-operative în rândul ziariștilor străini" care veneau în România.

A fost implicat în reprimarea și anchetarea manifestanților care au protestat la Brașov la 17 nov. 1987, acuzându-i inițial pe demonstranți de legături cu Mișcarea Legionară.

A fost arestat la începutul lunii ian. 1990 la Timișoara, unde fusese trimis pentru a participa la reprimarea manifestației anticomuniste. Inculpat în procesul celor vinovați de masacrul de la Timișoara, fiind acuzat de complicitate la genocid. A decedat însă înainte de încheierea procesului.

ONESCU CORNEL (Corneliu)

Data și locul nașterii: 28 ian. 1920, com. Gogoșu, jud. Dolj.

Data și locul decesului: 1993, București.

Studii: Școala de maiștri în arte grafice (1938–1940); Școala medie de partid din Breaza (1947); Școala Superioară de Partid de pe lângă C.C. al P.C.U.S. (1954); Facultatea de Economie Generală din cadrul Academiei de Studii Economice (probabil prin examene de diferență).

Profesia de bază: tipograf.

Activitate și funcții:

Începând din anul 1931 și până în 1945 a muncit la diferite tipografii din Craiova și București.

A intrat în partid în ilegalitate (1942), după ce anterior aderase la mișcarea sindicală.

Din 1945 a deținut mai multe funcții de activist de partid în aparatul C.C. al P.C.R., cele mai importante fiind cele de adjunct al șefului Secției Organizatorice (1957) și adjunct al șefului Secției Organizațiilor de Partid (1959).

La 15 iul. 1959 a fost numit șef al Secției Cadre a C.C. a P.M.R., funcție pe care a deținut-o până în 1965.

În concordanță cu funcția deținută, la Congresul al III-lea al P.M.R. a fost ales membru al C.C. al P.M.R., fiind reales până în 1984. Nu în ultimul rând, trebuie menționată și alegerea

sa, la aceeaşi dată, ca membru al Comisiei Controlului de Partid a C.C. al P.M.R. (25 iun. 1960–23 iul. 1965). Totodată, la alegerile din 1961 a fost ales şi deputat în M.A.N., păstrându-şi mandatul până în 1985.

La 24 iul. 1965, după venirea lui Ceauşescu la putere, a fost numit ministru al Afacerilor Interne, în locul lui Alexandru Drăghici.

Deținea de asemenea și funcția de președinte al Comisiei pentru Probleme de Pașapoarte și Vize de pe lângă Consiliul de Miniștri. În 1969, în fața numărului mare de cetățeni români rămaşi în Occident, a ordonat luarea unor măsuri prin care aprobările pentru plecarea în străinătate să se dea mult mai greu.

Cu toate acestea, trebuie să subliniem relativa deschidere de care dădea dovadă **O.C.** în această problemă. Astfel, în mai multe ședințe ale Secretariatului C.C. al P.C.R. el a susținut ideea ca muncitorii români care doreau să se întoarcă în țară după câțiva ani să fie lăsați să stea în Occident, pentru a acumula valută și experiență, iar la revenirea în România să nu fie trimişi în judecată. Ideea sa a fost însă respinsă cu vehemență de mai mulți activişti de partid, precum Vasile Patilineț, pe motiv că aceasta nu va duce decât la creşterea numărului de emigranți, ceea ce regimului desigur că nu-i convenea. La rândul său, şi Nicolae Ceauşescu a respins categoric această soluție.

A fost înlăturat din funcția de ministru al Afacerilor Interne la 24 apr. 1972, revenind în poziția de şef al Secției Cadre a C.C. al P.C.R. În această calitate a participat la întocmirea mai multor fişe de cadre ale unor ofițeri superiori de Securitate, dându-şi avizul pentru promovarea lor în funcții.

Peste numai un an, la 19 apr. 1973, a fost practic retrogradat în funcția de prim-secretar al Comitetului județean de partid Teleorman, pe care a deținut-o până la 7 mart. 1978.

A fost numit apoi în funcțiile de prim-vicepreşedinte al Comitetului de Stat al Planificării, cu rang de ministru secretar de stat (7 mart. 1978–1 sept. 1979), prim-vicepreşedinte al Comitetului pentru Problemele Consiliilor Populare (1 sept. 1979–21 febr. 1981), preşedinte al Consiliului General al A.R.L.U.S. (din 4 nov. 1980) şi preşedinte al U.G.S.R. (febr. 1981–20 nov. 1982).

Treptat a căzut în uitare, nemaifiind numit în nici o funcție şi pierzându-şi locul din C.C. al P.C.R. şi M.A.N.

POSTELNICU TUDOR

Data şi locul naşterii: 13 nov. 1931, com. Provița de Sus, jud. Prahova.

Studii: Şcoala profesională de strungari la Uzina Mecanică Moreni (1943–1947); Curs de propagandişti de partid la Ploieşti (1950); Şcoala de cadre a C.C. al U.T.M. (1954); Şcoala Superioară de Partid „Ştefan Gheorghiu“, curs fără frecvență (1961–1967). În 1977 şi-a luat doctoratul în economie la Academia de Studii Economice, după ce anterior îşi echivalase facultatea prin examene de diferență.

Profesia de bază: strungar.

Activitate şi funcții:

În perioada 1943–1950 a muncit ca strungar la Uzina Mecanică din Moreni.

Membru de sindicat şi membru al U.T.C. din 1945. După absolvirea cursului de propagandişti a fost scos din producție şi numit secretar al Comitetului U.T.M. pe uzină (sept. 1950–apr. 1951).

În nov. 1951 a fost trimis la o şcoală de ofiţeri M.A.I., dar a fost nevoit să se retragă din cauza bolii. Membru de partid din dec. 1953. A revenit ca activist de partid, cele mai importante funcţii deţinute fiind cele de prim-secretar al Comitetului raional U.T.M. Câmpina (1954–1956) şi secretar al Comitetului regional U.T.M. Ploieşti (1956–oct. 1959).

A ocupat apoi funcţii în aparatul central al U.T.M. şi P.M.R.: adjunct al şefului Secţiei organizatorice şi membru al Biroului C.C. al U.T.M. (oct. 1959–23 iun. 1964), instructor în cadrul Secţiilor Organizaţii de Masă şi Organizatorică a C.C. al P.M.R./P.C.R. (aug. 1964–21 oct. 1969).

A fost iarăşi transferat la nivel local, fiind numit secretar al comitetelor judeţene de partid Olt (oct. 1969–febr. 1971) şi Buzău (febr. 1971–15 iun. 1976), apoi prim-secretar al Comitetului judeţean de partid Buzău (15 iun. 1976–7 mart. 1978).

Fidel lui Nicolae Ceauşescu, la 7 mart. 1978 a fost numit şef al Departamentului Securităţii Statului, cu rang de ministru secretar de stat, iar la 5 oct. 1987 ministru de Interne, funcţie pe care a deţinut-o până la 22 dec. 1989.

În scurt timp, în concordanţă cu noua funcţie, a fost ales membru al C.C. al P.C.R. (23 nov. 1979) şi membru supleant al C.P.Ex. (22 nov. 1984), iar în 1980 deputat în M.A.N., fiind reales continuu până la căderea lui Nicolae Ceauşescu.

În aug. 1981, după ce un grup de trei persoane au sechestrat un autobuz şi au ucis şase pasageri, a fost implicat în executarea infractorilor. De asemenea, în dec. 1989 a cerut deschiderea focului asupra demonstranţilor din Bucureşti.

După căderea regimului comunist, a fost condamnat la 15 ani închisoare pentru implicarea sa în represiunea manifestanţilor, fiind apoi condamnat şi pentru executarea celor trei atacatori din autobuzul deturnat în 1981. A fost eliberat însă din detenţie, pe motive de sănătate.

RĂDUICĂ GRIGORE

Data şi locul naşterii: 22 aug. 1926, satul Băluţa, com. Ponoarele, jud. Mehedinţi.

Data şi locul decesului: 17 iul. 2002, Bucureşti.

Studii: Şcoala profesională de strungari (1941–1945); Curs de partid la Şcoala Comitetului orăşenesc Bucureşti (1948); liceul (1948); Curs academic la Academia Militară Generală (1953–1954); Facultatea de Arme Întrunite la Academia Militară Generală (oct. 1959–1962); Facultatea de Drept; Şcoala Superioară de Partid „Ştefan Gheorghiu“, curs fără frecvenţă.

Profesia de bază: strungar.

Activitate şi funcţii:

Până la 15 aug. 1946 a muncit ca strungar la Întreprinderea „Instalaţia Mecanică“ Bucureşti.

Membru de partid din ian. 1946. În scurt timp a fost scos din producţie şi numit responsabil cu învăţământul de partid la Sectorul III Albastru Bucureşti (15 aug. 1946–1948). După absolvirea unui curs de partid la Şcoala Comitetului orăşenesc Bucureşti a fost numit lector la aceeaşi şcoală (1948).

După absolvirea liceului a fost încadrat la Secţia învăţământ a Direcţiei Superioare Politice a Armatei, primind gradul de locotenent (oct. 1948–1949). A deţinut mai multe funcţii în această perioadă: şef de seminar şi instructor de partid la Şcoala Militară Politică de la Breaza (1949–1950), preşedinte al unei subcomisii de verificare a membrilor de partid din academii

şi şcoli militare (1950), şef al Secţiei politice a Corpului 1 Armată (din mai 1950) şi şef al Direcţiei Politice a Regiunii a II-a Militare, cu gradul de colonel (1953–oct. 1959).

A fost numit ulterior instructor în cadrul Grupului de instructori pentru controlul muncii de partid în M.F.A. şi M.A.I. din Direcţia Organizatorică a C.C. al P.M.R. (din 7 febr. 1963). La 23 aug. 1964 a fost avansat la gradul de general-maior.

Imediat după instalarea lui Nicolae Ceauşescu la putere a fost numit adjunct, apoi şef al Secţiei Controlul Muncii în M.F.A., M.A.I. şi Justiţie a C.C. al P.C.R. (1965–1968).

În această calitate, în perioada 1966–1968 a condus comisia însărcinată cu anchetarea procesului lui Lucreţiu Pătrăşcanu, participând astfel la acţiunea lui Nicolae Ceauşescu de îndepărtare a lui Alexandru Drăghici.

A fost recompensat cu funcţiile de prim-vicepreşedinte al Consiliului Securităţii Statului (8 febr. 1968–apr. 1972) şi prim-adjunct al ministrului de Interne (1968–23 nov. 1974). În 1969 a fost avansat la gradul de general-locotenent. La 9 mai 1972 a fost numit membru al Colegiului Ministerului de Interne.

Practic a fost instalat de Nicolae Ceauşescu în aceste funcţii pentru a conduce acţiunile de cercetare a abuzurilor comise de ofiţerii de Securitate în perioada anterioară, în scopul discreditării lui Alexandru Drăghici şi a îndepărtării ofiţerilor promovaţi de acesta. S-a achitat cu succes de toate sarcinile primite. Trebuie menţionat însă faptul că, deşi au fost descoperite grave abuzuri săvârşite de unii ofiţeri superiori de Securitate (care mergeau până la crime fără nici o judecată), nici unul dintre aceştia nu a fost trimis în judecată, păstrându-şi pensiile şi gradele obţinute.

Membru al C.C. al P.C.R. (12 aug. 1969–28 nov. 1974) şi membru supleant al C.C. al P.C.R. (28 nov. 1974–23 nov. 1979). Deputat în M.A.N. (1969–1975).

După ce a părăsit Ministerul de Interne, a fost numit adjunct al şefului Secţiei Gospodăriei de Partid a C.C. al P.C.R. (23 nov. 1974–21 febr. 1977).

A fost trecut în rezervă la 6 apr. 1977, cu gradul de general-locotenent.

STAMATOIU ARISTOTEL

Data şi locul naşterii: 6 oct. 1929, com. Scoarţa, jud. Gorj.

Studii: Liceul Comercial din Tg. Jiu (1941–1949) şi Facultatea de Comerţ şi Cooperaţie la Institutul de Studii Economice şi Planificare (1949–1952).

Profesia de bază: planificator.

Activitate şi funcţii:

După absolvirea facultăţii, o scurtă perioadă de timp a muncit ca planificator la CENTROCOOP (1952).

A fost încadrat ca ofiţer la Direcţia de Contrainformaţii Economice (1953–1962), ocupând apoi funcţiile de adjunct şef serviciu (1962) şi şef serviciu (1963–1967) la Direcţia de Contraspionaj.

S-a înscris relativ târziu în partid, în anul 1959.

A avansat în cariera de ofiţer de Securitate, fiind numit adjunct al şefului Direcţiei a III-a Contraspionaj (1967–febr. 1973), după care, timp de un an, a preluat conducerea direcţiei (febr.

1973–mart. 1974). În mart. 1974 a revenit în funcția de adjunct al șefului Direcției Contraspionaj, fiind apoi iarăși numit în fruntea direcției (1979–21 apr. 1982).

La 21 aug. 1979 a fost avansat la gradul de general-maior, iar la 23 aug. 1984 la cel de general-locotenent.

Și-a schimbat apoi domeniul de activitate, fiind numit la conducerea spionajului românesc. A deținut funcțiile de adjunct al șefului Centrului de Informații Externe și secretar de stat la Ministerul de Interne (21 apr. 1982–30 nov. 1984), iar în scurt timp a fost promovat șef al Centrului de Informații Externe și adjunct al ministrului de Interne (30 nov. 1984–6 ian. 1990).

În concordanță cu noile funcții deținute, a fost ales membru supleant al C.C. al P.C.R. (22 nov. 1984–16 dec. 1987) și membru al C.C. al P.C.R. (16 dec. 1987–22 dec. 1989).

A fost trecut în rezervă, cu gradul de general de divizie. După căderea regimului comunist a fost arestat, însă pentru o scurtă perioadă.

STĂNESCU ION

Data și locul nașterii: 23 ian. 1929, com. Ghercești, jud. Dolj.

Studii: Școala profesională de frezori la Uzinele Malaxa (1943–1947); Școala de ofițeri politici M.A.I. nr. 2 din Oradea (dec. 1950–nov. 1951); Școala Superioară de Științe Sociale „A.A. Jdanov" de pe lângă C.C. al P.M.R. (sept. 1952–oct. 1955); Facultatea de Științe Juridice din București (1963).

Profesia de bază: frezor.

Activitate și funcții:

În perioada 1943–1948 a muncit în profesie la Uzinele Malaxa din București. Membru de partid din mai 1947. A urmat o carieră de activist de partid, muncind ca instructor la Comitetul raional U.T.M. „23 August" (1948), la Secția propagandă a Comitetului județean U.T.M. Ilfov (1949) și la Secția Propagandă a C.C. al P.M.R. (1949).

După absolvirea școlii de ofițeri politici de la Oradea a fost numit instructor la Direcția Generală Politică a M.A.I. (nov. 1951–sept. 1952). După ce a terminat școala de partid „A.A. Jdanov" a fost transferat instructor la Secția Administrativă a C.C. al P.M.R. (1955). A deținut funcțiile de șef al Sectorului cadrelor din M.F.A. și M.A.I. la Secția Cadre a C.C. al P.M.R. (1959), responsabil al Colectivului de instructori pentru M.F.A. și M.A.I. din Direcția Organizatorică a C.C. al P.M.R. (din aug. 1959) și adjunct al șefului Grupului de instructori pentru problemele muncii de partid în M.F.A. și M.A.I.

A avansat în cariera de partid și a fost numit prim-secretar al Comitetului regional de partid Oltenia (23 iun. 1964–20 iul. 1967). După preluarea puterii de către Nicolae Ceaușescu, a fost ales membru al C.C. al P.C.R. (24 iul. 1965–22 dec. 1989), membru supleant al Comitetului Executiv al C.C. al P.C.R. (12 aug. 1969–28 nov. 1974) și deputat în M.A.N. (1965–1980).

După Plenara C.C. al P.M.R. din vara anului 1967, când a fost criticată activitatea M.A.I., a fost numit de Nicolae Ceaușescu în funcția de președinte al nou-înființatului Consiliu al Securității Statului (iul. 1967–24 apr. 1972).

Începând cu precădere din 1969, a fost implicat în acțiunea de respingere a cererilor tot mai dese ale cetățenilor români de a călători în Occident, pentru a preveni rămânerea acestora

în străinătate. În acest sens, a inițiat colaborarea cu O.N.T. (care oficial respingea cererile pe motiv de valută), pentru a nu lăsa impresia că Securitatea interzicea oamenilor să călătorească în exterior. De asemenea, a cerut ca cetățenii români să poată pleca în străinătate doar o dată la doi ani.

După desființarea Consiliului Securității Statului a preluat funcția de ministru de Interne (24 apr. 1972–17 mart. 1973). La 9 mai 1972 a fost numit președinte al Colegiului Ministerului de Interne.

A fost schimbat din funcție după scandalul legat de sinuciderea doctorului Schächter, medicul personal al lui Nicolae Ceaușescu, care se pare că și-a curmat viața în urma presiunilor exercitate de Securitate pentru a oferi informații referitoare la sănătatea dictatorului comunist.

A fost retrogradat în funcția de șef de sector la Secția Gospodăriei de Partid a C.C. al P.C.R. (mart. 1973–apr. 1974), apoi a fost numit prim-secretar al Comitetului județean de partid Dâmbovița (apr. 1974–ian. 1977).

Cariera sa s-a relansat la începutul anului 1977, când a fost ales secretar al C.C. al P.C.R. și numit șef al Secției pentru probleme militare și de justiție a C.C. al P.C.R. (din 25 ian. 1977) și viceprim-ministru al Guvernului (27 ian. 1977–7 mart. 1978).

După numai un an a revenit însă în poziții de rangul doi, fiind numit ministru secretar de stat la Ministerul Construcțiilor Industriale (7 mart. 1978–30 mart. 1979), apoi la Ministerul Industriei Chimice (30 mart. 1979–26 aug. 1981), șef al Departamentului pentru Construcții în Străinătate, cu grad de ministru (26 aug. 1981–26 oct. 1984), ministru al Turismului și Sportului (26 oct. 1984–28 mart. 1985) și ministru al Turismului (29 mart. 1985–2 ian. 1990).

În 1990 a fost trecut în rezervă, cu gradul de general-maior.

VLAD IULIAN

Data și locul nașterii: 23 febr. 1931, satul Gogoșița, com. Gogoșu, jud. Dolj.

Studii: Liceul „Gheorghe Chițu“ din Craiova; Institutul pedagogic de învățători din București; Școala de Cadre a C.C. al U.T.C. (1949); Școala de ofițeri M.A.I. din Botoșani (nov. 1951–1952); Curs de șase luni de specializare pe linie de securitate în U.R.S.S. (1956–1957); Facultatea de Drept; Curs pentru cadrele de conducere la Academia de Științe Social-Politice „Ștefan Gheorghiu“.

Profesia de bază: învățător.

Activitate și funcții:

O perioadă a lucrat ca învățător, în 1946 s-a înscris în P.C.R., după care a îndeplinit mai multe funcții ca activist pe linie de tineret (1947–nov. 1951).

După absolvirea școlii de ofițeri a primit gradul de locotenent și a fost încadrat la Direcția de propagandă și agitație din Direcția Generală Politică a M.A.I. (1952). A deținut funcțiile de șef de birou, apoi șef de secție cu probleme de învățământ (1954–1956), șef al Serviciului învățământ (1956–1960), toate în cadrul Direcției Cadre din M.A.I.

Între anii 1960 și 1967 a ocupat funcția de locțiitor al șefului Direcției Cadre. La înființarea Consiliului Securității Statului a fost promovat în funcția de șef al Direcției Învățământ (iun. 1967–apr. 1970), după care a condus Direcția Personal-Învățământ (apr. 1970–1972) și Direcția

Cadre şi Învăţământ (iun. 1972–1974), ambele din M.I. La 9 mai 1972 a fost numit membru al Colegiului Ministerului de Interne. Avea gradul de general-maior.

A deţinut apoi funcţia de comandant al Şcolii militare de ofiţeri activi de la Băneasa (1974–1977).

Începând din 9 mai 1977 a ocupat timp de zece ani postul de secretar de stat la M.I., având „atribuţii specifice în coordonarea structurilor de contraspionaj".

În toamna anului 1977 a fost numit comandant al acţiunii „Riposta II", care viza contracararea intenţiilor de emigrare în Occident ale cetăţenilor români.

În anul 1984 a fost avansat la gradul de general-colonel. A fost ales membru al C.C. al P.C.R. (1984–1989) şi deputat în M.A.N. (1985–1989)

La 5 oct. 1987 a fost numit şef al Departamentului Securităţii Statului, cu rang de ministru secretar de stat, funcţie pe care a deţinut-o până la căderea regimului Ceauşescu.

La 31 dec. 1989 a fost arestat şi condamnat la 9 ani închisoare, pentru implicarea sa în represiunea din timpul revoluţiei. A fost eliberat din detenţie în dec. 1993.

BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ

Buzatu, Gheorghe, Chiriţoiu, Mircea (eds.), *Agresiunea Comunismului în România. Documente din arhivele secrete: 1944–1989*, vol. I şi II, Editura Pandeia, Bucureşti, 1998;

Crişan, Gheorghe, *Piramida puterii. Oameni politici şi de stat, generali şi ierarhi din România*, vol. I, *(23 august 1944–22 decembrie 1989)*, vol. II, *(22 decembrie 1989–10 martie 2004)*, Editura Pro Historia, Bucureşti, 2004;

Deletant, Dennis, *Ceauşescu şi Securitatea. Constrângere şi disidenţă în România anilor 1965–1989*, Editura Humanitas, Bucureşti, 1998;

Dobre, Dumitru, Taloş, Dan (eds.), *Români în exil, emigraţie şi diaspora. Documente din fosta Arhivă a C.C. al P.C.R.*, Editura Pro Historia, Bucureşti, 2006;

Dobre, Florica (coord.), *Membrii C.C. al P.C.R. 1945–1989. Dicţionar*, Editura Enciclopedică, Bucureşti, 2004;

Jela, Doina, *Lexiconul negru. Unelte ale represiunii comuniste*, Editura Humanitas, Bucureşti, 2001;

Oprea, Marius, *Banalitatea răului. O istorie a Securităţii în documente. 1949–1989*, Editura Polirom, Iaşi, 2002;

Pelin, Mihai, *Culisele spionajului românesc. D.I.E. 1955–1980*, Editura Evenimentul Românesc, Bucureşti, 1997;

Idem, *Operaţiunile „Melița" şi „Eterul". Istoria „Europei Libere" prin documente de Securitate*, Editura Albatros, Bucureşti, 1999;

Idem, *Un veac de spionaj, contraspionaj şi poliţie politică*, Editura Elion, Bucureşti, 2003;

Troncotă, Cristian, *Istoria serviciilor secrete româneşti. De la Cuza la Ceauşescu*, Editura Ion Cristoiu, Bucureşti, 1999;

INDICE DE NUME DE PERSOANE*

A

„Abilul“, urmărit – 539
Achim, Victor – 488–489, 534, 586, 594, 619–621, 696, 700–703, 713, 724, 729, 731
Achimescu, Vasile – 26
Acrivu, Gheorghe – 281–283
Adam, Nicolae – 605
Adjer, Alexe D. – 53
Agoşton, Alexandru Alexandru – 150–152
Albert, Martin M. – 46
Albescu, Mircea – 398
Aldea, Petre A. – 45
Alecu, Gheorghe – 119
Alexandrescu, Alexandru – 676
Alexandroaie, Constantin – 499, 501, 511, 654
Alexandru, Corneliu D. – 71
Alexandru, George, psiholog – 644
Alexandru, Gheorghe (George), adventist – 420, 598, 605
„Alexandru Ion“, informator – 361
Alexandru, Mircea – 160
Alexie, Florica – 212
Alexie, Marin – 212
Alexie, Ştefan Marin – 211–212, 690
Aliman, Alexandru – 733
„Alina“, urmărită – 664
„Alvi“, urmărit – 367
Amohnoae, Epifanie – 202–203, 234
Anania, Valeriu – 349–350
Anastasiu, Gabriel – 714
Anatole, Shub – 498
Anawaty, Amy Young – 512
Anculia, Mioc – 360
Anderson, Robert – 424
Andreescu, Gheorghe I. – 23, 69, 240
Andreescu, Traian – 674
„Andrei“, urmărit – 302
Andriţoiu, Al. – 258
„Aneta“, urmărită – 702
Angelescu, Gheorghe – 222
Angelescu, Ioana (Raluca Bogdan) – 499
„Angelo“, urmărit – 664
Anghel, Marin Gh. – 51
Anghel, Paul – 527
Anghel, Petre – 160
Antal, Paul – 676
Antip, Felicia („Florica Anton“) – 353
„Anton Ioan“, urmărit – 603
Anton, Marin – 491
Antonescu, Ion – 542
„Antrenorul“, urmărit – 664
Antveri, Iosif – 259
Apostol, Eugeniu – 586, 594, 619–620, 624–626, 696, 704
Apostolescu, Victor – 28
Ardelean, Aurel I. – 46

* Am inclus la indice şi persoanele care figurează în documente cu iniţiale, nume conspirativ, precizând calitatea de arestat, urmărit, persoană din emigraţie etc.

Ardelean, Vasile-Mircea – 237
Ardelean, Viorel – 605, 607
„Ardeleanu“, urmărit – 602
Ardeleanu, Emil – 669
Ardeleanu, Filimon – 15, 42, 279
Ardeleanu, Ioan Lazăr – 47, 185–186
Arion, Gheorghe – 672
Arnăutu, Jan – 491
Arnăuțoiu, Toma – 132
Arsenescu, Gheorghe – 132
Astaloș, Gheorghe – 514, 516–517
Aulic, Alexandru – 237
Austerlitz, George – 514
Avadani, Ilie Gh. – 62
„Avocatul“, urmărit – 661
Avram, Ilarie A. – 56
Aylween, W. – 425

B

Baba, Corneliu – 529
Baboia, Cristian – 525
Baboia, Horia – 525
Baboia, Pavel – 525
„Baca“, urmărit – 585
Bachiu, Aurel – 673
Baciu, Grigore – 376
„Badea“, urmărit – 637
Badea, Constantin – 395
Badea, Ion (Ioan) – 656–657, 662–664
Bagration, Teymuraz – 512
„Baicu“, urmărit – 539
Baicu, Florian M. – 55
Balaș, Teodor – 313–315
Balbahaz, O. (C.) – 599–600
Baldari, Geovani – 721
Balica, Gheorghe – 424, 429
Balif, Andrei – 643
Balotă, Costică – 598, 600
Balotescu, Bordea – 283
„Baltag“, urmărit – 583, 620, 701
Baltag, Dumitru I. – 53, 121
Banc, Iosif – 178, 180, 182, 221
Banciu, Ion – 396, 422
Bansoiu, Ion – 560
„Banu“, urmărit – 487, 534
Banu, George – 500, 510, 515
„Banyai“, urmărit – 542
Bara, Ludovic – 675
Baranga, Hary – 429
Barbăneagră, Paul – 258, 515, 517, 519, 548
„Barbu“, informator – 409, 700
„Barbu“, urmărit – 393, 482, 589, 625
Barbu, Eugen – 717
Barbu, Zevedei – 423
„Barta“, urmărit – 396
„Basarabeanu“, urmărit – 394
Bass, Joe L.– 431, 513
Baston, Ionel – 605
Bataga, Tiberiu I. – 46
Battle, Maurice – 607
Baurceanu, Ion – 673
Bădica, Ilie – 272
„Bălan“, urmărit – 674
Bălan, Eufrosina – 468
Bălan, George – 525, 528, 583
Bălaşa, Eugen – 675
Bălaşu, George – 548
Bălănescu, Silviu – 456
Băleanu, Gheorghe N. – 143–144, 224, 227
„Bănică“, urmărit – 660
Bănulescu, Ștefan („Barbu Ștefan“) – 258, 354, 359, 527, 614–615
Bănuș, Max – 261, 499, 513, 746
„Bărbosul“, urmărit – 489, 533
Bărbulescu, A., ofițer – 409
Bărbulescu, Marin – 742
Bărbulescu, Titus – 515
Bârlădeanu, Alexandru – 13
Bârsan, Pascu I. – 60
Beach, Bert B. – 607
Beer, arestat – 294
Belkek, emigrație – 610
Belmain, comisar francez – 258
Beniuc, Mihai – 527
Bercea, Iulian D. – 55
Berceanu, Ștefan – 589
Berger, Hans – 518
Berindei, Mihnea – 510, 515, 547, 754
Bernard (Bercovici), Noel – 256, 258–259, 498–499, 511, 513, 518
Bernea, Horia – 526
„Bica“, urmărit – 664
Bica, Nicolae P. – 394–395
Bijutescu, Constantin S. – 53
Biriș, Vladimir – 161
Biro, Francisc – 604

Bistriceanu, Lucian – 605
Blaga, Ioan M. – 72
Blaga, Ion – 208
Blaga, Paraschiva – 208
Blaga, Ştefan Ion – 159, 206–208, 211
Blaga, Ştefan Şt. – 62
Blandiana (Suciu), Ana – 258
Blăjan, Carol Gh. – 67
„Blănaru“, urmărit – 540
Blejea, Niculae, Niculae – 196–198
Blenesi, Adalbert – 419
Bloch, Lionel – 428
Boaca, Ion – 500
Boar, Augustin – 88, 90, 94, 164, 178, 182
„Boboc“, informator – 599
Boboc, Ion (Jean) – 515–516
Bobu, Emil – 221, 223
Bobu, Ioan M. – 224, 230
Boca, I. – 518
Bocăneţ, Vasile V. – 67, 311–312
Bodin, Thomas – 511
Bodnăraş, Emil – 13–14
Bodunescu, Ion P. – 58, 183, 239, 245
Boeraş, dr. – 727
Boeru, Traian – 342
„Bogdan“, informator – 619
„Bogdan Victor“, informator – 306, 312
Bogdănescu, Aurel – 424, 427, 429
Bogdănescu, B., emigraţie – 425
„Bogza“, informator – 582
Bogza, Geo – 527–528
Bohâlţea, Romu – 239, 243
Boiţeanu, Florin – 456–457, 504
Bokor, Ioan – 600
Bolânu, Gheorghe – 222, 436
Boldeanu, Vasile – 339, 344, 376–377, 516
Boldijar, Zoltan – 597, 601, 603
Bolesh, Otto – 510
Bolintineanu, Ioan (Ion) Gh. – 50, 108, 196
Bontilă, Gheorghe – 491
Borbath, Zoltan – 419, 604
Borca, Toader – 673
Borcan, Constantin – 159
Borcea, Aurel – 313
Bordea, Aron Gh. – 45, 234–235, 644, 651, 663, 668, 690
Bordeianu, Nicolae – 597, 599–602, 604–608
Borio, Feldioara – 616
Borşan, Dumitru Ion – 25–26, 176, 334, 338, 358–359, 442, 454
Borza, Vasile – 162
Bosca, Dinu – 234
Bosmiev, Dan – 504
Boştină, Gheorghe D. – 224, 228
Bot, Gheorghe – 609
Bota, Gheorghe N. – 67, 308, 311, 316
Botez, Mihai – 547
Botez, Toader (Teodor) – 493, 506, 667
Botezatu, Alecu C. – 71
Botiza, Vasile V. – 54
Botorog, Olimpiu Ioan – 115–116
Bourceanu, Ion – 491, 493
Boureanu, Radu – 527
Bouvier, comisar francez – 258
„Bradu“, urmărit – 367
Braga, Roman – 515
Braşoveanu, Cosma – 526
Bratu, Alexandru – 661, 674
Braun, Robert – 499
Brădean, Traian – 561
Brădeanu, Marian N. – 62, 233
Brătescu, Faust – 339
Brătianu, Ioan – 647
Brânaş, Constantin P. – 223, 225
Brâncoveanu, C. – 505, 511
„Brânduşa“, informatoare – 619
Brânzei, Dumitru M. – 64
Brânzeu, Pius – 308, 311
Breahnă, Iordache – 160, 279
Breban, Nicolae – 525–526, 614
Brestoiu, Horia Ilie – 160, 193, 195, 454
„Brian“, informator – 409
Brihac, Florian – 233, 235, 238, 241
Brown, James F. – 498, 501–502
Brumaru, Emil – 514
Buckley, James – 653
Bucşan, Gheorghe – 278
„Bucur“, urmărit – 603
Bucur, Gheorghe – 238, 242
Bucur, Nicolae – 162, 454
Bucurescu, Gianu Nicolae – 143, 193, 195, 206, 208, 238, 243, 742
Bude, Vasile – 586, 591, 595
Budecă, Ştefan – 563–564
„Budescu“, urmărit – 583
Buftea, Ioan – 601, 603

Bujoiu, Ion – 491
Bujor, Vasile Gh. – 55
Buleandră, Constantin Gh. – 70, 72
Bulscu, Veres – 512
Bunescu, Preda – 256
Burac, Ioan – 563–564
Burbank, Howard – 607
Burcea, Alexandru – 391–392
Burghelea, Eugen – 598, 601
Burlacu, Victor C. – 57, 93, 224, 228
Bush, George sn. – 743, 748
Busuioc, Mihai – 562
Butariu, Miron – 661
Buzdugan, Dumitrie – 428
Buzdugan, Ion – 601, 603
Buzura, Augustin – 526

C

Cacoveanu, Viorel – 589
Calciu Dumitreasa, Gheorghe – 505, 519, 547–548
„Calescu“, urmărit – 541
Calgo, Carol – 258
Calotă, Petru – 239, 246
Campbel, George – 429
Cantacuzino, Şerban – 423
Caraion, Ion – 583
Caraivan, Geo – 598
Caraman, Constantin – 410–411
Caraman, Mihai – 454
Cardas, Ştefan – 259
Carliner, David – 512
„Carmen“, urmăritā – 482
Carol II, regele României – 423
Carp, Mircea – 499, 511
Carp, Sorin – 468
Carter, Jimmy – 495
Case, Cliford P. – 407
Cassian, Nina – 527
Cavafu, Grigore – 258
„Cavalerul“, urmărit – 367
Cazaban, Theodor – 256, 517–518, 548
Cazacu, Constantin – 418
Cazacu, Virgil – 221
Cazan, Titu – 598
Cădere Paraschivescu, Victor – 504
Călinescu, Armand – 423
Călinescu, Barbu A. – 423–424, 427
Călinescu, Gheorghe – 248–249
Călinescu, Ilie – 283
Călinescu, Matei – 547–548
Călinoiu, Alexandru S. – 67
Cămărăşan, Vasile – 603
Cămui, Vasile – 279
Câmpeanu (Katz), Pavel („Costea Alexandru“) – 353–354, 359
Câmpeanu, Radu – 455–456, 504–505, 515, 538, 541
Câmpeanu, Romeo I. – 224, 227, 236
Cârciog, Mihai – 423
Ceauşescu, Nicolae – 13–14, 27, 79, 91, 221–222, 237–238, 248, 315, 319–320, 567, 578, 612, 655, 671, 706, 714, 735
Cepraga, Constantin – 238, 241, 563–564
Cerghizan, Ştefan S. – 46
Cernovodeanu, Dan – 649–650
Cervencovici, Andrei – 126, 128, 130, 135
Chejan, Titu – 605, 607
Chelsoi, Nicanor – 491
Chenu, Rosaline – 514
Chevereşan, Iosif – 390, 392
Chiaburu, Constantin – 591
„Chimista“, urmărit – 585, 721
Chintescu, Adrian – 516
Chioreanu, Nistor – 376, 506
Chirculescu, Traian C. – 66
Chiriac, I. – 563
Chirnoagă, Marcel – 526
Chirnoagă, Platon – 339
Chişu, Gheorghe P. – 60
Chitu, Ilie – 605
Chiţan, Ilie – 605
Chiţoiu, Ion – 237
Chivu, Ion D. – 60
Chivu, Stoica – 13–14, 18, 103, 105, 107–110, 315
„Cibinul“, urmărit – 377, 382
Cimpoiaş, Ioan – 306, 311–312, 315
Ciobanu, Gheorghe Gh., lt.-col. – 58
Ciobanu, Gheorghe – 598, 605
Cioran, Emil – 500
Ciorănescu, George – 518
Cioroianu, Şerban – 314
Cismărescu, Barbu Mihai (Radu Gorun) – 258, 499–500, 513, 517
Ciucă, Ion – 563

Ciucurel, Matei – 313, 315
Ciudin, Gheorghe – 456
Ciuntu, Chirilă – 339, 376
Ciupercă, Mihai – 544, 645, 651, 664, 677
Ciurdariu, Mihai – 560
Ciurea, Dumitru – 601, 603
Ciurezu, Dumitru – 526
Ciurică, Ion – 675
Ciurică, Nicolae – 643, 675
Claphan, Ingrid – 426
Clay, Lucius – 494
Cleju, Ioan N. – 57
Cobianu, Ion – 619–620, 624, 697, 700, 702, 713, 729
Cochină, Ion – 672
Coconcea, Octavian – 601
„Cocor“, urmărit – 539
Cocoş, Florea – 428
Codreanu, Corneliu Zelea – 376–377
Cofan, Roman – 393
Cojocaru, Mircea – 526
Coler, Luminița – 525
Coliu, Dumitru – 315
„Coltan“, urmărit – 540
Colțea, Gheorghe I. – 63
Coman, Teodor – 437, 449, 462
Combi, Andrei – 160
Conea, Ilie – 234
Constandache, Pavel Ioan – 60, 131–133, 160
Constantin, Ilie – 517
„Constantinescu“, informator – 563
Constantinescu, Carla – 510
Constantinescu, Gheorghe I. – 51
Constantinescu, Gheorghe O. – 62
Constantinescu, Iancu („Gheorghe Vasilescu“) – 356
Constantinescu, Mircea-Alexandru – 649
„Contabilul“, urmărit – 377, 382
Coogan, dr. – 425
Copilu, Victor Gh. – 224, 229, 239
Coposu, Cornel – 491
„Corbu“, urmărit – 634
„Corbul“, informator – 268
Corlaciu, Ben („Bazil Coriolan“) – 355, 515, 517
Cornea, Doina – 744
Cornea, Victor – 424
Cornescu, Stelian – 220
Coroianu, Tiberiu Gh. – 44
Cosac, Dumitru F. – 69
Coser, Ioan I. – 50
Cosma, Gheorghe – 516
Cosma, Neagu Gh. – 111–113, 115, 117, 175, 196, 304
„Cosmin“, urmărit – 487, 585
Costa, Constantin – 561
Coste, Brutus – 512, 548, 646, 648, 650
Costea, George (Gheorghe) – 340–341, 346
Costea, Gheorghe M. – 70
Costea, Iosif – 376
Costel, Gheorghiță – 422
„Costin“, urmărit – 664
Costineanu, Dragomir – 515
Coşereanu, Alexandru – 504
Coştiug, Teofil – 523, 528
Covete, Lucreția – 221
Crai, Petru I. – 50, 223, 225
Crăcea, Traian – 601, 603
Crăciun, Ancu – 234
Crăciunaş, Silviu – 428, 505
Crăciunoiu, Ion – 644
Crăciunoiu, Vasile – 161
Cremene, Mioara – 500
Creța, Stana – 640
Crețu, Aurel P. – 57
Crețu, Gheorghe – 103, 107, 125, 130
„Crin“, informator – 296
Cristea, Adrian – 391
Cristea, Liviu – 424, 511
Crişan, Constantin – 528
Crişan, Mircea – 259
Csomos, Alexandru David – 51, 189, 191
Cucos, Nicolae – 601
„Cucu“, urmărit – 367
Cuibus, Aurel V. – 54, 499
Cunea, Sorin – 499
Cureteu, Octavian – 598
Cursaru, Ioan A. – 50
Cusak, Ioan (Ion) – 488–489, 585, 594, 619, 622, 624, 626, 700, 702, 713
Cuşa, Ion – 343, 360, 519

D

Dalles, Allan – 494
„Damian“, urmărit – 585, 717, 725
Damian, Dan – 456–457, 504

Damian, Liviu – 500
„Dan“, urmărit – 664
Dan, George – 509–510
Dan, Lazăr L. – 63
„Dandu“, urmărit – 583
Daneliuc, Mircea – 691, 724
„Danielovici“, informator – 599
„Danton“ („Dalton“), urmărit – 583, 585, 620
Daponte, Dinu – 423
Darău, Petre – 313
Darie, Horațiu-Magheru – 526
Dascălu, Nicolae – 547
„Datcu“, urmărit – 583
David, Alexandru – 601, 603
David, Mihai – 258
David, Ștefan M. – 44
David, Vasile S. – 53
Davidescu, Nicolae – 562
Davies, C., emigrație – 423
Davis, Gary Allen – 599–600, 604
Davison, Lynne – 511
Dălălău, Vasile – 601, 603
„Dănescu“, informator – 700
Dănescu, Alexandru – 175
Dănescu, Gheorghe Stan – 138–140, 238, 242, 565
Dănică, Petre – 216
Dăscălescu, Constantin – 221, 225, 234
De Dampierre Brătianu, Marie – 515
De Lamota, Henric – 620
Decenfeld, Sandor – 512
Dejeu, Robert – 400
Deleanu, Tudor Gh. – 57
Demetrescu, Camilian – 526
Dempsey, Judy – 721
Derian, Patricia – 511
Derțcanu, Ilie – 635
Despa, Ion – 713
Deşliu, Dan – 527, 691
Devay Francisk – 600, 604
Diaconescu, Ovidiu – 42, 162, 176, 466
Diaconu, Ioan P. – 420
Diaconu, Ion, lt.-col. – 390, 392
„Dieter Ștefan“, urmărit – 367
Dima, D. – 515
Dima, Ion – 505
Dima, Nicolae – 505, 511
Dima, Romus – 223
Dimescu, Barbu – 504
Dimisianu, soții – 716
Dimisianu, Georgeta – 527
Dimov, Leonid („Dumitru Leonida“) – 354–355, 359–360
„Dina“, urmărită – 487, 615, 620, 701, 716–717, 725, 727
Dindelegan, Gheorghe – 394
Dinescu, Mircea – 548, 560, 671, 673, 716, 744
„Dinu“, informator – 619
„Dinu“, urmărit – 730
Dinu, Gheorghe – 478, 484
Dinu, Ion – 268
Dinu, Vasile – 20, 24, 38, 74, 76, 99, 101
Dinulescu, Radu – 589
Diță, Gheorghe Gh. – 52
Diță, Ștefan I. – 69
Dițulescu, Nicolae – 393, 456–457, 656–657, 661–664
Doban, Adrian Doru – 544, 656–659, 663–664
„Dobre“, urmărit – 638
Dobre, Alexandru, instructor C.C. – 202, 204, 216
Dobre, Alexandru, lt. maj. – 398
Dobre, Aurel – 547
Dobre, Constantin, lt.-col. – 441
Dobre, Constantin C., cpt. – 45
Dobrescu, Alexandru – 312–314, 316
Dobriceanu, Alexandru – 455
„Doctorul“, urmărit – 377, 382, 664
Doicaru, Nicolae – 15, 42, 162, 175, 338, 433, 454
Doinaș, Ștefan Augustin – 523, 614–615
Domșa, Gavrilă – 314
„Doris“, urmărit – 602
„Dorobanțu“, urmărit – 620
Dorobanțu, Ilie – 308
Dragalina, Petre – 424
Dragnea, Dan Septimiu – 525
Dragomir, Ioan – 605
Dragomir, Mircea – 607
Dragomirescu, Laviniu – 675
Dragoşin, Adrian – 398
Dragotă, Valer – 562, 564
„Dragu“, urmărit – 717
Drăcșăneanu, Jean – 610

„Drăgan“, informator – 661
Drăgan, Ilie – 279
Drăgănescu, Elena – 482
Drăghici, Alexandru – 304
Drăgoi, Nicolae Ion – 60, 136–137
Druckman Damian, Samy (Samuil) – 518, 548
Duca, Vasile – 421
Dumitran, Marin – 160
Dumitrașcu, Alexandru S. – 53, 97
Dumitrașcu, Dumitru – 742
Dumitrașcu, Neculai (Niculai) Gh. – 61, 99–100
Dumitrescu, Constantin – 398
Dumitrescu, Cornel – 548, 654
Dumitrescu, Dumitru Constantin – 47, 145, 147, 238
Dumitrescu, Elena – 526
Dumitrescu, Geo – 528
Dumitrescu, Grigore – 519, 549
Dumitrescu, I. – 519
Dumitrescu, Sorin – 526–527
Dumitrescu, Ticu – 491
Dumitrescu-Zăpadă, Constantin – 549
Dumitriu, Andrei D. – 63
Dumitriu, Constantin V. – 57
„Dumitru“, informator – 727
Dumitru, Dana – 716
Dumitru, Ion – 518, 548
Dumitru, Radu – 514
„Dunăreanu“, informator – 599
Dupac, Mircea Gh. – 224, 228, 237
Duță, Gheorghe – 642
Düra, Andreas – 599–600, 606

E

„E.I.“, urmărit – 489, 533
Ecovoiu, Mihai – 526
„Eduard“, urmărit – 540
Edwards, Bill – 566
Edwards, James – 259, 500
Efimov, Gavrilă – 482
Eisenhower, Dwight – 494
„Eliade“, informator – 409
Eliade, Mircea – 500, 727
Emanuel, Pierre – 514, 523
„Emilian“, urmărit – 487
Emilian, Ion V. – 282, 341
Enache, Aurică Gh. – 52
Enache, Dumitru Z. – 53
Ene, Gheorghe – 598
Epstein, Olimpia – 614
Erdelyi Elemer L. – 46, 124, 126
Eremia, Ion – 527
„Erest“, urmărit – 409
Ernst, Elisabeth – 509
Eskenazy V. – 743
Eurcher, Jean – 607

F

Faicevici, Al. – 259
Falcan, Ion – 393
„Faluvegy“, informator – 599
Faluvegy Dezideriu – 604
Farer, Tom – 512
Faull, M. – 423
Făinaru, Hary – 349
Fărcaș, Victor – 703, 713, 724
Feraru, Constantin – 309, 312, 315
Ferguson, Glenn – 495, 497
Filip, George – 525
Filipenco, Monica („Florescu Maria“) – 355
„Filipescu“, urmărit – 664
„Firu“, urmărit – 367
Firu, Jean T. – 58
Fischer-Galați, Ștefan – 259
Floda (Leibovici), Liviu – 499–501, 514, 654
Florea, Alexandru Gheorghe – 482, 484, 551, 554, 556–557, 586, 594, 619–620, 622, 624, 700, 702, 713, 724
Florea, Gheorghe, gl.-mr. – 222
Florea, S. Gheorghe, mr. – 62
Florea, Lucian – 488–490, 594, 619–620, 705
Florea, Nicolae I. – 45, 87, 211
Florea, Vasile („Fieraru Vasile“) – 352–353, 359
Florescu, emigrație – 505
„Florescu“, informator – 296
„Florescu“, urmărit – 664
Florescu, George M. – 71
Focke, George – 510
Fodor, George – 511
Folescu, Rodica – 614
Fotin, Nicolae – 210
„Fotograful“, urmărit – 602
„Friciu“, informator – 599

Friptu, Ioan Gh. – 158
Fruchtman, Fănel – 510
Frunză, Victor – 526, 547
Frunzetti, Ion – 528
Fucs, arestat – 295
Fuhrt, Volker – 509
Furceanu, Ioan – 421
Furtună, Nicolae Gh. – 65

G

Gabor, Dorina – 500, 519
Gabrea, Șerban – 526–527
„Gabriel“, informator – 700
Gabrielescu, Valentin – 491
Gafița, Mihai („Grama Marin“) – 354, 359
Gafton, Lucian – 426–427
Gaga, Gheorghe – 519
Gal, Ionel – 176, 196
Galea, Clarance – 429
Galfi, Ludovic – 604
„Ganea“, urmărit – 664
Ganea, Ion – 547
„Ganescu“, urmărit – 539
Gauss, A.K. – 348
Gavrilă, Gheorghe – 400
Gavrilă, Ion – 420
Gavrilă, Marin – 526
Gavrilescu, Ion – 526
Gavriliu, Emanoil – 544
„Gălățeanu“, informator – 619
Gâldău, Florian – 426, 512, 548
Gârneață, Ilie – 283
Geagla, Ion – 454
Geartu, Istifie – 162
Geică, Constantin – 176, 222
„Gelu“, urmărit – 367
George, Alexandru – 614
„Georgescu“, informator – 456
Georgescu, Emil – 499, 513, 654
Georgescu, Emilian – 560, 562
Georgescu, George – 514
Georgescu, Horia – 424, 428
Georgescu, Ioan, col. – 239, 244
Georgescu, Ion – 563–564
Georgescu, Vlad – 514, 547–548, 654, 745
Gergely Francisc F. – 65, 91–92
Geswein, Emilia – 525
Geswein, Erwin – 525
Ghelt, Petrică C. – 71
Ghenoiu, Ion – 222
„Gheorghe“, urmărit – 540
Gheorghe, Alexandru N. – 36–37, 64
Gheorghe, Daniela – 703, 713
Gheorghe, Ion, șef sector C.C. – 88, 90, 93–94, 97
Gheorghe, Ion, general emigrație – 281, 347, 500, 527
Gheorghe, Ion, scriitor – 693
Gheorghiță, Chivu C. – 57, 240, 246
Gheorghiu, Constantin C. – 67
Gheorghiu, Constantin Virgil – 510
„Gheorghiu Neacșu“, urmărit – 359
Gherghei, Grișa – 526
Gherguț, Dumitru M. – 159
Gherman, Eftimie – 259
Gherman, Petre – 516
Gheta, Ion – 294
Ghetina, Ioan A. – 66
„Ghica“, urmărit – 367
Ghimfus, Traian – 601, 603
Ghineț, Virgil – 390
Ghiță, Alexandru I. – 48
Ghiță, Ion – 392
Ghițescu, Nicușor – 598
Gican, Gheorghe – 526
G.J., emigrație – 516
Gocan, Ioan D. – 47
Goga, Vasile – 162
„Gogu“, urmărit – 583
Goian, Gheorghe – 390
Goiciu, P. Dumitru – 48
Gojinschi, Nicolae – 642
Goldman, Robert – 512
Golea, David A. – 55, 234–235
Golea, Traian – 282
Goma, Paul – 472, 500, 505, 509–510, 514–515, 519, 523, 525–526, 529, 541, 547, 673
„Goran“, urmărită – 636
Goran, Gheorghe – 233, 235
Gorcea, Pamfil – 233
Gornic, Gheorghe – 307, 315
„Graficianul“, urmărit – 620
Grama, Ion – 442
Grama, Mircea – 237
Grant, R., emigrație – 425

Grant, Stephanie – 509
Greculesi, Elena – 561
Green, William – 486
Greenwald, George Jonatan – 511
Grew, Josef E. – 494
„Grig“, urmărit – 602
Grigoraș, Ion – 404–407
Grigore, Gheorghe N. – 55, 158, 454
Grigorescu, Cornel – 601
Grigorescu, Dan Ulyse – 500, 517
Gronawski, John A. – 495, 511
Grosu, Ion – 108, 157
Grossu, Sergiu – 515–516
Grosz Karoly – 734
Groza, Traian I. – 44
Grozavu, Ioan – 310
Grozescu, Vasile I. – 65
Grozier, David F. – 497
Gruia, Gheorghe – 313
Gubesch, frații – 601
Guri, Armand – 500
Gurr, John H. – 498
Gutnekt, H. – 600
„Gyepesi Ioan“, informator – 599

H

Halmagi, Ion – 548
Hamos Laszlo – 512, 734
Hancheș, Ioan I. – 61, 119–120, 237
Hans, Acker – 499
Harmati, Adalbert I. – 56
Harosa, Viorel – 526
Hart, Henry O. – 498
„Hasan“, urmărit – 534, 620, 701, 716, 722–723, 725
Hathazi, Samuel – 601
Hatwai, David – 431
Hatwai, Hunter – 431
Hațeganu, Vasile – 344
Haupt, Gheorghe – 258
Hăulică, Dan – 526–528, 716–717
„Hect Otto“, informator – 306
Heineman, E. – 261
Helms, Richard – 256
„Henric“, urmărit – 585
Herbay, Radu – 426
Herșcovici, Alain – 517
Hideg, Constantin – 159
„Hilfred“, urmărit – 368
Hill, Susan – 564
Hiller, Harold – 494
Hirsch, Renata – 314
Hodoroabă, Eremia – 516
Hogaș, Aurel – 456
Holdevici, Irina – 565
Honig, Alfred – 348
Hontău, Ioan Gh. – 66, 98
„Horațiu“, urmărit – 487, 534
Horghidan, Valentina – 565
„Horia“, urmărit – 487, 534, 717
Hornea, Rafael Grigore – 674
Horodincă, Georgeta – 560, 614
Horodniceanu, Nicolae – 376–377
Hossu, Gheorghe – 272
Hrițan (Hriczan), Nicolae N. – 46, 101–102, 224, 229
Huidu, Gheorghe – 713
Hulubaș, D. Constantin – 64
Huluță, Gheorghe – 390
Huminiuc, Alexandru – 398
Hurezeanu, Emil – 614, 654, 746

I

Iacob, Alecu – 410–411
Iana, Aurel – 384
Ianatoș, Cornel – 499
Iancu, Constantin F. – 161
Iancu, Gheorghe – 601
Ianculovici, Dumitru – 547
Ierunca (Untaru), Virgil – 258, 343, 360, 499–500, 510–511, 517, 519, 583, 588, 610, 647, 717, 725, 730, 746, 751
Iftimie, Neculai – 234–235
Ilav, Olaf – 518
Ilias, Vasile P. – 162
Ilie, Mihai – 123
Ilie, Radu Gh. – 64
Ilie, Sorin – 525
„Iliescu“, informator – 599
Iliescu, Ecaterina – 428
Indrieș, Petre – 516
Inglessis, Eugenia – 425
Ioan, Costică V. – 53
Ioana, Constantin I. – 47, 239, 243
Ioanid, Ion – 519
Ioanid, Mircea – 566

Ion, Nicolae – 209, 211, 239, 414
Ionașcu, Laurențiu D. – 61
„Ionescu“, informator – 268
„Ionescu“, informator – 582
„Ionescu“, urmărit – 540
Ionescu, Andrei D. – 55
Ionescu, Cicerone (Cernegura) – 547
Ionescu, Constantin Gh. – 69
Ionescu, Dumitru, funcționar – 216
Ionescu, Dumitru, lt.-col. I.S.M.B. – 161
Ionescu, Dumitru Gh., lt.-col. Iași – 19, 57, 224, 229
Ionescu, Ecaterina – 216
Ionescu, Eugen – 500, 583, 588
Ionescu, Gelu – 614, 654, 746
Ionescu, George N. – 71
Ionescu, Ioan Gh. – 225, 231
Ionescu, Ion, „Europa Liberă“ – 259
Ionescu, Ion, lt.-col. – 390–391
„Ionescu Maria“, informatoare – 360
Ionescu, Marie-France – 500, 510, 515, 517, 717, 725
Ionescu, Mihai – 420
Ionescu, Pierre – 424
Ionescu, Romulus – 493
Ionescu, Sava Nicolae – 526
Ionescu, T., emigrație – 344
Ionescu-Ghindeni, Dumitru („Ion Constantin“) – 356
Ioniță, Constantin – 634
Ioniței, Cicerone – 541, 661
Ioò Andrei – 392
Iorga, Marin I. – 71
Iorgulescu, Mircea – 716
Iosif, Constantin – 454
Iosif, Flavius – 500, 517
Iosifescu, Mioara – 526
Iosub, Elena – 598, 605
Iovănaș, Alexandru – 237
Isac, Gheorghe Gr. – 224, 230
Isaia, Gabriel – 598
Isărescu, Virgiliu Ștefan – 649
Istrate, Constantin C. – 158
Istrate, Dumitru Constantin – 141, 143
Istrate, Nicolae A. – 69
Iţcuş, Dragoş – 134, 239
Iuga, Gabriel – 526
Ivan, Gheorghe T. – 68
Ivan, Ioan – 233
Ivanovici, Dumitru – 21, 22, 24, 38, 40, 74, 101, 103, 105, 107–110, 119, 121, 123
Ivanovici, Martinian – 344
Ivănceanu, Vintilă („Ionescu Gheorghe“) – 354–355, 359–360, 528
Ivănescu, Cezar – 673

J

Jakab Iosif I. – 50
„Jarul“, urmărit – 661
Jebeleanu, Eugen – 528
Jianu, Gheorghe – 493
„Juristul“, urmărit – 583
Justinian, patriarh – 426

K

Kaldor, Nicholas – 431
„Kamir“, urmărit – 367–368
„Katy“, urmărit – 367
Kecskemety Ștefan – 306–309, 311–315, 317
„Kent“, informator – 409
Khethly, Ana – 431
Kiraly Ernest – 431
Kiraly Ion – 323
Kiraly Karoly – 522
Kiraly Mathe Tiberiu – 525
Kiss Ion – 604
„Kivu“, urmărit – 583, 585
Kobielschi, arestat – 294
Koltchak, Alexander – 512
Kondor – 314
Kondulis, Kiriakos – 500
Koopman, arestat – 294
Korne, Mihai – 504, 510, 515
Koszorus, Frank – 734
Kourdakov, Serghei – 430
Kovacs Pius – 42
Kramer, Charles – 513
Krasnoselski, Vladimir – 548
Kristof Ladislau – 310–311, 313
Kurunczi, Gheorghe – 306, 309, 311

L

L.G., emigrație – 616
Laborey, Annette – 514

Lacatis, Ion (Ionel) – 314, 316
Lambrino, Mircea Carol – 423, 425
Lanares, Pierre – 607
Lane, Arthur – 494
Lantos, Tom – 734
„Laslo“, urmărit – 539
Lateș, Ion – 220–221
Lavrik, Andrei – 600
Laza, Florian S. – 59
Lazarovici, Nicolae Dan – 644
Lazăr, Ioan Gh. – 48
Lazăr, Mihai D. – 53
Lăcătușu, Didina – 455
Lăpușan, Horia – 307, 310, 315
Lățea, Constantin – 491
„Leca“, urmărit – 368
„Lectorul“, urmărit – 487, 583, 723
Lemonidis, Romilă (Victor Cernescu) – 499
Lemonidis Ciorănescu, Galateea (Anca Petrescu) – 499
„Leon“, urmărit – 585
„Leontescu Constantin“, informator – 361
Lepădatu, Aurel – 281
Letay Lajos („Lorincz Lajos“) – 354
Levuța, Gheorghe – 309
Lica, Adam – 283
Lică, Dumitru – 233, 235
Liga, Laurențiu – 419
Ligi, Marius – 513
Lilin, Alexandru – 642
Lincoln, F.A. – 425
Lințu, Ioan (Ion) – 43, 163, 362
Listowel, contesă – 431
Liteanu, Nicolae – 24, 38, 96, 145
Loch, Lombos Ștefan – 308–309, 312
Lodal, Maria – 509
Lovinescu, Monica – 256, 343, 360, 499–500, 510–511, 514, 517, 535, 583, 588, 610, 614, 647, 717, 725, 730, 746, 751
Luca, Ilie I. – 50
Luca, Marin – 234
Luchian, Eugen – 222
Luchian, Toader – 673
„Lucian“, informator – 582
Luctkemeyer, John – 256
Ludescher, E. – 607
Luncie, Robert – 425
Lungianu, Vasile – 642
Lungu, Gheorghe Gh., mr. – 58
Lungu, Gheorghe V., mr. – 46, 225, 230
Lungu, Vera – 514
Lupașcu, D. – 516
Lupașcu, Dumitru Vasile – 649
„Lupescu“, informator – 562–563
Lupu, Petre – 221
Lupu, Radu – 423
Lupu, Vasile N. – 59, 89

M

M.E., emigrație – 620
„M.E.“, urmărit – 533
„M.V.“, candidat recrutare – 455
„Macedoneanul“, urmărit – 377, 382
Macri, Emil V. – 63, 436, 454, 466
Maitec, Ovidiu – 560–561
Majar, Dumitru – 314
Malea, Petru – 44, 310
Maliu, Eugen – 219
Maltopol, Radu – 499
Manea, Norman – 693
Manea, Titi – 601, 603
Mangalagiu, Constantin – 418
Manițiu, Ion – 672
Maniu, Iuliu – 661
Mann, Anca – 426
Mannhaim, Imre – 308–309, 312
Manolache, Teofan Ion – 111–112
Manolescu, Nicolae – 528, 548, 716
Manoliu, Sergiu – 525
„Manta“, urmărit – 721
Mantic, Dionisie P. – 60
Manu, A., emigrație – 425
„Manuc“, urmărit – 487, 583
Marcu, ofițer – 633
„Marcu“, urmărit – 638, 664
Marcu, Ioan C. – 158
Marcu, Ioan G., col. – 53
„Mare Ioan“, informator – 599
Marfi Mantuanc, Judith – 431
„Marian Victor“, urmărit – 661
Marica, Ion (Ioan) – 544, 656, 658, 662–664
„Marin“, informator – 582
Marin, Constantin, col. – 161
Marin, Constantin N., col. Direcția a XII-a – 158

Marin, Ilie C. – 158
Marin, Ion – 396
Marin, Nicolae – 656–657, 659, 662–663
„Marin Nicolae“, informator – 361
Marinescu, Paul – 15, 42
Marinescu, Ruxandra – 74
Marinică, Ion – 601
„Marius“, urmărit – 637
Marta, Marin-Tudor I. – 65
„Mary“, informatoare – 296
Masca, C., emigrație – 425
Masca, Tiberiu – 424
Mateescu, George – 605
„Matei Gheorghe“, informator – 599
Matei, Marin – 493
Matei, Vasile – 563–564
Mathieu, Jean – 516
Matiu, Pavel-Terentie P. – 66
Mato, Ioan-Iosif – 313, 315
Maurer, Ion Gheorghe – 13, 42, 176
Maurer, Simion – 418
Mavrodineanu, Victor – 525
Mayer, Victor – 518
„Mazacs Ervin“, urmărit – 306, 312
Mazilescu, Virgil – 527–528
Mazilu, Dumitru – 744
Mazilu, Petre – 390–391
Măcellariu, Horia – 493
Măceșanu, George („George Marinescu“) – 356
Măgură-Bernard, Ioana – 654
„Măgureanu“, urmărit – 664
Măierean, Vasile – 635
Mălureanu, Vasile – 488–489, 520, 534, 586, 594, 619–621, 702–704, 713, 729, 731–732
Mămăligă, Leonida – 517, 548
Mănescu, Mihai – 561
Mănuceanu, Vasile – 654
McCormick, Harry – 424–425
McCormick, H., emigrație – 425
Mehedinți, Viorel – 518
Meiltz, Marcel – 650
Merce, Ilie – 558, 593–594, 619–620, 626
Mereuță, Petrache – 421
Mernea, Constantin – 22
Meținanu, Teodor – 516
„Michael“, urmărit – 367
Michael (Mihăilescu), Constantin Titus – 423, 425–426
Michaloux, Adrian (Ilie Mihalău) – 515
Micle, Alexandru – 661
Miclea, Ion – 514
Micu, Ioan B. – 60
„Mihai“, informator – 619
„Mihai“, urmărit – 540, 589
Mihai I, regele României – 345, 519
Mihai, Cornel – 410–411
Mihail, Corneliu – 601, 603
„Mihalcea“, informator – 700
Mihalcea, Aurel Grigore – 62, 148–150
Mihăilescu, Virgil – 281, 283
„Mihu“, informator – 582
Mihuț, Avram Gh. – 55
Miloaie, I. – 516
Mincu, Emil – 488–489
Mincu, Gheorghe Vasile – 60, 156, 224, 226
„Mira“, urmărit – 487, 583, 623
Mirea, Gheorghe – 22
Mirea, Ion – 526
Mirică, Traian – 541, 673
Miriță, Vasile S. – 48
„Miron“, urmărit – 602–603
Miron, Paul – 283, 343
Mitrea, Ionel – 390
Mitulescu, Constantin – 233
Mladin, Marcel – 541, 643
Mleșniță, Constantin Gh. – 224, 228
Mocan, Ștefan Gh. – 68
Mocanu, Vasile Petre – 63, 138
Moga, Gheorghe – 118, 124, 436, 454, 466
Moise, Vasile – 213–214
„Moisescu Gheorghe“, informator – 361
Moldovan, Vasile – 491
Moldovan, Wilhelm – 604
Moldoveanu, Darie Magheru – 525
Moldoveanu, Flavian – 160
Moldoveanu, Jean – 176, 222
Moldvai, arestat – 294
Molea, Mariean – 239
Montza, arestat – 294
Morariu, Ioan Gh. – 62
„Moris“, urmărit – 602
Morlocan, Alexandru jr. – 599, 604
Morlocan, Alexandru sn. – 599, 604
Moroșan, Ioan C. – 54

Mortoiu, Aurelian M. – 44, 220, 236
Moţ, Ioan – 159
Moussou, Basil – 346
Munteanu, Alexandru – 734
Munteanu, Constantin T. – 64
Munteanu, Ion – 487, 489
Munteanu, Nicolae (Grumberg Solomon) – 499
Munteanu, Neculai Constantin – 499, 746
„Munteanu Radu“, urmărit – 359
Munţiu, Nicolae – 493
Murărescu, Constantin – 99, 101, 105
Murdariu, Dumitru – 395
Mureşan, Ion – 491
Mureşan, Stela – 616
Muscalu, Gheorghe – 642
Muşat, Cristea – 123, 135
Muşat, Vasile – 221
Muşuroia, Gheorghe – 220
„Müller“, informator – 296
Müller, Frederich – 418

N

Nacu, Demostene – 377
Naegele, Arthur Jolyon – 721
Nagacevschi, Constantin – 281, 283, 379
Nagy Imre – 431
Nagy Tiberiu – 390
Năstase, Gheorghe – 467, 471
Năstase, Sepi M. – 57
Neacşu, Ion – 601
Neagu, Fănuş – 693
Neals, R. – 607
Neamţu, Cella – 504
Neculicioiu, Victor Gh. – 50, 191, 193
Nedel, Aurel – 561
Nedelcovici, Bujor – 691, 693
Nedelea, Ion – 305, 310, 313
Negoiţescu, Ion – 523, 525–527, 614
Negrea, Vasile – 15, 41
Negreanu, Ion – 93
„Nelu“, informator – 599
Nemesniciuc, Dumitru – 605, 607
Nemeth Geza – 734
Nen, Virgiliu – 733
Neniţoiu, Nicolae V. – 60
Nica, Constantin N. – 225, 232
Nicoară, Iulian – 377, 382
Nicoară, Marin – 647
Nicodim, Ion – 524, 527
Nicola, Andrei – 282
Nicola, Liviu – 515
Nicolae, Mihai – 449, 471, 484, 490
Nicolae, Mihăiţă – 426–427
Nicolae, Petre – 161
Nicolescu, Ilie – 376
Nicolescu, Ion – 526
Nicolici, John – 599–600
„Nicu“, urmărit – 610, 702
„Niculescu Iulian“, informator – 361
Niculescu, Miron – 500, 511
Niculescu, Pavel – 513, 547
Niculescu, Teodor – 421
„Niculescu Voicu“, urmărit – 359
Niculescu-Mizil, Paul – 13, 315
„Nicuşor“, urmărit – 377
„Niki“, urmărit – 543, 583
Nila, Maria – 349
Nistor, Marin S. – 57
Nistor, Vasile – 615
Nistorescu, Constantin C. – 69
Niţă, Marian – 693
Niţă, Marin I. – 62
Niţă, Mihai P. – 60
Niţu, Ion – 456
Nixon, Richard – 406, 607
Noica, Constantin – 523, 727
Norai, Tibor – 508
Nosner, Gottfried – 419
Novac, Nicolae – 342
Novacovici, Doru – 504–505, 515, 541, 649, 676
Nuţă, Constantin – 160, 215–216, 454, 735
Nuţă, Floarea – 216
Nuţă, Gheorghe Velicu Vasile – 216

O

Oancea, Traian – 478, 482, 551, 556–557
Oargă, Gheorghe I. – 54
Obaciu, Andrei Ionel – 239, 245
Odociuc, Gheorghe M. – 158
Ogrin, Mihai – 523
Olar, Ioan – 562–564
Olteanu, Alexandru – 673
Olteanu, Alexe D. – 70, 233, 235
Olteanu, Emil-Nicolae Gh. – 49

Onescu, Cornel – 13, 182, 220–221
Oprea, Ioan A. – 61
„Oprescu“, informator – 700
Oprescu, Adrian-Paul – 456–457, 504
Oprișan, Dumitru – 672
Oprițescu, Mihai – 40, 121, 184
Oprițescu, Nicolae – 691, 717
Opruța, Viorel – 605
Orban Adalbert – 422
Orban Francisc – 124
Orbulescu, Nicolae – 506
Orendovici, Mircea – 281
Orescu, Șerban – 518, 548, 654, 746
„Oșanul“, urmărit – 583, 620
Otparlic, George – 504–505
„Ovidiu“, urmărit – 664

P

Pacepa, Mihai – 176, 454
Page, Viorica – 425
Pal, Ignatus – 431
Palade, George – 676
Paleologu, Alexandru – 716
Paler, Octavian – 691, 716
Palic, A., emigrație – 425
Palica, Coca – 425
„Palievici“, informator – 599
Palutas Imre – 542
Panait, Constantin – 240, 247
„Panaitescu“, urmărit – 620, 701, 717, 722–723, 725
Pană, Gheorghe – 119, 121, 123, 126, 128, 130, 135, 145, 157, 164, 167, 184, 202, 204
Pantazi, Ion – 548, 733
Pantea, Aron – 541
Papanace, Constantin – 341, 376–378
Paraschiv, Vasile – 515, 547
Parr, Lawrence G. – 498
Pascal, Alexandru O. – 67
„Pascu“, urmărit – 614
Pascu, Alexandru – 428
Pascu, Ioan – 239, 245
Pasculescu, Dimitrie – 643
Patache, Ion – 234
Patilineț, Vasile – 13–14, 16, 254, 315
Patrulete, Mihail – 159
„Paul“, urmărit – 602
Pavyn, emigrație – 425
Păcuraru, Andrei – 88, 90, 93–94, 96–97, 98
Păcuraru, Siminică – 661
Păsărin, Paulian – 240, 246
„Păun“, urmărit – 701, 718, 722–723, 726
Păunescu, Adrian – 693
Păunescu, Silviu – 562
Pârvu, Constantin N. – 65
Pârvulescu, Constantin – 315
Pârvulescu, Florian – 291
Pârvulescu, Mircea Gh. – 66
Pecican, Coriolan – 526
Pele, Gheorghe – 176, 196
Pell, Ernest-Eugene – 747
Penescu, Nicolae – 548
Peniu, Gr. – 384
Pereș, Alexandru A. – 47
Perle, Adolf – 494
„Petcu“, urmărit – 539
Petcu, Grigore I. – 224, 230
Petra, Nicolae – 342, 517
„Petrache“, urmărit – 620, 721
Petratu, Cornelia – 499
Petre, Lazăr – 425
Petreanu, Teodor (Tudor) – 601, 603
„Petrescu“, urmărit – 585
„Petrescu Ștefan“, informator – 296
Petrișor, Marcel – 523
Petrof, Gheorghe I. – 158
Petropuliadi, Dimitrie (Dumitru) – 339, 346
Picoș, Chiru Gh. – 53
„Pictorul“, urmărit – 664
„Pielaru“, urmărit – 661
Pinciuc, Gheorghe V. – 67
Pintilie, Lucian – 526–527, 691
Pințoiu, Gheorghe – 238, 241
Pituț, Gheorghe – 693
Planche, Anne – 515
Planche, François – 515
Plăpceanu, Iuliu – 162
Pleșea, Constantin – 595, 656, 663
Pleșiță, Nicolae Gh. – 15, 42, 178–179, 196, 217, 222, 454, 462
Pleșu, Andrei – 526, 528, 560–561
„Ploieșteanu Florin“, informator – 562–563
„Poarta“, urmărit – 380, 382
Pobereznic, Sandu – 734
Poiana, Ioan I. – 69

Poole, Dewitt – 494
Poole, Russel – 499
„Pop“, urmărit – 702, 716–717, 725
Pop, Alexandru – 99
Pop, Dumitru – 442
Pop, Gheorghe – 542
Pop, H., emigrație – 425
Pop, Ioan – 601, 603
Pop, Octavian – 454
Pop, Valeriu – 500, 519
Pop, Victor E. – 66
„Popa“, urmărit – 583
Popa, Aron – 206
Popa, Augustin – 344
Popa, C. Constantin, lt.-col. – 62
Popa, Dumitru Aron – 204, 206, 211, 220, 225, 231
Popa, Dumitru, preot emigrație – 283
Popa, Dumitru, pastor adventist – 419
Popa, Elena – 206
„Popa Florea“, urmărit – 603
„Popa Ion“, urmărit – 589, 702
Popa, Ion – 282–283
Popa, Marin – 398
Popa, Mihai – 258
Popa, Mircea – 526
Popa, Petre I. – 71
Popa, Pompiliu V. – 55
Popazu, Vasile – 586, 594, 619–620, 697, 700, 702–704, 713, 724, 729, 731
Poper, Jean – 258
„Popescu“, informator – 296
Popescu, Aurel – 513, 547
Popescu, Corneliu C. – 57
Popescu, Dana Florina – 525
Popescu, Dumitru – 231
Popescu, Gheorghe (Gogu) – 275
Popescu, Grigore I. – 71
Popescu, Ion Gh. – 224, 227
Popescu, Mircea – 258, 342
Popescu, Nicolae – 390
Popescu, Petre – 516
Popescu, Romeo Constantin – 124, 165–166, 196, 222, 454, 466
Popescu, Teodor I. – 45
Popescu, Toma L. – 71, 95
Popescu, Vintilă – 426–427
Popinciuc, Marin – 234–235
„Popovici“, informator – 619
Popovici, Titus – 614
Pora, Gheorghe Gh. – 225, 231
Porter, E. – 734
Postelnicu, Tudor – 236, 729, 735
Posteucă, Vasile – 342
Postolache, Vasile – 418
Pozderca, Ana – 525
Preda, George – 344
Preda, Gheorghe – 601
Preda, Marin – 528
Predoiu, Nicolae – 239, 244
„Prodan“, informator – 619
„Profesorul“, informator – 599
Prosch, Gheorghe – 418
Prună, Ion – 601, 603
Prundurel, Nicolae S. – 65
Puiac, Ion – 442
Puncescu, Petre I. – 55, 105–106
Purdea, Moise A. – 67
Puşcaciu, Constantin F. – 70, 234, 238, 242
Puşcaş, Ilie I. – 54, 103–104, 225, 231
Puşcaşu, Gheorghe – 506

Q

Quale, Dan – 748

R

Raceu, Ioan – 589
Racoveanu, Gheorghe – 281
Radina, Remus – 548
„Radiologul“, urmărit – 664
Radu, Constantin – 237, 248
Radu, Dumitru I. – 48, 107
Radu, Gheorghe – 201, 454
Radu, Grațian – 344
Radulovici, Ana – 601, 603
Ralea, Mihai – 315
Ramsey, arhiepiscop de Canteburry – 426
Ramsvili, dr. – 430
Rangu, Constantin Gh. – 65
Rapilat, Alexandru – 234–235, 237
„Rarău“, urmărit – 487
Rateș, Nestor (Stesel Nathan) – 499, 501, 511, 745–74
Rațiu, Gheorghe, col. – 712–713
Rațiu, Gheorghe E., mr. – 52

Rațiu, Iancu (Ion) – 339, 346, 423–424, 427–429, 646–650, 661, 733–734
„Raul“, urmărit – 367, 540
Răducanu, Cornel („Rațiu Cezar (Cornel)“) – 353, 359
Răducanu, Iordache – 526
Răducă, Gheorghe – 161, 635
Răduică, Grigore – 41–42, 175, 362
Rădulescu, Constantin Gh. – 56
Rădulescu, Ion – 239, 243
Rădulescu, Petre – 394–395
Răduță, Ion Gh. – 69
Răscol, Emanuel – 411
Răscol, Victor – 410–411
Răutu, Leonte – 315
Reagan, Ronald – 545, 733
Regman, Cornel – 528
Renescu, Alexandru – 672
Resiga, Romulus – 538
„Richard“, informator – 296
Ristea, Gheorghe Ioan – 60, 109, 187–189, 196
Rizea, Constantin I. – 69
Rizea, Craiu I. – 51, 128–129, 224, 227
Rizea, Ion – 160
Rizescu, Sergiu – 675
Rizoiu, Constantin Gh. – 49
Rodan, Daisy – 510
Rodoslavescu, Ioana – 510
Roiu, Anca – 429, 511
Rojen, Michael – 418
„Rolea“, urmărit – 539
„Rolf“, urmărit – 367
Roman, Dumitru – 97
Roman, Horia – 500
„Romulus“, informator – 619
„Romulus“, urmărit – 583, 614
Rosenfeld, Johanes – 650
Rosenthal, Bertrand – 615
Rossi, Gianfranco – 607
Rossignon, Yvonne – 519
Roșca, Dumitru E. – 65
Roșca, Nicolae – 308
Roșcanu, Radu Marin – 649
Roșeanu, Radu – 650
Rotariu, Iulian M. – 49, 225, 232
„Rotaru“, informator – 306–307
Rotaru, Constantin I. – 57
Rotaru, Elena – 214
Rotaru, Marin – 214
Rotaru, Mihai Marin – 55, 213–214, 239, 245
Rovența, Gheorghe V. – 71
„Roza“, informator – 409
Rugină, Toader P. – 47
Russu, Augustin Gheorghe A. – 62
Rusu, Emanoil – 42, 176, 359
Rusu, Gavrilă – 644, 676
Rusu, Grigore G. – 61
Rusu, Mircea – 673
Rusu, Vasile M. – 50
Ruxanda, Valerian C. – 51
„Ruxandra“, informator – 619

S

SN 1, informator – 409
SN 4, informator – 409
„Sada“, urmărit – 625
Sadovan, Ion – 376
Safta, Nicolae C. – 49
Salamon, Rudolf – 525
Salapa, Vasile – 461, 479, 482, 484, 558
Salmon, Charles – 511
Salzberg, John – 512
Samsonoff, Vera – 512
„Sandu“, informator – 268
Sandu, Ilie – 268
Sandu, Nicolae – 128, 180
„Sapin“, urmărit – 367
„Sass Iosef“, urmărit – 540
„Savin“, urmărit – 702, 727
Savin, Dănilă S. – 68
Savitescu, Mihai – 643, 685
Savu, Ion – 145, 157, 164, 167, 180, 184, 202, 204
Sălăjan, Iulian V. – 47
Sălceanu, Grigore F. – 70
Sălcudean, Pavel T. – 62, 152, 196
„Sănătosu“, urmărit – 367
Săndulescu, Nicolae – 396
Sângeorzan, Dumitru L. – 46
Sârbu, Alexandrina – 390
Sârmaru, Nedelcu S. – 51
Sbârcea, Constantin – 393
„Scarlat“, urmărit – 638
Scatula, Mihai Petre – 198–200
Schalik, Gerhard – 510

Schaufus, Tatiana – 512
Schneider, Dorina – 499
Schone, Cristian – 518
Schustak, Franz – 348
„Scriitorul“, urmărit – 534, 610
Sebe, Constantin N. – 53
Secuiu, Constantin – 563
Seica, Petre I. – 63
Semlecan, Vasile – 308
Serean, Ștefan – 74, 93
Serghe, Gheorghe N. – 158
Shafir, Michael – 743
Shakespeare, Frank – 627
Sharlet, Robert – 509
Sibeanu, Petre – 420
Sicsai, Elisabeta – 675
Sicsai, George – 675
Sicsai, Izabela Corina – 675
Sidea, Nicolae – 161
Siegel, Eugen – 601
„Sile“, urmărit – 664
„Silviu“, urmărit – 730
Sima, Constantin – 601, 605
Sima, Constanța – 605
Sima, Costel – 599
Sima, Horia – 340–342, 376–378
„Simion“, urmărit – 583
Simion, Eugen – 528, 614–615, 716
Simion, Niculin T. – 160
Simionescu, Gheorghe, col. Direcția a VIII-a – 162
Simionescu, Gheorghe, mr. Timișoara – 312–313, 316
Simionescu, Gr. Ioan – 51
Simionescu, Nicolae – 643
Simon, Gheorghe S. – 55, 126–127, 239, 244
Simonfi Imre („Simon Peter“) – 354
Sinești eanu, Gheorghe – 614
„Sitaru“, urmărit – 539
Sladec, Mircea – 455
Slavu, Mircea – 455
Slăniceanu, Nicolae – 393, 657–658, 661, 663
Smith, D. – 430
Smith, S. – 599–600, 604
„Soare“, urmărit – 487, 534
Soare, Constantin, lt.-col. – 248–249
Soare, Constantin, lt. maj. – 392
„Socrate“, urmărit – 702, 722, 727
Solomon, Edmond Liviu – 500
„Someșan“, informator – 582, 619, 700
Soò Karoly – 604
Sorescu, Marin – 258, 517, 560–561, 746
Spânu, Alexandru – 546
Speller, John – 513
„Speranța“, urmărit – 721
Spiegler, Iancu – 500, 511
Sporea, C. – 517, 519
Sporea, Ion – 455–456
Sprâncenatu, Constantin I. – 224, 228
„Sruna“, urmărit – 544
Stamatoiu, Aristotel – 112, 115, 181
Stamatu, Horia – 258, 343
Stambolgiu, Mioara – 261
„Stan“, urmărit – 717
Stan (Gherman), Elena – 219
Stan, Margareta – 219
Stan, Marin – 219
Stan, Nicolae M. – 15, 42, 161, 217
Stanard, Denis – 566
Stanciu, Ionel I. – 55
Stanciu, Vasile – 160
Stancu, Dumitru – 526
State, Nicolae – 175
Stănciulescu, Victor – 525
Stănculescu, Sandu I. – 52
Stănculescu, Ștefan – 233
Stănescu, Camelia – 566
Stănescu, Florian – 525
Stănescu, Ion – 42–72, 91, 138, 158–161, 175, 178–179, 279, 315, 319, 331, 361–362, 363, 389, 405, 412
Stănescu, Mihai – 526, 589, 693, 727
Stănescu, Petre I. – 69
Stătescu, Valentin – 605
Steinhardt, Nicu Aurel – 647, 746
Stepan, arestat – 294
Sterian, Marin C. – 69, 179, 238, 242
„Sterian Petre“, urmărit – 359
Steskal, Wiliam – 306–309, 311, 314–315, 317
Stoe, Mircea – 424, 426, 429
„Stoian“, urmărit – 585, 620
Stoian, Murielle – 560
Stoian, Nicolae – 560–564
Stoian, Tiberiu – 511

Stoica, Constantin – 15, 42, 175, 195, 279, 333–334
Stoica, Ion – 635
Stoica, Petrică I. – 39, 68
Stoica, Radu – 526
Stoicănescu, C. – 515
Stoiciu, Ion Liviu – 693
Stolojan, Sanda – 500, 515, 517, 583, 588
„Stratenie“, urmărit – 539
Straton, Gheorghe – 425
Strănescu, Dan – 649
Strănescu, Iolanda – 650
Stroescu, Nicolae – 499, 511, 745
Sturdza, Mihail – 339
Suciu, Ioan A., cpt. – 56
Suciu, Ion – 523
Suciu, Nicolae – 674
Sudinschi, Munciu – 526
Suga, Alexandru – 517
Surd, Dumitru Gh. – 65
„Surdu“, urmărit – 367
Surducan, Ion – 344
Sylver, Ulf – 510
Szabados Iosef – 512
Szabados Ladislau – 306, 309, 311, 313, 315
Szabo Ștefan S. – 52
Szanda Mihai – 109
Szatmari Alexandru – 598, 605
Szeleves Imre („Szekely Ianoș“) – 354
Szogyor Veronica – 417

Ș

Șelmaru, Florica („Stanca Sturza“)– 353
Șerban, Constantin C. – 48
Șerban, Dumitru – 176, 196, 238
Șerban-Voican, grup de rezistență – 132
Șerbănescu, Romeo – 292
Șerbănoiu, Ioan – 239, 244
„Șiclovan Petru“, urmărit – 603
Șipoșan, Gavrilă – 159
Șotropa, Mihail – 112, 115, 116
Șovăială, Vasile P. – 59
Ștef, Mitru – 605
Ștefan, lt.-col. – 443
Ștefan, Traian C. – 60
Ștefănescu, Andi – 663
Ștefănescu, Lazăr – 491
Ștefănescu, Mircea – 593
Șușman, Leon – 675
Șușman, Nicolae – 675

T

Tachici, Ioan – 419
Tambakis, Haralambie – 424, 427
Tambrea, Aurel I. – 69
Tarnavski, frații, pastori – 410–411
Tase, Gheorghe – 282–283, 518–519
Tatu, Eugen Pamfil – 196
Tăbăcaru, Dumitru – 449, 454, 466, 473
„Tănase“, informator – 599
Tănase, Evghenie – 15
Tănase, Virgil – 500, 510, 514, 517, 526, 528, 547
Tătaru, Nicolae N. – 62
Tăurescu (Tăurașcu), Viorel S. – 225, 232, 308
Târnoveanu, Ioan Gh. – 49, 153, 155
Tecuceanu, Horia – 526
Tegzesiu, Pavel – 541
Tencu, Alexandru – 162
Teodorescu, Anghel – 635
Teodorescu, Eugen – 376
Teodorescu, Leon – 565
Teodoru, C. – 343
Teodoru, Daniel – 343
Terteleac, Octavian – 40
Tertulian, Nicolae – 548
Theodosiadis (Théo), René – 339, 346, 517
Thoma, William – 512
Thorn, Tatiana – 510
Ticău, Abraham Ioan – 523, 525
Ticu, Vasila – 561
Timiș, Alexandru – 604
Timo, Martin – 721
Tinca, Ovidiu V. – 60
Tiplic, Valer – 423–424, 427
Tismăneanu, Vladimir – 654
Titileanu, Gheorghe – 156
Tiugan, Ioan I. – 65
Toader, Ion Gh. – 59
Toanță, Toma M. – 50
„Toba“, urmărit – 540
Tofan, Liviu – 746
Toma, Constantin D. – 62
Tomaziu, George – 610
Tomescu, C. – 513

„Tomis“, urmărit – 489, 533
Toth Iosif – 308
Tömöry Peter Gyula – 468
„Traducătorul“, urmărit – 394
„Traian“, urmărit – 489, 533
Trifa, Viorel – 339, 342, 344, 376, 426
Trofin, Virgil – 315
Tucan, Ion – 519
Tudor, Nicolae – 492
„Tudorache“, urmărit – 487, 583, 585, 614–615, 620
Tudoran, Dorin – 514, 548
„Tulceanu“, urmărit – 487, 583, 701, 716, 722–723
Tuleu, Paulo – 599–600
Turc, Iosif I. – 67

Ţ

Ţepelea, Gabriel – 491–492
Ţepeneag, Dumitru („Ţăranu Dumitru“) – 354–355, 359–360, 510, 514, 517, 523, 526, 528
Ţoporoc, Benone – 196

U

Ungureanu, Ion I. – 63
Ungureanu, Nicolae – 601
Urban, George – 653
Ureche, Damian – 683
Urma, Viorel – 566
Ursache, Traian N. – 57, 240, 246
Ursache, Victorin – 349
Ursuleanu, Dan – 566
Urzică, Traian D. – 50
Uscătescu, George (Gh.) – 258, 342
Uşeriu, Anchidim – 344
„Utopicul“, urmărit – 661, 663

V

„V.M.“, urmărit – 664
Vadas Zoltan – 512
Vaida, Ion I. – 58
Vaida, Mihai Lucian – 258
Vardala, Ion – 344
Variu, Alexandru – 314, 316
„Vasile“, urmărit – 540
Vasile, Gheorghe, cpt. – 268
Vasile, Gheorghe M., gl.-lt. – 238, 454, 565
Vasilescu, Traian – 117
Vasilief, Nicholas – 748
Vasiliu, Mircea – 499, 746
„Vălimăreanu Ion“, informator – 619
Vălimăreanu, Petre – 342
Vărzaru, Gheorghe – 586, 591, 594, 621, 624–625, 697, 700, 702–703, 713, 724, 729, 731
Vâlcu, Neculai M. – 68
Vecerdea, Ioan V. – 63
Velea, Eugen – 233
Velicu, George – 511
„Veneticul“, urmărit – 487
Venier, Gianmarco – 566
Verdeţ, Ilie – 13–14, 41
Verona, Sergiu – 353
Vianu, Ion – 510, 547
„Vica“, urmărit – 367
Victor, Nicolae – 501, 503
Vintilă, Horia – 343
Vintu, Iorgu – 455
„Viola“, urmărit – 486, 534
„Viorel“, urmărit – 664
Virgil, Veniamin – 345
Vişan, Grigore N. – 71
Vişoianu, Constantin – 344
Vlad, Emeric T. – 46
Vlad, Iulian – 21–22, 133, 140, 147, 150, 155, 176, 186, 189, 191, 198, 200, 279, 454, 579, 613, 651, 724, 726–727, 729, 735
Vlad, Maria – 20, 110
Vladimirescu, Tudor I. – 48
Vladu, Gabriel – 605
Vlădescu, Ioan (Ion) Ilie – 113–114, 224, 229
„Vlădulescu Romeo“, urmărit – 538
„Vlăduţ“, urmărit – 482, 625
Vlăsceanu, Constantin – 565
„Voiajorul“, urmărit – 377–378, 380, 382
Voicu, Ion – 22, 88, 90, 94
Voicu, Marin C. – 53
„Voicu Sorin“, urmărit – 359
Voiculescu, Dobre Florin – 491–492
Voiculescu, Malina – 525
Volcinschi, Raul – 493, 609, 667, 674
Von Hauff, Barbara – 566

Vorvoreanu, Bandu – 605
Vorzsak Janos-Igmac – 644, 674
„Vrânceanu“, informator – 619
Vuia, Octavian – 499
Vulcănescu, Ion – 673
Vulcănescu, Neagu – 528
Vuscan, Dorel – 619–620, 624, 626

W

Wagner, Ion – 400
Wawiernia, Mihai – 396, 487–490, 530, 537, 586, 591, 594, 656–659, 661–664
Well, Ştefan – 311
Welles, Benjamin – 406
Whist, Richard – 498
Wierrynshi, Gregory – 747
„Willy“, urmărit – 367
Wilson, C.L. – 607
Wilson, Harold – 431
Wiser, Wise Grifin – 511
„Wolf“, urmărit – 367
Wolp, Wilhelm – 599–600
Wurmbrandt, Richard – 410, 431, 513, 568

Z

Zagoneanu, Gheorghe – 177, 223
Zaharia, Emil – 421
Zamfirescu, Gabriel – 456
Zamfirescu, Manole – 456
Zamfirescu, Toma Nicolae (Dinu) – 456, 504–505
Zapodean, mr. – 608
Zăgănescu, Radu – 642
Zăpârţan, Vasile – 282
Zehan, Eugen – 526
Zetea, Aurel S. – 46
Zilcsak, Otto V. – 56
Zissu, Iancu – 344

CUPRINS

Studiu introductiv V

Lista documentelor 1
Documente 13–751
Fişe biografice 753
Bibliografie selectivă 769
Indice de nume de persoane 771

RAPORT

Raportul cu propunerea de înființarea domeniului de probleme „Artă-cultură" nr. 00 1603 deschis la 17 ianuarie 1774 a fost distrus de mine în ziua de 22 decembrie 1789.

Col. MĂLUREANU VASILE

10. 01. 1791

Arhiva C.N.S.A.S., fond documentar, dosar nr. 120, vol. 1, f. 1